

استعارہ پر آج کل

(جلد اول)

مرتبہ
جمیل اختر

اردو اکادمی، دہلی

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

اشارہ آج کل

(جلد اول)

مرتبہ

جمیل اختر

اردو اکادمی، دہلی

138134

سلسلہ مطبوعات اردو اکادمی دہلی ۱۹۸۸ء
جملہ حقوق محفوظ

تحقیقی و اشاعتی کمیٹی کے اراکین :
ڈاکٹر خلیق انجم (چیرمین)
حکیم عبدالحمید
خواجہ حسن ثانی نظامی
بیگم ریحانہ فاروقی
سید شریف الحسن نقوی (سکرٹری)

اکادمی کی تمام مطبوعات چھپی ہوئی قیمت کے مطابق ہی خریدیں

ISHARYA AAJKAL
Ed. by JAMEEL AKHTAR
1988—PRICE Rs. 77—00

سنہ اشاعت : ۱۹۸۸ء
قیمت : ۷۷ روپے
چہ اہتمام : ڈاکٹر انتظار مرزا
طباعت : ٹمرا آفسٹ پرنٹرز، دہلی
ناشر و تقسیم کار : اردو اکادمی، دہلی۔ گھنٹا مسجد روڈ، دریا گنج، نئی دہلی ۱۱۰۰۰۲
ISBN 81-7121-025-7

فہرست

۴۳	عنوانات	۹	حرفِ آغاز — سید شریف الحسن نقوی
۴۸	آج کل کے سالنامے	۱۱	پیش لفظ ڈاکٹر خلیق انجم
۵۴	آج کل کے خاص نمبر	۱۳	حرفے چند جمیل اختر
۶۹	آج کل کی ادبی حیثیت	۲۱	آج کل، کل اور آج — جمیل اختر
۸۴	مدیر اور نائب مدیر	۲۱	پس منظر
۸۶	آج کل کے خاص نمبر	۲۲	آج کل کی ابتدا
	حصہ نشر	۲۳	اشاعت کی تاریخ
۸۹	اداریے	۲۳	صفحات
۱۴۲	مضامین	۲۴	ٹائٹل
۲۱۴	مقالے	۲۴	قیمت
۲۸۸	نلول و افسانے	۲۵	تعداد اشاعت
۳۳۰	ڈرامے	۲۵	آزادی سے قبل
۳۳۴	انشائیے	۲۶	آزادی کے بعد
۳۳۶	طنز و مزاح	۲۸	مدیران
۳۴۰	خاکے	۲۹	آغا محمد یعقوب دداشی
۳۴۱	خطوط	۳۱	سید وقار عظیم
۳۴۲	غبار کارواں (خودنوشت)	۳۱	رگھوناتھ رینا
۳۴۴	من کہ۔ آں کہ (سوانحی خاکہ)	۳۳	جوش ملیح آبادی
۳۴۴	سفر نامے	۳۶	عرش مسیانی
۳۴۶	شکاریات	۳۸	شہباز حسین
۳۴۶	مذاکرے / مباحثے / سمپوزیم	۳۹	بہدی عباس حسینی
۳۴۷	وفیات	۳۹	شہباز حسین
۳۴۸	رپورٹ / روداد	۳۹	راج نرائن رائے
۳۵۰	روزنامے	۴۰	اداریہ

	عالمی ادب	۳۵۲	انٹرویو
	افسانے	۳۵۳	تاثرات / پیغامات
۶۵۰	اطالوی	۳۵۴	افتتاحی خطبہ و خطبہ صدارت
۶۵۰	امریکی	۳۵۵	تقاریر
۶۵۰	انگریزی	۳۵۸	تصادیر و عکس
۶۵۰	ایرانی	۳۸۰	تبصرے
۶۵۰	بنگلہ		حصہ شعر
۶۵۰	پوستانی	۴۰۰	غزلیں
۶۵۱	تبتی	۵۶۷	منظمیں
۶۵۱	ترکی	۶۳۱	بہ خط شاعر
۶۵۱	جنوبی افریقہ	۶۳۲	رباعیات
۶۵۱	چینی	۶۳۷	قطععات
۶۵۱	روسی	۶۴۱	تاریخ و فوات
۶۵۲	شمالی ویت نام	۶۴۳	گیت
۶۵۲	عربی	۶۴۵	ہندی گیت
۶۵۲	فرانسیسی	۶۴۶	تضمینیں
۶۵۲	فلسطینی	۶۴۶	تخمیں
۶۵۲	لبنانی	۶۴۶	انتخاب کلام
۶۵۲	مصری	۶۴۷	سلام
۶۵۳	نارویجیئن	۶۴۸	سائینٹ
	ڈرامے	۶۴۸	مرثیہ
۶۵۳	ایرانی	۶۴۸	مثنوی
۶۵۳	چینی	۶۴۹	دوہے
	گیت	۶۴۹	سہرے
۶۵۳	اطالوی	۶۴۹	ترانیلے
۶۵۳	چینی	۶۴۹	مستزاد
	منظمیں	۶۴۹	پایکو
۶۵۳	انگولا	۶۴۹	قصیدہ

حرفِ آغاز

دہلی ہندوستان کا دل ہے اور اس میں کوئی شک نہیں کہ یہ شہر اپنی تہذیبی رُوح، ثقافتی زندگی اور تاریخی کردار کے اعتبار سے ایک چھوٹا سا ہندوستان ہے۔ دہلی کلچر کے فروغ میں اردو نے ایک تاریخ ساز کردار ادا کیا ہے اور آج بھی یہ زبان اس کی ادبی و تہذیبی شناخت کا ایک اہم وسیلہ ہے۔ اردو کی کلچرل اہمیت اور دہلی کی ثقافتی زندگی سے اس کے گہرے رشتے کے پیش نظر آنجہانی محترمہ اندرا گاندھی، سابق وزیر اعظم مرکزی حکومت ہند کے اہم پر ۱۹۸۱ء میں اردو اکادمی کا قیام عمل میں آیا۔

اکادمی کا اپنا ایک انتظامی ڈھانچہ اور طے شدہ دستور العمل ہے۔ دہلی کے لفٹننٹ گورنر اس کے صدر نشین (چیرمین) ہیں اور اکادمی کے اراکین کو دو سال کے لیے نامزد کرتے ہیں۔ ان اراکین میں ممتاز اہل قلم، ادیب، نقاد، صحافی، معلم اور محقق شامل ہیں۔ اکادمی دہلی اور بیرون دہلی کے دوسرے علمی ادبی، تہذیبی اور تعلیمی حلقوں سے بھی رابطہ قائم کیے ہوئے ہے اور اپنی سرگرمیوں میں ان کے تعاون اور مشوروں کو خوش آمدید کہتی ہے۔

ہیں احساس ہے کہ کتاب انسان کی بہترین ساتھی ہے اور کتاب کا مطالعہ اس کا شریف ترین مشغلہ، کتاب ماضی کو حال اور حال کو مستقبل سے جوڑنے کا سب سے عمدہ وسیلہ ہے۔ اپنے اس بیش بہا ورثے کو محفوظ کرنا اُسے خوب تر اور مفید تر بنانا ہمارے تہذیبی فرائض کا سب سے اہم حصہ ہے۔ یہ گویا ادبی روٹینوں کو عام کرنا اور علمی خوشبوؤں کو پھیلانا ہے۔

اکادمی نے نہایت اہم موضوعات پر اچھی کتابوں کی اشاعت کا جو منصوبہ بنایا ہے اُس کے تحت مذاکرے، سیمینار/ورکشاپ منعقد کیے اور ان میں پیش کیے جانے والے مقالات کو کتابی شکل میں شائع کیا۔ اردو میں حوالے کی کتابوں کی کمی عرصے سے محسوس کی جاتی رہی ہے اور اس طرف خاطر خواہ توجہ نہیں کی گئی جس کی وجہ سے حقوق کو کافی دشواریوں کا سامنا کرنا پڑتا ہے۔ اردو اکادمی کی تحقیقی و اشاعتی کمیٹی نے اس بات کو شدت سے محسوس کیا اور چند ادبی جریدے کے اشاریے تیار کروانے کا منصوبہ بنایا۔ زیر نظر کتاب "اشاریہ آج کل" اسی سلسلے کی ایک کڑی ہے۔ جسے جمیل اختر نے مرتب کیا ہے۔ انہوں نے کان عرق ریزی، جانفشانی، محنت اور لگن سے اس کام کو انجام دیا ہے۔ ان کی عیوب و ثنوں کے لئے ہم ممنون ہیں۔ اور اس تعاون کے بھی جو اشاعتی کمیٹی کے ارکان کی طرف سے ہیں۔

رہنمائی کا باعث بنتا ہے۔ اس کے علاوہ دہلی کی تاریخ و ادبیات سے متعلق کچھ ایسی اہم کتابیں بھی شائع کی گئی ہیں جو کیا اب بلکہ نایاب ہو چکی تھیں ایسی مزید کتابیں ترتیب و اشاعت کے مراحل سے گزر رہی ہیں۔ ہم اپنے موجودہ سرپرست اور اکادمی کے صدر نشین ایروائٹس مارشل (ریٹائرڈ) جناب ایچ۔ ایل۔ پور صاحب کی عنایات اور توجہات کے بے حد ممنون ہیں۔ ایگزیکٹو کونسلر (تعلیم) جناب کلانتز بھارتیہ کی عنایت کا بھی اعتراف ہے اور ان کی رہنمائی کے لیے بھی شکر گزار ہیں۔

سید شریف الحسن نقوی

سکرٹری

اردو اکادمی، دہلی

۱۹۸۸ء

پیش لفظ

مجھے برسوں سے یہ احساس ہے کہ اردو میں حوالے کی کتابوں کی طرف بالکل توجہ نہیں کی گئی۔ خاص طور سے سوانحی لغتیں اور اشاریے بالکل تیار نہیں کیے گئے اور یہ اردو تحقیق کے راستے میں سب سے بڑی رکاوٹ ہے۔ اگر ایک اسکالر یہ معلوم کرنا چاہتا ہے کہ کسی ادبی جریدے میں اس کے موضوع سے متعلق کیا مواد موجود ہے تو اس کے پاس سوائے اس کے اور کوئی چارہ نہیں کہ وہ اس رسالے کا شروع سے آخر تک تمام قائل چھانے۔ اس بات کا کبھی امکان ہے کہ بین پچیس دن کی محنت کے بعد اس کے ہاتھ ایک ادبی مقالہ ہی لگے یا شاید وہ بھی نہیں۔ غرض یہ ہے کہ ہزاروں اہم ادبی، علمی، تحقیقی و تنقیدی مضامین اعلا درجے کے تخلیقی ادب کا بڑا حصہ اور بعض اہم ترین ادبی معلومات ادبی رسالوں میں مدفون ہیں۔ ان تک ہماری رسائی محض اس لیے نہیں ہوتی کہ ان کے اشاریے تیار نہیں ہوئے اور تیز رفتار اور مصروف زندگی میں ہمارے پاس اتنا وقت نہیں ہے کہ ہزاروں صفحات کی وقت گردانی کریں۔ پچھلے سال میں نے تحقیقی و اشاعتی کمیٹی کے سامنے تجویز پیش کی کہ ہمیں بعض اہم ادبی رسالوں کے اشاریے تیار کرانے چاہئیں۔ میں ارکان کمیٹی کا شکر گزار ہوں کہ انہوں نے میری تجویز منظور کر لی۔ کمیٹی نے اس کام کے لیے چار پانچ رسالوں کا انتخاب کر کے مختلف حضرات کو مہتمم مونیہ کچھ حضرات نے تو یہ بھاری پتھر اٹھانے سے قطعی انکار کر دیا۔ اور کچھ نے پتھر اٹھانے کی کوشش کی لیکن اسے جوم کر چھوڑ دیا۔ اس کارروائی میں صرف جمیل اختر ہی ایسے بچے جنہوں نے منزل پر پہنچ کر ہی دم نہیں ہٹا۔ جمیل صاحب کو ماہانہ ”آج کل“ کا اشاریہ تیار کرنے کا کام سونپا گیا تھا۔ آج کل ابتدا میں کبھی یہ کام نہ ہو سکا۔ کئی ماہانہ جریدہ رہا ہے۔ اس کا شمار اردو کے بہت اہم رسالوں میں ہوتا ہے۔ ”آج کل“ ۱۹۲۲ء میں شروع ہوا تھا، گویا اسے وجود میں آئے تقریباً چھیالیس سال ہو چکے ہیں۔ اس کے مدیروں میں جوش ملیح آبادی، وقار عظیم، رگھوناتھ رینا، عرش ملیانی، شہباز حسین، مہدی عباس حسینی اور راج نرائن رائے جیسے نامور ادیبوں کا شمار ہے۔ ان میں شیش چندر سکینہ طالب دہلوی، شان الحق حقی، معین احسن جذبی، فضل حق قریشی، بلال احمد اور محمد عادل صدیقی خاص طور سے قابل ذکر ہیں۔

آج کل کی اہمیت یہ بھی ہے کہ ایسے اردو ادیبوں اور شاعروں کی تعداد خاص ہے۔ ”آج کل“ ان کی تخلیقیات شائع کر کے انہیں اردو ادب میں روشناس کرایا ہے۔ اس کے علاوہ اردو کے دیگر کم ممتاز ادیب، شاعر اور نقاد ایسے ہوں گے، جن کی تخلیقات اور تحقیقی و تنقیدی مضامین ”آج کل“ میں شائع

نہ ہوتے ہوں۔

”آج کل“ کی بڑی خوبی یہ بھی ہے کہ اس کے تقریباً کتنے خاص نمبر شائع ہوئے ہیں۔ ان نمبروں میں ابوالکلام آزاد نمبر، اردو نمبر، اردو تحقیق نمبر، افسانہ نمبر، غالب نمبر، گاندھی نمبر، جنگ آزادی نمبر، جواہر لعل نہرو نمبر، پریم چند نمبر، جدید ہندوستانی شاعری نمبر، جمیل مظہری نمبر، دستکاری نمبر، فن تعمیر نمبر، موسیقی نمبر، مصوری نمبر، لوک گیت نمبر، مہاتما بدھ نمبر، میر تقی میر نمبر، رقص نمبر وغیرہ خاص طور پر قابل ذکر ہیں۔

جمیل اختر کا کام بہت وسیع تھا، انھیں آج کل کے تقریباً چھ، شماروں کا اشاریہ تیار کرنا تھا۔ یہ کام آسان نہیں تھا، اس کے لیے انھیں لگ بھگ تیس ہزار صفحات کی ورق گردانی کرنی پڑی ہے۔

اردو میں دو تین جریدوں کے اشاریے شائع ہو چکے ہیں، لیکن وہ ایسے سائنٹی فک انداز پر تیار نہیں کیے گئے، جیسے جمیل اختر نے کیا ہے، اگرچہ جمیل اختر نے لائبریری سائنس کی باقاعدہ تربیت حاصل نہیں کی لیکن اشاریے کا کام شروع کرنے سے پہلے انھوں نے تمام ضروری معلومات فراہم کر کے خود کو اس بڑے علمی کام کے لیے تیار کر لیا تھا۔

میں یہ بات پورے وثوق کے ساتھ کہہ سکتا ہوں کہ اردو میں اس طرح کا اشاریہ پہلی بار تیار کیا جا رہا ہے۔ میری تمنا ہے کہ جن یونیورسٹیوں میں ایم فل کا کورس ہے، وہاں کے اساتذہ طلبہ سے **DISSERTATION** کے طور پر اہم جریدوں کے اشاریے تیار کرائیں۔ اگر ایسا کیا گیا تو چند سال میں اردو تحقیق کا یہ بنیادی کام مکمل ہو جائے گا۔

خلیق انجم

۶۱۹۸۸

حرفے چند

اردو میں اشاریہ سازی کی روایت بہت قدیم نہیں ہے۔ البتہ وضاحتی کتابیات کی روایت بیس سال پہلے سے ملتی ہے۔ لیکن انگریزی ادب کے مقابلے میں اس کی عمر ابھی بہت کم ہے۔ آج بھی اردو میں حوالے کی کتابوں کی بہت کمی ہے۔ اگرچہ یایوسی کی وہ فضا اب باقی نہیں رہی جو چند سال پہلے تھی بلکہ اس میں بہتری کے آثار پیدا ہوئے ہیں اور وضاحتی کتابیات کے علاوہ اہم رسالوں کے مختصر اور وضاحتی اشاریے بھی مرتب ہوتے ہیں۔ شخصیات اور اصناف پر بھی اشاریے مرتب ہوتے ہیں۔ ادھر پندرہ بیس سالوں میں اردو میں اشاریہ سازی اور وضاحتی کتابیات کے رجحان کو اس حد تک فروغ حاصل ہوا ہے کہ اب اردو دنیا کی دوسری ترقی یافتہ زبانوں کے مقابلے میں کھڑی ہو سکتی ہے۔ ہندوستان کے مقابلے پاکستان میں اشاریہ سازی کی طرف زیادہ توجہ دی گئی ہے اور بہت بڑے پیمانے پر وہاں یہ کام انجام دیا گیا ہے۔ اور ہر موضوع پر الگ الگ ببلوگرافی تیار کی گئی ہے۔ نیشنل بک سنٹر آف پاکستان نے ۷۳-۱۹۷۲ء میں عالمی سال کتاب "منایا اسی موقع پر پاکستان میں شائع ہونے والی تمام کتابوں کی ببلوگرافی کا بھی ایک جامع منصوبہ بنایا گیا اور ہر موضوع پر الگ الگ ببلوگرافی تیار کی گئی۔ اس منصوبے کے تحت اب تک مندرجہ ذیل موضوعات پر ببلوگرافیاں تیار کی جا چکی ہیں:

تنقید اور تاریخ ادب، شاعری، تاریخ، سیرت رسول، بچوں کی کتابیں، سائنس اور انجینئرنگ اور ٹکنالوجی، ہنر اور پیشوں کی کتابیں، زراعت مرغیانی، مویشیات، پنجابی، پشتو، سندھی، عربی، فارسی، اسلامی، علمی حوالہ جاتی کتابیں، بلوچی و براہوی کتابیں، پشتو شاعروں کی ڈائریکٹری، ناول، افسانوی ادب، پاکستان میں عادات، مطالعہ، حدیث، تفسیر، لاہور بک ٹریڈ ڈائریکٹری، پاکستانی مصنفین کی ڈائریکٹری، پنجابی مصنفین کی ڈائریکٹری۔

اسی ادارے نے اردو ببلوگرافی اور ڈائریکٹری کے علاوہ انگریزی میں سولہ ببلوگرافیاں اور ڈائریکٹریاں تیار کروائی ہیں۔ جس میں انگریزی میں ہر ایک موضوع پر شائع ہونے والی پاکستانی کتابوں کی مکمل فہرست شائع کی۔ اس طرح دیکھا جائے تو پاکستان میں جس بڑے پیمانے پر یہ کام ہوا ہندوستان میں اس کے مقابلے میں بہت مختصر ہوا ہے۔

ہندوستان میں شخصیات پر اب تک صرف چند بیلوگرافیاں غالب اور اقبال پر تیار ہوئی ہیں۔ غالب پر پروفیسر نثار احمد فاروقی ڈاکٹر انصار اللہ نظر، ڈاکٹر عبدالقوی دستوی اور ابن قیصر، اقبال پر ڈاکٹر عبدالقوی دستوی اور ایم حبیب خاں کی بیلوگرافیاں منظر عام پر آچکی ہیں۔ جبکہ پاکستان میں صرف اقبال پر کئی بیلوگرافیاں تیار ہوئیں اور سب سے پہلے اقبال پر اشاریہ سازی کا کام بھی وہیں ہوا۔ ادھر چند سال قبل اردو کی وضاحتی کتابیات کا کام پروفیسر گوپی چند نارنگ نے اپنے ذمے لیا تھا جو خاصا اہم کام ہے اور جس کی دو جلدیں ترقی اردو بیورو سے طبع ہو کر منظر عام پر آچکی ہیں اور پبلسٹی زیر طبع ہے۔

ابھی حال میں اردو اکادمی دہلی نے اردو ناشرین اور تاجروں کی ڈائری تیار کرواتی ہے جو ہندوستان میں اپنی نوعیت کی پہلی چیز ہے۔ اس ڈائری کو جناب انور دہلوی نے مرتب کیا ہے۔ اسی طرح کا دوسرا اہم کام "اردو ادیبوں اور شاعروں کی ڈائری" کا ہے جسے پروفیسر گوپی چند نارنگ اور عبداللطیف اعظمی نے ترتیب دیا ہے جو عنقریب شائع ہونے والی ہے۔

اب جہاں تک اردو رسائل کی اشاریہ سازی کا کام ہے تو اس پر بھی اب تک کوئی خاطر خواہ کام نہیں ہوا ہے۔ صرف سماجی تحریر اور ماہنامہ معارف کے اشاریے تیار ہوئے ہیں جو سماجی اردو ادب میں شائع ہوئے ہیں جسے عطا فور شید اور ڈاکٹر صابرہ بیگم نے ترتیب دیا ہے۔ زیر ترتیب اشاریہ اسی سلسلے کی ایک کڑی ہے۔ اردو میں اپنی نوعیت کی یہ پہلی کتاب ہے جس میں کسی رسالے کا مکمل اشاریہ بشمول تبصرہ شامل کیا گیا ہے اور ہر موضوع کی الگ الگ سرخی قائم کر کے سائنٹفک ترتیب کے ساتھ سبجکٹوں کا اندراج کیا گیا ہے تاکہ محقق کو دشواری نہ ہو۔

اشاریہ کی اہمیت و افادیت

کتابیات کی طرح اشاریہ کی بھی بڑی اہمیت ہے جس سے انکار ممکن نہیں۔ آج کے دور میں جہاں محقق کو بہت سی سہولیات میسر ہیں وہیں اس کی راہ میں بہت سی دشواریاں بھی حاصل ہیں۔ اگر ایک طرف لائبریریاں اور اکیڈمیاں قائم ہیں تو دوسری طرف تحقیق کرنے والے کو اپنے موضوع سے متعلق مواد تلاش کرنے میں قاصر دشواری ہوتی ہے اور محقق کو لائبریری کی تمام کتابوں اور رسائل کی گرد جھاڑنی پڑتی ہے جو خاصا مشکل کام ہے۔ پھر یہ کہ کسی بھی لائبریری میں کسی بھی رسالے کا مکمل فائل ملنا مشکل ہے۔ شاید ہی کوئی لائبریری ایسی ہو جہاں کسی رسالے کے تمام شمارے موجود ہوں۔ ایسی صورت میں محقق کی دشواریاں ناقابل بیان ہو جاتی ہیں اور ان حالات میں صرف اشاریہ ہی اس کی مدد کر سکتا ہے۔ اشاریہ جس کا کام محقق کی رہنمائی کرنا اور رسائل میں موجود مواد کی معلومات بہم پہنچانا ہے کو دیکھ کر محقق کو یہ پتہ چل جاتا ہے کہ رسالے میں اس کے کام کی چیز موجود ہے یا نہیں؟ اس طرح یہاں وہ تمام رسائل کی ورق گردانی سے نہ صرف محفوظ رہتا ہے بلکہ اس کا قیمتی وقت بھی بچ جاتا ہے اور اشاریہ کی رہنمائی کی روشنی میں وہ صرف اہم رسائل کو دیکھتا ہے جس میں اس کا مطلوبہ مواد ہوتا ہے۔

رسائل کے اشاریے کی اہمیت کا اندازہ وہی لوگ لگا سکتے ہیں جنہیں تحقیقی کام سے واسطہ پڑتا

ہے۔ پھر یہ کہ رسائل کے اشاریہ کی اہمیت محقق کے لیے یوں بھی ہے کہ رسائل کے اندر کسی موضوع پر خاصا متنوع ہوتا ہے اور ایک ہی موضوع پر کئی مضامین مختلف انداز سے مل جاتے ہیں اور ہر مضمون میں کسی ایک مسئلے پر بھرپور روشنی ڈالی جاتی ہے اور مختلف پیرائے میں تمام باتیں کہنے کی کوشش کی جاتی ہے۔ اس لیے بسا اوقات ایک مضمون سے جتنی معلومات حاصل ہو جاتی ہے وہ کبھی کبھی ایک کتاب سے بھی فراہم نہیں ہوتی۔ اُس وقت ریسرچ کے طالب علم کے لیے ایک مضمون کی اہمیت پوری کتاب سے زیادہ ہوتی ہے۔ رسائل میں موضوعات کا بھی تنوع ہوتا ہے اس لیے تقریباً تمام اہم موضوعات پر مضامین مل جاتے ہیں جو کسی ایک کتاب میں نہیں ملتے۔ پھر یہ کہ رسائل میں قاری اور وقت کے تقاضے کو بھی سامنے رکھتے ہوئے مضامین لکھوائے اور شائع کیے جاتے ہیں لیکن اُس موضوع پر کوئی کتاب ایک عرصے بعد کبھی آجاتی ہے اور کبھی نہیں۔ اس طرح تحقیق میں مواد کی فراہمی جتنی رسائل سے ممکن ہے کتابوں سے نہیں۔ آج بھی بہت سے ایسے موضوعات ہیں جن پر مواد صرف مختلف رسائل میں موجود ہیں اور کتابیں اس سلسلے میں کوئی رہنمائی نہیں کرتیں۔ ایسی صورت میں اگر رسائل کے اشاریے موجود ہوں تو کئی ہزار سالوں کی ورق گردانی اور اس پر صرف ہونے والے وقت دونوں سے محقق کو بچایا جاسکتا ہے۔

آج کل ہی کا اشاریہ کیوں

ہندوستان کے ادبی رسالوں میں آج کل کی اپنی ایک انفرادیت رہی ہے۔ پچھلے چھیا لیس سالوں سے یہ رسالہ علم و ادب اور زبان کی خدمت میں لگا ہوا ہے۔ آج ہندوستان میں کوئی بھی ادبی رسالہ ایسا نہیں ہے جو آزادی کے پہلے سے اب تک اُس آب و تاب سے نکل رہا ہو۔ علم و ادب اور تحقیق کے موضوعات جتنے وسیع پیمانے پر آج کل کی زینت بنے وہ کسی اور رسالے کو میسر نہ ہو سکے۔ جتنے اہم اور اچھوتے عنوان پر خاص نمبر اور مضامین آج کل نے شائع کیے وہ کہیں اور دیکھنے کو نہیں ملتے۔ آج تحقیق کا کوئی بھی طالب علم آج کل سے صرف نظر نہیں کر سکتا۔ اس لیے سب سے پہلے آج کل کا اشاریہ تیار کرنے کا منصوبہ بنایا گیا، تاکہ تحقیق کے طالب علم کو آج کل کے چھ سو شماروں کی ورق گردانی سے بچایا جاسکے اور ملک کے کسی بھی حصے میں موجود رہ کر اپنے مطلوبہ مواد کے بارے میں پتہ چل سکے۔

منصوبہ اور اس کی نوعیت

یہ اشاریہ اردو اکادمی کے ایک منصوبے کے تحت تیار کیا گیا ہے۔ اس لیے کہ اردو اکادمی کی تحقیقی اشاعتی کمیٹی کے موجودہ چیئرمین ڈاکٹر خلیق انجم خود بھی اچھے محقق ہیں اور انہیں تحقیق کی دشواریوں کا بہ خوبی اندازہ ہے۔ وہ تحقیقی کام کی دشواریوں سے اچھی طرح واقف ہیں۔ لہذا انہوں نے محسوس کیا کہ اگر اہم رسائل اور موضوعات کا اشاریہ تیار ہو جائے تو تحقیق کی ان مشکلات پر کسی حد تک قابو پایا جاسکتا ہے۔ اسی بات کے پیش نظر انہوں نے اپنے اس خیال کو تحقیقی و اشاعتی کمیٹی کے سامنے رکھا اور اس کی اہمیت اور افادیت واضح کی تو کمیٹی کے ارکان نے جن میں سکریٹری اردو اکادمی جناب

سید شریف الحسن نقوی بھی شامل تھے، متفقہ طور پر اس منصوبے کو عملی جامہ پہنانے کی منظوری دے دی۔ اس کام کو کرنے کی ذمہ داری خاکسار کو سونپی گئی۔ اس منصوبے پر اگست ۱۹۸۶ء میں کام شروع کیا گیا ڈیڑھ سال کی انتھک کوششوں کے بعد یہ کام پایہ تکمیل کو پہنچا اور آج کتابی شکل میں آپ کے ہاتھوں میں ہے۔

یہ اشاریہ ان تمام مضامین کا احاطہ کرتا ہے جو آج کل میں اس کے آغاز سے لے کر ۱۹۸۶ء تک شائع ہوئے ہیں۔ آج کل کی ۱۹۸۶ء تک کی فائل تقریباً چھ سو شماروں پر مشتمل ہے۔ ابتدا میں اس کام کے پھیلاؤ کا اتنا اندازہ نہیں تھا جتنا اس کام کو شروع کرنے کے بعد ہوا۔ جیسے جیسے کام آگے بڑھتا گیا اس میں پھیلاؤ آتا گیا یہاں تک کہ پایہ تکمیل کو پہنچتے پہنچتے یہ کام اندازے سے بہت زیادہ ہو گیا۔ شروع میں اسے ایک ہی جلد میں نکالنے کا ارادہ تھا۔ لیکن جب اس کی ضخامت تقریباً دو جلدی ہو گئی تو مجبوراً اسے دو حصوں میں تقسیم کرنا پڑا۔ ضخامت سے بچنے کی ایک صورت یہ بھی نکالی گئی کہ اس کی کتابت کمپلیٹ سطر سے سطر پر کرائی گئی۔ اتنا کچھ کرانے کے باوجود بھی ضخامت اچھی خاصی ہو گئی۔ لیکن تمام موضوعات کا احاطہ اس سے کم صفحات میں کسی بھی طور ممکن نہیں تھا۔ میری کوشش چونکہ یہ تھی کہ تمام موضوعات کا احاطہ کر لیا جائے۔ اس لیے میں نے تمام موضوعات کو شامل کرنے کا فیصلہ کیا اور اس سلسلے میں اکادمی کے سکریٹری جناب سید شریف الحسن نقوی نے میرے حوصلے بڑھاتے اور تمام تر مواد کو شامل کرنے کا مشورہ دیا۔ ورنہ ضخامت کم کرنے کے لیے ممکن ہے کچھ حصے کو نکالنا پڑتا اور شاید پھر وہ بات نہیں رہتی جو اب ہے۔

اشاریے کی خصوصیات

اب تک رسائل کے جتنے بھی اشاریے تیار ہوئے ہیں ان میں عام طور پر کسی بھی رسالے کے تمام موضوعات کا احاطہ سائنٹفک ڈھنگ سے نہیں کیا گیا۔ میں نے یہ اشاریہ تیار کرتے ہوئے اس بات کی کوشش کی ہے کہ اسے بہتر سے بہتر ڈھنگ سے پڑھنے والوں کے سامنے پیش کر سکوں۔ اس اشاریے کی تیاری میں میں نے لائبریری سائنس کے ان اصولوں کو بھی ملحوظ رکھا ہے جن کی تھوڑی بہت واقفیت مجھے تھی۔

شروع میں دی گئی فہرست پر اگر آپ نظر ڈالیں تو شاید آپ کو کچھ حیرانی بھی ہو۔ اہم اور غیر اہم تمام عنوانات آپ کو وہاں ملیں گے۔ بہت سے عنوانات سے آپ کو ایسا لگے گا کہ ان کو اشاریہ میں شامل کرنے کی ضرورت نہیں تھی، لیکن ایسی بات نہیں ہے، بعض چیزوں کی تاریخی اہمیت بھی ہوتی ہے۔ اس اشاریے میں بہت سی چیزیں ایسی ہیں جن کی ادبی اہمیت "نہیں" کے برابر ہو سکتی ہے لیکن اس کی تاریخی اور سماجی حیثیت بہت زیادہ ہے اور تحقیق ان میں سے کسی کو بھی نظر انداز نہیں کر سکتی۔ اسی اہمیت کے پیش نظر ایسے عنوانات و موضوعات کو شامل کیا گیا ہے۔

طریقہ کار

یہ اشاریے کی پہلی جلد ہے اس جلد میں حروف تہجی کی جو ترتیب ہے وہ عنوانات کے اعتبار سے دی گئی ہے اور ناموں کو لائبریری سائنس کے جدید اصولوں کے مطابق دیا گیا ہے۔ اردو میں چونکہ ناموں کی ترتیب کا کوئی ایک خاص اصول نہیں ہے اور انگریزی طریقہ کار کو اردو کے تمام ناموں کے ساتھ یکساں طور پر لاگو کرنے میں دشواری ہے لہذا جہاں تک لائبریری سائنس کے اصول کو برتنا ممکن ہوا ہے وہاں اس اصول کو برتنا گیا ہے اور باقی جگہوں پر موقع اور محل کے اعتبار سے جو طریقہ کار مناسب معلوم ہوا ہے اسے اختیار کیا گیا ہے۔ میں نے ناموں کے شروع میں پروفیسر اور ڈاکٹر جیسے القاب کو نام کے آخر میں لکھ دیا ہے۔ اسی طرح جہاں سید یا محمد اصل نام کے بجائے اگر صرف نام کا جز ہے تو اسے بھی نام کے آخر میں ڈال دیا گیا ہے۔ دوسرے انگریزی طریقوں کے مطابق شہروں اور قصبوں کے نام جو کسی شاعر کے نام کا حصہ ہیں اور انگریزی طریقے میں وہ پہلے آتے ہیں ان کی اصلی صورت کو برقرار رکھا ہے۔ مثلاً فراق گورکھپوری، شاہد احمد دہلوی، ساحر لدھیانوی وغیرہ۔ دو لفظوں کے ناموں کو بھی نہیں توڑا ہے اگرچہ انگریزی طریقے میں وہ بھی لوٹ جاتے ہیں۔

یہ اشاریہ دو طریقے سے تیار کیا گیا ہے ایک تو عنوانات کے حساب سے دوسرے مصنف کے حساب سے۔ تبصرے میں مبصر کا اضافہ ہوا ہے۔ دوسری جلد مصنف کے حساب سے ترتیب دی گئی ہے۔

اشاریہ کیسے دیکھیں

اس اشاریے میں مضامین کو دو حصوں میں تقسیم کیا گیا ہے۔ ایک حصہ ادبی مضامین سے متعلق ہے اور دوسرا ادب کے علاوہ دیگر مضامین سے متعلق ہے۔ ادبی حصے کا نام مقالے اور دوسرے مضامین رکھا گیا ہے۔ مضامین والے حصے میں کچھ ہلکے پھلکے ادبی مضامین بھی ہیں جن کی اہمیت خالص ادبی مضامین کے مقابلے کم ہے۔ اور وہ زیادہ تر تاریخی، سماجی، سیاسی اور تہذیبی نوعیت کے ہیں۔ لہذا اشاریہ دیکھتے وقت ایک ہی موضوع کو دونوں حصوں میں تلاش کرنا بہتر ہے گا۔

دوسرے بہت سے عنوانات یا افراد ایسے ہیں جن پر مقالے مختلف حروف تہجی کے تحت ترتیب دیے گئے ہیں لہذا ان کو ان تمام حروف تہجی کے تحت تلاش کیا جائے۔ ذیل کی فہرست کچھ موضوعات و عنوانات کے سلسلے میں معاون ہوگی۔

ابوالکلام آزاد : مولانا، ابوالکلام، آزاد، مرد خدا، آثار، امام الہند
سید احتشام حسین : پروفیسر، احتشام، ڈاکٹر، سید
اقبال : اقبال، علامہ، نامہ، آرٹ، تصور خودی، جاوید نامہ، جدید، خطوط، کلام، محبت وطن
بہادر شاہ ظفر : بہادر، ظفر
پریم چند : پریم چند، کفن، گنودان، محبت وطن، منشی
خواجہ حسن نظامی : خواجہ، حسن، حضرت

ڈاکٹر ذاکر حسین : ڈاکٹر، ذاکر، ہم ذاکر صاحب، جامعہ
 غالب : اپنے، غالب، کچھ، مرزا، احوال، النسان، بنگلہ، تلمیذ، جہان، چھپرہ، حبیب،
 خطوط، دیوان، ذکر، رشک، رکھیو، سالک، قانی، فلسفہ، کلام، محاورات،
 مکاتیب، مکررات، مکالمہ، میر، میرزا، لوزار، یاد

فلکشن : آج، آگ، اختر، اردو، افسانہ، امراد، انتظار، بیدی، پت جھڑ، تین، حبید،
 چار، چند، حقیقت، حیدرآباد، دنیائے، عصمت، غیاث، فکر، فلکشن، قرۃ العین،
 کرشن، مختصر، مجنوں، منٹو، ناول، نظیر، نئے

فن تعمیر : اسلامی، ایرانی، ہندوستانی، جدید، ہند، چین، چینی

گاندھی جی : عالم، گاندھی، مہاتما، ہمہ گیر ہستی، اردو شاعری

میر انیس : میر، انیس، اسلوبیات، کلام، دیوان، براتی

میر تقی میر : اسلوبیات، میر، کلام، دیوان

تبصرے کے حصے میں مصنف، مدیر، مؤلف، مترجم اور مرتب کے خانے میں مصنف کو چھوڑ کر
 بقیہ کے لئے مد، مو، متر، مر۔ ان سب کا محفف استعمال کیا گیا ہے۔ لہذا جن ناموں کے سامنے کچھ
 بھی لکھا ہوا نہیں ہو تو اس کا مطلب مصنف ہے۔ مد، مدیر کے لیے، مو، مؤلف کے لیے، متر، مترجم کے
 لیے، اور مر، مرتب کے لیے استعمال کیا گیا ہے۔ تبصروں کو دیکھتے ہوئے یہ بات ذہن میں ہونی چاہیے۔
 ادارے میں سنہ کی ترتیب کا خیال رکھا گیا ہے اس لیے ۱۹۴۲ سے ۱۹۸۶ تک ادارے
 سنہ اور ماہ کی ترتیب سے مرتب کیے گئے ہیں۔

غبار کارواں اور من کہ آن کہ بھی ماہ اور سنہ کی ترتیب کے ساتھ ہیں۔ عنوان میں یکسانیت
 کی وجہ سے ایسا کیا گیا ہے۔ تصاویر بھی چونکہ ایک رسالے میں بہت تھیں اس لیے ان کی حروف تہجی
 بھی برقرار رکھنی مشکل تھی اس لیے اسے بھی سنہ اور ماہ کے حساب سے ترتیب دیا گیا ہے۔
 جو ناول قسط وار شائع ہوئے ہیں اُسے بھی سنہ اور ماہ کی ترتیب کے ساتھ برقرار رکھا گیا ہے۔
 جن ناموں کے سامنے تصویر لکھا ہوا ہے اس کا مطلب یہ ہے کہ مصنف کی تصویر بھی مضمون کے
 ساتھ شائع ہوئی ہے۔ اس طرح اگر کسی مصنف کی تصویر کبھی تلاش کرنی ہو تو وہ بھی اس طریقے سے
 آسانی سے مل جائے گی۔

اظہار شکر

اب آخر میں ان تمام حضرات اور اداروں کا شکر یہ ادا کرنا اپنا فرض سمجھتا ہوں جن کے
 تعاون کے بغیر یہ کام شاید پایہ تکمیل کو نہیں پہنچتا۔ اس سلسلے میں ڈاکٹر خلیق انجم چیمبرمین تحقیقی
 اشاعتی کمیٹی نے میری بھرپور رہنمائی کی اور جناب سید شریف الحسن نقوی سکریٹری اردو اکادمی نے
 بھی ہر مسئلے پر تعاون دیا اور جب کبھی کسی دشواری کا ذکر کیا فوراً سدباب کیا۔

آج کل کے ایڈیٹر راج نراتن راز، مدبرہ عثمانی، سب ایڈیٹر فرخ شیدا اکرم کا جتنا بھی شکر

ادا کیا جائے کم ہے۔ آج کل کے دفتر میں جس خلوص اور محبت کا مظاہرہ کیا وہ ہمیشہ یاد رہیں گے۔ اپنی معروضیتوں کے باوجود سبھوں نے ہمیشہ میرے ساتھ تعاون کیا اور مسلسل کئی ماہ تک میرے بیٹھنے اور کام کرنے کی سہولت فراہم کی۔ راز صاحب نے وقتاً فوقتاً کچھ مفید مشورے بھی دیے۔ میں ان سب کا بہت بہت شکر گزار ہوں۔ ڈاکٹر اسلم پرویز صاحب نے بھی اس کام میں میری مدد فرمائی میں ان کا بھی ممنون ہوں۔

ڈاکٹر انتظار مرزا نے اشاعتی دشواریوں کو حل کرنے میں مدد فرمائی ان کی خصوصی توجہ کے تحت یہ کتاب اتنی جلد منظر عام پر آسکی ہے۔ کچھ بزرگوں اور دوستوں نے بھی وقتاً فوقتاً میری مدد کی میں ان تمام حضرات کا شکریہ ادا کرنا اپنا فرض سمجھتا ہوں۔ یہ بڑی بددیانتی ہوگی اگر میں سہیل احمد ملک صاحب کا شکریہ ادا نہ کروں۔ انھوں نے بہت ہی کم وقت میں اور بہت ہی خوبصورتی کے ساتھ اس کی کتابت مکمل کی ورنہ اتنی ضخیم کتاب کی کتابت چند ماہ میں مکمل ہونا آسان کام نہیں تھا۔ میں ان کی اس خصوصی توجہ کے لیے ان کا بھی شکر گزار ہوں۔

جمیل اختر
مارچ ۱۹۸۸ء

۱۵۵ کادیری ہاسٹل
جواہر نعل نہرو یونیورسٹی
نئی دہلی ۱۱۰۰۶۷

آج کل، کل اور آج

”آج کل“ — کل اور آج سے مراد آج کل کا ماضی اور حال ہے۔ آج کل کب اور کن حالات میں اور کن مقاصد کے تحت جاری ہوا اور اس نے کس طرح ترقی کی منزلیں طے کیں، اس میں شائع ہونے والے مضامین کی نوعیت کیا تھی اور اب کیا ہے، اس کا ادبی معیار پہلے کیا تھا اور اب کیا ہے؟ کون کون لوگ اس کے ایڈیٹر ہوئے اور انہوں نے اس میں کیا کیا تبدیلیاں کیں، یہاں ان تمام باتوں کا تفصیلی جائزہ پیش کیا گیا ہے تاکہ ہمیں آج کل کی صحیح حیثیت کو سمجھنے میں آسانی ہو۔

پس منظر

آج کل ۲۵ نومبر ۱۹۴۲ء سے نکلنا شروع ہوا۔ یہ وہ زمانہ تھا جب پوری دنیا دوسری جنگ عظیم کے شعلوں میں لپیٹی ہوئی تھی۔ اس جنگ کا آغاز یکم ستمبر ۱۹۳۹ء کو ہوا اور یہ جنگ ۱۹۴۵ء تک جاری رہی۔ برطانیہ کو بالآخر اس میں فتح ہوئی۔

یہی زمانہ ہندوستان میں انگریزی سامراجیت کے بھرپور تسلط کا بھی ہے اور آزادی کی تحریک کے شباب پر آنے کا بھی۔ برطانیہ نے اگرچہ دوسری جنگ عظیم میں کامیابی حاصل کر لی لیکن ہندوستان میں اس کا اقتدار کمزور پڑنے لگا۔ آزادی کی تحریک جو جنگ عظیم کے دوران انگریزوں کی شاطرانہ چالوں اور ہندوستان کو زبردستی اس جنگ کے شعلوں میں دھکیل دینے کی وجہ سے کمزور پڑ گئی تھی، جنگ کے اثرات مدہم پڑنے کے ساتھ ساتھ زور پکڑتی گئی۔ برطانوی سامراج نے آزادی کی اس پُر زور تحریک کو دبانے کی ہر ممکن کوشش کی لیکن یہ تحریک دبنے کے بجائے اور طاقت پکڑتی گئی اور اس کی گونج دوسرے ممالک میں سنائی دینے لگی۔ برطانوی سامراج کے ظلم و زیادتیاں بے نقاب ہونے لگیں اور مظلوم ہندوستانیوں پر اس کے ظلم و ستم کی داستان دور دراز کے ملکوں کے مقابلے میں ہمسایہ ملکوں میں زیادہ پہنچنے لگی۔ اپنے انسانیت سوز مظالم کی وجہ سے انگریز حکومت بدنام ہونے لگی اور ہندوستان کے ساتھ ساتھ دنیا کے دوسرے ملکوں میں بھی اس کی ساکھ کو سخت دھچکا لگا اور سامراجیت کے لیے زبردست خطرہ پیدا ہو گیا۔ ان تمام حالات کا مقابلہ کرنے، اپنی حکومت کو بدنامی سے بچانے، تحریک آزادی کے اثرات کو ختم کرنے اور حکومت برطانیہ کی ساکھ کو بحال کرنے کے لیے حکومت برطانیہ نے دلی میں ایک ادارہ لونا اینڈ پبلی کیشنز (متحدہ مطبوعات) کے نام سے ۱۵ راجپورہ روڈ پر قائم کیا اس کا مقصد ایران

افغانستان، دیگر اسلامی ممالک اور سرحدی علاقوں میں پروپیگنڈہ کرنا تھا۔ اس مقصد کے تحت اس ادارے نے عربی، فارسی، پشتو، فرانسیسی اور انگریزی زبان میں جرائد اور لٹریچر شائع کرنا شروع کیا۔ اس ادارے نے پشتو زبان میں ایک رسالہ ”نن پرون“ کے نام سے ۵ مئی ۱۹۴۱ء میں نکالنا شروع کیا۔ چونکہ صوبہ سرحد اور بلوچستان میں اردو داں طبقہ بہت وسیع تھا اس لیے ادارہ ”نن پرون“ سے بار بار یہ خواہش کی گئی کہ رسالہ نن پرون کا اردو ایڈیشن بھی جاری کیا جائے چنانچہ ۱۰ جون ۱۹۴۲ء سے اس کا اردو ایڈیشن اسی نام سے نکلنے لگا۔ اس وقت یہ پندرہ روزہ تھا اور ہر ماہ کی ۱۰ اور ۲۵ تاریخ کو پابندی سے نکلتا تھا اور ۲۵ صفحات پر مشتمل ہوتا تھا، اس میں ادبی کالم برائے نام ہوتا تھا بلکہ پھلکے مضامین ہوا کرتے تھے جو زیادہ تر سیاسی موضوعات پر مشتمل ہوتے تھے اور حکومت وقت کی پالیسی اور پروگرام کا کھلم کھلا پروپیگنڈہ ہوا کرتے تھے۔ اس کے اردو ایڈیشن کے نکالنے کا مقصد اب تک صرف صوبہ سرحد کے اردو داں طبقے کو برطانوی حکومت کی پالیسیوں سے واقف کرانا تھا۔ اس لیے اس کے تمام مضامین صوبہ سرحد کے مسائل پر مبنی ہوا کرتے تھے جو عام لوگوں کی دلچسپی کے نہیں ہوتے تھے۔ اس لیے اس رسالے کو صوبہ سرحد میں کافی مقبولیت حاصل ہوئی اور یہ رسالہ کافی تیزی سے ترقی کرنے لگا۔ تاہم کچھ عرصے بعد اس کی اس حیثیت میں تبدیلی کی گئی۔

آج کل کی ابتداء

جب نن پرون کا اردو ایڈیشن نکلنے لگا اور قارئین کی دلچسپی میں روز افزوں اضافہ ہوتا گیا تب اس کے پشتونام کی جگہ اردونام پر غور کیا جانے لگا اور کوشش یہ کی گئی کہ نن پرون کے ساتھ اس کا معنوی رشتہ قائم رکھتے ہوئے اس کا کوئی ایسا نام تجویز کیا جائے جو نن پرون کے معنی کا احاطہ کرے۔ چونکہ پشتو میں ”نن“ کے معنی ”آج“ اور ”پرون“ کے معنی ”کل“ کے ہوتے ہیں لہذا اس جریدے کا نام نن پرون کے نام پر آج کل رکھ دیا گیا اور ۲۵ نومبر ۱۹۴۲ء کو آج کل کے نام سے پہلا پرچہ شائع ہوا یہیں سے آج کل کے نام کی ابتدا ہوتی ہے۔ لیکن اس کے رشتے کو نن پرون کے ساتھ بنانے رکھنے کے لیے پندرہ روزہ ”آج کل“ کے نیچے یہ عبارت لکھی جاتی تھی ”نن پرون کا اردو ایڈیشن“ یہ سلسلہ آج کل کے ۴ مئی ۱۹۴۳ء تک کے شمارے تک جاری رہا۔ اس وقت آج کل گویا نن پرون کا ایک اردو چہرہ تھا ہوتا تھا۔ آگے چل کر اس رشتہ کی تاریخ میں بھی تبدیلی ہوئی اور آج کل ہر ماہ کی ۱۰ اور ۲۵ تاریخ کے بجائے ۴ اور ۲۰ تاریخ کو شائع ہونے لگا۔ ۴ مئی ۱۹۴۳ء کے بعد یہ پھر یکم جون ۱۹۴۳ء سے باضابطہ آج کل کے نام سے نکالنا شروع ہوا اور نن پرون اردو ایڈیشن کی جگہ پندرہ روزہ باقصور رسالہ لکھا جانے لگا۔ پہلے اس کا دائرہ کار صرف سرحدی صوبوں تک ہی محدود تھا لیکن اب اسے وسعت دی گئی اور ملک گیر اہمیت کا حال بنایا گیا۔ گویا یہاں سے آج کل کے نئے دور کی ابتدا ہوئی۔ اپنے نئے دور کی ابتدا پر یکم جون ۱۹۴۳ء کے پرچے میں ”آج کل کا نیا دور“ کے نام سے ایک ادارہ لکھا گیا جس میں رسالے کی کل بند حیثیت کا اعادہ کیا گیا ہے ادارہ لکھتا ہے:

”اپنی دوسری سالگرہ کے موقع پر رسالہ آج کل ایک نیاروپ بدل کر آپ کے سامنے آ رہا ہے۔ اب تک یہ رسالہ پشتو کے معروف رسالے نن پرون کا گویا ایک اردو چہرہ ہوتا تھا اور اس حیثیت سے صوبجات سرحد میں پہلے ہی روشناس ہے۔ یہ اردو ایڈیشن جون ۱۹۴۲ میں شائع

138134

ہونا شروع ہوا اور جب سے اب تک غیر معمولی مقبولیت حاصل کر چکا ہے اس کی بڑھتی ہوئی مانگ کو دیکھتے ہوئے بہت سے قدر دانوں کی فرمائش پر بالآخر یہ فیصلہ کیا گیا ہے کہ آئندہ ہم صرف اپنے سرحدی احباب کو مخاطب نہ کریں بلکہ یہ رسالہ تمام ہندوستان کی اردو دان پبلک کے موافق مذاق اور پسند ہو سکے۔ چنانچہ اب یہ رسالہ آج کل ایک کل ہند حیثیت کا رسالہ ہو گیا ہے۔ امید ہے اہل ذوق اس کی حوصلہ افزائی کریں گے۔

رسالے کی کل ہند حیثیت کا اعلان کرنے کے بعد اس میں بہت سی تبدیلیاں لائی گئیں۔ اس کے مقاصد اور نصب العین کو وسعت دی گئی۔ مضامین کی نوعیت میں فرق آیا اور پورے ملک کے مذاق اور پسند کا خیال رکھا جانے لگا اور اسے ہمہ گیر بنانے کی کوشش کی گئی۔ تب سے آج تک آج کل اپنی کل ہند حیثیت کو برقرار رکھے ہوئے ہے۔

اشاعت کی تاریخ

آج کل کی تاریخ اشاعت میں برابر تبدیلی ہوتی رہی۔ ابتداءً یہ ہر ماہ کی ۱۰ اور ۲۵ تاریخ کو نکلتا تھا۔ جنوری ۱۹۴۳ء سے اب یہ ہر ماہ کی ۳ اور ۲۰ تاریخ کو نکلتے لگا۔ یہ تاریخ بھی زیادہ دنوں تک برقرار نہ رہ سکی اور یکم جون ۱۹۴۳ء سے یہ پھر ۱۰ اور ۱۵ تاریخوں کو نکلتے لگا اور ۱۹۴۲ء سے ۱۵ اگست ۱۹۴۷ء تک یہ پندرہ روزہ رہا۔ پھر اگست ۱۹۴۷ء کے بعد پھر تین ماہ کے لیے بند ہو گیا۔ پھر جب حالات معمول پر لوٹنے لگے تو آج کل کے اندر بھی ایک نئی تاریخ آئی، آج کل ایک نئے حوصلے کے ساتھ دسمبر ۱۹۴۷ء سے پھر جاری ہوا لیکن اب یہ پندرہ روزہ نہیں تھا، ماہنامہ ہو گیا تھا۔ لیکن پھر پندرہ روزہ کا پندرہ روزہ یا تصویر رسالہ ہی تحریر رہا۔ دسمبر ۱۹۴۷ء کے بعد جنوری فروری ۱۹۴۸ء کا ایک مشترکہ شمارہ آیا اس کے بعد گاندھی جی کے قتل کے بعد ایک شمارہ گاندھی منبر کے نام سے شائع ہوا جس پر ماہ تحریر نہیں ہے۔ بقیہ مدت میں رسالہ بند رہا۔

اگست ۱۹۴۸ء سے اس کا نیا دور شروع ہوتا ہے اور رسالے پر ”ادب و ثقافت کا حامل مصور ماہنامہ آج کل“ تحریر کیا جانے لگا۔ اور اکتوبر ۱۹۴۸ء سے پتہ جو پہلے ۱۵ راجپورہ روڈ تھا تبدیل ہو کر پبلی کیشنز ڈویژن پوسٹ بکس نمبر ۱۶۶ دہلی ۶ ہو گیا۔ یہ تبدیلی اپنے آپ میں کوئی معمولی تبدیلی نہیں تھی۔ اب یہ رسالہ آزاد ہندوستان میں حکومت کی نگرانی میں نکل رہا تھا۔ انگریزوں کا قائم کردہ ”یونائیٹڈ پبلی کیشنز“ جو انگریزی حکومت کا پروپیگنڈا ادارہ تھا ختم ہو گیا اور اس کی جگہ حکومت ہند کا ادارہ ناموں کی تبدیلی کے ساتھ قائم ہو گیا۔ اب یونائیٹڈ پبلی کیشنز کی جگہ ”پبلی کیشنز ڈویژن“ ہو گیا۔ لیکن مقاصد وہی رہے جو انگریزی حکومت کے تھے۔ یہاں پروپیگنڈا اپنے ہی ملک میں اپنی حکومت کا کرنا تھا۔ لہذا تین زبانوں میں یہاں سے رسالے جاری ہوئے اور حکومت کی پالیسی اور پروگرام کی تشہیر کی جانے لگی۔ اس مقصد کے لیے آج کل کو پھر کچھ دنوں کے لیے دسمبر ۱۹۴۸ء سے پندرہ روزہ کر دیا گیا اور ماہنامہ کی جگہ پر ”پانزدہ روزہ“ لکھ دیا گیا۔ ۱۵ نومبر ۱۹۴۹ء تک یہ پندرہ روزہ رہا پھر دسمبر ۱۹۴۹ء سے یہ ماہنامہ کر دیا گیا اور اس وقت سے آج تک یہ ماہنامہ ہے۔

صفحات

اشاعت کی تاریخوں میں تبدیلی کے ساتھ ساتھ آج کل کے صفحات میں بھی اضافہ ہوتا رہا۔ ابتدا سے دسمبر ۱۹۴۲ء تک یہ رسالہ ۲۴ صفحات پر مشتمل تھا۔ ۲۰ جنوری ۱۹۴۳ء سے ۴ مئی ۱۹۴۳ء تک ۲۸ اور ۳۰ صفحات رہے۔ یکم جون ۱۹۴۳ء سے اگست ۱۹۴۴ء تک ۳۰، ۳۲، ۳۳ صفحات ہوتے۔ یکم دسمبر ۱۹۴۴ء سے صفحات میں پھر اضافہ ہوا اور اب یہ ۵۲ صفحات پر نکلنے لگا۔ مئی ۱۹۴۵ء تک یہ ۵۲ صفحات پر ہی نکلتا رہا۔ ۱۵ جون ۱۹۴۵ء سے نومبر ۱۹۴۸ء تک ۶۰ صفحات پر نکلا پھر ۱۵ دسمبر ۱۹۴۸ء سے ۳۶ صفحات کا ہو گیا۔ دسمبر ۱۹۴۹ء سے ۶۰ صفحے کا ہوا۔ مارچ ۱۹۵۰ء سے جب پچوں کا گوشہ شائع کیا جانے لگا تو اس کے صفحات مزید بڑھا دیے گئے اور پچوں کا آج کل کے نام سے اس میں آٹھ صفحات کا اور اضافہ کر دیا گیا اور ۶۰ صفحے سے بڑھا کر ۶۸ صفحے کا کر دیا گیا۔ اکتوبر ۱۹۵۶ء تک یہ ۸ صفحے زائد رہے پھر جب یہ سلسلہ منقطع ہوا تو یہ صفحے کم کر دیے گئے۔ ۱۹۵۶ء کے بعد یہ ۵۸ صفحات پر نکلنے لگا۔ مارچ ۱۹۶۹ء سے یہ ۴۸ صفحے کا ہوا اور اب تک نھو صی شماروں کو چھوڑ کر آج کل کے عمومی شمارے انہی ۴۸ صفحات پر مشتمل ہوتے ہیں۔

ٹائٹل

ابتدا سے مئی ۱۹۴۳ء تک جب رسالے کی حیثیت صوبہ سرحد تک محدود تھی تو اس کا ٹائٹل کوہستانی علاقے کی تہذیبی زندگی پر مبنی تھا۔ پہاڑ، ریگستان، اونٹ اور ریگستانی علاقے کے خیمے اور ایک ہوائی جہاز (جو سرے پر ہوتا تھا) کئی رنگوں میں چھپتا تھا اور یہی ٹائٹل مئی ۱۹۴۳ء تک رہا۔ یکم جون ۱۹۴۳ء سے ٹائٹل تبدیل ہو گیا اور ایک گلوب سرحدی زاویہ نگاہ کو مد نظر رکھتے ہوئے شائع کیا جانے لگا۔ یہ سلسلہ بھی کچھ عرصے تک چلا پھر ہر ماہ سرورق تبدیل ہونے لگا اور سرورق پر ادب و شعرا یا کسی اہم شخصیت کی تصویر، تاریخی مقامات، یوم جمہوریہ اور یوم آزادی کی تقریبات کسی فن کار یا فن کارہ کی تصویر، کوئی خوبصورت آرٹ اور مختلف علاقوں کی تہذیبی جھلک پیش کی جانے لگی۔ گویا ہندوستان کے گونا گوں کچھ اور اس کی رنگارنگ تہذیب اور ثقافت کی ترجمانی آج کل کے سرورق کی امتیازی شان قرار پائی۔

۱۹۸۲ء میں صادقین کی ہندوستان میں آمد اور ان کے قیام نے گویا آج کل کے سرورق کے معیار کو سابقہ معیار سے بہت اوپر اٹھا دیا ہے اور یہ زمانہ جس میں صادقین کے آرٹ سرورق پر استعمال کیے گئے سرورق کے لحاظ سے آج کل کا سب سے سنہری زمانہ ہے۔ صادقین نے آرٹ کو حسن و دلکشی کے ساتھ ساتھ اعلیٰ معیار بھی دیا۔ یہ آرٹ غالب کے کسی شعر پر مبنی ہوتا تھا۔ اس طرح سرورق کے سلسلے میں آج کل کی خوب سے خوب تر کی جستجو کو صادقین کے ذریعے نئی منزل ملتی نظر آتی۔ لیکن ادھر کچھ دلوں سے سرورق پھر اپنے اس روایتی انداز کی طرف واپس لوٹ رہا ہے جو غالباً اس کی پالیسی ہے۔

قیمت

شروع شروع میں آج کل کی قیمت دو آنے اور سالانہ تین روپے تھی۔ پہلی بار اس کی قیمت میں اضافہ

یکم جون ۱۹۴۳ء سے آج کل کے نئے دور کے ساتھ ہوا۔ وجہ بیان کرتے ہوئے ادارہ اعلان کرتا ہے :
 " کاغذ کی قلت اور گرانی نیز روز افزوں مصارف کے پیش نظر ہم نے مجبوراً یہ فیصلہ کیا
 ہے کہ آئندہ آج کل کا سالانہ چندہ تین روپے کی بجائے پانچ روپے ہوگا اور ایک پرچہ کی
 قیمت ۲ روپے کی بجائے ۳ روپے ہوگی۔ " (اعلان — یکم جون ۱۹۴۳ء)
 اس کے بعد سے متواتر قیمت میں اضافہ ہی ہوتا رہا ہے اور آج یہ دو آنے سے بڑھ کر دو روپے ہو گیا ہے۔

تعداد اشاعت

آزادی سے قبل آج کل کی تعداد اشاعت کیا تھی معلوم نہیں۔ آزادی کے بعد بھی بہت دنوں تک
 تعداد اشاعت کی معلومات کسی باضابطہ رکارڈ کے نہ ہونے کی وجہ سے نہیں معلوم ہو سکی ہے۔ جون ۱۹۷۰ء
 میں عرشِ مسیانی نے آج کل کی سلور جوبلی کے موقع پر اس کی اشاعت پر اطمینان کا اظہار کیا ہے۔ وہ
 لکھتے ہیں :

" ایک زمانہ ایسا تھا کہ اس کی اشاعت بہت زیادہ تھی۔ لیکن تقسیم ملک کے بعد اردو ادب
 سے دلچسپی رکھنے والوں کی تعداد یک دم کم ہو گئی اور بتدریج کم ہوتی گئی۔ مقام شکر ہے کہ
 اب بھی اس کی اشاعت اردو کی موجودہ حالت کے پیش نظر تسلی بخش ہے۔ "
 (آج کل کے اٹھائیس برس۔ جون۔ ۱۹۷۰ء۔ ص ۲)

عرش کی اس تحریر سے یہ پتہ چلتا ہے کہ آزادی سے قبل آج کل کی اشاعت بہت زیادہ تھی لیکن تقسیم
 ملک کے بعد بتدریج کم ہوتی گئی اور آج اردو آبادی کے لحاظ سے اس کی تعداد غیر اطمینان بخش ہے۔ لیکن
 اردو کے ادبی رسالوں کے مقابلے میں قدرے غنیمت ہے۔

آج کل کے دفتر میں سرکولیشن کا فائل فروری ۱۹۷۸ء سے موجود ہے اور فروری ۱۹۷۸ء میں تعداد
 اشاعت ۳۷۷۵ اور فروخت ۲۱۰۰ دکھائی گئی ہے۔ اگست ۱۹۸۱ء میں تعداد اشاعت ۷۹۵۰ اور
 فروخت ۷۱۶۵ دکھائی گئی ہے۔ فروری ۱۹۸۳ء میں ۱۰۳۰۰ چھپا اور سبھی فروخت ہو گیا۔ میر نمبر سب
 سے زیادہ ۱۲۷۵۰ شائع ہوا اور سارا فروخت ہو گیا۔ اپریل ۱۹۸۴ء میں ۱۲۳۵۰ شائع ہوا اور اس
 تعداد میں اس کے بعد مستقل کمی ہوتی گئی اور آج فروری ۱۹۸۸ء میں اس کی تعداد کم ہو کر ۶۱۲۵ رہ گئی
 ہے۔ اگر اس کی اشاعت میں کمی کی رفتار یہی رہی تو اندیشہ ہے کہ آئندہ اس کا مستقبل بہت روشن نہیں
 رہ جائے گا۔

مقاصد

آزادی سے قبل

جیسا کہ پہلے کہا جا چکا ہے اس رسالے کو شائع کرنے کا مقصد حکومت کی پالیسی اور پروگرام کی تشہیر
 کرنا تھا اور یہ ہمسایہ ملکوں کے ساتھ ساتھ دور دراز ملکوں میں اپنی ساکھ برقرار رکھنا تھا۔ انہی مقاصد اور
 اس نصب العین کے تحت آج کل کا اجرا عمل میں آیا جس کی وضاحت آج کل میں بھی کی گئی۔ اس کے

مختلف شماروں میں اس کے مقاصد کی وضاحت اس طرح کی گئی ہے۔

۱۔ ہندوستان اور ہمسایہ ملکوں کے مابین رابطہ و اتحاد و مفاہمت قائم کرنا اس مقصد کو پوری طرح کامیاب بنانے کے لیے مضمون، کہاوتوں اور تصویروں کے ذریعے ہمسایہ ملکوں کے طرز زندگی، ان کے تارخ و ثقافت پہلو، اور دوسرے علمی اور ادبی کارناموں کو اہل ہند کے سامنے پیش کرنا۔

۲۔ دنیا میں امن و عافیت کی کامل فضا قائم کرنے کے لیے اس کے سوا اور کوئی دوسری تدبیر کارگر نہیں ہو سکتی کہ اقوام عالم کے مابین باہمی مفاہمت کا سلسلہ زیادہ بڑے پیمانے پر قائم کر دیا جائے۔

۳۔ دوسرے ملکوں کے مسائل حیات کی اصل نوعیت سے واقف کرانا۔ خواہ وہ مسائل تجارتی، سیاسی، علمی و ادبی یا گھریلو نوعیت ہی کے کیوں نہ ہوں۔ ایک دوسرے شمارے میں مقاصد یہ بیان کیے گئے ہیں۔

۱۔ افغانستان اور ہندوستان کے پھر ل تعلقات کو بڑھانے کی کوشش۔

۲۔ بیرونی سیاست اور دوسرے ملکوں کی زندگی کے اور خاص کر ہندوستان کے ہمسایہ ملکوں کی زندگی کے مختلف پہلو ہمیشہ سے آج کل کا سب سے اہم اور نمایاں موضوع رہے ہیں۔

۳۔ دوسرے ملکوں کی زندگی کے اچھے اور اہم پہلوؤں کو پیش کرنا اور تخریب کاری سے گریز کرنا۔

یہ تو آزادی سے قبل کے ہندوستان میں آج کل کے مقاصد تھے۔ ان مقاصد پر غور کرنے سے یہ بات واضح ہو جاتی ہے کہ برطانوی سامراج نے اپنی گرتی ہوئی ساکھ کو بحال رکھنے، دوسرے

ملکوں کے سامنے اپنے وقار کو مجروح ہونے سے بچانے اور اپنے تعلقات کو خوشگوار بنانے رکھنے کے لیے اس رسالے کا اجرا کیا اور ہمسایہ ملکوں کے مابین اسے اتحاد و مفاہمت کے لیے رابطے کا ذریعہ بنایا۔

اس ذریعے کو مضبوط کرنے کے لیے مختلف عنوانات کا سہارا لیا۔ ان کا مقصد قطعاً علم و ادب کی ترویج و اشاعت اور اردو کے فروغ کا نہ تھا بلکہ اپنی تشریح کے لیے اس زبان کو ذریعہ بنایا۔ یہ الگ بات ہے کہ آدان پر دان اور تبار لے میں کچھ باتیں ایسی بھی ہوئیں جن سے ہندوستانیوں کو کچھ فائدہ بھی پہنچا اور ہمسایہ ملکوں کی تہذیب و ثقافت اور علم و ادب سے واقفیت بھی ہوئی۔ لیکن دائرہ کار آزادی سے قبل تک چند ہمسایہ ملکوں تک ہی محدود رہا اس میں وسعت آزادی کے بعد پیدا ہوئی۔

آزادی کے بعد آج کل کے مقاصد

ہندوستان کی آزادی کے بعد آج کل کے مقاصد میں کوئی خاص تبدیلی نہیں ہوئی۔ اب یہ انگریزی حکومت کا ترجمان ہونے کے بجائے حکومت ہند کا ترجمان بن گیا۔ آزاد ہندوستان میں آج کل کے مقاصد کا اعادہ کرتے ہوئے ادارہ آج کل لکھتا ہے:

”آج کل کا مقصد ہمیشہ جتنا کو اپنے ملک، اپنے پڑوسی ملکوں کے متعلق معلومات بہم پہنچانا اور صحت مند ادب پیش کرنا ہے۔ کسی ملک کی آزادی صحیح معنوں میں اس وقت تک آزادی نہیں کہلا سکتی جب تک وہاں کے لوگ زندگی کی ضرورتوں کے ساتھ علم و ادب اور کل دنیا کے معاملات سے اچھی طرح واقف ہو کر ایک آزاد نظر یہ اور رائے نہ رکھتے ہوں۔ اسی مقصد کو لے کر ہم آگے بڑھے تھے اور جہاں تک ہو سکے گا اس فرض کو پورا کرنے کی برابر کوشش

کرتے رہیں گے۔

آزاد ہندوستان میں آج کل - ادارہ - گاندھی نمبر ۱۹۴۸

آزاد ہندوستان میں آج کل کے مقاصد کو کچھ وسعت دی گئی اور اسے صرف پروپیگنڈا کا ذریعہ بنانے کے بجائے کچھ مفید اور کارآمد بنانے کی باتیں بھی کی جانے لگیں اب اس کے مقاصد میں صحت مند ادب پیش کرنا شامل کر لیا گیا۔ پڑوسی ملکوں کے ساتھ ساتھ گل دینا کی معلومات بہم پہنچانا اور مختلف علوم و فنون اور تہذیب و ثقافت کی واقفیت فراہم کر کے لوگوں کو آزادانہ غور و فکر کے ذریعے کوئی رائے قائم کرنے کے لائق بنانا بھی اس کے مقاصد میں شامل کر لیا گیا۔

اس طرح یہاں سے یہ جریدہ پروپیگنڈے کے ساتھ ساتھ کچھ مفید کام بھی انجام دینے لگا۔ پڑھنے والوں کو دنیا کے ملکوں کے رسم و رواج، تہذیب و تمدن اور علوم و فنون سے واقف کرایا جانے لگا۔ اس مقصد کے تحت مختلف ممالک کے قومی تراژوں کا ترجمہ، پرچم، موسم، کھانے پینے کے آداب اور مختلف مواقع پر ادا ہونے والی رسومات پر مضمون شائع ہونے لگے۔ دنیا کی اہم اور معروف شخصیتوں کو بھی جاننے والے وہ مذہبی تہذیب یا سیاسی یا ادبی، متعارف کرایا گیا۔ عالمی ادب سے بھی اردو کے قارئین کو متعارف کرایا گیا۔ سائنسی ترقیات کی معلومات بھی بہم پہنچائی گئی اور شعر و ادب کے ساتھ بھی رشتہ استوار رکھا گیا۔ گویا آج کل نے اب ایک ادبی اور معلوماتی جریدے کی حیثیت سے اپنی اہمیت تسلیم کر والی ہے اور اپنے مقاصد کے پیش نظر علم و ادب کی خدمت کی جانب گامزن ہے۔ اور آج اس کی حیثیت ایک ایسے رسالے کی ہو گئی ہے جو ادبی، تہذیبی اور علمی ہونے کے ساتھ ساتھ زندگی کے تقاضوں کو بھی سامنے رکھتا ہے۔ جون ۱۹۷۲ میں آج کل کے مقاصد کا جائزہ لیتے ہوئے اس کی حیثیت پر یوں روشنی ڈالی گئی ہے۔

”ہر رسالے کی ایک انفرادی شخصیت ہوتی ہے، کوئی علمی ہوتا ہے تو کوئی فلمی، کوئی مذہبی تو کوئی رومانی یا جاسوسی، کوئی تفریحی ہوتا ہے تو کوئی معمول اور مقابلوں کی بنا پر مقبول۔ آج کل کی ایک ممتاز خصوصیت یہ رہی ہے کہ وہ ایک ایسا رسالہ ہے جسے خاندان کا ہر شخص پڑھ سکتا ہے۔ اس نے کبھی حقایق اور نئے رجحانات سے چشم پوشی نہیں کی، لیکن کبھی بھی تہذیب و متانت کا دامن ہاتھ سے نہیں چھوڑا۔ ہم اپنے پڑھنے والوں کو یقین دلانا چاہتے ہیں کہ آج کل کی یہ خصوصیت برقرار رہے گی۔“

آج کل کی دوسری خصوصیت یہ رہی ہے کہ گو کہ یہ ایک سرکاری رسالہ ہے پھر بھی اس نے اپنا مقصد براہ راست سرکاری پروپیگنڈا نہیں بنایا۔ جس کا بین ثبوت یہ ہے کہ عام قاری کی نگاہوں میں آج کل کا تصور Image ایک علمی و ادبی پرچے کا ہے آج کل کی یہ حیثیت بھی برقرار رہے گی۔ البتہ اس میں مزید وسعت پیدا کی جائے گی اور زندگی کے تقاضوں سے قریب تر لانے کی کوشش کی جائے گی یعنی ہم اس موضوع سے دلچسپی لیں گے جس کا تعلق ایک انسان کی روزمرہ کی زندگی سے ہے۔“ (جون ۱۹۷۲ء)

”ہم ادب اور زندگی میں تغاوت کے قابل نہیں۔ ہمیں ہر اس شے سے دلچسپی ہے جو ہماری زندگی پر اثر انداز ہوتی ہے اور ہم ادب کو دیگر فنون لطیفہ، سائنس اور فلسفہ کی مانند زندگی

کے اعلیٰ ترین منظر میں شمار کرتے ہیں۔ لہذا ہمیں وسطی ایشیا اور ویت نام میں قیام امن میں بھی دلچسپی ہے اور امریکہ کے صدارتی انتخاب میں بھی، ہمیں مہنگائی اور بے روزگاری سے بھی دلچسپی ہے اور سماجی انصاف سے بھی۔ ہمارے لیے یہ انتہائی اہم ہے کہ ہندو پاک و بنگلہ دیش میں مفاہمت ہو جائے تاکہ اس برصغیر کے رہنے والوں کو امن و امان سے پھلنے پھولنے اور ایک دوسرے کو سمجھنے کا موقع ملے۔ (دسمبر ۱۹۷۰ء)

”ادب کے بارے میں بھی ہمارے رویے کی وضاحت ہو چکی ہے ہم کسی مکتب خیال سے نہ تو وابستہ ہیں اور نہ اس سے الگ ہیں۔ ہم قدیم ادب کو بھی شائع کرتے ہیں۔ اور جدید شاعری نمبر بھی نکالتے ہیں۔ ہماری رائے میں تجربہ اور تنوع کی اہمیت مسلم ہے کیونکہ تجربہ ترقی کا ضامن ہے اور کامیاب تجربہ رفتہ رفتہ ہماری ترقی یافتہ زندگی کا جز بن جاتا ہے اور اسی نقطے سے دوسرے نئے تجربوں کا آغاز ہوتا ہے۔ بس پیش نظر یہ رہے کہ اس سلسلے میں ہم احتیاط کے نہیں محض اعتدال کے قائل ہیں۔ (دسمبر ۱۹۷۰ء)

اور حقیقت بھی یہی ہے کہ آج کل کا تصور لوگوں کے نزدیک ایک پاک صاف ادبی رسالے کا ہے۔ آج کل نے ادب اور زندگی کی ہم آہنگی کو ہمیشہ برقرار رکھا ہے۔ اس لیے اس میں دنیا میں ہونے والی تمام تبدیلیوں کے نقوش ڈھونڈھے جاسکتے ہیں۔

اب جہاں تک مکتب خیال کی بات ہے تو آج کل کسی مکتب خیال سے نہ تو ماضی میں وابستہ تھا اور نہ اب ہے بلکہ یہ تمام مکاتب خیال کا ترجمان ہے اور سبھی کے نقطہ نظر کو پیش کرتا ہے۔ سبھوں کے تجربات سے فائدہ اٹھاتا ہے اسی لیے آج کل میں ہمیں موضوع کا تنوع اور قدیم و جدید کا حسین امتزاج دیکھنے کو ملتا ہے۔

اپنے مقاصد کے حصول اور ان کے فروغ کے لیے آج کل نے مختلف وقتوں میں حسب حال مختلف عنوانات کے تحت مختلف چیزیں پیش کی ہیں۔ جن کا تفصیلی جائزہ آج کل کی نشوونما کے سلسلے میں ہم آگے چل کر لیں گے۔

مدیران

۳ مئی ۱۹۴۳ء تک کے پرچے پر مدیر کا نام درج نہیں ہے لیکن ادارہ اور ۳ مارچ ۱۹۴۳ء کے شمارے میں شائع ایک خط سے معلوم ہوتا ہے کہ اس وقت آج کل کے مدیر مولانا عبدالقادر خاں صاحب تھے یہ بات کہیں اور درج نہیں ہے صرف ادارہ کے اختتام پر مولانا کا نام ہے اور خط میں بحیثیت مدیر مولانا کو خطاب کیا گیا ہے۔ بہر حال حقیقت کچھ بھی ہو اتنی بات واضح ہے کہ مولانا باضابطہ مدیر رہے ہوں یا نہ رہے ہوں لیکن اردو ایڈیشن کی تمام تر ذمہ داری مولانا ہی کے سر تھی اور ۳ مئی ۱۹۴۳ء تک آپ کی نگرانی میں یہ نکلتا رہا۔ ممکن ہے کسی مصلحت کے تحت بحیثیت مدیر آپ کا نام شائع نہیں کیا گیا ہو۔

یکم جون ۱۹۴۳ء سے جب رسالہ باضابطہ آج کل کے نام سے نکلتا شروع ہوا تو مدیروں کے نام بھی آنے لگے۔ اس شمارے پر دو نائب مدیر اور ایک مدیر اعلیٰ کا نام درج ہے جو درج ذیل ترتیب سے لکھا

ہوا ہے۔

نائب مدیر شیش چندر سکسینہ طالب دہلوی بی اے	مدیر اعلیٰ آغا محمد یعقوب دداشی بی اے ایل ایل بی	نائب مدیر شان الحق حقی بی اے
--	--	---------------------------------

مدیروں کے اس شائع شدہ ناموں کی بنیاد پر اس کے پہلے ایڈیٹر آغا محمد یعقوب دداشی قرار پاتے ہیں۔ دداشی صاحب یکم جون ۱۹۴۳ء تا یکم اکتوبر ۱۹۴۶ء اس کے مدیر اعلیٰ رہے۔ اس مدت میں ان کے سائے مختلف وقفوں میں مختلف نائب مدیر کام کرتے رہے۔ جن میں شیش چندر سکسینہ طالب دہلوی، شان الحق حقی، معین احسن جذبی، راجندر ناتھ شیدا، فضل حق قریشی، مشیر احمد اور عزیز احمد شامل ہیں۔

یعقوب دداشی کی زیر ادارت رسالے نے نمایاں کامیابی حاصل کی۔ اچھے مضامین کے ساتھ اس کے معیار میں اضافہ ہوا۔ جنگ کے زمانے میں کاغذ کی قلت اور گرائی کے باوجود صرف چھ آنے میں ساٹھ صفحے کا یہ بانٹویر رسالہ مقبولیت کی منزلیں طے کرنے لگا۔ دداشی صاحب اور ان کے رفقاء نے اسے سجا سنوار کر ایک قابل قدر ادبی جریدہ بنا دیا۔ جبکہ ابستد میں آج کل کی ادبی حیثیت اتنی قابل اعتناء تھی۔ ان سے پہلے یہ ایک نیم ادبی رسالہ تھا ان میں زیادہ تر ہم سایہ ملکوں کی علمی، ادبی، تہذیبی، تمدنی اور ثقافتی سرگرمیوں پر مضامین شائع ہوتے تھے جو حکومت وقت کی پالیسی اور پروگرام کا پروپیگنڈا ہوتے تھے اور بس۔

دداشی صاحب نے پہلے اس کی حیثیت میں تبدیلی کی اور اسے ملک گیر اہمیت کا حامل بنایا پھر اس کے نصب العین اور مضامین کو وسعت دے کر سارے ہندوستان کے اردو داں طبقے کے مذاق اور ان کی پسند کے مطابق بنایا۔ اسے ایک معیاری رسالہ بنانے کے عزم کی ابتدا یہیں سے ہوتی ہے۔ چونکہ دداشی صاحب کا دور آج کل کے نئے دور کی ابتدا ہے۔ اس لیے یہاں سے ایک مکمل تبدیلی مضامین، ٹائٹل اور قیمت سبھی کی سطح پر نظر آتی ہے۔ نیا آج کل کیا ہوگا اس پر روشنی ڈالتے ہوئے دداشی صاحب لکھتے ہیں :

” آج کل اس قسم کے موضوعات پر معیاری مضامین پیش کرے گا جن سے ہندوستانی تعلیم یافتہ طبقہ عام طور پر دلچسپی رکھتا ہے اور جو خوش ذوق مردوں اور عورتوں میں قبولیت حاصل کر سکیں۔ ان میں سے ایک موضوع کی طرف ہم خاص طور پر توجہ دلانا چاہتے ہیں یعنی ہندوستان کے ہمسایہ ملکوں کے حالات، ان کا ادب، ان کی تہذیب، ریت رسم اور دوسری خصوصیات۔ ہندوستان خود ایک پوری دنیا ہے جس کی وسیع حدود میں کتنی ہی مختلف قومیں اور زبانیں پائی جاتی ہیں۔ ہماری توجہات اپنے ہی افکار و حوادث میں اس قدر مٹی رہتی ہیں کہ ہم اپنے ہمسایہ ملکوں کے حالات اور مسائل کی طرف خاطر خواہ دھیان نہیں دینے پاتے، جو ہمارے لیے بہت کچھ بصیرت افروز ہو سکتے ہیں۔ ہندوستان باہر کی دنیا سے الگ تھلگ اور بے واسطہ نہ اب ہے نہ پہلے کبھی رہا۔ تہذیب و تمدن، اقتصادی نظام، غرض اجتماعی زندگی کے ہر شعبے میں ہندوستان نے

اپنے ہمسایوں کو بہت کچھ دیا اور ان سے بہت کچھ حاصل کیا۔ ہندوستان کے مذہبی اور سماجی نظام کے بہت سے بنیادی اجزا بدیہی تھے ہیں اور وسط ایشیا، ایران اور عرب سے ہندوستان کے قدیم اور گہرے رابطے کی شہادت دیتے ہیں۔ اسی طرح ہندوستان دنیا کے بعض عظیم ترین رہنماؤں کا جنم بھوم رہا ہے جن کے پیغام نے ہمسایہ ممالک کی تہذیب پر نہایت گہرے اور اہم اثرات چھوڑے۔ ہندوستان سے بیرونی ممالک کے تجارتی تعلقات ہمیشہ سے قائم ہیں۔ قدیم دنیا میں ہندوستان کا نام ”ریشم اور گرم مصالحے“ کے ساتھ لازم ملزوم تھا! اس زمانے میں بھی ہندوستان اپنی زرعی اور صنعتی پیداواروں کے لیے دنیا بھر میں اقیانوس پار تھا اور اس زبردست بین الاقوامی برادری کا ایک اہم رکن ہے جو اس دور میں سائنس اور کاروبار کی ترقی اور پھیلاؤ سے پیدا ہوئی ہے آج کل کے صفحات میں ہم مذہب، تاریخ، ادب اور سائنس کے موضوعات پر مضامین پیش کریں گے جو ہمیشہ سے دنیا کے اہم ترین مسائل رہے ہیں اور اس وقت بھی ان کی اہمیت سے کوئی انکار نہیں کر سکتا ہے۔

آئندہ دنیا میں اور بہت سے کھٹن مسئلے پیدا ہونے والے ہیں جن کا سامنا ہندوستان کو بھی کرنا ہوگا۔ اس وقت ان قوموں کے رہنما جو محوری طاقتوں کا زور توڑنے کے لیے جو جدوجہد کر رہے ہیں ایک بات پر خاص طور سے توجہ دلا رہے ہیں۔ یعنی ہمارا پہلا مقصد بدی اور زور و ظلم کا خاتمہ کرنا ہے لیکن ہمیں آئندہ کا فکر بھی لاحق ہے اور امن و امان کے بعد جو زبردست تبدیلیاں دنیا کے حالات میں پیدا ہوں گی ان کے مقابلے کے لیے بھی مستعد رہنا چاہیے۔ یہ دور اندیشی ہندوستان میں بھی خصوصاً ہندوستانی فوج میں ضرور پائی جاتی ہے۔ اگرچہ فوج کا اصل منصب جنگ کرنا ہے، لیکن اس کے ساتھ یہ ایک تعمیری قوت بھی رکھتی ہے جو لاکھوں انسانوں کی سماجی زندگی پر اثر ڈال سکتی ہے۔ چنانچہ ایک طرف ہماری فوج اگر اپنے جوانوں کو جنگی تربیت دے رہی ہے تو دوسری طرف انھیں ان ذمہ داریوں کو اٹھانے کے لیے بھی تیار کر رہی ہے جو امن کے زمانے میں ملک کی سماجی اور اقتصادی تنظیم کے سلسلے میں ان پر عائد ہوں گی۔

موجودہ کشمکش کے عالم میں تعلیمی ترقی کے راستے میں رکاوٹیں پیدا ہونا تعجب کی بات نہیں۔ وہ لوگ بھی جو اس جنگ میں عملی حصہ نہیں لے رہے ہیں ضرور تسلیم کریں گے کہ ان کی زندگی ان کے معمولی ارادوں اور حوصلوں کو اس جنگ نے بہت کچھ بدل ڈالا۔ جنگ کے روزانہ واقعات پر ہر اس شخص کی نظریں لگی رہتی ہیں جو دنیا کے امن اور آزادی سے ذرا بھی دلچسپی رکھتا ہو۔ دوسری طرف طلبہ اور معلومات کے شوقین سب سے زیادہ جس چیز سے متاثر ہوتے وہ کتابوں اور مفید مطالب جرائد کی کمی ہے۔ جنگ کی وجہ سے دوسرے ممالک کا سفر بھی دشوار ہو گیا اور اب ہندوستان میں ہمسایہ ملکوں کے متعلق اتنی معلومات بھی نہیں حاصل ہونے پاتی جو جنگ سے پہلے ہتیا ہو جاتی تھی۔ لہذا آج کل اپنے اوراق میں

بدیشی ملکوں، بدیشی ادب اور علوم کے متعلق مفید مضامین پیش کر کے ایک اہم ضرورت کو پورا کرنے کا جو عرصے سے محسوس کی جا رہی تھی۔ اس طرح اور کچھ نہیں تو خالص فلمی اور ادبی روایت زندہ رہے گی جو سیاسی الجھیڑوں سے آزاد ہے اور ہمیشہ سے ایشیا کا طرہ امتیاز رہی ہے۔“

(” آج کل کا نیا دور“ یکم جون ۱۹۴۳ء ص ۲-۳)

آج کل کی نئی پالیسی اور پروگرام کے سلسلے میں دداشی صاحب کا یہ ادارہ بہت اہم ہے۔ اس سے آج کل اب تک کیا تھا اور آئندہ کیا ہوگا؟ اس پر بھرپور روشنی پڑتی ہے۔ اور یہ بات واضح ہو کر سامنے آجاتی ہے کہ آج کل کو ادبی اور معیاری بنانے کی ابتدا دداشی صاحب ہی سے ہو جاتی ہے اور آج کل آج جو کچھ بھی ہے وہ اسی کی ترقی یافتہ شکل ہے۔ جس کا سہرا ماضی میں دداشی صاحب کے سر جاتا ہے۔

دداشی صاحب اور ان کے رفقاء نے اپنی محنت اور لگن سے اسے ایک اچھا جریدہ بنا دیا ہے۔ دداشی صاحب نے ہندوستان کے ہر اچھے ادیبوں اور شاعروں سے ربط پیدا کیا اور انہیں آج کل کے لیے کھینے پر آمادہ کیا۔ اس طرح چند ہی دنوں میں ملک کے اچھے اچھے تخلیق کاروں کی تخلیقات آج کل میں شائع ہونے لگیں اور ساتھ ساتھ ان کی تصویریں بھی۔ دداشی صاحب نے کئی اور اچھے کام کیسے سے رسالہ کی اہمیت میں اور اضافہ ہوا۔ انہوں نے مختلف ممالک کی خبریں، لڑائی کا روزنامہ، لطائف، فارسی سکھانے کا سلسلہ وغیرہ کے عنوان سے بہت سی کارآمد اور معلوماتی چیزیں قارئین کو ہم پہنچائیں۔

دداشی صاحب اور ان کے رفقاء نے اس طرح آج کل کو ایک معیار و سمت عطا کر دی اور اسے ایک ایسی راہ دکھلا دی جہاں آگے کی منزلیں طے کرنے کے امکانات بہت تھے بس کوشش منظر تھی۔

یعقوب دداشی کے مدیر اعلیٰ کے عہدے سے سبکدوش ہونے کے بعد ۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶ء کو سید وقار عظیم اس عہدے پر فائز ہوئے اور ۱۵ اگست ۱۹۴۷ء تک برقرار رہے۔ ان کے ساتھ فضل حق قریشی، سید آفاق حسین، بھگت سرور کھلڑا، رگھوناتھ ریٹا بطور نائب مدیر کام کرتے رہے۔ ان کے دور ادارت میں کوئی خاص تبدیلی نہیں ہوئی بلکہ یہ دداشی صاحب کی دکھلائی ہوئی ڈگر پر چلتے رہے اور انہوں نے اپنی طرف سے کوئی قابل قدر اضافہ یا تبدیلی نہیں کی۔ بلکہ سابقہ معیار کو برقرار رکھا۔

۱۹۴۷ء میں تقسیم ملک کے بعد آج کل کا یہ دور ختم ہو جاتا ہے۔ ایک سال نئی تنظیم میں گزر گیا۔ اشاعت کی باقاعدگی میں بھی فرق آیا۔ اگست ۱۹۴۷ء کے بعد صرف دسمبر ۱۹۴۷ء جنوری فروری ۱۹۴۸ء کا مشترک شمارہ اور گاندھی نمبر ہی شائع ہو سکا۔ یہ تینوں شمارے ایڈیٹر انچارج رگھوناتھ ریٹا اور شمس چندر سکھینہ طالب دہلوی کی زیر ادارت شائع ہوئے۔ ان دونوں نے رسالے کو بہتر سے بہتر بنانے کی کوشش کی اور اس میں کافی حد تک کامیاب بھی رہے۔ گاندھی نمبر ان لوگوں نے آج کل کے مروجہ سابقہ معیار سے، ہنگامی حالات کے باوجود کسی طور بھی کم تر نہیں نکالا۔ اس شمارے میں اس دور کے تمام اہم ادیبوں اور شاعروں کی تخلیقات گاندھی جی کے بارے میں ان کے خیالات و تاثرات سبھی کچھ شامل ہیں۔

گاندھی نمبر ۱۹۴۸ء کے ادارے کو دیکھنے سے جہاں ان کی قابل داد کوشش کا پتہ چلتا ہے وہیں اس دور کے پورے ادب کا ایک خاکہ بھی سامنے آ جاتا ہے۔ ادب اور زندگی کے تعلق پر بھی روشنی پڑتی ہے اور ان اثرات کا بھی جو برطانوی سامراج چھوڑ گئے تھے۔ ملاحظہ فرمائیے :

۷ پچھلے سال کی پندرہ اگست کو آخر وہ تاریخی دن بھی آیا جس کے لیے ہم نے ان گنت قربانیاں کی تھیں اور دکھ جھیلے تھے۔ اس موقع پر ہم نے آج کل کا ایک خاص نمبر بھی پیش کیا تھا۔ حالانکہ ہم اس کو اتنا اچھا نہ بنا سکے جیسا کہ چاہتے تھے پھر بھی اس زمانے کے وقتوں کو دیکھتے ہوئے جو کتابت اور چھپائی کے سلسلے میں پیش آئیں وہ نمبر کچھ ایسا بڑا بھی نہ تھا اور اس میں ہماری جنگ آزادی کی کچھ جھلکیاں صاف نظر آتی ہیں۔

پندرہ اگست کے بعد ہم نے آج کل کو سنوارنے اور بہتر بنانے کی کوشش کی مگر طلوع آزادی کے ساتھ دھرتی خون سے رنگ گئی، سماجی زندگی کا کوئی بھی شعبہ ایسا نہ تھا جو متاثر نہ ہوا ہوان حالات میں آج کل پر بھی اثر پڑنا لازمی تھا۔

آزاد ہندوستان میں اردو کے مستقبل، ادب اور زندگی کے تعلق پر گفتگو کرتے ہوئے رقم طراز ہیں :
 ۷ ملک کی تقسیم سے اردو کا مستقبل کسی قدر دھندلا تو ضرور گیا ہے لیکن بالکل تاریک بھی نہیں ہوا ہے۔ وہ مزلیں طے ہو چکیں ہیں جب ہم فارسی اور عربی کا سہارا لیتے تھے آج ہمیں اپنی ہی دھرتی کے بول پیارے لگتے ہیں اور جنسا کے دلوں کی دھڑکنوں کو انھیں کی زبان میں پیش کرنا پسند کرتے ہیں۔ اگر ہمارا ادب زندگی کے قریب تر آتا جائے تب ہی اس کا مستقبل روشن رہ سکتا ہے۔ اسی ڈگر کو کبھی نانک اور کبیر نے اپنا یا تھا اور اس سے ہی امیر خسرو اور نظیر نے اختیاریا کیا۔ ضرورت اس بات کی ہے کہ سب ادیب اور شاعر سدا اس ڈگر پر چلتے رہیں۔

موجودہ ادب پر ایک نظر ڈالنے سے یہ ظاہر ہوتا ہے کہ ہمارے ادیب ادب اور زندگی کے تعلق کو سمجھ چکے ہیں اور جہاں ہمارا ادب زندگی سے متاثر ہوا ہے وہاں وہ زندگی کو متاثر کرنے کی قوت بھی رکھتا ہے کچھ لکھنے والوں پر تو انگریزی کا اثر اتنا گہرا ہے کہ ان کی تحریروں میں مصنف کی اچھ کی بہ نسبت انگریزی خیالات کا نقش زیادہ گہرا اور واضح ہے۔ ضرورت اس بات کی ہے کہ انگریزی ادب کے علاوہ اور دوسرے ملک کے ادب سے بھی فائدہ اٹھایا جائے لیکن محض اسی کا ہو کر نہ رہا جائے۔ رآزاد ہندوستان میں آج کل۔ ادارہ گاندھی نمبر ۶۴۸)

یہ ادارہ اس لحاظ سے بڑا اہم ہے کہ یہ آزاد ہندوستان میں آج کل کا ادارہ ہے اور ایک ایسے پرائیویٹ حالات میں لکھا گیا جب آج کل پابندی کے ساتھ شائع بھی نہیں ہو رہا تھا۔ ان حالات میں جن باتوں کی نشاندہی کی گئی اور ادب کے متعلق جو حقیقت پسندانہ جائزہ لیا گیا وہ بہ نظر استحسان دیکھا جاسکتا ہے۔ اردو کے مستقبل کے بارے میں جو بات کہی گئی تھی وہ آج حرف بہ حرف سچ ثابت ہوئی۔ اس کا مستقبل روشن ہونے کے بجائے دھندلا ہی ہوتا جا رہا ہے۔ ادب میں بھی اگر یہاں کی مٹی کی بوباس نہ ہوتی تو شاید اس قدر ترقی نہ کر سکتا۔ انگریزی اثرات کا جہاں تک تعلق ہے تو آج بھی ہم اس کے اثر سے نکل نہیں پاتے ہیں بلکہ دن بدن مزید اس کے زیر اثر ہوتے جا رہے۔ تجربات سے فائدہ اٹھانے کی حد تک تو یہ بات درست ہے۔ لیکن اسی کا ہو کر رہ جانا شاید مناسب نہیں۔ اس روش کو تبدیل کرنے کی ضرورت ہے۔ گاندھی نمبر پر آج کل کے ایک دور کا اختتام ہوتا ہے۔

اگست ۱۹۴۸ء سے آج کل کے نئے دور کا آغاز ہوتا ہے۔ تعطل اور جمود کی وہ کیفیت جو تقسیم ملک کی وجہ سے پیدا ہو گئی تھی ختم ہوتی ہے اور زندگی تازہ دم ہو کر پھر منزل کی طرف گامزن ہو جاتی ہے ادارہ اور ادارت سبھی کچھ تبدیل ہو جاتا ہے۔ انگریزوں کے قائم کردہ یونائیٹڈ پیپل کیشنز کو ختم کر دیا جاتا ہے اور حکومت ہند ”پیپل کیشنز ڈویژن“ کے نام سے نئے ادارے کا قیام یا انتخاب عمل میں لاتی ہے اور تین رسالوں کے نکالنے کا پروگرام بناتی ہے آج کل کے علاوہ مزید دو رسالے ”لونہال“ اور ”بساط عالم“ کا اعلان شائع ہوتا ہے۔

’گاندھی نمبر‘ ۱۹۴۸ء میں آج کل کے نئے دور کا اعلان ”آج کل کا نیا دور“ کے نام سے شائع ہوتا ہے۔ جس میں جوش ملیح آبادی کے مدیر اعلیٰ کی حیثیت سے ادارے کی ذمہ داری سنبھالنے پر خوشی کا اظہار بھی کیا جاتا ہے۔ آج کل کی اشاعت کے التوا پر معذرت کے ساتھ ساتھ نئے عزم کا اظہار اور ادیبوں اور شاعروں سے معاونت کی گزارش بھی کی جاتی ہے۔ مکمل اعلان ملاحظہ فرمائیے :

”اردو کے ادبی حلقوں میں یہ خبر مسرت کے ساتھ سنی جائے گی کہ شاعر انقلاب حضرت جوش ملیح آبادی حکومت ہند کے ”پیپل کیشنز ڈویژن“ کے شعبہ اردو کے مدیر اعلیٰ کی حیثیت سے تشریف لے آئے ہیں۔ شعبہ اردو اس پر جتنا بھی فخر کرے کم ہے۔ راقم، جگن ناتھ آزاد اور بلونت سنگھ آپ کے معاونین کی حیثیت سے کام کریں گے۔ شعبہ اردو کے زیر اہتمام آج کل کے علاوہ دو رسالے ”بساط عالم“ اور ”لونہال“ بھی نکلیں گے۔

چند مجبوریوں کی وجہ سے آج کل کی اشاعت قریب قریب ملتوی رہی اس کے لیے ہم ناظرین سے معذرت کے خواستگار ہیں۔ (آج کل کا نیا دور، اب ماہ اگست ۱۹۴۸ء سے شروع ہوگا اور اس دور کا پہلا پرچہ ۱۵ اگست تک شائع ہو جائے گا۔ پہلے یہ مہینے میں دو بار شائع ہوتا تھا اب یہ ماہانہ کر دیا گیا ہے۔ امید ہے آج کل اپنے نئے دور میں اپنی سابقہ روایات کو برقرار ہی نہیں رکھے گا بلکہ صوری اور معنوی لحاظ سے ترقی کی طرف گامزن ہوگا۔ حسب سابق اس میں تصاویر بھی ہوں گی۔ عمر حاضر کے تقاضوں کے اعتبار سے معیاری ادب کے نمونے بھی اور ہندوستان کی آزادی اور جمہوریت سے متعلق مقالے بھی۔ الغرض اس کے حسن ظاہر اور حسن باطن میں ہر ممکن اضافے کی کوشش کی جائے گی۔ ہمیں امید ہے کہ مضمون نگار حضرات اور اجاب جو اس رسالے پر کرم فرماتے رہے ہیں اپنے سلسلہ کرم کو جاری رکھیں گے اور اپنی اولین فرصت میں اپنے نظم و نثر کے شاہ کار عنایت فرما کر آج کل کی قدر و قیمت میں اضافہ فرمائیں گے۔

مشاط را بگو کہ برا سبب حسن یار

(تحریر) عرض طیبانی

چیزے فروں کند کہ تماشا بہ ما رسید

یہ اعلان تھوڑی دیر کے لیے ہمیں الجھن میں ڈالتا ہے۔ ایک طرف تو ’گاندھی نمبر‘ میں انچارج ایڈیٹر کی حیثیت سے جن دو صاحبان کے نام ہیں یہ اعلان ان کے نام سے شائع ہونا چاہیے تھا یا اگر یہ تمام صاحبان اس وقت تک ادارت کی ذمہ داریاں سنبھال چکے تھے تو پھر ان کی ادارت میں نکلنا چاہیے تھا۔ لیکن ایسا نہیں ہوا۔ بلکہ اعلان ایک تیسرے شخص کے نام سے آیا جو اگست سے پھر نکالنے کا اعلان کر رہا ہے۔ اس ضمن میں ایک ہی بات معقول سمجھ میں آتی ہے جو زیادہ قرین قیاس معلوم ہوتی ہے وہ یہ کہ ان لوگوں کا تقرر

تو اس وقت تک عمل میں آچکا تھا لیکن ان دونوں حضرات کی مدت ابھی ختم نہیں ہوئی تھی بلکہ گاندھی نمبر کے ساتھ ختم ہونی تھی۔ لہذا ذمہ داریاں سنبھالنے کے باوجود وہ گاندھی نمبر کے معاملے میں دخل نہ دے سکتے تھے اس لیے صرف اعلان کی حد تک اس بات کی اجازت دی گئی۔ اس لیے اعلان پر تحریر عرشِ ملیانی، طبع ہوا۔ گاندھی نمبر کے بعد جب یہ دونوں حضرات سبکدوش ہوئے تو پھر اس نئی ٹیم نے اپنے نئے منصوبے کے ساتھ کچھ وقفہ کر کے رسالے کو اپنی سابقہ روایات کے مطابق نکالنے کا فیصلہ کیا۔ اس طرح گاندھی نمبر کے بعد جو پہلا پرچہ آیا اس پر تمام حضرات کے نام درج ہوئے۔

اس طرح اگست ۱۹۴۸ء سے جوش ملیح آبادی کی قیادت میں آج کل کے نئے دور کا آغاز ہوا ہے اور آج کل کے ساتھ ساتھ دو مزید رسالے حسب اعلان شائع ہوتے ہیں۔ رسالہ نو تہاں، چونکہ بچوں کے لیے تھا اس لیے اس میں بچوں کے معیار کے مطابق کہانیاں، نظمیں، پہیلیاں، ڈرامے، خیریں، تصویریں اور مختلف مسائل پر دلچسپ مضامین شائع ہوتے تھے۔ ”بساط عالم“ کا مقصد عوام کو صحیح اور سنجیدہ انداز میں غیر ملکی سیاست اور اس کے مختلف پہلوؤں سے آشنا کرانا تھا۔ اس میں بین الاقوامی سیاست اور تہذیب و تمدن سے متعلق مضامین ہوتے تھے افسوس کہ یہ سلسلہ زیادہ دنوں تک نہیں چل سکا اور ۱۹۴۹ء میں حکومت نے موخر الذکر دونوں رسالے بند کر دیے۔ بچوں کی ضرورت کے لیے مارچ ۱۹۵۰ء سے آج کل کے آخر میں آٹھ صفحات پر مشتمل ”بچوں کا آج کل“ شائع ہونے لگا یہ سلسلہ اکتوبر ۱۹۶۵ء تک جاری رہا پھر اس بنا پر بند کر دیا گیا کہ بچے اس رسالے کے خریدار کیسے بن سکتے ہیں جو زیادہ تر بچوں کے لیے ہو۔

بچوں کے بین الاقوامی سال کے موقع پر ۱۹۷۹ء میں ایک خاص نمبر نکالا گیا اور یہیں سے ہر تین ماہ پر ”بچوں کا منیمہ“ الگ سے شائع کیا جانے لگا۔ جو آج کل کے خریداروں کو مفت میں دیا جاتا تھا۔ اس سلسلے کو قارئین نے بے حد پسند کیا جس کی وجہ سے یہ سلسلہ ۱۹۸۱ء تک جاری رہا پھر اسے بھی بند کر دیا گیا۔

اگست ۱۹۴۸ء میں آج کل کے نئے دور کا پہلا شمارہ شائع ہوا۔ تینوں رسالوں پر ایڈیٹر اور تینوں اسٹنٹ ایڈیٹروں کے نام بھی شائع ہوئے لیکن اندرونی تقسیم کار کے مطابق آج کل کی ترتیب و تدوین عرشِ ملیانی کے ذمے تھی۔ پہلے یہ ماہنامہ تھا۔ جنوری ۱۹۴۹ء سے دسمبر ۱۹۴۹ء تک پندرہ روزہ ہو گیا پھر ماہنامہ ہو گیا اور آج تک اسی حیثیت سے جاری ہے۔

جوش صاحب نے اپنے زمانہ ادارت میں آج کل کو خوب سے خوب تر بنانے کی بھرپور کوشش کی۔ نئے نظام کے تحت اس جریدے کے مقاصد میں یہ بات خاص طور پر شامل تھی کہ ہندوستان کی مشترکہ تہذیب اور کلچر کو نمایاں کیا جائے۔ صرف یہی نہیں کہ غزلیں اور افسانے شامل ہوں بلکہ ادب، تہذیب اور معاشرت وغیرہ کے موضوعات پر مقالے شائع کیے جائیں۔ یہ فرض اس جریدے نے جوش صاحب کی ادارت میں بخوبی انجام دیا۔

جوش صاحب نے آج کل کو ایک معیاری جریدہ بنانے کی پوری کوشش کی۔ رسالہ کی معیار بندی کے سلسلے میں ان کے ماضی کے تجربات بہت تلخ تھے۔ جوش صاحب نے دلی سے ایک رسالہ ”کلمہ“ جاری کیا تھا جس کے سلسلے میں شروع میں ان کا حوصلہ بہت بلند تھا لیکن بعد میں اس کا اعلیٰ معیار قائم نہ رہ سکا اور درجہ سوئم کے مقالے چھپنے لگے۔ اپنے اس تجربے کو سامنے رکھتے ہوئے آج کل کے بارے میں قارئین کو کوئی بڑی امیدیں نہ دلاتے ہوئے پہلے ہی شمارے میں معیاری جریدہ کے عنوان سے انھوں نے ایک وثیقہ لکھا

تھا جس کے راقم وہ خود تھے اور گواہوں میں عرش، آزاد اور بلونت سنگھ کے دستخط ہیں۔ جس میں انہوں نے قحط الرجال کا رونا رویا تھا اور کہا تھا کہ درجہ اول کے مضامین بہت کم ملتے ہیں پھر بھی کوشش کی جائے گی کہ معیاری مضامین ہی شائع کیے جائیں۔ وثیقہ آپ بھی ملاحظہ فرمائیں :

» اگر میں آج کل کے باب میں بڑی امیدیں نہ دلاؤں اور بلند آہنگی کے ساتھ بڑے بڑے دعوے نہ کروں تو معذور سمجھ کر مجھے معاف فرمایا جائے۔

ہر چند جہاں تک انسانی مساعی کا تعلق ہے ہر ممکن سعی کی جائے گی کہ معنوی اور صوری دونوں حیثیتوں سے آج کل کم سے کم ہندوستان کا بہترین جریدہ ثابت ہو لیکن مندرجہ بالا سطریں بہ ثباتِ عقل و ہوش اس لیے لکھی ہیں کہ سندر ہے اور بوقتِ ضرورت کام آوے۔ (رام جوش۔ گواہان۔ عرش۔ آزاد۔ بلونت سنگھ)

(معیاری جریدہ۔ اگست ۱۹۴۸ء ص ۶)

جوش نے معنوی اور صوری دونوں حیثیتوں سے آج کل کو ہندوستان کا بہترین جریدہ بنانے کے جس عزم کا اعلان کیا تھا اس کو بھی کر دکھایا۔ اچھے اور معیاری مضامین آج کل کے ادراک کی زینت بننے نئے اور پرانے ادیب بڑی آن بان سے آئے اور بھرپور تعاون دیا۔ سالنامے اور خاص نمبر اپنی امتیازی شناخت سے بہت ہی عمدہ اور معیاری نکلے۔ کئی خاص نمبر تو بے حد مقبول ہوئے۔

اس طرح جوش صاحب کی قیادت میں رسالہ مقبولیت کی منزلیں طے کرنے لگا۔ اس میں جوش صاحب کی پُر وقار شخصیت کے ساتھ ساتھ ان کی سعی، لگن اور خلوص کو دخل تھا۔ جوش صاحب نے محنت و مشقت کر کے اس جریدے کو ایک اہم اور مقبول ترین جریدہ بنا دیا۔ معیاری مضامین کے ساتھ ساتھ کتابتِ طباعت کے معیار کو بھی وقار بخشا اور اس کے حسن و دلکشی میں بھی اضافہ کیا۔

جوش صاحب اگست ۱۹۴۸ء تا ۱۹۵۵ء کل سات سال اس رسالے کے مدیر رہے۔ ۱۹۵۵ء میں وہ پاکستان ہجرت کر گئے۔ ان کے جانے کے بعد عرش ملیانی اس عہدے پر فائز ہوئے۔ جوش کی وجہ سے اس ادارے کو جو شہرت و مقبولیت، قدر و منزلت اور اہمیت حاصل ہو گئی تھی ان کے جانے کے بعد اس کا احساس شدت سے کیا جانے لگا۔ جوش صاحب کی پُر جلال اور پُر وقار شخصیت اس ادارے کے لیے باعث افتخار تھی۔ عرش صاحب لکھتے ہیں :

» جوش صاحب کی قیادت ہی کافی تھی۔ ان کی مسلسل صحبت ہی دل و دماغ کی کم مائیگی دور کر دیتی تھی «
اُس مضمون میں آگے چل کر لکھتے ہیں

» جوش صاحب کا سایہ ہمارے لیے سایہ عافیت تھا «

راج کل کے اٹھائیس برس جون ۱۹۷۰ء ص ۷

جوش کے سایہ عافیت میں بہت سے مسائل صرف ان کی پُر وقار شخصیت کی وجہ سے حل ہو جاتے تھے۔ ہر شخص حد ادب ملحوظ رکھتا تھا۔ جوش اس ادارے کے لیے ایک طرح کی ڈھال تھے۔ مدیر کے عہدے پر فائز ہونے کے بعد عرش ملیانی نے اس حقیقت کا اعتراف کرتے ہوئے لکھا تھا۔

» جوش صاحب کے جانے کے بعد قرعہ قال مجھ دیوانے کے نام پر پڑا۔ بوجھ اور ذمہ داری

تو پہلے بھی گلے کا ہاتھ لیکن ہر مخالفاۓ اور معاہداتہ وار کے لیے جوش صاحب ایک مضبوط ڈھال تھے۔ اب یہ ذمہ داری براہ راست میرے کندھوں کا بوجھ بن گئی۔“

(آج کل کے اٹھائیس برس۔ جون۔ ۱۹۷۰۔ ص۔ ۵)

جوش کی کمی کا احساس ہونا فطری بات تھی۔ ان کی وجہ سے جو خلا پیدا ہو گیا تھا اس کا پُر کرنا اس وقت ناممکن تھا۔ کسی بڑی شخصیت کی وابستگی ہی اُس ادارے کی شان و شوکت میں اضافہ کرتی ہے۔ اور جوش کی شخصیت بھی کچھ ایسی ہی تھی۔

عرش ملیانی نے ۱۹۵۵ء میں یہ حیثیت ایڈیٹر یہ ذمہ داری سنبھالی اور ۱۹۶۷ء تک اس پر فائز رہے۔ مظفر شاہ، مہدی عباس حسین اور شہباز حسین اس مدت میں مختلف وقفوں میں ان کے رفیق کار رہے۔ عرش نے اپنے رفیق کار کی رفاقت کا تذکرہ ان الفاظ میں کیا ہے۔

”مظفر شاہ، مہدی عباس حسین اور شہباز حسین مختلف وقفوں میں میرے رفیق کار رہے۔ ان کی علمی اور ادبی صلاحیتوں سے مجھے بہت مدد ملی۔ یہ تینوں افراد بہت اچھے کارکن اور مخلص رفیق تھے۔ اس زمانے میں ان صفات کا ملنا بہت مشکل ہے۔“

(آج کل کے اٹھائیس برس۔ جون۔ ۱۹۷۰۔ ص۔ ۵)

ان حضرات کی رفاقت میں عرش صاحب نے اس رسالے کو خوب سے خوب تر بنانے کی کوشش تو کی لیکن راہ میں بہت سی دشواریاں بھی مانع رہیں جنہا کی وجہ سے وہ اس رسالے کو اپنی کوششوں کے باوجود اس حد تک بہتر نہ بنا سکے جس حد تک ان کی خواہش تھی۔ پھر بھی رسالے کا معیار کسی طرح بھی کم تر نہیں تھا۔ راہ میں جائل ہونے والی دقتوں اور پریشانیوں کا ذکر کرتے ہوئے لکھتے ہیں :

”ترجمے اور تصنیف و تالیف کا بہت سا کام اس ادارے سے وابستہ تھا۔ آج کل کے ساتھ ساتھ وہ بھی ہوتا رہا۔ دم مارنے کی فرصت نہ ملتی۔ جہاں سرکاری رسالے کو بہت سی سہولتیں میسر ہوتی ہیں وہاں دقتیں بھی شامل حال رہتی ہیں۔ کبھی چھپائی کا اچھا انتظام نہیں۔ کبھی حکومت کی پالیسی کا احتساب اچھے اچھے مضامین کو جزو ایا کلیہ شائع کرنے سے روکتا اور کبھی حکومت کے تقاضے اس بات پر اصرار کرتے کہ اس میں سلیبی کا مواد زیادہ ہونا چاہیے۔“

میں ہمیشہ زور دیتا رہا ہوں کہ رسالے کی صورتی حیثیت بہتر بنانی چاہئے مگر اچھے کاتبوں کی کمی، لیتھو کی چھپائی کا دشوار گزار اور ناقص راستہ کچھ ایسی باتیں تھیں کہ ان پر ہم میں سے کسی کو قدرت نہ تھی۔“

ان تمام دشواریوں کے باوجود عرش نے رسالے کے معیار کو ایک حد تک قائم رکھا۔ ۱۹۶۷ء سے آفسٹ کی چھپائی کا انتظام بھی ہو گیا اور رسالہ آفسٹ پر چھپنے لگا۔ اس کی صورتی حیثیت میں بھی دلکشی اور دیدہ زیبی پیدا ہوئی اور رسالہ پہلے کے مقابلہ میں کافی خوبصورت شائع ہونے لگا۔

عرش کے زمانے میں ایک خاص بات یہ بھی ہوئی کہ حکومت ہند نے اپنے ایک فیصلے کے تحت انگریزی ہندی اور اردو میں شائع ہونے والے تمام رسالوں کے ایڈیٹوریل بورڈ مقرر کرنے کا اعلان کیا۔ یہ اعلان ستمبر ۱۹۵۶ء کے شمارے میں شائع ہوا۔ اس فیصلے کے تحت آج کل کے لیے ایک ایسا ہی بورڈ تشکیل دیا گیا۔

اس بورڈ میں ڈائریکٹر پبلی کیشنز ڈویژن، ڈپٹی ڈائریکٹر ایڈیٹوریل بورڈ، ڈپٹی ڈائریکٹر پروڈکشن، ایڈیٹر آج کل کے علاوہ دلی سے پروفیسر محمد مجیب، منشی گوپی ناتھ امن اور ڈاکٹر خواجہ احمد فاروقی، حیدرآباد سے ڈاکٹر محی الدین قادری زور اور کشمیر سے رحمان راہی شامل کیے گئے۔ بعد میں جب زور صاحب کشمیر چلے گئے تو کشمیر کی نمائندگی ان کے سپرد کی گئی اور حیدرآباد کی نمائندگی عبدالقادر سروری نے کی۔ اس بورڈ کی حیثیت مشاورتی تھی۔ کچھ دنوں بعد پھر حکومت کے ایک فیصلے کے تحت اس بورڈ کو ختم کر دیا گیا۔

اس بورڈ کو ختم کرنے کی وجہ مشاورتی دشاویاں تھیں۔ ایک مدیر کے لیے ان تمام حضرات سے مشورہ لینا اور ان پر عمل کرنا بہت مشکل تھا۔ مشکلات تو اس وقت اور پیچیدہ ہو جاتی تھیں جب مشورے کی نوعیت مختلف النوع ہوتی تھی۔ اس دشاوی کو دیکھتے ہوئے آج کل کے بورڈ نے متفقہ مشورے کے تحت یہ کام امن صاحب کے سپرد کر دیا۔ عرش صاحب اپنے سبکدوش ہونے تک ان سے مشورے لیتے رہے اور بقول عرش صاحب: ”موصوف کے مفید مشوروں سے فیض پاتا رہا۔ اور گیارہ سال کی طویل مدت میں میرا کبھی ان سے اختلاف رائے نہیں ہوا۔ بورڈ ٹی میٹنگ سال دو سال میں کبھی ہوتی تھی۔ ان کے مفید مشورے سے مجھے بہت فائدہ پہنچتا۔“

(آج کل اٹھائیس برس۔ جون۔ ۱۹۷۰ ص۔ ۲)

عرش صاحب اپنی عمر کے ۵۹ سال پورے کرنے کے بعد ستمبر ۱۹۶۷ء میں اس ادارے سے سبکدوش ہو گئے۔ انھوں نے سبکدوش ہونے سے چند دن قبل ایک الوداعیہ لکھا تھا جو اکتوبر ۱۹۶۷ء کے شمارے میں شائع ہوا تھا۔ اس میں انھوں نے آج کل کا محاسبہ کیا، ادیبوں کا شکریہ ادا کیا اور قارئین سے معذرت کے بعد دونوں سے آنے والے ایڈیٹر کی معاونت کی گزارش کی اور رسالہ کے لیے نیک خواہشات کا اظہار کیا۔ الوداعیہ آپ بھی ملاحظہ فرمائیں:

”۱۹ ستمبر ۱۹۶۷ء کو میری عمر طبعی کے ۵۹ سال ختم ہو جائیں گے۔ اور اسی دن میں ملازمت سے سبکدوش ہو جاؤں گا۔ جب تک یہ شمارہ قارئین تک پہنچے گا میں قریب قریب ۳۴ سال کی مسلسل پابندی کے بعد آزاد فضا میں دم لے رہا ہوں گا۔ آج کل سے ایک لمبی مدت تک میں وابستہ رہا۔ اپنی بساط کے مطابق میں نے اپنے فرائض کو ادا کیا۔ آج کل ایک اچھا ادبی رسالہ ہے اس کی روایات بڑی شاندار ہیں۔ یہ غالباً ۱۹۴۲ء میں جاری ہوا۔ تقسیم ملک کے وقت آغا محمد یعقوب دداشی مرحوم اس کے مدیر تھے۔ ۱۹۴۸ء میں جوش ملیح آبادی اس کے مدیر مقرر ہوئے اور مجھے اسسٹنٹ ایڈیٹر کی حیثیت سے ان کے قدموں میں بیٹھنے کا موقع ملا۔ ۱۹۵۵ء کے آخر میں وہ پاکستان تشریف لے گئے۔ جنوری ۱۹۵۶ء سے میں اس رسالے کا مدیر مقرر ہوا۔ مجھے مدیر کے فرائض کی گراں باری کا احساس تھا اس لیے میں نے اس شعر پر عمل کیا۔“

لوار تلخ ترمی زن جو ذوق نغمہ کم یابی

حسدی را تیز ترمی خوان چو محمل را گراں بینی

ملک کے مقتدر ادیبوں اور شاعروں نے مجھ سے تعاون کیا میری کوتاہیوں کو نظر انداز کیا۔ اس کے لیے میں ان کا شکر گزار ہوں۔ میں آج کل کے قارئین سے بھی معذرت خواہ ہوں

کیونکہ میں ان میں سے سب کی تشنگی ادب، ان کے ذوق کے مطابق نہ بھاسکا۔ مضمون نگاروں میں اکثر مجھ سے ناخوش ہوں گے کیونکہ میں ان کی خدمت بجا نہ لاسکا اور ان کے ارشادات کو رسالے میں شامل نہ کر سکا میں ان سے بھی معذرت کا خواہاں ہوں۔

جس طرح مجھ پر قارئین اور مضمون نگار مہربان رہے مجھے امید ہے کہ آنے والے مدیر سے بھی ان کا اشتراک عمل اسی سرگرمی سے جاری رہے گا مجھ میں کمزوریاں تھیں میں نے کوتاہیاں کی ہوں گی۔ لیکن مجھے امید ہے کہ میرے بعد آنے والے صاحب مجھ سے ہر حال میں بہتر ثابت ہوں گے۔

آج کل آپ کا اپنا رسالہ ہے۔ اس کی توسیع اشاعت میں ہمیشہ کوشش کیجیے تاکہ صالح ادب آپ تک اور آپ کے دوستوں تک پہنچتا رہے اس دور میں اس کی بڑی ضرورت ہے۔ میں آپ کو یقین دلاتا ہوں کہ میرے بعد بھی یہ رسالہ آب و تاب سے جاری رہے گا۔ اور آپ کے ذوق ادب کی پیاس بجھاتا رہے گا۔

السلام اے بعد ما آئیندگان رفتی

عرش مسیانی - اکتوبر ۱۹۶۷ء

عرش صاحب کے بعد اکتوبر ۱۹۶۷ء میں شہباز حسین ایڈیٹر مقرر ہوئے۔ ان کے ساتھ راج نرائن راز اور نند کشور و کرم بطور اسٹنٹ ایڈیٹر اور سب ایڈیٹر کام کرتے رہے۔ شہباز صاحب نے آج کل کے مقاصد کو نظر میں رکھتے ہوئے کچھ نئے تجربے کیے۔ قومی یک جہتی اور لسانی اتحاد و یگانگت کو فروغ دینے کے لیے دوسری ہندوستانی زبانوں کی شاعری کے تراجم شائع کرنے کا سلسلہ شروع کیا جو لسانی اتحاد و یگانگی کی طرف اچھا قدم تھا۔ انھوں نے آج کل کی روایت کو قائم رکھتے ہوئے اس کے حسن و دلکشی میں اضافہ کیا۔ نئے لکھنے والے گروہ ہر دور میں نمایندگی حاصل کرتے رہے ہیں لیکن یہ نمایندگی زیادہ تسلی بخش نہیں تھی۔ شہباز صاحب نے اپنے وقت میں اس میں اضافہ کیا اور نئے لکھنے والوں کی حوصلہ افزائی کی جس سے ان کی ایک اچھی ٹیم ابھر کر سامنے آئی۔ ان کے دور میں نئی شاعری اور نئی افسانہ نگاری کا چرچا عام ہوا۔ جدید افسانہ نگاری بھی منظر عام پر آئی۔ لیکن دوسری طرف ادبی اور تحقیقی مضامین میں کمی ہوئی۔ نئے لکھنے والوں کی شہباز صاحب نے جس طرح حوصلہ افزائی کی اس سے نئے لکھنے والوں کی ایک پوری نسل ابھر کر سامنے آئی اور آج انہی لوگوں میں بہت سے لوگ پایہ کے ادیب و شاعر بن چکے ہیں۔

شہباز صاحب نے رسالے کے معیار کو بہتر کرنے کے لیے قارئین کی رائے سے استفادے کی خاطر نومبر ۱۹۶۸ء میں چار سوالوں پر مشتمل ایک سوالنامہ جاری کیا جس کے جواب کے لیے قارئین سے گزارش کی۔ بہت سے لوگوں نے اپنی آراء کا اظہار کیا یہ سلسلہ کافی دنوں تک جاری رہا۔ قارئین کی رائے کی روشنی میں آج کل کے معیار کو بہتر کرنے کے لیے کچھ تبدیلیاں بھی کی گئیں۔ غرض قارئین کی رائے اس کے معیار کو بہتر بنانے میں کافی معاون ثابت ہوئیں۔

شہباز صاحب ہی کے دور میں آج کل نے اپنی عمر کے اٹھائیس سال پورے کیے اور اس کی سلور جوبلی منائی گئی۔ جون ۱۹۷۰ء میں آٹھ صفحات پر مشتمل "آج کل کے اٹھائیس برس" کے نام سے

عرش منیانی کا سلور جوہلی صنیمہ شائع ہوا۔ جس میں عرش نے آج کل کے آغاز و ارتقا سے بحث کی۔ شہباز صاحب کے زمانے میں آج کل کا دفتر جون ۱۹۶۸ء میں اولڈ سکرپٹریٹ سے پٹیالہ ہاؤس منتقل ہوا اور ابھی تک وہیں ہے۔ دسمبر ۱۹۶۹ء سے شہباز صاحب نے 'غبار کارواں' کے عنوان سے ادیبوں کے خود نوشت سوانح کا سلسلہ شروع کیا جو تحقیقی نقطہ نگاہ سے بڑی اہمیت کا حامل ہے۔ اس طرح شہباز صاحب نے اپنے زمانہ ادارت میں آج کل کو بہت کچھ دیا۔ اپریل ۱۹۷۲ء تک آپ اس عہدے پر فائز رہے۔

شہباز حسین کے بعد مئی ۱۹۷۲ء میں مہدی عباس حسینی اس عہدے پر فائز ہوئے۔ ان کے ساتھ نند کشور و کرم بہ طور سب ایڈیٹر کام کرتے رہے۔ حسینی صاحب کے زمانے میں آج کل میں تھوڑی سی تبدیلی ہوئی تشریحی مضامین کی کثرت اس کی ادبیت پر غالب آگئی۔ ادبی مضامین کے مقابلے میں سیاسی مضامین زیادہ شائع ہونے لگے جس سے اس کے ادبی وقار اور اس کی ادبی روایت میں تھوڑی سی کمی آئی۔ پانچواں پلان، فیملی پلاننگ، اندرا گاندھی کا دہا، قومی ترقی کا محاسبہ، بیس نکاتی پروگرام، جمہوریت اور نظم و ضبط، مرکزی ادارہ غذائی تحقیقات، عوام اور نیا معاشی پروگرام جیسے مضامین کی غالب اکثریت رہی۔ ان کے زمانے میں رسالہ حقیقی معنوں میں حکومت کا ترجمان نظر آتا ہے۔ مہدی صاحب مارچ ۱۹۷۶ء میں اس عہدے سے سبکدوش ہوئے۔

حسینی صاحب کے زمانے میں جولائی ۱۹۷۴ء کے شمارے پر ایڈیٹر حسینی صاحب کی جگہ رام شرما جو پڑھ چھپا ہوا ہے۔ بتایا جاتا ہے کہ اس زمانے میں حسینی صاحب سخت علیل تھے اور آل انڈیا انسٹی ٹیوٹ آف میڈیکل سائنس میں زیر علاج تھے۔ رسالہ پریس جانے کو تیار تھا۔ ڈاکٹر کٹر نے جو پڑھ چھپا سے ایک نظر دیکھ لینے کو کہا تو انھوں نے موقع کا فائدہ اٹھا کر حسینی صاحب کا نام نکال کر اپنا نام لکھوایا۔ چھپنے کے بعد جب رسالہ حسینی صاحب کی خدمت میں (ہاسپٹل میں) پیش کیا گیا تو وہ جو پڑھ صاحب کا نام اپنے نام کی جگہ دیکھ کر متحیر رہ گئے اور رسالہ لے جانے والے سے پوچھا "کیا بھئی مجھے نوکری سے نکال دیا گیا؟" جب ان کو تمام حالات معلوم ہوئے تو جو پڑھ صاحب سے ان کی اس غیر اخلاقی حرکت کا اظہار کیا۔ دوسرے ماہ سے پھر حسینی صاحب کا نام آنے لگا۔

اپریل ۱۹۷۶ء میں شہباز صاحب دوبارہ اس کے ایڈیٹر مقرر ہوئے اور مارچ ۱۹۸۱ء تک اس عہدے پر فائز رہے۔ اس درمیان نند کشور و کرم اور محمد عادل صدیقی بہ طور اسٹنٹ ایڈیٹر کام کرتے رہے۔ شہباز صاحب نے رسالے کو پرانی ڈگر کی طرف لوٹانے اور روایت سے اس کا رشتہ جوڑنے کی کوشش کی اور کچھ دنوں کی جدوجہد کے بعد اس کے لڑے ہوئے رشتے کو سابقہ روایت کے قریب کر دیا۔ انھوں نے آج کل کو بہتر اور معیاری بنانے کے لیے قاری کی رائے سے استفادے کے طریقے کو اپنایا اس کام کے لیے انھوں نے رسالہ کے آخر میں ایک کارڈ لگانا شروع کیا جس پر قاری اپنی رائے لکھ کر بھیجتا تھا اور معقول مشورے قبول کیے جاتے تھے۔ اپنی ادارت کے پہلے دور میں انھوں نے سوالنامے جاری کیے تھے اور قارئین سے اس کا جواب مانگا تھا۔ یہ دونوں طریقے بے حد کامیاب رہے اور آج کل کو صحیح رخ دینے میں کافی مدد ملی۔

شہباز صاحب کے بعد اپریل ۱۹۸۱ء میں راج نرائن راز اس کے ایڈیٹر مقرر ہوئے۔

ان کے ساتھ شونا تھ سکے اور عابد کرہانی مختلف وقفوں میں بہ طور سب ایڈیٹر کام کرتے رہے۔ مارچ ۱۹۸۳ء میں شونا تھ سکے اور مئی ۱۹۸۵ء میں عابد کرہانی اپنی خدمات سے سبکدوش ہو گئے۔ مئی ۱۹۸۵ء تا اگست ۱۹۸۷ء تک راز صاحب تنہا اس کے ایڈیٹر رہے۔ فروری ۱۹۸۷ء سے خورشید اکرم سب ایڈیٹر کی حیثیت سے آپ کے ساتھ کام کر رہے ہیں۔

راز صاحب نے آج کل کے معیار کو سابقہ معیار کے مقابلے میں بہتر بنایا ہے اور رسالے کو خالص ادبی ترجمان بنا دیا ہے۔ حکومت کی پالیسیاں صرف اداریے میں سمٹ کر آگئی ہیں یا کبھی ایک دو مضمون اس پر آجاتے ہیں ورنہ تو پورا پورا ادبی نوعیت کا ہوتا ہے۔ مضامین کے معیار کو بھی بلند کیا گیا ہے اور ایک خاص طرح کی تقسیم عنوان کے تحت فہرست قائم کی ہے جس کو دیکھتے ہی ایک معیاری رسالے کا اثر مرتب ہوتا ہے۔ انھوں نے ایسے ادب کی اشاعت سے پرہیز کیا ہے جس کے تحت لایعنی افسانے اور شاعری وجود میں آ رہے ہیں۔ افسانوں میں نئے طرز اور نئی بات کی تلاش انھیں پسند ضرور ہے لیکن ایک حد کے اندر جس سے اس کی تفہیم مجروح نہ ہو۔ ایسے افسانے کی اشاعت سے وہ گریز کرتے ہیں جسے ادب کا قاری سمجھ نہ سکے۔ تجریدی اور علامتی افسانے کے سلسلے میں بھی ان کا رویہ سخت ہے۔ ان کا یہ اقدام بہت حد تک صحیح ہے اس سے غیر مقصدی ادب کی جو ایک دیا چل پڑی ہے اس کی حوصلہ شکنی ہوگی اور مقصدی ادب کو حوصلہ ملے گا جو ادھر کچھ دنوں سے سترزل کی کیفیت میں مبتلا ہے۔

ایک اور بات جسے موجودہ ایڈیٹر کی خوبی کہی جا سکتی ہے وہ یہ ہے کہ انھوں نے موضوعاتی نظم کی اشاعت سے بھی دامن بچانے کی بہت حد تک کوشش کی ہے۔ ورنہ آج کل کے پرانے شماروں میں ایسی لاتعداد نظمیں شائع ہوتی ہیں جن کا مقصد حکومت وقت یا کسی بڑی شخصیت کی خوشنودی اور رضا حاصل کرنا تھی جس کی ادبی اہمیت نہیں کے برابر تھی۔ آج کم از کم آج کل کے صفحات ہمیں ایسی شاعری سے پاک نظر آتے ہیں۔ ان کی کوشش اچھی شاعری کو پیش کرنا ہے جس سے ادبی افق پر معیاری شاعری کا منظر نامہ ابھر کر سامنے آسکے۔

اب جہاں تک مضامین کا تعلق ہے تو پہلے کے مقابلے اس میں حوصلہ افزا پیش رفت نہیں ہوئی ہے۔ بلکہ ادق اور تحقیقی مضامین کی کثرت نے سوائے چند کے عام قاری کو مایوس کیا ہے۔ جس سے اس کی اشاعت میں بھی فرق آیا ہے۔ تنقیدی مضامین پر تحقیقی مضامین کی سبقت اب بھی برقرار ہے۔ البتہ ظاہری حسن و دلکشی اور رسالے کی جاذبیت میں پہلے کے مقابلے نمایاں فرق آیا ہے اور سائز بھی سابقہ سائز کے مقابلے میں بڑا ہے۔ لیکن صرف ظاہری حسن و دلکشی رسالے کے جاری رہنے کی ضامن نہیں بن سکتی جب تک کہ اس میں مواد کی سطح پر توازن برقرار نہ رکھا جائے۔ راز صاحب توازن برقرار رکھنے کی کوشش تو ضرور کر رہے ہیں لیکن ابھی اس میں پورے طور پر کامیابی حاصل نہیں ہو سکی ہے۔

اداریہ

اداریہ کو کسی بھی رسالے کی روح کہا جا سکتا ہے۔ صحافت میں اس کی بڑی اہمیت ہے۔ اس سے رسالے کے نظریات اس کی پالیسی اور پروگرام اور کسی بھی مسئلہ کے تئیں اس کے موقف کا پتہ چلتا ہے۔ ہم صرف

اداریہ پڑھ کر کسی رسالے یا اخبار کے مزاج اور نظریات سے اس کی وابستگی کا پتہ لگاتے ہیں ریڈیٹر وقتاً فوقتاً اپنے موقف کا اعادہ اداریہ میں کرتا رہتا ہے) گویا اداریہ رسالے کی نبض ہے جس پر ہاتھ رکھ ہم اس کی کیفیت کا پتہ لگاتے ہیں۔ آج کل کے اداریہ سے اس کی پالیسی اور اس کے مقاصد کا اندازہ بہ خوبی لگایا جاسکتا ہے۔

اداریہ کا عنوان آج کل میں ہمیشہ کیساں نہیں رہا ہے بلکہ اس میں تبدیلی ہوتی رہی ہے۔ ابتدا سے ۲۰ جنوری ۱۹۴۳ء تک اداریہ نین پر دن کے نام سے ہوتا تھا۔ ۳ فروری ۱۹۴۳ء سے اداریہ آج کل لکھا جانے لگا۔ اداریہ پر کبھی ادارہ اور کبھی اداریہ لکھنے والے کا نام ہوتا تھا۔ ۲۰ جنوری ۱۹۴۳ء سے اداریہ صرف ادارہ کے نام سے آنے لگا۔ ۱۵ ستمبر ۱۹۴۳ء سے رفتار زمانہ کے عنوان سے اداریہ آنے لگا اور جون ۱۹۵۵ء تک اداریہ کی جگہ یہی عنوان چلتا رہا۔ درمیان میں کچھ دنوں یہ عنوان غائب رہا پھر مئی ۱۹۵۶ء میں ملاحظیات کی صورت میں نمودار ہوا۔ اگست ۱۹۶۲ء میں اس کو دوبارہ اداریہ کا نام دیا گیا اور یہ سلسلہ زیادہ دنوں تک قائم نہ رہ سکا اور اپریل ۱۹۶۶ء میں ”ملاحظیات“ کا عنوان دوبارہ اختیار کیا گیا اور آج تک اسی عنوان سے قائم ہے۔

اداریہ کے عنوان کی تبدیلی سے اس کی پالیسی میں کوئی فرق تو نہیں آیا البتہ رسالے کے مزاج میں وقت کی تبدیلیوں کے اثرات کی نشاندہی ضرور ہوتی ہے۔ اور یہ نمایاں فرق ہمیں ”رفتار زمانہ“ کے عنوان کے تحت دیکھنے کو زیادہ ملتا ہے۔ خود اس عنوان کے تحت شروع شروع میں حالاتِ حاضرہ پر تبصرہ ہوتا تھا اور اس پر مبہر لکھا ہوتا تھا۔ لیکن اگست ۱۹۴۸ء سے اسی عنوان کے تحت ملک اور بیرون ملک کی اہم خبریں دی جانے لگیں جو کسی اخبار کا تراشہ معلوم ہوتی ہیں اور جس کا مقصد حکومت کی تشہیر ہے اور کچھ نہیں مثال کے طور پر صرف دور سالوں میں اس عنوان کے تحت دی گئی خبروں کی سرخی پیش کر رہا ہوں تاکہ آپ خود بھی اس کی نوعیت کا اندازہ لگالیں۔

”نہرو جی اور کشمیر، آل انڈیا سودیشی نمائش، کشمیری عوام کا عزم بالجزم، یو این او کی ساگرہ، پریس مشاورتی کمیٹی کا اجلاس، بھارت میں ریلوے انجن بنانے کی ٹیکٹری، سائنسی الفاظ کا ہندی میں ترجمہ، پاکستان میں نئی سیاسی پارٹی کا قیام، جارج برنارڈ شاہ کا انتقال، بھارت کی تجارت برآمد میں ترقی، نہرو لیاقت پیکٹ کی کامیابی، کشمیر کا سب سے بڑا دوست، مذہبی اختلافات کو ختم کرنے کا عہد، فرانسیسی بستیوں میں لوک مت“

(جنوری ۱۹۵۱ء - ستمبر ۱۹۵۶ء - ۵۹)

”خوداک کا مسئلہ، کشمیر میں صدر ریاست کا انتخاب، کوریا کا مسئلہ، کامن ویلتھ ممالک کی کانفرنس“ (جنوری ۱۹۵۳ء - ستمبر ۱۹۵۵ء)

اس عنوان کے تحت جون ۱۹۵۵ء تک جتنے بھی ادارے آئے ان کی نوعیت اسی قسم کی ہے اور اس پر ادارے کا گمان بھی نہیں گزرتا۔ ابتدا میں یہ عنوان رسالے کے شروع میں ادارے کی جگہ پر ہوتا تھا لیکن بعد میں رسالے کے آخر میں آنے لگا اور پھر اس کی اہمیت اداریہ کی بھی نہیں رہی بلکہ خبروں کی ہو گئی بعد میں اسے صرف اس لیے بند کرنا پڑا کہ رسالے کے چھپتے چھپتے بہت سی خبریں پرانی ہو جاتی تھیں اور اس کی اہمیت باقی

نہیں رہتی تھی۔

اس عنوان کی ابتدا آغا محمد مجتوب دداشی نے کی۔ دداشی صاحب نے ادارت سنبھالنے کے بعد یکم جون ۱۹۳۳ء تک چند ادارے لکھے جن میں ایک ادارہ ”آج کل کا نیا دور“ کے عنوان سے لکھا جو ان کے تمام اداریوں میں سب سے اہم ہے۔ اس میں انھوں نے آج کل کی اب تک کی صورت حال کا جائزہ پیش کرتے ہوئے آئندہ کے موقف کا اعلان کیا ہے۔ بقیہ ادارے عمومی نوعیت کے ہیں۔ جو اس وقت کے مسائل کا احاطہ کرتے ہیں۔

دداشی صاحب سے پہلے جو ادارے لکھے گئے وہ کچھ اشتہاری نوعیت کے ضرور ہیں مگر وہ اس وقت کے اہم موضوعات ہیں اس لیے ان کی اہمیت سے انکار نہیں کیا جاسکتا۔

جوش کے زمانے میں ادارے میں کوئی تبدیلی نہیں ہوئی بلکہ رفتار زمانہ کا عنوان ہی چلتا رہا۔ عرش نے اپنے زمانے میں اس عنوان کو ختم کر کے ملاحظیات کے عنوان سے ادارے کا سلسلہ شروع کیا۔ یہ سلسلہ شہباز صاحب کے وقت تک اسی عنوان سے چلتا رہا۔ مہدی عباس حسینی نے اس کو ادارے کا نام دیا۔ اپریل ۱۹۴۶ء میں شہباز صاحب جب دوبارہ ایڈیٹر ہوئے تو انھوں نے ملاحظیات کا عنوان پھر واپس لیا۔ اس وقت سے اب تک یہ اسی نام سے چل رہا ہے۔

یوں تو ادارہ ہر سالے کا ہی اہم ہوتا ہے لیکن آج کل کے ادارے کی بھی اپنی ایک اہمیت ہے۔ آج کل جب سے جاری ہوا اس وقت سے اب تک اگر اس کے ادارے کا تجزیہ کیا جائے تو کئی حیرت انگیز انکشافات ہوں گے۔ اور بہت سی ایسی چیزیں وہاں محفوظ ملیں گی جو اب کہیں محفوظ نہیں۔ وفات اور انعام یافتہ ادیبوں کی ایک پوری فہرست آج کل کے ادارے سے ترتیب دی جاسکتی ہے۔ مختلف النوع مسائل پر ایک ایسی دستاویز بھی تیار کی جاسکتی ہے جو اب تاریخی اہمیت اختیار کر چکے ہیں۔ مثلاً نر کی میں خلافت کا خاتمہ، دوسری جنگ عظیم اور اس کے اثرات، شہادت حسین اور حکومت الہی، ہندوستان کی جنگ آزادی، تقسیم ملک کے اثرات، ہندوپاک جنگ، شملہ سمجھوتہ، بنگلہ دیش کی آزادی اور بہت سے اہم واقعات جو اب تاریخ کا حصہ بن چکے ہیں۔ آج کل کے ادارے میں تلاش کیے جاسکتے ہیں۔

ادیبوں اور شعرا کی وفات، اور ان کے انعامات و اعزازات اور ان کے غیر ملکی سفر کی خبریں جو شاید کسی اخبار کے صفحے میں محفوظ ہوں تو ہوں لیکن کسی ادبی رسالے میں محفوظ نہیں۔ آج کل سے بالترتیب سنہ ان کی فہرست مرتب کی جاسکتی ہے۔

زبان و ادب کے مسائل، اس سے متعلق حکومت کی پالیسی اور اعلانات یا اس کے ساتھ کی جانے والی نا انصافی ملک کے مختلف حصوں میں اس کی تعمیر و ترقی کی کہانی ہمیں آج کل کے ادارے سے معلوم ہو جائے گی۔ اردو کا درجہ ہندوستان میں اور اردو سے اچھے سلوک کی ہدایت وغیرہ وہ ادارے ہیں جس سے آزاد ہندوستان میں اردو کی حیثیت کا تعین اور ہندوستان میں اس کے مستقبل کا بخوبی اندازہ لگایا جاسکتا ہے۔

اس طرح اب سے اب تک آج کل کے ادارے یکساں طور پر تاریخی اور ادبی اہمیت کے حامل ہیں۔ آج کل نے ہر دور کے اہم موضوعات و مسائل کو اپنے ادارے کا عنوان دیا ہے اور حالات کا جائزہ لیتے ہوئے اپنے موقف کی وضاحت بھی کی ہے اور مشورے بھی دیے ہیں۔

آج کل کے موضوعات عنوانات

عام عنوانات کے علاوہ آج کل نے کچھ خاص عنوانات کے تحت خاص خاص اوقات میں کچھ خاص سلسلے بھی شروع کیے ہیں۔ عام عنوانات میں مقالے، مضامین، افسانے، کہانیاں، انشائیے، ڈرامے، نظم، غزل، قطعہ رباعی، سفرنامے، شخصیات، کھیل کود اور تہذیب و ثقافت رہے ہیں۔ ان کے علاوہ آج کل نے اور بھی بہت سے اہم ادبی اور سماجی موضوعات پر لاتعداد مضامین پیش کیے ہیں۔ ہم یہاں عام عنوانات کو چھوڑ کر کچھ خاص عنوانات جن کا سلسلہ آج کل میں شروع سے اب تک الگ الگ وقتوں میں رہا ہے کا تعارف پیش کریں گے۔

ضمیمہ آج کل

اس عنوان کے تحت یکم جون ۱۹۴۳ء سے دو صفحات کا ایک سلسلہ ہندوستانیوں کو جدید فارسی زبان سکھانے کے لیے شروع کیا گیا۔ اس سلسلے کو شروع کرنے کا مقصد بیان کرتے ہوئے ادارہ آج کل لکھتا ہے:

”ایران اور ہندوستان کے بڑھتے ہوئے تعلقات کو دیکھتے ہوئے ضروری ہے کہ ہندوستانیوں کو جدید ایرانی فارسی زبان سیکھنے کی آسانی فراہم کی جائے۔ اس خیال کے پیش نظر ہم یہ ضمیمہ شائع کر رہے ہیں یہ سلسلہ آئندہ بھی جاری رہے گا۔“

نمونہ ریلوے اسٹیشن پر درایستگاہ راہ آہن
At A Railway Station
یہ صفحات شروع میں ہوتے تھے جس پر صفحہ نمبر نہیں ہوتا تھا۔ یہ ضمیمہ دسمبر ۱۹۴۳ء کے بعد بند کر دیا گیا۔

داستانِ نجات

اس عنوان کے تحت ایٹھل وانس کی مشہور کتاب ایلیپ کا آزاد ترجمہ پیش کرنے کا سلسلہ ۱۰ دسمبر ۱۹۴۲ء سے شروع کیا گیا جو بہت ہی دلچسپ تھا۔ بارہ قسطوں میں یہ کہانی جون ۱۹۴۳ء میں مکمل ہو گئی اور پھر یہ سلسلہ بند کر دیا گیا۔

فلسفہ وحی

اس عنوان کے تحت مختلف مسائل اور موضوعات پر مذہبی بحث ہوا کرتی۔ یہ سلسلہ بھی ایک خاص مدت تک چلا۔

قلقل مینا

قلقل مینا کے عنوان سے یکم جون ۱۹۴۳ء سے لطائف کا سلسلہ شروع کیا گیا۔ یہ سلسلہ بھی زیادہ

دلوں تک نہیں چل پایا۔

ملا نصر الدین

اس سرخی کے تحت ملا نصر الدین کے لطائف کا سلسلہ شروع کیا گیا جو ایک عرصے تک جاری رہا۔

مشرق وسطیٰ کی خبریں

۱۹۴۳ء سے یہ سلسلہ شروع کیا گیا جس میں مشرق وسطیٰ کے مختلف ممالک کی خبریں شائع ہوتی تھیں جو مختصر مگر بہت ہی جامع ہوتی تھیں۔

نقد و نظر

اس عنوان کے تحت یکم جنوری ۱۹۴۵ء سے نئی کتابوں پر تبصرہ شروع کیا گیا۔ سب سے پہلا تبصرہ وقار عظیم نے کیا جو اعمال نامہ، چرکے اور نئی دنیا پر ہے۔

نقد الانتقاد

نقد الانتقاد کے تحت کسی مضمون، غزل، نظم وغیرہ کو تنقید کی کسوٹی پر کسا جاتا تھا اور بحثیں ہوتی تھیں۔ یہ بحثیں ایک مضمون پر متواتر کئی ماہ کے پرچے میں ہوا کرتی تھیں۔ بعض دفعہ نیا سلسلہ شروع ہو جاتا تھا۔

ادھر ادھر سے

اکتوبر ۱۹۴۴ء میں اس عنوان کے تحت چھوٹی چھوٹی خبروں پر مشتمل دو صفحے ہوا کرتے تھے۔ یہ خبریں ادبی، غیر ادبی، سماجی، سیاسی سبھی نوعیت کی ہوتی تھیں۔ حالات حاضرہ سے بھی کچھ خبریں ماخوذ ہوتی تھیں کچھ دلوں بعد یہ سلسلہ بند کر دیا گیا۔

لڑائی کا روز نامہ، واقعات عالم کا روز نامہ

جس وقت آج کل شروع کیا گیا تھا اس وقت دوسری جنگ عظیم جاری تھی اور پوری دنیا بشمول ہندوستان اس جنگ کے شعلوں کی لپیٹ میں تھا لہذا قارئین آج کل کو روزانہ کے جنگی حالات کی واقفیت بہم پہنچانے کی غرض سے اس عنوان کے تحت جون ۱۹۴۴ء سے یہ سلسلہ شروع کیا گیا۔ چونکہ ان دلوں آج کل پندرہ روزہ تھا لہذا پندرہ دلوں کے جنگ کے واقعات اس عنوان کے تحت دیے جاتے تھے۔ دو صفحے کے اس روز نامے میں پوری دنیا بشمول ہندوستان میں ہونے والے جنگی واقعات دیے جاتے تھے۔ یہ سلسلہ جنگ کے بند ہونے کے ساتھ ساتھ دسمبر ۱۹۴۵ء میں بند کر دیا گیا۔

نشاط مطالعہ

نشاط مطالعہ کے عنوان سے دنیا کے فن کاروں اور ان کی تخلیقات کو متعارف کرانے کا سلسلہ جون ۱۹۵۲ء سے شروع کیا گیا۔ اس کی غرض و غایت بیان کرتے ہوئے ادارہ لکھتا ہے :

» ہم نشاط مطالعہ کے عنوان سے ایک سلسلہ قائم کر رہے ہیں جس میں دنیا کے فن کار ادیبوں کی تخلیق کا مطالعہ کریں گے۔ اس میں یونانی، رومن، سنسکرت، ایرانی، عربی، جرمن، فرانسیسی، روسی، اطالوی، ہسپانوی، انگریزی، امریکی اور دیگر اساتذہ کی تصانیف پر عقیدت مندانہ نظر ڈالیں گے اور یہ سمجھنے کی کوشش کریں گے کہ دنیائے ادب میں کون سے ادیب کی کیا دین ہے اور ادبی فکر کے کون سے پہلو کو کس ادیب نے کس طرح چلا دی ہے۔ اس سلسلے کا پہلا مضمون یونانی شاعر ہومر ہے جس کی رزمیہ و بزمیہ داستانیں آج بھی دلوں کو اسی طرح گرماتی ہیں جس طرح کے آج سے تین ہزار سال پیشتر گرمایا کرتی تھیں دوسرا مضمون دانٹے سے متعلق ہوگا۔

یہ سلسلہ آج بھی عالمی ادب کے عنوان سے زندہ ہے جس کی شروعات بہت عرصہ قبل ہوئی تھی۔

گل گدہ

اس عنوان کے تحت ہندوستانی زبانوں کی شاعری پیش کرنے کا سلسلہ ۱۵ اگست ۱۹۴۹ء سے شروع ہوا۔ برج بھاشا، ہندی، سنسکرت، اور بہت سی علاقائی زبان کی شاعری اس عنوان کے تحت پیش کی جانے لگیں۔ عنوان کی تبدیلی کے ساتھ علاقائی ادب کے نام سے یہ آج بھی جاری ہے۔ جو اسی سلسلے کی ترقی یافتہ شکل ہے۔ پہلے صرف شاعری شائع کی جاتی تھی مگر اب افسانے اور ڈرامے کا اضافہ کر دیا گیا ہے۔

شعرو سخن

شعرو سخن کے عنوان سے نظم اور غزل کا ایک صفحہ ہوا کرتا تھا۔

ذکر و فکر

اس عنوان کے تحت مارچ ۱۹۴۹ء سے شعری انتخاب پیش کیا جانے لگا اس انتخاب میں ایک صفحہ پر صرف غزل ہوتی تھی۔

قومی ترانے

جنوری ۱۹۵۳ء سے اس عنوان کے تحت ہر ملک کے قومی ترانے پر مفاہین کا ایک سلسلہ شروع کیا گیا اور بہت سے ممالک کے قومی ترانے اس عنوان کے تحت زیر بحث آئے۔

نئی کتابیں اور رسالے

نئی کتابوں پر تبصرہ کا عنوان جو پہلے نقد و نظر تھا تبدیل کر دیا گیا اور یکم مارچ ۱۹۴۹ء سے تبصرہ "نئی کتابیں اور رسالے" کے عنوان سے آنے لگا جس میں کتابوں پر الگ اور رسائل پر الگ تبصرہ کیا جانے لگا۔ ان دونوں تبصرہ کا عنوان مختصر کر کے صرف "نئی کتابیں" کر دیا گیا ہے۔ درمیان میں تنقید کتب اور نئی مطبوعات کے نام سے بھی تبصرے آئے ہیں۔

موصولات

مارچ ۱۹۵۰ء سے موصولات کے عنوان سے نئی کتابوں کی فہرست جو آج کل کو موصول ہوتی تھی شائع کرنے کی روایت ڈالی گئی۔ کچھ دنوں بعد یہ سلسلہ بند کر دیا گیا۔

تعارف

۱۵ جولائی ۱۹۴۹ء سے ہر شمارے کے تخلیق کاروں کا مختصر تعارف پیش کیا جانے لگا۔ یہ تعارف فہرست مضامین کے بعد ہوا کرتا تھا۔ بعد کو یہ سلسلہ بھی بند کر دیا گیا۔

بچوں کا آج کل

بچوں کا آج کل کے نام سے مارچ ۱۹۵۰ء سے ۸ صفحوں کا ایک ضمیمہ شائع کیا جانے لگا یہ صفحات آخر میں ہوا کرتے تھے۔ چار پانچ سالوں بعد یہ سلسلہ بھی بند کر دیا گیا پھر ۱۹۷۹ء میں بچوں کے بین الاقوامی سال کے موقع پر آج کل نے بچوں کے لیے ضمیمہ آج کل الگ سے شائع کرنا شروع کیا۔ ۱۹۸۱ء تک ہر تین ماہ پر ایک ضمیمہ شائع ہوتا رہا پھر یہ سلسلہ بھی بند کر دیا گیا۔

سفر نامے

۱۵ ستمبر ۱۹۴۳ء سے سفر نامے شائع کرنے کا سلسلہ شروع ہوا اور ہنوز اسی عنوان کے تحت جاری ہے۔

ڈال ڈال کے پات

اس عنوان کے تحت کئی مختصر مضمون ہوا کرتے تھے جو کسی اخبار یا رسالے سے لیے جاتے تھے اور ان کا مرتب کوئی اور ہوا کرتا تھا۔ اس ڈال ڈال کے پات میں نثری اور شعری دونوں انتخاب ہوتے تھے۔

غبارِ کارواں

دسمبر ۱۹۶۹ء سے اس عنوان کے تحت خود نوشت سوانح کا سلسلہ شروع کیا گیا اور بہت سے

ادبا وشعرا کے سوانح شائع کیے گئے۔ ابھی چند سال پہلے یہ سلسلہ بند کیا گیا ہے۔

قومی ترقی کا محاسبہ

اس عنوان کے تحت ہندوستان کے ترقیاتی پروگراموں کا ایک جائزہ ہر ماہ شائع کیا جاتا تھا۔ جو اشہار کی نوعیت کا ہوتا تھا۔

پانچواں پلان

اکتوبر ۱۹۷۳ء سے پانچویں پلان کی تفصیلات شائع کی جانے لگیں۔ اور یہ سلسلہ بھی ایک عرصے تک چلا۔

کھیل کود

کھیل کود کے عنوان کے تحت مختلف کھیلوں کی تفصیلات، تاریخ اور قواعد و ضوابط سے بحث کی جاتی تھی اور یہ دلچسپ مضمون ہوتا تھا۔

سیاحت

اس عنوان کے تحت کسی سیاح کے سیاحت کی کہانی شائع کی جاتی تھی۔ یہ سیاحت کسی ادیب و شاعر کی بھی ہوتی تھی یہ سلسلہ آج بھی جاری ہے۔

من کہ۔ آن کہ

مئی ۱۹۸۴ء سے یہ سلسلہ شروع کیا گیا ہے اور ہنوز جاری ہے یہ غبار کارواں کی منقہ شکل ہے اس میں نجی تفصیلات کا مکمل خاکہ Biodata درج ہوتا ہے۔

بہ خط شاعر

کسی شاعر کی تخلیق خود اس کی تحریر کے عکس کی شکل میں شائع کیا جاتا ہے یہ سلسلہ بھی ہنوز جاری ہے۔ جون ۱۹۸۲ء میں اس سلسلے کو شروع کیا گیا ہے۔ یہ آج کل کے اب تک کے وہ نمایاں عنوانات ہیں جن کا ایک سلسلہ آج کل میں مختلف اوقات میں رہا۔ آخری دو عنوانات کو چھوڑ کر بقیہ تمام عنوانات کا سلسلہ بند ہو چکا ہے۔

فہرست مضامین

پہلے مضامین کی فہرست عمومی نوعیت کی ہوتی تھی۔ اس میں صرف ایک طرف مضمون کی سرخی دوسری طرف مضمون نگار کا نام ہوتا تھا۔ مقالہ نظم یا غزل اس طرح کی کوئی چیز کہیں لکھی ہوتی نہیں ہوتی تھی۔ جس سے بسا اوقات کافی پریشانی ہوتی تھی۔ مثلاً پہلے غزل کے بھی نظم کی طرح سے عنوان ہوا کرتے تھے فہرست دیکھ کر یہ

معلوم کرنا کہ یہ غزل ہے یا نظم بہت مشکل تھا جب تک کہ اُسے اندرون صفوات میں دیکھ کر تصدیق نہ کر لی جاتی۔
 فہرست مضامین میں ہر مضمون کی نوعیت یا اس کی ہئیت کے اعتبار سے سرخی قائم کرنے کا رواج
 سالنامے کی اشاعت سے ہو اور یکم جون ۱۹۴۵ء کے سالنامے میں اس طرح کی پہلی تقسیم نظر آتی ہے تاریخ،
 سوانح، تنقیدی، علمی، معاشیاتی، ڈرامے، افسانے، منظومات اور تصاویر کی الگ الگ درجہ بندی
 کرتے ہوئے ان کو اپنے خانوں میں رکھا گیا ہے۔ لیکن اس طرح کی ترتیب صرف سالنامے کے لیے تھی عام پرچے
 اپنی عام روش پر ہی رہتے تھے۔ البتہ بعد میں چل کر اتنی تبدیلی ضرور ہوئی کہ سب عنوانات کے سامنے
 اس کی ہئیت درج کی جانے لگی لیکن اب بھی یہ مکمل طور پر سائنٹفک فہرست نہیں بن پاتی ہے۔

فہرست کو سائنٹفک طریقے سے ایک خاص حسن کے ساتھ ترتیب دینے کا کام راج نرائن راز
 نے اپنے زمانے میں کیا۔ اور ۱۹۸۲ء کے بعد سبھوں کی الگ الگ سرخی قائم کی اور اس کے نیچے عنوانات
 لکھے جن کو دیکھنے سے ایک نظر میں یہ پتہ لگ جاتا ہے کہ پرچے میں کون کون سی چیز اور کتنی ہے۔ انھوں نے
 ملاحظیات، مقالے، ایں کہ آں کہ، بہ خط شاعر، سفر نامے، انشائیے، خاکے، عالمی ادب، علاقائی ادب،
 غزلیں، نظمیں، افسانے، نئی کتابیں وغیرہ کا عنوان قائم کر کے سبھوں کے نیچے اُس عنوان کے تحت موجود
 چیزیں لکھ دیں جو طریقہ ہنوز جاری ہے۔

آج کل کے سالنامے

سالنامے سے متعلق بھی آج کل کی اپنی ایک انفرادیت رہی ہے۔ اس روایت کی ابتدا ۱۹۴۴ء
 سے ہوئی اور جون ۱۹۴۴ء میں آج کل کا پہلا سالنامہ شائع ہوا۔ اور ہر سال اسی ماہ میں سالنامہ شائع
 ہونے لگا لیکن ۱۹۴۹ء میں یہ روش بدلی اور سالنامہ ماہ اگست میں شائع ہونا شروع ہوا ملک آزاد
 ہونے کے بعد آج کل کا پہلا شمارہ آزاد ہندوستان میں اگست ۱۹۴۹ء میں شائع ہوا اس لیے کہ ملک
 بھی اسی ماہ اگست میں آزاد ہوا تھا۔ آزاد ہندوستان میں اس کے دوبارہ اجرا کے ماہ کو یادگار بنائے رکھنے
 کے لیے اسی ماہ کو سالناموں کے لیے مخصوص کر دیا گیا۔ یہ ایک قسم کی سالگرہ کی تقریب ہوتی تھی جس کا مقصد
 یہ ایک وقت دو طرح کی خوشیوں کے احساس کو ابھارنا تھا ایک ہندوستان کی آزادی دوسرے رسالے
 کا دوبارہ اجراء۔ ۱۹۵۵ء میں سالنامے کے بند ہونے کے بعد اسی مقصد کے پیش نظر اس ماہ کوئی نہ کوئی خاص
 نمبر نکالا جانے لگا تاکہ روایت کا سلسلہ ٹوٹنے نہ پائے۔ گریہ آگے چل کر یہ روایت برقرار نہ رہ سکی اور خاص
 نمبروں کے سلسلے میں اگست کی قید ختم کر دی گئی لیکن کوشش ہمیشہ یہی رہی کہ خاص نمبر اگست ہی میں
 نکلیں۔ چنانچہ کثرت سے خاص نمبر اسی ماہ میں نکلے اور اب بھی کبھی کبھی ایسا ہوتا ہے۔

سالنامے کی صفا مرمت عام شماروں سے زیادہ ہوتی تھی۔ اور ان میں خصوصی مضامین شائع ہوتے تھے
 جو عام شماروں کے مقابلے میں زیادہ بہتر اور معیاری ہوتے تھے۔ سالنامے کے بہتر اور معیاری ہونے کا
 اندازہ آپ قارئین کی ان رایوں اور رائے دینے والے لوگوں سے بھی لگا سکتے ہیں۔ اس سے یہ بھی پتہ چلے گا
 کہ آج کل کن کن حلقوں میں کس قدر پڑھا جاتا تھا۔

علامہ برجموہن داتا تریہ کیفی

» آج کل کا تازہ سالنامہ آپ کے شرکائے کار کے ذوقِ سلیم، نظرِ انتخاب اور ادبِ دوستی کا زبردست ثبوت ہے۔ اس پونے دو سو صفحات کی کتاب میں ہر قسم کے قارئین کے مذاق اور ان کی دلچسپی کا مسالا موجود ہے۔ نظم اور نثر دونوں حصے اعلیٰ ادب کے شاہ کاروں سے معمور ہیں۔ افسانچہ عموماً نچے کو جا رہا ہے لیکن اس سالنامے میں اس کا معیار اونچا ہے۔ یہی حال مقالوں کا ہے۔ ان میں تحقیقی، تاریخی اور ادبی ہر قسم کے مضامین دعوتِ مطالعہ کے لیے موجود ہیں۔ منظومات میں مشاہیر شعرا میں سے شاید ہی اس صحبت سے کوئی غیر حاضر ہو۔ ادب کی خدمت جو آپ کر رہے ہیں داد سے مستغنی ہے۔ اس کامیابی پر تہ دل سے مبارکباد دیتا ہوں۔“

حضرت بیخود دہلوی

» اس سالنامے کی ترتیب بہت خوب ہے۔ جتنی غزلیں ہیں انتخاب میں سب جتنے مضمون ہیں لاجواب ہیں سب افسانے بہت پُر مذاق اور پُر لطف ہیں۔ غرض یہ کہ انتخاب میں کافی ریاض کیا گیا ہے۔ تصویریں بھی بہت کارآمد جمع کی گئی ہیں۔“

ڈاکٹر رام بابو سکسینہ

”The Annual Number of the “ Aikal ” is a literary feast and I congratulate you on the achievement. You have taken very great pains and the Annual reaches a very high watermark, rarely seen in Urdu periodicals. I have a very high opinion of it and I must again felicitate you on your enterprise. “

حضرت سلطان حیدر جوش

» یہ سالنامہ سابقہ سالنامے سے حجم میں ڈیڑھا اور چند خوبیوں میں دوگنا ہے۔ اس مرتبہ کی رنگین تصویر بھی واقعی آپ کے حسنِ انتخاب کی دلیل ہے۔ آپ نے کسی حسین صورت کی تشہیر کے بجائے جدالِ سعدی کی رنگین تصویر بہت خوب پسند کیا۔ یہ تاریخی واقعہ کی یادگار بھی ہے اور دسویں صدی ہجری کی نقاشی و رنگ آمیزی کا نمونہ بھی۔ مجھے تو دونوں لڑنے والوں چچا سعدی کو بوجھنے کا لطف آگیا! یہ انتخاب بھی لائقِ ستائش ہے۔ یوں تو تین اصحاب کی تصاویر اور مختصر کارنامے شائع ہوئے ہیں، مگر آل احمد صاحب سرور کا مقالہ سب سے طولانی اور غالباً اعلیٰ ہے۔ اس مقالے کا

مرتبہ سالنامے میں وہی ہے جو آب حیات میں تذکرہ ذوق کا۔ آل احمد صاحب کی کامیابی کا راز ان کی رشید احمد صدیقی صاحب کی ذات و صفات سے کلی واقفیت ہے، لیکن جو کچھ اشارہ و کنایہ پر اکتفا کرتے ہوئے نہیں لکھا وہ خوب تر ہے! اگر آپ نے ہی سرور صاحب سے اس مقالے کی درخواست کی تو پھر آپ کی نظر انتخاب قابل داد ہے۔ مختصراً آپ نے اس سالنامے میں ہر قسم کے ادبی نمونے پیش کرنے اور ہر مذاق کی ضیافت طبع ہہیت کرنے کی نہایت کامیاب کوشش کی ہے، جس پر آپ خصوصاً اور تمام ادارہ عموماً مستحق مبارکباد ہیں۔“

جناب ل۔ احمد اکبر آبادی

”سالنامہ موصول ہوا۔ آج کل کا معیار ادب ترقی کر کے آج وہ واقعاً ایک معیاری رسالہ بن گیا ہے۔ تازہ سالنامہ آپ کی جانکاہی کا ایک ثبوت ہے۔ تمام ادیب اور شاعروں کی محفل سجائی ہے۔ ماٹار اللہ نظیں اور مضامین اکثر معیاری اور موضوعات کا تنوع نہایت دلکش۔“

پروفیسر گھوٹی سہانے فراق گورکھپوری

”آپ کا سالنامہ جو یکم جون ۱۹۴۷ء کو نکلا انتخاب مضامین اور ترتیب مضامین دونوں لحاظ سے خوش سلیقگی کی بہترین مثال ہے۔ پورا رسالہ افادی، پر معزز اور بصیرت افروز مضامین اور دلکش نظموں سے لبریز ہے۔“

جناب حامد اللہ افسر

”رسالہ آج کل کا سالنامہ ۱۹۴۷ء مجھے بہت پسند آیا۔ دورِ حاضر کے قریب قریب سب مشہور اور مقبول شاعر اور ادیب اور افسانہ نگار اس کی زمینت کا سبب بنے ہیں، میں رسالے کے ایڈیٹر وقار عظیم صاحب اور ان کے معاونین کو دلی مبارکباد پیش کرتا ہوں کہ انہوں نے بہت محنت اور جانفشانی سے اس سالنامہ کو مرتب کیا ہے اور اعلیٰ پایہ کے ادب کا ایسا سرمایہ فراہم کر دیا ہے جو ہر لائبریری کی زمینت بن سکتا ہے۔“

جناب عنبر چغتائی صاحب

”سالنامہ صالح لٹریچر کا نہایت ہی فراخ دلی اور بے تعصبی سے انتخاب کیا گیا۔ دوسری خاص بات یہ کہ ادب پرچوں کی طرح یہ ایک خاص مکتبہ خیال ایک خاص حلقہ کا ترجمان نہیں ہے۔“

پروفیسر آل احمد سرور

”سالنامہ واقعی بہت اچھا ہے۔ مجموعی حیثیت سے دلچسپ۔ مفید التنوع اور سنجیدہ ہے۔ آپ نے اپنے خلوص، قابلیت، انہماک اور شوق سے پرچے کے معیار کو بہت بلند کر دیا ہے۔ نظموں اور غزلوں میں قدیم حصے کی نمایندگی بہت اچھی تھی۔ مگر جدید کی اس معیار تک نہ پہنچ سکی۔ شاید باوجود کوشش کے بعض لوگوں نے کچھ نہیں بھیجا۔ افسانے کئی اچھے تھے۔ سلطان حیدر جوش کا افسانہ مجھے پسند نہیں آیا۔ اس میں جوش کے انداز میں تکلف کے علاوہ عزابت آگئی ہے تحقیقی حصہ بہت اچھا تھا۔“

جناب دیوندر ستیا رتھی

سالنامہ آج کل ۱۹۴۷ء نے نئی روایتیں قائم کی ہیں۔ مبارکباد قبول کیجیے۔ یوں تو آج کل کے پچھلے سالنامے بھی اپنی اپنی جگہ نہایت معنی خیز تھے۔ لیکن یہ تازہ سالنامہ بڑی پاکیزہ چیز ہے۔ یہ بات خاص طور سے قابل غور ہے کہ آپ نے ’لے آؤٹ‘ کی خوبصورتی کی طرف بھی دھیان دیا ہے۔ جتن کچھ ’لے آؤٹ‘ اور سادہ ہو جائے۔ میرا مطلب ہے مضامین کے گردیل بوٹے یا موٹی تہلکی لکیروں کا جال کم سے کم نظر آنے لگے۔ سالنامہ ۱۹۴۷ء کے مضمون نگاروں کی فہرست بہت وسیع ہے پرانے اور نئے ادیب دوراً پر کھڑے نظر آتے ہیں۔ ادب بدل رہا ہے۔ اور بدلتے ہوئے ادب کا جائزہ لینا آج کل کا آدرش ہے۔

امید ہے یہ چند سطور میرے جذبہ عقیدت کی امانت دار تصور کی جائیں گی۔ چونکہ میں خود بھی آج کل کے لکھنے والوں میں شامل ہوں، اس لیے آج کل کی تعریف کرتے ہوئے کسی قدر جھجک سی محسوس ہوتی ہے۔

سنا ہے کہ آج کل کا سرورق بھی بدل رہا ہے۔ بہت نیک خیال ہے۔ جدت کا یہی تقاضا ہے۔

جناب احمد ندیم قاسمی

سالنامہ آج کل مل گیا تھا، مجھے افسوس ہے کہ میں بحیثیت افسانہ نگار اس میں شامل نہ ہو سکا۔

آج کل کے سالنامے علم و ادب کی دنیا میں ہمیشہ کوئی نہ کوئی نئی چیز پیش کرتے آتے ہیں۔ مگر اب کے آپ نے تو رسالے کی ترتیب اور اعلیٰ مضامین کی فراہمی میں کمال کر دکھایا ہے، مستند لکھنے والوں کا اتنا انبوه مجھے پہلے اس رسالے میں کبھی نظر نہیں آیا، مضامین کی افادیت اور ٹھوس مگر دلچسپ موضوعات، مکمل افسانے اور

دلنواز نظموں کا یہ خوبصورت انبار اردو ادب میں یادگار رہے گا، خدا آپ کو اردو کی ترقی و ترویج کی بیش از بیش توفیق بخشے۔“

جناب خلیل احمد قدوائی

”میں اخلاقاً نہیں کہتا بلکہ اپنے سچے جذبات ظاہر کر رہا ہوں۔ آپ نے آج کل کے سالنامے پر بڑی محنت صرف کی ہے۔ میں جانتا ہوں مقررہ صفحات والا ایک پندرہ روزہ پرچہ نکالنا کس قدر وقت طلب کام ہے۔ اور جب آپ کو پونے دو سو صفحوں کا اتنا عظیم الشان نمبر نکالنا پڑا ہو تو میں سمجھ سکتا ہوں آپ نے کتنی محنت کی ہوگی آپ اور آپ کے رفیق مبارکباد کے مستحق ہیں جنہوں نے اس سالنامہ کو ظاہری اور معنوی دونوں اہمیت سے اس قدر اعلیٰ درجہ کا بنا دیا ہے۔ نواب فصاحت جنگ، حضرت جگر، جوش، مرزا ثاقب، اختر شیرانی، پروفیسر فراق۔ وہ نام نامی ہیں جن پر کوئی رسالہ بھی فخر کر سکتا ہے۔ اسی طرح نثر نویسوں میں سلطان حیدر، مرزا اثر، پروفیسر مسعود، ڈاکٹر صدیقی، آغا حیدر، سیدین وغیرہ آسمان اردو کے تارے ہیں جنہیں آپ توڑ لائے ہیں۔ اور سچ پوچھیے تو سارے سالنامہ کی جان ٹائٹل کے صفحہ ۲ کی پیارے رشید کی چند وہ سطر ہیں جو آپ نے ان کے محبوب تصویر کے ساتھ شائع کی ہیں۔ یہ کام آپ بڑے سلیقہ سے کر رہے ہیں اور ایک نئے انداز سے۔ خدا آپ کی خوش مذاقی میں اضافہ کرے۔ سالنامہ کی ترتیب میں آپ نے جس جدت کا مظاہرہ کیا ہے وہ بھی لائق تحسین ہے اور بجا طور پر آپ نے حصہ نظم کو ترجیح اولیٰ دی ہے۔ اس کے بعد افسانے ہیں۔ پھر مقالے۔ یہ ترتیب دوسرے کے لیے شمع ہدایت کا کام دے گی۔“

جناب حبیب اشعر دہلوی

”آج کل کا سالنامہ مطالعہ سے گذرا۔ مضامین نظم و نثر کے تنوع اور ترتیب قابل ستائش ہے۔ قدیم و جدید عناصر کو جس خوبی سے یکجا کیا گیا ہے، وہ نہ صرف یہ کہ آپ ہی کا حصہ ہے، بلکہ سالنامہ کا ایک ایسا امتیاز بھی ہے جو اس سے پہلے اسے حاصل نہیں ہوا تھا۔ اپنی اس کامیابی پر دلی مبارکباد قبول فرمائیے۔“

حضرت بہزاد لکھنوی

”سالنامہ نظر سے گذرا ایسا ان کی بات تو یہ ہے کہ ترتیب اور معیار کی حیثیت سے سالنامہ اپنی آپ نظر ہے۔ حصہ نظم و نثر دونوں بہت خوب ہیں۔ بعض بعض افسانے اور بعض بعض مضامین تو بے نظیر ہیں۔ بہر نوع میری مبارکباد قبول فرمائیے۔ آپ کی کوشش قابل مسد تحسین ہے۔“

جناب لہجورام جوش ملیانی

”سالنامہ بابت جون ۱۹۳۷ء قیمتی مضامین نثر اور بیش بہا افکار بلیغ کا مجموعہ ہے۔ ترتیب مضامین میں حصہ نظم کی تقدیم بھی قابل ستائش ہے۔ اس ترتیب و تدوین اور شاہیر کے شاہکار حاصل کرنے میں ادارہ کی سعی بلیغ ہر پہلو سے قابلِ داد و لائقِ تصادف ہے۔“

پرنسپل عبدالشکور

”آج کل کا سالانہ نمبر وصول ہوا۔ اس نوازش کا ممنون ہوں۔ پرچہ کو دیکھ کر بڑی مسرت ہوئی۔ اس کے بلند معیار اور عام خوبصورتی اور خوش سلیقگی پر آپ کی خدمت میں مبارکباد پیش کرتا ہوں۔ مضامین بہت ستھرے اور دلچسپ ہیں اور نظم کا حصہ بھی اپنے اندر بڑی جاذبیت رکھتا ہے اور میں بلاخوف تردید کہہ سکتا ہوں کہ آج کل کا یہ نمبر انگلستان اور امریکہ کے اچھے رسالوں کے درجہ بدوش ہے۔“

جناب عشرت رحمانی

”آج کل کا سالنامہ موصول ہوا۔ آپ کو اور اراکین ادارت کو ہدیہ مبارکباد پیش ہے۔ نمبر لائقاً اپنے سابقہ تمام خاص نمبروں سے سبقت لے گیا ہے۔ نثر کا حصہ کافی بلند اور دلکش ہے۔ حسن ظاہری بھی قابلِ تعریف ہے۔ اکثر نظمیں اور غزلیں لطیف اور اعلیٰ معیار کی ہیں۔“

جناب تمکین کاظمی

”منظومات میں تو آپ نے غضب کر دیا۔ وحشت سے لے کر ذائق تک بیس اساتذہ کی غزلیں اور جوش سے لے کر میکش تک ۲۰ نظمیں اور چار گیت بہترین کارنامہ ہے۔ تصاویر بھی نہایت اچھی ہیں خصوصاً جدال سعدی کی رنگین تصویر کا کیا کہنا بڑی نفیس تصویر ہے۔ یہ حیثیت مجموعی سالنامہ نہایت عمدہ ہے۔ مضامین نظم و نثر بڑے اچھے اور ترتیب نہایت ہی عمدہ ہے۔ میں اس کامیابی پر آپ کی خدمت میں مبارکباد پیش کرتا ہوں۔“

ان رایوں کے پڑھنے سے آپ کو خود اندازہ ہو گیا ہو گا کہ عام پرچوں کے ساتھ ساتھ سالنامے کس معیار کے ہوتے تھے۔ ترتیب و ترتین اور گیت آپ کے لحاظ سے بھی اس کے معیار میں دن بدن ترقی ہوئی۔ قارئین کی رائے سے آج کل کے مزاج کی بھی عکاسی ہوتی ہے۔

آج کل کے خاص نمبر

آج کل کا ایک اہم کارنامہ اس کے خاص نمبر ہیں۔ آج کل نے اپنی پینتالیس سالہ زندگی میں بہت سے خاص نمبر شائع کیے جو اردو دنیا میں قدر کی نگاہ سے دیکھے گئے اور بھی نمبر بہت مقبول ہوئے۔

خاص نمبر کی ابتدا ۱۹۴۸ء میں گاندھی جی کی شہادت کے بعد گاندھی نمبر کی اشاعت سے ہوئی۔ یہ نمبر نامساعد حالات اور طباعت کی بے قاعدگی کے باوجود پوری آب و تاب کے ساتھ شائع ہوا۔ جس میں اس وقت کے مشاہیر اہل قلم حضرات نے گاندھی جی پر اپنے خیالات کا اظہار کیا۔ فروری ۱۹۵۰ء میں نئے دستور کے نفاذ پر جمہوریت نمبر شائع کیا گیا۔ ۱۵ فروری ۱۹۶۹ء میں غالب کا انتقال ہوا تھا ان کی یاد میں فروری ۱۹۵۲ء میں غالب نمبر شائع ہوا اور یہیں سے آج کل میں ہر سال فروری کے شمارے میں غالب پر خصوصی مضامین شائع کرنے کی روایت کا آغاز ہوا۔ خصوصی مضامین کو چھوڑ کر اب تک غالب پر سات خصوصی نمبر نکل چکے ہیں جن میں غالب پر معیاری مضامین شائع کیے گئے اور غالب کی زندگی ان کے کردار اور ان کے فن پر روشنی ڈالی گئی ہے۔ غالب سے متعلق ان خاص نمبروں میں غالب کے غیر مطبوعہ خطوط شائع کیے گئے، غالب کی نادر تصویروں چھپیں اور غالب کی تصانیف کا جائزہ لیا گیا۔ یہ تمام نمبر غالبیات میں ایک اضافے کی حیثیت رکھتے ہیں۔

غالب نمبر کے بعد مارچ ۱۹۵۲ء کا شمارہ افسانہ نمبر تھا، جس میں اول درجے کے افسانہ نگاروں کے افسانے شائع ہوئے۔ آج کل کے اب تک چار افسانہ نمبر شائع ہو چکے ہیں۔ ان میں افسانوں کی اشاعت کے علاوہ افسانے کے فن، اس ابتدا، ارتقا اور افسانے کے مختلف رجحانات پر فکر انگیز مقالے شامل ہیں۔ ساتھ ہی ساتھ ہندوستان کی دوسری زبانوں کے افسانوں کا انتخاب، افسانہ نگاروں کا تعارف، ہندوستانی زبانوں کی افسانوی ادب کی ترقی اور اس کے جدید رجحانات پر تفصیلی بحث کی گئی ہے۔ ان نمبروں کے ذریعے ہم علاقائی زبانوں کی کہانیوں کے اسباب بیان، نئے تجربات و رجحانات سے بھی واقف ہوتے ہیں۔

اگست ۱۹۵۳ء کا شمارہ شعر و شاعری نمبر تھا جس میں ہندوستان کی مختلف زبانوں کی شاعری کے آغاز و ارتقا پر مقالے اور کلام کے نمونے شامل تھے۔ یہ نمبر اس لحاظ سے کافی اہم تھا کہ اردو میں یہ اس طرح کی پہلی کوشش تھی اور اس کے ذریعے دوسری زبانوں کے ادب اور ادیب کو سمجھنے کا موقع ملا۔ باہمی ارتباط سے مختلف زبانوں اور اس کے ادب کو فائدہ پہنچنے کے ساتھ ساتھ تنگ نظری اور علیحدگی پسندی کی فضا کو ختم کرنے میں بھی مدد ملی اور آج ادبی فضا پہلے کے مقابلے میں بہت حد تک تبدیل ہو چکی ہے اور مختلف زبانوں کے لوگ ایک بین الملکی ادب اور کچھ کی تعمیر کے لیے کوشاں ہیں اور اس کے امکانات کا جائزہ لے رہے ہیں۔

آج کل کے اس نمبر کی کافی پذیرائی ہوئی اور اسے بہت مقبولیت حاصل ہوئی۔ مختلف لوگوں نے

اس نمبر کی اہمیت و افادیت پر اظہار خیال ان الفاظ میں کیا ہے :

عبدالستار صدیقی

”اگست ۱۹۵۳ء کا ”آج کل“ بہت خوب ہے۔ ہندوستان کی مختلف زبانوں کی شاعری کے نمونوں اور ان کے شاعروں کی تصویروں کا یہ مجموعہ نادر اور دلچسپ بھی ہے، مفید بھی۔“

تین سنگے اور پیری کی فتح ہمالہ پر جو کئی نظیں ہیں وقت کی چیز ہیں اور خاص طور پر لطف دیتی ہیں۔ نقاشی کے نمونے نہایت اچھے انتخاب کیے گئے ہیں اور مقالے اور نظیں بھی اچھے معیار کی ہیں۔ رسالے کا یہ شمارہ ہر حیثیت سے کامیاب ہے۔“

برج موہن دتا تریہ کسفی

”رسالہ آج کل کا سال نامہ میں نے دیکھا اور اس کے مطالعے سے بہت حفا اٹھایا۔ مختلف صوبوں اور علاقوں کی زبانوں کی شاعری کے نمونے دے کر آپ نے عام ادبی کلچر اور ایک طرح سے قوم کی بڑی خدمت انجام دی ہے۔ اس کے مطالعے سے لوگوں کو موقع ملے گا کہ وہ اندازہ کر سکیں کہ نئے رجحانات کی روکل ملک میں ذوق سخن کو کہاں لے جا رہی ہے۔“

عبدالماجد دریابادی

”یہ شعر و شاعری نمبر اسم باسمی ہے۔ ہندی شاعری، پنجابی شاعری، کشمیری شاعری وغیرہ پر خوب معلومات آپ نے جمع کر دیے ہیں اور اردو خوانوں کو ان سے استفادے کے پورے موقعے دے دیے ہیں۔“

جوش ملیانی

”آج کل، شعر و شاعری نمبر بابت ماہ اگست ۱۹۵۳ء اپنے موضوع کے لحاظ سے قابل دید شمارہ ہے۔ اس میں ہندوستان کی مختلف زبانوں کی شاعری کے اچھے اچھے نمونے مع اردو ترجمہ پیش کیے گئے ہیں۔ اور ان پر بر محل تنقید بھی کی گئی ہے۔ بہت سے شعرائے ہند کی تصویروں نے اس نمبر کو دلکش مرقع بنا دیا ہے۔ راجپوت نقاشی کے دو قیمتی نمونے بھی شامل اشاعت کر کے فنون لطیفہ کے دو بڑے شعبوں یعنی شاعری اور مصوری کو ہم آغوش بنا دیا گیا ہے۔ پُرانی اور نئی شاعری پر جو تبصرے کیے گئے ہیں، بہت ہی منصفانہ ہیں۔ یہ تبصرے متعدد زبانوں کی شاعری پر حاوی ہیں۔ مختصر یہ کہ مذکورہ بالا نمبر شعر و شاعری پر جامع تنقید پیش کرتا ہے۔ مختلف زبانوں کے شاعر ان تنقیدوں سے رہ نہائی حاصل کر سکتے ہیں۔“

خواجہ احمد فاروقی

”مجھے آپ کا شعر و شاعری نمبر بہت پسند آیا۔ آپ زبان و ادب کی تنویری قوت سے باخبر ہیں اور نئے ہندوستان میں ان کا جو مقام ہے اس کے صحیح شناسا ہیں۔ خدا کرے آپ اس سلسلے کو جاری رکھ سکیں۔ آج سب سے اہم کام ہندوستان کی ہمہ رنگ تہذیب کو فروغ دینا ہے اور یہ کام مختلف ہندوستانی ادبیات کے مطالعے ہی سے ممکن ہے۔“

م، حفیظ سید

”میرے خیال میں آج تک کسی اُردو رسالے نے مختلف صوبوں کے شعر ادب سے ہیں واقف نہیں کیا تھا۔ آپ لوگوں نے اس کمی کو پورا کر کے اردو زبان و ادب پر احسان کیا ہے ادبی مضامین سب اپنی جگہ پر معقول اور پُر از معلومات ہیں“

کنہیا لال کپور

”آج کل، کا شعر و شاعری نمبر ایک نثری اور شعری کارنامہ ہے۔ قریب قریب تمام مضامین محنت سے لکھے اور لکھوائے گئے ہیں۔ آپ نے واقعی کوزے میں سمندر بند کرنے کی کوشش کی ہے۔ نئی ہندی شاعری، نئی پنجابی شاعری، جدید کشمیری شاعری اور نئے دور میں جدید تلنگی شاعری بڑے دلچسپ اور کام کے مضامین ہیں اور بڑے صاف اور ستھرے انداز میں قاری کو مان زبانوں کی شاعری سے روشناس کراتے ہیں، گل کدہ“ میں اردو کی چند اچھوتی نظیمن شامل کی گئی ہیں۔ میری مراد تاج محل، ایورسٹ کی پیروں کا کورس، عظمتِ آدم اور باغِ شالامار سے ہے۔ جوش صاحب کے ”آغا د انجام“ اور فراق گورکھپوری کی غزل کے چند اشعار حسبِ معمول نشر کا درجہ رکھتے ہیں۔ اس دفعہ آپ نے تصاویر میں بھی خاصی جدت پیدا کی ہے۔ خدارا انھیں نظر بد سے بچائیے“

نصیر الدین ہاشمی

”آج کل، ماہ اگست کا دلچسپی سے مطالعہ کیا، علاقہ واری زبانوں اور ان کی شاعری کے متعلق بڑا اچھا ذخیرہ پیش ہوا ہے۔ اردو میں اس کی کمی تھی، آپ نے بڑی اہم ضرورت کو پورا کیا ہے۔ ہمدردانِ اردو کی جانب سے مبارکباد قبول کیجیے“

ابرہہ سنی گنوری

”یہ شعر و شاعری نمبر صرف اردو تک ہی محدود نہیں بلکہ اپنے ملک کی متعدد زبانوں کی شاعری پر کافی بحث کی گئی ہے اور تقریباً ہر بحث و تذکرہ کامیاب ہے۔ اس میں ادارہ کی قابلیت اور سلیقہ انتخاب نیز جدت پسندی کو زیادہ دخل ہے۔ مختلف زبانوں کے شعرا کی تصاویر بھی تہناتاً اہتمام سے دی ہیں، اور نمبر کو ہر طرح کامیاب بنایا ہے“

ادیب مالیکا لوی

”اگست نمبر کے تمام مضامین اور نظیمن وغیرہ ادب و زبان کے اعتبار سے بہت قیمتی ہیں۔ مختلف زبانوں کے ادب کو اردو پڑھنے والوں کے سامنے جس محنت اور خوب صورتی سے

پیش کیا گیا ہے، اُس کی داد کھلے لفظوں میں دینی چاہیے۔
ملک کی دوسری زبانوں کے ادبا اور شعراء کی تصاویر ایک اندرونی ربط اور کشش کا ذریعہ ہیں
ان کی تحقیقات کو پڑھنے اور جاننے کے لیے اگست نمبر بہت قیمتی سرمایہ ہے۔“

ہماری زبان

”اس نمبر میں نئی ہندی شاعری، نئی پنجابی شاعری، جدید کشمیری شاعری، نئے دور میں جدید تلنگی
شاعری پر اچھے مضامین ہیں۔“

نومبر ۱۹۵۳ء

خطوط نمبر مارچ ۱۹۵۴ء میں شائع ہوا۔ اس میں اکابرین ملک اور مشہور ادیبوں کے نادر و نایاب خطوط
کے عکس اور ان پر مضامین شامل ہیں۔

اگست ۱۹۵۵ء کا شمارہ کشمیر نمبر تھا یہ نمبر جو شس کی ادارت میں آخری نمبر تھا جسے کافی مقبولیت حاصل
ہوئی۔ مسلم اکابرین نے کشمیر اور ہندوستان کے اوٹ تعلق پر اظہار خیال کیا۔ کشمیری زندگی اور وادی کشمیر کے
حسن و جمال پر بہت اچھے مضامین شائع ہوئے۔ حکومت کشمیر نے اس شمارے کی بہت تعریف کی۔ اب تک کشمیر
پر چار نمبر شائع ہو چکے ہیں جن میں کشمیر کی ادبی، تمدنی، تہذیبی اور ثقافتی صورت حال کا مکمل احاطہ کیا گیا ہے۔

اگست ۱۹۵۶ء میں ہندوستانی موسیقی نمبر شائع ہوا جس میں ہندوستانی موسیقاروں اور ہندوستانی
موسیقی کے ارتقا پر مشہور نقادوں کے مقالے شائع ہوئے۔ مختلف سازوں، راگ راگینوں کے ذکر کے علاوہ
اس نمبر میں نوے سے زائد موسیقاروں کی تصاویر اس رسالے میں شائع ہوئیں اور ہندوستانی تہذیب کی
رنگارنگی میں ایک رنگی کا منظر پیش کیا گیا۔ ہندوستان کی تہذیبی شناخت کے لیے یہ نمبر خاصی اہمیت کی چیز ہے۔
اس نمبر کے بارے میں اظہار خیال کرتے ہوئے پروفیسر آل احمد سرور نے لکھا تھا:

”آج کل کا موسیقی نمبر ایک کارنامہ ہے۔ اردو ادب میں فن موسیقی کے متعلق عام فہم انداز
میں ایسے اچھے مضامین اور ممتاز موسیقی کاروں کے متعلق ایسی معلومات شکل سے کہیں اور یکجا
ہوئی ہوں گی۔ خسرو سے متعلق مضامین بھی بہت اچھے ہیں۔ اس معیاری اور جامع نمبر پر آپ تمام
اردو داں طبقے کے شکر بے کے مستحق ہیں۔“

اس نمبر کی مولانا نیاز فتح پوری، ڈاکٹر سید محمود، جعفر علی خاں اثر نے بھی تعریف کی اور پاکستان سے اس کے
بارے میں شوکت تھانوی اور ممتاز حسین کے تعریفی خطوط بھی آئے۔

موسیقی نمبر میں جن مضامین کی کمی رہ گئی تھی اسے جون ۱۹۵۸ء میں ہلکی موسیقی نمبر شائع کر کے پورا کیا گیا۔
اس میں ٹھمری، دادرا، غزل اور گیت پر مضامین شائع ہوئے۔

۱۹۵۶ء میں گوتم بدھ کی ڈھائی ہزار سالہ برسی منائی گئی اس موقع پر نومبر ۱۹۵۶ء میں آج کل کا گوتم بدھ
نمبر شائع ہوا۔ اس میں گوتم بدھ، بدھ مت اور اس کی تعلیمات پر ڈاکٹر رادھا کرشنن، پروفیسر رادھا کد کمر جی،
پروفیسر محمد مجیب، کشک بکولا اور متعدد حضرات کے مقالے شائع ہوئے۔ ایک مضمون گندھارا فن کے ارتقا پر
بھی تھا۔ سرورق پر مٹھرا والے بدھ کے مجسمے کی خوب صورت تصویر تھی۔

جنگ آزادی کے شہیدوں اور ان کی جدوجہد کو خراج عقیدت پیش کرنے کے لیے آج کل نے اگست ۱۹۵۷ء میں جنگ آزادی نمبر نکالا۔ اس نمبر میں ۱۸۵۷ء اور جنگ آزادی پچھلی صدی میں جذبہ قومیت کو فروغ دینے والی سماجی، سیاسی، تاریخی، اقتصادی اور ادبی تحریکیں، ہند کی علاقائی زبانوں میں آزادی کا ادب جیسے موضوعات پر مضامین ڈرامے، افسانے اور نظموں شامل کی گئیں۔ یہ نمبر ۱۵۰ صفحات پر مشتمل تھا اور نادر تصویروں سے مزین تھا۔ اس میں پروفیسر مجیب کا نہایت ہی دلچسپ تاریخی ڈرامہ "آزمائش" شائع ہوا جسے پورے ملک میں کافی مقبولیت حاصل ہوئی۔ اس نمبر میں مولانا ابوالکلام آزاد، آغا حیدر حسن مرزا، شیخ تھقدق حسین، قاضی عبدالودود اور پروفیسر ہارون شیرانی کے مضامین شائع ہوئے۔

۱۹۵۸ء میں مولانا ابوالکلام آزاد کا انتقال ہوا۔ آج کل نے ان کی قومی خدمات کے اعتراف میں اگست کا شمارہ ان کے نام مخصوص کر دیا۔ اس نمبر میں پنڈت جواہر لعل نہرو کا ایک پیغام شائع ہوا تھا۔ یہ پیغام مولانا کی شخصیت پر ایک ایسے شخص کی رائے تھی جس نے انہیں بہت قریب سے دیکھا تھا اور جو ان کا مداح تھا۔ یہ نمبر مولانا آزاد سے متعلق بہت سی معلومات کا حامل ہے اس میں مولانا کے حالات زندگی، ان کی سیاسی، علمی اور دینی خدمات پر مضامین شائع ہوئے۔ مضمون نگاروں میں وہ لوگ بھی شامل ہیں جو مولانا سے بہت قریب تھے مثلاً ڈاکٹر ذاکر حسین، ہالیوڈ کی اہل خاں، خواجہ غلام السیدین، ظفر حسین خاں، سید محمود بخش، غلام محمد، مسز ارونا آصف وغیرہ۔ مولانا کی نادر تصویریں اور نایاب خطوط کے عکس اور متن بھی شائع ہوئے۔

جنوری ۱۹۵۹ء میں "ڈرامہ نمبر" اور اگست میں "رقص نمبر" شائع ہوئے۔ ڈرامہ نمبر میں ڈراموں کے انتخاب کے علاوہ ڈرامہ کے فن اور اس کے ارتقا پر بھی گفتگو کی گئی جو کمی رہ گئی اس کو بعد میں دوسرا ڈرامہ نمبر نکال کر پورا کیا گیا۔ رقص نمبر میں ہندوستان کے مختلف علاقائی رقص کی تفصیل اور ان پر مضامین پیش کیے گئے۔

اگست ۱۹۶۰ء میں "ہندوستانی مصوری نمبر" پیش کیا گیا۔ اس نمبر میں ہندوستانی مصوری کے مختلف اسکول، اسالیب، فن، تدریجی ارتقاء، رجحانات اور نمایاں خصوصیات، مغل فن مصوری اور جدید ہندوستانی مصوری پر عالمانہ بحث کی گئی۔ اگست ۱۹۶۲ء میں "فن تعمیر نمبر" شائع ہوا یہ نمبر اس لحاظ سے بڑا اہم ہے کہ یہ اپنی نوعیت کا اردو میں واحد نمبر ہے جس میں ہندوستانی فن تعمیر کے مختلف ادوار اور ان کی خصوصیات پر سیر حاصل اور دلچسپ مضامین شائع کیے گئے۔ وادی سندھ کی تہذیب کے فن تعمیر، جدید فن تعمیر، مغل فن تعمیر اور ہندوستان کے جدید فن تعمیر پر اچھے فن کاروں کی تخلیقات شائع کی گئیں۔

رقص، مصوری، موسیقی اور فن تعمیر کا گہرا رشتہ ہماری تہذیب سے ہے۔ چنانچہ آج کل نے ان فنون پر نمبر شائع کر کے نہ صرف فنون لطیفہ کی خدمت کی بلکہ ہندوستانی تہذیب کی بھی خدمت کی ہے۔ اور لوگوں میں اس کی حفاظت کے احساس کو جگایا ہے۔ ان موضوعات پر نمبر شائع کرنا ایک دشوار گزار کام تھا لیکن کیا گیا اور کیسے یہ عرش صاحب کی زبان سے سنئے:

"ان شماروں کے لیے مضامین جمع کرنا ایک ہفت خواں طے کرنا تھا۔ اکثر مضامین انگریزی میں ماہرین

سے حاصل کر کے ان کے تراجم شائع کیے گئے" (جون ۱۹۷۰ء سولر جوہلی نمبر ص ۳)

ان نمبروں کی خوب خوب پذیرائی بھی ہوئی اور لوگوں نے اس اقدام کو کافی سراہا۔ چند حضرات کی رائے آپ

بھی دیکھیے:

نواب سید رضا علی خاں بہادر نواب آف رام پور

”آج کل کا ہندوستانی مصوری نمبر بڑا دیدہ زیب، دلچسپ اور پُر از معلومات ہے۔ میں ایسا مفید نمبر شائع کرنے پر آپ کو مبارکباد دیتا ہوں، بلاشبہ اس سے اردو صحافت میں نئی روایات قائم ہوں گی۔ آپ کے زیر ادا رت آج کل اونچے مذاق اور اعلیٰ درجے کا رسالہ ہو گیا ہے“

حضرت فراق گورکھپوری

”آج کل کے ”مصوری نمبر“ کے لیے دلی مبارکباد قبول کریں۔ ہندوستان کی تہذیبی قدریں مختلف پہلوؤں سے اجاگر کر کے حقیقی معنوں میں آپ ہزار ہا قلب میں شعور، ہند بھارت چیتنا، بیدار کر رہے ہیں۔ آپ کی یہ مساعی اہم لحاظ سے مستحسن ہیں“

ڈاکٹر یوسف حسن خاں

”آج کل کا ”ہندوستانی مصوری نمبر“ موصول ہوا۔ آپ نے اس نمبر میں مغلیہ عہد کی مصوری کے مختلف اسکولوں پر بڑے اچھے مضامین جمع کیے ہیں اور جو تصاویر شائع کی گئی ہیں وہ بھی دیدہ زیب ہیں۔ میں آپ کی خدمت میں مبارکباد پیش کرتا ہوں“

سید اختر علی تلہری

”آج کل کا مصوری نمبر نظر نواز ہوا۔ میں نے اس سے کچھ سیکھنے کے لیے خاصے غور سے پڑھا۔ بہت سا مفید باتیں اس فن کے بارے میں معلوم ہوئیں۔ مصوری بھی تو شاعری کی طرح فنون لطیفہ ہی کے خاندان کی ایک دل افروز جاذب نظر حسین فرس ہے۔ پھر اس سے بے نیازانہ گزر جانا کیوں کر ذوق سلیم کی شریعت میں جائز قرار دیا جاسکتا ہے۔ آپ نے بڑا اچھا کیا کہ مصوری کے متعلق ایک خصوصی نمبر نکال دیا۔ آپ نے بڑی کاوش سے مضامین جمع کیے ہوں گے۔ اس شمارے میں نہ صرف مضامین ہی خاصے ہیں بلکہ مصوری کے جو عملی نمونے اس میں دیے گئے ہیں وہ بھی بہت اچھے ہیں۔ ادارہ اس کامیابی پر مبارکباد کا مستحق ہے“

پروفیسر رشید احمد صدیقی

”آج کل کا ”ہندوستانی مصوری نمبر“ آپ کے کرم سے ملا تھا۔ شکر گزار ہوں فنون لطیفہ میں رقص، مصوری اور موسیقی کا جو بڑا درجہ ہے اس سے کون نہیں واقف ہے۔ آپ نے ان سب کے خاص نمبر وقتاً فوقتاً شائع کیے، جن کی پذیرائی اہل نظر نے بڑے فخر و فراخ دلی سے کی جس پر آپ اور آپ کے رفقاء نے کار بجا طور پر تہنیت و تحسین کے مستحق ہیں۔ میں بھی کرتا ہوں باوجود

اہل نظر نہ ہونے کے، لیکن اس کا بھی اعتراف کیے بغیر نہیں رہ سکتا کہ یہ فنون مجھے جتنے پسند ہیں اتنا ان کے اسرار و رموز سے آشنا نہیں ہوں۔ اب آپ ماہرین فن یہ چاہتے ہیں کہ رموز و اسرار سے بے بہرہ ہونے کے باوجود اظہار خیال کروں جیسا کہ اردو کے تنقید نگار کیا کرتے ہیں تو کوئی چارہ نہیں۔ بایں ہمہ آپ یقین فرمائیے کہ مجھے یہ نمبر پسند آئے اور میں آپ کی اس خدمت کو دل سے سراہتا ہوں۔“

جناب اثر لکھنوی

”جس خوش اسلوبی سے رسالہ آج کل دہلی کا ”ہندوستانی مصوری نمبر“ نکلا ہے اس کی جس قدر تعریف کی جائے کم ہے۔ اسے ہر کتب خانے کی زینت ہونا چاہیے۔“

دسمبر ۱۹۴۰ء

نومبر ۱۹۴۰ء میں نظم نمبر جنوری ۱۹۴۱ء میں جگر نمبر مئی ۱۹۴۱ء میں رابندر ناتھ ٹیگور نمبر، اگست ۱۹۴۳ء اور ۱۹۴۴ء میں افسانہ نمبر شائع ہوئے۔ ۱۹۴۴ء میں جو ماہر لعل نہرو کا انتقال ہوا۔ گاندھی جی کے ساتھ انتقال کے بعد یہ دوسرا بڑا سانحہ تھا۔ اس عظیم رہنما کو خراج تحسین پیش کرنے کے لیے آج کل نے نومبر ۱۹۴۴ء کا شمارہ نہرو کے نام منسوب کیا۔ اس میں نہرو سے متعلق مختلف ادیبوں کے مضامین شائع ہوئے۔ مضامین لکھنے والوں میں جوش و فراق اور بدر الدین طیب جی کے نام خاص طور پر قابل ذکر ہیں۔ اس نمبر میں نہرو کی زندگی کے اہم واقعات ان کے ارشادات و اقوال، اکابرین عالم کا ان کی وفات پر اظہار تعزیت اور نہرو کی تصاویر اور شعرا کا خراج عقیدت سبھی شامل تھا۔ یہ نمبر نہرو پر ایک دستاویزی اہمیت کا حامل ہے۔

اگست ۱۹۴۵ء، ۱۹۴۶ء اور ۱۹۴۷ء میں بالترتیب دستکاری نمبر، ڈراما نمبر اور اردو تحقیق نمبر شائع ہوئے۔ دستکاری نمبر میں ہندوستانی دستکاری کے فن اور اس کی عہد بہ عہد ترقی کا جائزہ لیا گیا۔ اردو تحقیق کی دشواریوں کا ذکر تحقیق نمبر میں کیا گیا۔ اس سے قبل تحقیق کے اصول و ارتقا اور اس کی دشواریوں کی طرف کبھی توجہ نہیں کی گئی تھی۔ اس نمبر میں اردو کے اہم محققوں کے مضامین شائع ہوئے جن میں قاضی عبدالودود، مالک رام، گیان چند، علی جوادی زیدی وغیرہ شامل ہیں۔

ہندوستان میں اردو کی مجموعی صورت حال کا جائزہ لینے اور مستقبل میں اس کے امکانات پر گفتگو کرنے کے لیے آج کل نے اگست ۱۹۴۸ء اور ستمبر اکتوبر ۱۹۴۳ء میں تین اردو نمبر نکالے۔ آج کل کے ان نمبروں میں شاید پہلی بار یہ کوشش کی گئی ہے کہ ہند کی ریاستوں میں اردو کی صورت حال کا ایک صحیح جائزہ محض حقائق اور اعداد و شمار کی روشنی میں پیش کیا گیا ہے۔ یہ تینوں نمبر اردو سے متعلق ایک اچھی دستاویزی ہیں۔ ان نمبروں کی اہمیت کا اندازہ آپ ان رالیوں سے بھی لگا سکتے ہیں:

کرشن چندر۔ بمبئی

”آج کل کا اردو نمبر خاصے کی چیز ہے۔ اسے پڑھ کر یہ احساس اور بھی گہرا ہو جاتا ہے کہ اردو ہندوستان گیر زبان ہے۔ اور اس کی جڑیں سارے ہندوستان میں پھیلی ہوئی ہیں۔ اور

کسی ایک صوبے تک محدود نہیں ہیں۔ اس خصوصی نمبر سے ادارتی بورڈ کی عرق ریزی کا اندازہ ہوتا ہے۔ میرے خیال میں اس نمبر کو کچھ اضافے کے بعد کتابی شکل میں بھی شائع کرنا چاہیے۔“

صالحہ عابد حسین، نئی دہلی

”آج کل کا اردو نمبر اور اس کا ضمیمہ دونوں ملے۔ اول سے آخر تک پڑھا۔ آپ نے جس محنت کاوش اور لگن سے ہندوستان کی تقریباً ہر ریاست میں اردو کی جو حالت ہے اور وہاں کے جو اردو کے ادیب و خادموں ہیں ان کے بارے میں معلومات فراہم کر کے مضامین شائع کیے ہیں، وہ قابل ستائش ہے۔ کئی لحاظ سے یہ نمبر اردو ادب کی تاریخ میں اپنا حصہ ادا کرے گا۔ بعض مضامین بہت دلچسپ بھی ہیں اور فکر کی دعوت بھی دیتے ہیں۔ بعض خیالات سے اختلاف کیا جاسکتا ہے لیکن افادیت سے انکار نہیں۔“

قرۃ العین حیدر کا مضمون ”ادیب کے مسائل“ میں سیدھے سادے انداز میں ادیب کی جو مشکلات اور مسائل بیان کیے گئے ہیں وہ آپ بتی بھی ہیں اور ہر ادیب کی جگہ بتی بھی۔ اور یہ حال تو ان کا ہے جو چوٹی کے ادیب سمجھے جاتے ہیں۔ ہم جیسے معمولی ادیبوں کی مشکلات پر کوئی ہمارے مقابلے کا ادیب اور زیادہ روشنی ڈال سکتا تھا۔ یہ تو میں نہیں سمجھتی کہ اردو کا ناشر اور پبلشر ناہند ہے۔ لیکن اکثریت انہیں کی ہے۔ شاید یہ بات بھی قابل غور اور دلچسپ سمجھی جائے کہ آج کل کاتب کوئی صفحہ اچھے ناول نگار سے زیادہ معاوضہ ملتا ہے اور لوڑا جب کہ ادیب کو خوش آمد و عددوں پر رکھا جاتا ہے لیکن اردو پبلشر اور ناشر کے مسائل پر بھی ہیں غور کرنا چاہیے کہ وہ بھی اس بحرانی دور میں سخت الجھنوں کا شکار ہے۔ اور کاغذ کا جو مسئلہ اس وقت درپیش ہے، اگر اس کا جلد حل تلاش نہ کیا گیا تو ادب کی کتابیں (ہندوستان کی شاید سبھی زبانوں کی) زبان حال سے یہ کہتی سنائی دیں گی۔“

اب ہمیں ڈھونڈ چرائیے مرغِ زیبائے کر

بہر حال آج کل جو ادبی رسالہ بھی ہے اور سرکاری بھی، اردو کی بقا اور ترقی کے لیے اپنی جدوجہد جاری رکھے گھپ اندھیرے میں ایسی ہی چند شمعیں ہیں جو امید کی کرن بن کر اردو کے ادیب و خادموں اور پرستاروں کو ناامید ہونے سے بچا لیتی ہے۔“

علی جواد زیدی، نئی دہلی

”اردو زبان کے مسائل اور اردو والوں کے عزائم کتنے متنوع ہیں اور اس تنوع کے باوجود ان میں کتنی یک رنگی ہے اس کا اندازہ کچھ انہیں اصحاب کو ہو سکتا ہے جنہوں نے تمام مسائل کا معروضی جائزہ لیا ہو۔ بد قسمتی سے وہ بنیادی مواد جس سے صورت حال واضح ہو سکے تمام اردو دوستوں کی دسترس میں نہ تھا۔ خوشی کی بات یہ ہے کہ آج کل نے یہ خدمت انجام دی۔“

”اردو نمبر“ ”ضمیمہ اردو نمبر“ اور پھر نومبر کے شمارے میں بڑی خوش سلیقگی سے اعداد و شمار اور حقائق یکجا کر دیے گئے ہیں۔ مدیر محترم نے پہلے سے سوالات قائم کر کے حضور زواید کا دروازہ بند کر دیا تھا۔ کہیں کہیں مضمون نگاروں کی رائے سے اختلاف تو ہو سکتا ہے لیکن انہوں نے جو دیدہ ریزی کی ہے بہر حال جاذب توجہ ہے۔

اب تک اردو کے مسائل کا اس سے زیادہ جامع تبصرہ شائع نہیں ہوا ہے۔ کارکنان آج کل کی محنت و وقت نظر اور ان کا حسن ترتیب قابل داد ہے۔ مجھے یقین ہے کہ سبھی حلقوں میں یہ شمارے پسندیدگی کی نظروں سے دیکھے جائیں گے اور اردو کے بارے میں صحیح نقطہ نظر کی تشکیل میں مدد ثابت ہوں گے“

اعجاز حسین۔ الہ آباد

”یہ نمبر جس محنت سے مرتب کیا گیا ہے وہ اس لحاظ سے بھی قابل قدر ہے کہ عصر حاضر میں اردو کی نشوونما و کس پرسی کا تاریخی جائزہ یکجا مل جاتا ہے جو ادبی مورخ کے لیے گنج بار اور دکام دے سکتا ہے۔ اہل علم کے لیے دعوتِ فکر و نظر بھی ہے اور اس زبان اور ادب سے بہرہ بردی رکھنے والوں کے لیے ایک ایسا آلہ کار ہے جو ان کے جذبہ خلوص کو مزید سہارا دے کر زیادہ سے زیادہ توجہ کا سامان فراہم کر دیتا ہے“

محمد حسن۔ دہلی

”اردو دنیا میں معروضی نقطہ نظر کی کمی ہے۔ آج کل نے اردو نمبر شائع کر کے ایک اہم خدمت انجام دی ہے۔ اردو ملک کے مختلف علاقوں میں بولی اور سمجھی جاتی ہے اور ہر علاقے میں اس کے مصنف، ادیب اور شاعر موجود ہیں۔ لیکن ان کے بارے میں ضروری معلومات آج تک اتنے اہتمام اور حسن ترتیب کے ساتھ یکجا نہیں کی گئی تھیں۔ اس لحاظ سے آج کل اردو دنیا کے شکر لیے کا مستحق ہے۔ امید ہے اس معلومات کے یکجا ہونے سے اردو کے علمی اور ادبی حلقوں میں ایک ہندوستان گیر نقطہ نظر پیدا ہوگا اور اردو کے فروغ میں مدد ملے گی“

مالک رام۔ دہلی

”ہندوستان میں اردو کا مسئلہ کچھ الجھ سا گیا ہے۔ بہت حد تک یہ ناواقفیت پر مبنی ہے اور یہ دونوں طرف سے ہے۔ خود اردو والوں کو یہ معلوم نہیں کہ اب تک مختلف ریاستوں میں کتنا کام ہو چکا ہے اور جو مخالفت ہیں وہ اس سے خوش ہیں کہ اردو اس ملک سے ختم ہو رہی ہے یا ہو گئی ہے۔“ آج کل کا یہ شمارہ ان دونوں گروہوں کے لیے بہت معلومات افزا ہوگا۔ اسے جس سلیقہ سے مرتب کیا گیا ہے وہ ہر طرح آج کل کی روایات کے مطابق ہے“

قررتیس - دہلی

”آج کل، کارڈو نمبر اور اس کا ضمیمہ نظر سے گزرے۔ موجودہ ہندوستان میں اردو کی صحیح صورت حال کے مطالعہ کے لیے یہ بڑی اہم اور مستند دستاویز ہے۔ خود اردو والوں کو پتہ نہیں کہ ہم کہاں کہاں اور کتنے پانی میں ہیں۔ آپ نے اچھا کیا کہ اردو کے بارے میں جو اعداد و شمار ادھر ادھر بکھرے ہوئے تھے انہیں سلیقے کے ساتھ بعض مضامین میں جمع کر دیا۔ اسی طرح ضمیمہ میں اردو کے مصنف، قاری، ناشر اور مدیر کے مسائل کے بارے میں جو مذاکرہ ہے نہایت دلچسپ اور معلوماتی ہے۔“

شاربِ رد و لوی - دہلی

”آج کل کے یہ شمارے بلاشبہ ایک تاریخی دستاویز ہیں۔ اردو کے بارے میں اتنی وسیع معلومات اور تفصیلات پہلی بار آج کل کے ذریعہ ہمارے سامنے آئی ہیں۔ اب تک انہیں کسی نے اس طرح مرتب کرنے کی کوشش نہیں کی تھی۔ میں آپ کو اردو نمبر کی اشاعت پر مبارکباد دینے کی بجائے صحیح معنوں میں اس غیر جانب دارانہ انداز اور Approach کے لیے مبارکباد دینا چاہتا ہوں جسے اردو نمبر (نمبروں) میں اختیار کیا گیا ہے۔“

میں ڈائریکٹر پبلیکیشنز ڈویژن نئی دہلی سے اس پر اصرار کرنا چاہتا ہوں کہ ان تمام مضامین کو نظر ثانی اور ضروری اضافوں کے بعد کتابی شکل میں شائع کر دیا جائے۔

عابد سہیل لکھنؤ

”نمبر آپ نے بہت اچھا نکالا ہے اور اردو زبان و ادب سے دلچسپی رکھنے والوں کے لیے بہت سا کام کا مواد یکجا کر دیا ہے۔ ریاستوں میں اردو کو ملی ہوئی سہولتوں اور ضرورتوں کے تقابلی مطالعہ سے ان لوگوں کو جو اس شیریں زبان کو زندہ رکھنے کی جدوجہد میں لگے ہوئے ہیں، لائحہ عمل طے کرنے اور اپنی کوتاہیوں پر نظر ڈالنے میں مدد ملے گی۔ میری مبارکباد!“

جنوری ۱۹۷۲ء

جنوری، فروری، اگست اور نومبر ۱۹۶۹ء میں بالترتیب کشمیر نمبر، غالب نمبر، جدید ہندوستانی شاعری نمبر اور گروناک نمبر شائع ہوئے۔ جدید ہندوستانی شاعری نمبر میں مختلف زبانوں کی شاعری شائع کی گئی اور ۱۹۶۲ء کے بعد ہندوستانی شاعری میں رونما ہونے والی تبدیلیوں کا جائزہ لیا گیا۔ اس نمبر پر لوگوں نے اس طرح اظہارِ خیال کیا ہے۔

قاسمی عبد الودود

”یہ خیال کہ ۱۹۶۰ء کے بعد کی شاعری کا جائزہ لیا جائے، بہت ہی پسندیدہ خیال تھا۔ اور

آپ نے وہ شمارہ جو اس کے لیے مخصوص ہے، سلیقے سے مرتب کیا ہے۔“

اختر اورینوی

”جدید ہندوستانی شاعری نمبر ملا۔ آپ نے محنت کی ہے لیکن جدید اردو شاعری کی نمائندگی بے حد یک طرفہ ہے۔ کیا جدید سے مراد خاص میلان ”جدیدیت“ کی شاعری ہے؟ اس کی تعریف ”جدیدیت“ کے علم بردار روز بدلتے رہتے ہیں۔ میرا خیال تو یہ ہے کہ ہر مکتب فکر و فن کی شاعری کا نمونہ ہونا چاہیے تھا اور جدید دور میں اعلیٰ اردو شاعری زیر تنقید آتی نہ کہ صرف ”جدیدیت“ سے بہ کنار والی ہر درجے کی شاعری آپ کے نمبر کا جواب نہیں۔“

گیان چند

”جدید اردو شاعری نمبر ملا۔ بعض رسالوں کے ہزار ڈیڑھ ہزار صفحات کے خاص نمبر نکلتے ہیں۔ ادھر کئی رسالوں نے قابل قدر غالب نمبر نکالے لیکن میری رائے میں آج کل کا یہ شمارہ کسی ضخیم خاص نمبر سے کم زور نہیں۔ یہ رسالہ نہیں مستقل کتاب ہے۔ اسے آپ کتابی شکل میں شائع کر کے دائم و قائم بنائیں گے تو ظلم کریں گے۔ ساہتیہ اکادمی نے انڈین لٹریچر کے نام سے آزادی کے بعد کے ۱۴ زبانوں کے ادب پر ایک کتاب شائع کی تھی۔ آپ کا شمارہ اس بات کا تمہ ہے۔ فوقیت یہ ہے کہ آپ کے پرچے میں منتخب نظموں کے ترجمے بھی ہیں۔ سمجھ میں نہیں آتا کہ مختلف زبانوں کی جدید شاعری سے متعلق مضمون کو زیادہ اہم قرار دوں کہ اس کی منتخب نظموں کے ترجمے کو۔ اردو کی دوسرے ہندوستانی ادبوں سے یاد اللہ ضروری ہے۔ آپ نے اس ضمن میں ایک اہم اقدام کیا ہے۔“

بشیر بدر

”آج کل کا ہندوستانی جدید شاعری نمبر بلاشبہ ایک وقیع کارنامہ ہے۔ اس انداز کا اتنا جامع نمبر اردو میں آج تک نہیں نکلا ہندوستان میں رہ کر ہم اردو یا ہندی والے دیگر زبانوں کے بارے میں اگر کچھ نہ جانیں تو یہ بڑے افسوس کی بات ہے۔ اس نمبر سے اتنی بہت سی واقفیت ایک دم ہو جاتی ہے کہ ہندوستانی ادبیات کا کوئی طالب علم مختلف زبانوں کے برسوں مطالعے کے بعد بھی اتنا آسانی سے نہیں جان سکتا۔“

عابد مناوری

”سرورق کی جتنی بھی داد دی جائے وہ کم ہے۔ اردو نمبر کے بعد اس بار بھی آج کل نے اپنی روایات کو برقرار رکھا ہے۔ ہندوستان کی چودہ زبانوں کی شاہکار تخلیقات کو یکجا کرنا کوئی

اسان کام نہیں۔ مگر آپ نے یہ کام جس خوش اسلوبی سے سرانجام دیا ہے۔ قابل داد ہے۔“

نومبر ۱۹۴۹ء

۱۹۴۰ء میں آج کل کی سلور جوبلی منائی گئی۔ اس موقع پر جون ۱۹۴۰ء کا شمارہ سلور جوبلی نمبر کے نام سے شائع کیا گیا۔ اس شمارے کے شروع میں عرش ملیسانی کا ”آج کل کے اٹھائیس برس“ کے عنوان سے آٹھ صفحے کا ایک ضمیمہ شامل ہے جس میں انھوں نے آج کل کے اٹھائیس سالوں کا مفصل جائزہ پیش کیا ہے جو کافی اہم ہے۔

فلموں کا ہماری زندگی سے گہرا تعلق ہے یہ ایک ایسا میڈیم ہے جس کے اثرات بڑے اہم اور گہرے ہیں اور ہماری توجہ کے طالب ہیں۔ اس ذریعے کو سود مند بنانے اور اس کے امکانات کا جائزہ لینے کے لیے اگست ستمبر ۱۹۴۱ء کا مشترک شمارہ فلم نمبر تھا۔ اس میں فلموں سے متعلق مسائل، فلمی تاریخ کے آغاز و ارتقار، فلم ٹیکنالوجی کے مسائل اور علاقائی زبانوں کی فلموں پر مضامین شامل تھے اور فلمی اداکاروں، پروڈیوسروں کی تصاویر بھی۔

اگست ۱۹۴۲ء میں ”آزادی کا جشن سیہیں نمبر“ شائع کیا گیا اس نمبر میں اردو نظم، فکشن، تنقید، طنز و مزاح، اردو پریس وغیرہ کی پچیس سالہ زندگی کا جائزہ لیا گیا۔ اس نمبر پر اردو دانشوروں نے یوں اظہار خیال کیا:

رشید احمد صدیقی۔ علی گڑھ

”آزادی کا جشن سیہیں نمبر آپ کے کرم سے ملا تھا۔ ہر اعتبار سے معیاری اور قابل تعریف۔ آنکھوں کی تکلیف سے پڑھنے میں دقت اور دیر ہوئی لیکن اس کی تلافی نوع نوع کے اعلیٰ مضامین سے ہو گئی۔ اس کامیابی پر آپ کو مبارک باد دیتا ہوں۔“

جوش ملیسانی۔ نکو در

”رسالہ آج کل اردو کا شمارہ ماہ اگست ۱۹۴۲ء یوں تو اول سے آخر تک دل ش مضامین نظم و نثر کا مرقع ہے مگر اس کے سات مضمون ۱۔ مئی ۲۰۔ ایک لڑکی سات دیوانے ۳۔ طنز و مزاح کے پچیس سال ۴۔ اردو تنقید کے پچیس سال ۵۔ اردو نظم کے پچیس سال ۶۔ اردو فکشن کے پچیس سال ۷۔ اردو پریس کے پچیس سال تو عروس ادب کے سات سنگار پہ جا سکتے ہیں میں اس دل کش شمارہ کی اشاعت پر ادارہ کو بجا طور پر مبارک باد کا مستحق سمجھتا ہوں۔“

مالک رام۔ نئی دہلی

”گزشتہ ربع صدی میں شعرو ادب کے مختلف میدانوں میں جو کام ہوا ہے، اس شمارے میں اس کا جائزہ لیا گیا ہے۔ تنقید، نظم، افسانہ، طنز و مزاح، صحافت سب پر بھرپور مضمون

ہیں، اور سب کے سب فکر انگیز اور معلوماتی، افسانے اور منظومات بھی بلند پایہ ہیں۔ غرض یہ شمارہ ہر لحاظ سے اس مبارک تقریب کے شایان شان ہے۔ اور ادارہ آج کل اس کے لیے ہمارے شکریے اور تحسین کا مستحق۔

میکش اکبر آبادی۔ اگرہ

”آج کل (اگست ۱۹۷۲ء) کا جشن سہیں نمبر نظر نواز ہوا۔ نثر اور نظم کے تقریباً تمام مشمولات بہت محنت اور قابلیت کا کارنامہ ہیں پچیس سال کے ہر جہتی کام کا جائزہ جس طرح آپ نے پیش کیا ہے، وہ بیش قیمت بھی ہے اور سنگ میل بھی موضوع کے انتخاب کے ساتھ لکھنے والوں کا بھی انتخاب جس دیدہ وری کے ساتھ آپ نے کیا ہے وہ قابل تحسین ہے۔ کئی عنوان نئے ہیں اور اہم بھی ہیں، ”مثلاً قومی یک جہتی کا مذاکرہ“ امید ہے کہ آج کل آپ کی ادارت میں اسی طرح ترقی کرتا رہے گا“

(ڈاکٹر) محمد حسن۔ سرینگر

”آج کل کو آپ کی ادارت سے نیارنگ رُوپ ملا ہے اور ادبی معنویت حاصل ہونے لگی ہے۔ دیدہ زیبی اور خوش ترتیبی تو پہلے سے ہی تھی۔ ادھر اس کے مندرجات کی ادبی قدر و قیمت بڑھی ہے۔ مجھے یقین ہے کہ اس کی اشاعت میں بھی مزید توسیع ہوتی ہوگی۔ امید کرتا ہوں کہ جلد ہی آج کل ایک اہم ادبی قوت بن جائے گا۔ اس کی رنگارنگی اور دل کشی میں برابر اضافہ ہو رہا ہے جو آپ کے حسن ادارت کا فیض ہے“

دسمبر ۱۹۷۲ء

۱۹۷۳ء میں ”سیر و سیاحت نمبر“ اور ”اردو نمبر“ کے علاوہ ”سجاد ظہیر“ نمبر نکالا گیا۔ یہ نمبر دسمبر میں نکلا۔ اس نمبر میں سجاد ظہیر کی شخصیت اور ان کی ادبی سرگرمیوں پر ملک راج آئند، مجروح سلطان پوری، اعجاز حسین، کرشن چندر، خواجہ احمد عباس، محمد حسن جیسے ادیبوں کے مضامین شائع ہوئے۔ اپریل اور مئی ۱۹۷۴ء میں طنز و ظرافت پر دو الگ الگ نمبر شائع ہوئے جس میں طنز و مزاح کے آغاز و ارتقا پر مقالے کے علاوہ ادیبوں کی نثری اور شعری تخلیقات بھی شائع کی گئیں۔ جون ۱۹۷۴ء کا شمارہ مشہور مورخ تارا چند کے نام منسوب کیا گیا جس میں ان کی شخصیت کے مختلف پہلوؤں پر روشنی ڈالی گئی۔

جنوری ۱۹۷۵ء میں ”لوک گیت نمبر“ شائع ہوا۔ جس میں ہندوستان کے ریاستی اور علاقائی لوک گیتوں پر اچھے مضامین شائع ہوئے۔ یہ اردو میں اپنی نوعیت کی پہلی کوشش تھی۔ جس نے عوامی ادب کی جانب لوگوں کی توجہ مبذول کرائی جو اب تک بے توجہی کا شکار تھا۔ جون ۱۹۷۵ء کا شمارہ ”انیس نمبر“ تھا اور اگست ستمبر ۱۹۷۵ء کا مشترک شمارہ ”خواتین نمبر“۔ اس نمبر میں خواتین کی تجلیقات کے علاوہ ہندوستان میں عورتوں کے مسائل پر اہم ادیبوں کے مضامین اور ہندوستان کی نامور خواتین کی تصاویر شائع ہوئیں۔

فروری ۱۹۷۷ء میں ”خواجہ حسن نظامی“ اور جون جولائی کا مشترکہ شمارہ ”تامل ناڈو نمبر“ تھا۔ اس میں تامل ناڈو کی تاریخ، جغرافیہ، تہذیب و تمدن، رقص اور ادب کی تاریخ پر اہم مضامین شامل ہیں۔ تامل ناڈو کی اردو سرگرمیوں پر کئی ایک مضامین توجہ کے لائق ہیں۔ نومبر ۱۹۷۷ء میں اقبال نمبر شائع ہوا۔ جس میں اقبال کے فکر و فن اور ان کے فلسفے پر کئی فکر انگیز مقالے شامل ہیں۔

اکتوبر نومبر ۱۹۷۸ء کا مشترکہ شمارہ ”جنگلی جانوروں“ کے متعلق تھا۔ جس میں ہندوستان کے پرندوں، چرندوں، درندوں اور آبی جانوروں پر معلوماتی مضامین شامل کیے گئے۔ مولانا محمد علی جوہر کے صد سالہ جشن ولادت کے موقع پر دسمبر ۱۹۷۸ء کا شمارہ مولانا سے منسوب کیا گیا۔ اس شمارے میں مولانا محمد علی جوہر کے سوانح، شخصیت اور کارناموں پر روشنی ڈالی گئی۔

۱۹۷۹ء بچوں کا بین الاقوامی سال کے طور پر منایا گیا۔ اس موقع پر جنوری کا شمارہ بچوں کے لیے مخصوص کر دیا گیا۔ اس شمارے میں بچوں کو درپیش مختلف مسائل کی طرف توجہ دلائی گئی ہے۔ اپریل ۱۹۷۹ء کا شمارہ آفاقی کشمیری پر تھا جو ان کی صد سالہ یوم ولادت کے موقع پر جاری کیا گیا۔ اس شمارے میں اور مضامین کے علاوہ آفاقی کشمیری کی ڈرامہ نگاری پر کئی اہم مضامین شائع کیے گئے۔

جون ۱۹۸۰ء میں عابد حسین نمبر اور اگست ۱۹۸۰ء میں ”پریم چند نمبر“ اور جنوری ۱۹۸۱ء میں ”ڈاکٹر انصاری نمبر“ شائع ہوا۔ ان نمبروں میں ان لوگوں کی سوانح، شخصیت، ادبی و ملی خدمات پر مضامین اور اہم تصاویر شائع کی گئیں۔ حسرت موہانی کی سوئس سالگرہ کی تقریبات کے موقع پر آج کل نے اگست ستمبر ۱۹۸۱ء کا مشترکہ شمارہ ”حسرت موہانی نمبر“ کی شکل میں پیش کیا۔ یہ نمبر نئے مضامین کے ساتھ بعض پرانے مضامین کے انتخاب پر مشتمل تھا۔ ”اس میں حسرت کے سیاسی رجحانات“ پر شامل مقالے توجہ کے مستحق ہیں۔ حسرت موہانی پر دوسرا نمبر ۱۹۸۵ء میں شائع کیا گیا۔

نومبر اور اگست ۱۹۸۲ء میں ”سہیل عظیم آبادی“ اور ”جمیل مظہری“ پر ایک ایک نمبر نکلے سہیل نمبر میں سہیل کے سوانح اور فن و فن نیز ان کی ادبی خدمات کے مختلف پہلوؤں کا احاطہ کیا گیا اور سہیل عظیم آبادی کی منتخب کہانیاں شائع کی گئیں۔ ”جمیل مظہری نمبر“ میں جمیل کے منتخب کلام کے علاوہ جمیل کی شاعری کے مختلف پہلوؤں کا جائزہ لیا گیا۔

فروری ۱۹۸۳ء میں چلبست نمبر شائع ہوا اور نومبر دسمبر ۱۹۸۳ء کا مشترکہ شمارہ صحافت نمبر تھا۔ دسمبر ۱۹۸۳ء اور جنوری ۱۹۸۵ء میں دو اور صحافت نمبر شائع ہوئے جن میں ہندوستان میں اردو صحافت کی ابتدا، اس کی ترقی، جنگ آزادی میں اس کا حصہ اور موجودہ دور میں اردو صحافت کی صورت حال اور مستقبل کے امکانات پر فکر انگیز اور معلوماتی مقالے شامل کیے گئے۔ اور اس کے تمام پہلوؤں کا احاطہ کرنے کی کوشش کی گئی۔ یہ تمام نمبر اردو صحافت کی تاریخ کے نقطہ نظر سے نہایت اہم ہیں۔ مارچ اپریل ۱۹۸۳ء کا مشترکہ شمارہ ”میر تقی میر“ نمبر کی حیثیت سے شائع ہوا۔ یہ ہندوستان میں اب تک میر پر شائع ہونے والے تمام نمبروں میں سب سے زیادہ اہم ہے۔ اس میں جدید ہند میں میر کی تفہیم کی کوشش کی گئی ہے۔ اس نمبر کو آج کل کے تمام نمبروں میں سب سے زیادہ مقبولیت حاصل ہوئی اور تقریباً تیرہ ہزار شائع ہو کر ہاتھوں ہاتھ فروخت ہو گیا جو آج کل کی اب تک کی

اشاعت میں سب سے زیادہ ہے۔
۱۹۸۶ء میں کوئی خاص نمبر شائع نہیں ہوا۔ آج کل کے یہ تمام نمبر اہم ہیں اور انہیں
ایک دستاویزی حیثیت حاصل ہو چکی ہے۔

آج کل کی ادبی حیثیت

آزادی سے قبل اور اس کے بعد بھی ہندوستان میں شائع ہونے والے ادبی جریدوں میں آج کل کی اپنی ایک انفرادیت رہی ہے۔ آج کل ابتدا ہی سے ایک خاص مزاج اور ایک خاص طریق کا حامل رہا ہے، جس کی بدولت اس کی اپنی ایک پہچان بنی جو شروع سے آج تک قائم ہے۔ اس جریدے نے بڑی خوب صورتی کے ساتھ، ہر طرح کے نظریاتی اختلافات، ادبی گروہ بندی اور سیاست سے الگ رہ کر، ہر نظریے اور ہر طبقے کے لوگوں کی نمائندگی کی ہے۔ کسی ایک نظریے سے آج کل کی وابستگی نہ پہلے کبھی تھی اور نہ اب ہے۔ یہ تمام تعصبات سے اوپر اٹھ کر علم و ادب کی خدمت کرتا رہا ہے۔ یہی وجہ ہے کہ اس رسالے نے ترقی پسند، غیر ترقی پسند اور جدیدیت کے حامی ادیبوں و دانشوروں کی تخلیقات کو اپنے صفحات میں جگہ دی اور ان کو یکساں مواقع فراہم کیے۔ آج کل کی اسی غیر جانب داری نے اس رسالے کو ہر طرح کے لوگوں میں یکساں طور پر مقبول بنایا۔ آج ہمارے بہت سے دانشوران ادب نظریاتی اور شخصی مفاد کی خاطر چھوٹے چھوٹے گروہوں میں منقسم نظر آتے ہیں۔ ایسے میں ہر زاویہ فکر کے لوگوں کے ساتھ ہم آہنگی پیدا کرنا اور سب کو ساتھ لے کر چلنا صرف آج کل کا طرہ امتیاز ہے اور یہی اس کی شہرت اور مقبولیت کا سبب ہے۔ ادبی جریدوں میں جو امتیاز آج کل کو حاصل ہے، وہ شاید کسی اور رسالے کو حاصل نہیں۔ ابتدا ہی سے حکومت کا ترجمان ہونے کے باوجود اس نے علم و ادب کی نمایاں خدمات انجام دی ہیں۔ اس کا ماضی اور حال اس بات کے ثبوت کے لیے کافی ہے۔

آج کل ۱۹۴۲ء میں جن حالات میں جاری ہوا اس وقت اس کا مقصد علم و ادب کی خدمت کرنے سے زیادہ یہ تھا کہ یہ حکومت کی پالیسیوں کی تشہیر کرے۔ لیکن اپنی بات کو وسیع تر حلقوں میں پہنچانے کے لیے اس نے اپنے صفحات میں ادبی تخلیقات کو بھی خاطر خواہ جگہ دی۔ ۱۹۴۲ء میں جب یہ رسالہ صرف ۲۴ صفحات پر مشتمل تھا اس وقت بھی اس کے آدھے سے زیادہ صفحات ادبی ہوا کرتے تھے۔ یہاں تک کہ بسا اوقات ادارے میں بھی ادبی موضوعات پر گفتگو ہو جاتی تھی۔ اس وقت بعض مصلحتوں کے پیش نظر اسلامی موضوعات کو اس رسالے میں خاصی جگہ دی جاتی تھی۔

۱۹۴۳ء میں جب آغا محمد یعقوب رداشی اس کے مدیر اعلیٰ ہوئے تو انھوں نے اس کی ادبی اہمیت میں اضافہ کیا۔ انھوں نے ہندوستان کے تمام اچھے ادیبوں و شاعروں کو لکھنے پر آمادہ کیا۔ بہت سے نئے

سلسلے شروع کیے، جس سے رسالے کی ادبی حیثیت اور مستحکم ہوئی اس رسالے میں ”داستان نجات“ کے عنوان سے ایٹھل والنس کی مشہور کتاب ”اسکیپ“ کا آزاد ترجمہ پیش کیا گیا، ”نقد و نظر“ کے عنوان سے نئی کتابوں پر تبصرے ہونے لگے ”ضمیمہ آج کل“ کے تحت فارسی زبان سکھانے کا سلسلہ بھی شروع ہوا، پشتون رسم الخط، جدید شاعری، ترقی پسند ادب، آزاد نظم، اردو زبان کے مسائل اور ایسے ہی لاتعداد موضوعات پر مشہور اہل قلم حضرات کو مقالے لکھنے کی دعوت دی گئی۔ ”نقد الانتقاد“ کے عنوان کے تحت ارباب شعرا کی تخلیقات کو نقد کے معیار پر جانچنے کا کام بھی کیا گیا۔ اس کے ساتھ ہی آج کل میں مشہور ادبی اور سیاسی شخصیات پر مضامین بھی شائع ہوتے تھے۔ گویا رسم الخط اور زبان کے بنیادی مسائل سے لے کر ادب و فلسفہ تک مختلف موضوعات پر بے شمار مضامین شائع ہوئے جس نے آج کل کی ادبی اہمیت میں کافی اضافہ کیا۔ سید وقار عظیم اور رگھوناتھ رینا نے یعقوب دداشی کے جلائے ہوئے اس چراغ کی لو کو اور بڑھایا۔ چنانچہ آزادی سے قبل ہی آج کل کی ادبی حیثیت اتنی مستحکم ہو گئی تھی کہ اسے اس وقت کے کسی بھی معیاری ادبی رسالے کے مقابلے میں رکھا جاسکتا تھا۔ کسی بھی رسالے کا معیار اس کے لکھنے والوں سے ہی متعین ہوتا ہے۔ اگر لکھنے والے ادیب اچھے ہیں تو رسالہ معیاری تسلیم کیا جاتا ہے۔ آج کل اس اعتبار سے خوش نصیب ہے کہ اسے شروع ہی سے اچھے لکھنے والے ملے جس سے اس کی تابندگی میں روز افزوں اضافہ ہوا۔

شعر و ادب کا کوئی بھی گوشہ ایسا نہ تھا جس پر مشاعرہ میر اہل قلم نے غامہ فرسانی نہ کی ہو۔ قدیم ادب سے لے کر جدید ادب تک کے تقریباً سبھی موضوعات پر جی کھول کر بحثیں ہوئیں۔ بہت سے نئے شعرا و ادبا کو آج کل ہی نے متعارف کرایا اور ان کی تخلیقات کو شہرت بھی اسی کی وجہ سے ملی۔ مثال کے طور پر جوش ملیح آبادی، مرزا ثاقب لکھنوی، یگانہ چنگیزی، عبدالمجید سالک، بے خود دہلوی، جگر مراد آبادی، سیما ب اکبر آبادی، ساغر نظامی، اختر شیرانی، رضاعلی وحشت، جلیل مانک پوری، امجد حیدر آبادی، صفی لکھنوی، نیاز فتح پوری کے ساتھ تاثیر، شور علیگ اور احمد ندیم قاسمی کی تخلیقات آج کل کی زینت بنیں۔ سائر لدھیانوی اسی آج کل کے ذریعے شہرت کے آسمان پر پہنچے۔ اسی رسالے میں ان کی مشہور نظم ”تاج محل“ دوبار شائع ہوئی۔

افسانوی ادب کا معیار بھی شعری ادب کے مقابلے میں کچھ کم نہ تھا۔ یہاں ہر زاویہ فکر کے معیاری افسانے شائع ہوتے تھے اور افسانہ نگار بھی اول درجے کے تھے جن کی حیثیت اُس زمانے میں افسانوی ادب میں مسلمہ تھی۔ مثلاً سلطان حیدر جوش، تسنیم سلیم چھتاری، راجندر سنگھ بیدی، علی عباس حسینی، ہاجرہ مسرور، ایم اسلم، ایندر ناتھ اشک، قدرت اللہ شہاب، سہیل عظیم آبادی اور غلام عباس وغیرہ۔ یہ فہرست اگرچہ مکمل نہیں لیکن اس کو دیکھنے پر اندازہ ہو جائے گا کہ یہ افسانوی ادب کی زینت بڑھانے والے ملک کے نمایندہ افسانہ نگار تھے جن کی شمولیت کسی بھی رسالے کے لیے باعث افتخار ہو سکتی تھی۔ اس دور میں شخصیات پر بھی بہت سے مضامین شائع ہوئے۔ ان میں سماجی، سیاسی، ادبی اور مذہبی سبھی شخصیتیں شامل ہیں۔ سری نواس شاستری، شاہ محمد سلیمان، سر عبدالقادر، خواجہ حسن نظامی، جوش ملیح آبادی، یگانہ چنگیزی، نوح ناروی، رام بابو سکینہ، محمود شیرانی، نیاز فتح پوری وغیرہ کے

علاوہ متعدد دیگر ادبا اور اکابرین ملک ان لوگوں میں ہیں جن پر مضامین اور ان کی تصاویر شائع ہوئیں۔ آج کل میں شائع ہونے والے تنقیدی اور تعارفی مضامین کا معیار بھی شروع سے بہتر رہا ہے جو اس رسالے کے ادبی اور معیاری ہونے کا ایک اور ثبوت ہے۔ چنانچہ وقتاً فوقتاً اس رسالے میں مختلف موضوعات پر جو مضامین شائع ہوتے ان سے ان مضامین کے تنوع کا پوری طرح اندازہ کیا جاسکتا ہے۔ رشید صدیقی نے ڈاکٹر ذاکر حسین کی تعلیمی خدمات پر روشنی ڈالی، ظہور حسن نے اختر حسین رائے پوری پر مقالہ لکھا، فیض کا مضمون ”جوش شاعر انقلاب کی حیثیت سے“ اپنی نوعیت کا پہلا مضمون تھا جس میں فیض نے اس زمانے میں لکھا تھا کہ اگرچہ جوش کے یہاں انقلاب کا اجتماعی تصور نہیں ہے اور اس میں نظریاتی تنظیم بھی نہیں لیکن اس حقیقت سے بھی انکار نہیں کیا جاسکتا کہ جوش کی شاعری نے کتنے ہی نئے راستوں اور نئی منزلوں کی جانب چلنے کی ترغیب دی۔

عظمت اللہ خاں پر مسعود حسین خاں کا ایک مضمون ’ادب کا ایک باغی‘ کے عنوان سے شائع ہوا۔ ان کے علاوہ حمید احمد خاں کا مضمون ’غالب کی بہو‘، باقر علی خاں کامل کی بیوی ’بگایگم‘ سے ملاقات کے متعلق چھپا۔ وہ اس وقت بقید حیات تھیں انھوں نے غالب سے متعلق بہت سی دلچسپ باتیں بتائیں۔ ڈاکٹر عابد حسین کا ”ہندوستان کی مشترکہ تہذیب“ پر بڑا ہی مبسوط اور قابل قدر مقالہ شائع ہوا یہ ان کے اس انداز فکر کا، جو بعد میں ہمیں اور پختہ شکل میں نظر آتا ہے، ایک عمدہ نمونہ ہے۔ خواجہ غلام السیدین کا مضمون ’معلیٰ کا پیشہ‘، عشرت رحمانی کا مقالہ ’حشر کا ڈراما‘، موضوع کی اہمیت و افادیت کے لحاظ سے دلچسپ ہی نہیں بلکہ غیر معمولی اہمیت کے حامل ہیں۔ ان کے علاوہ آج کل میں تاریخی، جغرافیائی اور سائنسی موضوعات پر بھی لاتعداد مضامین شائع ہوئے۔

اس طرح مجموعی اعمت بار سے ابتدا سے تقسیم ہند تک آج کل کی ادبی حیثیت کسی بھی معیاری ادبی رسالے سے کسی طرح کم نہ تھی بلکہ اس کا معیار اس دور کے بعض ادبی رسائل سے کسی قدر بہتر ہی تھا۔ کچھ ایسے ادیب بھی تھے جو صرف آج کل کے لیے ہی لکھتے اور یہ بات بھی آج کل کے لیے قابل فخر تھی۔ ترتیب ترین اور گٹ اپ کے اعمت بار سے بھی یہ جریدہ عمدہ معیار کا حامل تھا۔

آج کل تقسیم ہند کے بعد

آزادی کے بعد اگست ۱۹۴۸ء میں شاعر انقلاب جوش ملیح آبادی نے آج کل کی ادارت سنبھالتے ہی اپنی اولین توجہ اس کے ادبی معیار کی طرف مرکوز کی اور اس کو اردو کا ایک بہترین جریدہ بنانے کی بھرپور کوشش کا اعادہ پورے اعتماد کے ساتھ کیا۔ ان کے اس اعتماد نے انھیں جو سلسلہ بھی دیا اور ادیبوں و شاعروں نے معاونت کر کے آج کل کو وقار بھی بخشا۔ جوش نے متعدد نئے سلسلے بھی شروع کیے۔ ”نشاط مطالعہ“ کے عنوان سے دنیا کی دوسری زبانوں کے فن کاروں کو متعارف کرانے کا سلسلہ شروع ہوا اور ہومر، دانٹے وغیرہ جیسے فن کاروں سے اردو قارئین کو متعارف کرایا گیا۔ ”گل کدہ“ کے عنوان کے تحت ہندوستانی زبانوں کی شاعری پیش کرنے کا سلسلہ شروع ہوا جو بعد میں ”علاقائی ادب“ کے عنوان سے شائع ہونے لگا اور آج تک اسی عنوان سے باقی ہے۔ شعری انتخاب

کے لیے ذکر و فکر کے نام سے ایک صفحہ غزل کے لیے مخصوص ہوا کرتا تھا۔ دنیا کے قومی تراووں کو بھی پیش کرنے کا ایک دلچسپ سلسلہ جوش نے شروع کیا۔ یہی نہیں بلکہ جوش نے بچوں کا آج کل کے نام سے آٹھ صفحات پر مشتمل ضمیمہ شائع کرنا شروع کیا۔ یہ اور بات کہ اسے کچھ دنوں کے بعد بند کرنا پڑا۔ ایک اور اہم سلسلہ ہر شمارے کے تخلیق کاروں کے مختصر تعارف کا شروع کیا گیا۔ اس طرح رسالے کو خوب سے خوب تر بنانے کے لیے مختلف تجربات کیے گئے جن میں سے بیشتر کامیاب رہے اور جو رسالے کے ادبی وقار میں اضافہ کا باعث بنے۔

جوش کی قیادت ہی پرچے کے اعلیٰ معیار کی ضمانت تھی۔ ان کی کوششوں سے اس کا معیار بہتر سے بہتر ہوا۔ جوش کی ادارت میں آج کل کے متعدد خاص نمبر نکلے۔ ان میں پہلا جمہوریت نمبر تھا جو نئے دستور کے نفاذ پر نکالا گیا تھا۔ اس کے بعد تقریباً ہر سال یکے بعد دیگرے بہت سے نمبر شائع ہوتے رہے جن میں افسانہ نمبر، غالب نمبر، شعر و شاعری نمبر، خطوط نمبر وغیرہ شامل ہیں۔ کشمیر نمبر جوش کی ادارت میں شائع ہونے والا آخری نمبر تھا جسے بڑی مقبولیت حاصل ہوئی یہ عین اس وقت شائع ہوا، جب جوش ہندوستان سے رخصت ہو رہے تھے۔ مسلم اکابرین نے کشمیر اور ہندوستان کے لوٹ تعلق پر اظہار خیال کیا۔ اس میں کشمیری زندگی اور وادی کشمیر کے حسن و جمال پر بہت اچھے مضامین شائع ہوئے۔ اس طرح جوش نے اس کے ادبی معیار کو بہت بلند کیا۔ اور آج کل کو ہندوستان کے بہترین ادبی رسالوں کی صف میں لاکھڑا کیا۔

جوش کے بعد سے اب تک آج کل کی ادارت کی ذمہ داری چار افراد کے حصے میں آچکی ہے یہ حضرات ہیں عرش ملیانی، شہباز حسین، مہدی عباس حسینی اور آج کل کے موجودہ ایڈیٹر راج نرائن راز۔ ان تمام ایڈیٹروں نے اپنے اپنے طور پر آج کل کے ادبی وقار کو مزید بہتر بنانے کی کوشش کی، پرانے تجربات سے فائدہ اٹھا کر نئی راہیں نکالنے کی سعی کی۔ بعض پرانے سلسلے بند ہوئے، بعض نئے عنوانات کی شروعات ہوئی۔ ان تمام تر نئے سلسلوں کا مقصد آج کل کے ادبی معیار کو حالات تقاضوں کے پیش نظر مزید بہتر بنانا تھا۔ جیسا کہ ہم جانتے ہیں ادب حالات سے بہت جلد متاثر ہوتا ہے اور حالات کو متاثر کرتا بھی ہے۔ ادب میں رد و قبول کی بڑی صلاحیت ہے۔ اس کی اسی قوت نے کہیں تو انقلاب برپا کیا اور کہیں انقلاب کے لیے فضا کو سازگار بنایا۔ ذہنوں کو بدلنے کا کام جس تیزی سے ادب کے ذریعہ ممکن ہے وہ کسی اور طریقے سے شاید انجام نہیں دیا جاسکتا۔ یہی وجہ ہے کہ دنیا کے تمام انقلابات کے پیچھے کم و بیش ادب کے اثرات کارفرما رہے ہیں، چاہے وہ انقلاب فرانس ہو یا انقلاب روس یا انقلاب ایران۔ ادب پہلے اثر انداز پھر اثر پذیر ہوتا ہے۔ مثلاً انقلاب کے بعد جو ادب وجود میں آتا ہے اس پر انقلاب کے بعد کی تبدیلیوں کا اثر ہوتا ہے۔ یہی وجہ ہے کہ انقلاب فرانس اور انقلاب روس کا اثر پوری دنیا کی ہر زبان کے ادب پر پڑا اور اس سے مزید تبدیلیاں عمل میں آئیں۔ ہمارے ادب میں رونما ہونے والے ایسے تمام اثرات کو آج کل کے صفحات میں آسانی کے ساتھ تلاش کیا جاسکتا ہے اس لیے کہ ایک ادبی جریدے کی حیثیت سے آج کل نے ان اثرات کی بھرپور نمائندگی کی۔ آزادی کے بعد کیسے کیسے اتار چڑھاؤ آئے، ادبی نظریات میں تبدیلیاں واقع ہوئیں، اصناف ادب کی سطح پر بے شمار تجربے ہوئے، افسانوی ادب بہت سے تجرباتی مراحل سے

گزرا۔ اس پورے سفر میں آج کل ہمیشہ ہر تجربے میں برابر کا شریک رہا۔ نظم و نثر کی کون سی ہیئت ہے، جو اس میں شائع نہیں ہوئی۔ آزاد منظم، معری منظم، نثری منظم، سائیکو، ہائیکو، دوہے، غزل، آزاد غزل، سلام، سہرا، مثنوی، رباعی، قطعہ، مرثیہ، تعنیں، قصیدہ، گیت، تخیس، ڈرامے، ترازیلے، مستزاد، قطعات تاریخ، مقالے، انشائیے، افسانے، ڈرامے، سفر نامے، خاکے، رپورتاژ، خودنوشت، شکاریا، طنز و مزاح غرض آج کل نے ہر صنف ادب کی بھر پور نمائندگی کی۔

افسانے کی سطح پر تجریدی، علامتی، یک کرداری بسنا پلاٹ کے، ماحول پر مبنی افسانے، شعور کی رد والے افسانے، کون سا تجربہ، کون سی کوشش ایسی ہے جو آج کل میں شائع نہیں ہوئی۔ آج کل نے ہمیشہ وقت کی رفتار پر نظر رکھی اور ہر تجربے کو بروقت اپنے یہاں جگہ دی۔ مختلف مسائل پر مذاکرے، مباحثے اور سمپوزیم بھی کرائے۔ جیسے مصنف کے مسائل، مدیر کے مسائل، ناشر کے مسائل، قاری کے مسائل، اردو کتابوں کی طباعت کے مسائل، قومی یک جہتی ایک مذاکرہ، اردو میں تحقیق کا معیار، تین یادگار ادبی صحبتیں، مارکس کے فلسفہ معاشیات کا حالیہ جائزہ، ہماری فلموں میں ہندوستانیت، ہندوستانی ادیب کے مسائل، قومی ترقی کا محاسبہ یہ سب وہ مسائل ہیں جن سے اُس وقت کا ادب ہی نہیں بلکہ ہر زمانے کا ادب دوچار رہتا ہے۔

آج کل نے مختلف موضوعات پر بہت سی سماجی سیاسی اور ادبی شخصیتوں کے انٹرویو بھی شائع کیے۔ یہ تمام انٹرویو اپنی جگہ اہم اور معلوماتی ہیں اور ان سے بہت سی نئی باتوں کا انکشاف بھی ہوا۔ مراد لال کیدیا نے اپنے انٹرویو میں پریم چند سے متعلق چند اہم انکشافات کیے، پروفیسر محمد مجیب نے ترقی اردو بورڈ کے مسائل اور اس کی کارکردگی پر روشنی ڈالی، اندرا گاندھی وزیر اعظم ہند نے خاندانی منصوبہ بندی کی قومی ضرورت کی اہمیت کو اجاگر کیا، علی جواد زیدی نے فروع اردو تیسٹ کے مقاصد اور اس کی نوعیت پر روشنی ڈالی، شیخ عبداللہ وزیر اعلیٰ کشمیر نے کشمیر کی جنگ آزادی، احمد حسین نے کرشن چندر کے نظریات اور شمس الرحمان فاروقی نے ڈوڈ میتھوڈ سے ملاقات کر کے لندن یونیورسٹی میں اردو کی تدریس اور تحقیق کے مسائل پر گفتگو کی۔ ان کے علاوہ مالک رام، امرتا پریت، دینا ناتھ نادم، رضیہ سجاد ظہر، شرف جہاں پولو، علی عباس حسینی، فراق گورکھپوری کے انٹرویو شائع ہوئے۔ جس سے ان کے ادب اور ان کی زندگی پر روشنی پڑتی ہے۔ عہمت چغتائی اور قرۃ العین حیدر کی گفتگو بھی آج کل کے صفحات کی زینت بن چکے ہیں۔ یہ تمام انٹرویو ہمیں ادبی اور سماجی مسائل کو ادب کے صحیح رخ کو سمجھنے میں مدد دیتے ہیں۔

آج کل نے ادبی، سماجی اور سیاسی شخصیتوں کے خاکے بھی شائع کیے ہیں۔ بعض خاکے تو بڑے ہی اہم ہیں۔ جن شخصیتوں پر خاکے شائع ہوئے وہ یہ ہیں۔ آغا شہر، ابراہیم جلیس، اختر اورینوی، ایم اسلم، برق موسوی، بیگم شرد، بیگم مولانا محمد علی، قاضی عدیل عباسی، حافظ محمود خان شیرانی، حکیم بوا، خواجہ حسن نظامی، ڈاکٹر انصاری، ڈاکٹر عبد الباقا رضا، ڈاکٹر غلام یزدانی، رام پرشاد بسمل، سجاد ظہر، سہیل عظیم آبادی، فخر الدین علی احمد، عطا کوی، عابد حسین، غانی بدایونی، لالہ ہردیاں، مولانا حسرت موہانی، مہاراجا رنجیت سنگھ، ضیا احمد بدایونی، بیٹی اعظمی وغیرہ،

یہ تمام شخصیتیں علم و ادب اور سیاست کی برگزیدہ شخصیتیں ہیں اور جن کے بارے میں جاننا ہمارے لیے ضروری بھی ہے۔ آج کل نے ان پر خاکے پیش کر کے ہماری معلومات میں اضافہ کیا ہے۔

غبار کارواں کے عنوان سے آج کل نے خود نوشت سوانح عمری کا ایک سلسلہ بھی شروع کیا تھا اور اس عنوان کے تحت بہت سے لوگوں سے اپنی خود نوشت لکھوا کر شائع کی۔ بہت سے ایسے ادیبوں اور شاعروں سے اس عنوان کے تحت لکھوایا گیا جو شاید بغیر کسی تحریک کے کبھی نہ لکھتے۔ یہ سرمایہ تحقیق کے نقطہ نگاہ سے بہت اہم ہے۔ اس طرح کی خود نوشت سے مصنف کے بارے میں بہت سی ایسی باتیں سامنے آگئیں بہ صورت دیگر جن کا جاننا شاید محال ہوتا۔

غبار کارواں کے تحت دوار کا داس شعلہ، اختر اور بیوی، محمد حسن، صالحہ عابد حسین، شمس الرحمان فاروقی، انیس قدوائی، گوپال متل، کوثر چاند پوری، فراق گورکھپوری، عصمت چغتائی، اسلوب احمد انصاری، اعجاز حسین، عبد الماجد دریا بادی، مسعود حسین خان، جمیل مظہری، گیان چند جین، میکش اکبر آبادی، گوپی ناتھ امن، خواجہ احمد عباس، حمیدہ سلطان، عرش ملیسانی، سعید احمد اکبر آبادی، جگن ناتھ آزاد، جوش ملیسانی، وحید اختر، علی محمد لون، سلام مچھلی شہری، سہیل عظیم آبادی، ہنس راج رہبر، مالک رام، علی جواد زیدی کے خود نوشت سوانح شائع ہوئے۔ پریم چند نے اپنی آپ بیتی لکھی۔ افسوس کہ یہ سلسلہ کچھ سال قبل ادیبوں کی عدم معاونت کی وجہ سے بند کر دیا گیا۔

راج نرائن راز نے اپنے زمانے میں دو نئے سلسلے شروع کیے۔ ایک سلسلہ تو وہی غبار کارواں کی دوسری مختصر شکل تھی جسے ”من کہ“ اور ”آن کہ“ کا نیا عنوان دیا گیا۔ اس میں نجی معلومات کا تفصیلی خاکہ پیش کیا جاتا ہے۔ یہ سلسلہ بھی تحقیقی نقطہ نگاہ سے بہت اہم ہے۔ اس میں ادیبوں کے تمام اہم واقعات بہ شمول ان کی تاریخ پیدائش درج ہوتے ہیں۔ اب تک اس سلسلے کے تحت قاضی عبدالودود، مولانا حسرت موہانی، سجاد ظہیر، غیاث احمد گدی، شمیم کرہانی، حیات اللہ انصاری، راجندر سنگھ بیدی، نور الحسن ہاشمی، مالک رام، محمد نجیب، صالحہ عابد حسین، ضیاء فتح آبادی، گیان چند جین، خواجہ احمد عباس، خواجہ احمد فاروقی، دیویندر ستیا رتھی، جوگندر پال، طالب چکوالی وغیرہ کے تفصیلی خاکے شائع ہو چکے ہیں۔ یہ سلسلہ ابھی جاری ہے۔

راج نرائن راز نے دوسرا اہم سلسلہ بہ خط شاعر کے عنوان سے شروع کیا ہے۔ یہ سلسلہ بھی جاری ہے۔ اس کے تحت شاعروں کی دو ایک تخلیقات خود ان کی تحریر میں شائع کی جاتی ہیں اور ساتھ ہی ساتھ ان کی تصویر بھی۔ اس طرح بہت سے لوگوں کی تحریر کے نمونے اس عنوان کے تحت بہ آسانی محفوظ کیے جاسکتے ہیں۔ اب تک اس عنوان کے تحت پچاس سے زائد نمونے اور پرانے شاعروں کی تخلیق شائع کی جا چکی ہیں۔ آج کل میں بہت سے اہم لوگوں کے نادر خطوط بھی شائع ہوئے ہیں۔ بعض خطوط تو ایسے ہیں جو اور کہیں دستیاب نہیں ہیں۔ خط نجی معلومات کا سب سے بہتر ذریعہ ہے۔ آج غالب، اقبال، ابوالکلام آزاد، محمد علی جناح، مولانا محمد علی جوہر، جواہر لال نہرو، مہاتما گاندھی اور بہت سی اہم شخصیتوں کی وفات کے بعد ان کی زندگی کے بہت سے اہم راز، ان سے متعلق بہت سی اہم معلومات، ان کے خیالات و نظریات وغیرہ اسی سرمائے سے جو کہیں محفوظ تھا معلوم کر لیے گئے ہیں۔ آج کل کے صفحات میں ایسی بہت سی اہم

دستاویزیں محفوظ ہیں۔ آرزو، صفی اور جلیل کے خطوط، محمد علی خاں اثر رام پوری کے نام، آغا حیدر کا خط عرش لمبانی کے نام، ایم کیمن کا ایک نادر خط سید شاہ صاحب عالم کے نام، بے خود دہلوی کے نام داغ کے چند یادگار خطوط، اکبر الہ آبادی کے خطوط حکیم شمس الحسن سہسوانی مرحوم کے نام، غالب کے خط علامہ الدین خاں کے نام، سرشار سے متعلق ایک قانعی خط مولانا عبدالماجد دریا بادی کے نام، عبدالحمید شرر کے خطوط عابد رضا بیدار کے نام، نیاز فتح پوری کے نام ایک خط ان کے علاوہ غالب، مالک رام، ڈاکٹر عبدالستار صدیقی، مہاتما گاندھی، لالہ لاجپت رائے، مولانا آزاد، مولوی عبدالحق اور نرملہ کے خطوط بھی شائع ہوئے۔ جس میں بہت سے خطوط کا عکس بھی شائع ہوا ہے۔ یہ تمام خطوط اپنی جگہ بہت ہی اہم ہیں۔ بعض خطوط تو نایاب قسم کے ہیں۔ یہ بھی آج کل کی ایک خدمت ہے جو اس نے انجام دی ہے۔

آج کل نے ابتدا کے چند سالوں بعد سے ہی علاقائی اور عالمی ادب شائع کرنے کا ایک اہم سلسلہ شروع کیا تھا اس سے علاقائی اور عالمی زبانوں کے ادب کے ساتھ ہم آہنگی کو فروغ حاصل ہوا۔ علاقائی زبانوں کی واقفیت نے زبانوں کے متعلق نفرت کے جذبات کو ختم کیا ساتھ ہی اس سے قومی یک جہتی کی بنیادیں مضبوط ہوئیں۔ ایک دوسرے کو سمجھنے اور جاننے کا موقع ملا اور دوسری زبانوں کے ادب سے واقفیت بھی بڑھی جس سے اردو کا دامن وسیع تر ہوا۔ علاقائی زبانوں کے ادب کے اثرات نے زبان کے ذخیرہ الفاظ میں اضافے کے ساتھ ساتھ ادب کے کینوس کو بھی وسیع کیا۔ اردو کا ادب یا قاری جو دوسری زبانوں کے ادب سے ناواقف تھا اسے اس سلسلے کے تحت دوسری زبانوں کے ادب کو پڑھنے اور دوسری زبانوں کے لکھنے والوں کے تجربات سے فائدہ اٹھانے کا موقع ملا۔ اس سلسلے کے تحت اب تک آسامی، اڑیا، بنگالی، پنجابی، تامل، تلگو، ڈوگری، سندھی، کشمیری، کنڑ، گجراتی، مراٹھی، ملیالم، میپھلی اور ہندی کے افسانے، کشمیری کی عزیزین آسامی، اڑیا، بنگالی، پنجابی، تامل، تلگو، ڈوگری، سندھی، سنسکرت، کشمیری، کنڑ، گجراتی، مراٹھی، ملیالم اور ہندی کی نظیں اور ڈرامے شائع ہوئے ہیں اور یہ سلسلہ برابر جاری ہے۔

آج کل کے ذریعے ہمیں عالمی ادب سے بھی متعارف ہونے کا موقع ملا۔ دوسرے ملکوں خاص کر مغربی ممالک میں جو تجربات ہو رہے تھے ان سے براہ راست واقفیت ہوئی اور اس کے اثرات سے اردو میں بھی افسانوی اور شعری سطح پر مختلف ہئیتوں کا چلن ہوا۔ شعری سطح پر آزاد نظم، نثری نظم، معری نظم، سائینٹ، ٹرائیل، ہائیکو جیسی اصناف اردو میں مقبول ہوئیں۔ تجریدی، علامتی، یک کرداری، ماحول پر مبنی افسانوں اور شعور کی رو والے افسانوں کا رواج ہوا۔ ان تجربات سے اردو کا دامن مالا مال ہوا۔ عالمی ادب کے تحت اطالوی، امریکی، انگریزی، ایرانی، بنگلہ، بوستانی، تبتی، ترکی، چینی، افریقی، روسی، شمشادیت نام، عربی، فرانسیسی، فلسطینی، لبنانی، مصری اور نارویجیئن افسانے شائع ہوئے۔ ایرانی اور چینی ڈرامے، انگولا، چینی، عربی اور فلسطینی نظیں اور اطالوی اور چینی گیت شائع ہوئے اور مزید زبانوں کا ادب شائع ہو رہا ہے۔

اردو میں سفرناموں کی اپنی ایک روایت رہی ہے اور تقریباً تمام اچھے ادیبوں نے سفرنامے لکھے ہیں جو ہمارے ادب کا ایک قیمتی سرمایہ ہیں۔ سفرنامے سے ہمیں ان ملکوں کے طبعی، جغرافیائی، علمی و ادبی، تہذیبی و ثقافتی، معاشی اور سیاسی حالات کی واقفیت ہوتی ہے۔ بہت سے ملکوں کے اہم شہروں اور

مقامات کی معلومات جس سے عام حالات میں ہم ناواقف ہوتے ہیں، ان سفرناموں کے ذریعے حاصل ہو جاتی ہے۔ سفرناموں سے ملکوں کی تاریخ اور اس کی تعمیر و ترقی سے بھی واقفیت ہوتی ہے۔ اس طرح یہ سفرنامے ہمارے لیے بڑے کام کی چیز ہیں۔ سفرنامے کی اہمیت اس وقت اور بڑھ جاتی ہے جب وہ سفرنامہ کسی اہم ادبی شخصیت کا ہو۔ آج کل کے سفرناموں کی نوعیت کچھ اسی طرح کی ہے۔ ان کے لکھنے والے غیر معروفی شخصیتوں کے مالک ہیں۔ صالحہ عابد حسین، آصف مجیب، تارا چند، احمد علی، ستیش بٹرا، شام سندر، جبیبہ قدوائی، حمیدہ سلطان، گھنشیام سیٹھی، عتیق صدیقی، ایس جی بنس، نریندر لوہگر، ودیا شکر، ان میں کچھ نام تو سفرنامے کے لیے بہت مشہور ہیں جیسے ستیش بٹرا، نریندر لوہگر وغیرہ۔ سارے سفرنامے بہت اہم ہیں۔ آج کل کے ان سفرناموں سے سفرناموں کی روایت کو کافی تقویت ملی ہے۔ ان میں نئے طرز و ادا اور نئی منزلوں کے نشاں بھی ڈھونڈھے جاسکتے ہیں اور نئی سمت کا تعین بھی کیا جاسکتا ہے۔

بہت سے ادبی اور سماجی جلسوں کی رپورٹیں بھی آج کل میں شائع ہوتی ہیں۔ ان میں بعض رپورٹیں تو بے حد اہم ہیں اور ان کے لکھنے والے بھی اہم ہیں۔ ان رپورٹوں سے کسی پروگرام کی اہمیت و افادیت اور اس کی کامیابی کا اندازہ ہوتا ہے بہت سی سچائیاں اور تاریخی حقائق سامنے آتے ہیں۔ یہ سب رپورٹیں وقت گزرنے کے بعد اپنی دستاویزی اہمیت اختیار کرتی جا رہی ہیں۔ جو رپورٹیں خاص طور پر اہم ہیں ان میں اردو ایڈیٹروں کی کل ہند کانفرنس، اردو کتابوں کی قومی نمائش، اردو کے ترقی پسند ادیبوں کی کل ہند کانفرنس، اساتذہ اردو جامعات ہند کی کل ہند دلی کانفرنس، جدید اردو ادب میں زبان کے تخلیقی استعمال کے مسائل (جامعہ سینٹار) دارالعلوم دیوبند کی صد سالہ برسی، صد سالہ جشن اقبال، غیر مسلم مصنفین اردو کانفرنس، لندن میں ہندوستانی فن کی نمائش، نہرو کے ماسکو سفر کی روداد، مصوری کی بین الاقوامی نمائش، یوم ظفر اور یوم غالب وغیرہ کی رپورٹیں شامل ہیں۔ آج کل میں افتتاحی اور صدارتی خطبات اور تقاریر بھی درجنوں کی تعداد میں شائع ہو چکے ہیں۔ ان میں کچھ تقاریر تو بہت اہم ہیں جو شاید صرف آج کل نے ہی محفوظ کی ہیں۔ لارڈ ماؤنٹ بیٹن، نہرو، جناح، ابوالکلام آزاد، بلدیہ سنگھ، ذاکر حسین، راجکمار امرت کور، سر مرزا اسماعیل، ولیم بھائی پٹیل، اندرا گاندھی، مرارجی ڈیسی، نیلم سنجیوارڈی، گیانی ذیل سنگھ کی اہم تقاریر آج کل میں شائع ہو چکی ہیں۔ شیخ عبداللہ، فرماں روئے بھوپال، ڈاکٹر انصاری، خواجہ احمد فاروقی اور گوپی چند نارنگ کے افتتاحی اور صدارتی خطبات جو ان لوگوں نے مختلف ادبی سیمیناروں میں پیش کیے ہیں، آج کل انہیں بھی اپنے دامن میں جگہ دی اور عام لوگوں تک پہنچایا۔

آج کل کا ایک اہم کارنامہ تصاویر کی اشاعت بھی رہی ہے۔ اس نے ملک اور بیرون ملک کے شاعروں، ادیبوں، سائنس دانوں، سیاسی رہنماؤں اور مختلف علوم و فنون کی باکمال شخصیتوں کی تصاویر کو اپنے صفحات کی زینت بنایا۔ ہندوستان اور دنیا کے مختلف ممالک کی تہذیب و تمدن کی جھلک پیش کر کے ہندوستانی تہذیب کو دنیا کی دوسری جدید ترین تہذیبوں سے روشناس کرانے کی کوشش کی اور جنہیت کی اس فضا کو جو غالباً پہلی بار دیکھنے سے پیدا ہوئی، ذہنوں کو اس سے مانوس کر کے ہموار کر دیا اور اتنی پختگی پیدا کر دی کہ نامانوسیت کا احساس جاتا رہا۔ آج جب ہم آج کل کے صفحات کو پلٹتے ہیں تو

بعض تصویریں ہمیں حیرت میں ڈال دیتی ہیں اور ہم سوچنے پر مجبور ہو جاتے ہیں کہ آج کل کو اس کی اہمیت کا اندازہ شاید ان تصویروں کو شائع کرتے وقت اتنا نہ ہوا ہوگا جتنا آج ہو رہا ہے یا آئندہ کبھی محسوس کیا جائے گا۔ اب خطوط اور کتابوں کے عکس ہی دیکھیے کیسے کیسے نادر و نایاب نمونے جمع ہیں۔ ۱۸۳۸ء میں لکھا گیا قرآن مجید کا دو منقش صفحہ، نوح البلاغت کا ۱۶۷۸ء کا لکھا ہوا ایک صفحہ، ابو میری کے قصیدہ بردہ کا پہلا صفحہ جو سترہویں صدی میں لکھا گیا تھا، افغانستان کی قدیم سنسکرت تحریروں کے نمونے، امیر تیمور گورگان کا ایک خط، عود ہندی اور خطوط غالب، راجندر پرساد، رامائن، لغات العرس، بیخود دہلوی، داغ، فانی، حکیم محمد علی خاں ہردوئی، نواب وقار الملک، جلال لکھنوی، لالہ لاجپت رائے، آزاد، حالی، اکبر، مولانا محمد علی جوہر، عبدالحلیم شرر، جام جہاں نما، جان رانی لینڈ لائبریری ماپنچسٹر میں ۱۸۳۰ء کے لکھے ہوئے اردو خطوط کا نمونہ، فیضی، ٹیگور، سروجنی نائیڈو، ہاتما گاندھی کی تحریروں، داراشکوہ کی تصانیف کے صفحات، واجد علی شاہ کی غزل کا عکس یہ وہ نادر و نایاب چیزیں ہیں جن کی اہمیت کا اندازہ وہی لوگ لگا سکتے ہیں جو اس کی افادیت کو سمجھتے ہیں۔ ہر کس و ناکس کی نگاہ میں اس کی اہمیت کچھ بھی نہیں۔ تحقیق کا طالب علم آج کل کے اس کام کی نہ صرف تعریف کرے گا بلکہ اسے اس سے استفادے کا موقع بھی ملے گا۔

ان سب کے علاوہ آج کل کی ایک بڑی ادبی خدمت اس کے خاص نمبر ہیں۔ آزادی کے بعد سے آج تک آج کل کے جتنے اہم خاص نمبر شائع کیے کسی دوسرے رسالے نے نہیں کیے۔ اپنی چوایس سالہ زندگی میں اس نے ستر سے زائد نمبر شائع کیے جو اس کی اس مدت کے لحاظ سے کہیں زیادہ ہیں۔ آج کل کے خاص نمبروں کو تین حصوں میں منقسم کیا جاسکتا ہے۔ شخصیات، ادب اور تہذیب و ثقافت۔

شخصیات پر کم و بیش تینتیس نمبر شائع ہوئے۔ شخصیات میں ادبی، سماجی، مذہبی اور سیاسی سبھی طرح کی شخصیتیں شامل ہیں۔ اب تک ابوالکلام آزاد، اقبال، امیر خسرو، بہادر شاہ ظفر، پریم چند، تارا چند، جمیل مظہری، جگر مراد آبادی، جواہر لال نہرو، حسرت موہانی، خواجہ حسن نظامی، ڈاکٹر انصاری، ذاکر حسین، رابند ناتھ شیگور، سجاد ظہیر، سہیل عظیم آبادی، عابد حسین، غالب، گردونامک، ہاتما گاندھی، ہاتما بدیع، میر انیس، میر تقی میر، مولانا محمد علی جوہر اور چلبست پر خاص نمبر نکل چکے ہیں۔ یہ تمام شخصیتیں ہر لحاظ سے اہم ہیں۔ ان نمبروں میں ان کی زندگی کے کم و بیش تمام پہلوؤں پر سیر حاصل گفتگو کی گئی ہے۔

زبان و ادب کے مسائل پر تقریباً پچیس نمبر شائع ہوئے۔ ان نمبروں میں کچھ تو مسائل پر مبنی ہیں اور کچھ خالص ادبی ہیں۔ اردو نمبریں ریاستی اور قومی سطح پر اردو کے مسائل کے ساتھ مختلف ریاستوں کی ادبی صورت حال کا بھی جائزہ لیا گیا ہے اور اس کی ترویج و اشاعت کے امکانات سے بھی بحث کی گئی ہے۔ اردو تحقیق نمبر میں تحقیق سے متعلق دشواریوں پر بحث کی گئی ہے اور اس کو دو حصوں میں معنی عمومی سطح پر تحقیق کی دشواریاں اور یونیورسٹی سطح پر تحقیق کی دشواریوں پر الگ الگ گفتگو کی گئی ہے۔ اردو طباعت و اشاعت کی پریشانیوں کا جائزہ اردو طباعت و اشاعت نمبر میں لیا گیا ہے۔ اسی طرح خواتین نمبر میں خواتین کی مختلف حیثیتوں، عالمی اور ہندوستانی معاشرے میں ان کی ذہنوں کی

جائزہ پیش کرتے ہوئے عورت کو آج کے معاشرے کی مخلوق بنانے اور اس کا حق دلوانے کے ممکنات پر بھی غور کیا گیا ہے اور کچھ مشورے بھی دیے گئے ہیں۔

جہاں تک خالص ادبی نمبروں کا تعلق ہے تو افسانہ، جدید ہندوستانی شاعری، خطوط، ڈراما، شعر و شاعری، صحافت، طنز و مزاح اور فلم نمبر شائع ہوئے ہیں۔ ان میں اردو، ڈراما، افسانہ، صحافت اور طنز و مزاح پر کئی کئی نمبر شائع ہوئے اور ان موضوعات کا مکمل احاطہ کرنے کی کوشش کی گئی ہے۔ یہ تمام نمبر دستاویزی اہمیت کے حامل ہیں۔ اور ان میں اول درجے کے لکھنے والوں کی تخلیقات شامل ہیں۔

تہذیب و ثقافت کا ترجمان ہونے کی حیثیت سے آج کل نے اپنی یہ ذمہ داری بھی پوری ایمانداری سے نبھائی ہے اور قومی یک جہتی کی جڑیں مضبوط کرنے کے لیے مختلف علاقوں کی تہذیب و ثقافت کو اجاگر کیا ہے۔ اس سلسلے میں اس نے تامل ناڈو نمبر، دستکاری، موسیقی، رقص، فن تعمیر، لوک گیت نمبر شائع کیے۔ کشمیر جنت نشاں کی تہذیب و ثقافت کے ساتھ ساتھ اس کے قدرتی حسن و دلکشی کو پیش کرنے کے لیے چار کشمیر نمبر نکالے۔ چاروں نمبر کافی مقبول ہوئے خوب خوب سراہے گئے۔

جمہوریت اور آزادی کی قدر و قیمت عام کرنے اور اس کی اہمیت دلوں میں جاگزیں کرنے کے لیے جمہوریت نمبر، آزادی نمبر اور جنگ آزادی نمبر نکالے گئے۔ جمہوریت نمبر نئے دستور کی آمد پر نکالا گیا اور آزادی نمبر آزادی کی پچیسویں سالگرہ پر اس وقت نکالا جب سارا ہندوستان آزادی کا جشن سمیٹتا رہا تھا۔

آج کل کے یہ تمام نمبر اپنی جگہ کافی اہم ہیں اور دستاویزی اہمیت کے حامل ہیں۔ کئی موضوع تو ایسے ہیں کہ ان پر نمبر نکالنے کا شرف صرف آج کل ہی کو حاصل ہے۔ موسیقی، دستکاری، فن تعمیر، لوک گیت اور رقص وغیرہ پر نمبر صرف آج کل نے نکالے کسی دوسرے ادبی رسالے کو یہ شرف حاصل نہیں ہوا۔ یہ تمام نمبر معیاری ہیں اور ان میں لکھنے والے بھی اعلیٰ درجے کے ادیب ہیں۔ یہ تمام نمبر آج کل کی ادبی اہمیت پر اپنی مہر ثبت کرنے کے لیے کافی ہیں۔

مقالوں، مضامین اور شاعری کے معیار میں بھی آزادی کے بعد مزید اضافہ ہوا۔ اچھے لکھنے والوں کی نہ پہلے کسی تھی اور نہ اب رہی۔ البتہ ادبی موضوعات کی سطح پر کچھ تبدیلی ضرور ہوئی اور تقسیم ہند کے اثر سے افسانوی اور شعری سطح پر تخلیقی فنایں بھی کچھ تبدیلی ہوئی۔ تقسیم اور اس کے بعد کرب و نشاط افسانے کا موضوع بنا، فنی اور فکری سطح پر بے شمار تجربے ہوئے، آج کل ہر تجربے میں برابر کا شریک رہا۔

مقالات ہی کو دیکھیے ادب کا کوئی پہلو ایسا نہیں جو آج کل میں شائع ہونے والے مقالات میں زیر بحث نہ آیا ہو۔ صحافت، فلم، تحقیق و تنقید، نظم، غزل، افسانہ، ڈراما، ناول، مزاحیہ ادب، لسانیات، شخصیات، ترقی پسند ادب، ترجمہ کے مسائل، ۱۸۵۷ء کا انقلاب، اور بچوں کے ادب کے علاوہ آج کل میں ایسے مقالات بھی شائع ہوئے جن میں مختلف ریاستوں کے ادب کا جائزہ لیا گیا تھا۔ اردو شاعری کی ہندی اصناف پر چٹنے مقالے آج کل نے شائع کیے کسی دوسرے رسالے میں شائع نہیں ہوئے۔ گیت، بارہ ماہ، دہے وغیرہ پر اتنے مضامین ہیں کہ اگر جمع کر دیے جائیں تو ایک

کتاب تیار ہو جائے گی۔

ہندوستان میں لوک گیتوں کی روایت بہت قدیم ہے اور یہ سرمایہ ادب بہت دنوں تک ہماری بے توجہی کا شکار رہا۔ حال میں اس پر توجہ دی گئی تو کچھ علاقوں کے لوک گیتوں کو جمع کیا جاسکا اور مزید کیا جا رہا ہے۔ لیکن آج کل نے اس سرمائے کو جو ہندوستانی تہذیب کی رنگارنگی کا ایک جیتا جاگتا نمونہ ہے کبھی فراموش نہیں کیا۔ اس نے مختلف ریاستوں کے لوک گیتوں پر مضامین شائع کیے اور لوک گیتوں کے اندر جو ہماری ایک مربوط تہذیبی روایت پوشیدہ ہے اس سے لوگوں کو واقف کرایا، اس کی اہمیت و افادیت کو اجاگر کیا اور اس بیش قیمت سرمائے کے تحفظ کا احساس پیدا کیا۔ اتر پردیش، بہار، اڑیسہ، بنگال، پنجاب، آدی باسی، بھوجپوری، دکنی، ڈوگری، راجستھانی، کشمیری، گجراتی، مراٹھی، مہاراشٹر اور ہریانہ کے لوک گیتوں پر مضامین شائع کیے گئے اور بہت سے گیتوں کو مناع ہونے سے بچایا۔

تہذیب کی دوسری نشانیاں مثلاً مصوری، موسیقی، فن تعمیر، دستکاری، رقص اور قوالی وغیرہ بھی آج کل کی توجہ کے مرکز رہی ہیں اور ان سب پر مضامین کے علاوہ نمبر شائع ہو چکے ہیں۔ آج کل نے بہت پہلے ہی اس چیز کو محسوس کر لیا تھا کہ اگر ہم نے اپنی تہذیبی جڑوں کو مضبوط نہیں کیا تو آگے چل کر شاہد ہمیں اپنی شناخت میں دشواری ہوگی اور ہم اپنی پہچان کھودیں گے۔ لہذا اس نے اپنی تہذیب کی اک اک نشانی کو ڈھونڈ ڈھونڈ کر محفوظ کرنے کی کوشش کی جس کی اہمیت کا احساس آج شدید تر ہو چلا ہے۔ آج کل کا یہ بڑا کارنامہ ہے کہ اس نے عمومی نوعیت کے عنوانات کے علاوہ خصوصی اور نایاب قسم کے عنوانات کا انتخاب کر کے لوگوں کو ان موضوعات پر لکھنے کی دعوت دی اس طرح ایسے نایاب عنوانات کا ایک ذخیرہ محفوظ کر لیا جو عام طور پر شاذ و نادر ہی کسی رسالے میں شائع ہوتے ہیں۔ آج کل کی یہی انفرادیت ہے جس نے اسے شروع سے ہی اپنے پڑھنے والوں میں مقبول بنایا ہے۔

اب ایک نظر آزادی کے بعد سے آج تک آج کل کے لکھنے والوں پر ڈالیے تو آپ حیران رہ جائیں گے کہ کس پائے کے لوگ آج کل کے لیے لکھتے رہے اور لکھ رہے ہیں۔ اس سے بھی اس کے اعلیٰ ادبی معیار کا اندازہ لگانے میں آسانی ہوگی۔ یہاں ہم ہر موضوع پر لکھنے والوں کی الگ الگ فہرست دیں گے تاکہ تجزیے میں آسانی رہے۔

تنقید

پہلے تنقید کو لیجیے اس میدان کا ہر معروف شخص آپ کو یہاں نظر آئے گا۔ احتشام حسین، وقار عظیم، آل احمد سرور، آغا شہر لکھنوی، سنی حسن نقوی، قیصر قلندر، میکش اکبر آبادی، شہاب برنی، اطہر علی فاروقی، اختر علی تلہری، عتیق صدیقی، محمد حسن، گوپی چند نارنگ، خلیق انجم، دین محمد تاشی، تنویر احمد علوی، خورشید الاسلام، اعجاز حسین، شامی رنجن بھٹا چاریہ، گیان چند جین، علی عباس حسینی، عرش مسیانی، جوش ملیح آبادی، ذاق گورکھپوری، جلن ناتھ آزاد، فیض احمد فیض، عطا کا کوی، مالک، رام، مسعود حسن رحوی، ادیب، حامد چھپروی، معین الدین فریدی، عابد پشاور، ظ انصاری، جوش مسیانی، سروش طباطبائی، ریونی سرن شرما، کرتار سنگھ دگل، پرکاش پنڈت، دینا ناتھ مست، اطہر پرویز، خواجہ احمد فاروقی،

عبدالقادر سردری، اصغر علی انجینئر، امتیاز علی عرشی، مختار الدین احمد، شہاب سردی، قاضی عبدالودود، کلیم الدین احمد، عبدالمتقی، وہاب اشرفی، علی جواد زیدی، وجاہت علی سندیلوی، یوسف سرمست، سلام سندیلوی، مسعود حسین خاں، صباح الدین عبدالرحمان، محی الدین ہاشمی، سلیم اختر، رشید حسن خاں، قمر رئیس، کاظم علی خاں، اسلوب احمد انصاری، شمس الرحمان فاروقی، ہنس راج رہبر، عابد علی خاں، امیر حسن عابدی، شمیم حنفی، وارت علوی، شارب ردولوی، ملک راج آنند، صفدر آہ، جمناداس اختر، کالی داس گپتا، رضا عبدالطیف اعظمی، محمد محسن، صالحہ عابد حسین، قرۃ العین حیدر، محمد مجیب، سیدہ جعفر، شمیم نکہت، حمیدہ سلطان، سید حامد، صدیق الرحمان قدوائی وغیرہ۔ ناموں کی یہ فہرست بہت طویل ہے۔

افسانہ

افسانہ نگاروں میں کرتار سنگھ دگل، عفت موہانی، ٹیگور، مشرون کمار، کوثر چاند پوری، کرشن چندر، رام لعل، آمنہ ابوالحسن، افسر اظہر، جوگندر پال، اقبال متین، زکی الوز، واحدہ تبسم، صالحہ عابد حسین، قرۃ العین حیدر، خواجہ احمد عباس، جیلانی بانو، سریندر پرکاش، پریم ناتھ درابراہیم، یوسف، صفرا مہدی، قاضی عبدالستار، سلام بن رزاق، کلام حیدری، علی محمد لون، محمد یوسف، نور عظیم، عصمت چغتائی، اختر اورینوی، ام م راجندر، گور بخش سنگھ، رتن سنگھ، مشتاق احمد، فکیلا اختر، شمیم سلفی، اقبال مجید، غیاث احمد گدی، ام ک ہتاب، رضیہ سجاد ظہیر، بانو سرتاج، قمر احسن، عابد سہیل، موہن لعل، عطیہ پروین، عفت آرا، عمر مجید، ذکیہ مشہدی، حیات اللہ انصاری، کنور حسین، یوسف اقبال، مشرون کمار، شین مظفر پوری، دیویندر ستیا رتھی، آصف مجیب، اکرام فاروقی، رینوں اے، رام پال وغیرہ شامل ہیں۔

طنز و مزاح

طنز و مزاح نگاروں میں غلام احمد فرقت، مجتبیٰ حسین، احمد جمال پاشا، یوسف ناظم، فرحت قر، صالحہ بیگم، کنھیالال کپور، تخلص بھوپالی، بھارت چند کھنہ، شوکت تھانوی، مشتاق احمد یوسفی، شیفتہ فرحت، ابراہیم یوسف وغیرہ شامل ہیں۔

شاعری

شعراء میں غلام ربانی تاباں، بیکل اتساہی، مہدی پرتاپ گڑھی، روش صدیقی، فضا ابن فیضی، فراق گورکھپوری، سردار جعفری، رفعت سروش، فنیل جعفری، شاذ تمکنت، وفا ملک پوری، مشیر جتھیالوی، سکندر علی وجد، منشا الرحمان منشا، خلیل الرحمان اعظمی، نازش پرتاپ گڑھی، اختر اورینوی، حفیظ بنارسی، سلام پھلی شہری، شہریار، مظفر حنفی، ساحر ہوشیار پوری، علی جواد زیدی، اختر انصاری، بلراج کول، کمال احمد صدیقی، شجاع خاور، منور لکھنوی، جمیل مظہری، آنند نرائن بلا، مخمور سعیدی، جسگر بریلوی، اعجاز صدیقی، زبیر رضوی، احمد ہمیش، وحید اختر، موسیٰ مجروح، طلحہ رضوی، برق، عمیق حنفی، حسن نعیم

ندا فاضل، عابد مناروی، پریم وار برٹنی، شمیم کرہانی، بشیر بدر، وزیر آغا، اختر الایمان، ساحبہ زیدی، لطف الرحمان، ضیاء فتح آبادی، دامق جو نیوری، راج نرائن راز، ظفر جمیدی، کاوش بدری، باقر مہدی، علقمہ شبلی، زاہدہ زیدی، کلیم عاجز، منظر امام، سیفی اعظمی، منظر شہاب، اندر سرورپ دت ناداں، دھرم پال، عاقل، مجروح سلطان پوری، چندر پرکاش جویہ، حرمت الاکرام، ساغر نظامی، ساحل سلطانی پوری، پرکاش فکری، مسعودہ حیات، حنیف کیفی، اسلم پرویز، سلطان اختر، علیم اللہ حالی وغیرہ شامل ہیں۔

آج کل کے فن کاروں کی اس فہرست پر نظر ڈالنے سے پتا چلتا ہے کہ اس میں قدیم و جدید سبھی لکھنے والے موجود ہیں۔ یہ فہرست بہت طویل ہے اور یہاں اختصار کے ساتھ چند ناموں کو صرف اس لیے پیش کیا گیا ہے تاکہ یہ اندازہ لگایا جاسکے کہ آج کل کے قلمی ناموں میں کون لوگ شامل رہے ہیں اور اس کا کیا معیار ہے۔

نئے لکھنے والوں میں بھی اکثریت اچھے ہی فن کاروں کی ہے یہ تمام فن کار وہ ہیں جو اپنے اپنے میدان میں اپنی انفرادیت کی وجہ سے مقام بنا چکے ہیں اور اپنے میدان کے جانے مانے لوگ ہیں۔ رتبے میں عمر اور تجربے کی وجہ سے ڈگری کا فرق ضرور ہے لیکن ان کے فن میں پختگی ہے۔ اس فہرست میں بہت سے ایسے فن کار بھی ہیں جو اب اس دنیا میں نہیں رہے لیکن زیادہ تر کا تخلیقی سفر ابھی جاری ہے اور آج کل ان لوگوں سے استفادہ کر رہا ہے۔

اس جائزے اور تجزیے سے یہ بات مکمل طور پر واضح ہو کر سامنے آجاتی ہے کہ آج کل کی ادبی حیثیت کیا ہے اور ابتدا سے آج تک کل نے ادبی جریدہ ہونے کی حیثیت سے اپنی ذمے داریاں کس حد تک نبھائی ہیں۔ ہم دیکھتے ہیں کہ شروع سے اب تک آج کل نے اپنے معیار کو برقرار رکھا ہے جو قابل ستائش ہے۔ اس رسالے نے اردو زبان و ادب کی جو خدمت کی ہے اور کر رہا ہے وہ صرف اسی کا حصہ ہے۔ اس کے اندر ادب و ثقافت کا بے باخترانہ محفوظ ہے جس کی قدر کی جانی چاہیے۔ اور اس رسالے کو ملک کی تمام لائبریریوں میں بھی ہونا چاہیے۔ عرش ملیانی نے اس کی اسی اہمیت کے پیش نظر کہا تھا کہ آج کل کا فائل جس لائبریری میں نہیں اس کا اردو شعبہ نامکمل ہے، اور واقعی اس کی احساس ہوتا ہے۔

آج کل کی ادبی اہمیت کا مزید اندازہ آپ دانشورانِ ادب کی اس رائے سے لگا سکتے جو انہوں نے وقتاً فوقتاً آج کل کے بارے میں دی ہے اور آج کل نے اسے اپنے صفحات میں محفوظ کر لیا ہے۔ یہاں مثال کے لیے چند لوگوں کی رائے پیش کی جاسکتی ہے۔

خواجہ غلام السیدین ایڈیشنل سکریٹری وزارتِ تعلیم حکومت ہند

”میں آج کل کو ہمیشہ دلچسپی سے پڑھتا ہوں اور اس میں اکثر قابل قدر مضامین اور نظریں شائع ہوتی ہیں۔ علاوہ معنوی خوبیوں کے یہ بات بھی قابل ذکر ہے کہ بحیثیت مجموعی اس کی لکھائی چھپائی وغیرہ بھی خوش مذاقی کا ثبوت دیتی ہیں۔ ہمارے بہت سے رسالے تو اس ظاہری حسن سے

بھی عاری ہیں۔“

ڈاکٹر عبدالستار صدیقی

”پچھلے دس گیارہ برس سے رسالہ آج کل کو میں پڑھتا رہا ہوں اس میں ذرا بھی شک نہیں کہ ملک کے سارے ماہانہ رسالوں میں آج کل سب سے بہتر اور بالاتر ہے۔ علاوہ اس کے کہ ظاہری خوبوں میں یہ اوروں سے اچھا ہے اس کے مقالوں کا اور اس کی نظم و نثر کا معیار بہت اونچا ہے اور آج کل اپنی ساری خوبیوں میں برابر ترقی کرتا جاتا ہے۔ یہی نہیں۔ ملک کے اور رسالوں میں اس کے اعلیٰ معیار کا نہایت صحت منداثر پڑا ہے۔ ان امور پر نظر کر کے میری رائے ہے کہ آج کل ادب اور ثقافت دونوں کے لحاظ سے ملک کی بے بہا خدمت انجام دے رہا ہے اور سارے ملک کے علمی اور ادبی حلقوں اور اداروں کا فرض ہے کہ وہ اس کی ترقی کو خود اپنی ترقی جانیں اور اس کے ساتھ پورا پورا تعاون کریں۔“

نواب جعفر علی خاں اثر لکھنوی

”آج کل کا بجا طور پر اردو کے بہترین رسالوں میں شمار ہے۔ اس کے بیشتر مضامین نثر پر مغز اور دلچسپ معلومات سے بھرپور ہوتے ہیں۔ گھناؤنے بیہودہ افسانوں سے اس کا دامن پاک رہتا ہے۔ نظم کے حصے میں بھی ایک امتیازی شان ہوتی ہے۔ بچوں کا آج کل نئی پود میں بہت مقبول ہے۔ رسالہ آیا نہیں کہ میرے نواسوں اور نواسیوں نے مجھے گھیرا اور کہانیاں سنانے کی فرمائش ہونے لگی۔“

سید احتشام حسین

”آج کل اردو کا مطالعہ کئی سال سے باقاعدہ کر رہا ہوں۔ یہ ایک حقیقت ہے کہ جو رسالہ برسوں سے ایک ملکی زبان کے ذریعے علم و ادب کی خدمت کر رہا ہو وہ ذہن میں اپنی جگہ بناتا ہے اور پڑھنے والے ہر مہینے اس کا انتظار بے تابی سے کرتے ہیں۔ آج کل کے لیے بھی میں نے لوگوں کو بے تاب پایا ہے۔ اچھے ادبی اور تنقیدی مضامین تو اس میں شائع ہوتے ہی رہتے ہیں۔ اکثر ایسے علمی، تہذیبی، فنی اور معلوماتی مضامین بھی نکلتے ہیں جو دوسرے رسائل میں نظر نہیں آتے۔ اس کا یہ تنوع ہی اسے ہر دل عزیز بناتا ہے۔ آج کل میں مرزا غالب کے متعلق بعض ایسے مضامین نکس اور نوا اور شائع ہوتے ہیں جو بلاشبہ غالبیات میں اضافے کی حیثیت رکھتے ہیں ہندوستان کی دوسری زبانوں کے متعلق وقتاً فوقتاً جو مضامین نکلتے رہے ہیں یا جو ترجمے شائع ہوتے ہیں ان کی اہمیت بھی مسلم ہے۔ اسی طرح اس کے خاص نمبر بھی صوری اور معنوی حیثیت سے دلچسپی کے حامل ہوتے ہیں اور ہر مذاق کی آسودگی کا سامان رکھتے ہیں۔“

کرشن چندر

”رسالہ آج کل ایک عرصے سے اردو ادب کی قابل قدر خدمات انجام دے رہا ہے۔ اس کے ادارے سے جناب جوش ملیح آبادی، جناب عرش ملیانی منسلک ہیں۔ جن کی روشن خیالی اور فنی بلوغت کے سبھی قائل ہیں آج کل کے کسی ایک خاص نمبر اردو داں طبقے میں مشرف قبولیت حاصل کر چکے ہیں۔ بوجہ اس پرچے کو زندہ رکھنا اور اس کی اشاعت بڑھانے کے لیے کوشش کرنا اردو زبان سے اپنی محبت کا بھی ثبوت دینا ہوگا۔“

فراق گورکھپوری

”رسالہ آج کل اردو کی علمی، لسانی اور ملکی خدمات انجام دے رہا ہے اس کے اغراض و مقاصد بلند ہیں۔ رسالے کی حیثیت محض ہندوستانی نہیں بلکہ بین الاقوامی ہے۔ مضامین اکثر دلکش اور پُرآز معلومات ہوتے ہیں جس گھریا کتب خانے میں رسالے کے شمارے مجلد شکل میں محفوظ ہوں وہاں تشنگان علم و ادب برابر پیاس بجھا سکتے ہیں۔“

شیخ محمد عبداللہ وزیر اعلیٰ جموں کشمیر

”آج کل جو اردو زبان کی خدمات انجام دے رہا ہے وہ قابل ستائش ہے اس کے ساتھ ساتھ یہ رسالہ ان سماجی اور اخلاقی قدروں کی آبیاری کرنے میں بھی پیش پیش ہے جو کہ اقتصادی انقلاب کی روح ہے۔ امید ہے کہ یہ جریدہ بدستور اپنی روایات اور معیار کو برقرار رکھتے ہوئے ملک اور خاص طور پر اردو زبان و ادب کی خدمت کا قومی فریضہ انجام دیتا رہے گا۔“

آج کل نے ابتدا سے اب تک جو خدمت انجام دی ہے وہ کبھی فراموش نہیں جاسکتی۔ بے شمار تحقیقی اور تنقیدی مضامین شائع ہوئے جو تحقیق کے طالب علموں کے لیے آج بھی مشعل راہ ہیں۔ تہذیب و تمدن اور ثقافت پر جتنا کچھ آج کل میں شائع ہوا کہیں اور شائع نہیں ہوا۔ آج کل کو ہمیشہ قدر و منزلت کی نگاہوں سے دیکھا گیا اور آج بھی دیکھا جا رہا ہے۔ اور یہی بات اس کی طویل زندگی کی ضامن اور رسالے کے جاری رہنے کا بڑا جواز ہے۔

مدیران

۱۹۳۶	یکم اکتوبر	تا	۱۹۳۳	یکم جون	آغا محمد یعقوب دداشی
۱۹۳۷	۱۵ اگست	تا	۱۹۳۶	۱۵ اکتوبر	سید وقار عظیم
۱۹۳۸	مارچ	تا	۱۹۳۷	دسمبر	رگھوناتھ رینا (ایڈیٹر انچارج)
۱۹۵۵	دسمبر	تا	۱۹۳۸	اگست	جوش طبع آبادی
۱۹۶۷	اکتوبر	تا	۱۹۵۶	جنوری	بال مکندر عرش ملیانی
۱۹۷۲	اپریل	تا	۱۹۶۷	نومبر	شہباز حسین
۱۹۷۶	مارچ	تا	۱۹۷۲	مئی	مہدی عباس حسینی
۱۹۸۱	مارچ	تا	۱۹۷۶	اپریل	شہباز حسین
	حال	تا	۱۹۸۱	اپریل	راج نرائن راز

نائب مدیران - سب ایڈیٹر، اسٹنٹ ایڈیٹر

۱۹۳۳	یکم مارچ	تا	۱۹۳۳	یکم جون	شیش چندر سکسینہ طالب دہلوی
۱۹۳۳	۱۵ جولائی	تا	۱۹۳۳	یکم جون	شان الحق حقی
۱۹۳۳	یکم فروری	تا	۱۹۳۳	یکم اگست	معین احسن جذبی
۱۹۳۶	یکم ستمبر	تا	۱۹۳۳	۱۵ اپریل	راجیندر ناتھ شیدا
۱۹۳۷	اگست	تا	۱۹۳۵	۱۵ فروری	فضل حق قریشی
۱۹۳۶	یکم ستمبر	تا	۱۹۳۵	یکم اپریل	مشیر احمد
۱۹۳۵	۱۵ مارچ	تا	۱۹۳۵	۱۵ فروری	عزیز احمد
۱۹۳۷	۱۵ اپریل	تا	۱۹۳۶	۱۵ نومبر	بجگت سرور کھلر
۱۹۳۷	اگست	تا	۱۹۳۷	۱۵ جنوری	سید آفاق حسین آفاق
۱۹۳۷	دسمبر	تا	۱۹۳۷	۱۵ جون	رگھوناتھ رینا
۱۹۳۸	مارچ	تا	۱۹۳۸	جنوری	شیش چندر سکسینہ طالب دہلوی
۱۹۵۵	دسمبر	تا	۱۹۳۸	اگست	بال مکندر عرش ملیانی
۱۹۵۳	دسمبر	تا	۱۹۳۸	اگست	جگن ناتھ آزاد
۱۹۵۰	جنوری	تا	۱۹۳۸	اگست	بلونت سنگھ
۱۹۵۶	اکتوبر	تا	۱۹۵۶	جولائی	منظرف شاہ
۱۹۶۳	ستمبر	تا	۱۹۵۸	جولائی	منظرف شاہ

۱۹۷۲	اپریل	تا	۱۹۳۶	نومبر		مہدی عباس حسینی
۱۹۶۷	اکتوبر	تا	۱۹۶۳	اکتوبر		شہباز حسین
۱۹۶۹	نومبر	تا	۱۹۶۸	ستمبر	(اسٹنٹ ایڈیٹر)	راج نرائن راز
۱۹۷۹	مئی	تا	۱۹۶۹	اکتوبر	(سب ایڈیٹر)	نند کشور و کرم
۱۹۸۳	مارچ	تا	۱۹۷۹	مئی	(سب ایڈیٹر)	شوناتھ سک
۱۹۸۱	ستمبر	تا	۱۹۷۹	جون	(اسٹنٹ ایڈیٹر)	محمد عادل صدیقی
۱۹۸۳	اگست	تا	۱۹۸۳	مئی	(سب ایڈیٹر)	باقر مرزا
۱۹۸۵	مارچ	تا	۱۹۸۳	مئی	(سب ایڈیٹر)	عابد اختر
	تا حال		۱۹۸۷	فروری	(سب ایڈیٹر)	خورشید اکرم

آج کل کے خاص نمبر

۱۹۷۲	اگست	آزادی کا جشن سیمین نمبر
۱۹۵۸	اگست	ابوالکلام آزاد نمبر
۱۹۶۸	اگست	اردو نمبر
۱۹۷۳	اگست/ستمبر	اردو نمبر
۱۹۷۳	اکتوبر	اردو نمبر (ضمیمہ)
۱۹۷۷	اگست	اردو تحقیق نمبر
۱۹۷۰	دسمبر	اردو طباعت و اشاعت نمبر
۱۹۵۲	مارچ	افسانہ نمبر
۱۹۵۹	نومبر	افسانہ نمبر
۱۹۶۳	اگست	افسانہ نمبر
۱۹۷۰	اگست	افسانہ نمبر
۱۹۶۳	اگست	افسانہ نمبر
۱۹۷۷	نومبر	اقبال نمبر
۱۹۷۳	نومبر	امیر خسرو نمبر
۱۹۶۲	نومبر	بہادر شاہ ظفر نمبر
۱۹۶۹	جنوری	بین الاقوامی اطفال برس نمبر
۱۹۸۰	اگست	پریم چند نمبر
۱۹۷۳	جون	تارا چند نمبر
۱۹۷۷	جون/جولائی	تامل ناڈو نمبر
۱۹۶۹	اگست	جدید ہندوستانی شاعری نمبر
۱۹۶۱	جنوری	گلبراد آبادی نمبر
۱۹۵۰	فروری	جمہوریت نمبر
۱۹۸۲	اگست	جمیل منظری نمبر
۱۹۵۷	اگست	جنگ آزادی نمبر
۱۹۷۸	اکتوبر/نومبر	جنگلی جالوز نمبر
۱۹۶۳	نومبر	جواہر لعل نہرو نمبر
۱۹۸۳	فروری	چلبست نمبر
۱۹۸۱	اگست/ستمبر	حضرت موبانی نمبر
۱۹۸۵	مئی	حضرت موبانی نمبر

۱۹۵۴	اپریل	خطوط نمبر
۱۹۷۵	اگست / ستمبر	خواتین نمبر
۱۹۷۷	فروری	خواجہ حسن نظامی نمبر
۱۹۶۵	اگست	دستکاری نمبر
۱۹۵۹	جنوری	ڈراما نمبر
۱۹۶۶	اگست	ڈراما نمبر
۱۹۸۱	جنوری	ڈاکٹر انصاری نمبر
۱۹۶۹	جون	ذاکر حسین نمبر
۱۹۶۱	مئی	رابندر ناتھ ٹیگور نمبر
۱۹۵۹	اگست	رقص نمبر
۱۹۷۳	دسمبر	سجاد ظہیر نمبر
۱۹۷۰	جون	سلور جوبلی نمبر
۱۹۸۱	نومبر	سہیل عظیم آبادی نمبر
۱۹۷۳	جولائی	سیر و سیاحت نمبر
۱۹۵۳	اگست	شعر و شاعری نمبر
۱۹۸۳	نومبر / دسمبر	صحافت نمبر
۱۹۸۴	دسمبر	صحافت نمبر
۱۹۸۵	جنوری	صحافت نمبر (ضمیمہ)
۱۹۷۴	اپریل	طنزد مزاج نمبر
۱۹۷۴	مئی	طنزد مزاج نمبر
۱۹۸۰	جون	عابد حسین نمبر
۱۹۵۲	فروری	غالب نمبر
۱۹۵۸	فروری	غالب نمبر
۱۹۵۹	فروری	غالب نمبر
۱۹۶۰	فروری	غالب نمبر
۱۹۶۹	فروری	غالب نمبر
۱۹۷۱	فروری	غالب نمبر
۱۹۷۳	فروری	غالب نمبر
۱۹۷۱	اگست / ستمبر	فلم نمبر
۱۹۶۲	اگست	فن تعمیر نمبر
۱۹۵۵	اگست	کشمیر نمبر

۱۹۶۹	جنوری	کشمیر نمبر
۱۹۷۲	فروری	کشمیر نمبر
۱۹۷۵	نومبر	کشمیر نمبر
۱۹۶۹	نومبر	گرو ناتک نمبر
۱۹۷۵	جنوری	لوک گیت نمبر
۱۹۵۶	نومبر	مہا تابدھ نمبر
۱۹۴۸		مہا تانگا ندھی نمبر
۱۹۶۹	اکتوبر	مہا تانگا ندھی نمبر
۱۹۷۸	دسمبر	مولانا محمد علی جوہر نمبر
۱۹۷۵	جون	میر انیس نمبر
۱۹۸۳	مارچ / اپریل	میر تقی میر نمبر
۱۹۶۰	نومبر	منظم نمبر
۱۹۵۸	جون	ملکی موسیقی نمبر
۱۹۵۶	اگست	ہندوستانی موسیقی نمبر
۱۹۶۰	اگست	ہندوستانی مصوری نمبر

اداریے

۶- ۳	۲۵ نومبر ۱۹۳۲	ادارہ	شمالی افریقہ اور ممالک اسلامی شہریت
۵- ۳	۱۵ دسمبر ۱۹۳۲	خان، مولانا عبدالقادر	تالیف یا ترجمہ
۵- ۳	۲۵ دسمبر ۱۹۳۲	خان، مولانا عبدالقادر	شہادت حسین اور حکومت الہی
۶- ۳	۲۰ جنوری ۱۹۳۳	خان، مولانا عبدالقادر	تالیف یا ترجمہ
۵- ۳	۴ فروری ۱۹۳۳	خان، مولانا عبدالقادر	کون سا نظام پائیدار ہے
۵- ۳	۴ مارچ ۱۹۳۳	ادارہ	زمانہ جنگ میں گرانی کے اسباب
۵- ۳	۲۰ مارچ ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں فنی تعلیم
۵- ۳	۴ مئی ۱۹۳۳		صحافت اور جنگ
۵- ۳	۱۳ اپریل ۱۹۳۳	ادارہ	جنگ اور طبی تحقیق
۵- ۳	۲۰ اپریل ۱۹۳۳	ادارہ	آج کل کا نیا دور
۳- ۲	یکم جون ۱۹۳۳		اتحادیوں کی عالم گیر جنگی سیاست
۳- ۲	۱۵ جون ۱۹۳۳		کنٹرول کا خاتمہ
۳- ۲	یکم جولائی ۱۹۳۳		آج والا ہوائی دور
۳- ۲	۱۵ جولائی ۱۹۳۳		لاف و گزاف
۳- ۲	یکم اگست ۱۹۳۳		مسولین کی ساٹھویں سالگرہ
۳- ۲	۱۵ اگست ۱۹۳۳		افغانستان کا ملک الشعراء
۳- ۲	یکم ستمبر ۱۹۳۳		رفار زمانہ
۱۹۳۸	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳ تا جنوری ۱۹۳۸		آزاد ہندوستان میں آج کل
۳	گاندھی نمبر ۱۹۳۸		رفار زمانہ - اسٹریٹنگ فاضلات، جنوبی افریقہ کے ہندوستانی،
۶۲ ۳	اگست ۱۹۳۸		مشرقی پنجاب کی ریاستوں کی یونین اسٹیٹ منسٹری کا واٹ پیپر،
			کشمیر، صدر جمہوریہ امریکہ کا انتخاب، صوبائی اور ریاستی وزیراعظموں
			کی کانفرنس، کانگریس کا آئندہ اجلاس، الیکٹریک کمیٹی رپورٹ
			انسٹی ٹیوٹ معیاری جریدہ -

۲	ستمبر ۱۹۳۸	رفتار زمانہ — یوم آزادی، اولمپک کھیل مدراس کی گورنری، جل آزاد، کشمیر
۸	اکتوبر ۱۹۳۸	حیدرآباد، کشمیر، کرنی کا پھیلاؤ، برلن کا معاملہ، تعزیت، جناح کی وفات
۵۷	نومبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی — پنڈت نہرو کا سفر برطانیہ اور کامن ویلتھ کے وزیر اعظموں کی کانفرنس، کشمیر، حیدرآباد
۶۰	دسمبر ۱۹۳۸	رفتار زمانہ یو این او جاپان کشمیر ہندوستان کا این
۳۶-۳۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	رفتار زمانہ کشمیر اور چین پہلے ہندوستانی کمانڈر انچیف دستور ساز اسمبلی الہ آباد یونیورسٹی کا کنووکیشن
۳۶-۳۵	یکم جنوری ۱۹۳۹	رفتار زمانہ انڈونیشیا ایشیا اور مشرق بعید کا اقتصادی کمیشن یو این او، یونیسکو ہندوستان کی معاشی صورت حال لسانی صوبوں کی تخلیق جے پور کانگریس سیشن
۳۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۹	رفتار زمانہ کشمیر انڈونیشیا سائنس کانفرنس اٹھارہ افسوس

- ۳۶ یکم فروری ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
ایشیائی کانفرنس
ریاست ہائے متحدہ کا میزبانہ
چین، ڈربن، کشمیر
- ۳۴-۳۵ ۱۵ فروری ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
ہندوستانی صنعت، معدنی ذخائر
صوبائی اور ریاستی وزرائے زراعت کی کانفرنس
صنعتی اور زرعی ترقی کے لیے ہند کی سرگرمیاں
بھوپال، انڈونیشیا، چین، خوراک کی حالت
- ۳۶ یکم مارچ ۱۹۴۹
- ار زمانہ
برلن، چین، برما، مشاورتی ریسرچ کمیٹی
کا تقرر، کپڑے کی مشینوں کی درآمد،
ہمارا جستھان، ڈربن، خوراک کی بیج سالہ
اسکیم، زرعی تحقیقات کی دوبارہ تنظیم
- ۳۶ ۱۵ مارچ ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
پھرباؤ کمیٹی کا اجلاس
کمیونسٹوں کی گرفتاریاں، اطالوی اقتصادی
وفد، محکمہ ڈاک اور تار کے عملے کو تربیت
دینے کا اسکول، ۵۰-۱۹۴۹ کا بجٹ،
ادارہ اقوام متحدہ، انڈونیشیا، چین
- ۳۵-۳۴ یکم اپریل ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
سروجنی ٹائیڈ و کوگورنر جنرل ہند کا خراج عقیدت
مولیشی ہتھیار پابندی، سابق فوجیوں کی فلاح
بہبود، مرکزی پبلک ورکس ڈیپارٹمنٹ میں
مصالحتی کمیٹی کا تقرر، ہندوستانی انجنیئروں
کا وفد امریکہ کو، خوراک کے متعلقہ جرائم
کے لیے عدالتوں کو نئے اختیارات، غیر ممالک
سے اناج کی درآمد، چین، انڈونیشیا
- ۳۶ ۱۵ اپریل ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
معادہ اوقیانوس، چین
ملک کی غذائی حالت، کشمیر

- ۳۶-۳۵ یکم مئی ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
آئر لینڈ، دولت مشترکہ کے وزیر اعظموں
کی کانفرنس، چین، کشمیر، ہندوستان
جمعیتہ علمائے ہند کا اجلاس
- ۳۶-۳۵ ۱۵ مئی ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
کامن ویلتھ کانفرنس، چین، برلن
- ۳۴ یکم جون ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
ہندوستان اور کامن ویلتھ
آل انڈیا نیوز پیپرز ایڈیٹرز کانفرنس
طرابلس کی نوآبادی
- ۳۶ یکم جولائی ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
کشمیر کا مسئلہ، اسٹریٹنگ فاضلات،
کوچین اور ٹراونکور، ریاست سکم،
انڈسٹریل ٹریبونل، بلیک پول کانفرنس
- ۱۵ جولائی ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
ہندوستان کی مالی امداد، چندر نگر
نہرو کی اپیل
پندرہ اگست، ہندوستان ترقی کی طرف
خوراک کا مسئلہ، تعلیم کا خاکہ،
معدنی اشیاء کی ترقی کے لیے قانون منظور
- ۳۶ یکم ستمبر ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
صنعت و حرفت کا معاملہ
صوبائی اور ریاستی وزراء نے خوراک کی کانفرنس
ڈیج اور انڈونیشن جمہوری حکومت میں
التوائے جنگ کے احکام جاری
- ۳۶ ۱۵ ستمبر ۱۹۴۹ رفتار زمانہ
کانگریس ورکنگ کمیٹی میں زبان کے مسئلہ کا
ریزولوشن پاس،
خوراک کی پیداوار بڑھانے پر زور
مارشل ٹیٹو کا بیان

- ۳۶ یکم اکتوبر ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
غیر ملکی تبادلوں کا بجٹ، نہرو کا اعلان
جموں و کشمیر کی نئی حد بندی
برطانیہ، کنیڈا اور امریکہ کے درمیان مالی
معاملات، امن عالم
- ۳۶ ۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
کشمیر کمیشن کو ہند کا جواب
خوراک کی پیداوار بڑھانے کا مسئلہ
صوبائی اور ریاستی حکومتوں کو ہدایت
- ۳۶ یکم نومبر ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
دہلی میں وزرائے خوراک کی کانفرنس
کشمیر کانفرنس
ورلڈ بینک کا قرضہ بھارت کو
روس یوگوسلاویہ معاہدہ ختم
- ۳۶ ۱۵ نومبر ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
نہرو کو اعزاز، نیشنل پریس کلب نیویارک کو
نہرو کا خطاب، ۲۶ جنوری کا دن
ہندوستان کے معاہدے، ریاست حیدرآباد
کا مستقبل
- ۶۰-۵۹ دسمبر ۱۹۴۹
- رفتار زمانہ
آزاد ہندوستان کا نیا آئین
نظام حیدرآباد کا ایک فرمان
پنڈت نہرو امریکہ سے واپس
سکھ صوبے کی مخالفت، انڈونیشیا کی آزادی
- رفتار زمانہ
نیویارک میں شیخ عبداللہ کی پریس کانفرنس
یوپی پولیٹیکل کانفرنس میں نہرو کی تقریر
متحدہ اقوام میں ہندوستانی لیڈر کی تقریر
ہند اور امریکہ تعلقات
ہندوستان میں ریلوے انجن کی تیاری

- ۳۹ فروری ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 نہرو کا پیرس کانفرنس سے خطاب
 ہند نے چین کی کمیونسٹ گورنمنٹ کو مان لیا
 مصر کے نئے انتخابات
 ریلوے بورڈ کی سالانہ رپورٹ
- ۵۸ مارچ ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 جانتے دو س
 نہرو کی سالگرہ پر کتاب
 دہلی میں کل ہند صنعتی نمائش
 ہائیڈروجن بم
- ۵۹ اپریل ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 پارلیامنٹ میں ریلوے بجٹ پیش
 بنگلور میں شیخ عبداللہ کی تقریر
 ہندوستان میں بیماریاں
- ۶۰ مئی ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 پیداوار بڑھانے کی کوشش
 کشمیر کا مسئلہ
 ایشیا کی قیمتیں
 ترکی نے اسرائیل کو تسلیم کر لیا
- ۵۸ جون ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 نہرو لیاقت سمجھوتہ
 نیشنل کانفرنس کا اجلاس
 زراعتی پیداوار کو ترقی دینے کا کام
 متحدہ اقوام کی حفاظتی کونسل
 ہند افغان معاہدہ
- ۵۸ جولائی ۱۹۵۰ء
 رفقار زمانہ
 سردار پٹیل کی اپیل
 نہرو کا نیشنل کانفرنس کے کارکنوں سے خطاب
 ترکی کے تازہ انتخابات
 آزادی ازدواج

- ۳۸ اگست ۱۹۵۰ پنڈت نہرو جنوب مشرقی ایشیا کے دو لے پر (تصاویر) ادارہ
۶۰ اکتوبر ۱۹۵۰ رفتار زمانہ
- ۵۸-۵۶ نومبر ۱۹۵۰ بھارت آزادی اور امن کا گہوارہ
آزادی کی تیسری سالگرہ
کشمیر کے مسئلے کا حل
رفتار زمانہ
- ۵۵ دسمبر ۱۹۵۰ وزیر خوراک کی کسانوں سے اپیل
آسام کی پہاڑیاں اور قہراہی
چائے اور پیٹسن
آسام میں بھونچال سے بے پناہ تباہی
رفتار زمانہ
- ۵۵ دسمبر ۱۹۵۰ پیسیفک کانفرنس، آئندہ انتخابات،
بھارت پاکستان خیر سگالی کانفرنس،
کشمیر اور مسلمان، افغانستان اور پاکستان
حفاظتی کونسل اور کشمیر، کوریا، تپ دق کا
انسداد، دس ہزار من چاول کی پیش کش،
نئی سیمینٹ فیکٹری، چور بازاری، خرنار تھیل
کی آباد کاری، حال کے سیلاب اور ملکی پیداوار
رفتار زمانہ
- ۵۹-۵۶ جنوری ۱۹۵۱ نہرو جی اور کشمیر، آل انڈیا سودیشی نمائش،
کشمیری عوام کا عزم بالجزم، یو این او کی
سالگرہ، پریس مشاورتی کمیٹی کا اجلاس،
بھارت میں ریلوے انجن بنانے کی فیکٹری،
سائنسی الفاظ کا ہندی میں ترجمہ، پاکستان
میں نئی سیاسی پارٹی کا قیام، جارج برنارڈشا
کا انتقال، بھارت کی تجارت برآمد میں ترقی،
نہرو لیاقت پیکیٹ کی کامیابی، کشمیر کا سب سے
بڑا دوست، مذہبی اختلافات کو ختم کرنے
کا عہد، فرانسیسی بستیوں میں لوک مت

۵۷-۵۵

فروری ۱۹۵۱

رفتار زمانہ

امن کی کوشش، بھارت کی خارجہ پالیسی،
بھارت اور پاکستان، کشمیر کا مسئلہ،
مسلمانوں سے سلوک، ہماری مالی حالت،
ریڈ ٹیلی گرافی، جبرالٹر اور اسپین،
جرمنی کا مستقبل، پٹھانستان کا مسئلہ،
آزاد بھارت کی پہلی مردم شماری، بھارت
کی زرعی ترقی، ریگمارک گھی کے نئے لیبل،
کھانڈ کے کارخانوں کو رعایت، ٹریڈر چلانے
والوں کو رعایت

۵۸-۵۶

مارچ ۱۹۵۱

رفتار زمانہ

نیپال میں اصلاحات، کشمیر کا مسئلہ، مہر
اور ہندوستان، اناج کی درآمد، جرمنی
ڈاکٹر رادھا کرشنن کی تقریر، ویت نام کے
چاول، سکم اور بھارت، پولینڈ کے ساتھ
تجارتی معاہدہ، دہلی پیکٹ کی کامیابی،
وزیر اعظم افغانستان

۵۸-۵۵

اپریل ۱۹۵۱

رفتار زمانہ

فرقہ پرستی کی مخالفت، کانگریس پارلیمنٹری
پارٹی کا انتخاب، کشمیر، امریکہ سے اناج
کی آمد، شاہ نیپال، پختون جرگہ کے میمورنڈم
برلاسکھشا کیندر پلانی، مہلا پولس، لکھنؤ میں
شری نہرو کی تقریر، کشمیر اور معاملات خارجہ
پر نہرو کا بیان، نئے سال کا بجٹ، مالی
سال ۱۹۵۱-۵۲، سول اخراجات

۵۹-۵۷

مئی ۱۹۵۱

رفتار زمانہ

خالص گھی کا مسئلہ، دنیا میں اخبار پڑھنے کا
شوق، بھارت اور مصر میں تجارتی معاہدہ،
نیپال اور ہندوستان، اینگلو امریکی قرارداد
اور کشمیر، غذائی صورت حال، ڈاکٹر گو مار آپا
کی امریکہ میں تقریریں، بھارت اور کشمیر،

تعلیم کی اہمیت، ایرانی تیل، جنوبی افریقہ
میں ہندوستانی، ایشیائی کھیلوں،
پاکستان کا بجٹ، کمیونسٹ پارٹی اور
ہندو مہاسبھا، بھارت میں سائنسی تحقیقات
رفقار زمانہ

۵۹-۵۷

جون ۱۹۵۱

کشمیر کی اینگلو امریکی قرارداد، شیخ عبداللہ کا
امریکہ پر الزام، امریکہ، نیوزی لینڈ اور
آسٹریلیا کے مابین معاہدہ، قاہرہ، جگہ جون
کی تقریر، ایران میں تحریک، گنگا رام ہسپتال
کا افتتاح، نہرو کا اظہار افسوس، جنرل
میکار تھر بر فاسٹ، روزی کامسند،
پارلیامنٹ

رفقار زمانہ

۵۸-۵۶

جولائی ۱۹۵۱

نہرو لیاقت سمجھوتے کی کامیابی، زمین داری
تفصیح بل کے خلاف اپیل خارج، پیداوار
بڑھانے کے متعلق راشٹریتی کی اپیل، این چین
کی بھارت کے تیس نیک خواہشات، حکومت
پاکستان کے خلاف سازش، پاکستان اور افغانستا
ترکی جرنلسٹ کا پاکستان کو مشورہ، پاکستان
کا صوبہ سرحد، بھارت کی صنعتی ترقی، شیخ
عبداللہ کا بیان، مہا پنجاب کا مطالبہ، ترقی
کے خلاف بھارت سرکار کی مہم

رفقار زمانہ

۶۵-۶۳

اگست ۱۹۵۱

نہرو کا پریس کانفرنس سے خطاب، وزیر خوراک
کا اعلان، بھارت کو امریکہ کا قرضہ، سری نگر
میں انتخاب کا اعلان، بجٹ سیشن، ہند
ایران ثقافتی انجمن کے اجلاس میں وزیر اعظم
کی تقریر، بحری بیڑے کو راشٹریتی کا پرچم
پیش، شاہ افغانستان کو صدر جمہوریہ کا پیغام
رفقار زمانہ

ہسپتال کو روکنے کا آرڈی نینس، ایران،

برطانیہ میں تیل کے جھگڑے، ریلوے ہڑتال،
مولانا ابوالکلام آزاد تہران میں، پاکستان
کو تنبیہ، خوراک کا مسئلہ، مشنارہتوں کے
لیے مکان کا مسئلہ، استنبول میں بھارت
اور ترکی کلچرل کانفرنس، شیخ عبداللہ کا
خطاب، ناروے کے عالموں کی رائے،
اناج کا ذخیرہ، کشمیر کا سوال، بھارت اور افغانستا
دوست، بھارت اور پاکستان، بلجیم کے شاہ
کی رسم تاج پوشی، کوریا میں صلح کے امکان،

رفتار زمانہ

۵۷ اکتوبر ۱۹۵۱

۱۵ اگست، شیخ عبداللہ کی تقریر، سردار
بلدیہ سنگھ کی تقریر، کمیونسٹ پارٹی پر پابندی،
بھارت سرکار کی خارجہ پالیسی، روس کی طرف
سے امریکہ کو امن کی تجویز، پاکستان کے یوم
آزادی پر نہرو کا پیغام، مولانا آزاد کا دورہ
ایران، ریلوے ملازمین کی بہبود کی کوشش،
ایشیا میں کھاد تیار کرنے کی سب سے بڑی فیکٹری

رفتار زمانہ

۵۷-۵۶ نومبر ۱۹۵۱

نہرو کانگریس کے پردھان، ہند امریکہ نیا
معاہدہ، کوریا کی جنگ میں دس لاکھ ہلاک،
یورپ کی حفاظت کے لیے بین الاقوامی فوج،
کشمیر میں انتخاب، امریکہ، آسٹریلیا اور نیوزی لینڈ
میں سمجھوتہ

رفتار زمانہ

۵۶ دسمبر ۱۹۵۱

وزیر اعظم پاکستان کا قتل، جموں و کشمیر میں
انتخابات، دہلی میونسپل انتخابات، بھارت
کے چار کروڑ مسلمان، اینگلو مصری معاہدے
کی تفسیح، حفاظتی کونسل میں ڈاکٹر گراہم کی
رپورٹ، کانگریس سیشن میں شیخ محمد عبداللہ
کی تقریر، زمین کی تشکیل نو کا پروگرام، کھیتی
باڑی کے نئے تجربات، شاہ افغانستان کو

مبارکباد کا پیغام، وزیر اعظم پاکستان کی تقریر،
کشمیر کے بارے میں حفاظتی کونسل کے فوجی مشیر
کے خیالات

رفقار زمانہ

۵۸ جنوری ۱۹۵۲

انتخابات کی تیاری، نہرو کی پریس کانفرنس
میں تقریر، برطانیہ اور ایرانی تیل، بھارت
کی تعمیر و ترقی اور گاندھی کے خیالات،
معدہ اقوام کی کونسل میں مسئلہ کشمیر، بھارت
کی آمدنی

رفقار زمانہ

۶۴ غالب نمبر فروری ۱۹۵۲

ہند اور ترکی میں معاہدہ، مسئلہ کشمیر پر ڈاکٹر
گراہم کی رپورٹ، بھارت سرکار کی طرف سے
زرعی ترقی کے لیے اقدام، پردھان منتری
کی طرف سے ڈسپن پیدا کرنے پر زور،
بھارت اور لنکا تجارتی معاہدہ

غالب

رفقار زمانہ

۲ غالب نمبر فروری ۱۹۵۲

۵۹ افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲

بھارت میں انتخاب، غرس حضرت خواجہ
نظام الدین، امریکی سفیر برائے ہند کا وائس
میں بیان، مسئلہ کشمیر پر ڈاکٹر گراہم کی دوسری
رپورٹ، مسئلہ کشمیر پر روسی نمائندے کی رائے

رفقار زمانہ

۵۸ - ۵۹ اپریل ۱۹۵۲

گراہم مشن، پنجاب کا بجٹ، دنیا کی بہترین
فلموں کی نمائش، اسمیلیہ میں برطانوی
فوجیں، ایمپلائز اسٹیٹ انشورنس اسکیم،
بھارت میں ترکی کا وفد، راشٹری کی تقریر

رفقار زمانہ

۵۸ - ۵۹ جون ۱۹۵۲

بھارت اور کشمیر کے درمیان ریلوے لائن،
مرزا فضل بیگ کی تقریر، پنجاب میں
کانگریسی وزارت، اسلامی ممالک کی
کانفرنس ملٹوی، ڈاکٹر ملان کی نسل امتیاز

پالیسی، امریکہ اور جاپان میں معاہدہ، امن
کی راہ میں رکاوٹ، خان بادشاہ کی
منظر بندی، تربیت گاہ مواصلات

۵۸-۵۷ جولائی ۱۹۵۲

رفتار زمانہ

نئی پارلیامنت، یوپی میں زمین داری ختم،
بھارت سرکار کے منصوبے، صوبہ بمبئی میں
میں مصنوعی بارش، بھارت اور یو این او،
انڈونیشیا کی امن پسند پالیسی، امریکہ کا جنگی
بجٹ، شہنشاہ تھیوں کے لیے مکانات

۶۳ اگست ۱۹۵۲

رفتار زمانہ

وزیر اعظم کی پریس کانفرنس، سویز کے رقبے
میں انگریزی فوج، اناج پر کنٹرول، شیخ
عبداللہ کی تقریر، مقبوضہ کشمیر میں بد نظمی

۵۸ ستمبر ۱۹۵۲

رفتار زمانہ

کوریہ کے متعلق بھارت، چین میں بھارت
کے سفیر کی تقریر، ایرانی وزارت میں تبدیلی
سے سورس، مصر میں وزارتی تبدیلیاں
مزدوروں کے مکالوں کے لیے بھارت سرکار
کی مالی امداد

۵۹ اکتوبر ۱۹۵۲

رفتار زمانہ

مہاراج راجندر سنگھ کماراچیف
سوئی پت میں نہر کی تعمیر
جموں و کشمیر یونیورسٹی کے وائس چانسلر کا
نوجوانوں کو مشورہ
مصر کی نئی پالیسی کا اعلان، نیپال کانگریس
کے عہدے داروں میں پھوٹ
برطانیہ کے جہاز تعمیر کرنے والے گھاٹ
چینیوں کے قبضے میں

۵۹-۵۸ نومبر ۱۹۵۲

رفتار زمانہ

جداگانہ نمائندگی کا قانون، کشمیر کی تقریر،
مسئلہ کشمیر، راشٹریہتی کا چناؤ، آر جیبالڈ نائی کا

الوداعی بیان، ہاجرین کے مستقل حقوق،
انگلینڈ جانے والی ہندوستانی ٹیم، مصری
وزرا کی نظر بندی، انڈیا کا مشاعرہ،
بھارت سرکار کی نئی نئی ٹیکسٹائل، چینی پر
کنٹرول، اُجرے مسلمانوں کو پھر بسانے کا
فیصلہ، عرب لیگ کی ساتویں سالگرہ، لنکا کے
پردھان منتری کا انتقال

۵۸ دسمبر ۱۹۵۲

رفقار زمانہ

اقوام متحدہ کا آزادی چارٹر
پنڈت نہرو کا دورہ حیدرآباد
کشمیر کی ترقی کے لیے پانچ سالہ پلان
روس میں مزدوروں کی طرف سے خوراک کا تحفہ
مزدوروں کے سدھار کی طرف ایک اور قدم
ایران کا مسئلہ

۵۵ جنوری ۱۹۵۳

رفقار زمانہ

خوراک کا مسئلہ، کشمیر میں صدر ریاست کا
انتخاب، کوریا کا مسئلہ، کامن ویلتھ ممالک
کی کانفرنس

۵۸-۵۹ فروری ۱۹۵۳

رفقار زمانہ

پانچ سالہ اسکیم منظور، مسئلہ کشمیر اور اینگلو امریکی
قرارداد، بھارت میں خوراک کی بہتر پوزیشن،
اخبار کی رائے، ریڈیو کی ترقی اسکیم، بھارت
اور پاکستان کے تعلقات پر ایرانی اخبار کا
تبصرہ، پر جا پرنش کی تحریک، مولانا حفظ الرحمن
کا مسلمانوں کو مشورہ، کامن ویلتھ کانفرنس،
بھارت کو خراج تحسین

رفقار زمانہ

پنڈت نہرو کی تقریر، شیخ عبداللہ کا اعلان
کرشی پنڈت کے خطاب، کشمیر کے متعلق نیا
فارمولا، ہندوستان کا بنا ہوائی جہاز،
امن کانگریس کے ہندوستانی ڈیلیگٹ،

ایران کے تیل کا مسئلہ، وزیراعظم برما
کی پریس کانفرنس، جنرل آئین ہورونے
کیبنٹ بنالی، زرعی ترقی ہی بھارت کی
خوشحالی ہے

۵۹-۵۷

اپریل ۱۹۵۳

رفکار زمانہ

مختلف مسائل پر نہرو کے ارشادات، نیپال
میں جنرل انتخابات، بھارت کاریلوے بجٹ،
افریقہ میں نسلی امتیاز کے خلاف ایچی ٹیشن،
مسئلہ کشمیر پر بھارت پاکستان کانفرنس، نیتاجی
سبھاش چندر بوس کی یادگار، بھارت میں
خوراک کی تسلی بخش حالت، چین میں جنگ
کے لیے حفاظتی تدابیر، مصر میں نئے آئین کی
تشکیل، امام محمد الخلیفی کا پیغام، تپ دق کے
خلاف مہم

۶۰-۵۹

مئی ۱۹۵۳

رفکار زمانہ

بھارتی فوجوں کو خراج تحسین، صدر ریاست
جموں کشمیر کا بیان، وزیراعظم سوویت روس
کی تقریر، بھارت کے لیڈروں کو خراج تحسین،
پارلیامنٹ میں خارجہ پالیسی پر بحث، ایران کے
تیل کا مسئلہ، بھارت اور پاکستان کے مابین
تجارتی معاہدہ، مسئلہ سوڈان، ترکی میں
بھونچال سے تباہ کاریاں، سردار پرتاپ سنگھ
کیروں کی تقریر

۶۰-۵۹

جون ۱۹۵۳

رفکار زمانہ

پنج سالہ پلان کی کامیابی، بھارت اور برما
میں معاہدہ، جموں و کشمیر، کوریا کی جنگ
اور بھارت، بھارت اور پاکستان، ہوائی
فوج کا دن، بھارت اور کشمیر، مرکزی بلڈنگ
ریسرچ انسٹیٹیوٹ، نہر سوئز اور برطانوی
افواج، کوریا کی جنگ، برما میں کے ایم پی کی
فوج، مومن کانفرنس

رفتار زمانہ

۶۰-۵۹ جولائی ۱۹۵۳

غلے کی پیداوار کے شاندار نتائج، شیخ
عبداللہ کی پبلک سے اپیل، بیج سالہ پلان
کے سلسلے میں حوصلہ افزا کارگزاری، فرانس
میں وزارتی الجھنیں، بھارت اور پاکستان
کے مابین خوش گو اور حالات، مصری عوام کا
جذبہ، کانگریس ورکنگ کمیٹی کی منظور شدہ
قراردادیں، جسمانی محنت کے لیے وزیر اعظم
کی اپیل

رفتار زمانہ

۶۷ شعرو شاعری نمبر
اگست ۱۹۵۳

لندن میں نہرو کی تقریر، بھارت میں
خوراک کی تسلی بخش حالت، شیخ عبداللہ
کی تقریر، بھارت اور پاکستان میں دوستانہ
تعلقات، مصر میں جمہوریت، مشرقی جرمنی
میں گڑبڑ صلح کی راہ میں سنگین رکاوٹ،
بھارت اور لنکا میں بات چیت، بیج سالہ
پلان کی نمایاں کامیابی

رفتار زمانہ

۵۹-۵۱ ستمبر ۱۹۵۳

بھارت کی خارجہ پالیسی، زیادہ اناج اگاد
مہم، کشمیر میں عام رائے طلبی، وزیر زراعت
کی اپیل، پنڈت نہرو پر اعتماد، کیرٹے اور
سوت کی تقسیم پر کنٹرول ختم، ڈاکٹر شیا پور شا
مکرجی کی وفات پر اظہار افسوس، موسیو بیریا
کی برطرفی

رفتار زمانہ

۶۰-۵۹ اکتوبر ۱۹۵۳

راشٹریہ پتی کانٹری پیغام، مالکوف کا اعلان
بھارت میں خوراک کی بہتر پوزیشن، چار
بڑوں کی کانفرنس، کشمیر کی صورت حال، کوریا
میں عارضی صلح، ایران میں سیاست کا نیا رخ

رفتار زمانہ

پارلیامنٹ میں نہرو کی تقریر، کشمیر نیشنل کانفرنس

کے فیصلے، وراثت بل کی منظوری کا مقصد،
جرمنی کی حیرت انگیز ایجاد، بھارت کو بین الاقوامی
اعزاز، بھارت میں فولاد سازی کا نیا کارخانہ،
مس فاطمہ جناح کے نام ایک لڑکی کا خط، متحدہ
اقوام کی اسمبلی میں روسی نمائندے کے مطالبات

رفقار زمانہ

۵۱ دسمبر ۱۹۵۳

کیونٹی پراجیکٹس کی سالگرہ، آندھرا کی رسم
افتتاح، بخش غلام محمد کی تقریر، کشمیر میں کمنڈو
ختم، خوراک کی بہتر پوزیشن، انقلاب روس
کی ۳۶ ویں سالگرہ، جنوبی افریقہ میں نسلی امتیاز

رفقار زمانہ

۵۲-۵۱ جنوری ۱۹۵۳ تا جون ۱۹۵۵

ادارہ

۳۸ مئی ۱۹۵۶

بڈھ کی ۲۵۰۰ ویں جینتی

شری ماؤ لنگر، آچاریہ نریندر دیو، بیگانہ،
قاضی عبدالغفار، بدر جلالی، عباس بیگ محشر،
پیارے لال شاگر میرٹھی، حکیم آشفہ لکھنوی، مخمور
دہلوی، مراٹھی کے شاعر شری مردھیکر کی دہیات،
عطار اللہ خاں درانی کا علی گڑھ کو عطیہ، بیدار دو حال
حیدرآباد میں

۵۲ جون ۱۹۵۶

مدیر کی اہل قلم کی خدمت میں درخواست

ڈاکٹر مختار الدین احمد وطن واپس

آج کل کی اشاعت میں توسیع

۲ جولائی ۱۹۵۶

پروفیسر آل احمد سرور انجمن ترقی اردو ہند کے جنرل

سکرٹری مقرر

اردو پہلی سرزادہ اردو لغات پر توجہ کی ضرورت

ہماتما بڈھ کو خراج عقیدت

بہوں کے برے اثرات

۷ موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶

افریقی ممالک غلامی کی زنجیر سے آزاد ہوتے ہوئے

موسیقی نمبر کے باب میں

چھمن بیگم کا انتقال

۳ ستمبر ۱۹۵۶

آزادی پسند اقوام امن عالم کے لیے کوشاں

مصر کی امریکی امداد بند

- ہال گنگا دھرتی کی جنم شتابدی
ہماری زبان ہفتہ وار ہونے کی امید
آج کل کے لیے ادارتی بورڈ کی تشکیل
ہندوستان کی خارجہ پالیسی کا مقصد بقائے امن
نہر سویر کا قضیہ
- ۴ اکتوبر ۱۹۵۶
- دو زبانی صوبہ بمبئی کی تشکیل
مسٹر غلام محمد سابق گورنر جنرل پاکستان کا انتقال
کیفی چٹیا کوٹھی، اعظم حسین اعظم، عبدالسلام ندوی
جموں کشمیر میں ترقی
جشن کشمیر
طلباء میں نظم و ضبط
حصول آزادی کے بعد مقتدر مہالوں کی ہندستان آمد
کشمیر بھارت کا حصہ تسلیم - آئین کی رو
ڈاکٹر سید عابد حسین کو ساہتیہ ایوارڈ
پنڈت نہرو کی پریس کانفرنس
تیسری جنگ عظیم
مصر اور ہنگری کا معاملہ
نہرو اور صدر آئزن ہاور کے درمیان گفتگو
دلی میں یونیسکو کا اجلاس
کشمیر کا آئین منظور
غم جاناں - (غالب)
غم دوراں - نیا سال کی آمد پر عالمی منظر نامے
پر سیاسی تبدیلیاں
جشن جمہوریت اور اعزازات کی تقسیم
سلامتی کونسل میں کشمیر کا مسئلہ پیش
سچ کابل بالا
شری کرشنا مینن کی تقریر
مقبوضہ کشمیر کا مسئلہ
غالب سوسائٹی کے زیر اہتمام یوم غالب
انجمن ترقی اردو کے زیر اہتمام یوم غالب
ایرانی کپڑوں ہاؤس کا افتتاح
- ۲ نومبر ۱۹۵۶
- ۲ دسمبر ۱۹۵۶
- ۲ جنوری ۱۹۵۷
- ۴ فروری ۱۹۵۷
- ۲ مارچ ۱۹۵۷
- ۲ - ۳ اپریل ۱۹۵۷

- ۲ مئی ۱۹۵۷ء دنیا میں تعمیر و تخریب کے مابین ایک شدید قوت آزمائی
صالح و سود مند خیال و عمل کے فروغ پر زور
ہندوستانی جمہوریت بے مثال
ایک اعتراض
- ۳ جون ۱۹۵۷ء مسئلہ کشمیر کا حاصل
اردن بین اقوامی رسد کشتی کی آماجگاہ
نیٹو اور ایٹم
اردو کا درجہ ہندوستان میں
امریکہ کے سرکردہ ری پبلکن سینٹیئر جوزف کا انتقال
ڈاکٹر راجندر پرشاد صدر منتخب
پنج سالہ پلان کے ذریعے ملک کی ترقی تیز کرنے
پر زور
- ۲ جولائی ۱۹۵۷ء ۳-۲ جاپان کے وزیر اعظم مسٹر کیشی دہلی کے دورے
ڈاکٹر ذاکر حسین بہار کے گورنر
تخفیف اسلحہ کی تجاویز پر غور
وزیر اعظم کا غیر ملکی دورہ
آغا محمد طاہر کی وفات، مجید لاہوری کا انتقال
جنگ آزادی نمبر کے باب میں
سلطان مسقط اور امام عمان کے باہمی جھگڑے
نہرو کی تقریر
اردو کانفرنس، علی گڑھ میں
بخشی غلام محمد نیشنل کانفرنس کے لیڈر منتخب
یونیشیا میں جمہوریت
نیشنل بینک ٹرسٹ آف انڈیا کا قیام
ملایا آزاد
کشمیر کی نئی کابینہ
نئے اسلحہ کی ایجاد
آزادی نمبر سے متعلق آراء
احق پھونڈوی کی وفات
ایک قدم اور سیلاب سے بچاؤ کی تدبیر
- ۳ اگست ۱۹۵۷ء ۳ جنگ آزادی نمبر
۲ ستمبر ۱۹۵۷ء ۳-۲
- ۲ اکتوبر ۱۹۵۷ء ۲
- ۲ نومبر ۱۹۵۷ء ۳-۲

- دوسرا بیچ سالہ پلان
بھارت کی مشرقی سرحد
گرام دان، ہمارے مہان، ریاستی وزرائے
تعلیم کان فرانس، اردو کی مقبولیت
کل ہندی ای این کانفرنس نہرو اور رادھا کرشنن
کی تقریریں
۳-۲ دسمبر ۱۹۵۷
- بین الاقوامی ریڈ کر اس کانفرنس
نوجوانوں کا چوتھا میلہ
علی گڑھ یونیورسٹی کے زیر اہتمام تاریخ اردو
کی تربیت کا کام
دوسرا مصنوعی چاند زمین کے گرد
۳-۲ جنوری ۱۹۵۱
- نئی دہلی میں کامن ویلتھ پارلیمنٹری کانفرنس کا اجلاس
حکومت یوپی نے ریاست میں کتابوں کی اشاعت
کے اعداد و شمار جمع کیے۔
عثمانیہ یونیورسٹی کالج کی اردو یونین کا رسم افتتاح
خواجہ احمد فاروقی یورپ میں
صنعتی پیداوار بڑھانے پر زور، اخباری ایڈیٹروں
کی کل ہند کانفرنس سے نہرو کا خطاب
غالب کو خراج عقیدت
۳-۲ غالب نمبر فروری ۱۹۵۱
- مولانا حسین احمد مدنی، ڈاکٹر رام بابو سکسینہ
سعید احمد بریلوی، پنڈت ہری چند اختر کی وفات
خواجہ احمد فاروقی کی یورپ سے واپسی
مشرقی اتر پردیش میں غذائی کمی
یوم جمہوریت
۳-۲ مارچ ۱۹۵۱
- شیخ عبداللہ کی رہائی
سربراہوں کی کانفرنس
مہر و شام کا اتحاد، امریکہ کا مصنوعی چاند
قطب جنوبی فتح، ڈاکٹر علی اصغر حکومت میں
سفیر ایران
۳ نظم نمبر اپریل ۱۹۵۱
- کل ہند اردو کانفرنس
شاہ افغانستان کنگ ظاہر شاہ

۲ مئی ۱۹۵۸

راجستھان نہر پراجیکٹ کا افتتاح
افضل العلماء ڈاکٹر عبدالحق، ہستی دلا ٹھول،
مولانا فیاض ہریالوی کی وفات -

۲ اگلی مئی ۱۹۵۸

روس میں وزارتی تبدیلیاں
لکھنؤ میں مسلم لیجسلیٹرز کنونشن
ڈاکٹر کر وے کی ستائیس سال گزری
پنڈت نہرو کی تقریر
دہلی میں کارپوریشن کا قیام
شیخ عبداللہ رہا
مالک رام قاہرہ کے لیے روانہ

۲ جولائی ۱۹۵۸

امن عالم خطرے میں
پاکستان میں وزارتے اعظم کی تبدیلیاں
اردو کی ترویج و ترقی کے لیے صوبائی حکومتوں
کو مراسلہ، شمیموننا تھ شیش کا انتقال

۳ ابوالکلام آزاد نمبر
اگست ۱۹۵۸

بڑی طاقتوں میں باہمی کش مکش
مغربی ایشیا میں صورت حال نازک
دریا قوں پر بندھ بنانے کا کام
ابوالکلام آزاد نمبر

۲ ستمبر ۱۹۵۸

مشرق وسطیٰ میں حالات تبدیل
اردو سے ہمدردانہ سلوک کی ہدایت
دور حاضر کا مرد اعظم

۵ اکتوبر ۱۹۵۸

امن گوپی ناتھ

۳ اکتوبر ۱۹۵۸

گانڈھی جینتی
عالمی امن کو خطرہ

۲ نومبر ۱۹۵۸

روس کا ایٹمی تجربہ بند کرنے کا اعلان
ترقی کے میدان میں
ڈاکٹر بھگوان داس کا انتقال
تیل کی دریافت
کیہوتے اور ماتسو پر چینی بمباری
ایشیا کے ملکوں میں انقلاب
البحیرہ کے آزادی پسندوں کی طرف سے
صلح کی کوشش

۲ ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹

سوڈان میں فوجی حکومت
جگدیش چندر بوس کی صدر جینتی
ڈراما نمبر کی اشاعت

۲ غالب نمبر فروری ۱۹۵۹

گھانا کے وزیر اعظم کی ہند آمد
دنیا میں سرد جنگ کا آغاز
پطرس بخاری کی وفات

۲ مارچ ۱۹۵۹

روس کا تائی راکٹ خلا میں
دہلی یونیورسٹی میں سائنس کانگریس
ساہتیہ اکادمی کے انعامات

۲ اپریل ۱۹۵۹

مولانا ابوالکلام آزاد کی پہلی برسی
صدر جمہوریہ نے پارلیامنٹ کے اجلاس کا
افتتاح کیا

۲ مئی ۱۹۵۹

یونان، ترکی اور برطانیہ کے درمیان سمجھوتہ
ڈاکٹر خلیفہ عبدالحمید کی وفات
سربراہ کانفرنس

۲ جون ۱۹۵۹

کانگریس اجلاس کی تجاویز
سنگیت نائک اکیڈمی کے انعامات
کشمیر میں داخلے کا پرمٹ

۲ جولائی ۱۹۵۹

ملک کو سوشلسٹ طرز پر ڈھلنے کا عہد
ملک میں عوام کی تعمیر و ترقی کا بہترین ذریعہ
حیدرآباد میں ابوالکلام آزاد اور ریٹیل انسٹیٹیوٹ
کا افتتاح

۲-۳ رقص نمبر اگست ۱۹۵۹

امریکہ کے سابق وزیر خارجہ کا انتقال
نیپال میں جمہوری حکومت کا قیام
آئرلینڈ کی قیادت

تبت کی صورت حال
حکومت ہند کی مختلف زبانوں کے
مستحق ادیبوں اور شعرا کو امداد

مولانا عبدالرزاق بلوچ آبادی کا انتقال
فلسفی ہائے مضامین

پلاننگ کمیشن اور پنج سالہ پلان

- ہند پاک نمائندے سے گفتگو
کشمیر میں طوفانی بارشیں اور سیلاب
رضا علی وحشت کلکتہ کی تیسری برسی
روس کے وزیر اعظم امریکہ کے دورے پر
ہندوستان میں انگریزوں کی حیثیت
سنسکرت اور فارسی کے فضلا کو اعزازی سندیں
آسام کے گورنر سید فضل علی کی وفات
مولانا عبدالقادر رحلت فرما گئے
روس کا راکٹ چاند پر
روس کے وزیر اعظم کی اقوام متحدہ میں تقریر
ہند چین سرحد کا معاملہ
ٹیلی ویژن سروس کا افتتاح
چودھری محمد علی ردو لوی کا انتقال
یوم اقوام متحدہ
ہند پاک مشرقی سرحد کے بارے میں گفتگو
سنگیت سمیلن
ہند چین سرحد کی پیچیدگیاں
بچوں کا دن
ہندوستانی سرحد پر چین کی کارروائی اور ہندوستان
کا رویہ
مولانا احمد سعید صدر جمعیتہ علماء ہند کا انتقال
پروفیسر مسعود احمد رضوی کو ساہتیہ ایوارڈ
پیرس میں مغربی ممالک کے سربراہوں کی کانفرنس
دلی میں زراعتی نمائش کا افتتاح صدر جمہوریہ
کے ہاتھوں
درگا پور میں فولاد کارخانے کی پہلی بیٹی کا افتتاح
دائرة المعارف
ہندوستانی جمہوریہ کی دسویں سالگرہ
روس کے صدر ہندوستان کے دورے پر
نیپال کے وزیر اعظم ہند کے دورے پر
چین کے وزیر اعظم نے ہند کے وزیر اعظم کی دعوت قبول کی
- ۲ اکتوبر ۱۹۵۹
- ۲ افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹
- ۲ دسمبر ۱۹۵۹
- ۲ جنوری ۱۹۶۰
- ۲ غالب نمبر جنوری ۱۹۶۰
- ۲ مارچ ۱۹۶۰
- ۲ اپریل ۱۹۶۰

- دلی میں مرزا غالب برسی
ہند میں برطانیہ کے آخری وائسرائے کی اہلیہ
کا انتقال
۲ مئی ۱۹۶۰
احمد آباد میں انجمن ترقی اردو کا جلسہ
جنوبی افریقہ میں حکومت کے ہاتھوں قتل عام
جمال عبدالناصر کا دورہ ہند
قومی ترقیاتی کونسل کا اجلاس
ایوانِ اردو کا افتتاح
- ۲ جون ۱۹۶۰
چین اور ہندوستان کے وزرائے اعظم کی گفتگو
بمبئی کی ریاست دو حصوں میں منقسم
چتر پتن کے ریلوے انجن کی پیداوار میں اضافہ
سربراہ کانفرنس نا کام
- ۲ جولائی ۱۹۶۰
امریکہ کے خلاف روس کی سلامتی کونسل میں شکایت
دولت مشترکہ کے وزرائے اعظم کی کانفرنس
روس کا خلائی سفر
تیسرے پنج سالہ پلان کا مسودہ شائع
صدر جمہوریہ کانخیر سنگالی دورہ
افریقہ کے آزاد ملکوں کی کانفرنس
آج کل کا ہندوستانی مصوری نمبر
- ۲ ستمبر ۱۹۶۰
یوم آزادی پر وزیر اعظم و صدر جمہوریہ کا پیغام
ناگاریاست کے قیام کی بات
سرکاری اعزازات
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۰
جہاتا گاندھی کا جنم دن
گلگرماد آبادی کا انتقال
فیروز گاندھی کی وفات
محمد عظیم حسین متحدہ عرب جمہوریہ میں ہندوستانی
سفیر
وزیر اعظم ہند اور صدر پاکستان نے نہری پانی
کے سمجھوتے پر دستخط کیے
اقوام متحدہ کی جنرل اسمبلی کے اجلاس میں سربراہوں
کی شرکت

نائبیسیریا آزاد

۲ دسمبر ۱۹۶۰

امن و سلامتی کو خطرہ
ہندوستان صنعتی ترقی کے لیے کوشاں

۳ جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱

جامعہ ملیہ اسلامیہ کا جشن چہل سالہ
مولانا آزاد کی ۷۲ ویں یوم پیدائش
ساگر بند بھلی گھر کا افتتاح وزیر اعظم کے ہاتھوں
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی کی مولانا آزاد لائبریری
کا افتتاح نہرو کے ہاتھوں
ہندو پاک اطلاعاتی مشاورتی کمیٹی کا اجلاس

۲ فروری ۱۹۶۱

جگ نمبر ریل کمیٹی کا قیام
سائنس نعمت یا لعنت

قومی یک جہتی کی اہمیت

محی الدین قادری زور پر نسیل مقرر
بیگم قدسیہ زیدی چل بسیں

۲ مارچ ۱۹۶۱

منصوبہ بند ترقی کے دس سال
ملکہ الزبتھ ہندوستان میں

امریکہ کے نئے صدر کینیڈی

۲ اپریل ۱۹۶۱

شری گوند پنت ہوم منسٹر چل بسے
فراق کو ساہتیہ ایوارڈ

ٹیکور نمبر کے بارے میں

۵ ٹیکور نمبر مئی ۱۹۶۱

روسی انسان کی خلائی سفر سے واپسی
سوشلزم مسائل کا واحد حل

ہندو پاک کلچرل کانفرنس

شعبہ اردو دہلی یونیورسٹی کی طرف سے وزیر اعظم
کا تحفہ

۴ جون ۱۹۶۱

امجد حیدر آبادی کا انتقال

ٹیکور کی صد سالہ برسی

پنڈت نہرو کا صد سالہ جشن

امریکہ کا آدمی خلا میں

۲ جولائی ۱۹۶۱

جہیز کو ممنوع قرار دینے کا بل پاس
مسلم کنونشن

- تمکین کاظمی، خواجہ دل محمد چل بسے
قومی ترقیاتی کونسل کا اجلاس
اردو کی مراعات اور حکومت
امریکہ اور روس امن کی مدعی
انگولا میں قتل عام
- ۲ اگست ۱۹۶۱
- ہندوستان میں آسام کا لسانی مسئلہ
آزادی کی پندرہویں سالگرہ
بڑے ملکوں کی باہمی کش مکش
کویت کے تنازعہ کی شدت میں کمی
خال بہادر ظفر حسین خاں کی وفات
گاندھی جینتی
- ۲ ستمبر ۱۹۶۱
- ۱۵ اگست
تیج سالہ پلان کی منظوری
روس کا دوسرا انسان بردار خلائی جہاز خلا میں
۲۵ غیر جانبدار ملکوں کی سربراہ کا نفرنس،
یوگوسلاویہ کی راجدھانی بلغراد میں
قومی یک جہتی کانفرنس
ہوائی حادثے میں اقوام متحدہ کے سکرٹری جنرل
ہلاک
- ۳ نومبر ۱۹۶۱
- حاجی لون لون کا انتقال
اطلاعات و نشریات کے زیر اہتمام اردو اخبارات
اور کتب کی نمائش
عالم انسانیت ایٹمی دھماکوں سے لرزہ بر اندام
ہندی کے مشہور شاعر سوربہ کانت ترپانھی زالا
کا انتقال
- ۲ دسمبر ۱۹۶۱
- پہلی ایشیائی تاریخ کانفرنس
مشترکہ رسم الخط کے باب میں تحقیق
مشرقی افریقہ کا علاقہ ٹانگانیکا آزاد
گوا کی آزادی اور الہرام کا تبصرہ
آندھرا پردیش میں اردو کانفرنس
تیسرا عام انتخاب
- ۲ جنوری ۱۹۶۲
- ۲ فروری ۱۹۶۲

- کرکٹ کی تاریخ میں نئے باب کا اضافہ
۲ مارچ ۱۹۶۲
افریقی ممالک میں آزادی کی لہر
یوم قلی قطب شاہ
پدم بھوشن دو اردو داں کو
حفیظ سید کا انتقال
- ۲ اپریل ۱۹۶۲
امریکہ کے خلا باز، خلا میں
جمال عبدالناصر کا انٹرویو
ملک کے تیسرے عام انتخابات کے بعد
امتیاز علی عرشی کو ساہتیہ ایوارڈ
محروم کو ایوارڈ
- ۲ مئی ۱۹۶۲
الجیریا اور فرانس کے درمیان جنگ بندی معاہدہ
حالیہ انتخابات ایک جائزہ
ترقی پذیر معیشت اور عوام
ڈاکٹر راجندر پرساد صدر جمہوریہ سے سبکدوش
- ۲ جون ۱۹۶۲
اعزازات اور سندوں کی تقسیم
چھوٹی صنعتوں کی ہمت افزائی
- ۲ جون ۱۹۶۲
صدر جمہوریہ ہند اور نائب صدر کا انتخاب
ہندوستان کی ترقی
- ۲ جولائی ۱۹۶۲
گاندھی پیس فاؤنڈیشن کا اجلاس
الجیریا کی آزادی
لنچن ترقی اردو بمبئی کی طرف سے قومی یک جہتی
کی تحریک
فن تعمیر نمبر
- ۳ فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲
اقتصادی ترقی کی رفتار اطمینان بخش
جمہوریت کی آزاد
ڈاکٹر اشرف، شاہد صدیقی اور حفیظ الرحمان
چلے گئے
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۲
الجرائز کی آزادی اور جھگڑے
برطانیہ یورپی مشترکہ منڈی میں شامل
ہندوستان کی آبادی ۳۵ کروڑ ۹۲ لاکھ
روس کے سائنس داں

۲	تظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	تظفر نمبر سید محی الدین قادری زور چلے سے رزینت محل اور بہادر شاہ ظفر کی تصویر ٹائٹل پر ہندو چین جنگ اور اس کے نتائج سردار صاحب ماسٹر جگت سنگھ مرحوم چین کا ہندوستان پر قبضہ مسئلہ کشمیر۔ اور ہندو پاک جنگ یوم جمہوریہ کی تقریبات استاد ولایت حسین خان (تصویر) مالی سال کا بجٹ پارلیامنٹ میں چین کو لبو کان فرنس چین و پاک معاہدہ ہند، نیپال ملاقات اخرام پوری، راز پزدانی، احمد سہارن پوری، سر سید سلطان احمد کی وفات غالب کے خط کا عکس پشت پر اردو کے شعرا و ادبا کو انعامات چین کی بہتان تراشی عراق اور شام برطانیہ اور امریکہ کی ہندوستان کو مدد کا وعدہ مصر، شام اور عراق کے لیڈروں کی دفاعی تجاویز ایورسٹ کی فتح مہاراشٹر اردو بک سیلرز اور ایوارڈ کمیٹی شوکت تھانوی، پنڈت راہل سانکر تیا سن کا انتقال ملک کی تعمیر و ترقی صدر جمہوریہ ڈاکٹر ادرادھا کرشنن کا دورہ امریکہ ایتھوپیا کی راجدھانی عدیس اہابا میں افریقی ملکوں کے سربراہوں کی کانفرنس ڈاکٹر ہادی حسن کا انتقال جنوبی افریقہ کی بڑھتی ہوئی نسلی تفریق روسی خالون فلما میں
۲	جنوری ۱۹۶۳	
۲	فروری ۱۹۶۳	
۲	مارچ ۱۹۶۳	
۲	اپریل ۱۹۶۳	
۲	مئی ۱۹۶۳	
۲	جون ۱۹۶۳	
۲	جولائی ۱۹۶۳	
۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	

- ہندوستان میں نیشنل ٹیلکس سروس کا افتتاح
ذائقہ بنگلوری کی وفات
افسانہ نمبر کے بارے میں
آزادی ۱۶ ویں سالگرہ پر پنڈت جواہر لال نہرو
کی تقریر
- ۲ ستمبر ۱۹۶۳
- چین کی جنگ پسندی
امریکہ، برطانیہ اور روس کے مابین ایٹمی
تجربات کے معاہدے
فضا، خلا اور زیر آب ایٹمی تجربوں پر پابندی
کا مطالبہ
- ۳- ۲ اکتوبر ۱۹۶۳
- ہندوستان کی ناوابستگی کی پالیسی
ادیب سہارن پوری، سرشار کسمنڈی کا انتقال
بابا گھرک سنگھ کا انتقال (تصویر)
- ۲ نومبر ۱۹۶۳
- چین کی سیاست
پروفیسر ہمایوں کبیر افغانستان میں
چین کے صوبہ سنکیانگ کے مسلمان ظلم کے شکار
پاکستان، چین کی طرف پیش قدمی
مراکو اور الجیریا
- ۲ دسمبر ۱۹۶۳
- قاضی معراج الدین کی وفات
ایں ماتم سخت است کہ گویند جواں مرد
(امریکہ کے صدر کینیڈی کی وفات پر)
(تصویر ٹائٹل پر اندر)
- ۲ جنوری ۱۹۶۴
- رنجبار اور کینیا آزاد
آبادی سے متعلق ایشیائی ملکوں کی کانفرنس
ہندی کے ناول نگاریش پال کی ۶۰ ویں سالگرہ
منشی گوری شنکر لال اختر کی وفات
- ۲ فروری ۱۹۶۴
- مسد کشمیر سلامتی کونسل میں، وزیر معسوم
کریم محمد چنگل کی تقریر
شاد عارنی کی وفات - تصویر اور مختصر حالات
ٹائٹل پر
- ۲ اپریل ۱۹۶۴
- غیر صحت مند سیاست
- ۲ مئی ۱۹۶۴

- شعبہ اردو دہلی یونیورسٹی میں "مستشرقین
کی اردو خدمات" کے عنوان سے سے می نار
ایک روشن دماغ تھانہ رہا۔ نہرو کی وفات
زندگی کے اہم واقعات
تعزیتی پیغامات
نہرو نے کہا (اقوال)
ہمارے نئے وزیر اعظم۔ لال بہادر شاستری
(تصویر)
- ۲ جون ۱۹۶۴
- دوار کا پرشاد افق کی صد سالہ برسی
مالک رام مہر اور یورپ کے چھ سالہ قیام کے
بعد واپس
حامد حسن قادری کا انتقال
- ۲ جولائی ۱۹۶۴
- سدا چار سمیٹیوں کا قیام
پنجابیتی راج کی سالانہ کانفرنس
حیرت انگیز کامیابی
اچھے منصوبے کی تکمیل
بدعنوانی ختم کرنے کے لیے کمیٹی کا قیام
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۴
- ماہر موسیقار استاد مشتاق حسین کا انتقال
رومن کیٹھولک عیسائیوں کی عالمی کانفرنس
چین کی جارحیت
نصیر الدین ہاشمی کا انتقال
- ۲ دسمبر ۱۹۶۴
- روس کی نئی حکومت اور ہندوستانی تعلقات
کویت کے وزیر اعظم کی ہندوستان آمد
امداد باہمی ہفتہ
بین الاقوامی فلمی میلے میں ۳۳ ملکوں کی شرکت
خوراک مسئلہ
دارالمصنفین اعظم گڑھ کا جشن طلانی
- ۲ جنوری ۱۹۶۵
- ۲۶ جنوری
انڈونیشیا کا مجلس اقوام متحدہ کی رکنیت
سے استعفیٰ
چرچل اور ٹی ایس ایلٹ کا انتقال
- ۲ مارچ ۱۹۶۵

- غذائی صورتِ حال بہتر
- ۲ اپریل ۱۹۶۵ ۱۹۶۵ عالمی تعاون و اشتراک کا سال
دار المصنفین کے جشنِ طلائی میں صدرِ جمہوریہ
ڈاکٹر ذاکر حسین کی تقریر
- ۲ مئی ۱۹۶۵ جواہر لال نہرو کو خراج عقیدت
روس اور خلائی پرواز
- ۲ جون ۱۹۶۵ رسل و رسائل کی بین الاقوامی یونین کے سوسائٹ
ہندوستان میں تعمیر و ترقی کی سرگرمیاں
میٹھلی سٹرن گیت کی تصویر ٹائٹیل پر
- ۲ جولائی ۱۹۶۵ ہند پاک تعلقات
اقوامِ عالم میں تعلیمی اور تہذیبی اشتراک ص ۱۲
- ۲ وزیر اعظم لال بہادر شاستری کا دورہ روس
ہندوستان کی سرحدوں پر پاکستانی فوجوں کا
اجتماع
- ۲ دستکاری نمبر
اگست ۱۹۶۵ ہندو پاک معاہدہ جنگ بندی
لندن میں دولت مشترکہ کانفرنس
لسانی مسئلے اور حکومت
- ۲ ستمبر ۱۹۶۵ بی کے دت کا انتقال (تصویر ٹائٹیل پر)
جزائر مالدیپ کی آزادی
بھارت اور خاندانی منصوبہ بندی
مالک رام ریٹائر
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۵ ہندو پاک جنگ اور یو این او
ہندو پاک جنگ
- ۲ نومبر ۱۹۶۵ امتیاز علی عرشی، زار زتشی دہلوی کا انتقال
ہندو پاک جنگ
- ۲ دسمبر ۱۹۶۵ انڈونیشیا کی سیاست
نظام لکچر دلی یونیورسٹی
پشت ٹائٹیل پر زار دہلوی کی تصویر
- ۲ جنوری ۱۹۶۶ وزیر اعظم لال بہادر شاستری کی پاکستان کے
صدر سے گفتگو
کرکٹ کھلاڑی وزی کا انتقال

- لوہرے فرقے کے رہنما ڈاکٹر طاہر سیف الدین
کا انتقال
شہید زین
۲ - ۵ فروری ۱۹۶۶
- تلوک چند محروم کی وفات
اندر گا ندھی ہماری نئی وزیر اعظم
ہندوستانی طیارہ تباہ
سامتیہ اکادمی اور مولانا آزاد کی کتابیں
اعلان تاشقند
۲ مارچ ۱۹۶۶
- لوک سبھائیں ۶۷ - ۱۹۶۶ کا بجٹ
باہری امداد
اورے سنکر بھٹ کا انتقال
وزیر اعظم کا دورہ امریکہ
امتیاز علی عرشی کی ۶۱ ویں سالگرہ
مالک رام اور مختار الدین آرزو کو میر ایوارڈ
دہلی یونیورسٹی کے شعبہ اردو کو نظام رٹسٹ
کا عطیہ
۲ اپریل ۱۹۶۶
- گوپال کرشن گوکھلے کی ۱۰۰ ویں سالگرہ
نند لال بوس کی وفات
۲ مئی ۱۹۶۶
- نیاز فتح پوری کا انتقال
نصیر معین الدین ڈاگرموسیقی کے استاد کا
انتقال
۲ جون ۱۹۶۶
- روپے کی شرح مبادلہ میں کمی
تریوندرم میں گاندھی بھون کا افتتاح
مطلع عالم پر جنگ کے بادل
سردش عسکری طباطبائی، جوہر ٹونگی کی وفات
اقوام متحدہ کی تقریب
گاندھی جینتی
۲ جولائی ۱۹۶۶
- ڈراما نمبر آگست ۱۹۶۶
ستمبر ۱۹۶۶
۲ اکتوبر ۱۹۶۶
- راجا ہندی خاں کا انتقال

- ۲ نومبر ۱۹۶۶ء سی پی راماسوامی کا لندن میں انتقال
نہرو انعام دینے کا فیصلہ
- ۲ دسمبر ۱۹۶۶ء ۲۱ سے ۲۳ اکتوبر تک اشتراکی وفاقی جمہوریہ
یوگوسلاویہ کے صدر جوزف بروز ٹیٹو، متحدہ
عرب جمہوریہ کے صدر جمال عبدالناصر، اور
وزیر اعظم ہند شری متی اندرا گاندھی کے مابین
ایک میٹنگ
بہار اور مشرقی یوپی کے اضلاع میں شدید
خشک سالی
حالیہ الیکشن
کوآپریٹو تحریک
چیکوسلواکیہ کے صدر بھارت کے دورے پر
ملک کے حالات
بڑھتی ہوئی آبادی
ہمارا ملک اور کھیل کود
آج کل کی روایت
بچوں کی فلمیں بنانے والے والٹ ڈز کا انتقال
چین میں بد امنی
امریکہ، برطانیہ اور روس کا اقوام متحدہ کے
معاهدے پر دستخط
ہمارا ملک سب سے بڑا جمہوریہ
پدم بھوشن اور پدم شری کا اعزاز
میرا یوارڈ
چین اور ہندوستان، انقلاب اور انتخاب
نظام الملک، نظام الدولہ میر عثمان علی خاں کا
انتقال (تصویر ٹائٹل پر)
سعادت علی خاں کا انتقال
بیگم عطیہ فیضی، صدق جالسی، آغا شہر لکھنوی،
ارم لکھنوی، حیدر شکیب کی وفات
چوتھے عام انتخابات
پارٹی پوزیشن
- ۲ جنوری ۱۹۶۷ء
- ۲ فروری ۱۹۶۷ء
- ۲ مارچ ۱۹۶۷ء
- ۲ اپریل ۱۹۶۷ء
- ۲ - ۳ مئی ۱۹۶۷ء

- ۲ جون ۱۹۶۷ء صدر جمہوریہ ہند ڈاکٹر ذاکر حسین
لوک سبھا میں ۶۸-۱۹۶۷ء کا بجٹ پیش
- ۲ جولائی ۱۹۶۷ء کولمبو پلان کے سولہ برس
تارا شنکر بندوپادھیائے کوگیان پلیٹھ ایوارڈ
اسرائیل اور متحدہ عرب جمہوریہ میں جنگ
چین کا ہائیڈروجن بم
تشدد کا نیا طریقہ گھراؤ
انڈیا لکھنوی، شاہد احمد دہلوی، رفیق مارہروی
انگریز پوری کا انتقال
سحر البیان کے ایک صفحہ کا عکس پشت پر
الوداع
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۷ء عرش ملیانی ملازمت سے سبکدوش
سیلاب کی تباہ کاریاں
خاندانی منصوبہ بندی ہفتہ
اقوام متحدہ کی جنرل اسمبلی کا اعلان نامہ
انسانی حقوق کے تحفظ کے اہم تاریخی اعلان
اتفاق رائے سے منظور
برطانیہ کے سابق وزیر اعظم لارڈ ایٹلی اور
رام منوہر لویہا کا انتقال
۲۶ جنوری کا دن
تلوک چند محروم کی دوسری برسی
وفاقی جمہوریہ جرمنی کے چانسلر کی ہندوستان آمد
۲۴-۲۵ م م
- ۲ فروری ۱۹۶۸ء آج کل کے بارے میں لوگوں کے مشورے
مولانا آزاد کی برسی
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی کے نئے وائس چانسلر
قرۃ العین حیدر اور امرت لال ناگر کو ساہتیہ
ایوارڈ
- ۲ مارچ ۱۹۶۸ء پارلیامنٹ کے دونوں ایوانوں کے مشترکہ
اجلاس سے صدر جمہوریہ ڈاکٹر ذاکر حسین کا خطاب
سراج لکھنوی کی موت

- ۲ اپریل ۱۹۶۸ ۶۹-۶۸ کا بجٹ پارلیمنٹ میں پیش
ہوشنگ آباد میں سپرمل کا افتتاح
نئی دہلی میں انجمن ترقی اردو ہند کے صدر دفتر
”اردو گھر“ کی تعمیر
صدر جمہوریہ ہند ڈاکٹر ذاکر حسین کی ۷۱ ویں
سالگرہ
امن و صلح کے مذاکرات
ہندوستانی زبانوں کی ۱۳۵ ویں سالگرہ
قومی ترقیاتی کونسل کے اجلاس
کچھ اردو نمبر کے بارے میں
پرویز شاہدی کا انتقال
۱۵ اگست کا دن
آجکل کا اردو نمبر
رفیق کار مظفر شاہ کا انتقال
علی علی خوبصورت اور شان دار تہذیب کی تعمیر
ہم اندھیرے سے نکل آئے ہیں
۲۴ اکتوبر یوم اقوام متحدہ
۲ اکتوبر گاندھی جینتی
آزاد ہند کے قیام کی سالگرہ
نجیب اشرف ندوی کا انتقال
ترقیاتی منصوبے اور نہرو
ملکی دفاع
آج کل کے اردو نمبر کے بارے میں
۱۹۶۸ حقوق انسانی کے لیے بین الاقوامی سال
۱۹۶۸ کا آخری شمارہ
آجکل کے بارے میں استفسار
غالب کی صد سالہ برسی اور آج کل کا غالب نمبر
غالب کی تحریر کا عکس اور تصویر ٹائٹل پر
اظہار رائے کی آزادی
معاشی میدان میں ترقی کی رفتار
قومی اعزازات — (تصاویر ٹائٹل پر)
- ۲ مئی ۱۹۶۸ ۲-۳
- ۲ جون ۱۹۶۸
- ۲ جولائی ۱۹۶۸
- ۲ اردو نمبر اگست ۱۹۶۸
- ۲-۳ ستمبر ۱۹۶۸
- ۲ اکتوبر ۱۹۶۸
- ۲ نومبر ۱۹۶۸
- ۲ دسمبر ۱۹۶۸
- ۲ غالب نمبر فروری ۱۹۶۹
- ۲ مارچ ۱۹۶۹

۲ - ۳	اپریل ۱۹۶۹	پارلیا منٹ کے دونوں ایوانوں سے صدر جمہوریہ ہند ڈاکٹر ڈاکر حسین کا خطاب غالب صدی ہفتہ (تساویر آخری صفحات پر) گوگل چند نارنگ کی وفات وزیر اعظم کا دورہ برما
۲	مئی ۱۹۶۹	اقوام متحدہ کے ماہرین کی ٹیم بھارت میں نظم نمبر کے بارے میں اٹھ گیا ایک حریفانہ مرد افگن
۲ - ۵	جون ۱۹۶۹	(صدر جمہوریہ ڈاکٹر ڈاکر حسین کی وفات) ملک میں اتحاد اور قومی یک جہتی کو پروان چڑھانے کے لیے حکومت ہند کے اقدامات
۲	اگست ۱۹۶۹	انسان چاند پر مملکت پالیسی
۲	ستمبر ۱۹۶۹	ڈاکٹر عندلیب شادانی اور پروفیسر ہمایوں کبیر کا انتقال (تصویر ٹائٹیل پر) ہاتھ گا ندھی کی صد سالہ تقریبات شمالی ویت نام کے صدر ڈاکٹر ہو چی منہ کی موت گردانگ
۲	نومبر ۱۹۶۹	علی عباس حسینی کی موت
۲	دسمبر ۱۹۶۹	گاندھی جی صدی تقریبات کی تصاویر ص ۲۶-۲۷ انسانی حقوق کے تحفظ کا اعلان جناب اجمل خاں ممبر پارلیا منٹ کا انتقال
۲	جنوری ۱۹۷۰	یوم جمہوریہ خصوصی نمبر آج کل کی فروخت
۲	فروری ۱۹۷۰	صدر جمہوریہ کی تقریر کا اقتباس ندرت کان پوری، واقف مراد آبادی کا انتقال (دونوں کی تصویر)
۲	مارچ ۱۹۷۰	فرقہ دارانہ فسادات اور قومی یک جہتی کونسل کا اجلاس
۲	اپریل ۱۹۷۰	پارلیا منٹ کے بجٹ سیشن سے صدر وی وی گری کا خطاب

۲	مئی ۱۹۶۰	بھارت اور پاکستان کے درمیان فرخا پراجیکٹ سے متعلق سرکاری سطح پر گفتگو
۲	جون ۱۹۶۰	آج کل کے اٹھائیس سال
۰		آج کل کے خصوصی شمارے
۲	جولائی ۱۹۶۰	امتیاز علی تاج اور شکیل بدایونی کی وفات
۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۰	آج کل کی سلور جوبلی کی تقریبات کی رپورٹ
۱	ستمبر ۱۹۶۰	افسانہ نمبر
۲-۳	اکتوبر ۱۹۶۰	فراق گورکھپوری کو گیان پیٹھ ایوارڈ (تصویر)
		اقوام متحدہ کے ۲۵ سال
		بین الاقوامی تعلیمی سال
		اجتماعی ترقی کی تحریک
۲	نومبر ۱۹۶۰	متحدہ عرب جمہوریہ کے صدر جمال عبدالناصر کی موت اور وزیر اعظم ہند کا پیغام
۲	دسمبر ۱۹۶۰	اقوام متحدہ کی سلور جوبلی پر صدر جمہوریہ ہند کی تقریر
		افریقی اور ایشیائی ادیبوں کی کانفرنس
		حقی حزیں، تیغ الہ آبادی کی وفات
۲	جنوری ۱۹۶۱	یوم جمہوریہ کی تقریبات اور ہم ممتاز ہندوستانی سائنس دان ڈاکٹر سی۔وی رمن کا انتقال
۲	فروری ۱۹۶۱	بنکاک میں منعقد چھٹا ایشیائی کھیل اور بھارت کی کامیابی
		اردو اخبارات
		کچھ شمارے کے بارے میں
۲	مارچ ۱۹۶۱	وشاکھا پٹنم میں فولاد کارخانے کا سنگ بنیاد
		حیات اللہ انصاری کو ساہتیہ ایوارڈ
		روش صدیقی اور عابد علی عابد کی وفات
		ٹائمز پر پدم شری کا اعزاز پانے والے شعراء کی تصاویر
۲	اپریل ۱۹۶۱	لوک سبھا اور اسمبلیوں کے الیکشن
		کرکٹ میچ

۲	مئی ۱۹۷۱	پانچویں لوک سبھا اور راجہ سبھا کے مشترکہ اجلاس سے صدر جمہوریہ ہند وی وی گری کا خطاب
۲	جون ۱۹۷۱	پروفیسر عبدالقادر سروری کا انتقال
	جولائی ۱۹۷۱	مشرقی بنگال میں سالمیت اور قومی اتحاد اقلیتوں سے متعلق سے می نار پارلیامنٹ میں اقتصادی سروے پیش
۲	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	کولمبو پلان
۲	اکتوبر ۱۹۷۱	فلم نمبر کیوں
		مہاتما گاندھی
		سوویت یونین اور ہندوستان کے درمیان دوستی کا معاہدہ
۲	نومبر ۱۹۷۱	کچھ فلم نمبر کے بارے میں
		پاکستان کی جنگی تیاریاں
		فلم نمبر پر تبصرہ
۲	دسمبر ۱۹۷۱	یونسکو کے ۲۵ سال
		خواجہ غلام محمد صادق تعارف اور تصویر
۵-۲	جنوری ۱۹۷۲	پاکستان کا چوتھا حملہ
		جنگ کا ذمہ دار کون
		اعلا انسانی اقدار کے لیے جنگ
		ہندو پاک مفاہمت ، وقت کی ضرورت
		خواجہ غلام السیدین تعارف و تصویر ٹائٹیل پر
		غلام رسول مہر ڈاکٹر سید عبداللطیف تصویر ٹائٹیل پر
۲	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	یوم جمہوریہ کی بائیسویں سالگرہ اور صدر جمہوریہ کا پیغام
		کشمیر کے ادبا و شعرا کی تصویریں ٹائٹیل پر
۲	مارچ ۱۹۷۲	ریاستی انتخابات
		کچھ شمارہ کے بارے میں
		خطوط اور کھیل کود کا مشورہ
		غالب کی مختلف تصاویر ٹائٹیل پر
۲	اپریل ۱۹۷۲	ہندوستان میں کتابوں کی بکری کا مسئلہ

۲	مئی ۱۹۶۲	یہ شماره ہندوپاک تعلقات ہند کے مسلم چیف منسٹر پارلیا منٹ میں اردو ادیب رشید احمد صدیقی کو ساہتیہ ایوارڈ میںا کماری کی موت
۲	جون ۱۹۶۲	آج کل کا مقصد — اور اس کا محاسبہ
۲	جولائی ۱۹۶۲	دو دورے (صدر نیشن و صدر بھٹو) پر تھوی راج کپور کی موت خان دانی منصوبہ بندی اور مسلمان
۹	اگست ۱۹۶۲	پہلا قدم یہ شماره
۲	ستمبر ۱۹۶۲	پندرہ اگست
۲	اکتوبر ۱۹۶۲	موجودہ نسل اور ہاتھ تانگاندھی
۲	نومبر ۱۹۶۲	ٹی وی اور ہم
۲	دسمبر ۱۹۶۲	کچھ اپنے بارے میں
۲	جنوری ۱۹۶۳	پروفیسر احتشام حسین (تصویر ٹائٹل پر)
۲	فروری ۱۹۶۳	راجا جی
۲	مارچ ۱۹۶۳	یہ شماره غم فرقت (فرقت کا کوروی کی یاد میں)
۲	اپریل ۱۹۶۳	یہ شماره بجٹ اور ہم بنگلہ دیش کے انتخابات احتشام حسین کی تصویر اور ان کی تحریر کا عکس ٹائٹل پر
۲	مئی ۱۹۶۳	مسلم یونیورسٹی ایکٹ
۲	جون ۱۹۶۳	پکاسو اور ساہتی کی موت مسلم یونیورسٹی ایکٹ
۳	سیر و سیاحت خصوصی نمبر جولائی ۱۹۶۳	سن تو سہی جہاں میں ہے تیرا فسانہ کیا صلاح الدین ایڈیٹر جسارت کی گرفتاری یہ شماره — آئندہ شماره

۳- ۲	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳
۲- ۱	ضمیمہ اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳
۳- ۲	نومبر ۱۹۷۳
۲	دسمبر ۱۹۷۳
۲	جنوری ۱۹۷۴
۲	فروری ۱۹۷۴
۲	مارچ ۱۹۷۴
۲	طنز و مزاح نمبر اپریل ۱۹۷۴
۲	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴
۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴
۳- ۲	جولائی ۱۹۷۴
۲	اگست ۱۹۷۴
۳- ۲	ستمبر ۱۹۷۴
۵- ۲	اکتوبر ۱۹۷۴
۲	نمبر نومبر ۱۹۷۴

دگل، کرتار سنگھ

ہند میں اردو کا مستقبل
ہند پاک سمجھوتہ
مرکزی حکومت اور اردو
اردو نمبر محاسبہ اور رائیں
مغربی ایشیا صلح یا جنگ
یہ شمارہ، جو سجاد ظہیر نمبر ہے
پانچویں منصوبے کا خاکہ
اردو ایڈیٹروں کے مطالبے
ریاستی الیکشن
نہرو ایوارڈ
اعزازات (پدم شری، پدم بھوشن)
مجمع البحرین
یہ شمارہ - طنز و مزاح نمبر کے بارے میں
جشن ڈاکٹر عابد حسین
شری متی اندرا گاندھی کو اردو کی اعزازی ڈگری
یقین محکم، عمل پیہم، محبت قاتح عالم
یہ شمارہ
ڈاکٹر تارا چند نمبر
وزیر اعظم شری متی اندرا گاندھی کا دورہ ایران
پاکستانی فوجیوں کی واپسی
ہندی کے مشہور شاعر رام دھاری سنگھ دنگر
کی وفات
ہند کا کامیاب ایٹمی تجربہ
ہند - بنگلہ دیش مفاہمت
نامور صحافی شری درگاداس کی وفات
پندرہ اگست
یہ شمارہ
ہم اور وہ
پانچواں پلان اور عوامی اشتراک
امیر خسرو کے سات سو سال
آتش فشاں خاموش ہے

- دو دنوں طرف ٹائٹل پر تصویر اور عکس کلام
کسب کی حکمت عملی
عالمی غذائی کانفرنس
۲- ۲ دسمبر ۱۹۴۳
- مردولا سارا بھائی، سید نظیر حسین نظیر منظر لوری
ملکہ غزل بیگم اختر کی وفات
ہند کے دستور کی پچیسویں سالگرہ
اقوام متحدہ کے سابق سکرٹری جنرل اور برما
کے مشہور مدبر اور تھانٹ کا انتقال
۲- ۲ لوک گیت نمبر
جنوری ۱۹۴۵
- شری للت زائن مشرا کا قتل
نور الدین احمد دہلوی کا انتقال
۲- ۲ فروری ۱۹۴۵
- عورتوں کا بین الاقوامی سال
دیوان سنگھ مفتوں اور ڈاکٹر مسیح الزماں
کی وفات
۲- ۲ مارچ ۱۹۴۵
- ۱۹۴۵-۴۶ کا بجٹ
پروفیسر اعجاز حسین کا انتقال
۲- ۲ اپریل ۱۹۴۵
- اعلیٰ شاعر اچھا انسان
شہیم کرہانی کی وفات پر اظہار تعزیت
(ٹائٹل پر نادر تصاویر)
۲- ۲ مئی ۱۹۴۵
- کل ہند انیس سمپوزیم - ایک رپورٹ
تصویر ٹائٹل پر دو دنوں طرف اور انیس کی
تحریر کا عکس پشت پر
۲- ۲ انیس نمبر جون ۱۹۴۵
- فضا اور ہم
ہند کی بائیسویں ریاست
یہ شمارہ
ایم جینسی کے تیس دن
خواتین کو خراج عقیدت
۲- ۲ جولائی ۱۹۴۵
- بالو کے چند ارشادات
اقتصادی پروگرام کی پیش رفت
یہ شمارہ
اقتصادی پروگرام کی پیش رفت کشمیر میں
ریاستوں میں بے گار کی لعنت کا خاتمہ
۲- ۲ اگست ستمبر ۱۹۴۵
- ۲- ۲ اکتوبر ۱۹۴۵
- ۲- ۲ نومبر ۱۹۴۵

۲	دسمبر ۱۹۶۵	جمہوریت کی فتح کامن ویلتھ پارلیمانی کانفرنس ندوۃ العلماء کی پچاسویں سالگرہ یہ شمارہ
۲-۲	جنوری ۱۹۶۶	پچھلے دس سال کی کہانیاں زرعی پیداوار، صنعتی پیداوار معاشی ترقی، سائنس اور ٹیکنالوجی روزگار کے ذرائع، بیس نکاتی پروگرام ہند کی عورتوں کا رول ستتہ جیت رے کا عالمی ایوارڈ اندرا گاندھی کے اقوال
۲-۲	فروری ۱۹۶۶	تامل ناڈو اور مرکزی سرکار قومی بجٹ
۲	مارچ ۱۹۶۶	ذمیر صدیقی، شہاب مالیر کوٹلوی، شام موہن جگر بریلوی، سالک لکھنوی کی وفات گجرات ترقی کی شاہ راہ پر
۲-۳	اپریل ۱۹۶۶	ایمر جنسی کے ایک سال کا جائزہ ہندروس دوستی - قابل تقلید مثال ہندو ایران کے تعلقات - لامحدود ہندوستان اور جرمن ڈیموکریٹک ری پبلک گہرے دوست
۲-۳	مئی ۱۹۶۶	افغانستان نہایت مفید اور کامیاب دور قومی خدمات کا اعتراف
۲-۳	جون ۱۹۶۶	نادالستہ ممالک کی چوٹی کانفرنس پھول برساؤ شہیدان وطن کی خاک پر سائنسی مزاج کی ضرورت قیمتوں میں استحکام کنبدہ بندی کی خصوصی مہم
۲-۳	جولائی ۱۹۶۶	یوم آزادی کے موقع پر قوم کے نام صدر جمہوریہ ہند فخر الدین علی احمد اور وزیر اعظم شریٹی اندرا گاندھی کا پیغام
۲-۳	اگست ۱۹۶۶	
۲-۲	ستمبر ۱۹۶۶	
۲	اکتوبر ۱۹۶۶	

- جیون پیمہ نگم کے بیس سال
قاضی نذر الاسلام کی وفات
پانچویں بیچ سالہ پلان کی منظوری
یونٹسکو کے تیس سال
بنگلہ کے ناول نگار شرت چند (چیرجی) کا انتقال (تصویر)
- ۳ - ۲ نومبر ۱۹۶۶
- سورمند اور کامیاب دور - وزیر اعظم شریعتی
اندر اگانڈھی کا تین افریقی ممالک کا دورہ
گیان پیٹھ ایوارڈ
وزیر اعظم کے ارشادات
بابا گورو نانک کی ۵۰۰ ویں جنینتی
حیات اللہ انصاری ترقی اردو بورڈ کے نئے
چیرمین
اقوام متحدہ کے ۳۱ سال
ضبط تولید اور اسلام
ہم ہر طرح اردو کی ترقی چاہتے ہیں - فخر الدین علی احمد
اردو ایک جاندار اور نفیس زبان ہے - اندر اگانڈھی
فرقہ دارانہ اتحاد کے لیے بھرپور اور جرات مندانہ
اقدام
قابل ستائش جذبہ خدمت
عیسانی اور کنبہ بندی
نیشنل فلم فیسٹیول ایوارڈ
آغا حیدر حسن، وقار عظیم، سید ریاست علی کی
وفیات
فکر اسلام کی تشکیل جدید
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی کے سوئٹس
خواجہ حسن نظامی اور دوسرے خصوصی نمبر
وفیات : عبد الماجد دریابادی، نواب
علی یاور جنگ، یشال، (تصویر)
ٹائمیل پر خواجہ حسن نظامی کی تصویر اور کل ہند
سے می نار کی تصویر، اندر سر سید کی تصویر
دنیا کی سب سے بڑی جمہوریت
- ۵ - ۲ جنوری ۱۹۶۶
- ۳ - ۲ فروری ۱۹۶۶
- ۵ - ۲ مارچ ۱۹۶۶

		اردو کتابوں کی اشاعت طرحی غزلیں اور افسانے پروفیسر رشید احمد صدیقی کا انتقال ریڈ کر اس
۱۸ اور ۲	اپریل ۱۹۷۷	اردو کا عظیم نقصان تامل ناڈو نمبر
۳ - ۲	مئی ۱۹۷۷	طرحی غزلیں اور افسانے جمہوریت کی جیت حفیظ جالندھری دہلی میں اختر اور بیہوشی اور صدر الدین فضا کی وفات تامل ناڈو نمبر کے بارے میں
	۲	تامل ناڈو نمبر جون جولائی ۱۹۷۷
۲	اگست ۱۹۷۷	اعلیٰ تعلیم پر زور دیہی آبادی کے لیے علاج کی سہولتیں ہمارے نئے صدر نسیم سنجوار ریڈی ملک گیر معاشی جائزہ نشہ بندی جہاتا گاندھی نے کہا علامہ اقبال ان کی مختلف تصاویر ٹائٹل پر نیشنل بک ٹرسٹ کا سہ ماہی نامہ روزانہ ملاپ کے بانی ایڈیٹر مہاشہ آندسوامی کی وفات (تصویر) سردار دلجو بھائی پٹیل صدر امریکہ اور وزیر اعظم برطانیہ کا دورہ بچے اور تعلیم چارلی چپلن کی وفات (تصویر) اقلیتی کمیشن کتابوں کا ایسرا عالمی میلہ بینک ملک مشہور موسیقار کا انتقال کامیابیوں کا ایک سال
۲	ستمبر ۱۹۷۷	
۳ - ۲	اکتوبر ۱۹۷۷	
۱	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	
۲	دسمبر ۱۹۷۷	
۲	جنوری ۱۹۷۸	
۲	فروری ۱۹۷۸	
۲	مارچ ۱۹۷۸	
۲	اپریل ۱۹۷۸	
۳ - ۲	مئی ۱۹۷۸	

		چھٹے پلان کے مقاصد
		زندگیاں میں یوم غالب (تصویر)
		میرا بہن کو اعزاز
		ہر دے ناتھ کنزرو کا انتقال (تصویر)
۲	جون ۱۹۴۸	گمزور طبقوں کا تحفظ
		شراب نوشی کے مضر اثرات
۲	جولائی ۱۹۴۸	بالغوں کی تعلیم وقت کی اہم ضرورت
		زیادہ اناج کی پیداوار
۲ باقی ۱۳	اگست ۱۹۴۸	زندگی یا موت
		(وزیر اعظم ہند شری مرارجی ڈیسانی کی اقوام متحدہ
		کی جنرل اسمبلی میں کی گئی تقریر)
۳ - ۲	ستمبر ۱۹۴۸	انٹیہ آدرے
		عظیم رقاص کی موت (بھوہار راج)
۳ - ۲	اکتوبر نومبر ۱۹۴۸	آج کل کے بارے میں
		تعلیم بالغاں کی قومی مہم
		ملک کی خوشحالی کا ضامن محدود کنبہ
		کم سنی کی شادی - ایک سماجی بُرائی
		اس شمارے کے بارے میں
		بچوں کا ضمیر
۳ - ۲	دسمبر ۱۹۴۸	انسانی حقوق کا عالمی اعلان
		راج گویال آچاری کا جشن صد سالہ
		سلیمان خطیب، شہر یار پرواز کا انتقال
		مولانا محمد علی نمبر
		تحریک خلافت کی مقبول ترین نظم
۵ - ۲	جنوری ۱۹۴۹	بچوں کا بین اقوامی سال
		ڈاکٹر سید عابد حسین کی وفات
۲	فروری ۱۹۴۹	فلسی میلہ، ثقافتی اجتماع
		محمور جالندھری کی وفات (تصویر)
۲	مارچ ۱۹۴۹	تعلیم بالغاں اور عام تعلیم
۲	نیمبر اپریل ۱۹۴۹	آج کل بچوں کے لیے
۲	جون ۱۹۴۹	اردو کتابوں کی نمائش

ہمارے خصوصی شمارے

رک کی نور کی موت

معیار زندگی کی بلندی

ڈبوں میں محفوظ اشیائے خوراک

ڈاکٹر ہزاری پر سادہ ویدی کی موت

شیخ عبداللہ کے خط کا عکس ص ۴۲

۲ جولائی ۱۹۷۹

۲ اگست ۱۹۷۹

یوم آزادی

خصوصی شمارے کا اعلان

منظومات نہ بھیجنے کی گزارش

فرحت کیفی کی موت (ایک تصویر)

تعلیم بالغاں

شوکت علی فانی بدایونی

۲ ستمبر ۱۹۷۹

۲ اکتوبر ۱۹۷۹

دیہی ترقی

اقوام متحدہ

ایک عظیم سانحہ - جے پرکاش نرائن کی موت

ایک ادبی سانحہ - عرش طیبانی کی موت

مولانا محمد علی صد سالہ تقریبات

(مختلف تقریبات کی رپورٹ اور تصاویر)

سہیل عظیم آبادی (تصویر)

میرجھویان چند رہا کی کے مایہ ناز کھلاڑی کی

وفات (تصویر)

۳ - ۲ نومبر ۱۹۷۹

۳ - ۲ دسمبر ۱۹۷۹

۲ جنوری ۱۹۸۰

۳ - ۲ فروری ۱۹۸۰

جمہوریت کی جیت

غالب اور ہم

رضیہ سجاد ظہیر اور تاجور سامری کی وفات

(رضیہ سجاد ظہیر کی تصویر ٹائٹیل پشت پر)

تاباں کو ساہتیہ ایوارڈ (تصویر)

ہمارے خصوصی شمارے

۲ مارچ ۱۹۸۰

۲ اپریل ۱۹۸۰

یوم جمہوریہ

بچوں کا ضمیر

کتابوں کی عالمی نمائش پر صدر جمہوریہ کی

افتتاحی تقریر کا لب لباب

- ۳-۲ مئی ۱۹۸۰ ہندو پاک اردو سے می نار اور اس کی تصاویر
فن کاروں کو اعزازیہ اور اس کی تصویر
(بسم اللہ خاں، فدا حسین، سہراب مودی)
ترگس دت
- ۳-۲ جون ۱۹۸۰ رپورٹ ڈاکٹر عابد حسین سیمنا، جامعہ ملیہ اسلامیہ
رپورٹ پریم چند سیمنا زیر اہتمام ترقی پسند
مصنفین
- آج کل کا پریم چند نمبر
ر تصاویر بھی سے می نار کی - عابد صاحب کی
مختلف تصاویر ٹائٹل پر)
- ۳-۲ جولائی ۱۹۸۰ سادگی پر زور
چھو اچھوت ایک سماجی لعنت
کنہیا لال کیور کی وفات
مارشل ٹیٹو صدر یوگوسلاویہ کی وفات
پریم چند نمبر
ٹائٹل پر قرۃ العین حیدر کی تصویر
آزادی اور پریم چند نمبر
خدمات کا اعتراف (پروفیسر سید ضامن علی)
خلاتی میدان میں کار نمایاں
(اس - ایل - وی - ۳۰ - کی اڑان)
آہ صفا آہ، ممتاز مفتی کی وفات (تصویر)
ر علامہ جمیل مظہری کی تصویر ٹائٹل کور کے اندر
مہاتما گاندھی
ڈاکٹر انصاری نمبر
ڈاکٹر صفا آہ سیناپوری کا انتقال
جواہر لال نہرو کی یاد
جواہر لال نہرو یونیورسٹی میں منشی پریم چند
پر قومی مذاکرہ (فنکشن کی تصویر)
راج کوی میلارام دقا اور غالب اکیڈمی رنگون
کے جنرل سکریٹری، احمد عبداللہ شاکر کی وفات
(دولوں کی تصویر)
- ۲ پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰
- ۳-۲ ستمبر ۱۹۸۰
- ۲ اکتوبر ۱۹۸۰
- ۲ نومبر ۱۹۸۰

۳ - ۲	دسمبر ۱۹۸۰	تقریبات چودھویں صدی ہجری قومی یک جہتی وقت کی اہم ضرورت اطلاعات کا آزادانہ تبادلہ ڈاکٹر مختار احمد انصاری بچوں کا ضمیمہ
۲	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	یوجنا بینک اڈیشن کو انعام ڈاک ٹکٹ مختار احمد انصاری (تصاویر)
۲	فروری ۱۹۸۱	غالب سے می نار آنسہ منظورہ اختر کی وفات
۲	مارچ ۱۹۸۱	ترقی اور خوشحالی کے اقدامات دانش فرازی اور مسعود اختر جمال کی وفات
۳ بقیہ ۳۳ پر	اپریل ۱۹۸۱	ترقی کا منشور ہمارا بجٹ پروفیسر اسلوب احمد انصاری کو ساہتیہ ایوارڈ آہ! مولانا امتیاز علی عرشی قومی اعزازات فولاد ساز کارخانہ عالمی بینک کے صدر کا دورہ ہند پریم چند پر بین الاقوامی سے می نار سائنس عوام کی خدمت کا ذریعہ قرأت کا بین الاقوامی مقابلہ ہند سعودی عرب معاہدہ فیض احمد فیض زرگس رت، مولانا عبدالوجید صدیقی کی وفات صالح معاشرہ کی تعمیر ہمارا تعلیمی نظام ہند - یمن مشترکہ اعلائیہ قومی کانفرنس گیان پیٹھ ایوارڈ پریم چند سے می نار اقتصادی ترقی - وزیر اعظم کی تقریر مواصلاتی مہنوی ستیارہ
۳ - ۲	مئی ۱۹۸۱	
۳ - ۲	جون ۱۹۸۱	
۳ - ۲	جولائی ۱۹۸۱	
۲	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	

۳- ۲	اکتوبر ۱۹۸۱	حسرت نمبر بڑھتی ہوئی آبادی — ایک چیلنج سماج کے مفید رکن بنانے کے اقدام سہیل نمبر کا اعلان
۲	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	نہرو کے اقوال آبادی کی روک تھام خواتین کی ترقی
۳- ۲	دسمبر ۱۹۸۱	ہماری ثقافتی میراث اور اسلام مشہور شاعر باقی کا انتقال
۲	جنوری ۱۹۸۲	تیسرا عالمی بیوپاری میلہ جن جن کی سیوا میں
۳- ۲	فروری ۱۹۸۲	لمحہ فکریہ مردماں بسیار تقریباً ستو برس میں ۳۱۶ فیصد سے زائد اضافہ بیشتر ملکوں سے زیادہ غالب ایوارڈ برائے ۱۹۸۰ اقتصادی ترقی کا نیا بیس نکاتی پروگرام ہمہ جہت ترقی کے لیے دیہی غریبوں پر خصوصی توجہ بے زمین مزدوروں کے لیے مکان بچوں کے لیے دوپہر کا کھانا طبی خدمات بنیادی تعلیم - ۹ ارب روپے مخصوص جوش و فراق کی موت
۳- ۲	مئی ۱۹۸۲	آج کل کے صادقین: کل اور آج، محنت کا پھل کیل کانٹے سے لیس کھلاڑی (ایشیائی کھیلوں سے متعلق باتیں) رصادقین کی دو تصویریں
۳- ۲	جون ۱۹۸۲	نویں ایشیائی کھیلوں کی تیاریاں روزگار کا قومی دیہی پروگرام گندی بستیوں کا سدھار

- پر وگرام پر عمل درآمد کے لیے مزید موثر اقدام
دیہات میں بجلی
بڑھتی ہوئی آبادی کا مسئلہ
سماجی تحفظ کے سرٹی فیکٹوں کی اجراء
بھارت اور ایشیائی کھیل
بہتر مستقبل کی امید افزا دلیل - وزیراعظم کی
جدید ٹکنالوجی اور سائنسی تحقیق سے متعلق تقریر
اس شمارے کی فضیلت - جمیل نمبر
زرعی برآمدات : نئی حکمت عملی
بہتر صحتی خدمات
دیہی روزگار کے لیے ۹۰ کروڑ روپے
آہ ! شیخ محمد عبداللہ (تصویر کے ساتھ)
صدر جمہوریہ ہند شری ذیل سنگھ اور وزیراعظم
ہند شری متی اندرا گاندھی کی تقریر - یوم آزادی
کے موقع پر
کنہہ بندی کی مقبولیت
بیس نکاتی پروگرام پیش رفت کامیابیاں
بچوں کے لیے قومی پالیسی
نویں ایشیائی کھیل علامتی نشان
ہند کا بین الاقوامی تجارتی میلہ ۱۹۸۲
خاندانی منصوبہ بندی
وفیات
سپر ایشیاڈ
وفیات ، ونوبا بھاوسے اور ملاپ کے
چیف ایڈیٹر رہبر
چھٹے پانچ سالہ منصوبے پر وزیراعظم کی تقریر
وفیات ، حفیظ جالندھری ، پرکاش پنڈت
نشور واحدی
وزارت اطلاعات و نشریات کی کامیابیاں
رنگین ٹیلی کاسٹ
آل انڈیا ریڈیو
- ۳- ۲ جولائی ۱۹۸۲
- ۳- ۳ جمیل منظری نمبر
اگست ۱۹۸۲
- ۳- ۲ ستمبر ۱۹۸۲
- ۵- ۲ اکتوبر ۱۹۸۲
- ۳- ۲ نومبر ۱۹۸۲
- ۵- ۳ دسمبر ۱۹۸۲
- ۳- ۳ جنوری ۱۹۸۳
- ۴ چکبست نمبر
فروری ۱۹۸۳
- ۳- ۲ مارچ ۱۹۸۳

پریس
ہندوستانی آئین کا اردو ترجمہ (تصویر ٹائٹیل پر)

۲	اپریل ۱۹۸۳		بہتر رہن سہن کے لیے
۳-۳	اپریل ۱۹۸۳	ایس۔ بی۔ چوان	آبادی کا مسئلہ
۳-۳	مئی ۱۹۸۳		مستحکم معیشت کی طرف
			بروقت فیصلہ
			دوار کا داس شعلہ کی موت
۳-۲	جون ۱۹۸۳		کام دھینو، امرتا پریم کو گیان پیٹھ ایوارڈ
			ہندوستانی معیشت میں نئے رجحانات
			گونا گونیت، بچت اور سرمایہ کاری
			زمینی اصلاحات، چھوٹے منصوبے
۳-۲	جولائی ۱۹۸۳		سکندر علی وجد کا انتقال
۳-۲	اگست ۱۹۸۳		نظر ثانی شدہ بیس نکاتی پروگرام
۳-۲	ستمبر ۱۹۸۳		بیس نکاتی پروگرام رفتار ترقی
			عورتوں اور بچوں کی فلاح و بہبود
			دیہی کنیوں کے لیے مکان
			پینے کے پانی کی فراہمی
			خاندانی منصوبہ بندی
۵-۳	اکتوبر ۱۹۸۳		چھٹے پانچ سالہ منصوبے پر بحث
			گیان پیٹھ انعام، ہندی کے مشہور شاعر
			ہادیوی درما کو (تصویر)
۳-۲	صحافت نمبر نومبر دسمبر		آج کل کے اردو صحافت نمبر کی اہمیت و افادیت
	۱۹۸۳		آہ! پروفیسر عالم خوندمیری
۲	جنوری ۱۹۸۳		ساجی بھلانی - مسلسل عمل
			فلاح و بہبود کے متعلق نہرو کے قائم کردہ
			بورڈ پر اظہار خیال
۲	فروری ۱۹۸۳		ہمارا خاندانی منصوبہ بندی پروگرام بالکل
			رضا کارانہ ہے - اقوام متحدہ کی طرف سے ایوارڈ
			دیے جانے پر مسز گاندھی تقریر
			کلم الدین احمد، سید خورشید احمد کی وفات

۳-۲ ۱۹۸۳ میر نمبر مارچ

رواداری، ہماری روایت۔ یوم جمہوریہ
کے موقع پر صدر جمہوریہ ہند کا پیغام
طاقتور ہندوستان کے چار برس
قوم کے نام وزیر اعظم ہند شری متی اندرا گاندھی
کا پیغام

قاسمی عبدالودود کی وفات

غالب انعامات

میر تقی میر نمبر

یک جہتی کی اہمیت

۲۶۶۳۶۲ مئی ۱۹۸۳

سائز نظامی، ڈاکٹر اطہر پرویز (تصویر) احسن مرزا
کی وفات

خطاطی کا پہلا ایوارڈ

خاموش پیغام، نظم، "ایس المیلو"

معذرت

۳-۲ جون ۱۹۸۳

خاندانی منصوبہ بندی اقتصادی ترقی کا جزو ہے
چہار رُخی انقلاب، بچوں کی نشوونما، ٹیکے لگانا
مال کا دورہ

خواجہ عبدالغفور، نازش پرتاپ گڑھی کی وفات

ترقی و بھلائی

۳-۲ جولائی ۱۹۸۳

کنور لعل کنول انبالوی (تصویر) کا انتقال

ہر انسان میں خدا بست ہے

۳-۲ اگست ۱۹۸۳

آہ! ظفر ادیب

گیان پیٹھ ایوارڈ برائے ۱۹۸۳

۵-۲ ستمبر ۱۹۸۳

صدر جمہوریہ اور وزیر اعظم کا آزادی کی ۳۰ ویں

سالگرہ کے موقع پر قوم کے نام پیغام

نیا تصویر سلسلہ، غالب کے شعری

۳-۲ اکتوبر ۱۹۸۳

پچھلے پانچ سالہ منصوبے کا جائزہ

رفتار ترقی، محض منافع نہیں، فولاد کی صنعت

کا تجربہ، غیر ملکی زر مبادلہ، روزگار کا اہم ذریعہ

۳-۲ نومبر ۱۹۸۳

بہتر ماحول بہتر زندگی

صاف پانی کی فراہمی

بیس نکاتی پروگرام

پہلی عالمی مزاج کانفرنس

۶-۲ دسمبر ۱۹۸۴ ہم سوگوار ہیں۔ اندرا گاندھی کے قتل پر (تصاویر) راج، راج نرائن صحافت نمبر، حسرت

راجندر سنگھ بیدی اور نو بہار صابر کا انتقال

۴-۲ جنوری ۱۹۸۵ فرینک فرٹ بین الاقوامی کتاب میلہ ۱۹۸۴، ششی، ششیام سنگھ فیض احمد فیض کی وفات (تصویر)

۳-۲ فروری ۱۹۸۵ فرقہ پرستی اتحاد کی دشمن ہے (وزیر اعظم شری راجیو گاندھی کا قوم سے خطاب)

۳-۲ مارچ ۱۹۸۵ رتن چند جین، رام کرشن مضطر کی وفات

۲ اپریل ۱۹۸۵ اکیسویں صدی کا بھارت

۳-۲ حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵ دوسری اقتصادی اعداد و شماری

نوجوانوں کا سال

بچے اور خواتین

حسرت نمبر

۳-۲ جون ۱۹۸۵ ناوابستہ تحریک ٹھوس اقدام کی حامی

۳-۲ جولائی ۱۹۸۵ تشدد، دہشت پسندی کا بڑھتا رجحان اور

اس کا حل

محمد یوسف دہلوی (تصویر)

مولانا سعید احمد اکبر آبادی

بھوانی پرشاد مشر کی وفات (تصویر)

۳-۲ اگست ۱۹۸۵ دہشت پسندی — ایک تجزیہ

۵-۲ ستمبر ۱۹۸۵ لال قلعہ سے وزیر اعظم کا قوم سے خطاب

پہلی شرز کو انعام

الود صابری، شاذ تمکنت، زریب غوری

کی وفات

۳-۲ اکتوبر ۱۹۸۵ اندراجی اور ان کا اقتصادی فلسفہ

(اندرا گاندھی کی تصویر)

۳-۲ نومبر ۱۹۸۵ گاؤں میں بہتر زندگی کے لیے

۵-۲ دسمبر ۱۹۸۵ بھارت ہاؤس (۱۹۸۵-۸۶)

فرانس اور امریکہ میں منعقدہ ہندوستانی میلوں پر ایک

معلوماتی فیچر

۳-۲	جنوری ۱۹۸۶	اقتصادی فردغ تیز اور بڑھتی ہوئی آبادی
۳-۲	فروری ۱۹۸۶	ملاحظات توانائی کی بچت کے لیے اقدامات
۳-۲	مارچ ۱۹۸۶	علامہ ثاقب کان پوری پبل لیسے غریبی ختم کرنے کی ہم
۳-۲	اپریل ۱۹۸۶	معیشت کی نئی سمت و رفتار آغا اقبال مرزا، غیاث احمد گدھی، ہلال رضوی
		رام پوری کی وفات (تصادیر) ملاحظات
۳-۲	مئی ۱۹۸۶	دہی ترقیات کے لیے نئی کوشش ملاحظات
		قومی ٹیک جہتی کی ضرورت
۳-۲	جون ۱۹۸۶	نئی قومی تعلیمی پالیسی
۳-۲	جولائی ۱۹۸۶	بلونت سنگھ کی وفات ملاحظات
۳-۲	اگست ۱۹۸۶	۱۵ اگست کو وزیر اعظم کا قوم سے خطاب ملاحظات
۳-۲	ستمبر ۱۹۸۶	مستقبل کے بھارتیوں کی تعلیم پے، ایس۔ ایس
۳-۲	اکتوبر ۱۹۸۶	ضیاء آبادی کی وفات پرائمری تعلیم کے نئے پروگرام ملاحظات
۳-۲	نومبر ۱۹۸۶	بیس نکاتی پروگرام ۱۹۸۶ ملاحظات
۳-۲	دسمبر ۱۹۸۶	پینا آتسو: قومی اتحاد و یگانگت کی علامت

مضامین

آ

۲۰ - ۱۸	جون ۱۹۷۶	کرن سنگھ	آبادی اور قومی پالیسی
۳۸ - ۳۶	جنوری ۱۹۵۵	بشیر الحق، سنوی عظیم آبادی، محمد	آب رواں
۲۱ - ۲۹	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	معز الدین	آبی پرندے
۳۸ - ۳۵	نومبر ۱۹۷۰	احقشام الرحمن، عزیز	آپ اپنے پڑھنے کی رفتار کیسے بڑھا سکتے ہیں
۳۵ - ۳۰	ستمبر ۱۹۵۸	شروانی، ہارون خاں	آپ بیتی: مولانا آزاد سے میری ملاقاتیں
۳۲ - ۲۷	جون ۱۹۶۲	خالدی، محمد یونس	آثار تیموری
۲۹ - ۲۶	دسمبر ۱۹۵۰	امین، محمد	آج کا روس
۲۲ - ۲۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	لیسٹر پاول	آج کا سوئٹزر لینڈ
۲۳ - ۲۰	اپریل ۱۹۵۲	عتیق، محمد	آج کا عراق
۳۵ - ۳۳	جون ۱۹۶۲	کرن سنگھ	آج کا کشمیر
۳۵ - ۳۲	۱۵ فروری ۱۹۴۲	ادارہ	آج کا مصر - فلاحین - مصر کے کاشتکار
۱۱	یکم جون ۱۹۴۳	خلیل جبران /	آج اور کل
۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰	سید رضا انصاری	آج کل کے اٹھائیس برس	
۱۱	ضمیمہ جون ۱۹۷۰	عرش ملیانی	آخری تاجدار اودھ کے منظوم خطوط
۱۱ - ۱۲	یکم ستمبر ۱۹۴۶	اقبال عظیم، سید	آدم خور
۶۳ - ۶۸	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	عباسی، ریحان احمد	آرٹسٹ
۳۳	۱۵ جون ۱۹۴۹	انصاری، عبدالحلیم	آرٹ اور آرٹسٹ
۳۶ - ۳۳	جنوری ۱۹۵۲	انصاری، عبدالحلیم	آرٹ پر ایک نظر
۱۹ - ۲۰	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	کوچی، دستری شوستا	آرٹ کی قومی نمائش
۱۷ - ۲۰	ستمبر ۱۹۶۳	لال، اندر جیت	آرٹسٹ، ہیمنگوے اور اس کا فن
۲۱ - ۲۲	فروری ۱۹۶۲	سلطان احمد	

تاریخ	مصنف	موضوع
۱۹-۱۷	نذیر رحمانی (تصویر)	آر بند و گھوش (تصویر)
۸-۷	راگھون، ڈی	آر-سی-سر یواسٹو
۲۵-۲۱	اعظم حسین، سید	آرزو کے خطوط (سید اعظم حسین کے نام)
۲۲-۲۰	رئیس مینائی	آرزو لکھنوی اور جلیل مانگ پوری کے خطوط
۳۰-۲۹	ادارہ	آزادی کا ترانہ "بندے ماترم"
۸-۴	سعید، ایس ایم	آزادی کیا ہے
۵۵	میر لو، اے ایم	آزادی کے بعد
۲۸-۲۷	ادارہ	آزادی کے چار سال
۵۳-۵۲	ادارہ	آزادی کے چار سال، ریاستوں کا مسئلہ
۵۲-۵۳	ادارہ	آزادی کے چار سال
۱۱-۸	سعید ملک، محمد	آزادی کے ۲۵ سال
۱۳-۱۱	خان غازی کابلی	آزادی کے مجاہد — راجہ ہند پر تاپ (تصویر)
۴۱-۴۰	راج کمار	آزاد ہندوستان میں مساوات
۵۰-۴۸	اشرف بھوپالی	آزاد انڈونیشیا
۵۲-۴۹	وحید عذری	آسام کی وحشی قومیں
۱۴-۱۲	عبدالحق	آسان اردو
۶۰-۵۹	بملا دیوی سکینہ	آسٹریلیا میں چاول کی کاشت
۲۱-۱۹	گڈون، ڈبلیو پی	آسٹریلیا کی ادنیٰ صنعت
۵۷	کزنار سنگھ	آسٹریلیا کے ڈیری فارم
۲۹-۲۶	ایڈگر بی	آسٹریلیا کی مشین اور دنیا کی غذا کا مسئلہ
۱۷-۱۴	عابدی، وزیر حسن	آسمان کیا ہے
۴۹-۴۵	سہیل بخاری	آسیب زدگی
۵۹-۵۵	راحت حسین	آغاز آفرینش اور اصول ارتقا
۳۰-۲۷	تلخ، من موہن	آفتاب موسیقی استاد فیاض خاں
۴۲-۳۹	رشید فریدی	آفرینش نظام شمسی
۴۷-۴۶	گوئل، بھگوت سروپ	آفتابی قوت کا استعمال
۲۸-۲۷	جعفری، اطہر حسین	آقا حسین کاظم زادہ ایران شہر
۱۱۴-۱۱۲	چاری، شیخ-ایس-وی-ایس	آکسفورڈ یونیورسٹی
۱۵۳-۱۵۱	اشرف، آفا محمد	آکسفورڈ یونیورسٹی کی ایک دلچسپ نائش
۵۲-۴۹	انور بھوپالی	آگرہ اسکول کا ایک ماسبق میری نظریں
۱۶-۵	میکش اکبر آبادی	آگرے کے میلے

۷ - ۶	۱۵ اگست ۱۹۴۴	بخاری، ابوالقاسم	آلات جنگ عہد قدیم میں
۳۰ - ۲۶	فروری ۱۹۸۵	قیصر قلندر	آلات موسیقی
۳۲ - ۲۸	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	عطاء محمد	آہا اول
۲۲ - ۲۰	جون ۱۹۵۹	فطرت، حسن عباس	آہا (عوامی رزمیہ)
۲۵ - ۲۳	مارچ ۱۹۵۴	خیدر حسین موسوی	آندھرا ریاست کا افتتاح
۱۸ - ۱۵	دسمبر ۱۹۶۴	عطار اللہ پالوی	آہ نہرو
۳۰ - ۲۵	مئی ۱۹۶۹	شیخ فرید	آہو خانہ (ممتاز محل کا عارضی مدفن)
۳۹ - ۳۵	اپریل ۱۹۵۳	احمد، محمد مصلح الدین	آنرل ہوور
۲۳ - ۲۲	جون ۱۹۵۵	قومی آواز	آن سٹائن
۳۷ - ۳۳	فروری ۱۹۵۰	آزاد، اسرار احمد	آئین ساز اسمبلی ایک تاریخی جائزہ
۲۲ - ۲۱	مئی ۱۹۷۹	سرور احمد ماہلی	آئی زاک پیشوس سنگر
۳۹ - ۳۷	دسمبر ۱۹۷۶	شاہد ماہلی	آئین میں ترمیم - قومی ضرورت
۵۳ - ۴۹	سپیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	آئینہ روز و شب (ڈائری کے چند اوراق)
۶	یکم مئی ۱۹۴۴	ایلن پی، سارجنٹ	آئینہ کا ہوائی جہاز

۲۷ - ۲۵	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	گاندھی دیو داس	اب میں انا تھ ہوں
۳۶ - ۳۵	یکم مئی ۱۹۴۶	اشرف صبوحی	ابن معمر کی فیاضی
۱۸ - ۱۴	یکم اگست ۱۹۴۴	ظفر قریشی دہلوی	ابوریحان البیرونی
۷	۱۵ فروری ۱۹۴۷	وزیر الحسن، سید	اپنے ترکے نوستی پر غالب کا قطعہ تاریخ
۲۰ - ۱۹	۴ فروری ۱۹۴۳	صافی، غلام حسن	اتحاد افغان
۲۸ - ۲۶	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	خان، مولانا عبدالقادر	اتحاد افغان
۱۲ - ۱۰	۴ مئی ۱۹۴۳	ادارہ	اٹلی اور یہ جنگ
۷ - ۴	ستمبر ۱۹۵۷	مہر، غلام رسول	۱۸۵۷ (متفرقات)
۵ - ۴	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	آزاد، ابوالکلام	پیش لفظ - ۱۸۵۷ کی جنگ آزادی کی تاریخ
۵۵ - ۴۹	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	مرزا، آغا حیدر حسن	۱۸۵۷ کی کہانی بڑے بوڑھوں کی زبانی
۵۹	ستمبر ۱۹۵۷	ادارہ	۱۸۵۷ کے اہم واقعات
۲۳ - ۱۶	ستمبر ۱۹۵۷	ہاشمی، نصیر الدین	۱۸۵۷، میں حیدرآباد کی ریڈیو ٹیلی ویژن پر حملہ
۲۴ - ۲۱	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	مشیر الحق بھری آبادی	۱۸۵۷ء میں دہلی کا کورٹ ایڈمنسٹریشن

۳۶ - ۳۴	یکم ستمبر ۱۹۳۳	سڈنی بالستر	اٹھارہویں صدی کے ترکی میں ایک انگریز خاتون
۱۵ - ۹	جمیل مظہری نمبر اگست ۱۹۸۲	رضا مظہری (تصویر)	اجتماع ضدیں
۲۶	جنوری ۱۹۶۰	ادارہ	اجتماعی ترقی کا مقصد
۲۹ - ۲۷	نومبر ۱۹۵۶	رفعت، مبارز الدین	اجنتا کا پیغام
۳۵ - ۳۳	مئی ۱۹۵۷	ارشاد قریشی	اجنتا کی مورت
۲۸ - ۲۷	دسمبر ۱۹۵۶	رشید قریشی	اجنتا کی عورت کے زیورات
۵۰ - ۴۷	اکتوبر ۱۹۵۳	حسن چشتی	اچار یہ ونو با بھاوے
پشت ٹائٹل	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	اقبال قدوائی	اچار یہ ونو با بھاوے
۱۷ - ۱۳	اپریل ۱۹۷۳	زیدی، علی جواد	اعتشام حسین - بے ساحل سمندر
۳۷ - ۳۴	اکتوبر ۱۹۵۳	مسح الزماں	احساس کمتری کا ایک رخ - جھینپ
۴۳ - ۴۱	جنوری ۱۹۵۶	اثر لکھنوی، محمد علی	احمد رام پوری
۲۰ - ۱۸	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	ذاکر حسین، ڈاکٹر	اخلاقی بیداری
۲۳ - ۲۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	پریم سنگھ	ادارہ اقوام متحدہ
۲۹ - ۲۷	مارچ ۱۹۷۷	المہر شیر	ادارہ تحقیقات عربی و فارسی پٹنہ
۳۷ - ۳۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	عشرت رحمانی	ادبِ خبیث
۹ - ۷	جنوری ۱۹۴۸	رینہ، رگھوناتھ	ادب اور اس کا مقصد
۴۳	مئی ۱۹۷۲	ادارہ	ادب و شعرا کی قدر دانی
۶ - ۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	ادارہ	ادب و شعرا کو حکومت کی مالی امداد
۲۴ - ۲۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۴	قریشی، فضل حق	ایسے تمام لوگوں کی فہرست
۲۹	یکم مارچ ۱۹۴۵	ادارہ	ادھار پٹہ
۴۲	یکم جولائی ۱۹۴۵	ادارہ	ادھار پٹہ سے (خبروں پر مشتمل)
۴۷ - ۴۶	۱۵ جون ۱۹۴۷	ادارہ	ادھار پٹہ سے (خبروں پر مشتمل)
۱۷ - ۱۵	دسمبر ۱۹۷۱	گیت، منتمہ ناتھ	ادھار پٹہ سے (خبروں پر مشتمل)
۲۰ - ۱۸	یکم دسمبر ۱۹۴۶	صدیقی، رضی الدین	اڈمنسٹریٹو سروسز ٹریننگ اسکول
۲۲ - ۲۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	صدیقی، رضی الدین	ارہند و گھوش
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۱	احراز نقوی	اردو اور سائنس
۱۸	دسمبر ۱۹۷۷	عابد علی خاں عابد	اردو اور سائنس
۱۴ - ۱۳	دسمبر ۱۹۷۷	خلیق انجم	اردو کا سب سے پہلا ماہنامہ
۹۶ - ۹۴	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	ادارہ	اردو کتابوں کی فروخت کا مسئلہ
			اردو کتابوں کی اشاعت آزادی کے بعد
			اردو کی ترقی کے لیے حکومت ہند کے اقدامات

۲۹ - ۲۶	مئی ۱۹۵۷	اثر لکھنوی	اردو کی دو تازہ مطبوعات
۶۲ - ۵۶	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳	متین سرودش	اردو کے چند گراں مایہ خطوط
۶ - ۵۹	۱۵ جون ۱۹۳۵	انصاری، مستجاب احمد	اردو ٹائپ
۲۶ - ۲۱	مارچ ۱۹۷۳	یامین پرویز، محمد	اردو چھاپے خانے (گزشتہ سے پیوستہ)
۲۳ - ۲۰	اپریل ۱۹۷۳	یامین پرویز، محمد	اردو چھاپے خانے (گزشتہ سے پیوستہ)
۱۶ - ۱۵	دسمبر ۱۹۷۷	رحمان، ایس۔ اے	اردو رسائل اور کتابوں کی تقسیم
۱۵ - ۱۲	نومبر ۱۹۸۳	حفیظ اللہ نیولپوری	اردو لائبریری آف اٹریسہ (تشکیل سے تکمیل تک)
۸۰ - ۶۶	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	انصاری، محمد ضیاء الدین	اردو کے معنی کے مضامین کی فہرست
۳۱ - ۲۸	جولائی ۱۹۷۹	فیروز اختر	اٹرن طشتری
۲۱	۱۵ جون ۱۹۳۷	زوک، نکولائی ایلی	ازبکستان میں شہنشاہ بابر کا ادبی سرمایہ
۷ - ۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	ادارہ	اسپین کی تازہ تاریخ
۳۸	ستمبر ۱۹۶۸	وصی، محمد	استاد اور سماج
۵۴ - ۵۱	اکتوبر ۱۹۵۸	سنت رام	استاد علامہ الدین خاں
۱۲۱ - ۱۲۰	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	نعیم کوثر	استاد حافظ علی خاں - سنگیت رتن انکار
۱۵ - ۱۲	مئی ۱۹۷۵	گیان چند	استاذی ڈاکٹر اعجاز حسین
۲۳ - ۲۲	ستمبر ۱۹۶۳	رئیس مینائی بنگلوری	استدراک (سلسلہ مضمون "سفر نامہ")
۵۳ - ۵۰	اکتوبر ۱۹۵۰	بلراج کومل	اسرائیل اور عرب ممالک
۲۳ - ۲۰	فروری ۱۹۵۳	سرنا، مشری رام	اسرائیل کی صنعتی ترقی
۲۷ - ۲۶	نومبر ۱۹۷۶	طاہر محمود	اسلام اور کتبہ بندی
۱۴ - ۱۲	مارچ ۱۹۸۰	رائے، ایم۔ این	اسلام ترقی کا ذریعہ
۷	اکتوبر ۱۹۷۶	فخر الدین علی احمد (صدر جمہوریہ ہند) (تصویر)	اسلام کتبہ بندی کے خلاف نہیں
۱۲ - ۱۰	دسمبر ۱۹۳۷	عباس، خواجہ احمد	اسلام کا مرقی اور مسلمانوں کا خیر خواہ
۲۷ - ۲۰	اپریل ۱۹۷۲	رشید احمد	اسیران فیض آباد جیل
۲۲ - ۲۰	اگست ۱۹۷۹	گپت، میوارام	اشفاق اللہ
۱۰ - ۳	جنوری ۱۹۶۰	خان، عبدالسلام	اشک رام پوری
۲۰ - ۳۹	ستمبر ۱۹۸۳	رضوی، اطہر مسعود	اعضائے خمسہ
۵۶ - ۵۴	یکم ستمبر ۱۹۳۵	شاہ عشقی	افراط اعتقاد
۵۸ - ۱۹	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	فاروقی، خواجہ احمد	افسانہ آن شبے کہ بایار گزشت
۸ - ۶	۱۵ اگست ۱۹۳۳	نظامی، خواجہ حسن	افغانستان اور ہندوستان
۱۵ - ۱۳	یکم جولائی ۱۹۳۳	دو اشقی، آغا محمد یعقوب	افغانستان کا ایک سخنور بادشاہ

۳۲	یکم جنوری ۱۹۲۵	ادارہ	افغانستان کا ہندو شاعر
۱۲-۱۱	یکم جون ۱۹۲۵	کہزاد، احمد علی	افغانستان کی چند سنسکرتی تحریریں
۵۶-۵۳	ستمبر ۱۹۵۲	سرنا، مشری رام	افغانستان کی بھڑیں
۳۵-۳۲	سالنامہ یکم جون ۱۹۲۲	خال غلزی، محمد علی	افغانستان کی اقتصادی ترقی
۲۱-۱۹	۱۵ مئی ۱۹۲۵	ڈی راگھون	افغانستان میں زراعت
۱۳-۱۱	۱۵ جنوری ۱۹۲۲	محمد علی خاں غلزی	افغانستان میں تعلیمی تحریک
۱۷-۱۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۲۶	کہزاد، احمد علی	افغانستان و ہند کے مابین ثقافتی تعلقات
۲۱-۳۸	یکم نومبر ۱۹۲۶	کہزاد، احمد علی	افغانستان و ہند کے مابین ثقافتی تعلقات
۵۱	ستمبر ۱۹۵۷	ادارہ	اقوال زرین
۲۸-۲۷	یکم اپریل ۱۹۲۵	ادارہ	اقوام متحدہ
۵۶-۵۵	دسمبر ۱۹۵۷	مظفر شاہ	اقوام متحدہ
۵۶-۵۵	اکتوبر ۱۹۵۸	مظفر شاہ	اقوام متحدہ اور ہندوستان
۲۱-۲۰	یکم دسمبر ۱۹۲۲	ادارہ	اقوام متحدہ کا ادارہ امداد و بحالی
۲۷-۲۵	۱۵ جولائی ۱۹۲۶	علی رضا، سید	اقوام متحدہ کا ادارہ غذا و زراعت
۲۲-۲۲	یکم اگست ۱۹۲۶	ماخوذ	اقوام متحدہ کی تعلیمی سائنسی اور ثقافتی مجلس
۲۲-۲۱	مارچ ۱۹۶۸	ادارہ	اقوام متحدہ کی تجارت و ترقی کی دوسری کانفرنس
۲۳-۳۹	اگست ۱۹۵۲	جھا، امر ناتھ / اختر ادینوی	— عالمی برادری کی طرف ایک قدم
۵۹-۵۵	ستمبر ۱۹۲۸	ل احمد	اکبر الہ آبادی
۲۲-۲۰	یکم ستمبر ۱۹۲۶	کرشن چٹینہ	انگانی کراچکو نسکی (ایک سوویت مستشرق)
ٹائٹیل	اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	البانیہ (ایک ملک)
۲۲-۲۳	مئی ۱۹۷۳	وہاب قیصر	البرٹ آئنسٹائن (بیسویں صدی کا عظیم ترین سائنس دان)
۲۶	یکم اپریل ۱۹۲۵	کرمانی، سید اصغر علی	الٹرا سونک موجیں
۵۶-۵۵	یکم اپریل ۱۹۲۶	حامد الانصاری	الحجرات
۱۷-۱۶	۱۵ جولائی ۱۹۲۲	بخاری، ابوالقاسم	الفاظ کی حکومت
۱۵-۱۱	مئی ۱۹۵۷	ناظر حسن	المقریزی
۳۳-۳۱	مئی ۱۹۷۶	شاہد عظیم، محمد	ایگزینڈر ہیدرلی آزاد
۳۲-۳۱	مئی ۱۹۵۹	ساغر زیدی	ام کلثوم
۵-۴	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	امام شکر شاداں گوالیاری
۱۲-۱۱	یکم جنوری ۱۹۲۲	صالحہ عابد حسین	امام انسایت (ابوالکلام آزاد)
۱۵-۱۲	۲۰ مارچ ۱۹۲۳	کامیل، سید سابع الدین	امام حسین علیہ السلام
			امام غزالی

۲۳-۲۳	فروری ۱۹۵۴	عرش طیبانی	امجد کے ساتھ چند لمحے
۲۵-۲۲	مئی ۱۹۵۹	محمد عزیز	امدادِ باہمی اور منصوبہ بندی
۳۶-۳۲	دسمبر ۱۹۴۹	نقوی، امام مرتضیٰ	امردہ کی عزاداری
۲۵-۳۸	جنوری ۱۹۵۴	عالیہ ناہید	امریکہ کا موجودہ دستور
۳۰-۳۷	جولائی ۱۹۵۰	ایمن، محمد	امریکہ
۵۳-۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	ترائن دت	امریکہ کا تعلیمی نظام
۵۲-۵۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	لیلاوتی	امریکہ کے اخبار
۳	اکتوبر ۱۹۵۹	ادارہ	امن کا دیوتا
۲۸-۲۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	ورنڈ، الگزٹڈر (نامہ نگار سنڈے ٹائمز)	امن کی تجویز روسی نقطہ نظر سے
۲۳-۲۳	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	ٹریور ایلمن	امن کے راستے
۳۳	یکم مئی ۱۹۴۷	گاندھی اور جناح (تصویر)	امن و عافیت کی اپیل
۳۹-۳۸	یکم نومبر ۱۹۴۳	میسن، پروفیسر میکائیل	امیر تیمور صاحب قرآن کا مقبرہ
۳۲-۳۰	یکم جون ۱۹۴۵	خاں قنونی، میرزا محمد	امیر تیمور گورگان کا خط - بنام شاہ فرانس
۶۰-۵۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	قوسی، حامد زبیر	اناطولیہ کے آثارِ قدیمہ کا انکشاف
۳۶-۳۲	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	انتظامیہ میں کارکنوں کی شمولیت
۳۷-۳۳	اکتوبر ۱۹۵۸	ادیب	انچل
۷-۵	فروری ۱۹۷۶	دشمنودت	اندرا گاندھی کا دہا
۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰	ادما واسدیو	اندرا گاندھی ایک مکمل شخصیت	
۶۲-۶۱	اگست ۱۹۵۲	ماہ منیر	انڈونیشیا
۱۸-۱۵	اپریل ۱۹۶۲	فیاض، محمد	انڈونیشیا - سر زمین اعتدال
۱۰-۵	مارچ ۱۹۵۴	خاں، محمد اجمل	انڈونیشیا کا قومی ترانہ
۶۲-۶۰	یکم مئی ۱۹۴۷	قاسم حسن	انڈونیشیا کی تہذیبی و تمدنی زندگی
۳۸-۳۵	اپریل ۱۹۵۵	اعظمی، عبداللطیف	انڈونیشیا کی سیاست کا رخ
۵۳-۵۰	جنوری ۱۹۵۳	نائر، دیو پرکاش	انڈونیشیا کے دیہات
۲۹-۲۶	جون ۱۹۵۶	احمد، محمد مصلح الدین	انڈونیشیا میں شادی کے مراسم
۳۲-۲۸	اکتوبر ۱۹۵۹	فیاض، محمد	انڈونیشی موسیقی اور گیلان
۲۲-۱۸	ستمبر ۱۹۵۰	مسعود صدیقی	انڈونیشی ناچ اور ناٹک
۸۳-۸۱	کشمیر اگست ۱۹۵۵	خان، حافظ علی بہادر	انڈیا اور کشمیر
۱۷-۱۳	جنوری ۱۹۴۸	ناگ، کالی داس	انڈیا اور انڈونیشیا

انڈے بچے والی چیل چلہار	حسین، غنشی سجاد	طنز و مزاح نمبر (دوم) ۱۰
انڈین یونین کی اقلیتیں	فرقت، غلام احمد	فروری ۱۹۵۰
انڈین کونسل آف ایگریکلچرل ریسرچ	یاجپالی، گرجا شنکر	فروری ۱۹۵۵
انسان اسکول - ایک تجربہ	عذیرا احتشام الرحمان	جنوری ۱۹۷۷
انسان یا شاعر	عبدالحمیٰ خاں سیوراوی	مئی ۱۹۵۷
انسانی حقوق	ادارہ	دسمبر ۱۹۵۸
انسانی حقوق کا عالمی اعلان	ادارہ	دسمبر ۱۹۶۳
انسانی حقوق کا عالمی اعلان	ادارہ	دسمبر ۱۹۶۶
انگریزی تعلیم کا ہندوستانی پیامبر اور اس کی تعلیمی تحریک	عبدالغفور	۱۵ جولائی ۱۹۴۷
انگلستان سے آسٹریلیا تک تریسٹھ گھنٹے میں	ناراکٹ، اے، ایچ	یکم دسمبر ۱۹۴۵
انگلستان کی نیشنل گیلری	اسٹیگین، مسٹر جان	یکم اگست ۱۹۴۴
انگلستان کی قدیم و جدید یونیورسٹیاں	بارکر، ارنیسٹ	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵
انگلستان میں کتابوں کی اشاعت دوران جنگ میں	ادارہ	یکم اپریل ۱۹۴۴
انمول موتی	عسکری، مرزا محمد	۱۵ فروری ۱۹۴۹
انوکھی آرام گاہیں	اعظمی، بدیع الزماں	دسمبر ۱۹۶۵
انوار سحر	نوح ناروی	۱۵ نومبر ۱۹۴۵
۱۹۵۶ کی بہترین فلمیں	ادارہ	جون ۱۹۵۷
۱۹۶۰ کی دو بہترین فلمیں	لال، اندرجیت	جولائی ۱۹۶۱
(عید مبارک اور انوار دہا)	شیام سندھ	ستمبر ۱۹۶۲
۱۹۶۱ء کی انعام یافتہ ہندی فلمیں	کوکب، ایم	مارچ ۱۹۵۹
اودھ کا آخری تاج دار	سبط الحسن	اپریل ۱۹۵۹
اودھ کا شاہی کتاب خانہ	شاہد میر	مئی ۱۹۷۹
اودھ سے اودھے نیلے نیلے پیلے پیلے پیراہن	اندرا گاندھی	جنوری ۱۹۷۶
اور ان سب کو مجھ سے پیار ہے	اولیس قرنی، خواجہ	دسمبر ۱۹۶۱
اورنگ آباد کے غار (تصادیر)	رشید الدین	اگست ۱۹۶۱
اورنگ آباد	دکرم، نندکشور	ستمبر ۱۹۷۲
اولمپکس اور ہندوستان	صدیقی، رشید احمد	۱۵ فروری ۱۹۴۷
اولاد		

۵۵-۵۴	یکم جولائی ۱۹۴۷	کرن سنگھ	اہرام دہشور
۳۲	مئی ۱۹۸۰	کنور سین	۱۹۷۹ء کا ادب کا نوبل پرائز پانے والا شاعر اوڈیسیس ایلائٹس
۴۰-۳۸	اپریل ۱۹۸۰	خلیل، محمد	۱۹۷۹ء کا نوبل انعام - برائے سائنس
۶-۵	اپریل ۱۹۵۰	پانیکار، کے۔ ایم / جوش ملیح آبادی	اے بوڑھے مسافر
۲۹-۲۸	ستمبر ۱۹۵۰	جوش	اے وائے مولانا صفی (تصویر)
۳۲-۲۷	مارچ ۱۹۶۲	تلخ، من موہن	ایسٹریٹ آرٹ
۳۲-۳۱	ستمبر ۱۹۵۵	گل، آر۔ ایس	ایٹم کیوں
۴۶-۴۳	مارچ ۱۹۶۲	لال، اندرجیت	ایٹمی توانائی
۳۲-۳۱	فروری ۱۹۶۸	ادارہ	ایٹمی بجلی گھر - ترقی اور خوش حالی کے سنگ میل
۱۳۸-۱۳۷	یکم جون ۱۹۴۷	مجیب، محمد	ایجنیٹا کے فرسکو
۱۸-۱۷	یکم مئی ۱۹۴۴	ڈیوڈ تھرلو	اتھ جی ویلر
۳۲-۳۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	ٹرنر، آر۔ ایل	ایڈورڈ ڈپنی سن راس
۲۲-۱۹	ستمبر ۱۹۵۴	فاروقی، اظہر علی	ایڈیٹر اودھ تیج کے خطوط
۶-۵	یکم جون ۱۹۴۴	آربری، اے۔ جے	ایران شناسی میں انگریزوں کا حصہ
۱۲-۵	ستمبر ۱۹۵۴	خال، محمد اجمل	ایران کا قومی ترانہ
۲۳-۲۱	۱۵ جون ۱۹۴۳	دداشی، آغا محمد یعقوب	ایران کا مزدور انقلاب (فردوسی کی تصویر)
۲۲-۱۷	اکتوبر ۱۹۵۱	سرنا، ایس آر	ایران کا تیل
۱۵-۱۴	یکم اگست ۱۹۴۳	عبدالقادر، سر	ایرانیوں کا نظریہ حیات
۳۱-۳۰	یکم ستمبر ۱۹۴۳	کاربیو، مادام / خورشید الاسلام	ایران کے آثار قدیمہ
۳۰-۲۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	ادارہ	ایران کے دونامی طبیب دروزگار نو لندن سے ماخوذ
۱۵-۱۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	مقبول احمد	ایران کے جانور
۵۴-۵۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	فرنگ قزوینی	ایران کی بیرونی تجارت
۴۱-۳۹	یکم اپریل ۱۹۴۵	ادارہ	ایران کی کپاس (سوویت یونین نیوز سے ماخوذ)
۲۶	یکم مئی ۱۹۴۶	گزیچن سنگھ	ایران میں ماہی گیری کی صنعت
۶۰-۵۷	۱۵ جون ۱۹۴۶	دداشی، محمد یعقوب	ایران میں قالین کی صنعت
۴۳	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	معاصر، ڈاکٹر	ایران میں شکر سازی
۴-۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	کارشش	ایران ماضی اور مستقبل کی روشنی میں

۲۵	۱۵ مئی ۱۹۴۶	مبارک، مشتاق حسین	ایرانی صحافت
۴۳-۴۴	یکم فروری ۱۹۴۶	جمشید مفتح	ایرانی ریل کی مختصر تاریخ
۱۶-۱۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	تقی، ایم ایم	ایرانی فنِ تعمیر
۳۳-۳۴	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	جاوا، ستیہ نند	ایرانی قالین
۴۶-۴۳	دسمبر ۱۹۶۳	جمیل	ایساڈورا ڈنکن (یورپ کی رقاصہ)
۲۶-۲۴	اکتوبر ۱۹۷۲	علی محمدی بیگم	ایشیا ۷۲
۱۸-۱۲	۱۵ مئی ۱۹۶۳	راگھون، جی۔ این۔ ایس	ایشیا کے امن و اتحاد کا مخالف چین
۲۳-۲۲	ستمبر ۱۹۶۸	ادارہ	ایشیا کی ترقی کے لیے سائنس اور ٹکنالوجی کا استعمال
۲۳-۲۲	یکم جولائی ۱۹۴۷	رمن، سی۔ دی	ایشیا میں سائنس کی تحقیق
۱۴۵-۱۴۳	یکم جون ۱۹۴۷	غلام السیدین، خواجہ	ایشیا میں تعلیمی ابتری کا مسئلہ
۴-۲	۱۵ فروری ۱۹۴۹	آزاد، اسرار احمد	ایشیائی کانفرنس
۱۱-۹	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	غلام السیدین، خواجہ	ایشیائی ملکوں میں ثقافتی تعلقات
۱۸-۱۵	دسمبر ۱۹۷۳	عباس، خواجہ احمد	ایک انسان جو مرا نہیں
۱۰-۹	اکتوبر ۱۹۷۲	عباس، خواجہ احمد	ایک بوڑھا۔ ایک بچہ
			(ہاتما گاندھی کی چند یادیں)
۳۸-۳۶	یکم مارچ ۱۹۴۷	عبدالمجید، خواجہ	ایک پرانی صحبت
۴۳-۴۲	اکتوبر ۱۹۶۲	نظر، محمد انصار اللہ	ایک خط
۲۴-۲۱	۱۵ اگست ۱۹۴۷	فراق گورکھپوری	ایک خط کا جواب
۱۰-۸	نومبر ۱۹۶۸	خاں، مسعود حسین	ایک خط چند یادیں
۲۱-۲۰	فروری ۱۹۷۹	واہی، رضا نقوی	ایک خوش گواریاد
۵۱-۵۰	۱۵ جون ۱۹۴۶	ل احمد	ایک ازبک مطربہ
			(وسط ایشیا کی چند فنکار ہستیاں)
۴۳-۳۹	نومبر ۱۹۷۷	صالحہ الیکبری عرشی	ایک شاگرد کے تاثرات
۱۸-۱۳	جولائی ۱۹۶۱	قطب انسار بیگم ہاشمی	ایک صنفِ ادب
۴۴	اپریل ۱۹۷۲	ست صرف	ایک عجیب و غریب ایجاد کمپیوٹر
۲۰-۱۸	۱۵ مئی ۱۹۵۴	اثر رامپوری، محمد علی خاں	ایک عجیب توارد
۳۴-۳۳	یکم دسمبر ۱۹۴۴	چیا، جنی	ایک کروڑ انگریز عورتیں کلی جنگ میں مصروف
۵۵	جون ۱۹۵۰	کمار، اے	ایک ماہر سنگ تراش
۵۲-۵۱	مارچ ۱۹۵۶	سید، ظفر علی	ایگز پیری کیڈٹ کور
۸-۵	جون ۱۹۷۶	زیدی، علی جواد	ایمر جنسی ایک نیا اندازِ فکر
۱۱-۹	جون ۱۹۷۶	جین، اکھتہ کمار	ایمر جنسی کی دین

اینٹی بائیوٹکس
ایورسٹ کی فتح

برہان حسین
اختر جمال

نمبر ۱۹۷۶
اکتوبر ۱۹۵۳

۴۸ - ۴۶
۵۳ - ۵۱

ب

بابا آٹھے (تصویر)

بابا طاہر عریاں

بابا کاشی رام

بابل کے کھنڈروں میں

بابو کے اقوال

بادل

بارید

بارودی ہتھیاروں کی ترقی

بازار قصہ خوانی

باغ دو در

باقیات جوش

باکو

بالائی خلا میں انسان کا سفر

بانیال سرنگ

باہو اعظم (لنکا کا بادشاہ)

بچپن اندرا پر یہ دشتی کا (اندرا کی تصویر)

بچے اور روزگار

بچوں کی فلیں

بچوں کی دیکھ بھال اور ان کی عام بیماریاں

بچوں کے آرٹ کی بین الاقوامی نمائش

بچوں میں جرائم کے رجحانات اور ان کا انسداد

بحث و تکرار

بحرالکابل کے جزیرے

بخارا کے عرب

پننت، نوین چندر

مجنوں گورکھپوری

پہاڑی گاندھی

ماہر القادری

(تصویر) گاندھی

نقوی، علی ارشاد

تمکین کاظمی

صیرانی

جان، سید فرید اللہ

مالک رام

عرش طسیانی

کرشن چیتنیہ

امین، محمد

ادارہ

بیومانٹ، ایف اے /

خورشید اسلام

شہباز حسین

ادارہ

دھرم ویر

وڈیارتن

لال، اندرجیت

معظم، محمد رضی الدین

خال، سید احمد

وڈیا ساگر

بخاری، ابوالقاسم

اکتوبر ۱۹۸۵

فروری ۱۹۶۱

گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹

۱۵ جون ۱۹۴۴

اکتوبر ۱۹۸۰

یکم مئی ۱۹۴۶

جولائی ۱۹۵۸

یکم جولائی ۱۹۴۵

۲۵ نومبر ۱۹۴۲

مارچ ۱۹۵۵

نومبر ۱۹۷۶

۱۵ ستمبر ۱۹۴۵

اکتوبر ۱۹۶۱

اکتوبر ۱۹۵۶

۱۵ اگست ۱۹۴۳

اکتوبر ۱۹۸۵

مئی ۱۹۷۶

جنوری ۱۹۷۹

جنوری ۱۹۷۹

اپریل ۱۹۶۱

جنوری ۱۹۷۹

طنز و مزاح نمبر (دوم)

مئی ۱۹۷۴

۱۵ نومبر ۱۹۴۵

۱۵ ستمبر ۱۹۴۳

۱۵ - ۴۴

۴۲ - ۳۲

۵۴ - ۵۳

۱۱ - ۱۰

ٹائٹیل

۳۹ - ۳۷

۴۹ - ۴۵

۳۷ - ۳۶

۲۱ - ۲۰

۲۹

۶

۶۰ - ۵۹

۴۲ - ۳۸

۴۶

۱۸ - ۱۵

۶ - ۵

۲۵ - ۲۳

۲۵ - ۲۴

۱۲ - ۱۱

۲۲ - ۱۸

۲۳ - ۲۲

۹

۲۵ - ۲۴

۲۳ - ۲۲

۱۱ - ۱۰	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	بخاری، ابوالقاسم	بخارا میں ہندو سوداگر
۵۵ - ۴۸	نومبر ۱۹۵۶	رٹن پنڈوری	بدھ اور اُس کا مت
۶۵ - ۶۳	نومبر ۱۹۵۶	مشر، بال مکند	بدھ اور عورت
۲۵ - ۱۶	نومبر ۱۹۵۶	بشارت فاطمہ	بدھ مت
۴۵ - ۴۱	نومبر ۱۹۵۶	میکش اکبر آبادی	بدھ مت کا سلوک
۱۳ - ۱۱	نومبر ۱۹۵۶	مکر جی، رادھا مکد	بدھ مذہب میں خانقاہی تربیت
۴۲	یکم مئی ۱۹۴۷	حسن آرا بیگم	براعظم امریکہ کی تحقیق
۷۳	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	گاندھی	برت اور ستیہ گرہ
۲۲ - ۲۰	اکتوبر ۱۹۵۰	سنت رام	برٹن کا سکاٹ لینڈ یارڈ
۳۲ - ۲۹	تاریخ نمبر جون ۱۹۷۳	صدیقی، عشرت علی	برصغیر پائیدار امن کی طرف
۵۱ - ۴۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	اپیتا، راج نرائن	برطانیہ اور امریکہ کا مالی معاہدہ
۴۰ - ۳۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	کرناہن، ایس۔ بی	برطانیہ اور اونی صنعت
۵۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	لندن کولنگ سے ماخوذ	برطانیہ اور چرم سازی
۴۳ - ۴۱	یکم دسمبر ۱۹۴۶	کپور، فتح چند	برطانیہ اور نئے شہروں کی تعمیر
۳۷ - ۳۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	گک، ایس۔ بی۔ آر	برطانیہ کا نظام تعلیم
۵۸ - ۵۷	یکم فروری ۱۹۴۶	موس، نارمن جوڑڈن	برطانیہ کے نئے مکانات
۷	۱۵ مئی ۱۹۴۴	ڈبلیو سٹیڈ	برطانیہ کے پولیس نے کیسے آزادی حاصل کی
۲۳ - ۲۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	راگھون، ڈی	برطانیہ کے شاہی محل
۲۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	اشرف، آغا محمد	برطانیہ کے نئے وزیر اعظم
۴۹	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ایرک پارکر	برطانیہ کے کھیل
۶۰ - ۵۸	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	السترین، والٹر	برطانیہ کی ٹریڈ یونینیں (ان کی ابتدا و ارتقاء)
۱۷ - ۱۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	رادھارمن	برطانیہ کی سیاسی جماعتیں
۳۹ - ۳۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	کیٹرنز، س۔ ام	برطانیہ کی نوآبادیات میں تعلیمی ترقی
۴۰ - ۳۹	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	بسین، کداری ناتھ	برطانیہ میں تیمارداری کا پیشہ
۵۲ - ۵۳	۱۵ مئی ۱۹۴۶	اوین، اے ڈی کے	برطانیہ میں خدمت خلق کے کام
۲۲ - ۲۱	یکم مئی ۱۹۴۶	میری فیلڈ	برطانیہ میں فلموں کی تعلیمی اہمیت
۱۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	ادارہ	برطانوی مہری سوڈان میں سیاسی ترقی
۲۲ - ۲۱	نومبر ۱۹۵۷	میری ولیمس	برطانوی مستشرقین اور اردو
۴۷ - ۴۶	یکم مارچ ۱۹۴۶	ہڈسن، ایچ۔ ڈی	برطانوی نوآبادیات کی خارجی حکمت عملی
۳۸ - ۳۷	۱۵ فروری ۱۹۴۶	آکسٹن موئر	برطانوی وزیر اعظم کا دیہاتی مکان
۳۶	یکم ستمبر ۱۹۴۵	کانڈن، ڈی۔ ای	برما کا ساگون

۳۲ - ۳۱	یکم مارچ ۱۹۳۵	ادارہ	برما کے نظارے
۱۳	یکم ستمبر ۱۹۳۶	نریندر کمار	برمیوں کے رنگ ڈھنگ
۲۸ - ۲۷	یکم جنوری ۱۹۳۵	ٹرٹن، ڈبلیو۔ آر	برنارڈشا
۱۷ - ۱۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	روز مارر	برائی منگول
۲۸ - ۲۷	اگست ۱۹۳۸	عرش طیبانی	برگیڈیئر عثمان
۱۸ - ۱۶	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	صالحہ عابد حسین	بزرگ و محسن - ڈاکٹر انصاری
۹۱ - ۸۳	یکم جون ۱۹۳۵	ہاشمی عبدالقدوس	بزم خلیل ٹونک
۶ - ۵	ستمبر ۱۹۷۸	عطا کاکوروی	بسل عظیم آبادی (تصویر) (غزل کا عکس)
۳۸ - ۳۵	دسمبر ۱۹۵۹	سورج صراف	بسولہ - قدیم پہاڑی آرٹ کا مشہور ترین مرکز
۶۰ - ۵۸	۱۵ فروری ۱۹۳۶	جمیل احمد	بصرہ
۱۵۷ - ۱۵۵	یکم جون ۱۹۳۷	باقر، محمد	بصرہ سے تہران تک
۳۶ - ۳۲	ستمبر ۱۹۶۸	رحمان حمیدی	بغداد
۲۶ - ۲۵	یکم جنوری ۱۹۳۵	کامل بحر العلوم، محمد	بغداد - تب اور اب
۲۱	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	ڈبلیو جیسپر	بغیر حروف تہجی کی زبان
۳۳ - ۳۱	نومبر ۱۹۵۵	زیدی، علی جواد	بھگوتی چرن شرما
۵۲ - ۵۲	۱۵ فروری ۱۹۳۷	ناظم صدیقی	بلبلا
۵۳ - ۵۲	یکم مئی ۱۹۳۷	پیٹر اسٹیفورڈ	بلجیم کی بد نصیب ساحرہ
۱۵ - ۱۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ادارہ	بلقان کا پس منظر
۲۲ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۶۶	فضل الرحمان ندوی محمد	بلگرام
۱۹ - ۱۸	فروری ۱۹۷۱	عباس، خواجہ احمد	بلور کا بنا ہوا آدمی (مولانا آزاد کی کچھ یادیں)
۵۷ - ۵۵	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	لال، اندر جیت	بلی خاندان کے جانور
۲۰ - ۱۸	جون ۱۹۶۶	عائشہ سلطانیہ	بہل رائے
۶۰ - ۵۸	جون ۱۹۵۷	لاٹوش، تھیو، ڈبلیو	بنجارے
۶۹ - ۶۶	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	دیوندر ستیا رتنی	بنسری کہتی ہے - ایک کشمیری لوک گیت
۲۹ - ۲۸	ستمبر ۱۹۷۶	پوری، کے۔ آر	بنک عوام کی آمدوں کا مرکز
۲۵ - ۲۲	مارچ ۱۹۵۶	فاروقی، اظہر علی	بنگلا کا ویشنوی ادب
۳۲ - ۳۹	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	گنگولی، اے بی	بنگال میں ہلکی موسیقی کی روایات
۲۸ - ۲۲	دسمبر ۱۹۶۹	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگال کا ایک قدیم تاریخی مقام پانڈوا
الف، ب، ج	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۱	ادارہ	بنگلہ دیش
۳۲ - ۳۰	جون ۱۹۷۲	شہناز کنول	بنگلہ دیش - نغموں کی نگری

۳۳ - ۳۱	اپریل ۱۹۷۲	خیال، غلام نبی	بنگلہ دیش اور کشمیر
۴۰ - ۳۷	فروری ۱۹۵۲	ملک، ڈی۔ این	بنیادی تعلیم
۶۲ - ۶۰	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	ادارہ	ہنی نوع انسان کے حقوق کا عالم گیر اعلان نامہ
۳۱ - ۲۷	دسمبر ۱۹۷۳	ظ۔ انصاری	بنے بھائی
۱۲	دسمبر ۱۹۷۳	کرشن چندر	بنے بھائی - ایک تاثر
۴۷	نومبر ۱۹۵۶	ادارہ	لودھ تیرتھ استھان
۲۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	وشنوکار	پورنیو
۱۱۵	اگست ۱۹۵۷	راشد الخیری، علامہ	بہادر شاہ کی لڑکی
۱۲	یکم جون ۱۹۴۶	نظامی، خواجہ حسن	بہادر شاہ کا حق
۱۳۱ - ۱۳۹	یکم جون ۱۹۴۷	افسر، حامد اللہ	بھارت تندرہ ہریش چندر
۴۷ - ۴۶	مارچ ۱۹۵۵	ادارہ	بھارت اور ایران کا باہمی رشتہ
۴۰ - ۳۹	اپریل ۱۹۵۵	تارا چند، ڈاکٹر	بھارت اور ایران کا تجارتی اور بحری عہد نامہ
۲۸ - ۲۶	جولائی ۱۹۵۳	رفعت، مبارز الدین	بھارت اور انڈونیشیا
۵۳ - ۵۲	اپریل ۱۹۵۷	چٹرجی، ایس پی	بھارت کا قومی اٹلیس
۳۲	اپریل ۱۹۵۷	ادارہ	بھارت کلا بھون - بنارس
۸ - ۴	دسمبر ۱۹۶۲	ادارہ	بھارت کی آزادی کو خطرہ
۵۲ - ۵۰	جولائی ۱۹۵۷	جنگ، علی یاور	بھارت کی خارجہ پالیسی
۴۲ - ۴۱	فروری ۱۹۵۵	فلپس، رالف ڈبلیو	بھارت میں دودھ کی پیداوار اور موسمی مشکلات
۴۹	جولائی ۱۹۵۳	ادارہ	بھارت میں جدید اخبار نویسی کا آغاز
۲۲ - ۲۱	جولائی ۱۹۵۵	شرما، دیوان چند	بھارتی پارلی منٹ
۵۲	جنوری ۱۹۵۵	ادارہ	بھارتی موسیقی کی نشوونما اور ارتقا
۴۸	دسمبر ۱۹۶۳	ادارہ	بھارتی تجربہ بالآخر کامیاب ہوگا
۳۵ - ۳۳	جون ۱۹۵۲	ملہن، پی این	بھارتی ننگل پراجیکٹ
۴۷	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	ادارہ	بھارتی ننگل
۲۳	یکم اگست ۱۹۴۵	ایسٹبرک، ایل۔ ایف	بھارتی چارہ کی کھیتی باڑی
۴۱ - ۳۷	فروری ۱۹۷۶	رضوی، آفاق حسین	بھائی صاحب - مسعود حسن رضوی ادیب
۱۶ - ۱۳	دسمبر ۱۹۸۲	ادارہ	بہتر زندگی کی طرف
۵	فروری ۱۹۸۳	بھارگو، سنتوش کے	بہتر صحت کے لیے
۵۰ - ۴۹	یکم اگست ۱۹۴۵	بالم، ایف بی	بہترین یونیورسٹی
۱۳ - ۳	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	کرشن کرپلائی	بہر آزادی جیے - بہر آزادی مرے
۲۱ - ۱۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	ارنڈیل، رکنی دیوی	بھرت ناٹم

۲۹ - ۳۹	دسمبر ۱۹۵۴	مائل نقوی	بھوپال تال اور رانی کلاپتی
۳۱ - ۳۲	جون ۱۹۷۶	ادارہ	بھودان تحریک
۱۲ - ۱۲	جون ۱۹۵۴	کیلاش ماہر	بھومی دان کی معاشی اہمیت
۱۶	جون ۱۹۶۹	مسافر، گیانی گورکھ سنگھ	بیاد ذاکر
۱۸ - ۱۷	جون ۱۹۶۹	صالحہ عابد حسین	بیاد ذاکر
۱۷ - ۱۷	جون ۱۹۶۹	سرور، آل احمد	بیاد ذاکر
۳۳ - ۳۳	ستمبر ۱۹۶۰	جیلانی، محمد احمد	بیباک شاہ جہاں پوری
۳۳ - ۳۹	جولائی ۱۹۵۵	ہاشمی، شفیق الحسن	بیچ مشرق کے تیل کی اہمیت
۱۲۶ - ۱۲۹	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	کیدار شرما	بے جیا پر چھائیاں
۳ - ۳	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	اندرا گاندھی	بے داغ شخصیت (ڈاکٹر انصاری)
۳۳ - ۳۷	اکتوبر ۱۹۶۱	سخاوت مرزا	بیدر (دکن کا ایک تاریخی شہر)
۱۹ - ۲۱	فروری ۱۹۸۰	اشک، اپندرناتھ (تھوٹا)	بیدی میرا دوست میرا محبوب
۱۱	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	ادارہ	بے زباؤں کے دوست
۳۰ - ۳۳	جون ۱۹۷۹	ابوزر کمال	بے روزگاری کا مسئلہ اور چھٹا پانچ سالہ منصوبہ
۲۱	جنوری ۱۹۷۹	ادارہ	بے سہارا بچوں کے لیے ایک نیا تجربہ
۳۵ - ۳۸	فروری ۱۹۷۹	لینا کیشپ	بے سہارا کنبوں کا سہارا
۳۵ - ۴۱	جنوری ۱۹۶۳	رضوی، خورشید مصطفیٰ	بیگم زینت محل
۲۷ - ۲۸	اکتوبر ۱۹۷۴	حمیدہ سلطان	بیگم رقیہ سلطان احمد
۱۳ - ۱۵	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	زہرا انصاری	بیگم شمس النساء اور ڈاکٹر انصاری (تساویہ)
۲۷ - ۳۳	فروری ۱۹۶۳	سہا، ستیہ نارائن	بے میل محبت کے انوکھے ڈھنگ
۴۵ - ۴۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	ادارہ	بینک آف انگلینڈ
۴۵ - ۴۶	یکم مئی ۱۹۴۵	لندن ڈائمنڈس سے ماخوذ	بین الاقوامی بینک
۴۱ - ۴۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	پریم درشنی	بین الاقوامی میلے اور بہاری فلمیں
۴۲ - ۴۳	یکم اگست ۱۹۴۷	ادارہ	بین الاقوامی ہوائی نقل و حمل
۵۹ - ۶۰	یکم نومبر ۱۹۴۵	سروج کماری	بین الاقوامی ہوائی نقل و حمل

۵۲ - ۵۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	میرین سیلٹر	پارلیامنٹ کی چوبیس خواتین
۴۳ - ۴۷	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	انصاری، محمد رضا	پاک دل پاک صفات
۲۷ - ۲۸	مارچ ۱۹۷۹	فاروقی، انیس	پال کلی

۲۸ - ۲۳	اپریل ۱۹۵۷	ہمایوں مرزا	پان کی تاریخی سماجی اور ادبی مقبولیت
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	فضل بکھنوی	پانی کی قیمت
۹۰ - ۸۷	یکم جون ۱۹۴۶	قریشی، فضل حق	پتلیاں ممالک مغرب میں
۴۶ - ۴۵	ستمبر ۱۹۷۲	ادارہ	پتنگ بازی
۵۷ - ۵۱	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	زیدی، مجاہد حسین	پٹھان فن تعمیر
۲۲ - ۲۱	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳	بشیر الحق، سنوی، محمد	پچاس سال پہلے کا ایک منظوم رقعہ شادی خاندان عزیز
۲۰ - ۱۷	دسمبر ۱۹۸۴	باقر اختر	پچھڑے طبقوں کی بہتری کے لیے نیابیس نکاتی پروگرام
۵۱	جنوری ۱۹۵۵	ادارہ	پنجی بھارت کی تہذیبی نشوونما
۱۲ - ۴	نومبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	پرانی یادیں
۲۳ - ۱۸	مارچ ۱۹۶۹	جوش ملیانی	پرانی یادیں
۴۵ - ۴۳	دسمبر ۱۹۵۸	صدیقی، عرفان	پر تھوی راج راسو میں عربی فارسی الفاظ
۱۱ - ۹	جولائی ۱۹۶۸	عباس، خواجہ احمد	پردہ سیمیں پر اندھیرا اجالا
۱۹ - ۱۵	مارچ ۱۹۶۱	صدیقی، محمد اسحاق	پرندوں کا سب سے بڑا مصور
۱۴ - ۱۳	مارچ ۱۹۴۵	بمسار، محمد	پرنسٹن یونیورسٹی میں عربی ادب کا ذخیرہ
۶	۱۵ مئی ۱۹۴۵	ادارہ	پریذیڈنٹ روزولٹ (تصویر مائیکل پر)
۴۱	اکتوبر ۱۹۸۰	نریندر سنہا	پریس کی علت - زندگی کی بڑی غلطی
۳۲ - ۲۹	فلم نمبر اگست ۱۹۷۱	ادارہ	پریم چند اور فلمی دنیا
۲۷ - ۲۵	۱۵ جون ۱۹۴۴	عیسیٰ صادق	پروفیسر براؤن
۷ - ۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	خان، کے۔ اے	پروفیسر نکلسن
۵۳ - ۵۲	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	پردھمن سنگھ	پس اندازی کے آئندہ فائدے
۳۵ - ۳۱	ستمبر ۱۹۷۶	خان غازی کابلی	پس نھل عبار میں
۱۶ - ۱۴	۱۰ نومبر ۱۹۴۲	شیدا، فضل الحق	پشتور رسم الخط
۱۱ - ۹	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	ہمند، صوبیدار محمد سروز خان	پشتور رسم الخط
۱۸ - ۱۵	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	خان، محمد اسلم	پشتور رسم الخط
۱۷ - ۱۵	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	برہ خیل خان مردان	پشتور رسم الخط
۱۱ - ۹	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	شیدو، محمد نواز خان خٹک	پشتور رسم الخط
۱۳ - ۱۲	۴ فروری ۱۹۴۳	شیدو، محمد نواز خان خٹک	پشتور رسم الخط
۱۵ - ۱۱	۲۰ فروری ۱۹۴۳	خان، مشتاق علی	پشتور رسم الخط
۲۲ - ۲۳	۴ مارچ ۱۹۴۳	نور، صاحب زادہ رازق	پشتور رسم الخط

۳۳-۳۲	جولائی ۱۹۸۰	اکبر، مصطفیٰ علی	پہانسی
۹۱	یکم جون ۱۹۲۵	جمدی انصاری	پہلا لائٹ ہاؤس
۵۵-۵۴	یکم اپریل ۱۹۴۷	شمس بریلوی	پہلوی زبان اور اس کا ادب
۴۷-۴۵	ستمبر ۱۹۶۷	لال، اندرجیت	پھلوں کا بادشاہ ام
۲-۱	ضمیمہ اپریل ۱۹۶۹	ادارہ	پھول برسائیں شہیدان وطن کی خاک پر
۳۷-۳۵	جنوری ۱۹۷۹	اکبر خاں نپاڑی، محمد	پھول بن
۳۷-۳۶	مئی ۱۹۷۰	شاہ نواز، ایس ایم (تصویر)	پھولوں کا راجہ گلاب
۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ادینس، ڈبلیو۔ ایچ	پھولوں کی سرزمین جزائر سیبلی
۴۵-۴۴	جنوری ۱۹۵۵	ادارہ	پنج سالہ پلان
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۵۵	ادارہ	پنج سالہ پلان نمبر ۶
۴۸-۴۷	مئی ۱۹۵۵	ادارہ	پنج سالہ پلان نمبر ۷
۴۷-۴۵	جون ۱۹۵۵	ادارہ	پنج سالہ پلان نمبر ۸، ۹
۵۲	جولائی ۱۹۵۵	ادارہ	پنج سالہ پلان نمبر ۱۰
۴۵-۴۳	جولائی ۱۹۵۶	مظفر شاہ	پنج شیل
۲۸-۲۲	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	دیو عدر ستیارتھی	پنجاب کا لوک سنگیت
۱۰-۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	بلدیہ راج	پنجاب میں پنچایتوں کا رواج
۴۳-۴۰	مارچ ۱۹۵۶	کوہلی، ایس۔ ایم۔ ایس	پنجابی کا ٹیگور — بھائی ویر سنگھ
۱۱-۷	اپریل ۱۹۵۵	ہمایون نالوی	پنجابی کا ایک ممتاز شاعر
۴۵-۴۰	دسمبر ۱۹۵۰	کھنہ، رتن لال	پنجابی کہانیاں
۱۷-۱۶	جون ۱۹۵۷	خوشونت سنگھ	پنجابی ناول اور کہانی
۲۵-۲۲	جون ۱۹۷۸	گوسوامی، تلک راج	(ریڈیو ساہتیہ سمارده میں پڑھا گیا)
۲۱-۱۹	ستمبر ۱۹۶۸	ادارہ	پندرہ برس کے وقفے میں
۱۱-۸	یکم مارچ ۱۹۴۷	احشام حسین	پندرہ کروڑ پڑھے لکھے افراد
۲-۳	نومبر ۱۹۷۱	جوش طبع آبادی	پندرہ آنند زائن ملا (تصویر)
۱۵-۱۳	جولائی ۱۹۶۳	امن، گوپی ناتھ	پندرہت جواہر لال نہرو
۳۸-۴۱	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	مہر غلام رسول	پندرہت جواہر لال نہرو - ارتقاء حیات
۵۷-۵۰	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	طیب جی، بدرالدین	پندرہت جواہر لال نہرو (تصاویر)
۴۴-۴۳	دسمبر ۱۹۴۹	نجم، کیشو پال	پندرہت جی میری نظریں
۱۶-۱۵	۱۵ جون ۱۹۴۹	مورتی، بی۔ ایس۔ این	پندرہت نہرو کا دورہ امریکہ
۷-۶	۱۵ فروری ۱۹۴۹	ادارہ	پندرہت نہرو کے لمحات فرصت
			پندرہت نہرو اپنی نظریں

۸ - ۳	جون ۱۹۶۱	امن، گوپی ناتھ	پنڈت موتی لال نہرو
۵۳ - ۵۰	مئی ۱۹۵۷	اخلاق دہلوی	پنڈت کیفی
۱۲ - ۱۰	جولائی ۱۹۶۱	امن، گوپی ناتھ	پنڈت گووند بلجھ پنت
۶ - ۴	اکتوبر ۱۹۸۰	سکھ، شو ناتھ	پنڈت گووند بلجھ پنت
۳۶ - ۳۵	۱۵ جون ۱۹۴۷	فریدی، اسلم فاروقی	پودوں میں احساس
۵۲ - ۵۳	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	فریدی، اسلم فاروقی	پودوں میں مقابلہ
۵۵ - ۵۴	دسمبر ۱۹۵۱	ادارہ	پوشیدہ رائے دہندگی کا صندوق
			جمہوریت کا مقدس نشان
۳۱ - ۲۸	مارچ ۱۹۸۱	ڈی۔ این۔ کول	پولس اور عوام کا رشتہ
۳۳ - ۳۳	یکم جنوری ۱۹۴۳	چارلس ریچھ	پولس کے دفاعی اسکول
۷۱ - ۶۹	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	ادارہ	پیر ماسی، جڑاؤ کام، شیشے کا سامان
۲۳ - ۲۱	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	بخاری، مولانا ابوالقاسم	پیشہ وروں کی انجمنیں
۱۳ - ۱۲	یکم مارچ ۱۹۴۶	نقوی، علی مہدی	پھیلتی ہوئی کائنات
۵۸	جنوری ۱۹۵۸	ادارہ	پی۔ ای۔ این (مصنفوں کی بین الاقوامی انجمن)

ت

۱۰ - ۸	۱۵ جون ۱۹۴۳	علی، سر سید رضا	تاثرات (سر سید رضا علی کی خودنوشت کے اوراق)
۵۹	مارچ ۱۹۵۱	جوش ملیح آبادی	تاثر کی یادیں
۶۰	مارچ ۱۹۵۱	عرش ملیانی	تاثر کی یاد
۲۸ - ۲۶	نومبر ۱۹۵۸	حسین کان پوری، زاہد	تاج محل
۵۳	ستمبر ۱۹۵۳	ادارہ	تاج محل
۳۴ - ۲۸	مارچ ۱۹۶۳	میکش اکبر آبادی	تاج محل اور اس کے معمار
۷۱ - ۶۷	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	خنجر، فدا علی	تاج کی سرگذشت
۲۶ - ۲۵	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	ادارہ	تاجکستان
۲۳ - ۲۰	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	نظیر مظفر پوری، نظیر حسین	تارا چند - بطور سیفر
۳۳	یکم مارچ ۱۹۴۹	ادارہ	تارا چند دھری (تھاویر اندرون صفحات)
۴۲ - ۴۱	جولائی ۱۹۷۳	وکر، نند کشور	تاریخی یادگاروں کی دھرتی گجرات
			تان رس :
۱۱۹ - ۱۱۶	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	تاجدار احتشام	(آخری مغل بادشاہ کا آخری تاجدار موسیقی)
۱۳ - ۱۰	۱۵ اپریل ۱۹۴۳	قریشی، فضل حق	تاجدار سین

۹۶-۸۷	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	معراج دھولپوری، تھانی	تان سین
۸-۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	دیوانہ، موہن سنگھ	تاویلات ساحر
۱۸	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	کونزی جیل	تانی بابی تان (چینی ہوا باز)
۵۰-۴۹	۱۵ اگست ۱۹۴۵	ایشیا اینڈ امریکا سے ماخوذ	تبت کے دیہاتی گیت
۲۰-۱۹	۱۵ جون ۱۹۴۶	وکٹر رینیکر	یعنی فنون لطیفہ کی نمائش
۴۰-۳۹	۱۵ جولائی	ادارہ	تبریز
۳۶-۳۵	۱۵ اگست ۱۹۴۵	نرا کوٹ، اے ایچ	تجارتی ہوائی جہازوں کے کارنامے
۲۲-۲۰	اپریل ۱۹۵۷	احمد سوپاری، انور	تحریک بھودان
۳۹-۳۸	یکم اپریل ۱۹۴۶	کوشلیا دیوی	تحفظ آثار قدیمہ
۱۴-۱۳	دسمبر ۱۹۴۷	حبیب الرحمان	تخلیقی جذبہ
۸۳-۸۰	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	احمد اکبر آبادی، سید	ترجمان القرآن
۴۱-۳۹	اپریل ۱۹۷۶	فرحت فاطمہ	ترجمہ کی ضرورت اور اہمیت
۱۳-۱۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	آقل، ایچ آؤنی	ترکی اور علم طب
۱۳-۱۲	۱۵ جون ۱۹۴۳	آفندی، ساورکار چودھری	ترکی اور ہندوستان کے تعلقات کی سرگذشت
۱۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	جے بیل	ترکی پارلیامنٹ
۲۰-۱۸	یکم ستمبر ۱۹۴۳	آفندی، ساورکار چودھری	ترکی عورتیں
۲۲-۱۸	مارچ ۱۹۶۰	تمکین کاظمی	ترکی نور محلی
۱۱-۱۰	یکم نومبر ۱۹۴۵	خال، عبدالرشید	ترکوں کا ذوق لطیف
۲۰-۱۸	یکم مارچ ۱۹۴۷	قریشی، ڈاکٹر اشتیاق حسین	ترکی کا آئین
۳۰-۲۹	یکم نومبر ۱۹۴۳	انگورہ، لیونارڈ کرشن	ترکی کی موجودہ پالیسی
۵	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ادارہ	ترکی کی ۲۰ ویں سالگرہ
۶۰-۵۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	آہوجہ، پی۔ ایل	ترکی کی مشکلات
۴۵-۴۱	دسمبر ۱۹۵۳	سرنا، شری رام	ترکی کے میوہ جات
۱۶۶-۱۶۵	یکم جون ۱۹۴۷	چودھری، ایس۔ کے	ترکی میں آثار قدیمہ
۳۸-۳۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	سلیپ، کے آر اور اے آر میکسویل	ترکی میں تعلیم کا ارتقا
۴۸-۴۶	اکتوبر ۱۹۵۰	عباسی، انیس احمد	ترکی میں جمہوری انقلاب
۲۳-۲۱	یکم فروری ۱۹۴۲	چودھری، سوارا اکمار	ترکی میں دیہاتی زندگی
۱۸-۱۶	یکم جون ۱۹۴۶	جمیل احمد	ترکی میں صحافت
۲۲-۲۰	جنوری ۱۹۶۰	حسرت سہروردی	ترو و توڑ
۴۲-۳۹	جنوری ۱۹۵۵	پیش، سعید اختر رضوی	تذکرہ میر حسن سے چند یادداشتیں

تعلیم اور تہذیب، نفس تعلیم بالغان	عبد القادر، سر ونسینٹ بروم شبیر احمد	۱۵ جنوری ۱۹۳۷ یکم جنوری ۱۹۳۶ جنوری ۱۹۷۸	۹ - ۱۳ ۵۳ - ۵۴ ۳۳ - ۳۴
تعلیم برائے اضافہ علم و ہنر بالغان (رپالی ویلنٹ لیجوکیشن پروگرام) تعلیمی سہولتوں میں ہمہ گیر اضافہ تعلیم میں انقلابی تبدیلیاں تبناکو، تاریخ کی روشنی میں تلوک چند محروم تمل ناڈو تاریخ کے آئینے میں	کرپال، پی۔ این اوشا آہوجا رضوی، مصطفیٰ احسن پرشاد، ہر بھگوان طاہر احمد	دسمبر ۱۹۶۶ نومبر ۱۹۶۶ جون ۱۹۶۵ یکم جون ۱۹۶۶ تمل ناڈو نمبر	۲۰ ۳۸ - ۳۵ ۱۹ - ۱۳ ۱۱۱ - ۱۰۹
ترجمہ کی اہمیت اور مسائل تمل ناڈو کی پیش رفت	شہباز حسین (تصویر) غیاث اقبال (تصویر)	جون جولائی ۱۹۷۷ ضمیمہ اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳ تمل ناڈو نمبر	۷ - ۷ ۳۳ - ۳۲
تمل ناڈو کی دستکاری	ادارہ	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۱۸ - ۱۵
تمل ناڈو کی رسومات	رؤف نیاز	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۳۵
تمل ناڈو کی جغرافیائی خصوصیات	رحمت اللہ، وی	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۳۱ - ۳۹
تمل ناڈو کے کھانے	عارذ رضیر	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۵ - ۳
تمل ناڈو کی معروف انجمنیں اور ادارے	ابوالحسنات / کمال مدرسی	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۹۶ - ۹۵
تمل ناڈو کے تہوار اور میلے تمل ناڈو کے رقص	علیم صبا نویدی رکمنی دیوی ارندیل	جون جولائی ۱۹۷۷ اگست ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۹۴ - ۹۰ ۳۱ - ۳۰
تمل ناڈو کے قابل دید مقامات	حیات، ایس۔ ایم (تصویر)	جون جولائی ۱۹۷۷ تمل ناڈو نمبر	۳۳ - ۳۲
تمل ناڈو میں چمڑے کی صنعت تمل ناڈو میں صدر راج : چند اداروں کے اقتباسات	ملک العزیز ادارہ	جون جولائی ۱۹۷۷ اگست ۱۹۷۷ مارچ ۱۹۷۶	۱۳ - ۹ ۳۳ ۶ - ۳

۱۸	مارچ ۱۹۶۳	شاد عارنی	توار دیا ترجمہ
۱۶ - ۱۳	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	قریشی، فضل حق	توت اٹخ آرمن
۴۷ - ۴۶	ستمبر ۱۹۵۹	رازیزدانی	توضیحات
۴۶ - ۴۵	مئی ۱۹۷۷	حسین فاروقی	توہمات
۷ - ۳	اپریل ۱۹۵۶	رکسا، چندر کرن سون	تہذیب کی راہ پر
۱۴ - ۱۳	یکم جنوری ۱۹۴۵	ادارہ	تیرتے ہوتے بندرگاہ
۴۳ - ۳۹	نومبر ۱۹۶۱	ادارہ	تیسرا بیچ سالہ پلان - مطمح نظر اور طریقہ کار
۴۸ - ۴۴	دسمبر ۱۹۶۷	شیام سندھ	تیسری قسم - ایک عمدہ فلم (الغامی تقریب کی تصاویر)
۴۷ - ۴۴	فروری ۱۹۶۱	ادارہ	تیسرے پلان سے متعلق نقطہ نظر
۲۴ - ۲۱	اکتوبر ۱۹۵۴	سرنا، شری رام	تیسل کی پیداوار
۲۳ - ۲۲	جنوری ۱۹۵۳	وی شنکر	تین سال پہلے
۲۴ - ۲۱	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	کویاخی، سر جہانگیر	تین عالم گیر لڑائیاں
۱۹ - ۱۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	اشرف، آغا محمد	تین ہفتے پیرس میں

۷

ط

۳۴ - ۳۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۴	لو، اے - ایم	طائف سے اٹلی کو نجات
۵۷ - ۵۶	مئی ۱۹۵۰	مسعود حسین	ٹراونکور کو چین یونین
۲۰ - ۱۹	یکم مئی ۱۹۴۴	لین، او - بی	ٹڈی دل اور ایران
۲۰ - ۱۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	وجیدہ عزیز	ٹکسلا کے آثار قدیمہ
۴۰ - ۳۷	۱۵ جون ۱۹۴۷	بھگت سنگھ	ٹوا کا مستقبل
۳۹ - ۳۵	مارچ ۱۹۶۹	خان غازی کابلی	ٹھگ
۳۷ - ۳۴	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	چوہے، ایس - کے	ٹھری - گائیکی
۷۵ - ۷۲	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	گھنشیام سیٹھی	ٹیگور - ایک ہم گیر شخصیت
۲۰ - ۱۹	۱۵ اگست ۱۹۴۳	ذکیہ انصاری	ٹیگور ایران میں
۸۴ - ۸۰	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	شانتی دیو گوکوش	ٹیگور - برہمنیت موسیقار
۷۹ - ۷۶	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	فضیل جعفری	ٹیگور کا روحانی نظریہ
۱۵ - ۱۳	۴ مارچ ۱۹۴۳	بخاری، مولانا ابوالقاسم	ٹیونیا
۴۳ - ۴۲	یکم اپریل ۱۹۴۵	صورت گر، ڈاکٹر ایل	ٹینی سن اور براؤننگ

ج

		جاپان	
۲۳ - ۲۱	یکم نومبر ۱۹۲۳	جوزف کلارک گریو / خورشیدالاسلام	جاپان - اتحادی تسلط کے ایک سال بعد
۴۹ - ۴۷	یکم دسمبر ۱۹۲۶	گیتا، مہرلال	جاپان کا حال اور مستقبل
۵۱ - ۴۶	جون ۱۹۵۰	النکار، امرناتھ و دیا	جاپان کا صنعتی مستقبل
۶۰ - ۵۸	۱۵ اگست ۱۹۲۶	ماٹھر، جگن ناتھ	جاپان کا نیا آئین
۳۶ - ۳۵	یکم اگست ۱۹۲۷	وشو، ادم پرکاش	جاپان کی باری
۴۶ - ۴۵	۱۵ جون ۱۹۲۵	شرما، یوگ راج	جاپان کی تمدنی زندگی
۴۷ - ۴۳	جنوری ۱۹۶۵	راول، رام سنگھ	جاپان کی خارجہ پالیسی
۶ - ۵	۱۵ دسمبر ۱۹۲۳	ادارہ	جاپان کی خارجی پالیسی
۲۰ - ۱۹	یکم جنوری ۱۹۲۲	ادارہ	جاپان کے موجودہ فوجی اور سیاسی حالات
۶۰ - ۵۷	۱۵ جولائی ۱۹۲۵	کادلیف، اے آر	جاپان میری نظر میں
۴۹ - ۴۷	۱۵ مارچ ۱۹۲۵	ایک روسی خاتون کے قلم سے	جاپانی پولس
۴۰ - ۳۹	۱۵ دسمبر ۱۹۲۲	بڈل، مارجوری	جاپانی پولس
۴۲ - ۴۱	یکم جنوری ۱۹۲۵	بڈل، مارجوری	جاپانی خصلت
۵	۱۵ جنوری ۱۹۲۲	ایک انگریز پیچر	جاپانی دیومالا
۴۸ - ۴۶	۱۵ اگست ۱۹۲۲	قریشی، فضل حق	جاپانی سامراجیت اور بحر الکاہل کی جنگ
۹ - ۶	یکم فروری ۱۹۲۳	امی زکوف	جاپانی گورک دھندا - اسٹالن کی نظر میں
۲۹ - ۲۸	یکم فروری ۱۹۲۵	سڈنی شیلٹ	جاپانیوں کی ہوس ملک گیری کا تاریخی پس منظر
۲۲ - ۲۰	یکم مئی ۱۹۲۵	یعقوب، محمد	جاپانیوں کی ہوس ملک گیری کا تاریخی پس منظر
۴۵ - ۴۳	۱۵ مئی ۱۹۲۵	یعقوب، محمد	جانب مہوم
۵۷ - ۵۶	ستمبر ۱۹۵۷	عباسی، انیس احمد	جام جہاں نما - اردو کا پہلا اخبار
۴۵ - ۴۳	فروری ۱۹۵۶	عتیق، محمد	جامعہ ملیہ
۳۹ - ۳۸	یکم ستمبر ۱۹۲۲	آور کرک، مس	جامعہ ملیہ
۲۲ - ۲۲	مئی ۱۹۵۸	منظر شاہ	جامعہ ملیہ اسلامیہ
۲۰ - ۱۷	یکم نومبر ۱۹۲۶	وقار عظیم	جامعہ ملیہ اسلامیہ
۹ - ۵	اکتوبر ۱۹۷۰	وکر، نند کشور	جامعہ کے پچیس سال
۱۸ - ۱۲	یکم جنوری ۱۹۲۷	ذاکر حسین، ڈاکٹر	جامعہ ملیہ اسلامیہ کی کہانی - ارشاد الحق کی زبانی
۳۲ - ۳۰	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	ارشاد الحق (تصویر)	

۲۹ - ۲۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	ابوالقاسم بخاری	جامی
۲۰ - ۱۳	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۴	ہاشمی، نصیر الدین	جان عالم واجد علی شاہ اور ان کے بیگمات کے غیر مطبوعہ خطوط
۶ - ۴	اپریل ۱۹۵۵	ہاشمی، نورا الحسن	جان عالم واجد علی شاہ کے خطوط۔ بنام شیدا بیگم
۱۰ - ۸	یکم ستمبر ۱۹۴۶	مشیر احمد	جان بیرڈ۔ آکرہ غیب بینی کا موجد (تصویر مٹا تیل)
۳۲ - ۲۹	یکم اپریل ۱۹۴۵	قریشی، محمد شریف	جانداروں میں حفاظت کے طریقے
۲۳ - ۱۶	دسمبر ۱۹۵۳	شیر جنگ	جان ولف کانگ گونٹے
۱۳ - ۱۲	اکتوبر نومبر ۱۹۴۸	ریش بییدی	جانوروں کا محافظ۔ جم کاربٹ
۱۰ - ۸	اکتوبر نومبر ۱۹۴۸	پہل، کے این (تصویر)	جانوروں کو خطرہ
۵۴ - ۵۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	شکر دیال	جاوا
۵۱ - ۵۰	یکم نومبر ۱۹۴۴	کیما، ڈیلیو۔ جی۔ پی	جاوی آباد کاری
۵۳ - ۵۲	۱۵ جون ۱۹۴۶	جانی چوہان	جاوی عورتیں
۴۳ - ۴۲	یکم جنوری ۱۹۴۶	مائس، ایس پی بی	جبرالٹر
۲۲ - ۱۷	جولائی ۱۹۷۱	انصاری، نورا الحسن	جدید ایران
۵۹ - ۵۷	یکم جولائی ۱۹۴۵	قریشی، اشتیاق حسین	جدید ایران کے ثقافتی رجحانات
۳۲ - ۳۳	جون ۱۹۵۵	ادارہ	جدید بنگالی ادب
۸ - ۷	یکم اگست ۱۹۴۳	وسیلر، جی۔ ای	جدید ترکی
۱۳۸ - ۱۳۷	یکم جون ۱۹۴۵	کریب، جوفری	جدید ترکی میں صنعتی اور تجارتی ترقی
۴۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	ہنٹر، اے	جدید ریڈیو کا موجد
۵۰	فن تعمیر ستمبر اگست ۱۹۶۲	ہندوستانی فن تعمیر کے پانچ ہزار سال سے اقتباس	جدید فن تعمیر پر ایک نظر
۳۰ - ۲۳	ستمبر ۱۹۶۱	لال، اندرجیت	جدید فن مصوری کی بین الاقوامی نمائش
۴۵ - ۴۲	جون ۱۹۶۸	ادارہ	جرانم اور ان کے انداد کا مسئلہ
۴۰ - ۳۹	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ادارہ	جرمن تباہ کاری اور روسی تعمیر
۵۸ - ۵۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	کھنہ، پریم چند	جرمن قوم کی حالت
۳۰ - ۲۸	یکم فروری ۱۹۴۴	سلامت اللہ	جرمنی کی خفیہ پولیس
۱۴	یکم مارچ ۱۹۴۴	امان الرحمان	جرڈاں بھائی
۵۵ - ۵۴	یکم دسمبر ۱۹۴۵	راؤتھ، جی ایم	جرانڈمان
۱۲۱ - ۱۲۰	یکم جون ۱۹۴۶	گپتا، راج نرائن	جرانڈ بحر الکاہل کا تیل
۴۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۴	ادارہ	جرانڈ فلپائن
۲۳ - ۲۰	۱۵ فروری ۱۹۴۶	باکے، اے اے	جرانڈ ولندیزی کے ثقافتی حالات

۲۳ - ۲۲	جون ۱۹۶۸	ادارہ	جسم کی موت نہیں ہوتی (ڈاکٹر مارٹن لوٹر کنگ)
۲۲ - ۲۲	جنوری ۱۹۶۶	انصاری، محمد رضا	جشن ندوہ
۳۸ - ۳۱	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	جگر (ذاتی تاثرات) عکس تحریر جگر
۶۰ - ۵۷	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۳	شیدا، راجندر ناتھ	جگر مراد آبادی
۱۲ - ۸	۴ مارچ ۱۹۴۳	م-۱-ج	جگر مراد آبادی
۱۳ - ۱۲	مارچ ۱۹۷۹	حمیدہ سلطان	جگر مراد آبادی چند یادیں (تصویر)
۲۸ - ۲۷	اپریل ۱۹۶۰	محمود، حمید الدین	جمال عبدالناصر
۲۵ - ۳۲	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	سورج صراف	جموں
۴۰ - ۳۸	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	شام کول	جموں میں زرعی ترقی
۳۶ - ۳۲	نومبر ۱۹۶۶	خان، محمد عاقل علی	جمہوریت اور رائے عامہ
۷ - ۵	ستمبر ۱۹۵۵	سلامت اللہ، ڈاکٹر	جمہوریت اور بنیادی تعالیم
۱۲ - ۱۱	فروری ۱۹۷۶	یسین، محمد	جمہوریت اور نظم و ضبط
۴۷ - ۴۵	نومبر ۱۹۵۴	کوثر نسیم	جمہوریہ ہند میں فلموں کا ماضی اور مستقبل
۳۱ - ۲۷	جمیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	شعلہ، دوار کا داس (تصویر)	جمیل بھٹیا
۱۰۲ - ۹۷	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	فاروقی، نثار احمد	جنرل بخت خاں
۴۹ - ۴۵	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۴	امن، گوپی ناتھ	جنگ آزادی کا سپاہی - جواہر لال نہرو
۳۳ - ۳۲	اگست ۱۹۷۷	غوثی، ضیاء الرحمن	جنگ آزادی کا مجاہدیرسا
۱۱۵ - ۱۱۳	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	شروانی، ہارون خاں	جنگ آزادی ہند ۱۸۵۷ کے متعلق ایک اہم دستاویز
	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	نقوی، سخی حسن	جنگ آزادی کے دو گنام سپاسی
۱۳۱ - ۱۲۳	اگست ۱۹۵۷		(سید شبیر علی خاں اور سید گلزار علی)
۱۰	یکم جون ۱۹۴۳	ادارہ	جنگ اور ہندوستانی ریلیں
۴۰ - ۳۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	رضوی، سید علی رضا	جنگ اور ہندوستانی فلمی صنعت
۲۵ - ۲۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	ادارہ	جنگ اور سائنسی تنظیم
۴۴ - ۴۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۲	آسولڈوائٹ	جنگ جو جاپان
۵۲ - ۵۰	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	آسولڈوائٹ	جنگ جو جاپان
۵۰ - ۴۹	یکم جولائی ۱۹۴۷	سکینہ، جارد ناتھ	جنگ کے بعد کاروں کے نئے نمونے
۳۸ - ۳۷	یکم نومبر ۱۹۴۴	کٹوف، آئی بینیڈ	جنگ کے تین سالوں میں روسی زراعت
۲۰ - ۱۴	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	قادری، لطف اللہ	جنگلی جانوروں کی مشہور تحفظ گاہیں
۷ - ۴	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	مسعود شاہ خاں زئی	جنگلی جانوروں کی حفاظت ہمارا قومی فریضہ
۲۰ - ۱۸	نومبر ۱۹۵۰	آزاد، اسرار احمد	جنوبی مشرقی ایشیا

۵۳ - ۵۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	ونیکٹارامن، جی آر	جنوبی مشرقی ایشیا اور ہندوستان
۴۴	اگست ۱۹۷۷	فضل الرحمان	جنوبی ہندوستان میں بیٹری کی صنعت
۴ - ۳	نومبر ۱۹۷۰	سرور، آل احمد	جواہر لعل نہرو
۷ - ۴	نومبر ۱۹۶۸	زیدی، شاہدہ غفران	جواہر لعل نہرو کی جیل کے زمانے کی تصنیفات
۱۵ - ۱۲	نومبر ۱۹۷۱	یونس، محمد (تصویر)	جواہر لعل نہرو چند یادیں
۴ - ۳	نومبر ۱۹۸۰	سردار احمد	جواہر لعل نہرو کی عظمت کا راز
۱۰ - ۴	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	فراق گورکھپوری	جواہر لعل نہرو - کچھ یادیں کچھ تاثرات
۸۰ - ۷۹	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	ادارہ	جواہر لعل نہرو کی وصیت سے اقتباسات
۱۲ - ۹	جولائی ۱۹۶۳	سید محمود	جواہر لعل نہرو کی یادیں
۳۲ - ۳۲	یکم مارچ ۱۹۴۳	روزگار نولندن سے ماخوذ	جوش بلج آبادی (تصویر ٹائٹل پر)
۱۶ - ۱۳	۳ مئی ۱۹۴۳	قزلباش دہلوی، آغا سرخوش	جوش بلج آبادی
		مدیر چمنستان	
۶۰ - ۵۸	دسمبر ۱۹۴۷	ہمایون نالوی	جوش ملیح آبادی کی اصلاحیں
۳۱ - ۲۷	اکتوبر ۱۹۶۳	فرقت کاکوروی، غلام احمد	جون پور کی تاریخی عمارتیں
۳۳ - ۳۲	فروری ۱۹۷۹	عارف سہیل	جوہر کی تلاش
۵۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	ڈی راگھون	جوہری بم
۱۶ - ۱۲	۱۵ مئی ۱۹۴۶	صدیقی، رضی الدین	جوہری بم کا اصول
۱۰ - ۸	جنوری ۱۹۷۲	ادارہ	جہاد
۳۰ - ۳۸	دسمبر ۱۹۵۱	ذکیہ سلطانیہ	جہاں آراء
۲۶ - ۲۵	۱۵ مئی ۱۹۴۵	شفیق سرحدی	جہانگیری عہد کے چند سکتے
۱۸ - ۱۱	مارچ ۱۹۷۰	اختر، نور السعید	جہانگیر کی شکار سے دلچسپی
۳۹ - ۳۷	مارچ ۱۹۵۴	شاغل، احترام الدین احمد	جے پور کا ایک گننام شاعر
۳۲ - ۲۷	جنوری ۱۹۵۷	سریاستوا، ڈاکٹر ست پرکاش	جے پور کے عجائب گھر کا نادر ایرانی غالیچہ - تصاویر
۲۰ - ۱۸	۱۵ جون ۱۹۴۴	شکر دیال	جین مت اور اس کی خدمات
۸۲ - ۷۶	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	ادارہ	جیون کی امٹ جھلکیاں

بج

۶۱ - ۵۸	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	عباسی، تنویر احمد	چار خطرناک جانور
۲۲ - ۲۰	جون ۱۹۵۵	امین، محمد	چاند کا سفر
۳۷ - ۳۳	جنوری ۱۹۷۲	اسحاق صدیقی	چاند کا سفر بنیادی مسائل

۳۲ - ۳۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	نظامی، عبدالحمید	چانکیہ کا نظریہ سیاسی
۲۳ - ۲۱	جنوری ۱۹۴۸	اگر وال، راجہ رام	چائے کی کہانی
۲۱	یکم جولائی ۱۹۴۴	فیض احمد فیض	چٹان (تبصرہ)
۶۸ - ۶۷	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	دکرم، نند کشور	چٹائی اور لوگری کی بنائی
۳۶	ستمبر ۱۹۵۵	ظہیر بابر	چراغ حسن حسرت
۳۶ - ۳۵	ستمبر ۱۹۵۵	کرشن چندر	چراغ حسن حسرت
۵۱ - ۴۲	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	جہدی نظامی	چرندے
۲۳ - ۲۱	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	سالم علی	چڑیا کیا ہے
۲۳ - ۲۰	دسمبر ۱۹۶۹	صالحہ بیگم	چشم بدور
۷۵ - ۷۱	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	اگنی ہوتری، آر۔ پی	چلڈرنس فلم سوسائٹی
۶۱ - ۶۰	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	ادارہ	چمڑے کا کام
۴۵ - ۴۴	یکم جولائی ۱۹۴۶	دداشی، محمد یعقوب	چند پشتو شاعرات
۴۱ - ۳۸	جنوری ۱۹۶۲	رئیس بینائی بنگلوری	چند گراں مایہ خطوط (بنام حضرت نفیس)
۲۸ - ۲۵	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	لکار، آر۔ ایس۔ دھرم	چند مشہور پرندے
۴۷ - ۴۶	طنزد مزاج نمبر مئی ۱۹۷۴	شہباز حسین	چند نئی مزاحیہ کتابیں
۹۹ - ۹۷	یکم جون ۱۹۴۶	شرما، یوگ راج	(آج کل میں شائع تبصرے پر مشتمل)
۵۰ - ۴۹	یکم ستمبر ۱۹۴۶	خال، عبدالرشید	چنودارو
۱۲ - ۱۱	نومبر ۱۹۵۴	ل احمد	چوہے کا ارتقا
۱۹ - ۱۷	۱۵ فروری ۱۹۴۶	بیٹاب بریلوی	چولوان (ایک قدیم چینی شاعر و مدور)
۵۵ - ۵۴	مارچ ۱۹۵۰	ادارہ	چھایا نانک
۳۷ - ۳۵	ستمبر ۱۹۵۰	شمشاد احمد	۲۶ جنوری ۱۹۵۰
۴۸ - ۴۵	مئی ۱۹۷۱	سیوک شرما	چھتیس گڑھ کے دیہاتی گیت
۴۷	مارچ ۱۹۵۹	ادارہ	چھٹی حس
۳۵ - ۳۱	مئی ۱۹۶۴	زین العابدین	چھوت چھات کے خلتے کی مہم
۴۵ - ۴۴	مارچ ۱۹۶۰	ادارہ	چھوٹا ناگ پور کے آدی باسی
۲۹ - ۲۷	یکم مئی ۱۹۴۴	ماخوز	چھوٹی بختیں
۵۳ - ۵۱	یکم مارچ ۱۹۴۶	تول پن شن	چیانگ چنگ کو
۵۷ - ۵۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	پارہتی مینن	چینا بھون
۹ - ۶	یکم ستمبر ۱۹۴۳	نمنائی	چینگ ڈو
۳۷ - ۳۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	حفیظ سید، ڈاکٹر	چین کا ادبی انقلاب
			چین کا موجودہ مرض

۱۰ - ۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	علی احمد	چین کا مذہب
۲۲	یکم جولائی ۱۹۴۳	فیولی چیانگ	چینیوں کی قومی خصوصیات
۵۳ - ۵۲	۱۵ جون ۱۹۴۵	وانگ، ٹی-پی	چین کی کشتیاں
۱۹ - ۱۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	کھتہ، رتن لال	چین کی کہاوتیں
۱۱ - ۷	جنوری ۱۹۵۴	خاں، محمد اجمل	چین کے ترانے
۴۰ - ۳۹	۱۵ اگست ۱۹۴۵	ہیرین، فورمن	چین کے زمیں دوز شہر
۱۸ - ۱۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	دراشی، آغا محمد یعقوب	چین میں اسلامی ادب
۲۲ - ۲۲	یکم مارچ ۱۹۴۴	مانوزازہ دوران جنگ کاپین	چین میں دیہاتوں کی تعمیر نو
۴۹ - ۴۷	یکم جون ۱۹۴۶	ہوائی، چان چنگ	چین میں سائنس کی ترقی
۵۶ - ۵۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	قریشی دہلوی، فضل حق	چین میں شادی کی رسمیں
۴۰ - ۳۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	سلوا، اے ڈی	چین میں ہندوستانی لوگ
۴۰ - ۳۷	یکم اپریل ۱۹۴۴	شیاو جین / تمنائی	چینی ادیبوں کی مشکلات
۱۸ - ۱۲	فروری ۱۹۶۳	ظفر بیامی	چینی حملہ اور عالمی سیاست
۳۸ - ۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	قریشی، فضل حق	چینی دیو مالا
۵۶ - ۵۵	۱۵ مئی ۱۹۴۶	وانی چنگ	چینی سنگیت گھر
۱۸ - ۱۷	یکم فروری ۱۹۴۴	دیوانہ، موہن سنگھ	چینی شاعری
۴۵ - ۴۳	۱۵ جون ۱۹۴۷	سنگھ، کے۔ کے	چینی مسلمان
۲۵ - ۲۲	یکم مارچ ۱۹۴۷	شاہد احمد دہلوی	چینی موسیقی

ح

۱۶ - ۱۳	یکم فروری ۱۹۴۵	پروین، نیاز رسول	حاتم طائی
۳۴ - ۳۰	اکتوبر ۱۹۵۶	شکیب، ن	حاجی دولت
۴۷ - ۴۶	جولائی ۱۹۷۳	فیروز اشرف	حاجی ملنگ بابا
۱۳ - ۱۰	یکم فروری ۱۹۴۷	ادیب، اولیس احمد	حافظ محمود شیرانی (تصویر)
۱۰ - ۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	ک حمزوی، ع۔ ح	حال میں ایران کی تعلیمی سرگرمیاں
۲۸ - ۲۵	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۴	فاروقی، نثار احمد	حامد حسن قادری کے خطوط
۴۳ - ۴۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	وید، جان گرمز	حبشہ اور اس کے باشندے
۱۲ - ۸	یکم جولائی ۱۹۴۵	عبدالشکور، محمد	حسرت موہانی
۱۸ - ۱۶	ستمبر ۱۹۵۱	رحم علی الہاشمی	حسرت موہانی بھی چل بسے
۱۸ - ۱۶	جولائی ۱۹۵۹	چوہڑہ، ہیر لال	حسن نوحا کا سہ طنائی

۲۲ - ۲۰	جون ۱۹۶۳	ادارہ	حسین کافن
۵۰ - ۴۹	۱۵ دسمبر ۱۹۲۶	ڈاکٹر حسین	حسین اور انسانیت
۵۸ - ۵۴	یکم جنوری ۱۹۲۷	حامد بلگرامی	حضرت اصغر کے ساتھ چند گھنٹے
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۳۵	برنی، ضیاء الدین احمد	حضرت بلجے شاہ
۵۱ - ۵۰	فروری ۱۹۵۶	زنگین، غلام محمد	حضرت بلجے شاہ
۴۲ - ۴۰	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	امن، گوپی ناتھ	حضرت جگر مراد آبادی (چند ذاتی تاثرات)
۹ - ۸	فروری ۱۹۷۷	مہدی نظامی	حضرت خواجہ حسن نظامی ذاتی اور خاندانی حالات
۲۳ - ۲۲	اکتوبر ۱۹۷۷	صدیقی، محمد اکبر الدین	حضرت خواجہ گیسو بندہ نواز
۱۹ - ۱۷	اگست ۱۹۷۶	حسن ثانی نظامی، خواجہ	حضرت خواجہ معین الدین حیشتی
۱۴ - ۱۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	صالحہ عابد حسین	حضرت عباس بن علی
۲۰ - ۱۸	اکتوبر ۱۹۷۷	حسن ثانی نظامی، خواجہ	حضرت مخدوم نصیر الدین چراغ دہلی
۴۰ - ۳۸	اکتوبر ۱۹۶۱	رضوی، فضل امام	حفظ جو بیوری
۱۱	۱۳ اپریل ۱۹۴۳	ماخوذ	حق بہ حق دار
۱۲	طنزد منزل نمبر مئی ۱۹۷۴	آزاد، ابوالکلام	حکایت زارغ و بلبل
۴۷ - ۴۳	جنوری ۱۹۵۰	شمس بریلوی	حکومت مہراؤد تعلیمی اصلاحات
۳۸ - ۳۶	اگست ۱۹۷۹	خاں، محمد حسین	حکیم شفیق الرحمان رام پوری
۲۲ - ۱۷	مئی ۱۹۶۲	رشید الدین	حیدرآباد - ایک قدیم اور عظیم شہر
۱۰ - ۶	اپریل ۱۹۸۰	گوڑ، راج بہادر	حیدرآباد تاریخ کے جھروکے سے
۵۶ - ۵۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	شکر ریال	حیدرآباد شاہراہ ترقی پر
۵۹	جنوری ۱۹۵۸	ادارہ	حیدرآباد کاسالار جنگ میوزیم
۱۶ - ۱۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کا ایک شاعر خاندان
۴۷ - ۴۲	جولائی ۱۹۵۱	شرف الدین، محمد	حیدرآباد کی گھریلو صنعتیں
۳۱ - ۲۸	مئی ۱۹۶۳	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کے میلے
۳۶ - ۳۴	دسمبر ۱۹۵۷	اقبال مرزا	حیدرآبادی سکول کی مختصر اور دلچسپ تاریخ

خ

۱۳ - ۱۰	دسمبر ۱۹۷۵	شکنتلا ہا دل	خاندان اول فکر و عمل کے آئینے میں (بیگم عابدہ احمد)
۱۶۳ - ۱۶۲	یکم جون ۱۹۴۷	ابوسالم	غام اشیا
۳۱ - ۲۷	یکم ستمبر ۱۹۴۳	دیوانہ، موہن سنگھ	خان بہادر میر ناصر علی دہلوی

۱۲۲-۱۱۶	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	وقت، غلام احمد	خاندان بہار شاہ کی تباہی
۲۵-۲۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۴	ایشیفس، رابرٹ	خانہ بدوشوں کی راجدھانی
۳۸-۳۷	اکتوبر ۱۹۷۵	شاہ، ایس۔ ایل	خریف کی بہترین فصل کے امکانات
۷-۷	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	خطاطی کے چند فن کار
۵۳	اکتوبر ۱۹۵۷	عبدالودود، قاضی	خط بمعنی نامہ
۲۰-۱۵	اکتوبر ۱۹۵۷	احمد، رضی الدین	خطوط حضرت غوث علی شاہ قلندر
۵۲-۴۸	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	حمید صدیقی	خلوت و جلوت میں
۲۲-۱۸	جون ۱۹۶۱	خال، سعادت علی	خواب و خیال
	طنز و مزاح نمبر (دوم)	سرشار، رتن ناتھ	خواجہ بدیع الزماں عرف خوجی
۱۱	مئی ۱۹۷۴		
۹-۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	شفیع، خواجہ محمد	خواجہ حسن نظامی
۱۵-۱۳	فروری ۱۹۶۱	مرتنی حسین بلگرامی	خواجہ غلام غوث بے خبر (ایک جائزہ)
۳۸	اپریل ۱۹۶۳	شاہد احمد دہلوی	خواجہ ناظر نذیر فراق دہلوی
۴۸-۴۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	عیلاوتی	خوارک پر کنٹرول اور راشننگ
۱۶-۱۵	یکم جنوری ۱۹۴۴	ادارہ	خلیج فارس میں برطانوی اور ہندوستانی مقاد

د

۱۸-۱۶	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	ناتھ، دھرمیندر	دادرا
۱۱-۱۰	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	خالہ ادیب خاتم	دارالسلام
۴-۳	اپریل ۱۹۸۰	عادل صدیقی	دارالعلوم دیوبند (تصویر)
۴۷-۴۰	جون ۱۹۶۹	ابراہیم فکری	دارالعلوم دیوبند
۲۸-۲۶	جولائی ۱۹۵۷	فریدالوحیدی، سید	دارالعلوم دیوبند
۲۰-۱۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	فکر ندوی	دارالعلوم ندوۃ العلماء
۲۶-۲۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	سکینہ، پریم مکھی	داستان ارتقاء
۲۳-۲۰	اکتوبر ۱۹۵۲	شیر جنگ	دانٹے
۴۶-۴۵	دسمبر ۱۹۶۳	شریف، محمد عبید اللہ	دائرة المعارف الثمانیہ
۲۲-۲۰	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	نیاز فتح پوری، اشہر لکھنوی	دختران حوا کا کورس، نیاز اور اشہر کی نظریں
۵۴-۵۲	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	حسن ثانی نظامی	دشمن ہمارے
۵۱-۴۹	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	خال، سید محمد رضا علی	دربار رام پور اور موسیقی

۵۶ - ۵۱	جنوری ۱۹۵۸	عبدالودود، قاضی	درد و شاد
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	نور لدھیانوی	درسِ عمل
۴۱ - ۳۸	ضمیمہ اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳	حسینی شاہد	درسی کتابوں کا مستند
۱۳ - ۹	۱۰ نومبر ۱۹۴۲	بخاری، ابوالقاسم	درگاہ حضرت لال شہباز قلندرؒ
۲۲ - ۱۹	۴ مارچ ۱۹۴۳	زیدی، سید تقی	درویشِ کامل
۲۰	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	چیلڈ برن، پال	دریائے نیل
۴۲ - ۴۱	دشکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	ادارہ	دستی پارچہ بانی
۲۸ - ۲۶	دسمبر ۱۹۵۷	بیگ، مرزا اسماعیل	دکن کی مصوری کا مجدد - المیسر
۲۴ - ۱۹	جون ۱۹۵۶	رفعت، مبارز الدین	دکن کی نادر صنعت پارچہ بانی
			ہمرو مشروع اور کھواب
			دلدار شاہ داتا
			دلدار شاہ داتا
۱۰	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	حسن نظامی	دنی اسٹیٹ کے تین سال
۱۲ - ۱۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	قرلباش، آفتاب	دنی کی آتش بازی
۱۵ - ۱۲	جولائی ۱۹۵۵	امن، گوپی ناتھ	دنی کی ادبی نشستیں
۲۰ - ۱۸	۱۵ اگست ۱۹۴۷	یوسف بخاری	(دورِ آزادی وطن سے پہلے)
۹ - ۳	اکتوبر ۱۹۶۷	امن، گوپی ناتھ	دنی کی مصوری - ایک طائرانہ نظر
			دنی کے ایک اہم نعتیہ مشاعرے کی تفسیر
			دنی کے شہسوار
۱۹ - ۱۲	جولائی ۱۹۸۴	ناروقی، انیس	دنی میں پندرہ اگست ۱۹۴۷ء
۸	۱۵ فروری ۱۹۴۷	وزیر الحسن، سید	دنی میں خواتین کی ادبی سرگرمیاں
۴۱ - ۳۸	نومبر ۱۹۵۱	فرقت، غلام احمد	
۳۸ - ۳۵	اگست ۱۹۴۸	امن، گوپی ناتھ	
۳۴ - ۳۳	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	حمیدہ سلطان	
			دُم دار تارے
۱۲۶ - ۱۲۳	یکم جون ۱۹۴۵	فریدی، محمد رشید	دُم دار تارے اور شہاب تے
۴۴ - ۴۱	جون ۱۹۷۱	قیصر سرمست	دُنیا کا سب سے قیمتی پھول "زعفران"
۳۰ - ۲۸	مارچ ۱۹۷۰	موسمی گول	دُنیا کی آزادی کے لیے برطانیہ کی جنگ
۵۰ - ۴۹	یکم جنوری ۱۹۴۵	مینگ، بشپ ولیم	دُنیا کی چھت کے ممنوعہ دیس میں
۵۴ - ۵۲	۱۵ اگست ۱۹۴۷	انعام کبریا	دُنیا کی مشہور پیش گوئیاں
۳۵ - ۳۲	جولائی ۱۹۷۰	سیوک شرما (تھور)	دُنیا کی مشہور پیش گوئیاں
۳۹ - ۳۵	ستمبر ۱۹۷۰	سیوک شرما	دُنیا کے دو سب سے بڑے کتب خانے
۵۱ - ۵۰	یکم اگست ۱۹۴۶	گرجن سنگھ	دُنیا کے شہری - رابند ناتھ ٹیگور
۳۵ - ۳۲	یکم ستمبر ۱۹۴۹	شرما، دیوان چند	

۳۰ - ۳۳	اپریل ۱۹۵۶	والیہ، گردیاں سنگھ	دنیا کے مشہور پہلوان
۳۱ - ۳۰	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	ابوالقاسم بخاری	دنیا کے اسلام ایک ہزار سال قبل
۶۰	یکم جولائی ۱۹۳۵	قریشی، فضل حق	دو بڑے فن کار
۵۲ - ۴۹	اپریل ۱۹۵۶	ادارہ	دو تہذیبوں کا میل - بھارت اور ایران
۱۳ - ۱۲	اگست ۱۹۷۹	خلیل، محمد	دوسرا مصنوعی سیارہ
۲۳ - ۱۸	جولائی ۱۹۵۶	عبدالغفار، قاضی	دو شخصیتیں (ڈاکٹر مختار احمد انصاری، عظیم اللہ خاں)
۵ - ۴	مارچ ۱۹۶۶	مالک رام	دونسلوں کے استاد - مرحوم
۱۰۱ - ۱۰۰	یکم جون ۱۹۳۵	پلین، سی۔ بی	دو جدید کا پہلا انگریز سائنس دان
۱۹ - ۱۶	جون ۱۹۷۹	سراج، مقبول احمد	دی ہندو (اشاعت کے سو سال)
۳۸ - ۳۶	ستمبر ۱۹۶۲	نشاط، جی ایم انصاری	دو رسلطین کشمیر میں کشمیری شاعری
۲۷ - ۲۴	اکتوبر ۱۹۶۸	ادارہ	دوستی اور خیر سگالی کا دورہ
۲۵ - ۲۲	جولائی ۱۹۵۸	رازیزدانی	دوسرے اور نظام
۸ - ۷	اگست ۱۹۳۸	جوش ملیح آبادی	دہر پر ملامت نہ کرو
۲۵ - ۲۰	نومبر ۱۹۶۷	وکر، نند کشور	دھرتی کے پھول
۲۸ - ۲۵	اکتوبر ۱۹۵۷	بنگشا، محمد رضا خاں	دہلی کی زردوزی اور مشہور فن کار
۲۸ - ۲۶	جولائی ۱۹۶۲	خورشید، عبدالسلام	دہلی کے رسائل
۲۵ - ۲۲	جولائی ۱۹۵۵	پارس، سندرسنگھ	دہنی رام چاترک امرت سری
۲۲ - ۳۷	جنوری ۱۹۶۵	سو تنتر وید	دھونڈو پیت نانا (نانا صاحب)
۳۷ - ۳۴	اکتوبر ۱۹۷۹	آرڈر، ایس۔ کے	دیپاوار کی آپ بیتی - بلو تہ - ایک جائزہ
۳۶ - ۳۱	جون ۱۹۷۰	خالد عرفان	دیپا گلستاں میسور
۲۶ - ۲۵	۱۵ فروری ۱۹۳۶	مشیر احمد	دیاسلانی کی ایجاد
۵۰ - ۴۹	مئی ۱۹۵۸	شارق علوی	دیاسلانی - ایک گھریلو صنعت
۲۶ - ۲۴	جون ۱۹۶۹	زیدی، علی جواد	دیدہ ور ڈاکر
۲۰ - ۱۸	نومبر ۱۹۷۰	وکر، نند کشور	دیش بندھو چتر بنجی داس
۱۱ - ۸	۴ فروری ۱۹۳۳	خاں صواتی، عبدالرؤف	دیشی قوم
۱۸ - ۱۱	جولائی ۱۹۷۲	ظہور الحق	دین اسلام اور فیملی پلاننگ
۵۱ - ۵۰	یکم جنوری ۱۹۳۷	قریشی، فضل حق	دیوار چین
۵۰ - ۴۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	ادیب، احمد سعید الزماں	دیوان حافظ کی فالیں
۳۹ - ۳۷	یکم نومبر ۱۹۳۳	خاں، محمد اکرم	دیوان ساون مل کا انصاف
۳۱ - ۳۰	جون ۱۹۶۰	مشیر الحق بھری آبادی	دیواری مشاعرہ (غالب کا ایک خیالی خط)
۱۰ - ۸	یکم اگست ۱۹۳۵	کپور، کنہیا لال	ڈیوندرستیاری (تصویر)

۵۵ - ۵۲	ستمبر ۱۹۵۷	چودھری، بی ایل	دیہات میں نئی زندگی
۴۸ - ۴۶	یکم اپریل ۱۹۴۵	ادارہ	دیہاتی تمدن
۳۳ - ۳۱	اگست ۱۹۷۶	ادارہ	دیہی زندگی کی تعمیر نو

ڈ

۱۱ - ۶	ستمبر ۱۹۷۷	رضانقوی	ڈاکٹر اختر اور بیوی - چند یادیں
۹	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	نہرو/ عدیل احمد	ڈاکٹر انصاری پنڈت نہرو کی نظر میں
۱۳ - ۱۲	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	مجیب، محمد	ڈاکٹر انصاری چند یادیں - چند باتیں
۴۹ - ۴۸	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	قدوائی، سلیم	ڈاکٹر انصاری - ایک مثالی شخصیت
۴۸ - ۴۴	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	صدیقی، عظیم الشان	ڈاکٹر انصاری - ایک مینارۃ نور
۴۱ - ۳۵	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	مشیر الحسن	ڈاکٹر انصاری - زمانہ اور شخصیت
۴۳ - ۴۲	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	آزاد، مسرت حسین	ڈاکٹر انصاری کی سیاسی زندگی
۳۳ - ۱۹	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	شفا، حکیم محمد حسین خاں (تصاویر)	ڈاکٹر انصاری - کچھ یادیں، کچھ باتیں
۱۶ - ۱۴	یکم جون ۱۹۴۵	دداشی، محمد یعقوب	ڈاکٹر ایڈیٹھ براؤن
۱۱ - ۷	دسمبر ۱۹۵۷	اختر، ہری چند	ڈاکٹر تاثیر
۱۲ - ۱۱	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	سکینہ، بنارسی داس	ڈاکٹر تارا چند - ہندو مسلم اتحاد کے علمبردار
۱۰ - ۸	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	اعجاز حسین	ڈاکٹر تارا چند - چند تاثرات
۷ - ۶	یکم مئی ۱۹۴۵	بزرگی، پی این	ڈاکٹر جانش
۴۰ - ۳۸	۱۵ اگست ۱۹۴۶	زوکرمین	ڈاکٹر جولین ہکسٹل
۳۲ - ۲۷	جولائی ۱۹۶۲	امن، گوپی ناتھ	ڈاکٹر ذاکر حسین - ہمارے نائب صدر جمہوریہ
۱۰ - ۷	جون ۱۹۶۹	غلام السیدین، خواجہ	ڈاکٹر ذاکر حسین : ایک افسانہ
۱۲ - ۸	یکم نومبر ۱۹۴۶	صدیقی، رشید احمد	ڈاکٹر ذاکر حسین خان (تصویر ٹائٹل پر)
۳۵ - ۳۳	جون ۱۹۵۰	منور لکھنوی	ڈاکٹر رادھا کرشنن (تصویر)
۲۳ - ۲۳	جون ۱۹۵۵	عرش طیبانی	ڈاکٹر رام بابو سکینہ
۶ - ۵	جولائی ۱۹۸۶	سنا، پریم کمار	ڈاکٹر رام بابو سکینہ
۱۹ - ۱۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	اشرف، آغا محمد	ڈاکٹر سر جارج گریسن
۱۸ - ۱۴	اگست ۱۹۷۸	عقیق صدیقی	ڈاکٹر سید حسین
۲۱ - ۱۶	نومبر ۱۹۷۱	ظہیر	ڈاکٹر سید محمود - تاریخ کی تقریباً ایک صدی (تصویر)

۳۳-۲۹	مئی ۱۹۵۸	قادری، فقیر بادشاہ	ڈاکٹر عبدالحق
۳۰-۳۹	مارچ ۱۹۷۳	عرش ملیانی	ڈاکٹر عبدالستار صدیقی (خراج عقیدت)
۳۰-۲۸	مئی ۱۹۷۸	ظہور الاسلام	ڈاکٹر عبدالرحمان بجنوری کی آخری آرام گاہ
۵۱-۴۹	ستمبر ۱۹۵۳	رابنس، ڈونالڈ	ڈاکٹر ظہ حسین (مہر جدید کا نابینا رہنما)
۶۳-۶۲	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	قمر جہاں جعفری	ڈاکٹر مختار احمد انصاری - ایک نظر
۳۵-۴۱	مارچ ۱۹۸۱	شرما، ہمیش نارائن	ڈاکٹر مختار احمد انصاری ایک عظیم درس بھگت
۳۲-۳۳	نومبر ۱۹۵۸	عبدالحی، محمد	ڈاکٹر محمد زبیر صدیقی
۴۱-۱۹	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	راگھون، ڈی	ڈاکٹر نیل رتن دھار
۲۲-۱۹	جون ۱۹۶۲	شاہدہ سعید	ڈاکٹر وشولیشوریہ (تصویر ص ۲۳)
۲۲-۲۳	یکم ستمبر ۱۹۴۵	ہل، مارٹن تھورن	ڈاکٹر کے کرشمے
۲۵-۲۴	اپریل ۱۹۶۰	ماہر القادری	ڈال ڈال کے پات
۳۷-۳۶	یکم اگست ۱۹۴۵	سبوتن، اے	ڈائرن میں
۴۰-۳۷	فروری ۱۹۵۵	حلیب تنویر	ڈراما اور تعظیم
۴۴-۴۱	اپریل ۱۹۵۵	ادارہ	ڈرامے (ریاستی ڈراموں کی صورت حال)
۶۸-۶۳	فلم نمبر اگست ۱۹۷۱	راز عواج نرائن	ڈوکومنٹری فلمیں
۸۶-۸۴	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	دید راہی	ڈوگری شاعریش شرما (تصویر ص ۸)
۴۵-۴۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	نقوی، علی ارشاد	ڈی ہائیڈریشن

ذ

۱۰-۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	ویراڈین	ذاتی ملکیت کا مستقبل
۴۴	جون ۱۹۵۵	عابد حسین، ڈاکٹر	ذاکر صاحب
۱۳-۱۲	جون ۱۹۶۹	اکرم، محمد	ذاکر صاحب
۱۱-۹	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	واہسی، رضا نقوی	ذکر اس پری ویش کا

ر

۴۴-۴۱	اپریل ۱۹۵۶	کول، سری کنٹھ	راج ترنگنی
۹-۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	زیدی، سید تقی	راجا بیربل
۳۲-۳۰	یکم اگست ۱۹۴۳	زیدی، سید تقی	راجا ٹوڈر بل
۲۶-۲۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	آدر کرک، مس ایل	راجا رام موہن رائے

۳ - ۳	جون ۱۹۵۶	احمد، مختار الدین	راجا رام موہن رلتے کا ایک اردو ورقہ (گارساں دتاسی کے نام)
۷ - ۳	نومبر ۱۹۷۹	جعفر حسین	راجا جسونت سنگھ پروانہ
۲۳ - ۲۱	اکتوبر ۱۹۵۷	وسیم، محمد	راچپوت نقاشی کا ماخذ
۱۱ - ۵	جون ۱۹۵۳	حبیب الرحمان غزنوی	راحتھان کے لوک گیت
۲۶ - ۲۲	ستمبر ۱۹۳۸	کیلا، ہریش چندر	راجن بابو (تصویر) ص ۲۷
۳۰ - ۳۹	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	طامن، چشولم	رادرا در آلہ غائب بینی
۳۵ - ۲۸	جولائی ۱۹۶۱	فیاض، محمد	رامائن - انڈونیشی ادب اور زندگی میں
۹ - ۸	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	خال، محمد عبدالواحد	رام بابو سکینہ (تصویر)
۱۹ - ۱۷	جولائی ۱۹۷۸	عطار اللہ پالوی	رام دھاری سنگھ دنگر کا نجل تعارف
۱۵ - ۱۳	نومبر ۱۹۵۳	مشر، بال مکند	رام دھاری سنگھ دنگر
۷ - ۵	یکم مارچ ۱۹۳۴	گریہم پلر	رائٹر کی خبر رساں ایجنسی
۳۱ - ۳۰	یکم اپریل ۱۹۳۶	کرون، جے۔ آر	رائل جیو گریفیکل سوسائٹی
۶۰ - ۵۹	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	ڈورا رسل	رائل سوسائٹی
۳۱	جون ۱۹۵۶	عاشق حسین بٹالوی	رباعیات عمر خیام کا انگریزی ترجمہ
۳۳ - ۳۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	آور کرک، مس	ربہ کامستہ اور ہندوستان
۷ - ۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	فیض احمد فیض	رتن ناتھ سرشار (تصویر)
۳۰ - ۲۹	فروری ۱۹۵۰	اقبال قدوائی	رڈار - جنگ اور امن دونوں میں مفید
۵۵ - ۵۲	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	اتسباین، سیدانندو	رڈشن ضمیر رویندر ناتھ
۳۸ - ۳۶	جون ۱۹۶۳	شاہ نواز، ایس ایم	رضا کارانہ رکت دان
۱۵ - ۷	اکتوبر ۱۹۷۹	عمر، محمد	رضیہ سلطانہ
۱۹ - ۱۷	یکم جون ۱۹۳۵	حسن نظامی، خواجہ	رضیہ سلطانہ کی خانگی زندگی
۳ - ۲	جنوری ۱۹۵۵	احمد، محمد مصلح الدین	رفیع احمد قدوائی مرحوم
۳۳ - ۳۳	فروری ۱۹۵۷	نجم الحسن	رنیر سنگھ بٹ (اتر پردیس کے مصور)
۲۱ - ۱۸	یکم جنوری ۱۹۳۶	ہاشم اصفہانی / مشیر احمد	رودابہ
۲۲ - ۲۱	دسمبر ۱۹۶۶	ادارہ	روڈیشیا
۲۸ - ۲۶	اپریل ۱۹۸۰	راؤ، ایس نارائن	روزمرہ کی زندگی اور رامائن
۱۴ - ۸	فروری ۱۹۷۹	سنگھ، اندو پرکاش (تصویر)	روزمرہ کی زندگی اور گیتا
۱۳ - ۱۲	یکم جون ۱۹۳۳	ادارہ	روس اور برطانیہ کے تعلقات پر ایک نظر
۲۳ - ۲۲	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	رسل، سر جان	روس اور زراعت
۳۰ - ۲۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	نکولائی رسکن	روس تاتاریوں کے عہد میں

۲۲-۲۳	۱۵ مئی ۱۹۴۶	رام سنگھ	روس کا چوتھا بیچ سالہ خاکہ
۱۲-۱۰	۱۵ مئی ۱۹۴۴	علی احمد	روس کا شیکسپیر
۱۵-۱۴	یکم اپریل ۱۹۴۴	نگولائی رسکن	روس کی ابتدائی تاریخ
۳۵-۳۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	روکوٹوف، تموفائی	روس کی چند نئی فلمیں
۵۷-۵۵	یکم نومبر ۱۹۴۶	جان لورنس	روس کی روزمرہ زندگی
۲۵	۱۵ اگست ۱۹۴۵	کوماروف	روس کی سائنس اکیڈمی کی سالگرہ (صدر اکیڈمی کا بیان)
۲۰-۱۹	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	ایم۔ خاں، مس	روس کی عورتیں
۳۲-۳۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	لارنس، ڈبلیو ایچ	روس کی نئی عورتیں
۲۶-۲۳	یکم ستمبر ۱۹۴۴	قریشی دہلوی، فضل حق	روس کے چند مصنف
۲۳-۲۲	جولائی ۱۹۵۴	اٹل، مدن موہن	روس کے چشم دید حالات
۸-۳	فروری ۱۹۵۴	خان محمد اجمل	روس کے قومی ترانے
۶۰-۵۷	یکم جون ۱۹۴۶	پولیاکوف، این۔وی	روس میں آب پاشی
۱۸-۱۷	ستمبر ۱۹۵۶	کرشن چندر	روس میں اردو
۵۸-۵۷	یکم مئی ۱۹۴۶	دھی راگھون	روس میں انتخابات
۵۸-۵۵	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	گوزمپن سنگھ	روس میں تیل کی صنعت
۱۱-۹	یکم مئی ۱۹۴۴	نگولائی رسکن	روس میں قدیم ماسکوی دور
۵۱-۵۰	۱۵ فروری ۱۹۴۷	نزاروف، اے	روس میں کتابوں کی اشاعت
۲۷-۲۶	یکم جنوری ۱۹۴۴	مارس ڈاڈ	روس میں مشترکہ کاشتکاری
۲۲-۲۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۴	کنگ، بیٹرس	روسی اساتذہ
۷-۶	یکم جولائی ۱۹۴۳	بخاری، مولانا ابوالقاسم	روسی ترکستان میں مسلمانوں کی تعلیمی حالت
۳۸-۳۶	یکم نومبر ۱۹۴۵	شبائف، ولادمیر	روسی نظافت
۱۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	منڈلن، ای	روسی عورتیں
۱۳-۱۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۲	روزمورر	روسی عورتیں
۷-۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	دولف، س۔م	روسی فتوحات میں سائنس کا حصہ
۲۹-۲۶	یکم اگست ۱۹۴۴	آئیگور گرابر	روسی فنون کے ایک ہزار سال
۸-۵	مئی ۱۹۷۸	آمنہ ابوالحسن	روشن آدمی (مخدوم محی الدین کی وفات کی رپورٹ)
۶۹-۶۷	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	رام پال	روشنی! اور روشنی
۴۴-۴۱	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	سپرا، چندر پرکاش	روشنی کی کرن
۲۴-۲۱	یکم فروری ۱۹۴۶	فریدی، نور احمد	روضہ اعتماد الدولہ

۱۵ - ۱۳	۱۹۴۳ جولائی ۱۵	وحیدہ عزیز	روضہ تاج محل
۳۷ - ۳۵	جولائی ۱۹۵۹	محمود نیازی	روہیل کھنڈ کے لوک گیت
۱۳ - ۲۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی	روئیں یا ہنسیں
۲۵ - ۳۸	ستمبر ۱۹۵۸	منور لکھنوی، بشیشور پرشاد	رہنما کے قدموں میں
۵۷ - ۵۳	جنوری ۱۹۵۷	آزاد، اسرار احمد	ریاست ہائے متحدہ امریکہ کی صدارت
۷۳ - ۶۹	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	عباسی، ریحان احمد	ریڈیو اتل - ریگننے والے کیرٹے
۱۶ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۸۰	آصف مجیب	ریحانہ طیب جی
۲۷ - ۲۵	جون ۱۹۶۲	نشر، سرداری لال	ریڈیم
۱۰ - ۸	یکم ستمبر ۱۹۴۵	مجتبیٰ یوسف زئی	ریڈیم کا انکشاف
۲۱ - ۱۹	۴ اپریل ۱۹۴۳	ادارہ	ریزگاری کی قلت
۴۴ - ۴۳	یکم مئی ۱۹۴۵	اے ٹی جناک رامن و این کے گرو راجن	ریشمی گٹ کی صنعت

ز

۷ - ۵	اکتوبر ۱۹۴۸	جوش ملیح آبادی	زباں پر بار خدایا (گاندھی جی کی تصویر)
۲۵	افسانہ نمبر ۱۹۵۹	ادارہ	زرعی زمین میں اضافے کی مہم
۱۷ - ۱۷	جون ۱۹۶۲	جعفری، اطہر حسین	زعفران زار کشمیر
۲۴ - ۲۱	دسمبر ۱۹۶۸	ہاشمی، محی الدین	زلزلہ
۲۱ - ۳۹	اپریل ۱۹۶۱	انوار احمد سوپاروی	زلزلے ہی زلزلے
۱۵ - ۱۳	یکم جولائی ۱۹۴۵	بھٹناگر، شانتی سروپ	زمانہ جنگ میں سائنس کا کام
۲۹ - ۲۷	یکم نومبر ۱۹۴۵	تقی، ایم - ایم	زمانہ قدیم میں عرب دہند کے ثقافتی تعلقات
۲۹ - ۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	رشید فریدی، محمد	زمین کی موت
۵۱ - ۴۹	جنوری ۱۹۵۶	ادارہ	زمین اور چاند کے درمیان پلیٹ فارم
۲۲ - ۲۰	اکتوبر ۱۹۶۳	اعظمی، بدیع الزماں	زمین کی میٹھیں
۴۳ - ۳۹	مئی ۱۹۶۲	امین، محمد	زہرہ کا سفرے ریزدوم کی روشنی میں
۲۰ - ۱۹	یکم دسمبر ۱۹۴۳	بلون، بروس	زہریلے مادے
۲۵ - ۲۳	جولائی ۱۹۷۳	ایاز رسول	زیارت گاہ تیروتی
۳۳ - ۳۰	دسمبر ۱۹۷۱	اختر الاسلام	زیب النساء عرف بیگم شمر
۲۱ - ۲۰	اگست ۱۹۷۸	زین العابدین	زیر سمندر پٹرولیم کی کھوج اور اس کے نتائج
۳۱ - ۳۰	جولائی ۱۹۸۰	سکر، شونا تھ	ژبن پال ساترے

س

۷۳ - ۷۲	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	آدر کرک، مس	سارجنٹ اسکیم
۱۲ - ۱۱	یکم اگست ۱۹۴۳	ادارہ	سارڈینیا
۱۷ - ۱۰	ستمبر ۱۹۸۴	ظ - انصاری	ساغر نظامی - جو اپنا کام کر گئے (تصویر)
۴۷ - ۴۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	قدوائی، انیس	سال صدی کیوں نہیں؟
۴۸ - ۴۴	مئی ۱۹۷۲	حمید آموری	سانپ کا زہر
۶۸	اگست ۱۹۷۲	ابوالحیات	سابقہ اکاڈمی
۱۱ - ۸	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	نہال سیوہاروی	سائل اور ان کی شاعری
۲۶ - ۲۴	اکتوبر ۱۹۷۵	احمد، رضی الدین	سائنس انقلابوں کا سرچشمہ
۳۳	مارچ ۱۹۷۹	خال، احسان اللہ	سائنس پر سماج کے اثرات
۳۸ - ۳۵	مئی ۱۹۷۳	نشاط انور	سائنس کا ارتقا
۴۱ - ۳۶	فروری ۱۹۷۱	وصی، محمد	سائنس کا جدید طریقہ تعسیلیم
۴۲ - ۴۱	۱۵ اگست ۱۹۴۴	ہل، اے۔ وی	سائنس اور ہندوستان کی ترقی
۳۷ - ۳۵	یکم اپریل ۱۹۴۵	سرجان بانڈا اور	سائنس کی پیشکش
۱۰۱ - ۱۰۰	یکم جون ۱۹۴۶	عابدی، اے۔ اے	سائنسوں میں قدیم عرب و ہند کا اشتراک
۵۵ - ۵۴	۱۵ جون ۱۹۴۶	شہادت حسین اورینوی	سائنسدانوں کی اولوالعزمیاں
۵۰ - ۴۹	یکم فروری ۱۹۴۶	ڈورارسل	سائنسی ترقیوں کے سو سال
۷۰	گانڈھی نمبر ۱۹۴۸	گانڈھی جی	سب بھائی بھائی
۴۱ - ۳۷	اپریل ۱۹۷۰	راز، راج نرائن	سبز انقلاب
۴۵ - ۴۳	گانڈھی نمبر ۱۹۴۸	امن لکھنوی	سب سے بڑا انقلابی
۴۱ - ۳۹	جنوری ۱۹۷۲	فرحت قمر	ستاروں سے آگے
۱۵ - ۱۳	جنوری ۱۹۷۹	لینا کیشپ	ستم رسیدہ کنبہ
۴۳ - ۲۹	جنوری ۱۹۶۰	تلخ، من موہن	ستیش گجرال - ایک موضوع بحث مصور
۱۹ - ۱۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	نور محمد	سجاد انصاری
۱۰ - ۴	دسمبر ۱۹۷۳	آنند، ملک راج	سجاد ظہیر چند یادیں
۳۳ - ۲۹	نومبر ۱۹۵۴	مشر، بال مکند	سجاد نند و اتسان
۹ - ۶	یکم اگست ۱۹۴۷	غلام یزدانی	سراجہ حیدری - نواب سراہین جنگ
۱۳ - ۱۱	اپریل ۱۹۸۰	جعفر حسین	سرافسر الملک بہادر (تصویر)
			سرب سنگھ دیوانہ

۲۱ - ۱۸	۱۹۵۳ فروری	احمد، محمد مصباح الدین	سر نیگل زسنگ راؤ آنجھانی
۷ - ۶	۱۹۳۵ جنوری	ادارہ	سری - سی - رے (تصویر ٹائٹیل)
۲۸ - ۲۷	۱۹۳۳ فروری	روزگار ٹولڈن سے ماخوذ	سر ٹائمس آنلڈ (تصویر ٹائٹیل)
۲۶ - ۲۵	۱۹۳۳ اکتوبر	روزگار ٹولڈن سے ماخوذ	سر جان مالکم
۳۰ - ۳۷	نومبر ۱۹۶۶	کاملے، شبیر احمد	سر جگدیش چندر بوس
۳۷ - ۳۶	یکم نومبر ۱۹۳۳	زپوروز نیکو، میجر جنرل م	سرخ فوج کے افسر
۹ - ۶	یکم مارچ ۱۹۳۵	کرپال، پی - این	سر دار ریال سنگھ جیٹھیہ (تصویر ٹائٹیل)
۱۷ - ۱۳	جولائی ۱۹۵۲	وڈیا شنکر	سر دار ولجھ بھائی پٹیل
۲۲ - ۳۱	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	خورشید الاسلام	سر اس مسعود
۳۹ - ۳۳	ستمبر ۱۹۵۳	علیب احمد	سر زمین عشق
۳۳ - ۲۷	جولائی ۱۹۶۳	غوری، شبیر احمد خاں	سر زمین ہند پر محیط ارضی کی پہلی پیمائش
۱۵	۲۰ جنوری ۱۹۳۳	ادارہ	سر سکندر حیات خان کی وفات حسرت آیات
۳۲ - ۳۱	یکم اگست ۱۹۳۳	آدر کرک، مس	سرسی، وی - رمن
۲۶ - ۲۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	شفیع، خواجہ محمد	سر شانتی سروپ بھٹناگر (تصویر ٹائٹیل پر)
۱۰ - ۸	یکم اگست ۱۹۳۶	سید، محمد حفیظ	سر شاہ محمد سلیمان مرحوم (تصویر)
۸ - ۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	باقر، ڈاکٹر محمد	سر عبدالقادر (تصویر)
۲۷ - ۲۶	مئی ۱۹۵۶	عاشق حسین بٹالوی	سر عبدالقادر
۱۸ - ۱۷	۱۰ نومبر ۱۹۳۲	رسا، سید رسول	سر کائنات
۱۳ - ۱۲	یکم ستمبر ۱۹۳۳	دیوانہ، موہن سنگھ	سری کرشن بھگوان
۱۳ - ۸	یکم جولائی ۱۹۳۶	بادشاہ حسین	سری لڑاس شاستری
۲۸ - ۲۷	اپریل ۱۹۶۳	ایس سدا سیو	سری دشوناتھ ستیہ نارائن
۲۸ - ۲۳	جون ۱۹۵۳	لامادھن	سر ونام (ساتھ ہزار ہندو ستاینوں کا گھر)
۶ - ۴	فروری ۱۹۷۹	شہباز حسین	سر وجئی نائیڈو (تصویر)
۳۱ - ۳۰	۱۵ مئی ۱۹۳۳	نازال لطیف	سر در جہان آبادی
۸ - ۶	۱۵ فروری ۱۹۳۵	ادارہ	سر ولیم اوزلے (تصویر ٹائٹیل پر)
۲۲ - ۲۱	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	بیزجی، بی - این	سر ولیم جونز بحیثیت مستشرق
۲۳ - ۲۰	دسمبر ۱۹۵۹	رضا، کالی داس گپتا	سعود بن سعید المعیری سعودی عرب
۱۲	یکم جولائی ۱۹۳۳	ادارہ	سفیروں کی رقابت
۵۵ - ۵۳	یکم اگست ۱۹۳۷	راؤ، وینکٹ	سگہ اور ناپ تول
۳۷ - ۲۸	نومبر ۱۹۶۹	سنگھ، جنگ بہادر	سکھوں کے مقدس مقامات
۱۲ - ۹	نومبر ۱۹۶۹	بھدر، سادھو سنگھ	سیکھ مذہب کیا ہے

۴ - ۷	فروری ۱۹۷۷	حسن ثانی نظامی (تصویر)	سلسلہ عالیہ چشتیہ کا مختصر تعارف
۱۷ - ۱۷	دسمبر ۱۹۳۷	سید، حافظ	سلطان ابن سعود سے ملاقات
۳۹ - ۵۰	یکم اپریل ۱۹۳۷	شفیق سرحدی	سلاطین مغلیہ کے چند قدیم سیکے
۷	یکم دسمبر ۱۹۳۳	اختر شیرانی	سلاطین موت کے حضور میں
۱۳ - ۱۳	جون ۱۹۷۶	صدیقی، عشرت علی	سماجی اصلاحات کا نیا دور
۲۲ - ۲۵	دسمبر ۱۹۵۷	احمد سلیم	سمتر اندپت اور ان کی شاعری
۱۷ - ۱۷	۱۵ فروری ۱۹۳۵	ادارہ	سمندر پار کے ہندوستانی
۳۵ - ۳۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	نیول واڈیا	سمندر پار ملکوں میں تجارتی امکانات
۴۰ - ۴۲	مارچ ۱۹۶۹	عابدی، آصف حسین	سمندری تحقیق کی اہمیت
۱۵ - ۲۱	جون ۱۹۷۳	ادارہ	سنٹرل یونیورسٹیاں (چند اہم آئین و قوانین)
۳۳ - ۳۵	ستمبر ۱۹۵۱	ادارہ	سنٹرل فوڈ ٹیکنالوجیکل ریسرچ انسٹی ٹیوٹ
۱۰۷ - ۱۰۷	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	جگ موہن	سنس شپ
۲۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	شیلا کچلو	سنکیانگ
۳۹ - ۴۰	۱۵ فروری ۱۹۳۳	آدر کرک، مس	سن کی صنعت
۷۶ - ۷۸	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	ادارہ	سنگیت ناٹک اکادمی اور رقص
۵۵ - ۵۹	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	عائشہ سلطانہ	سینما اور حکومت ہند
۳ - ۸	ستمبر ۱۹۶۱	نازنگ، گوپی چند	سوامی مارہروی
۲۵ - ۲۸	۱۵ اگست ۱۹۳۶	نقوی، علی احمد	سوا ایچ دور بین
۳۵ - ۳۸	دسمبر ۱۹۵۶	بیدی، راجندر سنگھ	سوانخی اور تاریخی فلمیں
۲۵ - ۲۸	نومبر ۱۹۵۷	انوار احمد سوپاری	سوپارہ (تاریخ کا ایک گنام شہر)
۵۳ - ۵۷	مئی ۱۹۵۲	شفیع الرحمان، محمد	سودانِ مہر
۵۵ - ۵۸	یکم دسمبر ۱۹۳۶	امانت سنگھ	سودان
۱۳ - ۱۳	یکم مئی ۱۹۳۷	سبطین احمد	سودان
۲۹ - ۳۲	جنوری ۱۹۷۲	قیصر سرمست	سورج - روشنی اور توانائی کا منبع
۲۸ - ۳۱	جون ۱۹۶۳	منور ما دیوان	سونا (ماضی اور حال کے آئینے میں)
۱۳	۱۵ جون ۱۹۳۳	فیلز، ایچ۔ جے	سونے کا مستقبل
۳۹ - ۵۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	جان لورنس	سوویت ایشیا کے لوگ
۱۷ - ۱۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	روش، سی۔ ڈی۔ لا	سوویت سینما
۲۷ - ۲۸	۱۵ جون ۱۹۳۳	شبالف، ولادیمیر	سوویت روس کی صنعتی پیداوار
۲۶ - ۲۷	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	ادارہ	سوویت روس میں گھریلو زندگی
۱۶ - ۱۹	۲۰ فروری ۱۹۳۳	ادارہ	سوویت یونین کے مسلمان

۲۴ - ۲۱	۴ فروری ۱۹۴۳	ادارہ	سوویت یونین کے مسلمان
۲۵ - ۲۱	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	ادارہ	سوویت یونین کے اخبارات
۳۲ - ۲۸	اکتوبر ۱۹۶۰	فاطمہ شجاعت	سوڈنی تہذیب کی جھلکیاں
۲۵ - ۲۴	نومبر ۱۹۶۶	لال، اندرجیت	سی۔ وی۔ رمن :
			(ہندوستانی سائنس کا ایک درخشاں ستارہ)
۱۰ - ۷	جولائی ۱۹۶۳	حسینی، مہدی عباس	سیاحت - تفریح اور تجارت
۳۳	جولائی ۱۹۶۳	ٹھاکریا۔ لی۔ سی	سیاحوں کی جنت - آسام
۳۵ - ۳۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	ادارہ	سیام کا ملک
۵۳	یکم مئی ۱۹۴۶	بھٹا چاریہ، ایس سی	سیام میں ہندوستانی
۳۷ - ۳۳	مارچ ۱۹۵۷	قیوم نشاط امینہ	سیاہ میرے کی کہانی
۳۰ - ۳۸	۱۵ مئی ۱۹۴۴	قاری، عباس حسین	سیدہ کی بیٹی
۲۹ - ۲۵	مئی ۱۹۶۲	صالحہ عابد حسین	سیدین میرے بھائی
۲۴ - ۲۱	۱۵ جون ۱۹۴۴	نیاز فچپوری، اشہر لکھنوی	سینہ عدم میں وجود کا تیج و تاب : نیاز و اشہر کی نظر میں

ش

۲۱ - ۲۰	جنوری ۱۹۶۲	چوان، وائی بی	شاستری جی کے آخری ایام
۳۰ - ۳۲	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	شادی آباد مانڈو
۱۷ - ۱۶	نومبر ۱۹۶۰	اکبر، مصطفیٰ علی	شاعر پاس گریاں (سلیمان اریب) (تصویر)
۳۱ - ۳۹	فروری ۱۹۵۶	جعفری، اطہ حسین	شاعر محمد علی، صاحب تبریزی کی پربا جہرا زندگی
۲۵ - ۲۱	اکتوبر ۱۹۵۳	آزاد، اسرار احمد	شام میں تحفظِ صحت عامہ کا انتظام
۳۰ - ۳۹	یکم مئی ۱۹۴۴	ادارہ	شانسی نکیتن
۳۵ - ۳۳	جنوری ۱۹۵۰	اکیشا	شانسی نکیتن
۱۵ - ۱۰	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	خال اجمل، محمد	شانسی نکیتن
۷ - ۷	۱۵ اگست، ۱۹۴۷	نیر، شفیع الدین	شاہد احمد دہلوی
۲۰ - ۱۸	جنوری ۱۹۴۸	نیر، شفیع الدین	شاہد احمد دہلوی
۳۶ - ۳۴	یکم مئی ۱۹۶۶	فریدی، نور احمد نال	شاہدہ، لاہور کے شاہی مقبرے
۳۱ - ۳۶	ستمبر ۱۹۶۳	سیدہ جعفر	شاہ تراب چشمی
۳۴ - ۳۳	ستمبر ۱۹۵۰	سدیقی، عبدالستار	شاہ جہاں کی ایک منبثت کار تصویر (تصویر)
۳۸ - ۳۳	دسمبر ۱۹۵۸	ہمایوں مرزا	شاہ حاتم اور مزاحیہ نسخہ لاجواب
۸	یکم جون ۱۹۴۳	ادارہ	شاہ عباس اعظم

۲۵ - ۲۲	مئی ۱۹۷۵	اعظمی، عبداللطیف	شاہ معین الدین احمد ندوی
۳۶ - ۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	خورشید، عبدالسلام	شاہ نصیر دہلوی کے ہندوستان گرد
۲۸	جنوری ۱۹۵۶	ادارہ	شاہ نیپال
۳۵ - ۳۳	ستمبر ۱۹۶۷	سرین، ایچ۔ سی	شرپا (ایوریٹھ پر انسان کے جانے کی کہانی)
۱۸ - ۱۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	بیری، رام پرشاد	شرق اردن (۱۹۲۰ - ۴۵)
۵۶ - ۵۲	فروری ۱۹۵۰	فکر، ابن الحسن	شتر لاک ہومز اور کون ڈائل
۳۳ - ۳۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	کھنہ، مہرچند	شتر نارتھیوں کا مسئلہ
۱۳ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۸۵	راکمار / اختر الواسع	شری اربند و اور مہاتما گاندھی کا فلسفہ فن
۱۰ - ۸	یکم اپریل ۱۹۴۶	جگن ناتھ	شری مہاتما ہنس راج جی
۳۵ - ۳۰	اکتوبر ۱۹۵۴	احمد، محمد مصلح الدین	شریتی وجے لکشمی پنڈت
۲۰ - ۱۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	خال، سردار حکیم رب نواز	شطرنج
۱۲ - ۷	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	شطرنج
۲۲ - ۲۰	نومبر ۱۹۶۳	شاہی، رتن سنگھ	شطرنج کی ابتدا
۲۳ - ۲۲	۱۵ اپریل ۱۹۴۴	ہیرین، جے وی	شط العرب
۲۹ - ۲۵	یکم اگست ۱۹۴۳	عرش ملیانی	شعرا در پردے
۷ - ۳	ستمبر ۱۹۶۴	مظفر حنفی ہنسوی	شعرائے زندان
			(اگرہ جیل کا سیاسی مشاعرہ - مولانا عارف ہنسوی)
۵ - ۳	دسمبر ۱۹۶۳	اثر لکھنوی	شعر بھدرہ
۱۷ - ۱۵	جون ۱۹۵۶	عبدالحمی خاں سیوادی	شعریا ترنم
۲۸ - ۲۵	جولائی ۱۹۵۲	آفاق احمد	شفیق الرحمان بحیثیت حزن نگار
۲۸ - ۲۷	نومبر ۱۹۸۰	عادل صدیقی	شمس بلگرامی
۵۳ - ۴۹	اپریل ۱۹۵۹	سچین رائے	جنگ آزادی کا ایک گننام سپاہی (تصویر)
۶۰ - ۵۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	آج کا جرمنی	شمال مشرقی سرحدی ایجنسی کے آدی باسی
۴۰ - ۳۸	جولائی ۱۹۷۳	پریم پکھر دہلوی	شکر دیال
۲۱ - ۱۶	مئی ۱۹۷۵	زیدی، علی جواد	شملہ، گلو اور منالی
۱۳ - ۱۲	دسمبر ۱۹۵۷	مجیب، پروفیسر محمد	شمیم کہانی - چند یادیں
۴۶ - ۴۴	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	اسلم عظیم آبادی	(تحریر کا عکس بھی ہے)
۴۲ - ۳۹	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	فریدی، محمد رشید	شوراج بہادر مرحوم
۱۷ - ۱۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۴	حسن نظامی، خواجہ	شہاب ثاقب اور سنگ شہابی
			شہاب صغیرہ یا لٹھنے والے تارے
			شہزادی رانی بیگم

۱۱ - ۵	مارچ ۱۹۶۲	رینا سزجی	شہزادی زیب النساء بیگم
۵۶ - ۵۵	اپریل ۱۹۵۰	شرفیاف، محمد عبداللہ	شہید
۳۹ - ۳۸	جنوری ۱۹۷۰	ارشاد، نفی احمد	شہید آزادی حاجی احمد اللہ
۵ - ۳	اپریل ۱۹۸۱	کھڑ، کے۔ کے	شہید آزادی بھگت سنگھ - یہ نصف صدی کا قصہ ہے
۳۹ - ۳۸	مئی ۱۹۸۱	گپتا، میوارام	شہید وطن - جتندر ناتھ داس (تصویر)
۲۲ - ۲۲	مئی ۱۹۵۵	خال، امیر محمد	شہنشاہ موسیقی استاد رجب علی خاں صاحب
۳۲ - ۳۰	یکم مئی ۱۹۲۲	ظفر قریشی	شیخ چلی (ہمارا قومی ہیرو)
۳۵ - ۳۴	اگست ۱۹۷۷	افروز احمد	شیخ ذوالفقار علی سن ستاون کی جنگ آزادی کے ایک سپاہی
۲۸ - ۲۷	مئی ۱۹۵۸	بشیر الحق دسنوی، محمد	شیخ عبدالقادر کا دل چسپ خط پروفیسر شیخ محمد اقبال کے نام
۳۱ - ۲۷	جون ۱۹۷۱	خیال، غلام نبی	شیخ یعقوب صر فی کشمیری
۵۵ - ۵۳	یکم مارچ ۱۹۲۷	شبیر حسن	شیر افگن کا قتل
۲۲ - ۱۹	۱۰ دسمبر ۱۹۲۲	زیدی، سید تقی	شیر شاہ سوری
۱۳ - ۱۱	۲۵ دسمبر ۱۹۲۲	زیدی، سید تقی	شیر شاہ سوری
۲۷ - ۲۶	نومبر ۱۹۷۲	جعفری، مظفر حسین	شیر کا شکار
۲۳ - ۲۱	مارچ ۱۹۶۵	آچاریہ، ایس سری نواس	شیر کا شکار
۲۳ - ۲۹	مئی ۱۹۶۶	رفیعیہ منظور الامین	شمیٹہ سازی
۲۳	یکم جنوری ۱۹۲۶	ہمفریز، اے۔ آر	شیکسپیئر کے ڈرامے ترکی میں
۲۰	۱۵ اپریل ۱۹۲۲	لطف اللہ بدوی	شیوک رام عطار

ص، ض

۳۰ - ۲۱	مئی ۱۹۵۹	تلخ، من موہن	صاحب اسلوب مصور
۲۹ - ۲۸	۱۵ ستمبر ۱۹۲۲	بخاری، ابوالقاسم	صافے
۸ - ۵	یکم نومبر ۱۹۲۳	دراشی	صحافت افغانستان میں
۳۱ - ۲۹	دسمبر ۱۹۵۸	ادارہ	صحت عامہ کی ترقی
۲۵ - ۲۴	اکتوبر ۱۹۶۶	سی۔ مانی	صحت کے معاملے میں بین الاقوامی تعاون
۲۸ - ۲۱	اکتوبر ۱۹۵۸	صالحو عابد حسین	صدیقہ قدوائی
۲۶ - ۲۵	یکم اکتوبر ۱۹۲۵	مشیر احمد	صدر ٹرورین

۲۷	دسمبر ۱۹۵۹	مست، دینانا تھ	صدر ڈوائٹ، ڈی آنر ہاور
۳۰ - ۳۶	جنوری ۱۹۵۶	صفی مرتضیٰ، سید	صفی امر وہوی
۳۷ - ۳۹	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	بخاری، مولانا ابوالقاسم	صقلیہ یاسلی
۲۱ - ۱۶	جولائی ۱۹۵۴	تپش حیدر آبادی	صنعت بیدری
۵۹ - ۵۶	فروری ۱۹۵۷	خال، محمد رضا	صنعت زریں
۲۷	مارچ ۱۹۶۷	ادارہ	صنعتوں کی ترقی
۳۹ - ۳۶	مارچ ۱۹۸۱	مشتاق احمد	صنعتی اہمیت کے کیرٹے
۱۷ - ۱۷	یکم اپریل ۱۹۴۶	گنگولی، پی	صوبہ جاتی انتخابات
۳۷	ستمبر ۱۹۶۸	اگر وال، وزیریندر	ضرورت کے مطابق اجرت

ط، ظ

۹ - ۴	مئی ۱۹۶۹	زیندر نشپیل	طالب علموں کی حالیہ بے چینی
۲۸ - ۲۴	یکم اگست ۱۹۴۴	کوثر چاند پوری	طب قدیم عہد مغلیہ میں
۳۲ - ۲۷	اکتوبر ۱۹۶۵	مٹو، جیون لال	طبہ
۱۰ - ۸	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	بخاری، مولانا ابوالقاسم	طرابلس
۳۰ - ۲۸	دسمبر ۱۹۵۹	فرحت فاطمہ	طلسم لکھنؤ
۲۱ - ۱۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	خال، عبدالرشید	طوفان نوح
۳۸ - ۳۷	مئی ۱۹۵۵	عبداللہ آبادی (محمد)	طیور اور نقل وطن (یعنی مہاجر چڑیاں)
۱۲ - ۸	یکم مئی ۱۹۴۷	اشہر لکھنوی، آغا	ظریف لکھنوی (تصویر)

ع

۲۵ - ۲۲	یکم جنوری ۱۹۴۴	آفاق، آفاق حسین	عارف
۲۸ - ۲۷	گانڈھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	مجیب، محمد	عالم انسانیت کو گانڈھی جی کا پیغام
۲۳ - ۲۲	فروری ۱۹۷۶	فاروقی، خواجہ احمد	عالم کی موت
۲۹ - ۲۶	۱۵ جون ۱۹۴۶	ادارہ	عالمگیر اتحاد کی طرف (ماخوذ)
۷۵ - ۷۰	یکم جون ۱۹۴۶	ڈی راگھون	عالمگیر مسئلہ خوراک
۲۷ - ۲۶	اپریل ۱۹۶۸	ادارہ	عالمی یوم صحت — تندرستی خوشحالی کی ضامن ہے
۲۲ - ۲۰	نومبر ۱۹۶۸	مرتضیٰ حسین بلگرامی	عبرت نامہ
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۰	طباطبائی، محمد ہادی حیدر (تصویر)	عبیدزاکانی

۳۳ - ۳۱	یکم فروری ۱۹۴۴	ادارہ	عدن کے قبیلوں کی سماجی تنظیم
۵۵ - ۵۴	یکم اگست ۱۹۴۵	پریم سنگھ	عراق کا تیل
۵۳ - ۵۰	مارچ ۱۹۵۰	اثر رامپوری	عراق کے چند روز
۵۰ - ۴۹	جولائی ۱۹۵۳	حیدر حسین موسوی	عراق کے جواں سال بادشاہ کی تاج پوشی
۳۵ - ۳۴	یکم جون ۱۹۴۳	ادارہ	عراق کی آزادی
۴۰ - ۳۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	ادارہ	عراق عرب کا زراعتی نظام
۴۴ - ۳۹	اکتوبر ۱۹۷۲	علی، ممدوہ شوکت	عراق میں اٹھارہ سال
۱۵ - ۱۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	شاہ، سردار اقبال علی	عرب اتحاد اور عرب وفاق
۲۰	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	فیڈریشن ہیرلڈ	عرب اور تمدن
۲۸ - ۲۷	یکم مئی ۱۹۴۵	ڈی راگھون	عرب تاجر
۲۹ - ۲۷	۱۵ مئی ۱۹۴۵	کامل، محمد	عرب کا زمانہ جاہلیت
۲۱ - ۱۹	جون ۱۹۵۰	آزاد، اسرار احمد	عرب لیگ
۴۹ - ۴۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	انعام کبریا	عرب میں زندگی کا نیا دور
۵۸ - ۵۷	یکم مارچ ۱۹۴۷	زبیر، عبید اللہ محمد	عربوں کا ذوقِ علمی
۵ - ۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	ادارہ	عربوں کی قومی تحریک
۲۰ - ۱۷	یکم اگست ۱۹۴۷	عبدالباسط، پیرزادہ	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۴۹ - ۴۳	۱۵ اگست ۱۹۴۷	عبدالباسط، پیرزادہ	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۵۴ - ۵۲	جون ۱۹۵۱	سلطانہ آصف فیضی	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۳۱ - ۲۷	اکتوبر ۱۹۶۱	منور لکھنوی	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۴۵ - ۴۴	جولائی ۱۹۶۸	ادارہ	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۲۱ - ۲۰	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	کامل بھالعلومی، محمد	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۳۷	فروری ۱۹۸۰	فریاد فرہنگ	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۳۳ - ۲۹	فروری ۱۹۵۶	مرغنی حسین بلگرامی، سید	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۴	جون ۱۹۵۶	شرفی الحسن بلگرامی	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۱۲ - ۱۰	یکم فروری ۱۹۴۴	صادق الخیری	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۱۶ - ۱۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	فکر ندوی	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۴۶ - ۴۴	مئی ۱۹۷۹	شکیب نیازی	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۵۷ - ۵۶	یکم اگست ۱۹۴۶	اعتقاد الدین، سعد احمد	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۳۰ - ۲۵	مارچ ۱۹۷۱	نقوی، ابن علی (تصویر)	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۲۲ - ۲۱	جون ۱۹۵۳	صدیقی، رشید احمد	عربوں میں شادی کے رسم و رواج
۱۴ - ۱۲	جون ۱۹۷۳	عباس، خواجہ احمد	عربوں میں شادی کے رسم و رواج

۵۱-۴۹	ستمبر ۱۹۵۷	سوشیل چندر	عمرانیات
۲۴-۲۲	یکم دسمبر ۱۹۴۳	رسل، لیڈی ہیلن	عنتزہ — شامی ہیرو
۱۰-۸	فروری ۱۹۷۶	شہباز حسین	عوام اور نیا معاشی پروگرام
۲۱-۱۸	جولائی ۱۹۵۲	اسلم جیرا چوری	عورت اور اسلامی تعلیمات
۳۳-۳۱	یکم جون ۱۹۴۳	کاشیک، میڈم چیانگ	عورت اور گھر گریہستی
۳۸-۳۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	رانی نزل (تصویر)	عورتیں کھیل کے میدان میں
۲۵-۲۲	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	شیاما پپو	عورتوں سے متعلق قوانین کا جائزہ
۲۸-۲۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	بخاری، ابوالقاسم	عہد امتوی میں عربی کے ایرانی شعرا
۸۱-۴۹	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	دھرم پال	عہد علام الدین خلجی کے چند ثقافتی پہلو
۲۳-۱۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	قریشی دہلوی، فضل حق	عہد قدیم کا سرمایہ معلومات
۲۶-۲۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۳	وحیدہ عزیز	عہد مغلیہ کی نقاشی
۱۰-۸	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	بدر شوی، سمندر خاں	عیدالضحیٰ
۲۳-۲۳	گانڈھی نمبر ۱۹۴۸	پرل بک	عیسیٰ بھی سولی پر چڑھے

غ

۲۷-۲۵	مارچ ۱۹۵۸	مالک رام	غالب سوسائٹی
۱۷-۱۱	مارچ ۱۹۷۶	فاروقی، نثار احمد	غالب صدی (ایک جائزہ) (تصاویر)
۵۵-۵۴	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ہلسیانی	غالب کا ایک شعر
۱۰	یکم فروری ۱۹۴۷	اطہر ہاپوڑی	غالب کا ایک غیر مطبوعہ خط (خط کا عکس بھی ہے)
۲۲-۲۱	جولائی ۱۹۶۵	طالب صفوی، محمد عباس	غالب کی صد سالہ برسی
۱۷	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	باقر، ڈاکٹر محمد	غالب کی وفات پر آزاد کا قطعہ تاریخ
۱۲	۱۵ فروری ۱۹۴۷	رضوی، مسعود حسن	غالب کی وفات پر آزاد کا قطعہ
۱۷	مارچ ۱۹۵۰	ابوالنعمیر السید احمد الحسینی	غرق شدہ جہاز
۳۷	اپریل ۱۹۷۷	ادیب، عبدالقادر	غریبوں کی قانونی امداد
۳۹-۳۶	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	غریبوں کے غم گسار چارلی
۶۱-۵۸	اگست ۱۹۷۲	نقوی، خلیق احمد	غریبی کا مسئلہ
۳۷-۳۳	جنوری ۱۹۶۷	اشتیاق بچھرا بیونی	غصہ
۲۲-۲۱	مارچ ۱۹۵۴	توفیق احمد	غلام احمد
۱۸-۱۶	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	غلام سنتوش کے ساتھ ایک ملاقات
۲۲-۲۰	جون ۱۹۶۹	عرش ہلسیانی	غم جاودانِ ذاکر

۵۵ - ۵۴	مئی ۱۹۵۰	مصطفیٰ الطفی المنقلوطی	غنیہ ناشکفہ
۷۳ - ۷۰	اکتوبر ۱۹۵۵	نازکی، میر غلام رسول	غنی کا شمیری
۳۸ - ۳۵	نومبر ۱۹۶۵	ادارہ	غیر معمولی شجاعت اور جان بازی کے کارنامے
۹ - ۷	یکم ستمبر ۱۹۴۴	ڈیپلر، کرنل جی ای	غیر ملکی پروپیگنڈا ہندوستان سے
۲۱ - ۱۹	دسمبر ۱۹۷۷	امرناٹھ	غیر مالک میں اردو کتابوں کی نکاسی

ف

۲۷ - ۲۵	اپریل ۱۹۵۱	آزاد، اسرار احمد	فارموسا
۳۷ - ۳۶	۱۵ مئی ۱۹۴۴	بخاری، ابوالقاسم	فاطمی خلفاء کے خزانے
۱۰ - ۹	ستمبر ۱۹۷۹	فراق گورکھپوری، قاضی عبدالغفار، محمد سلیمان	فانی (ایک تاثر)
۲	ستمبر ۱۹۷۹	میکش اکبر آبادی	فانی بدایونی
۴۳ - ۴۰	یکم جولائی ۱۹۴۶	شاننارانی	فتح یورپ کے بعد پہلا موسم سرما
۴۵ - ۴۲	نومبر ۱۹۷۲	دینورے	فٹ بال بطور پیشہ
۵۲ - ۴۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	رام لال	فجی میں ہندوستانی
۶۰ - ۵۸	یکم نومبر ۱۹۴۷	رام لال	فجی میں ہندوستانی
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	جیکس ہرگان	فرانس کی یونیورسٹیاں
۱۷ - ۱۳	اگست ۱۹۶۱	ایش کمار	فرانسس بیکن
۲۰ - ۱۷	مارچ ۱۹۶۵	منظور الایمن، خواجہ	فرشتہ (عہد وسطیٰ کا ایک مایہ ناز مورخ)
۲۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	گزیجن سنگھ	فرعون کی نہر
۲۲	یکم اپریل ۱۹۴۶	ارشاد، رشید احمد	فرقہ صابئیہ
۲۴ - ۱۹	اکتوبر ۱۹۷۱	کلہن، دوارکاناٹھ	فرقہ وارانہ مسئلہ
۱۲۶	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	آزاد، مولانا ابوالکلام	فرمودات آزاد
۱۲ - ۹	فروری ۱۹۵۴	شیر جنگ	فریدرش ویلم تیسرے
۹ - ۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	ظفر محمود	فلسطین کا مسئلہ
۵ - ۴	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	ادارہ	فلسطین کی صنعت و زراعت
۲۳ - ۱۹	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	مائل نقوی	فلسطین کے بدوی قبائل کی زندگی
۹ - ۸	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۲۰ - ۱۹	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی

۱۸-۱۶	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۱۸-۱۶	۳ فروری ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۹-۷	۲۰ فروری ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۱۷-۱۶	۴ مارچ ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۱۹-۱۸	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۱۰-۸	۳ اپریل ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۲۱-۱۷	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۲۰-۱۷	۴ مئی ۱۹۴۳	خان، ڈاکٹر محمد احسان اللہ	فلسفہ وحی
۱۱۷-۱۱۷	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	اختر، جال نثار	فلم اور گیت
۷۹-۷۹	اگست ۱۹۷۲	بیدی، راجندر سنگھ	فلم بنانا کھیل نہیں ہے، (سماجی فلمیں)
۱۰۸-۱۱۱	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ایکامیرم، سی۔ آر	فلم کا ترسیلی کردار
۱۱۳-۱۱۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	محمود، حمید الدین	فلم کیا ہے کیا نہیں
۱۲۱-۱۲۵	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	نذرا قاضی	فلموں میں گیت سازی
۱۳۱-۱۳۲	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	طاوہی دلہن	فلموں میں نیا رجحان
۳۸-۲۰	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	طارق، علی محمد	فلمی برآمدات
۸۶	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۷۲	نہرو، پنڈت جواہر لال	فن تعمیر - قومی تہذیب کا آئینہ دار
۵-۱۱	جولائی ۱۹۵۴	ظفر عالم گیر	فن کاروں کی ناداری
۳۲-۳۹	ستمبر ۱۹۶۱	پاشا، احمد جمال	فن لطیفہ گوئی
۲۱-۲۳	جون ۱۹۷۰	گوردیال سنگھ (تصویر)	فنون حرب میں تحریر رمز کی کامقام
۴۲-۴۳	ستمبر ۱۹۵۱	ناٹھ، ٹی کاسی	فونو گرافی کا مشغلہ
۲۳-۲۶	جولائی ۱۹۶۸	ادارہ	فولاد - تعمیر و ترقی کی بنیاد
۵۴-۵۵	اپریل ۱۹۵۹	ادارہ	فولاد کے نئے کارخانے - روڈ کیلا اور بھلائی
۵۰-۵۲	جنوری ۱۹۵۷	کیلاش ماہر	فیروز آباد میں شیشہ گری کی صنعت
۳۲-۴۲	فروری ۱۹۶۵	رشید احمد	فیض آباد
۲۲-۲۵	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	م، ی۔ د	فیلڈ مارشل سمٹس
۳-۸	جولائی ۱۹۷۲	امیر اللہ شاہین	فیمیلی پلاننگ کے بارے میں مسلمانوں کا رویہ

ق

۴۶-۴۵	یکم ۱۹۴۵	مورس ہنڈس	قازقوں کے کارنامے
-------	----------	-----------	-------------------

۳۰ - ۲۸	مئی ۱۹۶۰	مہدی لکھنوی، آغا	قاضی میر ہاشم علی
۵۲ - ۴۸	مارچ ۱۹۵۷	اقبال مجید	قبائلی تہذیب میں تعلیمی ادارے
۲۰ - ۱۷	نومبر ۱۹۵۷	اقبال مجید	قبائلی قوانین کا ایک جائزہ
۲۸ - ۲۷	۱۰ نومبر ۱۹۴۲	رسا، سید رسول	قدیم اور جدید اخلاق
۱۹	یکم جولائی ۱۹۴۴	بخاری، ابوالقاسم	قدیم ایران کا ایک طبی مرکز - چندی شاپور
۳۵ - ۳۳	۱۵ فروری ۱۹۴۵	باکلاؤف، ان، ب	قدیم بخارا
۵۲	اپریل ۱۹۵۳	ادارہ	قدیم تاریخی دستاویزات کا تحفظ
۲۵ - ۲۴	یکم اگست ۱۹۴۶	لیونیا ریل	قدیم چین میں ہاتھی دانت کا کام
۸ - ۴	جنوری ۱۹۷۸	جعفر حسین	قدیم لکھنؤ تعزیر داری
۵ - ۳	جولائی ۱۹۷۸	جعفر حسین	قدیم لکھنؤ میں تفریحی مشاغل
۲۰ - ۱۲	ستمبر ۱۹۷۷	جعفر حسین، مرزا	قدیم لکھنؤ کے دسترخوان
۵۹ - ۵۴	اگست ۱۹۵۴	غازی، حامد الانصاری	قدیم ہند میں پیداوار کی قدریں
۲۶ - ۲۴	۱۵ جون ۱۹۴۶	شکر دیال	قدیم ہندوستان کی بحری قوت
۶ - ۳	نومبر ۱۹۵۸	نقوی، سخی حسن	قدیم ہندوستان کی نوآبادیات
۲۱ - ۱۲	اپریل ۱۹۶۴	نقوی، سخی حسن	قدیم ہندوستان میں علوم
۳۸ - ۳۶	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	ادارہ	قدیم ہندوستان کا اعلیٰ تمدن
۴۰ - ۳۹	یکم جنوری ۱۹۴۴	رسول، پروین نیاز	قدیم ہندوؤں کے چند علمی شاہکار
۲۸ - ۲۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۴	مورشید، او۔ ایف	قصر وندسر کا شاہی کتب خانہ
۵۳ - ۵۱	یکم نومبر ۱۹۴۵	فرینک ڈینہم	قطبی تحقیقات کا مستقبل
۱۹ - ۱۶	ستمبر ۱۹۵۹	شائستہ سہروردی	قطرے سے گہر ہونے تک
۲۲ - ۱۹	دسمبر ۱۹۶۰	رشید الدین	قلعہ دولت آباد
۵۶ - ۵۴	یکم فروری ۱۹۴۶	مائل نقوی	قلعہ راسین اور اس کے کتبات
۲۰ - ۲۷	دسمبر ۱۹۶۸	قیصر مسرت	قلعہ گوکنڈہ
۴۲ - ۴۰	ستمبر ۱۹۶۵	شمسی، عبدالحماد	قلقل کا میلہ - چند غلط فہمیوں کا ازالہ
۲۸ - ۲۵	یکم جون ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	قلو پڑہ کی سوئی
۱۳ - ۹	ہلکی موسیقی نمبر ۱۹۵۸	میکش، عظمت حسین خاں	قوالی کی اہمیت
۱۵ - ۱۳	نومبر ۱۹۶۱	امن، گوپی ناتھ	قومی اتحاد آزادی سے پہلے
۲۶ - ۲۰	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ (تھاویر)	قومی ترقی کا محاسبہ ایک سوالنامہ اور اس کے جوابات
۴۸ - ۴۱	مئی ۱۹۷۶	ادارہ	قومی ترقی کا محاسبہ (سوال و جواب)
۲۲	جنوری ۱۹۶۳	ادارہ	قومی جدوجہد میں شاعر، فن کار اور سائنس دانوں کا حصہ
۹ - ۸	۱۵ فروری ۱۹۴۴	ماپنچیل کالنین	قومی دفاع کے لیے روس کے صنعتی کارخانے

۲۱ - ۱۸	اکتوبر ۱۹۶۱	ادارہ	قومی یک جہتی اور جذباتی اتحاد
۱۱ - ۷	جنوری ۱۹۶۸	انکار، امرنا تھو دیا	قومی یک جہتی اور تاریخ کی تعلیم

ک

۵۵ - ۵۳	جولائی ۱۹۵۷	شانقی بھوش	کاپی رائٹ کا قانون
۱۶ - ۱۳	نومبر ۱۹۵۷	نعانی، عبدالسلام	کاشی یا بنارس
۵۲ - ۴۹	جنوری ۱۹۵۳	غزنوی، حبیب الرحمان	کارٹون اور اس کے متعلقات
۵۸ - ۵۷	۱۵ اگست ۱۹۴۵	ڈی راگھون	کارخانوں کے کینٹین
۴۳ - ۴۱	اکتوبر ۱۹۷۶	شبیر احمد	کارخانہ کے انتظام میں مزدوروں کی شرکت
۲۳	یکم نومبر ۱۹۴۳	ادارہ	کاسیک
۱۳ - ۹	۱۵ جون ۱۹۴۶	ادیب، ادیس احمد	کاروان امیر کا آخری مسافر - جلیل
۱۸ - ۱۵	اپریل ۱۹۶۷	رفیعہ منظور الایمن	کاغذ
۱۵۰ - ۱۴۷	یکم جون ۱۹۴۷	اختر حسین رائے پوری	کافرستان کی ایک وادی
۲۴ - ۲۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	وحیدہ عزیز	کالی داس
۲۰ - ۱۶	جون ۱۹۵۳	فاروقی، انظر علی	کالی ماتا کے چرنوں میں
۳۴ - ۳۱	اپریل ۱۹۷۶	تھیر نیازی	کالے ہیروں کی کہانی
۲۵	۱۵ اگست ۱۹۴۳	ادارہ	کامریڈوں کی عدالتیں
۱۰ - ۷	نومبر ۱۹۵۶	مجیب، محمد	کامل انسان (مہاتما بدھ)
۴۵ - ۴۰	ستمبر ۱۹۶۲	امین، محمد	کانگو (تاریخی جائزہ)
۴۹ - ۴۷	دسمبر ۱۹۵۸	شرما، دونی چند	کانگرہ کے نئے لوک گیت
۴۴ - ۴۰	اکتوبر ۱۹۵۴	شرما، دونی چند	کانگرہ کے لوک گیت
۳۰ - ۲۶	ستمبر ۱۹۷۷	رشید مرزا، آغا	کاسے کو دینی بدلیں (دلی کی شادیاں)
۲۸ - ۲۷	جنوری ۱۹۷۲	لال، اندرجیت	کائنات - بدلتے ہوئے نظریات
۵۷ - ۵۳	اکتوبر ۱۹۵۰	سلیم الرحمان	کائنات پر ایک نظر
۳۳ - ۲۷	دسمبر ۱۹۶۶	شمسی، عبدالحماد	کبوتر بازی - ایک فن
۲۸ - ۲۶	۱۵ اگست ۱۹۴۳	وحیدہ عزیز	کبیر
۲۸	۱۵ جون ۱۹۴۷	نریندر کمار	کپڑے بننے کے طریقے میں انقلاب
۶ - ۲	ستمبر ۱۹۶۷	عرشی، امتیاز علی	کتابوں کا تاج محل
۲۸ - ۲۲	مئی ۱۹۵۳	اسد، محمد حیدر	(رام پور، رضالائبریری)
			کتب خانہ اسکندریہ

۲۵ - ۲۳	آرزو، مختار الدین احمد ستمبر ۱۹۵۳	کتب خانہ مسلم یونیورسٹی علی گڑھ شعبہ مخطوطات (مخطوطات کا عکس)
۵۵ - ۵۰	ہاشمی، نصیر الدین جولائی ۱۹۵۸	کتب خانہ نواب سالار جنگ کے بعض نایاب اردو قلمی دیوان
۳۰ - ۲۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	کتھا کلی
۱۸ - ۱۶	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	کتھک
۳۰ - ۳۵	جون ۱۹۶۱	کتھک
۵۴ - ۵۳	اکتوبر ۱۹۳۸	کثیر المقاصد پروجیکٹ
۵۲	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	کچھ اپنے بارے میں
۱۳ - ۱۲	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	کچھ ایران کے بارے میں
۳۱ - ۳۹	مارچ ۱۹۶۶	کچھ بونس کے بارے میں
۱۹ - ۱۶	فروری ۱۹۶۱	کچھ غالب کے بارے میں
۲۴ - ۲۱	یکم جولائی ۱۹۳۵	کچھ ہنسی کے بارے میں
۴	اپریل ۱۹۶۶	کرشن چندر
۱۰	فروری ۱۹۶۶	کرشن کتھا
۳۲ - ۳۱	دسمبر ۱۹۶۳	کرشن گوپال وان کھڑے گوردھی
۲۲ - ۲۱	مارچ ۱۹۶۲	کرکٹ (ہندو انگلینڈ کے حالیہ میچوں پر)
۳۳ - ۳۱	جولائی ۱۹۶۶	کرگھے کیپیوٹر تک
۵۰ - ۴۹	مارچ ۱۹۵۶	کرؤن والا
۲۳ - ۲۱	۱۵ مئی ۱۹۳۳	کرپٹ
۵۵ - ۵۳	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	کشمکش حیات
۵ - ۴	اکتوبر ۱۹۵۲	کشمیر
۵۴	اپریل ۱۹۵۰	کشمیر اور میکناٹن تجاویز
۹ - ۵	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۶۵	کشمیر ایک تاریخی جائزہ
۳۵ - ۳۲	مئی ۱۹۶۹	کشمیر تاریخ کے آئینے میں
۶۵ - ۶۲	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	کشمیر — جغرافیائی جائزہ
۲۰ - ۱۶	جولائی ۱۹۶۳	کشمیر — جنت نظیر
۲۵ - ۲۳	ستمبر ۱۹۶۸	کشمیر کا موسم خزاں
۲۵ - ۲۳	دسمبر ۱۹۶۸	کشمیر کا موسم سرما
۱۱ - ۳	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	کشمیر کل اور آج
۲۶ - ۲۵	کشمیر نمبر فروری ۱۹۶۲	کشمیر کلچرل اکادمی
	ادارہ	
	سرلاسہ گل	
	حفیظ اللہ نیولپوری	
	شکر دیال	
	ادارہ	
	گریوزلا، ایچ ڈی	
	ادارہ	
	فرخ جلالی	
	دداشی، محمد یعقوب	
	عرش ملیانی	
	حسن نظامی، خواجہ	
	سلے گوردھی	
	عرش ملیانی	
	راز، راج نرائن	
	اظہر پرویز	
	عثمانی، سید احمد	
	نرائن، بے پرکاش	
	نہرو، جواہر لال	
	ادارہ	
	خال، محمد اسحاق	
	گپتا، بنسی لال	
	بامزنی، پی۔ این کے	
	راز، راج نرائن	
	ادارہ	
	ادارہ	
	مست، دینا ناتھ	
	احمد ندائی، محمد	

۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۴۵	نہرو، جواہر لعل	کشمیر کی جھلکیاں
۵۲-۴۷	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	گھنشیام سیٹھی	کشمیر کی جھیلیں
۷۷-۷۴	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	شفیع، سید محمد	کشمیر کی دست کاریاں
۴۹-۴۶	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	حسنین، فدا محمد	کشمیر کی دست کاریاں
۵۸-۵۶	جولائی ۱۹۵۷	پریم چند، راؤ	کشمیر کی شاہ رک جواہر نٹل
۲۲-۱۹	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	مست، دینا ناتھ	کشمیر کی میراں — عارفہ لالی ایشوری
۶۱-۵۸	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	رائل، نندلال	کشمیر کے توسیعی منصوبے
۴۵-۴۳	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	اختر، محی الدین	کشمیر کے میلے اور تہوار
۴۱	ستمبر ۱۹۷۰	کستور، رگھوناتھ (تصویر)	کشمیر کے نابینا شاعر واسدیو ریمہ
۱۶	دسمبر ۱۹۷۵	ادارہ	کشمیر — مسائل اور ان کا حل
۳۱-۲۹	اپریل ۱۹۶۹	طوری، غلام نبی	کشمیر میں تعلیم کا فروغ
۴۵-۴۰	اکتوبر ۱۹۶۵	ادارہ	کشمیر میں تعمیر و ترقی
۲۴-۲۱	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	یوسف ٹینگ	کشمیر میں ثقافت کا فروغ
۴۲-۴۰	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	محمودہ احمد علی شاہ	کشمیر میں خواتین کی بیداری
۶۵-۶۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	بامزئی، پی۔ این کے	کشمیر میں رقص کی روایات
۲۲	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	گنہار، جے۔ این	کشمیر میں سیکولر ازم کی روایات
۴۶-۴۱	ستمبر ۱۹۶۱	خیال، غلام نبی	کشمیری ادب میں دیگر زبانوں کے تراجم
۱۸-۱۵	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	در، پریم ناتھ	کشمیری شخصیت
۳۳-۳۱	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	بیگ، مرزا عارف	کشمیری زبان
۵۳-۵۱	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	در، پریم ناتھ	کشمیری کھانے
۳۳-۲۸	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	یاسین، محمد	کشمیری لباس اور زیورات
۴۰-۳۵	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	ناظر، جلال	کشمیریوں کی زندگی عادات اور رسم و رواج
۴۶-۴۴	جولائی ۱۹۶۹	پیام گورکھپوری	کشی نگر
۹-۳	فروری ۱۹۵۶	سردار جعفری	کفن بردوش
۲۵-۲۴	مارچ ۱۹۷۹	ہاشمی، عبید الرحمن	کفن بردوش خوشبو
۳۹-۳۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	موہن کھوکر	کلاسیکی رقص کی دیگر اصناف
۵۱	اپریل ۱۹۵۳	ادارہ	کلکتے کی قومی لائبریری
۴۵-۴۴	یکم جون ۱۹۴۵	ڈی راگھون	کلوں سے بنے ہوئے مکان
۲۴-۲۲	مارچ ۱۹۵۸	ملک، ستیہوتی	کمارل سوامی اور ان کا فن
۳۸-۳۷	دسمبر ۱۹۷۹	لطیفہ حسین	کمسنی کی شادی
۱۴-۱۳	فروری ۱۹۷۶	ادارہ	مزدور طبقوں کی فلاح — نئی حکمت عملی

۳۸-۳۷	جون ۱۹۷۹	ڈی، میگھ شیام	کیٹیج برائے سرکاری تہققات
۲۸-۲۷	جون ۱۹۷۶	عالم خوند میری	کنبہ بندی مسلم علما کی نظر میں
۲۲	جون ۱۹۷۶	احمد حسین	کنبہ بندی اور مسلمان
۷-۶	دسمبر ۱۹۸۲	چندن، ڈی۔ جی	کنبہ کی یقینی فلاح و بہبود
۳۷	مئی ۱۹۷۹	جلیل تنویر	کنز ادب کی انقلابی شخصیت - شیورام کارنت
۲۳-۲۲	جولائی ۱۹۵۹	سنت رام	کنز لوگ
۳۸-۳۴	دسمبر ۱۹۵۵	تصدق حسین، شیخ	کنگلا محل
۲۲-۲۱	یکم مارچ ۱۹۴۴	بخاری، ابوالقاسم	کنگھیوں کی صنعت
۱۷-۱۵	یکم دسمبر ۱۹۴۳	فلچر، بی۔ اے	کنفیوشس اور جدید چین
۲۵-۲۴	اپریل ۱۹۵۲	الم منظر نگری	کنفیوشس اور جمہوریت
۳۱-۲۸	اپریل ۱۹۵۱	ادارہ	کنیا ہاؤس دیالیہ جالندھر (تھاوریہ)
۲۲-۱۸	مئی ۱۹۷۳	احمد حسین	کو پرنیکس - بابائے ہندیت
۵۳-۵۰	دسمبر ۱۹۵۸	رشید الدین	کوئلیا - عہد قدیم کا عظیم ہندو مفکر
۲۶-۲۵	یکم نومبر ۱۹۴۵	شکر دیال	کوریا
۵۶-۵۴	جنوری ۱۹۴۸	ادارہ	کوریا
۲۱-۳۸	جولائی ۱۹۷۱	نریندر نچیل	کولمبو پلان
۳۶-۳۰	اکتوبر ۱۹۶۷	قیصر سرمست	کوہ آتش نشاں
۴۷-۴۶	یکم جولائی ۱۹۴۵	ڈیونر، رینڈ آرکٹر	کوہستان پامیر کے اسرار
۳۶-۳۴	جولائی ۱۹۵۱	ماقہر، گرجا پرشاد	کوہ نور ہیرا
۲۱-۱۸	مئی ۱۹۵۳	سزنا، ستری رام	کوئٹہ میں
۳۶-۳۲	اکتوبر ۱۹۷۱	بیدی، نریندر سنگھ	کہاں گئے وہ دن
۴۱-۳۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۴	فریدی، محمد رشید	کہکشاں
۴۴-۳۹	ستمبر ۱۹۶۶	اعظمی، بدیع الزماں	کہکشاں اور اس سے پرے
۲۸	ستمبر ۱۹۷۲	ادارہ	کھیلوں کا قومی ادارہ
۴۶-۴۲	مئی ۱۹۷۳	اظہار اثر	کیا آپ خواب دیکھتے ہیں؟
۹-۸	یکم اپریل ۱۹۴۴	کاواکامی، کے کے	کیا جاپانی آنے والے امتحان میں پورے اترکیں گے
۱۲-۱۱	فوری ۱۹۶۱	بہادر، نواب سید رضاعلی خاں	کیا خوب آدمی تھے خدا مغفرت کرے
۲۳-۱۹	ستمبر ۱۹۵۶	اثر لکھنوی	رہیم اجمل خاں مرحوم
۷۲-۷۰	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	مٹو، جیون لال	کیا سمجھ
۷-۵	جون ۱۹۵۶	شوکت سبزواری	کیرانہ
			کیٹیج کی وصیت

۱۰ - ۱۷	جنوری ۱۹۵۶	مست کشمیری، دینا ناتھ	کیفی کی یاد میں
۱۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	مادھورام	کیمرج یونیورسٹی کا دارالترجمہ
۳۶ - ۳۹	یکم جنوری ۱۹۴۷	پنڈت، پی۔ این	کیمیادان لواڑے
۴۵ - ۴۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	سرلارانی بھردواج	کینڈا اور ہندوستان کے مابین تجارت
۴۲ - ۴۳	اکتوبر ۱۹۶۶	نذرا مام	کین سر
۱۲ - ۱۵	جون ۱۹۵۳	آزاد، اسرار احمد	کینیا کا مسئلہ

گ

۵۶ - ۵۸	نومبر ۱۹۵۶	بامزنی، پی، این کے	گاندھار فن کا ارتقار
۲۰ - ۲۱	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	نہرو، جواہر لال	گاندھی جی امر ہو گئے
۳۲ - ۳۳	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	رام پرکاش	گاندھی جی اور اردو ادب
۲۹ - ۳۲	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	آصف فیضی	گاندھی جی اور اقلیتیں
۶۵ - ۶۶	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	رحم علی الہاشمی	گاندھی جی بحیثیت انسان
۶ - ۸	اکتوبر ۱۹۶۱	عابد سہیل	گاندھی جی: سیاست اور اخلاقیات
۲۲ - ۲۳	اپریل ۱۹۵۵	کیلاش ماہر	گاندھی جی کا معاشی فلسفہ
۱۳ - ۱۴	اکتوبر ۱۹۵۶	گردیاں ملک	گاندھی جی کے ساتھ ایک سنہری صبح
۸ - ۹	دسمبر ۱۹۴۷	بوس، نرمل کمار	گاندھی جی کے برت
۳۳ - ۳۵	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	امن، گوپی ناتھ	گاندھی جی کے چند مسلمان ساتھی
۱۱ - ۱۲	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	گاندھی	گاندھی جی کہتے تھے
۲۲	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	پٹیل، سردار ولبھ بھائی	گاندھی جی کی یاد
۱۵ - ۱۷	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	اندرا گاندھی	گاندھی کی وراثت
۲۸ - ۲۹	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	ہورس ایگزینڈر	گاندھی جی یاد رہیں گے
۳۰ - ۳۶	مئی ۱۹۵۵	ورما، رام لال	گاؤں
۳۶	ستمبر ۱۹۵۶	ولوبا بھاوے، اچاریہ	گرام راج کا راستہ
۳۹ - ۴۲	جون ۱۹۵۵	سالک، عبد المجید	گرامی (مولانا گرامی)
۱۱ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۵۹	تمکین کاظمی	گرامی
۳۶ -	جنوری ۱۹۴۴	عرش ملیانی	گرامی کا ایک شعر
۶ - ۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	حسن نظامی، خواجہ	گرتی دیوار کے معمار - آصف جاہ اول
۲	مئی ۱۹۷۹	جوہر، سریندر سنگھ	گردامرداس
۲۷ - ۳۱	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ریڈی، بی گوپال	گردیو کے قدموں میں

۱۶ - ۱۵	یکم دسمبر ۱۹۴۳	آور کرک، مس ایل	گرونانگ
۲۰	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	دیوانہ، موہن سنگھ	گرونانک کی جنم ساکھی کا ایک نایاب نسخہ
۸ - ۴	نومبر ۱۹۶۹	ادارہ	گرونانک کے حالات زندگی
۴۵ - ۴۲	مارچ ۱۹۵۰	صدیقی، جلیل احمد	گھریلو صنعتوں کا مستقبل
۲۰ - ۱۳	مئی ۱۹۶۵	مکنڈی لال	گڑھوالی آرٹ کا آخری فن کار۔ جو الارام
۳۳ - ۳۰	۱۵ جون ۱۹۴۴	ساحل بلگرامی	گلبدن بیگم
۳۸ - ۳۷	یکم مارچ ۱۹۴۴	لاریجر، ڈی۔ ایل۔ آر	گلگت
۲۰ - ۱۹	یکم اکتوبر ۱۹۴۴	لایونل ہاورتھ	گم شدہ براعظم اور مونگے کے کیڑے
۴۳ - ۳۹	ستمبر ۱۹۶۸	دلش، جگدیشور دیال	گنجفہ
۱۱ - ۷	اکتوبر ۱۹۸۵	سہا، رنجیت کمار	گنگا جمنی تہذیب کی علمبردار۔ اندرا گاندھی (تصویر)
۵ - ۴	جون ۱۹۸۵	راجندر م۔ م (تصویر)	گنگو دادا کا اسکول
۴۷ - ۴۵	فروری ۱۹۶۲	ناصر برنی	گوا کی آزادی
۱۶ - ۳	اپریل ۱۹۶۵	مٹو، جیون لال	گوالیار گھرانہ (شجرہ نسب اور مضمون)
۶ - ۳	نومبر ۱۹۵۶	کرشنن، ڈاکٹر ایس رادھا	گوتم بدھ
۳۳ - ۳۱	یکم جولائی ۱۹۴۴	چغتائی، محمد عبداللہ	گورامیر اور مساجد سمرقند
۴۱ - ۴۰	۱۵ فروری ۱۹۴۵	راگھاؤن	گورکھوں کا دلپس نیپال
۲۸ - ۲۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۲	آور کرک، مس ایل	گور وکل یونیورسٹی
۲۸ - ۲۵	ستمبر ۱۹۵۵	خال، سعادت علی	گو لکنڈہ
۴۹ - ۴۸	مارچ ۱۹۵۵	ادارہ	گھریلو اور چھوٹے پیمانے کی صنعتوں کی رفتار ترقی اور سمندر میں روشنی کے میناروں کی تعمیر
۲۵	۱۵ جون ۱۹۴۳	بیگم انعام الحق	گھریلو مورچہ
۴۹ - ۴۳	جون ۱۹۵۷	شرما، دونی چند	گیتوں کے یہ انمول بول
۴۳ - ۴۱	اکتوبر ۱۹۶۱	اقبال قریشی	گینڈا

ل

۳۸ - ۳۲	نومبر ۱۹۵۳	ہاشمی، شفیق الحسن	لاطینی امریکہ
۶ - ۴	جنوری ۱۹۶۸	شکنتلا سری و استوا	لال بہادر شاستری
۲۵	جنوری ۱۹۷۲	فرینک موریس	لال بہادر شاستری
۴۳ - ۴۲	یکم دسمبر ۱۹۴۵	کھنڈ، یوگ راج	لام شنگنی کے بعد
۳۰ - ۲۹	مارچ ۱۹۷۹	خان غازی کابلی	لاہور کی یادیں

۲۰ -	یکم جنوری ۱۹۳۵	ادارہ	لائڈ کا ادارہ
۲۱ - ۲۲	یکم دسمبر ۱۹۳۵	نسرتین، فاطمہ بیگم	سج
۲۴ - ۳۰	اپریل ۱۹۶۱	شمینہ شوکت	پچھی نارائن شفیق کا ایک اور کارنامہ۔ سوسن دہ زبانا
۲۱ - ۲۲	یکم جولائی ۱۹۳۹	گوپال متل	لداخ
۲۳ - ۲۴	نومبر ۱۹۶۸	ادارہ	لداخ
۳۳	اکتوبر ۱۹۸۰	صابر کمال	لرزاں مینار
۲۳ - ۲۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۵	اشرف، آغا محمد	لڑائی، اردو زبان اور کھری
۲۹ - ۳۵	جون ۱۹۵۶	اسیر، مصلح الدین احمد	لسان الحق شاہ تراب کا کوری
۲۲ - ۲۲	ستمبر ۱۹۶۷	مناظر عاشق ہر گانوی	لطف اللہ مہندس
۳۰ - ۳۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	بیگم پروین نیاز رسول	لقمان
۱۷ - ۳۱	جولائی ۱۹۶۳	عمر، محمد	لکھنؤ
۳۷ - ۳۸	اپریل ۱۹۵۱	فرقت، علام احمد	لکھنؤ اور دلی کے بانگے
۵ - ۸	ملک موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	ادیب لکھنوی، جی ایل	لکھنؤ کے ٹھہری گانے والے
۳۰ - ۳۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	ادیب لکھنوی، جی ایل	لکھنؤ کے مشہور کتھک رقص کرنے والے (تصاویر)
۳۵ - ۴۰	مارچ ۱۹۶۳	ادیب، گلطف حسین	لتا پرشاد لہتیق
	ہندوستانی مصوری نمبر	دت، اجیت کمار	للت کلا اکادمی کی سرگرمیاں
۹۱ - ۹۳	اگست ۱۹۶۰		
۳۳ - ۳۳	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	نگرنا، مول چند	لنکا
۲۰	یکم جولائی ۱۹۳۵	ماخوذ	لندن کالارڈ میز
۱۳ - ۱۵	یکم جولائی ۱۹۳۶	ستیپال	لندن کی نشر گاہ
۵۱	۱۵ مئی ۱۹۳۵	لندن گولنگ سے ماخوذ	لندن میں بروڈ کاسٹنگ کانفرنس
۲۱ - ۲۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ہاجرہ بیگم	لوریاں
۲۱ - ۲۳	فروری ۱۹۵۳	فاروقی، اظہر علی	لورچندرانی (ایک بنگلہ رومانی منظوم)
۲۲ - ۲۲	ستمبر ۱۹۷۶	شہباز حسین	لوکمانیہ تلک (تصویر)
۳۳ - ۳۴	ستمبر ۱۹۵۶	ادیب لکھنوی، جی ایل	لوکمانیہ بال گنگا دھر تلک
۲۹ - ۵۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	نرملہ جوشی	لوک ناچ - عوامی زندگی کے منظر
۳۱ - ۳۲	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	چین، ایل، بی	لیانگ چی چاؤ
۲۷ - ۵۱	یکم فروری ۱۹۳۷	قاسم حسین	لیسیا کی قومی تحریک
۳۰ - ۳۳	یکم اپریل ۱۹۳۷	پنڈت، پی۔ این	لیوبیک لینڈ اور بیک لائٹ کی دریافت
۲۶ - ۲۸	نومبر ۱۹۵۲	راج مہتا	لیونارڈو دا ونسی

م

۳۶ - ۳۵	جون ۱۹۷۶	ادارہ	ماحول کی آلودگی
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۵	ادیب، محمد عبدالقادر	مارشل بلگانن
۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	ایسل لینیل	مارشل چتاق
۱۹ - ۱۵	جولائی ۱۹۵۸	کول بشبر ناتھ	ماسٹری
۳۸ - ۳۶	دسمبر ۱۹۵۰	مائل نلیج آبادی	مالا بار یا یلبار
۴۲ - ۳۹	ستمبر ۱۹۶۴	نظامی، ظفر احمد	بالوہ اور اس کی تہذیبی روایات
۵	نومبر ۱۹۸۲	حسینی، مہدی عباس	مال کے دودھ کی اہمیت
۳۰ - ۲۷	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	ساحل بلگرامی	مانی
۵۵ - ۵۴	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	اسٹونگ، ایل، اے جی	ماپنچسٹریونی ورکسٹھی میں طالب علموں کی زندگی
۳۱ - ۲۹	جنوری ۱۹۷۳	خلیل مامون	مبادیات معانیات
۵۵	جنوری ۱۹۵۲	ادارہ	متحدہ اقوام اور بھارت
۸ - ۶	یکم جولائی ۱۹۴۴	اسکواٹرا، ٹی این	متحدہ اقوام کی یونیورسٹی
۹۶ - ۹۲	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	عبدالودود، قاضی	متفرقات
۵۱	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۹	ادارہ	مٹی کے برتن
۲۱ - ۲۰	جنوری ۱۹۶۳	ادارہ	مٹھی بھریڈروں کے ہاتھوں کروڑوں چینی فادہ کشی
۲۴ - ۱۶	مئی ۱۹۵۶	ادیب، سید لطیف حسین	کاشکار - سرخ چین کا تجزیہ
۱۵ - ۱۴	ستمبر ۱۹۷۶	گیت، منتمہ ناتھ	مثنوی پیام ساوتری
۴۸	جنوری ۱۹۵۲	شروانی، محمد وسیم خاں	مجاہدین آزادی - چند رشیکم آزاد، بلیک شورت
۳۷ - ۳۵	مارچ ۱۹۷۳	عمر، محمد	محبوب فرنگی
۱۳ - ۹	اکتوبر ۱۹۶۱	نارم سیٹاپوری	مجموع البحرین
۱۵ - ۱۰	جون ۱۹۶۸	آزاد، جگن ناتھ	مجموعہ سخن
۱۴ - ۵	مئی ۱۹۶۸	آزاد، جگن ناتھ	مجھے آج تک یاد ہے وہ زمانہ
۴۰ - ۳۵	مئی ۱۹۵۶	دیوی، دیپ چندر	مجھے آج تک یاد ہے وہ زمانہ
۳۲ - ۲۸	دسمبر ۱۹۶۰	ابوالحیات	مجھے اب تک یاد ہے
۷۶ - ۷۴	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	بشیر احمد	حبیب الرحمان (ایک سچا خادم قوم)
۳۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	جون پینی	پھلیاں اور دیگر آبی جانور
۲۵ - ۲۳	دسمبر ۱۹۷۹	لال، اندرجیت	پھلیوں کی کیمیائی پرورش
۲۵ - ۲۱	یکم ستمبر ۱۹۴۳	رضا علی، سر	مجت اور شفقت کی دیوی "مدر ٹریسا"
			حسن الملک دو قار الملک (سرفاعلی کی سولنغی سے ملوڑ)

۱۵ - ۹	دسمبر ۱۹۵۹	سید حسن	محمد الف خاں حباب
۲۲ - ۱۴	دسمبر ۱۹۵۸	نذیر احمد	محمد ظہور بیجاپوری (اردو کا ایک قدیم شاعر)
۹ - ۸	دسمبر ۱۹۷۸	نہرو، جواہر لال	محمد علی - چند یادیں
۱۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	ادارہ	محمد مقبول شیروانی
۶ - ۳	جون ۱۹۷۸	نقوی، نائب حسین	محمد ہادی لائق (تصویر)
۵۵ - ۵۳	فروری ۱۹۶۱	ادارہ	(میر انیس کی تحریر کا عکس بھی ہے)
۲۸ - ۲۷	جنوری ۱۹۶۰	نعمانی بنگلوری	محنت کا پھل (ایک مثالی ڈیری فارم)
۵۸ - ۵۷	۱۵ جون ۱۹۴۵	مشیر احمد	محمد خاں محمود بنگلوری
۳۵	یکم نومبر ۱۹۴۵	فرینک فرینو	محمد شبستری
۳۰ - ۲۶	جولائی ۱۹۷۰	رشید الدین	مختصر نوٹسی
۱۹ - ۱۵	جولائی ۱۹۶۹	حفیظ الرحمان، محمد	مدراس
۱۲ - ۹	جنوری ۱۹۶۳	رفعت، مبارز الدین	مدرسہ اسلامیہ شمش الہدیٰ پٹنہ
۳۰ - ۲۹	ستمبر ۱۹۵۵	آر او چل / مغنی تبسم	مدرسہ محمود گاواں بیدر
۲۴ - ۲۳	۱۵ فروری ۱۹۴۶	گیل، ایل این	مدنا - کٹر زبان کا عظیم شاعر
۱۴ - ۱۳	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	س، ع، ر	مدورا
۱۵ - ۱۴	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	س، ع، ر	ڈغاسکر
۴۷ - ۴۶	جنوری ۱۹۴۸	شکر دیال	ڈغاسکر (تصاویر)
۴۵ - ۴۳	جون ۱۹۵۶	جوشی، مٹھی پاد	ڈغاسکر
۵ - ۴	ستمبر ۱۹۸۳	انیس چشتی	مراٹھی زبان میں خطوط نویسی
۲۸ - ۲۶	نومبر ۱۹۵۱	کیلاش ماہر	مراٹھی کتب یا ترا
۵۷ - ۵۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	ادارہ	مراد آباد میں ظروف سازی
۳۵ - ۳۳	جنوری ۱۹۵۸	آزاد، اسرار احمد	مراقش
۵۵ - ۵۲	جون ۱۹۵۲	کھنہ، پرکاش چندر	مراکش
۱۰۸ - ۱۰۳	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	فاروقی، خواجہ احمد	مراکو
۱۵ - ۱۴	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کتور	مرد آزاد (تصاویر)
۴۷ - ۴۶	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	صالحہ عابد حسین	مرد آہن سردار پٹیل
۵۲ - ۵۱	فروری ۱۹۵۶	ادارہ	مرد خدا
۲۱ - ۲۰	یکم جولائی ۱۹۴۳	قرلباش، آغا سرخوش	مرزا غالب
۳۷ - ۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۳	نخشہ جارجوی	مرزا ہرگوپال تفتہ
			مرزا یگانہ چنگیزی

۳۴ - ۳۰	شرف، شفیع احمد (تصویر) اکتوبر ۱۹۷۳	مرکزی ادارہ غذائی تحقیق
۶۱ - ۵۹	اختر الواسع انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	مرگس مجموعوں پہ
۱۰ - ۹	جوش طبع آبادی اکتوبر ۱۹۵۲	مذہبی تصورات
۱۲ - ۱۱	اشرف، ڈاکٹر محمد کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	مذہبی رواداری (کشمیری تہذیب کی نمایاں خصوصیت)
۷۶ - ۷۷	مست، دینانا تھ اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	مذہبی کتابوں میں جانوروں کا ذکر
۲۷	ادارہ اکتوبر ۱۹۶۳	مستقبل کا ہندوستان - گاندھی جی کی نظر میں
۵۰ - ۴۸	احمد، مصلح الدین احمد، مصلح الدین جنوری ۱۹۵۱	(آزادی سے پہلے کے ارشادات کا اقتباس)
۲۵ - ۲۴	میکار تھی، ڈسمنڈ ۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	مسٹر ٹریگو می لی
۱۲ - ۱۱	بیکسٹر، بیورلے یکم نومبر ۱۹۳۳	مسٹر چرچل کی فصاحت
۳۳ - ۳۲	ابوالحیات نومبر ۱۹۵۷	مسٹر چرچل کا ایک دن
۲۵ - ۲۳	احمد، محمد مصلح الدین نومبر ۱۹۵۱	مسٹر عبدالرسول (بنگال کے ایک قومی کارکن)
۳۸ - ۳۵	فریدی، نور احمد خاں ۱۵ اگست ۱۹۴۷	مسٹر نصر اللہ انتظام
۳۱ - ۳۳	نیر شمسود (تصویر ٹائٹل پر) فروری ۱۹۷۶	مسجد نقاب وزیر خاں
۳۰ - ۳۹	ادارہ نومبر ۱۹۶۵	مسعود حسن رضوی ادیب (آخری سال کی ڈائری)
۳۱ - ۳۰	نمناز احمد اویسی اور سی۔ کے۔ کپور نومبر ۱۹۶۸	مسلم رہنماؤں کی طرف سے پاکستانی جارحیت کی مذمت
۱۰ - ۹	مصلح الدین، محمد جولائی ۱۹۷۲	مسلمان اور خاندانی منصوبہ بندی
۵۳ - ۵۲	کھنہ، راج نرائن یکم اپریل ۱۹۳۶	مسئلہ خوراک
۵۹ - ۵۸	ڈی رائگھون ۱۵ اپریل ۱۹۳۶	مسئلہ خوراک
۲۸	ادارہ فروری ۱۹۶۷	مسئلہ خوراک
۲۸ - ۲۴	ادارہ جنوری ۱۹۵۰	مسئلہ کشمیر
۱۱ - ۱۵	رفعت سرروش مارچ ۱۹۷۹	مشاعرے - جب اور اب
۶ - ۳	خال، سعادت علی دسمبر ۱۹۵۸	مشرق قریب
۶۳ - ۶۱	نکولائی رسکن سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	مشرق کی جانب روس کا پھیلاؤ
۱۴ - ۱۱	نکولس رسکن یکم اگست ۱۹۳۶	مشرق وسطیٰ
۶ - ۳	آصف فیضی مارچ ۱۹۷۰	مشرق وسطیٰ اور ہم
۱۱ - ۱۰	سلنگر، ایف سی ۱۵ جولائی ۱۹۳۳	مشرق وسطیٰ کا تیل
۲۰ - ۱۸	ادارہ ۱۵ اگست ۱۹۳۳	مشرق وسطیٰ کا اسپتالی مرکز
۳۵ - ۳۳	ادارہ یکم ستمبر ۱۹۳۳	مشرق وسطیٰ کا اسپتالی مرکز
۹ - ۸	دبلیو، جی۔ ای ۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	مشرق وسطیٰ کی زبانیں اور لاطینی رسم خط

۱۴۳-۱۴۲	یکم جون ۱۹۴۵	اے یون	مشرق وسطیٰ کی اقتصادی ترقی
۴۸-۴۷	۱۵ جون ۱۹۴۵	فورم سے ماخوذ	مشرق وسطیٰ میں توفیر زر
۴۴-۴۱	جنوری ۱۹۷۷	ادارہ	مشرقی خطے کی ترقی کے لیے اقدامات
۱۹-۱۶	یکم جولائی ۱۹۴۳	لارڈ ہیلی	مشرقی زبانوں اور تمدن کے مطالعے کی اہمیت
۳۶-۳۴	اکتوبر ۱۹۴۸	اختر علی تلہری	مشنگ فلسفی ہیوم
۲۵-۲۰	دسمبر ۱۹۵۲	احمد، محمد مصباح الدین	مصدق (ایرانی قائد)
۳۳-۳۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	گب، ایچ، اے، آر	مصر
۱۶-۱۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	ای روز، ہنری	مصر کا تیل
۵۸	یکم مارچ ۱۹۴۶	ادارہ	مصر کی بیمہ کمپنیاں
۲۲-۱۸	دسمبر ۱۹۵۱	سرنا، سری رام	مصر کی کپاس
۴۱-۴۰	یکم جنوری ۱۹۴۶	قریشی، سلطان احمد	معدہ بین
۲۳	دسمبر ۱۹۷۶	ادارہ	معذور افراد کے لیے امید کی کرن
۲۰-۱۸	جنوری ۱۹۷۹	شکیل احمد	معذور بچوں کی فلاح و بہبود کے متعلق اقدامات
۵-۴	جولائی ۱۹۸۲	جمین، رتن چند	معذوروں کی امداد
۵۵-۵۱	مارچ ۱۹۵۳	کھنہ، پرکاش چندر	معزول بادشاہ
۵۳-۵۰	اکتوبر ۱۹۵۲	کھنہ، پرکاش چندر	معزول بادشاہ فاروق
۱۶-۱۴	۱۵ اگست ۱۹۴۶	غلام السیدین	معلیٰ کا پیشہ
۳۶-۳۳	جولائی ۱۹۶۲	مجیب، محبوب اللہ	مغلوں کا سامان آرائش
۳۶-۳۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۳	افسر، حامد اللہ	مغلوں کے اخبار
۱۳-۸	فروری ۱۹۶۲	تارا چند	مغلیہ دور میں حکومت اور سماج
۴۵-۴۱	جنوری ۱۹۶۰	نعمانی، احمد اسحاق	مقالہ نما برائے شبلی
۵۱-۴۸	یکم مئی ۱۹۴۷	فریدی، نورا احمد خاں	(شبلی پر لکھے گئے مقالوں کی فہرست)
۴۶-۴۵	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	اعظمی، عبدالطیف	مقبرہ شاہ سلیم چشتی
۳۳	ستمبر ۱۹۵۵	عزیز کشمیری	مقبوضہ کشمیر کی — ایک جھلک
۶۲-۵۹	نومبر ۱۹۵۶	مشیر الحق بھری آبادی	مقدس سرزمین (کشمیر)
۴۶-۴۱	اکتوبر ۱۹۵۶	بشیر الحق دسنوی، محمد	مکالمات گوتم بدھ
۳۴-۳۲	یکم ستمبر ۱۹۴۳	زیدی، سید تقی	مکتوبات اقبال بنام انشا اللہ خاں
۲۶-۲۵	یکم ستمبر ۱۹۴۳	سروج کماری	ملا دو پیازہ
۶۰-۵۷	یکم اپریل ۱۹۴۶	بھٹا چاریہ، ایس سی	ملایا
۲۳-۲۲	یکم مارچ ۱۹۴۵	ہیرلڈ بینکس	ملایا اور سنگاپور
			ملایا کاربٹ

۵۶-۵۵	۱۵ اگست ۱۹۴۷	نگم، کیشوگوپال	ملایا میں ہندوستانی
۲۷	اپریل ۱۹۶۳	ادارہ	ملک شاہراہ ترقی پر
۱۶	فروری ۱۹۷۶	ادارہ	ملک میں صحافت کی اصلاح
			نئے آرڈی نینسوں کا پس منظر
۳۱	اکتوبر ۱۹۶۶	ادارہ	ملکی ترقی کا گوشوارہ
۵۱-۴۹	جولائی ۱۹۵۵	ادارہ	ملکی ترقی کی رفتار
۴۳-۳۹	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	شہباز حسین	ملکی ترقی کی رفتار
			(پہلے اور دوسرے پلان کے دور میں)
۴۹-۴۷	اپریل ۱۹۵۵	شربا، بیٹیگری کرشنا	لما کا مہا بھارت
۴۹-۴۶	جولائی ۱۹۵۷	ماہوے، پر بھاکر	لمیالی ادب
۶۳-۶۲	دسمبر ۱۹۸۳	شرقی عثمانی	ممتاز صحافی مولانا ابوسعید بزمی
۵۷-۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	شنکر دیا	پنجوریا
۳۰-۲۷	دسمبر ۱۹۶۳	غلام ربانی	مندر رامپا
۴۰-۳۸	مئی ۱۹۶۳	بھٹا چاریہ، شانتی رجن	منشی تاریخی چرن متر
۳۶-۳۵	یکم جنوری ۱۹۴۴	جگر، شیام موہن	منشی دیا نرائن نگم
۲۲-۱۶	دسمبر ۱۹۵۹	قریشی، عبدالرزاق	منشی دیا نرائن نگم
۳۷-۳۴	جنوری ۱۹۷۶	عثمانی، شفیع احمد	منشی دیا نرائن نگم
۳۳-۲۷	دسمبر ۱۹۶۱	حنیف نقوی	منشی عبدالعزیز اعجاز
۴-۲	اپریل ۱۹۷۹	ریڈی، نیلم سنجوا	منصفانہ سماجی اور اقتصادی نظام
۱۷	اکتوبر ۱۹۷۱	اشوک مہتہ	منصوبہ بندی اور لال بہادر شاستری
۱۳-۱۰	ستمبر ۱۹۶۵	گاندھی، کنہیا لال	منصوبہ بندی کے پندرہ سالوں میں تعلیم
۱۴-۱۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	طالب، شیش چندر سکینہ	منظومات شعلہ
۲۸-۲۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	ٹیگور، شریتی	منی پوری رقص (تقاویر)
۶-۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۴	کلاڈیس	موجودہ جاپان کی اندرونی حالت
د	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۱	شیمم احمد شیمم	موجودہ جنگ کا نظریاتی پہلو
د	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۱	غلام السیدین، خواجہ	موجودہ جنگ کا نظریاتی پہلو
۴۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	کچلو، ایس	موجودہ روس کی کچھ فن کار عورتیں
۱۵-۱۳	یکم جولائی ۱۹۴۴	عثمانی معین الدین حسن	موجودہ سائنس اور جنگ
۵۲-۵۰	یکم دسمبر ۱۹۴۵	حبیب الفاری	موجودہ فارسی کی سب سے پرانی کتاب
۴۶-۴۳	مارچ ۱۹۶۷	لال، اندرجیت	موسم کا حال اور موسمیات
۲۰-۱۸	۱۵ مئی ۱۹۴۴	پرودین نیاز، رسول	موسیقی

۹ - ۸	۴ مئی ۱۹۳۳	وحیدہ عزیز	موسیقی اور ہندوستان
۱۷ - ۱۷	یکم نومبر ۱۹۳۵	غلام عباس	موسیقی کے بارے میں چند خیالات
۶ - ۴	جنوری ۱۹۶۲	حضور سہسوانی	موسیقار اعظم (مشتاق حسین خاں)
۳۱ - ۳۸	اپریل ۱۹۶۲	پیران ناتھ	موسیقار کی ڈائری کا ایک ورق
۶ - ۳	فروری ۱۹۶۸	کرپلائی، آچاریہ بی	مولانا آزاد
۳۳	فروری ۱۹۷۸	ابوالحمیات	مولانا آزاد بیلوگرانی
۱۵ - ۱۴	ستمبر ۱۹۵۹	فاطمہ بیگم	مولانا آزاد کا بچپن
۶۲ - ۶۰	اگست ۱۹۵۸	عبدالرزاق بلخ آبادی	مولانا آزاد فقر و فاقہ میں (کچھ تاثرات)
۲۹ - ۲۵	۴ مئی ۱۹۶۸	زیدی، جعفر رضا	مولانا آزاد لائبریری (علی گڑھ) میں فارسی رامان کے چند قلمی نسخے
۷ - ۳	اپریل ۱۹۶۲	شکیل، عبدالغفار	مولانا ابوالنصر (مولانا ابوالکلام آزاد کے بڑے بھائی)
۱۰ - ۴	اگست ۱۹۷۸	زیدی، علی جواد	مولانا بרכת اللہ بھوپالی
۳۳ - ۲۹	اکتوبر ۱۹۷۳	شعلہ، دوار کاداس	مولانا تاجور نجیب آبادی
۱۱ - ۱۰	دسمبر ۱۹۷۸	عتیق الرحمان مفتی (تصویر) فاروقی، مولانا زید ابوالحسن (تصویر)	مولانا محمد علی - تاثرات
۱۶ - ۱۴	یکم اپریل ۱۹۴۷	سالک، عبدالمجید	مولانا ظفر علی خاں
۳۳ - ۲۹	ستمبر ۱۹۵۶	اختر، ہری چند	مولانا گرامی
۳۶ - ۳۱	اپریل ۱۹۶۵	فرحت کاکوردی، غلام احمد	مولانا مظہر الحق
۳۱ - ۲۹	فروری ۱۹۵۴	نقیس سندیلوی	مولوی ریاض الدین امجد ریاض
۳۳ - ۳۲	جنوری ۱۹۷۸	رشید الدین	مولوی عبدالحق کی ڈکشنری
۳۴ - ۲۷	جولائی ۱۹۵۹	شفقت رضوی	مولوی فیض آباد
۳۴ - ۳۱	اپریل ۱۹۵۹	فاروقی، نثار احمد	مولوی مدن کی لسی
۱۳ - ۱۲	جولائی ۱۹۵۴	بشیر الحق دسنوی، محمد	مولوی محمد یحییٰ تنہا کے خطوط
۱۳ - ۹	یکم مارچ ۱۹۴۳	قریشی، فضل حق	مولانا جودارو
۲۶ - ۲۳	۱۰ نومبر ۱۹۴۲	رسا، سید رسول	مہابین کا گڈریا
۶ - ۴	۴ مئی ۱۹۵۶	داجپتی، اندروڈیا	مہاتما بدھ کا پیغام
۶	نومبر ۱۹۵۶	لداخ، کشک بکولا ہیڈ لاء	مہاتما بدھ کا پیغام
۳۱ - ۳۰	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	مجیب، محمد	مہاتما جی ایک مسلمان کی نظر میں
۶ - ۳	اکتوبر ۱۹۷۱	وسیم سلطانی	مہاتما گاندھی

۳۶ - ۳۳	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	نگینہ، رام سرن	ہاتما گاندھی اور پٹھان
۳۰ - ۳۶	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	سعید انصاری	ہاتما گاندھی اور خلافت تحریک
۲۲ - ۲۱	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	ماؤنٹ بیٹن، لارڈ	ہاتما گاندھی ایک حقیقی دوست
۵۴ - ۳۸	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	سنیاسی، بھوانی دیال	ہاتما گاندھی جنوبی افریقہ میں
۲۲	اکتوبر ۱۹۶۵	گاندھی	ہاتما گاندھی کے اقوال
۱۱ - ۱۰	اکتوبر ۱۹۶۲	ادارہ	ہاتما گاندھی کے خیالات اور طریقہ کار
۱۱ - ۱۰	مارچ ۱۹۵۰	ادارہ	ہاتما گاندھی کی شہادت
۴	اکتوبر ۱۹۶۳	ادارہ	ہاتما گاندھی نے کہا (تصویر ٹائٹل پر اندر کی طرف)
۲۳ - ۲۰	یکم مئی ۱۹۴۹	مٹل، گوپال	ہمارا جتھان (تصاویر)
۲۱ - ۱۹	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	پاردھی، مادھو کرشن	ہمارا شری ہلکی موسیقی
۱۹ - ۱۷	۱۵ جون ۱۹۴۳	عرش ملیانی	ہمارا ج بہادر برق دہلوی
۹ - ۵	ستمبر ۱۹۵۳	میکش اکبر آبادی	ہمارا جہ بلوان سنگھ بہادر
۲۵ - ۲۳	یکم جون ۱۹۴۳	حسن نظامی، خواجہ	ہمارا جہ سرکشن پرشاد
۳۷ - ۳۳	مئی ۱۹۶۵	سینگر، موہن سنگھ	میتھلی سٹرن گپت
۱۵ - ۱۲	۱۵ جون ۱۹۴۳	وحیدہ عزیز	میدان جنگ کے متحرک شفاخانے
۳۰ - ۲۷	مئی ۱۹۶۲	نذیر رحمانی	میڈم کاما
۲۴ - ۲۲	یکم نومبر ۱۹۴۹	قدوس ندیم	میرا بانی
۹ - ۴	ستمبر ۱۹۵۸	مرزا، محمد سخاوت	میرا داد علی علوی قلندر تھانوی
۶ - ۴	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	ادیب، مسعود حسن رضوی	میرا نیس ایک مختصر تعارف
۱۶ - ۱۵	یکم فروری ۱۹۴۷	اظہر علی، سید	میر شیر علی افسوس
۳۷ - ۳۶	۱۵ فروری ۱۹۴۵	قاصد، سید اکبر علی	میر صاحب ہاسٹل میں
۱۷ - ۱۵	یکم ستمبر ۱۹۴۵	فاروقی، خواجہ احمد	میر کے تعلقات ہندوؤں کے ساتھ
۱۱۵ - ۱۱۳	یکم جون ۱۹۴۷	رضوی، مسعود حسن	میر کے لطیفے
۲۸ - ۲۵	دسمبر ۱۹۸۰	نقوی، امام مرتضیٰ	میر ہدی مجروح (تصویر)
۳۲ - ۲۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	بقلم خود	میرزا یگانہ چنگیزی
۱۲ - ۷	یکم اپریل ۱۹۴۵	جوش ملیانی	میرزا یگانہ چنگیزی
۱۳ - ۱۱	ستمبر ۱۹۵۱	مرزا، آغا حیدر حسن	میرے چھپن کی دہائی
۱۵ - ۶	اپریل ۱۹۶۶	امن، گوپی ناتھ	میرے چھپن کا لکھنؤ
۱۱ - ۹	اپریل ۱۹۷۱	عصمت چغتائی (تصویر)	میرے زمانے کا علی گڑھ
۳ - ۳	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	میری جوانی کے دن
۵ - ۴	دسمبر ۱۹۶۷	عباس، خواجہ احمد	میری زندگی کا پہلا موڈ

۱۴ - ۵	فروری ۱۹۵۱	مالک رام	میری پسند کی اردو کتابیں
۲۸ - ۲۷	جنوری ۱۹۵۸	عطا کاکوی	مسکدہ شاد
۴۳ - ۳۸	اپریل ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	میگھالیہ
۵۵ - ۵۲	اگست ۱۹۵۰	دیویندر ستیا رتھی	میلے بھی آتے رہیں
۴۱ - ۳۸	مئی ۱۹۷۲	عباس، خواجہ احمد	میدان کاری کی چند یادیں
۲۰ - ۱۹	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ڈینالیون	میں ماسکو میں استانی تھی

ن

۱۹ - ۱۸	مارچ ۱۹۷۶	حبیب، عبدالقادر	ن-م-راشد - ایک خراج عقیدت (تصویر)
۳۱ - ۳۶	اکتوبر ۱۹۵۷	حمید جمال	ناطق گلہاؤٹھوی
۱۰ - ۶	یکم نومبر ۱۹۴۳	حسن نظامی، خواجہ	نانک درشن
۴۹	یکم نومبر ۱۹۳۶	گبل، ایل، این	ناگور رجنوبی ہند کا ایک اہم شہر
۹ - ۸	یکم جنوری ۱۹۴۵	ڈی راگھون	نالندہ یونیورسٹی
۵۱ - ۴۹	دسمبر ۱۹۵۶	مشیر الحق دستوی، محمد	نامہ اقبال بنام مولوی انصار اللہ خاں
۲۳ - ۲۱	اپریل ۱۹۷۷	قیصر جہاں صدیقی	نرس بننے میں جھجک کیوں
۱۲ - ۷	مارچ ۱۹۶۶	آزاد، جگن ناتھ	نرسنگ ہوم میں پندرہ دن
۳۰ - ۲۹	مئی ۱۹۷۶	برہان حسین، محمد	نسل کی اکائی
۲۲ - ۲۱	جون ۱۹۶۳	ادارہ	نسل امتیازات کے خاتمے کے لیے اقوام متحدہ کی تجویز
۶۰ - ۵۹	یکم ستمبر ۱۹۳۵	بشیر، محمد	نسیم بھرتوری
۴۹ - ۳۸	دسمبر ۱۹۳۷	ظفر الحسن	نشریات اور مقدمہ بازی
۲۱ - ۱۵	مارچ ۱۹۵۸	رازیزدانی	نظام رام پوری کی سوانح
۴۰ - ۳۶	مئی ۱۹۵۸	رازیزدانی	نظام کے ناقدین
۲۴ - ۲۰	ستمبر ۱۹۵۸	رازیزدانی	نظام کی انفرادیت
۱۶ - ۱۵	یکم اگست ۱۹۴۵	ل احمد	نظامی گنجوی (ایک روسی کی نظر میں)
۳۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	وقاراشدی	نغمہ شوق
۲۲ - ۱۹	اپریل ۱۹۶۷	شاہی، رتن سنگھ	نواب بہو بیگم
۴۵ - ۴۱	یکم فروری ۱۹۳۷	فریدی، نورا احمد خاں	نواب سعد اللہ خاں
۱۴ - ۱۰	فروری ۱۹۵۶	مالک رام	نواب شمس الدین احمد خاں
۱۹ - ۸	اگست ۱۹۵۱	مالک رام	نواب صدر یار جنگ بہادر
۱۸ - ۱۷	۱۵ مئی ۱۹۳۵	لطف اللہ بدوی	نواب میر معصوم بکھری

۲۰ - ۱۶	نومبر ۱۹۵۵	شاطر حکیمی	نواب وحید الدین غازی
۲۲ - ۱۹	اکتوبر ۱۹۵۹	حسن امام	نور اللہ شاہ وحشت
۱۰ - ۹	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	صیرانی	نوروز
۳۷ - ۳۶	یکم جون ۱۹۴۵	عزیز احمد	نول کشور (تصویر)
۳۳ - ۳۱	یکم جولائی ۱۹۴۹	حبیب الرحمان غولوی	نومشق ادیب کے نام
۷۳ - ۶۹	نہرو نمبر ۱۹۶۲	ہمایوں کبیر	نہرو - ایک ادیب کی حیثیت سے
۱۲ - ۷	مئی ۱۹۶۵	سید، ایوب	نہرو اور عرب ممالک
۲۱ - ۱۹	ستمبر ۱۹۵۱	آزاد، اسرار احمد	نہر سویر
۲۸ - ۲۶	جون ۱۹۵۰	ادارہ	نہرو لیاقت سمجھوتہ
۱۴۰ - ۱۳۶	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	ادارہ	نئی راہیں
۲۸ - ۲۵	یکم ستمبر ۱۹۴۶	شوکت تھانوی	نئی شاعری
۱۳۱ - ۱۳۰	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	باسو بھٹا چاریہ	نئی فلمیں
۷ - ۴	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	قاسم، سید میر	نئی منزلیں
۱۳	۱۵ جون ۱۹۴۵	جانے، پی	نئی وضع کی سائیکلیں
۱۳ - ۶	فروری ۱۹۵۰	مکرجی، ایس۔ این	نئے آئین کے امتیازی پہلو
۷ - ۵	جولائی ۱۹۷۶	بریندر ناتھ، دیوان	نئے دور کا آغاز
۶۰ - ۵۸	قصہ نمبر اگست ۱۹۵۹	سارا بھائی، مرناہی	نئے رجحانات
۳۷ - ۳۶	جنوری ۱۹۶۷	ناراین، مدالسا	نئے شہریوں کی عزت افزائی کا دن
۵۲ - ۴۸	ستمبر ۱۹۵۶	ادارہ	نئے عشری سکے
۵۲ - ۵۰	اکتوبر ۱۹۵۷	راؤ پریم چند	نئے کشمیر کا آئین
۲۷ - ۲۴	ستمبر ۱۹۵۰	کلا دیوی، چٹوپادھیائے	نئے فلمی رجحانات
۳۲ - ۲۹	جولائی ۱۹۵۵	پریم لٹا ادیب	نئے ہندوستانی فلم (تصویر ص ۲۸)
۴	مارچ ۱۹۵۰	پانیکار، کے۔ ایم	نیا آئین اور ہمارا فرض
۱۳۷ - ۱۳۲	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	دیو ندر استر	نیاسینیا
۳۶ - ۳۵	مارچ ۱۹۵۹	انصاری، حیات اللہ	نیا کشمیر - اقتصادی حلقے میں
۴ - ۳	جنوری ۱۹۷۴	دگل، کرتار سنگھ	نیا منصوبہ
۲۸ - ۲۷	اپریل ۱۹۵۰	ادارہ	نیپال
۵۰ - ۴۹	جولائی ۱۹۵۶	سید، ظفر علی	نیپال بلز
۱۴ - ۱۳	اکتوبر ۱۹۶۸	خال، شاہ نواز	نیپال اور آزاد ہند فوج
۱۷ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۶۸	انصاری، ہروانی	نیپال کی کچھ یادیں
۴۴ - ۴۲	اکتوبر ۱۹۷۹	جمیل چشتی	نیشنل آرکائیوز آف انڈیا

۶۲ - ۶۰	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	نائر، پی کے	نیشنل فلم آرکائیور
۵۲ - ۵۲	جون ۱۹۵۰	ثناقب، کے ایل	نیشنل فزیکل لیبارٹری
۳۱ - ۲۶	مئی ۱۹۷۰	فاروقی، انیس (تصویر)	نیشنل گیلری آف ماڈرن آرٹ
۴۱ - ۴۰	جون ۱۹۷۹	برہان حسین	نیوٹران بم
۷۰ - ۶۹	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	مورقی، این۔وی۔ کے	نیوز ریل
۴۴ - ۴۲	۱۵ جون ۱۹۴۶	توہنگا ویکلی	نیوزی لینڈ اور اس کے لوگ

۱۸ - ۱۳	جنوری ۱۹۵۷	تصدق حسین، شیخ	واجد علی شاہ کا سفر کلکتہ
۵۱ - ۴۴	اگست ۱۹۵۲	شیر جنگ	واستوفسکی
۴۰ - ۳۷	یکم اگست ۱۹۴۷	جگدیش پرشار	وادی نیل
۱۵ - ۱۲	جولائی ۱۹۵۷	فانی بلگرامی، سید وحی احمد	وائی بنگالہ سراج الدولہ
۳۴ - ۳۰	اپریل ۱۹۵۵	تمکین کاظمی	وامق و عذرا
۲۹ - ۲۸	۱۵ جون ۱۹۴۴	آر تھرمی	واہ رے چین
۴۲	مئی ۱۹۷۹	طارق سعید	وجودیت - ایک تعارف
۱۴ - ۴	مئی ۱۹۶۲	حیرت شملوی، عبدالمجید	وحشی شاہ جہاں پوری
۵۷ - ۵۳	مارچ ۱۹۵۷	فاروقی، نثار احمد	وحید الہ آبادی
۲۵ - ۲۴	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ل احمد اکبر آبادی	وسط ایشیا کے چند فنکار :
			تارہ خانم - ایک ازبک رقاصہ
۲۲ - ۱۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ل احمد اکبر آبادی	وسط ایشیا کے چند فنکار
۲۶ - ۲۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	ل احمد اکبر آبادی	وسط ایشیا کے چند فنکار
۱۳ - ۱۲	۱۵ جون ۱۹۴۴	نکولائی رسکن	وسطی ایشیا میں روسی پھیلاؤ
۳۷ - ۳۵	دسمبر ۱۹۴۷	بیتاب بریلوی	و کٹر ہیوگو
۴۵ - ۴۳	مارچ ۱۹۵۵	فرید شیخ	ولی برہان پور میں (ایک استفسار)
۲۶ - ۲۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	مخفی القادری، بشیر احمد	ولی دکنی اور نجم ناگوری
۴۵	مئی ۱۹۵۶	سوغات دہلی	وہ لوگ جنہوں نے اپنی بیویوں کی جھوکی
۱۵ - ۱۰	اپریل ۱۹۵۹	شاستری، مجیب الرحمان	ویدانت اور یوگ کی روشنی میں راس لیلہ کی تصویر
۱۸ - ۱۷	یکم دسمبر ۱۹۴۳	کہزاد، احمد علی خاں	ویدک دور کی شاعر عورتیں
۳۴ - ۲۳	جنوری ۱۹۵۳	کیلا، ہریش چندر	وینومنگڈ

۲۶ - ۲۴	جنوری ۱۹۵۲	رفعت، مبارز الدین	ہاتھ کی لکیریں
۲۲ - ۱۷	دسمبر ۱۹۶۳	تلخ، من موہن	ہاتھی اور قدیم ہندوستانی فن
۵۱ - ۴۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	بو، ہنری	ہانگ کانگ
۵۵ - ۵۲	۱۵ اگست ۱۹۴۶	خوشحال رائے	ہرم اکبر کی تعمیر
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۶	سیوک، چودھری رام	ہریجنوں کی فلاح و بہبود - نئی منزل سے نشانے
۸ - ۳	مئی ۱۹۵۸	عرش ملیانی	ہری چند اختر
۴۴ - ۴۲	اکتوبر ۱۹۶۳	ابراہیم اختر	ہری نارائن آپٹے - مرہٹی کا ایک ممتاز ادیب
۳۱	فروری ۱۹۶۱	ادارہ	ہرنیجسٹی ملکہ الزبتھ دوم
۳۷ - ۳۵	جون ۱۹۶۰	وقار صدیقی	ہڑپا تہذیب میں عورتوں کے بالوں کی آرائش
۲۸ - ۲۵	اکتوبر ۱۹۷۱	بھٹا چاریہ، شانتی رجن	ہکی ہندوستان کا پہلا صحافی
۲۸ - ۲۷	یکم مارچ ۱۹۳۵	بتلیسی	ہلال
۱۳۵ - ۱۳۳	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	کیلا، ہریش چندر	ہلکی پھلکی موسیقی
۱۵ - ۱۳	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	جوش، ڈی - ٹی	ہلکی کلاسیکی موسیقی
۴۲ - ۳۸	مارچ ۱۹۵۷	خال، عبدالرشید	ہم اور ہماری موسیقی
۳۳ - ۳۱	اپریل ۱۹۸۰	لال، اندرجیت	ہم اور ہمارے بچے
۳۱ - ۳۰	اگست ۱۹۷۷	قیصر جہاں صدیقی	ہم اور ہماری شخصیت
۱۱ - ۱۰	مئی ۱۹۷۶	عزیز امام	ہم ایک ہیں
۵۰ - ۴۸	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	رضوی، انیس احمد	ہم، ڈاکر صاحب اور مفت خورے
۱۴۰ - ۱۳۸	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ناصر حسین	ہم کو عبت بدنام کیا
۳۰ - ۲۳	ستمبر ۱۹۶۲	نشر، سرداری لال	ہماچل پردیش کی جھلکیاں (تقاویر)
۱۷ - ۱۴	اگست ۱۹۸۵	نشر، سرداری لال	ہماچل پردیش کے عوامی رقص
۱۹ - ۱۷	نومبر ۱۹۸۳	نشر، سرداری لال	ہماچل پردیش کے لوک گیت
۲۴ - ۲۲	اکتوبر ۱۹۵۶	شرما، دونی چند	ہماچل کے لوک گیت
۳۵ - ۳۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۹	زین العابدین	ہمارا ادب
۱۱	اپریل ۱۹۶۳	ریڈی، ڈاکٹر پی گوپال	ہمارا تہذیبی ورثہ
۵۲ - ۵۱	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	سرور جمال	ہمارا شہر ترقی کی راہ پر
۲۴	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	دکرم، نند کشور	ہمارا قومی پرندہ - مود
۴۸ - ۴۶	جولائی ۱۹۶۸	ظفر احمد	ہمارا مستقبل کا اسٹیج

۴۵-۴۳	مئی ۱۹۶۸	ادارہ	ہماری دو بنیادی ضرورتیں - بجلی پانی
۳۳-۳۰	جون ۱۹۶۸	ادارہ	ہماری ریلیں
۲۱-۲۰	اپریل ۱۹۷۷	اظہار اثر	ہماری زندگی سورج (سورج کی توانائی)
۳۵-۲۹	جولائی ۱۹۵۶	آنسہ عائشہ	ہماری شادیاں
۴۲-۴۰	دسمبر ۱۹۷۱	اظہار سلطانہ	ہماری فلموں میں ناچ گانوں کا مقام
۱۱۵	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	نوشاد علی	ہماری فلمی موسیقی
۱۳۸-۱۳۶	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	بچن سریو استوا	ہماری ہندی فلمیں
۲۹-۲۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	بیتاب بریلوی	ہمارے پہلوان
۱۹-۱۷	دسمبر ۱۹۷۶	شکر گھوش	ہمارے جنگلاتی وسائل کی منصوبہ بندی
۲۲-۱۹	جولائی ۱۹۶۲	دو اکرا، آر-آر	ہمارے نئے صدر
۳۵-۳۳	اگست ۱۹۴۸	رحم، علی الہاشمی	ہمارے نئے گورنر جنرل
۱۲-۱۱	اکتوبر ۱۹۵۶	اسن، گوپی ناتھ	ہمہ گیر ہستی (گاندھی جی)
۷۷	فن تعمیر اگست ۱۹۶۲	پرسی براؤن	ہندو اسلامی فن تعمیر
۲-۲	دسمبر ۱۹۴۹	ذاکر حسین	ہند اور کشمیر کا ناتا
۴۲-۴۳	نومبر ۱۹۶۳	ع حسرت سہروردی	ہندسوں کا بادشاہ - رامانجم
۴۱-۳۶	ستمبر ۱۹۷۲	غوث محمد	ہند کی ٹینس
۳۵-۳۲	ستمبر ۱۹۷۲	سنگھ، ہریندر پیر	ہند کی ہاکی
۱۵-۱۱	جولائی ۱۹۷۳	حسینی، مہدی عباس	ہند میں سیاحت
۱۹-۱۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	زاہدی، مشتاق احمد	ہندوستان ۱۹۵۱ء میں
۳۸-۳۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	سمیعی، م-ن	ہندوستان اور ایران کے ثقافتی تعلقات
۳۳-۳۰	دسمبر ۱۹۵۵	کنور حسین	ہندوستان اور ایران کے باہمی ادبی تعلقات اور اثرات
۳۲-۳۰	جنوری ۱۹۵۶	کنور حسین	ہندوستان اور ایران کے باہمی ادبی تعلقات اور اثرات
۳۸-۳۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	گنگولی، پی	ہندوستان اور برما کے ثقافتی تعلقات
۲۹-۲۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	ادارہ	ہندوستان اور تبت کے ثقافتی تعلقات
۱۱-۸	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ج پی، ڈاکٹر	ہندوستان اور چین
۲۰-۱۸	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	ج پی، ڈاکٹر	ہندوستان اور چین
۵۴-۵۲	یکم نومبر ۱۹۴۶	شمشیر سنگھ	ہندوستان اور چین کے مابین تجارت
۴۱-۳۸	جنوری ۱۹۵۲	جعفری، سید اظہر حسین	ہندوستان اور چین کے درمیان قدیم تعلقات
۴۶-۴۴	یکم فروری ۱۹۴۵	ماخوذ ماہنامہ العرب	ہندوستان اور خلیج فارس

۵۳-۵۴	۱۹۴۵ جولائی ۱۵	پریم لٹا ادیب	ہندوستان اور صنعتی ترقی
۳۶-۳۷	۱۹۵۲ جولائی	محمود، محمد حمید الدین	ہندوستان اور کوریا
۲۲-۲۵	۱۹۴۹ جون ۱۵	حمیدی، سراج الحسن	ہندوستان اور یورپ کے قدیم تجارتی رابطے
۳۱-۳۵	۱۹۵۵ مارچ	رتن پنڈوروی	ہندوستان قدیم اور فنون جنگ
۴-۵	۱۹۵۰ فروری	احمد، سید سلطان	ہندوستان کا آئین میری نظر میں
۴	۱۹۵۰ فروری	حفظ الرحمان، مولانا	ہندوستان کا آئین میری نظر میں
۳-۴	فروری	آصف علی سید (نور زاریہ)	ہندوستان کا آئین میری نظر میں
۱۷-۲۱	ستمبر ۱۹۶۴	فرقت کاکوروی، غلام احمد	ہندوستان کا ایک قدیم - کھمبات
۵۵-۵۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	کراکا، عوی۔ ایف	ہندوستان کا بہترین سفیر
۱۲-۲۰	فروری ۱۹۵۰	حصینی، مہدی عباس	ہندوستان کا نیا دستور تنقید و موازنہ
۳۰-۳۲	مارچ ۱۹۵۹	شفیع الرحمان، محمد	ہندوستان کا سمندری راستہ
۳۳-۳۸	دسمبر ۱۹۵۲	میموریہ، سی بی	ہندوستان کا مسئلہ آبادی
۲۷	۱۵ جون ۱۹۴۷	ادارہ	ہندوستان کا منشور آزادی
۳۳-۳۴	اگست ۱۹۷۶	نعیم جعفری	ہندوستان کی آئندہ ترقی میں عورت کا رول
۲۱-۲۲	نومبر ۱۹۶۵	جان گرگ	ہندوستان کی اہم جدوجہد
۵	یکم اپریل ۱۹۴۴	بخاری، ابوالقاسم	ہندوستان کی چند گمنام ہمسایہ قومیں
۲۲-۲۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	آور کرک، مس	ہندوستان کی سرٹیکس
۲۰-۲۱	جنوری ۱۹۵۰	رضا الشیبی، شیخ محمد	ہندوستان کی قومی تحریک سے سبق
۳۲-۳۶	مئی ۱۹۶۹	عمر محمد	ہندوستان کے بازی گر
۶-۸	جنوری ۱۹۷۹	ادارہ	ہندوستان کے بچے
۲۳-۲۴	۱۵ جون ۱۹۴۵	آور کرک، مس	ہندوستان کے بڑے رزم نامے
۱۷-۱۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	ادارہ	ہندوستان کے پراچین قبیلے
۳۹-۵۰	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	آور کرک، مس	ہندوستان کے جنگلات
۳۹-۵۲	اگست ۱۹۴۸	ادارہ	ہندوستان کے جنگلات
۳۶-۳۹	جولائی ۱۹۷۰	سید متین	ہندوستان کے جنگلی جانور
۲۳-۲۹	اپریل ۱۹۶۶	حسن ثانی نظامی، خواجہ	ہندوستان کے چند مشہور نغمے
۷۵-۷۸	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	نظم قیشی دہوی	ہندوستان کے رقص
۲۱-۲۳	۱۵ اگست ۱۹۴۹	ادارہ	ہندوستان کے سیاسی نقشے کی تکمیل
۶۶-۷۵	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	شہباز حسین	ہندوستان کے لوک ناچ
۲۵-۲۶	یکم فروری ۱۹۴۵	ادارہ	ہندوستان میں آبادی کی افزائش

۵۱ - ۵۰	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	نگیال، رام بہاری	ہندوستان میں آب پاشی
۳۸ - ۳۷	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	آدر کرک، مس	ہندوستان میں اپنے ہاتھ سے کپڑا بننے کی صنعت
۳۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں اسلحات کی پیداوار
۵۸ - ۵۷	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	سنگھ، من موہن	ہندوستان میں اونی کپڑے کی صنعت
۳۳ - ۳۲	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	بوٹر، ای-سی	ہندوستان میں بعد جنگ ہوائی نقل و حمل
۱۲ - ۱۰	۱۵ مارچ ۱۹۳۹	کھنہ، رتن لال	ہندوستان میں بلیک مارکیٹنگ
۳۶	ستمبر ۱۹۷۶	ادارہ	ہندوستان میں پٹرول کی تلاش
۵۷	یکم نومبر ۱۹۳۵	پریم سنگھ	ہندوستان میں پلائی وڈ کی صنعت
۳۹ - ۳۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۶	عنایت اللہ	ہندوستان میں تعلیم - مغلوں کے زمانے میں
۳۰ - ۳۵	اکتوبر ۱۹۶۲	ظفر پیامی	ہندوستان میں تیل کی صنعت
۳۷ - ۳۵	اکتوبر ۱۹۶۶	گاندھی، کنہیا لال	ہندوستان میں جدید ٹیکنیکل تعلیم
۱۲ - ۱۱	یکم مئی ۱۹۳۶	خال، محمد یامین خاں	ہندوستان میں خوراک کی حالت
۵۳ - ۵۲	نومبر ۱۹۵۱	ادارہ	ہندوستان میں خوراک کا مسئلہ
۳۶ - ۳۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	شکر دیال	ہندوستان میں ریشم سازی
۵۷ - ۵۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	کیٹو کوٹھاری	ہندوستان میں رقص کی تربیت گاہیں
۳۰ - ۳۹	یکم فروری ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں زمین کی خرابی کا مسئلہ
۳۸ - ۳۷	یکم جنوری ۱۹۳۵	ادارہ	ہندوستان میں سول ہوا بازی
۵۲ - ۵۱	یکم ستمبر ۱۹۳۶	استہانا، بی این	ہندوستان میں شکر سازی کی تاریخ
۲۳ - ۲۳	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	آدر کرک، مس	ہندوستان میں شکر سازی
۲۶ - ۲۵	اپریل ۱۹۵۳	الضاری، انوار	ہندوستان میں شیشے کی صنعت
۳۸ - ۳۳	جنوری ۱۹۵۶	محمود، حمید الدین	ہندوستان میں عالمی امن
۱۸ - ۱۶	نومبر ۱۹۵۳	ڈرگابائی دیش مکھ / حیدر حسین موسوی	ہندوستان میں عورتوں اور بچوں کی قانونی حیثیت
۵۳ - ۵۳	یکم جولائی ۱۹۳۵	پریم ساگر	ہندوستان میں عیسائیت
۳۸ - ۳۷	یکم ستمبر ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں فوجی ڈیری فارم
۳۵ - ۳۳	یکم دسمبر ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں کاغذ سازی
۳۶ - ۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں لوہا اور کوئلہ
۳۶ - ۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں نرسنگ
۱۸ - ۱۷	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	ادارہ	ہندوستان میں ہائیڈرو الیکٹریسیٹی
۳۷ - ۳۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	عمر نواز الہی، محمد	ہندوستان ہمارا کی شان نزول
۱۰ - ۹	جنوری ۱۹۷۹	صبیحہ واسع	ہندوستانی انجمن برائے بہبودی اطفال

۵۴	یکم اپریل ۱۹۴۶	معظم علی	ہندوستانی ثقافت پر ایرانی اثرات
۲۳ - ۲۱	یکم ستمبر ۱۹۴۶	حسین، کے	ہندوستانی ثقافت و فنون پر مصری اثرات
۳۸ - ۳۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	حسین، کے	ہندوستانی ثقافت و فنون پر مہر کے اثرات
۲۷ - ۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	آور کرک، مس	ہندوستانی چائے
۲۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	سمیعی، م۔ن	ہندوستانی دنیائے فلم
۴۶ - ۴۳	فروری ۱۹۵۵	ادارہ	ہندوستانی ڈرامہ اور چین کے ڈرامے
۱۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	آئی لی	ہندوستانی رقص و موسیقی
۵۳ - ۴۸	نومبر ۱۹۵۷	اوشا شکل	ہندوستانی رقص اور مشہور رقص
۳۹	۱۵ جون ۱۹۴۴	ادارہ	ہندوستانی ریاستیں
۴۲ - ۴۰	یکم جولائی ۱۹۴۴	ادارہ	ہندوستانی ریاستیں
۲۵ - ۲۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	انڈین انڈیا سے ماخوذ	ہندوستانی ریاستوں کے معدنی ذرائع
۴۰ - ۲۹	۱۵ مئی ۱۹۴۵	ہاروے، سی۔او	ہندوستانی ریاستوں کی جنگی خدمات
۱۳ - ۸	مئی ۱۹۵۴	سروری، عبدالقادر	ہندوستانی زبان کے لفظ انگریزی میں
۱۸ - ۱۷	جون ۱۹۷۸	شمشاد زیدی	ہندوستانی زبانوں کا مرکزی ادارہ
۱۲۸ - ۱۱۲	یکم جون ۱۹۴۵	مشیر احمد	ہندوستانی طلبہ کے لیے فنی تعلیم
۴۰ - ۳۶	جنوری ۱۹۶۰	مجیب، محبوب اللہ	ہندوستانی علوم کی مقبولیت مشرقی ممالک میں
۱۴ - ۱۳	۱۵ مئی ۱۹۴۳	ادارہ	ہندوستانی عورتیں اور علم طب
۲۸ - ۲۵	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	وکر، نند کشور	ہندوستانی فلموں کا آغاز دارلقار
۳۷ - ۳۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	فیروز رنگون والا	ہندوستانی فلموں کا پس منظر
۴ - ۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	نندی ست پتی	ہندوستانی فلموں کے پچھتر سال
۴۱ - ۳۹	نومبر ۱۹۷۱	بھٹا چاریہ، رنجی	ہندوستانی فلموں کے معمار۔ بمل رائے
۳۹ - ۳۸	نومبر ۱۹۷۱	کبیر احمد	ہندوستانی فلموں کے معمار۔ محبوب
۴۲ - ۴۱	نومبر ۱۹۷۱	شرما، این این	ہندوستانی فلموں کے معمار۔ ایس ایس داس
۳۷ - ۳۶	نومبر ۱۹۷۱	وکر، نند کشور	ہندوستانی فلموں کے معمار۔ شان تارام
۵۹ - ۵۷	یکم اگست ۱۹۴۵	وڈیا رتھی	ہندوستانی فنون کی تجدید
۱۱ - ۸	دسمبر ۱۹۵۰	کیری آپا، کے۔ ایم	ہندوستانی فوج کے لیے افسروں کا انتخاب
۲۱ - ۱۹	یکم جون ۱۹۴۳	شاہ، میجر عبدالصمد	ہندوستانی فوج کی تعمیری قوت
۵۲ - ۵۱	۱۵ فروری ۱۹۴۶	گنگولی، پی	ہندوستانی فوج میں لڑکوں کے دستے
۱۲	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	ادارہ	ہندوستانی فوجی سپاہیوں کی تنخواہ
۳۰	یکم اپریل ۱۹۴۳	ادارہ	ہندوستانی کافی
۴۴ - ۴۲	ستمبر ۱۹۷۲	نسیم اجلی	ہندوستانی کرکٹ کا نیا دور

۲۵ - ۲۰	یکم جولائی ۱۹۴۶	شاہد احمد دہلوی	ہندوستانی موسیقی
۲۷	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	مظفر شاہ	ہندوستانی موسیقی کے دو بڑے محسن
۵۴ - ۵۱	یکم دسمبر ۱۹۴۶	شاہد احمد دہلوی	ہندوستانی موسیقی کے ساز
۴۳ - ۴۱	جون ۱۹۶۳	ادارہ	ہنگامی حالات اور پلان
۳۱ - ۲۹	یکم جولائی ۱۹۴۳	شکر دیال	ہندوؤں کی قدیم سمندر پار بستیاں
۲۲ - ۲۰	۱۵ جون ۱۹۴۵	موج علیگ، کیلاش بہاری	ہندی ادب میں عوامی تھیٹر کی بنیادیں
۲۹ - ۲۸	جون ۱۹۷۰	اسد علی	ہندی رسم الخط میں قرآن شریف
۴۰ - ۳۹	یکم اگست ۱۹۴۳	ادارہ	ہوائی چھتر
۱۱ - ۶	جون ۱۹۵۲	شیر جنگ	ہومر
۴۷ - ۴۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	خال، اختر علی	ہیرا راجھے کے معاشقے کا افسانہ باطل
۴۳ - ۴۰	جولائی ۱۹۶۸	اعظمی، بدیع الزماں	ہیروں کی کہانی تاریخ کی زبانی
۱۳ - ۹	ستمبر ۱۹۵۷	حسن آرزو	ہیونگ سانگ، جانا پر بھا اور پر جن دیو کے تین اہم خطوط

ی

۵۱ - ۵۰	۱۵ اگست ۱۹۴۷	خال، عبدالرشید	یاجوج ماجوج
۱۲ - ۱۱	مارچ ۱۹۶۱	احتمام حسین، سید	یادِ جگر
۳۵ - ۳۲	جیل مظہری نمبر اگست ۱۹۶۲	مخدومی، منظور حسن (تصویر)	یادوں کی جھلکیاں
۲۶ - ۱۶	جیل مظہری نمبر اگست ۱۹۸۲	مظہر امام (تصویر)	یادوں کے روزن
۲۵ - ۲۳	گانڈھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	خان عبدالغفار خاں	یادیں
۱۰ - ۶	اکتوبر ۱۹۵۷	زور، سید محی الدین قادری	یادگار ضیغم
۲۵ - ۱۹	نومبر ۱۹۵۸	نقوی، سہسوانی ضیف	یاد رفتگان (منشی انوار حسین تسلیم سہسوانی)
۱۲ - ۱۲	جنوری ۱۹۶۵	ذاکر حسین	یاد رکھنا افسانہ ہیں یہ لوگ
۲۹ - ۲۷	مئی ۱۹۷۹	فاروقی، امیس	یسین
۱۸ - ۱۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	اختر شیرانی	یعقوب بن لیث
۱۳ - ۷	مئی ۱۹۵۶	باقر بہدی	یگانہ آرٹ
۱۳ - ۹	اگست ۱۹۷۳	انصاری، محمد رضا	یگانہ بیٹی، کچھ سنی کچھ دیکھی
۲۶ - ۲۴	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	کامل، محمد	یمن اور اس کے موجودہ فرماں روا
۲۳ - ۲۱	دسمبر ۱۹۷۰	امیر حسن	یوپی کے قبائلی
۴۴ - ۴۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	حفیظ، سید	یورپ نے اسلامی تمدن سے کیا استفادہ کیا

۲۶ - ۲۵	یکم اگست ۱۹۴۷	رشور تھ ناگ	یورینیم کے لیے جدوجہد
۱۰	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	روسی رسالے سے ماخوذ	یوکرائن کی مختصر سوانح
۷۰ - ۶۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	تارا چند	یوم برق
۴۳ - ۴۰	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	جولین ہیکلے	یونیسکو اور اس کے کام
۱۹ - ۱۸	۱۵ فروری ۱۹۴۷	غلام السیدین، خواجہ	یونیسکو کے بنیادی عقائد
۵ - ۴	ستمبر ۱۹۸۲	ششی، شیام سنگھ	یہ بکھری کڑیاں (ماضی کے جھروکے)
۴	فروری ۱۹۸۲	امرت لال	یہ بھی ہمارے ساتھی ہیں
۱۸ - ۱۷	اپریل ۱۹۷۷	کشور سلطان	یہ خانے یہ دائرے
۴۳ - ۴۰	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	گوسائیں، دینا ناتھ	یہ لوگ
۱۴ - ۱۳	اکتوبر ۱۹۵۵	عبدالباقی	یہ وہ چمن ہے جس میں خزاں کا گذر نہیں

مقالے

آ

۱۵ - ۱۰	جولائی ۱۹۸۲	خان، کاظم علی	آتش کے بعض غیر معروف شاگرد
۲۵ - ۲۳	مئی ۱۹۵۱	فریدالوحیدی	آثار ابوالکلام آزاد
۲۹ - ۲۳	ستمبر ۱۹۶۶	فاروقی، نثار احمد	آثار الصنادید
۱۶ - ۱۵	جون ۱۹۵۷	احتشام حسین	آج کا اردو افسانہ (ریڈیو ساہتیہ سماروہ میں پڑھا گیا)
۷۱ - ۶۷	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	قیصر تمکین	آج کا اردو افسانہ
۴۰ - ۳۶	جون ۱۹۵۰	خان، ظفر حسین	آج کل کی زندگی اور فلسفہ
۵۳ - ۵۱	اپریل ۱۹۵۰	ریاض الرحمان، سید	آدھ گھنٹہ فانی کے ساتھ
۲۶ - ۲۲	جون ۱۹۸۳	اسلم پرویز، سید	آدی باسی لوک گیت
۱۲ - ۱۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	آصف، ظفر احسن	آرٹ اور اقبال
۳۲ - ۳۱	یکم اگست ۱۹۴۹	رئیس احمد	آرٹ اور جمالیات
۱۳ - ۱۲	یکم مئی ۱۹۴۹	کیلاش ماہر	آرٹ اور ہندوستان
۷ - ۵	اکتوبر ۱۹۵۱	اعظم، سید اعظم حسین	آرزو لکھنوی
۱۱ - ۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	اشہر لکھنوی، آغا	آرزو لکھنوی کا تخیل
۴۹ - ۴۷	۱۵ اگست ۱۹۴۷	اکرام حسین	آزاد اور تمثیل نگاری
۸ - ۶	مئی ۱۹۵۰	تارا چند، ڈاکٹر	آزاد شخصیت کا ارتقا
۲۴ - ۲۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	حقی، رشتان الحق	آزاد نظم
۸ - ۴	اگست ۱۹۷۶	فراق گورکھپوری	آزادی سے متعلق میری چند نظمیں
۳۸ - ۳۳	اکتوبر ۱۹۵۰	نقوی، سید سخی حسن	آزادی کا پہلا ہیرو ٹیپو سلطان
۸۸ - ۸۶	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	قرۃ العین حیدر	آزادی کی چھاؤں میں (تنقیدی جائزہ)
۴۶ - ۴۲	ستمبر ۱۹۷۲	عبدالغنی	آزادی کے بعد لداخ میں سماجی اور فکری انقلاب

۸۶ - ۸۱	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	صدیقی، رفیع الدین	آزادی کے بعد تعمیراتی ترقی
۱۲ - ۸	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۶۵	شمیم نکہت (تصویر)	آزادی نسواں کی جدوجہد
۳۱ - ۳۰	نومبر ۱۹۶۳	شاہ، احمد علی (تصویر)	آسام میں اردو (عبدالمالک (تصویر)
۱۰ - ۸	یکم دسمبر ۱۹۴۶	حیدر، سید اظہار	آسی لکھنوی (تصویر ٹائٹیل پر)
۳۸ - ۳۶	۱۵ جون ۱۹۴۵	رضا، سید زکی	آغا حجو شرف کی شاعری
۱۲ - ۸	دسمبر ۱۹۸۲	خاں، کاظم علی (تصویر)	آغا حجو شرف کے حالات - تحقیق کی روشنی میں
۱۳ - ۱۰	۱۵ مئی ۱۹۴۵	بیتاب بریلوی	آغا حشر کاشمیری
۳۰ - ۳۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	عشرت رحمانی	آغا حشر کاشمیری حقیقت کی روشنی میں
۱۳ - ۱۳	اپریل ۱۹۶۹	اقتشام حسین، آل احمد سرور	آغا حشر بحیثیت ڈرامہ نگار
		تاج، امتیاز علی	
۱۲ - ۱۱	اپریل ۱۹۶۹	شہاب برنی	آغا حشر بحیثیت غزل گو
۲۲ - ۲۰	جون ۱۹۶۰	شہاب برنی، کنور محمد یسین علی خاں	آغا حشر بحیثیت غزل گو
۵۷ - ۵۶	جنوری ۱۹۵۸	شہاب برنی	آغا حشر کی شخصیت کے چند نمایاں پہلو
۱۸ - ۱۲	۲ اپریل ۱۹۴۳	قادری، پروفیسر حامد حسین	آغا شاعر
۱۰ - ۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	وقار عظیم	آغا شاعر قزلباش (تصویر)
۱۱ - ۷	جنوری ۱۹۷۷	فاروقی، خواجہ احمد	آغا حیدر حسن دہلوی ایک دور - ایک تہذیب
۱۰ - ۶	جون ۱۹۷۲	صدیقی، نور الحسن	آگ کا دریا سے لہو کے پھول تک
۳۳ - ۳۲	یکم مئی ۱۹۴۵	اشہر لکھنوی، آغا	آگرہ اسکول کا ایک ماسبق
۱۳ - ۷	ستمبر ۱۹۶۷	میکش اکبر آبادی	آگرہ اور آگرے والے (عام معاشرت)
۶۳ - ۵۹	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	خاں، عظمت حسین	آگرہ گھرانے کی گانگی اور اُس کے فن کار
۱۰ - ۶	نومبر ۱۹۵۲	اقتشام حسین	آل احمد سرور - بحیثیت شاعر
۳۷ - ۳۵	اپریل ۱۹۸۶	قیصر قلندر	آلاتِ موسیقی
۱۶ - ۱۳	مارچ ۱۹۸۵	قیصر قلندر	آلاتِ موسیقی
۲۹ - ۲۵	مئی ۱۹۸۶	قیصر قلندر	آلاتِ موسیقی
۱۸ - ۱۷	جون ۱۹۸۶	قیصر قلندر	آلاتِ موسیقی
۱۹ - ۱۶	مارچ ۱۹۸۶	قیصر قلندر (تصویر)	آلاتِ موسیقی ضربی ساز
۱۰ - ۹	مارچ ۱۹۸۱	ضیاء فتح آبادی	آمد اور آورد
۳۶ - ۳۰	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۶۳	اختر حسن (تصویر)	آندھرا پردیش میں اردو

فریڈرلو تھر، شاد ٹکنٹ، کنول پرشاد کنول، انبال متین، وقار خلیل
داہدہ، مسم، جیلانی بانو، آمنہ ابوالحسن، زینت ساجدہ، رؤف خیر،
رؤف غلش، سلمان غفار

۱۶ - ۱۳	اپریل ۱۹۸۱	رشید الدین	آئند عمر پردیش میں اردو نثری تراجم
۱۲ - ۳	ستمبر ۱۹۶۲	اختر علی تلہری	آئند نرائین مٹلا کی شاعری
۲۲ - ۳۰	اگست ۱۹۵۰	خاں، مسعود حسین	آہ بے چاروں کے اعصاب پہ عورت ہے سوار
۲۲ - ۲۰	۲۰ فروری ۱۹۳۳	خاں، محمد اسحاق	آئن سٹائن کا نظریہ اضافیت
۷ - ۳	جون ۱۹۸۶	کنور حسین	آئینہ در آئینہ، تصویر در تصویر

۱

۲۰ - ۵	مئی ۱۹۶۶	ظ - انصاری	ابر کھربار (غالب کی شعری زندگی کا بہترین کارنامہ)
۵۲ - ۵۱	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	احمد، ضیاء الدین	ابن خلدون کا نظریہ تعلیم
۱۳ - ۱۱	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	ذاکر حسین، ڈاکٹر	ابوالکلام آزاد - ایک ہمہ گیر شخصیت
۱۱ - ۵	مئی ۱۹۵۳	طاہر دانیال خاں، ظفر حسین	ابوالکلام آزاد اور بذلہ سنجی ابوالکلام بہ حیثیت انشا پرداز
۴۵ - ۴۱	اگست ۱۹۵۸	عتیق صدیقی (نصاویر)	ابوالکلام آزاد کی ابتدائی صحافتی زندگی
۱۸ - ۱۲	فروری ۱۹۸۱	عتیق، محمد	ابوالقاسم لاہوتی - ایران کا پہلا انقلابی شاعر
۳۷ - ۳۳	جولائی ۱۹۵۳	وقار عظیم	اپنی درنا تھ اشک (تصویر)
۱۶ - ۱۳	یکم جنوری ۱۹۳۵	عمود جمیل الدین	اپنی کھوج (۱)
۸۷ - ۸۳	اگست ۱۹۷۲	شہباز حسین	ڈرامہ، فلم، نشریات، ٹیلی ویژن اور قبائلی فنون کے ۲۵ سال اپنی کھوج (۲)
۹۰ - ۸۸	اگست ۱۹۷۲	شہباز حسین	موسیقی، سنگتراشی، رقص، موسیقی اور غلاتانی زبانوں کے ۲۵ سال
۱۶ - ۸	لوک گیت نمبر جنوری ۱۹۷۵	فاروقی، اظہر علی	اتر پردیش کے لوک گیت
۸ - ۳	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	ادارہ	اتر پردیش میں اردو

(نصاویر) مسعود حسن رضوی، اعجاز حسین، آئند نرائین مٹلا،
فراق گورکھپوری، حیات اللہ انصاری، مسعود حسین خاں،
آل احمد سرور، علی جواد زیدی، اقیانوس علی عرشی، اسلوب احمد
انصاری، انصا بن نیشی، معین احسن جذبی، نذیر بنارسی،
نازش پرتاب، گدھی، نشور دادی، شہریار، قمر حسن، ساجدہ زیدی
غلام مرتضیٰ راہی، صلاح الدین پرویز۔

۲۶-۲۲	فروری ۱۹۵۳	علوی، تنویر احمد	۱۸۵۷ کا ہنگامہ اور خطوط غالب
۶۳-۵۶	جنگ آزادی منبر اگست ۱۹۵۷	حسن، محمد حسن، محمد	۱۸۵۷ کی ادبی اہمیت
۵۰-۴۵	فروری ۱۹۵۱	تسوق حسین، شیخ	۱۸۵۷ کے بعد لکھنؤ کا اردو ادب
۸۰-۶۴	جنگ آزادی منبر اگست ۱۹۵۷		۱۸۵۷ میں لکھنؤ پر کیا بیتی؟ (تساویر)
۴۶-۴۳	مارچ ۱۹۵۸	عابد سہیل	۱۸۵۷ ہندی شاعری میں
۲۲-۲۱	فروری ۱۹۵۷	حسین بلگرامی، سید مرتضیٰ	۱۸۸۳ کے دو خط متعلق بہ غالب
۷-۳	مئی ۱۹۷۹	عتیق صدیقی	اٹھارہویں صدی کے ہندوستان کی ایک پراسرار شخصیت "ابوطالب لندنی"
۲۰-۱۶	یکم دسمبر ۱۹۴۵	نورشید، عبدالسلام	اٹھارہویں صدی میں روسائے ہنود کا حصہ اردو شاعری میں
۱۹-۱۸	ستمبر ۱۹۶۷	سرور، آل احمد	اثر صاحب کی یاد میں
۹-۸	یکم جون ۱۹۴۵	تاشیر، ڈاکٹر	اثر لکھنوی کی منزل
۲۶-۲۵	یکم فروری ۱۹۴۶	گڈرڈن چائلڈ	اثریات میں رومانیت
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۶۵	غلام ربانی	اجنتا کی نقاشی کی کہانی
۴۲-۴۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۴	خلیل صدیقی	احساب
۱۸-۱۵	جنوری ۱۹۸۳	شکیب رضوی	احسان دانش
۳۰-۲۵	اپریل ۱۹۶۳	اعجاز حسین	اعتشام حسین - ذہن و کردار کی ابتدائی نشوونما
۱۱-۸	اپریل ۱۹۶۳	سجاد ظہیر	اعتشام حسین اور ترقی پسند تحریک
۲۲-۱۶	اپریل ۱۹۷۳	حسن، محمد	اعتشام حسین کی تنقید نگارن
۱۱۸-۱۱۷	جون ۱۹۴۶	خال، عبدالرؤف	احمد شاہ ابدالی کی پشتو شاعری
۱۵-۱	جولائی ۱۹۶۷	نالد عرفان	احمد ندیم قاسمی ایک تاثر
- - ۵	فروری ۱۹۵۷	مہر، غلام رسول	احوال غالب کی گم شدہ کہیاں
۲۰-۱۲	صحافت نمبر نومبر و دسمبر ۱۹۸۳	بھٹاپاریہ، شانتی رجن	اخبار و مسائل
۲۱-۱۶	جون ۱۹۵۲	نسینا عظیم آبادی	اختر اورینوی
۹-۶	یکم فروری ۱۹۴۵	حکیم، مکین حسن	اختر انصاری کی شاعری
۱۱-۸	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ڈار، ظہور الحسن	اختر حسین رائے پوری (تسویر ٹائٹل پر)
۱۳-۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ڈار، ظہور الحسن	اختر حسین رائے پوری بحیثیت افسانہ نگار
۳۴-۳۷	مارچ ۱۹۶۰	یار جامی	اختر شیرانی کی چند مشہور نظمیں
۳۳-۳۷	اگست ۱۹۶۱	برکاتی، منظور الحسن	اختر شیرانی کی رومانی شاعری کا پس منظر

۳۴-۳۰	جولائی ۱۹۶۵	برکاتی، منظور الحسن	اختر شیرانی کے اساتذہ (تصویر ٹائٹیل پر)
۳۵-۳۲	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	حسینی، علی عباس	اختر علی تلہری کا تنقیدی شعور
۳۸-۳۳	جولائی ۱۹۵۳	عقیل، محمد	ادب اور ابلاغ
۸-۴	جون ۱۹۸۴	اسٹر، دیویندر (تصویر)	ادب اور سماجی تبدیلی کا عمل
۳۶-۳۲	جون ۱۹۵۷	سنگر، ست پرکاش	ادب اور زندگی
۵۲-۴۹	اکتوبر ۱۹۴۸	حسینی، مہدی حسن	ادب اور سیاست
۹۲-۹۳	۱۵ اگست ۱۹۴۹	فاروقی، محمد حسن	ادب اور صحافت
۷-۴	مارچ ۱۹۸۶	ممتاز حسین	ادب اور غیر ادب
۵-۳	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	چٹوپادھیائے، کملادیوی	ادب اور فلم
۸-۶	مئی ۱۹۷۳	احقشام حسین	ادب اور مکتوبات (مکتوب بنام ساغر نظامی)
۱۹-۱۳	مارچ ۱۹۶۲	صابر شاہ آبادی	ادب اور مقصدیت
۱۲-۱۰	یکم جنوری ۱۹۴۵	یگانہ چنگیزی، میرزا	ادبِ خبیث
۵۵-۵۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	یگانہ چنگیزی، میرزا	ادبِ خبیث
۸-۶	۱۵ جون ۱۹۴۷	خال، ڈاکٹر مسعود حسین	ادب کا ایک باغی۔ عظمت اللہ خاں (تصویر)
۳۲-۳۱	نومبر ۱۹۶۳	افسر، حامد اللہ	ادب کا مطالعہ اور اس کے فائدے
۳۰-۲۹	اگست ۱۹۷۸	نریش	ادب کی پرکھ اور قاری
۳۶-۳۳	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	خورشید الاسلام	ادب کے ستونام
۱۸-۱۲	جون ۱۹۵۰	خال، رشید حسن	ادب کے نئے تقاضے
۸-۴	فروری ۱۹۸۶	اسٹر، دیویندر	ادب - مستقبل کے روبرو
۱۸-۱۵	اپریل ۱۹۷۲	احقشام اختر	ادب میں جدیدیت کا تصور
۳۷-۳۳	سالنامہ ۱۵ اگست ۱۹۴۹	احقشام حسین	ادب میں طنز کی جگہ
۲۲-۲۲	ستمبر ۱۹۷۹	عبد المعنی	ادب میں ظرافت اور اس کے عناصر
۳۰-۲۷	اکتوبر ۱۹۷۷	عبد المعنی	ادب میں ہیئت کا مسئلہ
۲۷-۲۳	۱۵ مئی ۱۹۴۳	خورشید الاسلام	ادبی اشارے
۷۶-۷۲	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	حسن، محمد	ادبی تحقیق کے بعض مسائل
۸-۶	اکتوبر ۱۹۸۳	حسن، محمد	ادبی تنقید اور نفسیات
۷-۳	یکم اپریل ۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	ادبی ڈائری
۱۲-۱۳	فروری ۱۹۸۵	منجندا، مدن لال	ادبی ذوق
۳۳-۳۷	ستمبر ۱۹۵۶	رتن پنڈوروی	ادبیات سنسکرت
۵-۳	ستمبر ۱۹۷۷	اسٹر، دیویندر	ادیب کی آزادی اور تخلیقی عمل
۱۲-۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	عشرت رحمانی	ادیب الملک اکبر حیدری

۲۰ - ۱۷	جولائی ۱۹۸۶	مہتاب، م۔ک	اردو اخبارات اور اشتہارات کا مسئلہ
۳۲ - ۳۹	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	فریدی، رئیس الدین	اردو اخبارات اور قومی یک جہتی
۲۸ - ۲۴	دسمبر ۱۹۸۳	مہتاب، م۔ک	اردو اخبارات کے لیے تربیت یافتہ عملے کی ضرورت
۷۶ - ۷۴	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	ناز انصاری	اردو اخبار میں ترجمہ کے مسائل
۵۳ - ۵۰	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	مہتاب، م۔ک	اردو اخبار میں نامہ نگار کا کردار
۱۸ - ۱۳	دسمبر ۱۹۶۹	مرزا، خاطر زائیف تاش	اردو اخبارات میں ہندی الفاظ
۱۴ - ۵	اگست ۱۹۸۶	امداد صابری	اردو اخبارات و رسائل کا قومی کردار
۱۲ - ۶	جولائی ۱۹۷۴	صالحہ عابد حسین	اردو ادب اور خواتین
۲۸ - ۲۵	مئی ۱۹۶۵	صابر شاہ آبادی	اردو ادب اور فلسفہ حیات
۸ - ۴	جون ۱۹۵۷	مدنی، ڈاکٹر سید ظہیر الدین	اردو ادب میں اتے
۳۹ - ۳۴	جولائی ۱۹۵۷	مدنی، ڈاکٹر سید ظہیر الدین	اردو ادب میں اتے
۴۰ - ۳۷	ستمبر ۱۹۴۸	راجند، م۔م	اردو ادب میں افسانہ نگاری
۵۲ - ۵۱	۱۵ اگست ۱۹۴۵	اشہد فضل، محمد	اردو ادب میں تمثیل نگاری
۲۴ - ۲۰	اپریل ۱۹۵۳	اعظمی، خلیل الرحمان	اردو ادب میں جدید ترین رجحانات اور ان کا تجزیہ
۱۳ - ۱۰	اکتوبر ۱۹۴۸	عبادت بریلوی	اردو ادب میں حب وطن
۱۴ - ۱۳	یکم نومبر ۱۹۴۳	کاظمی، سید ظہیر	اردو ادب میں ڈرامہ نگاری
۸ - ۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	فاروقی، نثار احمد	اردو ادب میں طنز و مزاح کی روایت
۹ - ۴	مئی ۱۹۸۴	عبدالمغنی	اردو ادب میں کلیم الدین احمد کا مقام
۲۸ - ۲۴	جولائی ۱۹۵۰	تہمینہ مجیب	اردو ادب میں مثنوی کی اہمیت
۲۵ - ۲۳	دسمبر ۱۹۷۷	نارنگ، گوپی چند	اردو ادب کے مسائل
۴۸ - ۴۵	اکتوبر ۱۹۷۳	میر حسن (تصویر)	اردو اصطلاحات اہمیت اور مسائل
۲۷ - ۲۵	دسمبر ۱۹۷۲	سحر، ابوالفیض	اردو اصطلاحات تاریخ اور اصول
۱۳ - ۱۱	جون ۱۹۸۵	ارشاد، اعجاز علی (تصویر)	اردو افسانہ اور علامت
۱۵ - ۱۱	اکتوبر ۱۹۷۵	زیدی، علی جواد	اردو املا کے مسائل
۱۴ - ۷	اپریل ۱۹۷۲	خال، رشید حسن	اردو املا کا مسئلہ
۲۳ - ۲۱	یکم نومبر ۱۹۴۶	مسعود حسین	اردو ایک ترقی پسند زبان
۱۰ - ۸	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	فاروقی، خواجہ احمد	اردو بیرونی ممالک میں
۴۶ - ۴۳	اگست ۱۹۷۲	خال، عابد علی	اردو پچیس کے ۲۵ سال
۲۱ - ۱۱	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	جین، گیان چند	اردو تحقیق آزادی کے بعد

۱۳ - ۱۷	جنوری ۱۹۷۳	حسین، گیان چند	اردو تحقیق پر ایک نظر
۶۱ - ۶۲	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	زیدی، علی جواد	اردو تحقیق کے چند سنگ میل اور ستون
۲۶ - ۳۰	نومبر ۱۹۷۳	حسین، محمد	اردو تحقیقات کی رفتار اور سمت
۱۸ - ۲۱	اگست ۱۹۷۲	حسن، محمد	اردو تنقید کے پچیس سال
۲۱ - ۲۵	جولائی ۱۹۷۵	شارب ردو لوی	اردو تنقید پر انیس کا اثر
۷۱ - ۷۵	۱۵ اگست ۱۹۴۹	عبادت بریلوی، ڈاکٹر	اردو تنقید پر چند خیالات
۲۳ - ۲۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	صدیقی، ابواللیث	اردو تنقید کا پس منظر
۳۰ - ۳۳	فروری ۱۹۵۱	مسح الزماں	اردو تنقید میں آزاد کا درجہ
۳۷ - ۳۸	دسمبر ۱۹۷۲	پرویز، محمد یامین	اردو چھاپے خانے
۲۷ - ۳۲	جولائی ۱۹۶۰	رازیزدانی	اردو داستانوں پر کام کا تجزیہ اور تبصرہ
۲۳ - ۲۹	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	حسن، محمد	اردو ڈراما آزادی کے بعد
۳۹ - ۴۰	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عتیق صدیقی، محمد	اردو ڈراما اور جان گل کرسٹ
۳۳ - ۳۸	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	ادیب، مسعود حسن رضوی	اردو ڈراما اور دربار اودھ
۶۸ - ۶۹	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	نامی، عبدالعلیم ۳۷-۱۹۶۷	اردو ڈراما اور اسٹیج
۲۳ - ۲۶	ستمبر ۱۹۷۲	شعرا، ریوتی سرن	اردو ڈراما کے ۲۰ سال
۲۰ - ۲۳	جنوری ۱۹۵۵	فطرت، حسن عباس	اردو ڈراما نگاری کا ارتقائی و تاریخی پس منظر
۳۳ - ۳۸	ستمبر ۱۹۵۳	درد گور کھپوری	اردو ڈرامے کا تاریخی ارتقا
۳۰ - ۳۲	ستمبر ۱۹۷۲	خیالی، ایم۔ این	اردو رسم الخط کے ہندو ماہرین
۴ - ۷	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	خال، مسعود حسین	اردو زبان آزادی کے بعد
۱۸ - ۲۱	جولائی ۱۹۵۳	دقاراشدی	اردو زبان اور بنگال کے ہندو ادیب
۸ - ۱۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	ربیعہ سلطانہ	اردو زبان کے مورخ - نصیر اللہ دین ہاشمی
۹ - ۱۳	مئی ۱۹۵۲	عبدالرزاق بلخ آبادی	اردو زبان میں عربی لفظوں کا اضافہ
۳۸ - ۵۰	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	فاردقی، شمس الرحمان	اردو شاعری پر انیس کا اثر
۳۶ - ۳۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	سر یو استو، شیام جی	اردو شاعری پر میر کا اثر
۲۲	اگست ۱۹۶۱	عبدالحق، ڈاکٹر مولوی	اردو شاعری میں ایہام گوئی
۱۰ - ۱۳	نومبر ۱۹۸۲	بلراج کول	اردو شاعری میں تجربات
۵ - ۸	جولائی ۱۹۶۸	نارنگ، گوپی چند	اردو شاعری میں جمہوریت اور سوشلزم کا تصور
۳۸ - ۴۰	۱۵ اگست ۱۹۴۳	تالش دہلوی	چند تاثرات
۹ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۷۲	منظہر امام	اردو شاعری میں ساقی کا کردار
۶ - ۹	یکم نومبر ۱۹۴۹	فاردقی، اظہر علی	اردو شاعری میں صورت کی جلوہ گری
			اردو شاعری میں ملکی اساطیری روایات

۳۱ - ۲۸	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	سر ریواستو، ششام جی	اردو شاعری میں مناظر فطرت کی عکاسی
۱۱ - ۴	اکتوبر ۱۹۶۸	والی آسی	اردو شاعری میں مہاتما گاندھی کی شخصیت
۸ - ۳	مارچ ۱۹۸۲	شارب ردولوی	اردو شاعری میں نئے تجربے
۹ - ۵	دسمبر ۱۹۵۱	میکش اکبر آبادی	اردو شاعری میں وحدۃ الوجود
۵۱ - ۴۷	جون ۱۹۵۲	م حفیظ سید، ڈاکٹر	اردو شعروادب کی رفتار
۱۸ - ۱۶	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	حامدی کاشمیری	اردو شعروادب میں کشمیر کا حصہ - ایک جائزہ
۱۱ - ۹	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	سوم آنند	اردو صحافت (۱۹۰۰ء تک)
۲۵ - ۲۱	صحافت نمبر دسمبر ۱۹۸۳	رضوان احمد	اردو صحافت (۱۹۳۷ء تک)
۸۴ - ۷۶	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	وگرم، نند کشور	اردو صحافت آزادی کے بعد
۸ - ۴	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	زیدی، علی جواد	اردو صحافت اور آئین
۸۴ - ۸۳	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شہباز حسین	اردو صحافت اور ٹریننگ کا مسئلہ
۲۷ - ۲۶	جنوری ۱۹۷۶	گزیجن چندن	اردو صحافت اور دور جدید کے تقاضے
۶۱ - ۵۸	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	واہی، رضا نقوی	اردو صحافت اور نظریات شاعری
۷۳ - ۷۰	صحافت نمبر، نومبر دسمبر ۱۹۸۳	احمد سعید بلخ آبادی	اردو صحافت اور کتابت
۵۷ - ۵۴	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	تلخ، من موہن	اردو صحافت اور فلم
۲۳ - ۲۱	دسمبر ۱۹۸۳	ریاض عظیم آبادی	اردو صحافت: تکنک نئے تجربے اور مسائل
۴۴ - ۴۳	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	محمود انصاری	اردو صحافت کا فروغ اور علاقائی اخبار
۳۴ - ۳۱	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	ظ - انصاری	اردو صحافت کا مزاج
۸۲ - ۸۰	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	ریاض عظیم آبادی	اردو صحافی - حال، مسائل، مستقبل
۱۲ - ۱۱	دسمبر ۱۹۷۷	مسلم، محمد	اردو طباعت و اشاعت ایک جائزہ
۴۲ - ۴۰	اگست، ۱۹۷۲	مجتبیٰ حسین	اردو طنز و مزاح کے ۲۵ سال
۴۷ - ۴۶	ستمبر ۱۹۵۱	رحمت قطبی	اردو غزل
۴۰ - ۳۵	نومبر ۱۹۵۳	نارنگ، گوپی چند	اردو غزل اور ہندوستانییت
۶ - ۳	دسمبر ۱۹۵۳	نارنگ، گوپی چند	اردو غزل اور ہندوستانییت
۱۹ - ۱۷	مئی ۱۹۷۸	یوسف خورشیدی	اردو غزل کی تہذیبی میراث
۳۶ - ۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۶	رضوی، ابن الحسن	اردو غزل گوئی کی نئی کروٹ
۳۹ - ۳۴	اگست ۱۹۷۲	دیوندر استر	اردو فلشن کے ۲۵ سال
۴۷ - ۴۴	فروری ۱۹۷۵	مناظر عاشق ہرگالوی	اردو کا اخبار "جام جہاں نما"
۱۷ - ۱۴	نومبر ۱۹۷۶	صادق	اردو کا اولین افسانہ
۵۶	۱۵ جون ۱۹۳۷	فاروقی، خواجہ احمد	اردو کا ایک غیر مطبوعہ تذکرہ
۲۷ - ۲۶	۱۵ جون ۱۹۴۹	صدیقی، مبشر علی	اردو کا ایک گننام منشی سجاد حسین انجم کمنڈوی

۹ - ۳	اکتوبر ۱۹۵۳	اعجاز حسین، ڈاکٹر	اردو کا ترقی پسند خمیر
۱۵ - ۱۳	دسمبر ۱۹۵۵	زور، سید محی الدین قادری	اردو کا لسانیاتی ادب
۱۱ - ۹	یکم فروری ۱۹۴۶	افسر، حامد اللہ	اردو کلچر
۲۹ - ۲۳	دسمبر ۱۹۸۳	گزنچین چندن	اردو کی ادبی صحافت
۱۳ - ۶	اکتوبر ۱۹۵۸	شیدا، راجیندر ناتھ	اردو کی ایک شاعری
۱۲ - ۹	نومبر ۱۹۵۸	شیدا، راجیندر ناتھ	اردو کی ایک شاعری
۱۸ - ۱۵	جولائی ۱۹۸۱	حنیف کیفی	اردو کی زو لسانی لغات
۳۹ - ۳۴	جنوری ۱۹۵۸	افتخار اعظمی	اردو کی سیاسی شاعری میں روش کا مقام
۱۲ - ۶	نومبر ۱۹۶۱	جین، گیان چند	اردو کے جرٹواں مصوتے
۶۰ - ۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	افسر، حامد اللہ	اردو کے چند ابتدائی اخبار
۳۲ - ۲۹	فروری ۱۹۷۰	قربان، ڈی لے ہیرس	اردو کے چند مسیحی شعراء (سبھوں کی تصویر)
۲۵ - ۲۳	نومبر ۱۹۵۳	بشیر الحق دستوی، محمد	اردو کے دو قدیم پروانے
۵ - ۳	ستمبر ۱۹۸۰	ساغر نظامی	اردو کے عظیم المرتبت شاعر اور ادیب
۵۱ - ۴۷	اگست ۱۹۵۰	زور، محی الدین قادری	جیل منظری (مرحوم)
۱۳ - ۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	اسن، گوپی ناتھ	اردو کے علمی و ادبی رسائل
۷ - ۴	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۴	فاروقی، خواجہ احمد	اردو کے مزاح نگار
۸۹ - ۸۵	صحافت نمبر نومبر ۱۹۸۳	صالحہ ناز	اردو کے مکتوباتی ادب پر ایک نظر
۸ - ۴	اکتوبر ۱۹۸۶	ہاشمی، نور الحسن	اردو کے نامور صحافی
۳۲ - ۲۹	جنوری ۱۹۷۹	نیر، شفیع الدین	اردو میں ایک نادر روزنامہ
۳۷ - ۳۶	دسمبر ۱۹۷۷	عبدالحق	اردو میں بچوں کا ادب
۳۳ - ۳۳	جنوری ۱۹۷۹	وکر، نند کشور	اردو میں بچوں کا ادب
۲۰ - ۳۲	جولائی ۱۹۶۷	فضیل جاوید	اردو میں بچوں کے رسائل
۳۲ - ۳۰	دسمبر ۱۹۷۷	قمر تبیس	اردو میں پیروڈی
۱۲ - ۳	جون ۱۹۶۵	جین، گیان چند	اردو میں ترجمہ کی روایت اور مسائل
۲۰ - ۳۸	دسمبر ۱۹۷۷	شہباز حسین	اردو میں تمثیلی نگاری
۹ - ۳	مئی ۱۹۶۰	راز بزدانی	اردو میں ٹیکنیکل کتابیں
۸۲ - ۸۰	۱۵ اگست ۱۹۴۹	جوش ملیحانی	اردو میں داستان گوئی اور داستان نویسی
۲۸ - ۲۵	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	پاشا، احمد جمال	اردو میں عطف اور اضافت
۲۹ - ۲۵	صحافت نمبر نومبر ۱۹۸۳	دیوان بیریندر ناتھ	اردو میں طنز و مزاح آزادی کے بعد
۳۶ - ۳۲	دسمبر ۱۹۸۳	ساحل احمد	اردو فچر سروس
			اردو میں گلدستوں کی روایت

۳۵ - ۳۳	دسمبر ۱۹۴۷	قدوائی، عبدالسلام	اردو میں مذہبی کتابیں
۳۹ - ۳۴	جون ۱۹۵۱	صدیقی، کمال احمد	اردو ناول کا ارتقاء
۳۲ - ۲۷	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	دیوبند راسٹر	اردو ناول کے بیس سال
۴۰ - ۳۶	ستمبر ۱۹۶۹	شاہین، امیر اللہ	اردو ناول کے عظیم کردار
۱۶ - ۸	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حسن، محمد	اردو نظم کا ارتقاء
۱۲ - ۱۲	ستمبر ۱۹۵۵	نارنگ، گوپی چند	اردو نظم کا مستقبل
۲۳ - ۲۲	اگست ۱۹۷۲	وحید اختر	اردو نظم کے ۲۵ سال
۱۷ - ۱۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	راشد، ن-م	اردو نظم میں طرز نگارش کے تجربے
۲۳ - ۱۹	جون ۱۹۵۱	جوش ملیحانی	اردو نظم میں فارسیت
۴۰ - ۳۴	مئی ۱۹۶۷	شعیب اعظمی	اردو واسوخت
۲۴ - ۱۹	نومبر ۱۹۷۳	نارنگ، گوپی چند	اردو ہندی کا لسانی اشتراک
۵۷ - ۵۵	نومبر ۱۹۵۸	منظر حسن دسنوی	اڑیا ادب
۴۳ - ۳۹	جولائی ۱۹۷۶	حفیظ اللہ نیولپوری (تصویر)	اڑیا کے مسلم ادیب
۳۸ - ۳۳	جون ۱۹۷۸	حفیظ اللہ نیولپوری	اڑیا میں ناول نگاری
۳۹ - ۳۵	جولائی ۱۹۷۸	حفیظ اللہ نیولپوری	اڑیا میں ناول نگاری
۳۲ - ۲۹	فروری ۱۹۷۵	کرامت، کرامت علی	اڑیا کے لوک گیت
۴۷ - ۴۳	جولائی ۱۹۷۴	محمود بالیسری	اڑیا ناول اور افسانے آزادی کے بعد
۱۶ - ۱۲	جولائی ۱۹۸۶	حفیظ اللہ نیولپوری	اڑیسہ میں اردو صحافت
۲۹ - ۲۵	نومبر ۱۹۷۳	مسج اللہ مسیح (تصویر)	اڑیسہ میں اردو
		تصاویر: امجد بھٹی، سید برکت اللہ برکت، حفیظ اللہ نیولپوری، منظر حسن، کرامت علی، کرامت، بشکیل منظر حسن بہار الدین ریاض، سعید رحمانی، حیدر نایاب	
۱۵ - ۱۲	مارچ ۱۹۵۳	طلحہ ایوبی	ہینیوز اور اس کا فلسفہ ادب
۲۲ - ۱۹	مارچ ۱۹۶۳	میکش، عظمت حسین خاں	استاد ولایت حسین خاں
۱۳ - ۱۰	اگست ۱۹۸۵	فقوی، محمد سیادت	استاد میر سعادت امروہوی کا نو دریافت کلام
۲۶ - ۲۴	جون ۱۹۵۱	برکاتی، منظور احسن	اسد لکھنوی اور لٹنک
۲۴ - ۲۱	اگست ۱۹۷۸	تریاٹی، پریاگ نرائن	اس صدی کی ہندی کویتا
۲۱ - ۱۹	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	نجم آوری	اسلام میں عورت کا درجہ
۱۰ - ۵	جنوری ۱۹۸۰	انجنیر، اصغر علی	اسلام کا عالمی تہذیب کی تشکیل میں حصہ
۲۵ - ۲۳	فروری ۱۹۷۹	محسن، محمد	اسلوب اور شخصیت

۳۸-۳۰	میر تقی میر نمبر مارچ ۱۹۸۴	نارنگ، گوپی چند	اسلوبیات میر کے چند مباحث
۱۱-۳	فروری ۱۹۸۱	نارنگ، گوپی چند	اسلوبیات امیس
۴۰-۳۶	اپریل ۱۹۷۲	سینٹی پریمی	اسماعیل میرٹھی (تصویر)
۵۸-۵۲	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	نظامی، ظفر احمد (تصویر)	اسیر زندانِ فرنگ
۴۴-۴۱	جنوری ۱۹۵۳	سناوت مرزا اکبر آبادی	اشرف خاں دہلوی
۲۲-۲۰	نومبر ۱۹۸۶	عنوانِ چشتی (تصویر)	اصغر کا جمالیاتی تصوف
۴۲-۳۷	جون ۱۹۵۷	بیدار، عابد رضا	اصغر کا مطالعہ (ریلوگرافی)
۸-۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	عبدالشکور	اصغر گوندوی
۱۷-۱۶	نومبر ۱۹۴۸	کیفتی، برجیوین دتاتریہ	اصطلاحیں
۱۱-۳	مارچ ۱۹۶۰	جوش لمبیانی	اصلاح شعر
۲۲-۱۷	جولائی ۱۹۶۷	مرتضیٰ حسین بلگرامی	اصلاح صغیر بلگرامی
۱۰-۳	جولائی ۱۹۵۷	راز یزدانی	اصلاح زبان اردو اور مصاحب منزل رام پور
۱۶-۱۰	نومبر ۱۹۸۶	انصاری، حیات اللہ (تصویر)	اصلی گل بکاؤلی
۱۰-۳	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	عبدالودود، قاضی	اصول تحقیق
۴۷-۴۴	دسمبر ۱۹۵۱	کوثر پیاند پوری	اطبائے عہد مغلیہ کی ملکی و سیاسی خدمات
۵۷-۵۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	گریش چندر	افسانہ نگار
۳۵-۳۳	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	عزیز احمد	افسانہ نگاری کا ایک سوال
۴۰-۳۵	یکم اگست ۱۹۴۶	منظہر ممتاز	افسانہ نگار عورتیں
۱۹-۱۷	نومبر ۱۹۸۶	گوریکر، نظام الدین ایس	افسر الشعرا سید محمود حسین افسر
۲۰-۱۹	یکم اگست ۱۹۴۳	ملک، غلام محمد	اقبال
۱۰-۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	مرزا، آغا حیدر حسن	اقبال (تصویر)
۳۵-۳۰	جنوری ۱۹۵۴	اشرف علی تلہری، سید	اقبال - سید انند سنہا کی نظر میں
۱۶-۱۰	اپریل ۱۹۸۶	حکیم منظور (تصویر)	اقبال - اطرافِ عزل
۱۸-۱۶	اپریل ۱۹۵۹	شکلیں، شاہ مصلح الدین حسین	اقبال در آزادی
۱۳-۱۲	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	عرشی، امتیاز علی خاں	اقبال اور آرزوئے نایانت
۱۱-۸	یکم مئی ۱۹۴۵	محمود احمد	اقبال اور اس کے معترض
۳۳-۳۱	۱۵ مئی ۱۹۴۵	محمود احمد	اقبال اور اس کے معترض
۱۳-۱۱	اکتوبر ۱۹۵۳	خاں، سعادت علی	اقبال اور اسراہ خودی
۱۰-۳	دسمبر ۱۹۴۸	شیدا، راجندر ناتھ	اقبال اور اشتراکیت
۱۳-۱۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	اشرف لکھنوی	اقبال اور انداز بیان

۲۳ - ۲۰	اپریل ۱۹۷۹	منظر اعظمی	اقبال اور اہل زبان
۵۰ - ۴۸	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	احمد، کلیم الدین	اقبال اور عالمی ادب
۳۰ - ۲۵	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	صدیقی، ظہیر احمد	اقبال اور عہد جدید
۲۱ - ۱۳	مئی ۱۹۶۷	آزاد، جگن ناتھ	اقبال اور مغربی مفکرین
۱۲ - ۴	اپریل ۱۹۶۷	آزاد، جگن ناتھ	اقبال اور مفکرین مغرب
۳۷ - ۲۸	جون ۱۹۶۷	آزاد، جگن ناتھ	اقبال اور مفکرین مغرب
۱۹ - ۱۷	اکتوبر ۱۹۶۶	صدیقی، ظہیر احمد	اقبال اور مومن
۲۲ - ۲۱	دسمبر ۱۹۶۲	رستوگی، تاراچرن	اقبال اور وہاٹ ہیڈ
۳۷ - ۳۶	اگست ۱۹۷۴	کرشن شرما	اقبال - چند یادیں
۱۵ - ۱۰	نومبر ۱۹۸۰	سلیم تمنائی	اقبال سے اقبال جاگاتمل ناڈکا
۲۰ - ۱۶	مارچ ۱۹۵۶	اعظمی، عبدالطیف	اقبال سہیل کی سیاسی شاعری
۱۳ - ۱۱	اپریل ۱۹۷۸	آزاد، جگن ناتھ	اقبال عالمی کانگریس راولپنڈی اور سیالکوٹ میں چند روز
۱۹ - ۱۶	اپریل ۱۹۷۸	محمود الہی	اقبال کا ایک شعر
۱۸ - ۱۷	فروری ۱۹۷۹	عتیق صدیقی	اقبال کا ترانہ ہندی اور اس کی شان نزول
۳۸ - ۳۵	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	غوری، بشیر احمد	اقبال کا تصور ملکیت و تقسیم دولت
۱۹ - ۱۲	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	قمر رئیس	اقبال کا تصور وطن اور آزادی
۲۳	اپریل ۱۹۷۹	قطب شاہین	اقبال کا سفر آراہ
۱۶ - ۱۳	اگست ۱۹۷۶	آزاد، جگن ناتھ	اقبال کا سفر کشمیر
۲۲ - ۲۰	نومبر ۱۹۷۶	اعجاز شفیق	اقبال کا سماجی شعور
۴۲ - ۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	فریدی، مغیث الدین	اقبال کا شاہین
۳۸ - ۳۴	اپریل ۱۹۷۸	عبدالحمق	اقبال کا شعری آہنگ
۲۲ - ۲۰	یکم اگست ۱۹۴۵	سراج، محمد	اقبال کا فقر
۴۹ - ۴۲	اکتوبر ۱۹۵۵	تیواری، شیومورتی	اقبال کا فلسفہ
۱۳ - ۹	جنوری ۱۹۵۵	شوکت سبزواری	اقبال کا نظریہ شعر
۱۸ - ۱۲	یکم جون ۱۹۴۳	سلی بیگم	اقبال کا نظریہ شعر و شاعری
۱۵ - ۱۳	مئی ۱۹۸۲	شمیم حنفی	اقبال کی تیرہ نظیں (ایک مطالعہ)
۱۷ - ۱۲	مارچ ۱۹۵۰	شیدا، راجندر ناتھ	اقبال کی ذہنی الجھن اور اس کے عناصر ترکیبی
۴۸ - ۴۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	اقبال کی فکری وحدت یا تضاد
۳۷ - ۳۳	تاراچند نمبر جون ۱۹۷۴	صدیقی، اولاد احمد	اقبال کی معاشرتی فکر کے چند پہلو
۴۸ - ۴۵	۱۵ مئی ۱۹۴۶	بٹ، غلام احمد	اقبال کی وحدتِ فکر
۱۷ - ۱۲	۱۵ جون ۱۹۴۶	بٹ، غلام احمد	اقبال کی وحدتِ فکر

۲۵ - ۲۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	جہاں بالا	اقبال کی ہمہ گیری
۲۷ - ۲۵	اپریل ۱۹۷۹	انصاری، صلیح الدین	اقبال کے ایک شعر کی صحیح تعبیر
۱۲ - ۹	دسمبر ۱۹۵۶	غلام السیدین، خواجہ	اقبال کے پیغام کی عالمگیری
۵۱ - ۴۹	۱۵ اگست ۱۹۳۶	بشیر مخفی قادری	اقبال کے تضاد پر ایک نظر
۴۹ - ۴۷	یکم اگست ۱۹۳۶	بشیر مخفی قادری	اقبال کے تضاد پر ایک نظر
۵۲ - ۵۱	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	عالم خوند میری	اقبال کے مغربی مداح
۲۵ - ۲۳	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	اثر لکھنوی	اقبال کے نظریہ خودی کا ارتقار
۹ - ۵	ستمبر ۱۹۷۶	حسن، محمد	اقبال، مذہب اور سائنس
۲۱ - ۱۸	یکم اپریل ۱۹۳۶	تاثير، ڈاکٹر محمد دین	اقبال میں تضاد
۱۱ - ۱۰	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	عباس، خواجہ احمد	اقبال و وطنیت اور انقلاب
۱۶ - ۱۱	یکم ستمبر ۱۹۳۹	ہمایوں کبیر	اقتصادیات اور فنون لطیفہ
۳۳	اپریل ۱۹۵۷	اعجاز حسین	اکبر الہ آبادی
۸۳ - ۸۲	۱۵ اگست ۱۹۳۹	ل۔ احمد اکبر آبادی	اکبر الہ آبادی اپنے خطوط کی روشنی میں
۹ - ۳	جنوری ۱۹۸۳	عبدالغنی (تصویر)	اکبر الہ آبادی کا فن
۳۹ - ۳۶	اکتوبر ۱۹۷۳	افصح ظفر	اکبر الہ آبادی کی نظم نگاری
۱۶ - ۱۱	ستمبر ۱۹۶۳	کوثر چاند پوری	اکبر الہ آبادی کے طنزیہ اور مزاحیہ اشارات
۴۲ - ۳۶	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	عزیز الرحمان، محمد	اکبر۔ حسرت موہانی کے معلم سیاست
۲۶ - ۲۲	اکتوبر ۱۹۸۵	علی باقر	اک سستوں اور گرا: ایک چراغ اور بجھا
۳۱ - ۲۷	ستمبر ۱۹۶۰	عتیق صدیقی، محمد	اکمل الاخبار
۲۷ - ۲۵	جنوری ۱۹۸۲	گو سوامی، تلک راج	الہ آباد — ہزاروں برس سے آج تک
۳۰ - ۲۶	جون ۱۹۷۲	محسن عظیم آبادی	الفت ذات والفت غیر کالفسیاتی تجزیہ
۱۶ - ۱۳	مئی ۱۹۸۱	اصلاحی، ضیاء الدین	امتیاز علی خاں عرشی
۴۶ - ۴۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	ہاشمی، نصیر الدین	امجد حیدر آبادی کی نثر نگاری
۱۲ - ۸	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ہاشمی، نصیر الدین	امجد حیدر آبادی کی شاعری (تصویر ٹائٹل پر)
۱۸ - ۱۴	اگست ۱۹۷۳	کرامت، کرامت علی	امجد خجی (تصویر)
۱۸ - ۱۴	جنوری ۱۹۵۰	احمد، سید برکات	امراؤ جان ادا پر ایک نظر
۱۰ - ۵	ستمبر ۱۹۵۱	تمکین کاظمی	امراؤ جان ادا اور مرزا رسوا
۲۸ - ۲۳	اکتوبر ۱۹۵۱	تمکین کاظمی	امراؤ جان ادا اور مرزا رسوا
۴۸ - ۴۵	یکم اگست ۱۹۳۷	انصاری، محمد انور	امراؤ جان ادا کا فنی تجزیہ
۲۸ - ۲۴	مئی ۱۹۵۲	رمیر، ہنس راج	امرتا پریتم (پنجابی کی شاعرہ) (تصویر)
۳۷ - ۳۳	یکم مارچ ۱۹۳۵	منظور حسن	اطلا کی غلطیاں

		املاکی غلطیاں	
۳۱ - ۲۹	یکم مارچ ۱۹۳۳	جوش ملیحانی	امام الہند مولانا آزاد - سفر اور مقصد سفر
۱۰۲ - ۹۴	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	خالدی، محمد یونس	
۱۷ - ۱۱	ستمبر ۱۹۸۰	فاروقی، نثار احمد	امیر خسرو اپنے مرشد کی بارگاہ میں
۱۳ - ۱۱	اپریل ۱۹۷۶	انصاری، اسلوب احمد	امیر خسرو اور ان کا عہد
۳۱ - ۲۸	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	عمیق حنفی	امیر خسرو اور جدید
۵۸ - ۵۲	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	حسین، ڈاکٹر سید غیب	امیر خسرو اور ہندوستانی موسیقی
۳۲ - ۳۶	جون ۱۹۷۳	شمسی طہرانی	امیر خسرو - ایرانیوں کی نظر میں
۹ - ۶	ستمبر ۱۹۸۳	برنی، مظفر حسین (تصویر)	امیر خسرو - ایک ہمہ جہت شخصیت
۱۶ - ۱۵	ستمبر ۱۹۸۲	چندر شیکھر (تصویر)	امیر خسرو دہلوی کے سفر
۹ - ۴	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	نظامی، خلیق احمد	امیر خسرو مورخ کی حیثیت سے
۱۷ - ۱۵	اپریل ۱۹۷۱	ظا - انصاری	امیر خسرو کا کلام ایک تاریخی اہمیت
۱۷ - ۲۲	خسرو نمبر ۱۹۷۳	عمر، محمد	امیر خسرو کی حب الوطنی
۱۵ - ۱۰	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	صفدر آہ	امیر خسرو کی مادری زبان
۳۵ - ۳۲	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	عرش ملیحانی	امیر خسرو کی مثنویاں
۳۹ - ۳۶	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	عابدی، امیر حسن	امیر خسرو کی نادر تصنیفات ترکی میں
۲۱ - ۱۶	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	خان خوجوی، نقی محمد	امیر خسرو کی موسیقی
۳۳ - ۳۱	۱۵ جون ۱۹۳۳	انگر سنگھ	امیر خسرو کی ہندی شاعری
۲۸ - ۳۴	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	احمد، حسن الدین	امیر خسرو کے درباری تعلقات
۲۳ - ۲۰	خسرو نمبر نومبر ۱۹۷۳	ظا - انصاری	امیر خسرو کے غیر ملکی قرداداں
۱۰ - ۳	نومبر ۱۹۵۰	جوش ملیحانی	امیر مینائی
۳۹ - ۳۶	دسمبر ۱۹۶۳	سحر، ابو محمد	امیر مینائی کے واسوخت
۱۵ - ۱۲	مئی ۱۹۷۷	شمیم حنفی	انتظار حسین
۱۲ - ۹	جولائی ۱۹۷۸	صدیقی، عظیم الشان	انتظار حسین - فکر و فن
۳۷ - ۳۵	یکم فروری ۱۹۳۵	اشہر لکھنوی، آغا	انتقاد النقد (دختران ہوا کا کورس)
۳۲ - ۳۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	اشہر لکھنوی، آغا	انتقاد النقد
۲۲ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۸۱	شہاب الدین دسنوی	انجمن اسلام - ایک تحریک
۱۵ - ۱۱	اگست ۱۹۸۳	شکیب ایاز	انجمن رفیق الشعراء کا ایک نایاب گلدستہ
۲۵ - ۲۳	اپریل ۱۹۷۶	وکر، نند کشور	اندرا گاندھی کی اردو خدمات
۲۲ - ۳۹	مئی ۱۹۵۵	کلیم بہسرامی	اندویشیاتی شاعری میں آزادی کا تصور
۱۲ - ۱۲	فروری ۱۹۷۳	مالک رام	انسان کی خلافت الہیہ اور غالب

۱۰ - ۳	نومبر ۱۹۵۵		انشا کی شاعری
۲۵ - ۲۲	اگست ۱۹۷۷	منظف اقبال	انشا کی فال گیری
۳۷ - ۳۰	مئی ۱۹۶۶	عابد پشاوری	انشا کے مجنوں ہونے کی روایت
۳۳ - ۳۲	یکم جولائی ۱۹۴۳	کیفی، پنڈت برہمن ناتھ	انشا میں اسلوب کی اہمیت
۴۷ - ۴۵	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	عبدالقوی دسنوی	انشائے نوز چشم - غالب کے ایک شاگرد نواب یار محمد خاں شوکت کی تصنیف
۲۷ - ۲۱	جنوری ۱۹۷۳	ہاشمی، محی الدین	انقلاب آزادی اور اردو شعراء
۳۶ - ۳۳	دسمبر ۱۹۴۸	قاسمی، احمد ندیم	انقلابی شاعری (اگست ۱۹۴۷ء سے پہلے)
۲۸ - ۲۵	اکتوبر ۱۹۵۲	عامر الانصاری	انگریزی ادب اور مراکش
۲۳ - ۲۲	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	افسر، حامد اللہ	انگلستان کا ایک صوفی شاعر - ٹی۔ ایس۔ ایٹ
۲۰ - ۱۶	جولائی ۱۹۷۵	شبیرہ الحسن	انیس اور رباعی
۵۵ - ۵۱	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	اکبر حیدری	انیس اور مسدس
۶۱ - ۵۶	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	نقوی، ناتب حسن	انیس کا غیر مطبوعہ کلام
۴۷ - ۴۲	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	وجہ اختر	انیس کا فلسفہ حیات
۲۱ - ۱۵	اپریل ۱۹۶۹	مسح الزماں	انیس کی جذبات نگاری
۱۰ - ۷	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	اعجاز حسین	انیس کی علمیت
۲۰ - ۱۶	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	صالحہ عابد حسین	انیس کی منظر نگاری
۳۰ - ۲۶	جولائی ۱۹۷۵	جعفر حسین، مرزا	انیس کے تین بند - ایک مطالعہ
۸ - ۳	جنوری ۱۹۸۲	سیدہ جعفر	انیس کے دو استعارے
۱۳ - ۸	ستمبر ۱۹۸۵	منظر اعظمی	انیسویں صدی کے چذاہم علمی و ادبی کارنامے
۴۶ - ۴۱	مارچ ۱۹۶۱	احراز نقوی	انیسویں صدی کے ظریف اخبار
۶۶ - ۶۲	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	گزیچن چندن	۱۹۳۰ء میں جنگی پبلسٹی پر ایک نظر
۲۶ - ۲۲	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	حسن، محمد	۱۹۴۷ء کے بعد ادبی تنقید
۵۴ - ۴۹	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	قدوائی، صدیق الرحمان	۱۹۴۷ء کے بعد اردو نظم
	جدید شاعری نمبر	ریون رے	۱۹۶۰ء کے بعد آسامی شاعری
۲۹ - ۲۶	اگست ۱۹۶۹		
	جدید ہندوستانی شاعر نمبر	عمیق حنفی	۱۹۶۰ء کے بعد اردو شاعری
۱۰ - ۳	اگست ۱۹۶۹		
	جدید شاعری نمبر	کرامت، علی کرامت	۱۹۶۰ء کے بعد اڑیا شاعری
۲۲ - ۱۶	اگست ۱۹۶۹		
۳۳ - ۳۱	جدید شاعری نمبر	گنگولی، آمل برن	۱۹۶۰ء کے بعد بنگالی شاعری
	اگست ۱۹۶۹		

۳۷ - ۳۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	عطر سنگھ	۱۹۶۰ء کے بعد پنجابی شاعری
۴۳ - ۴۰	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	اودھانی، ڈی وی	۱۹۶۰ء کے بعد تلگو شاعری
۴۹ - ۴۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	تھیرپن، سلتانی ایلن	۱۹۶۰ء کے بعد تمل شاعری
۵۵ - ۵۲	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	جو توانی، موتی لال	۱۹۶۰ء کے بعد سندھی شاعری
۶۱ - ۵۷	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ٹینگ، محمد یوسف	۱۹۶۰ء کے بعد کشمیری شاعری
۸۱ - ۷۸	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	پر بھاکر ماچوے	۱۹۶۰ء کے بعد مراٹھی شاعری
۸۶ - ۸۳	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	نرا سنن، پی۔ پی۔ کو جو	۱۹۶۰ء کے بعد ملیالم شاعری
۹۴ - ۹۱	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	شیام پرمار	۱۹۶۰ء کے بعد ہندی شاعری
۱۶ - ۱۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	شمس بریلوی	اوستائی ادب اور حضرت زرتشت کی مقدس کتاب
۳۸ - ۳۴	جون ۱۹۶۵	اثر فاروقی	اورنگ آباد
۱۶ - ۱۴	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	فرقت، غلام احمد	(علم و ادب، قدیم تہذیب و ثقافت کا گہوارہ)
۴۶ - ۴۴	جون ۱۹۵۲	گیت، من متھ ناتھ	اورنگ زیب کی زندگی کے چند رنگین لمحات
۳۷ - ۳۴	مئی ۱۹۵۰	صدیقی، محمد عثمان	اونیندر ناتھ شیگور
۴۵ - ۴۴	جون ۱۹۸۰	محبت فاطمہ	ایٹمی توانائی کا ماضی حال اور مستقبل
			ایسا کہاں سے لاؤں کہ تجھ سا کہیں جسے
			(عابد حسین صاحب)
۲۳ - ۲۹	اکتوبر ۱۹۸۱	قیصر قلندر	ایشیائی نوجوان اور موسیقی (میلانات اور رجحانات)
۱۰ - ۵	ستمبر ۱۹۶۸	زیدی، علی جواد	ایک دور کی یادگار — سراج لکھنوی
۲۷ - ۲۳	مئی ۱۹۷۱	زیدی، علی جواد	ایک روش
۱۶ - ۱۴	اپریل ۱۹۷۷	رشید قریشی	ایک خیال دو شاعر
۳۶ - ۳۵	جولائی ۱۹۷۶	عارف، اخلاق حسین	ایک متنازعہ شعر
۳۳ - ۲۷	مئی ۱۹۶۷	خیر بھوروی	ایک مستند اردو لغت
۳۹ - ۳۷	اپریل ۱۹۶۵	خال، اکبر علی	ایک مشہور ترین شعر — استفادہ یا توارد

۲۰ - ۱۲	جنوری ۱۹۶۸	آزاد، گلن ناتھ	ایک ہینہ بعد (مخروم کی سوانح حیات کا ایک باب)
۲۲ - ۳۰	جنوری ۱۹۵۸	عابدی، امیر حسن	ایران
۲۵ - ۲۲	دسمبر ۱۹۴۷	شمس بریلوی	ایران قدیم کی زبانیں اور خط پیکانی

ب

۵۱ - ۴۶	دسمبر ۱۹۴۸	مایا گیت	با اور باپو (زندگی کا ایک رخ) (تصاویر)
۴۰ - ۳۷	جون ۱۹۸۱	الطاف حسین ندوی	بارہ ماہ و ہاب
۹ - ۵	اپریل ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	بارہ ماہ کی روایت
۲۹ - ۲۶	مارچ ۱۹۷۳	سمیع الحق	۱۲۹۵ء کا ایک ادبی قضیہ
۱۳ - ۹	اگست ۱۹۸۴	خال، کاظم علی (تصویر)	بارغ و بہار کے پلاٹ پر ایک نظر
۲۰ - ۱۸	دسمبر ۱۹۸۱	تلخ، من موہن	بانی
۱۷ - ۱۳	دسمبر ۱۹۸۱	عمیق حنفی (تصویر)	بانی اور حرفِ معبر
۲۸ - ۲۲	ستمبر ۱۹۵۲	اعظمی، اخلاق احمد	بچوں کا شاعر
۲۸ - ۲۶	جنوری ۱۹۷۹	دیوسرے، ہری کرشن	بچوں کا عالمی ادب
۶۷ - ۶۳	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	اظہر پرویز	بچوں کے ڈرامے
۱۱ - ۷	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	ایس دت	بدھ فن تعمیر
۵۲ - ۵۱	مئی ۱۹۵۱	صدیقی، اولاد احمد	برٹنڈرسل
۲۸ - ۲۲	مارچ ۱۹۵۳	اثر لکھنوی، محمد علی	برسات کے گیت
۳۲ - ۳۹	۱۵ مئی ۱۹۳۶	شیدا، راجیندر ناتھ	برق کی منظر نگاری (تصویر ص ۳۳)
۱۶ - ۱۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	عشرت رحمانی	بزم شعرا کے لطائف
۴۱ - ۳۸	مارچ ۱۹۵۰	بیتاب بریلوی	بعض مغربی محققین ہندیات کے کارنامے
۱۷ - ۱۰	یکم جولائی ۱۹۳۷	قادری، حامد حسن	بعض یورپین شعرائے اردو
۴۵ - ۴۲	جون ۱۹۵۰	کار، وائی	بگڑے ہوئے بچوں کی مشکلات
۸ - ۴	مارچ ۱۹۶۹	جعفر، حسین مرزا (تصویر)	بلندی کردار اور مرزا غالب
۴۱ - ۳۸	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۲	عرش ملیانی	بلھے شاہ
۲۸ - ۲۳	جنوری ۱۹۷۷	فقوی، نائب حسن	بہمنی کا سفر - اور ڈرامہ خورشید کی بازیابی
۴۲ - ۴۰	مئی ۱۹۷۵	صابر حسین	بنگال کے دو نامور خاندان
۲۶ - ۲۲	اگست ۱۹۵۲	شیر جنگ	بنگال کا باغی شاعر - قاضی نذرا الاسلام

۳۶ - ۲۸	اپریل ۱۹۶۷	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگال کے یورپین مصنفین اردو
۴۱ - ۳۷	لوک گیت نمبر جنوری ۱۹۷۵	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگال کے لوک گیت
۱۵ - ۱۰	جنوری ۱۹۸۵	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگال میں اردو صحافت
۴۰ - ۳۹	ستمبر ۱۹۵۵	سری کمار	بنگالی ادب دورِ قدیم میں
۱۸ - ۱۶	جنوری ۱۹۸۶	ریشی انور	بنگالی ہندو شعراء کی غزلیہ شاعری
۲۲ - ۲۱	فروری ۱۹۷۰	گنگولی، انل برن	بنگلہ شاعری پر غالب کا اثر
۱۷ - ۱۱	جون ۱۹۶۶	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگلہ ادب میں مسلمانوں کا حصہ (ابتداء سے انیسویں صدی کے آخر تک)
۴۷ - ۴۳	مئی ۱۹۷۵	پھٹا چاریہ، شانتی رنجن	بنگلہ کے مسلم ادیب
۳۸ - ۳۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۴	اختر اورینوی	بلیوں کا سنگم
۳۲ - ۲۹	یکم جنوری ۱۹۴۵	اختر اورینوی	بلیوں کا سنگم
۱۹ - ۱۵	جنوری ۱۹۶۴	تارا چند	بہادر شاہ ظفر
۳۸ - ۳۶	۱۵ جون ۱۹۴۴	حرمات خیر آبادی	بہادر شاہ کی شاعری
۱۴ - ۳	ظفر نمبر ۱۹۶۲	عمر، محمد	بہادر شاہ ظفر اور ان کا عہد
۶۰ - ۵۶	ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	ادیب، جی۔ ایل	بہادر شاہ ظفر پر حیثیت بادشاہ اور انسان
۵۵ - ۴۹	ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	سید حسن	بہادر شاہ رنگون میں
۲۲ - ۱۸	جولائی ۱۹۶۳	صدیقی، محمد	بہادر شاہ کی خدمت میں سلاطین کی ایک درخواست
۹ - ۷	جون ۱۹۸۲	لقوی، امام مرتضیٰ	بہار کا ایک غیر معروف شاعر - عباس علی جذب
۲۳ - ۲۱	دسمبر ۱۹۷۱	شکیلہ اختر	بہار کے لوک گیت
۲۰ - ۱۷	جنوری ۱۹۷۸	شکیلہ اختر	بہار کے لوک گیت
۴۵ - ۴۳	یکم نومبر ۱۹۴۶	شکیلہ اختر	بہار کے دیہاتی گیت
۱۳ - ۱۰	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	سہیل عظیم آبادی	بہار میں اردو

تصاویر: رضا نقوی واسی، عظیم اللہ حالی، قاضی عبدالودود،
انور عظیم، دفا ملک پوری، حسن نعیم زکی انور، ظہیر صدیقی،
جمیل منظری، کلیم الدین احمد، غیاث احمد گدی، منظر امام
سلطان اختر، شفیع مشہدی، سہیل عظیم آبادی، شوکت
حیات، ڈاکٹر محمد حسنین، ظفر تمیدی، اسلم آراذ

۱۹ - ۱۶	جنوری ۱۹۸۵	فحوت شاہین	بہار میں اردو صحافت
۴۸ - ۴۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	اختر اورینوی	بہار میں اردو ناول نگاری
۵۳ - ۴۸	جون ۱۹۵۳	احمد، شاہ مقبول	بہاری ماحول اور اردو ادب
۱۳ - ۹	مارچ ۱۹۸۲	رفعت سروش	بہت کٹھن ہے ڈگر پن گھٹ کی (ذکر حضرت امیر خسرو)

۱۲ - ۳	دسمبر ۱۹۶۰	خاں، محمد اجمل	بھارت کی زبانوں میں عربی فارسی الفاظ
۳۱ - ۳۸	ستمبر ۱۹۵۱	احمد شاہ مقبول	بھارت میں اردو کے مسائل
۳۸ - ۴۶	نومبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	کرشن گوپال	بھارت میں فلمی آلات کی تیاری
۴۵ - ۴۲	دسمبر ۱۹۶۰	حسرت سہروردی	بھارتی - تامل زبان کا قومی شاعر
۲۷ - ۲۲	جولائی ۱۹۸۰	سیدہ جعفر	بھاگ متی اور اس کا نوذریافت مقبرہ
۲۹ - ۲۷	جنوری ۱۹۷۸	عزیز انصاری	بھوپال میں اردو تحقیق
۲۶ - ۱۸	جون ۱۹۶۷	الوزر سیوانی	بھوپوری کے لوک گیت
۵ - ۳	۱۰ نومبر ۱۹۴۳	خاں، عبدالقادر	بیابا عراقی توڑ خالصگان مائی
۲۷ - ۱۷	اپریل ۱۹۸۶	حنیف نقوی	بیاض ابرو
۲۵ - ۲۳	ستمبر ۱۹۷۰	مدثر حسین	بیان میرٹھی
۴ - ۳	مارچ ۱۹۶۲	عطا کا کوی	بیدل کی کتاب زندگی کا آخری ورق
۲۳ - ۱۶	ستمبر ۱۹۷۲	نازنگ، گوپی چند	بیدی کے فن کی اساطیری جڑیں
۱۲ - ۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	دقار عظیم	بیدی کی افسانہ نگاری
۷ - ۳	دسمبر ۱۹۵۵	جوش طیبانی	بے خود دہلوی :
			میرے خواجہ تاش
۱۰ - ۴	مئی ۱۹۷۲	فاروقی، انیس	بیسویں صدی کے ممتاز مسلم مصور
۴۲ - ۴۰	دسمبر ۱۹۷۵	شمع اختر	بیگم اختر نجی زندگی کے آئینے میں
۹۰ - ۸۶	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	حسرت موہانی	بیگم حسرت موہانی
۱۱ - ۳	مئی ۱۹۶۴	ظ - انصاری	پیلے کا تعارف
۴۲ - ۳۱	جون ۱۹۶۴	ظاء انصاری	پیلے کا تعارف
۲۲ - ۶۹	نومبر ۱۹۸۲	نعیم خیالی	بین الاقوامی زبان کا سائنٹفک معیار
۱۸ - ۱۵	مئی ۱۹۸۳	مسعود منور	بے نام تصویروں کا خالق - امروز (وہ مصور ہے کہ تصویر - کوئی بتلاوے)
۶۵ - ۶۲	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	اختر الواسع	بی اماں

۵۲ - ۴۵	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	شیدا، راجندر ناتھ	پارسی اردو تھیٹر پر ایک عبوری نظر
۴۸ - ۴۵	اپریل ۱۹۶۸	دیوبند اسٹر	پت جھڑکی آواز - ایک تنقیدی جائزہ
۱۱ - ۱۰	یکم فروری ۱۹۴۵	معلومات حیدرآباد سے مانو	پٹن کے آخری انکشافات
۱۰ - ۴	مارچ ۱۹۶۱	خاں، دلدار حسین	پدماوت اردو

۱۲-۳	یکم اگست ۱۹۴۹	کیفی، برجوبن ڈناتزیہ	پُرانا اور نیا ادب
۵-۴	اکتوبر ۱۹۸۴	بیدی، راجندر سنگھ	پرلودھ اور میٹری
			(پیش لفظ - ایک چادر میلی سی)
۱۵-۹	جون ۱۹۸۴	برج پریکی (تصویر)	پر دیسی - شخص اور فن کار (تصویر)
۲۰-۱۶	جون ۱۹۸۴	قیصر قلند (تصویر)	پر دیسی - چند یادیں کچھ صحبتیں
۱۰-۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	مجنوں گور کھپوری	پر دیسی کے خطوط
۱۰-۳	یکم ستمبر ۱۹۴۹	مجنوں گور کھپوری	پر دیسی کے خطوط
۳۴-۳۱	جون ۱۹۶۰	حامدی کاشمیری	پر دیسی کی کہانی
۱۳-۱۱	اپریل ۱۹۸۳	رہبر، ہنس راج	پر کاشش پنڈت
۸۵-۸۱	یکم جون ۱۹۴۶	افسر، حامد اللہ	پر ندول کے احسانات اردو ادب پر
۲۵-۳۱	یکم نومبر ۱۹۴۹	باہری، سیتارام	پر ندے اور انسان
۳۳-۳۱	اپریل ۱۹۷۳	اکبر رحمانی جلاگازی	پروفیسر احتشام حسین
۲۶-۲۴	فروری ۱۹۷۶	مالک رام	پروفیسر سید مسعود حسن رضوی ادیب
۱۳-۱۲	مئی ۱۹۷۱	فاروقی، خواجہ احمد	پروفیسر عبدالقادر سروری
۲۸-۲۷	اگست ۱۹۷۹	پانڈے، بھاگیرتھ	پریم چند
۳۸-۳۴	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	عصیم، محمد	پریم چند اور اچھوتوں کے مسائل
۴۰-۳۸	اکتوبر ۱۹۸۰	آر ڈکر، ایس	پریم چند اور بچے
۲۲-۱۲	اگست ۱۹۵۴	شیدا، راجندر ناتھ	پریم چند اور ترقی پسند نقاد
۱۸-۹	مارچ ۱۹۵۵	رہبر، ہنس راج	پریم چند اور ترقی پسندی
۲۰-۱۷	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	صدیقی، عظیم الشان	پریم چند اور طبقاتی جدوجہد
۵۵-۵۴	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	آصف واسع	پریم چند بحیثیت سیرت نگار
۱۰-۵	اپریل ۱۹۵۳	عرفان، محمد	پریم چند بحیثیت ناول نگار
۴-۳	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	دکرم، نندکشور	پریم چند حالات زندگی (ایک نظر میں)
۱۱-۵	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	حسن، محمد	پریم چند - زمانہ ذہن اور آرٹ
۹-۶	جولائی ۱۹۸۲	مجاور حسین	پریم چند - قومی یک جہتی اور عصر حاضر
۵۹-۵۷	یکم جون ۱۹۴۵	ساغر نظامی	پریم چند کا ذہنی ارتقار
۵۳	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	گوینکا، کمل کشور	پریم چند کی تاریخ پیدائش
۸-۴	یکم مارچ ۱۹۴۹	احتشام حسین	پریم چند کی ترقی پسندی
۱۶-۱۲	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	انجینئر، اصغر علی	پریم چند کی تخلیقات کا جمالیاتی پہلو
۱۹-۱۱	نومبر ۱۹۶۶	مدن گوپال	پریم چند کی زندگی کے حالات
۴۱-۳۹	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	گوینکا، کمل کشور	پریم چند کی ڈائری کا مطالعہ

۶۴-۵۹	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	شیلش زیدی	پریم چند کی کہانیاں
۱۰-۸	مئی ۱۹۵۷	چتر ویدی، بنارسی داس	پریم چند کے خطوط
۴۳-۴۲	مارچ ۱۹۶۰	کلیم اطہر	پریم چند کے متعلق کچھ نئی معلومات
۱۴-۱۱	یکم جولائی ۱۹۴۹	رام پال	پسکن روس کا رومانی شاعر
۴۳-۴۱	جنوری ۱۹۷۰	بترا، منوہر سنگھ	پشتو زبان ایک جائزہ
۱۰۸-۱۰۵	یکم جون ۱۹۴۵	رسا، سید رسول	پشتو شاعری کے جدید رجحانات
۸-۶	یکم فروری ۱۹۴۶	کیور، کنہیا لال	پطرس کی مزاح نگاری (تصویر ٹائٹیل پر)
۷۷-۷۰	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	وکر، نند کشور	پنجاب، ہریانہ، ہماچل پردیش میں اردو
۴۲-۳۶	جولائی ۱۹۵۶	گھنشیام سیٹھی	پنجاب کا لافانی شاعر - وارث شاہ
۴۱-۳۶	مئی ۱۹۵۹	شاگر پرشار تھی	پنجاب کا لوک سنگیت
۴۲-۴۱	نومبر ۱۹۵۳	دیویندر ستیا رتھی	پنجاب کے لوک گیت
۲۸-۲۴	جنوری ۱۹۷۵	دیویندر ستیا رتھی	پنجاب کے لوک گیت
۱۱-۷	جولائی ۱۹۸۶	اختر، جمناداس	پنجاب میں اردو صحافت
۳۲-۲۹	اکتوبر ۱۹۷۹	نریش، ڈاکٹر	پنجابی غزل پر اردو کا اثر
۵۰-۴۷	اگست ۱۹۵۲	فاروقی، اظہر علی	پنجابی کا ایک منظوم رومان
۳۷-۲۷	اپریل ۱۹۶۲	شاگر پرشار تھی	پنجابی کے صوتی شعراء
۸-۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	مہر، غلام رسول	پنج آہنگ
۱۳-۸	مارچ ۱۹۸۶	رضا، کالی داس گپتا	پنج آہنگ کے چند اہم نسخے
۸-۲	جنوری ۱۹۵۶	مالک رام	پنڈت برجموہن دتا تریہ کی فی دہلوی
۱۱۵-۱۱۳	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	سکسینہ، ایس کے	پنڈت بھاسکر راؤ بکھلے بوا
۴۲-۴۰	مئی ۱۹۸۱	شرما، کرشن بلدیو	پنڈت رام پرشاد بسمل
۱۹-۱۴	دسمبر ۱۹۶۶	سروری، عبدالقادر	پنڈت سالک رام سالک کشمیری کی
			داستان جگت روپ
۸۴-۸۳	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	مثنیٰ رضوی، محمد	پنڈت ساکھارام اور اجودھیا پرشاد
۳۶-۳۳	دسمبر ۱۹۷۲	ایوب واقف، محمد	پنڈت سدرشن حیات اور فن
۴۷-۴۵	فروری ۱۹۸۱	شرما، کرشن بلدیو	پنڈت میلارام وفا
۴۵-۱۲	دسمبر ۱۹۷۲	دیویندر سترا	پورنو گرافی اور معاشرہ
۱۱-۸	دسمبر ۱۹۷۲	ظ - انصاری	پوشکن اور محبوب
۴۶-۴۳	ہندوستانی مصوری نمبر	زندھاوا، ایم۔ ایس	پہاڑی اسکول - بسولہ قلم
	اگست ۱۹۶۰		
۷۷-۷۰	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	زندھاوا، ایم۔ ایس	پہاڑی اسکول - کانگڑہ قلم (تساویر)

۵۴ - ۵۳	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	مکندی لال	پہاڑی مصوّر - گڑھوال قلم
۲۹ - ۲۸	یکم اگست ۱۹۴۹	فاضل، مرتضیٰ حسین	پہلا مطبوعہ شاہ نامہ
۸ - ۴	مارچ ۱۹۸۳	مجیب رضوی	پہیلیوں کی ہندوستانی روایت اور امیر خسرو
۲۵ - ۲۲	ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	بیگ، مرزا محمود	پھول والوں کی کسیر
۳۸ - ۳۶	مارچ ۱۹۷۸	شہناز رعنا	پیکر تراشی کی تفہیم اور اس کی حدیں

ت

۴۴ - ۳۷	نومبر ۱۹۵۰	تمکین کاظمی	تارودت
۶ - ۵	اپریل ۱۹۷۷	فاروقی، خواجہ احمد	تاریخ ادب اردو کی تدوین کا مسئلہ
۷ - ۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	رومیلا شہباز	تاریخ ہند میں خواتین کا مقام
۳۷ - ۳۶	جنوری ۱۹۶۶	رحم علی الہاشمی	تاریخی مواد کا نادر ذخیرہ - رگھویر لائبریری سیتامو
۲۲ - ۲۱	فروری ۱۹۶۲	حسرت سہروردی	تامل ادب میں اسلامی عناصر
۳۳ - ۳۰	دسمبر ۱۹۷۴	حسرت سہروردی	تامل کے مسلم ادیب
۲۲ - ۱۸	مئی ۱۹۷۱	فاروقی، شمس الرحمان	تبصرہ نگاری کا فن
۱۲ - ۷	جولائی ۱۹۵۱	فاروق، سید محمد	تجلی کی مثنوی لیلیٰ مجنوں
۵۳ - ۵۱	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	رحمان غنی (تصویر)	تحریک آزادی میں اردو کے معالیٰ کی خدمات
۴۷ - ۴۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	بٹ، غلام محمد	تحسین ناستناس
۱۲ - ۳	دسمبر ۱۹۶۳	نگیندر	رڈاکٹر تاثیر کے مضمون اقبال میں تضاد نہیں کا تجزیہ
۶ - ۴	جولائی ۱۹۸۳	وہاب اشرفی	تحقیق و تنقید
۶ - ۴	دسمبر ۱۹۶۵	عبدالودود، قاضی	تحقیق و تنقید کا باہمی رشتہ
۶۶ - ۶۳	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	اظہر علی، سید	تحقیق اور روشنان
۶ - ۴	جون ۱۹۸۲	سلیم اختر	تحت طاؤس
۳۰ - ۲۷	یکم جولائی ۱۹۴۹	اختر علی تلہری	تخلیق یا اقبال جرم
۳۹ - ۳۶	اکتوبر ۱۹۷۷	معین الدین	تخلیقی اور تنقیدی ادب
۲۸ - ۲۶	ستمبر ۱۹۷۸	معین الدین	تدریس اردو کے مقاصد
۵۴ - ۴۸	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	مجیب، محمد محمد شفیع الرحمان	تدریس نظم
۲۲ - ۲۰	مارچ ۱۹۷۴	تاباں نقوی امروہوی	تذکرہ
			تذکرہ سراپا سخن اور غالب کا قطعہ تاریخ

۱۸ - ۱۳	ستمبر ۱۹۸۵	شاداب رضی	تذکرہ شعرائے ہندی کی حقیقت
۵ - ۳	جون ۱۹۵۹	عبدالودود، قاضی	تذکرہ صادقہ اور لسان الصدق
۵۵ - ۵۳	مارچ ۱۹۵۱	وقار خلیل شاہ پوری	تذکار غوثیہ اور غالب
۲۷ - ۲۰	غالب تمبر فروری ۱۹۵۸	عموی صدیقی لکھنوی	تذکرہ فرح بخش
۲۲ - ۲۱	مئی ۱۹۸۳	خلیل الرحمان	تذکرہ فرح بخش - ایک قدیم مجموعہ کلام
۱۶ - ۱۲	دسمبر ۱۹۶۸	فاروقی، نثار احمد	تذکرہ گل رعنا
۳۷ - ۳۳	دسمبر ۱۹۶۳	عطارد کاکوی، عطار الرحمان	تذکرہ نادر
۱۷ - ۹	جولائی ۱۹۶۲	حنیف نقوی	تذکرہ نکات الشعراء
۲۸ - ۱۹	دسمبر ۱۹۵۳	احمد، مختار الدین	تذکرہ یادگار ضیغم (تمام شعرا کی تصویر)
۲۵ - ۲۱	یکم اپریل ۱۹۳۹	جنید انصاری	تذکروں میں تنقید
۱۲ - ۵	ستمبر ۱۹۵۰	عبدالماجد دریا بادی	ترانہ شوق
۱۱ - ۸	جون ۱۹۸۶	بیگ، سردار احمد علیگ (تصویر)	ترجمہ کافن: روایت اور مسائل
۳۰ - ۳۶	دسمبر ۱۹۵۳	رحم علی الہاشمی	ترجمہ کیسے کرنا چاہیے
۱۶ - ۱۱	۱۵ فروری ۱۹۳۳	صدیقی، رشید احمد	ترقی پسند ادب
۲۰ - ۱۵	یکم مارچ ۱۹۳۳	صدیقی، رشید احمد	ترقی پسند ادب
۲۳ - ۲۱	یکم اگست ۱۹۳۳	بیتاب بریلوی	ترقی پسند ادب
۲۵ - ۲۱	یکم اپریل ۱۹۳۷	جذبی، معین احسن	ترقی پسند ادب
۲۳ - ۲۰	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	جذبی، معین احسن	ترقی پسند ادب
۱۶ - ۱۲	یکم اگست ۱۹۳۷	سہیل عظیم آبادی	ترقی پسند ادب پر اعتراضات اور ان کا تجزیہ
۱۷ - ۱۳	۱۵ اگست ۱۹۳۳	احتشام حسین	ترقی پسند ادب کے متعلق کچھ اور
۱۶ - ۱۵	یکم مئی ۱۹۳۹	سیدہ یحییٰ	ترقی پسندی اور ادب
۵۲ - ۵۱	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	چودھری، ایس کے	ترکی ادب کے بنیادی عناصر
۲۳ - ۲۲	تہل نمبر جون جولائی ۱۹۷۷	عظمت اللہ سردی	ترکرل کا منظوم اردو ترجمہ
۹ - ۵	نومبر ۱۹۸۶	رضا، کالی داس گپتا (تصویر)	تصانیف شیفہ
۸ - ۳	۱۵ مارچ ۱۹۳۹	میکش اکبر آبادی	تصور خودی اور علامہ اقبال
۸ - ۵	فروری ۱۹۸۲	عنوان چشتی	تصوف کی تخلیقی اور جمالیاتی فکر
۱۵ - ۱۲	جنوری ۱۹۶۷	فراق گورکھپوری	تضمینیں
۵۳ - ۴۹	۱۵ اگست ۱۹۳۹	غلام السیدین، خواجہ	تعلیم اور سیاست
۲۷ - ۲۵	مارچ ۱۹۸۲	قمر الدین	تعلیم کا بنیادی مقصد
۱۸ - ۱۷	یکم فروری ۱۹۳۵	جان نیوزم	تعلیم میں انقلاب

۳۳ - ۲۸	جون ۱۹۸۶	بشن ٹنڈن (تصویر)	تکشی کی تخلیقی کائنات
۳۳ - ۳۱	یکم اگست ۱۹۳۵	خال، اکرم حسین	تلگو ادب اور افسانہ
۲۲ - ۱۹	اکتوبر ۱۹۲۲	رشید الدین	تلگو زبان و ادب کا ارتقاء
۳۲ - ۲۹	مئی ۱۹۷۷	جاوید، سلطان اظہر	تلگو شعرو ادب میں مسلمانوں کا حصہ
۳۹ - ۲۶	اگست ۱۹۷۶	جاوید، سلطان اظہر	تلگو میں ناول نگاری
۱۷ - ۱۴	فروری ۱۹۷۱	سمیع الحق	تلمیذ و نیرۂ غالب - خواجہ فخر الدین حسین سمن دہلوی
۱۲ - ۳	اکتوبر ۱۹۶۵	زیدی، علی جواد	تلوک چند محروم
۲۱ - ۱۹	تمل ناڈو نمبر	حسرت سہروردی (تصویر)	تمل زبان و ادب کا مختصر جائزہ
	جون جولائی ۱۹۷۷		
۳۰ - ۳۹	جنوری ۱۹۷۷	غیاث اقبال	تمل کے چند ممتاز شعراء
۳۶ - ۳۵	اگست ۱۹۷۸	غیاث اقبال	تمل مشاعرے
۲۳ - ۲۲	ستمبر ۱۹۷۸	کاوش بدری	تمل ناڈو کی چند اردو شاعرات
	تمل ناڈو نمبر	فدوی باقوی	تمل ناڈو کے عربی و فارسی ادوار دو کے مدارس
۹۰ - ۸۳	جون جولائی ۱۹۷۷	یعقوب سلم (تصویر)	تمل ناڈو کے ممتاز ارباب
۷۲ - ۷۲	تمل ناڈو نمبر		
	جون جولائی ۱۹۷۷		
۵۷ - ۵۰	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	کاوش بدری	تمل ناڈو میں اردو
		تصاویر: صلاح الدین پاشا براق، ایس ایم حیات پاشا دانش فرازی، حسرت سہروردی، علیم صبا نویدی، حیات مدراسی، نورس خیامی، راز امتیاز۔	
	تمل ناڈو نمبر	عابد صفی (تصویر)	تمل ناڈو میں اردو افسانے کا ارتقاء
۷۱ - ۶۸	جون جولائی ۱۹۷۷		
۶۷ - ۵۸	تمل ناڈو نمبر	دانش فرازی (شعرا کی تصویر)	تمل ناڈو میں اردو کے موجودہ ممتاز شعراء
	جون جولائی ۱۹۷۷		
۵۷ - ۴۴	تمل ناڈو نمبر	کاوش بدری	تمل ناڈو میں اردو کی ادبی تاریخ
	جون جولائی ۱۹۷۷		
۷۷ - ۷۵	تمل ناڈو نمبر	سوز علی	تمل ناڈو میں اردو کی تعظیم
	جون جولائی ۱۹۷۷		
	تمل ناڈو نمبر	یوسف کوکن (تصویر)	تمل ناڈو میں عربی و فارسی کے نادر مخطوطات
۸۲ - ۷۸	جون جولائی ۱۹۷۷		

۲۰ - ۱۶	اکتوبر ۱۹۸۳	شمیہ شوکت / مسکنہ توفیق	تمہیں کہو کہ یہ انداز گفتگو کیا ہے (اردو کے سوالیہ جملوں کی لسانی ساخت اور اس کی تشریح)
۲۰ - ۳۵	جنوری ۱۹۵۳	خال، رشید حسن	تنقید جدید کا ایک پہلو (اور زبان و ادب پر اس کے اثرات)
۲۰ - ۱۹	یکم فروری ۱۹۳۲	راشد، ن-م	تنقید کا مقصد
۲۱ - ۱۹	۱۵ فروری ۱۹۳۵	وقار عظیم، سید	تنقید کا مقصد
۲۳ - ۲۱	ستمبر ۱۹۷۷	بشیر بدر	تنقید کے سلسلے
۱۲ - ۷	جولائی ۱۹۶۵	اختر اورینوی	تنقید میں قدروں کا مسئلہ
۲۳ - ۲۲	اپریل ۱۹۸۰	خان، عارف حسن	تنقید میں قدروں کا مسئلہ
۱۸ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۶۰	امجد نجی	توارد، تصرف یا سرقہ
۷ - ۶	چکبست نمبر فروری ۱۹۸۳	رضا، کالی داس گپتا	توقیت چکبست
۲۶ - ۲۴	جنوری ۱۹۷۱	سلطانہ آصف فیضی	تہذیب و تمدن
۳ - ۲	یکم فروری ۱۹۳۹	وڈیا انکار، چندر گپتا	۳۰ جنوری
۲۸ - ۲۶	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	وقار عظیم	تین افسانہ نگار
۵۲ - ۴۷	فروری ۱۹۵۷	جعفری، اطہر حسین	تین خطوں کے موجد - محمد مقلہ

ط، ٹ

۱۹ - ۱۳	جولائی ۱۹۸۳	دیویندر استر	مکنا لوجی - امرت منتقن یا رقص شر
۵۸ - ۵۶	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ابوالحیات	ٹیگور - بحیثیت قوم پرست
۵۱ - ۴۷	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	سعید الفاری	ٹیگور کا نظریہ تعلیم
۲۳ - ۲۰	یکم جون ۱۹۳۵	اختر حسین رائے پوری	ٹیگور کی ایک منظم کا مطالعہ - جدید اردو ادب کی روشنی میں
۳۶ - ۳۸	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	زہرہ سہگل	ٹیگور کی شاعری اور رقص ڈراما (تصادیر)
۳۷ - ۳۲	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ابوالکلام	ٹیگور کی مصوری
۶۴ - ۵۹	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	قرر نیس	ٹیگور کے مختصر افسانے
۲۲ - ۱۹	دسمبر ۱۹۶۵	تلخ، من موہن	ٹی - ایس - ایلٹ اور اس کا عہد
۱۰ - ۶	یکم مئی ۱۹۳۶	اشہر لکھنوی، آغا	ثاقب لکھنوی - تغزل کی روشنی میں
۱۳ - ۸	۱۵ اگست ۱۹۳۶	عندلیب شادانی	ثاقب کان پوری (تصویر)
۳۴ - ۲۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عارف، اخلاق حسین	ثاقب لکھنوی اور ان کی ادبی محفلیں

ج

۶۳-۵۹	یکم اپریل ۱۹۳۷	قریشی، فضل حق	جاپانی شاعری
۶۰-۵۷	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	قریشی، فضل حق	جاپانی شاعری
۳۹-۳۵	جنوری ۱۹۳۸	بیتاب بریلوی	جاپانی شعری ادب کا پس منظر
۶-۵	فروری ۱۹۸۵	یوسف ناظم (تصویر)	جادوگر بیدی
۱۶-۱۳	جنوری ۱۹۵۲	اثر رام پوری / محمد علی خاں	جارج فانتوم صاحب تخلص (اردو کا ایک ممتاز شاعر)
۳۰-۲۶	مئی ۱۹۵۳	ظ - انصاری	جارج برنارڈ شاہ (فکر اور فن کی ایک صدی)
۱۶-۱۲	جون ۱۹۶۳	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	جام جہاں نما اور ہری ہرودت
۳۷-۳۴	جون ۱۹۷۳	وقار خلیل	جامع الاخبار مدراس
۱۲-۷	جولائی ۱۹۵۲	صدیقی، مبشر علی	جاں نثار اختر
۴۳-۴۰	ستمبر ۱۹۵۳	تمکین کاظمی	جان عالم
۵۱-۴۸	مارچ ۱۹۵۱	منور لکھنوی	جان ٹنڈل - آئر لینڈ کا مشہور سائنس دان
۹۷-۹۶	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	خوشید الور	جانفرد اور پیش بینی
۹۵-۹۳	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	وکر م، سند کشور	جانوروں سے متعلق محاورے اور کہاوتیں
۱۰۱-۹۸	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	احمد حسین	جانوروں کی آواز سے انسان کی دلچسپی
۱۷-۵	جون ۱۹۶۷	شہاب سردی	جانسی کی فارسی مزاجی
۲۰-۱۸	جولائی ۱۹۵۱	شیدا، راجیندر ناتھ	جانسی کی پدمات پرمایک نظر
۳۷-۳۲	ستمبر ۱۹۶۶	چودھری، جے کرشن	جانسی کے بارہ ماہ
۷-۳	مارچ ۱۹۷۵	آزاد، جگن ناتھ	جاوید نامہ " ایک نظریں
۵۲-۵۱	یکم دسمبر ۱۹۳۳	واراڈن، ڈی۔ ایس	جدید تامل ادب کے رجحانات
۱۶-۱۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	انائیدن، روشن اشرف	جدید ترکی ادب
۱۲-۷	ستمبر ۱۹۸۳	عبدالغنی	جدید ادبی تنقید کے مسائل
۴۳-۴۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	مختار صدیقی	جدید اردو ادب اور افسانہ نگار
۱۲-۳	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	احتشام حسین	جدید اردو ڈراما اور اس کے بعض مسائل
۵۶-۵۳	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ادیب اولیس احمد	جدید اردو شاعری (از عہد انقلاب تا عہد اضطراب)
۴۳-۴۱	جون ۱۹۷۰	اختر بستوی (تصویر)	جدید اردو شاعری میری نظریں

۲۵ - ۲۳	اپریل ۱۹۷۰	عبدالمغنی	جدید اردو شاعری میری نظریں
۲۵ - ۲۳	فروری ۱۹۷۰	بدر الزماں	جدید اردو شاعری میری نظریں
۲۲ - ۲۱	جولائی ۱۹۷۰	دور آفریدی	جدید اردو شاعری میری نظریں
۳۳ - ۳۱	یکم اپریل ۱۹۴۲	کلیم، کلین احسن	جدید اردو شاعری میں قنوطیت
۱۲ - ۴	جنوری ۱۹۶۶	فریدی، مغیث الدین	جدید اردو شاعری میں قومی یک جہتی کا تصور
۹ - ۴	اگست ۱۹۸۵	شمیم حنفی	جدید اردو غزل پر اقبال کے اثرات
۲۹ - ۲۵	اگست ۱۹۷۶	عنوان چشتی	جدید اردو غزل میں عروضی تجربے
۲۱ - ۱۶	نومبر ۱۹۵۳	رفیعہ سلطانہ	جدید اردو ناول
۱۲ - ۷	دسمبر ۱۹۶۷	بلراج کومل	جدید اردو نظم اور اس کے قابل ذکر رجحانات
۲۳ - ۲۲	جنوری ۱۹۵۰	سردار الہام	جدید شاعری اور تحت شعور
۶۷ - ۵۵	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	وحید اختر	جدید شاعری کا تنقیدی مطالعہ (نئے نام کی روشنی میں)
۲۲ - ۲۱	یکم اگست ۱۹۴۳	کارشش	جدید عربی ادب کا ایک روسی انتخاب
۳۶ - ۳۳	۱۵ اگست ۱۹۴۳	کارشش	جدید عربی ادب کا ایک روسی انتخاب
۲۹ - ۲۲	جنوری ۱۹۷۰	صدیقی، محمود الحسن	جدید عربی شاعری
۱۸ - ۱۷	ستمبر ۱۹۷۸	رحمان راہی	جدید کشمیری شاعری میں حقیقت نگاری
۱۲ - ۱۰	مئی ۱۹۸۲	اسعد بدایونی (تصویر)	جدید غزل اور اس کی روایت
۱۵ - ۱۳	مارچ ۱۹۷۸	عنوان چشتی	جدید غزل میں علامت نگاری
۱۶ - ۱۲	مارچ ۱۹۵۹	دیویند اسٹر	جدید فلسفہ اور ادب
۲۷ - ۲۳	اکتوبر ۱۹۸۲	انیس فاروقی	جدید ہندوستانی ببت سازی پر ایک طائرہ نظر
۷۷ - ۶۹	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	آئندہ ملک راج	جدید فن مصوری — ایک تعارف (تصاویر)
۲۴ - ۲۰	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	پشپ، پرتھوی ناتھ	جدید کشمیری شاعری
۲۶ - ۲۳	مئی ۱۹۵۵	جوشی، شری پار	جدید مراٹھی ادب
۲۲ - ۲۲	نومبر ۱۹۷۲	انصاری، نور الحسن	جدید ہندوستان میں فارسی تعلیم
۶ - ۲	جنوری ۱۹۵۰	عباسی، علی حامد	جدید ہندی ادب کی ایک جھلک
۱۹ - ۱۷	یکم نومبر ۱۹۴۲	اکرام حسین	جدید ہندی شاعری
۱۶ - ۱۲	یکم جون ۱۹۴۹	جمیل مہدی	جذبی کے بنیادی رجحانات (تصویر جذبی)
۲۵ - ۲۲	مارچ ۱۹۴۲	شکر ریال	جزیرہ بالی میں ہندوؤں کا تمدن
۱۳ - ۸	مئی ۱۹۵۵	احمد، رضی الدین	جعفر زلی کی شاعری کا پس منظر
۲۲ - ۱۵	جنوری ۱۹۶۶	حامد چھپروی	جعفر علی حسرت — شخصیت اور فن

۳۶-۳۳	اکتوبر ۱۹۷۵	کلیم سہسرامی	جگر کاساتی نامہ (جگر کی تحریر کا عکس) تصویر
۷-۳	اگست ۱۹۶۱	حسن، محمد	جگر کی شاعری
۲۶-۱۰	جگر نمبر جنوری ۱۹۶۱	صدیقی، حبیب احمد	جگر صاحب اودان کی شاعری
۵۲-۵۱	ستمبر ۱۹۵۱	ریاض الرحمان، سید	جگر کی غزل گوئی
۲۳-۱۶	اپریل ۱۹۵۰	حسین، محمد	جلال — لکھنؤ کا ایک گننام شاعر
۱۸-۱۳	جنوری ۱۹۵۸	جلیلی، علی احمد	جلیل، حیدر آباد میں
۲۳-۱۶	مئی ۱۹۷۰	بشیر بدر	جمالیاتی تنقید کی خصوصیات
۸۳-۷۸	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	محمد یوسف مینگ	جموں کشمیر میں اردو

(تصویر) رساجاودانی، اختر محی الدین، غلام سول
نازکی، موہن یاور، علی محمد لون، سندلال و آمل،
حادی کا شمیری، حکیم منظور، شکیل الرحمان، شجاع سلطان
نور شاہ، تیج بہادر بھان، عابد مناوری، رفیق راز،
عرش صہبائی۔

۲۱-۱۸	دسمبر ۱۹۷۵	اسد فریدی (تصویر)	جموں و کشمیر میں اردو افسانہ
۸-۵	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	مالک رام (تصویر)	جیل منظری
۳۹-۳۳	اکتوبر ۱۹۵۲	ارشاد کاکوی	جیل منظری — ایک مطالعہ
۶۸-۶۵	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	برق، طلحہ رضوی	جیل منظری بحیثیت غزل گو
۵۸-۵۲	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	احمد سجاد	جیل منظری کا تخلیقی مزاج
۶۳-۶۲	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	ابوزر عثمانی	جیل منظری کا تعزیر
۵۱-۴۸	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	ممتاز احمد	جیل منظری کا تنقیدی شعور
۴۷-۴۳	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	عبدالمعنی (تصویر)	جیل منظری کا ناز بندگی
۴۳-۳۹	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	عس، محمد	جیل منظری کا نظریہ حیات (ان کی مثنوی آب و سراب کے آئینے میں)
۸۷-۸۳	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	ارشاد، اعجاز علی (تصویر)	جیل منظری کی تنقید نگاری
۲۱-۱۷	جنوری ۱۹۷۶	نکبت خانم	جیل منظری کی شاعری (تصویر)
۳۸-۳۶	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	جوہر نظامی (تصویر)	جیل منظری کی شخصیت
۸۳-۷۷	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	واہی، رضائفوی (تصویر)	جیل منظری کی ظریفانہ شاعری
۶۱-۵۹	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	وہاب اشرفی	جیل منظری کی غزل گوئی
۷۳-۷۲	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	شکیب ایاز (تصویر)	جیل منظری کی لوریوں
۷۱-۶۹	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	ثریا جمال منظری	جیل منظری کی مرثیہ نگاری
۷۶-۷۴	جیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	غلام مرتضیٰ	جیل منظری کے کلام میں حب الوطنی اور ہندوستانیت

۲۶-۳۲	فروری ۱۹۵۴	ہیرین، ڈی-۱	جنگ آزادی اور اکبر الہ آبادی
۱۰۸-۱۰۳	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	رحمان راہی	جنگ آزادی اور کشمیری شاعری
۳۸-۳۵	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	اختر، جمناداس	جنگ آزادی میں اردو صحافت کا حصہ
۳۸-۳۶	تمل ناڈو نمبر جون جولائی ۱۹۷۷	نذیر محمد	جنگ آزادی میں تمل کا حصہ
۳۱-۲۷	جنوری ۱۹۷۱	اصلاحی، ضیاء الدین	جنگ آزادی میں دارالمصنفین کا حصہ
۴۳-۴۱	یکم مارچ ۱۹۴۷	حمیدہ سلطان	جنگ عظیم سے پہلے کی کہانیاں
۷-۴	مئی ۱۹۶۳	سعادت نظیر	جنوبی ہند کا ایک زندہ جاوید شاعر
۳۶-۳۵	یکم مئی ۱۹۳۵	خال، اکرام حسین	جنوبی ہند کے چند مراکھی شعراء
۳۰-۲۷	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	مورتی، سی۔ شیورام	جنوبی ہند کے مندر
۶-۵	جنوری ۱۹۸۵	خال، عابد علی (تصویر)	جنوبی ہند میں اردو صحافت
۲۹-۲۴	فروری ۱۹۷۸	شعلہ، دوار کا داس	جوش ملیح آبادی
۱۰-۸	یکم جون ۱۹۴۶	فیض، فیض احمد	جوش شاعر انقلاب کی حیثیت سے
۱۵-۶	دسمبر ۱۹۸۵	رضا، کاشی داس گپتا	جوش ملیح آبادی مرحوم کی اولین مطبوعہ تصنیف
۸-۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	اسد ملتانی	جوش ملیح آبادی
۴۶-۴۴	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	خال، رشید حسن	جوہر کی شاعری
۲۸-۲۴	جنوری ۱۹۵۱	اثر لکھنوی	جوئے شیر
۱۱-۳	فروری ۱۹۷۳	عبدالودود، قاضی	جہان غالب
۷-۲	جون ۱۹۶۳	عبدالودود، قاضی	جہان غالب
۱۴-۱۲	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	بھٹا چاریہ، اسوک کمار	جین فن تعمیر
۴۳-۳۰	مئی ۱۹۵۱	ناصر، علی خاں	جین پال سارترے

ج

۳۶-۳۱	جون ۱۹۸۱	اقبال مسعود	چارناول
۵۰-۴۷	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	باجبئی، کرشن دت	چانکیہ طرز تعمیر
۸-۲	یکم جولائی ۱۹۴۹	مسح الزماں	چکبست (تصویر)
۱۶-۱۱	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	سرور، آل احمد	چکبست لکھنوی
۱۰-۸	چکبست نمبر فروری ۱۹۸۳	جعفر حسین، مرزا	چکبست لکھنوی
۱۵-۱۲	چکبست نمبر فروری ۱۹۸۳	افضال احمد (تصویر)	چکبست اوران کا خاندان

۵۰ - ۴۶	۱۹۸۳ فروری	شمیم حنفی (تصویر)	چلبست کا تنقیدی شعور
۴۰ - ۳۸	۱۹۸۳ فروری	فضل امام (تصویر)	چلبست کی شاعری میں منظر نگاری
۲۳ - ۱۶	۱۹۸۳ فروری	شارب اردو لوی (تصویر)	چلبست کی شاعرانہ اہمیت
۳۰ - ۲۴	۱۹۸۳ فروری	عبدالمغنی (تصویر)	چلبست کی نظم نگاری
۴۵ - ۴۱	۱۹۸۳ فروری	رضاء کالی داس گپتا (تصویر)	چلبست کے نثری اثاثے پر ایک نظر
۳۳ - ۳۰	یکم دسمبر ۱۹۴۳	سلی رشید صدیقی	چند جدید اردو افسانہ نگار
۲۸ - ۲۳	فروری ۱۹۸۰	سیدہ جعفر	چند دکنی نثر نگار
۱۴ - ۱۰	نومبر ۱۹۷۲	عرش ملیانی	چند بھان برہمن
۹ - ۶	نومبر ۱۹۸۲	فہمیدہ بیگم	چند ربدن - اردو ادب کا ایک اہم کردار
۱۸ - ۱۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	اکبر مراد آبادی	چند نثر (تنقید و نقد)
۳۳	یکم فروری ۱۹۴۹	موہن، مہنتہ امر ناتھ	چور بازار
۳۴ - ۳۰	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	باز حسین	چین
۷۱ - ۶۸	یکم مئی ۱۹۴۷	قریشی دہلوی، فضل حق	چین کا پرانا ادب
۱۱ - ۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	سعیدہ قریشی	چین میں مختصر افسانہ - تب اور اب
۱۶۸ - ۱۶۷	یکم جون ۱۹۴۷	قریشی، ای، فضل حق	چینی ادب کی نئی تحریک کا رہنما "لوہسون"
۲۷ - ۲۴	فروری ۱۹۷۵	بزید اللہ	چھپر غالب سے چلی جائے

ح

۲۰ - ۱۷	دسمبر ۱۹۷۰	کوثر چاند پوری	حاذق الملک اور مسیح الملک
۲۲ - ۱۷	نومبر ۱۹۶۱	سروری، عبدالقادر	حافظ عبدالرحمان خاں احسان
۲۱ - ۱۶	جولائی ۱۹۸۰	رشید قریشی	حالی اور حیدر آبادی
۲۹ - ۲۴	جولائی ۱۹۸۱	شفا، محمد حسین خاں	حالی اور رام پور
۱۳ - ۱۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	سالجہ عابد حسین	حالی کی سیرت کی ایک اہم خصوصیت
۲۳ - ۲۱	دسمبر ۱۹۸۱	کھلر، کے - کے	حالی کی طرافت
۷ - ۳	جون ۱۹۵۰	عبادت بریلوی	حالی کے تنقیدی نظریات
۲۳ - ۲۲	مئی ۱۹۵۲	سحر رام پوری	حالی مرحوم کی غیر مطبوعہ تحریر
۲۲ - ۲۰	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	محمد عتیق صدیقی	حبیب اللہ ذکا اور مرزا غالب
۱۱ - ۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	سر دیش عسکری طباطبائی	حبیب احمد صدیقی کی غزل گوئی
۲۴ - ۲۲	مارچ ۱۹۵۶	اثر لکھنوی	حرف تمنا پر ایک نظر
			(میکش اکبر آبادی کا شعری مجموعہ)

۲۱ - ۱۶	نومبر ۱۹۷۹	سلیم تمنائی	حرف شیریں (کلام اقبال پر بحث)
۹ - ۵	جنوری ۱۹۵۳	جمیل ہمدی	حسرت اور تہذیب عاشقی
۲۲ - ۲۰	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	عبدالمغنی (تصویر)	حسرت کا تصور عشق
۵۹ - ۵۷	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	حامدی کاظمیری (تصویر)	حسرت کا شاعرانہ مرتبہ
۱۵ - ۹	حسرت نمبر ۱۹۸۵	وحید اختر (تصویر)	حسرت کا مزاج سخن
۳۵ - ۳۲	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	مجیب رضوی	حسرت کی بھی قبول ہو مہتمرا میں حاضری
۳۲ - ۳۲	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	نیاز فتح پوری (تصویر)	حسرت کی خصوصیات شاعری
۱۹ - ۱۶	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	نامی انصاری (تصویر)	حسرت کی شاعرانہ انفرادیت
۳۱ - ۲۷	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	شارب ردولوی (تصویر)	حسرت کی شاعری میں جسی تلازمے
۱۰ - ۵	جنوری ۱۹۸۳	منظہر امام (تصویر)	حسرت کی غزل کا نشان امتیاز
۲۶ - ۲۳	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	محسن، محمد	حسرت کی غزل گوئی کا نفسیاتی پس منظر
۱۹ - ۱۶	اکتوبر ۱۹۵۲	صدیقی، رشید احمد	حسرت موبہانی
۴۵ - ۴۲	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	رام لال ناہوی (تصویر)	حسرت موبہانی ایک باغی
۵۰ - ۴۶	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	احمر لاری (تصویر)	حسرت موبہانی ایک ممتاز صحافی
۱۸ - ۱۳	اپریل ۱۹۷۵	انصاری، محمد رضا	حسرت موبہانی: دو غلط روایتیں
۸ - ۳	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	عتیق صدیقی	حسرت موبہاتی - سیاسی زندگی کا آغاز
۶۵ - ۶۰	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	ارتعنی، علی کریم	حسرت موبہانی فکر و فن کے آئینے میں
۲۰ - ۱۹	۱۵ جون ۱۹۳۷	جلیل قدوائی	حسرت موبہانی کی شاعری میں حسن و عشق کا تصور
۲۷ - ۲۵	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	کول - کشن پرشاد	حسرت موبہانی کی شخصیت
۱۰ - ۵	جون ۱۹۵۳	شردوانی، ہارون خاں	حسرت موبہانی کے سیاسی رجحانات
۱۰ - ۵	جولائی ۱۹۵۳	شردوانی، ہارون خاں	حسرت موبہانی کے سیاسی رجحانات
۲۳ - ۱۸	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	شردوانی، ہارون خاں	حسرت موبہانی کے سیاسی رجحانات
۸ - ۳	دسمبر ۱۹۶۱	سیدہ جعفر	حسن نظامی کی انشائیہ نگاری
۱۵ - ۱۱	مئی ۱۹۷۲	خالد سلطان	حسرت موبہانی کی انشائیہ نگاری
۳۲ - ۲۸	اکتوبر ۱۹۷۲	سید حسن	حسرت موبہانی کی انشائیہ نگاری
۵۵ - ۵۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	عمر نور الہی، محمد	حسرت موبہانی کی انشائیہ نگاری
۲۵ - ۲۳	یکم ستمبر ۱۹۳۶	عشرت رحمانی	حسرت موبہانی کی انشائیہ نگاری
۳۱ - ۳۰	۱۵ فروری ۱۹۳۳	ہاشمی، نصیر الدین	حسرت موبہانی کی انشائیہ نگاری
۲۰ - ۱۹	جنوری ۱۹۸۰	عابدی، امیر حسن	حسرت امیر خسرو کی کچھ غیر مطبوعہ غزلیں اور قطعے (کتاب کا عکس)

۸ - ۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	ضیا احمد	حضرت رضی بدایونی
۳۳	دسمبر ۱۹۵۱	سنگھ، بلونت	حضرت چچوندر چچوروی - تحقیق و تشویش
۲۷ - ۲۵	نومبر ۱۹۸۶	مجتبیٰ حسین	حضرت خواجہ حسن نظامی کی خاکہ نگاری
۳۳ - ۳۰	اپریل ۱۹۵۶	خالدی، محمد یونس	حضرت غمگین دہلوی اور ان کا غیر مطبوعہ کلام
۱۷ - ۹	اکتوبر ۱۹۷۷	فاروقی، نثار احمد	حضرت نظام الدین اولیاء
۱۲ - ۹	جون ۱۹۶۰	محمود نیازی	حضرت نیاز بریلوی کی ہندی شاعری
۸ - ۷	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	محمود ہاشمی	حفیظ اور اختر شیرانی کی شاعری (اقبال کے مطالعہ کی روشنی میں)
۲۷ - ۲۵	یکم فروری ۱۹۳۳	محمود ہاشمی	حفیظ اور اختر شیرانی کی شاعری
۱۵ - ۱۳	ستمبر ۱۹۸۳	مسعود منور	حفیظ - نصف صدی کا قہقہہ
۲۹ - ۲۵	نومبر ۱۹۷۰	دیوبند راسٹر (تصویر)	حقیقت افسانے کی تلاش میں
۲۲ - ۱۶	اگست ۱۹۸۳	عالم، قیصر ضحیٰ	حکم و التجا، اردو شاعری میں
۱۱ - ۵	۱۵ اگست ۱۹۳۷	عثمان، محمد	حیات احسن
۳۳ - ۲۸	مئی ۱۹۷۵	نور الحسن راشد	حیات سرسید کا ایک گم شدہ ورق
۲۸ - ۲۶	ستمبر ۱۹۵۱	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کی افسانہ نگار خواتین
۱۹ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۵۰	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کی شاعر خواتین
۱۳ - ۱۰	جنوری ۱۹۵۳	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کی قدیم ادبی محفلیں
۲۸ - ۲۰	اپریل ۱۹۵۳	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کی مقالہ نگار خواتین
۱۶ - ۱۳	یکم مارچ ۱۹۳۹	ہاشمی، نصیر الدین	حیدرآباد کے اردو شعرا کی ہندی شاعری
۲۶ - ۲۲	اکتوبر ۱۹۷۵	معظم، محمد رضی الدین	حیدرآباد کے غیر مسلم اردو ادیب
۱۸ - ۱۴	نومبر ۱۹۸۲	عبیدہ بیگم	حیدرآباد کی حیدری اور گلدرستہ حیدری
۲۲ - ۲۰	اکتوبر ۱۹۶۰	دورا فریدی	حیرت شملوی - ایک مطالعہ
۲۹ - ۲۸	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	عبدالمجید	حیوان سے انسان تک
۸۹ - ۸۷	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	انور صدیقی	حیوانات اردو کے شعری رویوں کی روشنی میں

خ

۷ - ۳	جون ۱۹۶۰	مصطفیٰ احسن رضوی	خالص اردو کا پلنگ صدی پرانا نمونہ
۲۲ - ۲۹	مئی ۱۹۷۳	سید حامد	خاتون رنگیں نگار - اصغر گونڈوی
۱۹ - ۱۴	ستمبر ۱۹۶۹	انور، منوہر سہلے	خان آرزو کی حیات اور تصانیف
۲۲ - ۱۸	دسمبر ۱۹۵۵	رفیق حسین، سید	خسرو سخن طوطی شکر مقال امیر خسرو دہلوی

۱۲۵-۱۲۳	یکم جون ۱۹۴۷	عسکری، مرزا محمد	خطاطی اور مصوری، عہد اکبر میں
۱۳-۱۱	۱۵ جون ۱۹۴۹	مفتون احمد	خطوط غالب طرز تحریر اور پس منظر
۱۵-۱۳	اپریل ۱۹۵۰	فاروقی، خواجہ احمد	خطوط امیر مینائی
۴۱-۳۹	یکم جون ۱۹۴۶	سیاہ اکبر آبادی	خط مبحث
(موجودہ طریقہ تنقید اور اصول تنقید پر ایک ناقص نظر)			
۱۵-۱۳	یکم نومبر ۱۹۴۹	سہیل بخاری	خواب قدیم زمانے میں
۳۲-۲۷	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	سیدہ جعفر	خواتین اور تنقید نگاری
۸-۴	مئی ۱۹۵۱	نظامی، خلیق احمد	خواجہ احمد فاروقی
۱۳-۹	اکتوبر ۱۹۷۶	اختر، جان نثار (تصویر)	خواجہ احمد فاروقی (تصویر)
۱۱-۸	دسمبر ۱۹۷۶	حسن ثانی نظامی (تصویر)	خواجہ حسن نظامی کی ادبی زندگی
۲۸-۲۷	فروری ۱۹۷۷	رفیہ سلطانہ	خواجہ حسن نظامی کی افسانہ نگاری
۲۷-۲۶	مئی ۱۹۸۰	کوثر چاند پوری	خواجہ حسن نظامی کی انشائیہ نگاری (خواجہ صاحب کی تصویر)
۹-۵	اپریل ۱۹۸۳	مشیر الحق	خواجہ حسن نظامی کی دلی - رسم و رواج کی دلی
۱۲-۱۱	نومبر ۱۹۸۵	انور صدیقی	خواجہ حسن نظامی کی روزنامہ نگاری کی ادبی اہمیت
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۷۷	نارنگ، گوپی چند	خواجہ حسن نظامی کی نثری ارضیت
۷-۳	اکتوبر ۱۹۵۵	جمیل مہدی	خواجہ حسن نظامی - ایک ادیب
۱۰-۸	۱۵ جون ۱۹۴۹	عبدالشکور	خواجہ حسن نظامی
۲۸	فروری ۱۹۷۷	چشتی، فضل المتین	خواجہ حسن نظامی
۳۶-۳۲	فروری ۱۹۷۷	خان، عابد علی	خواجہ حسن نظامی اردو کے منفرد صحافی
۲۳-۱۹	دسمبر ۱۹۸۲	اختر الواسح (تصویر)	خواجہ حسن نظامی اور ان کے معاشرتی تصورات
۳۷-۳۶	فروری ۱۹۷۷	احمد، سلطانہ شرف الدین	خواجہ حسن نظامی ایک صاحب طرز ادیب
۳۹-۳۷	فروری ۱۹۷۷	خلیق انجم	خواجہ حسن نظامی بحیثیت انشا پرداز
۲۱-۲۰	فروری ۱۹۷۷	فہمی، شوکت علی	خواجہ حسن نظامی - بحیثیت صحافی
۴۵-۴۳	فروری ۱۹۷۷	عنوان چشتی	خواجہ حسن نظامی کا اسلوب
۱۰-۸	نومبر ۱۹۸۵	اختر الواسح (تصویر)	خواجہ حسن نظامی کے روزنامے
۴۲-۴۰	فروری ۱۹۷۷	مشیر الحق	خواجہ حسن نظامی - مترجم و مفسر قرآن
۱۹-۱۸	فروری ۱۹۷۷	سعید احمد اکبر آبادی	خواجہ حسن نظامی میری نظریں
۷-۴	نومبر ۱۹۸۵	حسن ثانی نظامی، خواجہ	خواجہ صاحب کے روزنامے کی کہانی
۳۹-۳۵	اکتوبر ۱۹۶۵	عنوان چشتی	خواجہ میر درد کی عشقیہ شاعری
۱۶-۱۰	جون ۱۹۸۲	ریاض الانصاری	خیر آباد (اودھ) کے فارسی شعراء

د

۳۸ - ۳۵	۱۹۵۹ اپریل	مجیب، محبوب اللہ	داراشکوہ اور اس کی تصانیف
۳۲ - ۲۷	۱۹۶۵ فروری	عبدالرحمان، صباح الدین	دارالمصنفین شبلی اکیڈمی اعظم گڑھ
۱۹ - ۱۵	دسمبر ۱۹۵۶	نیاز فتح پوری	داستان جرم و تعزیر
۳۰ - ۲۳	اپریل ۱۹۷۸	فضیل جعفری	داستان زوال، ملٹن اور اقبال
۸ - ۳	دسمبر ۱۹۶۹	زیدی، علی جواد	داستان کہتے کہتے (علی عباس حسینی پر)
۲۸ - ۲۵	۲۰ جنوری ۱۹۳۳	ادارہ	داستان نجات
۱۱ - ۸	جولائی ۱۹۵۵	جین، ڈاکٹر گیان چند	داستانوں کی تکنیک
۱۱ - ۸	ستمبر ۱۹۵۵	جین، ڈاکٹر گیان چند	داستانوں کے فروغ کے اسباب
۱۱ - ۵	اگست ۱۹۵۴	کیفی، برجموہن داتا تریہ	داغ خطوط کی روشنی میں
۲۲ - ۱۷	جنوری ۱۹۶۲	آمنہ خاتون	داغ دہلوی کی اصلا میں برق میسوری کے کلام میں
۱۱ - ۴	مارچ ۱۹۵۷	رازیزدانی	داغ رامپور میں
۱۱ - ۵	اپریل ۱۹۵۷	رازیزدانی	داغ رامپور میں
۲۹ - ۲۸	اکتوبر ۱۹۸۰	ابراہیم اختر	داغ کے شاگردان دکن
۱۲ - ۳	دسمبر ۱۹۶۶	جوش ملیح آبادی	داغ کے نامور شاگرد
۶۶ - ۶۱	نفرمبر نومبر ۱۹۶۲	خالدی، محمد یونس	دبستان تیموری کے آٹھ شہید شاعر
۳۵ - ۳۳	یکم نومبر ۱۹۳۳	اثر لکھنوی	دختران حوا کا کورس
۲۳ - ۲۱	یکم فروری ۱۹۴۹	راہ چندرن، کے	دراوڑی مندر
۲۳ - ۳۹	یکم نومبر ۱۹۳۵	یوسف بخاری	درد کی دلی
۹ - ۴	اکتوبر ۱۹۶۰	عبدالودود، قاضی	درد دل مصنفہ، خواجہ میر درد
۱۰ - ۴	مارچ ۱۹۷۲	عبدالودود، قاضی (تصوی)	درفش کاویانی — طبع پاکستان
۲۳ - ۱۸	جنوری ۱۹۵۱	خان، ظفر حسین	دستور ہند کا معنوی پہلو
۳۶ - ۳۳	جولائی ۱۹۷۳	منظر اعظمی	دستور "عشاق" کا ماخذ
۱۵ - ۱۲	فروری ۱۹۶۷	مالک رام	دستنبو
۱۵ - ۱۳	فروری ۱۹۷۵	رنا، کالی داس گپتا	دعائے صباح
			(غالب کا فارسی منظوم ترجمہ)
۲۳ - ۱۹	اپریل ۱۹۶۸	سیدہ جعفر	دکن کا ایک قدیم شاعر شاہ ابوالحسن
۱۱ - ۹	جون ۱۹۵۵	ناصر کرنولی	دکن کا باغی گو شاعر
۳۸ - ۲۲	اپریل ۱۹۶۳	جین، گیان چند	دکنی داستانیں

۲۳ - ۲۹	جنوری ۱۹۶۱	سحر، ابوالفیض	دکنی لوک گیت
۲۳ - ۲۱	لوک گیت نمبر جنوری ۱۹۶۵	سحر، ابوالفیض	دکنی کے لوک گیت
۲۳ - ۲۱	یکم مارچ ۱۹۴۶	ہاشمی، نصیر الدین	دکنی مثنویوں کے موضوع
۲۱ - ۲۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	ہاشمی، نصیر الدین	دکنی مثنویوں پر ایک طائرانہ نظر
۲۳ - ۱۹	دسمبر ۱۹۶۷	رتن پنڈ وروی	دل شاہ جہاں پوری کا رنگ تغزل
۲۲ - ۱۹	اپریل ۱۹۶۶	سیلمان حسین	دل گیر لکھنوی کی ایک غیر مطبوعہ مثنوی
۱۹ - ۵	ستمبر ۱۹۶۶	عمر محمد	دلی جو ایک شہر ہے عالم میں انتخاب
۱۱ - ۸	دسمبر ۱۹۵۵	ناز انصاری	دلی کی آخری شمع
۱۲ - ۱۱	مارچ ۱۹۸۵	منور لکھنوی، ہنسی بٹیشور پر شاہ	دلی کی آبرو
۲۱ - ۱۶	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	نقوی، سخی حسن (تصویر)	دلی کی سماجی زندگی - خطوط غالب کے آئینے میں
۳۵ - ۳۱	اپریل ۱۹۶۰	خواجہ، بدیع الزماں	دکن کی شاعری
۷ - ۳	۱۵ جون ۱۹۴۹	آئر، سی۔ پی۔ راماسوامی / اثر لکھنوی	دنیا کے کچھ میں ہندوستان کا حصہ
۳۹ - ۳۵	اکتوبر ۱۹۵۶	دیویندر اتر	دنیا کے افسانہ کے باشندے
۲۹ - ۲۰	نومبر ۱۹۶۶	عطا کاوی	دکردار نگاری میں ایک مطالعہ
۳۸ - ۳۶	مئی ۱۹۵۰	منور جالندھری	دو آتش شاد
۳۵ - ۳۲	مئی ۱۹۵۰	شاد، نیش کمار	دو سال کی نظمیں ۱۹۴۹ء
۳۱ - ۲۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عباس، خواجہ احمد	دو سال کی نظمیں ۱۹۴۸ء
۷۰ - ۶۶	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	عارج بن حیرت	دو ہاتھ - گاندھی اور ٹالسٹائی
۴۲ - ۳۹	مارچ ۱۹۶۶	عطا کاوی	دو آنہ مرگیا آخر کو
۱۱ - ۶	جون ۱۹۸۳	مالک رام (تصویر)	دو ادین آتش کی قدیم اشاعتیں اور ان کا نایاب کلام
۳۹ - ۳۴	جولائی ۱۹۶۵	سعادت نظر	دو ار کا داس شعلہ (تصویر)
۴۷ - ۴۳	فروری ۱۹۶۳	شہاب مالیر کوٹلوہی، مہر محمد خاں	دو رماضی کی ایک یادگار ہستی (باقی) دہلی کا ایک یادگار آخری مشاعرہ
۱۶ - ۱۳	یکم جنوری ۱۹۴۹	چارلس نیوٹن	دہلی کی لائبریریاں
۹۳ - ۸۶	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	راز، راج نرائن (تصویر)	دہلی میں اردو

عابد حسین، محمد مجیب، ساغر نظامی، منوہر سہلے انور، گوپی ناتھ اسمن، غلام ربانی تاباں، عرش طیبانی،
شمیم کرہانی، جگن ناتھ آزاد، ہنس راج ریمبر، گوپال مشل، محمد حسن، حمید سلطان، صالحہ عابد حسین، سلام
پھلی شہری، خواجہ احمد فاروقی، قمر رئیس، گوپی چند نارنگ، بلراج کومل، بانی، اشارب اردو لوی، ظفر احمد صدیقی۔

۳۱ - ۲۹	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	مصرا، یو۔ ایس
۸۶ - ۸۵	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	ڈاکٹر، رحیم الدین خان
۴۹ - ۴۷	جنوری ۱۹۵۷	فاروقی، انظر علی
۵۳ - ۴۸	ستمبر ۱۹۴۸	منور لکھنوی
۶۱ - ۵۹	دسمبر ۱۹۸۳	عابد سہیل
۲۵ - ۲۲	ستمبر ۱۹۸۲	برکات دسینوی
۳۴ - ۳۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	صدیقی، جلیل احمد
۱۷ - ۱۴	مارچ ۱۹۵۷	فاروقی، خواجہ احمد
۴۲ - ۳۸	جنوری ۱۹۵۷	وارث کرمانی
۳۳ - ۳۲	نومبر ۱۹۸۰	ریحان غنی
۱۶ - ۱۴	مارچ ۱۹۶۸	حمیدہ سلطان
۴۲ - ۳۸	فروری ۱۹۶۷	عبدالرشید، محمد
۳۴ - ۲۸	جون ۱۹۶۹	فاروقی، نثار احمد
۲۵ - ۲۰	مارچ ۱۹۷۲	عابد پشاور
۲۲ - ۱۹	ستمبر ۱۹۶۰	فرقت کاکوروی، غلام احمد
۲۰ - ۱۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	شہاب مایر کوٹلوی، بہر محمد خاں
۲۳ - ۱۸	مارچ ۱۹۵۹	شہاب مایر کوٹلوی، بہر محمد خاں
۳۲ - ۳۱	دسمبر ۱۹۷۲	شمسی ندوی، سلمان
۳۳ - ۲۷	دسمبر ۱۹۶۵	عرشی، امتیاز علی
۸ - ۴	جولائی ۱۹۶۲	عبدالودود، قاضی
۱۴ - ۱۳	نومبر ۱۹۶۳	ہاشمی، نصیر الدین

دھات کا سامان بنانے کا ہندوستانی فن
دھریو
دہے (عوامی مرثیے)
دیاکرشن ریجان
دیوان ان نغم کی ادبی صحافت
دیسند جو ایک گاؤں تھا
دیہات کے لیے برقی قوت
دیوان جہاں
دیوان حافظ پر ایک نظر
دیوان حافظ کا شاہی نسخہ اور دلچسپ فالیں
دیوان عارف کے نسخے
دیوان غالب کی دو قدیم شرحیں
دیوان غالب کا ایک نادر مخطوط
دیوان غالب - طاہر ایڈیشن
دیوان غالب کی مزاحیہ شرح
دیوان غالب اور گل کدہ داغ کی سیر
غالب اور داغ کے چند اشعار کا تقابلی مطالعہ
دیوان غالب اور گل کدہ داغ کی سیر
غالب اور داغ کے چند اشعار کا تقابلی مطالعہ
دیوان منتظر
(مخطوط ندوۃ العلماء لا تیری لکھنؤ)
دیوان مومن کا ایک نادر مخطوط
دیوان نوازش
دیوان ولی کا قدیم ترین نسخہ

ڈ

۸ - ۵	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	عمری، محمد نثار اللہ
۳۲ - ۲۸	یکم فروری ۱۹۴۹	حفیظ سید، ڈاکٹر
۳۶ - ۳۵	جون ۱۹۵۴	جیبہ غازی الدین
۱۹ - ۱۷	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	عابدی، امیر حسن

ڈاکٹر انصاری - گاندھی جی کی نظریں
ڈاکٹر ایسی بیسنٹ
ڈاکٹر نارنج برن اوکسپرسن اور ان کی تخلیقات
ڈاکٹر سارا چند اور فارسی ادب

۱۶ - ۱۳	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	ڈیکھے، وی۔ جی	ڈاکٹر تارا چند - مورخ تاریخ آزادی
۵۷ - ۵۷	مارچ ۱۹۵۸	اقتشام حسین	ڈاکٹر رام بابو سکسینہ (مرحوم)
۲۱ - ۱۶	دسمبر ۱۹۶۲	سروری، عبدالقادر	ڈاکٹر زور (تصویر ٹائٹیل پر)
۳۰ - ۳۵	ستمبر ۱۹۷۸	اقبال مسعود	ڈاکٹر عبدالرحمان بجنوری کی شاعری
۳۳ - ۳۱	جون ۱۹۸۰	صغریٰ مہدی	ڈاکٹر سید عابد حسین اور جامعہ ملیہ اسلامیہ
۶ - ۴	جون ۱۹۸۰	مالک رام	ڈاکٹر سید عابد حسین
۱۳ - ۱۲	جون ۱۹۸۰	فاروقی، خواجہ احمد نقویں	ڈاکٹر عابد حسین کا اسلوب نثر
۳۱ - ۳۰	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	اطہر، عطار الرحمان	ڈاکٹر گل کرائسٹ اور اردو ادب
۵۳ - ۵۰	انصاری تہر جنوری ۱۹۸۱	عبدالقوی دستوی	ڈاکٹر مختار احمد انصاری اور علامہ اقبال
۲۵ - ۲۱	اپریل ۱۹۶۲	عبدالمغنی	ڈراما نگاری
۲۸ - ۲۳	نومبر ۱۹۵۳	گفتشام سیٹھی	ڈگری پورس کے عوامی گیت
۳۰ - ۲۷	مارچ ۱۹۶۹	نیلامبر شرما	ڈگری زبان و ادب کا ایک جائزہ
۱۸ - ۱۶	مارچ ۱۹۷۵	لیسین، محمد	ڈگری لوک گیت

ذ

۳۷ - ۳۵	ستمبر ۱۹۸۳	حسینی، ہدی عباس	ذات کی تلاش اور ماضی کی بازیافت
۱۱ - ۷	مارچ ۱۹۵۹	یوسفی، محمد عمر	ذکر امجد
۱۱ - ۴	فروری ۱۹۶۳	مالک رام	ذکر غالب (کچھ نئے حالات)
۳۲ - ۲۸	اگست ۱۹۵۰	فاروقی، خواجہ احمد	ذکر میر، خود نوشت کی حیثیت سے
۳۶ - ۲۹	مارچ ۱۹۷۲	حامد، سید	ذوق کی حق تلفی
۳۵ - ۲۷	دسمبر ۱۹۶۲	علوی، تنویر احمد	ذوق اور ظفر
۱۰ - ۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۴	جوش ملیانی	ذوق سے نا انصافی
۳۰ - ۳۱	مارچ ۱۹۶۵	جلالی شاہ جہاں پوری	ذہن ہندی کی ایجادی مسابقت

ر

۹ - ۶	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	راس، سنت دن کمار	رابندر ناتھ ٹیگور
۳۱ - ۳۰	جنوری ۱۹۷۳	بھٹا چاریہ، شانتی رنجن	راجا رام موہن رائے اور اردو
۳۷ - ۳۳	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	جمیلہ برج بھوشن	راجپوت مصوری

راجستھان میں اردو

عثمانی ابوالفیض (تصویر) اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳ ۵۸-۶۵

بسمل سعیدی، منظور الحسن برکاتی، محمد علی زیدی، محمود سعیدی،
احتشام اختر، کلیم الدین تجلی عثمانی، ممتاز راشد، دل ایوبی، محمد عثمان عارف
بیکانیری، راہی شبانی۔

۳۱ - ۲۹	جنوری ۱۹۸۵	فضل المتین	راجستھان میں اردو صحافت - ایک مختصر جائزہ
۱۷ - ۱۵	مئی ۱۹۷۶	فضل امام	راجستھانی لوک گیت
۲۲ - ۱۷	ستمبر ۱۹۷۳	نثار مصطفیٰ	راجندر سنگھ بیدی
۱۲ - ۱۰	فروری ۱۹۸۵	رہبر، ہنس راج	راجندر سنگھ بیدی (خطوط کے آئینے میں)
۱۸ - ۱۵	مئی ۱۹۷۹	جعفر، حسین، مرزا	رام سہائے تمنا
۳۰ - ۲۸	مارچ ۱۹۷۵	عبدالودود	رام دھاری سنگھ ڈنگر
۶۲ - ۵۷	۱۵ اگست ۱۹۴۹	رضوی، مسعود حسن	رائے ٹیکارام تسلی (تصویر)
۱۱ - ۵	جنوری ۱۹۶۷	عرش ملیسانی	رباعی اور محروم
۱۳ - ۱۳	جون ۱۹۶۰	سحر عشق آبادی	رباعی کافن
۸ - ۳	جولائی ۱۹۵۹	سلام سندیلوی	رباعی کافن
۱۰ - ۸	اگست ۱۹۸۳	فلک، جیرا داس	رباعی کے اوزان میں اضافہ (رحاف عروج کی روشنی میں)
۲۶ - ۲۰	جولائی ۱۹۵۹	ہری کرشن	رباعیات جگر بریلوی
۳۹ - ۳۳	جون ۱۹۵۹	شرما، امین چندر	رباعیات محروم
۲۰ - ۱۳	جولائی ۱۹۶۵	شمیم احمد	رپورتاژ کا موضوع
۱۹ - ۱۱	مئی ۱۹۶۰	ادیب، سید لطیف حسین	رتن ناتھ سرشار کی تصانیف
۱۱ - ۴	جنوری ۱۹۵۸	ادیب، سید لطیف حسین	رتن ناتھ سرشار کی ناول نگاری
۳۳ - ۳۰	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	برکاتی، منظور الحسن	رسالہ سوالات عبدالکریم کا مصنف
۲۳ - ۲۱	جولائی ۱۹۸۶	واحدی، ظہیر انور (تصویر)	رسالہ فتنہ و عطر فتنہ
۴۵ - ۳۳	یکم مارچ ۱۹۴۶	ناصر، لغیر احمد	رشک اور غالب
۱۳۶ - ۱۳۰	یکم جون ۱۹۳۷	سرور، آل احمد	رشید احمد صدیقی
۹ - ۶	مارچ ۱۹۷۷	الفزاری، اسلوب احمد	رشید احمد صدیقی
۲۲ - ۲۰	دسمبر ۱۹۷۶	رتن، ہنس راج	رشید احمد صدیقی
۳۱ - ۳۷	مارچ ۱۹۶۰	نذیر رحمانی	رکھیو غالب مجھے اس تلخ نوائی سے معاف
۹ - ۴	نومبر ۱۹۵۳	ممتاز حسین	رمز و کنایہ
۹۲ - ۹۰	اکتوبر نومبر ۱۹۷۸	سرور احمد ماہلی	رومانوی شاعری میں پرندے
۳۸ - ۳۲	فروری ۱۹۷۸	شہاب الدین (شعراء وادبا کی تصاویر)	زنگوں میں اردو

۲۱ - ۲۰	دسمبر ۱۹۵۰	سینٹی، سوہن لال	روس کا عظیم مصنف چیخوف
۱۶ - ۱۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	کھتہ، رتن لال	روس کی کہانیاں
۱۸ - ۱۷	یکم اپریل ۱۹۳۵	حسن امام	روسی رمزنگاری
۳۹ - ۳۸	یکم جنوری ۱۹۳۶	حسن امام	روسی ادب میں روشن خیالی کی تحریک
۲۸ - ۲۷	یکم مارچ ۱۹۳۳	حسن امام	روسی ادب انقلاب سے پہلے
۳۳ - ۳۱	اپریل ۱۹۷۸	نزیش	روی داس کے کلام کا سماجی پس منظر
۲۳ - ۱۶	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	فراق گورکھپوری	رویندر ناتھ ٹیگور کی شاعری پر طائرانہ نظر
۵۲ - ۵۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	بادشاہ، محمود علی	ریاست میسور کی بازاری زبان
۹ - ۷	جنوری ۱۹۸۵	داتل، تند لال (تصویر)	ریاست جموں کشمیر میں اردو صحافت
۳۱ - ۲۸	مارچ ۱۹۷۳	خان لکھیم پوری، خلیل اللہ	ریاض خیر آبادی کا "فتنہ و عطر فتنہ"
۵ - ۴	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	عسکری، مرزا محمد	ریاض خیر آبادی کی ایک ہلکی سی جھلک
۵۶ - ۵۵	یکم ستمبر ۱۹۳۶	مشیر احمد	ریختی اور جان صاحب
۳۷ - ۳۵	۱۵ اگست ۱۹۳۶	مشیر احمد	ریختی اور جان صاحب
۶۲ - ۵۹	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	شرما، ریوتی سرن	ریڈیائی ڈراما اور اس کی تکنیک

ز

۳۳ - ۳۰	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	شکیل الرحمان	زبور عجم کی ایک غزل
۱۸ - ۱۵	مارچ ۱۹۸۳	انجم عثمانی	زرینہ ثانی - شخصیت اور فن
۲۰ - ۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	احمد، ل	زمانہ جنگ کا سوویٹ ادب
۲۸ - ۲۶	مارچ ۱۹۵۱	اثر رام پوری	زین العابدین منصور (فن تاریخ گوئی کا ایک گننام شاعر)

س

۱۶ - ۱۹	جون ۱۹۸۱	غفور سعیدی	ساحر لدھیانوی (بہ چھائیوں کا اسیر)
۱۶ - ۱۵	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ندیم قاسمی	ساحر لدھیانوی
۳۳ - ۷	۱۵ اپریل ۱۹۳۵	بیگ، مرزا ارشاد	ساغر اور زندگی کی نئی قدیں (تصویر)
۳۳ - ۳۷	اپریل ۱۹۶۰	تحسین سروری	سالک اور غالب
۱۱ - ۳۹	مئی ۱۹۷۳	لال، اندر جیت	سائنس اور ادب

۱۲ - ۴	نومبر ۱۹۶۳	ذکار، صدیقی
۳۷ - ۳۴	جولائی ۱۹۸۱	اصغر عباس
۴۷ - ۴۳	دسمبر ۱۹۷۳ سجاد ظہیر نمبر	شارب ردو لوی
۴۲ - ۳۷	دسمبر ۱۹۷۳ سجاد ظہیر نمبر	قمر رئیس
۳۶ - ۳۲	دسمبر ۱۹۷۳ سجاد ظہیر نمبر	حسن، محمد
۳۲ - ۳۱	جون ۱۹۵۴	سیدہ جعفر
۲۱ - ۱۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	احشام حسین
۱۵ - ۶	اکتوبر ۱۹۸۳	عالی، جمیل الدین
۱۷ - ۱۳	یکم اپریل ۱۹۴۹	فاروقی، خواجہ احمد
۱۷ - ۱۵	ستمبر ۱۹۶۷	بیدار، عابد رضا
۱۲ - ۱۰	اکتوبر ۱۹۸۲	ارشد جمال
۳۲ - ۳۱	اگست ۱۹۷۸	انصاری، ضیاء الدین
۴۱ - ۳۷	اکتوبر ۱۹۶۷	صدیقی، عظیم الشان
۳۰ - ۲۸	مارچ ۱۹۷۸	برہان حسین، محمد
۵۷ - ۵۳	اگست ۱۹۵۲	عطا کا کوی
۷۹ - ۷۷	صحافت نمبر، نومبر دسمبر ۱۹۸۳	اعظمی، حسین اجمل
۵ - ۳	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	قاضی عبدالغفار
۱۱ - ۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	انصر، حامد اللہ
۱۰ - ۵	جون ۱۹۵۱	خال، نواب علی
۲۲ - ۱۶	مئی ۱۹۵۱	اسلام حسین
۳۲ - ۳۱	فروری ۱۹۸۱	کھٹر، کے - کے
۴۲ - ۳۶	جولائی ۱۹۶۳	قطب النساء بیگم ہاشمی
۲۰ - ۱۶	مئی ۱۹۸۳	برکت علی، محمد
۴۷ - ۴۵	اپریل ۱۹۵۰	قاصد، محمد بدر عالم
۵ - ۴	جنوری ۱۹۸۶	صدیقی، عتیق انور
۲۹ - ۳۵	جون ۱۹۷۳	خلیل مامون
۴۲ - ۴۰	جولائی ۱۹۶۹	زاہد سوگامی، حمزہ ڈار
۱۶ - ۱۲	جنوری ۱۹۵۱	ماہر، گر جا پر شاد
۹ - ۴	اکتوبر ۱۹۵۹	عبدالودود، قاضی

سب سے - ایک مطالعہ
سجاد حیدر یلدرم اور علی گڑھ
سجاد ظہیر کی تنقید نگاری
سجاد ظہیر اور ترقی پسند تحریک
سجاد ظہیر کی ادبی خدمات
سحر البیان اور ثمنوی بوستان خیال
ایک تقابلی مطالعہ
سحر البیان پر ایک نظر
سراج الدین خاں مسائل
سرتج بہادر سپرو
سر سید اور سن ستاون
(دو غیر مطبوعہ خط)
سر سید اور شبلی کے درمیان اختلافات
سر سید بحیثیت شاعر
سرشار کا سفر حیدر آباد
سرتان
سرتق، توارد، استفادہ
سرکولیشن - اردو صحافت کا کمزور پہلو
سروجنی دیوی
سروجنی ناندو
سرکوشن عسکری - ایک غزل گو کی حیثیت سے
سریلیے پول
سعادت حسن منٹو
سفر نامہ ادب کا ایک حصہ - آزادی کے بعد
سفینہ نوح
نگوں میں قومی یک جہتی اور آپسی بھائی چارہ
سلام پھلی شہری - ایک جائزہ
ملاطین کشمیر کے دور حکومت میں علم و ادب کی ترقی
سلطان عالم نواب واجد علی شاہ
سلطان القمص مصنفہ بہور نیازی

۲۳ - ۲۳	یکم جون ۱۹۴۶	تائیر، ڈاکٹر محمد دین	سلطان سلیم کی فارسی شاعری
۲۲ - ۲۲	فروری ۱۹۶۶	ریکیسا، کانتی چندرسون	سمترانندن پنت
۱۹ - ۳۶	فروری ۱۹۷۰	اعظمی، بدیع الزماں	سمندروں کی افادیت
۳۰ - ۳۸	فروری ۱۹۷۴	سری لواس لاہوٹی	سنت تلسی داس اور ان کا عہد
۱۳ - ۱۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	اختر حسین رائے پوری، ڈاکٹر	سنسکرت ڈرامہ کا سماجی پس منظر
۱۵ - ۹	اپریل ۱۹۵۲	کوثر چاند پوری	سنگر اور اُس کے افسانے
۱۲۶ - ۱۲۲	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	اعجاز صدیقی	سنگیت سمرٹ - اللہ دیتے ہاں
۱۱ - ۵	فروری ۱۹۵۳	م - ۱	سوالات عبدالکریم (عکس صفحہ ۳۲)
۲۶ - ۲۲	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	اختر، ہری چند	سوانح غالب (کلام غالب کے آئینے میں)
۱۶ - ۸	فروری ۱۹۸۴	فاطمی، علی احمد (تصویر)	سوانح نظیر کے چند حقائق
۲۰ - ۱۹	اپریل ۱۹۸۵	قریشی، حامد آفاق	سودا کی جاگیر کی تحقیق
۳۵ - ۲۹	نومبر ۱۹۷۶	یعقوب، محمد	سودا کے ادبی معرکے
۵۱ - ۲۵	نومبر ۱۹۴۸	گلاب رائے	سُور داس
۴ - ۳	اپریل ۱۹۷۸	وکریم، نند کشور	سور داس
۲۵ - ۲۴	فروری ۱۹۷۴	قمر رئیس	سوویت یونین میں غالب کا مطالعہ
۲۴ - ۲۲	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	منظہر امام	سہیل عظیم آبادی اور شاعری
۴۸ - ۴۵	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	ریاض عظیم آبادی	سہیل عظیم آبادی - ایک صحافی کی حیثیت سے
۴۱ - ۳۲	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	ارشاد، اعجاز علی	سہیل عظیم آبادی اور ان کی تحریریں
۱۹ - ۱۸	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	حسن، محمد	ایک تحقیقی جائزہ
۱۷ - ۱۲	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	عبدالمغنی	سہیل عظیم آبادی - بدلتے ہوئے منظر نامے کا رجز خواہ
۲۶ - ۲۳	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	قمر رئیس	سہیل عظیم آبادی - شخص اور فنکار
۸ - ۶	دسمبر ۱۹۵۲	شکیل الرحمان (تصویر صفحہ ۳۲)	سہیل عظیم آبادی کا اسلوب فن
۲۲ - ۲۰	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	احمد یوسف	سہیل عظیم آبادی کی کہانیاں (تصویر صفحہ ۳۲)
۳۱ - ۲۷	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	شمیم نکھت	سہیل عظیم آبادی کے افسانے
۳۷ - ۳۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	عبادت بریلوی	سہیل عظیم آبادی کے چند نسوانی کردار
۵۵ - ۵۰	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	یرکاتی، منظور الحسن	سید احتشام حسین (تصویر ٹائٹل پر)
۱۵ - ۱۱	جولائی ۱۹۸۵	شارب ردو لوی	سید سراج الدین احمد
۳۹ - ۲۸	جون ۱۹۶۶	نقوی، سخی حسن	سید سلیمان ندوی کی تنقید نگاری
۱۸ - ۱۳	دسمبر ۱۹۸۲	سکندر آغا	سید صغیر احمد
			(اردو کا ایک غیر معروف انشائیہ نگار)
			سید صفدر حسین صفدر - حیات اور ادبی کارنامے

۱۴ - ۶	اکتوبر ۱۹۶۳	مرتنی حسین بگراہی	سید غلام حسین قدر بگراہی
۲۵ - ۲۲	مئی ۱۹۸۱	فرحت حسین	سیدین کے تعلیمی نظریات
۳۳ - ۳۰	نومبر ۱۹۶۵	ارشاد، نقی احمد	سیر المتاخرین کا پہلا ترجمہ
۳۱ - ۲۷	جنوری ۱۹۶۷	زرینہ ثانی	سیاب - شخصیت اور شاعری
۳۲ - ۲۸	یکم دسمبر ۱۹۴۴	الم مظفرنگری	سیاب اکبر آبادی

ش

۲۴ - ۲۰	فروری ۱۹۷۱	بلراج کومل	شاد عارفی - ایک مطالعہ
۳۷ - ۳۴	اکتوبر ۱۹۸۰	دورا آفریدی	شاد عارفی شخصیت اور شاعری
۳۲ - ۳۴	نومبر ۱۹۵۷	نارنگ، گوپی چند	شادی بیاہ کی مشترکہ رسمیں (اردو شاعری کے آئینہ میں)
۱۲ - ۳	اپریل ۱۹۶۸	اعجاز حسین	شاعرانہ چشمک کا جائزہ ولی سے مصحفی تک
۱۹ - ۱۳	ستمبر ۱۹۸۶	ارتضیٰ کریم	شاعر مجتہد: نظیر اکبر آبادی
۳۰ - ۲۰	یکم مئی ۱۹۴۷	صالحہ عابد حسین	شاعری اور افلاطون
۵۳ - ۵۱	یکم جولائی ۱۹۴۷	اختر انصاری	شاعری اور زندگی
۳۲ - ۳۰	۱۵ جنوری ۱۹۴۹	سیدہ بیچی	شاعری کے کچھ رموز و اصول
۱۰ - ۱۸	اکتوبر ۱۹۷۵	فراق گور کھپوری (تصویر)	شاعری میں انا کا اظہار
۱۷ - ۱۰	دسمبر ۱۹۶۱	امجد بی	شاعری میں زیریں ساخت کی مثالیں
۱۳ - ۶	اپریل ۱۹۸۲	شمیم احمد	اشعار غالب کی روشنی میں
۳۰ - ۳۶	دسمبر ۱۹۶۲	عبدالباقی	شاعری میں ظفر کی انفرادیت
۲۳ - ۲۱	مئی ۱۹۶۸	رئیس مینائی	شاگرد ناطلی - ایک تاثر
۳۸ - ۳۶	نومبر ۱۹۶۷	ثریا جمال	شاگرد حالی - حکیم آزاد انصاری
۱۶ - ۱۴	جنوری ۱۹۷۷	عبدالحق	شاہ حاتم کا نایاب کلام
۳۰ - ۳۸	نومبر ۱۹۵۵	شاہد، خواجہ حمید الدین	شاہ سراج کا نظریہ عشق
۳۶ - ۳۳	نومبر ۱۹۷۹	لیقہ صلاح	شاہ نصیر الدین نصیر
۵۳ - ۵۰	جون ۱۹۵۷	حسن کاکوردی معین الدین	شاہ محمد کاظم کاکوردی (اشعار ہویں صدی کا ایک ہندی صوفی شاعر)

۱۳ - ۳	اپریل ۱۹۶۰	عبدالرحمان، صباح الدین	شاہانِ دہلی کی بزمِ شاعری
۲۴ - ۲۱	یکم اپریل ۱۹۴۵	انیس حیدر آبادی	شاہدہ دیوی عراقی
۲۰ - ۱۶	جون ۱۹۶۳	یعقوب، سید	شبلی اور حیدر آباد
۳۲ - ۲۵	ستمبر ۱۹۶۷	عارف، اخلاق حسین	شبلی کی قومی شاعری
۱۴ - ۱۲	نومبر ۱۹۵۵	میج الزماں، پروفیسر	شبلی موازنے کی روشنی میں
۳۲ - ۳۵	مارچ ۱۹۷۵	رینو، وارانسہ رام موہنی	شہج الدولہ کا نائیک
۱۲ - ۱۱	جون ۱۹۷۸	محسن، محمد	شخصیت کی تکمیل میں حافظ کی کرشمہ سازی
۲۹ - ۲۸	فروری ۱۹۸۱	فاروقی، نثار احمد	شرید بھگوت گیتا
۳۳ - ۳۱	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	وہاب اشرفی	شعرا اقبال کا علامتی پہلو
۲۱ - ۱۹	۱۵ اگست ۱۹۴۵	موسوی، مرتضیٰ حسین	شعرا اور موسیقی
۲۰ - ۱۸	مئی ۱۹۵۷	ارشاد کاکوی	شعریا ترنم
۱۱ - ۹	اگست ۱۹۴۸	عرش ملیانی	شعرا کی بذلہ سنجیاں
۱۸ - ۹	جنوری ۱۹۶۳	مالک رام	شعلہ آواز رکلام سراج لکھنوی پر ایک نظر
۱۳ - ۸	دسمبر ۱۹۷۱	عرش ملیانی	شفیق جون پوری
۱۳ - ۷	جنوری ۱۹۵۰	جوش ملیانی	شکست ناروا
۳۲ - ۲۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	عباس، خواجہ احمد	شمال اور جنوب
۱۹ - ۱۶	مئی ۱۹۸۲	نقوی، محمد سیادت	شمالی ہندوستان کا ایک قدیم مرثیہ گو۔ دہلی دہلی
۳۵ - ۳۱	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	داس، رائے کرشن	شمالی ہند کے مندروں کا طرزِ تعمیر
۳۰ - ۲۷	جنوری ۱۹۶۳	مجنوں گور کھپوری	شمسون کی داستان
۵۲ - ۴۹	جولائی ۱۹۵۱	خال، سلامت اللہ	شمع و پروانہ
۲۶ - ۲۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	گوپال متل	شوہنہار
۵۰ - ۴۸	اپریل ۱۹۵۰	جاوا، ستیہ نند	شہرِ رے کے کھنڈر
۱۷ - ۸	دسمبر ۱۹۶۵	حسینی، علی عباس	شہر لکھنویں میر تقی میر کی پہلی شام
۲۹ - ۲۶	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	فاروقی، خواجہ احمد	شہر میر
۲۹ - ۲۷	جون ۱۹۶۸	مشفاق احمد استخوانوی	شیخ امداد علی بھر لکھنوی کا ایک قیمتی دیوان
۳۳ - ۳۱	فروری ۱۹۷۹	عمری، محمد، محمد ثناء اللہ	شیخ عبدالقادر بھٹیثیت انشا پرداز
۱۰ - ۳	جنوری ۱۹۶۳	فاروقی، نثار احمد	شیفتہ کا ایک غیر مطبوعہ خط (مومن خاں مومن کے نام)

ص

۲۱ - ۱۵	نقوی، امام مرتضیٰ (تصویر) اکتوبر ۱۹۸۲	صادقین کی رباعیاں
۲۷ - ۲۵	کھنہ، رتن لال یکم نومبر ۱۹۳۹	صحافت نگاری میں انٹرویو کا آرٹ
۳۱ - ۲۹	حسینی، مہدی عباس دسمبر ۱۹۸۳	صحافت کا کاروباری پہلو
۸ - ۵	قیصر امر وہوی جولائی ۱۹۸۰	صفی امر وہوی
۲۳ - ۲۰	اعجاز حسین، ڈاکٹر اپریل ۱۹۵۱	صفی کی منظم نگاری
۳۳ - ۲۷	عارف، اخلاق حسین جولائی ۱۹۶۸	صفی لکھنوی شخصیت اور فن
۱۰ - ۶	اشہر لکھنوی، آغا ۱۵ فروری ۱۹۳۶	صفی لکھنوی کا شعر
۱۰ - ۶	رضوی، مصطفیٰ احسن اپریل ۱۹۶۳	صفی کی ایک غیر مطبوعہ مثنوی — "قنداب"
۱۰ - ۶	جمیل منظہری ستمبر ۱۹۸۰	صفی کی جغرافیائی شاعری

ط، ظ

۳۲ - ۳۰	محمور لکھنوی ۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	طب اور موسیقی
۳۰ - ۲۷	محمور لکھنوی یکم اکتوبر ۱۹۳۹	طب یونانی کی تدوین میں ہندوؤں کی شرکت
۱۵ - ۹	خال، حافظ علی بہادر مئی ۱۹۵۹	طلسم ہوش ربا
۸ - ۳	حسن محمد (تصویر) طنز و مزاح نمبر اپریل ۱۹۷۳	طنز و مزاح کے نئے رجحانات
۲۳ - ۲۰	حسن محمد (تصویر) اکتوبر ۱۹۷۰	طہاس نامہ —
		سعادت یار خاں رنگین کے والد کی خودنوشت
		سوانح عمری
۳۲ - ۳۷	ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	ظفر کا دربار
۲۶ - ۲۳	مست، دینا ناتھ جنوری ۱۹۶۳	ظفر کا ہندی پنجابی کلام
۲۲ - ۱۶	شجاعت علی سندیلوی ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	ظفر کی شاعری میں وطنیت
۸ - ۳	اطہر بکرویز جولائی ۱۹۶۱	ظفر کی شاعری میں ہندوستانی تہذیب کے عناصر
۳۸ - ۳۳	عبدالباقی ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	ظفر کے عہد میں دہلی
	راشد، ن - م	ظفر علی خاں شاعر کی حیثیت سے

ع

۱۱ - ۹	جون ۱۹۸۰	سرور، آل احمد	عابد صاحب - ایک دانشور
۱۸ - ۱۶	جون ۱۹۸۰	وحید اختر	عابد صاحب کا طرز فکر
۳۰ - ۳۳	جون ۱۹۸۰	شہاب الدین دستوی	عابد صاحب کی سیاسی بصیرت (ہندوستانی مسلمان "آئینہ ایام" کی روشنی میں)
۳۰ - ۱۹	جون ۱۹۸۰	صالحہ عابد حسین	عابد صاحب کی شاعری
۳۳ - ۳۱	جون ۱۹۸۰	فاروقی، نثار احمد	عابد صاحب کی مذہبی فکر
۳۷ - ۳۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	انگد سنگھ	عالم کی ہندی شاعری
۳۱ - ۲۸	اپریل ۱۹۶۸	ملا، آنند زرائن	عالمی نظام میں انسان کے بنیادی حقوق اور آئین ہند میں ان کا تحفظ
۲۹ - ۲۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عبد الجلیل انصاری - مصور و مفکر (تصویر اور آرٹ)
۳۹ - ۳۷	مارچ ۱۹۶۸	اکمل یوبی	عبدالحق حامد تارحان کے ... ہندوستان سے متعلق ترکی ڈرامے
۲۱ - ۱۶	اکتوبر ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	عجب آزاد مرد تھا (راجندر سنگھ بیدی کے بارے میں کیفی اعظمی سے گفتگو)
۱۳ - ۱۲	اپریل ۱۹۵۳	جعفری، سید اطہر حسین	عراق کا ایک غیر معروف فرقہ - مندائی
۳۶ - ۳۳	مارچ ۱۹۷۱	آفاق، سعد الحسن	عرب اور علم کیمیا
۲۵ - ۲۰	دسمبر ۱۹۶۱	یوسف، مرزا محمد	عربوں کے علم الہیت پر ہندو جیوتش کا اثر
۵۳ - ۵۱	اکتوبر ۱۹۵۱	عبدالرزاق، طبع آبادی	عربی زبان میں عشق و محبت کے الفاظ
۳۶ - ۳۳	نومبر ۱۹۶۸	عبدالرحمان، صلیح الدین	عرش ملیانی
۳۳ - ۲۹	اکتوبر ۱۹۶۸	عبدالرحمان، صلیح الدین	عرش ملیانی
۲۰ - ۱۷	فروری ۱۹۷۵	رخساں نیر	عرش ملیانی
۲۶ - ۲۱	مارچ ۱۹۷۵	جعفر، حسین مرزا	عروج کی تین مجلسیں
۳۵ - ۳۲	مئی ۱۹۷۹	بیگ، مرزا اکبر علی	عزیز مرزا حیات، شخصیت اور کارنامے
۱۲ - ۱۱	نومبر ۱۹۷۶	جعفر رضا	عصری آگہی کا مسئلہ
۳۰ - ۲۶	صوفت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	گزنہ چندن	عصری اردو صحافت اور مسائل
۱۳ - ۱۱	جون ۱۹۷۲	سحر، ابوالفیض	عصمت چغتائی اور قرۃ العین حیدر - ایک انٹرویو

۲۰ - ۱۷	مئی ۱۹۸۱	منظہر امام	عصمت چغتائی کی افسانہ نگاری
۱۵ - ۹	فروری ۱۹۸۲	غیاث اقبال	عصمت اور منٹو کے یہاں عورت کا تصور
۲۸ - ۲۷	ستمبر ۱۹۶۳	اعظمی، فیض الرحمان	عطیہ کے خطوط موسومہ شبلی
۲۰ - ۱۲	مارچ ۱۹۵۴	باقر مہدی	عقل اور عشق (اقبال کی نظریں)
۴۷ - ۴۴	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	فراق گورکھپوری	علامہ اقبال سے متعلق خوش فہمیاں
۴۰ - ۳۹	نومبر ۱۹۸۰	اقبال، محمد (تصویر)	علامہ اقبال کی مختصر کتابیات ہندوستان میں (کتاب کی فہرست)
۴۹ - ۴۵	۱۵ فروری ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	علامہ اقبال کے متضاد نظریے
۲۰ - ۱۸	یکم فروری ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	علامہ اقبال کے متضاد نظریے
۲۹ - ۲۷	دسمبر ۱۹۷۶	شعلہ، دوار کا داس	علامہ اقبال — دیدہ و شنیدہ
۴۱ - ۳۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	علامہ اقبال کی فکری وحدت یا تضاد
۵ - ۳	مارچ ۱۹۸۰	شہاب الدین دسنوی	علامہ سید سلیمان ندوی
۱۱ - ۴	نومبر ۱۹۴۸	عرش بلسیانی	علامہ کیفی (تصویر)
۱۲ - ۸	مارچ ۱۹۷۵	منظہر امام	علی عباس حسینی کا اولین افسانہ (تصویر)
۲۷ - ۲۴	یکم فروری ۱۹۴۹	خان، مظفر شاہ	علی عباس حسینی کی افسانہ نگاری
۱۶ - ۱۰	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	شمس کنول	علم موسیقی
۳۸ - ۳۶	ستمبر ۱۹۷۹	ابوذر عثمانی	عملی تنقید کیا ہے
۷۱ - ۶۸	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	ادیب لکھنوی، جی ایل	عوامی اسٹیج
۹۰ - ۸۵	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	دیویندر ستیا رتھی	عوامی مصوری کی روایت
۸۱ - ۷۸	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	لومیو، آر۔ ایل ہارتھو	عوامی مصوری — ایک مطالعہ (تصاویر)
۲۳ - ۱۹	جون ۱۹۷۸	قیصر شمیم	عوامی تریل
۱۸ - ۱۴	مارچ ۱۹۸۱	خلیق انجم (تصویر)	عود ہندی کا ایک پراسرار اڈیشن
۲۸ - ۲۴	ستمبر ۱۹۵۷	انعام دار، انصار فضلی	عورت کا تصور پریم چند کے ناول کی روشنی میں
۳۷ - ۳۳	نومبر ۱۹۵۱	اختر علی تلہری، سید	عورت کے بارے میں
۲۷ - ۲۱	مارچ ۱۹۵۰	جلیل احمد، خواجہ	شوہنہار اور جوشن اور اقبال کے خیالات
۵۲ - ۴۸	جولائی ۱۹۵۰	فرقت، غلام احمد	عورت کا مقسوم
۱۶ - ۱۴	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	ہمایوں کبیر	عہد قدیم اور عہد وسطیٰ میں ہندوستانی تعمیرات

عہد ظفر کے شعراء (تصاویر و تصویر کا عکس)
عہد گپتا کی نقاشی
عہد جاہلیت کی عربی شاعری

ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲ ۲۶ - ۳۶
۱۵ ستمبر ۱۹۴۹ ۱۵ - ۱۶
۱۵ فروری ۱۹۳۵ ۲۲ - ۲۵

فاروقی، نثار احمد
احمد، سید شمشاد
احمد علی، سید

غ

۲۶ - ۱۹	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	رفعت، مبارز الدین	غاروں کا فن تعمیر
۲۳ - ۳۱	جنوری ۱۹۷۶	جرم محمد آبادی	غازی پور کا ایک گنہگار شاعر
۱۲۳ - ۱۲۰	یکم جون ۱۹۳۷	حسن، آغا حیدر	غالب
۲۸ - ۳۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	مسیح الزماں	غالب
۲۸ - ۲۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	فاروقی، خواجہ احمد	غالب اور آرزو
۱۳ - ۳	مارچ ۱۹۵۸	عرشی، امتیاز علی	غالب اور برہاں
۲۰ - ۸	فروری ۱۹۶۲	ظ - انصاری	غالب اور پوشکن (ایک مطالعہ)
۲۳ - ۱۸	فروری ۱۹۷۳	فاروقی، شمس الرحمان	غالب اور جدید ذہن
۱۶ - ۱۴	مارچ ۱۹۷۳	محسن، محمد	غالب اور جدید ذہن
۳۰ - ۲۹	فروری ۱۹۷۹	اقبال مسعود	غالب اور جے پور
۱۲ - ۹	ستمبر ۱۹۵۲	کیفی، برج موہن داتا تریہ	غالب اور اردو خطوط نویسی
۲۱ - ۱۷	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عبدالودود، قاضی	غالب اور ذال فارسی
۲۱ - ۱۸	مئی ۱۹۵۸	شعیب اعظمی	غالب اور شاعرانہ تعلی
۱۲ - ۹	فروری ۱۹۷۱	شکیب، ضیاء الدین احمد	غالب اور شہزادگان میسور
۱۲ - ۱۰	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	شاہد صدیقی	غالب اور عارف
۳۶ - ۳۳	فروری ۱۹۷۲	امید، علی عباس	غالب اور علی اکبر غالب
۱۷ - ۱۴	دسمبر ۱۹۸۰	حسن، محمد	غالب اور عہد غالب
۵ - ۴	فروری ۱۹۸۰	یوسف ٹینگ	غالب اور غنی کاشمیری
۵۰ - ۴۹	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	عباسی، علی حماد	غالب اور قنوطیت
۳۹ - ۳۸	اپریل ۱۹۵۰	مرتضیٰ حسین	غالب اور قید
۱۲ - ۹	فروری ۱۹۶۵	رضوی، نیر مسعود	غالب اور مرزا رجب علی بیگ سرور
۵۷ - ۵۳	اگست ۱۹۵۱	احمد، مختار الدین	غالب اور مفتی میر محمد عباس
۳۹ - ۳۹	میر نمبر مارچ ۱۹۸۳	فاروقی، شمس الرحمان	غالب اور میر - مطالعے کے چند پہلو
۱۰ - ۴	مارچ ۱۹۸۵	شیمیم حنفی	غالب اور نشاۃ ثانیہ
۳۰ - ۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	خاں، کاظم علی	غالب اور نیر درخشاں

۹ - ۸	فروری ۱۹۶۶	ہارون، محمد	غالب پر حیثیت طیب
۳۵ - ۲۷	فروری ۱۹۶۲	صدیقی، محمد عتیق	غالب پر پہلا اہم مضمون
۱۵ - ۱۳	مارچ ۱۹۸۶	شمیم حنفی	غالب - تہذیب و تجربے کا سفر
۲۰ - ۱۶	فروری ۱۹۷۸	شکیل الرحمان	غالب - جمالیاتی داستانی رجحان
۸ - ۶	اپریل ۱۹۵۲	حسن عسکری	غالب خیام کے رنگ میں
۱۹ - ۱۶	مارچ ۱۹۷۲	عرشی زارہ، اکبر علی خاں	غالب سے روایات
۳۸ - ۲۷	جولائی ۱۹۶۹	خاں، رشید حسن	غالب سے متعلق کچھ مطبوعات
۲۳ - ۲۱	دسمبر ۱۹۸۰	حنیف نقوی	غالب سے منسوب ایک شعر تصحیح کیا ہوا
۱۹ - ۱۷	دسمبر ۱۹۵۲	فاروقی، خواجہ احمد	غالب کا اردو دیوان (غالب کا تصحیح کیا ہوا)
۶ - ۳	فروری ۱۹۷۰	عرش طیبانی	غالب کا انا
۹ - ۳	فروری ۱۹۶۱	نادیم سیتاپوری	غالب کا ایک چہیتا شاگرد
۳۶ - ۳۵	مئی ۱۹۵۲	حمیدہ سلطان	غالب کا ایک شعر
۲۰ - ۱۷	فروری ۱۹۵۷	مالک رام	غالب کا ایک شعر
۵ - ۳	فروری ۱۹۵۵	آرزو، مختار الدین احمد	غالب کا ایک غیر مطبوعہ خط اور چند اصلاحیں
۸ - ۳	فروری ۱۹۶۵	مالک، رام	غالب کا ایک نیا خط
۹ - ۳	جون ۱۹۶۲	اعجاز حسین	غالب کا تنقیدی شعور
۶ - ۳	جولائی ۱۹۶۹	عرشی، امتیاز علی	غالب کا خود نقل کردہ نسخہ دیوان اردو
۳۵ - ۳۲	اپریل ۱۹۶۳	ثمینہ شوکت	غالب کا سن ولادت (نئے مواد کی روشنی میں)
۵۶ - ۵۲	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	شیدا، راجندر ناتھ	غالب کا شعور ایک مطالعہ
۳۰ - ۲۷	فروری ۱۹۶۸	وجاہت علی سندیلوی	غالب کا غیر متبادل کلام
۴۴ - ۴۳	فروری ۱۹۷۳	نریش	غالب کا فلسفہ حیات
۲۱ - ۱۵	فروری ۱۹۵۶	فاروقی، خواجہ احمد	غالب کا قیام اگرہ اور تذکرہ سرور
۱۵ - ۹	فروری ۱۹۷۲	حسن، محمد	غالب کا نثری اسلوب
۱۷ - ۱۶	فروری ۱۹۷۲	فیض احمد فیض	غالب کی ایک اردو غزل
۱۹ - ۱۶	جولائی ۱۹۸۲	حنیف نقوی	غالب کی ایک غزل اور میرزا یوسف
۲۲ - ۲۲	فروری ۱۹۵۶	احمد، مختار الدین	غالب کی ایک مہر
۸ - ۴	جون ۱۹۵۵	منظور الحسن برکاتی	غالب کی ایک نادر فیصلہ کن تحریر
۴۱ - ۳۸	فروری ۱۹۸۱	برجندر سیال	غالب کی ترجمانی انگریزوں کی زبانی (غالبیات میں ایک نئی جہت - ایک نئی کاوش)
۱۷ - ۱۳	۱۵ فروری ۱۹۳۷	خاں، حمید احمد	غالب کی خانگی زندگی کی ایک جھلک

۷ - ۶	جولائی ۱۹۸۳	رضاء کالی داس گپتا	غالب کی زندگی میں مہر نیم روز کی اشاعتیں
۳۰ - ۳۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	سعیدہ طاہرہ صدیقی	غالب کی شاعری میں جنت کا تصور
۳۸ - ۳۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	سلیم اختر	غالب کی شاعری میں جنس
۳۸ - ۳۴	فروری ۱۹۵۳	حسن عسکری	غالب کی فارسی اور تنقیص واردات
۴۶ - ۴۵	فروری ۱۹۷۳	رستوگی، تارا چرن	غالب کی فارسی رباعیاں
۲۲ - ۱۷	فروری ۱۹۶۷	اسد الزماں	غالب کی قوت مشاہدہ
۱۰ - ۵	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عقیق، محمد	غالب کی کہانی خود ان کی زبانی
۵۱ - ۴۷	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرشی، امتیاز علی	غالب کے اپنے کلام پر اصلاحیں
۳۱ - ۲۷	فروری ۱۹۵۷	عطا کا کوی	غالب کے اردو دیوان کی اشاعتیں (خود غالب کی زندگی میں) (دیوان کے ایڈیشن کا عکس)
۲۲ - ۱۷	اپریل ۱۹۶۳	حنیف نقوی	غالب کے ایک باکمال شاگرد ولایت علی خاں ولایت و عزیز
۲۵ - ۲۲	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	اثر لکھنوی	غالب کے بعض اشعار کے مطالب
۵ - ۳	یکم نومبر ۱۹۴۹	گیفی، برجیوین دتتا تریہ	غالب کے پانچ شعر
۱۵ - ۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	عبادت بریلوی	غالب کے تغزل کا سماجی پہلو
۴۷ - ۴۴	مارچ ۱۹۵۱	فاضل، مرتضیٰ حسین	غالب کے تین خط اور ایک تحریر
۲۱ - ۱۹	مئی ۱۹۵۲	احمد، مختار الدین	غالب کے تین غیر مطبوعہ خطوط
۱۱ - ۴	جولائی ۱۹۵۶	حسن، محمد	غالب کے چند اہم نقاد
۲۳ - ۱۹	فروری ۱۹۷۳	عرش ملیانی	غالب کے چند باکمال شاگرد
۲۴ - ۲۱	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	وجاہت علی سندیلوی	غالب کے چند قلم زدہ اشعار
۳۳ - ۲۷	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	نادم سیناپوری	غالب کے حریف - زہرہ و مشتری
۱۰ - ۳	مارچ ۱۹۶۷	احمد، مختار الدین	غالب کے خطوط: ایک قدیم مجموعے میں
۱۷ - ۱۳	اگست ۱۹۵۲	عبدالودود، قاضی	غالب کے خطوط صفیر بلگرامی کے نام (صفیر کی تصویر)
۲۰ - ۱۴	فروری ۱۹۶۲	قدرت نقوی	غالب کے خطوط کی تاریخیں اور ترتیب
۱۷ - ۱۱	مارچ ۱۹۶۳	نادم سیناپوری	غالب کے دو اور خط
۲۷ - ۲۶	فروری ۱۹۷۳	نیر مسعود	غالب کے دو شعر
۱۶ - ۱۱	ستمبر ۱۹۶۱	وجاہت علی سندیلوی	غالب کے شریک غالب
۱۷ - ۱۵	فروری ۱۹۷۳	ظ - انصاری	غالب کے غیر ملکی مطالعے کے چند گوشے
۲۳ - ۲۱	فروری ۱۹۷۵	کلیم سہسرامی	غالب کے فکر و فن کا تجزیہ
۴۵ - ۴۰	فروری ۱۹۶۸	نقوی، عبدالقدوس	غالب کے کلام میں تکرار

۱۵ - ۱۲	مئی ۱۹۷۰	آفاق احمد (تصویر)	غالب کے نو دریافت خطوط (خطوط کا عکس)
۱۶ - ۱۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	خورشید، عبدالسلام	غالب کے ہندو شاگرد
۱۲ - ۷	فروری ۱۹۶۸	صدیقی، ظہیر احمد	غالب وفانی
۱۳ - ۱۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	عطاء اللہ پالوی	غزل کا مستقبل — میری نظریں
۵۸	ستمبر ۱۹۵۷	احتشام حسین	غزل کا مستقبل
۶ - ۳	فروری ۱۹۶۲	فراق گورکھپوری	غزل کیا ہے
۱۲ - ۹	جولائی ۱۹۷۶	اختر انصاری	غزل کی تنقید
۲۷ - ۲۶	یکم جون ۱۹۴۳	کیفی دہلوی، اینڈ تاجپورین ڈناتریہ	غزل کی مقبولیت
۲۳ - ۲۲	جون ۱۹۸۵	وامق جون پوری	غزل در غزل
۹ - ۷	جولائی ۱۹۸۳	ابن فرید (تصویر)	غزل — رود و شعور کی تکنیک
۵۴ - ۴۴	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	خال، رشید حسن	غزلیاتِ حالی کا جائزہ
۳۲ - ۲۸	فروری ۱۹۷۴	رضا، کالی داس	غزل قدسی اور تفسیر غالب
۵۹ - ۵۴	حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	اعظمی، عبداللطیف (تصویر)	غلطی ہائے مضامین
۲۱ - ۱۵	اپریل ۱۹۸۳	برق، طلحہ رضوی	غنی بنارسی
۲۸ - ۲۶	مئی ۱۹۷۷	خیال، غلام نبی	”آں یوسف گم گشتہ بازار قصیدہ“
۲۳ - ۲۰	مارچ ۱۹۵۵	گفتنیام سیٹھی	غنی کشمیری
۲۶ - ۲۱	دسمبر ۱۹۸۶	جمشید قمر	غواصی - دکن کا ملک الشعرا
۱۵ - ۹	دسمبر ۱۹۸۶	وہاب اشرفی (تصویر)	غیاث کا تخلیقی ذہن - چند گوشے
۸ - ۶	دسمبر ۱۹۸۶	پاشا، احمد جمال (تصویر)	غیاث احمد گدی کی افسانہ نگاری
			غیاث احمد گدی میرے دوست

ف

۲۹ - ۲۶	نومبر ۱۹۶۷	نامی انصاری	فارسی اور اردو غزل کے ہم طرح مضامین
۸ - ۳	ستمبر ۱۹۶۵	عشرت، امرت لال	فارسی جدید کے چند دلچسپ پہلو
۳۱ - ۲۸	یکم مئی ۱۹۴۷	جوش ملیحانی، بھورام	فارسی کا ایک گمنام پنجابی شاعر
۹ - ۴	جون ۱۹۶۶	سروش طباطبائی	فارسی کی ایک بیش بہا غیر مطبوعہ مثنوی
۴۲ - ۳۷	جولائی ۱۹۶۶	سروش طباطبائی	فارسی کی ایک بیش بہا غیر مطبوعہ مثنوی
۳۸ - ۳۳	اکتوبر ۱۹۷۶	توحید عالم	فارسی کے ہندو تذکرہ نگار
۸ - ۶	جولائی ۱۹۸۱	علبدی، امیر حسن	فارسی میں حدیث بنارس

۲۱ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۶۷	عابدی، امیر حسن	فارسی میں حدیث کشمیر
۳۸ - ۳۳	نومبر ۱۹۶۷	قریشی، شمیم احمد	فارسی میں کالی داس کے دو ڈرامے (شکنتلا اور وکرم اردشیم)
۹ - ۷	نومبر ۱۹۷۲	عابدی، امیر حسن	فارسی میں ہندوستانی قصے
۳۷ - ۳۳	اپریل ۱۹۵۰	انصاری، فرحت اللہ	فاشزم کے روپ
۲۹ - ۲۷	یکم اپریل ۱۹۳۷	تالش دہلوی	فانی اور اس کا عمومی احساس (تصویر)
۸ - ۵	ستمبر ۱۹۷۹	صدیقی، رشید احمد	فانی اور غالب
۱۲ - ۱۱	ستمبر ۱۹۷۹	عباس، اس۔ ایم	فانی بدایونی - فنکرو فن
۱۱ - ۸	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	م۔ ا۔ ج	فانی بدایونی
۳۸ - ۳۶	جون ۱۹۵۲	شکیل الرحمن	فانی کا غم
۲۶ - ۱۹	ستمبر ۱۹۵۳	صدیقی، ظہیر احمد	فانی کا فلسفہ غم و عشق
۸ - ۳	دسمبر ۱۹۵۹	اعظمی، فیض الرحمان	فانی میری نظر میں
۲۱ - ۸	اگست ۱۹۵۰	رضوی، مسعود حسن	فانزدہلوی (شمالی ہند میں اردو کا پہلا صاحب دیوان شاعر)
۲۰ - ۱۵	جون ۱۹۵۴	جعفری، اطہر حسین	فنز جرنلڈ مترجم رباعیات عمر خیام
۲۶ - ۲۳	جولائی ۱۹۴۴	عزیز احمد	فراق کی شاعری
۳۱ - ۱۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شمیم حنفی	فراق گورکھپوری
۳۲ - ۳۰	اپریل ۱۹۷۵	رفیعہ شبینم عابدی	فراق گورکھپوری اور رات
۴۲ - ۴۰	مارچ ۱۹۶۷	اثر فاروقی	فراق - منفرد رباعی گو
۱۹ - ۱۷	یکم فروری ۱۹۴۷	اثر لکھنوی	فرانسیسی افسانے اور فطرت نگاری
۲۵ - ۲۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	اثر لکھنوی	فرانسیسی افسانے اور فطرت نگاری
۳۶ - ۳۴	جنوری ۱۹۵۱	ناقب، کے۔ ایل	فرانسیس کے نظریات
۲۵ - ۲۳	یکم جولائی ۱۹۴۷	عبد الماجد	فرنگیوں کی اردو شاعری کی کہانی
۲۰ - ۱۲	جنوری ۱۹۵۴	شیر جنگ	فریدرش ولہلم نٹشے
۲۸ - ۲۷	جولائی ۱۹۵۱	سنت رام	فریڈرک پیکاٹ
۱۶ - ۹	اکتوبر ۱۹۸۴	فیروز احمد	فسانہ عجائب کا ایک اہم ایڈیشن
۱۲ - ۵	مئی ۱۹۸۶	جین، گیان چند (تصویر)	فسانہ عجائب کا ابتدائی متن
۷ - ۳	فروری ۱۹۸۴	جین، گیان چند (تصویر)	فسانہ عجائب سے متعلق کچھ تحقیقی مشاہدات
۴۳ - ۳۸	مئی ۱۹۶۳	سکھیت، کرپال سنگھ	فصلوں کے پنجابی لوک گیت
۲۲ - ۱۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	احمد، مختار الدین	فغان بے خبر میں غالب کا ذکر
۱۳ - ۱۰	مارچ ۱۹۷۳	اعجاز حسین	فنکرو فن

۳۸ - ۳۶	نومبر ۱۹۸۰	صغیر ابراہیم	فکرو فن کی معراج "کفن"
۸ - ۶	جنوری ۱۹۸۶	جوگندریال	فکشن کی تنقید
۳۰ - ۲۷	جون ۱۹۶۰	ہاشمی، شفیق الحسن	فلپینس کی تمدنی خصوصیات
۴۳ - ۴۱	دسمبر ۱۹۵۱	انور، ڈاکٹر عشرت حسن	فلسفہ
۱۲ - ۱۰	یکم جنوری ۱۹۴۹	عبیدالحق	فلسفہ اور حقیقت
۲۷ - ۱۸	نومبر ۱۹۴۸	اثر لکھنوی	فلسفہ کلام غالب پر ایک نظر
۱۵ - ۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۹	اثر لکھنوی	فلسفہ کلام غالب پر ایک نظر
۱۴ - ۱۱	یکم فروری ۱۹۴۹	اثر لکھنوی	فلسفہ کلام غالب پر ایک نظر
۴۰ - ۲۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	اقبال عظیم	فلموں کی ادبی اہمیت
۵۴ - ۴۹	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	محمود، حمید الدین	فلم کیسے بنتی ہے؟
۳۳ - ۳۱	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	اشک، پریم پال	فلموں میں پریم چند
۱۹ - ۱۶	ستمبر ۱۹۷۰	شنگلو، بدری پرشاد (تصویر)	فن اور اخلاقیات
۲۸ - ۲۶	اکتوبر ۱۹۷۶	عبدالمغنی	فن اور ناقد
۲۴ - ۱۴	مارچ ۱۹۸۲	برکاتی، منظور الحسن	فن تحقیق و تنقید کا گہرا شب چراغ
۱۱ - ۳	اپریل ۱۹۶۱	محمود نیازی	فن خوش نویسی
۲۹ - ۲۵	ستمبر ۱۹۷۳	ہاشمی، قمر اعظم	فن ڈراما کے ابتدائی آثار
۱۵ - ۵	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	شمس کنول	فن رقص
۳۶ - ۳۳	ستمبر ۱۹۵۲	اعظمی، خلیل الرحمان	فن کے دائرے
۳۰ - ۲۸	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	خال، ولایت حسین	فن موسیقی اور اس کے کچھ بڑے فن کار
۲۹ - ۲۸	جون ۱۹۸۴	حسینی، مہدی عباس	فنون لطیفہ - ایک تعارف
۵۰ - ۴۹	یکم ستمبر ۱۹۴۵	اطہر دہلوی	فورٹ ولیم کالج اور اردو ادب
۲۵ - ۲۲	جولائی ۱۹۵۳	انزرا میپوری، محمد علی خاں	فیروز رام پوری
۴۲ - ۴۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	عباسیہ جمیلہ	فیض احمد فیض
۱۱ - ۳	ستمبر ۱۹۶۰	خال، رشید حسن	فیض کی شاعری
۳۸ - ۳۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ماہر القادری	فیض جھنجھالی
۱۵	اکتوبر ۱۹۵۶	آرزو، مختار الدین احمد	فیض کی دو تحریریں

ق

۱۴ - ۱۱	ستمبر ۱۹۷۸	منصور عالم
۲۷ - ۲۶	یکم اپریل ۱۹۴۶	فرح سیوہاڑی

قاسمی عبدالودود بحیثیت محقق
قاسمی نذیر الاسلام - بنجال کا حب الوطن شاعر

۱۹ - ۲۳	ستمبر ۱۹۶۹	عرش مسیانی	قاضی نذر الاسلام اور قومی یک جہتی
۲۲ - ۲۴	یکم مئی ۱۹۴۷	یونس احمد	قاضی نذر الاسلام کی رومانی شاعری
۶ - ۱۰	اکتوبر ۱۹۸۱	کوثر چاند پوری (تصویر)	قائم چاند پوری کا فنی مرتبہ
۳۲ - ۳۶	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	سچین رائے	قبائلی دستکاری
۵۰ - ۵۱	نومبر ۱۹۵۱	فطرت حسن عباس	قدما اور تقلید فارسی
۳۱ - ۳۳	۱۵ اگست ۱۹۴۴	ہاشمی، نصیر الدین	قدیم اردو میں اسلامی قانون کی کتابیں
۱۳ - ۲۱	مئی ۱۹۸۶	فہمیدہ بیگم	قدیم اردو میں اسم جمع - کلمۃ الحقائق کا مطالعہ
۳۵ - ۳۷	یکم اگست ۱۹۴۴	سر یو استوا، شیا م جی	قدیم اردو شاعری میں محتاج اور مفلس
۲۴ - ۲۸	اگست ۱۹۵۱	اقتشام حسین	قدیم ہندوستانی مصوری
۱۷ - ۲۳	ہندوستان مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	واس، رام کرشن	قدیم ہندوستانی مصوری (تصاویر)
۲ - ۱۳	اکتوبر ۱۹۶۳	نقوی، سخی حسن	قدیم ہندوستان میں مذہب اور فلسفہ
۳۶ - ۴۱	دسمبر ۱۹۶۵	نقوی، سخی حسن	قدیم ہندوستان کا فن تحریر
۲۰ - ۲۳	دسمبر ۱۹۴۹	شمشاد احمد	قدیم ہند کی نوا بادیات
۲۱ - ۲۸	مئی ۱۹۵۰	امن، گوپی ناتھ	قدیم ہندی شاعری میں فارسی عربی کے لفظ
۴ - ۹	مئی ۱۹۷۶	جعفر حسین، مرزا	قدیم لکھنؤ
۱۸ - ۲۲	جولائی ۱۹۷۶	جعفر حسین، مرزا	قدیم لکھنؤ
۱۱ - ۱۵	فروری ۱۹۷۸	جعفر حسین	قدیم لکھنؤ کی تعزیر داری
۱۸ - ۲۳	مئی ۱۹۷۷	جعفر حسین	قدیم لکھنؤ کی طوائفیں
۹ - ۱۲	جولائی ۱۹۸۰	شیمم حنفی، چودھری محمد نعیم	قرۃ العین حیدر کے دونوں
۲۸ - ۳۲	اگست ۱۹۵۲	اشک، اوپندر ناتھ	قصبے کے کرکٹ کلب کا افتتاح
۳۰ - ۳۳	اپریل ۱۹۸۱	عزیز اندوروی	قصہ حاتم طائی کی داستانی اہمیت
۳۳ - ۴۲	اکتوبر ۱۹۶۰	نارنگ، گوپی چند	قصہ گل بکاؤلی
۳۳ - ۳۴	۱۵ فروری ۱۹۴۹	جین، گیان چند	قصہ گل بکاؤلی کی تاریخ اور مآخذ
۲۸ - ۳۲	جون ۱۹۵۹	مرتاض الدین، محمد	قطب مشتری
۵۵ - ۵۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	مائل نقوی	قلعہ رانیسن اور اس کے کتبات
۳۱ - ۳۴	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	میکش اکبر آبادی	قوالی
۴ - ۷	نومبر ۱۹۵۳	خاں، محمد اجمل	قومی ترانے
۶ - ۱۲	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	آزاد، اسرار احمد	قومی جدوجہد کے ڈھائی سو سال
۲۹ - ۳۰	جنوری ۱۹۷۳	رضوی، فضل امام	قومی شاعر - اقبال سہیل
۱۶ - ۱۷	فروری ۱۹۸۲	خاں، رفعت اختر	قومی یک جہتی کے محرک نظیر اکبر آبادی
۴۰ - ۴۲	۱۵ فروری ۱۹۴۷	جلال الدین	تیدخانہ (احمد علی کے افسانوں کا مجموعہ)

ک

۱۹ - ۱۶	مارچ ۱۹۷۴	شمیم احمد	کاشف الحقائق - ایک جائزہ
۳۳ - ۳۹	مئی ۱۹۸۲	ایمن منغل	کاغذ اور کینوس - ایک مطالعہ
۶ - ۴	سالنامہ شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	فاروقی، اظہر علی	کالی ماتا کے چرنوں میں - بنگلا چندی کاویہ
۵۱ - ۴۸	دسمبر ۱۹۵۱	شیدا، راجندر ناتھ	کامیابی اور اس کی اہمیت
۲۶ - ۲۱	ستمبر ۱۹۵۲	اعجاز حسین	کامیاب ادب اور ادیب
۴۵ - ۳۸	جنوری ۱۹۶۷	انجنیئر، اصغر علی	کانٹ
۳۶ - ۳۱	جنوری ۱۹۷۰	خاں، کاظم علی	کائنات اور اس میں حیات کے امکانات
۳۱ - ۳۰	یکم جنوری ۱۹۴۹	باقر رضوی	کتابوں کی نئی ایجاد
۳۹ - ۳۵	دسمبر ۱۹۶۸	صدیقی، محمد نعیم ندوی	کتب خانہ دارالمصنفین کے چند اہم مخطوطات
۲۶ - ۲۱	جون ۱۹۷۱	عابد پشاوری	کچھ اسد اور غالب تخلص کے بارے میں
۱۶ - ۱۴	۱۵ اپریل ۱۹۴۴	زیدی، علی جواد	کچھ ترقی پسند ادب کے بارے میں
۱۰ - ۹	اپریل ۱۹۷۹	سید حسن	کچھ حشر سے متعلق
۳۰ - ۲۶	نومبر ۱۹۵۵	تمکین کاظمی	کچھ داغ سے متعلق
۱۱ - ۱۰	مارچ ۱۹۷۲	عرشی، امتیاز علی	کچھ غالب سے متعلق
۱۵ - ۹	فروری ۱۹۵۷	عرشی، امتیاز علی	کچھ غالب سے متعلق
۳۱ - ۲۷	جولائی ۱۹۷۱	عابد پشاوری	کچھ غالب اور اسد تخلص کے بارے میں
۳۸ - ۳۷	غالب نمبر، فروری ۱۹۵۹	فرح جلالی	کچھ غالب کے بارے میں
۲۳ - ۲۱	یکم جنوری ۱۹۴۷	محمود اکبر آبادی	کچھ غزل کے بارے میں
۲۵ - ۲۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	محمود اکبر آبادی	کچھ غزل کے بارے میں
۱۱۹ - ۱۱۷	یکم جون ۱۹۴۷	صدیقی، ڈاکٹر عبدالستار	کچھ غیر لفظ اردو میں
۱۵ - ۱۳	مارچ ۱۹۷۲	فاروقی، نثار احمد	کچھ نسخہ امروہہ کے بارے میں
۵۹ - ۵۶	ستمبر ۱۹۵۰	انصاری، فرحت اللہ	کد مہ کی چھاؤں
۱۸ - ۱۴	جولائی ۱۹۵۰	فیض الرحمان	کرشن چندر اور اس کا آرٹ
۱۰ - ۶	اپریل ۱۹۸۱	صدیقی، عظیم الشان	کرشن چندر - ذہنی اور فنی سفر
۱۹ - ۱۵	یکم جنوری ۱۹۴۵	احتشام حسین	کرشن چندر کی افسانہ نگاری (تصویر ٹائٹل پر)
۱۳ - ۱۱	اپریل ۱۹۸۱	صادق	کرشن چندر کے افسانے کا معنوی مزاج

۸۲-۷۷	موسیقی نمبر، اگست ۱۹۵۶	مورتی، بی سمبھا	کرناٹکی موسیقی
۳۹-۳۵	جون ۱۹۶۹	ذکیہ انجم	کشمیر اور اردو شاعری
۴۱-۳۷	جنوری ۱۹۷۸	قیصر قلندر	کشمیر اور اردو شاعری
۳۰-۲۷	فروری ۱۹۷۱	کول، بشمبر ناتھ	کشمیر اور رواداری
۲۷	ستمبر ۱۹۶۹	کیمو، ایم ایل	کشمیر کا احیاء نو۔ ڈراما
۲۶-۲۵	ستمبر ۱۹۶۹	فراق، غلام نبی	کشمیر کا احیاء نو۔ کشمیری ادب
۴۶-۴۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	پر دیسی، پریم ناتھ	کشمیر کا ایک زندہ جاوید شاعر غنی کشمیری
۲۱-۱۹	کشمیر نمبر، جنوری ۱۹۶۹	لون، محمد علی	کشمیر کی ادبی سرگرمیاں اور مشاعرے
۲۰-۱۸	کشمیر نمبر، نومبر ۱۹۷۵	نسیم السحر	کشمیر کی اردو ادبیات
۲۰-۱۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	نہرو، جواہر لال	کشمیر کی جھلکیاں
۱۷-۱۴	کشمیر نمبر، نومبر ۱۹۷۵	آزردہ، محمد زماں (تصویر)	کشمیر کے اردو ادیب
۴۳-۴۲	جنوری ۱۹۸۲	ساقی، موتی لال	کشمیر کے لوک ادب میں جھولے کے گیت
۳۶-۳۳	لوک گیت نمبر	ساقی، موتی لال	کشمیر کے لوک گیت
	جنوری ۱۹۷۵		
۴۴-۴۲	کشمیر نمبر، فروری ۱۹۷۲	حامدی کشمیری	کشمیر میں اردو تدریس کے مسائل
۲۷-۲۳	کشمیر نمبر، جنوری ۱۹۶۹	جیل خانی، موتی لال	کشمیر میں جدید آرٹ کی تحریک (تصاویر)
۲۲-۱۹	اپریل ۱۹۷۰	بہار، شیام لال در (تصویر)	کشمیر میں سیکولر ازم کی روایت
۳۱-۲۹	کشمیر نمبر، فروری ۱۹۷۲	واتل، نند لال	کشمیر میں صحافت کی تاریخ
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۶۹	لون، علی محمد	کشمیر میں فنون لطیفہ کا احیاء نو۔ سنگیت
۱۳-۱۰	کشمیر نمبر، نومبر ۱۹۷۵	قیصر قلندر (تصویر)	کشمیری ریڈیو ڈراما۔ ایک تعارف
۵۳-۵۲	جنوری ۱۹۵۰	اے غنی	کشمیری رسم الخط
۲۰-۱۸	مارچ ۱۹۵۰	کیلاش ماہر	کشمیری زبان اور ادب
۴۱-۴۰	جون ۱۹۶۸	خیال، غلام نبی	کشمیری زبان کی مثنویاں۔ برزیمہ
۴۶-۴۲	جون ۱۹۵۳	امین کامل	کشمیری زبان میں شادی بیاہ کے گیت
۲۲-۲۱	کشمیر نمبر، نومبر ۱۹۷۵	منظور عازم	کشمیری شاعرات
۱۱-۸	فروری ۱۹۷۰	خیال، غلام نبی (تصویر)	کشمیری شاعری پر غالب کا اثر
۶۰-۵۸	ہندوستانی مصوری نمبر	بامزنی، پی۔ این کے	کشمیری مصوری
	اگست ۱۹۶۰		
۷۷-۷۳	فن تعمیر نمبر، اگست ۱۹۶۲	بامزنی، پی۔ این کے	کشمیری فن تعمیر
۴۷-۴۳	دشکاری نمبر، اگست ۱۹۶۵	کیرے، کلایس ڈونگر	کشمیر کی شاعری کی منہ بول بندی
۴۸-۴۲	پریم چند نمبر، اگست ۱۹۸۰	قاسمی، ابوالکلام	کفن کے حوالے سے پریم چند کی پہچان

۱۹ - ۱۶	اپریل ۱۹۷۹	انصاری، اسلوب احمد	کلام اقبال - پر مزید فکر و تامل کی ضرورت
۱۹ - ۹	جنوری ۱۹۸۲	خال، کاظم علی	کلام امیر المذہب تسلیم قدیم مآخذوں میں
۳۱ - ۳۸	نویس نمبر جون ۱۹۷۵	ظ - انصاری	کلام انیس میں آوازوں کا دروبست
۴۷ - ۴۵	جولائی ۱۹۵۰	خورشید ظفر	کلام رجا پر طاہرہ منظر
۱۱ - ۸	مارچ ۱۹۵۳	اسلام حسین	کلام ریاض کے تین پہلو
۳۳ - ۲۹	ستمبر ۱۹۶۹	حمیدہ سلطان	کلام عارف پر ایک منظر
۶ - ۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	خال، مسعود حسین (تصویر)	کلام غالب کے صوتی آہنگ کا ایک پہلو
۴۷ - ۴۳	فروری ۱۹۶۶	نعیم الدین	کلام غلام حسین میں ہندوستانی اور اتحاد پسندی کے عناصر
۴۵ - ۴۰	فروری ۱۹۵۷	فضیل جعفری	کلام فراق میں غنائی عناصر
۱۰ - ۶	جون ۱۹۵۹	ل، احمد	کلام وحشت کا ترقی پسندانہ پہلو
۱۰ - ۴	ستمبر ۱۹۶۳	عطا و ہدائی	کلاسیکی نظم (منظم عالیہ، منظم جاوداں)
۲۶ - ۱۸	ستمبر ۱۹۸۳	قیمہ قلندر	کلاسیکی موسیقی - ایک جائزہ
۲۸ - ۲۶	مارچ ۱۹۷۲	بھٹا چاریہ، شانتی رجن	کلکتے کی آب و ہوا اور غالب
۴۰ - ۳۸	اپریل ۱۹۶۶	عرفان، عبدالرب	کلیاتِ ردوین - خسرو کا ایک قلمی نسخہ
۳۸ - ۲۷	مارچ ۱۹۶۶	ادیب، مسعود حسن رضوی	کلیات میر حسن - ایک معلوماتی مطالعہ
۴۱ - ۳۸	مئی ۱۹۵۰	شمس بریلوی	کلیم الدین احمد اور اردو تنقید
۶۵	اگست ۱۹۵۰	راگھون، رام نکشی	کناری تنقید
۵۵ - ۵۲	اگست ۱۹۵۴	ایچ۔ ایس۔ پاٹل / حسینی، مہدی عباس	کنڈا ایک ایکٹ کے ڈرامے
۶۸ - ۶۴	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	نانک، ایچ ایم	کنز شاعری
۷۳ - ۷۷	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	نارنگ، گوپی چند	کیفی، دتا تریہ کی خدمات

گ

۶ - ۴	اکتوبر ۱۹۵۰	خال، عبدالمجید	گاندھی جی اور اتحاد مذاہب
۵۲ - ۴۷	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	نریندر نیشنل	گاندھی جی اور ہندوستانی عورت کے مسائل
۹ - ۶	جون ۱۹۸۱	مدنی، ظہیر الدین	بجرات کے اُمرار اور اردو ادب
۴۸ - ۴۶	لوک گیت نمبر جنوری ۱۹۷۵	وارث علوی	بجرات کے لوک گیت

- گجرات میں اردو
- ۶۹ - ۶۶ وارث علوی (تصویر) اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۲
- ۳۵ - ۳۰ نادل منصور، محمد علوی، جمیل کلیمی، رشید افروز حبیب الرحمان غزنوی مارچ ۱۹۵۶
- ۲۳ - ۱۸ گجراتی زبان و ادب پر عربی فارسی اور اردو کے اثرات حبیب الرحمان غزنوی اپریل ۱۹۵۶
- ۷۶ - ۷۲ علوی، وارث جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
- ۲۳ - ۲۳ خاں، اکرام حسین یکم جنوری ۱۹۴۷
- ۱۷ - ۱۶ ارشد، اعجاز علی (تصویر) دسمبر ۱۹۸۶
- ۲۸ - ۲۳ مدنی، ظہیر الدین نومبر ۱۹۵۰
- ۲۳ - ۲۰ شاہدہ سحید اکتوبر ۱۹۶۳
- ۲۱ - ۱۶ عمر، محمد نومبر ۱۹۶۹
- ۲۳ - ۲۲ راز، رام آسرا نومبر ۱۹۶۹
- ۱۵ - ۱۳ خواجہ غلام السیدین نومبر ۱۹۶۹
- ۱۸ - ۱۶ فاروقی، محمد حامد (تصویر) ستمبر ۱۹۸۳
- ۱۲ - ۸ صفدر آہ جنوری ۱۹۷۲
- ۲۲ - ۲۱ جین، گیان چند (تصویر) اگست ۱۹۸۶
- ۹ - ۴ عتیق صدیقی، محمد ستمبر ۱۹۵۹
- ۲۶ - ۲۲ شمشاد احمد جولائی ۱۹۵۱
- ۲۳ - ۲۲ قادری، نذر الحسن اپریل ۱۹۸۲
- ۹ - ۶ دیویندر استر (تصویر) اکتوبر ۱۹۸۲
- ۲۳ - ۲۹ حامد، سید فروری ۱۹۷۷
- ۶۸ - ۶۶ عابد سہیل نومبر ۱۹۵۶
- ۳۲ - ۳۰ جاوید نومبر ۱۹۵۶
- ۲۱ - ۱۸ دانی، محمد اسد اللہ اپریل ۱۹۸۲
- ۳۵ - ۳۳ ضیا، غلام حسین ستمبر ۱۹۷۷
- ۱۴ - ۷ شیدا، راجندر ناتھ اکتوبر ۱۹۵۳
- ۵۸ - ۵۶ یونس، محمد پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰
- ۳۷ - ۳۴ مجیب، محبوب اللہ نومبر ۱۹۶۱
- گجراتی شاعری
- گجراتی میں نئے ادبی رجحانات
- گدی کا افسانہ : تچ دو تچ دو - تجزیہ تحلیل
- گر و با
- گر زارہ اپاراؤ (جدید تلگو ادب کے معمار)
- گر و نانک اسلام اور تصوف
- گر و نانک اور مذہبی رواداری
- گر و نانک کی تعلیم
- گر و ہوال کے لوک گیت
- گسائیں تلسی داس کی حیات
- گفتار غالب
- گل کرسٹ اور اس کی تصانیف
- نئے ماخذ کی روشنی میں
- گلیری جی
- گننام مجاہد
- گم شدہ ہیرو کی تلاش
- گنگا جمنی طلسم (خواجہ حسن نظامی)
- گوتم بدھ کا فلسفہ اخلاقیات
- گوتم بدھ کا تصور غم
- گو جری زبان اور محققین
- گو جری لوک گیت
- گوودان اور ترقی پسند نقاد
- گوودان تصنیف یا ترجمہ
- گیارہویں اور ۱۲ ویں صدی میں ہندوستان کی تہذیبی اور سماجی حالت

لوگ گیت نمبر جنوری ۱۹۷۵ ۲ - ۷
یکم اگست ۱۹۴۵ ۲۳ - ۲۷

عنوان چشتی
سحر صہبائی

گیت کا اسلوب
گیتوں میں شاعری

ل

۳۵ - ۱۷	جولائی ۱۹۶۶	عشرت، امرت لعل	لالہ سری رام کے فارسی مخطوطات
۶ - ۳	یکم جون ۱۹۴۹	کیفی، برتھمن دتا تریہ	لالہ سری رام مؤلف خزانہ جاوید (تصویر)
۱۴ - ۳	اپریل ۱۹۸۵	رضاء، کالی داس گپتا	لالہ کیول رام ہوشیار اور رسالہ شمع عرفان
۱۵ - ۲۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	عبدالغنی لدائی	لدائی زبان کا ارتقا
۵۲ - ۵۱	اگست ۱۹۵۲	نوز چھتن پہونچک لدائی	لدائی شاعری
۱۵ - ۱۰	جنوری ۱۹۸۴	خال، کاظم علی (تصویر)	لطائف غیبی پر ایک نظر
۲۵ - ۲۰	اپریل ۱۹۸۱	سید احمد	نعت اجد شمار - ایک تعارف
۲۴ - ۲۰	جنوری ۱۹۸۲	سید احمد	نعت اجد شمار
۲۱ - ۲۰	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	یگانہ چنگیزی	لفظ سوہن کی تحقیق
۴۶ - ۴۱	فروری ۱۹۷۴	احمد، حسن الدین	لفظ نوردی
۱۶ - ۱۵	جولائی ۱۹۷۸	رضوان احمد	لوٹے قدموں کی چاپ
۱۹ - ۱۷	یکم اپریل ۱۹۴۷	دیویندر ستیارتھی	لوگ گیت
۹۲ - ۸۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	دیویندر ستیارتھی	لوگ ناچ کی پرکھ
۳۹ - ۳۴	اکتوبر ۱۹۵۲	امن لکھنوی	لکھنؤ سے دلی تک
۱۹ - ۸	اکتوبر ۱۹۵۵	اعظم، اعظم حسین	لکھنؤ کی موجودہ غزل
۳۹ - ۲۷	مارچ ۱۹۶۷	سلیمان حسین	لکھنؤ کا تاریخی، سماجی اور معاشرتی پس منظر
۲۸ - ۲۵	اکتوبر ۱۹۵۰	حفیظ، محمد	(شاہانِ اودھ کے عہد میں)

م

۲۳ - ۱۳	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	نامی، عبدالعلیم	ماڈرن اردو اسٹیج کا پس منظر
۶ - ۴	مارچ ۱۹۵۹	خال، ظفر حسین	ماہیت ذوق و جمال
۱۶ - ۱۲	مئی ۱۹۵۳	عمود، محمد حمید الدین	مارشل اسٹالن - اس صدی کی شخصیت
۱۶ - ۱۰	جولائی ۱۹۶۳	رزاق فاروقی	ماسٹر رام چندر کا ایک اہم مضمون
۱۵ - ۱۳	مارچ ۱۹۵۶	آرزو، مختار الدین احمد	ماچھڑ میں اردو کے کچھ قدیم رقعات

۲۲ - ۲۰	ستمبر ۱۹۵۹	مظفر اقبال اورنگ آبادی	سبارک عظیم آبادی اور ان کی شاعری
۲۲ - ۱۸	نومبر ۱۹۵۱	واصف، حفیظ الرحمان	مترادف الفاظ
۱۰ - ۴	مارچ ۱۹۶۳	تاباں نقوی	مثنوی چراغ دیر
۱۴ - ۱۲	۱۵ اگست ۱۹۴۷	احسن مارہروی	مثنوی کاپرانا اور نیا انداز
۲۱ - ۱۷	فروری ۱۹۵۱	اختر تلہری	مثنوی نان و حلوی
۷ - ۳	مئی ۱۹۵۹	مالک رام	مثنوی ہر وہ ماہ از لواب علی بہادر
۴۲ - ۳۹	اپریل ۱۹۷۹	حنیف نقوی	مثنوی ہدایت در مدح بنارس
۲۰ - ۱۵	دسمبر ۱۹۳۸	نصرت سہادری	مجاز اور جدید شاعری کا تصور (تصویر)
۳۲ - ۳۰	جنوری ۱۹۷۶	کرشن شرما	مجاہد آزادی، لالہ ہر دیال
۱۵ - ۹	جنوری ۱۹۸۶	علوی، وہاج الدین	مجموعہ نغمہ: ایک نادر نسخہ
۲۶ - ۲۳	دسمبر ۱۹۵۱	شروانی، ریاض الرحمان	مجنون گورکھپوری بحیثیت افسانہ نگار
۱۳ - ۸	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	ضیاء احمد بدایونی (تصویر)	محاورات غالب
۲۱ - ۱۶	دسمبر ۱۹۸۵	خال، توقیر احمد	محبت وطن اقبال
۳۰ - ۲۱	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	عثمانی، شمس الحق	محبت وطن پریم چند
۲۶ - ۲۱	مئی ۱۹۶۶	عجوش لمسیانی	محرورم کی شاعرانہ فضیلت
۳۴ - ۳۰	دسمبر ۱۹۶۹	فرقت، غلام احمد	مسن کا کوروی
۴۳ - ۴۰	اکتوبر ۱۹۷۰	ادوصاف علی	محمد اجمال خاں - عالم - ادیب - محقق
۲۳	مارچ ۱۹۷۸	حافظ، محمد ولایت اللہ	محمد عبدالحمید
۶۱ - ۵۹	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	انہ اری، شہاب الدین	محمد علی اور مقدمہ کراچی
۲۴ - ۱۲	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	عتیق صدیقی	محمد علی سیاسی جائزہ
۷۲ - ۷۱	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	نگار نعمانی	محمد علی مختصر کتابیات اردو (ببلیوگرافی)
۱۷ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۸۶	عزیز اندوری	محمد علی تاج: ایک شخص ایک فن کار
۱۴ - ۹	اکتوبر ۱۹۸۶	عبدالقوی دسنوی	محمد علی تاج بھوپالی شخص اور شاعری
۴۰ - ۳۹	مئی ۱۹۶۰	احمد، صلاح الدین	محمد علی ردولوی ایک مطالعہ
۲۱ - ۱۶	جنوری ۱۹۸۴	کوکب قدر	محمد قلی قطب شاہ اور واجد علی شاہ
۱۰ - ۴	جون ۱۹۶۳	ابن فرید	محمد ہمدی کے مکاتیب لندن
۵۹ - ۵۳	دسمبر ۱۹۳۸	ذکی الورد	مختصر افسانہ
۵۰ - ۴۸	مئی ۱۹۵۱	اعظمی، اعجاز حیدر	مختصر افسانہ
۴۳ - ۳۳	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	شریف احمد	مختصر افسانہ آزادی کے بعد
۱۹ - ۱۱	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	مالک رام	مخطوطات - تلاش، قرأت، ترتیب
۲۷ - ۲۵	فروری ۱۹۸۱	عثمان عارف	مجموعہ دہلوی

۱۲ - ۱۳	جون ۱۹۵۹	اشہر لکھنوی، آغا	مختصر ذکر واجد علی شاہ اختر سوتے کلکتہ اور واقعہ تصنیف اشعار
۳۹ - ۴۶	فروری ۱۹۵۶	ناصر کرنولی	مدراس میں اردو
۲۳ - ۲۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	فرخ جلالی	مدہوش بدایونی کے نام غالب کا ایک غیر معروف خط
۲۸ - ۲۲	اردو نمبر اگست ۱۹۷۳	قمر الحسن	مدھیہ پردیش میں اردو
		محمد علی تاج، عمیق حنفی، گیان چند، فضل تالپش، نصیبو مظفر حنفی، ندا فاضلی، حسن مسعود، سہیل بخاری، شفیقہ فرحت، کوثر جہاں، ملا فخر الدین، آفاق احمد، ابو محمد سحر، جے کرشن چودھری حبیب۔	
۲۸ - ۲۰	جنوری ۱۹۸۵	خاں، محمد نعمان	مدھیہ پردیش میں اردو صحافت - ایک جائزہ
۲۳ - ۲۱	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	حسن، محمد	مراثی انیس میں آویزش کی نوعیت
۲۹ - ۲۵	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	نارنگ، گوپی چند	مراثی انیس میں ہندوستانی
۳۷ - ۳۱	چکبست نمبر فروری ۱۹۸۳	مالک رام (تصویر)	مراثی چکبست
۲۴ - ۲۲	اکتوبر ۱۹۶۷	جعفر رضا، ڈاکٹر	مراثی عشق میں ڈرامائی عناصر
۱۴ - ۶	ستمبر ۱۹۸۲	عظیم امر وہوی (تصویر)	مرثیہ از آدم تا ایں دم
۱۵ - ۱۱	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	زیدی، علی جواد	مرثیہ کی بنیت
۲۴ - ۲۲	ستمبر ۱۹۵۱	پاد جوشی	مراثی زبان میں اردو کے الفاظ
۳۹ - ۳۶	فروری ۱۹۷۵	خاور، بدیع الزماں	مراثی کے مسلم ادیب
۳۱ - ۳۸	اگست ۱۹۵۲	دیوندر ستیا رتھی	مراثی لوک گیت
۳۵ - ۳۴	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	مراٹھ، چندر کانت	مرزا سکریں ایک انقلابی ایجاد
۱۹ - ۱۶	جولائی ۱۹۷۰	راز، راج زائن	مرحوم منور لکھنوی
۲۷ - ۲۴	مارچ ۱۹۷۴	اصلاحی، نصیبار الدین	مرزا احسان احمد
۲۳ - ۲۰	ستمبر ۱۹۶۷	ممتاز حسین جوپوری شیخ	مرزا جعفر علی خاں اثر لکھنوی (تصویر)
۴۰ - ۳۸	ستمبر ۱۹۷۶	نماں، کاظم علی	مرزا دبیر کے بعض نادر قلمی آثار
۵۲ - ۴۷	فروری ۱۹۵۳	حسن، محمد	مرزا رسوا کی شخصیت
۱۹ - ۱۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	میکش ابراہادی	مرزا غالب ایک سو فی کی حیثیت سے
۱۶ - ۱۳	فروری ۱۹۵۵	ایس ناظر	مرزا غالب کا ایک گننام شاگرد
۴۰ - ۳۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	جعفر حسین، مرزا	مرزا غالب کا فارسی کلام
۱۶ - ۱۱	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	آرزو، مختار الدین احمد	مرزا غالب کی تصویریں
۱۲ - ۷	فروری ۱۹۵۵	سعیدہ ادہمی	مرزا غالب کی خود نوشت سوانح عمری پر ایک نظر

۳۰ - ۳۲	یکم فروری ۱۹۳۶	شرما، پرمانند	مرزا غالب کی شاعری میں روایت کی جھلک
۲۵	ستمبر ۱۹۵۱	اثر رامپوری، محمد علی خاں	مرزا غالب کے تین خط
۳۱ - ۳۷	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	احتشام حسین	مرزا غالب کے چار خط
۳۷ - ۳۷	۱۵ اگست ۱۹۴۹	شمس بریلوی	مرزا غالب مرحوم کا ایک غیر مطبوعہ ادبی خط اور اصلاح غزل (تصویر اور عکس خط)
۱۷ - ۲۰	جون ۱۹۷۰	رشید قریشی	مرزا فرحت اللہ بیگ کا ایک دلچسپ مضمون (تصویر)
۶ - ۹	یکم جولائی ۱۹۳۷	ادیب، اولیس احمد	مرزا محمد عسکری (تصویر)
۲۱ - ۲۲	مئی ۱۹۶۰	حسینی، علی عباس	مرزا ہادی رسوا
۹ - ۱۶	جون ۱۹۶۱	جاوید، عصمت اللہ	مرہٹی شاعری - پوارے اور لاڈلیاں
۳۹ - ۵۲	ستمبر ۱۹۵۲	سلیم الرحمان	مرئیات
۱۱ - ۱۳	جنوری ۱۹۸۳	راز علامی	مزید اوزان رباعی
۱۶ - ۱۷	جنوری ۱۹۷۹	اختر الواسع	مسز تارا علی بیگ سے ایک ملاقات
۳۲ - ۳۶	فروری ۱۹۷۶	حسن، محمد	مسعود حسن رضوی - شاعری کی عصیرت اور مقامیت کے نقاد
۲۷ - ۳۱	فروری ۱۹۷۶	جعفر حسین، مرزا	مسعود صاحب
۴ - ۱۰	مئی ۱۹۶۷	ادیب، مسعود حسن رضوی	مسکین مرثیہ گو
۸ - ۱۳	ستمبر ۱۹۳۸	احتشام حسین	مسلمان اور ہندی
۲۲ - ۲۸	۱۵ اپریل ۱۹۳۹	عطاء اللہ پالوی	مسلمانوں کو دعوت
۴ - ۷	اگست ۱۹۸۳	حسین، محمد	مسند رشتہ تلمذ اور استاد راسخ
۱۳ - ۱۷	اپریل ۱۹۷۰	ارشاد اے ڈی (تصویر)	مسند وحدت الوجود اور بھگتی تحریک
۹ - ۱۷	حسرت نمبر، اگست ۱۹۸۱	حسرت موہانی	مشاہدات زندان
۱۵۹ - ۱۶۱	یکم جون ۱۹۳۷	شاہد احمد دہلوی	مشرق وسطیٰ میں موسیقی
۲۳ - ۲۸	اکتوبر ۱۹۳۸	آرزو، مختار الدین	مشرقی کتب خانہ (بانگی پورٹینہ)
۳۷ - ۴۲	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	بخاری، یوسف کمال	مشرقی ممالک میں ہندوستانی فن تعمیر کے اثرات (تصاویر)
۵ - ۸	یکم جنوری ۱۹۳۲	دہیلر، لفٹنٹ کرنل	مشرق وسطیٰ کی زبانیں اور لاطینی رسم خط
۱۲ - ۱۴	جون ۱۹۷۱	غلام السیدین، خواجہ (تصویر)	مشرقی بنگال کا مسند اور دانشور
۵ - ۹	مئی ۱۹۸۱	رستوگی، تارا چرن	مشعل آزادی - وطنی شاعری کا گل سرسید
۳۱ - ۳۶	جنوری ۱۹۵۱	جعفری، اطہر حسین	مصر میں اسلامی فن تعمیر
۸ - ۱۰	اکتوبر ۱۹۵۱	محمد عودہ	مصری ادب کا ارتقا
۳۹ - ۵۲	اپریل ۱۹۵۲	عبرت صدیقی	مصنف رامائن اور ان کی ادبی حیثیت

۵۸-۵۳	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	حسن شاہ	مصنفین نائیک ساگر
۲۲-۲۱	نومبر ۱۹۵۰	کوثر چاند پوری	مصوری عہد اکبری میں
۳۹-۳۳	نومبر ۱۹۵۲	بیٹاب بریلوی	مصوری اور اس کی پرکھ
۱۳-۹	جولائی ۱۹۵۰	صفیہ اختر	مضطر خیر آبادی (تصویر)
۱۰-۶	ستمبر ۱۹۵۶	نیاز فتح پوری	مطالعہ کائنات اور فلکیات کے بعض دل چسپ حقائق
۱۳-۴	دسمبر ۱۹۸۱	فاروقی، نثار احمد	مطالعہ تصوف کے ہندوستانی مآخذ (قبل از عہد مغول)
۱۵-۵	مئی ۱۹۸۳	خال، کاظم علی	مطالعہ غزلیات مشرف
۳۸-۳۷	جولائی ۱۹۷۴	رفیعہ سلطانی	معاون زبان اور اس کا فلسفہ
۲۳-۱۶	مئی ۱۹۶۹	خال، رشید حسن	معائب شاعری
۲۱-۱۴	فروری ۱۹۶۵	خال، رشید حسن	معائب شاعری
۴۹-۴۴	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	جاوید نہال (تصویر)	مغربی بنگال میں اردو
		ظفر اوگلازی، علقمہ شبلی، ایم اے نصر، شانتی رجن بھٹا چاریہ، عبدالروف، ایم اے حمید، مضطر حیدری، نصر غزالی، قیصر شمیم، مشتاق احمد۔	
۴۵-۴۱	جولائی ۱۹۷۲	نظام صدیقی	مغربی تنقید کے نئے زاویے
۱۷-۱۵	مئی ۱۹۶۳	حبیب تنویر	مغربی تھیٹر اور عورت
۲۵-۲۳	جون ۱۹۷۹	مبین اللہ، شیخ	مغل تماشاشا
۶۲-۶۰	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	مجیب، محبوب اللہ	مغل فن تعمیر (تصاویر)
۲۹-۲۴	ہندوستانی نمبر اگست ۱۹۶۶	مجیب، محبوب اللہ	مغل فن مصوری - تاریخ کی روشنی میں (تصاویر)
۱۹-۱۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	کیف سہسرامی	مغل شہزادے میدان شاعری میں
۱۰-۸	مئی ۱۹۶۳	مجیب، محبوب اللہ	مغل مصوری اور عورت
۴۱-۳۶	مئی ۱۹۷۱	حسین، محمد (تصویر)	مقالہ کیا ہے
۱۹-۱۶	مئی ۱۹۷۲	سنوی، شہاب الدین	مقبول فدا حسین
۹-۷	اپریل ۱۹۸۶	کاظمی، ضمیر حسن	مقدس ہردوار
۲۹-۲۳	جولائی ۱۹۷۲	بشیر بدر	مقدمہ شعر و شاعری ایک جائزہ
۳۴-۲۸	جنوری ۱۹۶۳	نگیندر	مقدمہ شعر و شاعری پر ایک نظر
۸-۳	اکتوبر ۱۹۶۲	نگیندر	مقدمہ شعر و شاعری پر ایک نظر
۶۰-۵۳	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	فطرت، حسن عباس	مکاتیب بعد غالب (ایک سرسری جائزہ)

۳۶-۲۷	فروری ۱۹۶۷	شاد، نریش کمار	مکرات غالب
۲۰-۱۸	اکتوبر ۱۹۸۰	میکش اکبر آبادی	مکاشفات الاسرار
۲۰-۱۳	فروری ۱۹۷۰	بلگرامی، مرتضیٰ حسین	مکالمہ غالب
۲۷-۲۶	دسمبر ۱۹۵۲	صدیقی، مبشر علی	ملازموزی
۲۶-۲۵	یکم دسمبر ۱۹۴۳	رحمہ ڈونلڈ	ملایائی ادب پر فارسی اثرات
۳۱-۳۹	اگست ۱۹۵۱	قادری، حامد حسن	ملک الشعراء بہار خراسانی
۲۸-۲۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	طالب دہلوی، شیش چندر سکینہ	ملک الشعراء منشی دوار کا پرشاد افق
۷-۶	مئی ۱۹۵۵	ہاشمی، نصیر الدین	ملک محمد جالسی کی ایک نایاب تصنیف
۲۳-۲۰	اپریل ۱۹۷۵	شاکر، محمد حسین	لیالم کے مسلم ادیب
۲۰-۱۵	اگست ۱۹۸۶	خاں، کاظم علی	منتخبات گلستہ شعراء لکھنؤ ۶۱-۶۱۸۶۰
۲۱-۱۸	جون ۱۹۸۳	برج پریمی (تصویر)	منٹو۔ فکر و فن کے چند پہلو
۲۵-۲۰	مئی ۱۹۸۲	برج پریمی (تصویر)	منٹو اور شراب
۳۳-۳۱	جولائی ۱۹۷۲	لزلی فلیمنگ	منٹو کے مضامین
۲۸-۲۶	ستمبر ۱۹۵۳	اقبال صدیقی	منڈا زبان پر ایک طائرانہ نظر
۳۵-۲۸	مارچ ۱۹۶۸	شباب سردی	منشی اجمیری ایک جائزہ
۱۵-۹	اپریل ۱۹۵۶	ممتاز حسین	منشی پریم چند بحیثیت افسانہ نگار
۱۰-۳	مارچ ۱۹۵۶	ممتاز حسین	منشی پریم چند بحیثیت ناول نگار
۳۵-۳۳	یکم اگست ۱۹۴۳	بیتاب، جلیشور ناتھ	منشی پریم چند کی ادبی خدمات
۱۳-۱۰	نومبر ۱۹۵۱	قادری، حامد حسین	منشی حیات بخش رسا مرحوم
۳۸-۳۲	جنوری ۱۹۶۸	یوسف سرمست	منشی سجاد حسین
۲۳-۳۸	نومبر ۱۹۶۹	میکش اکبر آبادی	(ایڈیٹر "اودھ پنچ" کے ناول)
۲۳-۳۹	جنوری ۱۹۶۸	سلام سندیلوی	منصور
۱۰-۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	عطار اللہ پالوی	منظر نگاری کی ضروری شرائط
۱۲-۴	۱۵ ستمبر ۱۹۴۹	حانی بریلوی، بشن زائن	منٹو لکھنوی
۹-۳	جولائی ۱۹۶۳	ضیا احمد بدایونی	مینرشکوہ آبادی
۳۶-۳۳	اپریل ۱۹۷۱	صدیقی، سعادت علی	مینرشکوہ آبادی پر ایک منظر
۳۲-۲۸	مارچ ۱۹۵۰	احمد، ملک زادہ منظور	مینرشکوہ آبادی
۱۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	بی شکرپا	موجودہ تنقید نگاری کی چھان بین
۱۳۲-۱۲۷	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	مکرجی، ڈی پی	موسیقی اور مذہب
۲۲-۲۰	جولائی ۱۹۸۳	عمیق حنفی	موسیقی کے عظیم استاد۔ جنہیں میں نے سنا
			موسیقی میں گھرانے داری اور خیال

۳۸ - ۴۰	اپریل ۱۹۵۹	خاں، مجاہد کمال	مولانا آزاد
۴ - ۹	اپریل ۱۹۵۹	غلام السیدین، خواجہ	مولانا آزاد کا تعلیمی فلسفہ
۱۱۷ - ۱۱۸	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	شیروانی، ریاض الرحمان	مولانا آزاد کی شخصیت
۴۱ - ۴۵	نومبر ۱۹۵۸	سیدہ جعفر	”آثار ابوالکلام آزاد“ کی روشنی میں
۱۷ - ۲۲	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	نیاز فتح پوری	مولانا آزاد کے انشائیے اور ان کا پس منظر
۵۵ - ۵۹	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	امن، گوپی ناتھ	مولانا آزاد کی صحافتی عظمت
۸۵ - ۹۰	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	خاں، حافظ علی بہادر	مولانا آزاد — غبار خاطر کے آئینے میں
۲۷ - ۳۴	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	خاں، محمد اجمل	مولانا آزاد کے فکر و نظر کی چند جھلکیاں
۳۷ - ۴۰	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	غلام السیدین، خواجہ	مولانا آزاد کے نام کچھ خط اور ان کے جواب
۶ - ۹	یکم جنوری ۱۹۴۹	عبادت بریلوی	مولانا ابوالکلام آزاد (تصویر مکمل)
۲۷ - ۲۹	ستمبر ۱۹۵۸	یوسف قیصر، محمد	مولانا ابوالکلام آزاد اور بھوپال
۶ - ۹	فروری ۱۹۸۰	اسلم پرویز	مولانا ابوالکلام آزاد اور راجی
۵۰ - ۵۸	دسمبر ۱۹۸۳ (تصویر)	عبد القوی دسنوی	مولانا ابوالکلام آزاد اور مہنتہ وار پیغام
۱۵ - ۱۹	دسمبر ۱۹۵۷	اعظمی، فیض الرحمان	مولانا ابوالکلام آزاد کا ادب اور ہندوستان
۷۴ - ۷۹	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	مہر، غلام رسول	کی جنگ آزادی
۴۱ - ۴۳	۱۵ اگست ۱۹۴۹	قاروتی، خواجہ احمد	مولانا ابوالکلام آزاد کے خطوط
۶ - ۱۰	جون ۱۹۸۵	زیدی، علی جولد (تصویر)	مولانا اختر علی تلہری
۲ - ۵	مئی ۱۹۵۵	قاروتی، ضیاء الحسن	مولانا اسلم جیرا چھوری
۱۲ - ۱۷	جون ۱۹۸۳	شعلہ، ڈوار کاداس	مولانا امتیاز علی خاں عرشی رام پوری (تصویر)
۱۳ - ۱۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	لاہوتی، سری لواس	مولانا حالی کے سیاسی افکار
۳۷ - ۴۰	مئی ۱۹۵۲	اثر لکھنوی، محمد علی خاں	مولانا حسرت موہانی
۴۳ - ۴۷	دسمبر ۱۹۵۵	فرقت، غلام احمد	مولانا حسرت موہانی کے لطائف
۲۲ - ۲۵	۱۵ مئی ۱۹۴۹	کوثر چاند پوری	مولانا سہا
۴ - ۶	جولائی ۱۹۸۵	برنی، مظفر حسین (تصویر)	مولانا سید سلیمان ندوی
۷ - ۱۰	جولائی ۱۹۸۵	عبدالمغنی	مولانا سید سلیمان ندوی بحیثیت

۵۱ - ۳۷	اگست ۱۹۵۱	فاروقی، اظہر علی	مولانا شبلی کی مقالہ نگاری
۳۲ - ۳۶	دسمبر ۱۹۵۶	جالتسی، کبیر احمد	مولانا عبدالسلام ندوی اور ان کی شاعری
۸ - ۳	اپریل ۱۹۵۱	خال، ظفر حسین	مولانا عبدالماجد دریابادی
۲۳ - ۲۰	جولائی ۱۹۸۲	شعلہ، ڈوارکاداس	مولانا عبدالمجید سالک بٹالوی
۲۱ - ۱۹	مئی ۱۹۷۶	شعلہ، ڈوارکاداس	مولانا غلام قادر گرامی
۳۷ - ۳۵	جولائی ۱۹۶۰	سلامت اللہ	مولانا محمد اسماعیل - بچوں کے ادیب کی حیثیت سے
۹ - ۷	دسمبر ۱۹۸۰	فاروقی، خواجہ احمد مصدق	مولانا محمد علی
۴۹ - ۴۷	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	مشیر الحق	مولانا محمد علی اور تحریک خلافت
۳۷ - ۳۵	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	قدوائی، محمد ہاشم	مولانا محمد علی اور علی گڑھ
۷ - ۴	دسمبر ۱۹۷۸	اعظمی، عبداللطیف	مولانا محمد علی - وطن، مولد اور اجداد اور زندگی
			اہم تاریخیں
۵۱ - ۵۰	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	سلیم قدوائی	مولانا محمد علی بحیثیت صحافی
۸ - ۴	دسمبر ۱۹۷۹	عتیق صدیقی	مولانا محمد علی بنام ڈاکٹر سر محمد اقبال
۲۲ - ۱۶	دسمبر ۱۹۷۹	صدیقی، عظیم الشان	مولانا محمد علی کی خدمات
۲۹ - ۲۵	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	علی اشرف	مولانا کی سیاسی فکر کا تجزیہ
۸ - ۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ہاشمی، نصیر الدین	مولانا نذیر احمد کے ناولوں پر ایک طائرانہ نظر
۱۵ - ۱۲	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	برکاتی، سید منظور الحسن	مومن اور لوطیہ
۸ - ۴	نومبر ۱۹۵۷	سلامت اللہ	مومن بحیثیت ناول نگار
۲۵ - ۲۳	یکم اپریل ۱۹۳۳	منور لکھنوی	مومن سنگھ دیوانہ
۵۶ - ۵۲	دسمبر ۱۹۳۹	حفیظ، محمد	ہاتما گاندھی کے تعلیمی نظریے
۱۵ - ۱۳	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	کھنہ، رتن لال	ہاتما گاندھی اور آرٹ
۴۳ - ۳۹	محمد علی نمبر دسمبر ۱۹۷۸	سعید انصاری	ہاتما گاندھی اور علی برادران (مختلف تصاویر)
۸ - ۵	جنوری ۱۹۵۲	صدیقی، جلیل احمد	ہاتما گاندھی اور معاشیات
۴۷ - ۴۳	جون ۱۹۵۱	شرما، ستیہ دیو	ہادیوی و رما
۲۰ - ۱۳	اردو نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۳	عبدالحمید بویڑے (تصویر)	ہمارے اشر میں اردو

تصاویر: راجندر سنگھ بیدی، اختر الایمان، ظہیر الدین مدنی، کرشن چندر
عصمت چغتائی، علی سردار جعفری، ساحر لدھیانوی، سکندر علی وحید،
خواجہ احمد عباس، بدیع الزماں خاور، عبدالعلیم تامی، جوگندر پال،
قاضی سلیم، صفدر آہ، بشر لواز، کالی داس گپتا، محمد علی مٹھا، شام کش
نگم، محمد حنیف خاں، خواجہ عبدالغفور، شہاب الدین، مصطفیٰ فقیہہ۔

ہمارے اشر کے لوک گیت خاور، بدیع الزماں لوک گیت نمبر جنوری ۱۹۷۵ ۲۵ - ۲۲

۱۶ - ۹	دسمبر ۱۹۷۳	عصمت جاوید	ہمارا شہری دکھنی پر مرہٹی کا اثر
۳۷ - ۳۷	اپریل ۱۹۷۵	یامین، محمد	ہماویر کے افکار
۱۲ - ۶	اگست ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ہجور کاشمیری مرحوم (تصویر)
۳۶ - ۳۶	یکم نومبر ۱۹۳۵	نور محمد	ہمدی افادی
۲۲ - ۱۷	نومبر ۱۹۵۲	خال، ظفر حسین	ہمدی علی خاں ذکی ملک الشعراء
۳۰ - ۲۷	نومبر ۱۹۷۲	اقبال، محمد افضل	ہمدی اصف اور ان کا انگریزی، اردو فارسی لغت
۲۲ - ۲۰	جون ۱۹۷۲	العمری، حفیظ الرحمان	مہر کے چند مکاتیب
۴۷ - ۳۳	جنوری ۱۹۷۶	ہاشمی، فضل الرحمان	میتھلی کے مسلم ادیب
۲۹ - ۲۶	جولائی ۱۹۷۸	کمال الدین	میتھلی شاعری کے خدو خال
۳۶ - ۳۰	جون ۱۹۷۳	جعفر حسین ایڈوکیٹ، مرزا	میتھلی اور مرزا غالب
۵۲ - ۴۹	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	سعید عارفی	میدانِ عمل - دیہی تحریکات کی روشنی میں
۳۳ - ۳۸	اردو نمبر اگست ۱۹۷۳	سلیم تمنائی (تصویر)	میسور میں اردو

تعدادیو: مبارز الدین رفعت، محمود ایاز، حمید الماس، طیب الفزاری،
شکیل منظہری، عزیز تمنائی، خلیل سیابی، سید ندیم احمد، نعیم اقبال،
خلیل مامون، محمد منظور احمد۔

۳۷ - ۳۶	یکم دسمبر ۱۹۳۵	آسد، محمد حیدر	میر انیس
۱۲ - ۶	جولائی ۱۹۷۵	ادیب، مسعود حسن رضوی	میر انیس کی علی استعداد
۳۳ - ۳۱	جولائی ۱۹۷۵	مجیب رضوی	میر انیس اور تلسی داس
۱۱ - ۷	جون ۱۹۷۱	رضوی، مسعود حسن	میر انیس کی غزل گوئی
۱۸ - ۱۲	جولائی ۱۹۷۹	نیر مسعود	میر انیس - کچھ غیر معروف حالات
۳۳ - ۲۹	فروری ۱۹۷۳	ادیب، مسعود حسن رضوی	میر انیس کے نادر خطوط
۵۳ - ۵۲	فروری ۱۹۵۱	اظہار ملیج آبادی	میر بر علی انیس
۲۲ - ۱۹	اپریل ۱۹۷۶	فاروقی، اظہر علی	میر تقی میر - اور پتوں کی شاعری
۹۶ - ۹۱	میر نمبر مارچ ۱۹۸۳	حنیف کیفی	میر اور بندش الفاظ
۵۳ - ۵۰	میر نمبر مارچ ۱۹۸۳	وارث علوی	میر اور جدید ذہن
۱۱ - ۹	میر نمبر مارچ ۱۹۸۳	مالک رام	میر اور غالب
۲۸ - ۲۳	جون ۱۹۵۲	رضی بن ظہیر، سید	میر اور فانی کے غم کا موازنہ
۹۰ - ۸۵	میر نمبر ۱۹۸۳	خال، کاظم علی	میر اور لکھنؤ
۱۷ - ۱۲	مارچ ۱۹۷۱	فاردنی، نثار احمد	میر اور یقین
۱۳ - ۱۲	اکتوبر ۱۹۶۲	مرغیٰ حسین بلگرامی	میر - ایک لمحہ فکریہ
۸ - ۵	میر نمبر مارچ ۱۹۸۳	ہدایت اللہ، محمد	میر تقی میر

۲۲-۱۷	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	جمیل جالبی	میر تقی میر - جدید ہندوستان کا قومی شاعر
۵۰ - ۴۸	اکتوبر ۱۹۵۸	تقزی حسین بلگرامی	میر غالب کے حریف
۷۰ - ۶۵	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	عبدالمغنی	میر کا تصور انسان
۶۲-۵۲	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	ظ - انصاری	میر کلچر
۲۵ - ۲۳	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	انتظار حسین	میر کی بیخ تنتر
۲۳ - ۱۶	جولائی ۱۹۸۵	نعیم، چودھری محمد	میر کی مثنوی گنجینہ راز کا مصنف کون ہے؟
۱۶ - ۱۳	۱۵ جنوری ۱۹۲۶	فاروقی، خواجہ احمد	میر کی زندگی کے چند نئے پہلو
۳۲ - ۳۹	اکتوبر ۱۹۵۱	فاروقی، خواجہ احمد	میر تقی میر کی سیرت کے خط و خال
۱۸ - ۱۳	نومبر ۱۹۶۷	آفتاب اختر	تذکرہ نکات الشعرا کے آئینے میں
۱۹ - ۱۵	اکتوبر ۱۹۵۸	عبادت بریلوی	میر تقی میر کی سیکولر مزاجی
۸۲ - ۸۰	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	حامدی کاشمیری	میر کی شاعری کا جمالیاتی پہلو
۷۳ - ۷۱	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	محمود ہاشمی	میر کی شاعری کا سرریٹک پہلو
۷۹ - ۷۳	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	نیر مسعود	میر کی شاعری کا اسم اعظم
۱۷ - ۱۴	جولائی ۱۹۵۳	انسر، حامد اللہ	میر کی شخصیت کا نثری اظہار
۲۰ - ۱۲	مارچ ۱۹۶۶	ذوق گورکھپوری	میر کی ظرافت
۲۰ - ۱۴	جون ۱۹۸۵	فلک، جیرامداس (نقویہ)	میر کی عالم گیر مقبولیت
۳۲ - ۲۳	جولائی ۱۹۶۷	اختر علی تلہری	میر کی عروض شناسی
۸۲ - ۸۳	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	مغنی تبسم	میر کی فارسی غزل
۱۲ - ۳	۱۵ مئی ۱۹۲۹	شوکت سبزواری	میر کے لہجے کے صوتی میلانات
۱۶ - ۱۲	میر نمبر مارچ ۱۹۸۲	سرور، آل احمد	میر و غالب
۳۵ - ۳۲	۱۵ دسمبر ۱۹۲۳	اظہار، عطار الرحمان	میر میری نظر میں
۱۲ - ۴	نومبر ۱۹۶۵	ادیب، مسعود حسن رضوی	میر جعفر زٹلی
۵۲ - ۴۹	یکم جنوری ۱۹۲۶	قمر امداد لکھنوی	میر حسن مصنف سحر البیان
۲۰ - ۱۷	جنوری ۱۹۷۷	نقوی، سبط محمد	میر حسن اور مثنوی
۳۲ - ۳۳	مارچ ۱۹۷۳	منشا، محمد منشا، الرحمان	میر صمیم اور مرزا ادیب کے دو معراج نامے
۲۶ - ۲۱	اکتوبر ۱۹۵۳	شکیل الرحمان	میر نظام الدین ممنون
۲۵ - ۲۳	اگست ۱۹۸۳	نظمی، آل رسول	میراجی کی شاعری کے دو پہلو
۳۶ - ۲۹	جنوری ۱۹۶۲	اقتدار عالم	میراں مدھونانک
۱۱ - ۷	فروری ۱۹۶۷	عرشی، امتیاز علی	میرزا نامہ - از میرزا کامران
۶ - ۳	فروری ۱۹۶۷	مہر، غلام رسول	میرزا غالب کا زانچہ
۱۵ - ۱۲	فروری ۱۹۵۳	آرزو، مختار الدین	میرزا غالب کی شاعری کے بعض خاص پہلو
			میرزا غالب سے ایک ملاقات

۱۲ - ۹	فروری ۱۹۷۵	فراق گورکھپوری	میرا نظریہ شاعری
۱۰ - ۲	مارچ ۱۹۶۴	فراق گورکھپوری	میری شاعری پر انگریزی ادب کا اثر
۶۹ - ۶۷	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	فکر تونسوی	میری کا لمبیتی
۸ - ۴	اگست ۱۹۸۳	زیدی، علی جواد (تصویر)	میگھ دوت کے مترجم قمر بھری آبادی
۲۶ - ۲۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	شمیم حنفی	میں ہوں اپنی شکست کی آواز
۴۴ - ۴۲	جون ۱۹۷۹	خاں، حکیم اجمل	میواتی بولی

ن

۴۹ - ۴۵	دسمبر ۱۹۵۲	محمی صدیقی لکھنوی	نادر شاہ کی عمان پر فوج کشی (آخری اہم تاریخی تحقیق)
۱۵ - ۹	فروری ۱۹۸۶	خاں، کاظم علی (تصویر)	ناسخ کی غزل گوئی
۵۲ - ۵۰	اپریل ۱۹۵۰	مشکور عظیم، سید	ناصح اور اردو شاعری
۳۵ - ۳۰	اپریل ۱۹۷۰	عبدالحلیم، محمد	ناطق گلاؤں ٹھوی
۳۱ - ۲۶	مارچ ۱۹۸۰	ساحل، شرف الدین	ناپور میں اردو
۲۲ - ۱۷	اکتوبر ۱۹۸۳	شہنشاہ مرزا (تصویر)	ناول کا فن
۱۳ - ۱۱	اکتوبر ۱۹۶۶	صالحہ عابد حسین	ناول - زندگی کی تصویر، تعبیر و تفسیر
۴۱ - ۳۹	جولائی ۱۹۷۵	دیوبند راسٹر	ناول، نیا ناول اینٹی ناول
۱۷ - ۱۴	اپریل ۱۹۸۲	حامد حسین	نثر کیا ہے
۴۷ - ۴۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	سحر صہبائی	ندیم قاسمی کی افسانہ نگاری
۴۴ - ۳۷	مارچ ۱۹۷۰	عثمانی، شفیع احمد (تصویر)	نسیم دہلوی
۴۶ - ۴۲	اکتوبر ۱۹۶۸	شارب اردو لوی	نسیم عرفان - بھگوت گیتا کا ایک ترجمہ
۲۶ - ۲۲	اپریل ۱۹۷۱	محسن عظیم آبادی	نظریات کا تصادم
۵۵ - ۵۳	جولائی ۱۹۵۰	میکش اکبر آبادی	نظریوں کا اتحاد
۳۳ - ۲۹	طنز و مزاح نمبر مئی ۱۹۷۳	سیدہ جعفر	نظم میں طنز و مزاح کے نئے رجحانات
۲۵ - ۲۳	جولائی ۱۹۷۸	اسلم اعظمی	نظیر اور عصر جدید
۴۳ - ۴۰	مئی ۱۹۵۶	ا۔ احمد اکبر آبادی	نظیر اکبر آبادی (صاحب طرز شاعر کی حیثیت سے)
۵۱ - ۴۹	دسمبر ۱۹۴۹	اظہار طبع آبادی	نظیر کی شاعری میں ہندو کلچر
۱۲ - ۸	جولائی ۱۹۸۳	فاطمی، علی احمد	نظیر اور غالب
۹ - ۴	ستمبر ۱۹۸۶	قدوس جاوید	نظیر - زمین سے وابستگی کی مثال
۱۲ - ۱۰	ستمبر ۱۹۸۶	عظیم امر دہوی	نظیر اکبر آبادی کا ایک نادر مرثیہ

۲۶-۲۵	یکم اگست ۱۹۴۹	جلیل احمد، خواجہ	نفسیات حیوانی اور تقارن ڈائیک رایک امریکی ماہر نفسیات
۱۵-۱۳	مارچ ۱۹۷۵	محسن، محمد	نفسیاتی ادب
۴۹-۴۶	اپریل ۱۹۵۱	ید مصطفیٰ کمار	نفسیاتی تجزیہ اور ہارمک نفسیات
۵۰-۴۷	یکم مارچ ۱۹۴۷	عباس، مرزا عابد	نفسیاتی گتھیاں اور اردو شاعری
۳۸-۳۳	فروری ۱۹۶۶	رئیس میانی، بنگلوری	نفس بنگلوری - شاعری اور شخصیت
۱۱-۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	اثر لکھنوی	نقد الانتقاد
۱۸-۱۶	یکم ستمبر ۱۹۴۳	اثر لکھنوی	نقد الانتقاد
۸۵-۸۱	حسرت نیر اگست ستمبر ۱۹۸۱	انصاری، محمد ضیاء الدین	نقش حسرت (تفانیف حسرت کی فہرست)
۱۷-۱۳	جولائی ۱۹۷۶	حامد، سید	نگار خانہ رقصاں - مصحفی کی شاعری پر ایک نظر
۱۲۵-۱۲۲	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	فرقت کاکوروی، غلام احمد	نگارشات آزاد میں طنز و مزاح
۲۵-۲۲	اپریل ۱۹۸۳	نریندر لوہگر	نظمی منی نظمیں - جاپان کی ہائیکو شاعری
۹-۴	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	مالک رام	نواب افضل الدولہ بہادر آصف جاہ پنجم
۱۳-۱۰	جنوری ۱۹۵۱	فاروقی، خواجہ احمد	نواب صفدر یار جنگ کے خطوط
۳۷-۳۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	مالک رام	نواب علی بہادر خاں
۱۰-۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	مالک رام	نواب مختار الملک میر تراب علی خاں بہادر سالار جنگ
۱۱-۸	جون ۱۹۵۰	آرزو، مختار الدین احمد	نوادیر غالب
۴۴-۳۸	فروری ۱۹۶۴	فاروقی، نثار احمد	نوادیر غالب (ایک غیر مطبوعہ خط اور ایک قطعہ)
۴۲-۴۱	اگست ۱۹۷۶	اوصاف علی	نوادیر - قومی دولت
۲۹-۲۶	نومبر ۱۹۷۱	رفعت سروش	مخطوطات، دستاویزات وغیرہ سے متعلق مرکزی قانون
۹-۶	یکم نومبر ۱۹۴۵	جوش طیبانی	نہال سیوہاروی
۱۵-۱۰	دسمبر ۱۹۶۲	جوش طیبانی	نوح ناروی
۱۷-۱۴	اکتوبر ۱۹۶۵	فاروقی، نثار احمد	نوح ناروی کی یاد (تصویر ٹائٹیل پر)
۱۱-۸	۱۵ مئی ۱۹۴۶	فرید جاوید - تصویر ۳۳	نوطر مرصع کا تہذیبی مطالعہ
۱۱-۴	جولائی ۱۹۶۶	مالک رام	نہال سیوہاروی
۱۲-۸	۱۵ اگست ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	نیاز فتح پوری
۴۱-۳۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	نیاز فتح پوری (تصویر ٹائٹیل پر)
۱۸-۱۶	اکتوبر ۱۹۵۶	فراق گورکھپوری	نیاز فتح پوری
			نیابند وستانی کلچر اور اردو ادب

۵۰ - ۴۹	جنوری ۱۹۵۸	رضوی، وقار احمد	نئی اردو تنقید
۸ - ۴	جنوری ۱۹۵۱	کیفی، برجیوین دتاتریہ	نئی اردو نثر کے ابتدائی نمونے
۱۹ - ۱۷	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	ڈگنل، کرتار سنگھ	نئی پنجابی شاعری
۱۳ - ۱۰	مارچ ۱۹۶۸	حلدی کا شمیری	نئی شاعری چند خصوصیات
۱۹ - ۱۱	اگست ۱۹۷۷	نارنگ، گوپی چند	نئی غزل کی معتبر آواز
۱۶ - ۱۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	دیویندر ستیا رتھی	نئی ہندی شاعری
۴۲ - ۳۸	مارچ ۱۹۵۱	جمیل مہدی	نئے ادب اور بنیادی مسائل
۲۵ - ۲۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۹	اعجاز حسین، ڈاکٹر سید	نئے ادبی رجحانات
۱۱ - ۳	یکم مئی ۱۹۴۹	حسن، محمد	نئے اسالیب نظم
۶۶ - ۶۳	یکم جون ۱۹۴۵	وقار عظیم	نئے افسانے کا فنی پس منظر
۲۱ - ۲۰	جون ۱۹۷۹	اختر الاسلام، سید	نئے الفاظ کی تشکیل اور ان کا استعمال
۴۵ - ۴۲	اگست ۱۹۵۲	بدیع مشہدی	نئے تیلیگو ادب پر ایک نظر
۴۰ - ۳۲	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	راؤ، کے گوپال کرشنا	نئے دور میں جدید تنگی شاعری
۲۹ - ۲۶	دسمبر ۱۹۷۷	شکیل الرحمان	نئے قلم کاروں کے مسائل

۱

۲۹ - ۲۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	حرمای خیر آبادی	واجد علی شاہ کی شاعری
۶ - ۴	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	اگر وال، واسو دیو شرما	وادی سندھ کی تہذیب کا فن تعمیر
۴۴ - ۴۱	نومبر ۱۹۵۲	ناز جالندھری، اے حمید	وارث شاہ کا ایک کردار
۸ - ۴	دسمبر ۱۹۵۶	سردار جعفری، علی	وجد کی شاعری
۲۸ - ۲۰	جولائی ۱۹۷۴	شیدا، سلطان علی	وجودیت اور جدید انسان
۱۰ - ۳	جنوری ۱۹۵۷	عابد حسین، ڈاکٹر سید	وحدت میں یہ دوئی کیوں؟
۵۴ - ۴۹	دسمبر ۱۹۵۷	وقار اشقی	وحشت کی فارسی شاعری
۱۱ - ۸	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	وقار اشقی	وحشت کی شاعری
۱۷ - ۵	دسمبر ۱۹۴۹	رشدی، محمد صیب اللہ	وحید الدین سلیم پانی پتی
۷ - ۴	ستمبر ۱۹۵۲	زور، محی الدین قادری	ولی اورنگ آبادی اور ولی گجراتی
۱۶ - ۱۰	ستمبر ۱۹۶۳	شمسی، صدر الدین فضا	ولی کا سال وفات
۷ - ۳	جولائی ۱۹۵۵	صالحہ عابد حسین	وہ دیکھا جائے کب یہ ظلم دیکھا جائے ہے مجھ سے
۱۲ - ۹	مارچ ۱۹۸۳	عابد سہیل، تصویر	ویرانے - ایک مطالعہ

۱۶ - ۱۱	۱۹۵۱ مارچ	عبدالرحمان، صباح الدین	ہاتھی (ہندوستان کی گذشتہ تاریخ کی روشنی میں)
۵۰ - ۳۸	دشکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	کھکر، بی۔ ایم	ہاتھی دانت کا کام (زیورات کی تصاویر)
۲۵ - ۲۳	یکم نومبر ۱۹۴۶	اکبر فاروقی مراد آبادی	ہجوم تجلی سے معمور ہو کر (جگر کی شاعری کا روشن ترین پہلو)
۴۱ - ۳۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	اکبر فاروقی مراد آبادی	ہجوم تجلی سے معمور ہو کر (جگر کی شاعری کا روشن ترین پہلو)
۱۷ - ۱۳	۱۹۶۰ مارچ	اظہر راہی	ہجو صنفِ سخن کی حیثیت سے
۱۲ - ۹	ستمبر ۱۹۷۴	جعفر حسین، مرزا	ہری چند اختر
۷۸ - ۷۶	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	شاستری، راجہ رام	ہریانہ کا عوامی اسٹیج
۳۲ - ۲۹	جنوری ۱۹۷۵	جاوید وشسٹ	ہریانہ کے لوک گیت
۲۳ - ۲۱	اپریل ۱۹۸۵	نشر، سرداری لال	ہماچل میں قدیم فن تعمیر
۲۲ - ۱۸	۱۹۶۴ مارچ	فاروقی، اظہر علی	ہمارا تمدن بلوسات کی روشنی میں
۳۲ - ۳۱	اپریل ۱۹۷۷	انیس فاروقی	ہمارا مشترکہ تہذیبی ورثہ - مصوری
۱۷ - ۱۴	یکم ستمبر ۱۹۴۳	احتشام حسین	ہماری شاعری
۵۰ - ۴۸	ستمبر ۱۹۵۱	راؤل، رام سنگھ	ہماری فلم انڈسٹری
۲۶ - ۲۳	یکم جنوری ۱۹۴۹	آہ سیٹاپوری	ہماری فلم سازی
۴۷ - ۴۲	ستمبر ۱۹۵۰	ل احمد اکبر آبادی	ہماری کہانیاں
۴۲ - ۲۷	ستمبر ۱۹۵۹	منظہر عزیز	ہماری معاشرت پر قبچہ خانوں کے قبچ اثرات
۱۸ - ۱۶	جولائی ۱۹۷۴	لیسین، محمد	ہمارے ملک کا تعلیمی نظام
۴۲ - ۳۷	دسمبر ۱۹۸۴	وکر، نند کشور (تصویر)	ہفتہ وار اخبارات - ایک جائزہ
۴۴ - ۴۰	جون ۱۹۵۱	الفاری، محمد رضا	ہفتہ وار طلسم لکھنؤ (ایک ضدی پرانا اخبار)
۵۰ - ۴۷	مارچ ۱۹۵۸	اے۔ ایچ صدیقی / مجیب الرحمان عثمانی	ہند کے مسلم دور حکومت میں کتب خانے
۱۳ - ۹	جنوری ۱۹۷۳	شہباز حسین	ہند میں اردو آزادی کے بعد
۱۰ - ۷	مارچ ۱۹۵۱	عبدالماجد دریا آبادی	ہندو شاعروں کی کہانی
۸۰ - ۷۸	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	فیاض الدین، محمد	ہندوستان کا جدید فن تعمیر
۲۰ - ۱۵	نومبر ۱۹۸۵	ظفر پیامی، دیوان برینڈز ناتھ	ہندوستان کا زندگی نامہ - خواجہ حسن نظامی
۱۷ - ۵	جنوری ۱۹۶۵	عبدالرحمان، صباح الدین	کے روزناموں میں
۱۸ - ۱۳	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	قرۃ العین حیدر	ہندوستان کی فارسی شاعری میں ہندوستان کی مدح
			ہندوستان کی مسلمان عورتیں

۱۵ - ۱۱	یکم دسمبر ۱۹۳۶	عابد حسین	ہندوستان کی مشترک تہذیب
۱۴ - ۱۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	عابد حسین	ہندوستان کی مشترک تہذیب
۴۵ - ۴۰	اردو نمبر اگست ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	ہندوستان کی یونیورسٹیوں میں اردو تعلیم کی رفتار
۱۶ - ۱۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۹	شرما، دیوان چند	ہندوستان کی یونیورسٹیاں
۲۴ - ۲۳	اپریل ۱۹۶۹	عمر، محمد	ہندوستان کے بازیگر
۵۵ - ۵۱	اگست ۱۹۴۲	آزاد، بنگن ناتھ	ہندوستان کے تہذیبی عناصر اور اردو
۱۰۸ - ۱۰۱	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	عرشی، امتیاز علی	ہندوستان کے چند مشہور موسیقار
۵۹ - ۵۶	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	اجیت مکرجی	ہندوستان کے دیہاتی کھلونے
۵۵ - ۵۳	ستمبر ۱۹۵۰	مکرجی، چار دلال	ہندوستان کے قدیم باشندے
۱۴ - ۵	دسمبر ۱۹۵۳	خال، محمد اجمل	ہندوستان کے قومی ترانے
۳۴ - ۲۴	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	حین، گیان چند	ہندوستان میں اردو تحقیق کی رفتار - ایک جائزہ
۶۱ - ۳۵	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	عبدالرحمان، صباح الدین	ہندوستان میں اردو کے تحقیقی ادارے (کچھ کتابوں کے عکس ہیں)
۹۳ - ۸۵	اردو نمبر اگست ۱۹۶۸	شہباز حسین	ہندوستان میں اردو کتابوں کی اشاعت اور کاروبار آزادی کے بعد
۴۵ - ۴۲	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	آنند، آر۔ جی	ہندوستان میں تھیٹر کے موجودہ ادارے
۵۵ - ۵۳	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	بنگلش، محمد رضا خاں	ہندوستان میں زردوزی کی صنعت
۲۳ - ۱۸	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	چٹوپادھیائے، کلادوی	ہندوستان میں کشیدہ کاری
۶۶ - ۶۳	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	پی جین	ہندوستان میں لکڑی پر کھدائی کا کام
۴۰ - ۳۴	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	سوڈھائی، ایم۔ ایل	ہندوستان میں ہاتھ کے بنے ہوئے ادنیٰ قالین (تھاویر)
۳۶ - ۳۵	مارچ ۱۹۸۰	یاسین، محمد	ہندوستانی تاریخ نویسی ایک جائزہ
۵ - ۳	مئی ۱۹۵۰	عباس، خواجہ احمد	ہندوستانی تھیٹر
۶ - ۴	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	شہباز حسین	ہندوستانی دستکاریوں کا شاندار ماضی
۱۰ - ۴	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	حین، سریش کمار	ہندوستانی دستکاریوں کے سیاسی اور اقتصادی پہلو (تھاویر)
۱۴ - ۱۱	دستکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	ماگو، پی۔ این	ہندوستانی دستکاریوں میں ڈیزائن کا ارتقا
۳۴ - ۳۳	مئی ۱۹۷۷	مطیر ہوشیار پوری	ہندوستانی زبان کی پہلی گرامر
۲۸ - ۲۳	دستکاری نمبر اگست	سروال، آر۔ پی	ہندوستانی زیورات (تھاویر)
۴۴ - ۴۱	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	سوامی، ایس کرشنا	ہندوستانی ساز

۲۶-۲۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	ایڈون، الفریڈ جے	ہندوستانی سائنس داں (تصادیر)
۳۷-۳۴	جولائی ۱۹۷۲	صالحہ بیگم	ہندوستانی سماج میں عورت کی اہمیت
۱۴-۵	جولائی ۱۹۵۸	نادم سیتاپوری	ہندوستانی صحافت کی پہلی تاریخ
۱۶-۱۱	جنوری ۱۹۸۰	صدیقی، عتیق احمد	ہندوستانی صحافت کے دو سو سال (مختلف اخبارات کا عکس)
۳۳-۳۱	یکم مئی ۱۹۴۹	بیگم صفیہ اختر	ہندوستانی عورت کی ذہنی تربیت میں ہاتھ کا گاندھی کا حصہ
۲۱-۱۵	نومبر ۱۹۷۲	عمر، محمد	ہندوستانی فارسی ادب میں مقامی عناصر
۳۳-۳۰	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	صفدر آہ	ہندوستانی فلموں پر اردو ڈرامے کا اثر
۵۴-۵۳	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	بدر العظیم	ہندوستانی فلموں میں ڈراما نگاری
۲۸-۲۶	جولائی ۱۹۵۸	پشٹا چاریہ، نگیندر	ہندوستانی فن مصوری آزادی کے بعد
۱۷-۱۰	فروری ۱۹۶۶	فاروقی، اظہر علی	ہندوستانی گدیوں کے گیت (چہکے اور پس گیت)
۳۳-۲۸	اکتوبر ۱۹۷۰	عمر، محمد	ہندوستانی مسلمانوں کی معاشرت اور آئین (مرزا محمد حسن قیقل کے بیان کی روشنی)
۴۲-۳۴	دسمبر ۱۹۴۹	صادقین صدق	ہندوستانی مصوری
۱۲-۴	مئی ۱۹۸۲	صادقین صدق	ہندوستانی مصوری رغرض و غایت معنوی خصوصیات اور تاریخی پس منظر
۱۲-۴	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	جلالی شاہ جہاں پوری	ہندوستانی مصوری اور اس کے مختلف دور
۴۰-۳۸	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	شاہد صدیقی	ہندوستانی مصوری کا دکن اسکول (تصادیر)
۶۶-۶۱	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۰	ابوالکلام	ہندوستانی مصوری کی نشاۃ ثانیہ (تصادیر)
۲۱-۱۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	شاہد احمد دہلوی	ہندوستانی موسیقی
۲۶-۲۱	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	مٹاکر، ڈاکٹر سمی	ہندوستانی موسیقی کا ارتقاء
۱۱۲-۱۰۹	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	کوثر نسیم	ہندوستانی موسیقی کی ایک صنف - خیال
۶۹-۶۴	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	شانسی دیو، گھوش	ہندوستانی موسیقی میں ٹیگور کا مقام
۹۱-۸۴	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	ادارہ	ہندوستانی یونیورسٹیوں میں اردو تحقیق کی رفتار (موضوع اور مقالہ نگاروں کی فہرست)
۲۱-۱۸	اگست ۱۹۵۲	مشر، بال سکند	ہندی ادب کا ارتقاء

۹ - ۶	یکم مارچ ۱۹۴۶	بخاری، اے ایس	ہندی اردو ہندوستان
۱۲۹ - ۱۲۷	یکم جون ۱۹۴۷	مارا چند، ڈاکٹر	ہندی - اردو ہندوستانی
۴۷	جولائی ۱۹۷۶	شرما، بلدیو پرشاد	ہندی اردو کے مشترک اخبار
۲۵ - ۲۲	۱۵ فروری ۱۹۴۳	عرش ملیانی	ہندی اور اردو شعرا کی ہم خیالی
۵۳ - ۴۵	مئی ۱۹۵۳	شفیع الرحمان، محمد	ہندی زبان اور مسلمانوں کی شرکت
۳۰ - ۲۷	ستمبر ۱۹۷۰	نریش (تصویر)	ہندی شاعری پر اردو کا اثر
۱۱ - ۸	نومبر ۱۹۵۳	ذکر، رام دھاری سنگھ	ہندی شاعری میں تحریک اتحاد
۳۱ - ۲۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	رہبر، ہنس راج	ہندی شاعری میں جدید رجحانات
۳۵ - ۳۲	مارچ ۱۹۸۱	سرور احمد ماہلی	ہندی شاعری میں روایت
۵۶ - ۵۴	یکم مئی ۱۹۴۷	چرخیت	ہندی شاعری میں گیت
۳۱ - ۳۰	نومبر ۱۹۷۱	مناظر عاشق ہرگانی	ہندی کا پہلا اخبار
۱۲ - ۱۲	یکم مئی ۱۹۴۳	موج، کیلاش بہاری	ہندی کے ترقی پسند شعراء
۵۱ - ۴۷	یکم اپریل ۱۹۴۶	عرش ملیانی	ہندی کے مسلمان شاعر
۳۳ - ۲۵	دسمبر ۱۹۶۷	جلالی، امین الدین	ہندی مصنوعات کی تجارت اور علوم و فنون کی ترویج و اشاعت میں عربوں کا حصہ
۴۲ - ۳۶	مئی ۱۹۶۸	خال، محمد عمران	ہنگامہ غدر اور ٹونگ
۱۸ - ۱۴	ستمبر ۱۹۵۳	مسعود حسین، ڈاکٹر	ہے عجب مجموعہ اصدا سے اقبال تو

ی

۵۹ - ۵۷	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	برکاتی، سید منظور الحسن	یاد غالب
۴۷ - ۴۳	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	معین زلفی	یگانہ چنگیزی اور عشرت رحمانی کی تنقیدات پر ایک نظر
۹ - ۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	صدیقی، رشید احمد	یلدرم کی یاد میں (تصویر)
۳۹ - ۳۸	جون ۱۹۷۲	عابدی، وزیر حسن	یونانیوں کا ایٹمی نظریہ
۵۱ - ۴۹	ستمبر ۱۹۵۰	نقوی، خلیق احمد	یونانی المیہ
۱۹ - ۱۴	اپریل ۱۹۵۱	احتشام حسین	یورپی مہوڑی

ناول و افسانے

آ

۸-۳	مارچ ۱۹۵۵	بلونت سنگھ	آبشار
۴۸-۴۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	بلدیپ کور	آپ کیا چاہتے ہیں
۸-۷	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	حسینی، علی عباس	آتش خاموش
۳۴-۳۳	اگست ۱۹۸۴	چاولہ، ایس۔ ایس۔ (تصویر)	آتش فشاں کے آنسو
۳۸-۳۶	اپریل ۱۹۷۳	مہدی، پرویز یدالتد	آٹھواں عجوبہ
۳۴-۳۰	تمل ناڈو نمبر جون جولائی ۱۹۷۷	جے کانتن	آج اور کل
۱۴-۱۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	ہاجرہ مسرورہ	آج عید ہے
۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	ایم اسلم	آخری آرزو
۱۴-۱۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	اسلم، خان محمد	آخری آواز
۴۲-۴۱	دسمبر ۱۹۷۷	شاہنواز، ایس۔ ایم	آخری امتحان
۴۵-۴۰	ستمبر ۱۹۶۰	رام لعل	آخری داؤ
۳۷-۳۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	فصل نقوی لکنوی	آخری دیدار
۳۶-۳۲	اپریل ۱۹۶۶	جبین، سریش	آخری کرایہ دار
۲۲-۲۱	فروری ۱۹۷۸	لوچن بخش	آخری مجنوں
۲۷-۲۶	اپریل ۱۹۵۲	راجن، راجندر	آدرش
۳۸-۳۵	اکتوبر ۱۹۷۰	کارپاشی (تصویر)	آدمی نامہ
۳۹-۳۶	دسمبر ۱۹۷۳	جگدیش چند	آدھانکٹ
۱۵-۹	دسمبر ۱۹۵۲	رکسا، چندر کرن سون	آدھاکرہ
۴۴-۴۱	ستمبر ۱۹۷۸	طارق چغتاری	آدمی سیرٹھیاں
۲۲-۱۳	جولائی ۱۹۶۸	جیلانی بانو	آرٹسٹ لوگ

۵۶-۵۱	یکم جون ۱۹۳۵	صالحہ عابد حسین	آزاد خیال
۳۲-۳۱	اپریل ۱۹۸۳	شمیم صادقہ	آزادی آزادی
۵۱-۴۸	جنوری ۱۹۵۰	نقوی، سخی حسن	آزادی کا دن
۲۸-۲۵	مارچ ۱۹۵۷	عائشہ	آسکر وائلڈ کا ایک شہ پارہ
۲۹-۲۳	اگست ۱۹۵۳	کرشن چندر	آسمان بنانے والے
۲۳-۲۱	یکم اگست ۱۹۳۹	کوشلیا اشک	آشا
۵۱-۵۰	یکم نومبر ۱۹۳۶	رفیق علی	آشوب
۲۳-۲۱	اکتوبر ۱۹۷۲	راجندر، م۔م	آشیانہ
۱۳-۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	بلونت سنگھ	آشیانہ
۴۴-۴۰	نومبر ۱۹۳۸	ذاکر، کشمیری لال	آشیاں سے قفس تک
۴۱-۳۸	یکم جولائی ۱۹۳۵	نیرامت سری	آغا
۳۹-۳۷	یکم فروری ۱۹۳۶	کوثر چاند پوری	آگ کا سمندر
۳۴-۲۹	جون ۱۹۸۵	بلراج ورما	آگ، راکھ اور کندن
۳۲-۲۸	مئی ۱۹۶۵	پر بھا کر مایچوے	آگنس
۲۹-۲۵	مارچ ۱۹۸۳	ذکیہ مشہدی	آئی ایلی
۶۰-۵۹	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	بیگ، مشتاق علی	آپیل
۴۴-۴۰	ستمبر ۱۹۷۹	غیاث الرحمان	آپیل
۳۷-۳۳	جولائی ۱۹۵۸	مختار احمد	آپیل میں میں دیپ جلے
۳۲-۳۰	نومبر ۱۹۷۹	فرحت جہاں (تصویر)	آندھی اور چراغ
۳۳-۳۱	دسمبر ۱۹۸۵	شین منظر پوری (تصویر)	آندھی تیز ہے
۴۲-۴۱	یکم جون ۱۹۳۷	جوش، سلطان حیدر	آنہیری یا اناری
۴۶-۴۲	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	دیوندر ستیا رتھی	آن جل
۲۱-۲۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	شکیلہ اختر	آنکھ مچولی
۴۰-۳۸	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ص۔ اکبری	آنسو
۳۹-۳۸	جولائی ۱۹۷۲	شبنم، مسیح الزماں	آنسو
۱۸-۱۳	ستمبر ۱۹۶۰	کوثر چاند پوری	آنسو اور چراغ
۲۸-۲۶	جنوری ۱۹۷۳	رفیقہ منظور الامین	آنکھوں کی زبانی
۴۵-۴۲	اکتوبر ۱۹۶۷	آمنہ ابوالحسن	آئینے اور چہرے
۳۴-۲۹	اکتوبر ۱۹۶۲	صالحہ عابد حسین	آیا

۳۷-۳۶	نومبر ۱۹۷۶	عظیم پروین	اب نہیں
۲۳-۲۱	یکم دسمبر ۱۹۴۳	رفیقہ خاتون	ابھاگن
۲۹-۳۱	ستمبر ۱۹۸۶	بلراج ورما	ابھیشاپ
۴۵-۴۳	اکتوبر ۱۹۸۱	نریندر کھجوریہ	اپنا اپنا دھرم
۲۵-۲۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	محمود تیمور / صلاح الدین قریشی	اپنا گاؤں
۱۸-۱۲	اپریل ۱۹۵۷	حسینی، علی عباس	اپریل فول
۱۳-۱۱	نومبر ۱۹۵۷	رضیہ سجاد ظہیر	اپنی بار
۳۲-۳۱	اکتوبر ۱۹۷۶	جاوڈ، ایس۔ ایس۔	اپنی چتا
۲۹-۲۷	جنوری ۱۹۶۶	ڈگنل، کرتار سنگھ	اپنے پیارے دلش کا ترانہ
۲۸-۲۵	اگست ۱۹۸۴	جوگندر پال (تصویر)	اتار
۱۴-۱۱	یکم اگست ۱۹۴۵	سلطانہ قاضیہ	اتفاق
۳۲-۳۷	اکتوبر ۱۹۸۲	خیال انصاری (تصویر)	اجالوں کا کرب
۲۲-۲۰	مارچ ۱۹۷۹	علی باقر	اجنبی
۲۸-۲۶	اکتوبر ۱۹۸۶	انور خاں	اجنبی / مانوس رہ گزر
۴۴-۴۰	دسمبر ۱۹۷۶	دیا پوار	اجھوت
۳۱-۲۷	یکم ستمبر ۱۹۳۹	انتظار نیوتونی	اجھتی بڑی صورتیں
۱۲	یکم جولائی ۱۹۳۵	فرمان اللہ	اجھے پتھر آ
۴۲-۳۱	ستمبر ۱۹۷۶	روشن آرا	احساس کا رشتہ
۳۶-۳۴	مئی ۱۹۷۸	کشوری منجندہ	احساس کا کرب
۲۵-۲۴	مئی ۱۹۸۰	نریندر لوہتر	احساس مسرت
۲۰-۱۹	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	آفندی، سادرا انارچودری	ادہم پاشا
۵۸-۵۶	یکم جون ۱۹۴۷	حسینی، علی عباس	اڈا
۴۶-۴۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	ادیب بریلوی	ارض سیما
۵۳-۵۱	یکم اپریل ۱۹۴۷	ادیب بریلوی	ارض سیما
۸۱-۷۸	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	آمنہ ابوالحسن	اس آباد خرابے میں
۴۰-۳۸	ستمبر ۱۹۸۰	عبدالعلیم، محمد	استدراک
۳۴-۳۱	نومبر ۱۹۷۳	سلام بن رزاق	اس دن کی بات
۲۹-۲۵	اگست ۱۹۸۵	بیر راجہ	اس کا اپنا

۳۱-۲۹	اکتوبر ۱۹۷۱	الوزخاں	اسیر زلیست
۳۰-۳۸	یکم جولائی ۱۹۳۳	حقی، شان الحق	اشتہار! اشتہار!!
۳۲-۳۱	مارچ ۱۹۷۵	شرما، گنڈو شیشندر	اضطراب
۳۸-۳۷	ستمبر ۱۹۷۹	جاوید اقبال	اعتراف
۳۹-۳۷	اگست ۱۹۷۸	شیمم افزا قمر	اعتراف شکست
۲۶-۲۵	یکم جولائی ۱۹۳۵	زیدی، محمد احمد	اعتراف شکست
۳۳-۳۱	جولائی ۱۹۸۱	مجید انور	افق اور عمود
۳۹-۳۷	جنوری ۱۹۷۳	قمر احسن	اقدام قتل
۳۷-۳۲	مئی ۱۹۸۳	نعیمہ قمر (تصویر)	اکھلی نقلی
۲۰-۱۵	مئی ۱۹۶۸	رشیدہ رضویہ	اکیلا کبوتر
۳۸-۳۵	مارچ ۱۹۸۲	عظیم پروین	اگر اور جیتے رہتے
		مکرم کامل سو	انگے وقتوں کے ہیں : لوگ
۲۳-۲۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	آغا محمد یعقوب دداشی	
۲۲-۱۹	مئی ۱۹۶۳	علی عباس	اللہ جلالی
۳۹-۳۸	جولائی ۱۹۸۶	نگار عظیم (تصویر)	اللہ میاں
۵۲-۳۹	۱۵ مئی ۱۹۳۶	گوسائیں، دینا ناتھ	الاولیٰ
۲۱-۱۸	مارچ ۱۹۵۱	گھوش، سوستھانا تھ	الحجاء
۳۰-۳۸	اکتوبر ۱۹۶۶	بہر، سیدہ بیگم	الحسن
۵۲-۳۸	جولائی ۱۹۵۲	مجنندر سنگھ	الحقیقت
۷-۵	دسمبر ۱۹۵۰	عبدالغفار قاضی	المیس کے دیوتا
۱۵-۱۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	شکیل، محمد	الوداع
۳۰-۲۹	جنوری ۱۹۸۶	کنور حسین (تصویر)	الوداع کے بعد
۳۵-۳۵	مئی ۱۹۷۵	بلراج ورما	ایوژن
۳۷-۳۳	اپریل ۱۹۶۱	رام لعل	اماں
۲۲-۱۶	مئی ۱۹۵۹	کوثر چاند پوری	اماں جان
۳۳-۳۱	مئی ۱۹۵۲	ماہ منیر	امرود بیگم
۱۵-۱۱	جون ۱۹۷۰	راج (تصویر)	امشب صدائے تیشہ
۳۹-۳۵	اپریل ۱۹۸۱	زہرہ حبیب	امن کا پیامبر
۵۶-۵۴	یکم نومبر ۱۹۳۵	رشید اختر	انتقام
۳۶-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۳	بشیر ماہر کوٹلوی، محمد (تصویر)	انتقام
۳۳-۲۷	یکم اپریل ۱۹۳۹	سجاد حیدر	انتہا

۲۶-۱۹	اگست ۱۹۷۴	سلام بن رزاق	انجام کار
۲۲-۲۰	جولائی ۱۹۷۲	اقبال مجید	اندر کا ڈر
۳۳-۳۱	جنوری ۱۹۷۷	عظیم اقبال	اندیشے
۱۰۴-۱۰۱	یکم جون ۱۹۴۷	صالحہ عابد حسین	اندھی بچی
۴۳-۴۰	اپریل ۱۹۶۸	مجیب صدیقی	اندھی کاکی
۵۵-۵۳	یکم جون ۱۹۴۶	جوش، سلطان حیدر	اندھے کی لالھی
۱۶-۱۵	فروری ۱۹۷۹	سہیل عظیم آبادی	اندھیرا اُجالا
۳۵-۳۳	اپریل ۱۹۸۲	شین مظفر پوری	اندھیرا بہت ہے
۴۱-۳۷	اکتوبر ۱۹۶۳	سودیش دیپک	اندھیرے کا سیلاب
۲۹-۲۸	فروری ۱۹۸۲	حنیف کانسٹی	انسان
۴۳-۴۱	۱۵ جون ۱۹۴۵	خنجر، فدا علی	انعام
۲۵-۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	انصاری، عبدالحلیم	انقلاب
۴۶-۴۵	یکم مارچ ۱۹۴۷	ملک، ستیہ وتی	ان کی ذات
۱۶-۱۲	جولائی ۱۹۶۶	زہرہ جبین	انگشت خانی
۳۹-۳۷	دسمبر ۱۹۴۸	دیوندر ستیارتھی	انگور پک گئے
۳۸-۳۴	یکم دسمبر ۱۹۴۳	عطار اللہ پالوی	انمول موتی
۳۵-۳۳	جنوری ۱۹۸۶	شاگر کریمی (تصویر)	انہونی بات
۳۵-۳۲	مارچ ۱۹۷۸	زکی الوز	اور بھی دکھ
۵۱-۴۶	دسمبر ۱۹۴۷	یوسف اشفاق	اور وہ دلہن
۵۲-۵۲	یکم جنوری ۱۹۴۷	شاہدہ خاتون	اولتی کی لئے بندیوں میں
۳۷-۳۵	اپریل ۱۹۸۵	صبیحہ الوز (تصویر)	ایک اندھیرا راستہ
۳۸-۳۶	جولائی ۱۹۷۵	گربچن چندن	ایک اور سفر
۳۲-۳۰	اکتوبر ۱۹۸۰	بالا دو بے	ایک اور مذہب
۳۸-۳۶	۱۵ فروری ۱۹۴۳	اشرف صبوحی	ایک ایرانی شہزادے کی داستان عشق
۳۱-۲۷	ستمبر ۱۹۶۸	نور شاہ	ایک پھول گلاب کا
۳۶-۳۳	جولائی ۱۹۵۰	ٹیگور/نقوی، آل احمد	ایک تھا بادشاہ
۳۸-۳۴	دسمبر ۱۹۸۶	فاروق خالد	ایک اجنبی شہر میں چند گھنٹے
۲۵-۲۲	۱۵ مئی ۱۹۴۳	ریحان سعادت	ایک خط
۳۹-۳۷	اکتوبر ۱۹۵۴	نذیر رحمانی	ایک خط
۵۱-۴۹	یکم مئی ۱۹۴۶	عابدی جعفری	ایک خط
۳۴-۳۳	یکم اگست ۱۹۴۳	اتج پرویز	ایک خط کا جواب

۱۵-۱۳	ستمبر ۱۹۷۲	غیاث احمد گدی	ایک خوں آسٹام صبح
۱۷-۱۵	مئی ۱۹۷۱	اختر اورینوی (تصویر)	ایک درخت کا قتل
۲۳-۲۱	نومبر ۱۹۶۶	ورک، کلونت سنگھ	ایک درد ایک دل
۳۲-۳۰	اکتوبر ۱۹۵۲	شمیم کرہانی	ایک دروازہ کھلا
۱۶-۱۱	اکتوبر ۱۹۵۱	اختر تاباں	ایک دن کا ماسٹر
۲۴-۲۲	جنوری ۱۹۸۳	راجندر، م-م	ایک دھنک : سات رنگ
۴	فروری ۱۹۸۵	کرشن شرما	ایک دردناک داستان
۳۲-۲۹	اپریل ۱۹۷۱	رفعت سرودش (تصویر)	ایک ڈوبتا جزیرہ
۳۰-۲۹	یکم مارچ ۱۹۳۵	قریشی، محمد خلیل	ایک رات
۲۶-۲۴	یکم اگست ۱۹۳۵	ثریا جبین	ایک رات
۴۱-۳۰	اپریل ۱۹۸۱	آزاد، جان محمد	ایک رات کی جنت
۳۸-۳۷	۱۵ اگست ۱۹۳۵	بلقیس کہکشاں	ایک سُرخ گلاب کی آپ بیتی
۶۹-۶۶	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	صالحہ عابد حسین	ایک سوال
۱۷-۱۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	درانی، جی-ایم	ایک سوال
۳۹-۳۶	فروری ۱۹۵۷	رضوی، مسیح الحسن	ایک شب کا مسافر
۲۴-۲۲	جون ۱۹۷۳	درد، پریم ناتھ	ایک کونہ ایسا جس کے رنگ ہزار
۴۳-۴۱	جنوری ۱۹۸۰	ایس مختار	ایک گاؤں کی کہانی
۷۵-۷۳	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	شکیدہ اختر	ایک گز کفن
۳۸-۳۶	اپریل ۱۹۶۸	رضوی، بادشاہ حسین	ایک گلاس پانی
۱۵-۱۱	اگست ۱۹۷۲	احمد عباس، خواجہ	ایک لڑکی - سات دیوانے
۴۲-۳۹	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ظفر عمر	ایک ماشہ پورے نیم
۳۴-۲۷	جون ۱۹۶۱	صالحہ عابد حسین	ایک مثالی زندگی
۲۶-۲۴	مارچ ۱۹۷۷	زکی انور	ایک مثلث کا چوتھا زاویہ
۳۹-۳۶	یکم دسمبر ۱۹۳۶	خواجہ محمد شفیع	ایک تہ بھولنے والی رات
۲۲-۱۸	اکتوبر ۱۹۶۵	صدیقہ بیگم	ایک نواب صاحب - ایک مصاحب
۴۵	مئی ۱۹۸۲	انجم عثمانی (تصویر)	ایک ہاتھ کا آدمی
۴۰-۳۶	یکم مارچ ۱۹۳۶	ناکارہ حیدر آبادی	ایک ہنگامہ
۱۰	۱۵ فروری ۱۹۳۳	آمنہ نازی	ایک ہم ہیں
۴۳-۴۰	یکم نومبر ۱۹۳۳	جمنا داس	ایک ہی بات ہے
۳۰-۲۶	جون ۱۹۵۴	بلونت سنگھ	ایک ہی ناؤ میں
۱۲-۱۰	یکم مارچ ۱۹۳۵	بیگم ظہیر احسن	ایشیا کا پھل

۲۱-۲۰	یکم ستمبر ۱۹۴۳	نصیر احمد، سید	ایڈیٹر
۱۶-۱۲	نومبر ۱۹۵۲	اجنبی	ایران بالو
۴۴-۴۱	جون ۱۹۵۹	سنگر، ست پرکاش	ایک ذوق کسی ہمدم دیرینہ کا ملنا
۳۳-۳۱	فروری ۱۹۸۰	اطہر پرویز	اے بسا آرزو کہ
۱۳-۹	جولائی ۱۹۸۱	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۹۶-۹۴	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۱۴-۱۲	اکتوبر ۱۹۸۱	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۹-۳۵	دسمبر ۱۹۸۱	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۹-۳۶	جنوری ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۲۴-۲۲	فروری ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۲-۳۳	مارچ ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۲۹-۲۴	اپریل ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۵-۳۲	مئی ۱۹۸۲	جوگندر پال (تصویر)	اے دیدہ ورو
۲۹-۲۲	جون ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۲-۲۹	جولائی ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۳۲-۳۰	ستمبر ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو
۲۹-۲۲	اکتوبر ۱۹۸۲	جوگندر پال	اے دیدہ ورو

ب

۲۲-۱۸	فروری ۱۹۶۸	واجدہ تبسم	باپ بیٹا
۴۴-۴۱	مئی ۱۹۶۷	عباس ازل	بات اعتبار کی
۴۲-۴۱	فروری ۱۹۷۳	اختر محی الدین	بات پچھلے کی
۳۱	فروری ۱۹۷۹	انجم عثمانی	بارش وہ اور میں
۳۶-۳۵	مارچ ۱۹۷۹	رضوی، مسیح الحسن	باری
۳۵-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۰	انیس نصرت	باز آئے بے تکلف دوستوں سے
۴۱-۳۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	الیاس اسلام پوری	بازگشت
۳۶-۳۴	اگست ۱۹۸۳	مہتاب، م۔ک	بازو کا درد
۳۹-۳۷	دسمبر ۱۹۶۹	فرحت قمر	بالآخر ہم کامیاب ہوئے
۳۳-۳۲	اگست ۱۹۷۹	ذکیہ مشہدی	بانٹ نہ لیجے کوئی
۱۵-۹	جون ۱۹۶۴	بلونت سنگھ	باندھ

۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۷۵	جوگندر پال	باہر کا آدمی
۴۱-۴۰	جولائی ۱۹۵۹	جوگندر پال	بایاں سایہ
۳۸-۳۵	فروری ۱۹۵۶	ستیتھ وتی / شرون کمار ڈوہ	بت
۳۱-۳۰	فروری ۱۹۷۱	عبدالصمد (تصویر)	بت
۴۰-۳۵	ستمبر ۱۹۵۷	عیسیٰ صدیقی	بت اگر بولتے
۴۰-۴۷	اپریل ۱۹۷۷	سلام بن رزاق	بجو کا
۳۶-۳۳	نومبر ۱۹۵۰	پرویز، شیام سندھ	بچپن
۳۰-۲۹	۱۵ جون ۱۹۴۳	طالب ہوی، شیش چندر سکینہ	بچپن کا قرضہ
۴۱-۴۰	دسمبر ۱۹۶۴	سزنا، ہندرسنگھ	بچپن سنگھ
۴۲-۴۰	فروری ۱۹۷۰	شرون کمار	بچہ
۳۶-۳۳	مئی ۱۹۵۳	لون، علی محمد	بچہ
۴۴-۴۲	اپریل ۱۹۸۶	اقبال مجید	بخشش
۳۲-۲۹	فروری ۱۹۸۴	صبوحی نشاط	بدلتے ہوئے رشتے
۴۱-۳۷	جولائی ۱۹۵۱	سنگر، ست پرکاش	بدلہ
۳۵-۳۴	دسمبر ۱۹۸۵	نگار عظیم	بدلے کا سہاگ
۳۰-۲۷	۱۵ اگست ۱۹۴۴	بیگم ڈرانی	بدمعاش
۳۳-۳۱	دسمبر ۱۹۸۶	ورما، شرون کمار	بدمعاش شرم
۴۵-۴۳	اگست ۱۹۵۰	ابشرف صبوحی	بڈھو
۱۱۱	یکم جون ۱۹۴۵	لامپرتھان	بڈھ کا دل
۳۸-۳۶	مئی ۱۹۶۴	نعیم زبیری	برف اور آنسو
۳۲-۳۰	جولائی ۱۹۷۸	بشیر احمد، شیخ	برف کا رنگستان
۳۵-۲۷	جنوری ۱۹۶۵	حسینی، علی عباس	برکت
۴۵-۴۲	اکتوبر ۱۹۵۷	دیوندر ستیا رتی	برہم پتر سے ملیے
۴۱-۳۷	جون ۱۹۵۳	گجندر سنگھ	بڑے آدمی
۴۱-۳۹	اکتوبر ۱۹۸۱	اشرف، محمد	بڑے پل کی گھنٹیاں
۱۶-۱۴	اکتوبر ۱۹۶۱	واجدہ تبسم	بڑے چھوٹے
۴۴-۴۱	اپریل ۱۹۶۶	حسرت سہروردی	بڑے حضرت
۳۶-۳۲	مئی ۱۹۸۱	پریندر مترا	بزدل
۳۲-۳۰	یکم نومبر ۱۹۴۴	شکیلا اختر	بزدل
۲۰-۱۸	مئی ۱۹۶۴	بلراج مینرا	بس اسٹاپ
۳۶-۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	قیسی رام پوری	بسکٹ

۳۶-۳۳	اگست ۱۹۵۱	دنگل، کرتار سنگھ	بشو اور بشو کے بیٹے
۳۵-۳۳	جنوری ۱۹۷۴	سارہتی، اد-پی-شرما	بعد کی قید
۳۵-۳۱	جون ۱۹۸۳	درما، شرولن کمار	بلا ت کار
۴۱-۳۰	اپریل ۱۹۸۶	رہبر، ہنس راج (تصویر)	بلیبل
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۷۶	اشرف، محمد	بلیبلہ
۳۲-۲۶	جنوری ۱۹۶۸	زکی الوزر	بلندی اور پستی
۲۳-۱۷	دسمبر ۱۹۶۸	صالحہ عابد حسین	بلی بھاگوں چھینکا ٹوٹا
۳۸-۳۳	یکم مئی ۱۹۴۳	الیاس، ایس ایم	بلیک آؤٹ
۳۳-۳۰	اکتوبر ۱۹۸۲	کنور سین (تصویر)	بند دروازہ کھلے کواڑ
۶۷-۶۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	نریندر لوہتر	بند کواڑ
۳۳-۳۱	نومبر ۱۹۷۲	فرزاد احمد	بند کھڑکی
۳۲-۳۱	جنوری ۱۹۸۶	صبیحہ الوزر (تصویر)	بند کھڑکی
۳۱-۲۹	جولائی ۱۹۷۳	شاگر پونجھی	بند کھڑکی کی روشنی
۲۰-۱۹	یکم جنوری ۱۹۳۷	سلام پھلی شہری	بندی
۴۸-۳۳	مئی ۱۹۶۶	کوڑا، پر بھ جوت	بنو
۳۳-۳۰	جون ۱۹۸۲	آصف مجیب	بورہا
۴۹-۳۹	یکم اپریل ۱۹۴۵	عبدالباقی کیرالوی	بورہا پا اور پشیمانی
۱۱-۱۰	مارچ ۱۹۷۴	احمد عباس، خواجہ	بھارت کے نوجوانوں سے چند سوال
۲۰-۱۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ملک، ستیہ وتی	بھائی بہن
۳۹-۳۵	فروری ۱۹۶۸	رضیہ سلطانہ	بھنگی روح
۱۵-۱۳	دسمبر ۱۹۶۳	قیصر تمکین	بھرم
۱۱-۹	مئی ۱۹۷۸	کوثر چاند پوری	بھوپال کے چند یادگار پٹے
۱۲-۱۰	دسمبر ۱۹۶۳	پٹناگ، بسنت کمار	بھوج
۳۵-۳۲	اکتوبر ۱۹۷۷	سلام بن رزاق	بھوگ
۴۷-۳۳	ستمبر ۱۹۶۳	نعیم اقبال	بھول
۶۶-۵۹	یکم جون ۱۹۴۷	تسلیم نسیم	بھول
۳۸	جولائی ۱۹۷۶	شارق ادیب	بھول
۱۷-۱۲	یکم فروری ۱۹۴۶	فریشی، صلاح الدین	بھادر
۳۱-۲۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	شمیم کربانی	بھار آئی ہے
۵۰-۴۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	عباسی، فرید الرحمن	بھناپا
۱۲-۱۱	اپریل ۱۹۷۵	حضرت آوارہ	بین بات

۳۳-۲۰	دسمبر ۱۹۷۶	اقبال متین
۲۷-۲۵	مئی ۱۹۷۳	جوگندر پال
۳۲-۲۶	نومبر ۱۹۸۳	بیراجہ (تصویر)
۲۶-۲۲	۱۵ فروری ۱۹۳۹	ملا عبد الغنی
۳۶-۳۵	جولائی ۱۹۷۶	چاولہ، ایس۔ ایس۔
۳۳-۳۰	جنوری ۱۹۶۶	عفت موہانی
۳۸-۳۵	مئی ۱۹۵۲	جوگندر پال
۵۴-۵۲	یکم فروری ۱۹۳۷	قرلباش، ہمیدہ زہرا
۲۲-۱۵	اگست ۱۹۳۸	بہادر، ڈاکٹر رام پرتاپ
۵۰-۳۷	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	در، پریم ناتھ
۳۵-۳۳	یکم اپریل ۱۹۳۵	شین پوتانی / سری لواس لاہوتی
۳۲-۳۰	یکم جنوری ۱۹۳۷	نسیم، دیاشنکر
۳۵	جنوری ۱۹۸۲	نعیم زبیری
۳۶-۳۱	دسمبر ۱۹۶۲	ایش کمار
۳۰-۲۹	جولائی ۱۹۸۲	جنید شرنی
۳۵-۳۰	دسمبر ۱۹۶۹	دیوان تارا چند
۱۶-۱۴	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	آمنہ عنایت
۳۷-۳۲	ستمبر ۱۹۵۷	آزاد، جی۔ ایس۔

بیر بہوتی
بچوں بیچ
بیچ کا فاصلہ
بیمار روشنی
بے بے
بے آبرو
بیاہتا
بے بس
بیتال پور
بے تال لمحے
بیٹے کے خون کا بدلہ

بیجو سائیں
بے چشم اندھیرے
بے خطر کو دہڑا
بے سمتی کی منزل
بیکراں سکوں
بھینٹ
بھینس

پ

۳۳-۳۳	جولائی ۱۹۷۸	عظیم اقبال
۲۸-۲۱	۱۵ جنوری ۱۹۳۹	جنیندر کمار (تصویر)
۳۸-۳۶	نومبر ۱۹۵۰	ظفر عالم گیر
۲۲-۲۰	۱۵ فروری ۱۹۳۷	بیگم سلیم
۱۶-۱۵	اکتوبر ۱۹۷۶	ہیب سنگھ
۳۰-۲۹	جون ۱۹۸۳	خان، م۔ ق۔
۱۳-۱۱	دسمبر ۱۹۷۰	در، پریم ناتھ (تصویر)
۱۴-۱۰	مئی ۱۹۶۹	در، پریم ناتھ
۳۱-۳۷	مئی ۱۹۶۹	اقبال متین

پاپا کہاں ہیں
پازیب
پاگل
۵۵۵
پانی اور پل
پانی اور روشنی
پانی سے گاڑھا لہو
پانی کے پاس
پانی کے چراغ

۳۴-۳۰	مئی ۱۹۸۲	زاہدہ حنا (تصویر)	پانیوں کا سراب
۳۷-۳۵	فروری ۱۹۸۱	ذکیہ مشہدی	پاتل
۳۰-۳۸	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	امین کامل	پاؤں پڑی زنجیر
۳۲-۳۶	اپریل ۱۹۸۲	رام پال	پتلیاں
۱۹-۱۷	۱۵ اپریل ۱۹۲۲	خدیجہ مستور	پتنگ
۲۶-۲۵	فروری ۱۹۷۱	احمد یوسف	پتھر کی زبان
۱۵-۱۲	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	اختر حسین رائے پوری	پتھر کی مورت
۳۳-۳۱	ستمبر ۱۹۷۰	سلام بن رزاق	پٹا
۳۶-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۵	ارمان شباب (تصویر)	پچھوڑے کا نالا
۳۰-۲۷	اپریل ۱۹۶۵	کمار پاشی	پرانے کرداروں کی کہانی
۳۰-۳۳	دسمبر ۱۹۶۰	سرنیدر کمار	پر تو
۲۰-۱۵	جون ۱۹۷۱	صالحہ عابد حسین	پرستان
۳۷-۳۱	جولائی ۱۹۸۶	ذکیہ مشہدی (تصویر)	پریش
۳۴-۳۶	اپریل ۱۹۶۳	جوگندر پال	پریش اور لیٹو
۵۷-۵۶	یکم مارچ ۱۹۲۶	یاوی، موہن لال	پروان
۱۷-۱۳	۱۵ جون ۱۹۳۲	محمود تیمور/امان الرحمان	پریم کی پھولاری میں
۱۹-۱۶	یکم جولائی ۱۹۳۵	ہمایوں سلطانہ	پریم کی جیت
۱۲-۱۱	مارچ ۱۹۷۸	رہبر، ہنس راج	پرٹاؤ
۵۱-۴۹	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	عبدالستار	پڑوسی
۲۳	فروری ۱۹۸۱	رام لعل	پشچی کی ماں
۳۷-۳۵	یکم فروری ۱۹۲۶	شکیدہ اختر	پکار
۳۳-۲۹	اکتوبر ۱۹۷۵	رجا بہت علی سندیلوی	پک تک
۳۸-۳۷	اکتوبر ۱۹۸۱	نریندر لو تھر (تصویر)	پکڑے نہ جانا
۵۳-۵۱	یکم اکتوبر ۱۹۲۶	سعیدہ بشیر	میل
۱-۱	مارچ ۱۹۸۰	رام لال	میل
۲۷-۲۵	مئی ۱۹۷۸	کمار پاشی	پیلے
۳۰-۳۶	جون ۱۹۶۱	رہبر، ہنس راج	پنجاب کی بیٹی
۳۹-۳۷	۱ ستمبر ۱۹۷۵	ساجدہ خورشید	پنجرے کا شیر
۲۰-۱۳	ستمبر ۱۹۳۸	بیدی، راجندر سنگھ	پنڈار
۲۷-۲۳	یکم مئی ۱۹۳۷	کھتری، ایس۔ پی	پنڈت جی
۳۴	جون ۱۹۸۲	نقوی، علی امام	پورس کے ہاتھی

۴۵-۴۲	دسمبر ۱۹۳۸	دیو کی نندن	پوسٹ مارٹم
۲۵-۲۱	۱۵ جون ۱۹۳۷	احمر، محمد یونس	پہاڑ کی گود میں
۷۹-۷۶	۱۵ اگست ۱۹۳۹	بلونت سنگھ	سچانس
۲۳-۱۹	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	رضیہ سجاد ظہیر	پہچان
۴۱-۳۸	جولائی ۱۹۶۱	ساگر کاشمیری	پھر بہار آئی
۴۴-۴۰	اپریل ۱۹۵۰	باقر مہدی	پھر زخم ہنک اٹھا
۱۵-۱۱	جون ۱۹۸۱	غیاث احمد گدی	پھر وہی سنج قفس
۲۶	یکم اپریل ۱۹۳۷	ناصح، دیو کی نندن	پھول اور کانٹے
۲۴-۲۲	جون ۱۹۸۶	چاولہ، ایس۔ ایس (تصویر)	پھیلتی سمٹتی دنیا
۳۳-۳۲	اکتوبر ۱۹۸۳	ستیش بتر (تصویر بعد میں)	پھیلتے سمٹتے فاصلے
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۸۶	اسرار گاندھی	پیہے
۴۳-۳۹	اکتوبر ۱۹۸۵	ذکیہ مشہدی (تصویر)	پیاپیاری کو مہندی
۲۲-۱۸	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	چندن، گورچن داس	پیاس نہیں بھتی
۱۰-۸	اگست ۱۹۷۶	صالحہ عابد حسین	پیاسی ندی
۱۵-۱۲	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	م۔ ی۔ د	پیام پیرس
۳۱-۲۸	اگست ۱۹۸۶	انصاری، حیات اللہ	پیش لفظ
۲۸-۲۶	اپریل ۱۹۷۵	الودرضا	پیٹنگ
۴۴-۴۲	دسمبر ۱۹۵۷	طوفان، برج موہن	پیل کا درخت

ت

۴۷-۴۴	مارچ ۱۹۵۷	شرما، پرتھوی ناتھ	تاج محل اور ایک بیوی
۴۷-۴۳	فروری ۱۹۵۰	ل۔ احمد اکبر آبادی	تاریخ کا ایک بھولا ہوا ورق
۲۸-۲۳	دسمبر ۱۹۳۸	حسن، محمد	تاریک گوشے
۹-۵	اکتوبر ۱۹۶۶	کرشن چندر	تانی
۴۲-۴۰	مارچ ۱۹۶۲	رہبر، ہنس راج	تربیت
۴۹-۴۵	یکم ستمبر ۱۹۳۶	دیوندر ستیا رتھی	ترجیح
۲۶-۲۲	دسمبر ۱۹۵۰	اختر تاباں	ترقی پسند شادی
۲۸-۲۶	۱۵ ستمبر ۱۹۳۹	پرکاش پنڈت	ترنجن
۴۶-۴۲	جولائی ۱۹۷۹	عطیہ پروین	ترے جہاں سے چل دیے
۴۳-۳۹	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	رضیہ نعمان	تضییف مقدر

۲۸-۳۵	نومبر ۱۹۵۲	کوثر چاند پوری	تصویر
۳۰-۲۷	مارچ ۱۹۶۵	رفعت صدیقی	تضاد
۱۲-۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	اشک، اونپدر ناتھ	تکلف
۳۱-۳۰	نومبر ۱۹۸۰	کشوری منجندہ	تکون کا کرب
۲۳-۲۲	نومبر ۱۹۷۰	کلام حیدری	تلاش
۱۶-۱۵	ستمبر ۱۹۷۸	شکیدہ اختر	تلاش منزل
۵۲-۴۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	دیوندر ستیا رتھی	تلافی
۱۵-۱۱	جون ۱۹۵۱	زکی الوز	تماشا
۲۵-۲۳	نومبر ۱۹۵۲	جوگندر پال	تماشاگر
۳۱	یکم اگست ۱۹۴۶	سعیدہ خاتون ملک چکوی	تماشاؤں کے جھولے میں
۲۲-۱۹	اپریل ۱۹۶۲	قیصر تمکین	تنگے کا سہارا
۲۸-۲۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	شرما، ریونی سرن	تنہائی
۲۹-۲۷	یکم ستمبر ۱۹۴۳	کوشلیا اشک	تھکان
۳۲-۲۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	اختر تاباں	تھرڈ کلاس پنجر
۳۶-۳۱	جولائی ۱۹۶۰	ع. آزاد، جی۔ ایس	تیرتھیاترا
۳۰-۲۸	جولائی ۱۹۸۶	عابد سہیل (تصویر)	تیسرا خط
۴۸-۴۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	اختر انصاری	تیسری ملاقات
۳۵-۳۲	مئی ۱۹۵۴	ہما برنالوی، برہم دت	تیمار دار
۴۵-۴۴	اکتوبر ۱۹۶۰	دیش چترکار	تین چہرے
۳۰-۲۷	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	انکار، چندر گپت ودیا	تین دن
۱۸-۱۵	مئی ۱۹۵۴	عباس، خواجہ احمد	تین تصویریں
۳۸-۳۷	مارچ ۱۹۷۶	شوکت حیات	تین مینڈک
۳۷-۳۶	دسمبر ۱۹۷۱	مہر انسا پر ویز	تیوہار

ط، ٹ

۳۲-۲۹	دسمبر ۱۹۸۰	شکیل پونم	ٹکڑا ٹکڑا آدمی
۳۲-۳۹	مارچ ۱۹۸۲	ظہیر کیفی امر وہوی	ٹم ٹوا
۵۴-۳۷	نومبر ۱۹۵۸	سلیم تمنائی	ٹوٹ گیا سپنا میرا
۲۳-۳۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	اختر جہاں بیگم	ٹوٹ گئے شبینم کے موتی
۳۲-۳۲	جنوری ۱۹۸۳	صفی الوز (تصویر)	ٹوٹتے جڑتے رشتے

۳۶-۳۳	نومبر ۱۹۸۲	کیف، سرسوتی سرن
۳۵-۳۳	فروری ۱۹۷۵	سلام بن رزاق
۱۶-۱۳	جنوری ۱۹۷۷	نعیمہ جعفری
۲۵-۱۸	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۴	اشک، اپندر ناتھ
۴۲-۴۱	جولائی ۱۹۸۲	عشرت امیر
۴۸-۴۵	یکم جنوری ۱۹۴۵	کوشیا اشک
۱۹-۱۷	جون ۱۹۵۹	دُگل، کرتار سنگھ
۳۲-۳۰	اگست ۱۹۸۵	نقوی، علی امام (تصویر)
۳۴-۳۲	جون ۱۹۷۱	سنگھ، گور بخش
۲۲-۱۸	یکم نومبر ۱۹۴۵	تجمل حسین میسوری
۲۹-۲۷	اپریل ۱۹۸۱	عزیز مراد آبادی
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۵۶	مدلیقا بیگم سیوہاروی
۴۴-۴۲	جنوری ۱۹۵۲	انیس رضوی امرہوی

لوٹی مورتی کے ریزے
لوٹے شیشے کا عکس
لوٹنا ہوا آدمی
لوٹیاں اور ڈاکٹر
ٹھوک
ٹھیس
ٹریس
ٹیس
ٹیکسی ڈرائیور
ٹیکہ
ٹی سیٹ
ٹیلی فون
ثالث بالآخر

ج

۴۹-۴۶	جنوری ۱۹۵۳	فرقت، غلام احمد
۴۳	مارچ ۱۹۷۹	علی، ایس۔ ایس
۲۵-۲۳	جنوری ۱۹۵۷	دُگل، کرتار سنگھ
۳۵-۳۳	اکتوبر ۱۹۷۴	انور رضا
۴۷-۴۴	جولائی ۱۹۶۳	دلش چترکار
۲۶-۲۰	جنوری ۱۹۵۹	بلونت سنگھ
۱۹-۱۳	جون ۱۹۵۵	شفیقہ انجم
۳۰-۲۸	جون ۱۹۸۱	بالا دو بے
۳۶-۳۵	اپریل ۱۹۷۶	عوض سعید
۴۶-۴۳	نومبر ۱۹۵۱	فاروقی، نثار احمد
۴۱-۴۰	مئی ۱۹۷۷	وجاہت علی سندیلوی
۳۲-۳۱	فروری ۱۹۸۵	اشرف، محمد (تصویر)
۲۳-۱۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق
۱۹-۱۵	ستمبر ۱۹۵۵	کوثر چاند پوری
۴۷-۴۵	اکتوبر ۱۹۷۲	سرور جہاں

جانے کی عجلت
جب آنکھ کھلی
جب عورت ہارتی ہے
جرمن گلاس
جذبات کی قیمت
جزیرے
جسم کی پیکار
جگری دوست
جلا وطن
جمن
جمود میں نمود
جنرل نالچ سے باہر کا سوال
جنگل کی شہزادی
جمن
جون لطیف

۳۰-۳۶	یکم فروری ۱۹۴۷	غلام عباس	جواری
۲۳-۲۱	اکتوبر ۱۹۸۰	عطیہ پروین	جو الالمکھی
۲۴-۳۱	مارچ ۱۹۷۷	زہرہ جبین	جوتے
۱۰-۸	ستمبر ۱۹۷۸	جوگندر پال	کھلونے
۵-۴	جون ۱۹۸۳	جاوید لطیفی	جہاں جاگے وہیں سویرا
۴۸-۳۳	نومبر ۱۹۶۵	مومن لال	جہنم
۴۲-۳۸	نومبر ۱۹۷۶	یامین پرویز	جہیز
۲۱-۱۹	جولائی ۱۹۸۱	ورما، شرون کمار	جھوٹا سچ
۳۵-۲۹	دسمبر ۱۹۶۴	اقبال متین	جھوٹی سپائی
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۵۰	سہیل عظیم آبادی	جھوٹے وعدے
۲۰-۱۷	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	دیوندر ستیا رتھی	جھکے
۳۸-۳۵	ستمبر ۱۹۸۴	عابد سہیل	چینے والے
۴۷-۴۳	اکتوبر ۱۹۴۸	کوثر چاند پوری	جے ہند

ج

۷۷-۷۶	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	جیلانی بانو	چابی کھو گئی
۴۲-۳۹	یکم ستمبر ۱۹۴۴	صالحہ عابد حسین	چاردن کی چاندنی
۱۹-۱۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	صالحہ عابد حسین	چاردن کی چاندنی
۴۰-۳۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	قادر، خالد حسن	چاقو کا پھل
۶۰-۵۷	۱۵ فروری ۱۹۴۷	قریشی، فضل حق	چاند کی شہزادی
۳۱	یکم مئی ۱۹۴۵	سروش دہلوی	چاند گرہن
۳۰	یکم اپریل ۱۹۴۷	سلام مچھلی شہری	چاندنی رات
۳۰-۲۷	ستمبر ۱۹۸۰	ذکیہ مشہدی	چاندی کے ہاتھ
۰-۹	نومبر ۱۹۷۹	عوض سعید	چبھن
۷-۱۳	جولائی ۱۹۵۱	بزمی، محمد اویس	چتر کار
۵-۵۲	مارچ ۱۹۵۸	شرما، پرکتھوی ناتھ	چراغ
۰-۳	دسمبر ۱۹۷۷	عصمت چغتائی	چراغ روشن ہیں
۴-۴۳	ستمبر ۱۹۶۵	راجندر، م-م	چراغ سے چراغ
۷-۱۳	اپریل ۱۹۵۵	ذاکر، کشمیری لال	چراغ کی کو
۱-۲۶	اگست ۱۹۷۸	ذکیہ مشہدی	چرایا ہوا سکھ

۲۳-۲۰	جولائی ۱۹۵۷	واجده تبسم	چڑھاوا
۲۸-۲۳	اپریل ۱۹۶۷	رفعت نواز	چشم نگراں
۵ - ۲	جولائی ۱۹۸۳	ممتاز ہدی	چشم
۲۶-۲۲	ستمبر ۱۹۳۸	رشیدہ لطیف	چکر
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	شمس مانن	چمکتی ہوئی ریت
۲۲-۱۷	جنوری ۱۹۵۲	زکی انور	چلم
۱۹-۱۴	دسمبر ۱۹۵۰	صدیقی، ابوالفضل	چلے شہر مارنے کو
۲۵-۲۰	فروری ۱۹۶۱	صالحہ عابد حسین	چمپا
۳۸-۳۳	جنوری ۱۹۵۸	ساگر کاشمیری	چناروں کے سایے تلے
۲۴-۲۳	۱۵ مئی ۱۹۳۵	درانی، بیگم جی۔ ایم	چوٹ
۳۱-۳۹	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	عائشہ جمال	چور
۲۴-۲۲	جنوری ۱۹۷۱	سری لواس، کے۔ ایس	چور ہے
۳۲-۳۰	یکم مارچ ۱۹۳۹	ذاکر، کشمیری لال	چور ہے کا پتھر
۱۸-۱۳	دسمبر ۱۹۶۷	اقبال متین	چوتھا دن
۳۱-۳۹	۱۵ مئی ۱۹۷۸	شہناز کنول	چوتھی کھونٹ
۳۷-۳۳	جنوری ۱۹۷۲	سکینہ، کماری سومت	چوتھا مرد
۱۲-۱۲	یکم نومبر ۱۹۳۵	ع۔ ق۔ بیگم	چوڑیاں
۳۷-۳۶	اپریل ۱۹۸۰	انجم عثمانی	چھوٹی اینٹ کا مکان
۱۵-۱۳	دسمبر ۱۹۷۶	آمنہ ابوالحسن	چھوٹی سی بات
۳۹-۳۷	جولائی ۱۹۷۹	کنور حسین	چھوٹی سی بات
۳۸-۳۳	جولائی ۱۹۸۲	ذکیہ مشہدی	چھوٹے پتیا
۳۰-۲۹	اگست ۱۹۸۳	حسین الحق	چھلاوہ
۳۰-۳۳	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	حسینی، علی عباس	چھیچھرا
۱۲	یکم فروری ۱۹۳۷	بشیر الدین	چھینک
۳۸-۳۷	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	خاطر عزیز لوی	چینچ
۲۸-۲۵	جولائی ۱۹۸۳	درما، شرون کمار	چیل

ح

۳۳-۳۳	جنوری ۱۹۸۵	اسلم، محمد یعقوب (تصویر)	حادثہ
۱۳-۱۱	مارچ ۱۹۸۱	ایم۔ مبین	حادثہ

۵۶-۵۴	مئی ۱۹۵۷	چچوف/رہبر، ہنس راج	حادثہ
۳۹-۳۷	یکم جولائی ۱۹۴۶	قیسی رام پوری	حادثہ
۳۹-۳۶	اگست ۱۹۶۱	آمنہ ابوالحسن	حاصل حیات
۳۴-۳۰	جنوری ۱۹۸۴	ذکیہ مشہدی (تصویر)	حساب
۱۵-۱۱	جولائی ۱۹۷۱	جیلانی بانو	حساب کتاب
۲۰	۱۵ جون ۱۹۴۳	حقی، شان الحق	حسن جاوید
۲۵-۲۳	مئی ۱۹۷۹	رضا، کالی داس گپتا	حسینا
۲۰-۱۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	راز یوسفی	حسین خواب
۳۹-۳۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	قادری، خالد حسن	حقیقت و افسانہ
۲۷-۱۷	نومبر ۱۹۶۵	جوگندر پال	حلقہ دام خیال
۳۷-۳۵	۱۵ اگست ۱۹۴۴	تصدیق احمد سیوہاری	حولدار
۲۶	۱۵ جون ۱۹۴۳	(فارسی سے ترجمہ)	حیدر بیگ و صنوبر

خ

۱۶-۱۱	۱۵ فروری ۱۹۴۶	جبران خلیل حبیب اشعر دہلوی	خاکستر
۱۶-۱۴	جون ۱۹۷۹	آمنہ ابوالحسن	خالی جگہ
۲۹-۲۸	جولائی ۱۹۸۰	ککڑ، وشوناتھ	خاموش زندگی
۱۵-۱۱	یکم اپریل ۱۹۴۶	ایم۔ اسلم	خاندانی مرض
۲۸-۲۲	یکم ستمبر ۱۹۴۵	تسنیم سلیم	جھٹی
۱۵-۱۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	موتق الدین، میر	خجالت کے دو آنسو
۳۶-۳۱	ستمبر ۱۹۸۵	نظام صدیقی (تصویر)	خدا کے دست خط
۳۴-۳۲	نومبر ۱۹۷۱	عطیہ صدیقی	خزاں کا پھول
۳۷-۳۵	اپریل ۱۹۸۳	محسن خاں (تصویر)	خزاں رسیدہ بیل
۳۴-۳۳	فروری ۱۹۸۵	نقوی، علی امام	خصلت
۲۱-۱۷	جون ۱۹۶۸	رفیعہ منظور الامین	خلاتی قاصد
۳۶-۳۴	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	میرزا ادیب	خلا
۲۸-۲۴	۱۵ اپریل ۱۹۴۴	اشک، اوپندر ناتھ	خلش
۱۹-۱۵	اکتوبر ۱۹۷۰	آمنہ ابوالحسن (تصویر)	خلیج
۳۰-۲۹	اپریل ۱۹۸۰	کشور سلطانیہ	خلیج

۲۲-۲۰	۱۹۴۸ جولائی	ہمدی، پرویزید اللہ	خوشی داستاں ہے
۳۳-۲۴	نومبر ۱۹۸۵	دیوندر اسر (تصویر)	خوشبو بن کے لوٹیں گے
۳۳-۳۲	نومبر ۱۹۴۹	شفیع جاوید	خوشبو، سائے، سراب
۳۲-۳۹	اکتوبر ۱۹۵۸	سرلا دیوی	خودکشی
۳۱-۳۰	مئی ۱۹۴۹	راجندر، م-م	خوشیوں کی بارات
۳۲-۳۶	جنوری ۱۹۵۰	جمالی، نور اللہ	خون
۳۹-۳۶	یکم جولائی ۱۹۴۷	پردیسی، پریم ناتھ	خون اور کے
۳۹-۳۸	نومبر ۱۹۴۸	سلام مچھلی شہری	خیالوں کا محل

د

۲۸-۲۵	۴ فروری ۱۹۴۳	ادارہ	داستانِ نجات
۲۸-۲۴	۲۰ فروری ۱۹۴۳	ادارہ	داستانِ نجات
			(کام وہ آن پڑا ہے کہ بنائے نہ بنے)
۲۸-۲۵	۴ مارچ ۱۹۴۳	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۲۸-۲۶	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
			عاشقی صبر طلب اور تمنا بے تاب
۲۸-۲۴	۴ اپریل ۱۹۴۳	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۳۲-۲۴	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	م-سی-د	داستانِ نجات
۳۲-۲۶	۴ مئی ۱۹۴۳	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۳۹-۳۶	یکم جون ۱۹۴۳	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۳۶-۳۴	۱۵ جون ۱۹۴۳	ادارہ	داستانِ نجات
۲۸-۲۴	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۲۸-۲۴	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	ادارہ (م-سی-د)	داستانِ نجات
۱۵-۱۴	۱۹۴۹ مارچ	رتن سنگھ	داغ
۳۱-۳۰	جنوری ۱۹۴۸	عطیہ پروین	داغ جو بنا گیا پھول
۳۸-۳۴	نومبر ۱۹۸۶	بیر راجہ	دانتوں کے نشان
۳۱-۳۴	۱۹۵۸ مارچ	عائشہ	دائرے یا اگر
۳۸-۳۵	فروری ۱۹۴۳	صالحہ عابد حسین	درد کا رشتہ
۲۳-۱۴	اکتوبر ۱۹۴۵	اقبال متین	درد کا رشتہ
۳۳-۲۹	۱۵ اگست ۱۹۴۳	حبیب اللہ	درآمدہ رہرو

۹ - ۷	۱۵ مئی ۱۹۴۵	میرزا ادیب	دروازہ
۳۸-۲۶	مارچ ۱۹۸۵	اسلم پرویز (تصویر)	دشاؤں میں بٹے لوگ
۲۰-۱۵	اکتوبر ۱۹۷۳	اقبال متین	دشت امکاں
۳۶-۳۴	مارچ ۱۹۸۶	عابد سہیل (تصویر)	دشت تعلق
۴۰-۳۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	اشرف صبوحی	دعوت
۹ - ۴	مارچ ۱۹۶۸	صالحہ عابد حسین	دکھ سکھ کا میلہ
۷-۶۸	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	رام لعل	دکھ کی آتما
۲۰-۱۹	یکم اگست ۱۹۴۳	بیگم درد وارثی	دکھیا (رشیدہ کا خط اپنی سہیلی کے نام)
۵ - ۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	جوگندر پال (تصویر)	دل بہ دل
۳۹-۳۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	اشرف صبوحی دہلوی	دل تھا کہ نہیں
۴۳-۴۳	مارچ ۱۹۷۶	مقدر حمید	دل دل
۱۲-۱۰	دسمبر ۱۹۸۰	صالحہ عابد حسین	دل دل
۲۲-۱۲	مارچ ۱۹۶۷	ورما، مشرون کمار	دل دریا
۳۰-۲۸	دسمبر ۱۹۷۲	شاہدہ یوسف	دل کا تیار رنگ کروں
۳۹-۳۳	مارچ ۱۹۶۲	نزیحہ لوتھر	دل لخت لخت
۱۶-۱۳	یکم فروری ۱۹۴۳	خلیل جبران / حبیب اشعر	دلہن کی سچ
۱۱ - ۴	دسمبر ۱۹۶۸	عباس، خواجہ احمد	دل ہی تو ہے
۳۰-۲۹	دسمبر ۱۹۷۵	دگل، کرتار سنگھ	دلی شہر میں ایک حادثہ
۴۰-۳۷	نومبر ۱۹۸۳	شمیم نکمت (تصویر)	دو آدھے
۳۲-۲۸	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	رکسا، چندر کرن سون	دو پھول
۲۰-۱۶	اکتوبر ۱۹۵۳	حسینی، علی عباس	دو دروا
۲۳-۲۰	دسمبر ۱۹۵۶	کوثر چاند پوری	دو دھ کے جھاگ
۲۵-۱۹	یکم جون ۱۹۴۶	تسنیم سلیم جتاری	دور دیس کا رہنے والا
۴۰-۳۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	شفیق بانو شفیق	دوزخ
۳۵	۱۹۸۳ مئی	بشیر شاہ (تصویر)	دوسرا آدمی
۷۹-۷۵	یکم جون ۱۹۴۷	قرۃ العین حیدر	دوسرا کنارہ
۳۲-۲۷	جون ۱۹۶۵	ورما، مشرون کمار	دوسری عورت
۳۹-۳۵	۱۵ فروری ۱۹۴۷	تنگ، نزان وال	دو غیر فانی شہزادیاں
۴۳-۴۲	۱۹۷۱ مئی	بالی چوہڑا	دو ہاتھ پانچ کھیت
۱۲-۱۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	خدیجہ مستور	دہائی

۳۲-۳۱	فروری ۱۹۷۵	صغرا ہدی	دہری پرچھائیاں
۲۰-۱۸	یکم جولائی ۱۹۴۷	ایم۔ اسلم	دھان
۱۹-۱۶	اکتوبر ۱۹۶۳	رام لعل	دھرتی
۳۸-۳۳	مارچ ۱۹۶۱	جوگندر پال	دھرتی کا کال
۳۴-۳۳	اپریل ۱۹۸۳	دیریندر پٹواری	دُھند
۴۵-۴۳	اپریل ۱۹۷۹	شہناز کنول	دُھند میں لپٹا خواب
۳۷-۳۶	یکم نومبر ۱۹۴۶	انور سدید	دُھند لاہٹیں
۲۲	یکم ستمبر ۱۹۴۵	شفیق بانو شفیق	دھنک
۲۹-۲۶	اپریل ۱۹۷۰	شفیق سہسرامی (تصویر)	دُھواں
۳۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	شمس عظیم آبادی	دھواں
۳۶-۳۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	امرتا پریم	دھواں اور شعلہ
۳۳-۳۲	اکتوبر ۱۹۸۶	اکرم فاروقی (تصویر)	دھوپ کی بارش
۴۰-۳۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۳	حبیب اللہ	دھوکا
۴۳-۴۱	اپریل ۱۹۷۲	شمیم سیفی (تصویر)	دھوئیں کا تخت
۱۳-۱۰	اپریل ۱۹۵۱	عباس، خواجہ احمد	دیا جلے ساری رات
۵۰-۴۹	۱۵ مئی ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	دیا سلانی کی ڈبیر
۳۸-۳۶	جنوری ۱۹۷۳	انور قمر	دیر دس سال کی
۳۸-۳۴	مارچ ۱۹۷۷	شارق ادیب	دیک
۲۹-۲۷	یکم جنوری ۱۹۴۸	ناصح، دیو کی نندن	دنیا کی ریت
۱۵-۱۰	۱۵ فروری ۱۹۴۹	صدیقی، محمد عمر	دیوار
۱۶-۱۵	جون ۱۹۷۶	عبدالستار، قاضی	دیوالی
۵۷-۵۶	دسمبر ۱۹۴۷	اختصار قریشی	دیوانی
۳۴-۳۲	فروری ۱۹۸۶	براج درما	دیوی - دُھند - دُھند لکے
۱۸-۱۰	ستمبر ۱۹۵۸	حسینی، علی عباس	دیہاتی
۴۸-۴۵	ستمبر ۱۹۶۶	لاری، مقبول حسن	دیہاتی

ڈ-ڈ

۳۰-۲۸	اپریل ۱۹۷۲	لال، لکشمی نارائن	ڈاکو آئے تھے
۲۵-۲۴	یکم جنوری ۱۹۴۷	رشیدہ لطیف	ڈلٹے کارومان
۵۱-۴۷	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	شکیرہ اختر	ڈائن

۳۲-۳۲	ستمبر ۱۹۸۳	جان، نسیم محمد	ڈائن
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۵۸	زکی الوز	ڈائن میٹ
۱۱-۹	مئی ۱۹۷۳	عصمت چغتائی	ڈھکوسلا
۳۱-۳۰	جنوری ۱۹۸۳	دلش چترکار	ڈھلتی شام کا اجالا
۲۵-۳۱	جولائی ۱۹۶۲	رہبر، ہنس راج	ذات اور کائنات

۳۹-۳۷	یکم جون ۱۹۳۷	حجاب امتیاز علی	رابیل کے چند پھول
۳۹-۳۸	اپریل ۱۹۷۳	اسلم عمادی	رات دھوپ اور رنگ
۳۸-۳۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	شہاب قدرت اللہ	رات کی رات
۱۳-۱۲	مارچ ۱۹۷۳	کوثر چاند پوری	رات میں دن !
۳۶-۳۳	اکتوبر ۱۹۷۲	مہتاب، م-ک	راجدوت
۳۳-۳۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	دیوندر ستیا رتھی	راجدھانی کو پرنام
۲۳-۲۱	جنوری ۱۹۵۲	راجندر راجن	راجہ
۱۹-۱۵	یکم مئی ۱۹۳۷	ماہر القادری	راز
۱۹-۱۳	جنوری ۱۹۵۳	سہیل عظیم آبادی	راستے میں
۸۵-۸۲	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	عطیہ پروین	راکھ تلے
۸-۵	جنوری ۱۹۵۵	کوثر چاند پوری	راکھی
۶۲-۵۴	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	رام اور راون
۳۹-۳۶	مارچ ۱۹۵۶	نینا کاش	رام رحیم
۶۱-۵۴	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۲	واجدہ تبسم	راہ
۳۲-۲۹	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	شاہد احمد	راہب
۹-۶	جون ۱۹۶۸	رفعت مرزا	رہجگے کی نصف شب
۱۹-۱۶	یکم اپریل ۱۹۳۳	اختر الفزاری	رحیل و ثریا
۲۳	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ع-ق-بیگم	رخصتی کے آنسو
۳۰-۳۸	۱۵ اگست ۱۹۳۹	اشک، اوپندر ناتھ	رس پان
۱۶-۱۳	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	ناکارہ حیدر آبادی	رسوا سرے بازارے
۲۳-۲۲	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریم تلخ، من موہن	رسیدی ٹکٹ
۳۰-۲۷	ستمبر ۱۹۸۶	چاولہ، ایس-ایس	رشتے
۱۵-۱۲	مئی ۱۹۷۸	عابد سہیل	رشتے

۲۳-۳۹	یکم مارچ ۱۹۴۵	اشک، اوپندرناٹھ	رعب داب
۵۳	جولائی ۱۹۵۱	بشیر الدین	رفع جہالت
۳۸-۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	گنیت شرما	رقاصہ
۲۷-۲۶	مئی ۱۹۷۵	احمد یوسف	رک ہوئی گھڑی
۲۸-۲۷	مارچ ۱۹۷۶	رتن سنگھ	رگ سنگ
۵۱-۴۹	۱۵ جون ۱۹۴۵	قریشی دہلوی، فضل حق	رنگون کی ایک رات
۱۵-۱۳	ستمبر ۱۹۷۴	عابد سہیل	روح سے لپٹی ہوئی آگ
۱۵-۱۳	یکم اپریل ۱۹۴۵	شفیع، خواجہ محمد	روشن آرا
۲۳-۲۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	شفیع، خواجہ محمد	روشن آرا
۲۱-۱۷	یکم مارچ ۱۹۴۵	شفیع، خواجہ محمد	روشن آرا
۳۱-۲۹	اکتوبر ۱۹۸۶	حمید سہروردی	روشن لمحوں کی سوغات
۳۳-۳۱	دسمبر ۱۹۵۹	ستیش بٹرا	روشنی
۱۹-۱۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۴	عزیز احمد	رومان
۳۳-۳۲	ستمبر ۱۹۸۳	غیاث احمد گدی	رونے کی آواز
۳۲-۳۹	فروری ۱۹۶۶	ٹیگور، رابندرناٹھ	رونائی
۲۳-۲۰	جون ۱۹۵۷	زکی انور	رائفل
۲۵-۲۳	ستمبر ۱۹۷۷	عمر مجید	ریزہ ریزہ
۳۷-۳۳	فروری ۱۹۶۵	غیاث احمد گدی	ریٹیم کادل
۵۰-۴۸	یکم دسمبر ۱۹۴۴	انظر، مظفر حسین	ریشم کی شہزادی
۳۲	مارچ ۱۹۷۶	شارق ادیب	ریکارڈ شیٹ
۵۶	جولائی ۱۹۵۰	ناصر، دیوکی نندن	ریہرسل

ز

۲۳-۲۱	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	روشن لال پٹیل لوی	زاہد کی شکست
۳۳-۳۱	یکم فروری ۱۹۴۵	صادق انجیری	زخم و مرہم
۳۶-۳۴	مئی ۱۹۸۶	ورما، شرودن کمار	زرد موسم
۹ - ۵	مارچ ۱۹۵۰	ذاکر، کشمیری لال	زعفران کے پھول
۱۲۱-۱۱۸	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	حمیدہ سلطان	زلیخا
-۱۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	خلیل جبران / رضا انصاری	زمانہ اور قوم

۲۱-۱۸	مارچ ۱۹۷۸	اقبال متین	زمین کا درد
۲۱-۱۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	چندر کانت	زنجیریں
۳۸-۳۷	جولائی ۱۹۸۴	عباد، سیف الرحمان (تصویر)	زندگی
۴۳-۴۱	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	بھان، تیج بہادر	زندگی
۲۵-۲۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	بہادر، رام پرتاپ	زندگی
۴۶-۴۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	قادری، خالد حسن	زندگی کا ناچ
۴۵-۴۳	مئی ۱۹۷۰	بھان، تیج بہادر	زندگی کا تقاضا
۳۱-۲۹	مئی ۱۹۷۱	راجندر، م-م	زندگی کا رقص
۱۸-۱۱	ستمبر ۱۹۶۹	شاہدہ یوسف	زندگی کی کتاب
۱۹-۱۶	اکتوبر ۱۹۷۹	جاندرن (تصویر)	زندگی کے اُس موڑ پر
۴۵-۴۳	اپریل ۱۹۵۱	نشیم کرمانی	زہر
۳۰-۳۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	شفیع، خواجہ محمد	زہر
۳۵-۳۳	اپریل ۱۹۷۷	اظہر راہی	زہر
۲۷-۲۵	اکتوبر ۱۹۸۰	محمد طاہر (تصویر)	زہر
۱۰۸-۱۰۲	یکم جون ۱۹۴۶	شفیع، خواجہ محمد	زہرہ جبین
۲۶-۲۵	۱۵ اگست ۱۹۴۷	قادری، حامد حسن	زہرہ قلموری

س

۴۵-۴۳	۱۵ اگست ۱۹۴۴	شفیق، شفیق باو	سات لاکھ
۴۲-۴۱	جولائی ۱۹۸۳	شفیقہ فرحت	ساتواں طبق
۲۱-۱۶	جنوری ۱۹۶۷	ہرچرن چاولہ	ساحل، طوفان اور تماشہ
۴۴-۴۳	مئی ۱۹۷۷	عفت آرا	ساز غم
۱۵-۱۰	ستمبر ۱۹۷۰	رفعت مرزا	ساگا
۲۳-۱۸	جنوری ۱۹۵۶	رہبر، ہنس راج	سالگرہ
۲۳-۱۸	مارچ ۱۹۷۱	الوزعظیم (تصویر)	سامنا
۲۲-۲۰	نومبر ۱۹۵۴	تاجور سامری	سائیں من من
۳۶-۳۳	ستمبر ۱۹۸۰	ملک، فضل امام	سائے کا تعاقب
۱۲-۱۰	جنوری ۱۹۷۰	بلراج کول (تصویر)	سایہ
۳۱-۲۸	مئی ۱۹۸۰	ممتا کالیا	سب سے بڑی پونجی
۲۰-۱۹	مارچ ۱۹۷۵	رتن سنگھ	سب غلط ہو گیا
۶۶-۶۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	حسینی، علی عباس	سب کو اپنی اپنی

۱۷-۱۴	۱۹۶۱ اپریل	صدیقہ بیگم سیوہاروی	سب کے توگرمیاں سی ڈالے
۲۱-۱۶	۱۹۵۳ مارچ	شہناز ہاشمی	سبز دروازے کی تلاش میں
۲۵-۲۹	۱۹۶۷ جون	رام لعل	سجانی کا درد
۲۵-۲۳	یکم فروری ۱۹۴۷	صادق قریشی	سچی کہانی
۹ - ۶	دسمبر ۱۹۶۳	واجدہ تبسم	پتے موتی
۳۳-۳۱	۱۹۶۹ مارچ	شبلیہ، مسیح الزمان	سراب
۱۶-۱۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	سہیل عظیم آبادی	سراب
۲۷-۲۳	یکم جولائی ۱۹۴۷	فراق، برکت علی	سراب
۲۶-۲۳	اگست ۱۹۷۹	سلام بن رزاق	سرابِ زندہ
۳۱-۳۰	ستمبر ۱۹۸۳	بشیر مالیر کوٹلوی (تصویری)	سر بازار لٹا انقلاب
۳۰-۲۹	جون ۱۹۷۶	راجندر، م-م	سرخ مکان
۳۰-۲۸	ستمبر ۱۹۸۵	مہتاب، م-ک (تصویری)	سرسوں کے پھول
۵۲-۵۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	خلیل جبران / حبیب اشعر دہلوی	سرگذشتِ غم
۴۳-۴۲	اپریل ۱۹۷۶	خواجہ، ایم-ایم	سرگوشی
۷۰-۶۷	یکم جون ۱۹۴۷	سہیل عظیم آبادی	سڑک بن رہی تھی
۴۰-۳۸	مئی ۱۹۷۹	سلیم احمد، شیخ	سڑک سڑک
۹ - ۸	جون ۱۹۷۰	زینبدر لوتھر (تصویری)	سفارش
۴۲-۳۹	دسمبر ۱۹۷۹	بنت مسعود (تصویری)	سفر
۳۲-۳۰	اپریل ۱۹۸۲	راجندر، م-م	سفید مکان
۳۳-۳۲	یکم جنوری ۱۹۴۹	راجندر، م-م	سکون کی تلاش
۱۲- ۹	۱۵ جون ۱۹۴۷	اختر، شیر محمد	سگریٹ کے دھوئیں میں
۳۳-۳۳	ستمبر ۱۹۷۸	لوچن بخش	سلکتا ہوا سگریٹ
۲۹-۳۷	نومبر ۱۹۶۸	مشہدی، س-ش	سلوٹیں
۳۲-۳۰	نومبر ۱۹۶۷	جوگندر پال	سلوٹیں
۲۰-۱۹	اپریل ۱۹۷۷	صغریٰ مہدی	سنا تو ہے
۴۳-۳۰	جون ۱۹۵۲	صدیقہ بیگم	سندر پینا
۲۱-۱۷	فروری ۱۹۵۳	چارچ ایسٹنگز ٹرز	سگریٹس
۴۳-۳۹	دسمبر ۱۹۵۲	زکی انور	سنگم
۳۸-۳۶	جولائی ۱۹۸۳	اسلم سلازار (تصویری)	سنو فال
۱۹-۱۰	مارچ ۱۹۷۷	قرۃ العین حیدر	سینٹ فلورا آف جارجیا کے اعترافات

۲۵-۲۳	ستمبر ۱۹۸۲	شفیع مشہدی (تصویر)	سینچر شاہ
۸ - ۷	جولائی ۱۹۷۱	عابد سہیل	سوانیزہ پر سورج
۳۸-۳۶	جون ۱۹۸۳	ستیش بٹرا (تصویر)	سوتی جاگتی آنکھوں کا سپنا
۲۸-۲۶	مئی ۱۹۷۶	الوزرنا	سورج
۳۰-۲۷	نومبر ۱۹۸۲	ورما، شرون کمار	سورج مکھی
۳۶-۳۴	یکم اپریل ۱۹۴۳	شکید اختر	سوکھا ہوا پودا
۳۵-۳۱	مارچ ۱۹۸۵	ورما، شرون کمار	سول لائنز
۱۱- ۹	یکم اپریل ۱۹۴۹	عصمت چغتائی	سونے کا انڈا
۳۹-۳۶	دسمبر ۱۹۸۲	نسرین حسنین	سونے کی گڑیا
۶۲-۶۰	یکم جون ۱۹۴۵	ممتاز مفتی	سہارا
۳۹-۳۵	مارچ ۱۹۶۳	خالد عرفان	سہاگ سندور اور بھارت ماما
۳۰-۲۸	یکم جون ۱۹۴۳	حقی، محمد شان الحق	سہاگ مالا
۱۴-۱۰	اپریل ۱۹۶۲	کوثر چاند پوری	سہرا
۵۳-۴۹	جنوری ۱۹۴۸	حسین کاظمی	سہرا ہا
۲۰-۱۶	یکم نومبر ۱۹۴۳	خاتون بھجاں	سہیلی
۳۸-۳۴	یکم جون ۱۹۴۶	بہادر، رام پرتاپ	سیلاب

ش

۳۳-۲۹	جولائی ۱۹۸۴	ذکیہ مشہدی (تصویر)	شانو کا سوال
۴۱-۳۹	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریم تلخ، من موہن	شاہ کی کنجری
۴۱-۳۸	ستمبر ۱۹۵۰	دگل، کرتار سنگھ	شاہی
۴۱-۴۰	یکم مئی ۱۹۴۶	عنایت اللہ	شرارت
۲۳-۲۲	۱۵ فروری ۱۹۴۵	عبدالرحمان، سید	شرارت
۴۰-۳۸	مئی ۱۹۶۵	علوی، احمد ابراہیم	شریک غم
۲۳-۱۹	جولائی ۱۹۵۰	کوثر چاند پوری	شعلے ناچتے رہے
۱۴-۱۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	ہاجرہ مسرور	شعلوں کی آغوش میں
۳۷-۳۵	جون ۱۹۸۲	اکرم فاروقی	شفالیکا
۱۸-۱۱	نومبر ۱۹۶۸	ورما، شرون کمار	شکست
۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۷	حسینی، ہدی عباس	شکست
۴۷-۴۴	نومبر ۱۹۶۱	رکسا، چندر کرن سون	شکست خواب

۳۷	جنوری ۱۹۵۱	ل۔ احمد اکبر آبادی	شکست شالی مزدور
۲۶-۲۳	یکم جولائی ۱۹۳۹	اقبال احمد	شکار
۳۰-۲۵	یکم مئی ۱۹۳۹	صالحہ عابد حسین	شہادت ہمسایہ
۳۸-۳۵	۱۵ مئی ۱۹۳۶	امام ضیاء القمر	شمع سوزاں
۱۳-۹	۱۵ فروری ۱۹۳۵	کرشن چندر	شمع کے سامنے
۲۳-۱۹	یکم فروری ۱۹۳۵	کرشن چندر	شمع کے سامنے
۳۷-۳۵	مئی ۱۹۵۱	پریم لکھی، پریم ناتھ	شکر داس
۲۵-۳۳	ستمبر ۱۹۵۹	ورک، کلونت سنگھ	شکار
۳۷-۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	ڈبلیو، لنڈن کلف	شہزادہ
۳۰-۳۹	یکم مارچ ۱۹۳۳	عزیز الرحمان	شہزادی اندلس
۲۵-۱۷	جولائی ۱۹۵۷	نواب توصیف	شہنشاہیت کا ایک چراغ
۱۶-۱۴	جنوری ۱۹۷۰	رشید الدین	شیر
۲۸-۲۳	فروری ۱۹۷۰	بدیع الزماں	شیش محل
۱۵-۱۳	یکم نومبر ۱۹۳۳	میرزا ادیب	ٹیک

ص، ض

۱۶-۱۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	بلونت سنگھ	صابن کی ٹکیہ
۲۲-۲۰	مارچ ۱۹۶۱	قیصر تمکین	صبح کا بھولا
۲۲-۲۱	جنوری ۱۹۷۷	عشرت ظہیر	صحت مند آدمی
۵۲-۵۱	یکم مارچ ۱۹۳۷	اکمل قاسمی	صحرا میں پھول
۱۵-۱۴	اپریل ۱۹۷۸	احمد یوسف	صد ہزار قصبے
۳۷-۳۳	ستمبر ۱۹۷۴	شوکت حیات	صدیوں کے لمحے
۳۷-۳۲	اکتوبر ۱۹۶۳	عبدالمجیب سہالوی	صرف ۲۰ آنے کا سوال ہے
۵۸-۵۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۶	حبیب انصاری	صلہ
۳۰-۳۸	یکم اگست ۱۹۳۵	حورہ خشاں بلگرامی	صلہ
۳۸-۳۵	فروری ۱۹۸۶	اشہر اسماعیل رتھوی	صلیب اپنی اپنی
۳۲-۲۹	۱۵ جون ۱۹۳۹	ذاکر، کشمیری لال	صید
۷۴-۷۱	یکم جون ۱۹۳۷	شوکت تھانوی	مزیب تقسیم
۱۹-۱۶	جون ۱۹۶۰	جیلانی بانو	ضمانت

ط، ع، غ

۱۰۹-۱۰۵	یکم جون ۱۹۲۷	حبیب اشعر دہلوی	طلسم خیال
۱۷-۱۳	ستمبر ۱۹۵۰	پرکاش پنڈت	طوفان کے بیچ
۶۸-۵۴	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	عجائب خاں
۴۵-۳۱	مارچ ۱۹۶۳	سنگر، ست پرکاش	عجب بہار تھی
۱۰-۸	جون ۱۹۷۸	آصف مجیب	عدیا
۹-۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۲۵	ط۔ حسین	عفت
۳۳-۳۱	اگست ۱۹۸۲	نگار عظیم (تصویر)	عکس
۵۳-۴۹	یکم اگست ۱۹۲۷	ظہور بخش	علاج
۱۵-۱۰	۱۵ نومبر ۱۹۲۵	ایم۔ اسلم	علی مراد
۱۷-۱۵	۱۵ مئی ۱۹۲۳	چندر کانت	عمر قید
۱۹-۱۶	اپریل ۱۹۵۲	سنگر، ست پرکاش	عورت
۳۰-۲۸	جون ۱۹۶۳	دھمیل، کرتار سنگھ	عورت اور انتظار
۳۲-۳۰	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	بلدیپ چند	عورت تیری کہانی
۱۷-۱۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۲۳	ایم۔ اسلم	عورت کا منتر
۴۳-۴۲	ستمبر ۱۹۵۲ (تصویر)	عزیز مراد آبادی (تصویر)	عورتوں کی کان فرس
۱۸-۱۷	یکم مارچ ۱۹۲۶	شیریں	عیادت (مجھے سخت ناپسند ہے)
۴۲-۳۷	جولائی ۱۹۶۲	زکی انور	غدا ری
۴۰-۳۷	۱۵ نومبر ۱۹۲۳	ہمایوں سلطانی	غلط فہمی

ف

۲۱-۱۹	جنوری ۱۹۷۸	آمنہ ابوالحسن	فاتح
۲۹-۲۵	جنوری ۱۹۸۳	بیر راجہ (تصویر)	فارورڈ : بیک ورڈ
۵۰-۴۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۲۵	حسن صبحی / رشید احمد ارشد	فاطمہ
۵۳-۵۰	۱۵ اپریل ۱۹۲۶	اظہر دہلوی ہنظر حسین	فرص اور عشق
۲۷-۲۶	ستمبر ۱۹۸۳	نگار عظیم (تصویر)	فرق
۳۰-۳۶	دسمبر ۱۹۷۹	اقبال متین	فرینچر میکر

۴۷-۴۶	مئی ۱۹۶۳	اجیت کور	فروخت شدہ
۴۰-۳۷	یکم جولائی ۱۹۴۴	ہاجرہ مسرور	فروزاں
۴۰-۳۹	جنوری ۱۹۷۶	محمود بالیسری	فری انڈیا کا گلاب
۴۲-۳۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	ناصر	فریب
۴۷-۴۴	یکم جنوری ۱۹۴۶	ناصر	فریب
۵۳-۵۱	یکم اگست ۱۹۴۵	ارشاد گیلانی	فریب خوردہ
۴۲-۴۱	۱۵ اگست ۴۶	شفیق بابوشفیق	فریب مسلسل
۴۶-۴۴	جون ۱۹۵۳	صدیقہ بیگم	فسادی کی موت
۱۸-۱۶	نومبر ۱۹۸۰	رفعت نواز	فسانہ کہیں جسے
۴۱-۳۷	ستمبر ۱۹۶۷	عفت موہانی	فصل گل
۳۶-۳۴	جولائی ۱۹۸۴	صبیحہ انور (تصویر)	فصیل، بحر
۲۶-۲۳	اگست ۱۹۵۰	بلونت سنگھ	فلمی انٹرویو
۲۰-۱۷	۱۵ فروری ۱۹۴۴	جنیندر کمار	فوٹو گرافز
۴۰-۳۷	دسمبر ۱۹۵۷	قیصر تمکین	فہم سے دور
۱۵-۱۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	کوشلیا اشک	فیصلہ

ق

۱۱-۸	اگست ۱۹۶۱	حسینی، علی عباس	قابلی تجربے
۱۲-۱۰	جنوری ۱۹۴۸	شکیلہ اختر	قرار
۴۱-۳۸	اکتوبر ۱۹۷۹	شین منظر پوری	قصہ ایک شاعر کا
۱۶-۱۰	جولائی ۱۹۶۰	ایش کمار	قصہ درد سناتے ہیں کہ مجبور ہیں ہم
۳۷-۳۳	مئی ۱۹۸۰	آزاد، اقبال حسن	قطرہ قطرہ احساس
۲۰-۱۸	ستمبر ۱۹۸۰	جوگندر پال	تم باذن اللہ
۳۸-۳۵	جولائی ۱۹۸۵	جوگندر پال	توسن قزح
۲۸-۲۶	جون ۱۹۸۵	آغا سہیل	قیامت کا انتظار
۲۸-۲۵	دسمبر ۱۹۷۱	مہتاب، م-ک	قید حیات
۱۸-۱۳	ستمبر ۱۹۶۸	جوگندر پال	قید و بند
۳۶-۳۵	۱۵ مئی ۱۹۴۵	شیمم ہاشمی	قیدی

ک

۵-۳	ستمبر ۱۹۷۲	قرۃ العین حیدر	کار جہاں دراز ہے (ناول مسلسل)
-----	------------	----------------	-------------------------------

۱ - ۳	اکتوبر ۱۹۴۲	قرۃ العین حیدر	(ناول مسلسل)	کار جہاں دراز ہے
۵ - ۳	نومبر ۱۹۴۲	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۷ - ۳	دسمبر ۱۹۴۲	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۷ - ۳	جنوری ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۲۸ - ۲۵	فروری ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۹ - ۳	مارچ ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۷ - ۳	اپریل ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر	رہا ب (۱۰)	کار جہاں دراز ہے
۵ - ۳	مئی ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر	رہا ب (۱۲)	کار جہاں دراز ہے
۹ - ۳	جون ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر	رفصل دوم)	کار جہاں دراز ہے
۶ - ۳	جولائی ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۱۱ - ۵	نومبر ۱۹۴۳	قرۃ العین حیدر	رفصل دوم)	کار جہاں دراز ہے
۷ - ۵	جنوری ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۳	فروری ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۳	مارچ ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۷ - ۳	تارا چند نمبر جون ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۵ - ۳	جولائی ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۳	اگست ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۵	ستمبر ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۶	اکتوبر ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۳	دسمبر ۱۹۴۴	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۸ - ۳	فروری ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۹ - ۳	اپریل ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۱۰ - ۳	مئی ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۵ - ۳	جولائی ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۷ - ۳	اکتوبر ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۲۸ - ۲۴	دسمبر ۱۹۴۵	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۱۰ - ۷	جنوری ۱۹۴۶	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۱۰ - ۷	مارچ ۱۹۴۶	قرۃ العین حیدر		کار جہاں دراز ہے
۱۰ - ۳	مارچ ۱۹۴۹	عصمت چغتائی	(ناول مسلسل)	کاغذی ہے پیرہن
۳۲ - ۳۸	اپریل ۱۹۴۹	عصمت چغتائی		کاغذی ہے پیرہن
۹ - ۳	جون ۱۹۴۹	عصمت چغتائی		کاغذی ہے پیرہن

۲۶-۱۹	جولائی ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۶-۳۰	اگست ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۴-۲۵	ستمبر ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۸-۲۱	اکتوبر ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۹-۲۲	نومبر ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۱۳-۹	دسمبر ۱۹۷۹	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۳۵-۲۸	جنوری ۱۹۸۰	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۱۸-۱۳	فروری ۱۹۸۰	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۳-۱۶	مارچ ۱۹۸۰	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۱-۱۴	اپریل ۱۹۸۰	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۲۲-۱۵	مئی ۱۹۸۰	عصمت چغتائی	کاغذی ہے پیرہن
۳۱-۲۸	یکم جنوری ۱۹۲۵	ٹیگور/ہاجرہ مسرور	کابلی والا
۲۷-۲۴	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	کیپور، کنہیا لال	کاٹھ کا آٹو
۲۸-۲۷	فروری ۱۹۵۳	راجندر راجن	کاشس
۳۵-۳۰	اگست ۱۹۴۸	در، پریم ناتھ	کاغذ اور واسیلو
۳۶-۳۳	جولائی ۱۹۷۵	ظہیر کیفی امر دھوی	کاغذ کا بھگوان
۲۲-۱۹	جنوری ۱۹۶۵	وہاب اشرفی	کافر بھی ہوتے سجدہ بھی کیا
۱۶-۱۳	جنوری ۱۹۶۲	بلونت سنگھ	کا کو اور اس کے پریمی
۲۳-۲۲	جولائی ۱۹۶۹	بلو بیدل	کالا بکرا
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۷۸	محسن، محمد	کالا تیل
۳۵-۳۳	ستمبر ۱۹۷۶	عارف سہیل	کالا سونا
۳۸-۳۳	جولائی ۱۹۶۸	سودیش دیپک	کالا گلاب
۳۳-۳۳	جنوری ۱۹۸۲	ذکیہ مشہدی	کالے میگھا پانی دے
۲۱-۱۹	اپریل ۱۹۷۱	ڈگل، کرتار سنگھ (تصویر)	کام اور چام
۳۱-۳۸	اگست ۱۹۸۶	ذوقی، مشرف عالم	کان بندھے
۱۵-۱۳	جون ۱۹۷۸	عظیہ پروین	کانٹوں سے محبت کرلو
۳۷-۳۴	مئی ۱۹۸۰	فیروز اختر	کائنات
۳۱-۳۸	فروری ۱۹۸۰	کنور حسین	کادیری
۲۵-۲۳	۱۵ دسمبر ۱۹۲۵	خانم، ایف۔ ایم	کباب سنج
۱۵-۱۰	جولائی ۱۹۵۹	صالحہ عابد حسین	کب تک
۲۳-۲۱	۱۵ اگست ۱۹۴۴	عزیز احمد	کپتان کی بیٹی

۳۶-۳۴	نومبر ۱۹۷۲	رکشا، چندر کرن سون	کتا اور انسان
۲۵-۲۲	جون ۱۹۵۰	راجندر راجن	کتھالی
۵۰-۳۸	یکم جولائی ۱۹۳۵	اختر بیچ آبادی	کدھر؟
۴۰-۳۹	مارچ ۱۹۷۷	کشوری منجندہ	کڈنی وارڈ
۴۱-۳۹	یکم مئی ۱۹۳۵	واسطی، راحت ظفر	کرسمس کی دعوت
۴۰-۳۸	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	اصغر علی	کرگسوں کا سماج
۱۵-۱۲	اکتوبر ۱۹۵۲	رہبر، ہنس راج	کروٹ
۴۶-۳۳	یکم جون ۱۹۳۷	ل۔ احمد	کروٹ
۳۷-۳۳	جنوری ۱۹۷۱	فرزاتہ احمد (تصویر)	کڑواہٹ
۱۸-۱۳	اپریل ۱۹۶۸	ورما، شرون کمار	کڑیاں
۱۲-۷	یکم جون ۱۹۳۳	تسلیم سلیم چٹاری	کنک
۴۱-۳۹	جولائی ۱۹۸۵	بنگار عظیم (تصویر)	کنک
۴۵	نومبر ۱۹۷۶	پونم دہرہ	کس کی جیت
۴۹-۳۱	اپریل ۱۹۵۳	سجاد حیدر	کشش
۵۲-۵۱	یکم ستمبر ۱۹۳۳	ناشاد، تارا شنکر	کشکش
۲۹-۲۵	تمل ناڈو نمبر جون جولائی ۱۹۷۷	اگیلن	کافی کے دہے
۳۲-۲۹	جولائی ۱۹۷۳	شفیق سہسرامی	کلنک
۱۷-۱۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	شریف عنایت اللہ	کلوپیرا
۱۵-۱۲	جون ۱۹۵۲	بلونت سنگھ	کلی کی فریاد
۳۶-۳۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	جیلانی بانو	کلیجے کی پچانسی
۳۶-۳۳	نومبر ۱۹۸۴	ہتاب، ام۔ بک (تصویر)	کینے مرد
۱۱-۹	جنوری ۱۹۵۱	ڈاکٹر، کشمیری لال	کنارے اور دیواریں
۱۰-۵	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	کرشن چندر	کنواری
۲۸-۲۰	اپریل ۱۹۵۹	انصاری، حیات اللہ	کو اپری
۳۳-۳۰	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	اختر اوریتوی	کواڑ کی اوٹ سے
۳۹-۳۷	اگست ۱۹۷۷	اما چندرن	کوری مٹی
۲۴-۲۱	اگست ۱۹۷۶	اقبال متین	کوئیل سے پرزے تک
۲۱-۱۹	ستمبر ۱۹۷۸	کلام حیدری	کون جانے
۵۴-۵۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	زار، تیج ناتھ	کہاں
۳۷-۳۳	اکتوبر ۱۹۵۱	انجم جالی	کہاں

۱۶-۱۴	اکتوبر ۱۹۶۳	راجندر، م۔م۔	کہکشاں
۱۵-۱۲	نومبر ۱۹۳۸	عصمت چغتائی	کہانی
۱۴-۱۲	اپریل ۱۹۷۱	سہیل عظیم آبادی (تصویر)	کہانی
۳۹-۳۷	مارچ ۱۹۸۶	رتن سنگھ (تصویر)	کہانی بولی
۱۴-۱۱	اپریل ۱۹۶۹	رضوی، بادشاہ حسین	کئی ہوتی شاخ
۳۴-۳۰	دسمبر ۱۹۵۳	دگل، کرتار سنگھ	کھتی لسی
۷۲-۷۰	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	رضیہ سجاد ظہیر	کچھ سہی
۳۳-۳۹	دسمبر ۱۹۵۵	عیسیٰ صدیقی	کچھ کھو گیا تھا؟
۲۵-۲۲	مارچ ۱۹۵۱	آوارہ	کھدائے میاں
۲۰-۱۶	ستمبر ۱۹۷۹	بدیع الزماں، خواجہ	کھرنڈ
۳۷-۳۴	فروری ۱۹۶۳	در، پریم ناتھ	کھڑکی
۵۳-۵۳	اگست ۱۹۳۸	ناصر، دیو کی نندن	کھلونے
۳۰-۳۳	جون ۱۹۶۳	اقبال متین	کھنڈر
۱۳-۷	جولائی ۱۹۶۹	زکی الوز (تصویر)	کھنڈر
۸-۷	یکم مئی ۱۹۳۳	شفیق، شفیق بالو	کھوپری
۳۲-۳۱	مارچ ۱۹۷۹	آصف مجیب	کھوٹا سکر
۴۶-۳۱	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	سہیل عظیم آبادی	کھوسٹ
۴۶-۳۵	فروری ۱۹۵۳	تاجور سامری	کھوکھلا وقار
۲۵-۲۴	مئی ۱۹۷۷	عطیہ پروین	کھول دو دروازہ
۳۷-۳۶	جنوری ۱۹۸۰	لوچن بخش	کئی برس بعد
۲۹-۲۵	یکم دسمبر ۱۹۳۳	خدیجہ مستور	کھیل
۳۵-۳۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	اختر سلطان	کیا اچھا ہوتا
۹-۷	۱۵ جون ۱۹۳۳	اشک، اوپندر ناتھ	کیا چارہ ہے؟
۶۳-۶۳	۱۵ اگست ۱۹۳۹	حسینی، علی عباس	کیڑا
۳۷-۳۶	ستمبر ۱۹۸۲	لوچن بخش (تصویر)	کیٹکٹس کا پھول
۱۹-۱۷	فروری ۱۹۷۶	انور قمر	کیلاش پربت
۲۲-۲۱	اپریل ۱۹۷۸	جوہر، سریندر سنگھ	کیوں؟
۵۶-۵۳	یکم مئی ۱۹۳۶	عمود میرزا	کیویڈ کی سیر

گ

۳۷-۳۵	حسینی، اہدی عباس	جنوری ۱۹۵۷
-------	------------------	------------

۲۲-۱۹	فروری ۱۹۶۳	صالحہ عابد حسین	گدڑی کالال
۳۳-۲۹	مئی ۱۹۶۲	رضیہ سجاد ظہیر	گرگر
۱۷-۱۱	دسمبر ۱۹۵۱	اختر اورینوی	گر جا کے سائے میں، جنت سے دور
۲۴-۳۰	مارچ ۱۹۵۳	شکیلہ اختر	گریز
۳۰-۲۸	یکم نومبر ۱۹۴۹	ناہید ہاشمی	گریز یا
۳۹-۳۸	اپریل ۱۹۸۵	یش سروج (تصویر)	گرھی شی آواز
۲۵	ستمبر ۱۹۷۶	مہتاب، م۔ک	گزارش ہے
۵۲-۵۰	اکتوبر ۱۹۵۵	رضوی، وقار احمد	گذشتہ شب
۶ - ۳	جولائی ۱۹۶۷	حمیدہ سلطان	گل بدن
۳۸-۳۵	نومبر ۱۹۶۳	زکی انور	گلدان
۳۳-۲۲	جنوری ۱۹۳۸	اشرف صبوحی	گلی
۲۵-۲۲	یکم جنوری ۱۹۳۶	اشک، اپندر ناتھ	گلی کا نام
۳۱-۲۶	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	بلونت سنگھ	گلیاں
۲۳-۲۳	اکتوبر ۱۹۵۰	شکور حیات	گلے سرے
۴۰-۳۸	اکتوبر ۱۹۵۳	ہوپاساں	گلے کا ہار
۲۵-۲۲	نومبر ۱۹۷۹	اشتیاق علوی	گنہام شکاری
۴۲-۴۱	۱۵ مئی ۱۹۳۵	زیب عثمانیہ	گنڈا
۳۹-۳۶	یکم دسمبر ۱۹۳۳	اشرف، محی الدین	گورکن
۳۱-۲۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	جلی، بشن داس	گوند کے لڈو
۲۲-۲۰	جولائی ۱۹۷۰	صغریٰ مہدی	گو متی
۳۷-۳۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	نکولائی شیانوف / عزیز احمد	گویا
۷ - ۴	مارچ ۱۹۵۳	کرشن چندر	گھر
۴۸-۳۰	جون ۱۹۶۶	رضا جعفری	گھر وندا
۸۲-۷۵	اگست ۱۹۷۲	آمنہ ابوالحسن	گھمنڈی
۳۸-۳۳	اپریل ۱۹۵۲	جنتندر کمار	گھنگھرو
۳۶-۳۲	اکتوبر ۱۹۸۲	اشوک پٹواری	گھونسل
۱۷-۱۵	اپریل ۱۹۷۶	بروکر، گلاب داس	گیان دان
۱۳-۱۰	اکتوبر ۱۹۶۰	سہیل عظیم آبادی	گیت ناچ اور موت

ل

۳۵-۳۲	فرقت کا کردی، غلام احمد مہدی ۱۹۷۰	لاٹری کا ٹکٹ
۸-۷	اکھن ۱۹۷۹ مئی	لاج
۳۰-۲۹	رضیہ سجاد ظہیر فروری ۱۹۷۳	لافانی لمحے
۳۸-۳۷	غملین، غلام نبی (تصویر) کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	لا - محدود
۲۹-۲۲	سحر امید دسمبر ۱۹۷۳	لا وارث
۳۵-۳۳	مومن لعل اگست ۱۹۷۳	لفظوں کی صلیب
۱۲-۱۱	حسینی، علی عباس جون ۱۹۶۲	لجھی کا عجائب گھر
۳۲-۳۰	مشتاق احمد، قاضی ستمبر ۱۹۸۶	لکشمی ریکھا کے پار
۲۲-۱۷	صالحہ عابد حسین اپریل ۱۹۶۵	لکشمی
۳۵-۳۳	روحی انعام (تصویر) دسمبر ۱۹۸۲	لکیریں
۳۹	رضا، ایم۔ اے۔ اپریل ۱۹۷۸	لمبی کہانی
۲۲-۱۷	عابد سہیل ستمبر ۱۹۶۱	لمحہ کی شکست
۳۳	شیمیم قاسمی مارچ ۱۹۷۵	لمحوں کی صلیب
۲۳-۲۲	شیلا شرما جون ۱۹۵۲	لوٹ
۳۸-۳۶	پیغام آفاقی جون ۱۹۷۶	لوہے کا جانور
۳۳-۳۳	شہناز کنول اپریل ۱۹۷۷	لوہے آستیں کا
۳۰-۳۸	عطیہ پروین جون ۱۹۷۶	لوہے پکارے گا
۲۱-۱۸	ہدی پونگی ستمبر ۱۹۷۶	لوہے کا اجالا
۳۶-۳۱	زہرہ رائے مئی ۱۹۵۸	لے پالک
۳۶-۳۲	انا انیسینوفا اپریل ۱۹۳۶	لیمو کا درخت

م

۳۰-۳۷	کوثر چاند پوری جنوری ۱۹۵۱	ماتا تیری کوکھ جلی
۳۵-۳۰	کوثر چاند پوری مارچ ۱۹۵۲	ماتا رام
۳۸-۳۶	بہزاد لکھنوی اگست ۱۹۳۵	ماموں
۳۰-۳۸	اختر اورینوی دسمبر ۱۹۳۳	ماں
۱۹-۱۳	صالحہ عابد حسین ستمبر ۱۹۵۲	ماں

۵۳-۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	محسن، محمد	ماں
۱۷-۱۲	یکم مارچ ۱۹۴۷	اصغر انصاری	ماں
۱۲-۱۱	مئی ۱۹۸۱	ستیش بتر (تصویر)	ماں جی
۳۸-۳۲	ستمبر ۱۹۶۵	قیصر تمکین	ماہ غسل
۲۳-۱۸	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	اثر لکھنوی	مایا (منظوم افسانہ)
۹ - ۶	اگست ۱۹۷۲	کرشن چندر	مئی
۳۵-۳۳	نومبر ۱۹۷۶	دلش چترکار	مئی بھی چراغ بھی
۲۲-۱۷	مارچ ۱۹۶۸	بدیع الزماں	مٹتے سائے
۳۶-۳۳	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۳	شاہد پرویز	مئی کے پتلے
۱۳-۱۳	مئی ۱۹۷۶	شمس ندیم	مثلث کا قیدی
۳۰-۳۹	اکتوبر ۱۹۷۶	عبدالمتین	مجرم
۳۸-۳۴	جنوری ۱۹۶۴	گزیچن چندن	مجرم
۲۳-۱۸	اکتوبر ۱۹۶۸	رام لعل	مجھے پہچانو
۳۳-۳۱	ستمبر ۱۹۵۴	پرکاش پنڈت	محافظ
۳۶-۳۹	جولائی ۱۹۵۲	انیس رضوی امر وہوی	محبت کا اثر
۳۶-۳۳	یکم جنوری ۱۹۴۵	عثمانی، ایس۔ ایم۔ یوسف	محبت کی دیوی
۳۲-۲۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	قریشی دہلوی، فضل حق	محبت و نفرت
۳۸-۳۶	مارچ ۱۹۷۳	سرتاج بانو	محبوبہ
۳۶-۳۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۴	اختر اورینوی	مخمسر
۲۰-۱۷	جنوری ۱۹۷۳	اقبال متین	مداری
۳۵-۳۲	جولائی ۱۹۸۳	سلام بن رزاق (تصویر)	مراجعت
۳۹-۳۵	یکم جنوری ۱۹۴۷	محمود کامل / قریشی، صلاح الدین	مرد
۳۲-۳۱	نومبر ۱۹۸۶	نگار عظیم (تصویر)	مرد
۳۹-۳۷	اگست ۱۹۵۰	اشک، اپندرناکھ	مرد کا اعتبار کیا؟
۲۸-۲۶	جون ۱۹۷۹	رام پال	مرد نامرد
۱۶-۱۲	ستمبر ۱۹۵۶	حسینی، علی عباس	مرد ارچر
۹ - ۶	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	سریندر پرکاش (تصویر)	مردہ آدمی کی تصویر
۲۴-۲۳	جون ۱۹۷۲	کمار پاشی	مردہ گھر
۳۷-۳۵	جنوری ۱۹۶۸	جوزف ایڈلسن / عرفانی، آفاق احمد	مرزا کا خواب

۱۱-۱۰	یکم اگست ۱۹۳۷	نسیم سوز	مریم
۲۰-۱۹	دسمبر ۱۹۸۰	رہبر، ہنس راج (تصویر)	مریادا
۲۵-۲۴	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	ایم اسلم	مزاح
۵۹-۵۸	۱۵ جون ۱۹۳۷	بیدی، گوپال کرشن	مزدور
۳۲-۳۱	نومبر ۱۹۸۲	کوثر چاند پوری	مس جوزف
۱۹-۱۶	اپریل ۱۹۸۱	حمیدہ سلطان	مس روزا
۴۱-۳۷	۱۵ جون ۱۹۴۶	ایم۔ اسلم	مستانی کاٹیلہ
۳۳-۳۱	جون ۱۹۷۲	سلام بن رزاق	مستول
۱۴-۷	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	اشک، اپندرناٹھ	مسٹر گھٹ پانڈے
	یکم جون ۱۹۳۶	ناکارہ حیدر آبادی	مسورگی دال
۳۲-۳۰	مارچ ۱۹۷۳	سلام بن رزاق	میجا
۴۳-۳۸	مئی ۱۹۵۳	سنگر، ست پرکاش	مشترکہ گھوڑا
۷۱-۶۷	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	شاگر پرشارتھی	مشرق و مغرب (ایک مکالمہ)
۲۶-۲۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ظفر جاوید	مصوّر
۲۹-۲۶	یکم اپریل ۱۹۴۴	کوثر چاند پوری	مصنوعی بیوی
۱۱-۱۰	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	رفیقہ خاتون دہلوی	مضرب محبت
۲۹-۲۸	جنوری ۱۹۷۶	ناوک حمزہ پوری	مطالبہ
۵۳-۲۳	ستمبر ۱۹۷۴	رتن سنگھ	معجزہ
۲۰-۱۷	جولائی ۱۹۵۵	خلش جعفری	مکتب
۱۲-۱۱	فروری ۱۹۸۰	غیاث احمد گدی	مگر
۴۰-۳۷	۱۵ اگست ۱۹۴۳	ادارہ	ملا باقر علی کی بیٹیا
۵۱-۴۸	جون ۱۹۵۱	رہبر، ہنس راج	ممتا
۴۸-۳۷	اگست ۱۹۸۳	جہاں گیر محمد	ممی
۱۰-۸	نومبر ۱۹۷۶	جوگندر پال	مقامات
۴۶-۴۵	ستمبر ۱۹۷۹	انجم عثمانی (تصویر)	مقتل
۲۳-۲۱	فروری ۱۹۸۴	بلراج ورما (تصویر)	مقدس کتاب
۳۹-۳۵	مئی ۱۹۷۷	بلراج ورما	من کی اداسی کا درپن
۲۶-۲۳	نومبر ۱۹۸۰	کنوہ سین	منداکنی
۱۹-۱۸	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۳	خلیل جبران / حبیب اشعر دہلوی	مندکے دروازے پر
۲۹-۲۳	جولائی ۱۹۷۶	بلراج ورما	منڈو

۳۰-۲۷	اپریل ۱۹۷۶	رشید عارف	منزل ایک مسافر تین
۲۹-۲۸	ستمبر ۱۹۸۳	انجم عثمانی	منظر ابھی بدلا نہیں
۲۲-۲۱	جولائی ۱۹۷۹	عارفی، فخر الدین (تصویر)	منظر بہ منظر
۳۰-۳۹	یکم مارچ ۱۹۲۷	مسلم جالندھری	مواد
۲۴-۲۳	مارچ ۱۹۸۳	احمد یوسف (تصویر)	موت
۱۸-۱۴	یکم اکتوبر ۱۹۲۶	قاسمی، احمد ندیم	موت
۵۲-۵۱	۱۵ جولائی ۱۹۲۶	محمود ہاشمی	موت کا جنم
۵۳-۴۹	یکم جولائی ۱۹۲۶	محمود ہاشمی	موت کا جنم (رنجی جزیرے کی ایک لوک کہانی)
۵۵-۵۲	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	ٹھا کر پونجھی	موت کے سائے تلے
۳۸-۳۷	مارچ ۱۹۷۹	ذکیہ مشہدی	موتیا کی خوشبو
۳۶-۳۴	جون ۱۹۷۹	ملک، فضل امام	مورا درد نہ جانے کوئی
۲۷-۲۳	یکم جولائی ۱۹۲۳	اشرف صبوحی	موسارانی
۳۱	ستمبر ۱۹۷۷	حیدر راحت	موسم
۵۹-۵۷	یکم مئی ۱۹۲۷	الوز، نور الحسن	موترا
۱۵-۱۴	۲۵ نومبر ۱۹۲۲	رسا، سعید رسول	مہا بن کا گڈریا
۱۱-۱۰	۱۰ دسمبر ۱۹۲۲	رسا، سعید رسول	مہا بن کا گڈریا
۱۵-۱۴	۲۵ دسمبر ۱۹۲۲	رسا، سعید رسول	مہا بن کا گڈریا
۱۸-۱۳	اگست ۱۹۷۹	ڈگل، کرتا سنگھ	مہا جا نہیں مرا
۹۶-۹۱	یکم جون ۱۹۲۶	بیدی، راجندر سنگھ	مہا جرمین
۴۰-۳۹	نومبر ۱۹۸۶	رتن سنگھ (تصویر)	مہر باں ہے آسمان
۴۱-۳۸	ستمبر ۱۹۸۲	منگل بھگت (تصویر)	مہرہ
۱۶-۱۳	فروری ۱۹۶۸	حسینی، علی عباس	میاؤں میاؤں
۲۰-۱۷	۱۵ دسمبر ۱۹۲۳	ہاجرہ مسرور	میرا بیٹا
۳۵-۳۴	۱۵ جون ۱۹۲۳	سعیدی، منظور عالم	میرا پہلا رومان
۴۶-۴۴	بشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	نور شاہ	میری دنیا کے لوگ
۳۴-۳۰	جنوری ۱۹۶۶	بلراج پوری	میری کیوری کی کہانی
۱۸-۱۶	یکم اگست ۱۹۲۳	ایم اسلم	میری کہانی
۴۹-۴۵	اکتوبر ۱۹۵۱	مرزا، آغا حیدر حسن	میرے چھٹپن کی دلی
۳۳-۳۰	دسمبر ۱۹۸۲	حسینی، رضا احمد	میزان
۳۳-۳۱	اگست ۱۹۸۳	شفیع مشہدی (تصویر)	میک اپ
۱۳-۷	اپریل ۱۹۷۷	عصمت چغتائی	میلے کا ٹوکرا

۲۸-۲۴	۱۹۷۲ جون	غیاث احمد گدی	میمنہ
۲۲-۲۲	جولائی ۱۹۵۰	اعظمی، عبدالمجید	میں افسانے کیوں نہیں پڑھتا
۳۱-۳۰	اکتوبر ۱۹۷۵	شاگر کریمی	میں اور میرا چہرہ
۳۰-۲۸	اپریل ۱۹۶۳	ابراہیم شفیق	میں جاگ اٹھا
۳۶-۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	چڈہ، اندر جیت	میں وہی ہوں
۱۷-۱۲	مارچ ۱۹۶۲	نریندر لوتھر	میں ہوں
۲۸-۲۴	جنوری ۱۹۵۳	شکیدہ اختر	میں ہوں اپنی شکست کی آواز

ن

۳۷-۳۲	۱۹۸۶ اگست	دیویندر اسر (تصویر)	نار کنڈے کی آخری رات
۱۱-۱۰	۱۹۷۰ اگست	قاضی، عبدالستار (تصویر)	نازو
۳۲-۳۶	مارچ ۱۹۵۵	شہناز ہاشمی	ناشپاتی کا درخت
۳۶-۳۴	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	مترجم - یوسف عثمانی	نا کام محبت
۱۸-۱۵	یکم اگست ۱۹۳۶	حسینی، علی عباس	رٹیگور کا ایک لاثانی شاہکار
۱۸-۱۶	اکتوبر ۱۹۶۲	کرشن چندر	نا کردہ گناہ
۳۱-۲۷	دسمبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	ناگ اور شبنم
۹۹-۹۷	یکم جون ۱۹۳۵	ایم اسلم	ناول کا ایک باب
۲۳-۲۰	اگست ۱۹۵۱	حسینی، علی عباس	نیا مریض
۳۹-۳۸	جون ۱۹۸۳	شمیم صادق	نبی بخش
۳۹-۳۴	دسمبر ۱۹۶۱	اقبال متین	نجات کے راستے
۳۵-۳۱	مئی ۱۹۶۰	سنگر، ست پرکاش	نچا ہوا البم
۲۱-۱۹	جون ۱۹۸۶	آغا سہیل (تصویر)	ندی اور ناری
۲۱-۲۰	اکتوبر ۱۹۵۶	کوشلیا اشک	نرتیکی
۳۲-۳۰	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	بیگم صفدر	نروتم بابو
۳۴-۳۱	۱۵ اگست ۱۹۳۵	کوثر چاند پوری	نذر سماج
۲۰-۱۷	دسمبر ۱۹۷۲	کوثر چاند پوری	نشان منزل
۱۷-۱۳	یکم دسمبر ۱۹۳۵	تسلیم سلیم	نشان نیلا سا
۳۲-۳۹	جنوری ۱۹۸۵	شین مظفر پوری (تصویر)	نشانی
۱۹-۱۳	یکم مئی ۱۹۳۶	تسلیم سلیم چھتاری	نشانی ڈالنگ
			نشیب و فراز

۳۵-۳۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	تسلیم سلیم چغتاری	نشیب و فراز
۳۴-۳۵	دسمبر ۱۹۶۶	رشید انور	نقش قدم
۸-۵	جنوری ۱۹۶۳	اختر اورینوی	نقش قدم
۳۵-۳۴	اکتوبر ۱۹۵۹	سرنیدر کمار	نقوش
۹-۷	اکتوبر ۱۹۸۰	انصاری، حیات اللہ	تکسیر
۳۱-۲۷	مئی ۱۹۸۴	بیر راجہ (تصویر)	نمبر دو! نمبر ایک
۳۶-۳۰	نومبر ۱۹۵۳	چندر آنکھ	نمک حرام
۳۱-۳۵	اکتوبر ۱۹۶۸	حامد کاشمیری	نملی
۲۹-۲۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	کوشلیا اشک	نمو
۵۵-۵۲	یکم اگست ۱۹۴۶	پروانہ، بصیم شنکر	نواب مرزا
۱۲-۷	اپریل ۱۹۵۰	حسینی، علی عباس	نور و نار
۲۲-۱۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	صوفی، صفوۃ اللہ بیگ	نوگری
۳۴-۳۲	مئی ۱۹۸۴	محافظ حیدر (تصویر)	نہ جانے کیوں
۳۹-۳۷	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	دلش چترکار	نئی زندگی
۱۹-۱۴	ستمبر ۱۹۶۵	گربچن چندن	نئی صبح
۲۳-۲۱	ستمبر ۱۹۴۸	عباس، خواجہ احمد	نئے کشمیر کے پانچ چہرے
۲۶-۲۴	جولائی ۱۹۷۱	نشاط قیصر	نیا چہرہ
۷-۳	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	کرشن چندر (تصویر ص ۲۹)	نیا خزانہ
۳۸-۳۵	دسمبر ۱۹۴۹	قمر رضوی	نیا سبق
۳۴-۳۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	اعظم، اعظم حسین	نیا گاؤں
۲۵-۲۳	نومبر ۱۹۷۱	شاہد، مشتاق علی (تصویر)	نیا گوتم
۲۶-۱۸	فروری ۱۹۵۵	رضیہ سجاد ظہیر	بیچ
۳۷-۳۰	جون ۱۹۸۴	محسن خاں (تصویر)	نیگیٹو
۳۰-۳۳	جولائی ۱۹۵۳	زکی انور	نیگری
۳۹-۳۸	جنوری ۱۹۸۰	رؤف خوشتر	نے ہاتھ باگ پر ہے نہ ہے پار کاب میں
۳۹-۳۶	مئی ۱۹۸۲	دیوند رستیارتھی (تصویر)	نیل بکشن
۱۸-۱۵	۱۵ جون ۱۹۴۵	ہاجرہ مسرور	نیلیم
۱۹-۱۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	مسلم ضیائی	نیلام
		و	
۳۸-۳۳	مارچ ۱۹۶۶	ورما، شرون کمار	واپسی

۳۱-۳۷	یکم اگست ۱۹۴۳	صادق الحیری	واپسی
۲۰-۱۶	مئی ۱۹۵۰	بزمی، محمد اولیس	وادی کے پھول
۲۰-۳۷	نومبر ۱۹۷۲	مولپیاں	والٹر اشٹافس کا کرشمہ
۱۵-۱۳	جولائی ۱۹۷۳	جوگندر پال	وحدت
۳۰-۲۹	جولائی ۱۹۸۳	شین منظر پوری (تصویر)	وڈیا نگر کی مسجد
۱۷-۱۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۴۳	حسینی، علی عباس	وراشٹ
۲۲-۲۱	اکتوبر ۱۹۷۳	شبیم مسیح الزماں	وردان
۳۹-۲۶	جون ۱۹۶۸	سوشیلا شرما	وصیت
۲۵-۲۲	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۳	طاہرہ دیوی شیرازی	وطن کی خاطر
۲۹-۲۶	اکتوبر ۱۹۵۷	ن۔ شکیب	وطن کے کھنڈر
۳۵-۳۴	نومبر ۱۹۸۰	دیریندر پٹواری (تصویر)	وقت وقت
۲۴-۱۹	۱۵ مئی ۱۹۴۶	قریشی، صلاح الدین	ولی اللہ
۳۱-۳۰	مارچ ۱۹۸۳	صبیحہ انور (تصویر)	وہ ایک بوڑھا
۳۱-۳۵	مارچ ۱۹۵۹	کشور زیدی	وہ ایک لمحہ جاوداں
۲۰-۱۹	اگست ۱۹۷۸	فیض الحسن	وہ بات
۲۰-۱۹	مئی ۱۹۷۹	صفرا جہدی	وہ بوڑھا
۳۷-۳۴	ستمبر ۱۹۵۱	نیرادیب لاہوری	وہ پھول
۳۶-۳۴	نومبر ۱۹۸۵	ورما، شرون کمار	وہ جو تاریک راہوں میں مارے گئے
۲۱-۲۷	فروری ۱۹۷۹	عشرت ظہیر	وہ روشنی یہ اندھیرا
۳۲-۳۹	یکم اگست ۱۹۴۳	فاطمہ نسیرین	وہ کون تھا؟
۲۳-۲۱	جنوری ۱۹۸۰	ذکیہ مشہدی	وہ لوگ

۵

۱۶-۱۳	فروری ۱۹۵۴	رضیہ سجاد ظہیر	ہاتھ
۳۳-۳۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	سراج لکھنوی	ہاتھ چھوٹا ہو گیا
۲۳-۱۹	مارچ ۱۹۵۷	دیوندر ستیا رتی	ہاتھی پھرے گاؤں گاؤں
۲۸-۲۷	اکتوبر ۱۹۷۵	شمیم افزا قمر	ہارٹ اٹیک
۲۱-۲۳	اکتوبر ۱۹۸۱	کنور حسین	ہتیا
۷۴-۷۲	اگست ۱۹۷۲	جیلانی بانو	ہریا
۳۳-۳۰	مئی ۱۹۸۶	جوگندر پال	ہری کیرتن

۷۴-۷۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	قیصر تمکین	ہزیمت
۳۳-۲۶	۱۵ مئی ۱۹۴۹	حسینی، علی عباس	ہمارا گاؤں
۳۲-۲۲	یکم جون ۱۹۴۹	حسینی، علی عباس	ہمارا گاؤں
۲۵-۲۴	ستمبر ۱۹۷۸	عارف سہیل	ہم بھی شاعر ہیں
۳۹-۳۵	۱۵ فروری ۱۹۴۷	ظہور بخش / آغا محمد یعقوب دداشی	ہم پرسیڈنٹ ہیں
۱۹-۱۷	یکم اگست ۱۹۴۵	شوکت صدیقی	ہم زلف
۸۳-۸۰	یکم جون ۱۹۴۷	غلام عباس	ہم سائے
۴۰-۳۹	جولائی ۱۹۸۳	ارتضیٰ کریم	ہم سفر کرائے کا
۴۶-۴۴	یکم دسمبر ۱۹۴۶	قرلباش، فہمیدہ زہرا	ہنسی
۳۰-۲۷	مئی ۱۹۸۱	نیازی، مسعود مرزا	ہوا، ہوا، ہوا
۲۰-۱۵	اکتوبر ۱۹۵۳	بلونت سنگھ	ہوا نشانی
۳۸-۳۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	امام، ضیاء القمر	ہوا یہ کہ
۲۳-۲۳	نومبر ۱۹۵۷	جوگندر پال	ہوش بے ہوش
-۱۷	یکم جنوری ۱۹۴۶	سدرشن	ہوش نگر کا شباب
۳۲-۲۹	فروری ۱۹۵۵	دوست، ہرینس سنگھ	ہولی
۲۲-۲۰	ستمبر ۱۹۶۶	کوثر چاند پوری	ہولی فادر
۳۴-۳۳	یکم اپریل ۱۹۴۵	ایم اسلم	ہیر وارث شاہ
۴۶-۴۳	جولائی ۱۹۶۲	غلام ربانی	ہیروں کا شہر
۱۹-۱۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	ظفر، بدر النساء	ہیرے کی انگوٹھی

ی

۲۸-۲۲	فروری ۱۹۵۱	صالحہ عابد حسین	یا الہی یہ ماجرا کیا ہے ؟
۵۳-۵۲	یکم ستمبر ۱۹۴۵	سید محمد شاہ	یادگار
۵۰-۴۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	شفیق بانو شفیق	یادگار
۴۰-۳۶	نومبر ۱۹۵۸	اختر انصاری	یادوں کے چراغ
۳۴-۲۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	خلیل جبران / حبیب اشعر دہلوی	یاسمین
۶۸-۶۳	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	سہیل عظیم آبادی	یہاں سے وہاں تک
۱۷-۱۵	نومبر ۱۹۵۸	آوارہ	یہ بھی ہوتے ہیں

۱۴۸-۱۴۵	یکم جون ۱۹۴۵	گریش چندر	یہ جاپانی
۲۸-۲۴	فروری ۱۹۸۴	شفیقہ فرحت (تصویر)	یہ داغ داغ اجالا
۱۱۲-۱۱۰	یکم جون ۱۹۴۷	نرولا، شمشیر سنگھ	یہ دکھی لوگ
۵۵-۵۳	فروری ۱۹۵۷	جوگندر پال	یہ ڈراما وہ ڈراما
۶ - ۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	حسینی، علی عباس	یہ ڈائمن فکری
۳۸-۳۵	ستمبر ۱۹۶۳	دلش چترکار	یہ رشتے یہ ناتے
۲۳-۲۱	۱۵ جون ۱۹۴۶	نسیم سوز	یہ زندگی
۵۳-۵۱	یکم فروری ۱۹۴۶	آفتاب قزلباش	یہ سڑک
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۶۲	کاظمی، حسن عسکری	یہ سینے پہ چٹانیں
۴۹-۴۶	مارچ ۱۹۵۰	اختر تاباں	یہ علی گڑھ ہے

ڈرامے

۴۹-۳۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	بادشاہ حسین	آتش
۹-۵	یکم فروری ۱۹۴۹	حسینی، علی عباس (تصویر)	آخری برسات
۵۰-۴۸	یکم مارچ ۱۹۴۶	ناداں، صدیق قریشی	آخری شکست
۳۳-۲۶	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	لون، علی محمد	آدم - حوا اور ابلیس
۳۴-۲۴	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	شہما، ریلوئی سرن	آرزو آرزو
۳۰-۲۱	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	مجیب، محمد	آزمائش
۳۵-۳۳	فروری ۱۹۵۵	پرساد، جے شنکر	اپنا وقار
۲۲-۱۵	نومبر ۱۹۶۳	ڈگل، کرتار سنگھ	اپنی اپنی کھڑکی
۴۳-۳۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	انتھار نیوتونی	اپنے پرانے
۲۸-۲۴	دسمبر ۱۹۴۹	شریف، عنایت اللہ	اتنی سی بات
۷۴-۶۸	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	چرن جیت	اخباری اشتہار
۲۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۳ (مترجم)	خورشید الاسلام	ادفیس بادشاہ
۲۲-۱۴	ستمبر ۱۹۶۲	اظہر پرویز	اسکول کی فیس
۲۰-۱۷	جولائی ۱۹۶۰	حامد چھپروی	اقبال فردوس میں حوروں کے درمیان
۱۸-۱۶	یکم جولائی ۱۹۴۴	قریشی، فضل حق	الجھن
۳۹-۳۵	مئی ۱۹۵۱	سلام مچھلی شہری	الف لیلیٰ کی ایک رات
۴۳-۳۶	مئی ۱۹۵۷	ڈگل، کرتار سنگھ	انار کے دوپتے
۳۲-۲۹	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	قریشی، فضل حق	انسپیکٹر جنرل
۳۰-۳۱	اکتوبر ۱۹۵۵	ڈگل، کرتار سنگھ	اوپر کی منزل
۵۵-۴۹	۱۵ جون ۱۹۳۷	ناکارہ حیدر آبادی	ایک تھا ڈاکٹر
۴۴-۴۲	ستمبر ۱۹۶۹	اظہر انسر	ایک خواب
۱۲-۸	۱۵ اگست ۱۹۴۴	کرشن چندر	ایک نافرمانی کی ڈائری

۱۳-۸	۱۹۴۴ مارچ ۱۵	بادشاہ حسین حیدر آبادی	بابر
۵۵	۱۹۴۶ نومبر ۱۵	قریشی، فضل حق	بازی گر
۳۲-۲۸	۱۹۶۸ نومبر	تاجور سامری	بچہ اور تعویذ
۲۵-۲۲	۱۹۴۶ جولائی ۱۵	انتصار نیوتنوی	بہانہ
۶۰-۵۷	یکم دسمبر ۱۹۳۵	اے افسینو گنیف / قریشی، فضل حق	بھٹکا مسافر
۲۸-۲۴	۱۹۴۳ ستمبر ۱۵	اشک، اوپندر ناتھ	بہنیں
۳۷-۳۴	جون ۱۹۷۲	اظہر افسر	پارٹی میں
۹-۳	اگست ۱۹۷۷	قرۃ العین حیدر	پالی ہل کی ایک رات (تمثیل)
۲۲-۱۹	اکتوبر ۱۹۴۸	بلونت سنگھ	پامال محبت
۳۲-۲۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	نہ پنگ / ناظمہ جبین	پانی پنگ کی ایک رات
۴۲-۳۰	۱۵ اگست ۱۹۴۷	ادیب، ادیس احمد	پر دیسی
۲۹-۲۸	۱۵ مئی ۱۹۴۴	قادر، اے حسین	پنگی
۱۶-۱۳	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	حسن عباس	پہلی تاریخ
۲۶-۲۲	۱۵ اگست ۱۹۴۵	سلام مچھلی شہری	پھولوں نے کہا
۱۸-۱۷	یکم جنوری ۱۹۴۴	ظفر قریشی	پیرس میں جھولوں کا کلب
۲۳-۲۲	یکم اگست ۱۹۴۷	خال، رحمت نبی	تحت طاؤس
۱۲-۸	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	کیور، کنہیا لال	ترقی پسند غالب
۳۷-۳۲	جولائی ۱۹۷۱	ابراہیم یوسف (تصویر)	تصویر اور جھوٹ
۲۱-۱۳	مئی ۱۹۵۵	پرکاش پنڈت	تکلف میں ہے تکلیف تو پھر
۹-۸	۱۵ فروری ۱۹۴۹	شمس نوید	تہ نشیں طوفان
۳۳-۳۰	مئی ۱۹۶۸	پرکاش پنڈت	ٹیلی فون
۲۳-۱۳	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	ساغر نظامی	جنس ہنر
۲۳	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ممتاز حسین	حقیقت
۴۸-۴۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	یاسین ثانی، محمد	خالہ جمالو
۱۴-۱۰	جون ۱۹۵۶	فرقت، غلام احمد	خانہ الوری
۳۶-۳۴	یکم نومبر ۱۹۴۴	عام، عبدالمجید بیگ	خدمت
۳۶-۳۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	فیض الفزاری	خونی شہنشاہ
۳۷-۳۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	سلام مچھلی شہری	خیام کی ایک شام
۱۱-۳	اپریل ۱۹۶۴	حسن، محمد	داراشکوہ
۳۰-۳۷	اپریل ۱۹۶۴	سنگر، ست پرکاش	داماد کا انتخاب

۳۲-۳۹	یکم فروری ۱۹۳۵	حبیب القاری	دخل در معقولات
۳۹-۳۷	اگست ۱۹۷۹	ادارہ	در آئے گا دے پاؤں (تمثیلی ڈرامہ)
۳۷-۳۵	یکم اپریل ۱۹۳۷	بھٹ، اُدے شنکر	دس ہزار
۳۲-۳۰	فروری ۱۹۸۲	انظر افسر	دعوت
۲۰-۱۵	۱۵ اگست ۱۹۳۷	انتصار نیوتوی	دل سے قریب
۵۵-۵۲	دسمبر ۱۹۳۷	انتصار نیوتوی	دل سے قریب
۳۳-۲۷	جولائی ۱۹۶۵	پرکاش پنڈت	دورخ
۳۷-۳۳	نومبر ۱۹۷۱	آوارہ	دوسرا مہمان
۲۶-۲۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	صدیقہ بیگم سیوا روئی	دولہا بھائی
۱۶-۷	دسمبر ۱۹۵۳	دگل، کرتار سنگھ	دومرد اور ایک ماں
۶۵-۵۴	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	عصمت چغتائی	دھانی بانگین
۱۳-۱۱	یکم ستمبر ۱۹۳۵	فراق گورکھپوری	دھرم راج پدھشتر کی سورگ یاترا
۲۵-۲۲	۳ مئی ۱۹۳۳	شیلا سمیر	رہبر کی گڑیا
۲۲-۱۳	اپریل ۱۹۶۰	زکی الود	رحمت کے فرشے
۲۵-۲۳	یکم اپریل ۱۹۳۶	چودھری، آئی اے	رد عمل
۳۷-۳۵	ستمبر ۱۹۸۳	انظر افسر	رفتہ رفتہ
۳۸-۳۴	یکم فروری ۱۹۳۳	تسلیم سلیم چغتاری	رفیق حیات
۴۵-۴۱	جنوری ۱۹۳۸	شمیم، مظفر حسین	رکنی
۳۸-۳۰	۳ مئی ۱۹۵۶	رہبر، ہنس راج	روح کا رشتہ
۴۵-۳۹	اکتوبر ۱۹۵۰	راجندر راجن	سات رنگ
۱۳-۱۰	یکم اپریل ۱۹۳۳	حسن عباس	سپنوں کا بیوپاری
۳۰-۲۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	صدیقہ بیگم سیوا روئی	سرخ سویرا
۴۵-۳۹	نومبر ۱۹۶۷	انظر افسر	سرخ ان ہونٹوں کی
۶۷-۶۳	یکم مئی ۱۹۳۷	میرزا ادیب	سکینہ
۱۳-۱۰	۳ مئی ۱۹۵۱	پرکاش پنڈت	سگائی کی چائے
۳۷-۳۳	مارچ ۱۹۵۱	شفقت رضوی	سنگم
۱۲-۱۰	یکم جنوری ۱۹۳۶	چودھری، آئی اے	سنہری ساڑھی
۳۵-۲۹	۱۵ ستمبر ۱۹۳۹	پرولسی، پریم ناتھ	سوالی
۲۷-۲۱	اپریل ۱۹۵۷	اکرام جاوید	سویرا دور نہیں
۲-۹	یکم دسمبر ۱۹۳۳	اشک، اوپندر ناتھ	شادی کے دن
۳-۳۳	جون ۱۹۶۲	حسن، محمد	شکست

سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳ ۵۵-۳۲

۱۵ مارچ ۱۹۳۶ ۱۳-۸

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۹-۴

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۵۹-۵۳

فروری ۱۹۵۱ ۳۹-۳۳

یکم مئی ۱۹۳۳ ۲۶-۲۲

یکم اگست ۱۹۳۹ ۱۶-۱۳

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۸۳-۸۰

جولائی ۱۹۵۲ ۶-۴

نومبر ۱۹۵۰ ۱۳-۱۱

مئی ۱۹۵۲ ۸-۳

یکم مئی ۱۹۳۵ ۱۹-۱۳

جنوری ۱۹۵۵ ۱۹-۱۵

۱۵ اپریل ۱۹۳۷ ۲۳-۲۰

یکم مئی ۱۹۳۷ ۳۷-۳۵

دسمبر ۱۹۶۷ ۳۳-۳۳

یکم جون ۱۹۳۵ ۳۳-۳۱

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۳۳-۳۵

اپریل ۱۹۶۹ ۳۹-۳۳

۱۵ جنوری ۱۹۳۵ ۳۳-۳۱

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۱۲-۱۰

ستمبر ۱۹۷۸ ۳۲-۲۹

مارچ ۱۹۷۰ ۳۵-۳۱

۱۵ ستمبر ۱۹۳۵ ۱۲-۸

ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶ ۷۹-۷۵

جون ۱۹۵۷ ۲۸-۲۵

یکم جون ۱۹۳۵ ۱۲۲-۱۲۱

یکم نومبر ۱۹۳۵ ۲۳-۲۳

نومبر ۱۹۵۵ ۳۶-۳۱

کرشن چند

میرزا ادیب

حسن، محمد

رفعت سرودش

حسینی، مہدی عباس

احمد، سعید الدین

فرقت کاکوروی

احسان الحق

آہ سیتاپوری

سلام مچھلی شہری

عرش ملیانی

حسینی، مہدی عباس

عرش ملیانی

ادیب، اولیس احمد

ادیب، اولیس احمد

آنند، دھرم پرکاش

جبران خلیل جبران /

حبیب اشعد دہلوی

دگل، کرتار سنگھ

ابراہیم یوسف

مورس بیرنگ /

قریشی دہلوی، فضل حق

حبیب تنویر

یوسف اقبال

ابراہیم یوسف

ناداں قریشی

مست کاشمیری، دیناناتھ

ہادی قادری

روش صدیقی

مریم سیم

پرکاش پنڈت

شکست کے بعد

شہاب

شیرانگن

شیرازہ

ضدی

ظالم نازی

عالم برزخ میں مرزا غالب کا مطب

عشق بن پہ ادب نہیں آتا

عقل کی شکست

عمر خیام کی ایک رات

غالب

فراز

فردوسی (ایک ریڈیائی فچر)

فزانہ

فزانہ

فلو

فن کار

قبر اور چاندنی کی کرن

قدم قدم اداس موڑ

قیصر کی موت

کارٹوس

کبیر

کراس کا تحفہ

کرشمہ سازی

کرشن اور اوکھل بندھن

کرن (علامہ اقبال کی نظم شعاع امید تمثیلی انداز میں)

کشش

کفایت شعار

کوئی ہونی منزل

۷-۵	یکم جنوری ۱۹۳۵	روش صدیقی	گلگشت مصلیٰ
۳۵-۳۰	دسمبر ۱۹۳۷	سلام مچھلی شہری	گننام فن کار
۲۶-۲۵	۱۵ جون ۱۹۳۵	وکرمی سے ماخوذ	لو اور سنو
۱۱-۹	یکم ستمبر ۱۹۳۳	آمنہ نازلی	ماں
۳۳-۳۱	جولائی ۱۹۵۱	جزی زینیاوسکی / مشیر الحق بھری آبادی	ماں
۳۲-۳۱	اکتوبر ۱۹۳۸	راجندر راجن	متوازی خطوط
۳۱-۳۰	فروری ۱۹۶۳	حسن محمد	مٹی جاگتی ہے
۱۶-۱۱	مئی ۱۹۵۱	فرقت کاکوروی، غلام احمد	مرزا صاحب کا مکان
۳۳-۲۶	اکتوبر ۱۹۸۳	رفعت سروش	مصور
۵۲-۳۵	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	پرکاش پنڈت	مفت خور
۳۱-۳۸	مئی ۱۹۷۰	اظہر انسر	کتاب عشق
۳۲-۲۷	یکم جون ۱۹۳۶	رضوی، بادشاہ حسین	منزل عشق
۱۳-۱۳	یکم دسمبر ۱۹۳۳	بیدی، گلبدن سنگھ	موت کا پھندا
۳۷-۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۳	احمد، جلال الدین	موت کے مہمان
۲۵-۲۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	شہر لکھنوی	نادر شاہ کا آخری غیور سپاہی
۳۱-۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۹	راجندر راجن	نسیان اور عشق
۳۳-۲۷	نومبر ۱۹۶۱	جیلانی بانو	نفرت
۳۱-۳۷	جون ۱۹۵۶	پرکاش پنڈت	بھیلے پر دہلا
۳۲-۲۶	جون ۱۹۷۸	طا آفندی	واسکوڈی گاما
۲۳-۱۹	۱۵ اگست ۱۹۳۶	نور الہی، محمد عمر	واسوخت
۱۳-۱۰	یکم مارچ ۱۹۳۹	راجندر راجن	ہم لوگ
۶۷-۶۰	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	اظہر پرویز	ہولی کا چغده

انشائیے

۳۳	یکم جولائی ۱۹۳۳	سیدہ اچ کے زیدی	آنسو
۳۲-۳۱	نومبر ۱۹۸۳	تشکیل اعجاز (تصویر)	ادبی رسائل
۷-۳	فروری ۱۹۶۳	صدیقی، رشید احمد	ادھر ادھر کی
۲۷-۲۵	جون ۱۹۸۶	ناجھوی، رام لعل (تصویر)	اردو شاعری کی رنگینیاں
۱۱-۹	۱۹۷۳	صدیقی، رشید احمد (تصویر)	اردو کا المیہ

۳۷-۳۶	حسینی، عبدالصمد (تصویر) دسمبر ۱۹۸۵
۳۱-۳۰	سریندر لوکھر (تصویر) جولائی ۱۹۸۳
۳۱-۳۰	پاشا، احمد جمال (تصویر) جون ۱۹۸۳
۳۲-۳۱	پاشا، احمد جمال (تصویر) جون ۱۹۸۳
۳۱-۳۹	مہدی، پرویزید اللہ (تصویر) جولائی ۱۹۷۳
۳۱-۳۹	شارق
۳۱-۳۰	رام لال ناہوی
۱۹-۱۷	یوسفی، مشتاق احمد
	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳
۳۳	فرحت قمر
۳۱-۳۹	فرحت قمر
۳۹-۳۵	اختر علی تلہری
۳۱-۲۷	رشید مرزا دہلوی، آغا
۱۰-۷	مدیقی، رشید احمد
۲۱-۲۰	شفیقہ فرحت (تصویر) طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳
۳۱-۳۹	حامد حسین
۲۰-۱۸	موسیٰ کلیم
۳۲-۳۰	لال، اندر جیت (تصویر) جون ۱۹۸۵
۳۹-۳۸	شفیقہ فرحت (تصویر) خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵
۳۸-۳۶	زیندر لوکھر
۳۸-۳۷	اسعد اللہ، محمد
۱۱-۱۰	جاوید وششٹ
۲۵-۲۳	اختر علی تلہری
۳۹-۳۸	سلیم مقصود
۱۸-۱۲	پطرس، سید احمد شاہ بخاری
۳۳-۳۲	رام لال ناہوی (تصویر) دسمبر ۱۹۸۲
۲۸-۲۶	مسح اعظم
	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳
۲۱-۱۹	حضرت آوارہ (تصویر) طنز و مزاح نمبر اپریل ۱۹۷۳
۳۲-۳۱	رشید الدین

اشرف المخرات
انتظار

بوز
بے ترتیبی

پانی کا چکر

تنگی

چارپائی اور کلچر (اقتباسات)

حسن - ماضی، حال، مستقبل

حضرت النان

خوستائی کی درزش

دلی کی برسات

زندگی کی پریشانیوں

عہد نامہ جدید

فارم بھرنے کا فن

قصہ پہلی چھتری کا

کچھ مسکراہٹ کے بارے میں

کرسی

کیبل

گنگنانا

لا

لکھ ڈالا مضمون

محلے کی ہجو

مرحوم کی یاد

مسئلہ

مشترکہ مکان

مونیچیاں

لوگر نامہ

نامس
ہمارے ملازم
ہم نے بیوی کے ساتھ شاپنگ کی
یہ جھوٹ ہے

۲۵-۲۳	طنز و مزاح نمبر (دوم)	برق آشیانوی (تصویر)	مئی ۱۹۷۳
۵۳-۳۹	۱۹۵۰	خال، مقبول حسن	مئی ۱۹۵۰
۲۳-۲۲	طنز و مزاح نمبر (دوم)	رشید قریشی (تصویر)	مئی ۱۹۷۳
۲۶-۲۵	اکتوبر ۱۹۷۰	آوارہ (تصویر)	اکتوبر ۱۹۷۰

طنز و مزاح

۳۸-۳۶	اکتوبر ۱۹۸۶	عابد معز	آرکٹ سب
۲۵-۲۳	یکم مئی ۱۹۴۶	عبدالحکیم، خلیفہ	آزادی کی نفسیات
۲۸-۲۷	طنز و مزاح نمبر	یوسف ناظم	آئینے میں
۱۶-۱۳	اپریل ۱۹۷۳	ر تصویر و بانی و ڈاٹا	ادبی مشیر
۵۱-۳۸	جولائی ۱۹۵۶	کیور، کنہیا لال	اک بنگلہ بنے نیارا
۳۳	اپریل ۱۹۵۷	جوہشی، شری پاد	المختصر مفید
۳۷-۳۵	مئی ۱۹۷۹	ظہیر الحق	امریکہ پیٹ
۲۵	مئی ۱۹۷۶	مہدی، پرویز بید اللہ	ان کی افسانہ نویسی
۳۸-۳۵	یکم اگست ۱۹۴۳	ص۔ اکبری جمشید پوری	انٹرویو
۲۱-۱۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	سلیم، بدرالدین	اور جب ہم بی اے پاس ہوئے
۲۲-۱۹	اپریل ۱۹۵۵	وقت کا گوری، غلام محمد	ایڈیٹر لوگ
۳۸-۳۵	جنوری ۱۹۸۳	بلونت سنگھ	ایک اکیلا تنہا
۱۸-۱۶	جنوری ۱۹۸۳	فکر تونسوی (تصویر)	ایک بوڑھے نے کہا
۱۶	جون ۱۹۸۱	فکر تونسوی	ایک تکونی کہانی
۳۸-۳۶	جنوری ۱۹۷۶	سلام بن رزاق	ایک گز کپڑا
۱۳-۱۰	طنز و مزاح نمبر	تخلص بھوپالی	ایک مصرع کا جشن اجراء
۱۸-۱۳	اپریل ۱۹۷۳	ر تصویر و بانی و ڈاٹا	بات دراصل یہ ہے
۳۳-۳۲	ستمبر ۱۹۷۶	فکر تونسوی	باتیں ان کی باقی میرا
۳۵-۳۲	دسمبر ۱۹۶۰	فاروق بالنسپاری	بچ رہا ہے دل کا تار
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۸۳	معین اعجاز	باد ڈرائنگ روم
	مارچ ۱۹۸۳	مہدی، پرویز بید اللہ	
	مئی ۱۹۸۳	روف خوشتر	

۲۴-۲۲	۱۵ اگست ۱۹۴۳	شوکت تھانوی	برائیوں کی اچھائیاں
۵۷-۵۴	نومبر ۱۹۵۷	نظر صدیقی	بور
۲۳-۲۱	جنوری ۱۹۶۸	پاشا، احمد جمال	”بور“ کی قسمیں
۳۱-۳۸	جولائی ۱۹۸۱	ہاشم عظیم آبادی	بورھوں کی کانفرنس
۳۹-۳۸	اپریل ۱۹۷۷	عارف سہیل	بیوی
۳۵-۳۳	طنز و مزاح نمبر	فکر تونسوی	بیوی کی بغاوت
	اپریل ۱۹۷۴	(تصویر و بانی و ڈاٹا)	
۵۶-۵۴	۱۵ اگست ۱۹۴۹	کیور، کنہیا لال	پروفیسر دانش
۲۳-۲۲	طنز و مزاح نمبر اپریل ۱۹۷۲	کرشن چندر (تصویر)	پرمیز
۳۰-۳۷	اکتوبر ۱۹۸۳	مہدی، پرویز اللہ (تصویر)	پڑوسی، پڑوسن اور وہ
۱۷-۱۳	مارچ ۱۹۶۹	راز، رام آسرا	پڑتیے گریہا
۳۰-۳۸	جون ۱۹۸۲	مہدی، پرویز اللہ	تصویر کا تاریخ
۳۸-۳۷	اکتوبر ۱۹۸۵	شفیقہ فرحت (تصویر)	تعزیت ہماری اور ہمیں سے
۲۶-۲۴	مارچ ۱۹۷۰	مجتبیٰ حسین	ٹرین میں پڑھنا
۳۳-۳۳	مئی ۱۹۷۱	پاشا، احمد جمال (تصویر)	جس محلے میں ہمارا گھر ہے
۳۱-۳۰	اپریل ۱۹۸۵	دلپ سنگھ (تصویر)	جشن جدائی
	طنز و مزاح نمبر	کیور، کنہیا لال	جہلستان
۲۶-۲۵	اپریل ۱۹۷۳	(تصویر و بانی و ڈاٹا)	
۳۵-۳۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	عزیز الرحمان دہلوی	چچامیاں
۲۱-۱۸	دسمبر ۱۹۷۳	مجتبیٰ حسین	چینی ایش ٹرے کی یاد
۳۰-۳۶	فروری ۱۹۶۲	رشید خاں	حسوناں
۱۳-۱۰	ستمبر ۱۹۵۳	کیور، کنہیا لال	حماقت
۱۳-۱۱	اگست ۱۹۷۸	مجتبیٰ حسین	خدا کی قدرت
۳۵-۳۳	اپریل ۱۹۷۳	عبدالغفور	خود برداشتہ مزاح
۳۷-۳۵	فروری ۱۹۸۵	نریندر لوکھر (تصویر)	خوشامد
۱۳-۱۱	جون ۱۹۵۷	فرقت کاکوروی، غلام احمد	دلی جا کر دیکھا
۳۳-۳۳	فروری ۱۹۸۲	معین اعجاز	دو دھو نہاؤ نہ پو لوں پھلو
۳۳-۳۳	طنز و مزاح نمبر	کھنہ، بھارت چند	ذکر اس پری وکش کا
	اپریل ۱۹۷۳	(تصویر و بانی و ڈاٹا)	
۱۹-۱۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	طار موزی	رائے
۱۱-۹	یکم نومبر ۱۹۴۳	شوکت تھانوی	رضائی

۱۳-۱۲	مئی ۱۹۷۹	گور، راج بہادر	رف ڈرافٹ
۱۶-۱۳	اگست ۱۹۸۳	وحید، ایم۔ اے	رونے کا فن
۳۷	اکتوبر ۱۹۵۶	بے قاعدگی نہ ہو کپور، کنہیا لال	زندگی بے لطف ہو جائے گی اگر..... بے قاعدگی نہ ہو
۳۳-۳۰	نومبر ۱۹۸۲	نادر، محمد خورشید	زوجہ گزیدہ
۱۱۶-۱۱۴	یکم جون ۱۹۳۵	اشرف صبوحی	سائرس
۱۰-۸	اکتوبر ۱۹۵۰	کپور، کنہیا لال	سبز باغ
۳۶-۳۲	مئی ۱۹۶۳	وجاہت علی سندیلوی	سبح خراشیاں
۴۱-۳۰	جولائی ۱۹۸۶	اسد اللہ، محمد (تصویر)	سینے کا سرد دھینے کا
۱۴-۱۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	شوکت کھانوی	سودیشی ریل (اقتباسات)
۱۶-۱۵	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	منو، سعادت حسن	سویرے جو کل آنکھ میری کھلی
۵۳-۵۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	کپور، کنہیا لال	شاطر صاحب
۳۶-۳۵	نومبر ۱۹۳۸	کپور، کنہیا لال	شہید
۳۷-۳۶	مئی ۱۹۸۳	یوسف ناظم	صراحی
۲۲-۱۹	دسمبر ۱۹۶۳	پاشا، احمد جمال	صلاح کار
۴۴-۴۳	نومبر ۱۹۸۶	دلیپ سنگھ (تصویر)	ضرورت ہے
۲۳-۲۲	جنوری ۱۹۷۸	کھنہ، بھارت چند	ضرورت ہے صدر جلسہ کی
۲۹-۲۵	اکتوبر ۱۹۶۷	فرقت کاکوروی، غلام احمد	عالم برزخ میں
۲۶-۲۳	اکتوبر ۱۹۶۶	فرحت قر	(مجاز کی خدائے سخن میر تقی میر سے ملاقات)
۵۱-۴۹	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	یوسف ناظم	عشق — ماضی، حال، مستقبل
۴۴-۴۲	اگست ۱۹۸۶	شفیقہ فرحت	غالب اور ملازمین سرکار
۴۷-۴۲	اپریل ۱۹۶۲	وجاہت علی سندیلوی	غائب دماغی! بلائے جان
۱۲۰-۱۱۷	یکم جون ۱۹۳۵	ناکارہ حیدر آبادی	فسادی چچا
۴۱-۴۵	طنز و مزاح نمبر اپریل ۱۹۷۳	سلمیٰ صدیقی	فلسفہ تبسم
۳۴-۲۷	ستمبر ۱۹۶۳	(تصویر و بانی و ڈاٹا) سنگر، ست پرکاش	فلمی ہیروئن سے انٹرویو
۱۸-۱۶	اکتوبر ۱۹۳۸	صدیقی، رشید احمد	فون پھر آیا دل زار
۳۶-۳۳	اکتوبر ۱۹۶۳	عبد المجید سہالوی	قسم کھانا
۴۰-۳۹	اگست ۱۹۸۳	اسد اللہ، محمد	کاتب کی کرشمہ سازی
			کان

۱۸-۱۲	جنوری ۱۹۶۰	صدیقی، رشید احمد	کندن
۲۱-۲۰	اگست ۱۹۷۷	عبدالغفور، خواجہ	گپ بازی
۳۸-۳۷	مئی ۱۹۸۶	ہمدی، پروین زین العابدین (تصویر)	گریبان
۲۲-۲۱	ستمبر ۱۹۷۰	یوسف ناظم	گذرے ہوئے بالوں کی بات
۱۳-۱۰	یکم ستمبر ۱۹۳۳	شفیق الرحمان	مجبوریاں
۳۲-۳۱	دسمبر ۱۹۷۵	کیور، کنہیا لال	مخفرتین افسانے
۳۹-۳۸	فروری ۱۹۸۶	رضوی، اظہر مسعود	مرزا — ایک ادھورا خاکہ
۳۲-۲۹	طنز و مزاح نمبر	مجتبیٰ حسین	مرزا کی یاد میں
	اپریل ۱۹۷۳	ر تصویر و بانی و ڈاٹا)	
۳۸-۳۶	مارچ ۱۹۵۶	ایش کمار	معلوم ہے ہی آپ کو بندے کا ایڈریس
۲۳-۲۱	مارچ ۱۹۷۷	فکر تونسوی	مکان نمبر سی ۳: ۵
۳۹-۳۷	اکتوبر ۱۹۸۳	دلیل نجیب	منکر نیکر کا شیخ چلی سے انٹرویو
۳۷-۳۶	اگست ۱۹۸۵	یوسف ناظم	مہمان خصوصی
۳۰-۳۳	فروری ۱۹۸۳	شرما، ہمت رائے (تصویر)	میاں آزاد فلمی دنیا میں
۳۵-۳۳	ستمبر ۱۹۸۶	پاشا، احمد جمال (تصویر)	میڈم اور مرغ
۶۰-۵۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	بہادر، رام پرتاب	میرا پہلا براڈ کاسٹ
۱۷-۱۴	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	ناکارہ حیدر آبادی	میری خودکشی
۲۶-۲۵	اکتوبر ۱۹۷۷	مجتبیٰ حسین	میرے پتے سے لوگوں کو
۳۰-۳۷	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	اشرف صبوحی	نانی بستی
۳۹-۳۷	ستمبر ۱۹۸۵	حسینی جاوید (تصویر)	نصف دانشور
۳۳-۳۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	ملار موزی	نفاست پسند
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۵۶	اشک، اوپندر ناتھ	نیا ہدایت کار
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۷۷	یوسف ناظم	نہند سے تبدیلی صنف تک
۳۱-۳۷	اپریل ۱۹۷۶	معین اعجاز	ہندوستان میں ڈاکٹروں کی قسمیں
۲۸-۲۳	یکم مارچ ۱۹۳۹	فکر تونسوی	ہنگامی اور مستقل ادب
۳۰-۳۹	جون ۱۹۷۹	روف خوشتر	یرقان
۳۲-۳۹	طنز و مزاح نمبر	پاشا، احمد جمال	یونیورسٹی کے لڑکے
	اپریل ۱۹۷۳	ر تصویر و بانی و ڈاٹا)	
۱۳-۱۱	اکتوبر ۱۹۵۷	کیور، کنہیا لال	یہ بھی ایک فن ہے دو کو لڑانا
۱۸	مئی ۱۹۷۶	یوسف ناظم	یہ کیا ہو رہا ہے ؟
۳۳-۳۰	مارچ ۱۹۸۶	فکر تونسوی (تصویر)	یہ نعمتیں خدا کی

خاکے

۵ - ۳	نومبر ۱۹۸۳	کرشن شرما	آغا حشر چند یادیں
۸ - ۵	اپریل ۱۹۷۹	وگرم، نند کشور	آغا حشر سوانخی خاکے
۱۱ - ۹	جنوری ۱۹۷۸	مجتبیٰ حسین	ابراہیم جلیس کی یادیں (تصویر)
۱۱ - ۷	نومبر ۱۹۸۳	شیریں باسط	اختر اور بیوی - روز و شب کے آئینے میں
۱۳ - ۹	۱۵ جون ۱۹۳۵	شاہد احمد دہلوی	ایم اسلم
۳۵ - ۳۴	اپریل ۱۹۸۰	بیگ، اکبر علی	برق موسوی
۱۹ - ۱۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	ظفر قریشی دہلوی	بیگم شمر
۱۵ - ۱۱	نومبر ۱۹۷۹	آصف مجیب	بیگم مولانا محمد علی
۱۳ - ۹	مئی ۱۹۸۰	زیدی، علی جواد	چراغوں میں روشنی نہیں رہی
			(قاضی عدیل عباسی)
۲۱ - ۱۹	نومبر ۱۹۸۰	وگرم، نند کشور	حافظ محمود خاں شیردانی (تصویر)
۳۱ - ۳۹	دسمبر ۱۹۸۶	ماجدہ اسد (تصویر)	حکیم بوا
۲۲	فروری ۱۹۷۷	حمیدہ سلطان	خواجہ حسن نظامی
۲۱	ستمبر ۱۹۷۹	سک، شونامہ (تصویر)	دلش بھگت - جتن
۷ - ۵	مارچ ۱۹۸۰	احمد عباس، خواجہ	ڈاکٹر انصاری، مونچھیں اور انگلیاں
۲۷ - ۲۶	مارچ ۱۹۸۱	چشتی، جمیل احمد	ڈاکٹر مختار احمد انصاری
۲۶ - ۲۴	جنوری ۱۹۸۰	کابلی، خان غازی	ڈاکٹر خاں صاحب (عبدالجبار خاں)
		(کابلی کی تصویر)	(خاں صاحب کی تصویر)
پشت پر	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	سوانخی خاکے (ڈاکٹر عبدالعلیم مرحوم) (تصویر)
۱۱ - ۱۰	ستمبر ۱۹۵۹	ادارہ	ڈاکٹر غلام یزدانی
۳۶ - ۳۴	جنوری ۱۹۷۳	خاں، افغان اللہ	رام پرساد بسمل
۲۳ - ۲۲	یکم اگست ۱۹۳۶	خلیل جبران / حبیب اشعر دہلوی	رنگے ہوئے گیدڑ
۱۳ - ۱۱	دسمبر ۱۹۷۳	اعجاز حسین	سجاد ظہیر - شخصیت کا خاکہ
۸ - ۵	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	زیدی، علی جواد	سہیل بھائی
۲۸ - ۲۴	اکتوبر ۱۹۷۴	احمد، حسن الدین	صدر جمہوریہ جناب فخر الدین علی احمد
			(فخر الدین علی احمد اور بیگم عابدہ احمد کی تصویر)
۳	جون ۱۹۸۰	قریشی، جمیل احمد	عابد حسین بلیوگرافی

۶-۵	بسل عظیم آبادی (تصویر) ستمبر ۱۹۷۸	
۳	ستمبر ۱۹۷۹	عبدالشکور
۳۱-۲۹	اگست ۱۹۷۹	عادل صدیقی
۳۹-۳۸	مئی ۱۹۶۰	ہمایون بیگم
۲۵-۲۴	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	اسٹینلی کلارک
۲۲-۱۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	اشرف صبوحی
۳۳-۳۱	حضرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	شرما، کرشن بلدیو
۳۰-۲۸	حضرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	سالک، عبدالمجید
۹-۶	نومبر ۱۹۸۰	گھٹرا، کے۔ کے
۱۸-۱۲	جنوری ۱۹۷۸	سید حامد
۱۷-۱۳	نومبر ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد
۲۲-۳۹	اپریل ۱۹۶۷	نقوی، سخی حسن
۱۷-۱۳	نومبر ۱۹۵۱	نقوی، سید سخی حسن
۳۳-۳۱	جنوری ۱۹۷۳	شعب اعظمی

عطا کا کوئی (غزل کا عکس)
فانی — سوانحی خاکہ
لالہ ہر دیال
محمد علی ردو لوی
منحوس ہیرا
مولے آقا
مولانا حسرت موہانی
مولانا حسرت موہانی
مہاراجا رنجیت سنگھ
ر تصویر۔ فقیر عزیز الدین اور مہاراجا رنجیت سنگھ
مہروماہ
میرے والد (ضیا احمد بدایونی) تصویر
ہمارے حکیم صاحب
ہمارے میر صاحب
بچی اعظمی

خطوط

۲۳-۲۳	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳	اثر رام پوری، محمد علی خاں
۱۶	مئی ۱۹۵۷	مرزا، آغا حمید حسن
۲۳	ستمبر ۱۹۵۷	مہر، غلام رسول
۲۳	اکتوبر ۱۹۵۵	بیدار، غابد رضا
۳۱-۳۱	فروری ۱۹۵۰	صدیقی، رشید احمد
۲۷	جنوری ۱۹۶۷	ایم کمپین بنام
۲۹	اپریل ۱۹۷۵	سید شاہ مہتاب عالم

آرزو، صفی اور جلیل کے خطوط
(محمد علی خاں اثر رام پوری کے نام)
آغا حمید حسن بنام عرش ملیانی
ایک خط بنام عرش ملیانی
ایک خط
ایک خط
ایک تادر خط

پروفیسر اعجاز حسین مرحوم اور
ڈاکٹر مسیح الزماں مرحوم کے خطوط
انیس نمبر کے بارے میں (عکس تحریر)
چند قدیم خطوط
چند تادر خطوط

۳۱-۳۵	دسمبر ۱۹۵۷	نقوی سہسوانی، حنیف
۱۲-۸	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳	ادارہ

۱۲	دسمبر ۱۹۵۵	چند یادگار خطوط (بے خود کے داغ کے)
۲۶	جنوری ۱۹۵۷	روحانیت حسین و جاہت صدیقی کا ایک نادر خط حضرت اکبر آبادی کے خطوط بنام حکیم محمد شمس الحسن بشیر الحق دسنوی، محمد سہسوانی مرحوم خط بنام علامہ الدین خاں
۹	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	غالب، اسد اللہ خاں
۳۸-۳۶	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	جمیدہ سلطان، محمد ثناء اللہ، غلام رسول مہر
۷-۶	ستمبر ۱۹۸۵	غوری، زیب
۲۵-۲۳	اپریل ۱۹۷۵	راج بڑاٹن راز کے نام ایک خط سرشار سے متعلق ایک خانگی خط
۳۹-۳۷	نومبر ۱۹۵۳	مولانا عبدالماجد دریا بادی کے نام شعر و شاعری نمبر - چند آراء عبدالحلیم شرر کے خطوط
۵۵-۳۶	خط نمبر اپریل ۱۹۵۳	بہت سے لوگوں کے خطوط بیدار، عابد رضا
۱۱-۰۹	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	اثر لکھنوی
۶	فروری ۱۹۵۵	ادارہ
۳۰	جولائی ۱۹۶۰	مکتوب غالب مکتوب گرامی (مالک رام کا خط)
۲۶	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	صدیقی، ڈاکٹر عبدالستار
۷۰-۶۷	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	آزاد، ابوالکلام مولانا آزاد کا ایک خط (غبار خاطر سے)
۱۸-۱۵	اپریل ۱۹۸۵	مولوی عبدالحق کے خطوط (ایک خط کا عکس)
۲۶-۲۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	نورانی، امیر حسن طاہری دیوی شیرازی نرملہ کے خطوط

غبار کارواں (خودنوشت)

۱۲-۱۰	دسمبر ۱۹۶۹	صالحہ عابد حسین	غبار کارواں
۱۰-۸	مارچ ۱۹۷۰	اختر اورینوی (تصویر)	غبار کارواں
۳-۳	اپریل ۱۹۷۰	گیان چند	غبار کارواں
۱۰-۳	مئی ۱۹۷۰	جمیل مظہری (تصویر)	غبار کارواں
۷-۳	جون ۱۹۷۰	خال مسعود حسین (تصویر)	غبار کارواں
۱۱-۳	جولائی ۱۹۷۰	عبدالماجد دریا بادی	غبار کارواں

۱۳-۱۰	انصاری، اسلوب احمد اکتوبر ۱۹۷۰ (تصویر)	غبار کارواں
۱۵-۶	عصمت چغتائی (تصویر) نومبر ۱۹۷۰	غبار کارواں
۱۰-۳	فراق گورکھپوری دسمبر ۱۹۷۰	غبار کارواں
۸-۳	جوش ملیحانی جنوری ۱۹۷۱	غبار کارواں
۷-۳	آزاد، جگن ناتھ فروری ۱۹۷۱	غبار کارواں
۱۰-۳	سعید احمد اکبر آبادی (تصویر) مارچ ۱۹۷۱	غبار کارواں
۷-۳	حسن محمد اپریل ۱۹۷۱	غبار کارواں
	عرش ملیحانی (تصویر) مئی ۱۹۷۱	غبار کارواں
۶-۳	حمیدہ سلطان (تصویر) جون ۱۹۷۱	غبار کارواں
۹-۳	احمد عباس، خواجہ (تصویر) جولائی ۱۹۷۱	غبار کارواں
۱۱-۷	امن، گوپی ناتھ اکتوبر ۱۹۷۱	غبار کارواں
۱۲-۶	امجد نجفی نومبر ۱۹۷۱	غبار کارواں
۷-۳	میکش اکبر آبادی دسمبر ۱۹۷۱	غبار کارواں
۱۹-۱۴	وحید اختر جنوری ۱۹۷۲	غبار کارواں
۱۳-۱۲	لون، علی محمد جنوری ۱۹۷۲	غبار کارواں
۳۳-۳۷	سلام محلی شہری مارچ ۱۹۷۲	غبار کارواں
۶-۳	سہیل عظیم آبادی اپریل ۱۹۷۲	غبار کارواں
۳۷-۳۱	رہبر، ہنس راج مئی ۱۹۷۲	غبار کارواں
۱۹-۱۴	فاروقی، شمس الرحمان جون ۱۹۷۲	غبار کارواں
۱۱-۶	مالک رام ستمبر ۱۹۷۲	غبار کارواں
۱۹-۱۱	زیدی، علی جواد اکتوبر ۱۹۷۲	غبار کارواں
۲۳-۱۷	کوثر چاند پوری مارچ ۱۹۷۳	غبار کارواں
۲۳-۱۹	شعلہ، دوار کاداس اپریل ۱۹۷۵	غبار کارواں
۱۵-۳	گوپال متل اگست ۱۹۷۹	غبار کارواں
۶-۳	انیس قدوائی اکتوبر ۱۹۷۹	غبار کارواں
۱۳-۱۰	مدن گوپال (تصویر) جولائی ۱۹۸۳	غبار کارواں
۱۰-۷	پریم چند یکم اکتوبر ۱۹۴۳	آپ بیتی
۱۰-۹	ڈوشینکو، میکائیل یکم اگست ۱۹۴۳	ایک مریض کی آپ بیتی

من کہ۔ آل کہ (سوانحی خاکہ)

۳۸-۳۶	عبدالودود، قاضی (تصویر) اکتوبر ۱۹۸۵	آل کہ
۸-۵	اعظمی، عبداللطیف حسرت نمبر مئی ۱۹۸۵	آل کہ - مولانا حسرت موہانی (تصویر)
۲۱-۲۶	علی باقر (مرتبہ) جنوری ۱۹۸۶	آل کہ - سجاد ظہیر (تصویر)
۵-۳	جمشید قمر دسمبر ۱۹۸۶	آل کہ - عنایت احمد گدی
۲۵-۲۳	عابد کرہانی اکتوبر ۱۹۸۶	آل کہ - شمیم کرہانی (تصویر)
۲۶-۲۳	مالک رام مئی ۱۹۸۴	من کہ (بابی اور ڈاٹا)
۲۶-۲۴	اعظمی، عبداللطیف جون ۱۹۸۴	من کہ - محمد مجیب (تصویر)
۲۳-۲۲	صالحہ عابد حسین (تصویر) اگست ۱۹۸۴	من کہ
۳۱-۳۰	ہاشمی، نور الحسن (تصویر) ستمبر ۱۹۸۴	من کہ
۳۱-۳۰	بیدی، راجندر سنگھ (تصویر) اکتوبر ۱۹۸۴	من کہ
۲۲-۲۰	گیان چند نومبر ۱۹۸۴	من کہ
۳۲-۳۱	صادقہ ذکی فروری ۱۹۸۵	من کہ - پروفیسر محمد مجیب (تسامحات: تصحیح)
۲۵-۲۳	ضیاء فتح آبادی (تصویر) فروری ۱۹۸۵	من کہ
۲۶-۲۳	احمد عباس، خواجہ اپریل ۱۹۸۵	من کہ
۲۴-۲۲	فاروقی، خواجہ احمد (تصویر) مارچ ۱۹۸۵	من کہ
۳۱-۳۰	انصاری، حیات اللہ (تصویر) جولائی ۱۹۸۵	من کہ
۳۰-۲۸	دیو ندر ستیا رتی (تصویر) اپریل ۱۹۸۶	من کہ
۲۶-۲۳	جوگندر پال (تصویر) ستمبر ۱۹۸۶	من کہ
۳۳-۳۲	طالب چکواہی (تصویر) نومبر ۱۹۸۶	من کہ

سفر نامے

۳۲-۲۷	ستیش بٹرا اکتوبر ۱۹۸۵	آدھی رات کے سورج کا دلش
۳۹-۳۳	صالحہ عابد حسین جولائی ۱۹۶۴	اجتہا کے گم نام فن کاروں کا امر پیام
۳۰-۳۸	احمد علی ۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	ادھورا سفر نامہ
۲۷-۲۵	احمد علی یکم اکتوبر ۱۹۴۳	ادھورا سفر نامہ
۳۸-۳۶	شیام سندھ جولائی ۱۹۵۶	امر ناتھ کی یا تریا

۲۲-۱۹	جنوری ۱۹۸۶	ستیش بتر	امریکہ کے مغربی ساحل سے مشرقی ساحل تک
۳۵-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۶	نریندر لوہگر	امریکہ - امریکہ ہونا پیدا رازہ دریافت امریکہ کرنے کا
۲۵-۲۰	مارچ ۱۹۸۶	ستیش بتر	اور... مانٹریل ہے
۳۹-۳۸	اپریل ۱۹۸۶	ستیش بتر	چل دیسوا کی اور
۹-۵	نومبر ۱۹۵۱	صالحہ عابد حسین	چند دن کشمیر میں
۱۸-۱۵	ستمبر ۱۹۵۳	وڈیا شنکر	دہلی سے جینوا تک
۳۰-۲۵	مارچ ۱۹۸۵	ستیش بتر	ڈسنی لینڈ - انسانی تخیل کا نادر کرشمہ
۳۵-۳۳	اگست ۱۹۸۵	ستیش بتر	ذکر نیویارک - زمین دوز برقی گاڑیاں
۲۵-۱۹	ستمبر ۱۹۸۵	ستیش بتر	ذکر نیویارک کا (۲)
۳۹-۳۵	ستمبر ۱۹۶۰	جیبہ قدوائی	ساگر درشن
۲۶-۲۳	نومبر ۱۹۸۵	ستیش بتر	سان ڈی ایگو - سمندری دنیا کا عجوبہ
۳۳-۳۲	اپریل ۱۹۸۵	ستیش بتر	سان فرانسسکو قدرتی نظاروں کا شہر
۲۳-۲۲	ستمبر ۱۹۸۰	نریندر لوہگر	سفر گویورپ
۲۱-۱۶	فروری ۱۹۸۶	ستیش بتر	قصہ مانٹریل کے سفر کا
۹-۳	فروری ۱۹۷۸	حمیدہ سلطان	کامروپ کے دیس میں
۳۵-۳۰	جنوری ۱۹۵۵	صالحہ عابد حسین	کچھ دن المانیہ میں
۵۰-۴۹	دسمبر ۱۹۵۳	دہرہ، ایچ۔ آر	کشمیر کی میسر
۳۸-۳۶	جنوری ۱۹۸۵	ستیش بتر	کوین ہیگن - ننھی جل پری کا دیس
۱۸-۱۵	فروری ۱۹۸۵	ستیش بتر	لاس ویگاز - ویرانے میں جنت
۴۷-۴۳	اکتوبر ۱۹۵۸	گھنشیام سیٹھی	لہد کی گھائی ٹیں : کولائی تک
۴۳-۳۹	جون ۱۹۶۵	گھنشیام سیٹھی	یونارڈو ڈاؤنسی کا شہر - میلان
۲۹-۲۴	جولائی ۱۹۸۵	ستیش بتر	مادام تسام کامومی عجائب گھر
۳۱-۲۶	جنوری ۱۹۸۳	آصف مجیب (تصویر)	ماضی کے جھروکے سے
۲۲-۲۰	۱۰ نومبر ۱۹۳۲	س، ع، ر	مڈغاسکر
۱۷-۱۶	۲۵ نومبر ۱۹۳۲	س، ع، ر	مڈغاسکر
۱۰-۳	جولائی ۱۹۷۹	علیق صدیقی	میسر طالبی فی بلادِ افرنجی
۷-۳	مئی ۱۹۵۳	تارا چند، ڈاکٹر	میرا ایران کا سفر
۳۹-۳۸	اکتوبر ۱۹۳۳	بنس، ایس۔ جی	ہندوستان سے یورپ تک
۳۹-۳۵	جون ۱۹۸۵	ستیش بتر	یونیورسل اسٹوڈیوز - پرچھائیوں کا دیس
۲۷-۲۲	دسمبر ۱۹۸۵	ستیش بتر	یہ داستانگش ہے !

شکاریات

۳۱-۳۰	دسمبر ۱۹۸۲	اشتیاق علوی	جنگلی جانوروں کا تحفظ
۲۶-۲۵	ستمبر ۱۹۸۰	اشتیاق علوی	شکار کے نادر مناظر
۲۲-۲۰	دسمبر ۱۹۸۱	اشتیاق علوی	شکار میں انارٹی سائٹی

مذاکرے / مباحثے / سمپوزیم

۲۶-۲۰	اردو تحقیق نمبر ۱۹۶۷ اگست	مالک رام، احتشام حسین، اختر اورینوی، گیان چند، محمد حسن، گوپی چند نازنگ	اردو میں تحقیق کا معیار
۳۳-۲۶	مئی ۱۹۵۱	عرش ملیانی	تین یادگار ادبی صحبتیں
۳۷-۳۳	ضمیمہ اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳	دیوبند رائٹر، وہاب دانش، حکیم منظور	قاری کے مسائل
۳۳-۳۱	جون ۱۹۷۶	محمد عقیل، اقبال ماہر، منظر شہاب، سلام سیدی، رونق دکنی سیماہی	قومی ترقی کا محاسبہ
۳۷-۳۳	اپریل ۱۹۷۶	سید حسن، محمد حسن، سہیل، عظیم آبادی، حرمت الاکرام، مبشر علی صدیقی، مہدی، پرتاب گڑھی، دور آفریدی	قومی ترقی کا محاسبہ
۶۳	اگست ۱۹۷۲	جوشی، شریتی سبھرا	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۲	اگست ۱۹۷۲	مسافر، گیانی گورنگھ سنگھ	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۳-۶۳	اگست ۱۹۷۲	ملہوترا، شری وجے کمار	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۵-۶۳	اگست ۱۹۷۲	صدیقی، مولانا عبدالوحید	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۵	اگست ۱۹۷۲	خلیق انجم	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۶-۶۵	اگست ۱۹۷۲	جوشی، ہرچرن سنگھ	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۶۶	اگست ۱۹۷۲	جاوا، رشمی	قومی یک جہتی ایک مذاکرہ
۵۷-۵۵	جون ۱۹۵۷	ڈاکٹر بی۔ بی۔ ٹامس، ڈاکٹر سدا شومرا، ڈاکٹر ایس۔ این۔ سین	مارکس کے فلسفہ معاشیات کا حالیہ جائزہ

مدیر کے مسائل

اعجاز صدیقی، عابد سہیل، ضمیر اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳ ۱۹-۲۶
محمد یوسف ٹینگ، مالک ام،

مصنف کے مسائل

۱۸-۴ احمد سعید طبع آبادی (تصویر) ضمیر اردو نمبر
قرۃ العین حیدر، ظال نصاریٰ، اکتوبر ۱۹۷۳
جوگندر پال، حامدی کاشمیری،
ضیافح آبادی، ستیش تبرا،
مجتبیٰ حسین

ناشر کے مسائل

۳۱-۲۷ محمد حسین شمس علوی
ضمیر اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳

۱۰۲-۱۰۱ دیانند ورما، عابد علی خاں
۱۰۴-۱۰۳ صالحہ عابد حسین
۱۰۴-۱۰۳ موہن راکیش
۱۰۴-۱۰۳ راکیش، موہن
۱۰۴ پر بھاگر چوے
۱۶ احتشام حسین،
اوپنڈر ناتھ اشک، امن لکھنوی

ہماری فلموں میں ہندوستانی
ہماری فلموں میں ہندوستانی
ہماری فلموں میں ہندوستانی
ہماری فلموں میں ہندوستانی
ہندوستانی ادیب کے مسائل

وفیات

۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی
ٹائٹل	ستمبر ۱۹۶۷	ادارہ
۲۹-۲۸	اپریل ۱۹۵۳	ادارہ
۲۸	جنوری ۱۹۵۱	جوش
۳۶	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی
۴	جون ۱۹۵۱	جوش ملیح آبادی
۹	اکتوبر ۱۹۴۸	جوش
ٹائٹل پشت	جولائی ۱۹۶۸	ادارہ

آہ بلبل ہند (سروجنی نائیڈو کی وفات پر)
آہ شاہد احمد دہلوی (تصویر)
آہ - گوپالا سوامی آئینگر (تصویر)
ایک اور چراغ گل ہو گیا
(نناطق لکھنوی کی وفات)
ایک اور سانحہ
رتاجوہ نجیب آبادی کا انتقال
ایک اور صاحب کمال اُسٹ گیا
(آرزو لکھنوی)
ایں ماتم سخت است
(اختر شیرانی)
ایں ماتم سخت است
(امرونگا صدک گنیدی کا قتل)

۲۳-۲۲	اکتوبر ۱۹۶۱	عرش ملیانی	دو چراغ اور بجھے رمولوی عبدالحق، سید عطار اللہ شاہ بخاری (تصویر)
۱۵-۱۳	جولائی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	دو چراغ اور بجھے رسید امتیاز علی تاج، تشکیل بدایونی
مائیکل	دسمبر ۱۹۶۳	ادارہ	سلام آخر (سلام پھلی شہری کی وفات پر اظہار غم) سنگ آمد و سخت آمد رڈاکٹر راجندر پرساد کی وفات)
۳	اپریل ۱۹۶۳	ادارہ	سیل ماتم (خواجہ حسن نظامی، بے خود دہلوی، علامہ کیفی دہلوی کی وفات)
۹	فروری ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ساختہ عظیم (سیما کی وفات) تصویر ص ۲۹
۱۹	اپریل ۱۹۵۱	جوش	صف ماتم (ڈاکٹر رشید جہاں اور چودھری برکت علی کی وفات)
۱۵	اکتوبر ۱۹۵۲	جوش	مرگ بے ماتم (بزم اکبر آبادی)
۱۱	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نئے ہند کا معمار (سرور پٹیل کی وفات پر)
۳	فروری ۱۹۵۱	جوش ملیح آبادی	وا حسرتا (حسرت موہانی کی وفات پر) تصویر ص ۳۲
۵-۴	جولائی ۱۹۵۱	جوش	وفیات مسعود حسن رضوی ادیب، مولانا محمد میاں، مولانا شاہد فاخری، شورش کاشمیری، نذر محمد رانا، انیس احمد عباسی
۳۱	جنوری ۱۹۶۶	جوش	ہائے نہال سیوہاروی
۲۳	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	جوش	

رپورٹ / روتداد

۲۰-۲۵	مارچ ۱۹۸۱	اشک، پریم پال	آٹھواں بین الاقوامی فلمی میلہ
۱۱-۱	جنوری ۱۹۶۳	اختر جمنا داس	اردو ایڈیٹروں کی کل ہند کانفرنس

۳۸	جون ۱۹۶۹	اردو کتابوں کی قومی نمائش (نمائش کی تصاویر) انیس نصرت
۳۵-۳۳	جون ۱۹۶۶	اردو کے ترقی پسند ادیبوں کی کل ہند کانفرنس اجمل اجملی
۳۳-۳۱	جولائی ۱۹۶۶	اساتذہ اردو جامعات ہند کل ہند دہلی کانفرنس ادارہ
۲۹	ستمبر ۱۹۵۸	المسعودی کی ہزار سالہ برسی
۳۰-۳۹	مئی ۱۹۶۶	جدید اردو ادب میں زبان کے تخلیقی استعمال زبیر رضوی ادارہ کے مسائل
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۵	جامعہ ملیہ اسلامیہ کے سیمینار کی رپورٹ جشن علی جواد زیدی وزیر اعظم اندرا گاندھی کے ہاتھوں ضبط شدہ نظموں کا اجراء
۲۳-۲۰	مئی ۱۹۶۸	چوتھی سترہ سالہ بین الاقوامی فنی نمائش ۱۹۶۸ انیس فاروقی (تصویریں)
۱۲-۱۱	فروری ۱۹۶۷	خواجہ حسن نظامی - حیات اور خدمات انور صدیقی ایک سیمینار
۷-۴	مئی ۱۹۸۰	سرچشمہ علم و عرفان عادل صدیقی ردار العلوم دیوبند کی صد سالہ برسی (دارالعلوم دیوبند اور برسی کی مختلف تصاویر)
۳۳-۳۳	دسمبر ۱۹۶۷	صد سالہ جشن اقبال (تصاویر) غیر مسلم مصنفین اردو کانفرنس
۲۵-۲۲	جنوری ۱۹۶۴	تصاویر، آئندہ نرائن مٹا، کرشن چندر، شام کشن نگم، رام لال، کنور ہندرسنگھ بیدی سمیت، ڈاکٹر زبیر ستیش بٹرا، شانی رجن بھٹا چاریہ، بلراج کول، جگن ناتھ آزاد، ساحر ہوشیار پوری
۳۲-۲۹	جون ۱۹۵۵	فسانہ ہیں ہم لوگ ادارہ دال انڈیا ریڈیو سے نشر ایک مشاعرہ کی روداد کتابوں کی نمائش
۲۸-۲۵	مئی ۱۹۵۷	پر بھا کر جوے
۶۰-۵۹	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	تقی، ایم ایم
۹-۳	۱۹۶۸ مارچ	قرۃ العین حیدر ادارہ
۵۹-۵۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	ادارہ
۳۲-۲۵	جنوری ۱۹۳۸	اردن، جان

۲۳-۲۱	اکتوبر ۱۹۵۵	تیس	ماسکو کے پھول دہرادون کے ماسکو سفر کی روئداد
۲۵-۲۴	اپریل ۱۹۶۸	ادارہ	مصووری کی بین الاقوامی نمائش
۲۶-۲۴	دسمبر ۱۹۷۶	انیس فاروقی	مصووری کی بیسویں قومی نمائش
۴۰	جنوری ۱۹۷۹	اعظمی، عبداللطیف	مولانا محمد علی اور راجہ جی کے صدی سال کا آغاز
۲۵-۲۲	اکتوبر ۱۹۷۶	احتشام قریشی (ڈائری آف انڈیا)	ناوابتہ ممالک کی پانچویں چوٹی کانفرنس
۷-۶	اگست ۱۹۷۶	ادارہ	ناوابتہ ممالک کے لیے مشترک خبر رساں ادارہ۔ وقت کی اہم ضرورت
ٹائمیل	جولائی ۱۹۷۸	ادارہ	وہی چراغ بجھا جس کی لوقیامت تھی (خلیل الرحمان اعظمی کی موت پر تعزیتی جلسہ) (تصویق)
۲۹-۲۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	حکمت، علی اصغر	ہندوستان میں ایرانی کلچرل مشن
۱۱	جنوری ۱۹۶۴	ادارہ	یوم ظفر
۲۲	اپریل ۱۹۶۴	ادارہ	یوم غالب
۲۲-۲۰	یکم فروری ۱۹۴۷	اشرف، آغا محمد	یونسکو کانفرنس

روزنامے

۳	یکم جنوری	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (یکم دسمبر سے ۱۴ دسمبر تک)
۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (۱۵ دسمبر سے ۳۱ دسمبر تک)
۳	یکم فروری ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (یکم جنوری سے ۱۵ جنوری تک)
۴	۱۵ فروری ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (۱۵ جنوری سے ۳۰ جنوری تک)
۴	یکم مارچ ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (۳۱ جنوری تا ۱۴ فروری)
۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (۱۵ فروری تا ۲۸ فروری)
۵	یکم اپریل ۱۹۴۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزنامہ (۲۸ مارچ تا ۱۵ مارچ)

۳	۱۵ اپریل ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ تا ۳۱ مارچ)
۴	یکم مئی ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ رکیم اپریل سے ۱۵ اپریل تک)
۴	۱۵ مئی ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ تا ۳۰ اپریل)
۷	سالنامہ رکیم جون ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ رکیم مئی تا ۱۵ مئی)
۶	۱۵ جون ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۱ مئی تک)
۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۰ جون)
۶	یکم اگست ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ رکیم - ۱۵ جولائی)
۶	۱۵ اگست ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۱ جولائی)
۶	یکم ستمبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ رکیم اگست - ۱۵ اگست)
۶	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۱ اگست)
۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ رکیم - ۱۵ ستمبر)
۴	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۰ ستمبر)
۳	یکم نومبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱ - ۱۵ اکتوبر)
۶	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۱۶ - ۳۱ اکتوبر)
۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	ادارہ	واقعات عالم کاروزناچہ (۹ سے ۲۶ اکتوبر ۱۹۳۳ تک)

۳	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ادارہ	لڑائی کا روزنامہ
۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	ادارہ	(۲۷ اکتوبر تا ۱۲ نومبر ۱۹۴۳) واقعات عالم کا روزنامہ (۱۳ سے ۳۰ نومبر)

انسٹرویو

۳۱-۳۹	مارچ ۱۹۴۹	بیراج	پریم چند انگریزی میں خاکہ لکھتے تھے (مراری لال کیڈیا سے انسٹرویو)
۳۱-۲۹	مارچ ۱۹۴۶	عابد کھانی	پچھلے دس سال - نوجوانوں کی نظر میں ترقی اردو بورڈ
۱۶-۱۵	جنوری ۱۹۴۳		پروفیسر محمد مجیب سے انسٹرویو چہرہ بہ چہرہ - روبرو
۲۵-۲۲	جنوری ۱۹۸۴	مسعود منور	(امرتا پریم سے ایک ملاقات) خاندانی منصوبہ بندی قومی ضرورت دینا نا تھ نام سے ایک گفتگو رضیہ سجاد ظہیر سے ایک ملاقات (تصویر)
۵-۳	دسمبر ۱۹۸۰	اندرا گاندھی	رو برو
۲۹-۲۷	اگست ۱۹۷۷	ظفر احمد	شرف جہاں پولوتوا (تصویر)
۳۳-۳۲	فروری ۱۹۸۱	ماجدہ اسد	علی عباس حسینی سے ایک ملاقات فراق سے ایک ملاقات فروع اردو کمیٹی
۲۰-۱۸	دسمبر ۱۹۸۶	انور شمیم / اصغری خاتون	علی جواد زیدی سے انسٹرویو کشمیر کی جنگ آزادی
۳۱-۳۷	اکتوبر ۱۹۷۲	رکیسہ خانم (تصویر)	کرشن چندر کے سماجی اور ادبی نظریات (کرشن چندر کا انسٹرویو)
۳۱-۲۷	ستمبر ۱۹۶۵	شاد، نریش کمار	لندن یونیورسٹی میں اردو - ڈیوڈ میتھیوز سے ایک ملاقات -
۳۷-۳۳	مئی ۱۹۶۲	شوق، سمت پرکاش	مالک رام سے ایک ملاقات وزیر اعظم کی نوجوانوں سے بات چیت
۱۳	جنوری ۱۹۷۳		
۸-۵۷	فروری ۱۹۵۰	شیخ عبداللہ	
۹-۷	مئی ۱۹۷۷	احمد حسن	
۲۲	فروری ۱۹۷۹	فاروقی، شمس الرحمان	
۵-۲۱	جون ۱۹۶۶	شاد، نریش کمار	
- ۳	اپریل ۱۹۷۶	اندرا گاندھی، وزیر اعظم	

تاثرات / پیغامات / اظہار عقیدت

۳۸-۳۷	ستمبر ۱۹۷۷	ادارہ	آج کل کا تمل ناڈو نمبر قارئین کی نظر میں
۷۵-۷۴	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	ادارہ	آخری سفر کے بعد
۳۶-۳۴	نومبر ۱۹۶۸	کمار پاشی زیب غوری خان غازی کابلی	اردو نمبر کے باب میں
۳۰-۲۹	جنوری ۱۹۷۳	کرشن چندر، صالحہ عابد حسین، علی جواد زیدی، محمد حسن، گوپال متل، عبدالقوی دستوی، جگن ناتھ آزاد، قمر رئیس، شارب ردو لوی، عابد سہیل، عمران انصاری، گربچن چندرن، فضا ابن فیضی، عمیق حنفی، محمود ہاشمی منظر امام، سلیم تمنائی	اردو نمبر پر چند رائے
		ڈاکٹر سید محمود، بخش غلام محمد وزیر اعلیٰ جموں، کشمیر، حافظ محمد ابراہیم وزیر آب باشی، مسز اردنا آصف میٹر دلی کارپوریشن	اظہار عقیدت
۶۳	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	ایم، کو، تانی، جی	اہل چین کی نذر عقیدت
۲	مارچ ۱۹۷۷	ادارہ	ایک روشن دماغ تھانا رہا
۶۴	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	سوری، میری مانٹو	(صدر جمہوریہ ہند فخر الدین علی احمد کی وفات) پریم کے دیوتا
۸-۵	کشمیر نمبر ۱۹۵۵		پیغامات
			شری یوراج کرن سنگھ صدر ریاست جموں و کشمیر بخش غلام محمد پرائم منسٹر خواجہ غلام محمد صادق وزیر صحت نواب سید رضا علی خاں بہادر نواب رام پور مولانا حفیظ الرحمان، مولانا حبیب الرحمان خاں عبدالقیوم انصاری، رامیشوری نہرو، نواب احمد سعید، سعادت علی خاں، بیگم اعجاز رسول
۶۴	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	البرٹ آئین شائین	تاثرات

- جواہر لال نہرو کی یاد میں
- ۹-۳ نومبر ۱۹۶۶ ہمایوں کبیر
برج کرشن چانڈی والا
فخر الدین علی احمد
میر مشتاق احمد
علی جواد زیدی
- ۸۷-۱۵ نبرو نمبر نومبر ۱۹۶۳ دوز باجھادے، محمد مجیب
معین الدین احمد ندوی
عبدالماجد دریا باری
شورش کاشمیری، مخدوم
وقار ابٹالوی، سردار جعفری
تاباں وغیر
- ۸-۶ جولائی ۱۹۶۳ صدر، نائب صدر
۶۳ گاندھی نمبر ۱۹۴۱ کارل میتھ
- ۷-۶ یکم اگست ۱۹۴۳ ادارہ
۹-۳ جگر نمبر جنوری ۱۹۶۱ سیمپوزیئم، ہری دیش
رائے بجن، فراق گورکھپوری
خواجہ احمد فاروقی، ای این
سپرو، صدیق حسن
نشور واحدی
- خراج عقیدت (نہرو کی وفات پر)
- خراج عقیدت (نہرو کی وفات پر)
- سچائی کے علم بردار
ہم دوسروں کی نظر میں
دہندوستان کے متعلق ایرانی کلچرل مشن کے تاثرات
یاد جگر

افتتاحی خطبہ و خطبہ صدارت

- ۱۴ فروری ۱۹۷۷ شفیع قریشی، محمد
(وزیر برائے ریلوے)
- ۲۵ جنوری ۱۹۷۶ شیخ عبداللہ
- ۱۶-۱۵ فروری ۱۹۷۷ برنی، مظفر حسین
- ۱۱-۱۰ یکم جنوری ۱۹۴۷ فرماں رولے بھوپال
- ۱۳ فروری ۱۹۷۷ نظامی، فیاض الدین
- افتتاحی خطبہ
(خواجہ حسن نظامی سیمنار)
جامعہ ملیہ اسلامیہ کا جلسہ تقسیم اسناد
خطبہ صدارت
(خواجہ حسن نظامی سیمنار)
خطبہ صدارت
خطبہ استقبالیہ
(خواجہ حسن نظامی سیمنار)

۱۶-۱۵	فروری ۱۹۷۷	برنی، مظفر حسین	خطبہ صدارت (خواجہ حسن نظامی سیمینار)
۵۸-۵۵	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	ڈاکٹر انصاری	ہندوستان کو اپنے پیدائشی حق سے محروم نہیں کیا جاسکتا رآل انڈیا مسلم لیگ کے اجلاس ۱۹۱۸ء دہلی کے خطبہ صدارت سے اقتباس)
۸-۷	جون ۱۹۸۰	نارنگ، گوپی چند	ہندوستانی تہذیب کے روئے زیبا کا آئینہ دار (عابد حسین سیمینار کا خطبہ استقبالیہ)
۹-۵	جولائی ۱۹۶۰	قاروقی، خواجہ احمد	یوم غالب

تقایر

ٹائٹل	۱۵ فروری ۱۹۴۹	نہرو، جواہر لال	ایشیائی کانفرنس کے اجلاس میں تقریر (تصاویر اندر کے صفحات میں)
۲۰	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	آٹے، ف۔ ر	ایک جاپانی مدبر کی تقریر بے روزگاری اور غربی کا خاتمہ کیا جائے
۶-۳	مئی ۱۹۷۷	ڈیسانی، مراد جی (تصویر) (وزیر اعظم ہند)	
۳۸-۳۷	دسمبر ۱۹۵۳	ذاکر حسین، ڈاکٹر	بھارت میں تعلیم کا مستقبل تعلیم اور عصری تقاضے
۶-۵	جنوری ۱۹۷۶	اندرا گاندھی	تعلیم بالغاں کی اہمیت چین، پاکستان اور ہم
۱۹-۱۸	دسمبر ۱۹۴۹	آزاد، ابوالکلام	خاتون وزیر کے تجربات خانہ فرہنگی ایران
۲۲-۲۱	ستمبر ۱۹۶۳	نہرو، پنڈت جواہر لال وزیر اعظم	رایرانی کلچرل ہاؤس کی افتتاحی تقریر
۵-۳	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	کور، راجکماری امرت	
۷-۳	مئی ۱۹۵۷	مولانا آزاد، ڈاکٹر علی اصغر حکمت ڈاکٹر ذاکر حسین	
۲۷	اپریل ۱۹۵۳	آزاد، مولانا ابوالکلام	
۳	فروری ۱۹۷۹	ریڈی، نیلم سنجیوا (صدر ہند)	نگلیٹ نائٹ اکاڈمی صحت مند بچے قوم کے لیے باعث فخر قوم کے نام اندرا گاندھی کے قتل پر پیغام
ٹائٹل اندر	دسمبر ۱۹۸۳	صدر جمہوریہ گیانی ذیل سنگھ اور وزیر اعظم راجیو گاندھی	
۳-۳	مارچ ۱۹۸۱	اندرا گاندھی	عالمی ثقافت اور تہذیب میں اسلام کا حصہ (بین الاقوامی سیمینار کی تقریر)

۹-۶	اپریل ۱۹۶۹	ذاکر حسین	غالب (دگیان بھون نی دہلی میں غالب صدی تقریباً میں صدر جمہوریہ ہند کی تقریر)
۵-۳	اکتوبر ۱۹۷۷	ریڈی، نیلم سنجیوا	غریبی اور عدم مساوات کو ختم کرنے کا عزم (یوم آزادی پر نشری تقریر)
ٹائٹل	آزاد، ابوالکلام (تصویر) اگست ۱۹۷۸		قافلوں کی منزل (تقریر کا اقتباس)
۱۶-۱۵	نہرو، جواہر لال (وزیر اعظم ہند) نومبر ۱۹۵۰		قوم کے نام پیغام
۳۶-۳۴	اپریل ۱۹۵۱	اسماعیل، سر مرزا	کانو وکیشن ایڈریس
۸-۶	اکتوبر ۱۹۷۷	ڈیسانی، مراد جی (وزیر اعظم)	کچھ بات ہے کہ ہستی مٹی نہیں ہماری (یوم آزادی پر کی گئی تقریر)
۱۰-۷	اکتوبر ۱۹۵۶	ذاکر حسین، ڈاکٹر	گاندھی جی
۲۲	اپریل ۱۹۵۷	ذاکر حسین، ڈاکٹر	مسلمانان ہند کا مقام
۵۵-۵۴	جولائی ۱۹۵۱	نہرو، جواہر لال	مسئلہ خوراک موعظہ حسنہ
۳۸-۳۵	اپریل ۱۹۵۶	اصغر علی حکمت، ڈاکٹر	سفیر ایران برائے ہند کی تقریر جو انہوں نے جموں و کشمیر یونیورسٹی کے چھٹے سالانہ جلسہ تقسیم اسناد کے موقع پر کی
۶-۵	۱۵ فروری ۱۹۴۳		نیا چین ایک چینی طالب علم کا برطانیہ سے خطاب)
۳-۳	مئی ۱۹۶۶	مجیب، پروفیسر	نذر عرش
۹-۳	دسمبر ۱۹۷۵	اندر اگاندھی (تصویر)	وزیر اعظم کی عوام سے بات چیت
۳-۲	دسمبر ۱۹۶۲		وزیر اعظم کا پیغام ریڈیائی تقریر کے اقتباسات
۲۸	فروری ۱۹۶۳	شیام ناتھ	وطن کی حفاظت میں اردو شعرا کی ممتاز خدمات ریڈیائی مشاعرہ کے افتتاح پر
۵۳-۵۱	جنوری ۱۹۵۱	راجندر پرشاد، ڈاکٹر (صدر جمہوریہ)	ہم امن چاہتے ہیں
۱۸-۱۳	۱۵ جون ۱۹۴۷	لارڈ ماؤنٹ بیٹن	ہندوستان کا آئینی مستقبل (خلاصہ تقریر: نہرو، جناح، بلدیوسنگھ)
۲۶-۲۳	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	مظفر، محمد	ہندوستان کی آزادی اور فلاح کے لیے موجودہ جنگ میں جمہوریت کی فتح ضروری ہے

ہندوستان کو مضبوط اور عظیم بنائیں

ہندوستانی آرٹ کی نمائش

یوم آزادی کے موقع پر

نائب وزیر اعظم کا پیغام

یوم آزادی کے موقع پر وزیر اعظم کا پیغام

۱۰-۱۷ شری راجیو گاندھی (وزیر اعظم) دسمبر ۱۹۸۴

۳-۵ آزاد، ابوالکلام دسمبر ۱۹۴۸

ٹائٹیل پٹیل، دلچھ بھائی (تصویر) اگست ۱۹۴۸

ٹائٹیل نہرو، جواہر لال (تصویر) اگست ۱۹۴۸

تصاویر و عکس

یکم ستمبر ۱۹۳۳	ٹائٹل	پشکن، لٹرمونوف، کریلوف، اومونوسوف، ترگنیف، نکر اسوف، دستولفسکی، گوگول، میرزگولسکی، گورکی، چیخوف، طولستانی (روس کے چند مصنف) ۱۸۳۸ء میں لکھا گیا قرآن مجید کا دو منقش صفحہ شیخ البلاغت کا ایک صفحہ ۱۶۷۸ء کا لکھا ہوا ابوصیری کے قصیدہ بردہ کا پہلا صفحہ جو سترہویں صدی میں لکھا گیا
یکم مارچ ۱۹۳۵	تصاویر والا	ہندوستان و ایران کے ثقافتی تعلقات مشیر احمد
یکم مئی ۱۹۳۵	۵۱-۳۹	خان خوشحال خاں خٹک۔ پشتو کا پہلا قومی شاعر رحمان بابا پشتو شاعری کو صوفیانہ خیال دینے والا افغانستان کی قدیم سنسکرتی تحریروں کے نمونے۔ امیر تیمور گورکان کے خط کا عکس
یکم جون ۱۹۳۵	اندروالا	سر اس مسعود، سید سلیمان ندوی، ڈاکٹر سر محمد اقبال راجندر سنگھ بیدی ساحر لدھیانوی آر سی سری واسٹو احمد ندیم قاسمی فیض جہنمیانوی ڈاکٹر نینل رتن دھار ڈاکٹر اے نکلسن
۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	ٹائٹل	
یکم دسمبر ۱۹۳۵	تصاویر والا	
۱۵ مارچ ۱۹۳۶	تصویر والا	حضرت جوش اور ادارہ آجکل کپتان سید محمد وصی (جنرل ایڈیٹر انڈیا)
۱۵ جون ۱۹۳۶	۲۷	

جوش، آغا محمد یعقوب دداشی، فضل حق قریشی،
میر احمد، راجندر ناتھ شیدا
غالب سے متعلق چند یادگاریں
بھارتیندو ہریش چند
لوہون چند شو جن
مشرقی وسطیٰ میں موسیقی کے ساز
چینی تھیٹر

۳۱-۳۰ ۱۵ فروری ۱۹۳۷
۹۰ یکم فروری ۱۹۳۷

۹۱
۹۷-۹۷

۳۱-۳۰ ۱۵ جون ۱۹۳۷

۲۹ یکم جولائی ۱۹۳۷

ہندوستان کا آئینی مستقبل
نہرو، جناح، سردار بلدیو سنگھ، اور دوسرے تمام
حضرات کی تصاویر

ہندوستان کے سائنس دان

سی، وی، رمن

ڈاکٹر ہومی بھابھا

ڈاکٹر میگھ ناتھ سہا

کرنل سر صاحب سنگھ

گاندھی جی تصاویر کی دنیا میں

گاندھی جی جنوبی افریقہ میں

باپو اور اخبار نویس

باپو اور گرو دیو

چکرورتی راج گویال آچاری (آزاد ہند کے گورنر جنرل)

لارڈ ماؤنٹ بیٹن / لیڈی ماؤنٹ بیٹن اور نہرو

اور راج گویال، ان کی بیٹی، بریگیڈیر عثمان

نمائش کی کہانی تصاویر کی زبانی

ڈاکٹر جان مستھانی، ابوالکلام آزاد، پیٹیل،

جی آئینگر، سردار بلدیو سنگھ، رفیع احمد قدوائی،

نہرو، امبیدکر، جگ جیون رام، شری کے سی نیوگی،

شیاما پرشاد مکرجی، این وی گاڈ گل، ٹیگور،

دو طرفوں طرف کے ٹائٹل پر کچھ تصویریں ہیں)

جذبہ، امرتا پریم، مجنوں گورکھپوری، جاں نثار اختر،

ہری چند اختر، روش صدیقی، جگر مراد آبادی،

مانی جاسی، حسرت موہانی، صفی لکھنوی، کیفی دلوی،

۳۲-۳۲ گاندھی نمبر ۱۹۳۸

۱۲-۹ گاندھی نمبر ۱۹۳۸

۳۲-۲۶ اگست ۱۹۳۸

۳۲-۲۹ دسمبر ۱۹۳۸

۱۵ اگست ۱۹۳۹

دونوں طرف

ٹائٹل

۶۸-۶۵ ۱۵ اگست ۱۹۳۹

ادارہ

- رشید احمد صدیقی، فراق گورکھپوری، اثر لکھنوی،
 علی عباس حسینی، عبادت بریلوی، ل احمد اکبر آبادی،
 احتشام حسین، مجاز، تلوک چند محروم، اسرار احمد
 آزاد، صادقین، کوثر چاند پوری
 آئین ساز اسمبلی کے بعض ممبر
 شری ایس نجلنگیا، سیٹھ رام ناتھ گوہینکا، شری
 بی داس، بال کرشن شرما لوزین، ڈاکٹر پی سہراجن،
 ہنسماہتہ، کرپانی، تجمل حسین، اعزاز رسول،
 شری ہادی رتیاگی، پورنمایز جی، درگابائی،
 کلابھدھری
 امبیدکر، شری گوپالا سوامی آئیگر، شری بی۔ این
 راؤ، شری کے ایم منشی، ٹی ٹی کرشنا چاری،
 کرشنا سوامی آئر، شری محمد سعد اللہ، ڈاکٹر
 راجندر پرشاد، نہرو
 امیر مینائی، عکس تحریر
 خواجہ احمد فاروقی
 ڈاکٹر محی الدین قادری زور، اوپندر ناتھ اشک
 بلونت سنگھ، مسعود حسن رضوی، ڈاکٹر مسعود حسین
 عکس تحریر ہمیشہ فائز
 خواجہ احمد فاروقی، عبدالمجید حیرت، مضطر لکھڑوی،
 شہاب جعفری
 غالب، یوم غالب کی تصاویر
 ادبی مباحث کی تصاویر، سردار جعفری، فاروقی
 عبدالعلیم، احتشام حسین، ثریا سلطانہ،
 غلام السیدین، خورشید الاسلام، گوپی ناتھ امن،
 آل احمد سرور
 آرزو لکھنوی، سروش عسکری طباطبائی،
 اسد لکھنوی، ہادیوی وراما
 راجندر ناتھ شیدا، دینا ناتھ مست، ست پرکاش سنگر،
 برج لال رعنا، طالب چکوالی
 میکش اکبر آبادی
- ۵۲-۵۱ فروری ۱۹۵۰
- ۱۰-۹ فروری ۱۹۵۰
- ۳۲ اپریل ۱۹۵۰
- ۱۰-۹ اگست ۱۹۵۰
- ۳۱-۲۹ مئی ۱۹۵۱
- ۲۹ جون ۱۹۵۱
- ۵۹ اگست ۱۹۵۱
- ۳۲ ستمبر ۱۹۵۱

غالب نمبر فوری ۱۹۵۲ ۲۹-۳۶

خدیجہ بیگم
صغرا بیگم ہمایوں مرزا
غالب، نواب سید یوسف علی خان بہادر ناظم،
ڈاکٹر عبدالستار صدیقی، غلام رسول ہسبر،
مالک رام، ہمیش پرشاد، امتیاز علی عرشی،
شیخ محمد اکرام، قاضی عبدالودود، مختار الدین احمد
آرزو،

کلیات نثر غالب، ہر نیم روز اور خط غالب کا عکس
عود ہندی اور خطوط غالب کا عکس

اپریل ۱۹۵۲ ۳۲

ست پرکاش سنگر، سعادت جہاں رضویہ،
مس ویلا واگرے، سید مصطفیٰ طباطبائی

مئی ۱۹۵۲ ۳۲-۲۹

امرتیا پریم
انڈیا پاک مشاعرہ :- عبدالمجید سالک،
صوفی غلام مصطفیٰ، حفیظ جالندھری، سید محمد جعفری
دہلی میں فلمی میلہ :- نسیم، موقی لال، بزرگس،
راج کپور، درگا کھوٹے، وجینتی مالا، دینا، نگار،
نسیم، ملکہ اور ثریا

جون ۱۹۵۲ ۲۹

اختر اور منوی
اظہار ملیح آبادی
سخی حسن نقوی
تنویر احمد علوی

جولائی ۱۹۵۲ ۳۲-۲۹

راجندر پرشاد، گلزاری لال نندہ، رفیع احمد
قدوائی، دیش مکھ، کے سی ریڈی، بسواس،
لال بہادر شاستری، شری این گوپالاسوامی،
امرت کور، کے این کابجو، جگ جیون رام، وی
وی گری، سردار سورن سنگھ، ستیہ نرائن سنہا،
سردار پٹیل، وی شنکر، پی وی کیسکر، ہمایوتیاگی،
اجیت پرشاد جین

ستمبر ۱۹۵۲ ۳۲-۲۹

راجندر پرساد کا خط پیرنما من نظامی کے نام
امتیاز علی عرشی، رامائن، قرآن، نغمات العرس
کا عکس

- ۲۹ اکتوبر ۱۹۵۲ ساحر ہوشیار پوری، اثر رام پوری، نیرادیب
لاہوری، بالظاہرہ سعید، جگر مراد آبادی،
عکس کلام، ارشد کاکوی، علامہ جمیل مظہری
- ۲۹ نومبر ۱۹۵۲ آل احمد سرور
احقشام حسین
- ۳۲-۲۹ جنوری ۱۹۵۳ جنرل ڈوائٹ ڈی آئزن ہاور صدر امریکہ
رچرڈ نکسن نائب صدر امریکہ
انڈویاک مشاعرہ
وینو منگد
- ۳۱-۳۰ مئی ۱۹۵۳ فراق گورکھپوری
گوپی ناتھ امن، شمیم کرہانی، منور لکھنوی،
تقدیر لکھنوی، سوہن لال ساحر، جگر، جوش،
مانی جالنسی، بسمل لونی، محمود دہلوی، فراق
آصف علی، شفیق الرحمان قدوائی
- ۳۰ جون ۱۹۵۳ میٹھلی شرن گیت، شیام شرن گیت،
شعرو شاعری نمبر
- ۳۶-۳۳ اگست ۱۹۵۳ سبھن بھارتی (تمل) دلا تول نارائن مینن (ملیالم)
مہوور (کشمیر) گووند پیسے (کنڑ) بھائی ویر سنگھ
(پنجابی) موہن سنگھ (پنجابی) امرتا پر تیم (پنجابی)
گورکھ سنگھ مسافر (پنجابی) شو منگل سنگھ، سمن،
سمترانندن پنت (ہندی) بھوانی پرشاد مشرا
سوریہ کانت تریپاٹھی نرالا
- ۵۹ شعرو شاعری نمبر
اگست ۱۹۵۳ راجندر پرساد گجراتی، دیول بی کرشنا شاستری تلنگو
ادوی باپنی راجو تلنگو، پریرہ کانت منیا ر گجراتی،
انل مرانٹھی، جھوپر چند میگھانی گجراتی، سندرم
گجراتی، نربجن بھگت گجراتی
- ۳۱-۲۹ نومبر ۱۹۵۳ بخش غلام محمد جموں کشمیر کے وزیر اعظم
سید اختر علی تھری، زکی الود، ہنس راج لہر
رفیع سلطانہ، عزیز احمد، کرشن چندر، قرۃ العین حیدر،
رام دھاری سنگھ دیگر، خواجہ احمد فاروقی
- ۲۸-۲۵ جنوری ۱۹۵۲ پاپو کا جنم دن برازیل میں
وزیر اعظم کا دورہ اندرون ملک

خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳ ۲۹-۳۰

صدر کی تصاویر
داغ دہلوی کا خط محمود رام پوری کے نام (عکس)
فانی بدایونی کے خط کا عکس
حکیم محمد علی خاں ہردوئی کا خط نواب وقار الملک
کے نام

جلال لکھنوی کے خط کا عکس
سہا مجددی کا خط سرودش کے نام
امیر اللہ تسلیم کا خط نعیم الحق کے نام، راجندر پرشا
کا خط پیر مٹامن کے نام، لالہ لاجپت رائے،
مولانا آزاد، حالی کا خط، اکبر کا خط، مولانا محمد علی،
اقبال، جلیل حسن، عبدالحکیم شرر

خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۳ ۳۰-۳۱

علامہ فضل حق آزاد کا خط، عکس تحریر اقبال
منشی دیانزائن نگم کا خط عزیز لکھنوی کے نام
حامد حسن قادری کا خط عرش ملیانی کے نام
اختر شیرانی کا خط مولانا سہا مجددی کے نام
الہ آباد کے قابل دید آثار

۲۱-۲۲ مئی ۱۹۵۳

جارج برنارڈ شاہ، کوثر چاند پوری
پروفیسر عبدالقادر سروری، ایرانی سفیر
علی اصغر حکمت
شکیل بدایونی

۲۱ جون ۱۹۵۳

سوریہ کماری، سیدو لکشمی، وسنت کماری،
استاد علامہ الدین خاں، استاد فیاض خاں،
استاد حیدر حسن، استاد مشتاق حسین

۲۶-۲۸ ستمبر ۱۹۵۳

سر سید احمد خاں مولوی سمیع اللہ خاں
سید علی بلگرامی نواب محسن الملک
سید حسن بلگرامی مولانا حالی
جنس سید محمود مولانا شبلی

مولوی سید زین العابدین ڈاکٹر مختار الدین آرزو
ڈاکٹر ذاکر حسین دانش چانسلر
سید شبیر الدین لاہری

- ۳۸-۲۵ اکتوبر ۱۹۵۳ گاندھی جی کی مختلف تصاویر
ولاھٹول جوش ملیح آبادی
میتھلی شرن گپت
- ۲۱-۲۵ جنوری ۱۹۵۵ پنڈت جواہر لعل نہرو دورہ چین
۲۱-۲۵ فروری ۱۹۵۵ مارشل ٹیٹو ہندوستان میں
غالب کے خطوط، چودھری عبدالغفور کے قصائد
پر غالب کی اصلاح اور سرور کے قطعات پر
غالب کی اصلاح کا عکس
معظم زمانی بیگم عرف بگم بیگم، بابو ہر گوبند سہا
نشاط شاگرد غالب
- ۲۱-۲۵ مئی ۱۹۵۵ ممتاز حسین، رام لعل ورما، نشور واحدی
استاد رجب علی خاں صدر جمہوریہ ہند سے
انعام لیتے ہوئے
ڈاکٹر رام بابو سکینہ، امجد حیدر آبادی، غالب کی
ایک برصداشت نواب وزیر الدولہ والی ٹونگ
کی خدمت میں
- ۲۸-۲۵ جون ۱۹۵۵ نسانہ ہیں ہم لوگ — ایک مشاعرہ
مانی جانتی، جگر بریلوی، نجم آفندی، بے خود ہلوی
حیرت بدایونی، نوح ناروی، محوی صدیقی لکھنوی،
رازد ہلوی، دل شاہ جہاں پوری، تلوک چند محروم،
جوش ملیح آبادی، ناطق گلادھوی
۲۸-۲۵ جولائی ۱۹۵۵ سعادت حسن منٹو اپنی لڑکیوں کے ساتھ
ممبران پارلیا منٹ
- ۱۰-۹ اکتوبر ۱۹۵۵ شری یوراج کرن سنگھ صدر ریاست جموں کشمیر
بخشی غلام محمد پرائم منسٹر
خواجہ غلام محمد صادق
کشمیر کے مناظر
- ۲۳-۲۱ ستمبر ۱۹۵۵ پنڈت نہرو تاشقند میں
قلی قطب شاہ کی مجبورہ بھاگ متی، سلطان
قلی قطب شاہ
کرنل ناصر اور پنڈت نہرو

- حالی، نذیر احمد، محسن الملک، وقار الملک، شبلی، آرنلڈ
- ۲۸-۲۵ اکتوبر ۱۹۵۵ ہزار لکھنوی، سروش عسکری طباطبائی، معراج لکھنوی، شارب لکھنوی، قرار لکھنوی، فیروز نظامی، معزز لکھنوی، نہال رضوی، ذکی لکھنوی، عمر انصاری، اختر لکھنوی، سالک لکھنوی، افسر لکھنوی، محضر لکھنوی، ابوالکلام آزاد صدر فیڈرل کے ساتھ، مارشل بلگائن
- ۲۴-۲۱ نومبر ۱۹۵۵ نواب وحید الدین غازی ہندوستان کے مختلف حصوں میں عورتوں کا لباس
- ۲۸-۲۵ دسمبر ۱۹۵۵ بے خود دہلوی جگوتی چرن ورما
- ۲۸-۲۵ جنوری ۱۹۵۶ سی ایف اینڈ ریورز کا خط بے خود دہلوی کے نام بے خود کے کلام پرداغ کی اصلاح بے خود کا خط داغ کے نام داغ کا خط بے خود کے نام بے خود بدایونی کا خط بے خود دہلوی کے نام علامہ کیفی کی ۸۸ ویں سالگرہ کی تقریب روسی لیڈروں کا دورہ ہند سعودی عرب کے بادشاہ شاہ سعود بن عبدالعزیز دلی میں
- ۲۸-۲۵ فروری ۱۹۵۶ مجاز ابدی نیند میں نواب شمش الدین احمد خاں، نواب احمد بخش خاں بانی ریاست لوہارو، نواب منیار الدین احمد خاں کریم خاں، حضرت صاحب عالم مارہروی، صغیر بلگرامی
- ۲۸-۲۵ غالب کے قصیدے کا عکس اور مہر کا عکس جام جہاں نما کا عکس سجائی دیر سنگھ، پنجابی کے شاعر

- ۲۸-۲۵ اپریل ۱۹۵۶ رحمان راہی
رضاشاہ پہلوی، ملکہ ثریا، میر سید علی مخلص غمگین
لقب حضرت جی
غالب تقریبات
چند مشہور پہلوان
- ۲۸-۲۵ مئی ۱۹۵۶ نظیر اکبر آبادی
مہا تابدھ کی مورتیاں
ڈاکٹر میگھ ناساہا، شری جی دی ماؤ لنکر،
اچار یہ زندر دیو، یگانہ چنگیزی، محمود دہلوی
پر تھوی راج کپور
- ۲۸-۲۵ جون ۱۹۵۶ حبیب الرحمان، نصیر الدین ہاشمی، بیگم مہدی
نواز، ڈاکٹر جعفر حسین، حمید الدین شاہد،
ڈاکٹر محی الدین قادری زور، رگھویندر راؤ جذب
زینت ساجدہ صاحبہ، ایک مشاعرے کی تصویر۔
ہندو امونگی معاہدہ، پنجابی کانفرنس
قاضی عبدالغفار مرحوم، آنسہ عائشہ
- ۲۸-۲۵ جولائی ۱۹۵۶ سنگیت کلاکار
سر سوئی رائے، چندر شیکھر پنٹ، دبیر خاں،
میرا بانی، میرا چر جی، روی شنکر، میرا بانی، عبدالعلیم
جعفر، عظمت حسین خاں، شکور خاں، گنگو بانی،
رام چتر ملک، جی این بالاسبرائیم، ایم ایم ڈنڈ
پانی دیسیکر، نثار حسین خاں، ڈی کے پٹیل،
مدورائے منی آتر، کے ایس نارائن سوامی، وی جی
جوگ، وناک راؤ، لکشمی بانی، پال گھاٹ کے وی
نارائن سوامی، بھیم سین جوشی، غلام صابر ممتاز،
ینالال گھوش، رسولن بانی، نی و سوانا تھن،
مانگ وریا، گر جادوی، نی جیا مل، بالاسرکوتی۔
- ۴۶-۴۲ موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶ موسیقی پر مشتمل کچھ مینیٹنگ
۳۸-۳۵ موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶ استاد ولایت حسین خاں، پنڈت ایس این ترن
جکر، ادکار ناتھ ٹھاکر، دلپ چندر وییدی،
رحیم الدین خاں ڈاکر، ڈاکٹر شہتی مٹا کر، نرائن راؤ ویاس

موسیقی کے ساز و سامان
استاد اللہ دیے خاں، پنڈت دشنود گبر پلکر،
پنڈت ڈی دی پلکر، وی این بھارت کھڈے، استاد
عبد الکریم خاں، استاد فیاض خاں، استاد عبدالوحید خاں
ایوارڈ یافتہ موسیقی کار

موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶ء ۱-۲۰

راجہ بھیا پونچھ والے، بسم اللہ خاں، کیسربانی کیر کر،
استاد عمار الدین خاں، اننت منوہر موسیقی، شمنک دی
سرینواس آئیر، ہمارا ج پورم دشونامتہ آئیر، راج
رتنم پلے، استاد حافظ علی خاں، ایم ایس سبکگشتی،
استاد مشتاق حسین خاں، پلادم سنجیواراؤ، احمد جان
تھکوا، کرائے کڈی سمباشو آئیر، واسودیو آچاریہ،
گوندراؤ برہاں پورکر، سوامی نائیڈو، پال گھاٹ
نی ایس منی آئیر

۲۱-۲۵ ستمبر ۱۹۵۶

لوک مانیہ بال گنگا دھرتک

پنڈت نہرو کے غیر ملکی دورے کی تصاویر
گاندھی مختلف لیڈروں کے ساتھ
فیضی کی دو تحریروں کا عکس
نہر سوئز

۲۱-۲۵ اکتوبر ۱۹۵۶

ہا تھا بدھ کے مجھے

۲۰-۲۳ نومبر ۱۹۵۶

وزیر اعظم اور صدر، تقریبات میں

۲۲-۲۹ دسمبر ۱۹۵۶

سکندر علی وجد، نیاز فتح پوری، ڈاکٹر ذاکر حسین،
عبدالسلام ندوی، عرش رام پوری، ارشد کاکوی۔
اجتاک کی عورتوں کے زیورات

۲۲-۲۹ مارچ ۱۹۵۷

دلی میں جشن جمہوریت

۲۲-۲۹ اپریل ۱۹۵۷

سیاہ ہیرے کی کہانی
بھارت کلا بھون بنارس کے لواڈر
خط اکبر الہ آبادی بنام عزیز لکھنوی

۲۲-۲۷ مئی ۱۹۵۷

مولانا آزاد کتابوں کی نمائش میں
مگور کی تحریر، دیوان ولی، کلیات میر تقی میر،
سروجنی نائیڈو کا خط

گودھا بانی، اجتاک کی عورت

۳۲-۲۹	جون ۱۹۵۷	وارث کرمانی، دونی چند شزما، فضا بن فیضی، رازیزدانی نئی مرکزی کا بیٹہ کے افراد
۳۲-۲۹	جولائی ۱۹۵۷	جاپان کے وزیر اعظم مسٹر کیشی کی دلی آمد
۲۰-۱۷	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	۱۰ مئی ۱۹۵۷ کو میرٹھ میں فوجی بغاوت اشتہار حضرت محل، شاہزادہ برجیس قدر، انگریزوں کے ہاتھوں قیصر باغ کی لوٹ مار مرزا غالب بہادر شاہ اور زینت محل بھائیوں کے مقبرہ میں ہڈیوں کے ہاتھوں بہادر شاہ ظفر کی گرفتاری شاہزادہ کے قتل کا درزناک منظر، خونی دروازہ چاندنی چوک، قلعہ سلیم گڑھ، حویلی ہندو پراہ کنور سنگھ، نانا صاحب، تانیتا توپے، عظیم اللہ خال، ٹیکا سنگھ، رانی جھانسی، جوالا پرساد، نواب باندہ جھانسی کا قلعہ، رانی جھانسی کی سادھی، گوالیار کا قلعہ مہاتما گاندھی، بدرالدین طیب جی، عباس طیب جی، سبھاس چندر بوس، گوکھلے، چتر بن داس، نہرو موتی لال، لالہ لاجپت رائے، مختار احمد انصاری، تلک، رفیع احمد قدوائی، مدن موہن مالویہ، راجندر پرساد، پیٹیل، سروجنی نائیڈو، آزاد، نہرو، خان عبدالغفار مہاتما گاندھی کی تحریر کا عکس وزیر اعظم کا دورہ خیرسگالی دیوداس گاندھی کشمیر کی نئی وزارت دلی کی زردوزی کے نمونے محمد رضا خاں بنگش
۳۸-۳۵	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	
۸۱	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	
۱۱۲-۱۰۹	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	
۳۲-۲۹	ستمبر ۱۹۵۷	
۳۲-۲۹	اکتوبر ۱۹۵۷	

- خطوط حضرت غوث علی شاہ قلندر (عکس)
سو پارہ کے کھنڈرات
اخبار کوہ نور لاہور کا عکس
میری ولیمس، شاد عارفی، جگن ناتھ آزاد
نہرو جاپان میں
- ۳۲-۲۹ نومبر ۱۹۵۷
- ۳۲-۲۹ دسمبر ۱۹۵۷
- ۳۲-۲۹ جنوری ۱۹۵۸
- ۳۲-۲۹ غالب نمبر فروری ۱۹۵۸
- ۳۲-۲۱ مارچ ۱۹۵۸
- ۳۶-۳۳ نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸
- ۲۱-۲۵ مئی ۱۹۵۸
- ۳۲-۲۹ ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸
- خطوط حضرت غوث علی شاہ قلندر (عکس)
سو پارہ کے کھنڈرات
اخبار کوہ نور لاہور کا عکس
میری ولیمس، شاد عارفی، جگن ناتھ آزاد
نہرو جاپان میں
المیکر، اے۔ اے۔ المیکر
قدیم حیدر آبادی اسکول کے چربے
مسٹر کتور سین بار اپٹ لا
دلی میں نوجوانوں کا چوتھا سالانہ میلہ
الہ آباد اور ناگپور یونیورسٹی کی طالبہ
وزیر داخلہ پنڈت گووند ولہ پنت، عرش مسیانی
تفتہ، نانم رام پوری، مجروح دہلوی، آرام
اکبر آبادی
نواب علی بہادر باندھ
کمارل سوامی کے فنی شہ پارے
یوم جمہوریت کی جھلک
مولانا ابوالکلام آزاد
جمیل منظہری، آل احمد سرور، جوش مسیانی،
میکش اکبر آبادی، نازش پرتاب گڑھی، سنگد علی
وجد، بسمل سعیدی ٹوٹھی، حفیظ جالندھری،
فضا ابن فیضی، گوپی ناتھ امن، فراق گور کھپوری،
غلام ربانی
محمد ظاہر شاہ کی ہندوستان آمد
پنڈت ہری چند اختر } خطوط تاریخ اختر
تصویر } جوش مسیانی
جامعہ ملیہ تعلیمی میلہ
لیالم کے مشہور شاعر دلا نزل
تتا منگیشکر، کے ایل سہگل، محمد رفیع، گیتا دت،
کیش، سدیشوری دیوی، بیگم اختر، گرجا دیوی،
رسولن بانی، افضل حسین، ہینت کمار، سندھا
کرمی، پنکج ملک، اُپتلا سین، جگن ناتھ جیوتناجی،

		سریندر کور، مانک ورا، سستی ناتھ مکر جی، طلعت محمود، سماتا چکرورتی ماسٹر زندہ کول،
۳۲-۲۷	جولائی ۱۹۵۸	ہندوستان مصوری کے شاہ کار نمونے مولانا آزاد کی مختلف تصاویر مولانا آزاد کے چند خطوط کا عکس
۶۶-۶۳	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	علی گڑھ میں المسعودی ہزار سالہ برسی اور کل ہند علوم اسلامیہ کانفرنس میر امداد علی علوی قلندر تھانوی منتشی نوبت رائے منظر لکھنوی
۲۸-۲۵	ستمبر ۱۹۵۸	ساغر نظامی، ادیب لکھنوی، صدیق بیگم، اپنل پنڈت نہرو کی سال گرہ تاج محل
۳۲-۲۷	اکتوبر ۱۹۵۸	ڈاکٹر محمد زبیر صدیقی، ڈاکٹر بھگوان داس وزیر اعظم نہرو بھوٹان میں صدر جمہوریہ کا دورہ جاپان نواب چھتاری واجد علی شاہ
۳۲-۲۵	دسمبر ۱۹۵۸	بمبئی کا قدیم نقشہ، اردو ڈرامے کا پہلا اشتہار اردو تھیٹر کے بانی جگن ناتھ شکر سیٹھ اردو کے پہلے ڈراما نگار ڈاکٹر سجاد داجی ایکٹر کی تصویر
۴۳-۳۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	دلی میں نوجوانوں کا پانچواں سالانہ میلہ بسولہ فن مصوری کے چند نمونے گاندھی اور ٹالسٹائی نواب افضل الدولہ بہادر آصف جاہ پنجم امجد حیدر آبادی جشن جمہوریہ شہزادہ برجیس قدر کی تحریر، مہراوران کی تصویر
۲۸-۲۵	مارچ ۱۹۵۹	مولانا آزاد کی پہلی برسی
۲۸-۲۵	فالب نمبر فروری ۱۹۵۹	
۳۲-۲۹	اپریل ۱۹۵۹	

- روڑ کیلا اور بھلائی میں فولاد کے کارخانے
داراشکوہ کی تصانیف کے دو صفحات کا عکس
منی پوری لوک ناچ کی کلاکار
جسونت سنگھ کے فنی شاہ کار
۲۶-۲۳ مئی ۱۹۵۹
- اُما شکر شاداں گوالیاری، ایک دوشیزہ
راشٹریہتی بھون میں اعزاز دینے کی تقریب
غلام یزدانی کو پدم بھوشن
واجد علی شاہ اختر کی غزل کا عکس
۲۶-۲۳ جون ۱۹۵۹
- امریکہ کے سابق وزیر خارجہ جان فاسٹرس
حسن لوکا کاسہ پلانی
جنگلی جانور
ڈاکٹر جان گل کرسٹ
۲۶-۲۳ جولائی ۱۹۵۹
- اردو ہندی طباعت کا اولین نمونہ
مبارک عظیم آبادی مرحوم
ڈاکٹر غلام یزدانی
گرمی
۲۶-۲۳ ستمبر ۱۹۵۹
- گیلان - انڈونیشی آرکسٹرا
مقام میں گنگاپل
ساقیاں لگ رہا ہے چل چلاؤ
۲۶-۲۳ اکتوبر ۱۹۵۹
- رسالک مرحوم - تصویر
علی عباس حسینی
کنپالال کپور
اختیار طلسم نکتو عکس
۲۶-۲۳ افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹
- امریکہ کے صدر ڈوائٹ ڈی آئزن ہاور
بسولہ آرٹ
۲۶-۲۳ دسمبر ۱۹۵۹
- نواب مختار الملک میر تزاب علی خاں بہادر سالار جنگ
غالب کا پیش لفظ (عکس)
دلی میں زراعتی میلہ
۲۶-۲۳ غالب نمبر فروری ۱۹۶۰
- دل شاہ جہاں پوری، اسد ملتان کی وفات
تصویر و تعارف
روس کے صدر مارشل وردشلوف کی دلی آمد
۲۶-۲۳ مارچ ۱۹۶۰

نوجوانوں کے چھٹے سالانہ میلے میں علاقائی رقص کے

مظاہرے

درگا پور کارخانہ کا افتتاح

۲۶-۲۳

اپریل ۱۹۶۰

جمال عبدالناصر

یوم جمہوریہ کی پریڈ

مشاعرہ جشن جمہوریت

پاکستان کے ہائی کمشنر اے کے بروہی گاندھی سادھی پر

۲۶-۲۳

مئی ۱۹۶۰

جمال عبدالناصر کا خیر مقدم

مولوی سید نور شہید علی کے کلام پر حالی کی اصلاح (عکس)

۲۶-۲۳

مئی ۱۹۶۰

مرزا ہادی رسوا (تصویر)

عرس حضرت امیر خسرو

حیدرآباد

صدر جمہوریہ امتیاز علی عرش کو ساہتیہ ایوارڈ دیتے ہوئے۔

رحمان راہی کو ساہتیہ انعام دیتے ہوئے۔

۲۶-۲۳

جون ۱۹۶۰

راشٹر پتی بھون میں اعزازات کی تقریب

ماونٹ آبلو

فلیٹس کی ادبی خصوصیات

۲۶

جولائی ۱۹۶۰

پنلال گھوش

بال کرشن مشرا نوین

بنگلہ کے مزاح نگار پرشورام

۲۶-۲۳

ستمبر ۱۹۶۰

عظمت الشرفاں مرحوم کے خطوط تمکین کاظمی

کے نام

غلام احمد فرقہ، فیض الرحمان اعظمی، محبوب الشرمجیب

حبیب احمد صدیقی، اثر لکھنوی، جوش طیبانی،

نازش پرتاب گڑھی، صابر شاہ آبادی، دانش فرازی،

رضا نقوی واہی، جمیل مظہری، فراق گورکھپوری،

منور لکھنوی، نشور واحدی، کنول پرشاد کنول،

۲۶-۲۳

دسمبر ۱۹۶۰

ایوب خاں، نہرو

علی جواد زیدی، اعجاز صدیقی، عارف نقش بند

قلعہ دولت آباد

مولانا گرامی کا خط، نواب عماد جنگ بہادر کے نام

۲۶-۲۳	اکتوبر ۱۹۶۰	کھلاڑی مکھاسنگھ ایورسٹ سر کرنے کے لیے جانے والی پہلی ہندوستانی ٹیم ڈاکٹر راجندر پرساد ایوان اردو میں حیرت غملوی
۲۶-۲۳	اکتوبر ۱۹۶۱	عزیز لکھنوی اور ان کے نام شاہیر کے خطوط (عکس)
۳۰-۲۷	جگنمبر جنوری ۱۹۶۱	جگر مراد آبادی کی تصاویر
۳۰-۲۷	فروری ۱۹۶۱	غالب، حکیم اجمل خاں، بیگم قدسیہ زیدی چمیل وادی پراجیکٹ الزبتھ دوئم مشاعرہ جشن جمہوریت
۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۱	آفتاب موسیقی استاد فیاض خاں آمنہ ابوالحسن، واجدہ تبسم، جیلانی بانو دہلی اخبار اور جام جہاں ناکا کا عکس اور نمائش کی تصویر
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۶۱	پنڈت گووند وند بلبھ پنٹ بچوں کی مصوری کے چند نمونے
۲۶-۲۳	اپریل ۱۹۶۱	فراق، طبلہ نواز کنٹھے مہاراج، قاسم بھاتی مہر قاضی عبدالودود، ڈاکٹر بی گوپال ریڈی، پنڈت موتی لال نہرو خطاطی کا ایک عمدہ نمونہ
۲۶-۲۳	جون ۱۹۶۱	رامائن انڈونیشی ادب اور زندگی میں فلم عید مبارک کا دو منظر
۲۶-۲۳	جولائی ۱۹۶۱	عظمت اللہ خاں مرحوم کا خط تمکین کاظمی کے نام (عکس)
۲۶-۲۳	اگست ۱۹۶۱	نند لال بوس کے اسکیچ اور دوسری تصاویر
۲۶-۲۳	جنوری ۱۹۶۲	استاد مشتاق حسین خاں ثاقب کان پوری، سلطان احمد لداق حالی کا خط نواب محسن الملک کے نام (عکس)
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۲	رتن اخبار کے پہلے صفحہ کا عکس گواکی جھلکیاں صدر برٹنیف اپنی اہلیہ کے ساتھ

۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۲	کرکٹ ٹیم۔ سلیم درانی، ناری کنٹرولنگ، نواب پالوڈی، منجریگر، امریگر ایسٹریٹ آرٹ کے چند نمونے
۲۶-۲۳	اپریل ۱۹۶۲	یوم جمہوریہ پر لوک ناچ مشاعرہ جشن جمہوریہ ناگرقص
۲۶	جون ۱۹۶۲	ڈاکٹر عبدالستار صدیقی اثر لکھنوی، نیاز فتح پوری
۲۶-۲۳	جولائی ۱۹۶۲	ڈاکٹر رادھا کرشنن برسات کی بہاریں ڈاکٹر ذاکر حسین
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۶۲	نہرو، اندرا وغیرہ ذوق کی بعض تحریریں، عکس
۲۶-۲۳	جنوری ۱۹۶۳	قومی دفاع کے لیے بچوں کا ایتار نہرو کے ساتھ مختلف تصاویر
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۳	ڈاکٹر ذاکر حسین جرمنی کے صدر ڈاکٹر لیو کے کو ڈاکٹر آف لاز کی اعزازی ڈگری دیتے ہوئے مماز جنگ کی تصویر آرٹ فورسز فلگ ڈے کی تصاویر
۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۳	مشاعرہ جشن جمہوریت نیفا کے لوگ پروفیسر رشید احمد صدیقی، قاری عبداللہ سلیم قاری ضیا احمد انصاری
۲۶-۲۳	اپریل ۱۹۶۳	مہاتما گاندھی، ڈاکٹر راجندر پرشاد اور جواہر لال نہرو کی تصاویر
۲۶-۲۳	مئی ۱۹۶۳	ساہتیہ اکادمی کے انعامات اندومان نکوبار کی جھلکیاں لداخی خواتین
۲۶-۲۳	جون ۱۹۶۳	شفیق جون پوری، سریرہ کابری مینائی مرحوم حسین کے فن شاہ کار

۲۶-۲۳	جولائی ۱۹۶۳	کشمیر کے صنعت کار صدر جمہوریہ ہند کا دورہ افغانستان اور ایران نیفا کے قبائلی لوگ مغل شاہزادوں کا محضر نامہ بہادر شاہ کی خدمت میں - عکس
۲۶-۲۳	ستمبر ۱۹۶۳	رازیزدانی مرحوم عطیہ کے خطوط موسومہ شبلی (عکس)
۲۶-۲۳	اکتوبر ۱۹۶۳	آرٹ کی قومی نمائش قدر بلگرامی، تلمیذ غالب جون پور کی تاریخی عمارتیں مہاراجہ اور مہارانی نیپال، صدر وزیر اعظم کے ساتھ
۲۵-۲۳	نومبر ۱۹۶۳	مانی جانی مرحوم (متعارف - عرش) بھارت کے لوہناں
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۶۳	ہاشمی اور قدیم ہندوستانی فن
۲۶-۲۳	جنوری ۱۹۶۴	یوم ظفر کی تقریب کی تصاویر
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۴	غالب، پوشکن ناگا لوگ
۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۴	شاہ حسین والی شرق اردن گجرات کے سلطان محمود بیگڑہ کے مزار پر مشاعرہ جشن جمہوریت دیر چکر کا اعزاز
۲۶-۲۳	اپریل ۱۹۶۴	کرکٹ کھلاڑیوں کی تصاویر یوم غالب کی تصاویر
۲۶-۲۳	مئی ۱۹۶۴	تلگو کے مہان کوی سری دشوناتھ ستیہ نارائن فیلڈ مارشل عبدالسلام محمد عارف صدر جمہوریہ عراق ہند کے دورے پر ہندوستانی بیٹے (تصاویر) روسی بیٹے (تصاویر)
۲۶-۲۳	جون ۱۹۶۴	ہندوستانی ریلوں کی ترقی گرمی کا موسم

۳۰-۳۷ افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۲

کرشن چندر، علی عباس حسینی، اپندر ناتھ اشک،
اختر اورینوی، کنہیا لال کپور، بلونت سنگھ،
پریم ناتھ در، رام لال، نریندر لوہتر، واجدہ بیگم،
جیلانی بانو، قیصر تمکین

۲۶-۲۳ اکتوبر ۱۹۶۳

قاضی عبدالودود، پنڈت میلارام ونا
رام لیلکا جلوس، بیلے کی تصویر
استاد مشتاق حسین، ہری نارائن آپٹے

۲۵-۲۳ دسمبر ۱۹۶۳

پوپ پال ششم
پہلے ہندوستانی کارڈنیل اور چرچ وغیرہ
کی تصاویر

۲۶-۲۳ جنوری ۱۹۶۵

۱۸۵۷ کی جنگ آزادی کے مجاہدانا صاحب (تصویر)
ڈاں انٹریونی ورسٹی یوتھ فیسٹیول (تصاویر)
صدر جمہوریہ، موسیقار رحیم الدین ڈاگر کو ایوارڈ
دیتے ہوئے

۲۶-۲۳ فروری ۱۹۶۵

وزیر اعظم شاستری کویت کے وزیر اعظم کے ساتھ
شہلی نعمانی، شاہ معین الدین احمد دوی،

۲۶-۲۳ اپریل ۱۹۶۵

صباح الدین عبدالرحمان
دار المصنفین کی عمارتوں کی تصاویر
غالب کے خطوط اور قطعہ کا عکس
شمالی ہند کے قدیم موسیقار
سوامی ہری داس، تان سین، بیجو باورا،
مہری سنگھ عرف نوبت خاں اور ہندوستان
کے مشہور موسیقار

۲۶-۲۳ مارچ ۱۹۶۵

مشاعرہ جشن جمہوریت کی تصاویر
فلم فیسٹیول کی تصاویر
آنند زائن ملا اور پروفیسر محمد مجیب پشت پر

۲۶-۲۳ مئی ۱۹۶۵

جولارام کے دو شاہ کار
جوالارام کے اسکیچ

۲۶-۲۳ جون ۱۹۶۵

سری نگر میں دریائے جہلم پر امیر اکدل پل
جواہر لال نہرو اور رنگ آباد
ڈرسٹ کلب پہلگام

۲۶-۲۳	جولائی ۱۹۶۵	وزیر اعظم کا دورہ روس ایورسٹ کی چوٹی سر کرنے والی ہندوستانی ٹیم شاہ فیصل اور ڈاکٹر ذاکر حسین آغا حیدر حسن، علی جواد زیدی، نجیب رامش، غلام ربانی تاباں طلبے کے مشہور فن کا ہندوپاک جنگ کے مناظر ہندوپاک جنگ کے مناظر ہوائی اور برتری فوج کے جانباز جنھیں بہادری کا اعزاز دیا گیا مشاہیر کے آٹو گراف ڈاکٹر رادھا کرشنن صدر جمہوریہ ہند-چیکوسلاواکیہ کے دورے پر۔ اور یوگوسلاویہ کا دورہ تصویری فیچر
۲۶-۲۳	اکتوبر ۱۹۶۵	ادارہ
۲۶-۲۳	نومبر ۱۹۶۵	ادارہ
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۶۵	ادارہ
۲۶-۲۳	جنوری ۱۹۶۶	ادارہ
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۶	ادارہ
۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۶	ادارہ
۲۶-۲۳	نومبر ۱۹۶۶	ادارہ
۲۶-۲۳	دسمبر ۱۹۶۶	ادارہ
۲۶-۲۳	جنوری ۱۹۶۷	ادارہ
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۷	ادارہ

ہمارے لکھنے والے (تصویریں)
تصادیر، جمال عبدالناصر، اندرا گاندھی،
سائل دہلوی، داغ دہلوی، بے خود دہلوی،
حسن مہرودی، نوح ناروی، ناطق گلادھلوی،
راز دہلوی، جوش ملیح آبادی، جوزف بروٹمیٹو
سوویت لینڈ نہر و ایوارڈ
کرشن چندر
ملاپ کے ایڈیٹر زنبیر
وزیر اعظم کا دورہ نیپال
صدر جمہوریہ راجپورٹ رجنٹ کونیا جھنڈہ
دیتے ہوئے
قالب کے تین نامور شاگرد
حالی، تفتہ، نواب یوسف علی خاں ناظم
ہند ہندی کا عکس
قالب اور ان کے ہم عصر۔ مومن، قالب، ذوق

۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۷	اندررا گاندھی اور ڈاکٹر ذاکر حسین (وزیر اعظم صدر)
		مشاعرہ جشن جمہوریت کی تصاویر
		حافظ محمد ابراہیم، خواجہ غلام السیدین،
		سدھیشوری دیوی (موسیقی کار)
۲۵-۲۳	اپریل ۱۹۶۷	چوتھے عام انتخابات میں کامیاب ہونے والے
		عوام کے نمائندے کی تصاویر
پشت ٹائٹل	اپریل ۱۹۶۷	جشن فراق کروڑی مل کالج
اندر صفحہ		دو تصویر
۲۶-۲۳	مئی ۱۹۶۷	صدر، وزیر اعظم اور ان کے کابینہ کے وزراء کی تصاویر
		ڈاکٹر ذاکر حسین یٹونس کے وزیر انصاف مونگی سلیم کے
		ساتھ
ٹائٹل	نومبر ۱۹۶۷	عرش صاحب کی ۵۹ ویں سالگرہ کی تقریب
		کی تصاویر
۲۶-۲۳	فروری ۱۹۶۸	ادارہ
۲۶-۲۳	مارچ ۱۹۶۸	ادارہ
۲۵-۲۳	مارچ ۱۹۶۹	ادارہ
۳-۱	نومبر ۱۹۶۹	ادارہ
۲۵-۲۳	اپریل ۱۹۷۰	ادارہ
۲۵-۲۳	جون ۱۹۷۰	ادارہ
۲۵-۲۳	جولائی ۱۹۷۰	ادارہ
۱۲۵-۱۳۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ادارہ
۱۲۹-۱۲۸	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ادارہ
۱۱۹-۱۱۸	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ادارہ
۵-۳۷	اگست ۱۹۷۲	ادارہ
۲۸-۲۱	جولائی ۱۹۷۳	ادارہ

پینوں کی دھرتی ہندوستان
عجائب روزگار، مناظر فطرت، زیارت گاہیں،
طرز زندگی

۲۵-۲۰	دسمبر ۱۹۷۳	سجاد ظہیر مع خاندان تصویری البم ہند کی عورتیں
۳۳-۳۰	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	رئسوں کے ذریعے۔ ٹائٹیل پر بھی تصویریں ہیں
۳-۹	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	توقیت اقبال (تساویرو عکس تحریر)
ٹائٹیل اور پشت	دسمبر ۱۹۷۷	اردو گھر کے افتتاح کی تصویر اور اقبال سے می ناز کی تصویر
ٹائٹیل پر	ستمبر ۱۹۷۸	فیض احمد فیض دہلی میں تقریبات فیض کی تصاویر فانی کی تحریر کا عکس
	ستمبر ۱۹۷۹	جوانی اور بڑھاپے کی تصویر (ٹائٹیل کے اندر والے صفحہ پر) پشت کے ٹائٹیل پر نائب صدر جمہوریہ ہدایت اللہ کی تصویر جھلکیاں
۲۵-۲۴	مئی ۱۹۸۰	مختلف پروگرام کی تصویروں کے ساتھ
	حضرت موہانی نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	حضرت موہانی کا البم ٹائٹیل پر حضرت موہانی کی تصویر عکس تحریر - حضرت
۳۳	حضرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	آج کل البم - سہیل عظیم آبادی
۵۵	سہیل نمبر نومبر ۱۹۸۱	ٹائٹیل پر سہیل کی تصویر نہرو کی وصیت - سہیل عظیم آبادی سہیل عظیم آبادی نہرو کی وصیت نقش اقبال مادقین
۳۳-۳۲	دسمبر ۱۹۸۱	
۳۳-۳۲	دسمبر ۱۹۸۱	
۱۷	جون ۱۹۸۲	

تبصرے

آ

صفحہ	ماہ، سنہ	مصنف، مرتب، مترجم	مبصر	کتابیں
۴۸	مارچ ۱۹۵۴	اریب، مسعود حسن رضوی	عرش ملیانی	آب حیات کا تنقیدی مطالعہ
۴۷	مئی ۱۹۶۳	کرامت، کرامت علی (ا)	شہباز حسین	آبِ خضر
۵۷	دسمبر ۱۹۵۸	سعادت نظیر	عرش ملیانی	آب و تاب
۴۴	جون ۱۹۶۱	حسن جعفری	شہباز حسین	آب و گل
۴۶	اپریل ۱۹۸۵	عاقل، دھرم پال	ارفضی کریم	آبشار
۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	بشیر النساء بیگم	اختر، بہری چند	آبگینہ شعر
۴۷	اکتوبر ۱۹۷۳	مدہوش بلگرامی	راز، راج نرائن	آبے
۷۲	یکم مئی ۱۹۳۷	اختر، شیر محمد (مو)	و-ع	آپ اور بچہ
۴۴	ستمبر ۱۹۶۳	زیدی، علی جواد	عرش ملیانی	آپ سے ملیے
۵۷	دسمبر ۱۹۵۲	مونگا، پی راج	عرش ملیانی	آپ کا بچہ اور اس کی صحت
۵۵	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	مرزا نظام شاہ لبیب تھوری	عرش ملیانی	آتش خداں
۴۸-۴۷	جنوری ۱۹۷۷	ساجدہ زیدی	ک-س	آتش سیال
۴۷-۴۶	جنوری ۱۹۸۴	منظہر امام	صدیقی، ظہیر احمد	آتی جاتی لہریں
۴۳	جولائی ۱۹۸۲	محمود سعیدی	آزاد، جگن ناتھ	آتے جاتے لمحوں کی صدا
۴۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	و-ع	آج کل کے رومان
۴۶	دسمبر ۱۹۷۵	اندرجیت لال	وکر، نند کتھور	آج کی سائنس
۵۹	یکم مارچ ۱۹۳۷	ایم اسلم	ف-ج	آخری رات
۴۵-۴۴	فروری ۱۹۸۲	مجتبیٰ حسین	شہریار	آدمی نامہ
۴۸	اپریل ۱۹۸۶	خورشید عالم	عثمانی، شمس الحق	آدھے ادھورے
۱-۵۰	مئی ۱۹۵۶	رحمت اللہ شہاب الدین	عرش ملیانی	آرٹ ان اردو پوٹری
۴۶	مارچ ۱۹۷۹	تیجا سنگھ، پرنسپل (متر)	احمد حسین	آرسی
۴۶	نومبر ۱۹۷۰	منور لکھنوی، منشی	بشیر بدر	آریہ اہ و نئے (شعری)
		بشیر ترورشاد (متر)		

۳۷	۱۹۸۲ جنوری	زبیری، طاہر تنویر	بشیر بدر	آزادی کے بعد غزل کا تنقیدی مطالعہ
۴۳-۴۴	جون ۱۹۸۶	اختر الواسح	فاروقی، شکیل اختر	آسان اردو دہندی کے ذریعے
۴۹	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	شگر، ست پرکاش	آثار پناہ بھنے نا
۵۰	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	صدیقی، رشید احمد	آشفہ بیانی
۵۶-۵۵	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	وجد، سکندر علی	آفتاب تازہ
۴۳-۴۴	دسمبر ۱۹۸۰	صدیقی، عظیم الشان	احمد یوسف	آگ ہم سائے
۴۹	ستمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	حبیب تنویر	آگرہ بازار
۴۳-۴۴	اگست ۱۹۸۳	ارشاد، اعجاز علی	رام لعل ناہوی	آم کے آم (انشائیہ)
۵۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	و-ع	بہادر، رام پرتاب	آنسو اور پسینہ
۴۴	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	آنکے بانگے
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	سینی، بجاگ مل	آنند کی شاہی سڑک
۴۷	اپریل ۱۹۶۰	عرش ملیانی	حکومت آندھرا پردیش	آندھرا پردیش
۴۷	مارچ ۱۹۶۳	منظر شاہ		آندھرا پردیش حیدرآباد (سالنامہ)
۴۶	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	غلام السیدین، خواجہ	آندھی میں چراغ
۴۳-۴۴	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	احمد، رفیع الدین	آنکھوں کے شہتیر
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۸۳	رزاق ارشد	آزاد، جگن ناتھ	آنکھیں ترستیاں ہیں
۴۳	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	اسرار اکبر آبادی	آوازیں
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	ہوش، یورن کما	آوازیں
۵۷-۵۶	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	شاد، نرنیش کمار	آشیں
۵۶	نومبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	مجاز لکھنوی	آنگ
۴۶	جون ۱۹۷۰	ادارہ	کلام حیدری (مدیر)	آنگ " گیا
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	منشا، منشا، الرحمان خاں	آنگ حیات
۵۷	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ف-ح	علوی، ایم۔ اے	آنگ جغرافیہ
۶۴	یکم اپریل ۱۹۳۶	ف-ح		آنگ خاص نمبر (مفتوحہ)
۵۳	جگن نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	جوش ملیانی (موا)	آنگ اصلاح
۴۵-۴۴	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	جوش ملیانی (موا)	آنگ اصلاح
۴۴	مارچ ۱۹۷۳	محمود سعیدی	اشک، بمل کرشن	آنگ اور پچھائیں
۴۶	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	حیرت، عبدالمجید	آنگ حیرت

۳۸	جون ۱۹۸۳	عزیز اندوری	شادال اندوری	آئینہ در آئینہ
۳۷	مئی ۱۹۸۳	انجم عثمانی	راز لائل پوری	آئینہ راز
۳۶	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	نثریری یونٹ اجمل خاں	آئینہ سرگذشت
۳۷-۳۶	ستمبر ۱۹۷۸	فاروقی، نثار احمد	طیبہ کالج علی گڑھ	رسوخ بو علی سینا
۳۸	۱۵ فروری ۱۹۳۵	و-ع	مطبع الرحمان، محمد ساگر، رامانند	آئینہ ویسی
۵۵	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	شفا گواریاری	آئینے
۵۹	یکم دسمبر ۱۹۳۶	ف-ح	یگانہ چنگیزی، میرزا	آیات شفا
				آیات وجدانی (جدید)
۵۰-۳۹	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	اب اور تب
۳۶	نومبر ۱۹۸۳	اختر الواسع	انیس قدوائی	اب جن کے دیکھنے کو
۳۶	اکتوبر ۱۹۸۲	ستیش بٹرا	انیس قدوائی	اب جن کے دیکھنے کو
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	نخبر عثمانی	اب کیا ہوگا
۳۳	ستمبر ۱۹۷۷	دکرم، نند کشور	شرفی الحسن نقوی / (دہلی)	ابتدائی علم شہریت
			ایس این چٹوپادھیائے	
۳۵	نومبر ۱۹۸۵	شیمم نکیت	منظف ایرج	ابجد
۳۷	اگست ۱۹۷۷	ظفر اوکاڑوی	پیام فتح پوری	ابرو باد
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۷۵	دکرم، نند کشور	عرش ملیانی	ابوالکلام آزاد
۵۲	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	ابوالکلام آزاد
۳۷-۳۶	جولائی ۱۹۸۳	شاہد کلیم	عشرت ظہیر	ابھرتی ڈوبتی لہریں
۳۳-۳۲	جنوری ۱۹۷۳	نارنگ، گوپی چند	صالحہ عابد حسین	اپنی اپنی صلیب
۳۶	دسمبر ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ڈاکٹر اجندر پرساد / امن، گوپی ناتھ	اپنی کہانی
۳۹	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	حضرت آوارہ	اپنی موج میں
۳۵	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	جے کے شرما (متر)	اتحاد - ہماری ہار
۳۸	یکم مئی ۱۹۳۵	و-ع	انظر دہلوی	اتحادی افسانے
۵۷	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	نظامی، خلیق احمد (متر)	۱۸۵۷ کا تاریخی روزنامہ
۳۹	فروری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	امداد صابری، مولانا	۱۸۵۷ کے مجاہد شعراء
				۱۸۵۷ کے عذار شعراء
۳۳-۳۲	اگست ۱۹۷۳	شارب رودلوی	عمر، ڈاکٹر محمد	اٹھارویں صدی میں ہندوستانی معاشرت (میر کا عہد)

صفحہ نمبر	تاریخ	موضوع	مصنف	موضوع	مصنف
۴۴	اگست ۱۹۷۸	خال، رضوان احمد	محمود خاور	اثر لکھنوی حیات اور کارنامے	اثر لکھنوی حیات اور کارنامے
۴۳	مئی ۱۹۷۸	سلیم شیرازی	رضا، کالی داس گپتا	اُجالے	اُجالے
۶۰-۵۹	یکم فروری ۱۹۴۶	ف-ح	مدھو سودن	اجالے سے پہلے	اجالے سے پہلے
۴۵	جون ۱۹۸۴	انجم عثمانی	خیال انصاری	اجالوں کا کرب	اجالوں کا کرب
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	حرمت الاکرام	اجالوں کے گیت	اجالوں کے گیت
۴۳	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	درد، وشوانا تھ	اجنبی	اجنبی
۳۸-۳۷	اپریل ۱۹۸۱	منظہر امام	اسلم عمادی	اجنبی بزمندے	اجنبی بزمندے
۴۵	جون ۱۹۸۶	ارشاد، اعجاز علی	مینر سیفی	اجنبی صدا	اجنبی صدا
۷۲	یکم مئی ۱۹۴۷	و-ع	اختر، شیر محمد (مو)	احساس برتری	احساس برتری
۴۲	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	کشوری منجندہ	احساس کے گھاؤ	احساس کے گھاؤ
۴۷	مارچ ۱۹۸۳	ادارہ	صدیقی، ظہیر احمد	احساس و ادراک	احساس و ادراک
۴۴	یکم مئی ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ	ابراہیم گنوری (ایڈیٹر)	احسن رام پور (ماہنامہ)	احسن رام پور (ماہنامہ)
۵۴	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	ابراہیم گنوری (مد)	احسن رام پور (سالنامہ)	احسن رام پور (سالنامہ)
۵۵	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	آرزو، مختار الدین (مد)	احوال غالب	احوال غالب
۵۰	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اکمل یزدانی (مد)	اخبار انسان پورنیہ نمبر	اخبار انسان پورنیہ نمبر
۴۶	جون ۱۹۸۰	ادارہ	مظہر، بلجیت سنگھ	اخبار نویس کے ابتدائی اصول	اخبار نویس کے ابتدائی اصول
۱۲۲	یکم جون ۱۹۴۶	ف-ح	اختر شیرانی	اخترستان	اخترستان
۴۶	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	کاشفی، ملاحین واعظ	اخلاق محسنی	اخلاق محسنی
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	منور لکھنوی	ادائے کفر	ادائے کفر
۴۴	اکتوبر ۱۹۶۱	منظرفشاہ	اعجاز حسین، ڈاکٹر	ادب اور ادیب	ادب اور ادیب
۵۱	یکم مارچ ۱۹۴۵	و-ع	اختر حسین رائے پوری	ادب اور انقلاب	ادب اور انقلاب
۴۸	اپریل ۱۹۷۱	شکیل الرحمان	انصاری، اسلوب احمد	ادب اور تنقید	ادب اور تنقید
۴۶	جون ۱۹۶۸	بلراج کومل	دیوندر اختر	ادب اور جدید ذہن	ادب اور جدید ذہن
۴۶	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	سرور، آل احمد	ادب اور نظریہ	ادب اور نظریہ
۵۷	ستمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	شکیل الرحمان	ادب اور نفسیات	ادب اور نفسیات
۴۵	اکتوبر ۱۹۸۶	ارتضیٰ کریم	عبدالباری اسید	ادب اور وابستگی	ادب اور وابستگی
۵۸	یکم نومبر ۱۹۴۵	ف-ح	ضیاء الاسلام	ادب پارے	ادب پارے
۴۶-۴۵	فروری ۱۹۸۶	انجم عثمانی	معین اعجاز	ادب گزیدہ	ادب گزیدہ
					(رطنزیہ مزاحیہ مضامین)

۵۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	ف-ح	ادب لطیف (سالنامہ)
۵۹	۱۵ اگست ۱۹۴۷	و-ع	ادب لطیف (سالنامہ ۱۹۴۷)
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	ادب لطیف (سالنامہ ۱۹۵۰)
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	ادب لطیف لاہور سالنامہ
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ادب لطیف (سالنامہ ۱۹۵۳) میرزا ادیب
۴۷	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	ادب لطیف سالنامہ
۵۸	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ادب میں ترقی پسندی راہک ادبی تحریک یا سازش
۴۷	دسمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	ادب و نفسیات
۵۱	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	ادیب علی گڑھ شبلی نمبر
۴۷	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ادبیات
۴۷	جون ۱۹۸۴	انجم عثمانی	ادبی اطراف
۴۸	اپریل ۱۹۷۷	وگرم، نند کشور	ادبی اقدار
۴۳	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	ادبی تاثرات
۴۸-۴۷	مارچ ۱۹۷۹	عقیس صدیقی	ادبی تحقیق - مسائل اور تجزیہ
۴۷-۴۷	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	ادبی تنقید
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	ادبی جھلکیاں
۱۲۳-۱۲۲	یکم جون ۱۹۴۹	ف-ح	ادبی خطوط
۵۸	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	ادبی رجحانات
۴۲	فروری ۱۹۸۰	عزیز اندوری	ادبی مطالعہ
۴۵	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ادبی مقالات
۵۰	فروری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ادبی نقوش
۴۶	اپریل ۱۹۸۳	وسیم حیدر	ادراک، منظر پور
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اذان اور دوسرے افسانے
۷۲	یکم مئی ۱۹۴۷	و-ع	ارادے
۴۷	نومبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	ارتکاز (غزلیات)
۶۰	ستمبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	اردو ادب
۵۵	جنوری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	اردو ادب

۵۷	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	اردو ادب اکتوبر تا دسمبر ۵۱
۵۱	فروری ۱۹۶۱	سرور، آل احمد (ایڈیٹر) شہباز حسین	اردو ادب آزاد نمبر
۴۸	جنوری ۱۹۶۶	انجمن ترقی اردو ہند	اردو ادب جواہر نمبر
۴۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	اردو ادب آزادی کے بعد
۵۴	جگرت نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	اردو ادب آزادی کے بعد
۵۴	جنوری ۱۹۵۱	سب رس کتاب گھر حیدرآباد	اردو ادب کے معمار
۴۶	دسمبر ۱۹۶۶	قیوم صادق احمد پوری	اردو ادب میں تنقید کی اہمیت
۴۷	نومبر ۱۹۷۰	نقوی، امام مرفعی (مر) ادارہ	اردو ادب میں سکھوں کا حصہ
۵۵-۵۴	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	اردو ادب میں طنز و مزاح
۵۱	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	اردو اسینر
۴۶	دسمبر ۱۹۸۶	عابد سہیل	اردو افسانہ سماجی و ثقافتی پس منظر
۴۳	مئی ۱۹۸۳	رام لال نا بھوی	اردو افسانہ اور افسانہ نگار
۴۴	اپریل ۱۹۷۱	دیویندا ستر	اردو افسانہ کل، آج اور کل
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، مہدی عباس	اردو الفاظ شماری
۵۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	و-ع	اردو ادب اس کا رسم الخط
۴۸	ستمبر ۱۹۷۶	شہباز حسین	اردو اور قومی ایکتا
۴۵	ستمبر ۱۹۸۵	ہتاب، م-ک	اردو ۱۹۸۳ء
۴۹	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اردو تنقید کی تاریخ
۵۴	جنوری ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	اردو زبان ہماری
۵۸	نومبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	اردو زبان اور اس کا رسم خط
۴۴	اکتوبر ۱۹۶۱	مظفر شاہ	اردو سے ہندوؤں کا تعلق
۴۲	جولائی ۱۹۶۱	زور، سید محی الدین قادری	اردو شاعری کا انتخاب

۵۷-۵۶	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	بشیر بدر	زرینہ ثانی	اردو شاعری کی ہندوستانی روح
۴۸	مئی ۱۹۴۷	ادارہ	عابدی، سید اسحاق حسین	اردو شاعری کے تین معمار
۴۷-۴۶	ستمبر ۱۹۶۸	شہاب الدین	شجاع خاور (مر)	اردو شاعری میں تاج محل
۴۲	اپریل ۱۹۷۸	شکیل الرحمان	عنوانِ چشتی، ڈاکٹر	اردو شاعری میں جدیدیت کی روایت
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۸۲	خاں، کاظم علی	مجاور حسین	اردو شاعری میں قومی یک جہتی کے عناصر
۴۳	اگست ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ظہیر الدین مدنی، سید	اردو غزل ولی تک
۴۳	جولائی ۱۹۸۲	قمر رئیس	گھلڑے، کے۔ کے	اردو کا آخری نقاد
۴۶	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	اخلاق اثر	اردو کا پہلا ڈراما
۴۶	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	محمود الہی، ڈاکٹر (مر)	اردو کا پہلا ناول
۵۰	مارچ ۱۹۵۹	عرش ملیانی	سروری، پروفیسر عبدالقادر	اردو کی ادبی تاریخ
۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	نارنگ، گوپی چند	اردو کی تعلیم کے لسانیاتی پہلو
۴۵-۴۴	مارچ ۱۹۸۶	اصغر عباس	بیگ، مرزا خلیل	اردو کی لسانی تشکیل
۴۳-۴۳	اکتوبر ۱۹۸۲	شمیم احمد	یعقوب عامر	اردو کے ادبی معرکے
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	لوزانی، امیر حسن (مر)	اردو کے چاند تارے یا مرقع شعرائے اردو
۵۹	مئی ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	شیخ عبدالقادر	اردو کے مشہور افسانہ پرداز اور شاعر
۴۷-۴۶	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	قیصر جہاں	اردو کے منتخب گیت
۴۶	اکتوبر ۱۹۷۳	راز، راج نرائن	درد، جگدیش مہتا	اردو کے ہندو شعراء
۴۵	اگست ۱۹۸۳	خاں، کاظم علی	عطار اللہ پالوی	اردو کے ہندو مثنوی نگار
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۱	نارنگ، گوپی چند	جین، گیان چند	اردو مثنوی شمالی ہند میں
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	ہاشمی، نصیر الدین (مر)	اردو مخطوطات (اول نمبر)
۴۵	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	رضوی، سفارش حسین (مر)	اردو مرثیہ
۵۵	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	فاروقی، انظر علی	اردو مرثیہ
۴۶	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کنتھور	سیدہ جعفر، ڈاکٹر	اردو مضمون کا ارتقاء
۴۶-۴۳	نومبر ۱۹۷۳	زیدی، علی جواد	اعظمی، خلیل الرحمان	اردو میں ترقی پسند تحریک

۴۳-۴۳	جنوری ۱۹۸۳	خال، کاظم علی	صیغہ الوز، ڈاکٹر	اردو میں خودنوشت سوانح حیات
۴۳	ستمبر ۱۹۸۰	شاہ ندیم	ظا، انصاری	اردو میں دستاویزی پر پہلی کتاب
۷۹	دسمبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	زیدی، علی جواد (مر)	اردو میں قومی شاعری کے سو سال
۵۸	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	سحر، ابو محمد	اردو میں قصیدہ نگاری
۴۷	جنوری ۱۹۸۲	حامد حسین	کیفی، ڈاکٹر حنیف	اردو میں نظم معرہ اور آزاد نظم
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	احسن فاروقی، ڈاکٹر	اردو ناول کی تنقیدی تاریخ
۴۸	مئی ۱۹۷۷	جعفر عباس	ضیا ہانی	اردو میں حسن کا نام
۴۶-۴۵	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شعبہ اردو دہلی یونیورسٹی	اردو کے معنی غالب نمبر
۴۶	جولائی ۱۹۶۱	شہباز حسین	فاروقی، خواجہ احمد (مر)	اردو کے معنی غالب نمبر
۴۶	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	دہلی یونیورسٹی	اردو کے معنی لسانیات نمبر
۴۸	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین	فاروقی، خواجہ احمد (مر)	اردو کے معنی میر سوز نمبر
۴۸-۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	فاروقی، خواجہ احمد (مر)	اردو کے معنی
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	آصف علی	ارمغان آصف
۴۷-۴۶	نومبر ۱۹۸۰	نقوی، عبدالقدوس	مضطر مجاز	ارمغان حجاز (منظوم اردو ترجمہ)
۹۱-۹۲	اگست ۱۹۷۲	محمد عمر	نازنگ، گوپی چند (مر)	ارمغان مالک
۴۲	ستمبر ۱۹۷۷	وکر، نند کشور	پروی او بر چیف / ڈاکٹر ماجد حسین	ارضیات کے بنیادی تصویرات
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	عبدالقوی دسنوی	اور ہندوستان جاگ اٹھا اڑتے لکھے
۴۶	اپریل ۱۹۸۳	ورما، شرون کمار	ستیش بٹرا	ازہر
۴۵	نومبر ۱۹۸۵	شمیم نکھت	براج حیرت	اسپارٹاکس
۴۶-۴۵	نومبر ۱۹۸۲	خلیق انجم	بادل سرکار / انیس اعظمی	اسپارٹاکس
۳۹-۴۰	مارچ ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	ابوالکلام	اس حمام میں
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	قریشی، ڈاکٹر عزیز احمد	اسرار کشمیر
۴۳	فروری ۱۹۸۰	عزیز اندوری	حامد حسن، سید	اسرار خودی (اردو ترجمہ)

۳۱	مارچ ۱۹۸۰	عزیز اندوری	صدیقی، رفیع الدین	اسکول سے روزگار تک
۳۶	مئی ۱۹۷۰	اعظمی، عبدالطیف	سعادت حسین	اس کو غزل کہتے ہیں
۶۳	یکم اپریل ۱۹۳۶	ف-ح	مسیحی، نور احمد چوہان	اس میں نور تھا
۵۸-۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بدر شکیب (مو)	اسلام اور جنسیات
۵۱	یکم اپریل ۱۹۳۵	و-ع	قریشی، انور اقبال	اسلام اور سود
۵۶	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	حفیظ اللہ، محمد	اسلام اور غیر اسلام
۳۸	یکم مئی ۱۹۳۵	و-ع	خال، عبدالمجید	اسلام اور گداگری
۵۶-۵۵	جون ۱۹۵۱	عرش ملیانی	یوسف الدین، محمد	اسلام کے معاشی نظریے
۳۲	۱۵ مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	ولایت علی، میر	اسلامی تعلیمات
۵۵	یکم جولائی ۱۹۳۶	ف-ح	غلام دستگیر، مولوی	اسلامی تقاریب
۵۷	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	مالک رام	اسلامیات
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۸۰	مدیقی، عظیم الشان	ابو یوسف پیر بیگہوی	اسلو اور انسان
۵۶	یکم جولائی ۱۹۳۵	و-ع	طاہر میر (مر)	اشارے
۵۵	نومبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	عابدی، اصغر علی	اشتراکیت روس کی
۳۷	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	سید حسن (مر)	تجربہ گاہیں
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	موج رام پوری، سنتوش کارکیڈ	اشعار اکبر
۵۹	یکم مئی ۱۹۳۶	ف-ح	عبدالشکور	اشک و بستم
۵۶	جون ۱۹۵۱	عرش ملیانی	تابش بن ابراحسی	اصغر
۵۵	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	پروفیسر دلشاد کاپنجوی	اصلاح الاصلاح
۵۶	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	بشیر بدر	صفی مرتضیٰ، سید	اصلاحات معاشیات
۳۸-۳۷	مارچ ۱۹۸۲	شارب اردولوی	شیم احمد	اصناف ادب کا ارتقاء
۶۰	یکم نومبر ۱۹۳۶	ف-ح	قدوائی، خلیل احمد	اصناف سخن اور شعری
۳۵-۳۴	مارچ ۱۹۷۹	احمد حسین	علوی، ڈاکٹر تنویر احمد	ہینتیں
۳۸-۳۷	ستمبر ۱۹۸۶	یوسف جمال	کرامت، کرامت علی	اصنام خیالی
۳۷	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	کوثر چاند پوری (مر)	اصول تحقیق و ترتیب متن
۶۰	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	نظامت اطلاعات	اصناف تنقید
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	حکومت یوپی (لکھنؤ)	اطبائے عہد مغلیہ
۳۵	جون ۱۹۸۶	ارشاد، اعجاز علی	صدیقی، مبشر علی	اطلاعات (صوبہ متحدہ)
				آزادی نمبر
				اطلاعات جمہوری نمبر
				اعتراف

نمبر	تاریخ	موضوع	مصنف	عنوان
۶۵	اگست ۱۹۵۳	شعر و شاعری نمبر	حسینی، مہدی عباس (م)	اعتمادیہ
۴۷	دسمبر ۱۹۷۵	و کرم، نند کشور	منظور تسکین	اعجاز تسکین
۳۰-۳۱	مارچ ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	رئیس مالینگا لوی	اعراض
۵۱	یکم جنوری ۱۹۳۵	و-ع	رضاعلی، سرسید	اعمال نامہ
۵۷	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	و-ع	اختر الفزاری	اقادی ادب
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	شکر، ست پرکاش	افریقہ کا آدمی
۴۴	اگست ۱۹۸۵	اظہر دہلوی، اے۔ ڈبلیو	ججو شرف، آغا	افسانہ لکھنؤ (مثنوی)
۴۵	اپریل ۱۹۸۵	صدیقی، عبید الرحمان	صدیقی، عظیم الشان	افسانوی ادب - تحقیق و تجزیہ
۴۷	جولائی ۱۹۸۴	قر غفار	وحید اشرف کچھوچھوی، سید	افسر مودودی - حیات اور شاعری
۵۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	والقی، احمد وقار	افشاں
۴۸	یکم مئی ۱۹۳۵	و-ع	حسین فکر بدایونی، سید	افکار
۸۴	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی		افکار سہیل (شہلی کالج میگزین)
۴۶	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	صبا لکھنوی	افکار، جوش نمبر
۴۸	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی		افکار، حفیظ نمبر
۴۷	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی		افکار کراچی، فیض نمبر
۴۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	صہبا لکھنوی	افکار کراچی، نئی تخلیق نمبر
۶۴	یکم اپریل ۱۹۳۶	ف-ح	کوثر چاند پوری	افکار بھوپال
۴۵	اپریل ۱۹۸۳	محمد نفوی	اختر الفزاری	افکار پریشاں
۴۵	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	آمنہ صدیقی	افکار عبد الحق
۵۵	گاندھی ذی اکتوبر ۱۹۶۹	عمر، محمد	نماں، ایم حبیب (م)	افکار میر
۴۶	ستمبر ۱۹۸۶	فلک، جیرام داس	نامی الفزاری	افکار و انظار
۴۷	نومبر ۱۹۷۰	ادارہ	شارع عظیم آبادی	افیونی (ناوٹ)
۵۱	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	مجنول گورکھپوری	اقبال
۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	ف-ح	اکبر علی، شیخ	اقبال: اس کی شاعری اور پیغام
۴۴	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	اقبال اور اس کا عہد
۴۵	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	اشفاق حسین	اقبال اور انسان

۴۳-۴۳	اکتوبر ۱۹۸۳	صدیقی، ظہیر احمد	عبدالمنعم	اقبال اور عالمی ادب
۴۳-۴۳	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	حامد کشمیری	اقبال اور غالب
۴۳-۴۳	فروری ۱۹۸۵	شارب ردولوی	برنی، سید مظفر حسین	اقبال اور قومی یکجہتی
۵۵	۱۵ اگست ۱۹۴۵	و-ع	اشرف، شیخ محمد	اقبال آیرے تھینکر
۵۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ف-ج	شاہ، سید محمد	اقبال پر ایک نظر
۵۱-۵۰	ستمبر ۱۹۷۹	عبدالقوی دسنوی	بھٹا چاریہ، شانتی رجن	اقبال، ٹیگور اور نذرل- تین شاعر ایک مطالعہ
۴۳	مارچ ۱۹۸۱	شہباز حسین	صدیقی، عتیق احمد	اقبال جادوگر ہندی نثر
۴۸	نومبر ۱۹۷۹	عبدالقوی دسنوی	نازنگ، گوپی چند (مر)	اقبال، جامعہ کے مصنفین کی نظریں
۵۹	۱۵ اگست ۱۹۴۷	و-ع	یکتا امر دہوی	اقبال خواتین کی نظریں
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۸۴	شارب ردولوی	نازنگ، گوپی چند (مر)	اقبال کا فن
۴۲	اکتوبر ۱۹۸۴	محسن، پروفیسر محمد	عبدالمنعم، ڈاکٹر	اقبال کا نظام فن
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف-ج	محفی القادری، صاحبزادہ بشیر	اقبال کی خودی
۵۷	ستمبر ۱۹۵۲	عرش طیبانی	احمد، ظہیر الدین	اقبال کی کہانی
۴۶	جنوری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	ساحل احمد	اقبال کی نظموں کا تجزیہ مطالعہ
۴۳	جولائی ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	بشیر بدر	اکائی
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	ساحل احمد (مر)	اکبر الہ آبادی کی شاعری
۴۶	اگست ۱۹۸۳	خال، کاظم علی	صغرا مہدی	اکبر کی شاعری کا تنقیدی مطالعہ
۴۸	ستمبر ۱۹۵۲	عرش طیبانی	مولانا عبدالماجد دریابادی	اکبر نامہ یا اکبر میری نظریں
۶۰	یکم مارچ ۱۹۴۶	ف-ج		الادوجاع، لاہور
۵۵	نومبر ۱۹۵۱	عرش طیبانی	خال، حامد علی	الحمراء
۴۵	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کیشور	صالحہ عابد حسین	الطاف حسین حالی
۶۰-۵۹	یکم دسمبر ۱۹۴۶	ف-ج	الطاف مشہدی	الطاف کے نغمے
۴۴	ستمبر ۱۹۶۳	عرش طیبانی	رنیس امر دہوی	الف
۴۳-۴۳	مارچ ۱۹۸۶	فکر تونسوی	شیخ رحمان اکولوی	الف سے قطب مینار
۴۳	دسمبر ۱۹۷۹	ہاشمی، قاضی عبید الرحمن	کلام حیدری	الف، لام، میم (افسانے)
۴۴	اکتوبر ۱۹۸۰	شکیب نیازی	محسن جلگالوی	الفاف

۴۳	مئی ۱۹۷۸	خال، اسدیار (ایڈیٹر) پرواز، شہریار	الفاظ
۴۰-۳۹	ستمبر ۱۹۷۷	ظہیر غازی پوری پرواز، شہریار	الفاظ کا سفر
۵۹	یکم ستمبر ۱۹۳۶	ر-ن-ش	الکلام بنگلور (سالنامہ)
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۵	مجیدیہ اسلامیہ کالج الہ آباد عرش ملیانی	البحید
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۲	براج ورما، وریا، شرون کمار	الیوٹن
۵۸	دسمبر ۱۹۵۷	م-ر	انام ابو حنیفہ کی تدوین
			قانون اسلامی
۴۶	اگست ۱۹۸۳	ارشاد، اعجاز علی	امام بخش صہبائی، شخص، شاعر، شارح
			امتیاز
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۸۶	قادری، سید احمد	امراتما
۴۹	مارچ ۱۹۵۳	عرش ملیانی	امراض شکم
۴۳	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	امرجوت
۴۷	مارچ ۱۹۶۳	منظرفشاہ	امرکھانی
۵۳	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	امرت سردور
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	امن کیوں کر ہوگا
۵۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	امیر خسرو
۴۵	ستمبر ۱۹۶۹	حسن، محمد	امیر خسرو اور ہندوستان
۴۵	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	امیر خسرو عہد، فن اور شخصیت
۴۶-۴۵	دسمبر ۱۹۷۵	دکرم، نند کشور	
			انتخاب آتش وغالب
۴۳-۴۲	مارچ ۱۹۸۳	شارب ردولوی	انتخاب اور رائے دی
۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	ف-ح	انتخاب دیوان مومن
۴۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	انتخاب ریاض خیر آبادی
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	انتخاب ریختی
۴۶	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	انتخاب سخن
۶۱	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	انتخاب سراج
۴۸-۴۷	دسمبر ۱۹۷۰	شاہین، امیر اللہ	اوزنگ آبادی
			انتخاب سکندر علی وجد
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۷۹	زیدی، علی جواد	انتخاب سودا
۵۶	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	انتخاب صبا
۴۳	جولائی ۱۹۸۳	اسد حسین	

۳۱	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	ریاض خیر آبادی	انتخاب فتنہ
۳۳	اگست ۱۹۶۱	عرش ملیانی	عقیل، ڈاکٹر محمد (مر)	انتخاب کلام داغ
۳۴	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی	بے دار، عابد رضا (مر)	انتخاب کلام رازیزدانی
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۶۱	شاہین، امیر اللہ	خاں، رشید حسن	انتخاب مراٹی (رانیس و دبیر)
۳۵	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	علی، محمد حامد (مر)	انتخاب مستقل
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۶۱	شاہین، امیر اللہ	خاں، رشید حسن (مر)	انتخاب نظیر
۳۵-۳۴	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	شعب نظام (مر)	انتخاب یگانہ
۳۷	جولائی ۱۹۸۱	کنور حسین	موڈرن پبلی شنگ ہاؤس	انتظار حسین کے سترہ افسانے
۵۷	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	زیدی، قدسیہ بیگم	ان تھک جان
۵۹-۵۸	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	کول، جے۔ ایل	انٹرنیشنل آف غالب
۳۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	عزیز لکھنوی	انجم کدہ
۳۸	ستمبر ۱۹۷۶	شہباز حسین	احمد، حسن الدین	انجمن
۳۷	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	اختر اور نیوی	انجمن آرزو
۳۸	جون ۱۹۶۳	شہباز حسین	صفیہ اختر	انداز نظر
۳۵	اگست ۱۹۸۴	ارشاد، اعجاز علی	ہاشم عظیم آبادی	اندازِ بیاں اور
۳۴	اکتوبر ۱۹۶۱	منظر شاہ	فراق گورکھپوری	اندازے
۳۲	جون ۱۹۸۶	فرحت قدیر	فاروقی، خواجہ احمد	اندرا گاندھی: ان کی باتوں میں گلوں کی شہرہ
۳۷-۳۶	مارچ ۱۹۶۳	شہباز حسین	پاشا، احمد جمال	اندیشہ شہر
۳۳-۳۲	جنوری ۱۹۸۶	قمر غفار	ظفر ادیب	انسان سے آدمی اور...
۳۸	مئی ۱۹۷۷	جعفر عباس	جلیس عابدی (مر)	... تک مکالماتی نظم
۳۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	ب۔ س	ممتاز مفتی، فکر تونسوی	انسانی حقوق کیا ہیں
۵۷-۵۶	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	(مرتبین)	۱۹۴۷ کا بہترین ادب
۶۰	ستمبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	برکت علی چودھری (مر)	۱۹۴۸ کا بہترین ادب
۵۴	فروری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	تاباں، غلام ربانی	۱۹۴۹ کا بہترین ادب
۵۳	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	صدیقی، کمال احمد	۱۹۴۹ کا بہترین ادب
۵۳	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	برکت علی، چودھری، مرزا ادیب (مر)	۱۹۵۱ کے بہترین افسانے
۵۳	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	گوپال متل (مر)	

۴۵	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	قال، ایم حبیب (مر)	۱۹۵۸ کے بہترین افسانے
۵۳	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	غلام امام	انیس اینڈ ٹیکسٹس
۵۰	جنوری ۱۹۵۴	عرش ملیانی		انیس حیدرآباد دکن
				محرم نمبر
۵۸	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	انٹر لکھنوی	انیس کی مرثیہ نگاری
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف - ح	انیس ہارون	انیسیات
۴۹	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	شروانیہ، انیس ہارون	انیسیات
۴۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	آدم شیخ (مر)	انشائیہ
۴۶	اگست ۱۹۸۴	ارشاد، اعجاز علی	منظر اعجاز (مدیر اعلیٰ)	انعکاس (فراق نمبر)
۵۷	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	جوہر، م - م	انقلاب روس اور روس انقلاب کے بعد
۵۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	و - ع	محمود، محمود خاں	انقلابات ہیں زمانے کے
۵۰	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	حسن شہیر	انگادوں کے گیت
۴۴	جولائی ۱۹۸۶	مدبرہ عثمانی	بابائے اردو مولوی، عبدالحق	انگلش اردو لغت
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۷۱	احتشام الرحمان، عزیز	یاسین، محمد	انگریزی ادب کی مختصر تاریخ
۴۶	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	زیدی، علی جواد	الوزار ابوالکلام
۴۸	جنوری ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سروش، نور الدہر	الوزاریات
۴۶-۴۵	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	نظر لکھنوی، منشی نوبت رائے	الوزار نظر
۵۹	۱۵ اگست ۱۹۴۷	و - ع	عشرت رحمانی	الوکھا سنار
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	دگل، کرتار سنگھ	اوپر کی منزل
۴۶	مارچ ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	محمود سعیدی (مر)	اوراق زندگی
				(شاعری) (بسمل سعیدی)
۱۵۱-۱۵۰	یکم جون ۱۹۴۵	و - ع	ہاشمی، ضمیر احمد	اوراق گل
۴۸-۴۷	جنوری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	وجد، سکندر علی	اوراق مصور
۵۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	و - ع	شولو خوف / محمود جالندھری	اور ڈان بہتارہا
۴۵	دسمبر ۱۹۸۰	صدیقی، عظیم الشان	داؤد اشرف	اور کچھ بیاں اپنا
۴۷	مارچ ۱۹۶۳	منظر شاہ	جلیس عابدی (مر)	اور یا انگسی بہتارہا
۵۶	جون ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	غوث الفاری (مر)	اہم معلومات
۵۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	و - ع	دار، بشیر احمد	اسٹڈی این اقبال زطلوئی

۵۷	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ف-ح	منہاس، محمد عبداللہ	ایشیا کی سب سے بڑی شخصیت
۳۳	جون ۱۹۷۸		رحمان حمیدی	ایجاد معانی
۳۳	جون ۱۹۷۸		سلیٹی اجیری	ایران کی ملکہ - فرح پہلوی
۵۹	یکم جولائی ۱۹۳۷	و-ع	صادق الخیری (متر)	اے عشق کہیں اور چل
۳۷	اپریل ۱۹۸۳		راحت، اوم پرکاش	ایک آنکھ والا ہرن (افسانے)
۳۷	جون ۱۹۶۳		جوگیندر پال	ایک بوند لہو کی
۳۳-۳۳	فروری ۱۹۸۲		کنور حسین	ایک ٹانگ کی گڑیا
۵۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف-ح	شفیع، خواجہ محمد	ایک حمام میں
۳۵	ستمبر ۱۹۶۵		سردار جعفری	ایک خواب اور
۳۳	جون ۱۹۶۰		کیفی، برجمون داتا تریہ	ایک زندگی ایک صدی
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۲		ٹینگور، رابندر ناتھ	ایک سو ایک نظمیوں
۵۰	جون ۱۹۵۵		عالم، جی۔ ایس	ایک شعلہ ایک وجود
۵۸	یکم ستمبر ۱۹۳۶		اختر اورینوی	ایک کاروباری
۳۸	دسمبر ۱۹۵۳		عرش ملیانی	ایک مشرقی کتب خانہ
۳۶	جولائی ۱۹۸۶		شہناز انجم	ایک معلم کے خطوط
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۱		شہباز حسین	ایک معمولی لڑکی
۵۱-۵۰	فروری ۱۹۶۱		شہباز حسین	ایلیٹ کے مضامین
۳۶	اکتوبر ۱۹۷۶		حسینی، مہدی عباس	این انتھالوجی آف کلاسیکل اردو لویٹرس
۳۸	جنوری ۱۹۷۷	ک-س	جیلانی بانو	ایوانِ غزل

ب

۳۶	اکتوبر ۱۹۶۲		اعظمی، عبدالطیف (مر)	بابائے اردو عبدالحق
۳۷	دسمبر ۱۹۷۵		مجدوب، گوردیال سنگھ	بابا نانک سے وابستہ چند تحریریں
۵۶	۱۵ فروری ۱۹۳۷	و-ع	سالحمہ عابد حسین	بات چیت
۳۶-۳۵	اگست ۱۹۸۳		خاں، کاظم علی	باتیں لاہور کی (رپورٹاژ)
۳۶	اپریل ۱۹۷۰		قمر رئیس	بادۂ شبانہ
۵۷	نومبر ۱۹۵۳		عرش ملیانی	بادۂ مخمور

۴۷	دسمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	شارق میرٹھی	بادہ و جام
۴۵	یکم مارچ ۱۹۴۹	ب-س	مانل بیچ آبادی	بازار
۴۸	یکم مئی ۱۹۴۵	و-ع	یوسف بخاری، سید	بازگشت
۴۷	اگست ۱۹۷۶	و-ع	ڈاکٹر نریش	بازگشت
۴۷	جون ۱۹۶۵	عرش ملیانی	میر امن دہلوی	باغ و بہار
۴۷	اپریل ۱۹۶۰	عرش ملیانی	میر امن	باغ و بہار
۵۸	مئی ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	آصف علی	باعی
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مشتاق حسین	باقیات شبلی
۴۸	مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	کیور، کنہیا لال	بال و پر
۴۴	مارچ ۱۹۷۸	محمی صدیقی لکھنوی، علاء رضوان احمد	محمی صدیقی لکھنوی، علاء رضوان احمد	بالک باغ
۴۸	مئی ۱۹۶۸	تاجور سامری	اختر، عبدالماجد	بانگ دروں
۵۶	جون ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	زینت (مر)	بانو قرآن نمبر
۴۷	دسمبر ۱۹۶۲	شہباز حسین	گوپال متل	بول کے پیڑ
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۶	ف-ح	فضل اللہ	بتویب حیدری
۴۵	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	کاوش، سی-ایل	بٹوارہ
۶۰	یکم جنوری ۱۹۴۶	ف-ح	خواجہ فیض	پتھوں کی بہار
۴۴	مارچ ۱۹۶۵	گ، ن، ا	محرور، تلوک چند	پتھوں کی دنیا
۴۷	اگست ۱۹۸۶	مزینہ عثمانی	شیم نکت (متر)	پتھوں کی صحت
۴۵	مارچ ۱۹۷۷	غوثی، ضیاء الرحمن	آزاد، گلن ناتھ	پتھوں کی نظہیں
۵۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	و-ع	چمن دہلوی، رضیہ سلطانہ	پتھوں کا باغ دہلی
۴۷	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	مشیر فاطمہ	پتھوں کے ادب کی خصوصیت
۴۷	دسمبر ۱۹۸۵	رحمان، ایس-اے	صالحہ عابد حسین	پتھوں کے حالی
۴۳	دسمبر ۱۹۷۵	منظفر حنفی	فکر تونسوی	بدنام کتاب
۴۷	اپریل ۱۹۸۲	کنور حسین	اشک، بمل کرشن	بدن اور میں
۵۸	یکم ستمبر ۱۹۴۶	ر-ن-سش	سحاب	بدلیاں
۵۹	مئی ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	اختر انصاری	بربط کراچی
۵۶	دسمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	حسن احمد، اشک	برق و باران
۴۷	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	مصوٰر سبزواری	برگ آتش سوار (غزل)
۴۷	دسمبر ۱۹۷۱	حسن نعیم	محمود خاور (مر)	برگ آوارہ جامی نمبر
۴۷	نومبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	برگ، شیو پرشاد	برگ آوارہ
۴۳	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	حبیب جالب	برگ آوارہ

۳۷	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	سعید، بالو طاہرہ	برگ سبز
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	طالب چکوالی	برگ سبز
۳۶	جون ۱۹۸۲	حنیف کیفی	نامی انصاری	برگ سرسبز
۳۵-۳۴	دسمبر ۱۹۸۲	محمود سعیدی	سحر، ابو محمد	برگ غزل (غزلیں)
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اردو کالج کراچی	برگ گل
۳۷	مئی ۱۹۷۷	راہی، رام پرکاش	کنور لال کنور	برگ وبار
۳۵-۳۴	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	تمنائی، ڈاکٹر عزیز	برگ نوخیز
۳۷	اپریل ۱۹۸۲	بدنام نظر	کلام حیدری	بر ملا: ادبی تبصرے
۳۲-۳۱	ستمبر ۱۹۷۷	وکر، نند کٹھوہ	عبدالمعنی	برنارڈ شا
۳۶	اگست ۱۹۸۶	صدیقی، ضیاء الرحمان	شفاعت ہیم امرہوی	بر وقت
۵۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	ف-ح	قیسی رام پوری	برہنہ
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	خلیق انجم، ڈاکٹر	بڑھے چلو
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۶	ف-ح	فیض الدین، فشی	بزم آخر
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	سدہ فرحت	بزم خیال
۳۹-۳۸	مارچ ۱۹۸۰	شمس عظیم آبادی، سید عبدالمجید	محمد علی، ظہیر احمد	بزم و رزم فطرت
۳۸	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	عبدالرحمان، سید صباح الدین	بزم مملوکیہ
۳۳-۳۲	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	محمد الدین، مخدوم	بساطِ رقص
۳۴	دسمبر ۱۹۷۱	بشیر بدر	کنول ڈٹائیوی	بساط زلیست
۳۷	دسمبر ۱۹۶۶	شہباز حسین	برکاتی، سید منظور الحسن	بسمل سعیدی اپنے وطن میں
۵۷	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف-ح	فروغی، خواجہ بدرالدین	بطیفیل مرتخ
۳۶-۳۵	جولائی ۱۹۸۶	شہناز انجم	کیول دھیر، ڈاکٹر	بکھری ہوئی زندگی
۳۶	جون ۱۹۷۱	نارنگ، گوپی چند	میمونہ دلوی	بمبئی میں اردو
۵۷	نومبر ۱۹۵۴	آزاد، جگن ناتھ	بزمی، ابوسعید	بنت راوی کا سالنامہ
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	اختر الایمان	بنت لمحات
۳۶	جولائی ۱۹۷۱	ادارہ	جاوید نہال	بنگال کا اردو ادب
۳۳	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	دقاراشدی	بنگال میں اردو
۵۹	۱۵ نومبر	ف-ح	فریڈا بیدی	بنگال لیمنٹنگ
۳۵	فروری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	بھٹا چاریہ، شانتی رجن	بنگالی ہندوؤں کی اردو خدمات
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۳	نظام صدیقی	دیپک قمر	لول ابول

۶۰	یکم مئی ۱۹۳۶	خال، راجہ مہدی علی	یونوں کا قلعہ
-۳۷	جون ۱۹۸۲	مسعودہ حیات	بوتے سخن
۶۰-۵۹	اکتوبر ۱۹۵۷	خلیل انجم	بوتے گل
۶۰	یکم اگست ۱۹۳۷	منظر شاہ	بہادر شاہ کا خواب
۵۳	مارچ ۱۹۵۱	ف-ح عرش ملیانی	بہارستان
		حسینی، سید یعقوب علی (ادارت)	
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	عرش ملیانی	بہار طفلی
۳۷	اپریل ۱۹۷۹	قصر شمیم	بہار کا اردو اسٹیج اور اردو ڈراما
۵۴	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بہار کے نو چراغ
۳۲	جنوری ۱۹۸۳	سید حسن	بہار میں اردو تنقید
۳۳-۳۳	نومبر ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	بہار میں تذکرہ نگاری
۳۷-۳۶	نومبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	بہتاپانی (شعری)
۵۶	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	بہترین ادب ۱۹۵۰
		برکت علی، چودھری اور مرزا ادیب	
۳۳	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، مہدی عباس	بہر حال
۳۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	بہکے بہکے میرے گیت
۳۳-۳۳	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	بھاگ متی کے دیس میں
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۲	آزاد، جلگن ناتھ	بھائی جان کراچی (بچپن نمبر)
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	بھرتری ہری
۵۷	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بھن بھن بانو
۳۳-۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	بھویال میں غزل
۳۶	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بھودان تحریک کا خاکہ
۳۶	فروری ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	بھول ہی بھول (مزاحیہ ڈرامے)
		چودھری بے کرشن مٹر	بھنگی زمین (غزلیں نظیں)
۳۳-۳۲	جنوری ۱۹۸۳	عابد سہیل	بیاض
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد	بیاض مریم
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	محمد حسن	بیاض عابدیہ
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	۳۲ نظیں
۳۸	فروری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	
		احسن رضوی	
		خاور، بدیع الزماں (مض)	
		وجہ، اسکندر علی	
		عابدی، سید ہاشم رضا	
		احمد، کلیم الدین	

۴۵-۴۴	مئی ۱۹۸۱	حفیظ اللہ نیولپوری	ساحل، محمد شرف الدین	بیان میرٹھی - حیات و شاعری
۴۶	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	ذاکر، کشمیری لال	بیر لویں والا فقیر (افسانوں)
۴۵	جولائی ۱۹۸۲	ستیش بٹرا	جوگندر پال	بے ارادہ
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	چشتی، سیدہ نسیم	بے بات کی بات
۴۸	۱۵ فروری ۱۹۴۵	و-ع	آوارہ حیدر آبادی	بے پرکی
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۸۵	انجم عثمانی	اوصاف احمد	بے چہرہ لوگ (افسانے)
۴۶	دسمبر ۱۹۷۵	وکریم، نند کتور	مغموم، باوا کرشن گوپال	بے داری وطن
۵۴	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	رندھیر	بیزنگ نامے
۶۰	یکم نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	مورس میٹر لنگ / جلیل قدوائی	بے غیرت
۴۷	دسمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	بے کراں
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	بے کراں
۵۳	مارچ ۱۹۵۱	عرش ملیانی	دلش	بیگم
۴۳	فروری ۱۹۸۲	راز، راج نرائن	عیتق صدیقی (مو)	بیگم حسرت موہانی اور ان کے خطوط
۵۷	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	تصدق حسین، شیخ	بیگمات اودھ
۶۰	یکم اگست ۱۹۴۷	ف-ح	انتظام اللہ، مفتی	بیگمات اودھ کے خطوط
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۸۰	شکیب نیازی	جوگندر پال	بے محاورہ
۴۷	جنوری ۱۹۸۲	زبیری، طاہر تنویر	بشیر بدر	بیسویں صدی میں اردو غزل
۴۵	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، مہدی عباس	سرست، محمد یوسف	بیسویں صدی میں اردو ناول
۴۷	جنوری ۱۹۷۳	مغمور سعیدی	مشتاق احمد	بیسویں صدی میں مغربی بنگال کے اردو شعراء

پ

۴۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	اختر، ہری چند	پارس (سالنامہ)
۴۵	یکم جولائی ۱۹۴۹	عرش ملیانی	پاسبان حیدر آباد

۳۷	دسمبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	سلیمان اریب	پاس گریباں
۳۶	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	منظرفشاہ	مقبول احمد سیوہاروی	پاک کہانیاں
۳۷	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	غلام محمد، خواجہ	پاکستان کی بساطِ سیاست
۳۳	یکم مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	پردیسی، پریم ناتھ	پانچ دن
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار	پانچ مقبول طنز و مزاح نگار
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار	پانچ مقبول شاعران کی شاعری
۳۷	مارچ ۱۹۶۳	منظرفشاہ	تخلص بھوپالی، عبداللہ خاں	پان دان والی خالہ
۵۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	قدوائی، صدیق الرحمان	منظرف حنفی	پانی کی زبان
۱۲۳	یکم جون ۱۹۳۶	ف - ح	سلام مچھلی شہری	پانچ
۵۳-۵۳	ستمبر ۱۹۷۹	ابراہیم یوسف	امید، علی عباس	پتھروں کا شہر
۳۶	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	وحید اختر	پتھروں کا معنی
۳۵	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	احمد، کلیم الدین	۲۵ نظمیں
۳۷-۳۶	مئی ۱۹۶۸	فضائی، سید محمد صدر الدین، حسن، محمد		۲۵ نظمیں - ایک نظریہ ایک تجزیہ
۶۰	ستمبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	شفیق الرحمان	پچھتاوے
۵۷	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی	علقہ ادب دہلی	پنچتون اعظم
۱۰	جون ۱۹۷۸	ادارہ	نارنگ، گوپی چند	پرائوں کی کہانیاں
۵۵	جون ۱۹۵۱	عرش ملیانی	کرشن چندر	پرلے خدا
۳۷	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	کمار پاشی	پرانے موسموں کی آواز
۳۸-۳۷	نومبر ۱۹۷۹	صدیقی، عظیم الشان	جتندر بلو	پرائی دھرتی اپنے لوگ
۵۷-۵۶	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	دلش	پرائی عورت
۳۶-۳۵	اپریل ۱۹۷۳	قمر احسن	ٹینگ، محمد یوسف	پریت اور پنکھٹ
۳۵	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	مجنوں گور کھپوری	پردیسی کے خطوط
۵۳	فروری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	آصف علی، سید	پرچھائیں
۳۷-۳۶	دسمبر ۱۹۷۰	قدوائی، صدیق الرحمان	انور عظیم	پرچھائوں کی وادی
۵۸	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	غلام سرور	پرکھ
۳۵	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	آصف مجیب	پرند اور دوسرے افسانے
۳۱	جنوری ۱۹۸۶	ابن کنول	مسرور جہاں	پرندے کا سفر افسانے
۳۰	جون ۱۹۵۳	عرش ملیانی	دانش، غضنفر لڑا ب	سماں

۳۳	یکم مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	منظور لائل پوری	پرواز (لائل پور)
۲۳	دسمبر ۱۹۸۲	ذکی طارق	بے نام، تلک راج	پروازیں
۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	عرش ملیانی	بحرالآبادی	پروین رہا ہنامہ، الہ آباد
۳۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خال، اکبر علی	پری خانہ
۳۸	مارچ ۱۹۵۳	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	پریڈ گراؤنڈ
۵۷	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ف - ج	حیات ترین	پریشان جلوے
۵۹	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	پریم چند
۵۳	جنوری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	پریم چند
۳۳	مارچ ۱۹۸۶	عبدالغنی	مانک ٹالا	پریم چند اور تصانیف پریم چند - کچھ نئے تحقیقی گوشے
۵۳	جگنمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	قمر رئیس، ڈاکٹر	پریم چند کا تنقیدی مطالعہ
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۸۶	عابد سہیل	سید محمد عصیم	پریم چند کا فنی و فکری مطالعہ
۳۵	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	شمیم نکہت	پریم چند کے ناولوں میں نسوانی کردار
۷۲	یکم مئی ۱۹۳۷	و - ع	اختر، شیر محمد	پس پردہ
۳۳	مارچ ۱۹۸۳	محمود سعیدی	مختار شمیم	پس غبار (افسانے)
۵۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	گیلا، ہریش چند	پکھراج
۵۱	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی		پگڈنڈی (ادب نمبر)
۳۵	مئی ۱۹۶۰	شہباز حسین		پگڈنڈی سالنامہ پگڈنڈی امرت سر
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	مبارز الدین، سید مراد	سید سجاد حیدر یلدرم نمبر
۳۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	طالب صفوی (متر)	پلائی نیوس کے ۹ رسالے
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	صابر دت	پیل دوپیل
۳۹-۳۸	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	سید ہاشمی فرید آبادی	پنجاہ سالہ تاریخ انجمن ترقی اردو
۳۷-۳۶	اپریل ۱۹۸۵	ارٹھی کریم	مانک ٹالا	پنجرے کے پنچھی
۵۹	یکم مارچ ۱۹۳۶	ف - ج	عمر، صاحب زادہ محمد	پنجم مدہم
۳۹	مارچ ۱۹۶۹	الوزار انجم	تبستم سحر	پنکھڑی گلاب کی
۵۳	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	و - ع	شیریں	پنکھڑیاں

۴۶	مئی ۱۹۶۲	تخلص بھوپالی، عبدالاحد	پوسٹ مارٹم
۴۷	اکتوبر ۱۹۷۶	عرش ملیانی	پوشکن
۴۸	مارچ ۱۹۸۲	فطرت، حسن عباس	پہچان
۴۶	اپریل ۱۹۷۷	ستیش بترا	پہچان کا درد
۴۶	مارچ ۱۹۷۷	شہریار پرواز	پہلا پتھر
۴۷	جولائی ۱۹۶۶	غوثی، ضیاء الرحمن	پہلا وہ گھر خدا کا
۹۳	اگست ۱۹۷۲	شہباز حسین	پہلی آواز اور دوسرے افسانے
۴۶	مارچ ۱۹۸۱	کنور حسین	پہلی کرن کا بوجھ
۴۶-۴۵	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	پہلو بہ پہلو (افسانے)
۵۹	یکم نومبر ۱۹۳۶	ف-ح	پھانسی
۵۶	یکم جولائی ۱۹۳۶	ف-ح	پھندا
۴۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	پھول اور کانٹے
۴۷	دسمبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	پھول رانی
۴۵	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	پھولوں کی مہک
۴۶-۴۵	فروری ۱۹۶۳	شہباز حسین	کانٹوں کی چھین
۴۵	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	پھولوں کے محل
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ف-ح	پیاس
۴۸-۴۷	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	پیاسی آنکھیں
۴۳-۴۳	مارچ ۱۹۷۳	محمود سعیدی	پیاسی بیل
۵۶	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	پیاسے لفظ
۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	و-ع	پیام نو
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	پیام تعلیم (جوبلی نمبر)
۴۸	دسمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	پیام تعلیم (کشمر نمبر)
۴۱	مئی ۱۹۷۱	عبدالسمد	پیام ساوتری
۴۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	پیتل کا گھنڈہ (ناولٹ)
۴۸-۴۷	دسمبر ۱۹۸۵	رحمان، اس-اے	پیراہن شرہ
۵	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	پیرودوں پر وائرس
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	کی بیماریاں
			پیسہ اور پرچھائیں
			پیشوا

۳۷-۳۶	اکتوبر ۱۹۷۴	ہنس ریحانی لکھنوی	راز، راج نرائن	پیغام حیات
۵۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۶	شاہ، سید محمد (مر)	ف-ح	پیغام حق (اقبال نمبر)
۳۳-۳۳	دسمبر ۱۹۷۱	اختر بستوی	بشیر بدر	پیکر خیال
۳۷	ستمبر ۱۹۶۸	محمودی، محمد رفیع اللہ پیکر خاں	ادارہ	پیکر درختاں

ت، ط، ث

۳۷	فروری ۱۹۷۱	انجم لدھیانوی	شاہد ماہلی	تالش انجم (کلام)
۸۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	اقبال سہیل	عرش ملیانی	تالش سہیل
۳۷-۳۶	مارچ ۱۹۷۲	رضیہ اکبر، ڈاکٹر	سحر، ابوالفیض	تاثرات سفر ایران
۳۸	اکتوبر ۱۹۷۷	برکاتی، سید منظور الحسن	عرش ملیانی	تاج دار مدینہ (مجموعہ تاج)
۳۷	جنوری ۱۹۶۶	خال، اکبر علی	عرش ملیانی	تاج کے ڈرامے
۳۷	جون ۱۹۵۹	حقی، شان الحق	عرش ملیانی	تاریخ پیراہن
۵۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	بلونت سنگھ	و-ع	تاروپود
۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	مسلم ضیائی (ایڈیٹر)	عرش ملیانی	تارے حیدرآباد
۳۶	مئی ۱۹۶۲	نقوی، مولانا سید علی	عرش ملیانی	تاریخ اسلام
۳۸	دسمبر ۱۹۶۵	محمد صادق، ڈاکٹر	عرش ملیانی	تاریخ ادب اردو انگریزی
۵۰-۳۹	مئی ۱۹۵۶	شفیق، ڈاکٹر رضا زادہ	عرش ملیانی	تاریخ ادبیات ایران
		رفعت، سید مبارز الدین		
۳۸	مئی ۱۹۷۹	جالتی، کبیر احمد	اختر الواسع	تاریخ ادبیات تاجکستان
۳۷	اگست ۱۹۸۶	محمد اسرار الحق، حکیم	مزینہ عثمانی	تاریخ اطباءئے بہار
۳۳	اکتوبر ۱۹۷۷	نواب جنگ ولا، شمس العلماء	سلیم احمد، شیخ	تاریخ النوایط
۳۳	یکم جولائی ۱۹۳۹	خلیل الرحمان، محمد	عرش ملیانی	تاریخ ایران پاستان
۳۶-۳۵	ستمبر ۱۹۸۲	نشور واحدی	فاروقی، نثار احمد	تاریخ فلسفہ خودی
۵۲	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	شبیبہ احمد (مر)	و-ع	تاریخ گجرات
۵۶	یکم اگست ۱۹۳۵	کریم بخش	و-ع	تاریخ گھوسیان اور
				دودھ کی بہم رسانی
۳۹	جنوری ۱۹۵۲	سید ہاشمی فرید آبادی (مر)	عرش ملیانی	تاریخ مسلمانان پاکستان
				دبھارت
۳۶	مارچ ۱۹۶۳	نقوی، سید حامد علی	مالک رام	تاریخ ناصر المومنین
				بتذکرہ آل پاک

۳۶	جولائی ۱۹۸۵	انجم عثمانی	ساحل، محمد شرف الدین	تاریخ ناگپور
۳۸	مئی ۱۹۶۸	آفتاب احمد	ماجد الباقری	تاک جھانک
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	خزراں ہوشیار پوری	تانے بانے
۶۰-۵۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	منصور معجز	تائیں
۳۶	جون ۱۹۸۰	کابلی، خان غازی	رام لعل ناچھوی	تبسم
۶۳-۶۳	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف-ج	فروغی، خواجہ بدر السلام	تجارتی مرغی خانہ باتھوی
۳۷	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	جلیس عابدی	تجدید جنوں
۳۷	نومبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	رئیس انصاری	تجربوں کی دھوب (شعری)
۳۷	نومبر ۱۹۸۰	حسین، سید محمد	زار علامتی	تجلیات (شعری مجموعہ)
۵۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	و-ع	میر عثمانی	تجلیات
۳۷	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	آسی محمدی	تجلیات المعروف
۳۵	جولائی ۱۹۸۵	انجم عثمانی	مرحوم، ولی کاکوی	تجلیات ولی (انتخاب شعری)
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	مالک رام (مد)	تحریر (سہ ماہی)
۳۳	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	طیب انصاری	تحریر و تنقید (مضامین)
۳۶	جولائی ۱۹۶۱	شہباز حسین	گوپال متل (مر)	تحریر غالب نمبر (ماہنامہ)
۳۶	جنوری ۱۹۷۳	حسینی، مہدی عباس		ماہنامہ تحریک (۲۰ سالہ انتخاب نمبر)
۳۸	اپریل ۱۹۷۹	خان، رشید حسن		تحریک سلور جوبلی نمبر
۵۲	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	خان غازی	تحریک پنجتوتان
۳۶-۳۵	نومبر ۱۹۸۰	نقوی، عبدالقدوس	عباسی، قاضی محمد عدیل	تحریک خلافت
۶۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	احسن مارہروی	تحفہ حسن
۳۹	مئی ۱۹۷۸	حسینی، مہدی عباس	سید محمد اسلام الدین خواجہ (ناشر)	تحفہ الصغر (دیوان شعر)
۳۵	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	خان دلوی، حکیم احمد اللہ	تحقیق البحران
۳۰	جون ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نذیر احمد، ڈاکٹر	تحقیقی مطالعے
۵۶-۵۵	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	اختر اورینوی	تحقیق و تنقید
۷۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	حزب اللہ	تحلیل نفسی
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف-ح	علوی، عبدالحی جمیل	تحلیل نفسی اور تعبیر خواب

۳۷-۳۶	اکتوبر ۱۹۸۱	خال، ایم حبیب	پاشا رحمان، مشفق خواجہ آمنہ مشفق (مربعین)	تخلیقی ادب (حصہ اول دوم)
۳۶	اگست ۱۹۷۶	وکریم، نند کشور	احمد حسین	تدریس اردو
۳۶	دسمبر ۱۹۶۹	عرش ملیانی	مالک رام (مر)	تذکرہ (ابوالکلام آزاد)
۵۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	و-ع	محمد مظہر	تذکرہ باب حکومت
۳۶	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	جامعی، محمود علی خاں	تذکرہ جگر
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	سعادت مرزا	تذکرہ حضرت مخدوم جہانیاں جہاں گشت
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۸۳	شارب رودلوی	عرفان عباسی	تذکرہ شعرائے اتر پردیش
۵۰	ستمبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مشاغل، احترام الدین احمد	تذکرہ شعرائے پنج پور
۳۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	حسرت سہروردی	تذکرہ شعرائے قدیم نظرنگر
۳۷	فروری ۱۹۷۰	زیدی، علی جواد	مجیب قریشی (متر)	تذکرہ مسرت افزا
۳۵	فروری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	فاطمی، ایم-کے (مر)	تذکرہ میر
۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ف-ح	آغا شہر لکھنوی	تذکرہ الذاکرین
۳۳-۳۲	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	دل شاہ جہاں پوری	ترانہ دل
۵۶	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عبدالرحمان، جسٹس شیخ	ترجمان اسرار
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	آزاد، ابوالکلام	ترجمان القرآن
۳۷-۳۶	جون ۱۹۶۵	عرش ملیانی	آزاد، ابوالکلام	ترجمان القرآن (اول)
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۷۴	وکریم، نند کشور	ادارہ	ترقی اردو بورڈ کی مطبوعات
۳۳-۳۱	ستمبر ۱۹۷۷	وکریم، نند کشور		ترقی اردو بورڈ کی مطبوعات
۵۶	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نجم آفندی	ترقی پسندوں کے نام
۶۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	سردار جعفری	ترقی پسند ادب
۳۳	جون ۱۹۷۸	راہی، رام پرکاش	قدسی، محمد عمر	ترش
۳۳-۳۳	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	اکمل ایوبی	ترکی
۳۷-۳۶	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	ہمدانی، سید کمال الدین	تشریح الاحشار (دوم)
۳۶	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	ہمدانی، سید کمال الدین (مص)	تشریح الہیکل (اول)
۳۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ادیب حیدر آبادی، احمد علی خاں (مر)	تصحیح الاغلاط
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	ادیب، میر احمد علی	تصرفات اردو

صفحہ نمبر	تاریخ	مصنف	موضوع
۳۷-۳۶	جون ۱۹۷۲	جعفر عباس	بیدل دہلوی، پنڈت کیلاش زراتن کول
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	عبدالماجد دریا بادی
۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	آزاد، گلن ناتھ	کول، پرتھوی ناتھ
۳۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	خال، حکیم احمد علی
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظرفشاہ	شجاعت علی سندیلوی
۳۳-۳۵	اکتوبر ۱۹۶۱	منظرفشاہ	مورتی، بے کرشنا
۵۰	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	مجیب، پروفسر محمد
۳۵	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	قدوائی، مولانا عبدالسلام
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظرفشاہ	قدوائی، عبدالسلام
۶۰	یکم فروری ۱۹۳۶	ف-ح	خال، محمد یوسف حسین
۵۵	یکم جولائی ۱۹۳۶	ف-ح	غلام دستگیر، مولوی
۸۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	شمیم، شمیم احمد
۵۹	یکم فروری ۱۹۳۶	ف-ح	شریف حشقی، محمد
۳۶	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	کھتری، محمد یوسف
۳۲-۳۱	جنوری ۱۹۸۶	ابن کنول	قدر امتیاز
۳۶	جولائی ۱۹۸۳	قمر غفار	ہدایت اللہ، محمد
۳۸-۳۷	جون ۱۹۶۸	فرقت کاکوروی، علامہ احمد	مجتبیٰ حسین
۳۰	مارچ ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	حسرت شوری
۳۶	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	درد، وشوانا ناتھ (مر)
۳۷	اکتوبر ۱۹۸۰	نیر مسعود	خان، کاظم علی
۳۲	مارچ ۱۹۸۰	شکیب نیازی	عبدالرؤف، ڈاکٹر
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	دُغمل، درشن سنگھ
۳۶	ستمبر ۱۹۶۸	اشک، پریم پال	قمر ملیس
۶۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	مالک رام
۵۵	۱۵ جون ۱۹۳۵	و-ع	قریشی، صلاح الدین
۳۶	جون ۱۹۷۲	جعفر عباس	پریم، بے چند
۵۶	اگست ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	ساحر لدھیالوی
۳۹	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	سید ہاشمی فرید آبادی
۳۶-۳۵	مئی ۱۹۶۳	احقشام حسین	چودھری، بے کرشن
۵۹	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	چودھری، بے کرشن

تصویرات بیدل

تصوف اسلام

تصویر کشمیر

تصویر ونا

تعارف مرثیہ

تعلیم اور زندگی

تعلیم و ترقی شفیق نمبر

تعلیمات اسلام

تعلیمات اسلام

تعلیمات اقبال

تعلیم قرآن

تعمیر آزاد نمبر

تعمیر ملت

تغزل

تقابل و تجزیہ

تقریر و تحریر

تکلف بر طرف

تلاش

تلاش خاص نمبر

تلاش دبیر

تلاش معیار

تلاش نور

تلاش و توازن

تلامذہ غالب

تلخ و شیریں

تلخی حیات

تلخیایاں

تلخیص الادویہ

تلسی داس

تلسی داس

۲۷	دسمبر ۱۹۸۶	احترام الواسع	جاوید، سلیمان اطہر	تلگو ادب اور فنون لطیفہ
۲۸	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	داشترتھی	تلگو افسانے
۲۶	۱۵ مئی ۱۹۳۵	د-ع	ممتاز حسین جوپوری	تلمیحات
۲۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	تلوک چند محروم
۲۳-۲۲	اگست ۱۹۷۸	خال، رضوان احمد	رضوی، مسیح الحسن	تلوے کے کانٹے
۲۵-۲۲	یکم جولائی ۱۹۳۹	عرش ملیانی	عزیز النساء	تم بڑی سنگدل ہو
۵۹-۵۸	یکم ستمبر ۱۹۳۶	ر-ن-ش		تمہیل سالنامہ بمبئی
۳۷-۲۶	دسمبر ۱۹۷۶	ک-س	آمنہ ابوالحسن	تم کون ہو؟
۳۳	فروری ۱۹۷۱	زیدی، علی جواد	صہبا وجد	تمہا کا دوسرا قدم
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	سوز، ع-م	تمہاری باتیں
۳۶	مارچ ۱۹۸۶	ارکضیٰ کریم	منصور عالم، ڈاکٹر محمد	تمیز تحریر
۳۸	اکتوبر ۱۹۸۰	کنور حسین	بلراج ورما، کرشن موہن	تناظر
			(ادارت)	
۳۵-۳۳	فروری ۱۹۸۶	حسینی، ہدی عباس	بلراج ورما (مد)	تناظر سے ماہی
				دکالی داس گپتا (ضامبر)
۳۵	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	ناظر کاکوروی	تنقید اور تنقیدی شعور
۳۶-۳۵	جولائی ۱۹۷۱	ادارہ	سیدہ جعفر	تنقید اور انداز نظر
۳۵-۳۳	مارچ ۱۹۸۳	کنور حسین	وزیر آغا، ڈاکٹر	تنقید اور مجلسی تنقید
۶۳	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	احتشام حسین	تنقید اور عملی تنقید
۵۶-۵۵	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	احترام رینوی	تنقید جدید
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	سحر، ابو محمد	تنقید و تجزیہ
۳۳-۳۲	اکتوبر ۱۹۸۰	مظفر حنفی، ڈاکٹر	احمد سجاد، ڈاکٹر	تنقید و تحریک
۳۶-۳۵	فروری ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	ارشاد کاکوی	تنقید و تشخیص
۵۹	یکم جولائی ۱۹۳۷	وسع	سرور، آل احمد	تنقید کیا ہے؟
۳۷	اپریل ۱۹۷۳	الوز صدیقی	عنوان چشتی	تنقید سے تحقیق تک
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	صدیقی، مبشر علی	تنقیدی آئینے
۳۳	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	افسر، حامد اللہ	تنقیدی اصول اور نظریے
۳۷-۳۶	اکتوبر ۱۹۷۹	زیدی، علی جواد	قمر رئیس، ڈاکٹر	تنقیدی تناظر
۳۷-۳۶	جولائی ۱۹۸۳	قمر غفار	عزیز اندوری	تنقیدی تحریریں
۵۱	یکم فروری ۱۹۳۵	د-ع	احتشام حسین	تنقیدی جائزے
۳۳	جنوری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	عزیز احمد	تنقیدی زاویے

۵۱	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	اختر علی تلہری	تنقیدی شعور
۳۴	یکم مئی ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ	خال، میر علی احمد	تنقیدی نظریے
۵۶	جولائی ۱۹۵۸	عرش ملیانی	خورشید الاسلام	تنقیدیں
۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ف-ح	نعیم صدیقی، عبدالسلام	تنقیدات
۴۸-۴۷	دسمبر ۱۹۷۶	صدیقی، افتخار بیگم	شکیلہ اختر	تینکے کا سہارا
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	انصاری، عبدالقیوم (مد)	تہذیب
۴۴	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	احمد سعید (متر)	تہذیب اور اس کے ہیجانات
۴۷	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	سید حامد (مد)	تہذیب الاخلاق (پندرہ روزہ)
۵۶	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بخم آفندی	تہذیب مودت
۴۶	دسمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	بدنام نظر	تھی دست
۵۱	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ملہوڑہ، لالہ امرناٹھ	تھانے دار
۵۸	یکم نومبر ۱۹۴۵	ف-ح	ظفر الدین، حکیم محمد	تیر بہدف
۳۴	یکم مئی ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ	بزمی	تیر نیم کش
۴۳	مارچ ۱۹۸۵	شہناز انجم	معین شاہد	تیسری آنکھ
۴۵-۴۴	جنوری ۱۹۸۶	حنیف گنور بدایوں، محمد آلم	ابن کنول، ڈاکٹر	تیسری دنیا کے لوگ
۴۷-۴۶	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	ظفر گورکھپوری	تیشہ
۴۷	دسمبر ۱۹۷۵	وگرم، نند کشور	سحر، ابوالفیض	تیشہ نظر
۴۷	مارچ ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	منظف حنفی	تیکھی غزلیں
۴۶	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	مکتبہ آسی کراچی	تین کتابیں
۴۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ہاشمی، ڈاکٹر قطب النساء	تین مسافر
۴۷	اگست ۱۹۸۶	مزینہ عثمانی	حسین فاروقی	تیمارداری
۴۶-۴۷	جنوری ۱۹۸۲	ستیش بتر	امر سنگھ	تیوری
۱۵۱	یکم جون ۱۹۴۵	و-ع	حبیب اشعر دہلوی	ٹوٹے ہوئے پر
۵۹	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	عثمانی، شاہ محمد	ٹوٹے ہوئے تارے
۵۱	یکم اپریل ۱۹۴۵	و-ع	بہادر، رام پرتاپ	ٹوٹے ہوئے دل
۵۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ف-ح	رحمت اللہ، شہاب الدین	ٹین جیمز فروم غالب
۵۳-۵۴	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	فاطمہ مبین	ٹریا
۵۷	مارچ ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	ندیر احمد، ابوالاحسان	ثمرۃ باغبانی

ج

۳۴	یکم مئی ۱۹۴۹	کوثر چاند پوری (ایڈیٹر) آزاد، جگن ناتھ	جادہ بھوپال
۴۶	اگست ۱۹۸۶	ضیاء الحق آسی رام نگری	جاڑے کی دھوپ
۴۷	جون ۱۹۶۳	منظرفشاہ اشک، احسن احمد	جاگتے جزیرے
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی کرشن شوق	جام آتشیں
۴۵	جولائی ۱۹۷۰	تشکیل الرحمان مضطر حیدری	جام جم
۴۷	ستمبر ۱۹۷۰	صدیقی، حبیب احمد ذوالنورین	جام جم
۶۰-۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق ایم اسلم	جام شکتہ
۶۰	یکم اگست ۱۹۴۷	ف-ج یوسف حسن، حکیم	جام و مینا
۵۶	جون ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ اختر اکبر آبادی	جام نو
۴۶-۴۵	اگست ۱۹۷۶	شکب، ضیاء الدین احمد و کرم، خدکشور احمد، حسن الدین	جامع العظیات
۴۵	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی رضا، حکیم باقر حسین	جامع الاشیاء
۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	و-ع جامعہ (جوبلی نمبر)	جامعہ (جوبلی نمبر)
۴۷	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی عبدالغفار مدھولی	جامعہ کی کہانی اول
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۶	بشیر بدر علیگ، سردار احمد	جانچ اور پرکھ
۵۷	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی زیدی، قدسیہ بیگم	جاں باز سپاسی
۴۵-۴۴	اگست ۱۹۸۴	ارشاد، اعجاز علی مضطر مجاز	جاوید نامہ
۴۵-۴۴	ستمبر ۱۹۸۵	یوسف ناظم مظفر حقنی	جائزے
۴۵	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین ناظر کاکوروی	جائزے
۴۱	اکتوبر ۱۹۷۷	ادارہ ندوی، مولانا ابوالحسن علی	جب ایمان کی بہار آئی
۴۴	۱۵ مئی ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ ذاکر، کشمیری لال	جب کشمیر جل رہا تھا
۴۳	دسمبر ۱۹۷۱	شبیبہ الحسن شارب ردولوی	جدید اردو تنقید
۵۸	یکم اگست ۱۹۴۶	ف-ج سروری، عبدالقادر	جدید اردو شاعری
۴۸	مارچ ۱۹۷۱	حسینی، مہدی عباس حامدی کاشمیری	جدید اردو نظم اور یورپی اثرات
۴۳	مئی ۱۹۷۸	نریندر نشیل نثار مصطفیٰ، سید	جدید اسلوب و نگارش
۴۶	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی آزاد، اسرار احمد	جدید بین الاقوامی سیاسی

۳۶	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	صدیقی، رشید احمد	جدید غزل
۳۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	منیب الرحمان	جدید فارسی شاعری
۵۰	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	آزاد، اسرار احمد	جدوجہد (دیپکی)
۳۳-۳۲	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	تلخ، من موہن	جذبہ و آواز
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	بھرتی ہری / چودھری، جے کرشن	جذبات بھرتی ہری
۳۳-۳۲	نومبر ۱۹۶۸	علوی، تنویر احمد	صدیقی، ظہیر احمد (مر)	جذبات رصی
۳۳-۳۳	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	مفتوں، دیوان سنگھ	جذبات مشرق
۳۳	جنوری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	نادر کاکوروی	جذبات نادر
۳۸	مارچ ۱۹۸۲	راہی، زام پرکاش	بے نام، تلک راج	جذبات نگاری (شعری مجموعہ)
۵۵	نومبر ۱۹۵۰	عرش ملیانی	دامق جوپوری	جرس
۳۷	مارچ ۱۹۶۸	شہباز حسین	اصغر اکبر آبادی، اصغر علی	جشن بادہ
۵۸	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	و-ع	علوی، ایم۔ اے	جغرافیہ عالمگیر
۳۳	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	مالک رام، سیفی پریمی (مر)	جگر بریلوی
۳۳	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	خال، اسحاق علی	جگر کی غزلیہ شاعری
۳۳	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	حمیدہ سلطان (مر)	جگن ناتھ آزاد اور ان کی شاعری
۳۶	مئی ۱۹۷۰	اعظمی، عبداللطیف	شمس فرخ آبادی	جلتے کنول
۳۳	فروری ۱۹۷۱	زیدی، علی جواد	شمس، عبدالمجید	جلوہ صدرنگ
۳۶	فروری ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	عطا کاکوی	جمال غزل
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ظہوری، عبدالوہاب	جمہور صدر یار جنگ نمبر
۵۵	نومبر ۱۹۵۰	آزاد، گلن ناتھ	(مر)	جمہوریت اور مغربی تہذیبیں
۵۰	مارچ ۱۹۵۹	عرش ملیانی	کرشن شوق	جمیلہ
۶۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	ف-ح	مقبول احمد سیوہاروی	جنات کی دنیا
۳۳	دسمبر ۱۹۷۱	بشیر بدر	ایار بلگرامی	جنش لب
۳۳	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	رضوی، خورشید مصطفیٰ	جنگ آزادی ۱۹۵۷ء
۵۶	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	ف-ح	اسحاق، مولوی محمد و زبیدہ تبسم	جنگ مشرق و خاتمہ جاپان
۵۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف-ح	حیرت بدایونی	جنگل کانفرنس
۳۳-۳۳	مارچ ۱۹۷۸	رضوان احمد	پرودیز، صلاح الدین	جنگل

۴۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	مجلس ادب بنگلور	جنوبی ہند کا بہترین ادب
۵۷-۵۷	اکتوبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	جوش ملیانی	جنون و ہوش
۴۶	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	نذیر بنارسی	جواہر سے لال تک
۵۵	جگر نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	امین سلوٹوی	جواہرات
۵۹	یکم جنوری ۱۹۴۶	ف-ح	عبدالمالک	جوتوں کی دنیا
۴۹-۴۸	مارچ ۱۹۵۹	سروری، عبدالقادر		جوش ملیانی (ابھیتدن گرنتھ)
۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	و-ع		جوہر، جامعہ جوہلی نمبر
۴۷	جنوری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	ابرار اعظمی	جوہر آئینہ
۴۷	اپریل ۱۹۸۱	منظف امام	حمید الماس	جوئے سبز
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	ملا، آنند نرائن	جوئے شیر
۴۶	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	امجد نجفی	جوئے کہکشاں
۴۵	جنوری ۱۹۸۲	راہی، رام پرکاش	نازش پرتاب گرامی	جہاں اور بھی ہیں
۵۷	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	ہندرناتھ	جہاں میں رہتا ہوں
۴۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	کوثر چاند پوری	جہان غالب
۸۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	تیج بہادر	جہلم کے سینے پر
۵۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	و-ع	بہادر، رام پرتاب	جگرے
۵۶	یکم دسمبر ۱۹۴۵	ف-ح	رہبر، پی۔ اے	جھلکیاں
۴۹	ستمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	عروج زیدی	جھلکیاں
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۱	منظف شاہ	یوسف، سید محمد (متر)	جیتا جاگتا

ج

۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	فیض انصاری (مد)	چاند
۴۷	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	وہوت شاہ	چاند کا داغ
۴۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	کوٹری، بزم ریاض اللاد (مد)	چاند تارے
۶۰	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	زیب عثمانیہ	چاند ستارے
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	اسلام رونی	چاندنی اور انگارے
۱۲۳	یکم جون ۱۹۴۶	ف-ح	وزیر حسین دہلوی، سید	چاندنی بی بی سلطان
۵۳-۵۲	ستمبر ۱۹۷۹	دیوبند رائٹر	الوزقر	چاندنی کے سپرد
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۱	منظف شاہ	ورما، بھگوتی چرن	چتر لیکھا

۶۰	ستمبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	شورش کاشمیری	چٹان عید نمبر
۴۸	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی		چٹان لاہور
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خال، اکبر علی	مولانا ابوالکلام آزاد نمبر
۶۲	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	حسرت بدایونی (مد)	چچا چھکن
۴۷-۴۶	نومبر ۱۹۷۹	صدیقی، عظیم الشان	اقبال متین	چراغ
۴۴	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مفدر حسین، سید	چراغ تہ دامان
۴۲	نومبر ۱۹۸۵	بشیر بدر	شادال، اما شنکر	چراغ دیرو حرم
۴۴	نومبر ۱۹۸۵	شہباز حسین	قمر ارم	چراغ رہ گذر
۵۸-۵۷	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	تلخ، من موہن	چراغ شہر جگر کے
۴۸-۴۷	اکتوبر ۱۹۷۰	سیفی پریمی	شبہنم قیوم	چراغ فسر
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۸۳	محمود سعیدی	دوا کر راہی	چراغ کا اندھیرا
۴۷	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شاہد صدیقی	چراغ منزل (غزلیں)
۵۱	یکم جنوری ۱۹۴۵	د-ع	ہاجرہ مسرور	چراغ منزل
۴۳	نومبر ۱۹۸۰	عبدالمنعم	قمر زاہدی	چم کے
۴۳-۴۲	مارچ ۱۹۸۳	شارب ردو لوی	رنا، کالی داس گپتا	چشم نم
۴۲-۴۱	مارچ ۱۹۸۳	شارب ردو لوی	افصال احمد، ڈاکٹر	چلبست اور باقیات
۵۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	ف-ح		چلبست
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۷	ف-ح	قزلباش، آغا سرخوش	چلبست - حیات اور
۴۵	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	پریم بھنڈاری	ادبی خدمات
۴۸	جون ۱۹۸۵	فکر تونسوی	مسح انجم	چمنستان سالنامہ
۴۳	جنوری ۱۹۷۲	صدیقی، ظہیر احمد	کرشن چندر	چمنستان سالنامہ
۴۸	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مقبول احمد، شاہ	چارول کے سائے میں
۶۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	عبدالحمق، مولوی	چنانچہ
۵۸	نومبر ۱۹۴۸	عرش ملیانی	ساحر ہوشیار پوری	چنبیل کی چمپلی
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۹	پ-س		چند ادبی مسائل
۴۸-۴۷	اپریل ۱۹۸۶	عثمانی، شمس الحق	الوزقر	چند ہم عصر
۴۵	مارچ ۱۹۷۷	غوثی، منیار الرحمان	شوکت بنارسی	چندن کان پور
۴۴	جنوری ۱۹۷۲	صدیقی، ظہیر احمد	فکر تونسوی	چندن (سالنامہ ۱۹۴۹)
				چوپال میں سنا ہوا قصہ
				چوبیس مشعلیں
				چوہٹ راہ

۴۸	جنوری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	امن، گوپی ناتھ	چورنگ
۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ف-ح	چودھری سلطان	چودھری سلطان کے ڈرامے
۴۶	مئی ۱۹۸۳	انجم عثمانی	وزیر آغا، ڈاکٹر	چوری سے یاری تک
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	اثر لکھنوی	چھان بین
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	اثر لکھنوی	چھان بین
۵۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	ف-ح	گوسائیں، دینا ناتھ	چھاپا
۵۶	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عندلیب شادانی	چھوٹا خدا
۴۸	مئی ۱۹۷۷	جعفر عباس	بھدی، پرویز الہ اللہ	چھپر چھار
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خان اکبر علی	چھپر غالب سے چلی جا
۴۷	دسمبر ۱۹۶۶	شہباز حسین	گوپال متل (متر)	چین میں اسلام کا ماضی اور حال

ح

۴۷	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	سجاد حسین، منشی	حاجی بغلول
۴۳-۴۲	اکتوبر ۱۹۸۶		ٹھاکر، ڈی-ڈی (ایڈیٹر) راز، راج نرائن	حال ہند (ماہنامہ)
۵۸	اکتوبر ۱۹۸۵		جی، مولانا در شاہ خاں قادری (مص)، اختر الواسع	حالات مشائخ (سپلا شمارہ)
۵۵	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	جذبی، معین احمد	حالی کا سیاسی شعور
۴۷	جنوری ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سجانی، دلش راج سنگھ	حالی کے کاویہ سدھانت
۴۵	جنوری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	وارث علوی	حالی، مقدمہ اودھم
۵۵	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	تاباں، غلام ربانی	حدیث دل
۶۰-۵۹	اکتوبر ۱۹۴۸	عرش ملیانی	اشرف سرحدی	حدیث شعر
۴۷	فروری ۱۹۷۹	خان، رضوان احمد	ناظم سلطان پوری	حرف آگہی
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خان، اکبر علی	حرف بہ حرف
۴۳	اکتوبر ۱۹۸۰	شکیب نیازی	معین کوثر	حرف تمنا
۴۳	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	میکش اکبر آبادی	حرف تمنا
۴۳	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	بشیر فاروق	حرف جنوں
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	حمید ناگ پوری	حرف خاموش
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۸۱	عبدالمغنی	انیس امام	حرف خودی
۹۲-۹۱	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شارب اردولوی	رضی مجتبیٰ	حرف سادہ

۳۶	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	غلام محمد، قاضی	حرف شیریں
۵۸	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	مسبح الزماں	حرف غزل
۳۷-۳۷	اپریل ۱۹۷۲	خال، رشید حسن	بانی	حرف معتبر
۵۱	یکم فروری ۱۹۴۵	و-ع	برق دہلوی	حرف ناتمام
۳۵-۳۴	جنوری ۱۹۷۳	محمود سعیدی	شمیم	حرف نیم شب
۳۶	جون ۱۹۸۶	محبوب راہی	لاری، جنید حزیں	حرف ولوا
۳۲-۳۱	مارچ ۱۹۸۰	شکیب نیازی	فراز مبارک پوری	حرارتیں (شعری مجموعہ)
۳۶	اگست ۱۹۷۶	و کرم، نند کشور	داصف عابدی	حریم فکر
۵۹-۵۸	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	شفقت کاظمی	حسرت کدہ
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	یوسف حسین، ڈاکٹر	حسرت کی شاعری
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	خال، یوسف حسین	حسرت کی شاعری
۵۱	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	عبد القوی دسنوی	حسرت کی سیاسی زندگی
۵۶	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	قادری، عبداللہ ولی بخش	حسرت کی یادیں
۵۶	یکم جولائی ۱۹۴۵	و-ع	عبدالشکور	حسرت موہانی
۹۱	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	عتیق صدیقی	انصاری، اثر بن بچی	حسرت موہانی ایک سیاسی ڈائری
۳۷	دسمبر ۱۹۶۸	شمیم حنفی	خلش دہلوی	حسرتیں
۱۷۰	یکم جون ۱۹۳۷	و-ع	اختر انصاری	حسن تظہین
۶۰-۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	ایم اسلم	حسن سوگوار
۳۵	مارچ ۱۹۶۸	تاجور سامری	چرخ چینیوٹ	حسن نظر
۳۶-۳۵	اگست ۱۹۸۳	ارسد، اعجاز علی	جلیل تنویر	حصار
۳۷-۳۶	ستمبر ۱۹۸۲	اختر الواسع	شوکت علی خاں، صاحبزادہ	حضرت امیر خسرو اور لوہنگ
۳۳	جون ۱۹۸۶	اختر الواسع	فاروقی، منیا الحسن	حضرت جنید بغدادی
۳۹	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	حسینی، علی عباس	حکیم بانا
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ملا واحدی	حیات اکبر
۳۹-۳۸	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	زاہدہ خاتون	حیات ز-ح-ش
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۷	ف-ح	جعفری، انیس احمد	حیات محمد علی جناح
۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۹	عرش ملیانی	بسمل دہلوی	حیات نو بمبئی
۳۶-۳۵	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شمس عظیم آبادی، سید عبدالمجید	حیات و کائنات
۶۵-۶۴	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	منظر گلوروی، رام کرشن	حیات و کائنات

۳۳	اکتوبر ۱۹۸۶	فلک، جیرامداس	روزنامہ سیاست حیدرآباد	حیدرآباد کی داستان (مشاہیر کے مضامین) حیدرآباد میں ہندو مسلم تعلقات
۳۹	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	زیندر	تعلقات
۳۵	جنوری ۱۹۶۲	شہباز حسین	محسن، اس۔ این / مختر عابدی (مو)	حیوانی زندگی کی دھچپ باتیں
<h2>خ</h2>				
۳۵	مئی ۱۹۶۰	شہباز حسین	شفیق بریلوی (مد)	قانون پاکستان انقلاب نمبر
۳۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	شفیق بریلوی (مد)	قانون مشرق (رسول نمبر)
۴۲	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	خار دہلوی	قلش
۴۴	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	ق۔ آغا بلگامی	خار خاطر
۳۸	مئی ۱۹۴۹	مراڈ کرہانی	رضا مظہری	خار وحس
۳۴-۳۲	اپریل ۱۹۴۴	شہریار پرواز	تنہا انصاری	خاطر احباب
۳۲-۳۱	نومبر ۱۹۸۰	مظہر امام	راشد آذر	خاک انا (شاعری)
۳۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	ف۔ ح	بہار کوٹی	خاکستر
۵۲	ستمبر ۱۹۴۹	دیویندر استر	اقبال متین	خالی پیاریوں کا مداری
۳۴	ستمبر ۱۹۴۳	صدیقی، افتخار بیگم	تاب، ابن احمد	خامہ دل
۳۱-۳۰	مئی ۱۹۸۰	عثمانی، شمس الحق	نیر ناگپوری	خاموشی
۳۴	اکتوبر ۱۹۸۳	شارب ردولوی	حمیدہ سلطان احمد	خاندان لوہارو کے شعراء
۵۴	ستمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عندلیب شادانی	خاور
۳۶	فروری ۱۹۶۳	شہباز حسین	خلیل جبران	خدا اور دیوتا
۳۲	مئی ۱۹۴۸	سلیم شیرازی	سہگل، رادھا کرشن	خراشین
۵۴	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	نقش، ہمیش چندر	خرام
۳۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شفیق جون پوری	خرام
۳۳-۳۲	جولائی ۱۹۴۸	انجنیر، اصغر علی	ظ۔ انصاری	خسرو کا ذہنی سفر
۳۲	جولائی ۱۹۴۱	راز، راج رزان	زمیر رضوی	خشت دیوار
۵۵	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	قیوم خضر	خضر راہ اسلامی تصوف کا تجریدی مطالعہ

۶۱-۵۸	اگست ۱۹۵۱	آرزو، مختار الدین احمد	خطوطِ اکبر
۹۳-۹۲	صحافت نمبر نومبر ۱۹۸۳	حامدہ مسعود	خطوطِ غالب
۴۶-۴۵	جون ۱۹۷۹	دربابادی، عبدالماجد	خطباتِ ماجد
۴۴	جولائی ۱۹۵۲	سید ابونعمیم فرید آبادی	خلاصہ فسانہ آزاد
۵۵	ستمبر ۱۹۵۱	طالب دہلوی (مر)	خمستان کیفی
۶۳	یکم اپریل ۱۹۳۶	کوثر چاند پوری	خندہ دل
۴۷	ستمبر ۱۹۶۲	سرشار، بی۔ ایم	خواب پریشاں
۴۸	جولائی ۱۹۶۹	کمار پاشی	خواب تماشا (شاعری)
۴۶	مارچ ۱۹۶۸	چودھری اے جے کرشن (مر)	خواب شیریں
۵۷	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	صغرا سبزواری، ایس کے	خواب و بیداری
۴۴-۴۳	جولائی ۱۹۸۰	پرویز، پرکاش ناتھ	خوابوں کے گلاب
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۷۵	عادل صدیقی	خواتین کے بلا کلام انیس کے آئینے میں
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۷۲	شاداب ردولوی	خواجہ میر درد تصوف کے آئینے میں
۴۷	مئی ۱۹۶۲	خاں، رشید حسن	خوبصورت بلا
۴۵	جولائی ۱۹۸۶	منظر شاہ	خود ہی تاشا، خود ہی تماشائی
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	شہناز انجم	خوش انجام
۴۷	جون ۱۹۸۳	عاشق، سعید الحق	خوش لفساں
۴۱	اپریل ۱۹۸۰	بیگ، ڈاکٹر مرزا علی	سوانحی خاکوں کا مجموعہ
۴۷	جولائی ۱۹۷۲	ڈاکٹر نریش	خوشبو کا سفر
۵۱	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	شاہ سبزواری، محمد علی	خونناک دنیا
۴۳-۴۲	نومبر ۱۹۸۵	ممتاز حسین جوپوری	خون شہیداں
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۷۳	بلر جانندھری	خون جگر
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۶۳	عاقل لاہوری	جون جگر
۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	سرپرکاری گیاوی	خیابان سخن
۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۹	میراجی، اختر الایمان (ایڈیٹر)	خیال (بیمبی)
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	میراجی، مدھو سودن، ب۔ س	خیال (بیمبی)
		اختر الایمان (مد)	
		انتظار حسین (مد)	خیال
		عرش ملیانی	

۳۸	۱۹۸۲ مئی	ستیش بٹرا	ساگر سرحدی	خیال کی دستک
۴۳-۴۲	مارچ ۱۹۸۵	قاسمی، ایم۔ آر	اسعد بدایونی	خیمہ خواب
و				
۴۴	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	عبدالمجید سہالوی	دار کی بے دار
۴۴	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	شوکت سبزواری	داستان زبان اردو
۵۰	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	وقار عظیم	داستان سے افسانے تک
۶۳	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف۔ ح	کوثر چاند پوری	داستانیں
۵۵-۵۶	گانڈھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	بشیر بدر	راز چاند پوری	داستانے چند
۴۴	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	تمکین کاظمی	داغ
۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ف۔ ح	ضیاء الاسلام	دام خیال
۴۳-۴۳	ستمبر ۱۹۸۵	شمیم حنفی	زبیر رضوی	دامن
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ع۔ ح	رفعت، سید مبارز الدین	دامن تہی
۵۲	مئی ۱۹۵۶	عرش ملیانی	شفادہ لوی، ڈاکٹر پریم لال	دستان روس
۴۶-۴۵	جولائی ۱۹۸۳	سید حسن	سلطان آزاد	دستان عظیم آباد
۴۵-۴۴	جون ۱۹۸۴	انجم عثمانی	شکیل اعجاز	دراصل
۴۷-۴۶	ستمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	اشک، پریم کمار	در بہ در (غزلیات)
۴۶	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	حفیظ بنارسی	درخشاں
۴۷-۴۶	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	منظف احمد لاری	در دہنہائی
۴۳	دسمبر ۱۹۷۱	اشرف عابدی	درد دہلوی	درد دل
۴۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	اخگر، نند کشور	درس حیات
۴۳-۴۳	مئی ۱۹۷۱	بشیر احمد	ظہیر ناٹاد در بھنگوی	در بھنگہ میں اردو
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۸۵	ارتضیٰ کریم	منٹار شمیم	در پچہ گل
۶۳	شعر و شاعر نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فیض احمد فیض	دست صبا
۴۳-۴۳	مئی ۱۹۸۳	رام لال ناہوی	ساحل، محمد شرف الدین	دست کوہن
۵۵	نومبر ۱۹۵۰	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار	دستک
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی		دستور لاہور
۴۵	مارچ ۱۹۸۶	بشیر بدر	غنی اعجاز	دشت آرزو (غزلوں)
۵۰	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	زور محی الدین قادری	دکنی ادب کی تاریخ

۴۶	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	سیدہ جعفر (مر)	دکنی رباعیاں
۵۶	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	ہاشمی، نصیر الدین	دکنی ہندو اور اردو
۵۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	عشرت رحمانی	دکھیا سنسار
۵۷	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	عادل رشید	دکھتی رگیں
۴۳	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا (مر)	دعائے صباح
۴۶	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	منظر شاہ	بھجانی بھٹا چاریہ / رضیہ سجاد ظہیر	دل دل
۴۶-۴۵	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	کرشن موہن	دل ناداں
۴۳	اپریل ۱۹۷۷	ظفر اربیب	بیگ دہلوی، میرزا محمود	دلی اٹھارہ سو ستاون کی
۴۶	دسمبر ۱۹۷۰	رہنمہ خانم	ہانڈا، راجندر لال / سلیم احمد	دلی جواک شہر تھا
۴۶	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ضمیر حسن، سید	دلی سے دلی تک
۴۶	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	نارنگ، گوپی چند	دلی کی کرخنداری اردو
۶۵	اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فاروقی، خواجہ احمد، نارنگ، گوپی چند	دلی کالج اردو میگزین (قدیم دلی کالج نمبر)
۴۵	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	فاروقی، نثار احمد	دلی کالج میگزین، دلی نمبر
۴۶	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	مدنی، سید ظہیر الدین	دلی کالج میگزین، میر نمبر
۵۵	نومبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	نجمی، ضیاء الاسلام	دلی گجراتی
۵۷	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	پیر دیسی	دنیا کے ستون
۵۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ف-ح	پیر دیسی	دنیا ہماری
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	ف-ح	پیر دیسی	دنیا ہماری
۵۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	دقار عظیم	شوکت تھانوی	دنیا تے تبسم
۴۳	جنوری ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد	احمد عباس، خواجہ	دو بوند پانی
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۸۲	خان، م-تی	نعمان ہاشمی	دوبیل سیاسی شکنجے میں
۴۶	فروری ۱۹۷۱	شاہد مابلی	نائب، صالح محمد	دو دل درد بھرے (ناول)
۴۳	جون ۱۹۰۸	شہباز حسین	کمال احمد	دو ڈرامے تجر بانی
۵۶	اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	مسعود حسن، ڈاکٹر	دونیم
۴۷	مارچ ۱۹۶۳	منظر شاہ	عصمت چغتائی	دو ہاتھ
۴۵	مارچ ۱۹۷۹	احمد حسین	سحر، ابوالفیض	دو چراغ محفل
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	صدیقہ بیگم سیوہاردی	دودھ اور خون
۴۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	وجاہت حسین سندیلوی	دودھ کے دھلے

۵۶	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عندلیب شادانی	دور حاضر اور اردو غزل گوئی
۷۲	یکم مئی ۱۹۴۷	د-ع	مجیبی، الیاس احمد	دوست (رسالہ)
۴۸	اکتوبر ۱۹۷۰	سعیدی پریمی	شجاع خاور	دوسرا شجر
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	مجیب، پروقیس محمد	دوسری شام
۴۴	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	ویریندر پٹواری	دوسری کرن (افسانہ)
۴۵	اگست ۱۹۸۵	انوار رضوی	امرتا پریم	دوسری منزل
۴۷-۴۶	دسمبر ۱۹۶۸	قدوائی، صدیق الرحمن	سریندر پرکاش	دوسرے آدمی کا ڈرائنگ روم
۴۵	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	زیدی، ڈاکٹر عابد حسین	دہلی
۴۷	ستمبر ۱۹۸۲	راہی، رام پرکاش	مطیر، بلجیت سنگھ	دہلی کی لواحق بستوں میں اردو
۴۴-۴۳	اکتوبر ۱۹۸۶	فلک، جیرام داس	تابش دہلوی، بکشی زان شیشٹا	دھرتی بلیدان کی
۴۴	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	جوگندر پال	دھرتی کاکال
۵۸-۵۷	اکتوبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	تاجور سامری	دھرتی کے تیور
۴۵	فروری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	عامر شیبانی	دھندلکے
۵۹	یکم نومبر ۱۹۴۶	ف-ج	راشد الخیری	دھنک
۴۵	فروری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	اعجاز، آنند موہن	دھنک
۴۲	مئی ۱۹۸۰	ادارہ	عزیز اندوری	دھنک
۴۷	نومبر ۱۹۸۴	راہی، رام پرکاش	نوبہار صابر	دھنک رنگ
۴۷-۴۶	جون ۱۹۸۵	قمر رئیس	نسیم نکمت	دھواں دھواں
۴۴	نومبر ۱۹۸۰	صدیقی، افتخار بیگم	مٹریا، چٹی لال	دھواپ چھاؤں
۴۶	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	وقار والقی	دھوپ سایہ اور میں (غزلوں)
۴۷-۴۶	جون ۱۹۷۹	منظور ہاشمی	اسعد بدانی	دھوپ کی سرحد
۴۹	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	منور لکھنوی	دھمید
۶۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	دگل، کرتار سنگھ	دیا بچہ گیا
۴۶	اگست ۱۹۸۵	لاہوتی، سری نیواس	دگل، کرتار سنگھ	دیا بچہ گیا (ڈراما)
۴۴-۴۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	احمد عباس، خواجہ	دیا جلے ساری رات
۴۵	جولائی ۱۹۸۳	مخمر سعیدی	شفادہ دہلوی، پریم لال	دیدار (سوا شعرا بافتور اور سو غزلیات)

۴۶	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	کوثر چاند پوری	دیدہ بینا
۴۶	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	فاروقی، نثار احمد	دیدہ و دریافت
۴۳	اگست ۱۹۷۱	خال، رضوان احمد	وحید النساء	دیدہ نم
۵۹	۱۵ نومبر ۱۹۶۶	ف-ح	اشرف، آغا محمد	دیس سے باہر
۴۶	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	خال، عبد البصیر نرخن ازگرے	دیمک کی کہانی دینار (مختصر نظیں)
۴۶-۴۵	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	قادر، بدیع الزماں	دین حق
۴۵	جنوری ۱۹۶۲	شہباز حسین	علی، سید نواب	دین الہی کے عناصر اربعہ
۵۶	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	طالب صفوی	دیوان اثر
۴۳-۴۲	فروری ۱۹۸۰	عزیز اندوری	کامل قریشی، ڈاکٹر (مر)	دیوان بقا ابر آبادی
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	بقا، محمد بقار اللہ	دیوان جوہر
۴۵	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	جوہر، مولانا محمد علی	دیوان حافظ مترجم
۴۵	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	سجاد حسین، مولانا قاضی (مر)	دیوان حافظ مترجم
۴۶	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، مہدی عباس	سجاد حسین، مولانا قاضی (مر)	دیوان حسرت عظیم آبادی
۴۵	جون ۱۹۸۱	رتن، ہنس راج	اسما سعیدی، ڈاکٹر	دیوان درد
۴۵-۴۴	دسمبر ۱۹۷۱	علوی، تنویر احمد	خال، رشید حسن	دیوان شاکر ناجی
۴۳	نومبر ۱۹۶۸	مالک رام	فضل حق	دیوان صفی
۴۴	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ممتاز حسین جون پوری	دیوان عشق
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	صدیقی، اکبر الدین (مر)	دیوان غالب مع شرح
۵۴	جنوری ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	جوش ملیانی	دیوان غالب
۴۷-۴۶	جون ۱۹۵۹	عرش ملیانی	سردار جعفری (مر)	دیوان غالب
۴۱	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	عرشی، امتیاز علی	دیوان غالب
۵۹-۵۸	نومبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	مالک رام (مر)	دیوان غالب مع شرح
۵۹-۵۸	مئی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	جوش ملیانی	دیوان قاتر
۴۶	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	فضل امام، ڈاکٹر خواجہ (مر)	دیوان لطف (تحقیق)
۴۵	جولائی ۱۹۶۵	انجم عثمانی	بیگ، مرزا اکبر علی	دیوان میر
۴۳	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	سردار جعفری (مر)	دیوان ناشاد
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ناشاد	دیوان ناطق
۴۳-۴۲	اکتوبر ۱۹۷۷	جنیابڑے، غلام الدین	عبد الحلیم	دیواناگری
۶۶	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	واتسین (مر)	دیہات رس
۲۱	فروری ۱۹۸۰	کمالی، اظہر احمد	مشر عباسی	

۵۲	مئی ۱۹۵۶	عرش ملیانی	موہن، مہنتہ امر ناتھ	دیہاتی دنیا
۴۸-۴۷	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	ادارہ ہمدرد	دیہاتی معالج

ڈ، ڈ

۴۳	جولائی ۱۹۶۱	عرش ملیانی	قاصر، برہم ناتھ دت	ڈال ڈال پات پات
۸۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	چوڑہ، ہیرالال	ڈاکٹر اقبال اور ان کی شاعری
۵۳	جنوری ۱۹۵۳	آزاد، گلن ناتھ	شکید اختر	ڈائن اور دوسرے افسانے
۵۶	۱۵ فروری ۱۹۴۷	و۔ع	صدیقی، رشید حسن	ذکر صاحب
۴۵	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کشور	سعیدہ خورشید عالم	ذکر صاحب کی کہانی
۴۳-۴۲	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	عبدالرزاق بلخ آبادی	ذکر آزاد
۴۴	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	تعلیم الاسلام کالج ربوہ پاکستان	ذکر اردو
۵۵	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	سجاد ظہیر	ذکر حافظ
۴۴	مئی ۱۹۸۳	رام لال ناہوی	یوسف ناظم	ذکر خیر
۴۶	جون ۱۹۸۶	ارشاد، اعجاز علی	خال، میر سراج الدین علی	ذکر سالک
۵۶	مئی ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مالک رام	ذکر غالب
۴۸	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	مالک رام	ذکر غالب
۴۵	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مالک رام	ذکر غالب
۴۴	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	گاندھی، اندرجیت	ذکر نانک
۵۵	۱۵ جون ۱۹۴۵	و۔ع	رعنا و صبا اکبر آبادی	ذکر و فسر
۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	علوی، تنویر احمد	ذوق
۴۴	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	احتشام حسین	ذوق ادب و شعور
۴۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	عنوان چشتی	ذوق جمال
۴۲	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	تاباں، غلام ربانی	ذوق سفر

ر

۴۳	اگست ۱۹۷۸	خال، رضوان احمد	قدیر زماں	رات کا سفر
۴۷-۴۶	اپریل ۱۹۸۲	شارب ردو لوی	فضل امام	راجستھانی زبان و ادب

۶۰	یکم مئی ۱۹۴۶	خاں، راجہ ہدی علی	راجہ ماری چمپا
۵۱	اکتوبر ۱۹۵۲	شادا گمراوی	راز حیات
۵۶	جون ۱۹۵۱	حمید عظیم آبادی	راسخ
۵۷	دسمبر ۱۹۵۱	کوثر چاند پوری	راگہ اور کلیاں
۴۷	ستمبر ۱۹۸۲	راؤ، ایس نارائن (متر)	رامین (جدید دنیا کے لیے)
۳۷-۳۵	جولائی ۱۹۷۰	مہتاب پسروری	زام محمد ڈیسوزا
۴۵	اپریل ۱۹۶۱	تشکیل الرحمان	علی رضا
۵۹	یکم دسمبر ۱۹۴۶	عرش ملیانی	راہ کا کاتھا (افسانے)
۵۴	جنوری ۱۹۵۱	ف-ح	بھٹا چاریہ، شانتی رجن
۵۸	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	عرش ملیانی	عبد الرزاق، سید
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	و-ع	محروم، تلوک چند
۴۸	اپریل ۱۹۸۶	عرش ملیانی	محروم، تلوک چند
۵۶	جون ۱۹۵۲	عثمانی، شمس الحق	مشتاق مومن
۴۷	دسمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	سعادت امجد
۵۶	یکم اگست ۱۹۴۵	و-ع	جامی، خورشید احمد
۴۳	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ام-شفیق بریلوی (م)
۶۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	جگر بریلوی
۵۷	ستمبر ۱۹۴۶	و-ع	سہیل، اے-جی-کے (م)
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	قدسی، اعجاز الحق
۳۸	جنوری ۱۹۷۹	منظر حنفی	خاں، اکبر علی
۳۹	مارچ ۱۹۷۸	م-ع-ح	محسن زیدی
۶۰-۵۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	و-ع	منظر امام
۵۴	فروری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	نسیم امر وہوی
۴۶	مارچ ۱۹۸۶	شاہد رحیم	رعنا، برج لال
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	کنول، جنگ راج
۶۰-۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	قریشی، فصل حق	صدیقہ بیگم سیوہاری
۴۷	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ایم-اسلم
۴۵-۴۴	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	ظفر حمیدی
۴۵-۴۴	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	صفدر حسین، سید
۴۶	اپریل ۱۹۷۰	قمر بیس	خورشید الاسلام
۲۷	مئی ۱۹۸۰	ادارہ	شاہین غازی پوری
			رسالہ ترقی بنگلور
			رسول پاک کی صاحبزادیاں
			رسوم دہلی
			رشتہ کلام
			رشتہ گوئی سفر کا
			غنوان جنت سے کشمکش
			رعنائیاں
			قص آواز (شعری)
			قص بسمل
			قص بہار
			قص خیال
			قص طاؤس
			ک جاں
			ک ساز
			کنگ، کانپور فیروز نمبر

۵۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ف-ح	میر ولی الدین، ڈاکٹر	رموز اقبال
۵۶	یکم جولائی ۱۹۴۵	و-ع	تبستم نظامی (مر)	رمزی ترمذی کے سوا سوشل
۴۴	نومبر ۱۹۸۶		محبوب راہی	رنگارنگ
۸۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹		مرکز ادب مدراس	رنگ برنگ
۴۶	دسمبر ۱۹۸۵	اس-اے-رحمان	شہباز حسین، و کرم، نند کشور (مرتبیں)	رنگ برنگ پھول
۴۴	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	راحل، قاضی غلام کبریا	رنگ بہار
۳۷	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	شمس قدر	رنگ بہاراں
۴۵-۴۴	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	حمیدہ سلطان	رنگ محل (ناول)
۵۸-۵۷	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ادیب سہارن پوری	رنگ و آہنگ
۴۷-۴۶	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	خرد غوث پوری	رنگ و بو
۵۷	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	بشیر بدر	رضا امر و ہوی	رنگ و روشنی
۵۹	یکم نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	قدوائی، جلیل احمد	رنگ و لوز
۴۸	دسمبر ۱۹۷۵	و کرم، نند کشور	سرشار، امر ناتھ	رواں دواں
۴۱	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ڈاکٹر عبادت بریلوی	روایت کی اہمیت
۵۹	۱۵ اگست ۱۹۴۷	و-ع	فراق گورکھپوری	روپ
۶۰-۵۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ف-ح	اعظم کریوی	روپ سنگار
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲		عرش ملیانی	روح ادب
۴۴	مارچ ۱۹۷۳		واجد سحری (مر)	روح افکار
۵۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	ظریف دہلوی	روح تبستم
۵۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	اختر قریشی	روح حیات
۶۰-۵۹	یکم مئی ۱۹۴۶	ف-ح	اثر صہبائی عبد السمیع	روح صہبائی
۴۴	جون ۱۹۶۱		عبدالماجد، سید	روحانی دنیا
۶۰	یکم دسمبر ۱۹۴۶	ف-ح	مرفعی خاں بہادر، کرنل محمد	روزگار شادی نمبر
۵۶	دسمبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	قتیل شفقانی	روزن
۵۸	یکم نومبر ۱۹۴۵	ف-ح	مسلم ضیائی	روسی ظرافت
۴۴	جولائی ۱۹۷۰	تشکیل الرحمان	ل-احمد اکبر آبادی	روسی فکر اور مفکر
۴۸	دسمبر ۱۹۸۵	اس-اے-رحمان	صابرہ حبیب	روسی کہانیاں
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۸۰	عثمانی، شمس الحق	صادق نقوی	روشن نگریں
۴۷-۴۶	فروری ۱۹۸۶	راز، راج نرائن	سجاد ظہیر، سید	روشنائی

۴۶	فروری ۱۹۷۹	انجم عثمانی	احمد یوسف	روشنائی کی کشتیاں
۵۷-۵۷	مارچ ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	تیغ الہ آبادی	روشنی
۴۷	مارچ ۱۹۸۱	کنور حسین	اشک، بمل کرشن	روشنی پھر روشنی ہے
۴۶	نومبر ۱۹۸۶	ہتتاب پسروری، ستتیر پرکاش	الوزمینائی	روشنی کے پھول
۴۸	اپریل ۱۹۷۹	خال، رشید حسن	محفوظ الحسن، مولانا	روضۃ الحالمین
۵۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	ف-ح	قیسی رام پوری	رونق
۴۲	جنوری ۱۹۸۶	ابن کنول	جمیلہ ہاشمی	روہی
۴۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	و-ع		رہنمائے تعلیم لاہور
۵۵	یکم جولائی ۱۹۴۶	ف-ح	میر ولی الدین	رہنمائے قرآن
۶۰	اکتوبر ۱۹۴۸	عرش ملیانی	جگت سنگھ، ماسٹر	رہنمائے تعلیم گاندھی نگر
۵۹	مئی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	جگت سنگھ، ماسٹر (مد)	رہنمائے تعلیم انسائیت نگر
۵۳	مارچ ۱۹۵۱	عرش ملیانی	جگت سنگھ (مد)	رہنمائے تعلیم معلومانی نگر
۵۷	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی		رہنمائے تعلیم
۴۸	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین		رہنمائے تعلیم
۴۲	جولائی ۱۹۶۱	عرش ملیانی	عزیز الرحمان جامی، مولانا	ماسٹر جگت سنگھ نگر
۴۵	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین		رئیس الاحرار (مولانا)
۴۶	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	حبیب اللغات بیگم، ڈاکٹر	حبیب الرحمان لدھیانوی
۴۷-۴۶	فروری ۱۹۶۸	حسن، محمد	ذاکر حسین (متر)	ادرجنگ آزادی
۴۵	اگست ۱۹۸۶	شمس، احمد حسین	حمید سہروردی	ریاست میسور میں اردو
۴۶-۴۵	فروری ۱۹۸۲	ستیش بتر	ہرچرن چاولہ	ریاست میسور میں اردو
۴۸	اپریل ۱۹۸۶	عثمانی، شمس الحق	ساجد رشید	کی نشوونما
۴۵	مارچ ۱۹۸۱	ممتاز بانو	ظفر حمیدی	ریاست یا تحقیق عدل
۴۷	جون ۱۹۷۹	ارمان نجفی	شاہد، مشتاق علی	ریت ریت لفظ رافسا
۴۴	جولائی ۱۹۸۶	ہاشمی، قمر اعظم	قادری، سید احمد	ریت سمندر اور جھاگ
				ریت گھڑی
				ریزہ ریزہ (شعری مجموعہ)
				ریزہ ریزہ اکائیاں
				ریزہ ریزہ خواب

۶۰	اکتوبر ۱۹۴۸	عرش ملیانی	پریم چند، منشی	زادراہ
۴۵-۴۴	فروری ۱۹۸۵	سہیل بخاری	بیگ، مرزا خلیل	زبان، اسلوب اور اسلوبیات
۵۵	دسمبر ۱۹۵۶	مالک رام	سروری، عبدالقادر	زبان اور علم زبان
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۷۷	انصاری، نوز الحسن	خال، رشید حسن	زبان اور قواعد
۴۵	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ظ۔ انصاری	زبان و بیان
۴۴	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی	اختر مایگانوی	زبور عرفان
۴۶	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	منظر امام	زخم تمنا
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۷۴	راز، راج نرائن	نیر، صلاح الدین	زخموں کے گلاب (شاعری)
۴۳-۴۲	اپریل ۱۹۸۰	شریف پوری	صابر، نوز بہار	زرد پتے
۴۶	فروری ۱۹۶۴	شہباز حسین	خلیل جبران	زرد پتے
۵۰۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ف۔ ح	ابراہیم جلیس	زرد چہرے
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	خالد، عبدالعزیز	زرد داغ دل
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	منظر، عبدالمعز	زرد بنک کاری اور مالیات
۴۷-۴۶	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	خال، عظمت عبدالقیوم	زر گل
۵۳-۵۲	مارچ ۱۹۵۱	عرش ملیانی	عدم، عبدالمجید	زلف پریشاں
۶۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ظ۔ انصاری (متر)	زلفوں کے سائے میں
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	فاروقی، رشید کوثر	زمزمہ
۴۴	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	صفدر آہ	زمزمہ
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	حسن عظیم آبادی	زمزمستان
۵۸-۵۶	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	فیض احمد فیض	زندیاں نامہ
۴۶	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ش۔ اختر	زندیاں کی ایک رات
۴۷	جولائی ۱۹۷۰	تشکیل الرحمان	نازش پرتاب گڈھی	زندگی سے زندگی کی طرف
۴۷	ستمبر ۱۹۷۸	شہریار پرواز	نازش پرتاب گڈھی	زندگی سے زندگی کی طرف
۴۶	مئی ۱۹۷۸	سلیم شیرازی	مظہر ہوشیار پوری	زندگی سے موت تک

۵۴	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ تشکیل الرحمان	ہلال احمد (متر) ل احمد اکبر آبادی	زندگی کے سائے زندگی کے کھیل اور دن رات (افسانے)
۴۵	جولائی ۱۹۸۴	شارب ردولوی	عروج زیدی	زندہ کتبے
۴۴-۴۶	اکتوبر ۱۹۷۱	نیاز احمد	زاہدہ زیدی	زہر حیات
۴۶	اگست ۱۹۸۲	مراد کرہانی	راہی، ایم کوٹھیادی	زیتون کے پیڑ
۴۵	ستمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	شاہد کلیم	زیر بار (شعری مجموعہ)
۴۷	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	صفیہ اختر	زیر لب
۱۵۰	یکم جون ۱۹۴۵	د-ع	اشہر لکھنوی، سید آغا	زینت کربلا

س

۴۷	اپریل ۱۹۸۳	ناجھوی، رام لعل	خاور، بدیع الزماں	سات سمندر
۵۲	مارچ ۱۹۵۱	عرش ملیانی	فکر تونسوی	ساتواں شاستر
۵۷	نومبر ۱۹۵۲	ج-ن-۱	عزیز ہاشمی اور اسد حسین (ادارت)	روزنامہ ساتھی پیڑ (سالنامہ)
۴۷	دسمبر ۱۹۸۱	اعجاز	محمود سعیدی (مر)	ساحر لہیا لوی ایک مطالعہ
۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۹	عرش ملیانی	جعفر پرویز	ساحل (ماہنامہ) بھاول
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	احتشام حسین	ساحل اور سمندر
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۸۶	قادری، سید احمد	گدی، غیاث احمد	سارادن دھوپ
۶۰	یکم مئی ۱۹۴۶	ف-ج		ساز (سالنامہ)
۴۷	مئی ۱۹۶۸	شوق، سمت پرکاش	فرقت، پریم شنکر	ساز حیات
۴۶	جون ۱۹۸۱	حسینی، مہدی عباس	اعظم، سید اعظم حسین	ساز خاموش
۴۸	ستمبر ۱۹۷۶	شہباز حسین	کرشن مراری	ساز رگ جاں
۴۷	مئی ۱۹۷۷	سلیم احمد، شیخ	احمد، حسن الدین (مر)	ساز مغرب
۴۴	اکتوبر ۱۹۷۷	سلیم احمد، شیخ	احمد، حسن الدین	ساز مغرب حصہ دوم
۴۵	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	بسمل کیپور تھلوی	ساز نغمہ
۴۴	یکم مئی ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ	مجاز، اسرار الحق	ساز نو
۴۶	اگست ۱۹۷۶	دکرم، نند کشور	حلقہ تشنگان ادب	ساز ولوا
۵۶	۱۵ فروری ۱۹۴۷	د-ع	صالحہ عابد حسین	ساز ہستی

۴۸	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ساغر نو (پینہ)
۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	و-ع	اختر اورینوی نمبر
۵۵	۱۵ جون ۱۹۴۵	و-ع	ساقی رسالنامہ (۴۵)
۵۵	۱۵ اگست ۱۹۴۵	و-ع	ساقی (ظفر و ظرافت نمبر)
۵۷	۱۵ فروری ۱۹۴۶	ف-ح	ساقی (افسانہ نمبر)
۶۰	یکم مئی ۱۹۴۶	ف-ح	ساقی سالنامہ دہلی
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۷	ف-ح	ساقی (ظفر و ظرافت نمبر)
۴۴	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	ساقی رسالنامہ
۵۲	مئی ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ساقی جوبلی نمبر
۵۷	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ساقی (سالنامہ)
۶۰	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	ساقی نامہ
۴۵	مئی ۱۹۶۰	شہباز حسین	ساقی افسانہ نمبر
۸۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ساقی خاص نمبر
۴۱	نومبر ۱۹۸۵	شہباز حسین	ساقی میر نمبر
۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ساغر
۵۷	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ساغر سنگیت موسومہ
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	بحر ترنم
۴۸	دسمبر ۱۹۷۵	وگرم، نند کتھور	سالار جنگ میوزم
۴۰	مئی ۱۹۸۰	عثمانی، شمس الحق	سالونی
۵۸	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	سائنس کی دنیا
۴۱	اکتوبر ۱۹۷۷	ادارہ	سایہ سایہ دھوپ
۴۳	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	سب رس حیدرآباد
۵۸	۱۵ مئی ۱۹۴۶	ف-ح	سب سے چھوٹا نم
۴۶	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، جہدی عباس	سید گل
۴۷	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	سید گلچیں
۵۹	یکم فروری ۱۹۴۶	ف-ح	سبزہ بیگانہ
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف-ح	سبیل
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ستارے
۴۴	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	ستارے اور ستارے
			ستم ظریفیاں

۱۲۳	یکم جون ۱۹۳۶	ف - ح	پریم پجاری	سچی کہانیاں
۲۸	اپریل ۱۹۷۷	و کرم، نند کشور	ہمراہ بارہ مولوی	سچے الفاظ
۴۵	دسمبر ۱۹۸۲	رزاق ارشد	ساحر ہوشیار پوری	سحر حرف
۳۴	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ساحر ہوشیار پوری	سحر غزل
۴۵	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	ساحر ہوشیار پوری	سحر نغمہ
۴۴-۴۳	نومبر ۱۹۸۵	منظفر حنفی	عشرت قادری	سحر نما
۴۳	ستمبر ۱۹۸۰	بازل عباسی	ستیم پرکاش (متر)	سحر و ف نے کہا
۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	جدی	سخن تبصرہ
۴۴-۴۳	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	اختر بستوی	سخن جوہر گفتنی
۴۶	مئی ۱۹۶۸	حسن، محمد	احمد، کلیم الدین	سخن ہائے گفتنی
۱۶۹	یکم جون ۱۹۳۷	و - ع	سیما بکبر آبادی	سدرۃ المنتہی
۴۵	فروری ۱۹۶۱	شاہد ماہلی		سرابوں کے سفیر
				راجستھان کے جدید شہر
				کاشعری انتخاب
				سر پائے رسول
۵۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	و - ع	قدسی، اعجاز الحق	سراج الدولہ
۴۵	جولائی ۱۹۶۱	منظرف شاہ	گیتا، سچین سین	سراشک
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	زخمی حصاری	سرچشمہ
۴۷	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	چندن بھارتی	سرخ آئینل
۵۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	پرکاش پنڈٹ (مر)	سرخ افسانے
۵۶	یکم فروری ۱۹۳۶	ف - ح	آزاد، اسرار احمد	سرخ ستارے
۶۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ادیب، خواجہ مبارک الدین	سرخ سویرا
۵۴	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	و - ع	مخدوم محی الدین	سر سید احمد خاں -
۵۰-۴۹	ستمبر ۱۹۷۹	قدوائی، محمد ہاشم	صدیقی، عتیق احمد	ایک سیاسی مطالعہ
				سر سید احمد خاں
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	عبدالحق	سرشار - ایک مطالعہ
۴۵	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	اشک، پریم پال (مر)	سرشار - بٹن نرائن در
۴۷	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	اشک، پریم پال	کی نظریں
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	اسد لکھنوی	سرفراز محرم نمبر (اجبار)
۵۰	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی		سرفراز محرم نمبر لکھنؤ
۴۹	دسمبر ۱۹۵۵	مالک رام		سرفراز محرم نمبر لکھنؤ

۵۸	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	سرفراز محرم نمبر
۴۸	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	سرفراز لکھنؤ رجب نمبر
۴۸	جنوری ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سرقہ اور توارد
۴۳	جولائی ۱۹۸۵	انجم عثمانی	سرگزشت آصف
۵۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	د-ع	سرگزشت
۴۶	جنوری ۱۹۷۱	زاہدہ زیدی	سروچراغاں
۴۷	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سروچراغاں
۵۷-۵۶	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	سرود نو
۴۲-۴۱	اپریل ۱۹۸۰	بازل عباسی	سرود رفتہ
۴۸	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سروچراغت
۵۶-۵۵	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	سروش ہستی
۴۵	جون ۱۹۷۰	انور، منوہر سہائے	سرور سردی
۴۷	دسمبر ۱۹۶۸	شمیم حنفی	سرور سردی
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	سرلیے بول
۴۴-۴۳	جولائی ۱۹۸۵	انجم عثمانی	سطح آئینہ (شاعری)
۴۵-۴۴	اکتوبر ۱۹۸۳	جلیس عابدی	سطور فوری ۱۹۸۳
۵۲-۵۱	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	سعیدہ کے خطوط
۴۷	دسمبر ۱۹۶۶	شہباز حسین	سفرستان
۴۷-۴۶	جون ۱۹۷۰	کرامت، کرامت علی	سفرمدام سفر
۴۵	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	سفرنامہ
۴۵	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خانم	سفینہ
۴۶-۴۵	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی	سفینہ النجات
۴۳	ستمبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	سفینہ خوش گوار
۴۸-۴۷	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سفینہ چاہیے
۴۳-۴۲	دسمبر ۱۹۷۴	قمر رئیس	سفینہ زرنگل
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	سفینہ وساعل
۵۶	مئی ۱۹۵۱	عرش ملیانی	سفینہ وساعل
۵۷	ستمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	سفینہ
۶۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	سکندر علی وجد (انتخاب کلام) وجد، سکندر علی

۵۴	فروری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مائل ملیج آبادی	اسکھ
۴۷-۴۷	جولائی ۱۹۷۱	سحر، ابوالفیض	سیدہ جعفر	سکھ انجن (قبل ۱۹۳۵ء)
۳۳	یکم مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	انشاء، انشاء اللہ خاں	سلک گوہر
۴۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	صالحہ عابد حسین	سلک گہر
۴۵	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	عارفی، فخر الدین	سلگتے خیموں کا شہر
۴۴	اکتوبر ۱۹۸۰	شکیب نیازی	صادق	سلسلہ
۴۸	جولائی ۱۹۷۹	انجم عثمانی	قال، احسان اللہ	سماج پرسیانس کے اثرات
۵۶	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	ندوی، مولانا محمد رفیع حسنی	سماج کی تعلیم و تربیت
۷۲	یکم مئی ۱۹۳۷	و - ع	عبدالواحد (مو)	سمجھ بوجھ
۳۹	مارچ ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	عبد الغفور، خواجہ	سمن زار
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	فیضی، سلطانہ آصف	سمندر کے کنارے
۴۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	فیضی، سلطانہ آصف	سمندر کے نیچے
۴۶	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	منظر شاہ	ایسن / فضل الرحمان	سمندری لیٹرے
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ٹیگور، رابندر ناتھ	سنجگ
۸۱-۸۰	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	عمیق حنفی	سنگ پیرہن
۵۰	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	یعقوب عثمانی	سنگ میل
۴۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	عمیق حنفی	سندباد
۴۶	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	اشک، اپندر ناتھ	سنگیت اردو
۴۶	جنوری ۱۹۷۳	محمود سعیدی	حیرت کوکئی	سنگریزے
۴۷	اکتوبر ۱۹۷۰	سیفی پریمی	امر، رنبیر سنگھ	سہرے پینے
۴۶	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	شری رام کرشن مشن نئی دہلی	سوامی دوویکانند
۴۸	دسمبر ۱۹۷۶	وگرم، نند کستور	نشر خانقاہی (ایڈیٹر)	سو برس، ماہنامہ
۴۴	نومبر ۱۹۸۲	شارب ردولوی	حسن عابدی	سوچ نگر
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۶	بشیر بدر	طلعت عرفانی	سورج خیال
۴۴	ستمبر ۱۹۶۸	عظمیٰ، خلیل الرحمان	شباب جعفری	سورج کا شہر
۸۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	حفیظ جالندھری	سوز و ساز
۴۴	دسمبر ۱۹۷۷	رہبہ خاتم	سردار جوہر، انجم سہارنپوری	سوغات
۵۸	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	گوپال متل (متر)	سوویت نظام کی چھ کنجیاں
۵۷	یکم فروری ۱۹۳۷	و - ع	کلام حیدری (مر)	سویا لاہور
۵۲	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	شہباز حسین	سہیل گیا جمیل منٹری نبر

۵۳	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مرزا، آغا حیدر	سہیل
۶۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	رحمت علی	سیاسی ادارات
۴۸	جون ۱۹۶۸	ادارہ	نیشنل اکادمی	سیاسی اصطلاحوں کی فرہنگ
۵۶	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	آزاد، اسرار احمد (مر)	سیاسی معلومات
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	آزاد، اسرار احمد	سیاسی معلومات
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۷	و-ع	ہاشمی، لوزا الحسن (متر)	سیاسی نظریے
۳۶	جون ۱۹۷۱	حسن عسکری	آمنہ ابوالحسن	سیاہ، سرخ، سفید
۴۵-۴۶	ستمبر ۱۹۷۰	راز، راج نرائن	محمود سعیدی	سیاہ بر سفید
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	نسیم درانی (مر)	سید کراچی (سہ ماہی)
۴۵	نومبر ۱۹۸۶	ہتاب سپروری، استیپر کاش	شیفتہ، عبدالکریم	سی پاره دل
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۷	و-ع	طالب آبادی	سیتا رام
۴۷	نومبر ۱۹۸۰	حسین، سید محمد	بیگ، مرزا سنگین	سیر المنازن
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	نعیم احمد، ڈاکٹر (متر)	سیر افلاک
۵۶	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	ف-ح	حکیم احمد	سیر کشمیر
۴۷-۴۸	اپریل ۱۹۷۳	قمر احسن	عبدالمجید	سیلاب اور قطرے
۴۷	مارچ ۱۹۶۳	منظر شاہ	تیج بہادر	سینک سماچار ری پبلک ڈے نمبر

ش

۵۵	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	لطیف الرحمان	شاخ سے وحشت تک
۳۹ اور ۴۰	مارچ ۱۹۶۸	ہریش ماہتر	ہوش، پون کمار اور مودود صدیقی (مر)	شاد اور اس کی شاعری
۴۶	جولائی ۱۹۷۲	تاجور سامری	آزاد کتاب گھر دہلی	شاد عظیم آبادی کی مثنویاں
۹۳	صحافت نمبر نومبر ۱۹۸۳	شارب ردولوی	ارشاد، تقی احمد	شاد کا عہد اور فن
۳۷	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	محمد مسلم (مر)	شاد کی کہانی شاد کی زبانی
۴۸-۴۹	اگست ۱۹۸۳	خاں، کاظم علی	فضل امام، ڈاکٹر	شاعر آخر الزماں جوش ملیح آبادی
۴۳	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	اجمل اجمل (مر)	شاعر آتش نوا
۵۷	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ف-ح	اعجاز صدیقی (مد)	شاعر اگرہ افسانہ نمبر

۵۴	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	اعجاز صدیقی (مد)	شاعر مشاعرہ نمبر
۳۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	ب-س		شاعر (اگرہ) خاص نمبر
۶۲	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	اعجاز صدیقی (مد)	شاعر بمبئی سالنامہ
۵۰-۴۹	جنوری ۱۹۵۴	عرش ملیانی	اعجاز صدیقی	شاعر خاص نمبر ۱۹۵۳
۴۸	جون ۱۹۶۳	شہباز حسین		شاعر
۴۸	جنوری ۱۹۶۴	عرش ملیانی		شاعر کا خاص نمبر ۱۹۶۳
۴۷	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی		شاعر سالنامہ ۱۹۶۵
۴۷	دسمبر ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	اعجاز صدیقی (مد)	شاعر (ناولٹ نمبر)
۴۷	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، ہدی عباس	اعجاز صدیقی (مد)	شاعر بمبئی
۴۶	دسمبر ۱۹۸۱	کنور حسین	صدیقی، افتخار امام	قومی یک جہتی نمبر
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۸۴	شارب اردولوی	افتخار امام (مد)	شاعر خاص نمبر، ایک
۴۸	مئی ۱۹۷۹	راہی، رام پرکاش	دقار خلیل	شمارہ ۱۹۸۰ء کے نام
۴۳	اکتوبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	عامی، مولانا جلال الدین	شاعر، نثری نظم اور
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	دل اور نگار	آزاد نظم نمبر
۴۷-۴۶	فروری ۱۹۸۴	مسعود منور	خال، وارث احمد	شاعری
۱۵۰	یکم جون ۱۹۴۵	د-ع	ایم اسلم	شاعری کے کوششے
۴۵	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	سلام سندیلوی	شامت اعمال
۵۶	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ہاجر دلوی، منشی محمود شاہ	شام کب ڈھلے گی
۴۷-۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شفیق جوینیوری	شام و سحر
۱۶۹	یکم جون ۱۹۴۷	د-ع	عشرت رحمانی	شام و شفق
۴۳	مارچ ۱۹۸۱	شہباز حسین	رفعت سرور	شان مغل
۴۹	دسمبر ۱۹۵۵	مالک رام	فکر تونسوی (مد)	شانہ
۵۶	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	کود، پر بھ جوت	شاہ جہاں
۴۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	ب-س	ساغر لدھانوی، اشک، رام پرکاش (ادارہ)	شاہ جہاں کا خواب
۵۸	یکم ستمبر ۱۹۴۶	ر-ن-شس		(راوپیرا)
۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	د-ع		شاہ راہ (طنز و مزاح نمبر)
				شاہ راہ
				شاہراہ دہلی
				شاہکار (بہار نمبر)
				شاہکار سالنامہ ۴۵

۴۶	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	شاہکار ۱۸۵۷ کا بہترین ادب خاص نمبر
۴۴	مئی ۱۹۸۳	احمد قادری	شاہنامہ ہند
۴۷	فروری ۱۹۸۳	عابد کربانی	شاہین (مجلد)
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	شاید کہ بہار آئی
۴۸	اکتوبر ۱۹۷۹	راہی، رام پرکاش	شب آشنا
۵۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف۔ ج	شب تاب
۴۷-۴۶	مئی ۱۹۸۳	انجم عثمانی	شب چراغ
۵۷	۱۵ مئی ۱۹۳۶	ف۔ ج	شباب و انقلاب
۶۰	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	شبستان مجاز نمبر
۶۳	۱۹۵۳	عرش ملیانی	شبلی کامرتہ اردو ادب میں
۳۷	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شبہم شبہم
۴۸	دسمبر ۱۹۸۵	اس۔ اے رحمان	شبہم کے موتی
۵۹-۵۸	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	شبہمستاں
۴۷	اپریل ۱۹۷۷	وکر کم، نند کشور	شبہمستاں
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۷	و۔ ع	شخصیت اور کردار
۴۷-۴۶	جنوری ۱۹۷۳	محمود سعیدی	شخصیتیں
۴۶	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	شرار جستجو
۴۸-۴۷	فروری ۱۹۶۸	حسینی، مہدی عباس	شرار سنگ
۴۲-۴۱	مارچ ۱۹۸۵	بلراج کومل	شرار نغمہ
۶۰-۵۹	یکم اگست ۱۹۳۷	ف۔ ج	شرح میر درد
۴۸	جنوری ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شردھا بجلی
۴۵	جولائی ۱۹۸۲	شارب ردولوی	شعاع جاوید
۴۴	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شعرا روزہ ایران
۴۸	اپریل ۱۹۷۷	وکر کم، نند کشور	شعرا و شاعر
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	شعرا یمن
۴۷	مارچ ۱۹۷۶	ادارہ	شعرا غیر شعرا و نثر
۴۴	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شعرا و ادب
۴۴	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	شعرا و حکمت
۵۲	نومبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	شعرا و سخن

۴۵	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی	گولیا، ایودھیا پرشاد	شعرو سخن ہندی
۴۷	دسمبر ۱۹۵۴	عرش ملیانی	گولیا، ایودھیا پرشاد	شعرو سخن
۳۴	یکم مارچ ۱۹۴۹	ب-س	شکرتیا، راحل	شعرو شاعری
۵۵	جنوری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	یعقوب عثمانی	شعرو نغمہ
۶۵	شعرو شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نعمان تاثیر منظر صدیقی (مر)	شعروستان
۶۵	شعرو شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فکر تونسوی، شاد، زرتش کما ظفر ادیب (مرتبین)	شعری ادب ۱۹۵۱
۴۳	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	سراج لکھنوی	شعلہ آواز
۴۱	مارچ ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	شاہی، جوالا پرشاد	شعلہ آواز
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	جاوید و ششٹ	شعلہ تشنگی
۴۵	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	شعلہ، دوآر کا داس	شعلہ زار
۴۷	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	کوثر چاند پوری	شعلہ سنگ
۴۸	ستمبر ۱۹۵۴	عرش ملیانی	رضوی، اجنبی حسین	شعلہ ندا
۴۵	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	محروم، تلوک چند	شعلہ لوزا
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	سجاد ملیح آبادی	شعلہ و شبنم
۶۶	شعرو شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	گوہر دہلوی (مر)	شعلہ و شبنم آغا شاعر نمبر
۵۹	نومبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی		شعور کراچی
۵۹	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی		شعور پہلا شمارہ
۵۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ف-ج	شفیق جوہوری	شفق
۴۵	فروری ۱۹۸۴	مسعود نیر	بانی	شفق سحر
۵۴	ستمبر ۱۹۵۱	شیدا، راجندر ناتھ	الیاس سیتا پوری	شکار
۵۶	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	تاباں، غلام ربانی (مر)	شکست زنداں
۵۵-۵۴	ستمبر ۱۹۵۱	شیدا، راجندر ناتھ	جمیل مظہری	شکست و فتح
۵۶	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	انصاری، حیات اللہ	شکستہ کنگورے
۵۴-۵۳	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ساعر نظامی	شکنتلا
۵۰	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	کالی داس / قدسی زیدی	شکنتلا
۴۵	مئی ۱۹۶۴	عرش ملیانی	حنور لکھنوی (مر)	شکنتلا
۵۹	مارچ ۱۹۵۸	عرش ملیانی	حکمت، علی اصغر	شکوہ تلیا یا انگلشتر گم شدہ
۴۷	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شکیل الرحمان	شکیل بدایونی کی رومانی
۴۵	اگست ۱۹۸۶	شرون کمار	نجم عثمانی	شاعری شمار نفس

۶۰-۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	ایم اسلم	شمسہ
۳۹	مارچ ۱۹۶۹	ادارہ	عابد مناروی	شمیم گل
۴۶	جون ۱۹۷۲	جعفر عباس	رمنا، کالی داس گپتا	شورش پنہاں
۴۸-۴۷	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیانی	حمید الدین، حاتم	شوینزی
۸۰	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	باقر مہدی	شہر آرزو
۴۲-۴۱	نومبر ۱۹۸۵	شارب ردو لوی	اقبال حیدری	شہر بے نوا
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۶۲	شہباز حسین	محسن زیدی	شہر دل
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	منظور احمد، ملک زادہ	شہر سخن
۹۵	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شارب ردو لوی	نہال رضوی	شہر غزل
۹۱-۹۰	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شارب ردو لوی	آغا سہیل	شہر ناپرساں
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	نظیر صدیقی	شہرت کی خاطر
۴۸	جون ۱۹۶۳	شہباز حسین	یوسف ٹینگ، محمد	شیرازہ سری نگر
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	یوسف ٹینگ (ایڈیٹر)	شیرازہ
۴۸	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی		شیرازہ جواہرعل نبرونبر
۴۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	محمد یوسف (مد)	شیرازہ ثقافت نمبر
۴۷	دسمبر ۱۹۷۵	وکریم، نند کشور	کرشن موہن	شیرازہ مرگاں
۴۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خال، اکبر علی	شیر کیا سوچتا ہوگا؟
۵۶	یکم جولائی ۱۹۴۵	ع - و	قیسی رام پوری (متر)	شیریں
۴۷	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مجتبیٰ حسین	شینہ و تیشہ
۵۹	یکم دسمبر ۱۹۴۶	ف - ح	اشعد ہلوی، حکیم حبیب احمد خاں	شیطان
۵۹	یکم دسمبر ۱۹۴۶	ف - ح	قیسی رام پوری	شیطان
۴۶	مارچ ۱۹۸۳	اسد حسین	خال، کاظم علی	شیر کا لچ میگزین (صبا نمبر)

۱۹۸۱-۸۲

ص، ض

۵۰	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	طفیل، محمد	صاحب جی
۴۴	مارچ ۱۹۸۵	نعمان شوق	تاج پیامی	صاعقہ طور
۴۷	دسمبر ۱۹۷۶	ک - س	نرمہت فاطمہ	صالحہ عابد حسین - بحیثیت ناول نگار
۴۸	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	انجن ترقی اردو ہند شاخ دہلی	صبح (سہ ماہی)

۴۵	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	عشرت کراچی پوری	صبح بنارس
۱۲۲	یکم جون ۱۹۴۶	ف - ح	اختر شیرانی	صبح بہار
۵۸	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	کلام حیدری، قاسم شبیر نقوی، وامق دیوردی (ادارت)	صبح نو آزادی نمبر
۴۷	جون ۱۹۶۵	عرش ملیانی	وفان ملک پوری	صبح نو، علی عباس حسینی نمبر
۴۷	دسمبر ۱۹۶۹	نریندر لوتھر	ل۔ احمد اکبر آبادی	صبح و شام
۴۸	دسمبر ۱۹۸۵	اس۔ اے رحمان	رتن سنگھ	صبح کی پری
۵۷	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	تہنیت صاحبہ	صبر و شکر
۴۷	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	کوثر، مہر چند	صبوحی
۴۶	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	صبا جانی	صحرا صحرا
۴۴	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	نصیر الدین، ڈاکٹر محمد	صحت کی کہانی ایک ڈاکٹر کی زبانی
۴۷	جون ۱۹۷۹	انجم عثمانی	شاکر جردی	صد البصر
۴۴	جون ۱۹۸۶	ارشاد، اعجاز علی	دوا گراہی	صد چاک
			فیاض گوالیاری،	صدرنگ
۴۴	جون ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	قمر الزماں (مرتبین)	صبر خامہ
۴۷	ستمبر ۱۹۷۳	صدیقی، افتخار بیگم	منظر حنفی	صنم تراش
۴۶	ستمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	نیر، صلاح الدین	صنم کدہ
۴۷-۴۶	اگست ۱۹۷۷	ظفر اوگانوی	عمر الفزاری	صوبہ شمالی و مغربی کے
۴۷-۴۶	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	علیق صدیقی، محمد	اخبارات و مطبوعات
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	نزل، تقدس مآب	صہبائے ناب
۴۶	۱۵ مئی ۱۹۴۵	و - ع	مجنوں گورکھ پوری	صید زبوں
۴۴	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	قمر ساحری	ضرب آتشیں
۴۷	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	شاد، کشن پرتاد	ضلع جلگت

ط، ظ

۵۲	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	والہ موسوی، سید	طالب و موہنی
۴۵	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فرید الدین	طب فریدی
۴۷	اگست ۱۹۸۶	مزینہ عثمانی	بیتاب علی پوری، رامانند	طب ہومیو پیتھی

۴۶	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	طیبہ ام الفضل، حکیم محمد عبدالرزاق	طب یونانی میں گھریلو ادویہ
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	ف-ح	بدر السلام، خواجہ	طیب مرغی خانہ
۴۶	اگست ۱۹۷۶	وکریم، نند کشور	نویدی، علیم صبا	طرح نو
۴۷	مئی ۱۹۷۰	اعظمی، عبداللطیف	فریدی، شاہ نصیر	طرزیاتی خاکے
۴۷	دسمبر ۱۹۸۱	اعجاز	خال، شفیق الدین (مد)	طرہ ذات نمبر
۵۹	یکم نومبر ۱۹۴۶	ف-ح	اختر حسین رائے پوری	طغیان
۸۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	رسوا، مرزا محمد ہادی	طلسم اسرار
۴۴	مئی ۱۹۶۴	عرش ملیانی	بیدی، کنور ہندرسنگھ	طلوع سحر
۴۳-۴۳	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	امجد نجی	طلوع سحر
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	واری	طنز و تبسم
۴۶	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	قیصر امراتوی	طوفان و ساحل
۱۲۲	یکم جون ۱۹۴۶	ف-ح	اختر شیرانی	طیور آوارہ
۵۶	۱۵ فروری ۱۹۴۷	و-ع	نیر، شفیق الدین	ظالم کسان
۴۳	ستمبر ۱۹۷۷	وکریم، نند کشور	رفت بلگرامی (متر)	ظہیر الدین محمد بابر

ع ع

۴۷	دسمبر ۱۹۶۶	شہباز حسین	عائق شاہ کو حیدر آبادی	عابد روڈ سے کمرشیل اسٹریٹ تک
۱۵۱	یکم جون ۱۹۴۵	و-ع	سیاب اکبر آبادی	عالم آشوب
۶۰	یکم فروری ۱۹۴۶	ف-ح	سید بشیر مندی	عالم برزخ
۵۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	ف-ح		عالم گیر افسانہ نمبر
۶۴	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف-ح		عالم گیر خاص نمبر
۶۰	یکم مارچ ۱۹۴۷	ف-ح		عالم گیر خاص نمبر
۴۷-۴۶	ستمبر ۱۹۷۰	سحر، ابوالفیض	عبدالحق، افضل العلماء ڈاکٹر محمد	عبدالحق کے خطوط
۴۳	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	چودھری، جے کرشن	عبدالحق کے نام
۴۳-۴۳	ستمبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	محمود اعق	عبدالرحیم خان خاناں عراق
۵۶-۵۵	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	ندوی، سید ضیاء الحسن	عربی ادب دیار غیر میں
۴۶	دسمبر ۱۹۵۳	جوش ملیانی	شبیخ، معظم جاہ	عرض و ثنا اور دستور شہادت

۴۷	مئی ۱۹۷۹	اختر الواسع	حسن، ڈاکٹر محمد	عرض ہنر
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ف - ح	داس، شیاماچرن	عرفان حافظ
۴۵	اپریل ۱۹۸۱	راہی رام پرکاش	چاند، چاند نرائن رینہ	عرفان سخن (شعری مجموعہ)
۴۷	ستمبر ۱۹۸۰	بازل عباسی	یوسف سرمست	عرفان نظر
۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	حامد کاشمیری	عروس تمنا
۴۳-۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	آرکھنوی، مرزا جعفر علی خاں	عروس فطرت
۴۰	جون ۱۹۵۴	عرش ملیانی	سلطانہ آصف فیضی	عروس نیل
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	زبیدہ خاتون	عروسہ
۴۷-۴۶	ستمبر ۱۹۸۶	فلک، جیرامداس	عنوان چشتی	عروضی اور فنی مسائل
۴۷-۴۸	جون ۱۹۸۳	جعفری، نیر علی	فاروقی، عماد الحسن	عشق اور بھگتی
۵۹	یکم اگست ۱۹۴۷	ف - ح	شفیع دہلوی، خواجہ محمد	عشق جہانگیر
۴۵	مارچ ۱۹۸۳	کنور حسین	پشکر ناتھ	عشق کا چاند اندھیرا
۵۵	ستمبر ۱۹۷۹	عادل صدیقی	قمر رئیس (مد)	عصری آغہی
۴۷	دسمبر ۱۹۸۰	عرفان، محمد		عصری آگہی (ماہنامہ)
				افسانہ نمبر
۴۷	ستمبر ۱۹۷۳	افتخار بیگم صدیقی	خضر برنی	عطر گل
۴۶-۴۵	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	برنی، ضیاء الدین احمد	عظمت رفتہ
۴۱	اپریل ۱۹۷۸	شہباز حسین	خورشیدی، محمد یوسف	عظیم آباد کا ایک یادگار مشاعرہ
۴۵-۴۴	اپریل ۱۹۸۱	تظہیر صدیقی	عثمان عارف نقشبندی	عقیدت کے پھول
۴۳-۴۲	نومبر ۱۹۸۰	منظہر امام	صدیقی، نثار احمد	عکس
۴۳	دسمبر ۱۹۸۵	خال، ایم حبیب	غوثی، محمد غوث	عکس آئینہ
۴۸	مئی ۱۹۸۲	ستیش برتا	کمال جعفری	عکس تمنا
۴۷	دسمبر ۱۹۸۶	اختر الواسع	ایوبی، ڈاکٹر اکمل	عکس جمیل
۵۶	دسمبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	ارشاد صدیقی ساگری	عکس خیال
۴۶	فروری ۱۹۸۳	مسعود منور	خالد رحیم	عکس در عکس
۴۷	مارچ ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	منظفر حنفی	عکس ریز (منظمیں)
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شمیم کرہانی	عکس گل
۴۴	جولائی ۱۹۸۴	شارب ردولوی	شمیم کرہانی	عکس گل
۴۵	جنوری ۱۹۸۳	شارب ردولوی	علی شریعتی	علامہ اقبال مصلح قرنِ آخر
۵۹	یکم نومبر ۱۹۳۶	ف - ح	دقار عظیم	علامہ راشد انجیری

۴۶	جولائی ۱۹۵۴	عرش ملیانی	اختر علی تلہری، سید	علوی تصورات
۵۷	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	عمادی، عبداللہ	علم الحدیث
۴۳	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	لوزانی، امیر حسن	علمی اجالے
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	آفتاب حسین	علمی اصطلاحات
۴۵	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	شعبہ اردو علی گڑھ	علی گڑھ تاریخ ادب اردو
۴۴	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	نسیم قریشی (مر)	علی گڑھ تحریک
۵۷	اگست ۱۹۵۰	عرش ملیانی	آرزو، مختار الدین احمد	علی گڑھ میگزین غالب نمبر
۶۲-۶۱	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	شبیبہ الحسن، سید (مر)	علی گڑھ میگزین اکبر نمبر
۴۹	جنوری ۱۹۵۴	عرش ملیانی	صدیقی، ظہیر احمد (مر)	علی گڑھ میگزین
۴۳	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	دہلی یونیورسٹی	طنز و ظرافت نمبر
۴۵-۴۶	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	احمد، کلیم الدین	عمدہ منتخبہ یعنی تذکرہ سرور
۴۷	دسمبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	مسعود حسن، خاں بہادر سید	عملی تنقید
۵۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ح - ف	ظفر الدین، حکیم محمد (مر)	عندلیب تواریخ
۴۸	مارچ ۱۹۷۱	عابدی، امیر حسن	لطف الرحمان	عنقوان شباب کے مرغوب اشغال
۵۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ح - ف	حمید اللہ، محمد	عہد جہانگیر و شاہ جہاں میں ہندوستان کا فارسی ادب (انگریزی)
۴۲	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	عبدالرحمان، سید صباح الدین (مر)	عہد نبوی کے میدان جنگ
۴۷	دسمبر ۱۹۶۹	عرش ملیانی	مالک رام (مر)	عہد مغلیہ - مسلمان و ہند
۴۳	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	خورشید الاسلام	مورخین کی نظریں اول
۴۳	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	بیدار، عابد رضا	عیار غالب
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار (مر)	غالب
۴۶	دسمبر ۱۹۷۳	وکر، نند کسور	رہبر، ہنس راج	غالب اسٹڈیز ۳، ۲
۴۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	پاشا، احمد جمال (مر)	غالب اور اس کی شاعری
۴۵	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ظ - انصاری	غالب حقیقت کے آئینے میں
				غالب سے معذرت کے ساتھ
				غالب شناسی

۵۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	ادارہ	نیر، شفیع الدین	غالب کی کہانی
۴۳-۴۲	اگست ۱۹۸۳	شارب اردو لوی	خلیق انجم، ڈاکٹر (مر)	غالب کے خطوط
۵۹	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	شہابی، انتظام اللہ (مر)	غالب کے لطیفے
۴۲	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	مالک رام (مر)	غبارِ خاطر
۴۶	ستمبر ۱۹۶۹	ادارہ	ناداں، اندر سوپرت	غبارِ رنگ
۴۲	مارچ ۱۹۸۵	شہنشاہ مرزا	ناصری، ہدی حسن	غبارِ صحرا
۴۷-۴۶	جنوری ۱۹۷۰	وحید اختر	کرشن موہن	غزال
۴۳	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	حفیظ بنارسی	غزالاں (غزلوں کا)
۴۷-۴۶	فروری ۱۹۷۰	زیدی، علی جواد	ذکی کاکوروی (مر)	غزل انسائیکلو پیڈیا
۴۵	مارچ ۱۹۸۵	فلک، جیرامداس	بیگم، صغیر النساء	غزلیات غالب کا عروضی تجزیہ
۴۸	مارچ ۱۹۷۹	عبدالمغنی	برق، طلحہ رضوی	غور و فکر

ف

۴۵-۴۴	جنوری ۱۹۷۰	یوسف، محمد	انصاری، نور الحسن	فارسی ادب بہ عہد اورنگ زیب
۴۶-۴۵	جنوری ۱۹۸۶	اختر الواسع	شعیب اعظمی	فارسی ادب بہ عہد سلاطین تغلق
۸۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	چوپڑہ، ہیرالال	فارسی سہ ماہیہ کی روپ رکھا
۴۷	جون ۱۹۷۰	اعظمی، عبداللطیف	مدہوش بلگرامی	فاصلے
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شوق اثری	فاصلے، نغمے، زاویے
۵۶	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	انسر آزی	فانوس
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	سری واستو، دیبی پرشاد	فانی
۵۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ف۔ ح	نقوی، جہاں بانو	فتراک
۵۵	جنوری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	نقوی، جہاں بانو	فتراک
۵۳	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	گجندر سنگھ	فخر کی بات
۴۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	بزم ادب کرڈری مل کالج	فراق گورکھپوری
۴۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	برق موسوی	فرداب و فرتاب
۳۰	مارچ ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	مست کاشمیری، دینا ناتھ	فردوس خیال
۴۳	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	جوش ملیانی	فردوس گوش

۴۶	مارچ ۱۹۷۷	غوثی، ضیاء الرحمن	شارب لکھنوی	فردوس نظر
۴۳	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	کن سمیل پوری	فردوس وطن
۵۵	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	صفدر آہ	فردوسی ہند
۴۳-۴۳	مئی ۱۹۸۱	انجم عثمانی	پٹواری، ویریندر	زشتے خاموش ہیں
۴۸	۱۵ دوری ۱۹۴۵	و-ع	جذبی، معین احسن	فروزاں
۵۷	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	جذبی، معین احسن	فروزاں
۸۴	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ہاشمی نورا الحسن، جتاشام حسین	فروع اردو حالی نمبر
۵۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	ادارہ		فروع اردو لکھنؤ غالب نمبر
۸۱-۸۰	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	نشور واحدی	فروع جام
۸۴	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	شاد عظیم آبادی	فروع ہستی
۴۳	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	داغ دہلوی	فریاد داغ
۴۶	مارچ ۱۹۷۰	زیدی، علی جواد	اطہر پرویز (مر)	فسانہ عجائب
۴۶	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین	ضمیر حسن دہلوی، سید	فسانہ عجائب کا تنقیدی مطالعہ
۳۷	اگست ۱۹۸۶	مزینہ عثمانی	احمد، حسن الدین، غلام احمد	فطری علاج
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	احمد، حسن الدین	فطری علاج
۴۷	فروری ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	مہتہ درد دہلوی	فغان درد (شاعری)
۴۷	اکتوبر ۱۹۸۳	شارب ردولوی	یوگس حیدر آبادی	فکر تو نسوی شخصیت اور طنز نگاری
۳۰-۳۹	مئی ۱۹۷۸	عبدالغفور، خواجہ	فکر تو نسوی	فکر نامہ
۳۷	اپریل ۱۹۸۵	مدبرہ عثمانی	بھاشا سنسکرتی دیجاگ	فکر و فن
۵۷	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	ہما چل پردیش	فکر و فن
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اعظمی، خلیل الرحمن	فکر و نظر علی گڑھ
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ف-ح	ادارہ ادب علی گڑھ	فلسفہ تقریر
۴۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	و-ع	سجاد دہلوی، سید نظیر حسن	فلسفہ عجم
۴۱	جولائی ۱۹۷۸	صدیقی، ظہیر احمد	حسن الدین، میر (متر)	فلسفی غالب
۴۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	احمد رضا	فن اور تنقید
۴۵	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	حسینی، انور کمال (مر)	فن اور فن کار
۴۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	رفیعہ سلطانی، ڈاکٹر مظاہر حسین	فن تقریر

۳۷	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اخلاق دہلوی	فن شاعری
۳۵	مئی ۱۹۶۰	شہباز حسین	کلب مصطفیٰ، سید	فن خطابت
۳۲	ستمبر ۱۹۷۷	وکریم، نند کشور	مطیر، بلجیت سنگھ	فن طباعت
۳۷	اپریل ۱۹۸۶	عثمانی، شمس الحق	الذرخاں	فن کاری
۵۸	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	پرکاش پنڈت (ادارت)	فن کار دوماہی
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی		فوجی اخبار جہوریت نمبر
۶۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرش ملیانی		فوجی اخبار
۸۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	نادم سیتاپوری	فورٹ ولیم اور اکرام علی
۵۱	یکم فروری ۱۹۳۵	و - ع	محمود، محمود خاں	فیصل کن جنگ
۳۳	اکتوبر ۱۹۶۱	منظرفشاہ	صدیقی، محمد احمد	فیض مشرق

ق

۳۷-۳۶	مئی ۱۹۷۰	اعظمی، عبداللطیف	عرش ملیانی (متر)	قاضی نذر الاسلام
				قامت و قیمت
				(شخصی خاکے)
۳۷	جون ۱۹۸۳	جعفری، نیر علی	دہاب عندلیب	قانون محکم
۵۶	جولائی ۱۹۵۲	عرش ملیانی	تاباں راشدی	قائم اور ان کا کلام
۳۷	جنوری ۱۹۶۵	عثمانی، شمس الحق	امین، محمد (مو)	قد بڑھانے کی ورزشیں
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۶	ف - ح	بخت، آغا سکندر	قد شناسی
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۰	شکیب نیازی	عتیق اللہ	قد سیر زیدی
۳۸	اگست ۱۹۸۳	راز، راج زائن	زیدی، بشیر حسن	قرآن آموز
۵۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۶	ف - ح	نذیر بن ابی سلمی	قرآن اور سیرت سازی
۵۵	یکم جولائی ۱۹۳۶	ف - ح	ولی الدین، میر	قرۃ العین حیدر کا فن
۳۵	فروری ۱۹۸۶	قیوم خضر	عبدالمغنی	قرطاس
۳۷	مئی ۱۹۸۶	ادارہ	نظف کلیم (مدیر اعلیٰ)	قصر علم
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۲	اختر الواسع	خاں، شوکت علی	ققنہ قدیم و جدید
۳۶	مارچ ۱۹۸۱	کنور حسین	محمود سعیدی (مو)	قصیدۂ عطار
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۱	منظرفشاہ	سراج الحق پھلی شہری، محمد	قطار شیشہ
۳۷	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	خلش بڑودوی	قطرہ قطرہ
۳۲	جون ۱۹۷۲	راز، راج زائن	بلیر راضی	تعلقات درباہیات اکبر آبادی
۵۷	ستمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	احسان الحق (متر)	

۵۶	نومبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	احسان الحق (مر)	قطعات و رباعیات اکبر آرا آبادی (مجموعہ)
۳۶	جون ۱۹۸۵	قمر رئیس	لال اندر جیت	تلم اور آواز
۳۷-۳۶	نومبر ۱۹۸۲	فاروقی، شمس الرحمان	عثمان عارف نقشبندی، محمد	تلم کی کاشت
۳۷	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، تند کشور	حفیظ بنارسی	قول و قسم
۵۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	و-ع		قوم، دہلی جنوری ۱۹۴۵
۶۳	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف-ح	حق، انوار الحق (مر)	قوم، سالنامہ
۳۳	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	بیدار، عابد رضا (مر)	قومی تہذیب اور
			فاروقی، منیار الحسن	ہندوستانی مسلمان
۳۷	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	انجمن ترقی اردو پاکستان	قومی زبان ریابائے اردو نمبر ۱ (۱۹۶۶)
۳۸	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	انجمن ترقی اردو پاکستان	قومی زبان ریابائے اردو نمبر
۳۸	جنوری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	بھاشا و بھاگ اتر پردیش	قومی کتابیات
۳۸	جنوری ۱۹۶۵	عرش ملیانی	بھاشا و بھاگ اتر پردیش	قومی کتابیات

ک

۳۶	فروری ۱۹۶۳	شہباز حسین	بشیر پردیپ	کابل اور دھواں
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	بشیر احمد	کارنامہ اسلام
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عبد القوی دسینوی	کاروان ادب
۳۲	جون ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	صابر، نوبہار	کاروان خیالوں کے
۳۶	ستمبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	محمود، تلوک چند	کاروان وطن
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	کوثر چاند پوری	کاروان ہمارا
۳۰-۳۹	مئی ۱۹۸۰	عثمانی، شمس الحق	مرحوم، کاشف اندوری	کاش
۵۶	یکم دسمبر ۱۹۴۵	ف-ح	خال، رحمت اللہ	کاشت ترکاری
۶۰	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ف-ح	رحمت خاں، چودھری (ایڈیٹر)	کاشتکار جدید باغبانی نمبر
۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۹	عرش ملیانی	در پریم ناتھ	کاغذ کا واسدلیو
۳۵	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	سوز، ہیرا نند	کاغذ کی دیوار
۵۸-۵۷	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	اعظمی، خلیل الرحمان	کاغذی پیرہن
۳۵	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	عشرت کرپوری	کاکل صبح
۳۶-۳۵	مئی ۱۹۶۳	احتشام حسین	چودھری بے کرشن	کالی داس

۴۷	ستمبر ۱۹۷۶	الوار رضوی	کالی دھرتی کی غزلیں
۵۹	یکم فروری ۱۹۳۶	ف-ح بدرالاسلام، خواجہ	کامیاب مرغی خانہ
۴۶	جون ۱۹۸۳	ابنم عثمانی	کامٹی کی ادبی تاریخ
۴۸	جون ۱۹۸۳	انیس امام	کالج کا درخت
۵۶	جون ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	کانٹے
۴۵	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	کبیر اور انسانیت
۴۶-۴۵	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	کتاب الکلیات
۴۶	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	کتاب الابدال
۹۳-۹۲	اگست ۱۹۷۲	معصوم حسینی	کتاب جشن مالک رام
۴۶	اگست ۱۹۸۵	خال، ایم حبیب	کتاب غزل
۴۹-۴۸	دسمبر ۱۹۵۵	مالک رام	کتاب لوزرس
۴۴-۴۳	مارچ ۱۹۸۵	انصاری، شہاب الدین کرشن کمار	کتب خانہ داری - ایک تعارف
۶۶	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	ہاشمی، نصیر الدین (م)، عرش ملیانی	کتب خانہ نواب سالار جنگ کی اردو قلمی کتابوں کی وضاحتی فہرست
۴۷	دسمبر ۱۹۸۵	اس-اے-رحمان	کٹھ پتلی ایک تماشہ
۴۵	جون ۱۹۶۰	منظر شاہ	کچی دیواریں
۴۶-۴۵	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	کچھ پرانے خط
۵۹	نومبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	کراچی یونیورسٹی میگزین
۴۸	دسمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	کر بل کتھا
۴۵	جولائی ۱۹۷۱	راز، راج زائن	کر بل کتھا کا لسانی مطالعہ
۵۵	جنوری ۱۹۵۱	عرش ملیانی	کر بلا
۴۱	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	کر جیاں
۴۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	کر دار
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	کر دار
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۸۱	کنور حسین	کرماں والی (ناول)
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	کر نہیں
۴۵	نومبر ۱۹۸۶	ہتاب پوری، ستیہ پرکاش	کر نہیں

۵۶	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیسانی	قال، حمید احمد (مر)	کرسینٹ (تاثر نمبر)
۵۳	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	د-ع	جلال آبادی	کریما اعظم
۳۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیسانی	آزاد، عبدالاحد	کشمیری زبان اور شاعری
۳۲	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیسانی	محب الحسن (مر)	کشمیر سلاطین کے عہد میں
۵۷	جون ۱۹۵۲	عرش ملیسانی	علی رئیس، چودھری محمد	کشکول محمد علی شاہ فقیر
۵۸	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	انصاری، عبدالرحمان (مر)	کعبۃ اللہ میں بہو کی زندگی
۳۸	جون ۱۹۵۵	عرش ملیسانی	فرقت کاکوروی	کف گل فروش
۵۳	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیسانی	اختر، ہری چند	کفر و ایمان
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۷۰	رہنمہ خانم	رہبر، راجندر ناتھ	کلس
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیسانی	حرمت الاکرام	کلکتہ ایک رباب
۳۷	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین	عابد حسین، سید (مر)	کلموی
۳۷	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیسانی	فاروقی، خواجہ احمد	کلاسیکی ادب
۳۷	اکتوبر ۱۹۸۳	وقار حسین	ام ہانی اشرف	کلاسیکیت و روایت
۳۷	دسمبر ۱۹۸۰	رامی، رام پرکاش	معین شاہد (مر)	اور دوسرے مضامین
۳۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عرش ملیسانی	بے نظیر، سید محمد	کلام انجم مان پوری
۳۷	اپریل ۱۹۸۵	ارتضیٰ کریم	اسلام عشرت	کلام بے نظیر
۳۵	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیسانی	خورشید الاسلام	کلام حیدری بحیثیت
۳۵	نومبر ۱۹۸۰	دکرم، نند کشور	اعظم جلال آبادی	افسانہ نگار
۵۶	جون ۱۹۵۲	عرش ملیسانی	بزم اکبر کراچی	کلام سودا
۵۸	نومبر ۱۹۳۸	عرش ملیسانی	کتابستان کراچی والہ آبا	کلیات اعظم
۵۶	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیسانی	اکبر الہ آبادی	کلیات اکبر الہ آبادی
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۳	شارب ردولوی	رضا، کالی داس گپتا	کلیات اکبر (چہارم)
۳۳	جون ۱۹۶۰	عرش ملیسانی	محمد بن عمر (مر)	کلیات اکبر الہ آبادی
۳۷	دسمبر ۱۹۵۳	عرش ملیسانی	ہاشمی، سید نور الحسن	کلیات چکبست (نظم)
۹۲	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۲	شارب ردولوی	ہاشمی، نور الحسن	کلیات غواصی
۳۳	مارچ ۱۹۶۹	راز، راج نرائن	نقوی، نور الحسن	کلیات ولی
۳۶	اکتوبر ۱۹۶۷	عرش ملیسانی	ممتاز احمد	کلیات ولی
۵۶	نومبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	کالی داس / منور لکھنوی	کلیات مصحفی
				کلیم الدین احمد کی شاعری
				پر ایک نظر
				کمار سمبھو

۴۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	سابقہ اکادمی دہلی	کمال اور زوال
۵۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ف-ح	ابراہیم، محمد	کنٹر ایکٹ برج
۵۰	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	کشمیر اسٹیٹ کالج کالفرنس	کنگ پوش
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	مجنوں گورکھپوری (متر)	کنگ لیٹر
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۰	کابلی، خان غازی	ابوبکر جیلانی	کنور - ایک عظیم بنگالی شاعر
۴۳	اکتوبر ۱۹۸۶	کنور حسین	نظام، نظام الدین	لا شعور
۵۷	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	الم مظفر نگری	کوثر و تسنیم
۴۶	دسمبر ۱۹۸۵	اس-اے-رحمان	کرشن چیتنیہ	کون جیتا کون ہارا
۵۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	ادارہ	حفیظ عباسی	کہانی میری، زبان میری - غالب کی آپ بیتی
۵۴-۵۳	ستمبر ۱۹۵۱	شیدا، راجندر ناتھ	نسیم انہو لوی	کہکشاں
۵۷	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ف-ح	کانم علی، سید (مد)	کہکشاں دہلی سالنامہ
۴۲	ستمبر ۱۹۷۷	وکر، انند کستور	فاروقی، قمر حسن	کہاتہ لٹری اور کہاتہ داری
۵۲-۵۱	یکم فروری ۱۹۳۵	و-ع	خدیجہ مستور	کیبل
۴۷	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین	زیر، محمد	کیٹلاگ سازی
۴۵	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	حسرت سہروردی (متر)	کیبل
۵۶	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بسمل سعیدی ٹونگی	کیف الم
۴۹-۴۸	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	ناشاد کان پوری، ایس۔ پی۔ نغم	کیف سردی
۴۵	جنوری ۱۹۶۲	شہباز حسین	وفاراشدی (مد)	کیف و عرفاں
۴۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	محمد مجیب پروفیسر	کیمیگر
۱۰-۷۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	امام غزالی / نائب نقوی	کیمیائے سعادت
۴۷	جون ۱۹۷۱	فضل الرزاق	گوپال متل (متر)	کینسروارڈ
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۳	کنور حسین	دیویندر استر	کینوس کا صحرا
۴۸	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	ساحر لدھیانوی	گاتا جائے بنجارا
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۱	منظرف شاہ	اشہر لکھنوی، آغا (مو)	گاماگک

گ

۵۷-۵۶	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	قدسیہ بیگم زیدی	گاندھی بابا کی کہانی
۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	اختر، ہری چند	آزاد، اسرار احمد	گاندھی جی
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	جامی، خورشید احمد	گاندھی جی
۵۵	جون ۱۹۵۱	عرش ملیانی	پیارے لال جی / سید عابد حسین، ڈاکٹر	گاندھی جی بادشاہ خاں کے دیس میں
۳۹	دسمبر ۱۹۵۵	مالک رام		گجر (دوماہی)
۵۸	مئی ۱۹۵۷	عرش ملیانی	قتیل شفاقی	گجر
۳۳	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	آشفہ چنگیزی	گردباد
۳۶	نومبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	ضیافہ آبادی	گردراہ
۳۶	جنوری ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد	اوج یعقوبی	گرفت نظر
۳۷	جنوری ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	صوفی، صغیر احمد	گرمی اندیشہ
۳۶	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	دوویک بھٹا چاریہ / شہباز حسین	گرو دیویش گور
۳۷	فروری ۱۹۷۹	خال، رضوان احمد	ام۔ اے۔ حنان	گستاخی معاف
۳۸	فروری ۱۹۶۸	قمر رئیس	ظفر ادیب	گفت و شنید
۳۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	سردار جعفری (ادارت)	گفتگو
۳۸	اکتوبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	محمود سعیدی	گفتنی
۵۲-۵۱	مئی ۱۹۵۶	عرش ملیانی	شورش کاشمیری	گفتنی ناگفتنی
۳۶	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	نیر، صلاح الدین	گل تازہ
۳۳	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	مخدوم محی الدین	گل تر
۳۳	جنوری ۱۹۶۲	عرش ملیانی	زعنا جلی	گل رعنا
۳۵	دسمبر ۱۹۷۰	رئیسہ خاتم	مالک رام (مر)	گل رعنا
۳۷	ستمبر ۱۹۶۸	ادارہ	طالب جے پوری	گل صوا
۳۶	دسمبر ۱۹۶۱	عرش ملیانی	عتیق صدیقی، محمد	گل کرسٹ اور اس کا عہد
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	علم	گل نار۔ بطیے
۳۸	فروری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	فراق گورکھپوری	گل نمبر
۳۸	مئی ۱۹۶۸	تاجور سامری	واحد پری	گل نو
۳۵-۳۳	مارچ ۱۹۶۵	گ۔ ن۔ ا	خضر برنی	گل و سنگ
۵۸	نومبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	الیاس احمد	گل ہائے پریشاں
۳۶	فروری ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	عطا کاکوی	گل ہائے رنگ رنگ
۳۷	دسمبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	راد، ستیلا سہائے سرلوہاستو	گل ہائے شگفتہ

۳۳	جون ۱۹۷۸	گر بچن چندن	اسمار سعیدی	گلبائے فکر
۳۶	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سحر عشق آبادی	گلبائنگ
۳۳-۳۳	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	صفدر آہ سینٹاپوری	گلبن
۳۶-۳۵	مئی ۱۹۸۶	بشیر بیدر	قمر مراد آبادی	گلستانِ غزل (غزلوں کا)
۵۷	دسمبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	بہا الدین احمد، سید (م)	گلستان ہزار رنگ
۵۶	نومبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	کشور ساہو، امانت ہلال	گلشن
۳۶	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	اشک، پریم پال	گلشن گلشن
۳۵	فروری ۱۹۶۴	عرش ملیانی	کاظمی، ایم۔ کے (م)	گلشن گفتار
۳۸	جنوری ۱۹۵۴	عرش ملیانی	تسکین قریشی، محمد یاسین	گلگونہ
۳۸	اپریل ۱۹۷۱	شکیل الرحمان	شمیم احمد، سید اور (م)	گلوب
			شمس فریدی (م)	
۳۰	مارچ ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	منظر حنفی (متر)	گلاگ مجمع الجزائر
۳۵	جون ۱۹۶۰	منظر شاہ	یام لعل	گلی گلی
۵۵	۱۵ اگست ۱۹۴۵	و۔ ع	فراق کاظمی (م)	گننام خطوط
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	مردم، تلوک چند	گنج معانی
۳۵-۳۳	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	عرش ملیانی	نذیر بنارسی	گنگ و جین
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	علوی، تنویر احمد	عبدالعلیم، محمد	گوپال متل ایک مطالعہ
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ٹیگور، رابندر ناتھ	گورا
۳۶-۳۳	فروری ۱۹۷۹	عابد سہیل	صالحہ عابد حسین	گوری سووے سچ پر
۵۸	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی		گورنمنٹ انٹرمیڈیٹ
				کالج جھانسی (آزادی نمبر)
۵۶	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	جین، گیان چند (م)	گورنمنٹ جمیڈیہ کالج میگوین
۳۷	جولائی ۱۹۷۲	تاجور سامری	کوثر چاند پوری	گوٹنگاٹے بھگوان
۳۲	مئی ۱۹۸۴	شارب ردولوی	قطب اللہ (متر)	گوٹنگی توپ
۳۶	دسمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	نعیم زبیری	گوٹنگے درتیکے
۵۳	جنوری ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	مینر، خود شید عادل	گوٹنگے معمار
۵۷	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	ادارہ	طوفان، کشن دت	گوہر نایاب
۳۶-۳۵	مارچ ۱۹۷۲	ندا فاضلی	اختر، جاں نثار	گھر آئین (رباعیات)
۶۰	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	ف۔ ح	ملک، افتخار علی	گھر لپو صنعتیں
۳۸	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	پریم چند	گنودان
۳۷	دسمبر ۱۹۸۲	انجم عثمانی	عبدالماجد دیبا بادی	گیارہ سفر

۴۷	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کشور	کرشن موہن	گیان مارگ کی نظمیں
۴۷	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ہتاب سپروی، ست پرش	گیتا
۵۶	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	(متر)	گیت اور جج
۴۷	دسمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	منور لکھنوی (متر)	گیت گووند

ل

۵۸	یکم اگست ۱۹۴۶	ف - ح	بھناگر، سر شانتی سرپ	لا جوتی
۴۵	اکتوبر ۱۹۸۶	ار تفضی کریم	مجیب خاں	لا چارے مائی
۴۳	اکتوبر ۱۹۸۶	کنور سین	نظام، نظام الدین	لا شعور
۵۷-۵۷	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	پیام فتح پوری	لاہ زار
۴۳	جون ۱۹۷۰	اعظمی، عبدالطیف	اطہر شیر	لاہ زار
۱۲۲	یکم جون ۱۹۴۶	ف - ح	اختر شیرانی	لاہ طور
۴۷	مارچ ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	راہی، غلام ارتضیٰ	لامکاں (شاعری)
۴۵	جولائی ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	گوپال متل	لاہور کا جو ذکر کیا
۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ایم حبیب، پردیس	لائف آف امیر خسرو
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۷۹	احمد حسین	خاں، یوسف حسین (متر)	لاؤتس - تاؤتہ جنگ
۴۳	اکتوبر ۱۹۸۰	سک، شوناتھ	حیات، جگدیش بھناگر	لب و لہجہ
۴۵	اپریل ۱۹۸۳	محمود نقوی	جگر جالندھری	لخت جگر
۴۷	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	آزاد، مولانا ابوالکلام	لسان الصدق
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	اختر انصاری (متر)	لسان العصر
۴۸-۴۷	جولائی ۱۹۶۹	حسن نعیم	فاروقی، شمس الرحمان	لفظ و معنی
۴۳	جولائی ۱۹۷۱	راز، راج نرائن	ندا فاضلی	لفظوں کا پیل
۴۲-۴۱	مئی ۱۹۷۸	سلیم شیرانی	خاور، بدیع الزماں	لفظوں کا پیرہن
۴۸	دسمبر ۱۹۷۶	وکر، نند کشور	ایاز، غلام حسین	لفظوں کی نگینیں
۵۸	یکم اگست ۱۹۴۶	ف - ح	صدیقی، محمد ابواللیث	لکھنؤ کا دبستان شاعری
۵۴	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	ادیب، سید سعید حسن ضوی	لکھنؤ کا شاہی اسٹیج
۳۸	اپریل ۱۹۷۷	وکر، نند کشور	ندوی، حامد اللہ	لکھنؤ کا عوامی اسٹیج
۵۰	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	آمنہ خاتون، ڈاکٹر	لکھنؤ کی لسانی خدمات
				لطائف السعادت

۴۷	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	ناظم حسین، سید	لعل دگر
۴۶	جنوری ۱۹۷۷	الوار رضوی	آفتاب شمس	لمحوں کا حصار
۴۳	نومبر ۱۹۸۵	بشیر بدر	مہرگیرا	لمحوں کا لمس
۴۳	اپریل ۱۹۷۸	راہی، رام پرکاش	خار، ست سنگھ نام	لمحات کا بہتا دریا
۴۶	فروری ۱۹۸۲	فضل المتین، سید	کیلاش ماہر	لمس ہوا
۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	منور لکھنوی (مر)	لمعات افق (افق لکھنوی)
۱۶۹	یکم جون ۱۹۴۷	و۔ ع	باقر، ڈاکٹر محمد	لندن کی دوست کے نام خطوط
۴۴-۴۳	مارچ ۱۹۸۳	فضل امام	فرحت شفیقہ فرحت	لو آج ہم بھی
۴۳-۴۲	مئی ۱۹۸۳	شارب ردولوی	انجنیر، اصغر علی	لو کالج اور مارکی تنظیم
۴۳	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	فاروقی، اطہر علی	لوک گیت
۴۸	اکتوبر ۱۹۷۹	عادل صدیقی	کیف میرٹھی (مر)	لوہے کا ذائقہ
				(مجموعہ شباب میرٹھی)
۴۳-۴۲	مارچ ۱۹۷۸	شہریار پرواز	محمود خاور	لہجے
۴۶	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	زبیر رضوی	لہر لہر ندیا گہری
۳۸-۳۷	مارچ ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	سردار جعفری	لہو پیکار تارے
۵۹	یکم اگست ۱۹۴۶	ف۔ ح	وجد، سکندر علی	لہو ترنگ
۴۵-۴۴	اپریل ۱۹۷۳	زیدی، علی جواد	الفاری، حیات اللہ	لہو کے پھول
۴۴	فروری ۱۹۸۳	مسعود منور	حکیم منظور	لہو لمس چنار
۴۱-۴۰	مئی ۱۹۷۸	عبدالصمد	جوگندر پال	لیکن (افسانہ)
۶۳	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف۔ ح	کوثر چاند پوری	لیل و نہار

م

۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۶	ف۔ ح	شوکت تھانوی	ما بدولت
۴۷-۴۶	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	آزاد، جگن ناتھ	ما تم نہرو
۵۷	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	حمیدہ سلطان (ادارت)	ماحول (دہلی، دو ماہی)
۵۲	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ظفر ادیب (مد)	ماحول (۱۳، ۱۴)
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ظفر ادیب (مد)	ماحول دہلی
۵۲	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	انور عارف (مد)	ماحول کراچی
۱۲۲	۱۹۴۶	ف۔ ح	ابونعیم، صاحب زادہ (مر)	دالوا کلام آزاد نمبر ماڈرن اردو ڈکشنری

۳۷-۳۵	اکتوبر ۱۹۶۳	مالک رام	قدوائی، صدیق الرحمان	ماسٹر رام چندر
۳۵	اگست ۱۹۷۷	ظفر اودگانوی	ظہیر صدیقی	ماسوا
۳۰	جون ۱۹۵۴	عرش ملیانی	خاں، ظفر حسین	مال و مشیت
۳۷	اکتوبر ۱۹۷۳	راز، راج نرائن	منور لکھنوی	مالویکا گن متر
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	میکسم گورکی	ماں
۳۷	جون ۱۹۷۲	جعفر عباس	مہوڑ سبزواری	مانجھی دھیرے چل
۳۴	جون ۱۹۷۲	راز، راج نرائن	کامل قریشی	ماہ کامل
۳۸	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کشور	سیف بجنوری	ماہ واہنم
۳۸	اگست ۱۹۷۷	یابین پرویز	منظر شاہ (متر)	ماہی گیر
۳۸	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	اظہر زیدی	متاع ادب
۳۶	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	تسکین قریشی	متاع تسکین
۳۳	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	بیدار، عابد رضا (مر)	متاع فقیر
۸۰	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	کلیم احمد آبادی	متاع کلیم
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا	متعلقات غالب
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا	متعلقات غالب
۳۷-۳۶	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	آزاد بھادو پوری، اوم پرکاش	متوازی سائے
۳۳	دسمبر ۱۹۸۲	نمور سعیدی	شاہد کبیر	مٹی کا مکان (غزلیں)
۳۶	اکتوبر ۱۹۷۶	حسین، مہدی عباس	رومی، مولانا جلال الدین / قاضی سجاد حسین (متر)	مثنوی دفتر دوم
۳۸	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کشور	امیر حسن	مثنوی رنجیت رانی راجا
۳۷	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	رضیہ سلطانیہ	مثنوی سحر البیاء - ایک تہذیبی مطالعہ
۳۷	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	عشرت الزور	مثنوی سرور بے خودی
۳۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	کاوشش بدری	مثنوی قبلہ نما
۳۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خاں، رشید حسن (مر)	مثنوی گلزار نسیم
۳۹	ستمبر ۱۹۷۷	حسین، مہدی عباس	سجاد حسین، مولانا قاضی	مثنوی مولانا روم
۵۶	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	سکینہ، رام بابو	مثنویات میر بہ خط میر
۳۳	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	نکبت شاہ جہاں پوری	مجاز و حقیقت
۳۲	مارچ ۱۹۷۸	شہر یار پروانہ	فدوی باقوی ویلوی	مجدد جنوب
۵۹	یکم مارچ ۱۹۳۵	ف-ح	افضل، حکیم محمد	مخبرات کانفرنس
۳۶	جولائی ۱۹۶۱	شہباز حسین	منظور احمد	مجلس سرمایہ (مولوی عبدالحق نمبر)

۳۷	۱۹۸۶ مئی	ادارہ	ممتاز الور (مد)	جلد آئینہ ۱۹۸۵
۳۸	جنوری ۱۹۲۶	عرش ملیانی	عبد القوی و سنوی (نگراں)	جلد سیفیہ
۳۹	جولائی ۱۹۷۱	ادارہ	عبد القوی و سنوی	جلد سیفیہ (غالب نمبر)
۴۰	۱۵ اپریل ۱۹۳۵	و - ع		جلد طیلسانین (سہ ماہی) حیدر آبادی
۴۱	جولائی ۱۹۶۱	شہباز حسین	سعید ہاشم حسن (مد)	جلد عثمانیہ حیدر آباد جامعہ عثمانیہ نمبر
۴۲-۴۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	قادری، ابوالفضل سید محمود ظفر عالم گیر (مد)	جلد عثمانیہ (حیدر آباد)
۴۶	یکم جنوری ۱۹۳۶	ف - ح		جلد کلیۃ گلبرگہ
۴۷	۱۹۸۶ مئی	ادارہ	معراج ربانی، سید (مد)	جلد معیار
۴۸	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	رفیق، مولوی محمد (مد)	مجموع اللغات فارسی
۴۹-۵۰	جنوری ۱۹۷۷	انوار رضوی	نازش سکندر پوری	مجموعہ خیال
۵۱	اگست ۱۹۸۵	انوار رضوی	رضوان احمد	مجھے بولنے دو
۵۲	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف - ح		مجھے خرید لو
۵۳	یکم اگست ۱۹۳۷	ف - ح		معاذرات داغ
۵۴	یکم جولائی ۱۹۳۵	و - ع		مجان وطن
۵۵	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شارب بدولوی	میر شکر، میر سید	معاذ اقبال
۵۶	۱۹۶۲ مئی	عرش ملیانی	نیاز فتح پوری	محمد بن قاسم سے حملہ بابر تک
۵۷	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی		محمد حسن کالج میگزین - سہیل نمبر
۵۸	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	روش مدلیقی	محراب غزل
۵۹	جون ۱۹۶۸	پاشا، احمد جمال	طفیل، محمد	محرّم
۶۰	جولائی ۱۹۸۳	مہتاب پسروی	ساعز، اوم پکاش	موسسات و مجموعہ کلام
۶۱-۶۰	ستمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	سجاد انصاری	مختصر خیال
۶۲-۶۵	دسمبر ۱۹۸۲	انجم عثمانی	احمد، حسن الدین	مفضل رسوائی مضمون کا مجموعہ
۶۳	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	عزیز مرزا، محمد	مفضل عزیز
۶۴-۶۶	نومبر ۱۹۸۳	اختر الواسع	حیرت فسطوی جیلانی، سید انیس شاہ (مد)	مفضل دیدم

۳۸-۳۷	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	اعجاز حسین، ڈاکٹر	مختصر تاریخ ادب اردو
۳۸	جنوری ۱۹۴۵	عرش ملیانی	امین پنڈت، محمد	مختصر تاریخ کشمیر
۳۶	دسمبر ۱۹۷۶	فاروقی، نثار احمد	اصلاحی، عبدالرحمان پرواز	مخدوم علی مہاشمی
۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۹	ب-س	عبدالقادر شیخ / (مد) خاں، حامد علی	مخزن لاہور
۸۱	ڈراما نمبر جنوری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	غلام نبی، منشی	مخزن و مفردات و مرکبات اعظم
۵۵	جلگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	شارب ردو لوی	مرانی انیس میں ڈرامائی عناصر
۳۶	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	شیمم احمد (مد)	مرحوم دلی کی ایک جھلک
۵۶	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	فاروقی، خواجہ احمد	مرزا شوق لکھنوی
۳۶	جولائی ۱۹۸۶	ادارہ	حسن امام، محمد (مد)	مرغ چمن (ماہنامہ)
۵۷	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	طالب کاشمیری	مرقع افکار
۳۶	۱۵ مئی ۱۹۳۵	د-ع	علی، خان بہادر عالم	مرقع جذبات
۵۶-۵۵	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	سکسینہ، رام بابو (مد)	مرقع شعراء
۳۵-۳۴	فروری ۱۹۰۰	زیدی، علی جواد	حسن شہیر	مزاج آب و گل
۳۹	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	کرشن چندر	مزاحیہ افسانے
۳۷	جنوری ۱۹۸۳	سکھ، ٹوننا تھ	شاہ لواز، اس ایم (ایڈیٹر)	مستقبل پندرہ روزہ
۶۰	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	ف-ج		مست قلندر (آپ بیتی)
۵۵	نومبر ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	جان، میر یار علی	مسدس بے نظیر
۳۸	اکتوبر ۱۹۸۰	محفوظ الحق	سریر کابری	مسدس حالی
۳۲	اگست ۱۹۷۸	انجم عثمانی	رضوان احمد	مسدود راہوں کے مسافر
۳۲	اکتوبر ۱۹۸۶	فکر تونسوی	لال، اندر جیت	مسکراہٹ ہی مسکراہٹ مسلم پولیٹیکل سٹوڈنٹ اینڈ ایکٹیویٹی ان انڈیا
۳۷	جنوری ۱۹۸۰	آفتاب احمد، سید		
۵۹	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	بلگرامی، شریف الحسن (مد)	مسلم یونیورسٹی گزٹ (ڈاکٹر نمبر)
۵۹	یکم اگست ۱۹۳۶	ف-ج	مظہر الدین، کلیم محمد	مسح الملک کا علاج
۳۵	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	محمود الہی	مشاعرہ زنداں

۵۴	اپریل ۱۹۵۱	عرش ملیانی	جمالی القادری، تاباں	مشام روح
۴۹-۴۸	فروری ۱۹۶۱	عرش ملیانی	بسمیل سعیدی	مشاہدات
۴۴	دسمبر ۱۹۶۰	رئیسہ خاتم	بیدار، عابد رونا	مشامیر کے اولین صحیفے
۵۸	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	صفا فی، ابومسلم	مشرق و تاریخ ادب (روٹو)
۶۰	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	و-ع	فراق گورکھپوری	مشعل
۴۵	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	میراجی	مشرق و مغرب کے نغمے
۵۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ف-ح		مشہور دہلی
۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	زوار حسین، سید	مصنفین اردو
۴۵	جوزی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	صدیقی، رشید احمد	مضامین رشید
۴۸-۴۷	مارچ ۱۹۷۷	غوثی، منیار الرحمان	مشتاق احمد، میر	مضامین میر
۴۱-۴۰	جولائی ۱۹۷۸	صدیقی، ظہیر احمد	اعظمی، خلیل الرحمان	مضامین نو
۴۷	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	صدیقی، مبشر علی (مر)	مضامین و مکاتیب
۵۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ف-ح	خاں، راجہ مہدی علی	مضرب
۴۵-۴۴	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	شباب للت	مضرب
۴۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	فیضی نظام پوری	مضرب
۶۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	اخلاق دہلوی	مضمون نگاری
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار	مطالعہ
۴۵	جنوری ۱۹۷۴	صدیقی، ظہیر احمد	ذکی کاکوروی	مطالعہ
۴۷-۴۶	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ابومحمد سحر، ڈاکٹر	مطالعہ میر
۹۳	صحافت نمبر نومبر ۱۹۶۳	شارب ردولوی	انجم ادیب، سید نجم الحسن	مطالعہ سحر البیان
۵۶	فروری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	اثر لکھنوی	مطالعہ غالب
۴۶-۴۵	جون ۱۹۷۲	صدیقی، ظہیر احمد	شارب ردولوی	مطالعہ ردولی
۵۴	جنوری ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	شیدا، راجندر ناتھ	مطالعے اور جائزے
۲۱	مارچ ۱۹۵۳	جوش ملیانی	شیدا، راجندر ناتھ	مطالعے اور جائزے
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	مظاہری، ایس۔ جالب	مطابقت شبلی
۴۴	ستمبر ۱۹۶۴	عرش ملیانی	رضوی، سید مہدی علی	مطلع وطن
۴۲-۴۱	ستمبر ۱۹۵۵	مالک رام	دار المصنفین	معارف سلیمان نمبر
۶۴	یکم اپریل ۱۹۴۶	ف-ح	خاں، طفیل احمد (ادارت)	معاشیات
۴۳	ستمبر ۱۹۷۷	وکر، نند کشور	سراج الحسن	معاشیات کے بنیادی اصول
۴۷	جولائی ۱۹۷۹	عادل صدیقی	عبدالماجد دریا بادی	معاصرون

۵۱-۵۷	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	زور سید محمد الدین قادری (مر)	معانی سخن
۵۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف-ج	سلطان احمد سرسید	معادہ ہندو برطانیہ
۳۳	مارچ ۱۹۷۳	محمود سعیدی	حشم، نواب حیدر علی خاں	مجموعہ نشاط
۵۱	دسمبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	گیسورد راز، خواجہ بندہ نواز	معراج العاشقین
۵۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	و-ع	رزم رودلوی	معرکہ غم
۳۳	جون ۱۹۷۰	اعظمی، عبداللطیف	اوج بدایونی، آل احمد	معار وطن
۳۲	اپریل ۱۹۸۰	محمود الحسن، محمد	اشرفی، ڈاکٹر وہاب	معنی کی تلاش
۵۵	نومبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	عابدی، اصغر علی (مر)	معیار
۳۹	ستمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نجم الاسلام	معیار تنقید نمبر
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	ادارہ	مدوی، مولانا ابوالحسن علی	مغرب اقصیٰ (مرآئیں)
				میں دو ہفتے
۳۶	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	طالب صفوی، محمد عباس	مغرب اور اسلام
۳۳	مئی ۱۹۷۸	نریندر نیشنل	ابراہیم، اے۔ محمد	مغربی ادب کے معیار
۳۶	جون ۱۹۷۹	جانسی، کبیر احمد	بنی ہادی	مغلوں کے ملک الشعراء
۳۳	اکتوبر ۱۹۷۷	ادلہ	حافظ باقوی، حافظ عبدالرزاق	مغیر اعظم
۳۳	ستمبر ۱۹۷۷	دکرم، سندھ کشور	صابری، حبیب الرحمن	مفتاح التتویم
۶۰	یکم جنوری ۱۹۳۷	و-ع	صبغۃ اللہ بخاری، مولانا	مقاصد قرآن
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	مظفر شاہ	مبارز الدین	مقام غالب
۹۰	صحافت نمبر نومبر دسمبر ۱۹۸۳	شارب رودلوی	رضا، کالی داس گپتا	مقالات چکبست
۶۶	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	انجمن ترقی اردو ہند	مقالات حالی
۳۳	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	محمود الہی	مقالات یوم جوہر
۶۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ناصر زیدی (مر)	مقالات یوم حالی
۳۵	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	عبدالرحمان، سید صباح الدین (مر)	مقالات سلیمان (تاریخی)
۶۱	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مجتبیٰ حسن، سید	مقتل الحسین
۳۱	ستمبر ۱۹۵۵	مالک رام	خان، مسعود حسین	مقدمہ تاریخ زبان اردو
۳۸-۳۷	دسمبر ۱۹۷۰	شاہین، امیر اللہ	خان، رشید حسن (مر)	مقدمہ شعر و شاعری
۳۷-۳۶	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	خلیل، عبدالاحد خان	مقدمات و مقالات
۳۲	اپریل ۱۹۷۸	تنویر الحسن	عنوان چشتی، صغیر حسن (مر)	مکاتیب حسن (اول)
۳۲	نومبر ۱۹۶۸	علوی، تنویر احمد	بدایونی، ضیا احمد	مکتوبات
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا	مکتوبات جوش ملیانی
				بنام رضا

۳۷	اکتوبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	جلیل قدوائی (مر)	مکتوبات عبدالمحق
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	اعجاز حسین، ڈاکٹر	ملک ادب کے شہزاد
۳۳	جولائی ۱۹۷۰	شکیل الرحمان	ل۔ احمد اکبر آبادی	ملاحظیات نفسی
۳۵	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	قریشی، الطاف حسین	ملاقاتیں
۳۷	جون ۱۹۶۳	منظر شاہ	مظاہری، ایس جالب	ممتاز القواعد
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۶	ح۔ ف۔ ح	علی، حجاب امتیاز	مہی خانہ
۳۵	جنوری ۱۹۶۲	شہباز حسین	اشرف علی تھانوی، مولانا	مناجات مقبول
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	بزم فروغ اردو جموں کشمیر	منتخب ادب
۳۲	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	کلچرل اکادمی جموں کشمیر	منتخب کشمیری منظومات
۵۷	۱۵ اگست ۱۹۳۶	ح۔ ف۔ ح	کاوش الفزاری (مر)	منتخب نظمیں
۳۷	جولائی ۱۹۸۱	کنور حسین	متل، پریم گوپال	نٹو۔ فن اور شخصیت
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	عرش ملیانی	خالد، عبدالعزیز	مخمننا
۳۷	جون ۱۹۷۱	شاہد ماہلی	دوا کر راہی	منزل کی طرف
۳۳	جولائی ۱۹۷۸	رام پرکاش	رضا، کالی داس گپتا (مر)	منشورات جوش
۵	مارچ ۱۹۸۰	رضا، کالی داس گپتا (مر)	رضا، کالی داس گپتا (مر)	منشورات جوش ملیانی
۳۵	اپریل ۱۹۶۳	عرش ملیانی	قرر رئیس	منشی پریم چند
۳۸-۳۷	جولائی ۱۹۸۳	ادیب، عبدالقادر	منظر، ڈاکٹر کے۔ مدنا	شخصیت اور کارنامے
۳۸-۳۷	اکتوبر ۱۹۷۹	حسن نعیم	شاہد ماہلی	منظر بہ منظر
۳۷	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	دلوی، عبدالستار	منظر پس منظر
۳۶-۳۵	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	سیدہ جعفر (مر)	من سمجھاؤں
۳۷	جنوری ۱۹۷۱	سحر، ابوالفیض	راز، راج نرائن (مر)	من سمجھاؤں
۳۷	جنوری ۱۹۶۶	عرش ملیانی	لاری، مظفر احمد	منور لکھنوی شخصیت
۳۷	جون ۱۹۶۳	منظر شاہ	جوگندر پال	اور شاعری
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	صدیقی، عظیم الشان	خال، م۔ ق	میں اور تو
۳۶-۳۳	جولائی ۱۹۷۹	صدیقی، ظہیر احمد	ابن فرید	میں کیوں سوچوں
۳۸-۳۷	دسمبر ۱۹۷۰	شاہین، امیر اللہ	خال، رشید حسن	میں نہیں کہہ سکتا
۳۸	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	حسن شہیر	میں ہم اور ادب
				موازنہ ایس ودبیر
				موت کی شہنائی

۳۶	جنوری ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد	کرنل رنجیت	موت کے بیوپاری
۳۷	نومبر ۱۹۸۶	راہی، رام پرکاش	خاور، بدیع الزماں	موتی، پھول ستارے
۳۵-۳۴	اپریل ۱۹۸۳	اکرم فاروقی	موج، راجندر بہادر	موج در موج
۵۵	نومبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	نظر سیہوروی	موج سلسبیل
۳۶-۳۵	نومبر ۱۹۸۶	مہتاب پسروری، ستیہ پرکاش	کوثر، مہر چند	موج صہبا
۳۷	مارچ ۱۹۶۸	شہباز حسین	نسیم شاہ جہاں پوری	موج نسیم
۵۰	مارچ ۱۹۵۹	عرش ملیانی	موج، راجندر بہادر	موج وساحل
۳۷	اگست ۱۹۸۶	مزینہ عثمانی	کوثر چاند پوری	موجز القاؤن
۳۳	مئی ۱۹۸۱	انجم عثمانی	مضطر مجاز	موسم سنگ (شعری مجموعہ)
۳۶	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ہالیوں گبیر	مولانا ابوالکلام آزاد
۱۰	جنوری ۱۹۷۹	فاروقی، نثار احمد	ولی الدین، میر برنی، سید منظر	کتاب التذکرہ مولانا محمد علی شخصیت اور خدمات (رپورتاژ، مضامین اور بیلیوگرافی)
۳۷	نومبر ۱۹۶۳	شہباز حسین	ہاشمی، نصر الدین	مولوی عبدالقادر
۳۶	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	احسان دانش اور عبدالرحمان اسلامی	مومن
۳۸	ستمبر ۱۹۷۶	شہباز حسین	سرور مرزا پوری (مر)	مومن کے تہتر نشتر
۳۵	جون ۱۹۷۹	عادل صدیقی	اگرول، سریندر پریسا اور	مومن داس کرم چند گاندھی (بیلیوگرافی)
۳۶	ستمبر ۱۹۶۹	حسینی، مہدی عباس	صفر حسین	مہاتا گاندھی
۳۵	فروری ۱۹۸۳	مسعود منوٹر	افتخار عارف	مہر دو نیم
۳۳	مئی ۱۹۶۰	عرش ملیانی	ثمینہ شوکت (مر)	مہلقا
۵۳-۵۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	ادارہ	اکبر رضا	مئے ناشیدہ غالب
۳۶-۳۵	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	قاصر، مہتہ برہم ناتھ دت	میرا بھائی
۳۷	جون ۱۹۸۲	راز، راج نرائن	کمار پاشی (مر)	میراجی: فن اور شخصیت
۸۳	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	آزاد، ابوالکلام	میرا عقیدہ
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	شاد، زلیش کمار	میرا کلام منتخب
۵۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۶	ف-ج	نعیم صدیقی	میرا نام ہے تعلیم
۳۳	مارچ ۱۹۷۳	محمود سعیدی	خاور، بدیع الزماں	میرا وطن ہندوستان

۳۳	جولائی ۱۹۷۱	عابد کربانی	خاور، بدیع الزمان	میرا وطن: ہندوستان
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظرفشاہ	چودھری، جے کرشن	میراں کے گیت
۳۳	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	ملا، پنڈت آنندزائن	میری حدیث عمر گریزا
۳۷	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	منظرفحسن	میری سیاسی سرگذشت
۹۱	صحافت نمبر نومبر ۱۹۸۳	شارب ردولوی	کرار لوری	میری عزل
۳۷-۳۶	اپریل ۱۹۶۰	عرش ملیانی	زیدی، علی جواد	میری عزلیں
۵۰	اپریل ۱۹۵۵	عرش ملیانی	بلراج کومل	میری نظیہ
۳۳	اکتوبر ۱۹۸۲	کنور حسین	نظر صدیقی	میرے خیال میں
۳۷	دسمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فاروقی، خواجہ احمد	میر تقی، حیات اور شاعری
۳۲-۳۱	دسمبر ۱۹۸۰	حصینی، مہدی عباس	لیتیق صلاح	میر شمس الدین فیضی - حیات اور ادبی کارنامے
۵۷	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	فاروقی، نثار احمد	میر کی آپ بیتی
۳۷-۳۶	جنوری ۱۹۸۳	قمر غبار	بنی ہادی، پروفیسر	میرزا بیدل
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	قریشی، عبدالرزاق	میرزا مظہر جان جاناں اور ان کا اردو کلام
۱۵۱	یکم جون ۱۹۳۵	و - ع	آزاد لکھنوی	میزان الحروف
۳۷	جولائی ۱۹۷۲	تاجور سامری	درد دلوی، جلدیش ہتہ	سکدہ درد
۳۸	اکتوبر ۱۹۷۰	سیفی پری	رانانگوری	میکہ دوت
۳۷-۳۶	مئی ۱۹۸۶	بشیر بدر	موہن لال	میں بوند بوند ہر پتیاں (ناولٹ)

ن

۳۹	فروری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	ہاشمی، ڈاکٹر نور الحسن	نادر روزنامہ
۳۲	اگست ۱۹۸۵	نظام صدیقی	جوگندر پال	نادید
۳۱	اپریل ۱۹۷۸	شہباز حسین	تلخ، من موہن (مترجم)	نارائن راؤ (تلگوناوٹ)
۳۶	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	وارث کرمانی	نارسیہ
۳۳	یکم مارچ ۱۹۳۹	ب - س	وقت، غلام احمد	ناروا
۳۳	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	عامی، چودھری عشرت حسین	نار وصال (شعری مجموعہ)
۳۵	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	چھوٹانی، فاروق احمد	ناصر الاسلام حاجی میا محمد چھوٹانی

۵۹-۵۸	مارچ ۱۹۵۸	عرش ملیانی	مفتوں، دیوان سنگھ	ناقابل فراموش
۶۰	۱۵ جون ۱۹۴۷	و-ع	مفتوں، سردار دیوان سنگھ	ناقابل فراموش
۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	اختر انصاری	نالاپابند نے
۵۵	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	ناشاد، رام پرساد کھوسلا	نالہ شاد
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	نہرو، پنڈت جواہر لال	نامہ ہائے پد سے بدترش
۵۷	دسمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	قیسی رام پوری	ناول (ماہنامہ) کراچی
۵۷	ستمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	قیسی رام پوری	ناول (ماہنامہ) نمبر ۱
۵۶	یکم اگست ۱۹۴۵	و-ع	قریش، آغا شاعر	ناہید
۵۱	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	شفا گوالیاری، ڈاکٹر	نبض حیات
۴۰	جون ۱۹۵۳	عرش ملیانی	انگر، مشتاق رحیم	نبض دوراں
۵۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ف-ج	جعفری، عقیل احمد	نثر ریاض خیر آبادی
۴۶-۴۵	مارچ ۱۹۷۰	زیدی، علی جواد	بیدار، عابد رضا	نثر کا حسن
۴۸-۴۷	اپریل ۱۹۷۲	خال، رشید حسن	قاضی سلیم	نجات سے پہلے
۱۵۰	یکم جون ۱۹۴۵	و-ع	آچاریہ، سی راج گوپال	نجات کا راستہ
۴۶	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	سری واسٹوا، پریم سنگھ (مد)	نخلستان
۴۴	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	فاروق جنوں (مد)	نروان
۴۷	اگست ۱۹۷۶	وکر، نند کشور	لانہ، ایس۔ ایس۔	نذر خسرو
۸۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	خیام	نذر خیام
۴۳	نومبر ۱۹۶۸	ادارہ	مالک رام (مد)	نذر ذاکر
۴۶	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	مالک رام (مد)	نذر عرشی
۴۵	اگست ۱۹۷۶	نازبانک پوری	عثمان عارف	نذر وطن
۴۵	اگست ۱۹۷۷	ظفر اوگلاؤی	بیراج کومل	نژاد سنگ
۶۰	یکم فروری ۱۹۴۷	و-ع		نسوانی دنیا لاہور
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۳	راز، راج زائن	بہار، امیر چند	نسیم بہار (رباعیات)
۴۳	ستمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	منور لکھنوی	نسیم عرفان
۴۵	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	بہار، امیر چند	(جگوت گیتا منظوم)
۵۷	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عندلیب شادانی	نسیم مغرب
۵۳-۵۳	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	بسمل سعیدی	نشاطِ رفتہ
۴۷	مئی ۱۹۸۲	ادارہ	سہیل وحید (مد)	نشاطِ غم
۴۵-۴۴	نومبر ۱۹۸۲	شارب رودلوی	صدیقی، محمد علی	نشان
				نشانات

۵۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	خان، مولوی عبدالرحمان ف-ح	نثری تقاریر
۳۷	دسمبر ۱۹۶۱	عبدالحق، ڈاکٹر (مر)	نصرتی
۵۷	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ع-ح	نظارہ لکھنؤ
			ابوالفضل العبائن نمبر
۳۵	مارچ ۱۹۷۶	سرور، آل احمد ادارہ	نظر اور نظریے
۳۷	جون ۱۹۶۳	اپنا کتاب گھر	نظم اردو
۳۶	اپریل ۱۹۶۳	دربجہ بورڈ آف سکندری	نظم اردو
		ایجوکیشن بہار اشتر (مر)	
۳۷-۳۷	جولائی ۱۹۷۲	ذکی کاکوروی (مر)	نظم سائیکلو پیڈیا
۵۱	یکم مارچ ۱۹۳۵	عزم نجی (مر)	نغمات شادی
۳۸	اگست ۱۹۷۷	ادارہ	نغمات مہتات
۳۳	یکم مارچ ۱۹۳۹	بلونت سنگھ	نغمہ الوہیت
۵۹	یکم مئی ۱۹۳۶	خان، نواب میرزا جعفر علی ف-ح	نغمہ جاوید
۳۵	جنوری ۱۹۶۲	گوٹلی، ایوڈیا پرساد	نغمہ حرم
۳۳	مئی ۱۹۶۰	عروش ملیانی	نغمہ حسرت
۳۳	مارچ ۱۹۶۵	عروش ملیانی	نغمہ سرمد
۳۶	اپریل ۱۹۷۰	گ-ن-ا	نغمہ شب
۳۷-۳۷	جولائی ۱۹۸۵	قررتیس	نغمے ٹوٹے خوابوں کے
		انجم عثمانی	(شاعری)
۳۲	ستمبر ۱۹۸۶	بیگ، مرزا انور	نفس امارہ
۳۵-۳۳	اکتوبر ۱۹۸۶	حسنین، سید محمد	نفس مطلب
۳۳-۳۲	دسمبر ۱۹۸۰	حسن، ڈاکٹر محمد	نفسیاتی زاویے
۳۷-۳۶	جون ۱۹۸۲	صدیقی، عظیم الشان	نقارخانے میں
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۷۲	انجم عثمانی	نقد ابوالکلام آزاد
۶۳-۶۳	شرو شاعری نمبر اگست ۱۹۵۲	ادیب، عبدالقادر	نقد اقبال
۳۳	جون ۱۹۶۱	احمد، رمزی الدین	نقد و انتقاد
۵۹	مئی ۱۹۵۷	میکش اکبر آبادی	نقد رواں
۳۳	جون ۱۹۸۶	معجز، سید اعجاز احمد	نقد سب خوش
۵۵-۵۳	اپریل ۱۹۵۷	رواں، منشی جگت لال	نقد غالب
۵۰-۳۹	مارچ ۱۹۵۹	برق، طلحہ رضوی	نقش آزاد
۵۸	یکم نومبر ۱۹۳۵	احمد، محنت الدین (مر)	نقش امروز
		عروش ملیانی	
		مہر، غلام رسول (مر)	
		عروش ملیانی	
		ف-ح	

۳۳	دسمبر ۱۹۷۱	بشیر بدر	قسم الحق گیاوی	نقش ثانی
۳۱	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ثاقب، پرنس نقی علی خاں	نقش جاوداں
۳۶	جنوری ۱۹۵۵	عرش ملیانی	رستوگی، رادھے شیام	نقش ہائے رنگ رنگ
۳۵-۳۴	جون ۱۹۷۲	صدیقی، عتیق احمد	صدیقی، ظہیر احمد	نقش ہائے رنگ رنگ (انتخاب کلام غالب)
۵۱	یکم اگست ۱۹۴۶	ف-ح	جوش، سلطان حیدر	نقش و نقاش
۳۶	ستمبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	عبدالمنعم	نقطہ نظر
۳۶	اکتوبر ۱۹۸۰	کابلی، خان غازی	امین تالش	نقطے اور لکیریں
۶۰	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	قاسمی، احمد ندیم / ہاجرہ مسرور	نقوش
۵۷	دسمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	طفیل، محمد	نقوش افسانہ نمبر
۳۹	مارچ ۱۹۵۳	عرش ملیانی	طفیل، محمد	نقوش افسانہ نمبر
۵۰	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	طفیل، محمد	نقوش شخصیات نمبر
۳۲	ستمبر ۱۹۵۵	مالک رام	طفیل، محمد	نقوش منٹو نمبر
۵۲	مئی ۱۹۵۶	عرش ملیانی	طفیل، محمد	نقوش لاہور
۵۷	دسمبر ۱۹۵۶	عرش ملیانی	طفیل، محمد	نقوش شخصیات نمبر
۳۷	جون ۱۹۵۹	عرش ملیانی	طفیل، محمد (م)	نقوش طنز و مزاح نمبر
۳۶	جون ۱۹۶۰	عرش ملیانی	طفیل، محمد (م)	نقوش پطرس نمبر
۵۱	فروری ۱۹۶۱	شہباز حسین	طفیل، محمد	نقوش لاہور افسانہ نمبر
۳۵	ستمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	ظہیر ناشاد در بنگوی	نقوش افکار
۳۵	جنوری ۱۹۷۳	مجنور سعیدی	صابزی، حافظ محمد ہارون (م)	نقوش جاوید
۳۲-۳۱	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	مغموم، باوا کرشن گوپال	نقوش حسن
۳۷	جولائی ۱۹۸۳	عابد کربانی	رفعت سرور	نقوش رفتہ
۳۵	فروری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	فاطمی، ایم۔ کے (م)	نکات الشعرا کی اہمیت
۶۶-۶۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	مجنوں گورکھپوری	نکات مجنوں
۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	عرش ملیانی	عباس حسینی (م)	نکات - الہ آباد
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۷	مظفر شاہ	علیم اختر	نکات گل
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	سلام سندیلوی	نکات ولور
۶۰	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ف-ح	نیاز فتح پوری (م)	نگار لکھنؤ انتقاد نمبر
۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۹	ب-س		نگار افسانہ نمبر
۵۶-۵۵	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	نیاز فتح پوری (م)	نگار داغ نمبر

۳۶	جولائی ۱۹۶۱	شہباز حسین	نیاز فتح پوری (ایڈیٹر)	نگار غالب نمبر
۳۸	جون ۱۹۶۳	شہباز حسین	خال، اکبر علی (مد)	نگار ماہنامہ رام پور
۳۶	ستمبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی		نگار پاکستان سالنامہ ۶۳
۳۸	جنوری ۱۹۶۳	عرش ملیانی	فرمان فتح پوری (مد)	نگار کراچی کا نیاز نمبر
۳۸	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	فرمان فتح پوری (مد)	نگار کراچی اصناف ادب نمبر
۳۶	ستمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش شمیم حنفی	جوہر ہاشمی سلیم اختر	نگار سحر (غزلیات کا مجموعہ)
۳۶	فروری ۱۹۷۰	عرش ملیانی	کرشن موہن	نگاہ اور نقطہ
۳۷	اکتوبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ابراہیم گنوری	نگاہ ناز
۵۳	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	فضا کوثری (مد)	نگینے
۵۶	یکم جولائی ۱۹۳۵	و-ع	نقوی، سید سخی حسن	نگینے
۳۸	جنوری ۱۹۵۳	عرش ملیانی	اختر، بشیر محمد	نمک پارے
۵۸	۱۵ مئی ۱۹۳۶	ف-ح	سلام بن رزاق	نگار پانڈ
۳۳	جولائی ۱۹۷۸	راہی، رام پرکاش	ڈاکٹر زلیخا	نگلی دوپہر کا سپاہی
۳۷	دسمبر ۱۹۸۰	راہی، رام پرکاش	مشتاق احمد (مد)	نتھے ہاتھوں کا لمس
۳۷	اپریل ۱۹۷۷	حکرم، نند کشتور	ادبی پیلی سٹرز	نوابی دربار
۵۸	دسمبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی		نوائے آزادی
۵۸	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی		نوائے ادب بمبئی
۵۷	اگست ۱۹۵۰	ج-ن-۱	مدنی، ظہیر الدین (مد)	نوائے ادب
۳۷	اکتوبر ۱۹۸۰	کابلی، خان غازی	معروف شریفی	نوائے اردو
۵۷-۵۷	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	بیدل عظیم آبادی، عبدالمنان	نوائے بیدل
۳۷	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	ظفر حمیدی	نوائے تیشہ
۳۳	جنوری ۱۹۸۶	سوز، ہیرا نند ادارہ	صابر ابوہری یحییٰ اعظمی	نوائے جنوں (شعری مجموعہ)
۵۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	منشا، منشا، الرحمان خاں	نوائے حیات
۳۵	اکتوبر ۱۹۶۳	عرش ملیانی	سحر اعظمی	نوائے دل
۳۸	مارچ ۱۹۷۹	ادارہ	نیر، حکیم چند (مد)	نوائے سحر
۳۵	ستمبر ۱۹۷۰	منور لکھنوی	بسمل سنہاروی	نوائے سرور
۳۳	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	یحییٰ اعظمی	نوائے سروکش
۳۶	جولائی ۱۹۷۲	تاجور سامری	فضل الرحمان، محمد	نوائے عصر
۳۵	جون ۱۹۸۳	انجم عثمانی	منور لکھنوی	نوائے فطرت (شاعری)
۳۷	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	گوریکر، نظام الدین	نوائے کفر
۳۸	ستمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی		نوائے وقت

۸۲-۸۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	خال، محمد یحییٰ (رمو)	ذیل انعامات
۶۲	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	صبا، خالد رشید (مد)	نوبہار
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	اثر لکھنوی، مرزا جعفر علی خاں	نوبہاراں
۳۳	جولائی ۱۹۵۳	عرش ملیانی	رام پنڈوروی، پنڈت رلا	نورتن
۳۲	مئی ۱۹۸۰	ادارہ	عبدالغفار، خواجہ (نگراں)	نورس بمبئی سماہی
۵۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	عرش ملیانی	قزلباش، آغا سرخوش (مد)	نورنگ کراچی
۵۶	مئی ۱۹۵۱	عرش ملیانی	آغا سرخوش دہلوی (مد)	نورنگ کراچی
۵۶	اکتوبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	قزلباش، آغا سرخوش	نورنگ راکست نمبر، کراچی
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	قزلباش، آغا سرخوش	نورنگ کراچی (سالنامہ)
۱۷۰	یکم جون ۱۹۳۷	د-ع	صیاف آبادی	نور مشرق
۵۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ف-ج	قریشی، صلاح الدین	نور و ظلمات
۶۲	اگست ۱۹۵۱	عرش ملیانی	مراد کرہانی	نور و نار
۱۰	۳۵ بقیہ	۱۹۸۱ مئی	قمر عثمانی	نور و نکمت (شعری مجموعہ)
۸۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ہاشمی، ڈاکٹر نور الحسن (مد)	نور زمر صبح
۵۶	جون ۱۹۵۲	عرش ملیانی	عذیب شادانی، ڈاکٹر	نوش و میش
۳۶	نومبر ۱۹۸۵	کوثر، قائد حسین	عشرت ظفر	نوشہ
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	سالحہ عابد حسین	نورنگ
۳۹	ستمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	چڈھا، ہری چند (مد)	نئی تحریر
۵۱	یکم جنوری ۱۹۳۵	د-ع	دیوانہ، من موہن سنگھ	نئی دنیا
۳۶-۳۵	جولائی ۱۹۵۹	عرش ملیانی	رام لعل	نئی دھرتی پرانے لوگ
۳۳-۳۳	اگست ۱۹۷۸	خال، رضوان احمد	عباس، خواجہ احمد	نئی دھرتی نئے انسان
۳۸	مارچ ۱۹۸۰	صدیقی، ظہیر احمد	عباس، خواجہ احمد	نئی دھرتی نئے انسان
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	سید محمود، ڈاکٹر	نئی زندگی الہ آباد
۵۵	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	صیاف آبادی	نئی صبح
۳۰	جون ۱۹۵۳	عرش ملیانی	عقیل، سید محمد	نئی فکریں
۳۱	جون ۱۹۵۳	عرش ملیانی	اختر انصاری	نئی کہکشاں
۳۳-۳۳	جولائی ۱۹۸۶	قمر رئیس	اشفاق حسین	نئی نظریں
۵۹	یکم جنوری ۱۹۳۶	ف-ج	مظلوط، کیتھلوی	نئے اشارے
۳۷-۳۶	دسمبر ۱۹۸۱	کنور حسین	نئے افسانے کا سلسلہ عمل ہدی جعفر	
۵۰	دسمبر ۱۹۵۵	عرش ملیانی	سرود، آل احمد	نئے اور پرانے چراغ
۳۸	اگست ۱۹۷۷	ادارہ	مجیب بستوی	نئے پھول

۳۸	دسمبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	انہار ملیح آبادی	نئے ترانے
۵۷	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	ف - ح	قان، محمد عبدالرشید	نئے ترک اور ترکی
۵۹	یکم اگست ۱۹۳۷	ف - ح	قدوس صہبائی	نئے خاکے
۴۵	مئی ۱۹۶۲	عرش ملیانی	حسن، محمد	نئے ڈرامے
۴۶	مارچ ۱۹۷۵	حسینی، مہدی عباس	جوگندر پال، قاضی سلیم، معین شاکر (مرتبیں)	نئے کلاسک
۳۵-۳۳	جون ۱۹۷۰	اعظمی، عبدالطیف	حسن آرزو	نئے معاشرے کا تنہا آدمی
۳۵-۳۳	نومبر ۱۹۸۳	راہی، رام پرکاش	مہدی پرتاب گدھی	نئے نئے آسمان
۳۷	مئی ۱۹۷۹	اختر الواسع	اختر الایمان	نیا آہنگ
۳۶	جون ۱۹۷۰	ادارہ		نیا آدم (ہفتہ وار حیدرآباد) (مخدوم نمبر)
۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۹		سردار جعفری، کرشن چندر ب-س احمد عباسی (مد)	نیا ادب بمبئی
۵۲-۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	و-ع		نیا دور بنگلور (دوماہی)
۵۷	یکم فروری ۱۹۳۷	و-ع		نیا دور بنگلور
۶۰	۱۵ جون ۱۹۳۷	و-ع		نیا دور بنگلور
۶۰	اگست ۱۹۳۸	عرش ملیانی	سندر لال	نیا ہند (ماہنامہ)
۶۰	اکتوبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	شاہین، محمد، ممتاز شیری (ادارت)	نیا دور (دوماہی)
۶۰	یکم مارچ ۱۹۳۶	ف - ح	ذکر سلطانی	نیا راگ
۳۶-۳۵	فروری ۱۹۸۳	مسعود منور	شائق مظفر پوری	نیا سورج
۴۵	جولائی ۱۹۶۶	عرش ملیانی	اعظمی، خلیل الرحمان	نیا عہد نامہ
۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	آزاد، گلن ناتھ	تارا چند (ایڈیٹر)	نیا ہند کا گاندھی سندیش انک
۳۹	مئی ۱۹۸۰	و کرم، نندکشور	لال، اندر جیت	نیا ہندوستان
۳۹-۳۸	مئی ۱۹۷۸	حسینی، مہدی عباس	امیر عارفی	نیا فتح پوری
۴۶	دسمبر ۱۹۷۱	شاہین، امیر اللہ	مالک رام	نیزنگ خیال
۵۷	۱۵ مئی ۱۹۳۶	ف - ح	یوسف حسن، حکیم (مد)	نیزنگ خیال سالنامہ
۴۵	مارچ ۱۹۶۵	عرش ملیانی	مخدوم، تلوک چند	نیزنگ معانی
۴۵	ستمبر ۱۹۶۹	بدیع الزماں	الم عظیم آبادی، حسین محمد	نیل مرام
۴۶	اکتوبر ۱۹۸۶	بشیر بدر	اعتشام اختر	نیلا آکاش

۳۳	اپریل ۱۹۶۱	عرش ملیانی	وزیر پریم ناتھ	نیلی آنکھیں
۳۳	اپریل ۱۹۸۳	رئیس امر وہوی	جاوید اکرم	نیم تراشیدہ
۵۶	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	پروانہ، نندلال	نیم شب

و

۵۷	اپریل ۱۹۵۹	عرش ملیانی	واجد علی شاہ اور ان کا عہد	واجد علی شاہ اور ان کا عہد
۳۳	جولائی ۱۹۸۲	آزاد، جگن ناتھ	محمود سعیدی	واجد معکم
۳۶-۳۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	منظر شاہ	ہنری ڈیوڈ تھوروا	والدن
۳۶-۳۵	جون ۱۹۸۲	ظفر ادیب	علی عباس حسینی	واوین
۵۶	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	شجاع خاور	وجد
۳۷-۳۶	جون ۱۹۶۷	عرش ملیانی	وجد، سکندر علی	وجدان
۶۳	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	شاد، نریش کمار	ورق ورق
۵۶	دسمبر ۱۹۵۸	عرش ملیانی	ظ۔ انصاری	وسکی کی بوتل
۳۸	۱۵ اپریل ۱۹۲۵	و۔ ع	موہن یادو	وسوسے
۳۳	مارچ ۱۹۸۱	خال، ایم۔ حبیب	قریشی، فضل حق	وضاحتی کتابیات
۳۵	جون ۱۹۷۰	راز، راج زائن	نازنگ، پروفیسر گوپی چند	وطن
۳۷	دسمبر ۱۹۶۱	عرش ملیانی	اور ڈاکٹر منظر حنفی	وکرم آروشی
۳۶	جنوری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	قیامن گوالیاری	ولی۔ فن اور شخصیت
۳۶	مئی ۱۹۶۳	شہباز حسین	کالی داس	اور کلام
۳۷	جون ۱۹۶۳	منظر شاہ	امیر حسن عابدی، سید	وویکا نند
۳۳-۳۲	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	ساحل احمد (مر)	وہ ایک لمحہ جاوداں
۳۸	فروری ۱۹۶۶	کوثر چاند پوری	اعتماد حسین	وہ بات
۳۵	نومبر ۱۹۷۰	بشیر بدر	کشور زیدی	وہ لوٹے گی
۳۵	جون ۱۹۶۰	منظر شاہ	رفعت نواز	ویرانیاں
			سنگر، ست پرکاش	ویران بہاریں
			دور آفریدی	
			ستیش بتر	

۴۶	جنوری ۱۹۷۴	صدیقی، ظہیر احمد	پرکاش پنڈت (مر)	ہجرت وصال
۵۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	ف-ح	صدیقہ بیگم سیوہاروی	ہچکیاں
۴۳-۴۳	جنوری ۱۹۸۶	قمر غفار	اکرم فاروقی	ہرے پتوں کا موسم (افسانے)
۴۳	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	ابن حنیف	ہزاروں سال پہلے
۴۷-۴۶	دسمبر ۱۹۷۴	وکر، نند کشور	عرش ملیانی	ہست و بود
۴۶	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	جعفر طاہر	ہفت کشور
۴۴	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	ب-س	کرشن چندر (مر)	ہل کے سایے میں
۵۶-۵۵	مئی ۱۹۵۱	خاں، ظفر حسین	عبدالماجد دریادی، مولانا	ہم آپ
۴۷	اپریل ۱۹۷۷	وکر، نند کشور	عرش ملیانی	ہم ایک ہیں
۴۳-۴۲	مئی ۱۹۷۸	سلیم شیرازی	نبی، غمگین غلام	ہم تینوں (ناولٹ) (سوکھی راتیں بھگے دن)
۴۷	جولائی ۱۹۶۶	شہباز حسین	ورما، دیانند	ہم سب اور وہ
۵۶	دسمبر ۱۹۵۲	عرش ملیانی	رہبر، ہنس راج	ہم لوگ
۴۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عرش ملیانی	صدیقی، رشید احمد	ہم لفسان رفتہ
۵۶	جون ۱۹۵۱	عرش ملیانی	گیت، مدن مومن	ہمارا راج
۵۹	یکم مارچ ۱۹۴۷	ف-ح	خاں، محمد احمد	ہمارا قائد
۴۹	جون ۱۹۵۵	عرش ملیانی	جنگ، نواب ہوش یار	ہماری بستا پرستیاں
۴۵	جون ۱۹۶۱	شہباز حسین	کیلاش چندر	ہماری پارلیمنٹ
۴۷	اگست ۱۹۷۶	وکر، نند کشور	نیر، محمد شفیع الدین	ہماری زندگی
۴۶-۴۵	اپریل ۱۹۶۱	منظر شاہ	ورما، دیانند	ہماری عادتیں
۴۷	اگست ۱۹۸۶	منزینہ عثمانی	شکیل احمد	ہمارے جذبات
۶۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	ف-ح	غوث انصاری	ہماری غذا
۵۸	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ف-ح	طالب ہوی، شیش چندر سکینہ	ہمارے آس پاس
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۵	عرش ملیانی	نسیم بک ڈیو	ہمارے حسین
۵۹	یکم مئی ۱۹۴۶	ف-ح	گورکھا، ساگر چند	ہمارے نثر نگار
۵۷	یکم فروری ۱۹۴۷	د-ع		ہماری گودی میں
				ہمایوں جوہلی نمبر

۵۷	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی	ہمایوں سالگرہ نمبر
۳۲	ستمبر ۱۹۷۷	وکر، نند کشور	ہند آریائی اور ہندی
۵۸-۵۷	اکتوبر ۱۹۸۵	اختر الواسع	ہند اسلامی تہذیب کا ارتقاء
۶۰	اگست ۱۹۳۸	عرش ملیانی	ہند کے دستور کا مسودہ
۳۶	جولائی ۱۹۶۵	عرش ملیانی	ہند میں زراعت (اول)
۲۸	جنوری ۱۹۵۳	ادارہ	ہند لوہین: تہران میں ہندوستانی سفارت خانہ کا ایک جریدہ
۳۷	جولائی ۱۹۸۵	فلک، جیرامداس	ہندی غزل سن رچنا (ایک پرچے) (علم عرومن ہندی میں)
۵۷	جولائی ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	ہندی ماسٹر
۳۱	جولائی ۱۹۸۰	عادل صدیقی	ہندوستان
۳۵	جنوری ۱۹۸۲	راہی، رام پرکاش	ہندوستان ادم نظیر
۳۵	دسمبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	ہندوستان امیر خسرو کی کی نظر میں
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	وکر، نند کشور	ہندوستان اور سائنس
۵۵	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ہندوستان اور پاکستان میں زبان کا مسئلہ
۳۶	دسمبر ۱۹۶۱	عرش ملیانی	ہندوستان کا دستور اور اس کی مختصر تاریخ
۵۶	یکم اگست ۱۹۳۵	و-ع	ہندوستان کا نظام زر
۳۶	۱۵ مئی ۱۹۳۵	و-ع	ہندوستان کی آبادی
۳۸	یکم مئی ۱۹۳۵	و-ع	ہندوستان کی معاشی ترقی کے لیے ایک لائحہ عمل
۵۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	و-ع	ہندوستان کی معیشت اور جنگ

۳۸	جنوری ۱۹۶۲	عبد الرحمان، سید صباح الدین (م)	ہندوستان کے مسلمان حکمرانوں کے عہد کے تمدنی جلوے
۳۲	جولائی ۱۹۶۱	عبد الرحمان، سید صباح الدین (م)	ہندوستان کے عہد وسطیٰ کا فوجی نظام
۳۶	جنوری ۱۹۸۶	کوئل، کیدار ناتھ	ہندوستان کے قبائلی بچے
۵۶	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ف-ح	ہندوستان کے معاشی مسائل ناصر علی، محمد
۳۵-۳۴	اگست ۱۹۸۵	انظہر دہلوی، اے ڈبلیو	ہندوستان میں فارسی ادب نعیم الدین، ڈاکٹر
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	ہندوستان میں مسلمانوں کا مستقبل
۳۸	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عرش ملیانی	ہندوستانی اخبار نویس (کمپنی کے عہد میں)
۵۲-۵۱	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	و-ع	ہندوستانی تمدن
۱۷۰	یکم جون ۱۹۳۷	و-ع	ہندوستانی تعلیم اور اس کے مسائل
۶۰	یکم جنوری ۱۹۳۷	و-ع	ہندوستانی جمنٹری ۱۹۳۷
۴۳	ستمبر ۱۹۷۷	وکر م، نند کشر	ہندوستانی خارجہ پالیسی کی بنیادیں
۴۷	نومبر ۱۹۸۰	حسین، سید محمد	ہندوستانی زبان (سماہی رسالہ) (سورداکس نمبر)
۵۰	جون ۱۹۵۶	عرش ملیانی	ہندوستانی سماجیات
۴۶	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	ہندوستانی قصوں سے ماخوذ اردو مثنویاں
۵۹-۵۸	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	و-ع	ہندوستانی قومیت اور ہندوستانی تہذیب
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	ہندوستانی کے شبہاتی اصول
۶۰	ستمبر ۱۹۳۸	عرش ملیانی	ہندوستانی لسانیات کا خاکہ
۶۶	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	ہندوستانی لسانیات کا خاکہ

		ہندوستانی مسلمان	
۳۶-۳۵	جون ۱۹۶۵	عرش ملیانی	عابد حسین، ڈاکٹر سید
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا
۳۳-۳۲	مارچ ۱۹۸۰	ادارہ	رضا، کالی داس گپتا
۳۳	جولائی ۱۹۶۱	منظر شاہ	فخر الاسلام، مفتی
۵۱	یکم مارچ ۱۹۴۵	و-ع	مانی ساہوکار
۵۷	اپریل ۱۹۵۷	عرش ملیانی	فاضل کشمیری
۶۰-۵۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	قریشی، فضل حق	ایم اسلم
۳۷	دسمبر ۱۹۸۵	اس-اے-رحمان	پبلی کیشنز ڈویژن، پیپال ہاؤس ناگہ

ی

۳۶	یکم دسمبر ۱۹۴۵	ف-ح	نگار، غلام رسول	یاد اقبال
۳۳	اگست ۱۹۶۱	شہباز حسین	علوی، ضیا، الحسن	یاد ایام
۳۶	جون ۱۹۶۳	عرش ملیانی	شاہ، درگاہ پر شاہ	یاد جگر
۳۷	جولائی ۱۹۷۱	بشیر بیدر	محمود خاور	یاد کی خوشبو
۳۵	جنوری ۱۹۷۳	صدیقی، ظہیر احمد	جوش ملیح آبادی	یادوں کی برات
۳۸	مارچ ۱۹۷۷	کابلی، خان غازی	صابر کمال	یادوں کی برات کا خصوصی مطالعہ
۳۵	مارچ ۱۹۶۸	شہباز حسین	خال، یوسف حسین	یادوں کی دنیا
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	ک-س	ممتاز مرزا	یادوں کے سائے
۳۷-۳۶	اکتوبر ۱۹۸۳	کنور حسین	وکر، نند کپور	یادوں کے کھنڈر
۳۷-۳۶	ستمبر ۱۹۶۲	عرش ملیانی	اختر الایمان	یادیں
۵۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	و-ع	طالب دہلوی شیش چندر سکینہ	یادگار برق
۳۳	اپریل ۱۹۶۵	عرش ملیانی	احمد سلام (مر)	یادگار جگر
۶۵	نظم تبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	صالحہ عابد حسین	یادگار حالی
۳۷	ستمبر ۱۹۸۳	عثمانی، شمس الحق	حالی، الطاف حسین	یادگار غالب
۵۵-۵۴	نومبر ۱۹۵۱	عرش ملیانی	غلام یزدانی، ڈاکٹر	یادگار فرحت
۳۶	دسمبر ۱۹۸۲	انجم عثمانی	اسحاق راشدی	یادگار وحشت
۳۷-۳۶	مارچ ۱۹۶۸	شہباز جعفری	گوہر سیلانی	یاسین

۴۵	مئی ۱۹۶۲	عرش ملسیانی	ساحر بھوپالی	ید بیضا
۴۷	مارچ ۱۹۷۰	زیدی، علی جواد	اختر ادیبی	یک چین گل
۵۸	اکتوبر ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	کلیم عرفی	یوپی اطلاعات کا آزادی
۴۵	اکتوبر ۱۹۶۱	شہباز حسین	سعید دہلوی، حکیم محمد	یوجنا
۵۵	جگن نمبر جنوری ۱۹۶۱	عرش ملسیانی	سعدیہ، محمد ہاشم	یورپ نامہ
۴۶	اگست ۱۹۸۵	لاہوتی، سری لواس	قدوائی، محمد ہاشم	یورپ کے عظیم سیاسی مفکرین
۴۴	جون ۱۹۶۰	عرش ملسیانی	یوسف الدین، خواجہ	یورپین اور انڈیورپین شعرائے اردو
۴۳	اگست ۱۹۸۳	شارب ردولوی	سیدہ جعفر	یوسف زلیخا
۴۷	فروری ۱۹۸۵	عثمانی، شمس الحق	صفی الدین، حکیم سید	یونانی ادویہ مفردہ
۴۸-۴۷	اپریل ۱۹۷۹	قیصر شمیم	صدیقی، عتیق احمد (متر)	یونانی ڈراما
۴۸	یکم مئی ۱۹۳۵	و-ع	عباس، خواجہ احمد	یہ امرت ہے
۴۶	جنوری ۱۹۷۳	نمور سعیدی	برق آشیانوی	یہ ایک تبسم
۵۱	یکم اپریل ۱۹۳۵	و-ع	سردار جعفری، علی	یہ کس کا خون ہے؟
۴۷	اپریل ۱۹۷۷	وکر م، نند کتھور	شیلادھر	یہ ہندوستان
۴۵-۴۴	دسمبر ۱۹۷۵	فاروقی، نثار احمد	خضر برنی	یہ ہے میرا ہندوستان
۴۷	مئی ۱۹۶۲	منظر شاہ	حشر کاشمیری، آغا	یہودی کی لڑکی

غزلیں

آ

۲۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	عزیز احمد	آج چشم انتظار کے پردے اٹھا کے آ
۵۳	۱۵ جون ۱۹۴۵	قتیل لکھنوی	آ دلِ غم دیدہ اپنا اک جہاں پیدا کریں
۱۱۸	یکم جون ۱۹۴۶	برق موسوی	آ کہ اک عمر سے ویران ہے میرا پہلو
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	برق موسوی	آ کہ آنکھیں ہیں ستاروں کے جھینکنے کے قریب
۵	یکم مئی ۱۹۴۵	اقبال	آبِ نیلِ یارِ حقوڑا سانس لے کر رکھ دیا
۲۷	جون ۱۹۶۴	نذیر بنارسی	آپ مستقبل سے رشتہ جوڑیے
۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	جلیل، فصاحت جنگ	آپ ہی سے گھر مرا آباد ہے
۹	جولائی ۱۹۵۹	زیدی، علی جواد	آتا ہے مجھ کو یاد کہ وقتِ وداع ہوش
۲۳	مئی ۱۹۸۰	حسرت شوری	آتشِ غم اور اشکوں کی جھڑی
۳۹	اپریل ۱۹۵۲	منشا، منشا، الرحمان	آتشِ غم میں پگھلنا آ گیا
۳۰	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	بسمیل سعیدی	آتی ہے ہر طرف سے صدائے دراجھے
۱۱	مارچ ۱۹۵۹	اعظمی، خلیل الرحمان	آج ڈوبا ہوا خوشبو میں ہے پیراہنِ جاں
۹	یکم نومبر ۱۹۴۵	شہاب، شہاب الدین رحمت اللہ	آج ساتی کی نئی جوانی ہے
۴۵	جنوری ۱۹۵۳	الطاف مشہدی	آج کا انساں بہت مجبور ہے
۴۳	فروری ۱۹۷۵	احسن رضوی	آج کا کرب تو کچھ اور بھی بڑھ کر نکلا
۳	جون ۱۹۵۵	حیرت، عبدالمجید	آج کے ہیں پابند نہ کل کے
۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	ارشاد گورگانی	آج کیا ہے دم بدم کیوں درد میرے دل میں ہے
۵	۱۵ اگست ۱۹۴۳	فراق گورکھپوری	آج مرگِ وزیت سے مایوس ہے یہ کائنات
۲۴	مئی ۱۹۸۶	لاری، جنید حمزہ	آج ہر شخص سکونِ مضطر مانگے
۵۳	فروری ۱۹۵۳	آثم فردوسی	آج ہم پر جو التفات نہیں
۵۶	یکم مئی ۱۹۴۶	کشور شمیم یزدانی	آچکے وہ ان کا آنا ہو چکا

۱۰	۱۹۴۷	یکم جون	جلیل، فصاحت جنگ	آخرش بے تابیاں راحت کا ساماں ہو گئیں
۳۲	۱۹۷۱	اپریل	راہی، غلام مرتضیٰ	آخر میں بے نقاب سر آئینہ ہوا
۲۵	۱۹۵۲	مئی	جلیل عرشی	آخر وہی ہوا جو مرے دل کو تھا ہراس
۳۸	۱۹۸۰	مئی	اختر نظمی	آخر یہ دل، خلوص کا گھر کیسے ہو گیا
۳۳	۱۹۴۹	۱۵ مئی	الطاف مشہدی	آدمی مجموعہ ادہام ہے
۲۱	۱۹۸۳	جنوری	جلیل ساز	آدمیت کہ بے نوا ہے بہت
۱۱	۱۹۷۵	مئی	کرامت، کرامت علی	آرزو اس کی ہے، درد بے کراں لے جائے گا
۲۶	۱۹۸۶	فروری	فصیح اکمل	آرزو کس کی تھی دل کو یہ کہاں کہتا ہوں میں
۲۷	۱۹۸۳	مئی	نذیر بنارسی	آرزو کی طرح جو دل میں پلے
۲۲	۱۹۶۹	مئی	قیصر قلند	آرزو نے پہنا ہے رنگ و بو کا پیرا ہن
۲۱	۱۹۵۵	اکتوبر	زیدی بلگرامی	آرزو کا جب کھلونا کھو گیا
۶۰	۱۹۲۶	یکم جون	حرمات خیر آبادی	آزار انس و جان کا سودا نہیں مجھے
۳۹	۱۹۷۹	اگست	بیتاب، پرنیال سنگھ	آس پاس اندھی ہوائیں بے لباس
۳۳	۱۹۵۱	جون	خاں، نواب محمد اسماعیل علی	آسماں بردوش ہر پہلو تری بیداد کا
۲۵	۱۹۸۵	جون	حقی، ابوالحسنات (تصویر)	آسماں کیا ہر بلندی زیر شہ پر اور میں
۳۲	۱۹۷۳	اگست	حفیظ بنارسی	آشوب روزگار سے ہر شخص تنگ ہے
۳۲	۱۹۷۰	مئی	ظفر حمیدی	آگ کی لپٹ میں تو سارا شہر آیا تھا
۲۸	۱۹۷۵	فروری	حامد کا شمیری	آگ کے سایلوں میں کالے شہد دہرائے گئے
۱۹	۱۹۵۱	اگست	جوش ملیحانی	آگ ہے آگ تری تیغ ادا کا پانی
۷	۱۹۳۶	۱۵ جنوری	ثاقب لکھنوی	آگ یہ کیسی لگی ہے سیلنہ دل گیر میں
۲۲	۱۹۵۱	نومبر	یعقوب عثمانی	آگہی کو لائے کون طرف کم نگاہی تک
۲۷	۱۹۷۳	تارا چند نمبر جون	رتن پنڈوری	آگنی آہ شرر بار زباں تک آخر
۱۷	۱۹۳۷	یکم جون	نوح ناروی	آماج گاہ تیر ستم کون ہم کہ آپ
۲۰	۱۹۸۰	ستمبر	منظہر امام	آبادہ رقابت پر مراد دل ہی نہیں تھا
۲۷	۱۹۶۷	اپریل	شہریار	آندھی کی زد میں شمع تمنا جلائی جائے
۳۲	۱۹۸۱	اکتوبر	نکبت، اندر بھٹناگر (تصویر و تعارف)	آنسو ٹھٹک جاتیں تو دھندلے نشان بھی
۳۳	۱۹۶۳	فروری	کرشن موہن	آنکھ اشک ریز ہے اور چہرہ زرد ہے
۷	۱۹۷۱	اپریل	نذیر بنارسی	آنکھ بربادی دشمن پہ بھی بھرا آتی ہے
۲۲	۱۹۸۶	فروری	عمود عشقی (تصویر)	آنکھ سے آنکھ ملانے والا
۲۶	۱۹۳۶	یکم فروری	عزیز جو نیوری	آنکھوں آنکھوں میں جو گفتار ہوتی جاتی ہے

۳	فروری ۱۹۷۱	نصیر پرواز	آنکھوں میں اضطراب کا منظر نہ پھینکیے
۳۲	یکم جون ۱۹۴۷	آفاق دہلوی	آنکھوں میں اُمنڈ کر مری پلکیں نہ بھگو دے
۳۹	ستمبر ۱۹۷۹	قمر سنبھلی	آنکھوں میں ایک نشہ سادہ بھر لیے پھرا
۱۹	جون ۱۹۷۹	آفتاب شمسی	آنکھوں میں جل رہا ہے جو منظر اتار دوں
۳۲	یکم جون ۱۹۴۷	لفظی رضوانی	آنکھوں میں سرتک غم بھی نہیں لب پر بھی کوئی فریاد نہیں
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۶	عشرت قادری	آنکھوں سے اُٹھ گئے جو لوگ حجابوں کی طرح
۲	نومبر ۱۹۵۵	فراق گورکھپوری	آنکھوں سے جو بات ہو گئی ہے
۲۴	مارچ ۱۹۷۱	اشک، بمل کرشن	آنکھوں سے مل کر دیکھتی تھی اس کے پاؤں پڑی پگڈنڈی
۲۲	مئی ۱۹۷۶	انصاری، ولی الحق	آوار گرد کو چہ دلدار میں ہی تھا
۸	اپریل ۱۹۵۶	ابرا حسنی گنوری	آہ کس شے کی طلب تھی اور کیا پاتا ہوں میں
۳۱	مئی ۱۹۵۴	نازش پرتاب گڈھی	آہ کو نغمہ کہ نغمے کو فغاں کرنا پڑے
۱۹	اگست ۱۹۷۷	عارف نقشبندی	آہ و فغاں کا ذکر نہ فرقت کی رات کا
ٹائٹل	یکم اپریل ۱۹۴۵	چنگیزی، مرزا یگانہ (تصویر)	آہ یہ بندہ غریب آپ سے لو لگائے کیوں؟
۲۶	ستمبر ۱۹۸۵	زبیر فاروقی (تصویر)	آہنی تھا جو بھی کچھ اس موم سے پیکر میں تھا
۴۲	نومبر ۱۹۵۱	منشوار الرحمان منشا	آواز اپنے دل میں دردِ لادوا پیدا کریں
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	منشوار الرحمان خاں منشا	آؤ خلوس دل سے یہ پیمان کریں گے ہم
۳۷	اپریل ۱۹۷۱	علیم اختر مظفرنگری	آؤ کہ رنگِ خون وفا دیکھتے چلیں
۳۷	نومبر ۱۹۷۹	اسلم عمادی	آئینہ اظہار وہ ہلکا سا تبسم
۳۵	اگست ۱۹۷۹	خالد کفایت	آئینہ بن کے میں اُسے جب تک نہ ملا تھا
۱۱	مارچ ۱۹۷۱	تاباں، غلام ربانی	آئینہ ٹوٹ گیا عکس بھی ٹوٹا ہوگا
۲۲	جون ۱۹۸۲	صدیقی، کیف احمد	آئینہ در آئینہ ٹوٹا ہوا ہر عکس تھا
۳۰	فروری ۱۹۸۱	نریش	آئینہ دیکھ کے نہ ڈر بابا
۲۵	نومبر ۱۹۸۲	عشرت دھولپوری	آئینہ دیکھنے کا ہنر دے گیا مجھے
۳۶	مئی ۱۹۶۹	مظہر امام	آئینہ وقت کا کھوپا ہوا چہرہ مانگے
۳۳	فروری ۱۹۷۵	مظہر محی الدین	آئینے کے روبرو چکر لگا
۳۴	اکتوبر ۱۹۸۵	نور، کرشن بہاری (تصویر)	آئینے میں یوں تو اپنے آپ کو اکثر چھوا
۳۵	اپریل ۱۹۷۲	عثمان عارف	آئی بہار زخمِ تمنا ہرا ہوا
۲۶	یکم نومبر ۱۹۴۶	نہال سیوہاری	آئی وہ منزل مراد ختم ہے راہ امتحاں
۱۵	یکم جولائی ۱۹۴۵	حافظ امرت سری	آئے وہ پاس آ کے ہمارے چلے گئے
۳	فروری ۱۹۶۳	فراق گورکھپوری	آیا جو یاد غم کا سماں رات ہو گئی

۲۱	مئی ۱۹۸۳	اطہر عنایتی	اب اس سے اتنے برس بعد مل کے کیا ہوگا
۱۴	یکم اگست ۱۹۴۶	کوثر القادری	اب اس کا ہے فیصلہ تمہیں پر کہو تم اس کو نظر کا دھوکہ
۳۰	یکم جولائی ۱۹۴۴	تبسم نظامی	اب ان سے مناسب نہیں التجائیں
۱۰	مئی ۱۹۸۱	محسن زیدی (تصویر)	اب اور اشکِ تداامت سے مت بھگو مجھ کو
۲۴	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	منظہر امام	اب بھی پردے ہیں وہی پردہ دری تو دیکھو
۸	ستمبر ۱۹۵۲	تاجور سامری	اب بیٹھ بھی ٹوٹتے کنارے
۲۰	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	طاہر بریلوی	ابتدایں انتہا کا خوف پیدا ہو گیا
۲۳	فروری ۱۹۸۱	سحر، ابو محمد	اب تک علاج رنجش بے جا نہ کر سکے
۱۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	ولی الرحمان ولی	اب تک امید وصل کیے جا رہا ہوں میں
۲۹	دسمبر ۱۹۶۹	ہوشِ عظیم آبادی	اب تک تو اعتراف شکست نظر نہیں
۲۶	مارچ ۱۹۷۰	طالب جے پوری	اب تو یہ احساس بھی ہوتا نہیں
۴۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	اختر، جاں نثار	اب جوششِ طوقاں ہے نہ وہ شورشِ سیلاب
۳۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۲	اسد بھوپالی	اب رو گلشن ہے جام و بادہ ہے
۲۱	فروری ۱۹۶۴	اختر اورینوی	اب ستم میں فسر دگی سی ہے
۳۲	مارچ ۱۹۸۲	افتخار آذر	اب سمندر ہیں اور کاغذی کشتیاں
۷	فروری ۱۹۷۰	تاباں، غلام ربانی	اب کج ادائیگوں سے کھلیں گے چمن کہاں
۶	نومبر ۱۹۷۲	سلام مچھلی شہری	اب کیا ہوگا
۵۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	جعفر بن رسا	اب لہی سے کم نہیں ہیں عشق میں دانائیاں
۴۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	قمر جلالوی	اب مجھے گلشن سے کیا جب زیر دام آہی گیا
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	ذکی برنی	اب معتدل ہوا سے ہیں سہمے ہوئے درخت
۲۲	جون ۱۹۸۲	نجیب رامش	اب وہ آنکھن فطرتاً سحر اے
۳۵	یکم جولائی ۱۹۴۵	فضل، فضل احمد کریم	اب وہ ہلکی ہوئی سی رات نہیں
۲۰	جون ۱۹۶۳	افتخار امام	ابھرتے ڈوبتے لمحے تمام حیرت کے
۳۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	تسکین قریشی	ابھی تک ہے یہ رازِ سینہ بہ سینہ
۳۵	اپریل ۱۹۷۲	حمید عظیم آبادی، عبد الحمید	ابھی تو باقی ہے ہوش ساقی پلا کہ مے کی کمی نہیں
۱۸	دسمبر ۱۹۶۱	مینا، مسریر کاہری	ابھی تو گھر یوں ہے رات باقی ابھی سے جانے کی کیوں
۱۳	مئی ۱۹۸۰	فلش برودوی	ابھی سکون کہاں ہے کہ دن کرے ہیں بہت

۳۳	ستمبر ۱۹۸۰	زمین الدین رئیس	ابھی شجر ابھی سایہ دکھائی دیتا ہے
۱۹	یکم اپریل ۱۹۳۷	شعری بھوپالی	ابھی نہیں روش غم پہ اختیار مجھے
۴۰	اکتوبر ۱۹۵۶	پریم وار، برٹنی	ابھی باقی نہیں اس راز سے وہ جان غزل
۲۸	دسمبر ۱۹۸۶	شاہین	اپنا سودا خود سر پہا نہ کر جائے گی شام
۳۸	جون ۱۹۶۷	محسن زیدی	اپنا غم بھی غم حیات بھی ہے
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	اقبال فرید	اپنوں نے زندگی میں وہ گھولی ہیں تلخیاں
۴۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	احتشام اختر	اپنی بربادی کا احساس مٹانے دو مجھے
۴۵	اپریل ۱۹۸۰	نشر خانقاہی	اپنی خستہ چاہتیں جب لے کے ہم رخصت ہوئے
۳۸	مئی ۱۹۸۰	شفیق، فاروق	اپنی خواہش کی دل کو ضرور شائبہ ہو
۳۹	دسمبر ۱۹۷۱	عبیرت بہرائچی	اپنی دعا کو خود ہی اگر نار سا کہوں
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۴۵	نشور واحدی	اپنی دنیا خود بے فیض غم بنا سکتا ہوں میں
۳۸	فروری ۱۹۷۸	شرر فتح پوری	اپنی روراہوں یا غم دنیا لکھوں
۲۷	مارچ ۱۹۷۵	اکمل اجلی	اپنے بدن کا رشتہ لیے پھر رہے ہیں لوگ
۳۱	نومبر ۱۹۸۶	عالم خورشید	اپنے پچھلے ہم سفر کی کوئی تو پہچان رکھ
۴۵	جنوری ۱۹۵۳	اختر لکھنوی	اپنے خوابیدہ مقدر کو جگا لوں تو ہنسوں
۵۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	علی اشرف	اپنے دل کے راز چھپا کر تم بھی پشیمان ہم بھی پشیمان
۴۳	فروری ۱۹۷۵	نریش	اپنے سانسے سے بھاگنا ہوگا
۲۹	اگست ۱۹۸۳	واسع جامی	اپنے سر سب کی خطائیں لے گیا
۳۰	دسمبر ۱۹۸۵	راز، راج نرائن	اپنے کشکول میں سورج ہے: کہ عالی ٹھہرے
۴۴	اکتوبر ۱۹۷۱	کادش جذباتی	اپنے کمرے سے کبھی جھانک کر باہر دیکھو
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۰	کمار پاشی	اپنے گرد و پیش کا بھی کچھ پتا رکھ
۱۶	مئی ۱۹۷۸	ظہیر غازی پوری	اپنے ہی عکس تھے دھندلے شاید
۱۹	مارچ ۱۹۸۱	مصوٰر سبزواری	اپنے ہونے کا کچھ احساس نہ ہونے سے ہوا
۱۱	جولائی ۱۹۷۹	راہی، رام پرکاش	اُتر کے دل میں درپہ کوئی جو وا کرتے
۳۹	فروری ۱۹۷۹	شیدارومانی	اتنا شائستہ ہوا زندہ دلی کا احساس
۲۱	جنوری ۱۹۶۷	منظر حنفی	اتنی مبہم، اتنی تنہا، اتنی بھاری بھاری شام
۳۲	اپریل ۱۹۶۹	عابد مناروی	اتنے چہروں میں نہیں کوئی شناسا اپنا
۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	انصاری، طارق اختر	اتنے کچھ ان سے مالوس ہم ہو گئے
۲۵	اگست ۱۹۸۶	حسن عزیز (تصویر)	اٹھا بھی لیجیے اس کو تو پھر کہاں رکھیے
۳۳	مئی ۱۹۷۸	درد، جگدیش ہتہ	اٹھنا نقاب آپ کا ایسا دکھائی دے
۴۱	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	عاصی، ودیارتن	اٹھایا ہی نہیں جاتا جو بار زندگی ہم سے

۳۶	یکم جون ۱۹۴۶	رابط تلہری	اٹھ رہی ہے پھر وہ چشم امتحاں میری طرف اٹھ کے محفل سے خفا ہو کے نہ جانے دے گا
۲۰	مئی ۱۹۸۴	بسنت، بسنت کمار	اجالوں کی جانب سفر ختم ہو
۳۶	اگست ۱۹۷۷	اظہر، نجی الدین	اجل بدنام کیوں جب مقصد ہستی فنا ٹھہرے
۳۳	مئی ۱۹۷۳	جلیلی، علی احمد	اجل بھی جن بیچ دار راہوں میں بار بار گئی ہے تھک کر
۵۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	کلیم، مکین احسن	اُجیلے احباب خوش گیتیا چھوڑ دوں
۲۹	دسمبر ۱۹۸۲	رونق شہری	اجنبی بن کر ملاتا تھا
۲۷	اگست ۱۹۸۳	وقار واثقی	اچھا بھی اس کو کہنے سے ہو جاتا تھا خفا
۴۰	جولائی ۱۹۷۰	فخر رضوی (تصویر)	احساسِ ندامت ہے تو شکوہ نہ کریں گے
۳۵	جنوری ۱۹۶۶	ندرت کان پوری	احساسِ نامرادی و حرماں لیے ہوئے
۴۴	مئی ۱۹۵۲	جلیل ساز	احساس کی رگوں میں اترنے لگا ہے وہ
۲۹	اگست ۱۹۸۳	انور مینائی	احساس ہی سب کچھ ہے ودیعت ہے جو ہم میں
۳۹	دسمبر ۱۹۷۱	امر سورتی	ادب ہے شرط، کہ ہے ان کی بارگاہِ جمال
۵۶	اکتوبر ۱۹۵۸	ساحر ادیبی	اداس اداس ہے دل، اس کلی کو پھر مہکاؤ
۴۸	جولائی ۱۹۵۱	جلال بیچ آبادی	اداس گلیوں میں روشنی کی قطار کیوں ہے
۲۴	جنوری ۱۹۸۶	اسعد بدایونی (تصویر)	اداسی رونقِ صحنِ گلستاں ہو کے رہتی ہے
۲۶	اگست ۱۹۷۹	سریر کا بری	اداسی ہجرت کی پھیلی تھی شام کے پروں سے
۲۴	اگست ۱۹۸۵	مہسور سبزواری (تصویر)	ادائے حسن میں شانِ عطا بھی پائی جاتی ہے
۱۳	یکم مارچ ۱۹۴۳	صادق جھانسی	ادھر بھی آنجلیوں کا کارواں لیے ہوئے
۱۰	۱۵ فروری ۱۹۴۶	ولی الرحمان ولی	اذیتوں سے بصد شوق ہم کنار کرو
۲۷	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	عرش صہبائی	اربابِ ذی شعور کا ایسا خیال ہے
۴۷	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۳	بلراج حیرت	اُڑنے کے چلنے لگا پروازِ نظر کی سورت
۴۱	جولائی ۱۹۶۷	ساحل مانک پوری	اُڑے مہر و مردانِ غبار رہ گزر ہو کر
۱۱	جون ۱۹۷۳	فراق گورکھپوری	از بس کہ ابھی گردشِ تقدیر وہی ہے
۳۹	دسمبر ۱۹۵۰	حیرت، عبدالمجید	ازل سے میں نے زمانے بھر کو پیام امن دسکوں پہ
۶	دسمبر ۱۹۶۷	شیدارومانی	ازل سے جو محبت میں وفا بنیاد ہوتا ہے
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	نشر سندیلوی	ازل سے مانعِ خوشی بس اک غمِ حیات ہے
۲۲	مئی ۱۹۸۴	شاد قادری لکرا لوی	ازل کی بزم میں جس کا بنا امانت دار
۴۲	مئی ۱۹۶۸	نقوی، قاسم شبیر	ازل کے دن سے ہیں اہل محبت نوحہ خواں اب تک
۷	یکم دسمبر ۱۹۴۶	آسی لکھنوی، عبدالباری	اس آسماں کی نہ اس کہکشاں کی بات کریں
۳۴	نومبر ۱۹۵۳	منشار الرحمان منشا، محمد	اس ادائے گلستاں سے وہ چمن میں آج آئے
۴۳	فروری ۱۹۶۱	جمال صابری	

۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۷	ذابر فتح پوری	اس حسیں منظر کا کوئی نام ہے
۴۲	مئی ۱۹۷۲	حالی، علیم اللہ	اس خوف کے جنگل سے نکل جاتے حضرت
۴۲	مئی ۱۹۷۷	نصیر صحافی	اس دور پر فتن نے عجب گل کھلاتے ہیں
۲۷	ستمبر ۱۹۷۲	ضیا ساحری	اس دور کی ظلمت کو بڑھایوں نہیں دیتے
۳۷	جون ۱۹۶۷	سیوک نیئر	اس دل کو تہ تیغ سلا کیوں نہیں دیتے
۱۲	جنوری ۱۹۵۷	نوح ناروی	اسرارِ غم عشق کو دل کھول رہا ہے
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	نازکی، میر غلام رسول	اسرارِ ہست و بود کا محرم رہا ہوں میں
۴۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	تاباں، غلام رتانی	اس شوخ کی ناوک فگنی میرے لیے ہے
۳۵	اپریل ۱۹۷۵	ناز قادری	اس شہر کا عجیب ہی منظر دکھائی دے
۳۵	دسمبر ۱۹۷۴	ہادی مصطفیٰ آبادی	اس طرح چپ ہیں کہ مجھ کو اعتبارِ نغمہ ہے
۳۶	اکتوبر ۱۹۵۴	حیرت، عبدالمجید	اس طرح کون ملا ہم سے گنہگاروں سے
۴۱	نومبر ۱۹۶۵	امر، ربیر سنگھ	اس کا پانا ہی کچھ ایسا ہے کہ پایا تو نہیں
۳۰	یکم جولائی ۱۹۴۳	سرلابرق	اس کا ثانی جمال مشکل ہے
۲۱	جولائی ۱۹۵۱	محروم، تلوک چند	اس کا گلہ نہیں کہ دعا بے اثر گئی
۲۶	ستمبر ۱۹۷۰	عشاہد کبیر	اس کو یہ ضد ہے کہ انسان بنائے گا مجھے
۲۱	مارچ ۱۹۸۳	بشیر بدر	اس کی آنکھوں سا اُس کے گیسوسا
۲۹	جنوری ۱۹۸۳	شجاع خاور (تصویر)	اُس کی آنکھوں میں نہ جانے کون سا منظر پھرا
۴۴	اکتوبر ۱۹۷۱	شمیم ہاشمی	اس کی ہر بات کا انداز جدا ہے شاید
۲۹	مئی ۱۹۸۳	اشک، پروین کمار	اس کے نیزے پہ اُٹھے سر میرا
۳	مارچ ۱۹۵۷	جوش ملیحانی	اس کے ہر رنگ سے کیوں شعلہ زنی ہوتی ہے
۱۶	جولائی ۱۹۶۶	وقا ملک پوری	اس گلی سے بھی پریشاں دل ناکام آیا
۱۰	جون ۱۹۸۱	اختر انصاری	اس محشر جاں کو کیا کہیے گو ماں گویا دل ہے
۲۳	فروری ۱۹۸۶	شجاع خاور (عکس)	اس مرحلے پہ یارو نہ خوفِ عدو کرو
۳۹	ستمبر ۱۹۷۹	محشر مصطفیٰ آبادی	اس میں کچھ ہرج نہیں چاند پہ پہنچا جائے
۳۶	جون ۱۹۵۶	شفا گوالبیاری	اس انقلابِ نظارہ کا بھی جواب نہیں
۴۴	مئی ۱۹۵۲	باسط بھوپالی	اس وارِ فتن میں بھی یارب یہ دورِ فتن پہلے تو نہ تھا
۲۶	اگست ۱۹۸۶	اختر بستوی (تصویر)	اس ویران محل کی یادیں ساتھ ہم اپنے لئے ہیں
۲۳	جنوری ۱۹۴۸	طالب دہلوی	اسی کو ہاں، اسی کو عشق کا نذرانہ کہتے ہیں
۳	مارچ ۱۹۶۹	علوی، محمد	اُسے نہ دیکھ کے دیکھا تو کیا ملا مجھ کو
۴۰	۱۵ جون ۱۹۴۷	گلزار تسنیم	اسیرِ کاہش تیرِ نظر پہ کیا گذری
۴۱	جون ۱۹۸۱	نصر قریشی	اسیرِ لمحوں سے اب تو مجھے رہانی دے

۲۷	یکم نومبر ۱۹۴۴	اختر شیرانی	اشک باری نہ مٹی، سینہ فکاری نہ گئی
۸	ستمبر ۱۹۶۱	منشوار الرحمان منشا، محمد	اشک خونیں آنکھ سے ڈھلکا
۶۰	یکم اگست ۱۹۴۵	صادق جھانسوی	اشک غم آنکھوں سے میری بہہ گئے
۲۹	اپریل ۱۹۸۳	ظفر گورکھپوری (تصویر)	اشک کیا، موج جتا ہے شاید
۲۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	شاقب کان پوری	اشک گلگوں سے خود ہے یہ گلزار
۳۲	اگست ۱۹۷۳	اقبال طاہر	اشکوں کے ہیں فانوس نہ شعروں کے اجالے
۱۸	نومبر ۱۹۶۷	صدیقی، کیف احمد	اشکوں میں بھی ڈوب کے اکثر یوں میرا من سلگے ہے
۱۷	جولائی ۱۹۵۶	ظفر، سراج الدین	اصلاح اہل ہوش کا یارا نہیں ہمیں
۸	مارچ ۱۹۸۱	فضا ابن فیضی	اصل جو روپ ہے، کب تم نے وہ دیکھا ہے میاں
۲۹	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	وحشت، رضا علی	اضافہ سعی باطل نے کیا ہے شدت غم میں
۲۲	فروری ۱۹۸۰	ساحل	اظہار اکتنا اپنا پن، کردار اچنگیز لگے ہے
۲۵	نومبر ۱۹۶۹	منظر حنفی	اظہار کا سوال جب آیا ہے سامنے
۲۴	یکم اگست ۱۹۴۶	غنی کان پوری	اظہار محبت رہنے دے بے پردہ کسی کاراز نہ کر
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۴۹	محمود لکھنوی	اعتبار محض یہ سارا جہاں پاتا ہوں میں
۲۰	۱۵ جون ۱۹۴۶	پروین، پروین راعب	اعدا سے ہے شکوہ نہ مجھے تم سے گلا ہے
۲۶	یکم مارچ ۱۹۴۶	نظیر لدھیانوی	افسانہ فراق رقم کر رہا ہوں میں
۲۲	جنوری ۱۹۶۷	حفیظ بنارسی	افسانہ تعمیر کے عنوان بہت ہیں
۳۹	یکم نومبر ۱۹۴۳	شعری بھوپالی	افسردہ دل، اداس طبیعت ہے آج کل
۲۰	جولائی ۱۹۷۲	بسنت کمار بسنت	افق سے پھوٹ پڑی ہے جو مہر لڑکی کرن
۲۷	جون ۱۹۵۳	کوثر جانشی	افق سے دور غم عاشقی کی بات گئی
۲۸	ستمبر ۱۹۵۰	خلیق قریشی	افق کے پاس کہیں اک کرن سی پھولی ہے
۳۰	یکم جون ۱۹۴۳	منور لکھنوی	افکار منور
۲۵	ستمبر ۱۹۷۸	سلیمان خمار	اک اسی عادت کی خاطر شہر میں رسوا ہوں میں
۲۹	اپریل ۱۹۸۳	ظفر گورکھپوری (تصویر)	اک بار بولوں بھی اپنے بدن کا مکاں گرے
۱۶	جون ۱۹۸۶	شاد، ایم۔ اے	اک بگولا سا اٹھا، آنکھوں کی بینائی گئی
۱۹	اکتوبر ۱۹۷۹	منظورہ اختر	اک بوجھ ہے ہستی بھی محبت کے سفر میں
۳۶	مئی ۱۹۶۹	منظر امام	اکتائے ہیں لوگ، فسانہ کہانہ جائے
۱۶	دسمبر ۱۹۵۲	شاد، نریش کمار	اک تھیل ہے جو محتاج بیاں رہتا ہے
۷	مارچ ۱۹۷۰	شمیم حنفی (تصویر)	اک حرف سادہ ان رنگین افسانوں میں تھا
۳۱	نومبر ۱۹۷۰	حقی حزیں	اک اذیت بھی، ایک راحت بھی
۳۰	یکم مارچ ۱۹۴۷	اقبال فاروقی	اک روز تجھے مسخورد جنوں اسے رونق محفل کر لوں گا

۱۰	ستمبر ۱۹۶۹	سلیمان اربب	اک سایہ دوسرے کے مقابل نہیں رہا
۲۹	یکم مارچ ۱۹۴۹	نشر سندیلوی	اک اشک سے صد پارہ ہے نشتر، دل افلاک
۲۹	جنوری ۱۹۸۲	ملکہ نسیم	اک صد تقرنی آتی ہے ہر اک پل جیسے
۳۸	ملکی موسیقی نمبر ۱۹۵۸	سیدہ فرحت	اک طرف شانِ خودی مانعِ اظہار بھی ہے
۲۲	یکم فروری ۱۹۴۵	بہزاد لکھنوی	اک عجیب عالم ہے حسن کی یہ دنیا بھی
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	سحر سعیدی	اک عمر سے احساس کی سولی پہ ٹنگا ہوں
۷	یکم جنوری ۱۹۴۷	اثر لکھنوی	اک نقطہ میں ہی نہیں وہ بھی پشماں ہوگا
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۴	پیرکاشن فکری	اک قہر مسلسل ہے اک خوف برابر اب
۲۶	مئی ۱۹۷۹	سجادت نسیم	اک لفظ کن سے خلق سبھی ہو گئے حروف
۶	مئی ۱۹۷۹	کاوش بدری	اک نہ اک دن سامنے ایسا بھی منظر آئے گا
۲۹	جنوری ۱۹۵۵	سحر، ابو محمد	اک نگاہ آشتنا اور زندگی بھر کا ملال
۱۶	جون ۱۹۸۶	عدیل، نظیر علی	اک نیا ہے باب یہ تاریخ کے ابواب میں
۲۲	دسمبر ۱۹۶۵	اقبال فرید میسوری	اک نئی تصویر دنیا کو دکھا سکتا ہوں میں
۳۵	جنوری ۱۹۸۶	شبیم وحید (تصویر)	اگر چہ پیار مجھے بے شمار اس نے کیا
۲۳	جون ۱۹۸۳	سیدہ شانِ حراج (تصویر)	اگر چہ طرزِ عمل اس کا ناگوار بھی تھا
۳۸	ستمبر ۱۹۵۰	شاہد صدیقی	اگر حالات کے ہمراہ تدبیریں بدل جائیں
۱۵	جون ۱۹۶۰	بسل سعیدی	اگر دل ہو شوق فراواں کے بس میں
۳۳	جنوری ۱۹۷۳	درد، وشوانا تھ	اگر کچھ موڑ رستے میں نہ آتے
۲۹	دسمبر ۱۹۵۳	ابرا حسنی گنوری	اگر مذاقِ دوئی دل میں دخل پانہ سکے
۳۱	مئی ۱۹۸۲	حکیم منظور، حکیم منظور کی تصویر	اگلے وقتوں کی سبھی باتیں کہانی ہو گئیں
۸۳	اگست ۱۹۷۲	منظفر حنفی	اگر ہے نامہ اعمال داغِ داڑھرا
۲۹	اپریل ۱۹۷۰	حامد حسین حامد	الفاظِ فارسی کے سمندر میں غرق تھے
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	خاں، رضوان احمد	الفاظِ ومعنی کی دکان چھوڑ چلا ہوں
۳۱	اپریل ۱۹۶۳	شاد عارفی	الفت کر سکتے ہیں لیکن کیا انجام الفت ہوگا
۳۴	اپریل ۱۹۵۰	مست کشمیری، دینا ناتھ	الفت کے داغِ دل کو گلستاں نہ کر سکے
۱۹	اپریل ۱۹۵۷	اثر، محمد علی خاں	الفت میں احتیاط بھی اب چارہ گر کہاں
۲۷	مارچ ۱۹۷۰	شاقب کان پوری (تصویر)	الفت میں تیری سو دو زیاں کچھ نہ کچھ تو ہو
۳۵	اپریل ۱۹۷۵	افسر آذری	الگ ہے ایک زمانے سے بود و باش مری
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	نظفر حمیدی	الہی بخش دے ندرت بیاں میں
۵	یکم مارچ ۱۹۳۶	جگر مراد آبادی	اللہ اگر توفیق نہ دے انسان کے بس کا کام نہیں
۲۹	مئی ۱۹۶۸	شفا گوالیاری	اللہ تو کسی کو نہ دینا کسی کے زخم

۲۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	شفیق کوٹی	اللہ عجیب عالم حسرت شب غم ہے
۳۰	اپریل ۱۹۶۹	ساحل مانک پوری	اللہ کی پناہ! وہ طوفان غم ہے آج
۲۷	اگست ۱۹۵۰	عرش مسیانی	اللہ کیا یہ جور کے انداز ہو گئے
۱۹	اکتوبر ۱۹۷۰	کامل فتح پوری	اللہ اللہ اس کے چہرے کی پھین
۱۹	۱۵ فروری ۱۹۳۷	کشور شمیم	اللہ اللہ شباب کا عالم
۳۳	جولائی ۱۹۶۷	فاروقی، نثار احمد	اللہ نہ اتنا بھی کوئی مجبور محبت ہو جائے
۲۲	اپریل ۱۹۵۱	سحر رام پوری	اللہ یہ سلوک دل ناتواں کے ساتھ
۲۰	جون ۱۹۶۶	جلیل ساز	امن (تا شقند معاہدے کے بعد)
۱۲	جون ۱۹۷۱	سلام مچھلی شہری (تصویر)	امیدوں، حوصلوں، بے تاب ارمانوں کا شہزادہ
۳۱	مارچ ۱۹۸۲	طارق شمیم	امین فکر و نظر کتنے تنگ دست ملے
۱۲	دسمبر ۱۹۷۶	کرشن موہن	اناکے تصویر بن گیا ہوں
۳۲	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	نازش پرتاب گڈھی	ان آنکھوں کی مرضی پر طوفاں سے گزر جائے
۳۸	یکم مئی ۱۹۳۶	اقبال عظیم	ان آنکھوں میں بھی رنگ و فادہ کچھ رہا ہوں
۳۰	مارچ ۱۹۸۲	قاسمی، ایم۔ آر	ان آئینوں میں اب آئے نہ آئے
۲۶	۱۵ جون ۱۹۳۷	ندرت میر مٹھی	ان پر قابو چل گیا، ان کو اثر میں رکھ لیا
۳۵	ستمبر ۱۹۶۲	جلیلی، علی احمد	انجام نظر میں رکھ کر ہی میں آنکھ کو پریم کرتا ہوں
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	بسم اللہ آبادی	انجمن میں کبھی آ انجمن آرائی کر
۳۱	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	منظر اعظمی	ان حسین ناموں سے دھوکے بھی تو کھائے کتنے
۲۵	اکتوبر ۱۹۸۲	ارمان نجی	ان دلوں اپنے خیالات میں گھرا رہتا ہے وہ
۲۰	اگست ۱۹۸۳	ریاض شیرازی جو پوری	اندھیرے گھر میں اجالوں کی آس چھوڑ گیا
۵۱	فروری ۱۹۵۱	شفقت کاظمی	اندوہ نمنا کا گلا ہو نہیں سکتا
۱۵	مارچ ۱۹۷۳	افسر آذری	ان سے اقرار و وفا ہو جیسے
۲۳	اکتوبر ۱۹۵۲	حیرت، عبدالحمید	ان سے امید مہر و مروت نہیں مجھے
۲۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	موج، راجندر بہادر	ان سے جب ہنس کے بات ہوتی ہے
۷	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	قزلباش، آغا شاعر	انس اپنے میں کہیں پایا نہ بے گانے میں تھا
۲۷	ستمبر ۱۹۷۲	شیدارومانی	انسانیت کی روشنی گم ہو گئی کہاں
۲۶	اکتوبر ۱۹۵۳	ہما برنالوی	ان کا نشاں بھی لوح جہاں سے مٹا کے دیکھ
۳۸	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	شفیع سیالکوٹی، محمد	ان کو دیکھا تو ہوش کھو بیٹھے
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	انلاق ہسوانی	ان کی جفا تمہید و فاقہ ہو، یہ بھی تو ہو سکتا ہے
۲۳	فروری ۱۹۷۵	مبین شارق	ان کی طرف بھی ہاتھ بڑھایا تو کیا ملا
۲۱	مئی ۱۹۸۱	عشرت کرپوری	ان کی قربت سے گھٹ گیا رستا

۳۷	۱۹۷۰	عرش صہبائی	ان کی مست آنکھیں ہیں ساون کی گھٹاؤں کی طرح
۲۶	۱۹۷۷	جنید عباسی	ان کی نقاب زلف سرکتی ضرور ہے
۳۳	جولائی ۱۹۵۷	دعا ڈبائیوی	ان کی نگاہ لطف بھی وجہ خوشی نہیں
۳۳	طنز و مزاح نمبر مئی ۱۹۷۳	سرور ڈنڈا	ان کی وہ اوندھی چال ہے سو ہے
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	خواجہ اسد لکھنوی	ان کے آنے میں بہت دیر ہے یا تھوڑی دیر
۲۷	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	میکش اکبر آبادی	ان کے اقرار و فاپر سر خوشی اچھی رہی
۲۵	یکم مئی ۱۹۳۶	شکیل بدایونی	ان کے بغیر ہم جو گلستاں میں آگئے
۱۷	۱۹۷۳	راجہ بریلوی، مایا کھنڈ	ان کے سسوک کا کوئی شکوہ نہ کر سکے
۵۴	یکم جولائی ۱۹۳۵	عزیز جوہنوری	انقلاب سحر و شام کہاں سے لاؤں
۴۰	جولائی ۱۹۷۲	فخر، افتخار احمد	انہیں اصرار بے حد ہے وفا کے آزمانے کا
۳۵	طنز و مزاح نمبر دسمبر مئی ۱۹۷۲	بیگ، مرزا شکور	انہیں درپیش جب کوئی دشوار کام آیا
۲۵	۱۹۵۳	ساحر، سوہن لال	انہیں دل دے کے جی سے جا رہے ہیں
۳۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	محمود عشقی	اوج پرستارہ ہے آج میگساروں کا
۱۲	یکم نومبر ۱۹۳۶	محمود، نلوک چند	اوج مقام دوست پر اپنا گزر کہاں
۲۲	یکم جولائی ۱۹۳۳	فراق گورکھپوری	اور بھی کچھ برٹھ گئیں تنہائیاں پھلے پھر
۲۳	۱۹۸۰	اسلم آزاد	اور کچھ بھی نہ سہی اتنا بتا دے کوئی
۹۶	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	کوثر جہاں کوثر رقبویں	اور اتر مہوڑ تھے صلیبوں میں جڑے تھے
۲۱	ستمبر ۱۹۷۸	چغتائی، امین راحت	اوڑھ کر چادر مسافر جب گلی میں سو گئے
۲۸	دسمبر ۱۹۸۲	نیاز، عبدالمتین	اوڑھنی میں نے بدن پر سبز نیدوں کی ردا
۳۵	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	جرم محمد آبادی	اہتمام زندگی اتنا ہوا میرے لیے
۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	فراق گورکھپوری	اہل ایمان کا سرا سیمہ و حیراں ہونا
۱۷	اکتوبر ۱۹۸۰	جعفر عسکری	اہل شروت سے ملے کب شہر پاروں میں رہے
۱۳	اکتوبر ۱۹۶۰	موج علیگ	اہل جنوں پہ آپ نگاہ کرم کریں
۱۱	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	وجد، سکندر علی	اہل جنوں کی لغزشیں پیہم
۴۰	جولائی ۱۹۵۵	انترف قادری	اہل دل جرات اظہار تک آپہنچے ہیں
۱۵	یکم نومبر ۱۹۳۳	نخشب جارچوی	اہل ظاہر تیرا جلوہ کس نظر سے دیکھتے
۳۶	ستمبر ۱۹۷۷	حسرت شادانی	اہل محفل کے لیے شوق سے جلتے رہے
۱۹	یکم جولائی ۱۹۳۶	وحشت کلکتوی	ایسا بھی ترا غم زدہ مجبور نہیں ہے
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	آفاق دہلوی	ایسا کبھی مردان دلاور نہیں کہتے
۲۷	جنوری ۱۹۸۰	کیف سہسرامی	ایسا ہوتا کہ یہ فنکار دکھائی دیتے
۱۱	دسمبر ۱۹۵۷	شوق، سمت پرکاش	ایسے بیمار ہیں کم تری زلف کے

۵۰	مارچ ۱۹۵۶	سازبرہان پوری	اے آتشِ غم اپنا تو بتا، کیا تجھ سے بھی سورش میں ہے سوا
۲۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۴	ادیب مالینگٹوی	اے بے خبر و ہوش میں آنا ہی پڑے گا
۳	ستمبر ۱۹۶۷	عمران انصاری	اے حسن تجھے روز ازل ہم نے بنایا
۱۳	مئی ۱۹۷۹	اسعد بدایونی	اے خدا! بجز زمینوں کو شجر دے
۱۷	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	فراق گورکھپوری	اے دوست تجھ کو جادۂ دل کی خبر نہیں
۱۷	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	رفعت سرودش	اے زندگی میں تیرا پرستار بھی نہیں
۱۰	مئی ۱۹۶۰	میکش اکبر آبادی	اے زمیں اے آسماں اے اہل دل اے اہل فن
۲۲	اپریل ۱۹۷۰	رئیس مینائی بنگلوری	اے لوگو چلو بھاگو کہ آشوب بلا ہے
۲۸	جولائی ۱۹۵۱	حیات لکھنوی	اے محبت میں تری آغوش میں سویا کیا
۳۷	جون ۱۹۵۳	محشر مرزا پوری	اے ہم نوا قفس کو جو گھر کہہ دیا گیا
۲۷	مارچ ۱۹۶۳	ساعر نظامی	اے ہم نوا خودی کو کروں کس طرح بلند
۲	نومبر ۱۹۵۰	بہل سعیدی	اے ہم نشین نہ پوچھ وہ کیفیت نشاط
۲۹	مئی ۱۹۸۳	سیفی، سرودجنی	ایک احسان اندھیروں میں بنا چھوڑ گیا
۳۰	جولائی ۱۹۵۵	ادیب، جی ایل	ایک افسانہ زندگانی ہے
۱۱	فروری ۱۹۶۳	اعجاز صدیقی	ایک اک سے کریں تذکرہ جرم و فاکیا
۲۵	اکتوبر ۱۹۸۲	لطف الرحمان	ایک امکانِ مسلسل بھی نظر میں رکھ گیا
۱۰	اپریل ۱۹۷۵	فضا ابن فیضی	ایک بس میرے سوا جرم ہے ہلکا سب کا
۲۱	فروری ۱۹۸۵	اشک، پروین کمار (تصویر)	ایک بوٹا! نواز شیں کرنا
۱۵	جولائی ۱۹۸۲	بدر عثمانی سہارن پوری	ایک بے جان حقیقت کے سوا میں کیا ہوں
۳۹	نومبر ۱۹۵۲	ہنر، لورن سنگھ	ایک سننے کی بات لایا ہوں
۲	مارچ ۱۹۵۶	فراق گورکھپوری	ایک شبِ غم وہ بھی تھی جس میں جی بھرائے تو اشک بہائیں
۱۰	جون ۱۹۶۶	نذیر بنارسی	ایک دیوانے کو آج آئے ہیں سمجھانے کئی
۲۸	جولائی ۱۹۸۳	پرکاش تیواری	ایک عجب نقش ہے سینے پر ابھرنے والا
۳۹	ستمبر ۱۹۷۹	حق اعظمی	ایک لمحہ تو میری عمر کا اپنا کھٹہرے
۳۹	فروری ۱۹۷۹	نازال جمشید پوری	ایک مدت سے دہی تھی جو خلش سی پیار کی
۸	نومبر ۱۹۷۹	مسن زیدی	ایک میں ہی سرنگوں تو نہ پسیائوں میں تھا
۳۱	جولائی ۱۹۷۱	فخر نسوی	ایک میدان سا آتا ہے نظر گھرا پنا
۳۰	جولائی ۱۹۷۰	قیصر شمیم	ایک ندی بڑھ کے جب دریا ہوئی

ب

۲۱	یکم جنوری ۱۹۴۴	عارف	با آہ سرد و بادِ دل پر درد و غم چلے
۱۴	جون ۱۹۸۶	منتظر، سردانہ (تصویر)	بات باطن کی زباں سے کب بھلا کہتا ہوں میں
۱۱	دسمبر ۱۹۷۲	رونق دکنی سیما	بات پتھر کی چلی ہے، تو چلے پتھر بھی
۳۰	جون ۱۹۸۳	جلیل، رشید عبدالسمیع	بات پوری بتا نہیں پایا
۳۹	ستمبر ۱۹۵۳	اعجاز صدیقی	بات تو جب ہے، سب تنج اٹھیں کوئی تشنہ کام نہیں
۳۶	فروری ۱۹۵۵	جلیل عرشی	بات جب دل کی زباں پر آگئی
۲۷	جنوری ۱۹۸۰	رینس بلوی	بادلوں کا خشک سایہ سائباں جیسا لگے
۳۵	فروری ۱۹۷۰	سلطان اختر	بارش کے ساتھ ساتھ ہی طوفاں کا قہر ہے
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	خرخ جینوٹی	بار غم رورو کے ہلکا کر لیا کرتا ہوں میں
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	ساحر ہوشیار پوری	بارگاہِ ناز میں
۲۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	شفیق بانو شفیق	بارہا میں اپنی تاثیر فغاں دیکھا کیا
۳۳	جنوری ۱۹۷۶	تیاگی، دشنیت کمار	بارٹھ کے آثار سب کے سامنے ہیں
۲۵	جنوری ۱۹۸۶	شہناز بنی (تصویر)	باہر اجلی دھوپ کھلی ہے اندر گھورا اندھیرا ہے
۸	فروری ۱۹۶۵	سلام ساگری	بت خانہ رہے گا نہ حرم یاد رہے گا
۲۵	نومبر ۱۹۸۴	ہتتاب پسروری	بتائیں کیا جفائے آشنا سے دل پہ کیا گذری
۱۳	مئی ۱۹۵۶	حبیب تنویر	بتلائیں راز برہمی زلف یار کیا
۳	انیس نمبر ۱۹۷۵	انیس	بجا کہ تو ہے بہر حال بامراد اسے دوست
۱۱۴	یکم جون ۱۹۴۶	اختر شیرانی	بجا کہ ہے پاس حشر ہم کو، کریں گے پاس شباب پہلے
۲۸	جون ۱۹۸۳	صابر، نوبہار	بجا وہ پھول جیسا تازہ و شاداب لگتا ہے
۲۰	مارچ ۱۹۸۵	راہی، ایم کوٹھیواوی	بجائے شمع کوئی تمقہ ہے کمرے میں
۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	نہال سیوہاروی	بجلی کی رو ہے تو سن عمر رواں مجھے
۲۳	جولائی ۱۹۸۴	عنی اعجاز	بجلی گری تو سوچ کے سب تار کٹ گئے
۴۴	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	رضا ٹونگی	بجتی مری نظر دل ناشادماں سے کیا
۲۶	ستمبر ۱۹۸۵	فاروقی، زبیر (تصویر)	بچھڑ کے تجھ سے وہ وابستگی کسی سے نہ تھی
۱۵	یکم نومبر ۱۹۴۹	شفیق جوالا پوری	بچھڑ کے رہ گئے ہم تم اگر تو کیا ہوگا
۲۵	مارچ ۱۹۸۰	طوفاں	بحر الفت کا یہ دستور نزالا دیکھا
۲۰	۱۵ اگست ۱۹۴۳	خورشید الاسلام	بخت کا سا غر دور میں لا کر، دورِ فضا میں پھینک دیا
۶	جولائی ۱۹۷۸	مہوڑ سبزواری	بد دعاؤں کے گڑے ہیں جو یہ پتھر دونوں

۳۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	ناشاد کان پوری	بدگمانی کو بھی خدا سمجھے
۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	قزلباش، آغا شاعر	بدل دی انقلاب دہرنے تاثیر میخانہ
۲۰	فروری ۱۹۸۳	شائق مظفر پوری	بدل گیا جو نگاہوں کا انتخاب کبھی
۵۲	دسمبر ۱۹۴۸	راج بلدی پوراج	بدلانہ دل تغیر محفل کے ساتھ ساتھ
۲۱	مارچ ۱۹۸۳	مظفر ایمرج	بدلتے خواب کا منظر ابھی غبار میں ہے
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	عین تابش	بدن پر پھیلی ہوئی اک شکستہ چادر ہے
۳۶	مئی ۱۹۷۹	انور ادیب	بدن کو زخم کروں، دل کو خون، تو جو چاہے
۲۴	جنوری ۱۹۸۶	اسعد بدایونی	بدی کے نور سے روشن سماعتیں ساری
۳۴	اپریل ۱۹۸۱	اسلم اعظمی	برائے قتل سہی پر یہ بات کیا کم ہے
۲۵	فروری ۱۹۵۳	امجد حیدر آبادی (تصویر)	برباد نہ کر بیس کا چین، بے درد خزاں سے کون کہے
۲۰	جولائی ۱۹۷۲	رونق نعیم	برف کی آغچ سے ہم لوگ پگھل جائیں گے
۳۷	جنوری ۱۹۵۲	سازمراہ آبادی	برق نے آکے ہر اک سمت جلائے ہیں چراغ
۲۳	ستمبر ۱۹۸۰	ناز قادری	برگ گل شاخ صنوبر جاگے
۵	یکم دسمبر ۱۹۴۳	دیوانہ، موہن سنگھ	برگ و گل سے تجھے اے کاش محبت ہوتی
۲۶	اپریل ۱۹۸۱	براج حیرت	بڑا گھنا ہے اندھیرا، بڑی اداس فضا
۴۵	دسمبر ۱۹۷۶	اسعد بدایونی	بڑے نادان تھے ہم ریت کو آب رواں سمجھے
۵۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	جلیل شیر کوٹی	بڑھ گئی حد سے کیوں خلش دل کی
۲۴	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	عزم اکبر آبادی	بڑھا چل دل تیز کام محبت
۴۲	نومبر ۱۹۷۳	اختر نظمی	بڑھتی رہے گی بات جہاں تک بڑھائیے
۳۶	فروری ۱۹۵۵	شفا گو ایاری	بڑھے گم گشتگی آسودگی ایسی بھی ہوتی ہے
۴۷	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	خلیل سیما بی	بزم فطرت کس قدر پُر جوش ہے
۱۰	یکم فروری ۱۹۴۶	انسر حامد اللہ	بزم میں تیری کوئی بے خود کوئی مدہوش ہے
۲۶	اگست ۱۹۷۳	نجیب رامش	بستی بستی خطِ گم گشتہ سا آوارہ ہوں
۲۹	دسمبر ۱۹۸۶	بلقیس ظفر الحسن	بس ذرا لطف و کرم تھوڑی نوازش ہو تو
۴۶	ستمبر ۱۹۵۸	تاباں امر وہوی	بس وہ اک فرق ہے نازک سا جو انداز میں ہے
۲۱	فروری ۱۹۷۶	اختر انصاری	بطون زلیت سے کٹ کر اٹھا جو فرد تو کیا
۷	یکم اگست ۱۹۴۴	شعری بھوپالی	بظاہر عشق کی ہر موج، موج کفر ساماں ہے
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	حامد ندیم	بغض و نفرت کی یہ دیوار گرا دیا رو
۳۱	مئی ۱۹۵۴	حیات لکھنوی	بغیر غم کے خوشی کا بھی اعتبار نہیں
۴۸	مئی ۱۹۶۶	کیف مراد آبادی	بقا کی فکر کرو خود ہی زندگی کے لیے
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	درد، دشونا تھ	بقدر ظرف ترا غم بھی میرے پاس نہیں

۴۷	جولائی ۱۹۷۵	فاروق شفیق	بکھری ادھر ادھر جو ہیں پر چھاتیاں نہ چھوڑ
۲۴	دسمبر ۱۹۸۰	شیدا، محمد مرسلین	بگڑی جو کبھی محفل احباب کی صورت
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	مولنس، قطب الدین	بلا کا سوز ہے قلب تپاں میں
۲۰	جولائی ۱۹۶۹	حمید، عبدالحمید عظیم آبادی	بلند اپنا مقام آرزو کر
۲۹	دسمبر ۱۹۸۵	قمر الدین، ایم (تصویر)	بلند اڑان کا اک دل نشین منظر تھا
۴۳	ضمیمہ اردو نمبر اکتوبر ۱۹۷۳	عارف نقشبندی	بن کر بگڑ رہا ہے پھر عشق کا فسانہ
۱۸	اپریل ۱۹۷۰	کسری منہاس	بن کے عبرت کا نشان دیکھنے والوں کے لیے
۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	احمد ندیم	بن ہو، ابر ہو، تیز ہوا ہو
۵۳	اپریل ۱۹۵۹	شارق میرٹھی	بنا کر مجھے بے نیاز حیات
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	رونق دکنی سیما	بنام پیکر خاکی نہ گرد بن جاؤ
۱۱	نومبر ۱۹۵۵	جلیل، ضاحت جنگ	بتائے عیش یہ تو نے نئی پیرمغان رکھ دی
۴۳	جنوری ۱۹۷۶	کاوش بدری	بند آنکھیں ہیں نگاہوں کا سفر جاری ہے
۱۵	دسمبر ۱۹۷۹	سلیمان خمار	بند کمرے سے نکل کر دیکھیں
۶	یکم اپریل ۱۹۴۵	میرزا یگانہ چنگیزی	بند وہ بندہ جو دم نہ مارے
۱۹	دسمبر ۱۹۵۳	میرزا یگانہ چنگیزی	بندھی ہے ٹکٹکی آپس میں گفتگو نہ سہی
۳۳	اکتوبر ۱۹۸۱	نکھت، اندر بھٹناگر (تصویر و تعارف)	بندھے ہیں پاؤں، نہیں حوصلہ ضمیر کے پاس
۲۴	ستمبر ۱۹۸۳	وقا، ایم۔ ایم	بولوبستی کے معتبر لوگو
۲۶	نومبر ۱۹۸۲	شاہد ماہلی	بولے پیرا من صدائے
۱۵	نومبر ۱۹۵۳	میکش اکبر آبادی	بہ انداز نسیم آئے بہ عنوان بہار آئے
۳	مارچ ۱۹۶۱	شاد عارفی	بہ پاس احتیاط آرزو یہ بارہا ہوا
۱۷	ستمبر ۱۹۵۰	فراق گورکھپوری	بہ فیض عشق یہ راز آج آشکارا ہے
۳۰	جولائی ۱۹۷۲	ناظر جلگانی	بہار ختم ہوئی اس کی یادگار تو ہے
۷۲	یکم جون ۱۹۴۶	شارب ہاشمی	بہار گلشن کا حسن رنگیں بھی حسن فطرت سے کم نہیں ہے
۳۹	اپریل ۱۹۵۲	حیات لکھنوی	بہار لالہ دگل نور بہر و ماہ نہیں
۱۱	مئی ۱۹۷۷	محمود سعیدی	بہار لوٹ بھی آئی تو کیا کہ تو ہی نہ تھا
۳۶	ستمبر ۱۹۷۷	شان معراج	بہار میں نہ کھلیں دل تو وہ بہار نہیں
۴۲	اپریل ۱۹۷۰	رحمان راہی	بہت آئے مگر ہم جیسے کم ہی دیدہ و رکم آئے
۳۰	جنوری ۱۹۷۰	درد، وشونا تھ (تصویر)	بہت اکتا گیا ہوں اپنے جی سے
۲۲	جولائی ۱۹۸۳	نصا ابن فیضی (تصویر)	بہت بے ربط ہے یہ جزد، بہرہ چھوڑ دینا
۳۵	مارچ ۱۹۷۳	اسمار سعیدی	بہت دور جانے کو دل چاہتا ہے

۳۰	ستمبر ۱۹۵۳	طرف قریشی بھنڈاروی	بہر لہجہ تفسیر سوزِ محبت شریعت نہیں ہے تو پھر اور کیا ہے
۱۷	مارچ ۱۹۵۷	نازش پر تاپ گڑھی	بہت عجیب ہے ہم اہل عشق کا دستور
۲۴	جون ۱۹۸۲	صدیقی، افتخار امام	بہت غم زدہ ہوں رُلا کے نہ جا تو
۳۱	جولائی ۱۹۵۰	ہوش عظیم آبادی	بھلا تمہیں کس طرح نہ پھیرے مری تمنائے داہانہ
۳۳	یکم جون ۱۹۴۹	سجاد حیدر	بھلا چکا ہوں محبت کے داستا نوں کو
۵	یکم جولائی ۱۹۴۷	امین حزیں سیالکوٹی	بھری رہتی ہے محفل میں کسی کی یاد کی مینا
۳۶	۱۵ مئی ۱۹۴۶	کرامت فاطمہ بیگم	بھری محفل میں بھی تنہائیاں محسوس کرتی ہوں
۱۴	اگست ۱۹۴۸	فراق گورکھپوری	بھرے دل میں بڑا مارا پڑا ہے
۲۸	تارا چند نمبر جون ۱۹۸۳	منظفر حنفی	بھڑکتا ہوں خود اپنے دل دھڑکنے کی صدا سے ہی
۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	بھنور میں ازل سے ہیں دل کھوئے کھوئے
۸	جولائی ۱۹۵۹	تاباں، غلام ربانی	بھولے تو جیسے رُبط کوئی درمیاں نہ تھا
۱۱	مئی ۱۹۷۱	عمور سعیدی	بھیڑ میں ہے مگر اکیلا ہے
۲۹	نومبر ۱۹۸۱	نشاط سعید	بھیک دن سے مانگتے کیوں رات سے
۳۵	نومبر ۱۹۵۰	نازش پر تاپ گڑھی	بھگی آنکھ اور سونی رات
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۲	شکیب ایاز	بے آب و گیاہ ہوا، اس کو چھوڑ کر
۳۴	مارچ ۱۹۷۶	الوز پانی پتی	بے اثر ہوتے کتنے حرف و صوت و معنی اتک
۳۳	مارچ ۱۹۷۹	معین کوثر	بے بس کھرے ہیں سازش ابرو ہوا کے بعد
۲۴	مئی ۱۹۸۶	عمران عظیم	بینیوں کے قد لائے، صحن گھر کا چھوٹا ہے
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	شاداں، عثمان غنی	بیٹھا ہے کیوں نجوم میں رنج و ملال کے
۳۴	اکتوبر ۱۹۸۵	اعجاز وارثی (تصویر)	بے چارگی کی دھوب میں سایہ نہیں ملا
۳۷	فروری ۱۹۷۴	منظہر امام	بے چہرہ منظروں کو کچھ خدو خال دے
۱۱	مئی ۱۹۷۷	محسن زیدی	بے چہرگی کے شہر میں کوئی نشاں نہ مانگ
۲۱	جنوری ۱۹۷۳	نازش پر تاپ گڑھی	بے چہرگی غم سے پریشان کھرے ہیں
۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	سائل دہلوی	بے حجابی میں سوا ہوتے ہو کیا کرتے ہو
۱۴	جولائی ۱۹۸۱	خاور، بدیع الزماں	بے خطر کو دیرے پانی میں
۳۹	اپریل ۱۹۵۲	حیرت، عبد الحمید	بے دردوں کی یاد کہاں تک
۲۸	دسمبر ۱۹۸۶	حکیم منظور (تصویر)	بے رُبط، رقص آب کہ گرداب، صاف ہے
۲۰	فروری ۱۹۸۲	سحر، ابو محمد	بے رُبطی حیات کا منظر بھی دیکھ لے
۲۰	مئی ۱۹۸۳	شاہد کلیم	بے رنگ شام ہو گئی جب کائنات کی
۳۲	نومبر ۱۹۶۷	طرف قریشی	بے ساغر و مِل بدنام ہوتے بے شرب و عمل ہر شاکیا
۱۷	مئی ۱۹۷۱	فریدی، مغیث الدین	بے شوق طلب، بے ذوق نظر بے رنگ تھی

ان کی گل بدنی

۳۴	اپریل ۱۹۸۱	شاگرد جردلی	بے صدا بھی زخم سر کا امتحاں ہو جائے گا
۳۴	نومبر ۱۹۵۳	جیمینی سرشار	بے کار شور نالہ و آہ و فغاں سے کیا
۴۳	ستمبر ۱۹۸۰	آمر صدیقی	بے کیف ساعتوں کے مسافر بنے رہے
۵	یکم جولائی ۱۹۴۷	ابن حزیں سیالکوٹی	بے محابا سی اک نگاہ شباب
۴۳	نومبر ۱۹۷۱	قادی، فصیح اکمل	بے نیازی کی روایت کو نہ توڑا جائے
۲۹	اکتوبر ۱۹۷۶	منور بستوی	بے وفادہر میں پابند وفا سے کوئی
۲۷	جون ۱۹۸۳	خلش بڑودوی (تصویر)	بے وفاؤں سے وفا کی ابتدا کرتے ہوئے
۲۶	یکم دسمبر ۱۹۴۵	رضا ٹونگی، رضا اللہ خاں	بے وجہ کیوں زمانے سے پردہ کرے کوئی
۲۲	نومبر ۱۹۸۵	احتشام اختر (تصویر)	بیاض در عشق میں یہ کیا کلام لکھ دیا
۳۶	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	حسن نعیم	بیان شوق بنا، حرف اضطراب بنا
۲۴	مئی ۱۹۸۰	عاقل، دھرم پال	بینی غم کی آدھی رات

پ

۲	جون ۱۹۵۰	بسل سعیدی	پاتے نہیں ہیں عیب کو بھی کم ہنر سے ہم
۲۳	ستمبر ۱۹۵۸	شاد عارنی	پاسدار لامکاں ہے ہر مکان کوئے دوست
۱۳	جون ۱۹۷۹	شاہد میر	پاگل ہوا ہے برسر پیکار جاہر جا
۶	یکم اپریل ۱۹۴۵	میرزا یگانہ چنگیزی	پالا امید و بیم سے ناگاہ پرٹ گیا
۲۱	مئی ۱۹۸۳	خسر و متیں	پانی، ہوا، نہ آگ، دھواں آسمان میں
۲۱	اگست ۱۹۸۳	فہیم، شفاقت نقوی	پاؤں نکلا تو آسمان میں تھا
۴۴	مارچ ۱۹۷۲	نظیر حسین نظیر	پایا سکوں یقیں میں، نہ خوش ہیں گمان سے ہم
۳۶	اپریل ۱۹۷۰	ظفر صہبائی (تصویر)	پتھر اگئی ہے شہر کی ہر اک صدا چلو
۳۵	اگست ۱۹۷۹	الطاف نادر	پتھر سے کچل کر ہم جذبات کا سر آتے
۲۹	دسمبر ۱۹۷۱	اثر غوری	پتھر کی طرح راہ میں ویران پڑا ہوں
۳۱	ستمبر ۱۹۸۰	حمید عظیم آبادی	پتھر ملے کسی سے تو پتھر ہی لے چلیں
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	آفتاب عارف	پچھتا رہے ہیں در کے رشتوں کو توڑ کر
۲۷	جنوری ۱۹۸۰	نعمانی سعید اختر	پختہ جب دوق جنوں، ذوق نظر ہوتا ہے
۲۵	اپریل ۱۹۸۲	نامی انصاری	پرانی شاہراہوں پر نئے منظر نکل آئے
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	خیال، چندر بھان	پریت سے اتر کر چلی جنگل میں ہوا تیز
۲۲	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	نشور واحدی	پر تو محبت ہے تابزن سا ہوتا ہے
۳۶	مارچ ۱۹۷۶	کاوش جذباتی	پر ہیچ راستوں کا مجھے خوب گیان ہے

۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	حسرت شادانی	پرچم امن سے عالم کو سجایا جائے
۵۲	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	حفیظ، ایم۔ اے	پرودہ لطف میں یہ مشق ستم کیا کہیے
۲۶	ستمبر ۱۹۷۰	شباب للت	پر کیف اس قدر میرے شام و سحر نہ تھے
۴۱	جون ۱۹۸۱	پرویز رحمان	پس پردہ کہاں؟ کچھ بھی نہیں ہے
۱۷	دسمبر ۱۹۷۳	حسن بشیر	پستیاں دیکھ کر گر کے مرنے کا ڈر جیسے جیسے نگاہوں میں بھرتا گیا
۳۰	یکم جون ۱۹۳۷	جوش ملیح آبادی	پگھلا ہوا جو ہر تھا جو تجھ کو نظر آیا
۲۶	یکم دسمبر ۱۹۳۶	اختر شیرانی	پلائے جا پئے جا خوب ساقی
۱۰	ستمبر ۱۹۶۹	سلیمان ادیب	پل بھرتی نگاہ جو ہم پر ٹھہر گئی
۲۵	جون ۱۹۷۲	منظہر امام	پل میں سب ختم ہوا صرف تماشای نہیں
۲۱	ستمبر ۱۹۸۳	کرشن مراری (مصور و تعارف)	پلکوں پر ہی تول کر کچھ موتی انمول
۴۸	۱۵ مئی ۱۹۳۶	حیرت شملوی	پلوچھا ہے، نہ مدت سے بلایا ہے کسی نے
۴۶	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	امین حزیں	پلوچھتے کیا ہو زندگی کیا ہے؟
۲۱	جولائی ۱۹۶۹	پرواز، شہریار	پھراک جنوں کو لیے چل پڑے ہیں دیوانے
۳۳	دسمبر ۱۹۵۵	پرواز، شہریار	پھراک جنوں کو لیے چل پڑے ہیں دیوانے
۲۶	مئی ۱۹۷۹	بدنام نظر	پھر پتہ میرا کوئی پوچھ رہا ہے شاید
۱۶	فروری ۱۹۶۷	سلام پھیلی شہری	پھر پوچھتا ہوں جام میں شعلے اچھال کر
۴۴	مئی ۱۹۵۲	صدق جالسی	پھرتا ہوں اپنے زعم میں کونے بتاں سے دور
۱۸	جون ۱۹۵۶	اختر علی تلہری	پھرتی بزم طرب میں ہے غزل خواں کوئی
۴۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	عزیز بشیرازی	پھرتی یاد دل میں پاتا ہوں
۵۱	مارچ ۱۹۵۸	پیام فتح پوری	پھر چل پڑے ہیں شورش دار و رسن کے ساتھ
۴۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	آزاد، جگن ناتھ	پھر حسن خود نما پہ نظر کر رہا میں
۲۸	دسمبر ۱۹۸۲	منحار شمیم	پھر در پچو دا ہوا، پھر زخم دل کیسا کھلا
۳۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	دحشت، رضا علی	پھر دل نازک پہ بارگراں ہونے لگا
۱۸	یکم مارچ ۱۹۳۶	یاور علی	پھر دل کو غم کی آغ دیے جا رہا ہوں میں
۲۰	فروری ۱۹۸۲	نوبہار صابر	پھر رہا ہوں یوں ہجوم شہر میں سہا ہوا
۴۹	ستمبر ۱۹۷۹	سہیل	پھر سمع کوئی دل میں جلانے کے لیے آ
۱۶	فروری ۱۹۵۳	سردار جعفری	پھر شمیم گل نوید جانفر لاتی ہے آج
۳۰	ستمبر ۱۹۸۰	نشد بلگرامی	پھر غصہ حیات ہوا جا رہا ہے تنگ
۱۸	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	ساغر نظامی	پھر فصل جنوں کو دعوت دے پھر جشن بہاراں ہونے دے

۳۶	یکم مارچ ۱۹۳۳	منور لکھنوی	پھر کیا کروں جو بانی بیدار سخت ہے
۲۲	ستمبر ۱۹۶۳	کنول پرشاد کنول	پھر گئی تیری نظر اور کوئی بات نہیں
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۳۵	حرمیں خیر آبادی	پھر مبارک ہو مجھے شیفتہ ساماں ہونا
۱۶	جون ۱۹۶۸	نازش پرتاب گڈھی	پھر میں نے کہا لاؤ، مراجام مجھے دو
۲۷	یکم جون ۱۹۳۷	رابعہ پنہاں	پھر نئے اپنے زمین و آسمان پیدا کریں
۲۵	یکم جولائی ۱۹۳۶	شفیع منصور	پھر وہ کا شانہ غم ہاتے کہن یاد ہے
۲۵	جون ۱۹۸۲	ذکی طارق	پھر ہوا کے کاندھے پر خوشبوؤں کے سر رکھ دو
۳۲	اپریل ۱۹۸۶	بشر نواز	پھل ہیں، نہ کوئی پھول ہے، کانٹے بلا کے ہیں
۶	جولائی ۱۹۷۸	اختر بستوی	پہلے تو ہوا خود سے میں دریا کے حوالے
۲۳	یکم جون ۱۹۳۷	فراق گورکھپوری	پہلے بھی رو لیتے تھے کچھ دن کو کچھ راتوں کو
۳۰	جولائی ۱۹۷۲	ضیافت آبادی	پہلے خود چہرے سے وہ پردہ اٹھا دیتے ہیں
۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	صفی لکھنوی	پہنچا کہاں پہلے کے مرار ہنما مجھے
۳۶	جون ۱۹۵۶	نقوی نقیر آبادی، قائم شہر	پہنچے ہیں نہ پہنچیں گے وہ منزل جاناں تک
۲۹	اکتوبر ۱۹۷۶	ساحر ہوشیار پوری	پھول بکھرے ہیں زمین پر یہ تماشا کیا ہے
۴۱	جولائی ۱۹۵۰	ظفر عسراج الدین	پھوٹا ہے شاخ شوق میں برگ زمان گل
۲۲	نومبر ۱۹۵۱	اسد بھویالی	پھول جب مہکتے ہیں جان دج چمکتا ہے
۳۳	فروری ۱۹۷۰	نشر، عبدالرحیم	پھول سا جسم نہ رستے میں جلایا کیجیے
۱۵	یکم جون ۱۹۳۷	سیماب اکبر آبادی	پھولوں سے سحاب اٹھے مسیزہ بھی نکھر آیا
۲۰	اگست ۱۹۸۳	کلیمی، عشرت ظفر	پھول، شعلہ، سنگ، شبنم یا شرر جیسا بھی ہے
۳۲	جولائی ۱۹۶۸	ناصر زیدی	پھول صحرا میں کھلا رہے کوئی
۳۲	اکتوبر ۱۹۶۶	جاوید وششٹ	پھول ہنستے ہوئے، روتی ہوئی چشم شبنم
۲۹	نومبر ۱۹۸۰	نشاط، کفیل الرحمان	پھولوں کی طرح جسم کئی بار کھلے ہیں
۲۹	جولائی ۱۹۶۸	عادل منصور	پھیلے ہوئے ہیں شہر میں سائے نڈھال سے
۲۳	جولائی ۱۹۸۳	ظفر ہاشمی	پی پی کے اگر دھوپ بھی شاخیں نہ رہیں گی
۳۵	اپریل ۱۹۷۵	نیر، صلاح الدین	پیاز کی شایستگی پر جب بھی آج آئے گی
۳۳	نومبر ۱۹۵۷	حیرت، عبدالمجید	پیاسا اک اک بوند کو تر سے
۵۳	یکم ستمبر ۱۹۳۶	سلام ساگری	پیام سجدہ
۳۵	مارچ ۱۹۶۰	وصی سیتا پوری	پیام عیش ملا ہے غم حیات کے بعد
۱۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	قمر جلالوی	پیتے ہی سرخ آنکھیں ہیں مست شراب کی
۲۳	مئی ۱۹۸۶	شاداب رضی	پیڑ پنچھی کر رہے تھے جب کہ سب بسرام بابا
۹۸	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	مسعودہ حیات (تصویر)	پیش آتے رہے ہم خوبی گفتار کے ساتھ

۱۰	جنوری ۱۹۶۰	سحر رام پوری	پلینا نہ چاہیے تھے جو آنسو، مگر پیے
۸	یکم جولائی ۱۹۴۴	فرحت کان پوری	پینے پہ جو آجاؤں تکلف نہیں کرتا
۴۴	یکم اگست ۱۹۴۶	صبا اکبر آبادی	پیہم ایسر مرعلہ جسم و جاں رہے
۲۶	یکم اگست ۱۹۴۶	شاد قدوائی	پیہم تلاش جلوہ جاناں میں جو گئے
۱۱	جولائی ۱۹۷۹	غضنفر دانش	پیہم رنج و الم سے جہاں کے، تھوڑی دیر آزاد رہیں

ت

۲۷	اگست ۱۹۸۶	فضل المتین	تاہاں کسی خیال سے ذرہ ہے آج بھی
۲۸	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	شیداد دہلوی	تاب ہم چشمے زلف بیت بے پیر نہیں
۱۰	اکتوبر ۱۹۶۷	وجد، سکندر علی	تازہ و گل رنگ رخساروں کے بیچ
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۲	خوشتر مکرانوی (تصویر)	تالاب، دریا، ندی، سمندر بھی دیکھنا
۳۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	کوثر، ہندرسنگھ	تباہی خیز ہر موج سُر اب زندگانی ہے
۴۳	جنوری ۱۹۵۸	بلراج حیرت	تباہی دل ناداں کا ذکر چھیر دیا
۲۵	جنوری ۱۹۸۶	شبیم وحید	تبسم اس کا ہنکتے گلاب جیسا ہے
۲۴ - ۲۵	اپریل ۱۹۷۷	سردار شفیق	تپتی دھرتی ہے، جلتا ہوا آسماں، ذرہ ذرہ ہے شعلہ بجاں دوستو
۳۵	اپریل ۱۹۷۵	تنہا تاپوری	تپتے ہوئے صحرا میں عجب وقت پڑا ہے
۴۳	جولائی ۱۹۵۴	دعا ڈبا بیوی	تجسس سے جھلک محبوب کی دیکھی نہیں باقی
۴۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	سرشار کسمندوی	تجلی آزمائی ہو رہی ہے
۲۱	یکم جون ۱۹۴۳	تابش دہلوی، مسعود الحسن	تجلیات تابش
۲۳	جولائی ۱۹۷۱	دورا فریدی (تصویر)	تجھ سے بہتر کون ہوگا خود ادا نا آشنا
۳۱	یکم جنوری ۱۹۴۹	میکش اکبر آبادی	تجھ سے بھی دل کو زیادہ ہے نری یاد عزیز
۲۷	جون ۱۹۸۶	فضاقیسی (تصویر)	تجھ سے منسوب تھی اس دل کی کہانی کتنی
۲۲	۴ مارچ ۱۹۴۳	جدبی	تجھی سے داد و محبت لیں تجھ کو مہرباں کر لیں
۵۶	نومبر ۱۹۵۷	حقی، شان الحق	تجھے اے دشمن ایماں کہیں کیا کس قدر چاہا
۴۱	جون ۱۹۸۱	اسعد بدایونی	تجھے خیال جو لفظوں کی آبرو کا ہے
۲۶	اپریل ۱۹۸۲	واجد قریشی	تجھ پر یانیوں پہ بہت خوشنمائی تھی
۳۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	حرماں خیر آبادی	تخیل ایک بہلاوا تصور ایک دھوکا ہے
۲۶	اپریل ۱۹۷۶	زاہدہ زیدی	تخیل کا در کھولے ہوئے شام کھڑی
۲۹	جنوری ۱۹۸۳	شجاع خاوری (تصویر)	تراخیال ترا انتظار برسوں سے

۵۲	یکم نومبر ۱۹۴۵	عزیز جوینوری	تراغم بھی تجھ سے کہا جائے نا
۱۱	اکتوبر ۱۹۶۷	وجد، سکندر علی	ترا نام سنتے ہی دل کا نیتا ہے
۱۷	اپریل ۱۹۷۰	جگر بریلوی	تری بے اتفاقی کیا کوئی کم ہوتی جاتی ہے
۱۰	اکتوبر ۱۹۶۶	تاباں، غلام ربانی	تری تلاش میں جس رہ گذر سے گذرا ہوں
۲۲	مئی ۱۹۵۱	کلیم غازی پوری	تری تلخیوں میں بھی ساقیا، یہ عجب طرح کا سفر ہے
۳	جون ۱۹۶۳	نشور واحدی	تری رگوں کا لہو بھی جین کے کام آئے
۳۰	جنوری ۱۹۷۰	میکش بدایونی	تری کافرنگا ہی اور کیا ہے
۳۶	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	نار کی، غلام رسول	تری گردش چشمے گوں کا مارا
۱۷	فروری ۱۹۵۵	قدیر لکھنوی	تری محفل سے ساقی رندستانہ کہاں جاتیں
۳۷	نومبر ۱۹۵۵	نوبہار صابر	تری نگاہ کرم کچھ فسوں کرے تو کمرے
طاہر نیٹیل	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	جوش ملیحانی (تصویر)	تری یاد میں کب قیامت نہ ٹوٹی ترے غم میں
۲۱	یکم مارچ ۱۹۴۵	امین حزیں سیالکوٹی	کب حشر برپا نہ دیکھا
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	امین حزیں	ترے آستان کے سجدے مرا آسرا سہارا
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	تمتھا یوسفی	ترے آستان کے سجدے مرا آسرا سہارا
۱۸	یکم مئی ۱۹۴۳	بہزاد لکھنوی	ترے پاس آ کے بے کل ہو گئے ہیں
۳۵	اگست ۱۹۷۹	دور سیفی	ترے پاس آنے کو جی چاہتا ہے
۳۲	اپریل ۱۹۷۱	منظہر امام (تصویر)	ترے خلوص کا دریا عجیب دریا ہے
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۶	غاور، عبداللہ	ترے خیال پہ بیٹے دنوں کی مالا ہے
۱۲	اگست ۱۹۶۱	تاباں، غلام ربانی	ترے خیال کی اک نگہت رواں ہے غزل
۱۱	۱۵ اگست ۱۹۴۷	بہزاد لکھنوی	ترے دورِ ناز میں زندگی بہ صد اعتبار گذر گئی
۳۸	اکتوبر ۱۹۵۸	تاباں، غلام ربانی	ترے زلف و رخ کا یہ رنگیں نظام
۱۳	اپریل ۱۹۶۰	آزاد، گلن ناتھ	ترے قریب ترے آستان سے دور رہے
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	بجاج، اوم پرکاش	تڑپ کہیں ہو چکی تھی پیدا ظہور بزم جہاں سے پہلے
۱۹	اگست ۱۹۷۹	جاوید وشسٹ	تسکین دل نہیں کہیں آرام جاں نہیں
۲۳	یکم نومبر ۱۹۴۶	دانش، صفی حیدر	تشنہ لب کہتے رہے سنتی رہی پیاسی رات
۳۲	مارچ ۱۹۸۲	اسلم، محمد یعقوب	تصور بھی فریاد کرنے نہ پائے
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۰	فضلی اندھروی	تصورات کی محفل خوشی سے بھر تو گئی
۳۷	جون ۱۹۵۳	مضطر گکوڑی	تعیینات کے پردے اٹھائے جاتے ہیں
۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	آرزو لکھنوی	تقاضائے گل و سر و سمن کچھ اور ہے ساقی
۲۶	یکم جولائی ۱۹۴۷	مضطر اکبر آبادی	تقدیر پہ شاگردہ کر بھی، یہ کون کہتے تدبیر نہ کر
			تکتار ہا ہوں راہ تمھاری تمام رات

۳۵	یکم جنوری ۱۹۳۷	مضطر اکبر آبادی	تکلیف ضبط آہ نہ کرتے تو ظلم تھا
۷	جون ۱۹۷۸	نیر، ذکیہ سلطانہ	تلاش دوست میں ہر گام پر کیا کیا مقام آئے
۳۳	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	عرش ملیانی	تلاش سجدوں سے کرتی ہیں جو خزانوں کو
۳۷	نومبر ۱۹۳۸	قاسمی، احمد ندیم	تلاش کی جان ہے حقیقت میں حشر تک تشنہ کام ہونا
۳۶	مئی ۱۹۷۹	عبید سحر	تلاطم سے گذرنا چاہتا ہوں
۳۵	نومبر ۱۹۵۰	سردار جلیل	تلخی زلیست سے دوچار کروں یا نہ کروں
۲۸	نومبر ۱۹۷۶	ظہیر انور	تلخیاں لیتا چلوں رسوائیاں لیتا چلوں
۳۵	دسمبر ۱۹۷۶	ظہیر انور	تلخیاں لیتا چلوں، رسوائیاں لیتا چلوں
۲۱	نومبر ۱۹۸۵	بشیر بدر (تصویر)	تلوار سے کاٹا ہے پھولوں بھری ڈالوں کو
۱۸	دسمبر ۱۹۵۳	خال، حامد علی	تلوے مرے کانٹوں سے اگر پیار نہ کرتے
۳۲	اگست ۱۹۵۱	فدا، ولستہ پرشار	تماشا دوستوں کی دشمنی کا جب سے دیکھا ہے
۲۵	جون ۱۹۸۵	حقی، ابوالحسنات (تصویر)	تمام رنگ وہی ہے مگر شراب تھی اور
۳۱	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	حکیم منظور	تمام عمر فقط قید بیکروں میں رہا
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	نصیر پروار	تمام فکر و نظر کی رواں تیں لکھ دوں
۲۰	یکم دسمبر ۱۹۳۳	طالب دہلوی	تمام کیف ترنم بغیر ساز ہوں میں
۲۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۹	افقر موہانی	تمام ہستی عالم سے ہو کے بیگانہ
۳۹	اگست ۱۹۷۹	نیر، صلاح الدین	تم آج پاس ہو کل مجھ کو بھولنا ہوگا
۲۳	دسمبر ۱۹۸۰	شیدا رومانی	تم پلٹ کر بھی کبھی پتھر کی طرف مت دیکھو
۲۶	یکم اپریل ۱۹۳۹	ارشد صدیقی ساگری	تم تو ہو غم سے بہت دور تمہیں کیا معلوم
۲۹	اکتوبر ۱۹۸۳	حسن نعیم (تصویر)	تم جہاں ہو ہم وہاں سے دور ہیں
۳۵	اکتوبر ۱۹۷۶	عرش صہبائی	تم سے بچھڑوں تو نہ جینے کی کوئی شکل رہے
۳۰	جولائی ۱۹۵۵	مبین شارق	تم سمجھ سکتے ہو میرے دیدہ بے رتم کی بات
۲۶	نومبر ۱۹۸۲	نظمی صدیقی سلوٹوی	تم کو اگر ملے ید بیضا سمیٹ لو
۲۶	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	نصیاح آبادی	تم کو بنایا من ادھیکاری
۳۱	نومبر ۱۹۷۲	عائق، دھرم پال	تم محبت کا صلا ہو جیسے
۲۳	جولائی ۱۹۸۲	قالب مرزا پوری	تم نے اٹھلکے ہاتھ میں کیوں پھینک دی کتاب
۲۹	یکم اپریل ۱۹۳۷	ظریف لکھنوی	تم نے صورت جواب دکھائی ہے
۳۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	اقبال عظیم	تم نغمہ ماہ وا نغم ہو تم سوز تمنا کیا جانو
۱۳	مارچ ۱۹۵۱	دل شاد جہاں پوری	تم کیوں ہے اور حسن، گریباں ہے اور ہم
۲۲	ستمبر ۱۹۵۹	شاہین غازی پوری	تم بار خاطر ہو گئی ہے
۲۰	اپریل ۱۹۷۶	اختر بستوی	تمناؤں سے بھی گھبرا گئے ہم

۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	روش صدیقی	تمناؤں کے اُن رنگیں گلستاؤں سے گزرا ہوں
۵	یکم نومبر ۱۹۴۴	قزلباش، آغا شاعر	تمہارا ہی بُت خانہ کعبہ تمہارا
۳۳	ستمبر ۱۹۵۱	ابراہیم حسنی گنوری	تمہاری راہ میں ہم زندگی گزار آئے
۱۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	اختر، ہری چند	تمہارے اکت بستم سے جو بن جاتی تھی نورانی
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	شفیق کوٹی	تمہارے درد کو ہم زیست کا حاصل سمجھتے ہیں
۱۳	ستمبر ۱۹۶۲	ذائق بنگلوری	تمہارے رُخ کا گلوں کا اثر اُثر ہے الگ
۲۵	مارچ ۱۹۸۰	افسر	تمہارے شہر کا بھگتا ہوا دیا ہوں میں
۱۷	مئی ۱۹۷۳	امیر قزلباش	تمہارے شہر میں کچھ لوگ اس طرح بھی جیے
۱۴	اکتوبر ۱۹۷۰	مظفر حنفی	تمہارے گھر کا یہ جاہدہ نظر نہیں آتا
۵۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	زبیر افضل	تمہیں خوف مآل آتا ہوگا
۲۲	یکم اگست ۱۹۴۵	تالش دہلوی	تمیز جلوہ و نظارہ مشکل ہے جہاں میں ہوں
۲۵	نومبر ۱۹۸۳	بزمی عباسی چڑیا کوٹی	تنہا جنونِ عشق کا کیوں نام لیجیے
۲۸	ستمبر ۱۹۸۲	ریاض، ریاض احمد (تھوکیہ)	تنہا کتاب زخم تھے مرہم کے واسطے
۱۵	مارچ ۱۹۸۰	خالد	تنہائی کے عالم میں سلگتا سا لگے ہے
۲۳	جون ۱۹۸۴	رونق رضا	تنہائی میں محفل کا مزادیتی ہیں یادیں
۲۴	مارچ ۱۹۷۱	وشوانا تھ	تنہائی میں دکھتے لمحے جب کچھ یاد دلاتے ہیں
۱۶	فروری ۱۹۷۵	سرور، آل احمد	تو پیہر سہی یہ معجزہ کافی تو نہیں
۳۳	یکم جون ۱۹۴۹	اسد بھوپالی	توڑ کر ایک غریب دل کی آس
۳	نومبر ۱۹۶۸	جاوید وشیشٹ	توڑے شاید ٹہر خموشی، دل کی گرہیں کھوٹے ٹک
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	امیر حسن	تو کہاں گوشت نشین اور میں کہاں صحرا نورد
۲۱	فروری ۱۹۸۲	فرحت احساس	تو مجھ کو جو اس شہر میں لایا نہیں ہوتا
۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	جگر مراد آبادی	تو ہیں عشق دیکھ! نہ ہواے جگر! نہ ہو
۲۲	فروری ۱۹۷۱	ہوش نعمانی	تہمت تری چاہت کی یوں ہے مرے جینے پر
۲۵	اگست ۱۹۴۸	اسد ملتانی	تھا عذر محبت میں نہ آنے کے لیے اور
۲۰	اپریل ۱۹۷۸	ناز قادری	تھا کسی بُت کا وہ سنگ آستان
۳۰	جولائی ۱۹۸۱	مصطفیٰ امومن	تھر تھراتا ہے رکی موجوں کا شیشہ آنکھ پر
۲۴	یکم مارچ ۱۹۴۶	پارس روجھانوی	تھک گئے چارہ گر بھی آخر کار
۱۶	اکتوبر ۱۹۷۵	دفا، عزیز بانو (تصویر)	تھکن سے چور ہوں لیکن رواں دواں ہوں میں
۸	جنوری ۱۹۶۳	شاہین غازی پوری	تھی کچھ نہ خطا پھر بھی پشیمان رہے ہیں
۲	یکم نومبر ۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	تھیں جان محبت جس کی ضدیں اس دل نے

مچلنا چھوڑ دیا

۲	مئی ۱۹۵۰	جگر مراد آبادی	تیرا تصویر، شب ہمہ شب
۹	یکم مارچ ۱۹۴۹	گوپال متل	تیرا خلوصِ دل تو محفلِ نظر نہیں
۳۰	اپریل ۱۹۵۳	بسمل صحرائی	تیرا دامن ہبک گیا ہوتا
۴۹	اکتوبر ۱۹۵۰	نشاط افضل گڑھی	تیرا غم پا کے ہر اک غم سے سبکدوش ہوں میں
۲۷	اگست ۱۹۵۰	عرش ملیانی	تیرا گرم نہ ہو تو فغاں میں اثر کہاں
۳۵	ستمبر ۱۹۵۸	ارشاد کا کوئی	تیرا گرم ہے تو نے مجھے یہ جامہ ہستی بخشا ہے
۴۶	یکم مارچ ۱۹۴۷	رعنا، شکور احمد	تیری بدولت گردش قسمت کوئی گھڑی آرام نہیں
۴۱	مارچ ۱۹۷۱	ناظر الحسینی	تیری محفل سے کہاں جائیں گے دروازے لوگ
۲۲	مارچ ۱۹۶۶	نقوی، قاسم بشیر	تیری نظروں میں ہیں خاموش فنانے کیا کیا
۱۱	جولائی ۱۹۵۷	جمیل منظہری	تیرے آنسو تیرے شاعر کی تمنا نہ بنے
۱۹	۱۵ فروری ۱۹۴۶	عامر عثمانی	تیرے مددے اے عطائے دوست یہ کیا ہو گیا
۳۰	جولائی ۱۹۷۲	سیف سہسرای	تیرے کوچہ کی طرف ہو کے جو ہم آتے ہیں
۱۵۲	یکم جون ۱۹۴۵	بخمہ تصدق	تیرے وعدے کا اعتبار تو ہے
۴۲	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	جاوید وششہٹ	ترہ بختوں کی روشنی دے دی
۱۹	یکم دسمبر ۱۹۴۶	عامی کراوی، توفیق احمد طلوی	تیری نظر سے چھیرا کیے جا رہا ہوں میں

ط

۲۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	اخگر مشتاق	ط چکا فسوںِ عشق، ختم ہے دل کی ہائے ہو
۳۱	مارچ ۱۹۷۱	مہدی پر تاب گڈھی	تنتے دیکھے ہیں پندار کے شیشے کتنے
۳۰	مارچ ۱۹۶۵	ظفر حمیدی	ٹٹے نہ طلسم آج میسا نفسی کا
۲۴	مارچ ۱۹۵۹	کامل بہزادی	ہری ٹھہری سی ہے رفتار الم رات گئے
۳-۳	ستمبر ۱۹۶۶	فراق گور کھپوری	ہری ٹھہری سی فضا دہر کی ہل جاتی ہے
۲۳	جولائی ۱۹۷۱	اعتشام اختر (تصویر)	برے پانی میں نہاں ایک حسین خواب بھی ہے

ج

۲۵	جولائی ۱۹۶۶	مشیر جمنجا لوی	تا ہوں کہ معتبر بھی نہیں
۷	مارچ ۱۹۷۰	محمود سعیدی	سائے تھے مری آنکھوں میں یہ کس رات کے خواب

۳۱	جنوری ۱۹۷۱	سلیمان خاں	جاگتے درہیں یہاں پر نہ کھلا پیٹ کوئی
۷	یکم جنوری ۱۹۴۵	میکش اکبر آبادی	جام کا اعتبار کیا کام وہاں بھی کچھ نہیں
۲۰	مئی ۱۹۶۶	کنول پرشاد کنول	جام مے خلتے میں چھلکا جو ستر شام کہ بس
۲۵	دسمبر ۱۹۷۶	اقبال فرید	جام و سبو ہیں، ساتے ہیں دامانِ یار کے
۲۹	ستمبر ۱۹۵۴	اعجاز صدیقی	جان تسکین ذات جاتی ہے
۲۴	یکم فروری ۱۹۴۷	مسعود حسن	جاں بھی پُرسوز ہوا انجام تمنا کیا ہے
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	اقبال	جان دے کر تمہیں جینے کی دعا دیتے ہیں
۳۷	ستمبر ۱۹۶۶	منشار، محمد منشار الرحمان خاں	جان کو خوگرِ طوفانِ بلا بھی تو کرو
۴	مارچ ۱۹۵۴	فراق گورکھپوری	جان و دل سے عزیز چھوٹ گئے
۴۱	اکتوبر ۱۹۵۵	منشار، محمد منشار الرحمان خاں	جان و دل نذرِ وفا کرنا پڑا
۲۲	نومبر ۱۹۷۱	جاوید وشسٹ	جانے کیا اک لطیف سی شے
۳-۳	ستمبر ۱۹۶۶	فراق گورکھپوری	جانے کیا بات ہے کس چیز کی یاد آتی ہے
۳۶	انیس ستمبر جون ۱۹۷۵	منظہر امام	جانے کیا بیتنے والا ہے ترے دھاروں پر
۲۷	جولائی ۱۹۸۲	محسن زیدی	جانے کدھر کا رخ تھا وہ کس قافلے میں تھا
۲۲	ستمبر ۱۹۸۶	جنول اشرفی	جانے کس منزل پہ جا کے پیر کا سایہ ملے
۵۴	نومبر ۱۹۵۸	بلقیس ظفیر الحسن	جانے کیا کچھ ہے آج ہونے کو
۲۵	اکتوبر ۱۹۶۷	سحر رام پوری	جانے کیا بہتی ہے ان سے جو نظر آتی ہے
۳۵	اگست ۱۹۷۹	جمیل اصغر	جائیں تو جائیں کہاں، کاسہ امید لیے
۳۰	یکم جولائی ۱۹۴۹	ساگری، ارشد صدیقی	جب اپنی وسعتِ دل پر نگاہ کی میں نے
۲۴	جنوری ۱۹۵۶	بسل سعیدی	جب اہل عشق کا ہر حال عاشقانہ تھا
۲۹	جنوری ۱۹۵۴	بسل سعیدی	جب اہل عشق کا ہر حال عاشقانہ تھا
۲۰	یکم جنوری ۱۹۴۷	عزیز متھراوی	جب بے خودی میں کچھ نہ رہی آگہی مجھے
۳۴	ستمبر ۱۹۷۹	سرور میرزائی	جب بھی جبریل تخیل پر پراں مانگے
۲۵	فروری ۱۹۶۸	محمود عشقی	جب بھی چھوٹی گئی بے فکر معاش
۳۱	نومبر ۱۹۸۶	عالم خورشید	جب بھی فصلوں کو پانی کی خواہش ہوئی
۳۳	مئی ۱۹۷۸	سالک لکھنوی	جبینیں چومتی تھیں جن کے درہیں در بدر کیے
۳۶	مئی ۱۹۷۹	ناظم میواتی	ببین شوق کے گلزار میں جو پھول کھلے
۲	یکم اگست ۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	جب تجھے کل جما ہیاں آئیں
۷	جولائی ۱۹۶۷	فراق گورکھپوری	جب ترے قامت کی یادیں آئیاں
۲۲	یکم مارچ ۱۹۴۶	مشتاق احمد	جب تصور میں تجھے لاتا ہوں میں
۲۰	ستمبر ۱۹۷۰	اکمل جالندھری	جب تصور میں ترا پیکر جمال آتا ہے

۲۱	مئی ۱۹۸۲	اطہر عنایتی	جب تک سفید آندھی کے جھونکے چلے نہ تھے
۳۹	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	حسن نعیم	جب تک شعور عشق ہے، پاس جمال ہے
۱۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	منور لکھنوی، بشیشور پرشاد	جب تک مرا مسجود ترا در نہ ہوا تھا
۲۱	فروری ۱۹۸۲	تسینم فاروقی	جب تک میں دوستوں کے لیے سر جھکاتے تھا
۱۹	جنوری ۱۹۶۰	شمیم کرہانی	جب تک نہ ہو کر غم بہرہ و فاقے ہم
۳۱	مارچ ۱۹۸۲	ظہیر ناشاد در بھنگوی	جب تک ہم حلقہ احباب دانش میں رہے
۲۵	ستمبر ۱۹۵۳	شاد، نریش کمار	جب تیرے سوگوار کا دل لٹ جائے گا
۳۹	اگست ۱۹۴۸	آزاد، جگن ناتھ	جب جوش جنوں ہو گرم سفر وہ بند و سلاسل کیا جانے
۱۲	یکم جون ۱۹۴۷	آرزو لکھنوی	جب چاہا پردہ اٹھوایا جب چاہا پردہ کر بیٹھ
۳۲	جولائی ۱۹۸۵	حیات لکھنوی (تصویر)	جب چاہو مٹا دو یہ اجازت ہے ہماری
۴۲	مئی ۱۹۷۷	حبیب منعم	جب چراغ شمس و قمر جھلملائے ہیں
۲۰	مئی ۱۹۶۰	صدیقی، کیف احمد	جب خرد منزل اظہار سے آگے نہ بڑھی
۳۷	اپریل ۱۹۷۱	عادل، دھرم پال	جب سے پیتے ہیں مئے وحدت کے پیمانے کو ہم
۱۵	مئی ۱۹۵۱	ثاقب کان پوری	جب سے ترا اشارہ پنہاں نہیں رہا
۳۷	اکتوبر ۱۹۷۱	زینس رام پوری	جب سے دل میں ترے بخشے ہوئے غم ٹھہرے ہیں
۳۷	مارچ ۱۹۶۴	صدیقی، حبیب احمد	جب سے دل میں غم جاناں نہ رہا
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۳	صدیقی، کیف احمد	جب سے سورج مضنعل ہے
۱۵	جولائی ۱۹۷۱	آزاد گلانی	جب سے سلگتی پیاس کا صحرا ہوا ہوں میں
۴۱	یکم جنوری ۱۹۴۶	اقبال عظیم	جب غم پیہم سے تھک کر چور ہو جاتا ہے دل
۳۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	ارشاد صدیقی	جب ظلمت حالات کا امکان نظر آیا
۱۶	فروری ۱۹۵۷	صدیقی، حبیب احمد	جب کوئی فتنہ ایام نہیں ہوتا ہے
۱۲	نومبر ۱۹۷۳	ساغر نظامی	جب کہیں جلسہ غنچہ دہاں ہوتا ہے
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	عامر عثمانی	جب موت کے بادل آنکھوں سے ہر چیز کو نہاں کر دیں گے
۳۳	جولائی ۱۹۷۲	نفوی، قاسم بشیر	جب نہ پھینٹا آس کا دنیا سے پایا جل گیا (نذر غالب)
۱۰	جنوری ۱۹۵۷	بسل سعیدی	جب وہ در پردہ اسرار نظر آتے ہیں
۲۳	نومبر ۱۹۶۸	وفا ملک پوری	جب ہاتھ سے آس کے بہ ادب جام لیا ہے
۲۵	یکم اگست ۱۹۴۶	ساحر بریلوی	جب یہ نسبت ہے تو کیوں ہیں آج تک بیگانہ ہم
۲۳	اگست ۱۹۸۵	صدیق مجیدی (تصویر)	جتنی تری بساط ہے اتنا بنا مجھے
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۱	حیرت، عبدالمجید	جتنا کسی کے سامنے سر کو تگوں کیا

۳۸	نومبر ۱۹۸۰	شبیر آصف	جتنے پیڑوں کے ٹھنڈے سائے ہیں
۱۰	یکم نومبر ۱۹۴۴	شہید بدایونی	جراتِ عرضِ عاشقی بھی نہیں
۳۰	مارچ ۱۹۶۵	عبرت صدیقی بریلوی	جراتِ لبِ فسانا کہے گی
۲۶	جولائی ۱۹۶۹	حکیم منظور	جرمِ اظہارِ وفا، جرمِ مکرر ہو گیا
۲۹	نومبر ۱۹۶۷	عالم قریشی	جرمِ تھا جس میں مسکرانا بھی
۳۰	جنوری ۱۹۷۰	کمانی، اظہار احمد	جرمِ وفا پر اہل وفا کو اتنا کیوں تڑپاؤ ہو
۷	یکم دسمبر ۱۹۴۶	آسی لکھنوی، عبدالباری (رقصیر ٹائٹل)	جذبہ بے اختیار شوق کام آہی گیا
۲۵	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	صدق جانشی	جذبہ بے اختیاری ناوک قاتل میں ہے
۴۲	مئی ۱۹۷۷	اسماعیل زج	جذبہ تمام فطرتِ میاب لائے ہیں
۳۹	جون ۱۹۵۲	اسلم اثر قرادلی	جذبہ دل میں ابھی سوزِ دروں شامل نہیں
۳۰	جون ۱۹۶۴	جلیل ساز	جستجوئے حیات میں کم ہیں
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	شفاعت ترنم	جس پر گماں مجھے تری آواز پا کا تھا
۲۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	آفاق دہلوی	جس دل میں آرزو تھی وہ بے مدعا ہوا
۳۳	مئی ۱۹۷۳	محمود صدیقی لکھنوی	جس زندگی کو عشق کا آزار بھی نہیں
۲۲	جولائی ۱۹۸۱	سلطان اختر	جس سے ڈرتے تھے اب کے سال آیا
۲۵	اگست ۱۹۷۸	شارق جمال	جس سے ہر شخص بہر لمحہ محبت سے ملا
۴۳	جولائی ۱۹۵۴	شفیق جونپوری	جس قدر چلتا ہوں میں اسے ہمتِ دل آج کل
۸	اکتوبر ۱۹۶۳	واحد پریمی	جس قدر شعلے مرے قلب و جگر سے اُٹھے
۲۷	مارچ ۱۹۶۸	شعلہ، ڈوار کا داس	جس کو سمجھو خدا خدا ہے وہی
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۲	اشک، بمل کرشن	جس کی ہر بات میں قہقہہ جذب تھا، میں نہ تھا
۱۹	مارچ ۱۹۸۵	رفیعہ شبینم عابدی	دوستو رہا یاد ناظر کاظمی)
۲۲	جولائی ۱۹۷۰	ساحر ہوشیار پوری	جس کی یاد میں عمر گنوائی، اک دنیا کو بھولی میں
۴۰	اکتوبر ۱۹۵۶	ہنر، یورن سنگھ	جس کے من کو بھائے سانپ
۲۲	مئی ۱۹۸۴	وصی سیتاپوری	جس گھر میں کبھی عیش کی بہتات ہوتی ہے
۲۴	ستمبر ۱۹۶۹	آزاد گلانی	جسم پر دیکھتے نہ زخموں کو
۴۳	جولائی ۱۹۶۳	جمال صابری	جسم کی خاک کو جب تاج کے میں نکلا گھر سے
۳۱	یکم مئی ۱۹۴۷	عشرت رحمانی	جشنِ مہ و انجم بھی مرے کام نہ آیا
۳۸	ستمبر ۱۹۷۳	منظر لکھنوی	جفا پرور جو زندانِ تحمل سے نکل آیا
۲۷	۱۹ مارچ ۱۹۴۹	گلشن نادر لوی	جفاؤں میں بھی زندگی مل رہی ہے
			جفائے حسنِ ملال آفریں نہیں ہوتی

۲۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۹	کیف عرفانی	جفائے دوست ہے نایاب ہے زمانے میں
۳۲	دسمبر ۱۹۷۶	منشا، منشا، منشا الرحمان	جگر ہے سوز بھرا قلب ہے تپاں اپنا
۱۵	جون ۱۹۸۶	منوڑ رانا	جل رہے ہیں دھوپ میں لیکن اسی صحرا میں ہیں
۳۷	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	یوسف جمال	جلا کے خود کو یہ منظر عجب دکھا کے چلے
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۳	سطوت رسول	جلتی بجھتی روشنیوں میں نورا گلستا شہر
۲۶	مارچ ۱۹۷۹	سلطان اختر	جلتی ہوئی آنکھوں کو بجھانے نہیں دیتا
۲۲	دسمبر ۱۹۵۱	یگانہ چنگیزی، میرزا	جلوۂ حسن کا ہر چند اثر بڑھتا ہے
۲۵	۱۵ فروری ۱۹۳۷	متین مچھلی شہری	جلوۂ حسن یار پر میری پڑی نظر کہاں
۷	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	میر حسن دہلوی	جلوہ گر چہرہ ترا بالوں میں جو شب ہو گیا
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	ناظر فاروقی ردو لوی	جھلکتے ہیں پلکوں پہ ان کی ستارے
۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	محشر رہبری	جمع کرتا میں بھی کچھ سامان عیش
۱۹	مارچ ۱۹۸۱	عروج زیدی	جن کی آنکھوں نے کبھی دیکھی نہیں تصویر خواب
۲۵	دسمبر ۱۹۶۸	موسیٰ مجروح	جن کی نظروں میں سدا رہتی ہے ایوانوں کی شاہ
۲۰	فروری ۱۹۸۵	قزلباش، آغا امیر (تصویر)	جنگ جاری ہے خاندانوں میں
۲۲	جولائی ۱۹۸۲	احمد وصی (تصویر)	جنگل، صحرا پانی ہے
۲۶	اپریل ۱۹۸۲	شکیل مظہری	جنم جنم سے مرے ساتھ جس کا رشتہ تھا
۱۵	مئی ۱۹۵۱	شمیم کرہانی	جنوں اک دور بد ہوشی خرد اک عہد خمیازہ
۳۸	جنوری ۱۹۷۱	حسرت شادانی	جنوں بخیر، ہر آفت سے کامراں نکلے
۳۹	نومبر ۱۹۶۳	سروش عسکری طباطبائی	جنوں رفعت پرواز سر میں رہ جائے
۲۳	یکم جنوری ۱۹۳۹	مجاز، اسرار الحق	جنوں شوق اب بھی کم نہیں ہے
۱۷	مارچ ۱۹۶۳	ممتاز مرزا	جنوں سجدہ سہی مدعا طے نہ ملے
۳۵	جنوری ۱۹۶۰	سراج حیدر آبادی	جنوں شوق ابھی حدِ اعجاز میں ہے
۳۶	اگست ۱۹۷۷	عشرت پیر بھائی	جنوں شوق کی باتیں سلام کہتی ہیں
۳۳	مئی ۱۹۷۳	سبا نقوی	جنوں میں بھی بجا نہیں مرے شعور کا دریا
۱۰	اگست ۱۹۷۲	میکش اکبر آبادی	جنوں میں شاد ہوں دشت و دمن طے نہ ملے
۲۴	فروری ۱۹۸۶	بحرم عابدی	جو اپنے چاک گریباں سے بے خبر ٹھہرے
۱۴	یکم نومبر ۱۹۳۵	مہر ثمانی	جو اثر شورش نگاہ میں ہے
۳۸	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	راشد، ن۔ م	جو بے ثبات ہوا اس سرخوشی کو کیا کیجیے
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۹	دفا ملک پوری	جو بظاہر تھا وفا جو، وہ ستمگر نکلا
۱۴	جون ۱۹۸۶	جگر جاندھری (تصویر)	جو بھلے ہیں انہیں بڑا کہیے
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	احمد رشید	جو تصویر ملبوس تنویر ہو گئی

۲۵	یکم اپریل ۱۹۴۶	شفیع منصور	جو چاہ تھی ہم سے، وہ بھلا یاد رہے گی
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	منظور عارف	جو چیز مائل راہ و مقام ہوتی ہے
۳۰	جون ۱۹۸۳	اختر شاہ جہاں پوری	جو حوادث کے مقابل نہیں ہونے پاتے
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	کلیم غازی پوری	جو درد ہے خود اک وجہ سکوں اس درد کا درما کون کرے
۲۶	اپریل ۱۹۷۶	آفتاب شمسی	جو دل میں ہے وہی باہر دکھائی دیتا ہے
۲۸	نومبر ۱۹۷۶	جاوا، ستیہ نند	جو دور سے ہیں اکثر خدا سا لگتا ہے
۲۹	مارچ ۱۹۸۲	فرحت قادری	جو دینا تھا تو مجھ کو اک دل بے مدعا دیتے
۲۵	اپریل ۱۹۸۰	راہی، ایم کوٹھیاوی	جو رنگ بھی ملا وہ حنا رنگ ہو گیا
۳	جولائی ۱۹۶۶	روش صدیقی	جو زندگی کو خمار سے شبانہ کہوں
۴۷	جون ۱۹۵۳	حسن نجفی	جو سرزد آن سے نادانی نہ ہوتی
۴۱	مارچ ۱۹۷۱	فضا کوثری	جو سنگ سا بدن چور چور اپنا ہے
مائیل پشت	یکم جون ۱۹۴۶	محروم، تلوک چند (تصویر)	جو سوا دشام فنا میں تو بہ خیال صبح بقار ہے
۱۲	دسمبر ۱۹۸۴	مختار شمیم	جو شاخ شاخ ہری تھی سلگ اٹھی کیسے
۲۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	گوپال بھٹل	جو شعاع لب ہے موج نو بہار نغمہ ہے
۲۱	اگست ۱۹۸۴	ضیاء زخمی کھام گاؤی	جو عرق آب تھا وہی تشنگی کا پیکر تھا
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	شیدا رومانی	جو کرب روح میں شامل ہے مار ڈالے گا
۳۳	دسمبر ۱۹۵۷	عرشی رام پوری	جو کوئی حلقہ تدبیر سے کتراتا ہے
۴۱	نومبر ۱۹۷۰	ناظر انصاری	جو لوگ عظمت دار و رسن سمجھتے ہیں
۳۰	فروری ۱۹۷۱	اختر نظمی (تصویر)	جو مجھ کو چھوڑنے کل رات گھر تک آتے تھے
۳۵	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۵	عاصی، وڈیا رتن	جو محبت میں خوار ہوتے ہیں
۳۰	جولائی ۱۹۸۱	بسنت کمار بسنت	جو ہر قدم پہ مرا ہم سفر تھا رہبر تھا
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	رمزی بھوپالی	جو ہے مری نگاہ میں حسن کا وہ جہاں ہے اور
۳۴	مارچ ۱۹۶۹	خلیل سیبانی کولاری	جو اب برق و حریف شرار ہو کے چلے
۳۷	۱۵ اگست ۱۹۴۴	ضیاء فتح آبادی	جو انی کا دریا استنگوں کے دھارے
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۳	عاقل، دھرم پال (تصویر)	جو انی حسن کی روح رواں معلوم ہوتی ہے
۳۵	یکم اگست ۱۹۴۵	رضا لکھنوی	جوڑ لگتے گئے فسانے میں
۲۵	مئی ۱۹۵۴	اکبر دھولیوی	جو شہ دل وقت کے دھاروں کو بدل سکتا ہے
۱۸	ستمبر ۱۹۶۰	کامل بہزادی	جو گیاراگ چھڑا رات ڈھلے جنگل میں
۳۴	فروری ۱۹۷۳	حرمت الاکرام	جو ہر شناس جاں ہو تو اپنا دکھائی دے
۱	جیل مظہری نمبر اگست ۱۹۸۴	جیل مظہری	جوئے رواں کو کہہ لو سمندر لیکن یہ نادانی ہے

۱۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۹	اختر، ہری چند	جہاں تجھ کو بٹھا کر پوجتے ہیں پوجنے والے
۲۹	جون ۱۹۸۳	اسعد بدایونی	جہاں تک نظر جائے برپا جزیروں میں مہمان دیکھوں
۲۷	جون ۱۹۵۹	شفقت کاظمی	جہاں جہاں مجھے تیرا خیال آیا ہے
۳	جنوری ۱۹۷۸	فراق گورکھپوری	جہاں زمان و مکاں کا نہیں گزارا ہے
۳۳	۱۵ مئی ۱۹۴۹	جیمینی سرساز	جہاں سے گزرنے کو جی چاہتا ہے
۱۴	اکتوبر ۱۹۵۳	بیدار، کرپال سنگھ	جہاں میں اشک گلگوں کی گلابی اور ہوتی ہے
۳۹	ستمبر ۱۹۶۱	ساقی لکھنوی	جہاں نفاق کے شعلے ملیں بھجاکے چلو
۲۸	۱۵ جون ۱۹۴۳	طالب دہلوی، شمس چندر سکینہ	جھٹلا سکا نہ چشم حقیقت نگر کو میں
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۶	صابر مرزا	جھلکنا سارے رنگوں میں کہ خوشبوؤں میں تر رہنا
۲۵	جولائی ۱۹۶۹	بشیر بدر	جھنجھلا کے کسی لمحے یہ توڑ بھی سکتا ہے
۲۹	دسمبر ۱۹۸۲	مدحت الاختر	جھوٹ میں تھوڑا سیج ملا کر دیکھوں
۲۳	جولائی ۱۹۸۴	ضیاء، ایم۔ اے	جھیل میں پتھر نہ پھینکو دائرہ بن جائے گا
۱	نومبر ۱۹۷۹	مہدی پرتاپ گڈھی	جی بہت چاہے ہے غالب کی طرفداری کریں
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۴۵	ساحل ٹوٹنکی	جی چاہے اور زباں سے ادا بھی نہ ہو سکے
۳۹	فروری ۱۹۷۹	عابد کرہانی	جی میں آتا ہے کہ بدلا ہوا منظر دیکھیں
۲۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	شاہد نقوی	جینے کی تمنا کیا کہیے ہر سانس پہ مرنا پڑتا ہے

ج

۱۴	دسمبر ۱۹۶۴	روشن صدیقی	چارہ درد کائنات کرو
۲۷	ستمبر ۱۹۵۲	ابراہیم گنوری	چارہ گر تو سبز باغ اس کو دکھا سکتا نہیں
۱۳	یکم جون ۱۹۴۵	فیض جھنجھلازی	چاک دل چاک جگر، چاک گریباں دیکھ کر
۳۱	۱۵ مئی ۱۹۵۴	اشرف ایرایانی	چاک کرنے کو گریباں کہاں سے لاؤں
۴۰	ستمبر ۱۹۷۰	شمس فریدی	چاند کی نگری میں جا کر دل لگا پائیں گے کیا
۵	جولائی ۱۹۸۱	بانو	چاند کی اول کرن منظر بہ منظر آئے گی
۳۶	مارچ ۱۹۷۰	شکیل مظہری	چاند نکلا نہ ستاروں نے کوئی بات کہی
۲۱	اکتوبر ۱۹۸۶	سدیقی مجیبی	چاہا بہت اسی نے سزا بھی اسی نے دی
۳۳	جنوری ۱۹۷۶	راہی، رام پرکاش	چپ کے بھنور میں ڈوب نہ جاؤں، بچا مجھے
۲۳	۱۵ مئی ۱۹۸۶	سیرت اجمیری	چپکے سے آیا مرے ہاتھوں سے فخر لے گیا
۴۲	یکم ستمبر ۱۹۴۳	آرزو اکبر آبادی	چراغ آرزو کی لوفروزاں کر رہا ہوں میں
۳۲	۱۵ دسمبر ۱۹۴۴	رمزی ترمذی	چرب چاکیے بغیر تماشا کیے بغیر

۲۳	ستمبر ۱۹۷۲	مصوّر سبزواری	چڑھتے سورج کے سراپوں سے ملے خواب مجھے
۱۵	مارچ ۱۹۸۰	شفیق	چڑیوں کے چھپانے کا منظر کہاں گیا
۳۶	مارچ ۱۹۶۲	عزیز جاوید	چشم بے اشک سے دامن کو بھگوننا آیا
۲۲	مئی ۱۹۷۹	حسینی کرہانی	چشم بیدار میں الفت کو سجاؤ لوگو
۳۱	نومبر ۱۹۶۶	شارق میرٹھی	چشم تر سے ٹپک رہا ہے لہو
۳	جولائی ۱۹۶۶	روش صدیقی	چشم خونبار میں عالم تری خوش خوابی کا
۳	مئی ۱۹۶۲	اثر لکھنوی	چشم ساقی سے تھا شغلِ مے پرستی ایک دن
۴۵	جون ۱۹۷۱	میکش بدایونی	چشم لطف ایک طرف، لطفِ ستم سے بھی گئے
۴۵	جون ۱۹۷۱	مانی ناگ پوری	چشم میگوں نہ چاہا کوئی زہنہار گرے
۳۵	دسمبر ۱۹۷۲	صبا اکرام	چکھو گے اگر پیاس بڑھا دے گا یہ پانی
۴۳	نومبر ۱۹۷۱	اثر، زاہد علی خاں	چل کے شاہد رعنائی جو انگریزانی
۱۵	جون ۱۹۸۶	سرشار بلند شہری	چل مقدر میں جو لکھا ہووے
۳۴	مارچ ۱۹۷۹	بلراج حیرت	چلا تو ہوں ترے کہنے پہ سوتے دار مگر
۳	اپریل ۱۹۶۷	جوش ملیحانی	چلا کہاں سے کہاں جا رہا ہوں کیا معلوم
۳	جون ۱۹۶۷	ساحل سلطان پوری	چلی ہے جھوم کے یوں درد و غم کی پروانی
۲۲	مارچ ۱۹۸۳	دیپک قمر	چلے گئے ہیں وہ صورت دکھا دکھا کے کہاں
۲۹	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	شاہد صدیقی	چلے تھے دل میں لے کر حسرت ہنگامہ آرائی
۲۶	اپریل ۱۹۷۶	محسن زیدی	چلتے رہنا ہے ہمیں، ہم تو گذر جاتیں گے
۳۳	جنوری ۱۹۸۵	بانجی	چمکتی آنکھ میں صحرادکھائی دیتا ہے
۹۷	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	ضیاء کاظمی بانو	چمن کا چہرہ فردا تلاش کرتی ہوں
۴۵	ستمبر ۱۹۵۳	ارشاد کا کوئی	چمن کو موسم گل میں خزاں کی یاد آئے
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	جوہر ہاشمی	چمن میں آئے گی فصل بہاراں ہم نہ کہتے تھے
۲۶	جون ۱۹۷۶	نامی انصاری	چمن میں پھر گل و سرود سمن کی آزمائش ہے
۳۲	مارچ ۱۹۶۲	سعادت نظیر	چمن میں دشت میں کوئے بتاں میں
۲۶	یکم مارچ ۱۹۴۷	آصف بتارسی	چمن والوں پہ ہے فرض اعتبارِ باغباں کرنا
۱۹	فروری ۱۹۸۴	محسن زیدی (تصویر)	چند لمحوں کے لیے انجمن آرائی تھی
۲۷	جون ۱۹۸۱	حکیم منظور	چند ہنستے بولتے رنگین منظر بھیجتا
۲۷	مئی ۱۹۷۸	الغام داوڑ	چوڑیوں کی کھنک، نقرتی تہنہ، سہا سہاسا
			آہٹ کا انداز ہے
۳۶	ستمبر ۱۹۶۳	گوہر، نواب علی	چہرہ اترا ہوا شرمندہ نظر ہے کہ نہیں
۲۵	نومبر ۱۹۸۴	حسرت شادانی	چہرہ بجا بجا ہے بدن زرد زرد ہے

۲۰	اپریل ۱۹۷۸	طرب میرٹھی	چہرے بدل کے لوگ بھی کیا کیا بنے رہے
۳۰	فروری ۱۹۸۱	مشاق جاوید	چہرے پر اضطراب تو ہونٹوں پہ پیاس ہے
۲۳	جولائی ۱۹۶۹	وہاب دانش	چہرے پہ کوئی اپنا لہو اور ملے کیا
۳۵	فروری ۱۹۶۲	طرفہ قریشی	چھاگئی گھنگھور بدلی جھوم کر بادل اٹھا
۲۱	اکتوبر ۱۹۵۵	جیمینی سرشار	چھپ چھپ کے تم گئے ہونہ جانے کہاں کہاں
۱۲	مارچ ۱۹۶۹	رئیس نعمانی	چھپ گئے آ کے نظر چاند سے چہرے کیا کیا
۹۵	جولائی ۱۹۷۸	ہادی، منوہر لال	چھٹ کے یہ قیدمکان سے لامکان تک جائے گی
۲۹	اکتوبر ۱۹۸۳	حسن نعیم (تصویر)	چھوڑتیے انداز جنگل، آدمی بن جاتیے
۷	فروری ۱۹۶۲	فضا ابن فیضی	چھوڑتی نہیں مجھ کو دل کی یہ لگن تنہا
۱۷	جنوری ۱۹۸۰	مہدی پرتاپ گدھی	چھوٹی ٹسی بات کا افسانہ بنانے والے

ح

۲۳	دسمبر ۱۹۸۰	رشید عارف	حادثوں کا ہے سلسلہ مجھ میں
۱۷	یکم جون ۱۹۳۶	قادری، عبدالہادی	حاصل زلیست گناہوں کے سوا کچھ بھی نہیں
۲۷	۱۵ فروری ۱۹۳۹	ابراہیم گنوری	حاصل وہ عیش زلیست کا عرفاں نہ کر سکے
۲۸	اپریل ۱۹۶۹	کلیم، بہار الدین	حال میخانے کا بدلا نظر آتا ہے مجھے
۲۵	اگست ۱۹۷۸	عظیم امر وہوی	حالات سے جو اپنے ہمیشہ بچھا رہا
۱۳	مئی ۱۹۷۱	مظفر حنفی (تصویر)	حالانکہ وہ حسین نہ تھا کج اداؤں سا
۳۵	فروری ۱۹۵۷	عرش ملیانی	حامل جو طرب کا ہے وہ غم ہم نے بنایا
۱۹	اپریل ۱۹۵۷	شفا گو ایاری	حجاب آسودہ ان کی بے حجابی ہم نے دیکھی ہے
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	ناز قادری	حجاب بندنگاہوں میں شوخیاں جاگیں
۲۹	یکم اپریل ۱۹۳۷	حیدر، حیدر علی خاں	حجاب ناز و غرور کیا ہے جنوں بڑھانے کا اک بہانہ
۲۳	مئی ۱۹۸۳	آس زیدی سکندر پوری	حجرہ سے شب کے صبح نکلتا ہے آفتاب
۱۵	مارچ ۱۹۸۰	کامل	حدودِ عجز میں یوں تو ہر اک سے کم تر ہوں
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	موج علیگ	حدیثِ دل
۹	اکتوبر ۱۹۶۷	رحمان جامی	حرفِ دل گیر و سخن ہائے دوامی لکھیے
۳۵	دسمبر ۱۹۷۲	حمید الماس	حرفِ غزل سے رنگِ تنہا بھی چھین لے
۳۰	جون ۱۹۷۰	راہی، غلام مرتضیٰ	حرفِ مہمل ہوں اگر میں تو متادے مجھ کو
۳۲	جولائی ۱۹۸۰	عرفان صدیقی	حرف ہوں اور پراسرار بنا دے مجھ کو
۱۷	اپریل ۱۹۵۵	ہنزا پورن سنگھ	حرمِ متاہل خرابات کہاں تک پہنچی

۳۲	مارچ ۱۹۸۲	ساحل مونگیری	حریم آدمیت میں نہیں ہے
۵۵	یکم جولائی ۱۹۴۷	حبیب ترمذی	حریم قدس یا اقلیم جاں سے
۴۱	مئی ۱۹۵۰	احسن طباطبائی	حسرت تکمیل ہے سوائے خام
۲۲	نومبر ۱۹۷۰	سعید عارفی	حسرت دید میں ناگردہ گناہوں کی طرح
۱۸	اگست ۱۹۸۴	قیصر محمود (تصویر)	حسن اپنی صفات میں گم ہے
۳۸	فروری ۱۹۷۲	صرنی	حسن اگر ہے لامکان، قید مکاں میں آئے کیوں
۳۴	یکم جون ۱۹۴۷	سحر، مہندر سنگھ	حسن پابند وفا ہو مجھے منظور نہیں
۵۰	جنوری ۱۹۵۸	دلاور فگار	حسن پہ اعمت بار حد کردی
۲۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	شیم کرہانی	حسن تو حسن لامکان، قید مکاں میں آئے کیوں
۹	یکم جنوری ۱۹۴۳	حسرت موہانی	حسن تھارام وفا عشق نظر سے پہلے
۵۲	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	نشور واحدی	حسن جتنا ہی سادہ ہوتا ہے
۴	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	عزیزہ جونپوری	حسن جلوہ فرما ہے عشق بے خبر سے دور
۸۳	اگست ۱۹۷۲	منشا، الرحمان منشا	حسن سراپا شتر آمادہ
۹	دسمبر ۱۹۶۱	فضا ابن فیضی	حسن کا پردہ در بھی ہوتا ہے
۱۰	جنوری ۱۹۵۷	بسمل سعیدی	حسن کارنگ طبیعت مجھے معلوم نہ تھا
۴	یکم نومبر ۱۹۴۳	جگر مراد آبادی	حسن کا فر شباب کا عالم
۲۱	جنوری ۱۹۶۴	جوش ملیحانی	حسن کو جوڑ سے بے گانہ بنایا ہوتا
۱۳	یکم جون ۱۹۴۵	سحر، مہندر سنگھ بیدی	حسن کو مطلقاً نہیں ہے ثبات
۴۰	جولائی ۱۹۷۲	شوق سہسرامی	حسن کی دھوپ تو زلفوں کی گھٹا مانگے ہے
۴۳	نومبر ۱۹۷۱	رجان جامی	حسن کی رہ گزریں تنہا ہوں
۱۵	نومبر ۱۹۵۳	نقوی، قائم شہیر نصیر آبادی	حسن کی ہر نگاہ کو درد بنا کے رہ گئیں
۳۷	جنوری ۱۹۵۴	حسن نعیم	حسن کے سحر و کرامات سے جی ڈرتا ہے
۳	مارچ ۱۹۵۳	جگر مراد آبادی	حسن کے نغمے بھی خاموش فغاں تک پہنچے
۱۳	یکم جون ۱۹۴۵	خار بارہ بنکوی	حسن معصوم کو آمادہ بیدار کیا
۴۵	طنز و مزاح نمبر دوم مئی ۱۹۷۴	بگس حیدر آبادی (تصویر)	حسن والوں کو گھورتا کیا ہے
۴۲	نومبر ۱۹۵۱	فکر ندوی	حسن ہے دل فگار کیا کہنا
۴۲	جولائی ۱۹۷۹	شریح پوری	حسن ہے درپے آزار کوئی دیکھے تو
۷	جون ۱۹۴۸	ظفر ادیب	حسن ہے واقعی متاع ناز
۲۲	مارچ ۱۹۶۷	نصیر پروار	حسین صبح کی چاہت سیاہ رات کا غم
۷	دسمبر ۱۹۷۶	وجد، سکندر علی	حسین یادوں سے خلوت انجمن ہے
		رہنرو اور وجد کی تصویر	

۱۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	بسل شاہ جہاں پوری	حصنور داوڑ محشر خراب ہونہ سکا
۳۳	دسمبر ۱۹۶۳	نقوی، قاسم شبیر	حصنور و قرب کی فرصت ملی ہے
۳۷	جون ۱۹۷۶	منشاہ الرحمان خاں منشا	حکیم وقت ہے اک یار مہرباں اپنا
۵۷	یکم اگست ۱۹۴۷	انجم رضوانی	حوصلہ کر کے بزم میں ان کی آیا ڈٹ کر بیٹھ گیا
۱۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	تالش دہلوی	حیات درد ہو کیوں کر نہ یادگار مجھے
۱۷	دسمبر ۱۹۷۷	نازش پرتاب گڈھی	حیات جرم نہ کوئی سزا لگے ہے مجھے
			(نذر جاں نثار اختر مرحوم)
۲۴	جولائی ۱۹۸۳	کمال، عبداللہ (تصویر و تعارف)	حیات کاٹ رہا ہوں کہ اک سزا اب تک
۱۹	فروری ۱۹۷۹	ساجدہ زیدی	حیات نارسا کی بے کلی
۷	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	مشاد عارفی	حیرت جلوۂ محبوب بتاؤں
۳۸	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	یعقوب عثمانی	حیران ہیں رفتار جنوں دیکھنے والے

خ

۴۷	اکتوبر ۱۹۷۲	حبیب ہاشمی	خارزاروں سے مفر ہو یہ ضروری تو نہیں
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	اختر لکھنوی	خاک خاک چہرے ہیں، داغ داغ دامن،
			پیرہن دریدہ ہیں
۱۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	شیدا دہلوی	خاک خوش ہو گا وہاں رہ کے پریشاں کوئی
۱۸	جولائی ۱۹۷۹	بسنت، بسنت کمار	خاک میں لپٹے گوہر دیکھے دامن گل میں خار ملے
۴۶	مئی ۱۹۸۱	اشک، پروین کمار	خاک ہوتے لوگ اور جلتے ہوئے گھر دیکھ کر
۵۲	یکم مئی ۱۹۴۶	کشور شمیم یزدانی	خامشی تر جہاں نہ ہو جائے
۲۳	مئی ۱۹۸۴	راز، راج نرائن	خاموش - موج موج - سمندر صدا کا - ہوں
۲۷	جنوری ۱۹۸۴	حکیم منظور (تصویر)	خامشی ہوتی ذرا سی کبھی گہری تو صدا ہو جاتے
۳۱	جولائی ۱۹۷۰	نظیر مظفر نگری، نظیر حسین	خانہ دل خراب ہو جاتے
۳۴	یکم جولائی ۱۹۴۳	عرش ملیانی	خانہ دل میں داغ جل نہ سکا
۲۷	جون ۱۹۸۱	حکیم منظور	خبر! خبر ہو گئی ہے مہل، نظر نظر تازہ خواب لکھنا
۵	۱۵ جون ۱۹۴۷	عارف دہلوی	خبر ملنے کی قسم آپ تو ہیں کھائے ہوئے
۳۰	مارچ ۱۹۸۲	نفر غزالی	خبر نہیں آئینے کو شاید کہ عکس دھندلا چکا کبھی کا
۳۱	اکتوبر ۱۹۶۳	کاظم مظفر پوری، شبیر کاظمی	خدا سمجھے دل رنگیں ادا سے
۲۶	اگست ۱۹۸۶	شاہد ساگری	خدا شاہد ہے اچھایا برا ہے

۱۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۹	وحشت، رضا علی	خدا کرے یہ مصیبت نہ ہو کسی کے لیے
۵	یکم ستمبر ۱۹۴۳	یگانہ چنگیزی	خداؤں کی خدائی ہو چکی بس
۳۰	دسمبر ۱۹۸۶	نصر عزرائی	خراب و خوب سبھی بے مثال دیتا ہے
۳۰	نومبر ۱۹۶۳	عزیز جاوید، م	خرابہ ہائے جہاں میں جدھر گیا ہوں میں
۲۶	۱۵ فروری ۱۹۴۹	باقر رضوی	خرد کا دور ہے عشق جنوں سا ماں نہیں ملتا
۲۲	اپریل ۱۹۵۱	کرشن موہن	خرد سے "اہرمن کی عظمتیں" سنبھالتے رہے
۳۸	یکم جون ۱۹۴۶	سالک، عبدالمجید	خرد میں مبتلا ہے سالک دیوانہ برسوں سے
۲۸	جون ۱۹۷۹	منشار، منشار الرحمان	خرد والوں سے کہد وہم سے دیوانوں میں آجائیں
۱۸	یکم جون ۱۹۴۷	وحشت، رضا علی	خرد من ہوس کا مور دِ برقِ بلا ہوا
۳۷	دسمبر ۱۹۵۱	سیدہ فرحت	خزائ کا صحنِ چمن میں ہے اقتدار ابھی
۸	جولائی ۱۹۶۲	تمنا بجنوری	خسرو ہے نذر جنوں عاشقی کے رستے میں
۳۵	مارچ ۱۹۶۰	منشار، منشار الرحمان	خصوصی لطف فرمائی نہ چھوڑی
۳۵	دسمبر ۱۹۶۲	سرشار سیلانی	خضر کی دوستی بجز سہی
۲۱	مئی ۱۹۸۱	نامی انصاری	خطِ غبار ہوں نقشِ آرزو میں ہوں
۱۷	دسمبر ۱۹۷۵	فضلابن فیضی	خفا تھے لفظ، جو کہنا تھا کہہ گیا پھر بھی
۲۹	جولائی ۱۹۵۸	نقوی نصیر آبادی، قائم شبیر	خلوت میں ہے سکون نہ کسی انجمن میں ہے
۲۹	دسمبر ۱۹۷۱	صدیقی، کیف احمد	خلوتوں میں مثل ہنگامہ ہوں میں
۲۲	فروری ۱۹۶۲	نقوی نصیر آبادی، قائم شبیر	خلوص عشق میں کن مشکلوں سے آیا ہے
۵	۱۵ فروری ۱۹۴۹	حسرت موہانی	ختم نقشیں سے، نہ مینا سے، نہ کچھ جام سے ہے
۳۷	جولائی ۱۹۷۵	ویل سلونی	خروشِ دشت میں بھٹکی ہوئی صدا کہہ دو
۲۲	اگست ۱۹۵۱	خزائ ہوشیار پوری	خوشی میں بھی ہوتا ہے کبھی تقریر کا عالم
۳۵	جنوری ۱۹۸۵	علیہ صدیقی	خواب آنکھوں میں سوالی ہی رہی
۱۹	اگست ۱۹۷۹	حامد کاشمیری	خواب جس کے دیکھے تھے، وہ معدنِ احمر کہاں ہے
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	فریدہ ریشمی	خواب - خواب زندگی انجمن ہی سوتی ہے
۲۲	جون ۱۹۸۲	جاوید اکرام	خواب خواب محرومی، نیند نیند تنہائی
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۱	میما، محمد	خوابوں کی بین سن کے سبھی مست ہو گئے
۲۱	اگست ۱۹۸۳	شاہین، مناظر حسن	خوابوں کے عکس عکس پہ چھائی تھی تیرگی
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۰	طالب چکوالی	خواب ہشیں ارماں بنیں جینے کا سا ماں ہو گئیں
۲۵	جولائی ۱۹۶۹	بشیر بدر	خواب ہشیں، جیسے افریقہ کی بیٹیاں، جنگِ آزادی
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	اعجاز اعظمی	میں سر سے باندھے کفن خواب ہشیں خنجر کبف تھیں دل سنبھلتا کس طرح

۱۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	ضیاء فتح آبادی	خوبصورت فریب شادی ہے
۳۷	جولائی ۱۹۷۵	شہباز راجوری	خود بہ خود پگھلے گی یہ جسموں کی برف
۱۸	نومبر ۱۹۷۳	اختر، جاں نثار	خود بخود مئے ہے کہ شیشے میں بھری آوے ہے
۳۶	مئی ۱۹۷۹	اظہار شادانی	خود تماشائی، تماشائی بھی قصہ کیا ہے
۳۹	مئی ۱۹۷۵	طالب چکوالی	خود داری کی مجبوری راضی بہ رضا آئی
۲۱	فروری ۱۹۷۶	نازش پرتاب گڈھی	خود سے بھی برہم و بیزار ہوں، دنیا کیا ہے
۷	مارچ ۱۹۷۰	شمیم حنفی (تصویر)	خود فریبی کا یہ نشہ بھی اتر جائے گا
۳۸	مئی ۱۹۸۰	اشرف، غلام رسول	خود فریبی کی میں زہریلی ہواؤں میں رہا
۲۵	جون ۱۹۸۲	حسن منظور حسن	خود کو بھی لے جانہ سراپوں کے ڈگریں
۲۹	دسمبر ۱۹۸۵	قمر الدین، ایم (تصویر)	خود کو میں برسوں تو بادل نہیں ہونے دیتا
۴۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	آزاد گلانی	خود بھی سے کیا ہے کسی نے یوں مجھ کو جدا دوستو
۳۷	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	ہمدی پرتاب گڈھی	خود نمائی کا رہا تجھ کو سلیقہ کیا کیا
۲۲	یکم اگست ۱۹۴۵	تابش دہلوی	خود وہ جفا پر مائل ہیں ارمان جفا کا کون کرے
۱۷	اکتوبر ۱۹۸۰	نشاط انصاری	خود ہی اپنے آپ کو میں ڈھونڈھتا ہوں کو بہ کو
۲۲	فروری ۱۹۷۰	انیس امام	خود ہی عنوانِ وفا ہیں خود ہی اک افسانہ ہم
۸	اپریل ۱۹۷۱	وحید اختر	خوشا وہ تیر جودل کا ارادہ رکھتے ہیں
۳۳	مئی ۱۹۷۶	تسکین، نور النساء	خوشبو ترے انفاس کی یوں پھیلی ہوئی ہے
۸	اپریل ۱۹۷۱	بشیر بدر	خوشبو کی پلک، رنگ کے لب چوم رہا ہوں
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۶	صابر مرزا	خوشبو میں بکھر میں ہوا کے رنگ گیلے ہو گئے
۱۲	دسمبر ۱۹۵۲	یعقوب عثمانی	خوش فہمیوں کو غور کا یارا نہیں رہا
۴۸	جولائی ۱۹۵۱	آصف طب	خوشی بمنزلہ غم نہیں تو کچھ بھی نہیں
۲۸	نومبر ۱۹۷۶	حمید عظیم آبادی	خوشی کا نام ہے باقی مگر خوشی تو نہیں
۴	۱۵ اگست ۱۹۴۷	احسن مارہروی	خوشی کیا آج کی ہو جب غم فردا نہیں جاتا
۷	جون ۱۹۶۴	جلیلی، علی احمد	خوشی نے مجھ کو ٹھکرایا ہے درد و غم نے پالا ہے
۲۸	ستمبر ۱۹۸۴	راج کھیتی (تصویر)	خوف، تنہائی، بے صدا جنگل
۱۹	مارچ ۱۹۸۱	برق، طلحہ رهنوی	خوف ہنگامہ نشور نہیں
۳۲	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	ضیا کاظمی بانو	خوگر رنج ہوں خوشی کے لیے
۲۷	دسمبر ۱۹۸۲	طالب چکوالی	خون امید آرزو دیکھا
۴۱	نومبر ۱۹۷۰	جلیل تنویر	خون جب سر سے اتر جائے گا
۴۴	یکم اپریل ۱۹۴۶	تسکین، محمد یاسین	خون دل جب تک نہ ہو یارب سکون دل نہ ہو
۴۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	آرزو اکبر آبادی	خوننا بہ اپنی جان حزیں کر سکے تو کر

۲۳	ستمبر ۱۹۸۳	یعقوب بدایونی	خون ہوئے کتنے ہی ارمان
۳۹	اکتوبر ۱۹۵۰	سرور تونسوی	خیالِ برق و مزاجِ شرر بدل ڈالو
۱۸	جون ۱۹۶۲	وصی عارف	خیالِ دیر نہ شوقِ حرم نے ساتھ دیا
۴۲	اپریل ۱۹۵۱	جے کرشن چودھری	خیالِ صبحِ شبِ انتظار ہے اب بھی
۳۳	جولائی ۱۹۵۷	شاد عارنی	خیالِ عرضِ دل تھا مگر یہ سوچتا رہا

د

۴۲	فروری ۱۹۵۶	راز، بشن داس	داد تو داد بس اتنا ہی کہیں ہو جائے
۲۱	اگست ۱۹۸۴	جمیل قریشی	دار دست کو دستِ عطا کہیں نہ ملا
۳۵	دسمبر ۱۹۷۳	ایاز غلام حسین	داستانِ دردِ دل اہل وفا کھنے لگے
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	حیات وارثی	داستانِ فطرت سے طرف کی کہانی ہے
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	دلپ بازل	داستانِ کرب کی ہر روز سناتے کیوں ہو؟
۲۱	مارچ ۱۹۸۳	منظف ایرج	داستانوں کے سبھی کردار آذر ہو گئے
۳	مارچ ۱۹۶۳	جویش ملیانی	داغِ دل چمکا تو غم پیدا ہوا
۳۴	مارچ ۱۹۶۹	رضا امر وہوی	داغِ دل زخمِ جگر آپ فروزاں کر لیں
۳۲	یکم اپریل ۱۹۳۵	سردار جلیل	داغِ دل سے نہ مٹے گا مجھے معلوم نہ تھا
۱۷	مئی ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	داغِ وہ تو نے دیا ہے کہ چھپا بھی نہ سکوں
۲۵	یکم جولائی ۱۹۴۶	ضیا فتح آبادی	دامِ خیال کے لیے وسعتِ کائنات ہے
۱۹	جولائی ۱۹۷۲	آفتاب شمسی	دامن بھی تارتا رہیں سینے بھی شوق ملے
۹۸	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	نسیم مخموری	دامنِ زلیت میں داغوں کے سوا کچھ بھی نہیں
۸	ستمبر ۱۹۵۷	جدی، معین احسن	دانائے غم نہ محرمِ رازِ حیات ہم
۹۶	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	عابدہ احمد	دائرہ در دائرہ کیوں ہم کو جتلاتے گئے
۲۲	ستمبر ۱۹۷۰	محمود عشقی	دائروں میں سورج کے سہمے ہوئے
۴۲	مئی ۱۹۷۰	مانی ناگ پوری	دبی ہوئی شکستہ دل میں ہے بہارِ آرزو
۴۲	جولائی ۱۹۷۳	آفتاب شمسی	درِ ادراک کھلے دیدہ بینا ٹھہرے
۱۵	یکم اگست ۱۹۴۳	اختر بیگم، گیان پرکاش	درِ پردہ اس نظر کا اشارہ ضرور ہے
۵	یکم جولائی ۱۹۴۳	جلیل، فصاحت جنگ	درِ پردہ مئے حسن کا دیوانہ بنا دے
۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	اثر لکھنوی	درِ پردہ کہیں ان پر یہ الزام نہ آئے
۴۲	نومبر ۱۹۵۷	شارب، منوہر لال	درِ پردہ تھی شوخ حقیقت افسانے بدنام ہوئے
۱۲	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	صدیقی، حبیب احمد	در پر سر کو جھکا کے دیکھ لیا

۳۰	۱۹۷۰	شاہیاں، ذکار الدین (تصویر) جولائی	درخت جھک گئے، پتوں نے آنکھ کھولی ہے
۱۲	۱۹۶۷	امر، رنیر سنگھ مئی	درختاں ہیں فلک پر میرے قدموں کے نشاں اب تک
۳۳	۱۹۵۹	منور لکھنوی اکتوبر	در خور جذب سزاوار یقیں بن جاؤ
۳	۱۹۷۰	نازش پرتاپ گڑھی مئی	درد اٹھتے ہی ہونٹوں سے ہنسی پھوٹ پڑی ہے
۳۰	۱۹۴۳	عارف یکم اگست	درد دل منصف میں اے یار اٹھے اور بیٹھے
۲۸	۱۹۶۷	بشری ناہید دسمبر	درد دل درد جاں فزا بھی نہیں
۴۱	۱۹۷۱	عشرت الوز مارچ	درد عالم سے گر چہ ساری دنیا آشنا
۲۹	۱۹۸۲	اقبال عمر مارچ	درد کا شجر لکھنا، صبح کا گجر لکھنا
۳۰	۱۹۸۱	یاسین، محمد جولائی	درد کا مسافر تھا، تھک کے سو گیا ہوگا
۳۷	۱۹۷۱	خاطر حافظی اپریل	درد کی چو کھٹ پہ آکے یوں صدا دیتا ہے کون
۴۵	۱۹۶۸	طوفان، کشن دت دسمبر	درد کو زیب داستاں نہ کرو
۷	۱۹۷۲	ساحر بھوپالی دسمبر	درد مندی دل شاعر کا جو کردار بنے
۳۴	۱۹۷۹	حمید عظیم آبادی مارچ	درد و غم اپنا کہہ لئے زمانہ لکھوں
۲۱	۱۹۸۰	ہما شکیل بدایونی اپریل	درد ہے کرب ہے عذبات ہیں تنہائی ہے
۴۲	۱۹۷۷	امجد علی عزیزی مئی	دیبا بدوش قطرے جو گلشن میں آئے ہیں
۲۶	۱۹۷۹	جوہر چند پرکاش فروری	دریا کی حیثیت اُسے کیوں کر دکھائی دے
۲۲	۱۹۷۰	بیش پٹیا لوی ستمبر	دریائے جوش عشق اتر ہی گیا نہ ہو
۲۸	۱۹۷۳	حامد کاشمیری تارا چند نمبر جون	دشت ظلمات میں خورشید اگایا جائے
۶	۱۹۷۱	عزیز قیسی جون	دشت میں شور مچا رہا ہو بھی نہیں
۱۵	۱۹۸۶	منور رانا جون	دشت دھرا میں کبھی اُجڑے کھنڈر میں رہنا
۱۳	۱۹۸۰	فرحت قادری مئی	دھاگو ہاتھ اٹھا کر ان کا دامن تھام لیتے ہیں
۳۵	۱۹۴۵	خار بارہ بنکوی یکم اکتوبر	دھائیں اپنے مقدر کو دے رہا ہوں میں
۹	۱۹۶۲	آصف الہ آبادی اپریل	دھوئی ہوش ہے ساقی کی نظر ہونے تک
۲۳	۱۹۸۰	ریاض مالیکانوی مئی	درد کی شعاعوں سے چہرہ تراش کر
۳۶	۱۹۸۱	پرکاش فکری اکتوبر	دھول کا سیل، حوادث کا رنگ دیکھیں گے
۱۹	۱۹۵۳	ابراہیم گنوری اپریل	دل اپنی دھن میں ناداں اور ناداں ہوتا جاتا ہے
۳۸	۱۹۷۳	رضا امر دہوی ستمبر	دل اگر اس بزم رنگیں کا تمنائی نہ ہو
۲۵	۱۹۵۵	حیرت، عبد المجید نومبر	دل اگر شاد نہیں ہے نہ سہی
۲۱	۱۹۶۹	نظیر مظفر پوری جون	دل ایسے دام سے جائے کہاں معاذ اللہ
۱۷	۱۹۸۰	اسعد بدایونی اکتوبر	دل ایک ہی رات کا دیا ہے

۱۱	جنوری ۱۹۷۶	احتشام اختر	دل برباد کو چھوٹا سا مکاں بھی دے گا
۳۳	یکم جون ۱۹۴۹	تاباں جھانسیوی	دل بہاروں میں بھی مر جھانے یہ قصہ کیا ہے
۲۴	دسمبر ۱۹۸۰	منظور ہاشمی	دل بہلنے کے لیے کوئی بہانہ دے گا
۲۲	مارچ ۱۹۵۸	منور لکھنوی	دل بے صبر تامل کا مزہ کیا جانے
۳۲	مارچ ۱۹۷۲	ماونس سہسرامی	دل پہ ان کی سرد مہری کا اثر کیا کیا ہوا
۲۱	۱۵ فروری ۱۹۴۷	جوش ملیحانی	دل پہ جو گزری کوئی کیا جانے
۲۲	جون ۱۹۶۱	ادرج یعقوبی	دل پہ جو گزری ہے تفصیل سے کچھ یاد نہیں
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	حیرت، عبدالمجید	دل پہ حیرت کے جو رہ رہ کے ملال آتا ہے
۹۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	ناز، مظفر النصار (تصویر)	دل پہ پھر چوٹ لگے گی مجھے معلوم نہ تھا
۷	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ثاقب لکھنوی	دل پر داغ جو روکش تھے گلستانوں کے
۳	نومبر ۱۹۶۳	فراق گوردھپوری	دل پر شوق خریدار ہے کن کا؟ ان کا
۲۱	اگست ۱۹۸۳	شمش غازی آبادی	دل ترے عشق سے برگشتہ ہوا ایسا بھی نہیں
۳۹	اگست ۱۹۷۹	اطہر عزیز	دل تو برساتا ہے ہر روز ہی غم کے ساون
۳۲	اپریل ۱۹۸۶	درد، جلدیش مہتہ	دل ٹوٹ کے بھی حد فغاں تک نہیں آیا
۲۰	مئی ۱۹۶۰	مخروم، تلوک چند	دل جب سے تغافل نے ترے توڑ دیا
۳۴	مئی ۱۹۵۱	حیرت، عبدالمجید	دل جس کی رفاقت کا طلب گار بہت ہے
۲۶	مئی ۱۹۷۹	مخدوم اشرف	دل چاک ہے، پُر کیف سحر ہے تو مجھے کیا
۳۴	مئی ۱۹۵۹	سلام جرات آنجنکاو	دل ستم زدہ رسم جہاں بناہ تو دے
۹۴	یکم جون ۱۹۴۵	قرلباش، آغا شاعر	دل سرد ہو گیا ہے طبیعت بھی ہوئی
۱۷	نومبر ۱۹۸۵	شاد، چند پرکاش	دل سے یہ دھواں سا اٹھ رہا ہے
۶	دسمبر ۱۹۸۰	فریدی، مغیث الدین	دل کا عجب انداز ہے گلشن بھی ہے صحرا بھی ہے
۴۸	۱۵ مئی ۱۹۴۶	حیرت شملوی	دل کا سنبھالنا کوئی آساں ہے آج کل
۳۴	فروری ۱۹۷۳	وجد، سکندر علی	دل کشتی رنگ پیرہن کی ہے
۵۳	دسمبر ۱۹۵۸	زبیر رضوی	دل کہ ہے کشتہ نیرنگی حالات بہت
۲۵	دسمبر ۱۹۷۶	خلیل سیبانی کولاری	دل کو آئینہ بنا، جو ہر ایمانی دے
۴۱	اکتوبر ۱۹۵۵	منشا، محمد منشا الرحمان	دل کو بخشا سوز و گداز
۲۹	اپریل ۱۹۸۵	طالب چکوالی	دل کو پتھر بنا لیا ہے، میاں
۱۵	جون ۱۹۶۰	شفیق جون پوری	دل کو تو شراب غمی یاد رہے گی
۴۲	یکم جولائی ۱۹۴۶	مائل نقوی	دل کو زمین آرزو عشق میں یوں بنا دیا
۲۶	مارچ ۱۹۷۹	دانش فرازی	دل کو سرگشتہ آشوب جوانی لکھ دو
۴۵	یکم جون ۱۹۴۶	اطہر پاپوڑی	دل کو غارت ترے پیکان کیے جلتے ہیں

۳۵	ستمبر ۱۹۵۳	طالب جے پوری	دل کو کچھ غم بھی نہیں پھر بھی یہ مسرور نہیں
۵۳	فروری ۱۹۵۳	تاقب کان پوری	دل کو مرے تیرنگی محفل سے نہیں کام
۱۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	شعلہ، منشی بنواری لال	دل کی اک حرف و حکایات ہے یہ بھی نہ سہی
۱۳	۱۹۸۰	جاوید اکرام (تصویر)	دل کی پابندی میں ہوں
۳۹	غالب برادر ۱۹۶۹	کمار پاشی	دل کی صدائے دردیوں ہی بے اثر گئی
۱۹	جولائی ۱۹۷۲	عمود خاور	دل کے آنکھ میں ستارے سے اتر جاتے ہیں
۵	جولائی ۱۹۸۱	ضیاء فتح آبادی	دل کے آنکھ میں عجب شور مچا رکھا ہے
۲۶	ستمبر ۱۹۷۷	رضا امر وہوی	دل کے اس خرابے میں آج کس کی یاد آئی
۵۲	۱۵ اگست ۱۹۴۵	امین حمزہ	دل کے قصورات میں کھویا ہوا سا ہوں
۳۵	نومبر ۱۹۶۹	مسعودہ حیات	دل کے جذبات میں پہلی سی وہ شدت بھی نہیں
۲۶	مارچ ۱۹۷۹	شاہد، مشتاق علی	دل کے زخموں کے لیے ایسی دوا لی جائے
۵	جون ۱۹۸۱	فراق گور کھپوری	دل کے عناصر کا یہ عالم
۳۶	اگست ۱۹۷۷	تسکین، نور النساء	دل کے نزدیک تھی قدموں کی صدا آخر شب
۲۴	مئی ۱۹۶۹	قیمہ قلندر	دلوں کے زخم سلگتے رہے جھاؤں سے
۱۹	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	فراق گور کھپوری	دل کیفیت عشق کے باوصف حمزہ ہے
۳۴	۱۵ فروری ۱۹۴۷	احمد اورنگ آبادی	دل مرا گھرار ہے کیا کروں
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۴۳	اختر شیرانی	دل میں اب تک ہوش گلبدناں باقی ہے
۱۵	ستمبر ۱۹۵۹	وصی عارف	دل میں احساس زندگی پا کر
۸	جنوری ۱۹۵۱	سحر، کنور مہندر سنگھ بیدی	دل میں امید اگر نہیں آتی
۳۳	یکم جون ۱۹۴۶	شمع، عظمت اللہ	دل میں جب بے چینوں کی لذتیں پاتی ہوں میں
۵۷	جنوری ۱۹۴۸	خنداں لکھنوی	دل میں جو تھا وہ لب تک نہ آسکا
۴۱	جولائی ۱۹۷۱	یاسین، محمد	دل میں جھانکا تو تمنا کا خرابہ نکلا
۳۳	ستمبر ۱۹۸۰	بدر نظیری	دل میں خواہش کی نہ چنگاریاں سلگاؤں گا
۳۵	مئی ۱۹۷۱	عبدالحمید، حمیدہ عظیم آبادی (تصویر)	دل میں سوزش ہے مرے آگ لگی ہو جیسے
۳۳	یکم اپریل ۱۹۴۵	شوق لکھنوی	دل میں ہر وقت خیال در جانا نہ ہے
۲۴	مئی ۱۹۸۶	راجے بریلوی، مایا کھنہ	دل میں ہے ان کی یاد جو تقدیر کی طرح
۳۴	نومبر ۱۹۵۴	سلام جرأت انجنگاوی	دلوں میں سوز بے تاثیر کیوں ہے ہم نہیں سمجھے
۳۳	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	کرامت، کرامت علی	دلوں سے اپنے کرد دور پہلے کینوں کو
۱۵	مارچ ۱۹۷۳	راہی، رام پرکاش	دل ناداں اندھیرے میں اجالے ڈھونڈتا ہوں
۲۶	فروری ۱۹۷۱	مست، دینا ناتھ	دل نشین یوں ہو گیا ہے چہرہ صوبار دوست

(بر طرح غالب)

۵	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	نوح ناروی	دل نہ رہا وہ ہم نہ رہے وہ بے جا ہی بے جا کہیے
۲۷	یکم اگست ۱۹۴۹	اثر، محمد علی خاں	دل و نظر کی وہ بے کیفیوں کا عالم ہے
۲۲	فروری ۱۹۸۰	نصر قریشی	دل ہے کہ ڈوبا جاتے ہے، لب تک فغاں آجاتے ہے
۲۹	دسمبر ۱۹۷۱	اثر، کالی چرن	دل ہے طالب کرم خاص کا سائل کی طرح
۱۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	تابش سلطان پوری	دل یا دچشم یاد میں بے کل ہے آج کل
۴۲	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ضامن علی، سید	دم آخر سلاسل سے نہ ٹانگے زخم تن کوئی
۳۳	جون ۱۹۵۳	یحییٰ اعظمی	دم آخر یہ اشکوں کی روانی دیکھتے جاؤ
۲۹	اپریل ۱۹۵۲	پیرکاش مونس	دم زیر پائے ساقی محفل نکل گیا
۱۰	اکتوبر ۱۹۶۷	وجد، سکندر علی	دم ساز ہزار داستاں ہے
۲۴	جون ۱۹۸۵	شجاع خاور	دماغ اب آپ ہی خود دیکھیے کیا مجھ بشر کا ہے
۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	قرلباش، آغا شاعر	دنبالہ ان کی تندنگاہی میں آگیا
۳۹	یکم جولائی ۱۹۴۳	منور لکھنوی	دن بنا خواہ، خواہ رات بنی
۱۴	جولائی ۱۹۶۹	وزیر آغا	دن ڈھل چکا تھا اور پرندہ سفر میں تھا
۲۷	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارسی	دن ڈھلا جائے ہے، شام آئے ہے جی گھرائے ہے
۶	مئی ۱۹۷۹	عاقل، دھرم پال	دن رات ہے اشک مرے دیدہ تر سے
۴۱	نومبر ۱۹۷۰	امراہ آبادی	دن نکل آیا ہے وہ شوخ ابھی آیا تو نہیں
۱۶	اپریل ۱۹۶۵	کرشن موہن	دنیا تو آخر دنیا ہے، کو سے گی الزام دھرے گی
۳۳	ستمبر ۱۹۵۱	آزردہ دہلوی	دنیا سے اور حاصل باغ جناں سے کیا
۲	فروری ۱۹۵۵	امجد حیدر آبادی	دنیا کی فضا بس ایک نظر میں زیر و زبر ہو جاتی ہے
۴۱	جون ۱۹۸۱	اخلاق سہسوانی	دنیا میں وفاؤں کا جب ذکر ہوا ہوگا
۲۵	نومبر ۱۹۷۲	جرم محمد آبادی	دنیا ہو کیوں نہ واقف رازِ غم نہاں سے
۳۷	اکتوبر ۱۹۵۸	صابر اکبر آبادی	دنیا ہے ایک خواب پریشاں ترے بغیر
۲۴	جون ۱۹۸۲	درد، دشوانا تھ	دو چار قدم کہنے کے لیے جو ساتھ ہمارے چلتا ہے
۲۶	جولائی ۱۹۸۲	تلخ، من موہن	دو در شام فراق چھا بھی گیا
۲۱	جولائی ۱۹۸۴	شائستہ یوسف (تصویر)	دودھ بہ جائے ابل کر کبھی برتن ٹوٹیں
۲۴	جولائی ۱۹۸۳	کمال، عبداللہ (تصویر و تعارف)	دور بہت ہے گھر میرا
۲۷	جنوری ۱۹۸۰	اظہر عزیز	دور تک رینگتے قدموں کے نشاں پاتے ہیں
۲۵	جون ۱۹۸۲	موج، راجیندر بہادر	دور تک منزل ہستی کا کہیں نام نہیں
۱۹	فروری ۱۹۸۴	معین زیدی (تصویر)	دور رہ کر بھی یہ قربت کبھی پہلے تو نہ تھی
۱۰	اپریل ۱۹۶۹	تاباں، غلام ربانی	دور طوفان میں بھی جی لیتے ہیں جینے والے

۳۶	فروری ۱۹۵۵	ارشاد کاکوی	دور کس بے کسی کا آیا ہے
۶۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	نظامی، ابوالحامد	دور ہوں زلف خدو خال کے افسانوں سے
۴۳	ستمبر ۱۹۸۰	جاوا، ستیہ نند	دوست اک سارے زمانے سے جدا تھا اپنا
۱۱	اکتوبر ۱۹۵۲	جوش ملیح آبادی	دوست دشمن سب کا ہے میلان قاتل کی طرف
۲۷	۱۵ فروری ۱۹۴۹	ابراہیم حسنی گنوری	دوست کا فیض عام ہے اہل ہی آدمی نہیں
۲۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	حسن نجی	دوست مستقبل کا روئے صوفشاں دیکھا کیے
۳	مارچ ۱۹۷۴	ساغر نظامی	دوست تو اور پلاؤ کہ کڑی رات کٹے
۲۱ - ۲۲	جنوری ۱۹۶۴	امن، گوپی ناتھ	دوستوں کو جو نہ بیگانہ بنایا ہوتا
۲۴	دسمبر ۱۹۸۱	وجد، سکندر علی	دوستی حرفِ افسانہ خواں بن گئی رندِ فراق ۸۵ دیں سالگرہ پر
۲۹	جنوری ۱۹۸۴	شجاع خاور	دوسری باتوں میں ہم کو ہو گیا گھٹا بہت
۱۶	دسمبر ۱۹۷۰	افسر القادری سہسرامی	دوش پر رہا بھی ہے سر کبھی گیا بھی ہے
۳۷	مارچ ۱۹۵۷	تاباں، غلام ربانی	دولتِ فخرِ رساطعِ رواں پائی ہے
۲۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	نجم آفندی	دو گھڑی عیش مصلّا چھوڑ دے
۴۳	فروری ۱۹۷۸	موج، راجندر بہادر	دول زحمت جلوہ یہ میرا کام نہیں ہے
۱۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	ضامن، محمد ضامن علی	دو وضع کی اک منزل جانانا نہ بنا دے
۳۶	اکتوبر ۱۹۸۱	کرشن موہن (تصویر)	دوئی کا نقش فنا ہو تو لطف آجائے
۵۲	یکم دسمبر ۱۹۴۵	نجم ندوی، محمد ابراہیم	دہان زخم میں قاتل نے خجر کی زباں رکھ دی
۴۰	جنوری ۱۹۷۰	حامد کاشمیری	دہر حیرت کہہ سکوتِ راز
۲۷	جولائی ۱۹۶۱	ارشاد کاکوی	دہر کے بیش و کم سے چلے آئے ہم روبروئے صنم
۲۶	اپریل ۱۹۷۱	اختر بستوی	دہر کے دشت میں اک مسافر بنی روح روز ازل سے بھٹکتی رہی
۳۷	یکم نومبر ۱۹۴۶	فرید جاوید	دہکے دہکے حسین چہروں پر
۲۹	دسمبر ۱۹۸۶	حامد جعفری (تصویر)	دھڑکنیں اعتدال میں رکھنا
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	کاوش جذباتی	دھند کے پھیلے ہوئے ہاتھ ہیں کٹنے والے
۲۶	جولائی ۱۹۸۳	قاسمی، ایم۔ آر	دھوپ آگئی دیوارِ یقیں پر بھی گماں کی
۴۷	اکتوبر ۱۹۷۶	رونق گیادی	دھوپ کی گود میں تادیر جو صنم ٹھہرے
۱۸	نومبر ۱۹۷۳	شہریار	دھوپ کے دشت میں بے سایہ شجر میں ہم تھے
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	آفاق فاخری	دھوپ ہے سائبان دے اللہ
۳۳	اکتوبر ۱۹۷۹	ظہیر غازی پوری	دھیان میں تھا کبھی نسیان میں تھا
۳۹	اپریل ۱۹۸۵	شاد نومی	دلا سادیتے ہیں خانہ خراب ہونے تک

۵۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	دیوانہ، موہن سنگھ	دیا شباب نے دو روز میں جواب مجھے
۳۳	جنوری ۱۹۴۶	انجم مظہری	دیار زیت تماشائے رنگ و بونکلا
۱۳	مئی ۱۹۴۹	ایوب سلیم	دیتا ہے جو گونجے گی مجھ میں وہی صدا
۴۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	کرامت فاطمہ بیگم	دیتا ہے سر محفل کیوں جان نذرانہ
۸	مارچ ۱۹۸۱	تاباں، غلام ربانی	دیدہ دیراں کی خوابوں سے سنا سانی بھی ہے
۲۰	ستمبر ۱۹۳۸	احسن، ممتاز حسن	دیر و کفشت میں بھی ہے لازم ترا گذر
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۳۵	اثر رامپوری	دیکھا نہیں وہ روئے منور کئی دن سے
۵	یکم اگست ۱۹۳۷	عیان میرٹھی	دیکھ کر ان کو جو سنبھلا دلِ ناداں اپنا
۶۷	اگست ۱۹۷۲	امجد خجی	دیکھ کر ہم کو اسیر آرزو
۴۳	اکتوبر ۱۹۵۲	حیرت، عبدالمجید	دیکھ کر تیور اُس قاتل کے
۵۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	حافظ امرت سری	دیکھ لینا کوئی بُرا تو نہیں
۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	عارف	دیکھ دُرف دونالینے کے دینے پڑ گئے
۲۱	یکم نومبر ۱۹۳۹	ساحر ہوشیار پوری	دیکھی ہے جب سے مست اشاروں کی روشنی
۲۸	اکتوبر ۱۹۶۸	اعظمی، خلیل الرحمان	دیکھنے والا کوئی مے تو دل کے داغ دکھاؤں
۲۹	جون ۱۹۷۹	آئردہلوی، کالی چرن	دیکھنے والوں کو مسرور نظر آتا ہے
۲۲	فروری ۱۹۸۵	قائمی، ایم۔ آر (تصویر)	دیوار تعلق میں بھی در ہو گئے ہوتے
۴۰	اپریل ۱۹۵۶	شاد، چندر پرکاش	دیوانہ فرطِ غم میں کیا سوچتا ہے آج
۲۳	مارچ ۱۹۷۳	ظفر رضوی کاکوی	دیوانہ لگے ہے کبھی دُزانہ لگے ہے
۴۹	دسمبر ۱۹۵۸	ایاز جھانسوی	دیوانگی نے خوب کرشمے دکھائے ہیں
۲۹	دسمبر ۱۹۶۹	کاظم مظفر پوری	دیئے پھر آنسوؤں کے جل رہے ہیں طاق مرگان

ڈ

۳۳	یکم جون ۱۹۳۶	نسیم سوز	ڈر ہے مجھ کو میری نگاہوں سے
۳	جولائی ۱۹۷۳	سلطان اختر	ڈوبتی ساعتوں کی طرح ایک دن سب کی آنکھوں سے روپوش ہو جائے گی
۴۲	جولائی ۱۹۷۵	شاہد ماہلی	ڈوبتی ہوتی صداؤں کی گہرائیوں میں ہوں
۱۷	دسمبر ۱۹۷۵	نجیب رامش	ڈھونڈتی پھرتی ہے اب اس کو نگاہ واپس
۳۷	نومبر ۱۹۷۹	صدیق مجیبی	ذائقہ زہراب کا ٹوک زباں ہوتا ہوا
۱۶	اکتوبر ۱۹۷۵	وفا، عزیز بالو (تصویر)	ذرا مشکل سے سمجھیں گے ہمارے تو جہاں ہم کو
۴	مئی ۱۹۵۳	مانی جالنسی	ذرے افسانے سناتے ہیں کہیں تم تو نہیں

۲۹	۱۵ اپریل ۱۹۲۹	قتیل شفائی	ذکر مراد اور ترے لب پر؟ یاد مری اور ترے دل میں
۱۰	اکتوبر ۱۹۰۲	نازش پرتاب گڑھی	ذکر نشاط خلوتِ غم میں بُرا لگے
۳۹	دسمبر ۱۹۵۰	الم مظفر نگری	ذوق خودی لواز اگر شامل بخوردی نہیں
۲۲	۱۵ اگست ۱۹۲۶	آباد لکھنوی	ذوق و شوق بندگی کا ہم سماں دیکھا کیے
۲۵	اپریل ۱۹۷۷	قمر الزماں مبارک پوری	ذہن رکھتے ہیں تو آتشیں فکر سے ہم رہیں کیسے
			دامن کشاں دوستو
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	صبا، محمد نعیم	ذہن سے سایہ افکار ہٹا دے کوئی
۲۳	جنوری ۱۹۵۸	پریم وار برٹنی	ذہن شاعر میں یوں فکر معاش
۹	۱۵ مارچ ۱۹۲۹	پروریز شاہدی	ذہن کی رونق گلزار نہ پھینو مجھ سے
۲۷	جولائی ۱۹۸۶	رونق رضا (تصویر)	ذہن میں وہ لغز اللہ اکبر صاف تھا
۲۴	اکتوبر ۱۹۷۱	فصح الزماں	ذہنوں میں تاثر حسن کا جب اک تم نجات ہوتا ہے
			ل
۳۲	جون ۱۹۷۸	عزیز تمنائی	رات اک پیاس کا صحرا تھا مرے آنکھ میں
۳۰	دسمبر ۱۹۸۶	موج، محمد علی	رات بھی، تیرا دھیان بھی، ہم بھی
۳	جولائی ۱۹۷۹	خورشید الاسلام	رات بھی ہے کچھ سونی سونی، دن بھی کچھ ویران سا
۳۷	مارچ ۱۹۵۰	فراق گورکھ پوری	رات دن پلکوں تلے اشکوں کی لڑیاں دیکھیاں
۳۸	جنوری ۱۹۷۱	ضیا ساحری	رات رک جاتی ہے جب ذہن پریشاں کے قریب
۲۱	جنوری ۱۹۸۳	محبوب راہی	رات کو دن کہوں، دن ہو تو اُسے رات لکھوں
۳۳	اپریل ۱۹۸۱	خلیل انجم	راحت طلبی کا ہم الزام نہیں لیں گے
۳۴	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	تابش دہلوی	راحت کا مقدور کہاں تھا غم ہی گوارا ہو جاتا
۳۷	یکم نومبر ۱۹۳۶	خورشید بیگم	راز الفت چھپائے بیٹھے ہیں
۴۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	سحر، ہندرسنگہ بیدی	راز الفت عیاں نہ ہو جائے
۱۸	جون ۱۹۶۲	پیام فتح پوری	راس آجائیں جو دل کو وہی غم اچھے ہیں
۳۸	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	آفاق دہلوی	راس آیا نہ کبھی اس کو گلستاں ہونا
۲۷	جون ۱۹۸۱	حکیم منظور	راہ بے انت، بے شجر، دل تنگ
۱۴	مئی ۱۹۷۹	راہی ضیائی	راہ سنان ہر اک برگ و شجر ہے تنہا
۲۱	فروری ۱۹۸۵	اشک، پروین کمار (تصویر)	راہ میں پہلے سمندر آئے گا
۲۶	۱۵ فروری ۱۹۳۳	تبسم نظامی	راہ میں ہے نہ گردِ راہ میں
۹	جولائی ۱۹۶۱	حیرت، عبدالمجید	رابط ہوگا نہ رفاقت ہوگی
۲۷	ستمبر ۱۹۰۲	خان ارمان	رُت سونی تھی، ساون جیسی بات نہ تھی

۲۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	بسل سعیدی	رہو راہِ محبت کون منزل میں ہے
۳۳	یکم جون ۱۹۴۶	ادابدالیوتی	رہ گئی شرم ناشکیبائی
۳	ستمبر ۱۹۶۹	اعجاز صدیقی	رہ گیر بے نقاب دتے راہر کھلے
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۶	ظہیر ناشار در بھنگوی	رہ وفا میں نہ رہزن کے ڈر سے راہ بدل
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۴	مخدوم اشرف	رہ وفا میں ملے جتنے سب ملوں ملے
۲۵	یکم دسمبر ۱۹۴۶	شرقی خالدی	رہوں جو یائے اسرار بقا کیا
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	موج، کیلاش بہاری ماگر	رہیں یاس ہوں ناکامی نغاں کی طرح
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	شاہد کبیر	ریت کی لہروں سے دریا کی روانی مانگے
۴۳	جولائی ۱۹۶۹	وہاب دانش	رکھا بن کے ابھرے کوئی لمحہ جب پیشانی پر

ز

۳۳	جنوری ۱۹۷۶	شوق سا لکی لکھنوی	زاویے فسر کے اب اور بناؤ یارو
۳۸	مئی ۱۹۶۶	رشی پٹیا لوی	زباں پر آ کے بھی ظالم بیاں نہیں ہوتی
۳۶	جون ۱۹۵۶	قیس، امر چند	زبان دل کی نہ دل ہی زبان کا ہے رفیق
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۶	حیات لکھنوی	زباں سے نکلے ہوئے لفظ بے صدا نہ کر
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	خلیل سیما بی کولاری	زباں کی جان، میری بے زبانی اب بھی ہوتی ہے
۳۳	جنوری ۱۹۷۶	طرب میرٹھی	زخمی دکھائی دے کوئی مضطر دکھائی دے
۳۰	جون ۱۹۷۰	آفتاب شمسی (تصویر)	زخم روشن ہوا زخموں کے کنارے چمکے
۳۹	ستمبر ۱۹۷۹	غنی اعجاز	زخم سے پڑے داغ سے رنگیں، دل کا داماں تم سے زیادہ
۲۵	دسمبر ۱۹۷۰	خالد رحیم (تصویر)	زخم کو پھول کہو، درد کو خوشبو سمجھو
۲۵	نومبر ۱۹۸۴	ادیب، عبدالقادر	زخم گہرا ہے مگر درد چھپا رکھا ہے
۳۸	ستمبر ۱۹۷۳	شمیم فرحت	زخم میں آگ لگا کے دیکھیں
۱۸	دسمبر ۱۹۸۰	منشار، محمد منشار الرحمان	زخموں کی وہ خوشبو بخدا ساتھ ہے میرے
۴۲	مئی ۱۹۷۷	مہدی پرتاب گڑھی	زخموں کے پھول اپنے بدن پر سجائے ہیں
۳۱	ستمبر ۱۹۸۰	شمس، عبدالمجید	زخم میں جس نے سر اٹھایا ہے
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	شجاع فاروق	زلف پر زخم کی ہوا تھی شاید
۴	نومبر ۱۹۵۱	مخدوم، تلوک چند	زلف تو نہیں، دل ہے، یہ اگر پریشاں ہے
۵۷	یکم اگست ۱۹۴۷	موج علیگ	زمانہ بدلا ہے رت کدوں کو نئی آدا سے سجاد میں بھی

۵۰	اپریل ۱۹۵۳	ریک فیروز پوری	زمانے بھر میں رسوائی کا سماں ہوتا جاتا ہے
۵۹	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	شہید بدایونی	زمانے کی شورش سے بڑھنے نہ پائے
۱۱	دسمبر ۱۹۷۲	احتشام اختر	زمین بدلتی رہی آسماں بدلتے رہے
۳۹	۱۵ جون ۱۹۳۵	ولی الرحمان ولی	زمین سے آسماں تک یا مکاں سے لامکاں تک
۴۹	نومبر ۱۹۵۲	عبدالحفیظ	زمین والوں پہ یہ مشق ستم اے آسماں کب تک
۳۰	اپریل ۱۹۸۵	ناز قادری	زمین پاؤں تلے، سر پہ آسماں بھی نہیں
۲۷	دسمبر ۱۹۸۲	طالب چکوالی	زمین سے گذر آسماں سے گذر
۴	ستمبر ۱۹۶۸	اعجاز صدیقی	زنجیر پا کے ساتھ ہی جھنکار بھی چلے
۷	جنوری ۱۹۷۲	محمی صدیقی لکھنوی	زندیاں میں کسی سے کوئی پہچان نہیں ہے
۲۰	جولائی ۱۹۶۹	ندیر بنارسی	زندگی اتنی بھی ناکام نہ ہو
۴۸	۱۵ اگست ۱۹۳۵	ضیاء فتح آبادی	زندگی اک سفر ہے لامحدود
۲۷	جون ۱۹۵۹	شفقت کاظمی	زندگی اور بھی ستائے گی
۴۰	اپریل ۱۹۵۳	بسل صحرائی	زندگی جل رہی ہے آنکھوں میں
۳	اکتوبر ۱۹۶۶	وجد، سکندر علی	زندگی رقص میں ہے ساقی گلگام کے ساتھ
۲۲	مئی ۱۹۷۶	شفق صدیقی	زندہ رہنے کو بہر طور میں مرجاؤں گا
۲۵	اپریل ۱۹۷۷	سحر سعیدی	زندگی زخم دل کی نہکتی کلی زندگی حسن غم کا بیاں دوستو
۱۳	یکم جون ۱۹۳۵	تالش دہلوی	زندگی عشق پہ الزام ہوئی جاتی ہے
۲۷	اگست ۱۹۸۶	ساجد حمید	زندگی کا درد جب حد سے سوا ہو جائے گا
۱۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	جنیوا، جی۔ ایل	زندگی کچھ نہ رہی زینت کا حاصل نہ رہا
۵۳	اکتوبر ۱۹۵۰	تسنیم، جمیلہ خاتون	زندگی کس قدر سہانی ہے
۲۲	اپریل ۱۹۶۱	جاوید و شہسٹ	زندگی کی راہوں میں دور تک اندھیرا ہے
۴۳	فروری ۱۹۷۰	جمیلی، قاسم صہبا	زندگی کی کہیں حرکت تو ہے میخانہ سہی
۱۵	نومبر ۱۹۵۳	یعقوب عثمانی	زندگی کے ناز اٹھانے کا قرینا آگیا
۲۹	ستمبر ۱۹۸۳	فاطمہ وصیہ جاسی (تصویر)	زندگی کیسے کہیں تجھ سے کہ شرمندہ ہیں
۲۷	یکم نومبر ۱۹۳۳	منور لکھنوی	زندگی مجھ سے مضر ہے اسے رخصت دوں میں
۴۴	ستمبر ۱۹۶۹	علیم اختر	زندگی، منزل موہوم کو پانے کی لگن
۲۴	ستمبر ۱۹۸۳	تاج پیامی	زندگی میں حادثے آتے رہے
۵۰	اپریل ۱۹۵۳	مشر مرزا پوری	زندگی میری مشیت کا تبسم تو نہیں
۱۳	اکتوبر ۱۹۷۰	فاروق، انثار احمد	زندگی میرے لیے وجہ مسرت کب تھی
۷	مارچ ۱۹۵۳	نقوی، قاسم شبیر	زندگی نے کوئی پایا نہیں انعام ابھی

۳۳	مارچ ۱۹۷۹	صاحب حیدر آبادی	زندگی درشت آدم کی خطا ہو جیسے
۲۴	مئی ۱۹۸۶	حقیر آستانی	زندگی ہست بھی، زندگی بود بھی
۱۶	دسمبر ۱۹۷۰	علقمہ شبلی	زندگی ہے آج فرسودہ نظاموں کی طرح
۲۹	جون ۱۹۸۳	جلیلی، علی احمد	زندگی یوں مرے ہمراہ رہا کرتی ہے
۱۲	ستمبر ۱۹۵۳	مخدوم، تلوک چند	زوالِ حسن کو حسن نگار کیا جانے
ٹائٹل	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	آرزو لکھنوی (تصویر)	زور کیا ہے جو وہ وفانہ کرے
۳۸	مئی ۱۹۸۰	فاضل انصاری	زہر اب عشقِ خون میں آمیز ہو گیا
۳۰	اپریل ۱۹۸۳	شہپر رسول	زہر شب، ویران بستر اے خدا
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	شاہد جمیل	زہر کا جسم قبائے لب تشنہ مانگے
۲۲	یکم ستمبر ۱۹۳۶	رئیس امر دہوی	زہے ناخنِ غم کی سینہ خراشی کہ قلب و جگر ہو گئے
			پارا پارا
۲۶	جولائی ۱۹۸۳	قاسمی، ایم۔ آر	زیاں تمام اصولوں کی شدتوں سے ہوتے
۳۰	یکم دسمبر ۱۹۳۳	محزون	زیرِ زبر ہے محفلِ دنیا ترے لیے
۳۳	۱۵ جون ۱۹۳۳	زیب عثمانیہ	زیست میں سعیِ تفکر سے بشر کیا لے گیا
۲۳	مارچ ۱۹۷۳	نظیر مظفر پوری، نظیر حسین	ژرف ہیں کوئی یہاں دیدہ بینا نہ ہوا

س

۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	اثر لکھنوی	ساحل سے بے نیاز ہوا جا رہا ہوں میں
۲۸	جون ۱۹۶۶	اختر آصف	ساحل کا ہے ارماں نہ سفینے کی تمنا
۲۲	جون ۱۹۸۳	مشیر جھنجھانوی	ساحل کی سمت موجِ طلب لے گئی مجھے
۷	مارچ ۱۹۵۳	نقوی، قاسم بشیر	ساحل کی فراغت کا عالم ہر موج میں پیدا کرتے ہیں
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۲	خوشتر مکرانوی (تصویر)	سادہ، شفاف گھر میں رہتا ہے
۲۴	ستمبر ۱۹۷۲	ندا فاضلی	سارا غرور پاؤں میں آکر ٹھٹک گیا
۳۱	مئی ۱۹۸۲	حکیم منظور (تصویر)	سارے معمولات میں اک تازہ گردش چاہیے
۴۲	فروری ۱۹۵۰	اختر، جاں نثار	ساز بے مطرب و مضرب نظر آتے ہیں
۲۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	سلام مچھلی شہری	ساغر بدست صبح تو شب مٹے فروش ہے
۳۷	جنوری ۱۹۵۷	فضا ابن فیضی	ساقیا! جامِ بادۂ عینی
۳۶	۱۵ مئی ۱۹۳۵	انزرام پوری	ساقیا دور میں اب لاغوض جام کچھ اور
۹	جون ۱۹۶۸	مشیر جھنجھانوی	ساقی تری نظر سے پیمانے جاگتے ہیں
۴۱	اگست ۱۹۵۱	عشرت رحمانی	ساقی تری نظر کے اشارے نہیں رہے

۱۳	یکم اگست ۱۹۴۵	نواب علی نواب	ساقی کی بزم میں نہیں کچھ شیخ و شاب مست
۱۶	دسمبر ۱۹۵۲	عطا کا کوی	ساقی کی چشم ناز میں مے کی کمی نہ تھی
۲۸	اکتوبر ۱۹۷۱	مشیر جھنجھالی	ساقی مجھے پینے سے تو انکار نہیں ہے
۱۵	جون ۱۹۸۲	پروین لائل پوری	ساقی نے پلاری اتنی ہم ہوش میں آنا بھول گئے
۳۳	یکم جون ۱۹۴۹	ضیا، پرشوتم لال	سامنے تجھ کو دیکھتا ہوں
۳۰	مارچ ۱۹۸۲	شجاع خادر	سانس لینے پر مقرر ہو گئے
۳۰	اپریل ۱۹۸۵	ناز قادری	سانس ہے کہ سفر کا آئینہ
۴	مئی ۱۹۶۸	جمیل منظری	سائل کی خاموشی کہ تقاضا کہیں جسے
۳۶	مئی ۱۹۷۹	مصطفیٰ موہن	سایہ پردے پر تھا لیکن میں پس دیوار تھا
۳۷	جولائی ۱۹۷۵	انجم عرفانی	سایہ گل میں کہیں بیٹھ کے رویا جائے
۲۲	نومبر ۱۹۷۳	شہزاد معصومی	سایہ ہے کوئی اور نہ کوئی ہے سائباں
۲۲	مئی ۱۹۸۴	فیاض ندیم	سب الجھنیں دماغ کی چوکھٹ پہ دھر گیا
۲۱	فروری ۱۹۸۵	اشک، پروین کمار (تصویر)	سبز پیر کے پھل کیسے تھے؟
۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	جلیل، فصاحت جنگ	سب قطرہ قطرہ بٹ گئی اس بزم ناز میں
۲۸	اگست ۱۹۸۳	بلراج حیرت	سب کچھ گنوا کے سوچتا ہوں
۹	جنوری ۱۹۷۱	عزیز قریشی	سب کو یقین ہے ہم سا کوئی دوسرا نہیں
۲	اپریل ۱۹۵۶	حیرت، عبدالمجید	سب کہاں منتقل سفینوں میں
۲۲	جولائی ۱۹۷۵	آفتاب شمسی	بسبھی بچھڑ گئے مجھ سے گزرتے پل کی طرح
۲۰	اپریل ۱۹۷۸	واحد پری	بسبھی تو دوست نہیں اپنے ہم نشینوں میں
۱۰	اپریل ۱۹۷۵	سردار جعفری، علی	ستاروں کے پیام آئے بہاروں کے سلام آئے
۲۵	مئی ۱۹۵۴	منہوم، بادا کرشن گوپال	ستارے کی چمک، گل کی جوانی لے کے آیا ہوں
۳۵	یکم نومبر ۱۹۴۶	خنجر لکھنوی، مرزا فدا علی	ستم پذیر ہوں بیدار آشنا ہوں میں
۴	اکتوبر ۱۹۸۱	مشفق خواجہ	ستم بھی کرتا ہے اس کا صلہ بھی دیتا ہے
۵۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	اشہر لکھنوی، آغا	ستم تصرف جو کم جانتے ہیں
۲۹	یکم مارچ ۱۹۴۹	خان غازی کابلی	ستم سہ سہ کے بھی قائم رکھی شانِ وفا ہم نے
۶۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	منظر شہاب	ستم شعار بنو، یوں نہ آسماں کی طرح
۵	۱۵ مئی ۱۹۴۵	آرزو لکھنوی	ستم کا نہ شکوہ نہ غم کا گلاب بن
۲۲	مارچ ۱۹۸۳	مدتنا منظر	ستم نہ جان سکے اور گرم نہ جان سکے
۳۹	دسمبر ۱۹۶۳	کامل نظامی دہلوی	سجا کے انجمن چشم تر میں رکھتا ہوں
۲۷	ستمبر ۱۹۸۵	کرشن مدہوش	سچ بہت تلخ، مگر جھوٹ نہ بولا جائے
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	تنویر سامانی	سچائیوں کو برسرِ پیکار دیکھ کر

۱۱	مارچ ۱۹۶۷	پرواز، شہریار	سحر پہ اعتبار کر
۱۹	اپریل ۱۹۷۲	کرامت علی کرامت	سحر تو ہوگی کبھی، تیرہ اپنی رات سہی
۹۸	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	عظمت عبدالقیوم (تصویر)	سحر کے خواب چمکتے نہیں سحر کی طرح
۳۱	مارچ ۱۹۸۲	انظہار مسرت	سخت جالوں سے بسائی گئی کچی بستی
۳۷	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۷	میکش اکبر آبادی	سخن کو شمع و گل و لالہ زار میں نے کیا
۳	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	انیس	سدا ہے فکر ترقی بلند بینوں کو
۴۱	اگست ۱۹۷۸	صاحب حیدر آبادی	سر پہ جو رات کھڑی ہے سو وہ ڈھلتی ہی نہیں
۴۷	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۲	ہدی پر تاب گڈھی	سرحد ہوش سے گذرا کیے طوفاں کتنے
۲۳	دسمبر ۱۹۷۰	شکیب آیاز	سر رکھتے ہی تکیے پہ محسوس ہوا ہے
۲۶	مئی ۱۹۸۱	اشک، پروین کمار	سر سے چادر جہاں ہٹاؤں میں
۱۵	جون ۱۹۸۶	سرشار بلند شہری	سر سے سب آفتاب ڈھلکتے گئے
۲۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	النور کرمانی	سر شک خوں ہے غم آرزو کا افسانہ
۲۵	مارچ ۱۹۸۰	رضا	سر صحن چمن بکھرا کے خاک آشاں میں نے کیا
۲۵	اکتوبر ۱۹۷۲	خالد رحیم	سر کشیدہ کو ہسارو! اپنی عظمت کو بچاؤ
۷	خطوط نمبر اپریل ۱۹۵۲	مائی حاسی	سر کے بل بھی جو ہو چلنا تو گوارا ہے مجھے
۳۵	جنوری ۱۹۶۶	بیکل اتساہی	سرور و تشنگی میں جب بھی مے خانے چلے آئے
۴۷	نومبر ۱۹۷۱	حفیظ بنارسی	سزائے بزم آرائی ملی ہے
۲۸	جنوری ۱۹۸۳	الفاری، انس مسرور	سعی بیکار ہے، آپ کیوں باندھے کوئی امید
			سودوزیاں دوستو
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۳۳	زیب عثمانیہ	سعی و محنت ہے کہیں خوار لیے پھرتی ہے
۲۲	جولائی ۱۹۷۵	منظفر حنفی	سفر امروز کا ہے، ہم قدم فردا میں رکھتے ہیں
۲۲	نومبر ۱۹۷۳	روشن پیٹالوی	سفر زسیت کتنا سادہ ہے
۳۲	جنوری ۱۹۷۲	خاطر حنفی	سفر طویل تھا کتنا یہ کیا کہوں اے دوست
۱۹	اگست ۱۹۸۳	آزاد گورداس پوری	سفر یہ پیار کا ہے صرف دل سے دل تک ہو
۲۰	یکم اپریل ۱۹۳۶	سائل انہٹوی	سفینہ آرزو کا بحر غم میں ڈوبتے دیکھا
۱۰۱	یکم جون ۱۹۳۶	ساغر نظامی	سکوت اسرار سے اداسی حریم ناز و نیاز میں ہے
۳۳	نومبر ۱۹۷۱	شان بھارتی	سکوت جرم ہے، دیتے ہیں یہ صدا ہم لوگ
۷-۶	ستمبر ۱۹۸۵	زیب غوری	سکوت دشت میں گم میری بھی صدا ہو گئی
۳۷	دسمبر ۱۹۵۱	فکر ندوی	سکوت غم ہے، باقی ہے مگر رسم پیام اب بھی
۱۱	مئی ۱۹۷۵	حامد کاشمیری	سکوت گرد میں دیوار و در سوالی تھے
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	منظور اختر	سکوں کا عکس ہے اشک رواں میں

۴۵	دسمبر ۱۹۷۶	اعجاز اعظمی	سکوں نواز، طرب خیز، خواب ناز مرا
۳۰	اپریل ۱۹۸۵	ناز قادری	سکوں نہیں تھا، مگر انتظار نہ تھا
۲۱	جنوری ۱۹۸۳	حیات لکھنوی	سلسلہ خوابوں کا سبب یوں ہی دھارہ جائے گا
۱۵	جولائی ۱۹۸۰	حکیم منظور	سلگتی برف پر، اک جوئے آب جیسا ہوں
۲۶	اپریل ۱۹۵۰	بسل سعیدی	سمٹ آئی عجز کی کائنات تمام میری نماز میں
۴۵	جون ۱۹۷۱	تاباں واسطی	سمٹ گئے جو شرارے تو آفتاب بنے
۱۸	اگست ۱۹۸۴	حبیب ہاشمی (تصویر)	سمجھ رہے تھے جو اک سازِ بے صدا مجھ کو
۱۷	دسمبر ۱۹۷۳	محمی صدیقی لکھنوی	سمجھو کہ دل میں اب کوئی ارماں نہیں رہا
۳۵	انیس نومبر جون ۱۹۷۵	سالک لکھنوی	سمجھ لے، سوچ لے اور خود کو آزما کے چلے
۲۷	مارچ ۱۹۶۸	شعلہ، دوار کا داس	سمجھے ہیں تو سمجھے ہیں کہ ہم کچھ نہیں سمجھے
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	بسنت، بسنت کمار	سمجھے ہیں رہ حق کا مجاہد مجھے رہبر
۲۹	ستمبر ۱۹۸۴	شاہد کبیر (تصویر)	سمجھے ہوئے لوگوں کو بھی ہر بار سمجھنا
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۲	طالب چکوالی	سنائی ہے خزاں کچھ اور ہی افسانہ گلشن
۲۲	ستمبر ۱۹۶۳	شاد، چندر پرکاش	سنہالے اپنے دامن میں نئے پنڈار کے بستے
۲۶	جولائی ۱۹۸۳	قاسمی، ایم۔ آر	سنگ کی چوٹ سے کبھی خیشے کے گھر نہ بچ سکے
۷	فروری ۱۹۷۹	تاباں، غلام ربانی	سنگ و خشت کو تاباں بام و در نہیں کہتے
۲۳	مارچ ۱۹۷۲	وحید، عبدالوحید خاں	سوادِ مشرق سے تا بہ مغرب ہر اک نفس انتشار میں ہے
۲۴	اگست ۱۹۸۵	مصوٰر سبزواری (تصویر)	سوچا تھا اس سے مل نہیں پاؤں گا اب کے بعد
۳۰	دسمبر ۱۹۸۶	راز، راج زائن	سوچے اگر مئی گفتار کہاں سے آئی
۱۴	مئی ۱۹۸۰	حسینی سرور	سورج کی کرن بن کے شکوفوں کو ہنسا دو
۲۴	جنوری ۱۹۸۶	اسعد بدایونی	سورج کی طرح قریہ ہت تاب میں آیا
۴۵	جنوری ۱۹۷۱	یوسف جمال	سوز افروز غلش زاروں میں ڈھونڈو مجھ کو
۲۶	یکم نومبر ۱۹۴۶	شیدا دلوی، چندی پرشاد	سوزشِ دل کا اثر یہ شبِ ہجر اں ہو جائے
۹	جولائی ۱۹۶۰	ذکی، منے آغا	سوزشِ زخمِ دل بڑھی بھی نہیں
۲۲	مئی ۱۹۶۷	منشا، الرحمان خان منشا	سوزِ دل آہِ شر بار سے پہچانتے ہیں
۱۹	اپریل ۱۹۵۳	منشا، الرحمان منشا	سوزِ غم موجب حیات بھی ہے
۲۲	کشمیر نومبر ۱۹۷۵	بیتاب، پرتیال سنگھ	سو کھ پتے اڑا رہا ہوگا
۳۳	دسمبر ۱۹۴۸	اثر لکھنوی	سوئی پڑی ہے بزمِ تماشا ترے بغیر
۳۱	دسمبر ۱۹۷۹	وحید نیر	سوئے تھے ایک بیل تری زلفوں کی چھاؤں میں
۱۳	ستمبر ۱۹۵۹	یعقوب عثمانی	سوئے منزلِ رواں ہر رہ گزر معلوم ہوتی ہے
۴۳	فروری ۱۹۷۸	حمید عظیم آبادی	سہرا ہوں میں غم پہ غم پیارے

۲۳	ستمبر ۱۹۸۳	انگر، سبطین (تصویر)	سینے کی غلش تیری بھی کب مجھ سے جدا ہے
۲۳	فروری ۱۹۷۸	منظر حنفی	سینے کے بل گھسیٹ کے سہی چل کسی طرح
۲۵	اپریل ۱۹۸۰	اختر بستوی	سینے میں پال سکتا ہوں سارے جہاں کا درد
۲۷	اگست ۱۹۸۳	وقار دانشی	سینکڑوں کی بھیڑ میں تنہا ملا

ش

۳	جون ۱۹۷۱	سردار جعفری	شاخ گل ہے کہ تلوار کھنچی ہے یارو
۴۱	جون ۱۹۵۰	فراق گورکھپوری	شادمانی کرے نہ شاد مجھے
۲۲	فروری ۱۹۸۰	قمر زاہدی	شاعر عصر رواں ہوں، شاعر آئندہ ہوں
۳۷	دسمبر ۱۹۵۱	ناظر الحسینی	شاعر کا تجسس میں اثر ہے کہ نہیں ہے
۲۹	ستمبر ۱۹۸۳	ملکہ نسیم	شام آئے گی تو انداز نرالے ہوں گے
۲۲	مئی ۱۹۸۳	خال، مرغوب علی	شام احباب کی رنگین کیا کرتا ہے
۶۵	نمبر اگست ۱۹۵۹	حیدری، آغا سلطان حیدر	شام غم کوئی بھی غم خوار نہیں ہے نہ سہی
۳۲	۱۵ فروری ۱۹۴۹	شاہین، اقبال سکندر	شام غم مسکرا رہا ہے کون
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	اشفاق انجم	شام ہوتے ہی سمندر میں اتر جاتا ہے
۲۱	جولائی ۱۹۸۳	شائستہ یوسف (تصویر)	شائستہ تیرے نام کے اوراق پھٹ گئے
۱۲	دسمبر ۱۹۶۳	روش صدیقی	شاید کمال سوز نہاں کا ظہور تھا
۹	دسمبر ۱۹۶۹	روش صدیقی	شاید ہے کوئی چارہ غم ہائے نہاں اور
۳۳	فروری ۱۹۶۵	رحم علی الہاشمی	شباب گردش لیل و نہار کیا کہنا
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ضیا، مہر لال	شب تاریک میں اختر شماری اب بھی ہوتی ہے
۴	جولائی ۱۹۵۳	بسل سعید	شب تاریک میں پیدا سحر کرنا بھی آتا ہے
۲۹	یکم دسمبر ۱۹۴۳	نجمہ تصدق	شب غم کی سحر نہ ہو جائے
۴۲	اگست ۱۹۵۱	شفیق صدیقی	شب غم میں بھی جلووں کی فراوانی نہیں جاتی
۴۳	نومبر ۱۹۷۱	راہی، رام پرکاش	شب فراق کی زلفوں کے آس پاس ہے شام
۱۱	جولائی ۱۹۵۷	جمیل منظری	شب فراق ہے کیا ایک آنے والی رات
۲۳	مئی ۱۹۸۳	کلیم حاذق	شب گئے میری پلکوں پہ ٹھہرا ہوا
۱۹	مارچ ۱۹۸۱	ظفر ادیب	شب غم کو نغمہ ہائے فضا کو مٹا گیا
۲۶	فروری ۱۹۸۶	عزیز الفزاری	شب غم کے سامنے جو کھڑی ہو گئی ہے دھوپ
۱۲	جولائی ۱۹۸۱	احمد شمیم	شجر درد کا ہر پھول کھلا رہنے دو
۳۶	اکتوبر ۱۹۵۳	یحییٰ اعظمی	شراب بے خودی شوق سے مخمور ہو جاؤں

۱۶	دسمبر ۱۹۷۰	شہید ارومانی	شرابِ غم ہی نہیں صرف آدمی کے لیے
۳۱	ستمبر ۱۹۶۱	شمیم کرہانی	شرابِ دشمن کے سانچے میں ڈھل کے آتی ہے
۲۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	زار دہلوی، پنڈت تر بھول تیشی	شرابِ حرق سے حق پر ہو گئے مائل سے ہم
۳۰	اپریل ۱۹۶۹	اختر نظمی	شرم سے عارض گل ہو گئے شبنم شبنم
۱۷	مارچ ۱۹۵۱	جدلی، معین حسن	شریکِ محفل دارورسن کچھ اور بھی ہیں
۱۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	سروش عسکری طباطبائی	شعاع، حاملِ ماہ تمام کیا کہنا
۳۵	دسمبر ۱۹۶۱	کنول پرشاد کنول	شعاع حسن یزداں پیکرِ مہر و وفا ہوتم
۲۹	ستمبر ۱۹۸۲	قمر الدین، ایم (تصویر)	شعلوں کے درمیاں بھی نہیں تھا مجھے ہراس
۱۸	جولائی ۱۹۷۲	علیم اختر منظر نگری	شعورِ بندگی و آگہی کاراز کیا جانیں
۳۳	مئی ۱۹۷۸	برق، طلحہ رضوی	شعورِ چارہ گری میں کمال کیا ہوگا
۲۲	مئی ۱۹۷۶	جوہر، چند پرکاش	شعورِ غم کو جگا، اضطراب پیدا کر
۳۶	جنوری ۱۹۵۴	شفا گو الیاری	شعورِ غم کی آشفٹہ سری تک بات کیوں پہنچے
۳۷	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	حامدی کاشمیری (تصویر)	شق ہوتی قبروں میں ہیں چیتختے پنجر کتنے
۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	اثر لکھنوی	شکارِ بے اثری ہے دعائے نیم شبی
۱۲	یکم اگست ۱۹۳۶	اثر رامپوری	شکایتِ درد دل کی تازباں لائی نہیں جاتی
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	ساگر، بلونت کمار	شکایتِ ستم ناروا سے ڈرتا ہوں
۱۷	اکتوبر ۱۹۸۰	قاسمی، ابوالکلام	شکستِ شام سے منظر جو آج کا تھا
۱۹	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	سردار جعفری	شکستِ شوق کو تکمیلِ آرزو کہیے
۲۹	اگست ۱۹۷۷	شاہد مابلی	شکستہ حال تمناؤں کا عذاب نہ دے
۲۲	نومبر ۱۹۸۰	شاہد ساگری	شکستہ ہو گئی دیوار دل کے اندر کی
۳۰	اپریل ۱۹۵۶	منشا، محمد منشا، الرحمان خان	شکوہ جو ریا کون کرے
۳۳	یکم جون ۱۹۴۹	نازش پرتاب گڑھی	شکوہ، نہ شکایت، نہ تصور، نہ خیالات
۲۲	فروری ۱۹۶۰	عمر انصاری	شکوے کہ ہنسی میں ڈھل گئے ہیں
۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	مبارک جون پوری	شکفہ زخم ہوں رعنائی مہن ہوں میں
۲۳	مارچ ۱۹۷۴	ناظر الحسینی	شمع سے کہہ دو کہ ماتم دارِ پروانہ بنے
۲۵	ستمبر ۱۹۷۰	عبد الحمید حمید عظیم آبادی	شمع کی لو بھی آج مدھم ہے
۳۲	مئی ۱۹۵۵	باسط بھوپالی	شمعیں جلتی جائیں گی آنسو ڈھلتے جائیں گے
۱۵	ستمبر ۱۹۷۹	وجد، سکندر علی	شوخی و سرشار، دل و جد جواں ہے کہ جو تھا
۳۴	یکم جون ۱۹۴۷	محفی لکھنوی	شوخی چشم پر خار نہ پوچھ
۲۴	یکم جون ۱۹۴۷	آل رضا لکھنوی	شوقِ امید فنا، ذوقِ محبت باقی
۳۹	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	شہاب جعفری	شوقِ در پردہ ہوس کا سرو ساماں نکلا

۳۰	جولائی ۱۹۷۹	لطیف پرویز	شوق سے توڑو دل کا درین
۱۳	اکتوبر ۱۹۶۵	تاباں، غلام ربانی	شوق کا تقاضہ ہے شرح آرزو کیجیے
۳۰	جولائی ۱۹۷۲	مانی ناگ پوری	شہر پہ چھائی ہوئی خطرہ یلغار کی رات
۳۲	مئی ۱۹۷۲	موسیٰ مجروح	شہر دل میں مرے تم خاک اڑائے رکھنا
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۰	سیاب سلطان پوری	شہر کی دھوپ میں جلتے ہوئے چلنا ہوگا
۱۲	دسمبر ۱۹۶۰	شاہد منصور	شہر میں آگ لگی ہے دیکھو
۳۴	نومبر ۱۹۷۰	معصوم شیر گھاٹوی	شہر میں تیرے اجنبی سے ہیں
۳۹	دسمبر ۱۹۷۱	مہدی رضا ماہلی	شہر میں چریا ہمارا عام ہے
۱۰	جون ۱۹۷۹	اشک، بمل کرشن	شہر میں گلیاں نہ ہوں گی دور تک صحرا لگے گا
۳۹	دسمبر ۱۹۷۵	واحد پریجی	شہر دل شہروں گاؤں گاؤں جنگل جنگل پھر تہیں
۲۷	مارچ ۱۹۷۵	نصر قریشی	شہر ہوس میں کاسہ حاجت لیے ہوئے
۳۰	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴	ماجیس لکھنوی	شیخ آئے جو محشر میں تو اعمال ندارد
۵۸	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ادیب سہارن پوری	شیخ حرم نئے ہوں حرم بھی نئے نئے
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	نجم عثمانی	شیشے کے تعاقب میں ہیں پتھر کئی دن سے

ص، ض

۲۴	فروری ۱۹۸۶	عروج زیدی (تصویر)	صاحب محفل کے بدلے کنج تنہائی ملا
۲۷	اگست ۱۹۸۳	وقار وانقی	صاف گوئی کا اُسے تھا آج تک دعویٰ بہت
۴۱	ستمبر ۱۹۶۹	فضا کوثری	صاف میرا ہے، اگر عکس تمہارا ہوتا
۲۳	جون ۱۹۸۲	اظہار اثر	صبا بھی سو گئی، صرصر بھی آس پاس نہیں
۲۷	جولائی ۱۹۸۲	محسن زیدی	صبا پھر لے کے اُس کا نام آئی
۲۲	یکم جولائی ۱۹۴۴	فراق گورکھپوری	صباحت رخ رنگیں، بہار صبح وطن
۳۴	اکتوبر ۱۹۸۵	اشک، راج پال (تصویر)	صبح کا ہر رنگ نکھر ارات کے سب ڈھب گئے
۴۲	اگست ۱۹۵۱	شاہین، اقبال سکندر	صبح کو روزِ شبہنی قطرے
۴۵	نومبر ۱۹۵۰	حیرت، عبدالمجید	صبح نے بخشا، نہ بخشا شام نے
۲۷	یکم جون ۱۹۴۳	کیفی دہلوی	صبر کر خاتمہ فتنہ دشر ہونے تک
۳۵	مارچ ۱۹۷۳	نصر قریشی	صحرا پسند گھر کو بھی صحرا بنائے ہے
۲۹	اپریل ۱۹۷۰	حامد حسین حامد	صحرا میں ہر طرف ہے وہی شورِ العطش
۲۳	مئی ۱۹۸۰	واجد سحری	صحراؤں میں بھی کوئی ہم راز گلوں کا ہے

۳۴	۱۵ اگست ۱۹۴۵	الم منظر نگری	صحن گلشن کے ہیں پابند نہ ویرانوں کے صحیفہ کفر
۵ - ۴	اگست ۱۹۷۲	فراق گورد کھیوری	صدائوں کا ستارہ جہاں ضیاء دے گا صدائیں دے جو کبھی آہٹوں کا دروازہ
۲۸	ستمبر ۱۹۸۲	ریاض، ریاض احمد (تصویب)	صدائے درد پہ نازاں ہوں وہم کیا ہے مجھے صد ہاگل و گلزار قدم چوم رہے ہیں
۲۵	اکتوبر ۱۹۸۲	یوسف جمال	صدیاں گزر گئیں کہ یوں ہی پائمال ہے صعوبت سفر نو کا آسرا نہ ملا
۲۷	اپریل ۱۹۶۷	شہریار	صورتیں دیکھنے ہر رات نکل جاتا ہوں صورتیں عینی گواہوں کی چھادی جائیں گی
۳	مئی ۱۹۷۰	نازش پرتاب گڑھی	صہبا اثر خواب گراں بھول گیا ہوں صیاد پہ ظاہر ابھی یہ راز نہیں ہے
۳۴	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	محمود سعیدی	ضبط سوز عشق کرتے ہیں بڑی مشکل سے ہم ضبط غم میں بھی سکوں مشکل نظر آیا مجھے
۴۹	یکم مارچ ۱۹۴۵	الم منظر نگری	ضد ہے ناصح کی نہ سوز غم کو رسوا کیجیے ضرب تیشہ لگا رہی ہے دھوپ
۴۹	دسمبر ۱۹۷۱	خمار قریشی	
۱۰	ستمبر ۱۹۷۸	سحر سعیدی	
۲۰	فروری ۱۹۸۴	جمیلی، قاسم صہبا	
۵۱	جولائی ۱۹۵۶	جگر مراد آبادی	
۱۳	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	ترمذی تلہری	
۲۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	تابش دہلوی	
۱۶	جولائی ۱۹۵۵	ابراہیم گنوری	
۳۱	مارچ ۱۹۷۱	ضیاء فتح آبادی	

ط ظ

۲۲	نومبر ۱۹۸۰	پرکاش تیواری	طاہر دل کو جلا کر، کوپہ کوپہ پر نہ پھینک طبع رواں! وہ شعر جو دہرائے جاسکیں
۳۳	مئی ۱۹۷۸	س۔ یونس	طرز سکوت سے ہوں سخنور کہے بغیر طلب کا جنوں مٹ گیا اندر اندر
۵	۱۵ مئی ۱۹۴۵	آرزو بکھنوی	طلسم جلوہ کون و مکاں سے کھیل چکا طنز کے تیر مری سمت نہ پھینکو لوگو
۲۶	۱۵ جون ۱۹۴۷	شبیر بخاری	طوفان سے نکلنا آساں تھا ساحل بھی کچھ ایسا دور نہ تھا
۱۳	۱۵ جون ۱۹۴۳	نہال، سیوہاری	طوفان محبت میں دل کی کشتی کا بچانا بھول گئے طے کر سکا مسافت دنیا نہ تو نہ میں
۴۲	نومبر ۱۹۷۳	علقہ شبلی	ظاہر میں سکوں کا عالم ہے باطن میں بہت بے تاب ہیں ہم
۳۳	جنوری ۱۹۵۸	علی اثر، محمد	
۱۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	سردار جلیل	
۲۲	فروری ۱۹۸۰	اسعد بدانی	
۳۰	یکم فروری ۱۹۴۴	شامی جالندھری	

۲۰	فروری ۱۹۶۲	فنا نظامی کاپنوری	ظلمت شام سے بھی نورِ سحر پیدا کر
۲۵	اگست ۱۹۸۶	حسن عزیز	ظلمت شب کے اثر سے نکلا
۳۶	یکم اکتوبر ۱۹۲۳	وجد حیدر آبادی	ظلمت شب ہی سحر ہو جاتے گی
۳۱	نومبر ۱۹۸۶	شاہد کلیم	ظلمت، سکوت، خوف، بلا، بے بسی کی رات
۳۳	نومبر ۱۹۵۲	سلام سندیلوی	ظلمت سے ہم کنار ہے شام چمن ابھی
۳۱	مئی ۱۹۵۲	ادیب سہارن پوری	ظلمتوں کا جو بول بالا ہے
۳۳	اپریل ۱۹۷۰	زیب غوری	ظلمتوں کے شہر میں کچھ روشنی کیونکر ملے
۲۲	یکم جون ۱۹۲۳	سرکشن پرشاد، ہارا جہ	ظہور جلوہ حسن ازل آرا کو کیا کہیے

ع

۲۹	مئی ۱۹۸۳	قیصر صدیقی	عالم بے چہرگی میں کون کس کا آشنا
۲۶	فروری ۱۹۷۹	دہبرہ ہر بھین سنگھ	عالم تشنہ لبی اب بھی وہی ہے اے دوست
۳۷	۱۵ دسمبر ۱۹۲۳	عمودہ حسرت	عالم درد میں کہیں اپنا مقام دیکھ لے
۲۰	جولائی ۱۹۵۵	دیپک فیروز پوری	عالم سوز و ساز ہے ایک جہان سرخوشی
۳۷	نومبر ۱۹۷۹	عدیل مستحسن	عالم نہ ہوا خود بھی سودائی تو کیا ہوگا
۳۸	یکم ستمبر ۱۹۲۳	نیر جہلسی	عادت نہیں کہ چھڑ کریں باغیاں سے ہم
۲۷	جولائی ۱۹۶۱	ارشاد کاکوی	عادت تازلیت بسر کرتا ہے کوئی کیسے
۱۱	مئی ۱۹۷۵	نجیب رامش	عاجز ہے اب دماغ کہ تشریح کیا کرے
۳۰	دسمبر ۱۹۶۸	صدیقی، کیف احمد	عارض و زلف کی خوشبو سے معطر یازیں
۲۶	۱۵ فروری ۱۹۲۷	قدیر لکھنوی	عاشق کے دل سے درد کی لذت نہ پوچھیے
۳۱	یکم مئی ۱۹۲۷	جلیل قدوائی	عاشق وہ کیا جو دل سے کسی کے اتر گیا
۳۶	۱۵ ستمبر ۱۹۲۳	محمور اکبر آبادی	عبث دل میں خیال شکوہ ایام آتا ہے
۲۶	جولائی ۱۹۶۸	راہی، غلام مرتضیٰ	عجب اعتبار نگاہ تھا، رخ آگہی کو ترس گئے
۳۷	مارچ ۱۹۶۳	شفا گوالیاری	عجب کیا تو جو حد زندگی سے دور ہے اب بھی
۲۵	جون ۱۹۸۲	شاہین، مناظر حسن	عجیب حسن تر ہے عجیب شباب لگے
۱۵	نومبر ۱۹۷۰	صوفی، صغیر احمد	عجیب نام تھا اس کا عجیب چہرہ تھا
۳۰	نومبر ۱۹۵۲	ساحر ہوشیار پوری	عدوئے بدگماں کی داستاں کچھ اور کہتی ہے
۳۳	۱۵ دسمبر ۱۹۲۸	عزیز خیر آبادی	عرض نیاز شوق سے شرما کے رہ گیا
۳۹	۱۵ جون ۱۹۲۵	بخت، آقا بیدار	عروس زندگی کے بیوفا ہونے کا وقت آیا
۲۷	جولائی ۱۹۸۳	جنید حزیں لاری	عذاب جان پر اس قید بے قفس کا ہے

۳۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	حرمائے خیر آبادی	عزائم
۳۳	فروری ۱۹۷۸	طوفان، کشن دت	عزم کا اعتبار میں ہم لوگ
۳۷	اکتوبر ۱۹۷۱	ستارہ چشتی	عزم ہستی لیے فن کار کہاں آنکھ
۳۸	عالم نمبر فروری ۱۹۶۹	اسما سعیدی	عزیز تر ہمیں تیری یہ بخشش غم ہے
۱۸	اپریل ۱۹۷۰	ضیاء فتح آبادی	عشرت دل ٹکڑے ٹکڑے ہو کے جڑ جانے میں ہے
۳۳	مئی ۱۹۵۲	تلخ، من مومن	عشق پر دن کچھ بھاری ہیں
۱۵	مارچ ۱۹۸۰	انتر	عشق جنوں میں محو فغاں ہو گئے بہت
۱۸	اپریل ۱۹۶۸	حسن نعیم	عشق سے اپنی نبھی ہو کہ زمانے سے چھنی
۳۱	مئی ۱۹۶۳	نسیم عباسی	عشق شوریدہ سر ہے تجھے بھی خبر تلخ ہی کیا
۳۰	اکتوبر ۱۹۵۶	سحر، ابو محمد	تیری کار فرمایاں
۳۳	دسمبر ۱۹۷۶	مشیر جھنجھانوی	عشق کی سعی بد انجام سے ڈر بھی نہ سکے
۳	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	آزاد، جگن ناتھ	عشق کی شعلہ مزاجی خود ہی برساتی ہے آگ
۲۱	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	جلیل، فصاحت جنگ	عشق کی عمر کٹ گئی چند تو بہات میں
۳۱	اپریل ۱۹۶۱	حسن نعیم	عشق کی فیاضیاں ہیں کس قدر میرے لیے
۲۹	یکم مارچ ۱۹۳۹	جمیل منطھری	عشق کے باب میں کردار ہوں دیوانے کا
۱۳	یکم اگست ۱۹۳۳	عزشی بھوپالی	عشق کے جملہ تقاضوں پر نظر رکھ نہ سکا
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	ندرت میرٹھی	عشق کے سانچے میں ڈھل کر رہ گئی
۲۸	اکتوبر ۱۹۷۰	برق، طلحہ رضوی	عشق کے سجدہ ریز کو عذر قیام چاہیے
۳۹	اکتوبر ۱۹۵۰	سلمیٰ شمیم	عشق کیوں رسوا ہوا اپنا سر راسے گا ہے
۳۹	یکم نومبر ۱۹۳۳	نخت، آغا بیدار	عشق میں اپنے لیے اب کوئی مشکل ہی نہیں
۸	جنوری ۱۹۷۳	وحید اختر	عشق میں پیدا جو شانِ دلبری ہونے لگی
۳۳	فروری ۱۹۷۰	رسا جاودانی	عشق میں خود کو کھویا ہم نے، خود کو کبھی نہ پانے کو
۱۳	جولائی ۱۹۷۰	بہل سعیدی (تصویر)	عشق میں نخت جگر اشک رواں تک پہنچے
۳۳	فروری ۱۹۶۱	پیام فتح پوری	عشق وہ اک نظام شوق، غم جو نہ دے خوشی
۳۵	جنوری ۱۹۵۳	قر عینی الہ آبادی	نہ دے
۲۷	جولائی ۱۹۷۹	درد، جگدیش مہتا	عشق ہی جب زندگی کا بانگین بنتا گیا
۳۶	اگست ۱۹۵۲	روش صدیقی	عقل و دانش سے چلے وہم گماں تک پہنچے
۳۳	اپریل ۱۹۸۰	واحد پریمی	علاج غم لادوانہ ہو جائے
۳۵	ستمبر ۱۹۷۸	سلمان عباسی	عمر ابد سے خضر کو بزار دیکھ کر
			عمر جو تونے اے خدادی ہے
			عہد حاضر کی تمناؤں کا پیکر ہوں میں

۱۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	اثر لکھنوی	عیاں کچھ اور کہتا ہے نہاں کچھ اور کہتا ہے
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۱	حیرت، عبدالمجید	عیش رفتہ کو رو رہا ہوں میں
۱۱	جنوری ۱۹۷۶	جاوید و شیشٹ	عیش رفتہ نے بہت خون رلایا ہے مجھے
۲۱	یکم مئی ۱۹۴۴	جلیل، فصاحت جنگ	عیش منزل دل بنایا جائے گا

غ

۳۹	اگست ۱۹۷۹	علقمہ شبلی	غازۃ شام نہ میں رنگ سحر لایا ہوں
۵	یکم جولائی ۱۹۴۳	ارشاد گورگانی	غبار آلودہ آنسو ہیں ہماری چشم گریاں میں
۳۳	ستمبر ۱۹۸۰	شہپر رسول	غبارِ مِنا " ہے نظریں کہ غبار میں ہے
۲	فروری ۱۹۵۳	اختر، ہری چند	غزور ضبط سے آہ دغاں تک بات آپہنچی
۵۰	اکتوبر ۱۹۵۱	اسلم اثر قراولی	غریبوں کی دنیا میں اے دوست تیرا اگر ایک لمحہ گزر ہو تو کیا ہو
۳۷	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۳	بلانس سہسرامی	غزبوں میں کیا ہم نے اظہارِ الم برسوں
۳۰	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	بسل سعیدی	عقلت زدوں کو ہم یونہیں سمجھا کے رہ گئے
۳۰	مارچ ۱۹۶۳	شعلہ، دروار کا داس	غلط ہیں کس لیے ہو کشتہ و ہم و گماں کیوں ہو
۹۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	عفت زریں (تصویر)	غم اٹھائے، ہنسی خوشی ہم نے
۲۵	نومبر ۱۹۸۲	عشرت دھوپوری	غم اس کا سایہ دیوار و درسا لگتا ہے
۲۷	یکم اگست ۱۹۴۹	تابش سلطان پوری	غم امروز و فردا ہے نہ ہوش دوش ہے ساقی
۲۲	نومبر ۱۹۸۰	مسعود شمس	غم بن کے مرا مجھ سے وہ روز ہی ملتا ہے
۲۴	جون ۱۹۸۵	شجاع خاور	غم تو جنگل ہے کوئی باغ لگا
۷	فروری ۱۹۸۰	کنول پرشاد کنول	غم تھا حیاتِ عشق کا حاصل نہیں رہا
۲۶	یکم جولائی ۱۹۳۶	ادیب مالیکانوی	غم دل اب اتنا بھی بڑھتا نہ جاتے
۳	دسمبر ۱۹۵۶	وجد، سکندر علی	غم دنیا کا اثر مجھ پہ کہاں ہے اے دوست
۳	ستمبر ۱۹۵۳	سرور، آل احمد	غم دنیا سے ایسی پائیالی ہوتی جاتی ہے
۲۷	جون ۱۹۸۴	خیرات ندیم (تصویر)	غم دوراں سے ذرا آنکھ ملاؤ تو سہی
۳۸	مئی ۱۹۸۰	کاوش، ایم۔ اے	غم زدہ ہو کر بھی خود کو شاد ماں کہتے ہیں لوگ
۲	جون ۱۹۵۶	وجد، سکندر علی	غم زندگی گوارا تری مستی نظر سے
۲۵	جنوری ۱۹۵۳	حیات لکھنوی	غم سے جب خوگر طبیعت ہو گئی
۳۳	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	مضطر لکھنوی	غم سے لبریز کائنات رہی
۲۵	اپریل ۱۹۷۷	مخدوم اشرف	غم سے ہوں گے سبکدوش کیوں اہل غم دہریں ان کا
			ثانی کہاں دوستو

۲۹	نومبر ۱۹۵۱	مانی جاتسی	غم کدوں میں کیوں مئے خون جگر کا دور ہے
۲۵	نومبر ۱۹۷۱	شارق میرٹھی	غم کیا اگر ملے نہیں لعل و گہر مجھے
۲۶	یکم جولائی ۱۹۴۶	ادیب مایگانوی	غم کیا؟ مری خوشی بھی جو ناکام ہو چکی
۷	۱۵ فروری ۱۹۴۴	جگر مراد آبادی	غم کیا ہے زینہ صفات و ذات
۳۷	جنوری ۱۹۵۲	شہاب جعفری	غم کی پُر شور ہواؤں میں سر منزل شوق
۳۴	اکتوبر ۱۹۸۱	نکبت، اندر بھٹناگر (تصویر)	غم کی پرچھائیں ملی ہے آئینہ در آئینہ
		(تعارف بھی شامل ہے)	
۳۸	ستمبر ۱۹۵۰	رعنا، برج لال	غم کی شیریں تلخیاں جینے کا سماں ہو گئیں
۱۱	اپریل ۱۹۵۳	عرش ملیانی	غم کی نوا طرب کی صدا جرم ہو گئی
۳۰	جون ۱۹۸۳	محمود رائے بریلوی	غم کے ارماں نہیں تو کچھ بھی نہیں
۳۰	اکتوبر ۱۹۵۶	زیب بریلوی	غم کے شعلوں سے پُر نور ہوتی گئی
۳۶	جون ۱۹۵۶	شفیق جون پوری	غم محبوب ہاں کونین کی وسعت کا حاصل دے
۳۰	جولائی ۱۹۷۲	محسن نظامی	غموں کا دور بھی لازم ہے زندگی کے لیے
۲۷	یکم اگست ۱۹۴۹	واری، افقر موہانی	غم و عیش عمر رفتہ ہے عبث زباں پہ لانا
۷	فروری ۱۹۷۰	تاباں، غلام زبانی	غم ہائے روزگار سے دل شاد کیجیے
۳۹	نومبر ۱۹۵۲	وفا کرہانی	غم ہی غم بے شمار کیا کہیے
۲۷	ستمبر ۱۹۸۵	عشرت قادری	غنج جو سر شام چٹکتے ہوئے دیکھا
۱	جھیل منظہری نمبر اگست ۱۹۸۲	جمیل منظہری	غور تو کیجیے کہ یہ سجدہ روا کیوں کر ہوا
۳۱	جولائی ۱۹۵۰	سلام ساگری	غور سے دیکھیے کہ کیا ہوں میں
۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	راز، شفیع الشذال	غور سے دیکھو ذرا اُجڑے گھروں کے درمیاں
۳۹	جنوری ۱۹۴۸	عرش ملیانی	غیب سے ہو ہی جائے گی تائید
۲۶	اکتوبر ۱۹۵۳	اشرف قادری	غیر دلچسپ وہ ماحول ہے دیرالوں کا
۳۷	جون ۱۹۷۶	طالب چکوالی	غیر کا ہوا محرم، جو تھا راز داں اپنا
۱۲	مارچ ۱۹۶۹	کنول پرشاد کنول	غیر ہو جاتی ہے اب ارض دکن شام کے ساتھ
۱۱	مارچ ۱۹۷۹	نازش پرتاب گڈھی	غیروں سے بہت خوش ہوں خود اپنے سے خفا ہوں

ف

۲۹	دسمبر ۱۹۸۲	اقبال اشہر	فارپانہ سکا لونی راستہ مجھ سے
۲۹	اپریل ۱۹۶۳	سعد، دوار کا داس	فرشتے دے نہ سکیں گے حساب مجھ سے پوچھ
۳۲	جنوری ۱۹۷۳	اسد ظہیر	فرست جو دیتی گردش دوراں سمجھی کہی

۹	دسمبر ۱۹۶۹	روش صدیقی	فرصتِ شب تری زلفوں کی کہانی مانگے
۱۳	دسمبر ۱۹۶۳	تاباں، غلام ربانی	فرصت کہاں جو دل کی جراحت کا غم کریں
۲۳	مئی ۱۹۵۳	لشتر خیر آبادی	فریاد نہیں شکرِ ستم کرتے رہیں گے
۳	ستمبر ۱۹۵۲	یگانہ چنگیزی	فریب آرزو کب تک امید سخت جاں کب تک
۳۱	مئی ۱۹۵۳	محور، لکھپت رائے	فریب دنیا فریب ہستی فریب رنگینی زمانہ
۳۲	جنوری ۱۹۷۳	مختار شمیم	فریب حسن نظر کا دکھائی دیتا ہے
۳۷	۱۵ فروری ۱۹۳۷	شہید بدایونی	فریب حسن میں انسان اکثر آہی جاتا ہے
۴۱	اپریل نمبر جون ۱۹۷۵	حیات لکھنوی	فریب شوق کا منظر بحرِ سراب نہ تھا
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	جرار چھوٹی	فریب شوق میں کس روز فرزانے نہیں آئے
۳۳	جون ۱۹۶۰	آفتاب، گورچین داس	فریب میری نظر کا بنائے عالم ہے
۳۴	مارچ ۱۹۷۹	غبار بھٹی	فروں سے ہوتا ہے یا کم اضطراب دل خدا جانے
۳۳	دسمبر ۱۹۸۰	ضمیر، ضمیر الحق	فسردگی کی یہ ظلمت مٹا کے دم لیں گے
۳۸	جنوری ۱۹۷۱	رضا انک سمستی پوری	فصل گل بھی آئی ہے اور پون بھی سکی ہے
۴۰	ستمبر ۱۹۸۰	اشک، پرویں کمار	فصیل وقت کو اک روز پھاند جاؤں گا
۲۲	مئی ۱۹۷۶	ساحل سلطان پوری	فضا میں رنگ نہ ہوتا تو خواب ہو جاتے
۴۳	جنوری ۱۹۷۳	جعفر عسکری	فضا میں نقش بنا کر گیا تھا پچھلے پہر
۳۵	یکم نومبر ۱۹۲۹	مشیر جھنجھانوی	فطرت کا حسن عام بھی ندرت سے کم نہیں
۲۳	مارچ ۱۹۵۷	گوپال متل	فقط اک شغل بیکاری ہے اب بادہ کشی اپنی
۲۵	فروری ۱۹۸۶	کامران نجفی	فقط بدن سے پیٹ کے نہ زخم بھر جانا
۲۰	جون ۱۹۸۲	خورشید الاسلام	فقط یہ بات کہ ہم ہیں، گناہ تھی گویا
۱۰	مئی ۱۹۷۰	اعجاز صدیقی	فکر اگر تہذیبِ عصر نو کی زائیدہ نہیں
۳۰	ستمبر ۱۹۵۳	امید ڈبائیوی	فکر تنقیص مے و جام سے آگے نہ بڑھی
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	شاہین بدر	فکروں کو بن باس ملا ہے، احساسات کا کالا پانی
۲۳	مارچ ۱۹۵۹	ذکی کا کوروی	فکر معاش لائی ہے مجھ کو وطن سے دور
۱۷	دسمبر ۱۹۷۷	فضا ابن فیضی	فلسفی لہجہ، سلگتی آواز
۲۱	اکتوبر ۱۹۸۶	وامق جون پوری	فلک پہ تک نہ سکے ہم زمیں کے بھی نہ رہے
۲۲	جولائی ۱۹۷۳	رینے پلوی، ماما پرشاد استھانا	فنا وزیست کی تکمیل کر جانا ہی بہتر ہے
۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	قریش دہلوی، آغا شاعر	فنا ہونے میں کچھ وقفہ نہیں لگتا ہے انساں کو
۱۱	مارچ ۱۹۷۹	بشیر بدر	فن اگر روح و دل کی رباضت نہ ہو
۷	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	نوح ناروی	فیصلہ دو ٹوک کرنے دیجیے
۳۲	جولائی ۱۹۷۲	موسی صدیقی لکھنوی	فیصلہ زندگی دل کا ہے دشوار اب تک

۵	اکتوبر ۱۹۸۱	تلخ، من موہن	فیصلہ ہوگا، بھلے آج نہ ہو، کل ہوگا
۴۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حیرت، عبدالمجید	فیض قدم سے اس کے اس کے

ق

۴۸	نومبر ۱۹۵۲	رئیس امر دہوی	قافلے جن کی ہدایت پہ رواں ہوتے ہیں
۲۵	فروری ۱۹۸۶	کامران نجفی	قافلہ دشت میں سرگرم سفر ہے کس کا
۱۷	جولائی ۱۹۶۲	راز بزدانی	قدم قدم پہ حجاب نظام عالم ہے
۴۰	جنوری ۱۹۷۰	سلیمان بخار	قدم قدم پہ غموں کا غبار جیسا ہے
۵۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	قادری، فصیح اکمل	قدر رفتہ کا ہے محروم نوا ہو جانا
۴۰	جنوری ۱۹۳۸	اختر شیرانی	قرار چھین لیا بے قرار چھوڑ گئے
۴۲	اپریل ۱۹۷۰	تبسم سحر	قسمت میں اپنی ہے غم و آلام دیکھنا
۲۹	ستمبر ۱۹۵۳	حیرت، عبدالمجید	قسم ہے آپ کی دانش دری کا
۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	خار بارہ بنکوی	قصہ فریاد نہیں! اے دل ناشاد نہیں
۴۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	سحر، مہندر سنگھ بیدی	قفس سے سوئے اشیاں دیکھتا ہوں
۲۳	مارچ ۱۹۷۳	دل ایوبی ٹونکی	قفس کی تیلیاں کیا ہیں اگر عزم جواں جاگے
۱۰	جون ۱۹۷۳	چنگیزی، یاس یگانہ	قفس میں بوئے ستانہ بھی آئی درد سر ہو کر
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	قفس و اشیاں کی بات نہ کر
۳۱	نومبر ۱۹۷۱	اسلم پرویز	قیامت دوستو سر پر کھڑی ہے

ک

۳۵	۱۵ جون ۱۹۳۵	خندان لکھنوی	کار فرما ہے روح احساسات
۳۷	جنوری ۱۹۵۲	اشرف ایرایانی	کاش آجائے یوں ہی راہ پہ سمجھانے سے
۳۸	مارچ ۱۹۷۶	نقوی، قاسم شبیر	کاش ایسا کوئی انسان ملے
۳	مئی ۱۹۷۱	وجد، سکندر علی	کاشانہ دل میں جب سے تو ہے
۲۲	نومبر ۱۹۸۵	ظفر غوری (تصویر)	کانڈ میں کیا بھید بھری تحریریں تھیں
۵	یکم مارچ ۱۹۳۵	ساعر نظامی	کام آخر میرا کیف نا تمام آہی گیا
۱۵	جون ۱۹۵۹	اختر، واجد علی شاہ	کام وہ خجر سے لے لے شوق بسمل دیکھ کر
۱۵	دسمبر ۱۹۷۹	ارمان نجفی	کاشیتے ہونٹوں پہ بس حرف دعارہ بوائے گا
۱۸	فروری ۱۹۶۳	سلیمان ادیب	کاشیتے ہونٹوں کی نہ پھولوں کی زباں مانگ رہا ہوں

۲۰	یکم مئی ۱۹۲۲	ساحل بلگرامی	کاوش زندگی نہیں جاتی
۲	یکم مئی ۱۹۲۹	محروم، تلوک چند	کاہشوں سے اماں ملے نہ ملے
۱۰	مارچ ۱۹۷۱	ساغر نظامی	کب آدمی کو ملے آفتِ خدا جانے
۳۳	جولائی ۱۹۵۷	نظامی، ابوالحامد	کب تک خیالِ یار ہے دیکھیں تو ہم سفر
۱۷	جنوری ۱۹۸۰	رشید الفزاری (تضمین بر غزل مومن)	کب تک صدے اٹھائیں گے ہم
۳۰	جولائی ۱۹۸۱	شہپر رسول	کب چلا جاتا ہے شہپر کوئی آکے سامنے
۲۳	یکم جون ۱۹۳۷	فراق گورکھپوری	کب خوش ہوں کب رنجیدہ محفل والے کیا جانیں
۳۲	مارچ ۱۹۷۲	انگر مشتاق رحیم آبادی	کب دل سے کوئی آہ نکلنے کے لیے ہے
۳	جون ۱۹۵۰	بسل سعیدی	کب سے الجھ رہے دم واپسیں سے ہم
۳۹	یکم دسمبر ۱۹۲۶	اختر، جاں نثار	کبھی آہوں کبھی نغموں کا طوفاں
۲۷	جنوری ۱۹۸۰	منظور اختر	کبھی اجتناب کی دھوپ میں، کبھی التفات کی چھاؤں میں
۲۹	یکم جون ۱۹۳۷	بہزاد لکھنوی	کبھی اشکِ پیہم کبھی بے خیالی کبھی تھام کر دل کو فریاد کرنا
۲۴	ستمبر ۱۹۷۲	نیرافاضلی	کبھی بادک، کبھی کشتی، کبھی گرداب لگے
۲۲	اپریل ۱۹۶۵	شعلہ، دوار کا داس	کبھی تو چمن درجین زندگی
۲۷	یکم اگست ۱۹۲۹	کلیم، مکین احسن	کبھی تو ختم یہ ظلمت یہ تیرگی ہوگی
۳۰	فروری ۱۹۸۱	ناظم میواتی	کبھی تو زہرِ ہلاہل پی گئے الفاظ
۲۶	یکم دسمبر ۱۹۳۵	تشکیل بدایونی	کبھی تو کامِ یارب جذبہ احساس آجائے
۳۵	اپریل ۱۹۷۹	پریم وار برٹنی	کبھی تو کھل کے برس ابر مہرباں کی طرح
۵	نومبر ۱۹۶۱	فراق گورکھپوری	کبھی جب تری یاد آجائے ہے
۲۳	مارچ ۱۹۷۱	شہاب عراقی (تصویر)	کبھی جو چاند سے سورج قدم ملا کے چلا
۲۶	ستمبر ۱۹۶۸	زبیر رضوی	کبھی خرد سے کبھی دل سے دوستی کر لی
۳۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	شاہد صدیقی	کبھی خرد کا کبھی عشق کا بہانہ تھا
۳۷	جولائی ۱۹۷۱	یعقوب اسلم، محمد	کبھی ساغر، کبھی مینا، کبھی صہبا سمجھتے ہیں
۲۵	نومبر ۱۹۶۹	رفعت سرور شش	کبھی قطرہ، کبھی میں طوفاں ہوں
۲۱	دسمبر ۱۹۳۷	گلشن جلال آبادی	کبھی گیت گائے کبھی تلملائے
۱۷	دسمبر ۱۹۷۳	آزاد گلانی	کبھی ملی جو تیرے درد کی نوا مجھ کو
۳۹	جولائی ۱۹۸۰	شمیم طارق	کتابِ زیست صداقت ہے حرفِ حق ہوں میں
۲۵	جون ۱۹۸۵	رفیق الزماں (تصویر)	کتنا پوشیدہ ہواؤں کا سفر رکھا گیا

۱۷	۱۹۸۰ جنوری	عاصم، شکیل، احمد بریلوی	کتنا وحشی ہے یہ دل عیش نہیں غم مانگے
۲۱	۱۹۵۰ مئی	طفیل ہوشیار پوری	کتنی تسکین ہے وابستہ ترے نام کے ساتھ
۳۵	۱۹۵۳ جنوری	تیغ الہ آبادی	کتنے جاں سوز مراحل سے گذر کر دل نے
۲۲	۱۹۷۲ مئی	ہمدی پرتاب گدھی	کتنے حقائق کے چہرے روپوش ملے افسانوں میں
۳۹	۱۹۶۳ اکتوبر	ندرت، ثریا محمود	کتنے دل سوز حرماں سے جلتے رہے
۲۳	۱۹۷۹ ستمبر	نجمہ عزیز مراد آبادی	کچلے، جھلے سے جذبات
۱۵	۱۹۷۹ دسمبر	سردار شفق	کچھ اتنا کرب تھا لب تک نہ آسکے الفاظ
۳۲	۱۹۸۵ جنوری	محمود سعیدی (تصویر)	کچھ اتنے پاس سے ہو کر گزر گیا اک شخص
۲۳	یکم اپریل ۱۹۲۶	حرماں خیر آبادی	رکھ جانے والی بیٹی سیما کے لیے
۲۱	۱۹۶۳ فروری	اختر اورینوی	کچھ احتمال محبت میں پارہا ہوں میں
۳۵	۱۹۷۹ اگست	زاہد منظر پوری	کچھ اندھیرے میں روشنی سی ہے
۳۳	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	محسن زیدی	کچھ اور بات ہے کہ گرد میں اٹا ہوں میں
۲۳	۱۹۶۹ ستمبر	افسر آذری	کچھ اور زور سے موج بلا اُچھال مجھ
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	راہی، رام سرن لال	کچھ پھول تیرے پیار کے گلشن سے آئے ہیں
۲۲	نومبر ۱۹۵۱	گوہر، نواب علی خاں	کچھ ٹھنڈی سائیں ہوتی ہیں اشکوں میں
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۰	سیف سہسرامی	روانی ہوتی ہے
۲۷	۱۹۷۲ ستمبر	نیاز، عبدالمتین	کچھ دن سے عجب رنگ جہاں دیکھ رہا ہوں
۲۹	دسمبر ۱۹۸۵	قمر الدین، ایم (تصویر)	کچھ دیر اور غنبریں سانسوں کی باس دے
۲۶	۱۹۷۹ فروری	شعلہ، دوآر کا داس	کچھ سوچ خلاؤں کا نہ ستاروں کا غم ہے
۷	۱۵ جون ۱۹۲۶	جلیل، فصاحت جنگ	کچھ لوگ اس ادا سے بھی بے باک ہو گئے
۲۶	نومبر ۱۹۸۲	نظام ہاتف	کچھ نہ ہونے پہ بھی ہونے کا گماں ہوتا ہے
۲۸	۱۹۸۲ ستمبر	ریاض، ریاض احمد (تصویر)	کہہ چلے مرے اشک رواں نہیں معلوم
۲۰	اپریل ۱۹۷۸	محو، حبیب اللہ	کرب - ترش و تلخ کی ہر داستان گمراہ کن
۲۸	جنوری ۱۹۸۲	شاہین	کرتے بھی گلہ کیسے تحریر مقدر سے
۱۸	۱۹۶۰ ستمبر	نیاز، محمد	گردیں نہ دل کی باتیں سب آشکارا نکھیں
۷	۱۵ دسمبر ۱۹۲۳	جلیل، فصاحت جنگ	گرد کے تخلیق ہیں بھول گیا ہو جیسے
۳۵	یکم جولائی ۱۹۲۵	فضل احمد کریم	گرد کیا نگہ دوست نے ستم کر کے
۲۱	یکم نومبر ۱۹۲۹	سحر، کنور ہندرسنگھ بیدی	گرد مجھ پہ کیا کیا وہ فرما رہے ہیں
۳۷	اگست ۱۹۵۲	سحر، کنور ہندرسنگھ بیدی	گردنے لگے وہ مجھ پہ گرد اور زیادہ
			گردنے والے حجاب کرتے ہیں
			گرد چاہو ہم سے پوچھنا کیا

۳۶	مارچ ۱۹۷۱	کلیم عاجز	کرو گے عشق تو ڈوبو گے پیارے
۳۵	جنوری ۱۹۸۵	عبید صدیقی	کروں کس طرح میں شنائے شب
۱۱	اگست ۱۹۷۹	حسن نعیم	کریں نہ یاد شبِ حادثہ، ہوا سو ہوا
۱۹	مارچ ۱۹۸۵	دیکھا قمر	کسا ہے جسم انگوں میں بڑی کسمپوش ہے
۳۲	اپریل ۱۹۵۱	ہوشِ عظیم آبادی	کس پہ ظالم پیشِ دل اثر انداز نہیں
۳۱	مارچ ۱۹۷۸	دور آفریدی	کس جا قیام کیجیے؟ کہاں دل لگائیے
۳۵	مارچ ۱۹۷۳	مظہر ہوشیار پوری	کس چشمِ فسوں ساز کی یہ جلوہ گری ہے
۳۷	جنوری ۱۹۷۷	الوار رضوی	کس سے کہویں دل کی باتیں، کس سے کہویں دل کے راز
۳۱	نومبر ۱۹۷۲	اقبال رام پوری	کس طرح ہوتا ہے ایثار بتاتے ہیں چراغ
۳۳	دسمبر ۱۹۷۶	کرشن مراری	کس قدر اجنبی ہے نظر اب تیری
۱۶	یکم اگست ۱۹۳۶	بلقیس اکبر آبادی	کس قدر حسن نظر ہے ترے دیوانوں میں
۱۶	نومبر ۱۹۶۱	حرمت الاکرام	کس قدر سوز تمنا ہے جواں پھلے پہر
۲۳	دسمبر ۱۹۸۰	صبا، محمد نعیم	کس قدر شور و شر تھا کیا کہیے
۲۶	اپریل ۱۹۷۷	بزمی بھارتی	کس قدر ہیں طربناک و جاں آفریں عزمِ محکم کی رعنائیاں دوستو
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۳	سطوت رسول	کس کس کا میں چہرہ دیکھوں کس سے بات کروں
۲۳	مئی ۱۹۷۶	دانش فرازی	کس کو پوجوں کہ افق تاب جہاں ہوں میں بھی
۱۷	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	سروش طباطبائی	کس کی کشتی تیر گرداب ہوتی جاتی ہے
۱۲	یکم جنوری ۱۹۳۵	یگانہ چنگیزی، میرزا	کس کے دم کی روشنی زندانِ آب و گل میں ہے
۳۵	اگست ۱۹۸۶	جنیت پرمار	کس کے ہاتھ میں پتھر ہے
۲۶	۱۵ جون ۱۹۴۷	بیتاب بریلوی	کس لیے بزمِ ناز میں آئے
۳۵	نومبر ۱۹۵۰	شفیق صدیقی جوینوری	کس میرسی کی تو کوشش کسی عنوان نہ گئی
۳۳	اپریل ۱۹۸۱	کمال جالنسی	کس موڑ پہ آئے ہیں ابرو کی کماں والے
۳۱	اکتوبر ۱۹۵۵	شاد، چندر پرکاش	کس نے مرے سکوت سے آواز دی مجھے
۲۹	ستمبر ۱۹۸۲	قمر الدین، ایم (تصویر)	کسی بھی زہر سے مجھ کو نہیں کوئی پرہیز
۲۹	یکم دسمبر ۱۹۳۶	مسرور منکر	کسی پر اس طرح آیا شبابِ آہستہ آہستہ
۵۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	شارق	کسی سے کہیے اب اے ہم تو کیا
۲۹	اپریل ۱۹۶۶	شارق	کسی سے کہیے اب اے ہم نفس کیا
۳۵	اکتوبر ۱۹۸۵	شمع، نفیس بانو	کسی کو صبح لکھتے ہی وہ مجھ کو شام لکھے گا
۱۱	یکم مئی ۱۹۳۵	حباب ترمذی	کسی کی التفات آگیں نگاہیں

۹۶	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	حسنى سرور	کسی نگاہ سے چاہت کا ابر برسا دیکھ
۴۱	۱۹۷۱ مارچ	درد، جگدیش ہمتہ (تصویر)	کسی کی یاد بڑھتے بڑھتے دردِ دل نہ بن جائے
۱۷	اکتوبر ۱۹۸۰	سیفی سروہنجی	کسی کے پیار کا تحفہ جناب لے آئے
۳۸	یکم فروری ۱۹۴۳	ہاجرہ تبسم اکبر آبادی	کسی کے حسن بے پروا کے آگے
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	ذکی اظہر برنی	کسی کے حسن کا جلوہ دکھا رہا ہے مجھے
۶۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حامد بہکادی	کسی کے قرب کے جب لمحے یاد آتے ہیں
۴۵	اکتوبر ۱۹۷۶	طوفاں، کشن رت	کسی کے کام دنیا میں نہ کوئی چارہ گر آیا
۳۰	اکتوبر ۱۹۷۹	کرشن موہن	کسی کے لیے عیش و آرام صحرا
۲۸	دسمبر ۱۹۸۶	قمر الدین، ایم (تصویر)	کسی کے درخت میں ایسے ہی سب شجر آتے
۴۰	اپریل ۱۹۶۹	شہید ارومانی	کسی معصوم دل کی بددعا ہوں
۲۶	جولائی ۱۹۸۶	حبیب ہاشمی (تصویر)	کسے بتائیں کہ زار سفر گیا کب کا
۲۶	اپریل ۱۹۸۲	عابد مناروی	کسے پینے پلانے کی للک تھی
۳۲	مارچ ۱۹۷۳	لطف الرحمان	کسے خبر ہے کہ یہ ساخنہ ہوا کیسے
۴۱	اکتوبر ۱۹۷۹	کرشن مراری	کشش اک قطرہ خون کی جنوں کا تھا
			گماں یارو
۲۲	جنوری ۱۹۶۳	بسل سعیدی	کعبہ و دیر و کلیسا نہ بنایا ہوتا
۴	دسمبر ۱۹۵۳	سرور، آل احمد	کل جو میری خوبی تھی بن گئی وہ خامی بھی
۲۳	جنوری ۱۹۸۰	اقبال فرید	کلی جو دل کی کھلی تھی، مسل گئی تاریخ
۳۴	اپریل ۱۹۸۱	جنید حمزہ	کلیوں میں تازگی ہے نہ پھولوں میں باس ہے
۲۵	جون ۱۹۷۲	اقبال ماہر	کمال حسن سراپا جمال تاج محل
۴۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	مسعود ساموں	کمرہ مرا کہ سرخ لکیروں کا جال ہے
۴۰	جولائی ۱۹۷۲	اشرف، مخدوم اشرف	کم کسی طور تیرگی نہ ہونی
۳۶	اگست ۱۹۷۹	ناز قادری	کنکر ہی کوئی پتکے سمندر میں ڈال دو
۷	ستمبر ۱۹۶۷	نازش پرتاب گومسی	کوہ کو پھرتے ہیں اس دور میں ہم آوارہ
۳۲	مارچ ۱۹۸۲	گوہر کا کورونی، انیس احمد	کون ابرڑا ہے! ایشیاں تنہا!
۴۰	اپریل ۱۹۷۸	نظام الدین نظام	کون کی سکتا ہے ان حالات میں
۲۲	مارچ ۱۹۶۱	سرمست، الاکرام	کون دے پائے محبت کو فریب مرد سال
۵	اپریل ۱۹۸۰	عرش مہربانی	کون سا وہ زہم دل تھا جو تازہ نہ تھا
۶۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	مبشر قریشی، نظور	کون سے صدے تھے ایسے جو نہ ہم تک پہنچے
۶۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حفیظ، ایم۔ اے	کون مجھے گا یہ نوحش آبائی پخیر دوست
۴۰	جولائی ۱۹۷۱	سندھ، سفدر حسین	کون غم نوار ہے زمانے میں

۳۲	اگست ۱۹۷۴	پریم وار برٹنی	کون کہتا ہے کہ بے نام و نشان ہو جاؤں گا
۴۰	فروری ۱۹۷۵	سوزش عثمانی	کوہ کے جسم میں ڈوبے ہوئے ہیروں کی طرح
۳۰	دسمبر ۱۹۸۵	محسن زیدی (تصویر)	کوئی اپنا نہ سہی اس کے طرف دار بہت
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	شار، تریش کمار	کوئی الم کا نشانہ کوئی خوشی کا شکار
۳۳	۱۵ اگست ۱۹۴۹	اختر، ہری چند	کوئی بجلی ادھر نہیں آئی
۱۴	جولائی ۱۹۸۱	عرفان صدیقی	کوئی بجلی ان خرابوں میں گھٹا روشن کرے
۴۱	نومبر ۱۹۷۲	میکش بدایونی	کوئی برہم ہے کیا کیا جائے
۱۶	مئی ۱۹۷۸	لطف الرحمان	کوئی پرانا قصہ چھڑیں، آنکھوں کو بدنام کریں
۲۶	یکم جولائی ۱۹۴۹	آزاد انصاری مالکانوی	کوئی پوچھے تو دل کا درد و غم کہنا ہی پڑتا ہے
۲۳	فروری ۱۹۷۸	محسن زیدی	کوئی پیکر ہے نہ خوشبو ہے نہ آواز ہے وہ
۳۱	ستمبر ۱۹۸۰	محمود رائے بریلوی	کوئی تو حادثہ گزرا ہے دل پر
۱۸	اکتوبر ۱۹۷۱	ساحر ہوشیار پوری (تصویر)	کوئی جا رہا ہے، نہ منزل ہے، غزل کیا کہیے
۱۷	اکتوبر ۱۹۶۵	درد، وشوناتھ	کوئی حالات کی گود میں یوں پلے
۴۵	دسمبر ۱۹۶۸	طوفان، کشن دت	کوئی رہبر نہ کوئی جا رہا ہے
۲۶	نومبر ۱۹۵۷	محبوب خزاں	کوئی قریب نہ آئے شکستہ پاہوں میں
۳۱	ستمبر ۱۹۸۰	رونق بکنی سیما بی	کوئی کام آئے گا یہ روگ نہ پالو لوگو
۱۴	اکتوبر ۱۹۵۷	سرور، آل احمد	کوئی کانٹا گرچہ دامن سے اٹھتا جائے ہے
۳۱	مئی ۱۹۵۴	سعادت نظیر	کوئی مونس نہیں حبیب نہیں
۳۶	اپریل نمبر جون ۱۹۷۵	محمود سعیدی	کوئی نہ تھا جو کسی سے قدم ملا کے چلے
۵	ستمبر ۱۹۷۷	حسن نعیم	کوئی وحشت مہرباں ہو تو سفر آسان ہے
۷	جون ۱۹۷۸	فریدی، مغیث الدین	کوئے دلدار ہی کی زمیں پر ہمیں آسماں کا
۱۹	ستمبر ۱۹۵۸	سحر رام پوری	تھا کل تک گماں دوستو
۱۱	جنوری ۱۹۷۶	اقبال ماہر	کہاں تک اور جفا نہیں سیاہ راتوں کی
۱۶	جون ۱۹۸۶	روف خیر	کہاں تک شہرت دیوانگی ہے
۵۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	ثاقب کان پوری	کہاں سے پاؤں پساریں کہ گھر میں خاک نہیں
۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	جگر مراد آبادی	کہاں سے لاؤں میں فکرم وسیع لا محدود
۳۳	جون ۱۹۵۳	بچی اعظمی	کہاں کے غنچہ دگل، کیا بہار تو بہ شکن
۲۴	جون ۱۹۸۵	شجاع خادر	کہاں ہے تاب اُسے بھلا جمال بے حجاب کی
۲۳	یکم نومبر ۱۹۴۳	نہال سیوہاروی	کہتا ہوں آسماں کو فیاض — دیکھیے
۱۵	مئی ۱۹۶۹	باقر مہدی	کہتے ہیں جس کو موت تو ہم سے کم نہیں
			کہتے ہیں زندگی کی ضیاء لے گئی ہوا

۲۸	نومبر ۱۹۶۶	آمرسورتی	کہتے ہیں زیر چرخ تو بس چل چلا دے
۴۲	جنوری ۱۹۶۳	شارق	کہنے کو ہزار ہا گلے ہیں
۱۶	۱۵ فروری ۱۹۴۹	آزاد، جگن ناتھ	کہوں کیا کہ عشق کیا ہے عجب اس کا ہے فسانہ
۳۳	جنوری ۱۹۷۶	یوسف جمال	کہہ دیا میں نے یہ سوار نہیں ہو سکتا
۲۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	شہید بدایونی	کہیں اک نگاہ گناہ ہے کہیں ایک جرم حرام ہے
۳۰	فروری ۱۹۸۱	نعیم زیبائی	کہیں سحر کی تجلی کہیں پہ رات ہوں میں
۳۳	دسمبر ۱۹۷۱	حماد، ابوالبلیان	کہیں کوندی ہے پھر برق بلا کیا
۳۷	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	فاروق مضطر	کہیں ملا نہ اُسے اپنا کچھ تپتا آخر
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۰	نذیر بنارسی	کھا کھا کے شکست فتح پانا سیکھو
۳۰	فروری ۱۹۸۱	تمکبیل رضوی	کھایا ہے دوستوں نے فریب نظر کہاں
۲۳	جولائی ۱۹۸۴	مشکور نقوی امر دہوی	کھڑکیاں ہیں لرزش میں بے قرار دروازے
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	فاروق شفیق	کھڑکیوں پر ملگے سائے سے لہرانے لگے
۱۲	دسمبر ۱۹۷۶	تاباں، غلام ربانی	کھلائے شعلے نسیم سحر سے دور نہیں
۲۸	اگست ۱۹۸۳	اوج، راجیش کمار	کھلے جب بھی ان کے گیسو ہوئی شام دیرے دیرے
۴۸	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	اسد ملتان	کھلے کہ عفو و عطا چشم نم سے دور نہیں
۲۲	ستمبر ۱۹۸۶	صدر، صدر الدین الفاضل	کھینچ لایا ہے کہاں یہ ذوق رندانہ مجھے
۳۴	جولائی ۱۹۸۵	حیات لکھنوی (تصویر)	کئی ستارے یہاں ٹوٹتے بکھرتے ہیں
۲۸	جنوری ۱۹۸۲	شاہین	کی عناصر نے مرے حالات سے سازش بہت
۲۶	جولائی ۱۹۶۹	حکیم منظور	کی لاکھ احتیاط کہ کوئی نہ کچھ سے
۲۶	اپریل ۱۹۵۰	حیرت، عبدالمجید	کیا آپ کی آقائی، کیا آپ کی مولائی
۱۷	نومبر ۱۹۵۰	محروم، تلوک چند	کیا اور آبرو تجھے اے چشم تر سے
۴۴	فروری ۱۹۶۴	کاوش بدری	کیا بن گئے ہیں آبلہ پایاں جستجو
۲۴	جولائی ۱۹۸۳	کمال، عبداللہ (تصویر و تعارف)	کیا بچا ہے جو اب اپنے مکاں لے جاؤں
۲۹	مارچ ۱۹۵۹	عموی صدیقی لکھنوی	کیا پوچھتے ہیں آپ کہ کیوں رورہے ہیں ہم
۵	اپریل ۱۹۸۰	نازش پرتاب گڈی	کیا تارے، کیا مہر و ماہ
۱۳	یکم جون سالنامہ ۷۷	صفی لکھنوی	کیا تم نے وعدہ اور تم شب انتظار آئے
۱۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	اقبال عظیم	کیا جانے انھیں ہم کیا سمجھے جو ان پر بھروسہ کر بیٹھے
۳۰	جولائی ۱۹۷۹	اوج، ایس اے مجید	کیا جانئے کس بات پر وہ ہیں بہ جبین ہے
۶	فروری ۱۹۶۸	شجاع خاور	کیا جانئے کس دور میں اب میرا جنوں ہے
۴۲	مئی ۱۹۷۰	علیم افسر	کیا جرات سخن سے ملا سوچتے رہے
۳۳	جولائی ۱۹۶۵	منظر امام	کیا جنے آپ جو مجبور تمنا نہ ہوئے

۱۲	ستمبر ۱۹۷۸ء، مئی ۱۹۷۹ء	سراج مرزا پوری	کیا خوب ہے انساں کی نیرنگی فطرت بھی
۹	مئی ۱۹۵۱	بسمل سعیدی	کیا زمانہ تھا وہ جب اس کا مرایا نہ تھا
۶۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	نامی انصاری	کیا صبح تمنا تک، کیا شام غریباں تک
۴۸	جولائی ۱۹۵۱	فطرت، عبدالعزیز	کیا غم آگیاں ہے فنا گل ہے پریشاں کیسے
۲۱	نومبر ۱۹۸۵	منظفر حنفی	کیا غم کہ قدر بے ہنروں میں نہیں رہی
۲۰	یکم اپریل ۱۹۳۶	ازل شاہ جہاں پوری	کیا فریب شکستہ پائی ہے
۷	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	نوح ناردی	کیا کوئی تیر حسینوں کی نظر ہوتی ہے
۱۱	یکم فروری ۱۱۳۶	اخگر، حیم آبادی	کیا کہیں کیا سن گئے کیا کہہ گئے
۱۸	جولائی ۱۹۵۹	شہاب اشرف	کیا کہیں یاد کیا کیا دل پر عشق نرانی لایا ہے
۱۲	یکم جون ۱۹۳۵	عارف	کیا کہیں لوگوں میں ہم تم سے کہ کیا کہنے کو ہیں
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	اقبال	کیا مزہ بلبل کو آیا شیوہ بیداد کا
۴۱	اگست ۱۱۵۱	عصری امرہ ہوی، بیون امغر	کیا مری رگ رگ سے اک طوفاں اٹھا سکتے ہو تم
۵	۱۵ فروری ۱۹۳۵	جگر مراد آبادی	کیا مقامات ہیں ان سوختہ سامانوں کے
۲۱	یکم مارچ ۱۹۳۷	اثر لکھنوی	کیا وہی تم ہو کہ جب مجھ کو پریشاں دیکھتے
۲۴	اپریل ۱۹۷۷	کمال، اظہر احمد	کیا ہوا کل اگر چھاؤں تاروں کی تھی، قافلے
		۷	جب ہوتے رواں دوستو
۴۵	جون ۱۹۷۱	کریم سعیدی	کیا ہے میرے لیے درد کا ساغرتنہا
۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	آرزو لکھنوی	کیا یہ محبت نے کیا اندر اندر
۳۵	مارچ ۱۹۷۳	حامد، حامد حسین	کیا ری کیا ری، گلشن گلشن، ایک نیا ہی میلا
۵	یکم دسمبر ۱۹۳۳	دیوانہ، موہن سنگھ	کیجیے آپ ایک بار نہیں
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	ادیب سہارن پوری	کیسا قیام کس کی سرائے بڑے چلو
۲۱	ستمبر ۱۹۸۶	نیدہ شان معراج (تتو)	کیسے کیسے دل نشیں خوابوں کا منظر لے گیا
۵	اکتوبر ۱۹۸۱	تلخ، من موہن	کیسے خوش ہو کے یہ کہتا ہوں، یہ گھر ہے میرا
۳۳	فروری ۱۹۷۸	حسرت شوری	کیسے کہہ دیں کہ بات باقی ہے
۲۰	جنوری ۱۹۸۳	رضا امرہ ہوی	کیسے نشان عشق طے کچھ پتہ نہیں
۲۸	۱۵ ستمبر ۱۹۳۹	تسلیم، جمیلہ خاتون	کیسے یہ کہوں یاد تری آنہ سکے گی
۵۰	۱۵ مئی ۱۹۳۵	کسری منہاس	کیف افزا زندگی کی وہ کہانی اب کہاں
۴۶	اگست ۱۹۷۷	عبدالحمید مونگیری	کیف درنگینی گلزار مبارک تجھ کو
۲۱	یکم جنوری ۱۹۳۹	صفی لکھنوی	کیف و غم نے وہ پلاری سے سر جوش مجھے
۴۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	ماجد سلمان	کیفیت الم بھی ہے ذوق نشا را کار بھی
۲۶	ستمبر ۱۹۸۰	درد، وشوناتہ	کیوں بچھ کے رہ گئے کہ پیراغ سحر نہ تھے

۴۱	مئی ۱۹۵۰	صفیہ شمیم	کیوں درد کو درماں سے نہ بڑھ کر سمجھوں
۱۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	خلش صدیقی	کیوں دل میں اور نظر میں مستور ہو گئی تم
۴۲	فروری ۱۹۷۱	صابر اکبر آبادی، اے قلیس	کیوں دوں نوید دید کسی دیدہ ور کو میں
۲۹	ستمبر ۱۹۵۴	صوفی، صغیر احمد	کیوں سعی غم انجام میں دن رات گزارو
۴۰	جولائی ۱۹۵۵	جلیل عرش	کیوں غم دل سے ہوں مجبور تمہیں کیا معلوم
۱۸	اپریل ۱۹۷۰	دفا ملک پوری	کیوں نہ سحر کہوں شبِ ظلمت اثر کو میں
۵۷	یکم نومبر ۱۹۴۶	اظہار ملیح آبادی	کیوں گھٹا اٹھی ہے مہنہ اشکوں سے دھونے کے لیے
۴۳	اکتوبر ۱۹۶۱	حیرت، عبدالمجید	کیوں نہ سینے سے لگائیں غم کو
۳۶	مارچ ۱۹۷۰	ادیب، نور الحسن انور	کیوں نہ ہو جائیں نثارِ جلوۂ جاناں نہ ہم
۳	نومبر ۱۹۶۵	جوش ملیح آبادی	کیوں نہ ہو میری طبیعت سے مزاج ان کا الگ

گ

۲۱	یکم ستمبر ۱۹۴۴	سرورش دہلوی	گا ہے کرم بھی ہو ستم بارہا کے ساتھ
۲۲	جولائی ۱۹۸۱	سلطان اختر	گداؤں میں شامل نہ شاہوں میں تھا
۲۳	یکم نومبر ۱۹۴۳	قدری بھوپالی	گر تجھے دکھانی ہے شانِ دلیری اپنی
۴	یکم جون ۱۹۴۶	امجد حیدر آبادی	گرچہ اجد سخت نافر جام سے
۳	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	انیس	گرچہ دعوت دے رہا ہے بحرِ ذخارِ انیس
۳۸	مئی ۱۹۶۶	مانی ناگ پوری	گردِ آلام سے تابانی دل ہے معدوم
۳۲	اپریل ۱۹۸۶	لواز، بشر نواز	گردِ سفر بنے کہ بھٹکتی صدا ہوئے
۲۰	اپریل ۱۹۷۸	عرش سہبائی	گرم لو کی یورشیں اس پر قیامت خیز دھوپ
۲۳	ستمبر ۱۹۸۳	اخگر سبطین (تصویر)	گر نہیں خوشی رید کی، خود ہی بکھریوں آنکھ میں
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	انجم اعظمی	گر ہوش آئے ہوش کو کچلا نہ کیجیے
۴۱	جون ۱۹۵۰	ابراہیم کنوری	گریز میں ربط کا یہ پہلو جدا بھی ہے اور جدا نہیں ہے
۴۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	امین حزیں	گریہ بے سرور ہے سجدہ بے حضور ہے
۲۵	۱۹۸۰	راہی	گرے برق مصائب چاہے کوہِ رنج و غم لٹے
۴۵	نومبر ۱۹۵۰	بی - پیام	گذر رہا ہے مسافر کہ نچ رہا ہے چنگ
۳۰	جون ۱۹۸۳	میتاب انور	گفتار سے کردار سے انداز سخن سے
۳۶	ستمبر ۱۹۷۷	قمر سنبھلی	گفتگو جس نے سنی تیرا طرفدار ہوا
۴۲	نومبر ۱۹۷۳	نامی انصاری	گلتاں کا ہر گوشہ اپنے حال میں گم ہے

۲۸	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	طالب چکوال	گلشن پُر بہار میں باد خزان نہ آئے کیوں
۱۳	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	ضمیر اظہر	گلشن چمک اٹھے گل ولالہ سنور گئے
۳۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عارف نقش بندی	گلشن میں پھول کھلنے کی کس کو خوشی نہیں
۳۶	اگست ۱۹۷۷	موہن بچی پوری	گلشن میں ہو رہے ہیں کیوں پھول لال پیلے
۲۱	مارچ ۱۹۷۱	حشر سہسرامی (تصویر)	گلشن میں بلبلوں کا ہے میلہ لگا ہوا
۳۴	نومبر ۱۹۷۰	فخر، افتخار احمد دھولپوری	گلوں کے ساتھ ہی سرسبز خار ہونے دے
۱۹	فروری ۱۹۸۴	محسن زیدی (تصویر)	گلہ نہیں کہ مخالف مرا زمانہ ہوا
۱۵	مارچ ۱۹۸۰	کادش	گم اندھیروں میں ہوا ہے جو بسکتا لمحہ
۱۳	جنوری ۱۹۵۵	نشور واحدی	گناہ گار تو رحمت کو منہ دکھانہ سکا
۲۸	اپریل ۱۹۵۲	فضا ابن فیضی	گود میں پھول نظر میں مہ وا نجم اے دوست
۳۵	یکم اگست ۱۹۴۵	ساغر نظامی	گہرانہ اے دل، گہرانہ اے دل
۲۶	فروری ۱۹۷۹	جلیل ساز	گھٹا برسی زمیں تر ہو گئی ہے
۲۹	اکتوبر ۱۹۷۶	نذیر بنارسی	گھٹا چھائی فضا ہبکی زمیں بھنگی ہوا سن کی
۴۴	اگست ۱۹۸۴	حسن نجی سکندر پوری	گھٹا کی بات چلی ہے یہاں وہاں کیسے
۳۴	اکتوبر ۱۹۶۸	کرشن موہن	گھر بھر میں گونجتی ہیں تری شوخ گالیاں
۳۲	جولائی ۱۹۷۴	انیس الرحمان	گہرے سمندروں میں بھی سایہ دکھائی دے
۳۷	جون ۱۹۷۶	فخر، افتخار احمد	گہوارہ ہے ازل سے یہ دلش شانتی کا
۲۹	جون ۱۹۷۹	نسیم شاہ جہاں پوری	گیسو نہیں ہیں اُس رُخ انور کے آس پاس
۲۷	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارسی	گیسوؤں پر تجلی رخسار
۳	جولائی ۱۹۵۶	فراق گورکھپوری	گیسوئے مشکیں میں بل پر بل جوئے ظلمات کھائے
۳۶	اگست ۱۹۵۱	فراق گورکھپوری	گیسوئے نمناک پھر تیں تری یاد آئیاں

ل

۷	یکم اپریل ۱۹۴۶	جوش ملیحانی	لا اور بھی اک جام کہ آئی ہیں گھٹائیں
۲۱	جون ۱۹۸۱	جوہر، ایس موہن لال	لاکھ چاہا غم دنیا سے گریزاں ہونا
۳۵	مئی ۱۹۷۱	ظفر ادیب	لاکھوں ہی آرزوئیں ہیں ہر آدمی کے ساتھ
۴۰	ستمبر ۱۹۷۰	ماہر، قادر محی الدین	لب بستہ ہوں بے حس ہوں میں محروم صدا ہوں
۲۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	مانی جالنسی	لب پہ عیش عہد ماضی کا ہے افسانہ ہنوز
۳۴	۱۵ فروری ۱۹۴۷	ابراہیم حسن گنوری	لبوں تک یوں مرے سینے سے آہ بے قرار ہونی
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	یوسف جمال	لبوں کی سہمی دھوپ پہ مجلسی فکر کی جرات آدنگھ رہی ہے

۲۱	فروری ۱۹۶۶	یعقوب عثمانی	لبوں کی طرح اب آنکھوں میں بھی نہیں ہے تری
۲۹	ستمبر ۱۹۸۲	قمر الدین، ایم (تصویر)	ٹٹ جاتی ہے ہر چیز وہ تنکا ہو کہ شہتیر
۳۳	فروری ۱۹۷۸	ظفر مہیبانی	لذتوں کی آندھیوں نے کی پذیرائی بہت
۳	مارچ ۱۹۶۸	تاباں، غلام ربانی	لطف یہ ہے جسے آشوب جہاں کہتا ہوں
۲۵	ستمبر ۱۹۷۰	شاہین غازی پوری	لغزشوں کا ہی سہارا ہے نہ سنبھلا جائے ہے
۳۰	یکم جون ۱۹۴۷	زیب عثمانیہ	لفظ تم کے غایت اعجاز کی باتیں کرو
۲۸	مئی ۱۹۸۲	نجیب رامش	لگتا ہے کچھ تو کھو دیا ہے
۱۰	جون ۱۹۸۱	عاقل، دھرم پال	لگتے ہیں شہر عشق کے گلبار راستے
۱۰	اپریل ۱۹۶۹	تاباں، غلام ربانی	لمحہ درد کو اعجاز تمنا جانو
۲۲	مئی ۱۹۷۷	مشتاق لکھیم پوری	لمحے حیات میں کبھی ایسے بھی آئے ہیں
۳۲	جنوری ۱۹۷۳	مجید فیض آبادی	لو آئے ہیں بزم میں اغیار دیکھنا
۲۵	اپریل ۱۹۸۲	اختر بستوی	لوٹ کر جس حویلی کو پوری طرح ایک ظالم لیٹا گیا ہے ابھی ہے
۱۱	یکم فروری ۱۹۴۵	ضیاء فتح آبادی	لو جہان زلیست میں انقلاب آ گیا
۳۰	جنوری ۱۹۷۰	نقوی، قاسم شبیر	لوگ اس عالم اسباب سے کیا کیا نہ اٹھے
۱۳	جون ۱۹۸۶	حامد کاشمیری	لوگ دشت غبار ہی رہے
۲۵	ستمبر ۱۹۷۸	کادش، ایم۔ اے	لوگ سنتے ہیں مرا حال کہانی کی طرح
۲۲	دسمبر ۱۹۷۵	شہباز راجوروی	لوگ کیوں نکلے ہیں ہاتھوں میں وہی پتھر لیے
۳۰	مارچ ۱۹۸۲	شجاع خاور	لوگوں نے ہم کو شہر کا قاضی بنا دیا
۲۲	مئی ۱۹۶۷	شعلہ، عطا محمد	لوہم تری یادوں کو ہیں سینے سے لگائے
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۲	بشیر بدر	لوہو پکارتا ہے روشنی کے پیکر دے
۳۶	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	نشاط انصاری	لوہو جلتا ہے احساسات کا یارو
۳۰	اپریل ۱۹۸۳	یاس، نور محمد	لوہو خشک ہو گا جو احساس کا
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	سیف مجنوری، سیف الحق	لوہو دل کا نہیں باقی زباں میں
۴۱	جولائی ۱۹۵۰	گوپال متل	لوہو سے اپنے تزیین گلستاں کر کے چھوڑیں گے
۱۶	اکتوبر ۱۹۷۵	وفا، عزیز بانو (تصویر)	لوہو سے اٹھ کے گھاؤں کے دل برستے ہیں
۲۵	فروری ۱۹۸۶	سلیم انصاری، محمد	لوہو لہان پروں پر اڑان رکھ دینا
۲۰	فروری ۱۹۸۵	قرلباش، امیر (تصویر)	لوہو لوہو پر منظر ہے
۲۶	جولائی ۱۹۸۲	تلخ، من موہن	لوہو نہاؤ مرے قاتلو! مسارک ہو
۳۵	اپریل ۱۹۷۵	رونق گیادی	لے جاؤں کس کے سامنے کشکول فسر دفن
۳۹	اپریل ۱۹۵۲	رتن پنڈوروی	لے جانے کہاں وحشت اب مجھ کو خدا جانے

۲۷	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ربط تلہری	انصاری، ولی الحق	۲۷	۱۹۴۹ جولائی
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۲	عم انصاری	۲۰	۱۹۷۲ اکتوبر	
۲۷	۱۵ اگست ۱۹۴۶	ربط تلہری	۲۷	۱۹۴۹ جولائی	

لے کر دل شکستہ کو جاتے کہاں کہاں
لے کے پرچم کوئی دیوانہ اٹھا ہے تو سہی
لے مبارک حسن شعلہ نواز

م

۲۹	نومبر ۱۹۸۰	فاطر حافظی	۲۹	نومبر ۱۹۸۰
۲۷	مارچ ۱۹۷۰	حرمیت الاکرام (تصویر)	۲۷	مارچ ۱۹۷۰
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	اشہر اعظمی	۳۶	دسمبر ۱۹۷۵
۳	اپریل نمبر جون ۱۹۷۵	انیس	۳	اپریل نمبر جون ۱۹۷۵
۳۱	مئی ۱۹۵۹	دفا ملک پوری	۳۱	مئی ۱۹۵۹
۲۹	نومبر ۱۹۸۰	سیدی سرور بخٹی	۲۹	نومبر ۱۹۸۰
۱۲	یکم جون ۱۹۳۵	عارف	۱۲	یکم جون ۱۹۳۵
۲۳	مارچ ۱۹۶۹	عرش صہبائی	۲۳	مارچ ۱۹۶۹
۳۰	اپریل ۱۹۶۰	خورشید احمد جامی	۳۰	اپریل ۱۹۶۰
۳۰	دسمبر ۱۹۶۸	برق، طلحہ رضوی	۳۰	دسمبر ۱۹۶۸
۱۱	جولائی ۱۹۷۹	شاہد کلیم	۱۱	جولائی ۱۹۷۹
۳	اگست ۱۹۷۸	جعفری، علی سردار (تصویر)	۳	اگست ۱۹۷۸
۱۰	یکم جولائی ۱۹۳۳	حقی، شان الحق	۱۰	یکم جولائی ۱۹۳۳
۳۰	مئی ۱۹۷۸	نیر، صلاح الدین	۳۰	مئی ۱۹۷۸
۳۲	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	جاوید وششت	۳۲	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹
۱۹	اپریل ۱۹۵۲	ابراہیم گنوری	۱۹	اپریل ۱۹۵۲
۳	اکتوبر ۱۹۸۱	مشفق خواجہ	۳	اکتوبر ۱۹۸۱
۳۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	مصور سبزواری	۳۳	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹
۳۱	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	ناشاد دہلوی	۳۱	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳
۳۲	فروری ۱۹۷۱	اختر، محمد جان	۳۲	فروری ۱۹۷۱
۲۶	اگست ۱۹۸۶	ظفر اقبال (تصویر)	۲۶	اگست ۱۹۸۶
۳۱	اگست ۱۹۵۱	رعنا، برج لال جلی	۳۱	اگست ۱۹۵۱
۱۹	جولائی ۱۹۲۷	متین سرور شمس	۱۹	جولائی ۱۹۲۷

ماحول سازگار نہیں ہے تو کیا کریں ؟
ماضی کی رونقوں سے ہے امروز شرمسار
ماضی کی یاد زخمِ تمنا سے کم نہیں
مال و زر رکھتے نہیں جاہ و حشم رکھتے نہیں
مانا کہ تیرگی شبِ غم ہییب ہے
مانا کہ میری بات ذرا بے اصول تھی
مانا یہ ناصحا کہ نہ اس سے ملا کریں
مانا کہ بکرم ہوگی کبھی ان کی نظر بھی
مایوس تیرگی سے نہ ہو اے غمِ وطن
متاعِ جراتِ دل وقف یک نگاہِ کرم
متاعِ جلوۂ گل مستعار تو لیتا
متاعِ دیدہ و دل، لالہ سحر کی طرح
متاعِ شوق بہت ہے قرار ہو کہ نہ ہو
متاعِ ہوش یہاں سب نے بیچ ڈالی ہے
متبسم زرہ پاس و فارہتے ہیں
مٹی امیدوں کا غم ہے یعنی لٹی بہاروں کو ڈھونڈتا
ہوں

مثال عکس کج ذات سے باہر رہا ہوں میں
مجرم ضمیر سائے کی صورت چھپا مجھے
مجھوں نے شہر چھوڑا تو صحرا بھی چھوڑ دے

مجھ پہ ہو لطفِ نظر یہ بھی تو ہو سکتا ہے
مجھ کو تمازتوں کا سفر دے گیا ہے وہ
مجھ کو لا دو مرے سہرے خواب
مجھ کو مرے ساتی وہ مئے ہوش فرادے

۱۱	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	سراج لکھنوی	مجھے اب ہوائے چمن نہیں کہ قفس میں گونہ قرار ہے
۱۸	یکم جنوری ۱۹۳۷	قاسمی، احمد ندیم	مجھے اگرچہ ترے حسن میں کلام نہیں
۲۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	اقبال عظیم	مجھے خبر نہ تھی، احساس زندگی کی قسم
۲۱	نومبر ۱۹۴۲	نشر، عبدالرحیم	مجھے زمیں سے اٹھایا اٹھاکے چھوڑ دیا
۳۷	ستمبر ۱۹۷۶	لفہر قریشی	مجھے کب سے اپنی تلاش ہے کوئی آئینہ مرے ہات
۲۸	اکتوبر ۱۹۷۱	اشک، بمل کرشن	مجھے معصومیت سے دیکھتا ہے
۳۲	۱۵ مئی ۱۹۳۹	کوثر، ہندرسنگھ	مچا ہے کہرام عرشوں میں کہ عرش اعظم کا اک ستارہ
۲۸	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	اعجاز صدیقی	فلک سے دھماز میں پہ چمکا جواب ماہ تمام بن کر
۹۹	۱۵ اگست ۱۹۳۹	آزاد، جگن ناتھ	محال ہے کہ توجہ یہ اہل ہوش کریں
۴۱	اگست ۱۹۵۱	ظفر جمیلی کاکوی	محبت پر کیا احساں کبھی تو نے کبھی میں نے
۴۴	۱۵ فروری ۱۹۳۶	نعیم فرح آبادی	محبت جنبش بنفص دو عالم ہوتی جاتی ہے
۳۷	مارچ ۱۹۵۰	عرش ملیانی	محبت سوز بھی ہے ساز بھی ہے
۱۴	اکتوبر ۱۹۵۸	جگر مراد آبادی	محبت سوز بھی ہے ساز بھی ہے
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	سعادت نظیر	محبت کا بالآخر قصہ بتا بانہ کام آیا
۴۸	ستمبر ۱۹۵۰	درد بریلوی حکیم محمد صدیق حسن	محبت کی بلا میں گھر کے اب کس کو نکلنا ہے
۵	یکم مئی ۱۹۳۶	نوح ناروی	محبت کی غلط افتاد ہوں میں
۲۶	اپریل ۱۹۷۰	احشام اختر (تصویر)	محبت کے اسرار کیا کوئی جانے
۵۶	یکم جون ۱۹۳۶	بجوردہلوی	محبت کے گھنے بن میں اندھیرا جال پھیلائے
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	دفا براہی	محبت میں اک انقلاب آ گیا
۹	اپریل ۱۹۵۱	آرزو لکھنوی	محبت میں تری اکثر ہوا ہے
۹۸	۱۵ اگست ۱۹۳۹	آرزو لکھنوی	محبت میں چونکی ہے یوں زندگانی
۲۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	رعنا، صفیہ سلطان بیگم	محبت میں قدر دل و جاں نہیں ہے
۵	۱۵ جون ۱۹۳۳	آر لکھنوی	محبت میں کچھ کامراں اور بھی ہیں
۲۶	اکتوبر ۱۹۸۱	ممتاز راشد (تصویر)	محبت ہی کا نام ہے زندگانی
۳۰	جنوری ۱۹۸۲	پرکاش تیواری	مخرومیوں کی دھول سے ہر گس ہے دھندلا تیرا
۴۸	ستمبر ۱۹۵۷	نافذ دہلوی حکیم چمنو مل	مخرومیوں کے گھر شب افلاس کاٹ کر
۳۳	مارچ ۱۹۵۳	بسمل سعیدی	مغص میں تھا عدد وہ ادھر دیکھتے رہے
۲۶	یکم اگست ۱۹۳۶	انور کرمانی	معلوم مشیت آدمی ہے
۲۲	مئی ۱۹۵۰	آرزو لکھنوی (تصویر)	میں طے کر اں ذوق نظر ہے
۲۰	جولائی ۱۹۷۶	نہضہ برنی	مذرت خوشی کی دیکھی، بھلی کی اک منسی میں
			مذرت سے کہ ہے تھے بہاروں کی آرزو

۲۱	ستمبر ۱۹۸۶	قاصر مجیبی (تصویر)	مرے مزاج کی ہر لمحہ تازگی لے جا
۲۹	جنوری ۱۹۷۸	آزاد سونی پتی	مرے لیے ہے حیات آفریں جمال ترا
۱۰	ستمبر ۱۹۵۱	میکش اکبر آبادی	مرے ہوش میں وہ ٹھہرے نہ کبھی پھر ہوش کے دن بھی بیت گئے
۵۹	ستمبر ۱۹۵۰	باقر رضوی	مزاج حضرت انساں کی قاہری نہ مٹی
۲۱	جون ۱۹۸۲	نشر خانقاہی	مسافر خانہ امکاں میں بستر چھوڑ جاتے تھے
۳	یکم جولائی ۱۹۳۳	ماہر افغانی	مست بندہ نماز کیا جانے
۲۱	نومبر ۱۹۸۵	بشیر بدر (تصویر)	مسکراتی ہوئی دھنک ہے وہی
۲۸	۱۵ ستمبر ۱۹۲۶	فارغ بخاری	مسکراتے ہوئے تاروں نے مجھے یاد کیا
۳۲	مارچ ۱۹۶۹	بسنت کمار بسنت	مسکرا دے تو کھل اٹھے گلشن
۱۹	مارچ ۱۹۸۱	کاوش بدری	مسکرا نے کو کھلے ہونٹ تو آنسو نکلے
۱۵	یکم جون ۱۹۳۶	نوح ناروی	مسکرا نے کی ادائیں آپ کو آنے لگیں
۱۳	ستمبر ۱۹۵۳	وجد، سکندر علی	مسکراؤ خوشی کی بات کرو
۲۹	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	شاعر لکھنوی	مسکرا ہٹا سہی جلا دستم ہو کہ نہ ہو
۲۵	یکم دسمبر ۱۹۲۶	قاسم، ذابیر محمد	مسکرا ہٹا سے یہ ہوا ظاہر
۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	محمود سیتاپوری	مسح بھی جو مرض کی مرے دوا کرتے
۱۹	اگست ۱۹۸۲	سردار شفیق	مشام جاں ہے مرے میہمان کی خوشبو
۱۹	اکتوبر ۱۹۵۶	باسط بھوپالی	مشاہدات کی منزل سے تاحد ادراک
۱۲	جولائی ۱۹۶۸	ندرت کان پوری	مشغلے کا یہ عالم، روشنی کا نازک دور
۲۹	جون ۱۹۷۹	اما شکر شاداں گوالیاری	مشکل سے کیا غرض انھیں سودوزیاں سے کیا
۶	جولائی ۱۹۷۸	مظفر حنفی	مشکل میں مجھے یاد خدا کیوں نہیں آئی
۲۶	یکم اپریل ۱۹۲۹	ادیب نونگالوی	مصیبتوں میں غم جہاں نے دیا جب اکثر مجھے سبارا
۳۶	نومبر ۱۹۶۶	ضبط سیتاپوری	مظہن ایک نظارے سے اگر دل ہوتا
۱۱	جولائی ۱۹۷۹	ممتاز شکیب	معجزے علم کے ہر روز دکھاتے جاؤ
۲۹	دسمبر ۱۹۶۹	ناظر انصاری جلاگالوی	معدن فکر تدبیر کے گہر بھی دیکھو
۶	دسمبر ۱۹۵۸	حیرت، عبدالمجید	معلوم نہ تھا چارہ غم ہونہ سکے گا
۳۷	مئی ۱۹۸۱	اقبال ماہر	معمورہ جذبات میں بچل سی مچی ہے
۲۹	نومبر ۱۹۵۲	مضطر حیدری	مقام فکر و نظر ہے بلند بینوں کو
۳۵	فروری ۱۹۷۱	جعفر عسکری	سکال میں قید ہیں دیوار و در کو دیکھتے ہیں
۳۷	یکم جولائی ۱۹۳۵	زیب عثمانیہ	ملا کچھ نہ اہل دانش کو نہ فرق جان و تن کر کے

۶۴	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	جوہر شفقانی	ملاں دردِ جدائی تو کوئی بات نہیں
۴۳	اپریل ۱۹۵۹	غفار عربی	ملا نہ غم بھی بقدر خوشی تو کیا ہوگا
۲۲	ستمبر ۱۹۸۶	اسد رضا	ملتا ہی نہیں کوئی خریدار تمنا
۳۳	مئی ۱۹۷۳	تسلیم انجم	مل گئی زندگی نئی صاحب
۴۸	ستمبر ۱۹۵۰	آغا صادق	مل مل کے شوخ شوخ اشارے بچھڑ گئے
۳	جولائی ۱۹۷۹	خورشیدالاسلام	ملو نہ تم بھی کبھی ہم سے آشنا کی طرح
۴۵	جنوری ۱۹۵۳	اشرف ایرایانی	ملی دادِ وحشت مجھے ہر کسی سے
۲۲	جولائی ۱۹۶۸	افقر موہانی	ملی سجدہ کی اجازت جوں ہی پاساں سے پہلے
۴۷	یکم فروری ۱۹۴۶	افقر موہانی	ملی ہے حُسن کو شوخی وہ روئے روشن کو
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	نازش پرتاپ گڑھی	ملے گی حور کسے اس حسیں کی بات کریں
۴۵	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴	بیگ، مرزا شکور	ممکن نہ ہو تو آنے کا وعدہ نہ کیجیے
۴۴	جون ۱۹۶۲	موج، راجیندر بہادر	ممکن نہیں جو پانا شاہی دسروری میں
۴۸	ستمبر ۱۹۷۴	دفا براہی	ممکن نہیں ہے اپنے کو رسوا و فاکرے
۴۴	اپریل ۱۹۶۳	آمر سورتی	ممکن نہیں گرم تو ستم کیجیے گا آپ
۲۴	نومبر ۱۹۸۳	ندا فاضلی	ممکن ہے سفر ہو آساں اب ساتھ بھی چل کر دیں
۳۰	دسمبر ۱۹۸۵	محسن زبیدی (تصویر)	ممنوع ہے یاں تذکرہ غم نہیں ہوتا
۲۴	جولائی ۱۹۸۴	غوثی، غوث محمد	منتشر شہزادگانِ دل کا شیرازہ نہ ہو
۳۷	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	مصنور سبزواری	منجد اک درد ہوں تحلیل ہو سکتا نہیں
۴۴	مارچ ۱۹۷۲	حیدر نایاب	مندر کا ہو، مسجد کا ہو، یا گر جا کا پتھر
۴۳	جولائی ۱۹۶۳	پریم وار برٹنی	مندریں ہے موجود نہ مسجد میں چھپا ہے
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۵	سعادت نظیر	منزل پہ جا پہنچتے کہیں پہلے سب سے ہم
۸۳	اگست ۱۹۷۲	منشا، منشا، الرحمان	منزل منزل شوق کی مستی
۲۸	اپریل ۱۹۶۹	کلیم، بہار الدین	منزل و راہ سے وحشت کبھی ایسی تو نہ تھی
۴۳	فروری ۱۹۷۸	جعفر عسکری	منزل ہے دور تنگ ہے جاہ قدم قدم
۴۴	اکتوبر ۱۹۷۰	مصنور سبزواری (تصویر)	منزل ہے نہ منزل کا دھواں دیکھتا کیا ہے
۲۲	فروری ۱۹۸۵	قاسمی - ایم - آر (تصویر)	منظر تمام زیر و زبر مجھ کو بھیج دے
۳۵	مئی ۱۹۷۱	دل ایوبی ٹوہی (تصویر)	منظر دیدہ نمناک ہے جل تھل کی طرح
۲۲	جولائی ۱۹۸۴	فضا ابن فیضی (تصویر)	منظر سیاہ پوش نہ پیکر جلا ہوا
۳	جون ۱۹۶۸	یگانہ چینگزی، مرزا	من کہ بر نہی تا ہم دردِ زلیستن تنہا
۳۳	اپریل ۱۹۷۸	تاجور سامری	من کی بات

۲۳	جنوری ۱۹۷۱	واحد پری	مدت سے منتظر ہوں توجہ کچھ اب تو ہو
۱۱	مارچ ۱۹۶۴	ثاقب کان پوری	مدتوں درد کا عالم دل حیراں میں رہا
۵۲	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	فاروقی، رشید کوثر	مدتیں گزریں جبیں زندگی ہے بے شکن
۲۲	فروری ۱۹۶۳	جعفری، شیر افضل	مدھر اشاروں پہ راگ کا نور، آنکھوں میں
			شراب پیدا
۴۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	آرزو سہارن پوری	مذاق کا بنات عشق کا حاصل سمجھتے ہیں
۲۸	نومبر ۱۹۷۶	شکیب ایاز	مرا جسم ہے، میرا چہرہ نہیں ہے
۲۳	جولائی ۱۹۷۱	حامد حسین حامد	مرا حریف مری خواہشوں کا پیکر تھا
۴۳	مئی ۱۹۶۳	مشیر جھنجھانوی	مرا دست جنوں کب سلسلہ جنباں نہیں رہتا
۲۰	جولائی ۱۹۶۹	حمید، عبدالحمید عظیم آبادی	مرا دل گرہ جام جم نہیں ہے
۴۲	جنوری ۱۹۶۲	منظرف حنفی	مرا رفیق بروز ازل رہا ہے چاند
۴۷	۱۵ جون ۱۹۴۷	علی احمد	مرا ساقی لیے جام آ رہا ہے
۱۸	اگست ۱۹۸۳	حبیب ہاشمی (تصویر)	مرا قیام دیکھنا، مرا قرار دیکھنا
۲۲	جنوری ۱۹۶۷	شفا گو الیاری	مرا نصیب، ہنسی میں بھی آنکھ پر نم ہے
۳	اپریل ۱۹۶۸	ساعر نظامی	مرا سوز سفر ذوق سفر، عزم سفر
۲۲	یکم اکتوبر ۱۹۳۵	راج، راج بلدیو	مرا غوب ہیں مجھے قفس و دوام ان دنوں
۱۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	وحشت، رضا علی	مرگ عاشق کی ہنسی ہے یہ کوئی ماتم نہیں
۲۳	یکم مارچ ۱۹۴۷	ستم، کرشن دیال	مری بربادیوں سے خانہ الفت ہی ویراں ہے
۲۸	فروری ۱۹۷۵	منظرف حنفی	مری بساط ہی کیا، فکر نارسا کتنی
۲۱	دسمبر ۱۹۶۳	سراج ادیبی، سراج الحسن	مری تخیل جلوہ بار تھی کل شب جہاں میں تھا
۲۷	جولائی ۱۹۸۶	تیواری، پرکاش (تصویر)	مری راہ کس طرح روکے کھڑی ہے
۲۱	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	شکیل بدایونی	مری زندگی پہ نہ مسکرا مجھے زندگی کا الم نہیں
۱۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۶	اسد ملتانی	مری کوئی انتہا نہیں مرگ وزیست کا امتیاز
			کیا ہے
۳۵	دسمبر ۱۹۷۳	سلیم شیرازی	مری ناکامیوں کا تر جہاں ہے
۵۱	اگست ۱۹۵۱	صدیقی، حبیب احمد	مری نظر کو تلاش بہار ہے شاید
۶	جنوری ۱۹۷۷	فراق گورکھپوری	مری نواسے جل اٹھے تھے بحر و بر پہ چراغ
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۹	حسن نعیم	مرے حرف غم میں آنسو، نہ فغان شب، نہ آہیں
۴۶	ستمبر ۱۹۵۸	جلیل عرشی	مرے دل کو اس سے رغبت، مری جاں کو یہ پیارا
۱۴	اکتوبر ۱۹۵۳	بیدار، کرپال سنگھ	مرے مالک یہ دل کی بے قراری کیوں نہیں
			جاتی؟

۲۰	جنوری ۱۹۸۳	احمد رضی	من کے برگد تلے انگاروں کی مالا بھی جی
۳۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	گرامی	من و تو ہر دو اسے مجنوں بیا ازین خودی رقصیم
۲۲	جنوری ۱۹۵۶	بسمل سعیدی	موت کی آرزو نہیں کش مکش حیات میں
۲۵	اپریل ۱۹۷۵	نصیر پرواز	موتی نہیں نصیب تو پتھر سمیٹ لوں
۲۳	اگست ۱۹۸۵	صدیق مجیبی (تصویر)	موج خیال یا رعم آثار آئی ہے
۴	۱۵ جولائی ۱۹۲۳	جلیل لکھنوی	موج فصاحت
۴۸	ستمبر ۱۹۵۷	نافذ دہلوی، حکیم چمنو مل	موج ہو ائے تند جو آتی چلی گئی
۴۴	مئی ۱۹۵۳	یعقوب عثمانی	موجزن سینہ صرصر میں ہیں ارماں کچھ اور
۵۲	اکتوبر ۱۹۵۲	اشرف محمد علی خاں	موسم گل ہے مگر پھولوں پہ جو بن تو نہیں
۳۵	۱۵ جون ۱۹۲۵	امین گیلانی	مہ رخوں کو ماہ پاروں کو نہ جانے کیا ہوا
۳	ستمبر ۱۹۶۹	فضا بن فیضی	مہ وشوں، لالہ رخوں، سیم تنوں کے پیچھے
۲۷	اکتوبر ۱۹۵۹	طرزہ قریشی	مہر کی کیفیتیں بھی قہر کا عالم بھی ہے
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۳	الضاری، ولی الحق	مہر و وفا سے اس کو کوئی کام ہی نہ تھا
۳۸	۱۵ فروری ۱۹۲۳	الطاف مشہدی	میخانے مضطرب ہیں تمہارے شباب میں
۲۶	مارچ ۱۹۷۹	منظر حفنی	میرا اک روپ نیا روز دکھاتا ہے مجھے
۳۲	دسمبر ۱۹۶۸	اختر تلہری	میرا سجدہ قیدی سنگ در جانا نہ ہے
۴	مئی ۱۹۷۸	جمیل منظرہری	میرا سلام غالب عرفاں سرشت کو
۴۳	دسمبر ۱۹۵۵	شاہین غازی پوری	میری چاہت پہ نہ الزام لگانا لوگو
۳۵	دسمبر ۱۹۷۳	امین تابش	میری خواہش ہے کہ اس رات کو قابو میں رکھوں
۲۶	اپریل ۱۹۷۷	میکش بدایونی	میری داماندگی دیکھ کر تم مجھے چھوڑ کر جا رہے ہو
۴۰	جولائی ۱۹۷۹	اعظم، اعظم آکوجی	کہاں دوستو
۲۳	ستمبر ۱۹۸۳	شمس تبریزی	میری شب غم نہ چھلملاتے ستارو کیا تم بھی سن
۵۰	۱۵ اپریل ۱۹۳۵	تبسم نظامی	رہے ہو
۲۷	دسمبر ۱۹۸۲	طالب چکوالی	میری گر کوئی خطا ہو تو بتادی جائے
۴۱	جون ۱۹۵۰	اختر الفزاری	میری نظر میں تم نہ سمائے تو کیا ہوا
۳۶	اپریل ۱۹۷۰	نثار اعظمی (تصویر)	میری نگاہ راز جو، راز بھی راز داں بھی ہے
۴۳	نومبر ۱۹۷۱	ماہر منصور	میری نگاہ شوق ہے جلوہ حسرت خموش
۳۶	مارچ ۱۹۷۰	لطف الرحمان	میری ویران سی اجڑی ہوئی محفل کے سوا
۳۸	ستمبر ۱۹۷۳	جمیل ظہیر	میرے اندر جو بھی تھا سب کچھ ہویدا ہو گیا
			میرے اندر خفا ہے میں کوئی
			میرے جذبوں کو سحر یا مرے احساس کی رات

۳۷	مئی ۱۹۸۱	تشنہ بلگرامی	میرے سوالوں کا یاروں سے کیا جواب ملے
۲۸	ستمبر ۱۹۸۳	راج کھیتی (تصویر)	میرے سینے میں ہمیشہ جوا اٹھا ہے اے دوست
۴۱	جون ۱۹۷۸	شاہد، مشتاق علی	میرے قریب وہ آکر جو دیکھتا مجھ کو
۱۲	جولائی ۱۹۷۰	بسل سعیدی	میرے گھر کے در و دیوار ابھی باقی ہیں
۲۵	جون ۱۹۷۲	نصیر پرواز	میرے گھر کے سامنے اس موڑ پہ رہتا تھا وہ
۴۳	جنوری ۱۹۷۳	مجیب بستوی	میرے مرنے کے جو کرتے رہے ساماں کتنے
۲۶	دسمبر ۱۹۶۸	زیب غوری	میرے وجود کی تنہائی میں کھلے ہیں ترے
			معطریات
۳۵	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	بسل سعیدی	میکدے کی شام کیا خلد نظر ہوتی نہیں
۱۵	ستمبر ۱۹۷۹	وجد، سکندر علی	مے کشوں پر کرم پیرمغاں ہے کہ جو تھا
۷	یکم اپریل ۱۹۳۶	جوش ملیحانی	مے کشو جام اٹھا لو کہ گھٹائیں آئیں
۴	جولائی ۱۹۸۰	حسن نعیم (تصویر)	میں آفتاب — مگر آسماں قریب بھی نہیں
۲۶	یکم جون ۱۹۳۷	مجید ملک	میں اپنی طبع کی آوارگی سے خائف ہوں
۲۰	اپریل ۱۹۷۸	آزاد گلانی	میں اپنے آپ سے اک کھیل کرنے والا ہوں
۴۴	مئی ۱۹۵۳	اشرف قادری	میں اپنے اس دہم سے دل کے قرباں نغانِ دل
			بے اثر نہیں ہے
۴۰	اپریل ۱۹۷۸	ندیم صدیقی	میں اپنے کو سورج ہی کہتا رہا
۱۰	یکم دسمبر ۱۹۳۵	مضطر لکھنوی، گنگا پرساد	میں ادھر خودی میں ہوں مبتلا وہ ادھر
			فدائے جمال ہے
۲۰	جنوری ۱۹۸۳	شرر فتح پوری	میں اس جہانِ درد کا آشوب دیدہ ہوں
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	حسین سوز	میں اس موسم میں نکلا تھا سفر کو
۳	مئی ۱۹۶۳	شمیم کربانی	میں اُن ہواؤں میں چل رہا ہوں دیا لیے
			سوز عاشقی کا
۲۷	مارچ ۱۹۷۵	اشہر اعظمی	میں بے کس و مجبور ہوں پامال وفا ہوں
۲۷	مارچ ۱۹۷۵	اختر بستوی	میں بھی گویا شہر میں اک پیکر تشہیر ہوں
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	منیب تنور	میں تو کب کامرچکا ان کے لیے اپنے لیے
۲۶	یکم جون ۱۹۳۷	مجید ملک	میں تیرا ہو کے بھی تیرا نہیں، نہیں، نہ سہی
۲۷	جولائی ۱۹۸۳	حیات، جگدیش بھٹناگر	میں جانتا ہوں کہ مطلب پرست ہے کتنا؟
۲۳	۱۵ اگست ۱۹۳۶	سر شاہد بقی	میں جذب تصور میں اثر دیکھ رہا تھا
۳۰	فروری ۱۹۸۱	موج، کیلاش بہاری	میں جس کو اجنبی سمجھا، مرا ہی چہرہ تھا
۱۵	دسمبر ۱۹۷۹	نصیر پرواز	میں جہاں پہنچا متاع دیدہ ترے گیا

۵۸	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	خمار دہلوی	میں خود بھی سراپا جلوہ ہوں جلووں فقط دیکھا ہی نہیں
۲۸	اگست ۱۹۸۳	بلراج حیرت	میں دعا دیتا ہوں تیرے حوصلے ہوں گے نہ شل
۱۱	یکم جون ۱۹۳۷	ثاقب لکھنوی	میں رو رہا ہوں جو دل کو تو بے کسی کے لیے
۲۷	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	حامد کاشمیری	میں روز و شب کے لبادے کو تاز تاز کروں
۲۶	جون ۱۹۷۱	حیات لکھنوی	میں زندگی کی تمنا میں در بدر تنہا
۲۹	نومبر ۱۹۸۰	اثر انصاری	میں سانس لیتا نہیں اجنبی فضاؤں میں
۵	یکم فروری ۱۹۴۳	آرزو لکھنوی	میں سمجھوں نہ سمجھوں وہ سمجھا رہے ہیں
۳۸	نومبر ۱۹۸۰	شان فخری	میں سوچتا ہی رہا اور عمر گھٹی رہی
۷	۱۵ اگست ۱۹۳۶	ثاقب کان پوری	میں عشق و محبت میں پشیمان نہیں ہوتا
۵ - ۳	جون ۱۹۶۸	فراق گورکھپوری	میں کہ گا نہیں سکتا نغمہ وطن تنہا
۳۵	دسمبر ۱۹۷۶	خالد رحیم	میں گردِ راہ گذر ہوں تو پھر اڑا مجھ کو
۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	تصور کرتبوری	میں گرد و پیش اک وارفنگی محسوس کرتا ہوں
۳۳	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	فراق گورکھپوری	میں نے مانا حسن میں ناز و نزاکت چاہیے
۵۳	جولائی ۱۹۵۲	نقوی، قاسم شبیر	میں نے دیکھی جو پھول پر شبیر
۲۳	مارچ ۱۹۷۳	اشرف قادری	میں دقتِ رنج ہوں، دل وقف ہے فغاں کے لیے
۳۰	اکتوبر ۱۹۸۰	منیر سیفی	میں ہواؤں سے خوف کھاتا ہوں
۳۱	دسمبر ۱۹۷۹	سراج زیبانی	میں ہوں تمہید مجھے کارِ جہاں پر لکھ دے
۲۸	نومبر ۱۹۷۶	اشرف، محمد غلام رسول	میں ہوں کنکر یا گہر بعد میں بولے کوئی
۱۷	فروری ۱۹۶۸	منور لکھنوی	میں ہوں مانی تو اڑننگ
۶۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	شفا گوالیاری	میں ہی مسکرا رہا نغمہ و کہکشاں سے آگے
۱۸	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	دشت کلکتوی (تسویر)	میں ہی فقط نہ خستہ درد نہاں ہوا
۵	یکم نومبر ۱۹۴۵	سیاب اکبر آبادی	میں یوں راہ ہستی میں گرم سفر ہوں
۳۷	جنوری ۱۹۷۲	وفا ملک پوری	میں یہ نہیں کہتا کہ میری یاد رہے گی

ن

۳۰	جولائی ۱۹۸۱	نجیب رامش	ناتواں کرنیں، تھکی ہاری ہوائیں سست گام
۲۰	جون ۱۹۸۲	خورشید الاسلام	ناچتے ہیں سر بہ سر کون و مکان، اللہ لبس
۲۸	فروری ۱۹۷۵	محسن زیدی	ناخوش جو دوستوں سے تو خود سے خفا لگے

۷	۱۹۶۹	غالب نمبر فروری	روش صدیقی (تصویر)	ناز فرما ہے فروغ شعلہ رخسار دوست
۸	۱۹۷۰	اپریل	وامق جون پوری (تصویر)	نازل اسی پہ ہوتی ہے کشمیر میں بہار
۲۰	۱۹۴۳	۱۵ دسمبر	ماہر افغانی	ناشاد و نامراد میں بدنام آگیا
۲۵	۱۹۵۳	جون	شکیل بدایونی	ناصر کو ذوق مشغلہ و عطا و پند ہے
۲۲	۱۹۶۰	اپریل	تاباں، غلام ربانی	ناصر کو راہ نوردان طلب ہیں یہ لوگ
۴۴	۱۹۴۳	۱۵ ستمبر	زیب عثمانیہ	نام خدا سے جو بلند فرد کا نام کر سکی
۳۳	۱۹۵۱	جنوری	جعفر حیات، محمد	نامرادی ہے نوجوانی ہے
۳۰	۱۹۸۳	جون	حسن آرا	تیسھنہ سکی کبھی بھی ہماری خوشی کے ساتھ
۲۶	۱۹۴۹	۱۵ مارچ	رازیزدانی	نثار شمع کی لوپر ہوئے ہیں پروانے
۱۰	۱۹۷۸	فروری	تاباں، غلام ربانی	سجانے بزم میں ہر شے پر گردش کیا تھی
۶	۱۹۷۹	مئی	حیات لکھنوی	نرم لہجے کی تمازت سے پگھلتا جاؤں
۳۵	۱۹۷۹	اپریل	حفیظ بنارسی	نذر اقبال
۴۱	۱۹۷۲	ستمبر	محسن عظیم آبادی	نشہ ذات سے خود پہلے تو دل پاک کریں
۹	۱۹۷۱	جنوری	اعجاز صدیقی	نظام فکر نے بدلا ہی تھا سوال کا رنگ
۳۶	۱۹۴۵	۱۵ جولائی	ندرت میرٹھی	نظر اٹھا کر جدھر اشارا کسی کی چشم سیاہ کر دے
۳۳	۱۹۵۱	ستمبر	درد، وشوانا تھ	نظر سے دور ہوتے جا رہے ہیں
۲۲	۱۹۸۳	مارچ	شمیم امروہوی	نظر کا تصادم تو اک پل رہا
۲۲	یکم جنوری	۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	نظر کے سامنے آئینہ حیات تو ہے
۲۱	یکم جنوری	۱۹۴۵	عامر کھنڈوی	نظر گرداب عالم آ رہا ہے
۱۹	اکتوبر	۱۹۵۶	آسی، عبدالباری	نظر میں، دل میں، تخیل میں جگمگائے جا
۳۸	نومبر	۱۹۶۱	تبسم نظامی	نظر میں قوت گفتار ہم بھی رکھتے ہیں
۲۰	فروری	۱۹۸۵	قرلباش، امیر (تصویر)	نظر میں ہر دشواری رکھ
۲۶	یکم دسمبر	۱۹۴۵	رضا لکھنوی، آل رضا	نظر نواز ہو دل چشم انتظار منسے
۳۹	فروری	۱۹۷۹	انجم عرفانی	نظر نیزوں کی رکھی تھی زباں سخن کی رکھی تھی
۵۰	اکتوبر	۱۹۵۱	اعظمی خلیل الرحمان	نظم
۵۰	اپریل	۱۹۵۳	نشر خیر آبادی	نغمات محبت دل کے شکستہ ساز پہ گانے آیا ہوں
۳۷	اپریل	۱۹۷۱	منشوار الرحمان منشا	نغمہ شوق کھلے دل سے سنایا جائے
۳۰	یکم اکتوبر	۱۹۴۳	میکش اکبر آبادی	نغمہ مستانہ
۲۹	دسمبر	۱۹۷۱	انور رضا	نغمہ و گیت نئے، ساز پرانے مانگے
۲۵	جون	۱۹۸۲	رشید عارف	نفرتوں کی آگ میں کیسے کہیں ہم کیا جلا
۲۹	دسمبر	۱۹۸۶	آفاق فاخری (تصویر)	نفرتوں کی ٹولیاں چاروں طرف ہیں

۲۲	جولائی ۱۹۸۱	سلطان اختر	نفسِ اضطراب میں تھا
۳	اکتوبر ۱۹۵۲	سیما اکبر آبادی	نغیر رہتا میں ہے، نوائے ساریاں میں ہے
۱۹	۱۵ ستمبر ۱۹۴۳	انور کرمانی	نقاب اپنے رُخ سے اگر وہ اٹھادیں
۱۸	یکم جنوری ۱۹۳۷	قاسمی، احمد ندیم	نقشِ مٹتی ہوئی کر لوں گا ابھارا کس نے
۸	ستمبر ۱۹۵۲	تاجور سامری	نقصان کرے گا میرے جی کا
۴۱	نومبر ۱۹۷۲	عظیم، ابو نعیم	نقیبِ وقت ہوں نغماتِ نوستانا ہوں
۳۶	ستمبر ۱۹۷۷	جعفر، جعفر حسین	نکتہ سنجی مجھے بے منت استاد آئی
۴۸	۱۵ مئی ۱۹۳۶	حیرت شملوی	نکلا کیے جو دل سے شرارے تمام رات
۵۹	۱۵ اگست ۱۹۳۶	سہیل ناروی	نکلے ارمان کیا مرے دل کا
۴۱	جولائی ۱۹۶۷	اختر ظلمی	نکمت کے شامیانے میں رقصِ صبار ہا
۲۸	جنوری ۱۹۸۲	شاہین	نکمت گل سے نہ انفاسِ خزاں سے آتے
۲۵	نومبر ۱۹۸۲	عشرت قادری	نگاہِ آئینہ ہے، عکسِ مستعار ہوں میں
۴۵	یکم جنوری ۱۹۳۶	رعنا، صفیہ سلطان	نگاہِ شوق سے رسوا کیا نہیں جاتا
۵۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	عشری بھوپالی	نگاہِ شوق سے کب تک مقابلہ کرتے
۴۳	فروری ۱۹۷۰	شیمس سرور، ایم۔ اے	نگاہِ شوق میں جلوے سمیٹ لائے ہیں
۴۵	نومبر ۱۹۵۰	عزیز خیر آبادی	نگاہِ مست سے پیغام آگئی تو نہ دے
۴۵	طنزد مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	ناصر، عبداللہ (تصویر)	نگاہِ نازِ جاناں ہم نہیں ہے
۳	اکتوبر ۱۹۷۹	فراق گورکھپوری	نگاہِ ناز نے پردے اٹھائے ہیں کیا کیا
۱۲۱	یکم جون ۱۹۳۶	شعری بھوپالی	نگاہِ منتظر میں زندگی معلوم ہوتی ہے
۱۳	یکم جون ۱۹۳۷	بے خود دہلوی	نگاہوں تک پہنچی جب کسی کے بیکسی اپنی
۴۶	۱۵ اگست ۱۹۳۶	نسیمہ سوز	نگاہوں سے عیاں مجبوریاں ہیں
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۲	نشر سندیلوی	نگاہوں نگاہوں میں مسحور ہو کر
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	فضلی آندھروی	نگہ اس شوخ کی پھر ہر باں معلوم ہوتی ہے
۲۰	جولائی ۱۹۷۹	نقوی، قاسم شبیر	نگہ حسن سے کچھ بونے سخن آتی ہے
۳۳	جنوری ۱۹۵۸	فطرت، عبدالعزیز	نگہ کو تو میسر تھی زباں بھی
۳۷	دسمبر ۱۹۵۱	نازش پرتاپ گڑھی	نگہ ناز! دیکھ اس کو نہ بھول
۲۰	جنوری ۱۹۶۸	منور بن محبوب کیرا کتی	نمود حسرت دیدار میں یہ کیا کیا میں نے
۱۳	۱۵ جون ۱۹۳۶	اختر، جاں نثار	نمود شام وصال بھی ہے طلوعِ صبحِ جمال بھی ہے
۳۹	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	افسر، حامد اللہ	نوائے خرد
۴۷	جولائی ۱۹۷۵	ماہر انفاری	نوبہ نوحالات کے سانچے میں ڈھل جاتے ہیں لوگ

۲۶	یکم دسمبر ۱۹۴۶	اختر شیرانی	نوباروں کا سماں دکھلا چلے
۳۱	یکم ستمبر ۱۹۴۹	باقر رضوی	نوحہ غم ہی سہی، کان میں کچھ تو گونجے
۲۱	ستمبر ۱۹۸۶	کنڈن ارالسی (تصویر)	نورانی آبِ ناب میں جی بھر نہا کے میں
۲۸	مئی ۱۹۸۳	نجیب رامش	نور پشانی کا، کاندھے کی ردائے جائے گی
۴۲	نومبر ۱۹۷۰	احمد شمیم، سید	نورس کلی کا درد سے سینہ بکس گیا
۴۲	نومبر ۱۹۷۳	اختر بستوی	نور کی موجیں ہیں یوں احساس کی ظلمات میں
۱۱	یکم جون ۱۹۴۷	ثناقب لکھنوی	نہ آسمان ہے ساکن نہ دل ٹھہرتا ہے
۳۴	جولائی ۱۹۸۰	قمر عثمانی	نہ آفتاب مقابل نہ ماہتاب رہا
۳۳	جولائی ۱۹۵۷	موج، راجندر بہادر	نہ آنکھوں میں آنسو نہ ہونٹوں پہ آہیں
۳۶	اکتوبر ۱۹۷۲	شاداں گوالیاری، امانشکر	نہ آیا میکدہ میں میرا نام اول سے آخر تک
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۴۶	نجم آفندی	نہ اب اہل دل ہیں نہ اب درد والے
۳۷	جنوری ۱۹۵۴	یعقوب عثمانی	نہ ارماں بن کے آتا ہے، نہ حسرت بن کے آتا ہے
۳۳	یکم فروری ۱۹۴۵	لطفی رضوانی	نہ احساس الم باقی نہ احساسِ خوشی باقی
۲۲	جنوری ۱۹۶۷	اختر اور میوزی	نہ بجلیاں، نہ تسلیاں، نہ سلام ہے نہ کلام ہے
۳۹	یکم اپریل ۱۹۴۷	شبنم رومانی	نہ برق کی نہ تمنا ہے آشیانی کی
۳۸	یکم جون ۱۹۴۶	سحر، ہندرسنگھ بیدی	نہ بے نیاز مسرت نہ غم سے بیگانہ
۱۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	عامر عثمانی	نہ تاب نظارہ میرے بس میں نہ ضبط غم میری
			دسترس میں
۴۲	مئی ۱۹۷۰	کاوش بدری	نہ تبسم آپ کا معتبر، نہ تکلم آپ کا محترم
۳۴	نومبر ۱۹۷۳	امجد نظمی	نہ تجھ میں اجالا نہ تجھ میں اجالا
۳۵	جنوری ۱۹۸۵	عبید صدیقی	نہ تو خواب ہے نہ خیال شب
۱۷	جنوری ۱۹۸۰	تسنیم فاروقی	نہ تو غم ہی راس آیا نہ خوشی ہی کام آئی
۲۶	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	الم مظفرنگری	نہ تو نالہ کر نہ شعلہ بن نہ تو بار آہ و فغاں اٹھا
۴۴	جنوری ۱۹۷۳	پریم وار برٹی	نہ پوچھ دل کے خرابے سے اور کیا نکلا
۳۱	دسمبر ۱۹۷۹	فخر واجدی	نہ جانے کس کا یہ جلوہ دکھائی دیتا ہے
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	نجم عثمانی	نہ جانے کس کے لیے چہرہ لہو سے دھوتا ہے
۲۰	جون ۱۹۸۲	خورشید الاسلام	نہ جانے کیوں کسی گلشن کے خار و خس میں رہا
۲۳	ستمبر ۱۹۸۳	انگر سبطین (تصویر)	نہ جسم شل ہوا آخر نہ دیدہ تر ہی ہوا
۴۱	اگست ۱۹۵۱	طالب چکوالی	نہ جینے کی کوئی صورت نہ کچھ امکان باقی ہے
۲۵	نومبر ۱۹۸۴	نواب احسن	نہ حق شناس تھا وہ اور نہ راہبر کوئی
۵۴	یکم مارچ ۱۹۴۶	امین حزیں سیالکوٹی	نہ خم نہ جام نہ مینا سے کام رکھتا ہوں

۲۴	ستمبر ۱۹۵۱	سلام مچھلی شہری	نہ دردِ یاد جاتا ہے، نہ دنیا ہی کا غم ساقی
۳۹	دسمبر ۱۹۵۰	ابراہیم گنٹوری	نہ حل کی موت نے بھی عشق کی مشکل تو کیا ہوگا
۱۷	یکم مارچ ۱۹۴۷	قمر جلالوی	نہ رکتے ہیں آنسو نہ تھمتے ہیں نالے
۵۰	اپریل ۱۹۵۳	جوہر صدیقی	نہ رہا سکوت سحر گہی نہ فغانِ نیم شبی رہی
۱۵	جولائی ۱۹۸۲	نقوی نصیر آبادی، قائم شبیر	نہ رہزنی سے شکایت نہ رہنمائی سے
۲۶	جولائی ۱۹۸۶	ابرار اعظمی (تصویر)	نہ زرد دکھا کہ میں زر گر نہیں ہوں، آزر ہوں
۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	جلیل، فصاحت جنگ	نہ ستم ترانہ کرم ترانہ جفا تری نہ اداتری
۷۶	اگست ۱۹۵۲	ساغر نظامی	نہ کشتی ہے نہ فسر نا خدا ہے
۳	اپریل ۱۹۶۸		
۲۷	ستمبر ۱۹۸۵	عشرت قادری	نہ کوئی عکس، نہ منظر، نہ خواب آنکھوں میں
۳۲	جنوری ۱۹۷۳	سراج، سراج الحسن	نہ گھبرائے جو آفات جہاں سے
۳۳	مئی ۱۹۷۳	مختار لوٹھی	نہیں مرغوب خاطر ہم کو مئے والہ اللہ اے ساقی
۹	یکم نومبر ۱۹۴۵	شہاب شہاب الدین رحمت اللہ	نہ ملا کچھ ہمیں گدا ہو کر
۹۴	یکم جون ۱۹۴۵	قرباش، آغا شاعر	نہ نکلا منہ سے کچھ، نکلی نہ کچھ قلب مضطر کی
۳	دسمبر ۱۹۵۹	فراق گورکھپوری	نہ وہ رنج ہی ہے نہ وہ سرخوشی ہے
۴۷	اکتوبر ۱۹۶۱	بیباک شاہ جہاں پوری	نہ وہ لطفِ گریہ و خون رہا نہ وہ یادِ رشکِ پری رہی
۲۳	نومبر ۱۹۶۸	دفا ملک پوری	نہ یہ چمن کے لیے ہے نہ انجمن کے لیے
۲۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	شیدا، راجیندر ناتھ	نہیں ان کو منظور آنا نہ آئیں
۴۰	جولائی ۱۹۶۷	علیم افسر غازی پوری	نہیں جنوں میں گریباں بھی تاز تاز اپنا
۴۰	ستمبر ۱۹۷۰	علیم مسرور	نہیں ہے اب کوئی تمکین و ہوش کی صورت
۱۱	مارچ ۱۹۷۱	اختر علی تلہری	نہیں ہے برش تیغ جفا وہ میرے قاتل کی
۲۵	دسمبر ۱۹۷۰	تسیم الحق گیا دی	نئی فضا ہے نئی بزم ہے دماغ نئے
۲۶	فروری ۱۹۸۶	عزیز انصاری	نئے زمانے کی آسائشوں میں رہتا ہوں
۹۳	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	شاہد میر (تصویر)	نئے سورج اجالوں سے نہ اب محروم کر مجھ کو
۲۳	یکم جون ۱۹۴۷	قدیر لکھنوی	نیاز عشق کی حد تک ہم آہ جا نہ سکے
۲۸	مارچ ۱۹۷۶	شاہد کبیر	نہیں سے آنکھ کھلی ہے ابھی دیکھا کیا ہے
۱۰	یکم مئی ۱۹۴۶	ثاقب لکھنوی (تصویر)	نیرنگ حسن چشم حقیقت نگر میں ہے
۳۶	اکتوبر ۱۹۵۳	قمر لدھیانوی	نیرنگی بہار کا شکوہ نہ کیجیے
۲۸	جولائی ۱۹۸۳	نور، نور لقی	نیک اعمال کی طرح لکھی ہیں بس دو چار کتابیں
۴۱	نومبر ۱۹۷۲	فصحا کوثری	نیم پتھر ائے آدمی ہیں سبھی

و

۳۸	ستمبر ۱۹۷۴	زیس باغی	واپس کر دے گی خود قدرت ان کی جانب سارے پتھر
۳۹	فروری ۱۹۶۸	نصیر پرواز	وادی درد سے یوں روپ بدل کر گزرے
۲۴	دسمبر ۱۹۸۰	مختار کوٹلی	واسطہ ہے نہ دوا سے نہ دعا مانگے ہے
۳۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	الم منظر نگری	وائے غفلت کہ میں دیوانہ تدبیر بھی تھا
۲۲	فروری ۱۹۸۰	نیاز، عبدالمیتن	وجود اپنا خیال و خواب سا ہے
۳۶	یکم اپریل ۱۹۴۳	نخشب جارحوی	وجود در رہتا ہے کوئی صورت ہو درماں کی
۳۲	مارچ ۱۹۸۲	اثر، محفوظ	وجود مانا کہ سورج کا آسمان پہ ہے
۱۳	اپریل ۱۹۶۱	پریم وار برٹنی	وجہ تسکین دل و جاں ہو ضروری تو نہیں
۳۱	مارچ ۱۹۷۱	فیاض گوالیاری	وجہ طول داستاں، رنگِ بیاں سمجھا گیا
۱۷	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	جوش طیبانی	وحشتِ دل جوش میں جب آگئی
۲۴	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	دقہ ملک پوری	وحشتِ عشق میں یہ درد سہری تو دیکھو
۴۱	جون ۱۹۸۱	شمس غازی آبادی	وحشتِ عشق نہ ہو مائل صحرا کیسے
۲۳	۱۹۸۶ مئی (تصویر)	اعجاز، فیس (تصویر)	وحشی آنکھوں کی، نہ رکتے ہوئے قدموں کی تلاش
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	جلال صدیقی	ورق ورق میں لہو کے نشان کس کے ہیں
۳۳	اکتوبر ۱۹۷۹	امید، علی عباس	ورق ہے میرے صحیفہ کا آسماں کیا ہے
۲۷	دسمبر ۱۹۵۱	حیرت، عبدالمجید	وسعتِ قلب و نظر رکھتے ہیں
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	مسعودہ حیات	وفا کا رنگ اور حسن بتاں میں
۲۵	مارچ ۱۹۸۰	منتظر	وفا کی سب سے ہم نے اور ہم ہی بے وفا ٹھہرے
۳۶	جنوری ۱۹۵۴	طرفہ قریشی	وفا کی بنیاد تیشہ، غم سے تم نے ڈھادی بڑا کیا یہ
۴۰	جولائی ۱۹۶۴	اوج یعقوبی	وفا نہ رسوا ہو، اس تکلف میں ضبط کا زہر پی رہا ہوں
۲۹	یکم مارچ ۱۹۴۹	کشو ملک	وفائیں تری آزما کر کروں کیا
۱۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	امین حزیں سیالکوٹی	وفائیں جتا کر انھیں کیا بلائیں
۳۷	۱۵ مئی ۱۹۴۳	قرلباش، آغا سرخوش	و فور رنج و غم میں اشک افشانی نہیں جاتی
۷	جنوری ۱۹۷۳	نازش پرتاپ گڈھی	وقت آیا ہے تو میں ہوں مری تنہائی ہے
۳۰	جون ۱۹۷۰	اسلم آزاد (تصویر)	وقت بے وقت ہر اک بات پہ لڑنے والو

۲۰	فروری ۱۹۸۲	حفیظ بنارسی	وقت سے پہلے ڈھل گیا سورج
۳۱	اپریل ۱۹۸۵	منصور عمر	وقت کے آذر بتایہ ساخنہ کیوں کر ہوا
۲۴	مئی ۱۹۶۹	قیصر قلندر	وعدوں کا گرم خون ہے شب کے لباس پر
۱۱	جون ۱۹۵۳	جوش ملیانی	وعدہ بھی دردِ دل کا سہارا
۲۴	مئی ۱۹۸۶	موہن اٹکنے پوری	وعدہ کر تو گئے ہیں آنے کا
۳۰	جولائی ۱۹۸۱	قمر، تارا چندرت	وہ آفتابِ رونقِ دنیا کہیں جسے
۳	جون ۱۹۷۲	اختر، جاں نثار	وہ آنکھ ابھی دل کی کہاں بات کرے ہے
۳	مئی ۱۹۵۷	فراق گور کھپوری	وہ آنکھ زبان ہو گئی ہے
۱۹	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	ادیب مالیکا نوزی	وہ آئے اور میری خلوتِ غم میں یوں بعد انتظام آئے
۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	جگر مراد آبادی	وہ ادائے دلیری ہو کہ نوائے عاشقانہ
۳۲	۱۵ جنوری ۱۹۴۹	تسینم، جمیلہ خاتون	وہ اضطرابِ شبِ انتظار ہوتا ہے
۹۳	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	شاہد میر (تصویر)	وہ اک چپ چپ سا پیکر بولتا ہے
۲۳	جون ۱۹۸۲	راہی، رام پرکاش	وہ امتیاز کہ تنہا جھرے خزینے میں
۱۱	مارچ ۱۹۶۷	بندیر بنارسی	وہ امتیاز کیا کرے جلال میں جمال میں
۴۴	اکتوبر ۱۹۷۱	ناوک حمزہ پوری	وہ ایسے ریشمی لہجے میں بولے
۱۸	مارچ ۱۹۷۹	حسنی سرور	وہ ایک شخص جو نامہریاں سالگتا ہے
۳۷	دسمبر ۱۹۵۱	ارشاد کا کوی	وہ ایک کھیل جو کھیلا گیا سزاروں سے
۵۴	۱۵ اگست ۱۹۴۶	مبارک، مشتاق حسین	وہ بارگاہِ ناز کہاں میرا گھر کہاں
۱۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	جوش ملیانی	وہ بے نقاب ہو کر آ بھی گئے تو کیا ہے
۴۴	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴	بیگ مصطفیٰ اعلیٰ (تصویر)	وہ بے وفاتھے راہ کی ٹرنگ میں رہ گئے
۱۷	یکم نومبر ۱۹۴۵	جلیل شیر کوٹی	وہ بھی نہیں ہے موت نہیں چارہ گر نہیں
۲۹	ستمبر ۱۹۵۴	اختر تلہری	وہ بھی یہ کہیں عشق میں ناکام یہی ہے
۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	آرزو دکھنوی	وہ بیٹھے ہیں پاس اور بحالی نہیں ہے
۲۹	مارچ ۱۹۸۲	فضالہ فیضی	وہ تعلق اور وہ رشتے پرانے
۲۱	فروری ۱۹۷۹	ماہر انصاری	وہ تیز خلاؤں میں سر مار کر
۳۴	جنوری ۱۹۸۵	محمود سعیدی (تصویر)	وہ تیرگی مرے چہرے پہ تل گیا ایک شخص
۷	فروری ۱۹۷۹	خمار بارہ بنکوی	وہ جا چکے ہیں وقت کی گردشِ تمام ہے
۴۰	نومبر ۱۹۵۲	تاباں، غلام ربانی	وہ جانِ شوق بھی جانِ جہاں بھی
۳۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	اقبال فاروقی	وہ جلوہ بے حجاب چمکا، وہ اُن کے رخ سے نقاب سر کی

۳۷	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	حکیم منظور (تصویر)	وہ جو اب تک لمس ہے اُس لمس کا پیکر بنے
۳۹	جون ۱۹۵۲	خمار بارہ بنکوی	وہ جو مست آنکھوں کو مل کر رہ گئے
۱۰	فروری ۱۹۶۱	فریدی، معین الدین	وہ جو وجہ عشق تھی برہمی، تمہیں یاد ہو کہ نہ یاد ہو
۱۸	یکم ستمبر ۱۹۳۶	سجاد دہلوی	وہ چند ہو گیا وہ بناؤ سنگھار سے
۵۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	ایمن، سرپ نرائی رازداں	وہ حسن پر درہ نشیں زیب بام ہونہ سکا
۳۳	جولائی ۱۹۸۵	حیات لکھنوی (تصویر)	وہ خواہشوں کا اثاثہ تھا، عمر بھر کا گیا
۳	جنوری ۱۹۸۰	اشک، اپندر ناتھ	وہ دن ہو گا جہاں کے غم نہ ہوں گے
۳۵	ستمبر ۱۹۷۶	عبرت بہرائچی	وہ دراصل مشق ستم جانتے ہیں
۵	۱۵ فروری ۱۹۳۶	صفی لکھنوی	وہ دست کش جفا سے نہ ہوں گے وفا سے ہم
۸	نومبر ۱۹۵۷	تاباں، غلام ربانی	وہ روشنی کہ بقید سحر نہیں اے دوست
۳۶	جون ۱۹۸۱	منظر شہاب	وہ زخم تیغ ستم ہے کہ جو جناحنا سا ہے
۲۳	جون ۱۹۸۳	فصح اکمل (تصویر)	وہ سخن کا خیمہ دل نشیں جو ہوائے شب سے اکھڑ گیا
۲۰	اکتوبر ۱۹۷۹	نازش پرتاپ گڈھی	وہ سمجھتا ہے اُسے جو راز دارِ نغمہ ہے
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۳۹	راز، بشن داس	وہ سنتے ہیں سب سے فسانہ ہمارا
۲۱	جنوری ۱۹۷۸	حامی کا شمیری	وہ سنگ زاد تھے ان پر پڑی ہے کیا افتاد
۲۷	مارچ ۱۹۷۰	محسن، ایس۔ ایم	وہ سوز غم کی میرے دھجیاں اڑاتے ہیں
۱۹	جولائی ۱۹۷۲	راہی، غلام مرتضیٰ	وہ شب کی تیرگی میں نظروں سے چھوٹ جانا
۲۵	جون ۱۹۸۲	اسیر، اسرار حسین	وہ شخص جو عارض کے گلابوں میں گھرا ہے
۲۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	قاسمی، احمد ندیم	وہ شوق دید نگاہ امیدوار میں ہے
۱۳	جولائی ۱۹۶۹	جامی، خورشید احمد	وہ شہر نیا تھا وہ درو بانم نئے تھے
۲۳	دسمبر ۱۹۸۰	کاوش، ایم۔ اے	وہ ظالم راہ پر آیا بہت ہے
۳۳	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	شور علیگ	وہ غم جو چھپاتے سے چھپا یا نہیں جاتا
۲۲	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	فرحت القادری گیاوی	وہ فسانہ دل بے خبر مجھے یاد سب ہے ذرا ذرا
۲۱	نومبر ۱۹۷۶	واجد سحری	وہ قتل کر کے مجھے ناز سے یہ کہتا ہے
۱۶	مئی ۱۹۷۸	عابد مناوری	وہ کیسا خواب تھا کھیلے پہر جو دیکھا تھا
۳۸	ستمبر ۱۹۵۷	نافذ دہلوی، حکیم حفیظو مل	وہ کیف راہ شوق میں کچھ پارہا ہوں میں
۳۶	جون ۱۹۵۶	متین نیازی	وہ لمحہ جو انیس غم نہیں ہے
۲۷	جولائی ۱۹۷۹	نور، نور تقی	وہ مدرسوں میں تھا نہ کہیں کالجوں میں تھا
۲۱	جولائی ۱۹۵۸	مجیب خیر آبادی	وہ مراجعونِ خرد شکن، تمہیں یاد ہو کہ نہ یاد ہو
۳۳	۱۵ فروری ۱۹۳۶	روشن نلیکنوی	وہ نظر موتی اگل کر رہ گئی

۳۰	ستمبر ۱۹۵۳	ارشاد کا کوی	وہ نہ آتی ہے لے کے اُن کی یاد
۴۰	جون ۱۹۷۱	سجاد بخاری (تصویر)	وہ نہ آئے ادھر ہوا کیا ہے
۱۲	اپریل ۱۹۷۳	بشیر بدر	وہ نہیں ہے تو اُس کی اُس رہے
۳	مارچ ۱۹۷۴	اختر، جاں نثار	وہ ہم سے آج بھی دامن کشاں چلے ہے میاں
۲۵	اپریل ۱۹۸۰	مسعودہ حیات	وہ ہم سے لاکھ محبت میں بدگماں سے رہے
۲۱	فروری ۱۹۶۶	کوثر، ترلوک چند	وہی خیال، وہی جستجو، وہی غم ہے
۵۷	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	لطفی رضوانی	وہی شوق کی حکایت وہی درد کا فسانہ
۳۰	جنوری ۱۹۷۰	راشد قریشی	وہی عالم ہے غم میں جو خوشی میں
۳۲	مارچ ۱۹۸۲	شاداں گوالیاری	وہیں تھے شیشہ و ساغر وہیں تھے پیمانے
۳۲	نومبر ۱۹۷۹	مبین عرشی	دیران راستوں کے مقدر سنور گئے

۵

۷	اپریل ۱۹۷۰	حسن نعیم (تصویر)	ہاتھ پھیلا یا، نہ منعم کا نوالہ توڑا
۱۳	جون ۱۹۸۶	حامد کاشمیری (تصویر)	ہاتھ مہر منیر آئے گا
۲۸	یکم مارچ ۱۹۳۹	محشر عنایتی	ہاں بظاہر کوئی تکلیف تو زنداں میں نہیں
۲۳	مارچ ۱۹۷۴	محبوب الوز	ہاں رسم و رہ عشق کا ادنیٰ یہ صلہ ہے
۹	یکم جنوری ۱۹۴۹	اثر رام پوری	ہائے آغاز محبت کے وہ ایام کہاں
۴۰	یکم نومبر ۱۹۳۳	فرحت کان پوری	ہائے اُس غنچہ معصوم کا خنداں ہونا
۵	یکم جنوری ۱۹۳۶	میر حسن دہلوی	بجر سے اس کے بتنگ آیا ہے جی
۷۱	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	خمار بارہ بنکوی	بجر کی رت، غمگین فضا میں، اُف رے محبت
			ہائے جوانی
۳۸	دسمبر ۱۹۵۵	محرور، تلوک چند	بجراں کی شب جو درد کے مارے اداس ہیں
۱۰	اگست ۱۹۷۲	جمیل مظہری	بجر میں کل یہ نئی بات ہوئی
۴۲	جولائی ۱۹۶۲	حرمت الاکرام	بجورم درد میں جینے کا اہتمام ہوا
۲۹	نومبر ۱۹۰۹	اسما سعیدی	ہر آہ میں مضمحل ہے ہر اشک میں پنہاں ہے
۴۶	اگست ۱۹۵۱	فراق گورکھپوری	ہر اشارے میں نہ جانے کتنی گھاتیں پائیاں
۱۵	یکم دسمبر ۱۹۳۶	شائو لکھنوی، سید باقر حسین	ہر اشک آئینہ ہے مرے اضطراب کا
۲۹	ستمبر ۱۹۷۹	خالد ملک	ہر اک زہر ہلاہل کے لیے تریاق رکھتا ہوں
۴۳	جنوری ۱۹۵۸	قمر مراد آبادی	ہر اک الم کو کر کے ترے دل نشیں میں نے
۱۹	مارچ ۱۹۷۹	عثمان عارف	ہر اک نفس میں زہر ہلاہل ملا سا ہے

۴۸	ستمبر ۱۹۵۰	مضطر لکوڑوی	ہرالم مسرور ہے اور ہر خوشی رقصاں ہے آج
۲۶	ستمبر ۱۹۸۵	فاروقی، زبیر (تصویر)	ہر ایک تار نفس بیشتر سا لگتا ہے
۲۹	اگست ۱۹۸۳	گوہر عثمانی	ہر ایک خار ہر اک گل سے بے خبر رہنا
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۳	صدیقی، کیف احمد	ہر ایک ذہن میں ہنگامہ جنونی ہے
۱۱	اکتوبر ۱۹۷۱	اختر جاں نثار	ہر ایک روح میں اک غم چھپا لگے ہے مجھے
۲۲	نومبر ۱۹۸۰	منظہر مجیدی	ہر ایک زخم تمنا تہہ نقاب رہے
۳۷	مئی ۱۹۸۱	آفاق فاخری	ہر ایک فرد سے کرتا تھا وہ تناؤ کی بات
۲۵	اپریل ۱۹۸۲	احسن نشاط	ہر ایک قطرہ یہاں کیوں گہر سا لگتا ہے
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۲	خوشتر مکرانوی (تصویر)	ہر ایک گاؤں کو قصبات سے سنورنا تھا
۳۷	فروری ۱۹۷۴	نجیب رامش	ہر ایک یاد بے شمار تلخیاں بدست ہے
۴۱	یکم مئی ۱۹۴۷	ضیاء فتح آبادی	ہر بہار و ہر خزاں کو دیکھتا رہتا ہوں میں
۲۴	۱۵ جون ۱۹۴۳	نخشہ جارحوی	ہر تمنا میری ان کا مدعا ہے آج کل
۲۹	جون ۱۹۷۹	جام نسیمی	ہر جو رنار واکور واکور دیا گیا
۱۰	جون ۱۹۷۹	ضیاء فتح آبادی	ہر چاک جگر، فصل جوانی تو نہیں ہے
۹	ستمبر ۱۹۷۶	حسن نعیم	ہر چند کم خیال ہے، آتش نفس تو ہے
۳۹	یکم جون ۱۹۴۷	اختر جاں نثار	ہر دفعہ بخش دے نہ میرا قصور
۲۶	جون ۱۹۷۶	سراج مرزا پوری	ہر ذرہ رقص ہر درخشاں ہے آج کل
۳۰	اپریل ۱۹۸۳	یاس، نور محمد	ہر ذہن روایات کا مقفل نہ ہوا تھا
۱۳	مئی ۱۹۷۳	حکیم منظور	ہر ذہن منجمد ہے کوئی سوچتا نہیں
۲۱	فروری ۱۹۸۲	شاہین ظفر	ہر رات اندھیروں میں ڈوبی ہے تو کیا غم ہے
۳۴	اپریل ۱۹۸۱	سکندر عرفان	ہر رنگ یوں تو شہر کی رعنائیوں میں تھا
۴۱	اپریل ۱۹۶۲	ندرت کان پوری	ہر سانس پہ اک تیر، یہ غم یاد رہے گا
۱۱	اگست ۱۹۷۹	وجید اختر	ہر سانس ہے اک گونج بیابانِ زماں کی
۴۳	فروری ۱۹۷۵	تاج پیامی	ہر سمت تیرگی ہے، ہر میت ہے یاس ہے
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	شاکر جرونی	ہر سنگ کو اک رطل گراں ہم نے بنایا
۳۵	یکم جنوری ۱۹۴۷	آباد لکھنوی	ہر شام کے پردے میں سحر دیکھ رہا ہوں
۳۷	نومبر ۱۹۷۹	اختر بستوی	ہر شب کو مرے جسم سے بچھا ہوا سایہ
۳۲	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	طالب دہلوی	ہر شے میں عکس جلوہ جانا نہ ایک ہے
۹	جون ۱۹۷۹	کرامت، کرامت علی	ہر شے ہے تصور میں تا حد نظر خالی
۳۸	یکم فروری ۱۹۴۶	بہزاد لکھنوی	ہر طرح سے بے خطا اپنی نظر پاتا ہوں میں
۷	فروری ۱۹۷۹	عمور سعیدی	ہر طرف پھیلتا بڑھتا نظر آئے پانی

۵۵	یکم مئی ۱۹۴۶	ماہر القادری	ہر فسانہ حسن کی شہرت کا کام آہی گیا
۳۵	اپریل ۱۹۸۰	اظہر، محی الدین	ہر قطرہ خوں بر سر پیکار بہت ہے
۴۱	ستمبر ۱۹۸۰	صابر ابوہری	ہر کس و ناکس پر بخشش ہے، اک میرے لیے ہی جام نہیں
۲۷	مارچ ۱۹۷۵	انور ادیب	ہر کوئی میر کا دیوان سناتا ہے مجھے
۴۱	اگست ۱۹۵۱	کوثر، مہندرز سنگھ	ہر گرہ ہستی کی سلجھائی گئی
۲۶	مئی ۱۹۷۹	شام رضوی	ہر گوشے میں بکھرے ہوئے سناٹوں کے ڈر سے
۱۴	اکتوبر ۱۹۷۰	کنول پرشاد کنول	ہر گھڑی چونک کے یوں آنکھ نہ کھولو، سولو
۲۴	نومبر ۱۹۸۳	ندا فاضلی	ہر گھڑی خود سے الجھلنا ہے مقدر میرا
۱۱	مارچ ۱۹۵۴	ملا، آند نرائن	ہر لب پر شعلہ نواتی ہے لیکن دل سوزاں کتنے ہیں
۳۸	نومبر ۱۹۶۱	مظہر امام	ہر لمحہ ایک خال رخ ماہ و سال ہے
۲۶	مارچ ۱۹۴۹	سعید سہروردی	ہر نظر میں شوق کا صحرا ملے
۴۲	فروری ۱۹۷۱	صرنی حیدر آبادی	ہر نفس اک سانچہ ہے اب مرے دل کے لیے
۱۷	یکم جنوری ۱۹۴۶	عرشی بھوپالی	ہر نفس مجھ کو جو پیغام شفا دیتا ہے
۳۰	جون ۱۹۸۳	واحد پریمی	ہر نفس ایک باب جیسا ہے
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۳	جاوید وششت	ہر نئے لمحہ کی مانند نیا ہوں میں بھی
۱۶	یکم جون ۱۹۴۷	جگر مراد آبادی	ہر وہ حلقہ، جو تری کا کل شگیز میں ہے
۲۶	یکم جنوری ۱۹۴۷	صحاب قزلباش	ہزار باتیں ہیں دل میں ابھی سنانے کو
۵۰	یکم نومبر ۱۹۴۵	نوح ناروی (تصویر)	ہزار چھپڑا بہت ابھارا نہ منہ سے بولی نہ سر سے کھیلی
۳۶	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	عرش صہبائی	ہزار حادثاتِ غم رواں دواں لیے ہوئے
۴۱	ستمبر ۱۹۶۹	آمر، محمد حسین	ہزار ہر بہ لب لاکھ آبدیدہ سہی
۲۵	نومبر ۱۹۵۵	نجم آفندی	ہستی کوئی ایسی بھی ہے انساں کے سوا اور
۳۳	دسمبر ۱۹۶۱	شفیق جون پوری	ہفت آسماں پہ خاکِ دل نالواں رہے
۱۴	ستمبر ۱۹۵۳	روش صدیقی	ہم آج کیا غم دوراں کی بات ٹالیں گے
۳۴	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	ظہیر صدیقی	ہم اپنے دل کو بچائیں کہ دل نشینوں کو
۳۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	عرشی لکھنوی	ہم اعتبار رنگ گلستاں نہ کر سکے
۵۱	فروری ۱۹۵۱	راغب مراد آبادی	ہم ان کی برہمی سے مائل ہیں دل لگی پر
۳۱	جولائی ۱۹۷۰	کرامت علی کرامت (تصویر)	ہم اہل درد جو جینے کا اہتمام کریں
۲۹	جنوری ۱۹۸۲	اوج، راجیش کمار	ہم ایسے بیاباں سے گزرے ہیں کہ مت پوچھ
۳۸	مارچ ۱۹۶۱	محسن زیدی	ہم بے ثبات ہیں، نہ زمانہ ہے بے ثبات

۵۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	ظفر، مظفر الدین	ہم بھی کبھی اسیر تھے کیسوںے اعتبار میں
۴۱	فروری ۱۹۷۱	فلک مظفر نگری	ہم پر الزام ہیں آپ ہی کے لیے
۷	یکم ستمبر ۱۹۳۵	ناشر، ڈاکٹر محمد دین	ہم ترا اعتبار کرتے رہے
۲۶	جولائی ۱۹۸۶	سوز ملیح آبادی (تصویر)	ہم تمہارے کوچے کی رسم یوں نباہیں گے
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۳	اختر نظمی	ہم جو بستی سے بھی نکلے تو کدھر جائیں گے
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۸	زند فیض آبادی	ہم جو جینے کا حوصلہ کرتے
۱۵	نومبر ۱۹۷۹	تاجور سامری	ہم چلے چلتے رہے پر کہیں منزل نہ ملی
۲۲	نومبر ۱۹۸۵	ہلال فرید (تصویر)	ہم خود بھی ہوئے نادم جب حرف دعا نکلا
۲۷	مارچ ۱۹۷۸	درد، وشوانا تھ	ہم دونوں کے پیار کا چرچا اب تو ہر سو عام ہوا
۱۷	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	آزاد، جگن ناتھ	ہم سخن اپنے نہ اپنے ہمزباں پیدا ہوئے
۴۱	ستمبر ۱۹۶۹	سلمان شمسی	ہم سفر پیار کی منزل نہ رہی اب و تواری
۲۴	اپریل ۱۹۷۷	شاہد میر	ہم سنا بھی چکے قصہ غم انھیں ختم ہو بھی چکی داستاں دوستو
۱۴	اکتوبر ۱۹۶۶	اعظمی، خلیل الرحمان	ہم سے شاکی شہر کے سب عالم و فاضل ہوئے
۲۳	اکتوبر ۱۹۷۰	شایق	ہم عزیزوں کا بھلا کبھیے گا
۱۴	اکتوبر ۱۹۶۶	اعظمی، خلیل الرحمان	ہم لوگ وہ ہیں جن کی زمانے پہ نظر ہے
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	راج کھیتی	ہم نشیں آ کے دو گھر ٹی رولیں
۲۰	مارچ ۱۹۸۵	سناوت شمیم	ہم نے بنا لیا جو مکاں تیرے شہر میں
۵۴	جون ۱۹۵۰	مسعود حسین	ہم نے تو آرزو کو بھی بے مدعا کیا
۴۰	جنوری ۱۹۷۰	نیاز، عبدالمتین	ہم نے جب تک آگہی کی روشنی پائی نہ تھی
۱۹	فروری ۱۹۷۹	واحد پریمی	ہم نے جلا کے مشعل انوار ذات کو
۱۴	جون ۱۹۸۶	سردانہ منتظر	ہم نے سجائیں اپنی دکانیں کہاں کہاں
۲۹	جنوری ۱۹۵۵	ساحر ہوشیار پوری	ہم نے مانا ابتدائے بے رخی ہم سے ہوتی
۳۵	اگست ۱۹۷۹	امین تالیش	ہم نے نیلام کر دیا خود کو
۳۶	۱۵ جون ۱۹۴۷	عزیز میرٹھی	ہمارا تھا کوئی ہم تھے کسی کے
۲۷	جولائی ۱۹۸۳	حنیف کیفی	ہمارا دل غم دنیا کی سرزمین ٹھہرا
۲۶	جنوری ۱۹۷۸	آفتاب شمسی	ہماری پیاس کے صحرا جھلس جھلس جاتے
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۶	وارث ہستنا پوری	ہماری زلیست کا بن کر نگہباں کون دیکھے گا
۱۱	مارچ ۱۹۷۹	کرشن موہن	ہمارے حوصلے پر ہنس گئی ہے
۸	اپریل ۱۹۷۰	دامق جون پوری (تصویر)	ہمارے نالے شکست زنداں ہمارے نغے بہار سا ماں

۲۵	نومبر ۱۹۵۰	نہال سیوہاروی	ہمتوں پر اعتبار جاوداں رہنے دیا
۱۴	مئی ۱۹۸۰	شمیم فاروقی	ہمراہ چل رہا تھا مگر دیکھتا نہ تھا
۸	جولائی ۱۹۷۲	بسمل سعیدی	ہمیشہ سے یہ دنیا قتل گاہِ عام ہے شاید
۲۲	مارچ ۱۹۶۶	عارف نقوش بندی	ہمیں زمانے کے کام آئیں گے بُرے کہ بھلے
۹	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	اسمار سعیدی	ہمیں عشق نے بے زباں کر دیا
۳۴	۱۵ دسمبر ۱۹۴۵	سائل دہلوی (تصویر)	ہمیں کہتی ہے دنیا زخمِ دل زخمِ جگر والے
۷	یکم ستمبر ۱۹۴۵	تاثير، ڈاکٹر محمد دین	ہمیں وہ خود بلاتے ہیں، کبھی ایسا بھی ہوتا ہے
۳۹	اکتوبر ۱۹۵۰	شمیم جے پوری	ہمیں ہیں وہ مل سکی نہ جن کو چین کی راحت چین میں رہ کر
۶	اکتوبر ۱۹۸۰	محسن زیدی	ہندو سے کہوں گا نہ مسلمان سے کہوں گا
۱۵	دسمبر ۱۹۶۲	شفیق جون پوری	ہنستے ہو مرے حال پہ تم بھی تو ہنسو اور
۱۶	دسمبر ۱۹۵۳	مخدوم، تلوک چند	ہنسی پھولوں کی ہو کر گلکشاں کچھ اور کہتی ہے
۴۸	ستمبر ۱۹۵۷	عشرت قادری	ہنستے ہوئے جس نے غم سہا ہے
۴۲	جنوری ۱۹۶۳	کاشف لکھنوی	ہنستے ہیں آبلے رہ پُر خار دیکھ کر
۱۸	فروری ۱۹۷۴	شمیم کرہانی	ہنسو نہ تم، رُخ دشمن جو زرد ہے یارو
۱۹	مارچ ۱۹۷۷	بسمل سعیدی	ہنگامہ ہمراہاں نہیں ہے
۳۲	اکتوبر ۱۹۷۹	حکیم منظور	ہوا آنکھ اگر زندہ گزرتی ہے نہ کیا کیا
۱۲	اپریل ۱۹۷۳	شہریار	ہوا تو کہاں ہے! زمانے ہوئے
۳	مارچ ۱۹۶۹	علوی، محمد	ہوا چلی تو مرے جسم نے کہا مجھ سے
۲۹	دسمبر ۱۹۶۹	اظہار رام پوری	ہوا سوزِ دروں سے جل کے دل خاک
۱۸	دسمبر ۱۹۸۰	حامد کاشمیری	ہوا شعورِ حقیقت، یہ خواب کیسا ہے
۴۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	مصور سبزواری	ہوا صدف سے نکل کر خراب دنیا میں
۱	اپریل ۱۹۷۰	دامق جون پوری (تصویر)	ہوا کی کا کل ہبک رہی ہے گلوں سے ڈالی لچک رہی ہے
۱۷	اکتوبر ۱۹۸۰	منظور ہاشمی	ہوا کے دوش پہ اڑنا تو اک بہانہ تھا
۸	اپریل ۱۹۷۱	تلخ، من موہن	ہوا کے ساتھ نہ اڑنے کو چھوڑ جا مجھ کو
۳۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۴	آزاد، گلن ناٹھ	ہوا معلوم آخر بعد صد آزار جانکا ہی
۱۹	اگست ۱۹۸۴	نامی انصاری	ہوائیں اجنبی، منظر پُرانا
۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	نہال سیوہاروی	ہوائے ہر میں ذروں سے رسمِ وراہ نہیں
۲۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	شعری بھوپال	ہوتا ہے یہیں سے مرا آغاز تباہی
۵۰	اکتوبر ۱۹۵۱	شاد، زبیش کمار	ہو دل کو ضبطِ غم کا نہ یارا تو کیا کرے

۲۷	مئی ۱۹۶۵	اعجاز صدیقی	ہو جسے ربط دل و روح سے ، وہ ساز تو لاؤ
۳۰	ستمبر ۱۹۵۴	ارشاد کا کوئی	ہو جفا تو وفا کہیں گے ہم
۵۱	اگست ۱۹۵۱	ادیب مالیکا لوزی	ہوش اڑتے ہیں یہ رنگ بزمِ دوراں دیکھ کر
۴۳	جون ۱۹۷۰	بہار، رائے منوہر لال	ہوش کو ڈھونڈنے جائیں کہاں مینخاؤں میں
۴۵	جنوری ۱۹۵۳	تلخ ، من موہن	ہوش میں جب ہوا ہوں دیکھا ہے
۳۶	اگست ۱۹۷۷	اختر راہی	ہوش و خرد کے وہم و گماں سے گزر گئی
۲۶	نومبر ۱۹۶۳ (تصویر)	صدیق حسن، سید (تصویر)	ہو شوق پر خلوص تو مانع نہیں حدود
۷	۱۵ اپریل ۱۹۴۴	بے خود دہلوی	ہو کے مجبور آہ کرتا ہوں
۵۰	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	شفیق جو اللہ پوری	ہو گیا نقشِ دل یہ تیرا نام
۹۳	حسرت نمبر اگست ۱۹۸۱	شاہد میر (تصویر)	ہولے ہولے چھپر رہی ہے بھولے بسرے
			ساز ہوا
۴۳	جولائی ۱۹۶۹	وہاب دانش	ہونٹوں سے اس کتاب کی تحریر بھی پڑھی
۲۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	شاد، نریش کمار	ہونٹوں کی مسکان میں ڈھل گے
۷	یکم نومبر ۱۹۴۶	نوح ناروی	ہونے کو ٹھکانے لاکھوں ہیں لیکن مرے قابل
			کوئی نہیں
۲۷	جنوری ۱۹۸۴	حکیم منظور (تصویر)	ہوئی ہے منکشف مجھ پر خبر، لیکن !
۲۹	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	کنول پر شاد کنول	ہے اب وجود ہی اپنا وہ نالہ خاموش
۲۸	دسمبر ۱۹۸۲	حامد کاشمیری	ہے برف پوش ہوا، ہفت رنگ سائے ہیں
۲۸	جولائی ۱۹۸۳	ہارون شامی	ہے جستوائے سایہ تصویرِ آرزو
۱۵	مئی ۱۹۶۹	صوفی، صغیر احمد	ہے دعوت تجدید و فنا، دیکھیے کیا ہو
۱۸	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	اکبر	ہے دورِ وزہ قیام سرائے فنا نہ بہت کی
			خوشی ہے نہ کم کا گلا
۳	یکم جولائی ۱۹۴۳	ماہر اکبر آبادی، حکیم محمود علی خاں	ہے رنگِ محبت میں ادھر اور ادھر اور
۱۰	فروری ۱۹۷۸	وحید اختر	ہے زمانہ نگہِ حسن کی تحریر کا نام
۹	اکتوبر ۱۹۷۰	عطا کا کوئی (تصویر)	ہے زندگی بارِ دوش اس پر اگر تیرا دسترس
			نہیں ہے
۳۴	اپریل ۱۹۷۹	موج، راجندر بہادر	ہے سفر بھی نیا راستے بھی نئے اس پہ ہستی کا
			بارگراں دوستو
۳۵	مارچ ۱۹۷۳	پرواز، شہریار	ہے شمع ہر روش پہ ہر اک ذرے میں چراغ
۳۶	نمبر فروری ۱۹۵۹	پیام فتح پوری	ہے فضا ئے روح میں عنبر نشاں گیسوئے دوست
۳۵	اپریل ۱۹۷۱	ثاقب کان پوری	ہے لذت آزار ہر آزار کے پیچھے

۴۱	ستمبر ۱۹۸۰	عابد مناروی	ہے وہ تپش کہ قہر خدا ہے زمیں پر
۴۲	فروری ۱۹۵۶	صوفی، صغیر احمد	ہے وہی سلسلہ کار جہاں تیرے بعد
۱۰	یکم اگست ۱۹۴۵	بہزاد لکھنوی	ہے وہی شب ہیں وہی تارے وہی ہنگام ہے
۳۲	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	منور لکھنوی	ہے یم دل میں بیچ و تاب گو ہر حسن کے لیے
۱۳	مئی ۱۹۵۵	تاج، اسماعیل علی خاں	ہیں پھر تصور رُخ جاننا کیے ہوئے
۴۴	مارچ ۱۹۷۲	درد، دشوانا تھ	ہیں کس لیے اداس کوئی پوچھتا نہیں
۴	دسمبر ۱۹۵۳	بسمل سعیدی	ہیں کشتگانِ دل کے ٹھکانے کہاں کہاں
۲۲	جون ۱۹۶۱	وقار خلیل	ہیں مصنمحل آرزو کی نبضیں، نظر کے پیغام بجھ گئے ہیں
۳۱	مارچ ۱۹۷۷	چرخ چنیوٹی	ہیں مرگ وزلیست ہم پہلو جہاں میں
۲۲	اکتوبر ۱۹۵۹	مفتوں کوٹھی	ہیں وابستہ ہم ان بہاروں سے اب تک

ی

۲۴	ستمبر ۱۹۸۳	پرویز رحمانی	یا جیوں بدلے یا پتھر بدلے
۳۷	اکتوبر ۱۹۷۱	سحاوت شمیم	یاد تیری کسی خوشی کی طرح
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	اثر رام پوری، محمد علی خان	یاد جاناں بھی ہے یاد غم ایام کے ساتھ
۳۶	مئی ۱۹۷۹	راز، شفیع اللہ خان	یاد رکھیں گے ہمیں مثالوں کی طرح
۵۶	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	جگر مراد آبادی	یادش بخیر جب وہ تصور میں آگیا
۴۰	اکتوبر ۱۹۶۲	بسم، خزاں چند	یادش بخیر، یاد اب ان کی نہ آئے اور
۴۵	دسمبر ۱۹۶۸	شاہد ماہلی	یادوں کے بادل گہرائے اشکوں کی بارات چلی
۵	۱۵ فروری ۱۹۴۶	صفی لکھنوی (تصویر بائیں پر)	یاد دل ہشیار کو دیوانہ بنا دے
۱۱	جون ۱۹۵۳	جوش ملیح آبادی	یاد میں لب پر اب فغاں بھی نہیں
۲۷	جولائی ۱۹۸۶	رونق رضا	یقین کی عمر ڈھل گئی تو ان دنوں شکوک کو جوان کر رہا ہوں
۱۱	مئی ۱۹۷۹	راہی	یکساں نہیں ہوتے کبھی جذبات کے تیور
۲۵	نومبر ۱۹۸۳	عزیز انصاری	یوں بظاہر تو کتنا سخت ہوں میں
۳	ستمبر ۱۹۶۲	ملا، آنند نرائن	یوں بھی ہواے کار ساز بزم ہستی ایک دن
۱۴	مئی ۱۹۸۰	حامد جعفری	یوں تو اتنی کتاب کی صورت
۲۷	جنوری ۱۹۸۳	بیکل اتسای	یوں تو جوانی میں ہر صورت اچھی لگتی ہے
۱۸	فروری ۱۹۷۲	تاباں، غلام ربانی	یوں تو اصطلاحیں ہیں چادر گریب قاتل بھی

۹۷	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	ممتاز مرزا	یوں تو کہتے ہیں سب مجھے ممتاز
۲	یکم مارچ ۱۹۴۹	جگر مراد آبادی	یوں تو ہونے کو گلستاں بھی ہے ویرانہ بھی ہے
۳۲	جنوری ۱۹۵۷	ارشاد کا کوئی	یوں تو ہونے کو کیا نہیں ہوتا
۱۵	ستمبر ۱۹۷۳	ضیاء فتح آبادی	یوں حسرتوں کے گرد میں تھا دل اٹا ہوا
۱۵	فروری ۱۹۶۷	آذربایا بانی	یوں دگرگوں ہے زمانے سے خط و خال حیات
۳۶	دسمبر ۱۹۷۵	احمد کمال	یوں سرشام تری یاد کے آہو گذرے
۷	۱۵ اگست ۱۹۴۶	نقاب کان پوری	یوں سنا تا ہے کسی کو کوئی افسانہ کہیں
۳	اکتوبر ۱۹۶۳	جوش ملیانی	یوں ملاقات ہو تو لطف ملاقات ہے کیا
۸	جون ۱۹۶۳	ملا، آندران	یوں نظر پہ پلکوں کے چھائے ہیں گھنے سائے
۲۲	نومبر ۱۹۸۰	منظور ندیم	یوں نہ احساس کی سولی پہ چڑھائے رکھے
۳۳	یکم جون ۱۹۳۶	نصیرہ راز	یوں نہ ٹھکراؤ آرزوں کو
۲۴	اگست ۱۹۸۵	مصوٰر سبزواری (تصویر)	یوں ہی دھوکا تمہیں اک عکس رداں کا ہوگا
۲۰	فروری ۱۹۸۳	احتشام اختر	یہ اپنی مختصر سی ذات ہی بکھر کے رہ گئی
۳۹	فروری ۱۹۷۹	ارشاد مینا نگری	یہ اتفاق عجب ہے کہ میرا شیشہ دل
۲۶	یکم اپریل ۱۹۴۹	آزاد انصاری مالکانوی	یہ اندیشہ نہیں ہے نوش و پیمانے کا کیا ہوگا
۲	مئی ۱۹۷۷	حفیظ جالندھری (عزل بقلم حفیظ)	یہ اور دور ہے اور کچھ نہ فرما
۳	مئی ۱۹۶۸	جمیل منطہری	یہ ایک مشت خاک کہ دنیا کہیں جسے
۵۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	ظریف دہلوی	یہ باجے یہ گاجے یہ بیلے یہ ٹھیلے
۳۱	مئی ۱۹۵۳	اشرف قادری	یہ بد نصیب دل نیم جاں جہاں ہوگا
۲۲	فروری ۱۹۸۵	قاسمی، ایم۔ آر (تصویر)	یہ برگ سبز شجر سے اگر اتر جائے
۲۷	ستمبر ۱۹۵۲	شمیم کرہانی	یہ تقاضائے تبسم، یہ تبسم سے گریز
۲۶	۱۵ فروری ۱۹۳۷	شاد عارنی	یہ جگمگاتے ہوئے ستارے، یہ پھول جو مسکرا رہے ہیں
۳۳	اکتوبر ۱۹۷۹	مسعودہ حیات	یہ جو رنگین تبسم کی ادا ہے مجھ میں
۹۸	یکم جون ۱۹۳۶	سحاب قزلباش	یہ جہاں اک درد کی محفل ہے میرے سامنے
۲۶	یکم دسمبر ۱۹۳۵	عالی دہلوی، جمیل الدین	یہ چاندنی یہ فضا یہ ہوائے میخانہ
۳۷	تارا چند تمبر جون ۱۹۷۳	عرش صہبائی	یہ چاہتا ہے کہ اس دور میں کروں تنقید
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	قمر وارثی	یہ حقیقت چشم حیرت پر کھلی رہ جائے گی
۱۹	دسمبر ۱۹۶۶	نظیر حسین نظیر مظفر پوری	یہ غلش روز ازل سے بیش و کم ہر دل میں ہے
۳۷	یکم اگست ۱۹۳۶	رعنا اکبر آبادی	یہ درد محبت ہوس خام نہیں ہے

۶	یکم دسمبر ۱۹۳۳	فراق گورکھپوری	یہ دکھ بھی تاجکے گوشام غم تو پا ہی جاتی ہے
۱۸	۱۵ مئی ۱۹۳۵	شیدا خورجوی	یہ راز عشق بہر حال ہم بھی پانہ سکے
۳-۳	اکتوبر ۱۹۶۶	وجد، سکندر علی	یہ رنج نہ یہ جو روستم یاد رہیں گے
۲۵	دسمبر ۱۹۷۰	صبا نقوی	یہ رندی و مستی کے قصے، یہ بادۂ وساغر کی باتیں ہیں
۹	ستمبر ۱۹۷۰	وجد، سکندر علی	یہ رہ شوق ہے آزاد یہاں اور بھی ہیں
۲۰	مارچ ۱۹۸۵	پرکاش تیواری	یہ زبوں خانہ کہاں، روح کا یہ ساز کہاں
۳۶	ستمبر ۱۹۷۷	امین تالبش	یہ زری پرستوں کی اور خود سروں کی بستی ہے
۳۱	اکتوبر ۱۹۷۷	رشید آثار	یہ زندگی بھی کتنی محبت نواز ہے
۴۴	فروری ۱۹۵۳	ادیب سہارن پوری	یہ زندگی یہ اندھیرے ارے معاذ اللہ
۴۴	مئی ۱۹۵۳	طرز قریشی	یہ ساغروں کی کھنک نہیں تھی یہ بادۂ انگبیں نہیں تھا
۲۹	اپریل ۱۹۸۵	مبارک شمیم	یہ سب طلسم نظر ہے سنبھل کے دیکھو تو
۴۱	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	صدیقی، نور الزماں	یہ سچ ہے کہ اندر کی صدا سنتے تو سب ہیں
۳۲	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	صابر شاہ آبادی	یہ سن کے دیرو کعبہ پر نہ جانے کیا گذر گئی
۳	اپریل ۱۹۷۱	جمیل منظہری	یہ شراب خانوں میں جا بسے وہ حرم تک آکے کھڑ گئے
۱۰	ستمبر ۱۹۶۳	یعقوب عثمانی	یہ شگفت دل ہے شکست دل، مری خوش دلی سے نہ کھیلے
۳۲	جنوری ۱۹۷۳	رنوی، قنبرا احمد	یہ نصیب اپنا اپنا جو پہنچ سکے جہاں تک
۴۶	اکتوبر ۱۹۷۰	نور، محمد الوار الحسن	یہ عشق کا دستور ہے معلوم نہیں کیوں
۲۵	اپریل ۱۹۷۵	مبارک شمیم	یہ عمر کم ثبات بھی فصلوں میں بٹ گئی
۴۳	طرز مزاج نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴	آفتاب لکھنوی	یہ فردیاں ہیں ستاروں کی صوفشاں نہ کہو
۳۷	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	سیدہ فرحت	یہ فکر آج بہت کم ہے ہم نشینوں کو
۴۳	جنوری ۱۹۵۸	ارشاد کا کوئی	یہ فیض دل عجب اک بے دلی محسوس کرتا ہوں
۹	دسمبر ۱۹۶۹	روش صدیقی	یہ فیضان چشم کرم دیکھتے ہیں
۳۷	۱۵ اپریل ۱۹۶۶	اختر انصاری	یہ کس انداز سے ظالم ترا جلوہ نمایاں ہے
۲۲	مئی ۱۹۸۴	ساجد امیٹھوی	یہ کس کی جستجو میں رہ گزر در رہ گزر میں نے
۳۳	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	شمیم کرہانی	یہ کس نے توڑ کے پھینکا ہے آبگینوں کو
۱۸	جولائی ۱۹۵۰	اعظمی، خلیل الرحمان	یہ کس نے دور سے آئینہ مجھ کو دکھلایا

۱۵	یکم جولائی ۱۹۴۹	طوفان قریشی	یہ کون آگیا گلشن میں کیف برسانے
۳۱	دسمبر ۱۹۷۹	عتیق حازق	یہ کون میرے کان میں کچھ کہہ کے چل دیا
۲۴	اکتوبر ۱۹۸۳	کمال جعفری	یہ کیسا شہر ہے تم بھی عجیب لگتے ہو
۲۵	اگست ۱۹۷۸	شاہد میر	یہ کیسا وہم ہے جو کہہ کو آواز دیتا ہے
۲۳	اگست ۱۹۸۵	صدیق مجیبی (تصویر)	یہ کیسی دھند ہے آنکھوں کو سو جھتا بھی نہیں
۲۴	ستمبر ۱۹۸۳	مولانا محمد قطب الدین	یہ کیوں کہوں کہ دل شکن و دل نگار دیں
۲۱	جولائی ۱۹۶۹	پرواز، شہریار	یہ لالہ دمہ و انجم یہ آسماں تیرا
۲۲	نومبر ۱۹۸۰	رحمن مین پوری	یہ ہکتا جسم ہوگا اور معطر دھوپ میں
۱۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	قمر احمد قمر	یہ میرا دل ہی ڈوبا جا رہا ہے
۲۲	اگست ۱۹۵۱	شہاب جعفری	یہ میری زلیست کے تعبیر بدلتے ہوئے خواب
۱۶	جولائی ۱۹۵۵	خان، اشفاق علی	یہ نظر کا کھیل کب تک تو سکون دے نظر کو
۴۰	یکم مارچ ۱۹۴۶	شفیق کوٹی	یہ نقشِ جورہ الفت میں پائے جاتے ہیں
۴۰	جولائی ۱۹۵۵	ارشاد کاوی	یہ نگاہِ دہر یعنی یہ عروسِ زندگی
۴۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عارف ایوبی بدایونی	یہ نمودِ زہد و تقویٰ یہ نمودِ پارسانی
۲۲	مئی ۱۹۷۶	قادر علی، فصیح اکمل	یہ وہ سفر ہے جہاں خوں بہا ضروری ہے
۴۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	جعفر عسکری	یہ ہے شہر ہوس سب مرثیہ خواں اپنے اپنے
۵۳	یکم مارچ ۱۹۴۶	امین حمزہ سیالکوٹی	یہاں آیا نہیں لایا گیا ہوں
۱۷	نومبر ۱۹۵۰	آرزو لکھنوی	یہی اک نباہ کی شکل ہے وہ جفا کریں میں
۴۴	نومبر ۱۹۵۰	انجم اعظمی	وفا کروں
۱۳	مارچ ۱۹۵۸	شاہین غازی پوری	یہی تلخیاں سمٹ کر کبھی بن گئیں فسانہ
۷	اکتوبر ۱۹۵۰	جوش ملیح آبادی	یہی جہاں ہے تو ملکِ عدم کو لوٹ چلیں
۲۹	جون ۱۹۸۳	شاہد میر	یہی عہد کر لیا ہے نہ ہلوں گا اب یہاں سے
۴۷	جون ۱۹۵۳	جلیل عرشی	یہی نہیں کہ کبھی خال و خط مٹاتے تھے
			یہیں ختم تم نہ سمجھو غمِ عشق کا فسانہ

منظمیں

آ

۲۰	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	مجیب خیر آبادی	آب و آتش
۲۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	ستیدہ اختر	آتشِ غم
۳ - ۳	جون ۱۹۶۷	سرور، آل احمد	آتشِ گل کو بھی شعلوں کی لپک دینا ہے
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۲	محشر، عباس بیگ	آتش نوا شاعر بنگال قاضی ندر الاسلام کے نام
۵	نومبر ۱۹۷۶	اعجاز صدیقی	آٹھ شعر - اندرا گاندھی کی نذر (تصویر) (بہ موقع سالگرہ)
۳	مئی ۱۹۷۱	وجد، سکندر علی (تصویر)	آج
۲۸	نومبر ۱۹۵۲	افقر موہانی	آج کل
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۲	بالوظاہرہ سعید	آج کل
۳۹	یکم اپریل ۱۹۳۷	ضیا صدیقی	آج کل
۳۵	ستمبر ۱۹۳۸	جوش ملیح آبادی	آج کل
۶	یکم اگست ۱۹۳۳	ضیاء الاسلام	آج کل
۲۶	یکم ستمبر ۱۹۳۳	افسر، حامد اللہ	آج کل
۳۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	شاہد، خواجہ حمید الدین	آج کل
۳۵	اگست ۱۹۷۶	شعری بھوپالی	آج کل
۲۵	ستمبر ۱۹۷۶	کنول، کنور لال شرما	آج کل
۸۷	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	اظہار ملیح آبادی	آج کا کشمیر
۷	۱۵ اگست ۱۹۳۹	حسرت موہانی	آج کی رات
۱۲	دسمبر ۱۹۸۴	کرشن موہن	آج وہ شمعِ وطن ہے خاموش
۸۵	یکم جون ۱۹۳۶	بھٹناگر، شانتی سرورپ	آج
۳۲	یکم مئی ۱۹۳۷	احمد ریاض	آخر کار
۳۲	یکم جون ۱۹۳۵	سمن، نریندر سنگھ	آخر کیوں

۴۲	۱۵ ستمبر ۱۹۴۵	کلیم، مکین احسن	آخری حسرت
۳۹	اکتوبر ۱۹۴۰	راہی، ایم۔ کوٹھیادی	آخری خوابوں کا سفر
۲۲	یکم جون ۱۹۴۷	ملا، آنند نرائن	آخری سلام
۱۴	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	علی احمد	آخری وصیت
۱۷	یکم نومبر ۱۹۴۵	کرشن موہن	آخری پکی
۳۵	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	نظیر آبادی شیخ ولی محمد	آدمی نامہ
۲۱	اکتوبر ۱۹۷۶	شاذ تمکنت	آدھی رات پورا چاند
۲۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	فراق گورکھپوری	آدھی رات کو
۳۶	ستمبر ۱۹۴۸	محروم، تلوک چند	آرٹ
۵۲	دسمبر ۱۹۴۸	شاد، نریش کمار	آرٹسٹ
۳۲	۱۵ اپریل ۱۹۴۳	سحر صہبائی	آرزو
۱۵۲	یکم جون ۱۹۴۵	وحشت، رضا علی	آرزو
۱۹	فروری ۱۹۷۱	ندا فاضلی	آزاد سانسین
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	ظریف دہلوی	آزاد شاعر
۶	جنوری ۱۹۷۲	شفیق مینائی	آزادی بنگال
۱۲	جنوری ۱۹۷۷	عرش ملیانی	آزادی جمہوریہ
۱۷	۱۵ جون ۱۹۴۳	جد بی	آزار
۲۰	ستمبر ۱۹۶۳	افقر موہانی	آزمائش
۱۷	مارچ ۱۹۷۰	کرشن موہن	آس اور پاس
۱۳	فروری ۱۹۷۱	فضا ابن فیضی	آساں نہیں — "غالب ہونا"
۵۱	مارچ ۱۹۵۸	کرشن موہن	آسودگی
۲	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی	آسودگی کی یاد
۲۳	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	قاضی سلیم	آشا
۴۲	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	جوش ملیح آبادی	آغاز انجام
۲۹	یکم جون ۱۹۴۷	روش صدیقی	آغاز محبت
۱۰	یکم جون ۱۹۴۵	حسن نجفی	آغاز کے دھندلکے میں
۱۹	نومبر ۱۹۷۶	بانی	آکاش سے احساس تک
۷	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۶	جوش ملیح آبادی (تصویر ٹائٹل پر)	آگ
۲۷	مئی ۱۹۶۳	کنول پرشاد کنول	آگ

۳۹	مارچ ۱۹۵۳	رعنا، برج لال جگی	آمد
۱۳	یکم اگست ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی	آمد بہار
۱۷	جولائی ۱۹۷۶	خان، مقبول احمد	آمد فضل بہار
۲۲	مارچ ۱۹۵۱	منظفر کلکوڑوی	آمد محبوب
۳۲	فروری ۱۹۶۳	وسیم بریلوی	آمدھی کا بہاؤ
۵۸	یکم دسمبر ۱۹۳۶	اشعر ملیح آبادی	آنسو
۱۵	مارچ ۱۹۷۴	حرمت الاکرام	آنکھیں ہی آنکھیں
۲۰	دسمبر ۱۹۵۷	امرتا پرتیم	آواز (ترجمہ)
۲۰	ستمبر ۱۹۷۰	باقر مہدی	آواز کی چڑیاں
"	" "	"	آواز کے رنگ
۳۰	مارچ ۱۹۷۱	نجیب رامش (تصویر)	آواز ناشنیدہ
۲۰	دسمبر ۱۹۷۱	ذوق مسعود علی	آواز و نور کا سنگیت
۲۱	مارچ ۱۹۵۶	یحییٰ اعظمی	آہ اقبال سہیل
۳۹	جگرنمبر جنوری ۱۹۶۱	فرحت القادری	آہ جگر
۷۳-۷۱	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	یحییٰ اعظمی	آہ ! مولانا ابوالکلام آزاد
۷۴	نمبر نومبر ۱۹۶۳	نجیب رامش	آہ نہرو
۳	اپریل ۱۹۷۷	راز، عبدالرشید پاشہ	آہ ! ہندوستان کا نقصان عظیم (فخر الدین علی احمد کی وقادت پر)
۳۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	ضمیر خلس	آہٹ
۳۳	ستمبر ۱۹۷۰	رؤف خلس	آہٹیں
۶-۵	۱۵ اگست ۱۹۴۹	ساغر نظامی	آہنگ تعمیر
۳-۳	جنوری ۱۹۶۳	فاروقی، رشید کوثر	آہنگ جرس
۸	جولائی ۱۹۸۱	اشک، بمل کرشن	آؤ
۱۰	اگست ۱۹۷۷	حیدر نایاب	آؤ - ہم سب ساتھ چلیں
۱۹	اپریل ۱۹۷۹	رضا امروہوی	آئینہ بہار (نذر اقبال)
۱۲-۱۱	جنوری ۱۹۷۲	سلام مچلی شہری	آئینہ لوٹ گیا
۲۳-۲۳	جولائی ۱۹۵۲	سدیقی، ظفر احمد	آئینہ حقیقت
۱۴۹	یکم جون ۱۹۴۵	آفاق دہلوی	آئین وفا

۱

۲۹-۲۸	نومبر ۱۹۶۵	قمر اقبال	اب جو آنے ہو
۹	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	نکمت نسیم	اب یاد نہیں
۳۳	اپریل ۱۹۸۶	نسیم، سید (تسویر)	ابرق کے پتھر
۳۶	اپریل ۱۹۶۳	شمس طہرانی	ابن آدم
۳۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	عزیز تمنائی	ابوالہلال کی آنکھ
۵۲	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	رئیس امر مہوی	اپنا بچھا ہوا گاؤں
۱۰	اگست ۱۹۷۷	حرمت الاکرام	اپنا وطن ہندوستان
۴ - ۳	ستمبر ۱۹۳۸	ساعر نظامی	اتحاد
۱۲	ہندوستانی مصوری نمبر اگست ۱۹۶۱	وجد، سکندر علی	اجنتا
۳ - ۲	مئی ۱۹۵۶	وجد، سکندر علی	اجنتا
۱۸-۱۴	مئی ۱۹۵۲	آزاد، جگن ناتھ	اجنتا کے غاروں میں
۱۹-۱۸	کاندھی نمبر ۱۹۳۸	کچھن موہن	اجیالے کا دان
۶۱	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	شیدا، مرزا کمال الدین	اجتہا بل
۵ - ۴	جون ۱۹۷۲	آزاد، جگن ناتھ	اجبابِ پاکستان کے نام
۵۳	۱۵ اگست ۱۹۳۷	فارغ بخاری	احساس
۱۸	یکم مارچ ۱۹۴۶	اسد رضوی	احساس
۲۲	جولائی ۱۹۷۱	شمس کامٹوی	احساس
۱۹	جولائی ۱۹۵۹	صفا آہ	احساس حقیقت
۱۰	۱۵ جون ۱۹۲۹	منور لکھنوی	احساس خوری
۵۲	یکم جنوری ۱۹۳۵	عزیز جوینیوری	احساس نظر
۱۳	یکم اپریل ۱۹۳۶	زہرہ جمال	احساسات
۳۵	۱۵ مئی ۱۹۳۵	لفرت تسکین	احساسات
۷۷	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	عرفان، عبدالرب	اخلاص و عقیدت کے پھول
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	ازل شاہ جہاں پوری	اداؤں نے مارا
۳۵	یکم فروری ۱۹۳۶	تسکین قریشی	ادب العالیہ
۲۷	مئی ۱۹۶۰	فاروقی، رشید کوثر	ادراک
۲۶	۱۵ اگست ۱۹۳۷	عمران انصاری	اذن
۱۴	دسمبر ۱۹۷۱	علوی، تنویر احمد	ارتقا

۳۱	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	شہزاد معصومی	اردو کی کہانی
۳۲	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	صبا نقوی	ارمغان عقیدت
۱۵	یکم جنوری ۱۹۳۶	ش۔ ضحیٰ	ازالہ — ایک دوست کے نام
۲۵-۲۴	جون ۱۹۶۸	قاسمی سلیم	اس جہنم میں
۳۰	نومبر ۱۹۸۶	ناداں، اندر سرور پرت	اس نے کہا تھا
۲۲-۲۰	ستمبر ۱۹۶۵	شہباز صدیقی	استاد سخن
۳۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	خیال، غلام نبی	استقبال
۲۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۹	کرشن موہن	استقبال
۳۱-۳۰	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	دانش فرازی	استقبال آدم
۶ - ۵	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	جوش ملیح آبادی	السلام اے ہند کے شاہ شہیداں السلام
۱۴	یکم مئی ۱۹۳۹	سروش عسکری طباطبائی	اسے کیا کہیے
۱۲	یکم جون ۱۹۳۶	حیا لکھنوی	اشارات
۳۷	یکم دسمبر ۱۹۳۳	افسر میرٹھی	اشارے
۱۰	نومبر ۱۹۶۶	نازش پرتاپ گڑھی	اطمینان
۱۵	مئی ۱۹۷۷	نازش پرتاپ گڑھی	اطمینان
۲۹	یکم دسمبر ۱۹۳۳	رواں، پریم بہاری	اظہار
۳۵	ستمبر ۱۹۵۳	منشا، منشا الرحمان خان	اظہار حقیقت
۱۹	جنوری ۱۹۸۳	وفا ملک پوری	اعتدال
۱۸	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	جمیل مظہری	اعتراف
۹۹	۱۵ اگست ۱۹۳۹	سروش عسکری طباطبائی	اعتراف
۱۸ - ۱۶	جون ۱۹۵۱	جوش ملیح آبادی	اعتراف عجز
۱۲	مئی ۱۹۷۶	عطا کاکوی	اعتراف عظمت
۸	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	کوثر، ہندرسنگھ	اعتماد
۱۰	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	صفیہ شمیم	اعجاز نغمہ
۲۸	اگست ۱۹۷۹	اصغر مرزا پوری	اُف وہ رات
۱۲	مارچ ۱۹۵۵	روش صدیقی	افسانہ خویش
۹۰	خواتین نمبر اگست ۱۹۷۵	ساجدہ زیدی (تصویر)	افسانہ دگر
۱۱	۱۰ دسمبر ۱۹۳۲	سر خوش قرظ لہاس	افغانی مسلمان سے
۷ - ۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	سیما اکبر آبادی	افق بعید پر ایک طائرانہ نظر
۱۳۹	یکم جون ۱۹۳۵	شیدا، راجندر ناتھ	افکار
۳	جون ۱۹۷۲	ساغر نظامی	افکار ساغر

۱۹	مارچ ۱۹۶۱	مجید اللہ	افکار مجید
۲۷	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	منور لکھنوی	افکار منور
۳۰	یکم ستمبر ۱۹۳۳	نازد ہلوی	افکار ناز
۲	۱۰ دسمبر ۱۹۳۲	یگانہ چنگیزی، میرزایاس	افکار یگانہ
۱۹	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	حرمات الاکرام	اقبال
۲۳	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	برق موسوی	اقبال
۲	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	محوی صدیقی	اقبال سے
۲۱	۱۵ اپریل ۱۹۳۴	فیض جھنجھانوی	اقدام جارحانہ
۲۳	جون ۱۹۵۲	منور لکھنوی	اقوال امرسن
۳۷	اپریل ۱۹۵۹	مومن، محی الدین	اک ترے جانے سے پہلے اک ترے جانے کے بعد
۳ - ۳	جولائی ۱۹۶۰	فضا ابن فیضی	اک چراغ اور جلایا میں نے
۲۳	نومبر ۱۹۷۶	صدیق مجیبی	اک قدم اور اجالے کی طرف
۳ - ۲	۱۵ ستمبر ۱۹۳۹	فراق گورکھپوری	اکبر الہ آبادی
۱۱ - ۱۰	یکم مارچ ۱۹۳۶	اکبر الہ آبادی	اکبر الہ آبادی کابل میں (مستغنی اور صبا کے منظوم فارسی ترجمے بھی شامل ہیں)
۳۳	اپریل ۱۹۸۲	بلدیونشی	اکیلا بچہ
۲۱	جولائی ۱۹۸۳	ناداں، اندر سوپرت (تصویر)	اگر یہ سچ ہے
۲۲	یکم مئی ۱۹۳۶	فکر ندوی	التماس محبت
۲۶	دسمبر ۱۹۷۰	احمد ریاض	الحاق (پاکستانی نظم)
۳۱	جون ۱۹۸۲	سیتا کانت ہاپا ترا / کرامت علی کرامت	الفاظ کا آسمان
۷	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	حرمات خیر آبادی	المیات
۲۲	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	بھٹناگر، شانتی سروپ	الوداعی شکوہ
۸۳	الوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	روش صدیقی	امام الہند کی یاد میں
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	منظر سلیم	امانت
۳	مارچ ۱۹۶۶	سردار جعفری	امانت غم (لال بہادر شاستری کی یاد میں)

۲۶	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	خاور، بدیع الزماں	امر بانی (گاندھی جی کے چودہ اقبال کا منظوم روپ)
۲۹	نومبر ۱۹۸۶	عشرت قادری (تصویر)	امر جوتی
۱۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	وجد، سکندر علی	امن کا پھول
۲۳	مارچ ۱۹۵۷	افسر بہا مد اللہ	امن کا منارا
۳	اپریل ۱۹۶۶	رفعت سروش	امن کی تجدید
۲۹	۱۵ فروری ۱۹۳۶	قاسمی، احمد ندیم	امید کی کرن
۱۳	یکم مارچ ۱۹۳۶	تاباں، غلام ربانی	امید مومہوم
۵۴	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	جاوید و شستہ	امیر قافلہ انقلاب
۱۱	اپریل ۱۹۷۱	بشر نواز (تصویر)	ان کہی
۲۲	مئی ۱۹۷۱	حرمیت الاکرام	انا کا پرندہ
۲۹	اکتوبر ۱۹۵۳	یگانہ چنگیزی، میرزا	انتخاب
۷	یکم اگست ۱۹۳۵	فراق گور کھپوری	انتساب
۳۳	جولائی ۱۹۸۵	حکیم منظور	انتظار
۲۱	اگست ۱۹۶۱	نصیر پرواز	انتظار
۲۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۹	انظہار ملیح آبادی	انتظار
۲۸	۲۵ دسمبر ۱۹۳۲	جوش ملیح آبادی	انتظار
۲۰	یکم اپریل ۱۹۳۳	مجرع سلطان پوری	انتظار
۸	ستمبر ۱۹۶۳	نازش پرتاپ گڑھی	انتظار
۲۱	یکم دسمبر ۱۹۳۵	عبادت بریلوی	انتظار
۵۶	جنوری ۱۹۳۸	تاباں، غلام ربانی	انتقام
۲۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	سلام پھلی شہری	انتقام
۳۶-۳۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	مضمیر رضویہ	انتقام
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	پرواز لدھیانوی	انجام
۵۸	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ساقی صدیقی	انجم
۳۸	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ساز، مظفر حسین	انجم سے
۲۳	جولائی ۱۹۵۶	شکور جاوید	انجم شوق
۲۱	مئی ۱۹۸۱	حرمیت الاکرام	انداز دعا
۱۳	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	کمال صدیقی	اندازے
۳۸	جون ۱۹۷۶	محمد درانی برہان پوری	اندرا گاندھی
۱۲	جون ۱۹۷۶	ساغر نظامی	اندرا گاندھی

۳۳	جون ۱۹۷۶	رباب جعفری	اندرا گاندھی
۶	مارچ ۱۹۷۶	خان غازی کابلی	اندرا گاندھی
۴	فروری ۱۹۷۶	عرشی، احسان علی	اندرا گاندھی
۴	فروری ۱۹۷۶	شیدا یزدانی	اندرا گاندھی تجھے سلام
۱۵	مارچ ۱۹۷۳	حرمیت الاکرام	اندھی محبوبہ
۱۶	دسمبر ۱۹۶۳	تخت سنگھ	اندیشہ
۱۲	یکم مئی ۱۹۳۹	بسمیل سعیدی	انسان
۳	مارچ ۱۹۷۷	ساعر نظامی	انسان دوستی کا پیام
۳۰	اکتوبر ۱۹۸۰	شمر پانچوی	انسانیت کا خون
۵۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	یوسف ناظم	انقلاب
۷	یکم مئی ۱۹۳۷	اختر شیرانی	انقلاب اور مجبوری
۲۱	ستمبر ۱۹۸۰	سلیمان آصف	انکشاف
۳۶	مارچ ۱۹۵۳	بیدار، کرپال سنگھ	انکشافات
۱۱	نومبر ۱۹۳۸	سحر کنور ہندرسنگھ بیدی (تصویر)	الوار سحر
۱۵	یکم جولائی ۱۹۳۹	اسد بھوپالی	الوار سحر کو آئینہ دکھلاتی ہوئی تابندہ چین
۳۶	یکم دسمبر ۱۹۳۶	جمیل ایوبی	انہیں کے دم سے
۱۳	جنوری ۱۹۵۲	فضا ابن فیضی	۱۹۵۲ء
۲۱	جنوری ۱۹۵۰	جلال ملیح آبادی	اور انسان مر گیا
۲۷	جون ۱۹۶۹	نازش پرتاب گڈھی	اور بجا ایک چراغ
۱۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	شمیم کرہانی	اور بڑھو
۲۹	فروری ۱۹۶۳	نازش پرتاب گڈھی	اور بڑھو
۲۱	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	قاسمی، احمد ندیم	اور بھی دور
۲۵	یکم جون ۱۹۳۷	بھٹناگر، سانتی سرورپ	اوس
۱۷	گاندھی نمبر ۱۹۳۸	دیوندر ستیا رتھی	اونی آزادی کے نئے سانس
۱۱	ستمبر ۱۹۷۷	زید عابد	اہل عزم
۲ - ۳	جنوری ۱۹۵۳	شمیم کرہانی	اہنسا
۲	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	محروم، تلوک چند	اہنسا کا پیغمبر
۲۸	طنز و مزاح نمبر (روم) مئی ۱۹۷۳	جعفری، سید محمد	ایسٹریکٹ آرٹ
۳۸-۳۹	جولائی ۱۹۶۰	جعفری، سید محمد	ایسٹریکٹ آرٹ

۳۷-۳۶	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۱	حرمیت الاکرام، سید	ایسے بھی نہاں خانے
۳۴	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	حیا، کنیرفاطمہ	ایسے میں
۳۵	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریتیم	ایک اور ملاقات
۹	۱۵ اگست ۱۹۳۷	پریمی رام پوری	ایک پھانس
۳	ستمبر ۱۹۶۳	اختر انصاری	ایک تاثر
۲۴	فروری ۱۹۷۱	بانی	ایک تجربہ اپنی آزادیوں کے نام
۲۰	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۱	جمیل منٹھری	ایک ترقی پسند دوست سے
۲۱	۱۵ مئی ۱۹۳۹	عالم، محمد قاسم	ایک تشبیہ
۳-۲	فروری ۱۹۵۱	سلام مچھلی شہری	ایک چراغ اور بھجا (سردار پٹیل کی وفات پر)
۳۵	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریتیم	ایک خط
۳	دسمبر ۱۹۶۸	عمیق حنفی	ایک خوشگوار شام
۵۸	یکم جولائی ۱۹۳۶	عبد العظیم شیر کوٹی	ایک دو شیزہ سے
۲۲	یکم فروری ۱۹۳۷	وجدی بنگلوری	ایک رنگین یاد
۳	مئی ۱۹۸۱	نازش پرتاب گڑھی	ایک رہو
۳-۲	مارچ ۱۹۵۰	تیغ الہ آبادی	ایک زخمی تصور
۳۵	ستمبر ۱۹۶۹	خیال، غلام نبی	ایک سال
۱۱	۱۵ اگست ۱۹۳۷	بہزاد لکھنوی	ایک سوال
۶۰-۵۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۱	عزیز قیسی	ایک صدی (۱۸۵۷-۱۹۵۷) (بمچھلیوں میں)
۳۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۲	سلیمان خطیب	ایک کلرک کی موت
۲۱	نومبر ۱۹۷۰	قادری، سیدہ شبنم	ایک کلی دو پھول
۳۸	ستمبر ۱۹۶۶	کرشن موہن	ایک کہانی (شدت آرزو)
۲۹	جنوری ۱۹۷۸	اشک، پریم پال	ایک گلاب کا پھول
۱۷	ستمبر ۱۹۷۶	سعادت نظیر	ایک مرحلہ اور
۲۶	یکم فروری ۱۹۳۷	سلام مچھلی شہری	ایک ملاقات
۹۰	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	ساجدہ زیدی	ایک منظر
۲۳	اپریل ۱۹۷۰	قطب سرشار	ایک منظر ایک مستقبل
۱۹	جولائی ۱۹۷۲	صادق	ایک نظم
۳۵	مئی ۱۹۶۸	شہریار	ایک نظم

۹	جنوری ۱۹۷۰	ساجدہ زیدی	ایک نظم
۱۹	دسمبر ۱۹۷۶	اشک، بمل ترشن	ایک نظم
۷	ستمبر ۱۹۷۸	علی ظہیر	ایک نظم
۲۷	مارچ ۱۹۸۶	ناداں، اندر سوپ دت (تصویر)	ایک نظم
۱۶	ستمبر ۱۹۷۳	صادق	ایک نظم
۲۳	اپریل ۱۹۸۲	مشتاق وارثی	ایک نظم
۱۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	عادل منصور	ایک نظم
۱۰	جنوری ۱۹۸۰	فیاض رفعت	ایک نظم (میں سوچتا ہوں)
۱۱	دسمبر ۱۹۸۳	ناداں، اندر سوپ دت	ایک نظم فردا کے لیے (اندر اگانہ صی کی موت پر)
۲۳	مئی ۱۹۸۲	امرتا پریتیم	ایک واردات
۲۲	مارچ ۱۹۶۲	منشا، منشا، منشا، الرحمان خاں	ایمانے حیات
۱۵	فروری ۱۹۷۲	بہتر نقوی	ایمر جنسی سے شکوہ
۲۰	جنوری ۱۹۷۷	کرامت، کرامت علی	ایمر جنسی کیا ہے
۳۳	دسمبر ۱۹۳۹	وجد، سکندر علی	ایلیورا
۱۶-۱۵	فن تعمیر نمبر اگست ۱۹۶۲	وجد، سکندر علی	ایلیورا
۳۵-۳۲	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ایورسٹ کی پرلوں کا کورس
۳۰	مئی ۱۹۵۲	علوی، تنویر احمد	ایوننگ ان پیرس
۲۱	مئی ۱۹۶۳	شارق	اے جنت کشمیر
۲۳	دسمبر ۱۹۷۵	حجاب نیر	اے جنت کشمیر
۵-۳	ستمبر ۱۹۵۶	یحییٰ اعظمی	اے جنت کشمیر
۳-۲	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	جوش ملیح آبادی	اے جوانانِ کشمیر
۳۹	اپریل ۱۹۵۲	مضطر کلکوڑوی	اے دل
۵	یکم مئی ۱۹۲۳	جوش ملیح آبادی	اے دل
۳۷	جنوری ۱۹۵۲	ارشاد کاکوی	اے دوست
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۳	فضا ابن فیضی	اے دوست
۲۸	۱۵ اپریل ۱۹۲۲	شفیع منصور	اے دوست
۱۵	نومبر ۱۹۳۸	رفیق جابر	اے دوست
۲۰	۱۵ جنوری ۱۹۲۷	لطفی رضوانی	اے دوست

۲۹	اپریل ۱۹۵۶	فضا ابن فیضی	اے شاعر امروز
۳۷	۱۵ فروری ۱۹۴۵	زیب عثمانیہ	اے محبوب
۳۱-۳۰	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	فضا ابن فیضی	اے مری اردو زباں
۳۱	جنوری ۱۹۸۲	نازش پرتاب گڈھی	اے نغمہ گرو! اے ہم سخنو
۵-۳	نومبر ۱۹۷۰	نازش پرتاب گڈھی	اے نغمہ گرو! اے ہم سخنو
۳۹-۳۸	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	آزاد، جگن ناتھ	اے وادی کشمیر
۳۷	مئی ۱۹۷۲	راہی، رام پرکاش	اے وادی کشمیر
۸۷	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	اقبال	اے وادی لولاب
۱۷	جولائی ۱۹۶۳	صدیقی، کمال احمد	اے وطن
۳-۵	جنوری ۱۹۶۵	محمود سعیدی	اے وطن، میرے وطن
۳۱	دسمبر ۱۹۶۵	حسرت شادانی	اے وطن کی حسین سرزمین
۱۹-۱۸	فروری ۱۹۶۶	فضا ابن فیضی	اے وطن زندہ باد

ب

۲۱	یکم مارچ ۱۹۴۹	افسر، حامد اللہ	باپو
۲۸	اکتوبر ۱۹۸۱	نازش پرتاب گڈھی	باپو کی آواز
۲۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	میراجی	بات چیت
۱۰	اکتوبر ۱۹۵۶	شفیع جاوید	بات کاروپ
۴۸	۱۵ اگست ۱۹۴۵	شفیع منصور	باتیں کرو
۶۷	اگست ۱۹۷۲	روش صدیقی	بادہ روشینہ
۱۰	یکم ستمبر ۱۹۴۶	خورشید الاسلام	بادشمال
۴۵	اکتوبر ۱۹۵۳	وارث کرمانی	بادسیا
۳۳	اپریل ۱۹۵۱	فراق گورکھپوری	بادہ کہن
۱۲	جولائی ۱۹۵۶	ناطق گلادھوی	بادہ کہن
۴۶	فروری ۱۹۵۷	ناطق گلادھوی	بادہ کہن
۴۶	فروری ۱۹۵۷	دل شاہ جہاں پوری	بادہ کہن
۳۲	اکتوبر ۱۹۵۷	ناطق گلادھوی	بادہ کہن
۶۱	ستمبر ۱۹۵۱	افسر، حامد اللہ	بارل اور چاند
۳۹	۱۵ جون ۱۹۴۵	شور علیگ	بادل
۲۹	جنوری ۱۹۵۸	روش صدیقی	باریاب
۴۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	موج علیگ	باز پرس

۲۲	اگست ۱۹۶۱	وحید اختر	بازدید
۱۰	یکم نومبر ۱۹۴۴	کلیم، مکین احسن	بازگشت
۵۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	شہ زور کاشمیری	باغِ شالامار کشمیر
۲۴	ستمبر ۱۹۵۶	طرفہ قریشی	باقیات
۲	۲۰ مارچ ۱۹۴۳	فانی بدایونی	باقیاتِ فانی
۴۳	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	نعیم صبا	بالتسری
۴۷	یکم دسمبر ۱۹۴۴	افسر میرٹھی	بانگِ عاقبت
۳	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	مست، دینا ناتھ	بانی کشمیر
۳۶	اپریل ۱۹۶۰	واہی	بانیانِ مشاعرہ سے
۵۷	اگست ۱۹۷۲	حرمت الاکرام	بجھتے ہیں دُہل
۴۳	اپریل ۱۹۸۲	بلدیوونشی	بچہ بنام بوڑھا
۳۹	جون ۱۹۶۸	جگر بریلوی	بچے
۴۳	اپریل ۱۹۸۲	بلدیوونشی	بچے کی خوشی
۱۹	اکتوبر ۱۹۶۰	جوہر ٹونکی	بخششیں
۱۹	اپریل ۱۹۷۲	شاہد ماہلی	بدلتی شکلیں
۲۸	اپریل ۱۹۸۵	قمر اقبال	بُت
۸	یکم جولائی ۱۹۴۴	اختر انصاری	بُت تراش
۸	یکم اپریل ۱۹۴۹	روش صدیقی	بت خانہ
۱۹	اکتوبر ۱۹۵۰	اعظمی، غلیل الرحمان	بت شکن
۲۸	اپریل ۱۹۸۵	قمر اقبال	بُت شکن
۵۰	یکم فروری ۱۹۴۶	بجھی قریشی	برادری کی شادی
۳۹	ستمبر ۱۹۵۳	بیتاب بریلوی	برسات
۳۲	اگست ۱۹۵۲	پیش گوپال پوری	برسات
۲۱	اگست ۱۹۵۰	فضا ابن فیضی	برسات آئی
۱۳	دسمبر ۱۹۵۸	فاروقی، رشید کوثر	برسات کی ایک صبح
۳۵	ستمبر ۱۹۷۲	جگر بریلوی	برسات کی فضا نہیں
۳۱	اکتوبر ۱۹۵۵	شاہین غازی پوری	برسات وہ دیکھو آہی گئی
۴۳	اکتوبر ۱۹۷۱	قیمر قلندر	برسر کی شام
۴۵-۴۴	جولائی ۱۹۵۷	عمران انصاری	برشکال
۴۹-۴۸	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عمیق حنفی	برگداور کو نیل

۳۰	۱۹۸۲ مئی	ناداں، اندر سوپ دت	برگد بابا
۲۲	یکم مارچ ۱۹۳۹	پیتاب بریلوی	برگڈیٹر عثمان
۱۹	یکم اگست ۱۹۲۵	صفیہ پور داؤد	برق عمل
۱۳	یکم اپریل ۱۹۳۷	خال، ظفر علی	برما کی یادیں
۳۰	۱۹۸۲ مئی	ناداں، اندر سوپ دت	بڑی کا کا
۳	مارچ ۱۹۷۶	آزاد، گلن ناتھ	بڑھتا ہوا سیلاب
۳	یکم مارچ ۱۹۳۹	فراق گورکھپوری	بزم برشکال
۲۰	جنوری ۱۹۶۳	سرور، آل احمد	بزم ظفر
۳۹	نومبر ۱۹۵۳	صدیقی، کمال احمد	بستر مرگ کارومان
۲۸	ستمبر ۱۹۵۵	قلی قطب شاہ	بستت
۲۱	۱۵ فروری ۱۹۳۳	محمود اکبر آبادی	بستت
۵۵	۱۵ فروری ۱۹۳۷	برق موسوی	بستت
۲۳	۱۵ فروری ۱۹۳۶	فرید جاوید	بستت
۲۲	ستمبر ۱۹۸۳	نصیر پرواز	بہ شرط اخلاص
۱۳	نومبر ۱۹۷۶	بشر نواز	بکھراؤ
۲۶	یکم جنوری ۱۹۳۶	عزیز احمد	بکھرے ہوئے جلوے
۳	نومبر ۱۹۳۸	جوش ملیح آبادی	بلکتی یادیں
۲۱	یکم مارچ ۱۹۳۳	ماہر القادری	بمبئی سے رخصت ہوتے ہوئے
۱۱	مئی ۱۹۷۰	اعظمی، اقبال احمد	بنال چرخ بذاکر حسین زبدۃ جود
۳ - ۳	جولائی ۱۹۶۸	فضا ابن فیضی	بنام ہم سخاں
۱۲	جون ۱۹۵۵	روش صدیقی	بنام خوش نظراں
۲۷	جون ۱۹۶۳	شمسی طہرانی	بنت حوا
۲۲	جنوری ۱۹۷۷	ماہر منصور	بندھوا مزدور
۷	جنوری ۱۹۷۲	کیفی اعظمی	بنگلہ دیش
۱۳	جنوری ۱۹۷۲	کمار پاشی	بنگلہ دیش
۱۸	اکتوبر ۱۹۷۱	میکش اکبر آبادی	بنگلہ دیش
۸	جولائی ۱۹۸۱	اشک، بمل کرشن	بوڑھا آئینہ
۲۷	اپریل ۱۹۷۱	پرویز، صلاح الدین	بولتے منہ کی پہلی نظم
۲	۲۵ دسمبر ۱۹۳۲	صحاب بنت انشاء قرظباش	بہادر سپاہی
۲۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	شہاب، شہاب الدین رحمت اللہ	بہار
۱۳	۱۵ جون ۱۹۳۶	حسرت صہبائی	بہار

بہار آئی ہے گلزار میں کہاں تم ہو
 بہار تغزل
 بہار کشمیر
 بہار کی دیوی
 بہار لے کے آئے ہیں
 بہاروں کو سلام
 بہتات
 بہلاوا
 بہنگام وصل
 بھارت اور قومی یک جہتی
 بھاگڑھ — ننکل
 بھٹکی ہرنی
 بھر دیتے ہو

۳۲	اپریل ۱۹۵۱	فضا ابن فیضی
۱۷-۱۷	دسمبر ۱۹۵۵	سروش عسکری طباطبائی
۳۲	جون ۱۹۶۳	اظہار رام پوری
۷	۱۹۴۵	نیاز فتح پوری
۳۷	نومبر ۱۹۵۵	صدیقی، کمال احمد
۱۸	جولائی ۱۹۶۲	اختر باندوی
۳۷	جنوری ۱۹۷۰	حیدر نایاب
۳۹	جون ۱۹۵۲	ظفر الاسلام
۲۹	مئی ۱۹۵۵	اعظمی، خلیل الرحمان
۴۵	الضاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	صابر شاہ آبادی
۳۸-۳۹	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	آزاد، جگن ناتھ
۳۵	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	مست، دینا ناتھ
۳۵	یکم فروری ۱۹۴۷	نزالا، پنڈت سوریکانت تپاسی (نزالا کا تعارف بھی شامل ہے)
۱۶	جولائی ۱۹۵۷	اعظمی، خلیل الرحمان
۳۳	ستمبر ۱۹۷۰	پریم وار برٹنی
۳۷	جولائی ۱۹۵۲	سحر عشق آبادی
۳۶	۱۵ اگست ۱۹۴۵	منور لکھنوی
۱۸	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حفیظ جالندھری، ابوالاثر
۸	۱۵ فروری ۱۹۴۵	مجید امجد
۱۵	اکتوبر ۱۹۵۴	روش صدیقی
۶	فروری ۱۹۶۶	منہوم، باوا کرشن گوپال
۳۳	نومبر ۱۹۵۷	شارق میرٹھی
۱۱	مئی ۱۹۷۰	وقار خلیل (تصویر)
۳۹	فروری ۱۹۵۳	عبدالحسین
۳۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	علی احمد
۱۷	یکم جنوری ۱۹۴۶	ساغر جلیلی
۳	اکتوبر ۱۹۶۸	آزاد، جگن ناتھ
۲۵	ستمبر ۱۹۷۶	درد بھوپالی، عبدالمجید
۳۷	جولائی ۱۹۷۶	ظفر نسیمی
۴	جولائی ۱۹۷۶	میکش بدایونی

بھیرویں
 بھوک
 بھول جا
 بھول کے پھول
 بیاد اختر
 بیاد بہار
 بیاد حسرت
 بیاد حضرت محروم
 بیاد میر
 بیاد نہرو
 بیاد ہندوستان
 بیٹی ہوئی شاہیں
 بیٹے ہوئے دن
 ۲۰ اکتوبر
 بیس نکات
 بیس نکات
 بیس نکاتی پروگرام

۴۸	اگست ۱۹۴۸	انپہار ملیج آبادی	بیلیے کا ہار
۲۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	سرور قدوائی	بینش امروز
۴۲	یکم جنوری ۱۹۴۷	رعنا اکبر آبادی	بیوہ
۲۰	ستمبر ۱۹۵۵	نذیر بنارسی	بیوہ
۲۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	بھٹناگر، ڈاکٹر شرانتی سرپ	بیوی اور کتاب
۲۲	یکم مئی ۱۹۴۶	ظریف الحسن دہلوی	بیوی کا غصہ دھوبن پر
۱۰۸	یکم جون ۱۹۴۶	منصور معجز	بے بسی
۸	یکم جنوری ۱۹۴۶	منیر کمال	بے بسی
۳۷	۱۵ ستمبر ۱۹۴۲	خورشید الاسلام	بیزاری
۱۲	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	قاصی سلیم	بے زمین
۱۳-۱۲	جولائی ۱۹۵۳	سرور شمسکری طباطبائی	بیقراری کے مزے
۵۲	جنوری ۱۹۵۶	نرمی بزمی	بیکاری
۱۸	فروری ۱۹۸۴	شاہین	بے لوح قبر
۴۲	جولائی ۱۹۸۱	کے۔ ایس۔ نثار احمد	بے نام انگریز
		حمید الماس	
۱	جنوری ۱۹۷۶	ساعر نظامی	بے نوا مز دور کو آقا بنا سکتا ہے کون (روزانہ عظمیٰ کے دس سال پورے ہونے پر)
۳۳	نومبر ۱۹۵۳	مہجور کاشمیری	بے ہوش آدمی پھولوں سے لطف اٹھا سکتا ہے کیا؟

پ

۳	جون ۱۹۷۳	سعادت نظیر	پابلو پکاسو
۳	جنوری ۱۹۶۶	تاباں، غلام ربانی	پاکستانی دانشوروں کے نام
۲۷	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	قیصر قلندر	پاکستانی دانشوروں مفکروں شاعروں و ادیبوں کے نام
۱۳۹	یکم جون ۱۹۴۵	اسد ملتان	پاکیزہ جوان
۱۴	گانڈھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	آزاد، جگن ناتھ	پاکیزہ لہو
۲۷	ستمبر ۱۹۸۳	راج کھیتی	پانچ نظیں (بچپن۔ خواب۔ تخلیق۔ حقیقت۔ راج کھیتی خوبصورتی)

۳۳-۳۲	ستمبر ۱۹۶۸	میکس غاری پوری	پانچواں پتہ
۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۹	قتیل شغائی	پچھتاوا
۲۰	مارچ ۱۹۷۰	شہریار (تصویر)	پچھتاوا
۱۲	اپریل ۱۹۷۳	شاذ تمکنت	پچھلے پہر کی سپر ہیوں سے
۲۷	اپریل ۱۹۸۳	شاہین	پچھلے برس کی آخری نظم
۱۵	اپریل ۱۹۵۳	اختر، جاں نثار	۲۵ دسمبر (صفیہ کے نام)
۱۰	ستمبر ۱۹۴۵	خداں لکھنوی	پرارتھنا
۳۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	عالم، شیخ عالم علی	پرانا قلعہ
۵۰	یکم جولائی ۱۹۳۷	نوشاد نوری	پریت کی بیٹیاں
۳۰	۱۵ اگست ۱۹۴۴	دامق جون پوری	پر دیسی اور جتنا
۱۳	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	شہریار	پرستش کی پشیمانی
۱۱	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	بلراج کومل	پرندہ
۱۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	پرواز جعفری	پرواز
۳۷	یکم جون ۱۹۴۷	جہتی، عبد المجید	پرواز خیال
۳۲	جنوری ۱۹۸۲	خیال، غلام نبی	پری محل
ٹائٹل	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	راز، شفیع اللہ خاں	پریم چند
ٹائٹل	اگست ۱۹۸۰	منظر شہاب	پریم چند
۳۸	یکم جون ۱۹۴۷	سائل انیشہوی	پریم کے بدرا آؤ
۳۱	یکم جون ۱۹۴۷	یوسف ظفر	پس پردہ
۲۸	مارچ ۱۹۸۲	جاوید، احمد علی	پکاسو کے امن کبوتر کے نام
۲۷	۱۵ جون ۱۹۴۴	گائتری دیوی	پکار
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۰	سقاوت شمیم	پلاسٹک سرجری
۲۶	فروری ۱۹۶۱	شاد، چندر پرکاش	پناہ
۷ - ۵	اگست ۱۹۵۰	جوش ملیح آبادی	پند نامہ
۲۴	۱۵ اگست ۱۹۴۹	عرش ملیانی	۱۵ اگست ۱۹۴۹
۳	ڈراما نمبر اگست ۱۹۶۶	مفتون کوٹھی	۱۵ اگست — یوم آزادی
۴۱	مئی ۱۹۷۱	روشن پٹیا لوی	پنڈت نہرو
۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۴	حامد بہکادی	پنڈت نہرو سے
۴۸	یکم اگست ۱۹۴۶	سلام سندیلوی	پنکھڑیاں

۳۴	مئی ۱۹۵۱	شرف فتح پوری	پنگھٹ
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	الطاف مشہدی	پنگھٹ
۷	اپریل ۱۹۷۰	ندا فاضلی (تصویر)	پورا آدمی
۳۹	ستمبر ۱۹۶۲	منعم، باوا کرشن گوپال	پہلا پیار
۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	اختر شیرانی	پہلا خط
۱۰ - ۹	ستمبر ۱۹۶۱	عرش لمبانی	پہلا گام
۳۴	ستمبر ۱۹۵۷	روشن صدیقی	پہلے گام
۴ - ۳	اکتوبر ۱۹۶۶	وجد، سکندر علی	پھول
۳۸	ستمبر ۱۹۵۵	قاضی جسیم الدین / احمد سعدی	پھول کا تحفہ
۱۲ - ۱۱	ستمبر ۱۹۶۸	خضر برنی	پھول والوں کی سیر
۳۵ - ۳۴	اگست ۱۹۶۱	واہی	پی - ایچ - ڈی
۲۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	مہرا، اندر نرائن	پی جب پوچھیں حال مرا
۱۲	جنوری ۱۹۵۸	طباطبائی، سروشن عسکری	پی کے نام
۱۰	جون ۱۹۷۰	پرویز، صلاح الدین	پی اس
۱۲	یکم اپریل ۱۹۴۹	احسن طباطبائی، محمد حسن	پیار کی باتیں
۱۳	جنوری ۱۹۶۶	کاظم، شبیر کاظمی	پیام
۷	یکم جون ۱۹۴۳	عرشی	پیام انقلاب
۲۸	۱۵ جون ۱۹۴۹	ہادی حسن، سید	پیام مہجور
۴۳	اکتوبر ۱۹۷۱	قیصر قلندر	پیرس کی شام
۹	جون ۱۹۵۷	وجد، سکندر علی	پیش کش
۳۶	یکم جون ۱۹۴۷	قتیل شفائی	پیش گوئی
۲۱	ستمبر ۱۹۶۴	آمر سورتی	پیغام بر امن
۱۳۲	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	یحییٰ اعظمی	پیغام بیداری
۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۴	وحشت، رضا علی	پیغام عمل
۳	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	فیض جہنجاڑی	پیغام عید

ت ، ط ، ث

۳۰	مارچ ۱۹۵۵	تاباں، غلام ربانی	تابانیاں
----	-----------	-------------------	----------

۲۱	اکتوبر ۱۹۸۶	رفعت سروش (تصویر)	تاہوت
۱۸	اکتوبر ۱۹۴۸	کرشن موہن	تاثرات
۱۶-۱۵	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	طالب دہلوی	تاثرات
۱۰	یکم اگست ۱۹۴۶	قمر مراد آبادی	تاثرات
۲۳	یکم اگست ۱۹۴۳	قاسمی، احمد ندیم	تاثرات
ٹائٹیل	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	ساحر لدھیانوی	تاج محل (میری محبوب کہیں اور ملا کر مجھ سے)
۱۳-۲۲	دسمبر ۱۹۵۰	سروش عسکری طباطبائی	تاج محل
۵۰	۱۹۵۳	شہر یار	تاج محل
۲۲	فروری ۱۹۵۴	وارث کرمانی	تاج محل
۱۰	مئی ۱۹۵۸	عشرت ویلوری	تاج محل
۳۴	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	محمود سعیدی	تاج محل
۴۲-۴۱	غالب نمبر فروری ۱۹۶۰	شمس غازی آبادی	تاج محل
۲۰	ستمبر ۱۹۴۰	سعادت نظیر	تاج محل
ٹائٹیل	دسمبر ۱۹۸۰	ساحر لدھیانوی	تاج محل
۷۷	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	دھی سیتا پوری	تاریخ کی مشعل بھی
۱۱	جون ۱۹۶۳	منظر سلیم	تاریخ ہے شاہد
۴۵	مئی ۱۹۶۳	مغموم، باوا کرشن گوپال	تاریخی مجرم
۱۲	ستمبر ۱۹۶۰	نصیر پرواز	تاریخی
۴۴	۱۵ فروری ۱۹۴۶	ضیاء فیض آبادی	تاریخیاں
۹-۸	یکم فروری ۱۹۴۷	محمود شیرانی	تبرکات
۳	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	میر انیس	تبرکات انیس
۴۵	۱۵ جون ۱۹۴۵	پرویں، ام مشتاق	تبرکات پرویں
۲۳	اپریل ۱۹۷۰	انعام صدیقی	تبدیلی قلب کے بعد
۳۶	جنوری ۱۹۶۵	واہی	تبصرہ نگاری
۴۳	مارچ ۱۹۵۱	باقر ہمدی	تجدید
۳۴	اکتوبر ۱۹۶۸	کرشن موہن	تجدید
۱۴	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	امین حزمین سیالکوٹی	تجلیات
۲۱	یکم جون ۱۹۴۹	صفیہ شمیم	تجھے کیا معلوم
۳۸-۳۷	اپریل ۱۹۶۱	شباب للت	تجھے کھو کر
۱۶-۱۵	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	شمیم کرمانی	تحریک (۱۹۴۲ کی تحریک آزادی سے متعلق)
۱۵	یکم فروری ۱۹۴۶	بسمل جالندھری	تحفہ

۱۴	اکتوبر ۱۹۷۶	آزاد، جگن ناتھ	تخریب سے تعمیر تک
۲۲	نومبر ۱۹۷۱	زاہدہ زیدی	تخریب کے بعد
۳۹	مئی ۱۹۵۶	موج علیگ	تخلیق
۱۴	یکم مارچ ۱۹۳۶	اعظمی، خلیل الرحمان	تخیل کے دیوتا سے
۵۶	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	بہا، محمد صدیق خاں	تدفین سر جان مور
۸	۱۵ اگست ۱۹۴۹	فراق گورکھپوری	ترانہ
۱۴	یکم ستمبر ۱۹۴۲	اسد ملتان	ترانہ شعراء
۴۸	یکم اگست ۱۹۴۳	نجمہ تصدق	ترانہ محبت
۳۴	یکم جنوری ۱۹۴۹	نسیم سوز	ترانہ مفلس
۳	اردو تحقیق نمبر اگست ۱۹۶۷	شمسی طہرانی	ترانہ وطن
۴۸	جولائی ۱۹۶۲	کرشن موہن	ترغیب
۳۲	اکتوبر ۱۹۶۱	ارشاد صدیقی	ترقیاتی منصوبہ بندی
۳۳	یکم جون ۱۹۴۷	صفیہ شمیم	تری یاد
۴۰	گاندھی نمبر اکتوبر ۱۹۶۹	والی آسی	ترے خواب کی حسین تعبیر
۳۰	نومبر ۱۹۸۶	وفا ملک پوری	ترے لہو کی قسم
۱۸	یکم دسمبر ۱۹۳۳	حقی، م۔ شش	تسل
۱۰	جنوری ۱۹۷۱	زاہدہ زیدی	تصویر
۲۲	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ساگر نکووری	تصویر دیکھ کر
۴۶	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	شیدا خورجوی	تصویر زندگی
۳۴	ستمبر ۱۹۷۰	پریم واربرٹنی	تضاد
۳۲	اگست ۱۹۵۳	علوی، تنویر احمد	تضاد
۲۸	یکم جون ۱۹۳۷	قاسمی، احمد ندیم	تضحیک
۳۴	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	سودا، مرزا محمد رفیع	تضحیک روزگار (در جو اسپ)
۱۰	جون ۱۹۵۷	ہادی مصطفیٰ آبادی	تعاون
۴۸	اکتوبر ۱۹۳۸	آزاد، جگن ناتھ	تغیر
۱۴	یکم جون ۱۹۳۶	شمیم، صفیہ بیگم	تفکرات
۱۹	جنوری ۱۹۵۰	محمود لکھنوی	تقاضا
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	کرشن موہن	یکنیک
۵۵	یکم اگست ۱۹۳۶	کھنٹ شمیم	یکنی
۴۹	نومبر ۱۹۵۲	منشا، منشا الرحمان	تلقین خیر

۱۱	ستمبر ۱۹۵۶	جمیل مظہری	تلاش
۳۵	جولائی ۱۹۵۳	صفیہ شمیم بلوچ آبادی	تلاش سحر
۳۲-۳۱	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	شمیم کرہانی	تلاش سحر
۲۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	شمیم کرہانی	تلاش ناتمام
۵۱	فروری ۱۹۵۱	سحر فتح پوری	تلانی
۲۲	دسمبر ۱۹۴۵	قیصر قلندر	تم
۳۹	۱۵ جون ۱۹۴۵	امید رضوی	تم
۳۳-۳۲	دسمبر ۱۹۶۳	سلام مچلی شہری	تم بھی میرے ساتھ آؤ
۳۵	جولائی ۱۹۴۵	صادق	تم جو جاگو گے
۸	ستمبر ۱۹۴۷	اسلم آزاد	تم فرشتہ نہیں تھے
۱۳	جون ۱۹۵۷	رشید جہاں پوری	تم مجھ کو بہت یاد آتے ہو
۳۳	یکم دسمبر ۱۹۴۳	کوکب شادانی	تمہارے لیے ہیں نہ میرے لیے ہیں
۳۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	اختر انصاری	تمہارے وعدے
۲۸	مارچ ۱۹۸۶	خیال، چندر بھان	تماشہ
۳	مئی ۱۹۶۹	شانہ تمکنت	تماشہ
۲۳	دسمبر ۱۹۴۵	اکبر جے پوری	تنظیم نوبہار
۲۵	جون ۱۹۴۲	اجمل اجملی	تنہائی
۲۳-۲۲	۲ اپریل ۱۹۴۳	فیض، فیض احمد	تنہائی
۲۱	۱۵ فروری ۱۹۴۹	خورشید زیدی	تو اور میں
۴۲	فروری ۱۹۵۶	حسرت شادانی بٹیادی	تو کیا ہوا
۷	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	ہادی القادری	تواریخ انتقال ابوالکلام آزاد
۳۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	جذبی	تو ہم
۲۷	اپریل ۱۹۷۱	جوہر بھارتی	تہوار
۲	۳ اپریل ۱۹۴۳	اختر شیرانی	تیری
۱۳	نومبر ۱۹۷۶	ساجدہ زیدی	تیرا صنم
۳۳	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	محمود اکبر آبادی	تیری آنکھیں
۲۱	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	سلام مچلی شہری	تیری سلی تیری عذرا نے کہا (نندرا اختر شیرانی)
۱۱۰-۱۰۹	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	اعجاز صدیقی	تیرے بعد (بیاد ابوالکلام آزاد)

۱۴	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	عرش بدایونی	۳۰ جنوری ۱۹۴۸ء
۹	یکم فروری ۱۹۴۹	ام - امام	۳۰ جنوری ۱۹۴۸ء
۹	ستمبر ۱۹۶۵	جاوید و ششٹ	تیشہ اور پتھر
۱۱	جون ۱۹۶۹	شمیم کربانی	تیشہ گر
۱۶	۱۵ جون ۱۹۴۳	برق دہلوی	بیخ ہندی
۲۹	مارچ ۱۹۸۶	سبطین اختر (تصویر)	تین نظیں
۱۹	دسمبر ۱۹۶۹	مظفر عازم / حکیم منظور	تین نظیں
۳۹	یکم جون ۱۹۴۷	میکش اکبر آبادی	ٹوٹا ہوا تارا
۹ - ۸	جون ۱۹۵۶	عرش طیبانی	ٹیسو کا بن
۱۱	اکتوبر ۱۹۸۱	ناداں، اندر سوپرت	ٹیلے کی موت
۲۱	دسمبر ۱۹۴۷	نہال سیوہاری	ثمرات
۳۲	یکم جون ۱۹۴۷	نہال سیوہاری	ثمرات
۵۶	۱۵ اگست ۱۹۴۹	نہال سیوہاری	ثمرات

ج

۲۰	جنوری ۱۹۶۰	حمید انصاری	جادو نو
۳۱	اپریل ۱۹۶۳	اختر نظمی	جاگ اٹھو
۱۳	یکم اگست ۱۹۴۳	سیما اکبر آبادی	جاگ اے ہندوستان
۱۵	اکتوبر ۱۹۶۲	میکش اکبر آبادی	جام سخن
۳۲	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	فیاض ہریالوی	جام طرب
۱۳	مارچ ۱۹۶۸	میکش بدایونی	جام میکش
۳۵	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	آفاق دہلوی، سید آفاق حسین	جام مسجد
۹ - ۸	یکم جنوری ۱۹۴۷	حفیظ جالندھری	جامعہ ملیہ اسلامیہ
۲	۳ مئی ۱۹۴۳	جوش بیچ آبادی	جان بہار
۳۳	مارچ ۱۹۷۲	راہی، ایم کوٹھیادی	جاوداں شعلہ
۶۴	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	شار، نریش کمار	جاوداں نہرو
۱۶	جولائی ۱۹۶۷	بسل سعیدی	جب اور اب
۳۲	اکتوبر ۱۹۴۳	نجیب رامش	جب ہری چوڑیاں ٹوٹی ہیں
۱۳	دسمبر ۱۹۸۰	کرشن موہن	جبرایماں
۲۵	جنوری ۱۹۷۸	ریاض، ریاض احمد	جرات انکار

۱۷	۱۹۳۷ فروری ۱۵	عشرت جلالی	جرات زندان
۵۲	۱۹۳۵ فروری ۱۵	بسم اللہ آبادی	جذبات بسم
۳۹	۱۹۳۷ مارچ ۱۵	عشرت رحمانی	جذبات عشرت
۱۳	۱۹۳۹ اگست ۱۵	تیغ اللہ آبادی	جستجو
۳۷	۱۹۵۲ اگست	فراق گورکھپوری	جسم
۵-۳	اکتوبر ۱۹۶۱	نازش پرتاپ گڑھی	جشن جمہور
۵-۳	اپریل ۱۹۶۶	جمینی سرشار	جفائے آسمانی (لال بہادر شاستری کی وفات پر)
۳۷	جگہ نمبر جنوری ۱۹۶۱	قادری، سجاد علی	جگر
۷	یکم جون ۱۹۳۳	جگر مراد آبادی	جگر پارے
۳۱	مئی ۱۹۶۹	پریم وارہرٹی	جلتی رات سلگتے سائے
۲۱	اگست ۱۹۵۲	فضا ابن فیضی	جلوۂ برشگال
۲۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	طالب، نندلال کول	جلوۂ دلدار
۳۱	ستمبر ۱۹۶۲	کاوش بدری	جلوۂ صدرنگ
۳	جنوری ۱۹۵۱	ادیب مالیکانوی	جلوۂ نو
۳۳	جنوری ۱۹۶۶	مہدھی پرتاپ گڑھی	جمال چمن
۱۰	دسمبر ۱۹۳۸	اظہار بیچ آبادی	جمنا کے کنارے
۳-۳	جولائی ۱۹۵۸	یحییٰ اعظمی	جنت رنگ و بو
۲۳	جولائی ۱۹۵۶	عرشی، امتیاز علی	جنت نو
۱۰-۹	نومبر ۱۹۵۷	ازہر، ارشاد حسین	جنگ آزادی
۳۹-۳۸	اکتوبر ۱۹۶۳	صابر، یوگیندر پال	جنگ خیر و شر
۵۱	فروری ۱۹۵۱	شہ زور کاشمیری	جنونِ عمل
۱۵	یکم فروری ۱۹۳۹	اختر تلہری	جو پہلے تھا وہ اب بھی ہے
۳۶	جولائی ۱۹۷۹	سرود جینی نائیڈو	جو تو چاہے مرے محبوب
۳۱	یکم اگست ۱۹۳۷	بلقیس جمال بریلوی	جواب
۳۵	مئی ۱۹۵۹	شباب اللت	جواب
۹-۸	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	شفق اکبر آبادی، ولایت حسین خان	جواب سر
۶	جنوری ۱۹۷۲	نیاز حیدر	جوانِ وطن
۳۳	دسمبر ۱۹۶۵	سحر رام پوری	جواں ہوں
۲۵	یکم دسمبر ۱۹۳۵	ساحل بلگرامی	جوانی کی باتیں
۳۳	یکم جون ۱۹۳۵	محمود اکبر آبادی	جوانی کی جھلک
۳۳	فروری ۱۹۵۱	منظر سلیم	جوانی، مفلسی اور شاعری

۷	دسمبر ۱۹۶۵	آزاد، جگن ناتھ	جواہر سنل
۶۶-۶۵	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	طرفہ بھنڈاری	جواہر لال
۳۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	سائل بلگرامی	جوش ملیح آبادی
۲۴	مئی ۱۹۶۸	محمود سعیدی	جہاں اور بھی ہیں
۵	نومبر ۱۹۷۱	ساغر نظامی	جہاں بانی سے ہے دشوار تر کار جہاں بینی
۲۵	۱۵ اگست ۱۹۴۳	فضل، فضل احمد کریم	جہاں کہنہ میں تازہ جہاں ہونے تو رو پیدا
۱۰	اگست ۱۹۷۲	شمیم کرہانی	جہاں مساوات
۳-۳	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	محمود صدیقی	جہاں نو
۲۰	مارچ ۱۹۶۲	وصی عارف	جھلکیاں
۲۹	ستمبر ۱۹۶۳	شاد عارفی	جہیز
۸-۷	جنوری ۱۹۶۲	زیب، زیب النساء	جہیز بھن
۱۶	یکم نومبر ۱۹۴۶	بھٹی، عبدالمجید	جیون ابھن
۴	یکم فروری ۱۹۴۹	عرش ملیانی	جیون دان

بج

۱۳-۱۲	دسمبر ۱۹۴۸	سر سید علی رضا علی خاں بہادر	چار بیت
		فرماں روانے مملکت ام پور (تصویر اور عکس خط)	
۶-۳	جولائی ۱۹۶۵	فراق گور کھپوری	چار راتیں
۶۰	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۳	محمود اکبر آبادی	چاند
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۷	نیر درد لوی	چاند
۲۶	یکم مارچ ۱۹۴۷	آغا صادق	چاند گرہن
۱۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	نسیم سوز	چاندنی
۴۴	مئی ۱۹۵۳	ضیاء فتح آبادی	چاندنی رات
۲۷-۲۷	جون ۱۹۷۰	تنہا انصاری (تصویر)	چاندنی رات میں جھیل ڈل کا منظر
۳۷	جنوری ۱۹۶۲	خاور بانکونی	چشم بھن
۳	ستمبر ۱۹۵۹	اختر اورینوی	چشم غزال
۱۷	اکتوبر ۱۹۵۹	رمضان نقوی	چلنا تیرا کام ہے راہی
۱۸-۱۶	۱۵ اگست ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی	چلو، چل کے جنگل میں منگل مناہیں
۵۱	یکم مئی ۱۹۴۵	سروش طباطبائی	چلے گئے

۸	جنوری ۱۹۵۶	مخدوم، تلوک چند	چند آنسو (پنڈت برج موہن داتا تریہ کیفی کی یاد میں)
۵۰	یکم اگست ۱۹۴۵	افسر میرٹھی	چند اشارے
۱۵	اپریل ۱۹۴۹	فضا ابن فیضی	چہرے
۳۵	یکم جون ۱۹۴۷	فکر تونسوی	چہرے
۱۵	مارچ ۱۹۷۴	حرمت الاکرام	چہروں کی پہچان
۴۳	جنوری ۱۹۷۶	مہیش پٹیالوی	چینیں
۱۹	جنوری ۱۹۶۳	حامد بہکاوی	چین سے خطاب
۹۳	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	ناز، فرزانہ نسرین	چینی گڑیا

ح

۲۷	اکتوبر ۱۹۶۸	حالی، علیم اللہ	حادثہ
۳۵-۳۴	دسمبر ۱۹۶۵	بہمل سعیدی	حاکمانِ پاکستان
۷	یکم ستمبر ۱۹۴۶	سیما بک اکبر آبادی	حال و حال
۱۷	یکم فروری ۱۹۴۵	نواب علی، سید	حاملانِ امانت کا کورس
۶-۵	اکتوبر ۱۹۵۶	طیش صدیقی	حدیثِ وطن
۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۵	روش صدیقی	حریف تنہائی
۱۸	یکم جون ۱۹۴۴	اختر، جاں نثار	حسرت
۵-۴	دسمبر ۱۹۵۲	فضا ابن فیضی	حُسن
۳۷	جون ۱۹۵۳	مسلم المحمیری	حُسن
۲۷	نومبر ۱۹۴۸	سلام ساگری	حُسنِ اخوت
۲۱	اپریل ۱۹۷۱	سکینہ، جگدیش سہانی	حُسن اور وفا
۱۶	جون ۱۹۷۸	قیصر عثمانی	حُسن کشمیر کے منظرِ شانِ یزداں
۸	یکم مارچ ۱۹۴۳	اختر، جاں نثار	حُسنِ آنگ
۱۹	جون ۱۹۶۳	وجد، سکندر علی	حُسن کی تصویریں
۱۹	مئی ۱۹۷۲	وجد، سکندر علی	حُسن کی تصویریں
۳۶	۱۵ اگست ۱۹۴۵	ثناقب کان پوری	حشر جذبات
۱۲	یکم اپریل ۱۹۴۹	ثناقب کان پوری	حشر جذبات
۲۹	جنوری ۱۹۵۳	ثناقب کان پوری	حشر جذبات
۳	دسمبر ۱۹۶۰	ثناقب کان پوری	حشر جذبات

۵۴	۱۵ جولائی ۱۹۴۵	ماہر القادری	حقائق و معارف
۳۵	ستمبر ۱۹۵۳	وارثی، افقر موہانی	حقائق و معارف
۲۶	یکم مارچ ۱۹۴۷	وارثی، افقر موہانی	حقائق و معارف
۲۶	یکم جنوری ۱۹۴۷	وارثی، افقر موہانی	حقائق و معارف
۳۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	سائل انہیٹوی	حقیقت و مجاز
۳۵-۳۳	یکم جون ۱۹۴۵	افسر میرٹھی، حامد اللہ	حور کاشکوه
۱۳-۱۲	اپریل ۱۹۶۴	سروش طباطبائی	حیات
۳۰	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	تاباں، غلام ربانی	حیات جاوید
۳	دسمبر ۱۹۶۷	روش صدیقی	حیات گزاناں
۲۷	مئی ۱۹۵۹	وجد، سکندر علی	حیدر آباد

خ

۱۸	جون ۱۹۵۷	حکمت، علی اصغر	خاک دہلی
۳۸	اگست ۱۹۵۴	اختر، جاں نثار	خاموش آواز
۱۶	جون ۱۹۷۰	دل ایوبی ٹونگی	خاندانی منصوبہ بندی
۳۶	۱۵ اگست ۱۹۴۷	عظیم قریشی	خدا
۳۲	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	نشور واحدی	خدائے سخن
۳۳	دسمبر ۱۹۵۲	جعفری، علی سردار	خدا اور انسان (اقبال کی فارسی نظم کا ترجمہ)
۱۵۲	یکم جون ۱۹۴۵	وجد، سکندر علی	خدا حافظ
۲۶	مارچ ۱۹۶۹	ندا فاضلی	خدا خاموش ہے
۵	یکم ستمبر ۱۹۴۳	راشد، ن-م	خرابے
۳۱	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	فضا ابن فیضی	خراج عقیدت
۹۳-۹۱	ابوالکلا آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	شمیم کرہانی	خضر حیات
۱۶	یکم جون ۱۹۴۵	شفیع منصور	خلش
۳۹-۳۸	دسمبر ۱۹۶۳	افتخار اعظمی	خلوص فکر کے دیتے جلاؤ پھر قدم قدم
۱۰	جون ۱۹۷۰	حالی، علیم اللہ	خلا
۳۲	۱۵ جون ۱۹۴۹	مقصود عرفان	خمار شب
۳۱	یکم دسمبر ۱۹۴۵	ربط تلہری	خمسه
۱۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	ربط تلہری	خمسه

۱۶	۱۵ مئی ۱۹۳۶	نثار دہلوی	خمکہ
۱۹	دسمبر ۱۹۵۰	حرمت الاکرام، سید	خندہ شبنم
۳۱-۳۲	جون ۱۹۶۱	عاجزہ، مکمل جیت	خواب
۳۷	ستمبر ۱۹۵۵	ساتی جاوید	خواب
۱۹-۲۰	اکتوبر ۱۹۸۶	جعفری، علی سردار	خواب پریشاں
۱۴	۱۵ مئی ۱۹۳۵	حفیظ جالندھری	خواب حشر
۵۵	فروری ۱۹۵۷	سیدہ فرحت	خواب حقیقت بن سکتے ہیں
۳	مئی ۱۹۷۲	جاوید وششٹ	خواب شب زندہ دار۔ بیاد ڈاکر صاحب مرحوم
۳۶-۳۷	نومبر ۱۹۵۶	شاہین غازی پوری	خواب صنم
۳۳	جولائی ۱۹۸۵	حکیم منظور	خواب۔ کسانہ
۲۸	یکم جون ۱۹۳۷	قیصر زیدی	خواب محبت
۱۷	جولائی ۱۹۵۱	روش صدیقی	خواب و خیال
۱۵	۱۵ اگست ۱۹۳۹	محمود، تلوک چند	خواتین ہند
۱۷	فروری ۱۹۷۷	ساعر نظامی	خواجہ حسن نظامی
۱۸	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	فیصلی جھنجھانوی	خواجہ حسن نظامی (تصویر)
۲۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	عبدالعلیم شیرکوٹی	خواہران ملت سے
۱۸	دسمبر ۱۹۸۰	اشک، بمل کرشن	خوبصورت ماں
۳۰	جولائی ۱۹۷۰	صدیقی، کیف احمد	خود غرضی
۲۱	مارچ ۱۹۶۶	راجندر انجم	خودکشی
۱۹	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	کلیم، کلین احسن	خودکشی کے بعد
۳	مارچ ۱۹۷۱	زیدی، علی جواد	خودکلامی
۴	اپریل ۱۹۵۰	ساعر نظامی	خودی و عروج خودی
۲۲	جون ۱۹۸۳	شیمہ نکھت (تصویر)	خوشبو
۵	۱۰ نومبر ۱۹۳۲	اقبال	خوشحال خان کی وصیت
۴	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	رعنا جگنی	خورشید فردا
۲	جولائی ۱۹۵۵	جوش ملیح آبادی	خورشید فکر
۳۶	جولائی ۱۹۷۹	سروجنی نائیڈو	خوف گر میرے آنکھن میں ہے
۲۴	۱۵ جون ۱۹۳۳	حقی، شان الحق	خوف مرگ
۴	اپریل ۱۹۵۷	عمیق حنفی	خیال مالکوس
۲۹	مئی ۱۹۵۶	زور، سید محمد الدین قادری	خیر مقدم (بہ تقریب و رود مسعود اعلیٰ حضرت شہنشاہ ایران در کشور ہندوستان)

۲۹	۱۹۵۶ مئی	محروم، تلوک چند	خیرمقدم (بہ تقریب و رُود مسعود اعلیٰ حضرت شہنشاہ ایران در کشور ہندوستان)
۳۴	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	نعمانی، شبلی	خیرمقدم ڈاکٹر انصاری

د

۲۶	ستمبر ۱۹۶۸	زبیر رضوی	دادخواہ
۲۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۶	قریشی، محمود الحسن	دارالعلوم ندوۃ العلماء
۲۷	اگست ۱۹۵۲	نبال سیوہادی	دارائے حیات سے فریاد
۴۳	نومبر ۱۹۶۱	قاضی معراج دھولپوری	داستان حسن
۱۳	نومبر ۱۹۷۶	ساجدہ زیدی	داستان وجود و عدم مختصر ہے
۴	دسمبر ۱۹۵۰	آصف علی، سید	دائے سپند
۱۰	ستمبر ۱۹۶۹	بشر نواز	دائرہ
۴	یکم جون ۱۹۴۴	جوش ملیح آبادی	دخترانِ خواہا کورس
۳۹	اگست ۱۹۵۰	آزاد، جگن ناتھ	در د انسان لے کے آیا ہوں
۲۹-۲۷	مئی ۱۹۶۶	شاذ تمکنت	در د پذیرائی
۱۱	اکتوبر ۱۹۸۱	ناداں، اندر سوپرت	در د خور
۴۳	دسمبر ۱۹۵۱	نشر سندیلوی	در د و تعب
۲۸	نومبر ۱۹۴۸	محروم، تلوک چند	درس عمل
۱۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	جوش ملیح آبادی	درس محبت
۱۵	مارچ ۱۹۷۵	شعیب، محمد	درماں
۱۵	اپریل ۱۹۶۶	ظفر گورکھپوری	در د و موج
۵	اپریل ۱۹۸۰	فضا ابن فیضی	دریا بہ دریا
۱۹	جولائی ۱۹۷۳	در د، دشواناٹھ	دستاویز
۳	دھنکاری نمبر اگست ۱۹۶۵	جوش ملیح آبادی	دست کار
۳۵	نومبر ۱۹۵۸	نصیر پرواز	دشک
ٹائٹل	۱۵ اگست ۱۹۴۷	اسن مارہروی (تصویر)	دستور العمل
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	کرشن موہن	دسمبر کا سورج
۳۰	مئی ۱۹۸۲	ناداں، اندر سوپرت (تصویر)	دسہرے کا راون
۲۱	اکتوبر ۱۹۷۶	محمود ایاز	دعا

۱۴۹	یکم جون ۱۹۴۵	ضیا جعفری	دعوت
۳۹	دسمبر ۱۹۴۱	حکیم محمود لکھنوی	دعوتِ تخلیق
۱۸	۲۵ دسمبر ۱۹۴۲	جدی، معین احسن	دعوتِ جنگ
۵۳	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	خار دہلوی	دعوتِ حسن و عشق
۱۸	یکم اپریل ۱۹۴۵	حیا، کنیز فاطمہ	دعوتِ خودی
۳۱	۵ جولائی ۱۹۴۴	مائل لکھنوی، ابوالبلیان	دعوتِ عمل
۱۱	دسمبر ۱۹۴۱	جوش ملیحانی	دعوتِ عمل
۲۵	یکم دسمبر ۱۹۴۶	ماہر القادری	دکن کی برسات
۳۳	جولائی ۱۹۵۱	صفیہ شمیم	دل
۲	یکم ستمبر ۱۹۴۹	میکش اکبر آبادی	دل اور حسن
۴۳	فروری ۱۹۶۷	کرشن موہن	دل بے چارہ انساں مسرت کا تمنائی
۱۷	جنوری ۱۹۷۱	واہی	دل بدلی
۴	جون ۱۹۵۴	اصغر جمالی	دل داری
۱۰	جون ۱۹۷۰	عمیق حنفی	دل کا رشتہ
۲۶	یکم جون ۱۹۴۶	منورہ لکھنوی	دل کی تربیت
۶	جنوری ۱۹۷۲	جعفری، علی سردار	دل نواز لہو
۲۳	ملکی موسیقی نمبر ۱۹۵۸	حمید الماس	دلاس
۴۵	جنوری ۱۹۷۱	راہی، رام پرکاش	دلی کا پُرانا قلعہ
۵۳	۱۵ جولائی ۱۹۴۶	شور علیگ	دنیا
۲۳	۱۰ دسمبر ۱۹۴۲	اختر شیرانی	دنیا
۱۶	مارچ ۱۹۵۱	کیفی، بروجوہن دتاتریہ	دنیا کیا سے کیا ہو جائے گی
۱۳	ستمبر ۱۹۵۴	لالہ رخ	دنیا کہے دو انا
۴۹	نومبر ۱۹۵۲	مسلم الحریری	دنیا نے خودی
۱۲	جون ۱۹۵۵	دعا ڈبائیوی	دنیا نے ہیج
۹	جون ۱۹۷۳	وجہ، سکندر علی	دو آتشہ
۱۲	مئی ۱۹۷۳	آزاد، جگن ناتھ	دو تصویریں
۹	دسمبر ۱۹۶۲	دانش فرازی	دو گز زمین بھی نہ ملی — بہادر شاہ ظفر
۳۹	جولائی ۱۹۶۸	عادل منصور	دو گھروں کے درمیان
۲۶	یکم ستمبر ۱۹۴۹	صفی لکھنوی	دو دھیل مویشیوں کے تحفظ کی تحریک
۲۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	نکبت نسیم	دوراہا
۲۳	۲۰ فروری ۱۹۴۳	گوپال مشل	دوراہا

۱۵	اکتوبر ۱۹۵۳	روش صدیقی	دور و نزدیک
۱۶	۵ فروری ۱۹۳۳	زیدی، علی جواد	دوست
۲۵	جولائی ۱۹۸۳	برانج کومل	دوست
۴۱	ستمبر ۱۹۸۰	وحید شادانی بٹیاوی	دوستو
۱۰	دسمبر ۱۹۷۳	مجرع سلطان پوری (عکس)	دوستو پھینک دو اب ہاتھ سے قرطاس و قلم
۲۰	ستمبر ۱۹۵۲	شہاب طبع آبادی	دوستی
۱۳	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	محمود سعیدی	دوسرا آدمی
۳۲	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	گائیتری دیوی	دوسرا رخ
			منظوم ترجمہ
۲	۲۰ جنوری ۱۹۴۳	نظامی گنجوی / آغا شاعر دہلوی	دوش رفتہ بحر ابات و مرارہ نہ بو (فارسی) در میخانہ پہ کل شب کو جو میں جانکلا (ترجمہ)
۴۰	جون ۱۹۵۹	نسیم	دوشیزہ موسیقی کے نام
۲۶	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	باورے، نائیک بیجو	دھریڈراگ ٹوڑی
۲۶	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	داس، سوامی ہری	دھریڈراگ ٹوڑی (کلام)
۱۰۸	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	عیش، آغا جان	دہلی اور لکھنؤ کی بربادی
۳۸	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	نعیم صبا	دھندلکا
۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	فراق گورکھپوری	دھندلکا
۴۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	سر پو استوا، شیام جی	دھوکا
۳۹-۳۸	جولائی ۱۹۵۹	انیس ایام	دیار دارورسن
۱۳	اپریل ۱۹۶۹	تاقب میرٹھی علی خاں	دیار لوح و قلم میں
۱۶	جولائی ۱۹۶۳	عرش ملیانی	دیدہ ور
۵۵	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ٹیگور / فراق گورکھپوری	دیدہ
۵۳	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	تاباں، غلام ربانی	دی ڈے
۲۱	دسمبر ۱۹۳۷	مشیر بھنجا نوزی	دیکھنے والے
۱۰	۲۰ فروری ۱۹۳۳	یگانہ چنگیزی، میرزا	دیکھیے رہتا ہے کس کے ہاتھ میدان بہار
۵۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	صیا فیض آبادی	دیوانے

ڈ-ڈ

۱۱	جون ۱۹۶۹	آزاد، جگن ناتھ	ڈاکٹر ذاکر حسین
۲۲	دسمبر ۱۹۶۲	سعادت نظیر	ڈاکٹر زور

انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱ ٹائٹل

مجاز، اسرار الحق

ڈاکٹر مختار احمد انصاری
رتربت پر لکھی ہوئی نظم

۳۶	یکم جون ۱۹۴۷	عبدالعلیم شیر کوٹی
۷	ستمبر ۱۹۷۸	ساجدہ زیدی
۱۲	مارچ ۱۹۷۵	کرشن موہن
۲۶	جولائی ۱۹۶۶	صدیق ظفر
۲۸	یکم اپریل ۱۹۴۶	حشر القادری بدایونی
۳۵	یکم ستمبر ۱۹۴۳	شور، منظور حسین
۲۳	جون ۱۹۶۹	دوقی، مسعود علی
۳	نومبر ۱۹۶۹	جاوید و ششٹ
۵۳	فروری ۱۹۵۳	شرما، چندر پرکاش
۶۶	یکم جون ۱۹۴۵	الوزکر مانی
۴۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۶	قاسمی، احمد ندیم
۱۲	ستمبر ۱۹۷۲	کرشن موہن

ڈانٹے اور بیٹس
ڈبویا مجھ کو ہونے نے
ڈریگولا
ڈیسکشن ہال
ڈوبتا ہوا ملاح
ڈوبتے تاروں سے
ڈاکر صاحب کی یاد میں
ڈکر نانک
ذوق پرواز
ذوق و شوق
ذوق و شوق
ذہن کی برف

۷

۸

۳۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	اعجاز صدیقی
۳۴	ستمبر ۱۹۷۰	پریم وار برٹنی
۳۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	بہزاد لکھنوی
۴۹	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	محشر، عباس بیگ
۱۵-۱۴	دسمبر ۱۹۷۰	آزاد، گلن ناتھ
۱۳	جنوری ۱۹۵۵	وارث کرمانی
۲۶	جولائی ۱۹۷۱	آفتاب شمسی (تصویر)
۳	دسمبر ۱۹۶۵	اعجاز صدیقی
۱۸	فروری ۱۹۸۲	شاہین
۳۱-۳۰	اکتوبر ۱۹۷۷	بدر، ابوالکلام محمد بدر الدین
۳۳-۳۱	جنوری ۱۹۶۳	فضا ابن فیضی
۳۱	مارچ ۱۹۶۱	عمر انصاری
۳۱	اکتوبر ۱۹۶۲	رئیس احمدی
۱۳	مارچ ۱۹۵۷	شمیم کرہانی

رات کی رانی
رات کی کائنات
رات کے دس بجے
راج ہنس
راجندر بابو
راز سخن
راستہ
راستے بند نہیں
راستے میں شام
رامائن کا دوسرا سین
رامش و رنگ
رانی کھیت کی ایک شام
راہرو خوش خرام
راہ گذر

۲	نومبر ۱۹۷۹	کرشن موہن	راہ ناما کی موت (جے پرکاش نرائن کی موت پر)
۱۳	۱۵ اگست	سحر، کنور ہندرسنگھ بیدی	راہ ورسم
۲۵	دسمبر ۱۹۸۱	بلراج کومل	رائگاں
۳۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۷	خورشید سہارن پوری	رُت رنگیلی
۱۰	اگست ۱۹۷۷	حضور سہسوانی	رُت کا جادو
۵۶	یکم اپریل ۱۹۴۶	نکیت نسیم	رجعت
۱۸	۱۵ جون ۱۹۴۶	کسری منہاس	رحلت جلیل
۴۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	وارث کرمانی	رخت سفر
۲۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	قاسمی، احمد ندیم	رخصت
۳۹	یکم نومبر ۱۹۴۴	تاباں، غلام ربانی	رخصت
۴۲	یکم دسمبر ۱۹۴۳	سرخوش دہلوی	رخصت
۲۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	اختر شیرانی	رخصت کے بعد
۶-۳	مئی ۱۹۶۵	شمیم کرہانی	رخصتِ محبوب (جواہر لال نہرو)
۱۳-۱۲	اپریل ۱۹۶۱	زیب، زیب النساء	رخصتی
۵۳	یکم مئی ۱۹۴۷	عشقی جے پوری	رس ترنگ
۲۰	یکم اگست ۱۹۴۶	شمیم کرہانی	رسمائٹ
۳۷-۳۶	جولائی ۱۹۶۱	فضا ابن فیضی	رسوائی
۱۹	دسمبر ۱۹۷۳	پریم وار برٹنی	رشتہ لوح و قلم (بنے بھائی کی یاریں)
۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	یگانہ چنگیزی	رشحات یگانہ
۲۲	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	عرش ملیانی	رفیقہ حیات کے نام
۴۴	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	وجد، سکندر علی	رقاصہ
۸-۷	نومبر ۱۹۵۸	وجد، سکندر علی	رقاصہ
۱۱	ستمبر ۱۹۵۵	جوش	رقص و رنگ
۲۶	یکم مئی ۱۹۴۵	رفیق	رقیب روسیہ
۴۹	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	سلام مچھلی شہری	رقیب سے
۳۹	اپریل ۱۹۶۸	تسینم فاروقی	رما کی آواز
۶	یکم جون ۱۹۴۳	طالب دہلوی، شہین چندر سکینہ	رموز آگہی
۸	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	ممنور اکبر آبادی	رموز
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۷	مغنی، ح-ب	رنگ جنوں
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۷	بلقیس، ام ناصید	رنگ شوق
۴۷	یکم جنوری ۱۹۴۶	تاباں، غلام ربانی	ردایا بیتی شاعر سے

روٹی نام	نظیر اکبر آبادی	طنز و مزاح نمبر دوم	۳۵
روح انسانیت (گاندھی جی)	رفعت سروش	مئی ۱۹۷۴	۴
روح سخن	عادل دیب مشتاق احمد خاں	اکتوبر ۱۹۶۶	۱۳
روح عصر کا پیغام — مصوّر کے نام	صادقین	دسمبر ۱۹۴۸	۳-۲
روح کا مکالمہ خدا کے ساتھ	جعفر، جعفر حسین	مئی ۱۹۶۳	۲۲
روس	سروش عسکری طباطبائی	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	۱۷
روشنی	راہی، رام پرکاش	دسمبر ۱۹۷۷	۲۵
روشنی	علوی، تنویر احمد	اپریل ۱۹۵۳	۱۰
روشنی بھگتی (نہرو کی وفات پر)	امجد نجی	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	۷۵
روشنی زندہ جاوید ہے (گاندھی کی موت پر)	کلیم، مکین احسن	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	۶
روشنی کا میسا	نضا ابن فیضی	اگست ۱۹۷۶	۱۱
روشنیوں کا شہر	آزاد، جگن ناتھ	جنوری ۱۹۷۲	۱۵
رہبر قافلہ امن و امان	صالح مالیکالوی	جنوری ۱۹۷۷	۲۲
رہ گذر	ادیب مالیکالوی	اگست ۱۹۴۸	۳۶
رہ نورد حیات	مست، دینا ناتھ	دسمبر ۱۹۸۲	۲۶
ریزہ ریزہ	شاذ تمکنت	جنوری ۱۹۷۱	۱۰

ز

زاویہ	ذابیر فتح پوری	یکم اگست ۱۹۴۹	۳۰
ز تو گامے ز ما چشمے	آزاد، جگن ناتھ	مارچ ۱۹۵۳	۲۹
روپا کے انڈیا پاک مشاعرے میں پاکستانی شعرا کے اعزاز میں پڑھی گئی	عظیم امروہوی	جون ۱۹۷۹	۲
زخموں کا شہر	زاہدہ زیدی	نومبر ۱۹۷۲	۶
زرخیز دھرتی — ویران دھرتی	دانش فرازی	جون ۱۹۶۶	۲۶-۲۷
زلزلوں نے سازش کی	علوی، تنویر احمد	جون ۱۹۸۲	۱۹
زیلخا	حرمت الاکرام	دسمبر ۱۹۷۰	۱۰
زمانہ	اختر انصاری	مارچ ۱۹۸۳	۲۰
زمانہ	وقار خلیل	جولائی ۱۹۷۵	۳۵
زمانے کے نام			

۲۵	۱۵ نومبر ۱۹۲۳	اسد ملتانی	زمزمہ شباب
۵۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	پریم وار برٹنی	زمین کا سیارہ
۳۵	یکم جنوری ۱۹۴۶	عبادت بریلوی	زندانی
۳۹	۱۵ نومبر ۱۹۴۵	فیض لدھیانوی	زندگی
۱۲	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	ایمن حزیں سیالکوٹی، خان بہادر محمد مسیح پال	زندگی
۳-۳	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	جوش طبع آبادی	زندگی
۲۷	اکتوبر ۱۹۶۰	انیس امام	زندگی
۱۹	دسمبر ۱۹۶۹	قادری، احمد علی	زندگی اور موت
۲۷	افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹	شمیم فرحت	زندگی تجربہ اور کتابیں
۳۵	دسمبر ۱۹۶۵	اختر نظامی	زندگی کا راستہ
۱۱	یکم جون ۱۹۴۹	مضطر گکوڑوی	زندگی کا نصب العین
۴۰	دسمبر ۱۹۵۱	رعنا، برج لال جگی	زندگی کا چکر
۲۹	۱۵ جنوری ۱۹۴۹	بیگم سوزاں	زندگی کی دھوپ چھاؤں
۷	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	عارف، اخلاق حسین	زندگی کے دورخ
۲۱	یکم دسمبر ۱۹۴۳	محمود اکبر آبادی	زندگی کے ساتھ چل
۸۹-۸۵	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	نازش پرتاب گڑھی	زندگی زندہ رہا کرتی ہے
۲۶	مارچ ۱۹۶۹	ندا فاضلی	زندہ ہے آدمی شاید
۴۶	اگست ۱۹۵۰	علوی، تنویر احمد	زوال آدم
۲۷	اپریل ۱۹۷۱	شاہد، مشتاق علی	زور نمو
۴۳	جون ۱۹۷۳	سلمیٰ جاوید	زیب گلو ہونے تک
۱۱	اکتوبر ۱۹۵۰	روش صدیقی	زیر چنار

س

۱۷	فروری ۱۹۷۱	حسن نعیم	سات نظیں
۱۵	مارچ ۱۹۷۳	حرمت الاکرام	ساتھ چلوں گا
۳۹	یکم اپریل ۱۹۴۷	شمیم رائے بریلوی	ساحل جمنہ پر ایک شام
۳۱-۳۰	ستمبر ۱۹۶۶	لقار ضوی	ساحل مدراس
۱۸	جنوری ۱۹۶۵	عزیز تمنانی	ساحل مدراس کی رنگین شام
۱۳	جدید ہندستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	کمار پاشی	ساحلوں سے کہو میں نہیں آؤں گا

۹۳	۱۹۷۸	اقبال (بہ خط اقبال)	سارے جہاں سے اچھا
۳	۱۹۷۹	زینہ ثانی	سارے جہاں کا درد
۱۹	۱۹۳۵	حفیظ بنارسی	ساز جہور
۱۵	۱۹۳۹	موج، کیلاش بہاری	ساز جنوں
۵-۶	۱۹۴۴	شرر فتح پوری	ساقی
۲	۱۹۳۸	اختر شیرانی	ساقی اٹھ تلوار اٹھا
۳۸	۱۹۳۷	فراق گورکھپوری	ساقی سے
۳	۱۹۶۸	سروش عسکری طباطبائی	ساقی سے خطاب
۲	۱۹۳۹	عرش ملیانی	ساقی نامہ
۱۲	۱۹۷۰	جوش ملیح آبادی	ساقی ابو کھلے پھول
۵۲-۵۰	۱۹۳۶	صادق (تصویر)	ساکار
۶	۱۹۸۰	نمور اکبر آبادی	ساگر کی سر زمین
۳	۱۹۳۹	نریدی، مغیث الدین	سال ختم ہو گیا
۲۵-۲۴	۱۹۷۳	محروم، تلوک چند	سال نو
۳۲	۱۹۳۵	سعادت نظیر	سالار جنگ میوزیم (موتھاویر)
۱۹	۱۹۵۵	موج علیگ	سامان صد نشاط
۳۹	۱۹۶۵	نازش پرتاپ گرمھی	سامعین نے کہا
۳۳	۱۹۵۰	خاور بانکوٹی	ساوتری
۱۳	۱۹۶۶	علوی، تنویر احمد	سائنس داں
۷	۱۹۷۰	روش صدیقی	سایہ دیوار بتاں
۴	۱۹۴۳	ندا فاضلی	ستون
۳۸	۱۹۴۴	چغتائی، عبدالرحمان	سپاہی
۴۷	۱۹۶۶	علی احمد	سپاہی کا گیت
۱۹	۱۹۷۹	دیپک، کرتار سنگھ	سپاہی کی لبیل
۳۳	۱۹۵۱	تاجور سامری	سچ کی کرنیں
۲۲	۱۹۶۳	علوی، تنویر احمد	سحر ہونے تک
۳۹	۱۹۵۲	فاضل انصاری	سخن اور وطن
۱۳۹-۱۳۸	۱۹۳۵	ارشاد کاکوی	سخن ہائے گفتنی
۱۹	۱۹۷۳	عبارت بریلوی	سڈراہ
		اجمل اجملی	سر آمد روزگارے آں فقیرے (بنے بھائی کی یاد میں)

۹۲	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	زیبا کاکوروی، عفت بانو	سربراہ تو ہے دلہن
۲۳	دسمبر ۱۹۷۵	منظورہ اختر	سرزمین کشمیر
۳۵	جولائی ۱۹۶۳	شہاب سردی	سرشام ایک چڑیا کو دیکھ کر
۲۷-۲۸	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	سردار جعفری	سرطور
۲۱	یکم اگست ۱۹۴۷	زبیری، امین الاسلام	سیراہ
۸۰	یکم جون ۱۹۳۶	عبادت بریلوی	سیرا ہے
۱۲	یکم جون ۱۹۳۳	کلیم، مکین احسن	سراب
۲۱	مارچ ۱۹۷۸	اثر، زاہد علی خاں	سرایا
۳۹	اکتوبر ۱۹۷۰	احمد صی (تصویر)	سراغ
۱۷	۱۵ فروری ۱۹۳۵	سردار الہام	سرباکی رات
۳۸-۳۹	جون ۱۹۶۰	منعم، باوا کرشن گوپال	سرسوتی دیوی
۱۳	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	منیب الرحمان	سرسنگ
۹-۱۰	یکم جولائی ۱۹۳۹	روش صدیقی	سردجی
۱۶	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	اقبال	سرود
۳۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	قریشی، اصغر نثار	سرود
۳۶	ستمبر ۱۹۳۸	اختر شیرانی	سرود سمن
۳۸	جولائی ۱۹۵۵	خاطر غزنوی	سعادت حسن منٹو
۲۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	زیب عثمانیہ	سعی جدید
۱۷	اکتوبر ۱۹۶۸	احمد ہمیش	سفر کا گیت
۲	۱۵ جنوری ۱۹۳۹	شمیم کربانی	سکوت ہے کہ شور
۲۶	یکم اگست ۱۹۳۶	نعیم صبا	سکون
۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	اثر لکھنوی	سکون اضطراب
۵۲	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	شاہین غازی پوری	سکون مضطرب
۳۳	مئی ۱۹۶۲	صدیق نظر	سگریٹ
۲۵	اگست ۱۹۳۸	شاد، نریش کمار	سنگتے آنسو
۳۳	اپریل ۱۹۸۶	بیگ، محمد یاسین	سلسلہ روز و شب
۲۲	جون ۱۹۷۹	شریف، نیاز احمد	سمندر اور ساحل
۲۲	جولائی ۱۹۷۲	محمود سعیدی	سمندر کا لوجہ سنو
۳۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	نازش پرتاپ گڑھی	سناٹا
۳۷	ستمبر ۱۹۸۰	ادیب، عبدالقادر	سنت سوراہا
۱۹	فروری ۱۹۸۲	شاد تمکنت	سنگ آباد کی ایک دکان

۳۳	جولائی ۱۹۸۵	حکیم منظور	سنگ آمد سخت آمد
۵۳	یکم اگست ۱۹۳۷	روش صدیقی	سنگ میل
۱۲	فروری ۱۹۷۰	کرشن موہن	سوج
۲۸	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	حسن فراز	سورج گہن
۳۳	یکم مارچ ۱۹۳۷	نجفی بلاسپوری	سوز دروں
۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	ساغر نظامی	سوز سفر
۳۷	نومبر ۱۹۵۵	افسر سیما بی احمد نگری	سوز غم
۳۲	۱۵ فروری ۱۹۳۶	ادیب مالیکانوی	سوز فطرت
۲۵	۱۵ جون ۱۹۳۷	ادیب مالیکانوی	سوز فطرت
۵۲	یکم مارچ ۱۹۳۵	اعجاز صدیقی	سوز و تالہ
۳۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	محمود ایاز	سوغات غم
۳۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	قمر فاروقی	سوگند
۱۲	جنوری ۱۹۷۲	عمیق حنفی	سونار بنگلہ
۹-۸	اپریل ۱۹۶۲	شہاب سردی	سونے راستے
۳-۲	جولائی ۱۹۵۰	سلیم مچھلی شہری	سونے کا درخت
۱۵-۱۴	۴ فروری ۱۹۳۳	سردار جعفری	سویت جرمن جنگ
۲۶	یکم فروری ۱۹۳۷	سیفی سوپوری	سہانا خواب
۹۳	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	رباب جعفری	سہانی یاد
۳۶-۳۵	طنز و مزاح نمبر دسمبر ۱۹۷۳	ظریف لکھنوی، سید مقبول حسین	سیاحتِ ظریف (اقتباسات)
۱۹	جون ۱۹۵۷	حکمت، اصغر علی	سیرامصار (رنگون، لکھنؤ، بمبئی، کلکتہ کی تعریف میں اشعار)
۳	مارچ ۱۹۷۶	وحید اختر	سیل بے چہرگی
۱۲-۱۱	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	بسمیل سعیدی	سیل غم
۵-۳	اگست ۱۹۵۲	جوش طبع آبادی	سینہ عدم میں وجود کا بیج و تاب
۷-۶	یکم اپریل ۱۹۳۳	جوش طبع آبادی	سینہ عدم میں وجود کا بیج و تاب
۳۲	یکم جون ۱۹۳۷	مضمیر رضویہ سے خطاب

ش

۳۵	یکم جولائی ۱۹۳۷	احسان دانش	شاعر
۳۶	دسمبر ۱۹۵۸	واہی	شاعر بیارگو

۳۵	دسمبر ۱۹۵۳	منور لکھنوی	شاعر سے
۴	اپریل ۱۹۵۳	مانی جالسی	شاعر کا مذہب
۲	۱۵ مئی ۱۹۴۹	اختر تلہری	شاعر کا واعظ سے خطاب
۲۴	یکم مئی ۱۹۴۹	اظہار ملیح آبادی	شاعر کی تمنا
۷	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	قریباش، آغا شاعر	شاعر کی فطرت
۲	مارچ ۱۹۵۵	وجد، سکندر علی	شاعر کے کھیل
۳۴	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	رونق دکنی سیماہی	شاعر مشرق سے
۳۴	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	عظیم حیدر آبادی	شاعر مشرق سے
۳۴	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	شان معراج	شاعر مشرق سے
۳۵	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	واہی	شاعر سے خواہ
۳۲	نومبر ۱۹۵۱	انجم اعظمی	شاعر مشرق کے نام
۵۲	نومبر ۱۹۴۸	جیمینی سرشار	شاعری
۱۹	اپریل ۱۹۵۷	وجاہت افروز	شاعری
۳۵	جون ۱۹۶۱	قادری، سجاد علی	شام اودھ
۲۲-۲۱	مئی ۱۹۶۵	شمس طہرانی	شام جدائی
۳۰	۱۵ فروری ۱۹۴۴	عزیز احمد	شام طرب
۳۶-۳۵	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۲	ظریف لکھنوی، سید مقبول حسین	شامت الیکشن
۱۷	۱۵ مئی ۱۹۴۴	دامق جوہنوری	شامے چہ شامے
صفر	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	نیر امرتسری	شاہ جہاں کی آخری آرزو (تاج محل)
۲۸	دسمبر ۱۹۵۸	حسرت سہروردی	شاہ جہاں کی آواز
۱۰	جون ۱۹۶۲	دانش فرازی	شاہ کار
۲۲-۲۱	مارچ ۱۹۶۵	قوی فائزی	شاہ کار فطرت
۱۰	نومبر ۱۹۵۴	بسمل سعیدی	شاید تری محبت کوئی چرانا ہے
۴۴	یکم اپریل ۱۹۴۷	دل امرتسری	شب تنہائی
۲۴	اپریل ۱۹۸۲	جلس خجیب آبادی	شب گزیدہ
۱۸	جولائی ۱۹۶۱	یار جامی	شب ماہ
۷	یکم فروری ۱۹۴۷	اختر شیرانی	شب ہائے رفتہ
۳۵	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	علی اشرف حیدر آبادی	شباب
۵۲	یکم فروری ۱۹۴۶	علی احمد	شباب خام
۵۷	ستمبر ۱۹۵۷	جعفری، سیر افضل	شجرہ رین (جھنگ رنگ)
۱۷	ستمبر ۱۹۸۰	شاداں گوالیاری	شری کرشن

۴	اکتوبر ۱۹۶۶	وجد، سکندر علی	شعر
۸	جون ۱۹۶۰	نوزید بلاسپوری	شعر
۳-۳	ستمبر ۱۹۵۳	شمیم کربانی	شعر
۳۶-۳۵	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۳	ظریف لکھنوی، سید مقبول حسین	شعر آشوب
۲۹	نومبر ۱۹۷۰	فریدی، مغیث الدین	شعر و نغمہ
۱۴	دسمبر ۱۹۵۷	فضا ابن فیضی	شعلہ جام
۵۱	نومبر ۱۹۴۸	سلمیٰ شمیم	شکایت
۶	مارچ ۱۹۵۱	جمیل منطہری	شکرہ
۲۸	مارچ ۱۹۸۶	محمود سعیدی	شکست
۲۷	یکم اپریل ۱۹۴۶	برنی، ابن حسن	شکست
۱۷	اکتوبر ۱۹۶۱	جعفری، شیر افضل	شکست
۱۷	دسمبر ۱۹۷۳	میکش بدایونی	شکست خواب
۲۲-۲۰	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	زیدی، علی جواد	شکست طلسم
۲۳	یکم مئی ۱۹۴۹	عشرت رحمانی	شکست کی آواز
۲۹	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	وجد، سکندر علی	شکست ہمالہ
۱۳	یکم فروری ۱۹۴۷	پرداز جعفری	شکوہ
۳۱	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۳	دلادورنگار	شکوہ (باغ ہینے تک کالج میں تنخواہ نہ ملنے پر)
۳۲	فروری ۱۹۵۶	دعید شادانی بٹیادی	شکوہ
۵	اکتوبر ۱۹۶۳	روش صدیقی	شمع خوش فروغ
۳۳	ستمبر ۱۹۵۱	علوی، تنویر احمد	شمع محفل ہے تو ماضی کے شبستانوں کی
۱۰	جولائی ۱۹۷۱	عرش ملیانی (تصویر)	شمیلے کی سیر
۲۶	یکم مارچ ۱۹۴۶	حیا، کینز فاطمہ	شمیم تازہ
۲۴	اگست ۱۹۸۶	ندا فاضلی	شناخت کی دعا
۲	۱۰ نومبر ۱۹۴۲	خیال، مولوی سید محمد عبدالسلام	شوخی خیال
۱۷	جنوری ۱۹۵۱	کلاچودھری	شور
۱۱۸	یکم جون ۱۹۴۶	اسد ملتانی	شوق دیدار
۲۹	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	وارث کرمانی	شہر آرزو
۳۷	مئی ۱۹۶۲	وقار خلیل	شہر حیدرآباد
۴۲	اپریل ۱۹۷۰	اعجاز فاطمہ	شہر زلیست
۴۴	جون ۱۹۵۵	عدم، عبدالحمید	شہر نجوم میں
۱۳-۱۲	مارچ ۱۹۶۱	فضا ابن فیضی	شہر یار غزل

۲۵	جولائی ۱۹۸۳	براج کومل (تصویر)	شہرول کی مٹی
۳۵	مئی ۱۹۵۸	یوسف شاد کرنولی	شہزادی شب نور
۳۰	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	جاذب ناگپوری	شہناز سے
۱۱	یکم جون ۱۹۴۹	محمود عالم عظیم آبادی	شہکار
۲۰	۱۵ اگست ۱۹۴۴	عزیز احمد	شہلا
۱۳	کاندھی نمبر ۱۹۴۸	عرش ملیانی	شہید اعظم
۲	جولائی ۱۹۶۹	اختر الایمان	شیشہ کا آدمی
۳۳-۳۲	اکتوبر ۱۹۶۳	آزاد، جگن ناتھ	شیکسپیر
۳۶	یکم نومبر ۱۹۴۵	کوثر، ہندرسنگھ	شیکسپیر
۱۱-۱۰	یکم نومبر ۱۹۴۹	جوش بلیج آبادی	شیر کشمیر شیخ محمد عبداللہ

ص - ض

۲۶	دسمبر ۱۹۶۴	مہتاب نظر گیا (نصیر الدین ہاشمی کی وفات پر)	صاحب نظر گیا
۴۱	دسمبر ۱۹۵۷	برق موسوی	صبح آزادی
۱۰	اکتوبر ۱۹۵۹	حفیظ بنارس	صبح بنارس
۵	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	فراق گورکھپوری	صبح جمال
۳۹	جون ۱۹۵۲	یعقوب عثمانی	صبح خوش انجام
۴۸	اکتوبر ۱۹۴۸	گوپال متل	صبح کاذب
۴۷	۱۵ مئی ۱۹۴۶	غازی، حامد انصاری	صبح نو
۴	جولائی ۱۹۷۶	نازش پرتاب گڈھی	صبح نو
۱۵	دسمبر ۱۹۵۳	روش صدیقی	صبح نو
۱۹	اپریل ۱۹۵۷	جامی، خورشید احمد	صبح نو
۱۴	اپریل ۱۹۶۲	عمران انصاری	صحیفہ نغمات
۷۶	نہرو نومبر نومبر ۱۹۶۳	بشر نواز	صداقت مر نہیں سکتی
۲۵	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	اعظمی، خلیل الرحمان	صدائے بازگشت
۵-۴	اپریل ۱۹۶۳	فضا ابن فیضی	صدائے تیلشہ زنی
۳	نومبر ۱۹۶۶	عرش ملیانی	صفات آدم
۴	اگست ۱۹۵۴	جوش بلیج آبادی	صنم گری
۱۴	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	زیب عثمانیہ	صوتیں
۳۳-۳۲	نومبر ۱۹۴۸	ساعر نظامی	ضمیر

ط

۲	۴ مارچ ۱۹۴۳	اقبال، علامہ	طارق کی دعا
۵۶	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	قاضی سلیم	طالع افسردہ
۷	۱۵ جون ۱۹۴۵	نوح ناروی	طغیانیاں
۲	۴ فروری ۱۹۴۳	مجاز	طفلی کے خواب
۳	دسمبر ۱۹۶۷	روحش صدیقی	طلسم تمنا
۱۴	۱۵ مئی ۱۹۴۴	ضیاء فیض آبادی	طلسم شبانہ
۲	اکتوبر ۱۹۵۵	عشرت، س۔ ا۔	طلوع سحر
۳۲	جنوری ۱۹۷۶	بہدی پرتاپ گڈھی	طلوع صبح نو
۵۷	اگست ۱۹۷۲	فضا ابن فیضی	طلوع صبح وفا
۲۹	جولائی ۱۹۵۴	منور لکھنوی	طلوع کل
۱۷	مئی ۱۹۵۷	فاروق بانسپاری	طوائف کا گھر
۴۶	نومبر ۱۹۵۸	طیش صدیقی	طوبی
۴۸	یکم ستمبر ۱۹۴۶	کامل رشید	طوفان
۵۵	یکم مئی ۱۹۴۷	شاد صابری انہٹوی	طوفان تمنا
۲۲	اکتوبر ۱۹۳۸	نوح ناروی	طوفان سخن
۲۸-۲۷	دسمبر ۱۹۶۳	وحید اختر	طوفان گذرگیا
۷۵	۱۵ اگست ۱۹۴۹	نوح ناروی	طوفان نوح

ع

۳۲	یکم مئی ۱۹۴۷	اسد ملتان	عابد زندہ ہے
۲۸	۱۵ جون ۱۹۴۹	قمر شیروانی	عالم امروز
۴۸	مارچ ۱۹۶۶	سعادت نظیر	عجائبات دکن
۲۰	مارچ ۱۹۸۳	اختر انصاری	عجز نظر
۹۵	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	بالوظاہرہ سعید (تصویر)	عذیم الفرست
۱۶	یکم فروری ۱۹۴۹	ساحر ہوشیار پوری	عرش و فرش
۳۶	فروری ۱۹۵۵	افسریمانی احمد نگری	عرفان حیات
۳۷	اکتوبر ۱۹۵۶	حسرت موہانی	عرفان عشق

۲۱	اکتوبر ۱۹۷۶	مفطر، رام کرشن	عرفانِ محبت
۷	یکم جولائی ۱۹۳۳	میکش اکبر آبادی	عذریات
۳۰	اکتوبر ۱۹۷۷	عزیز تمنائی	عزم
۲۷	مارچ ۱۹۶۳	زیب، زینب النساء	عزم
۳۷	مئی ۱۹۶۳	جرار چھوٹسی	عزمِ جواں
۴۱	ستمبر ۱۹۸۰	روش پٹیالوی	عزمِ سفر
۴۵	ستمبر ۱۹۵۱	سحر رام پوری	عزمِ صادق
۱۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	شہ زور کاشمیری	عزم و عمل
۲	دسمبر ۱۹۵۳	فضا ابن فیضی	عشق
۴۵	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریم	عشق
۳۳	جون ۱۹۵۳	محشر، عباس بیگ	عشقِ پیچاں کا شرابی
۳۹	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	حیا، کنیر فاطمہ	عشرت باقی کے نام
۵۷	یکم نومبر ۱۹۳۶	تابش دہلوی	عشرتِ عید
۲۱	یکم اگست ۱۹۳۶	احمد ریاض	عشرتِ ناتمام
۳۵	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	احمد ریاض	عشرتِ ناتمام
۳۶	جولائی ۱۹۷۹	سروجنی نائیڈو	عظامتِ کرمے محبوب
۳۰	نومبر ۱۹۵۵	محمود، تلوک چند	عظمتِ محروم (آج کل کشمیر نمبر سے متعلق)
۴۸	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	آزاد، جگن ناتھ	عظمتِ آدم
ٹائٹل	ستمبر ۱۹۶۷	وقار خلیل	عظمتِ دکن
۱۹	جولائی ۱۹۷۳	شاہد ماہلی	عظمتیں
۲۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	کرشن موہن	عظمت
۳۸	اکتوبر ۱۹۵۱	جمیل منظہری	عظمتِ پردہ درے
۳-۲	فروری ۱۹۵۳	جوش طبع آبادی	عقل و عشق
۹	اکتوبر ۱۹۶۲	نعمانی، سعید اختر	عقیدت کی مالا
۳۵-۳۴	اکتوبر ۱۹۵۷	نذیر بنارسی	عقیدت کے پھول
۲۷	جون ۱۹۶۶	عزیز تمنائی	عکس
۳۷	جنوری ۱۹۷۰	حیدر نایاب	عکسِ آگہی
۳۰	نومبر ۱۹۷۰	کلیم، بہار الدین (تصویر)	عکسِ جمال
۹	جنوری ۱۹۵۸	رعنا، برج لال	علامہ کیفی دہلوی کی وفات پر
۱۱	یکم جون ۱۹۳۶	شاقب لکھنوی	ملوئے ہمت
۵۵	یکم اگست ۱۹۳۶	بیگم، نعیمہ سلطان	عورت

۳۷	یکم جولائی ۱۹۳۷	طالب کاشمیری	عورت
۵۳	یکم اپریل ۱۹۲۶	خداں لکنوی، صادق حسین	عورت
۳-۲	جنوری ۱۹۵۱	شاد عارفی	عورت
۱۳	نومبر ۱۹۶۷	سلام پھیلی شہری	عہد
۱۵	اکتوبر ۱۹۶۳	حمید الماس	عہد
۱۲	جون ۱۹۷۶	وجد، سکندر علی	عہد آفریں دس برس
۲۲	۱۵ جون ۱۹۳۳	فضلی، فضل احمد کریم	عہد گل
۳۲	جولائی ۱۹۶۴	نامی الفاری	عہد نو
۱۵	جولائی ۱۹۵۳	علی منظور	عہد نو
۳۳	مارچ ۱۹۵۱	انجم اعظمی	عہد وفا
۲۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	بھٹی، عبدالمجید	عہد وفا
۱۹	نومبر ۱۹۵۳	سروش عسکری طباطبائی	عہد و بیباں
۱۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	امین حنیس	عیار
۶-۵	جنوری ۱۹۳۸	ساعر نظامی	عید آزادی
۲۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	اعظمی، غلیل الرحمان	عید کارڈ
۳۸	طنز و مزاح نمبر دسمبر ۱۹۷۲	سید محمد جعفری	عید کی نماز

غ

۸	فروری ۱۹۵۷	اجمل اجملی	غالب
۸	فروری ۱۹۷۱	بسمیل سعیدی (تصویر)	غالب
۳۱	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	کرشن موہن	غالب — شاعر راز ہائے سینہ گزار
۱۵	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	آزاد، جگن ناتھ	غالب
۲۱	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	سرور، آل احمد	غالب
۲۶	مارچ ۱۹۷۷	کمال جانیسی	غالب آشفہ سر
۵۶	یکم جون ۱۹۳۵	فریدی، معین الدین	غالب اور فانی (فردوس میں ایک مکالمہ)
۱۵	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	عطا کاکوی	غالب سخن داں
۲۳	فروری ۱۹۷۳	نقشبندی، محمد عثمان عارف	غالب فن کار اعظم
۱۲	مارچ ۱۹۷۲	عرش ملیانی	غالب نام آور
۵۲	نومبر ۱۹۳۸	بسل شاہ جہاں پوری	غریب
۵۳	فروری ۱۹۵۳	اکرم دہولیوی	غزل جدید

۳۷ جنوری ۱۹۵۲
۱۷ افسانہ نمبر نومبر ۱۹۵۹

رضا منظہری
فضا ابن فیضی

غم ہستی
غم معتبر

ف

۱۹	۱۹۶۲	احمد منیر الدین	فاشترزم
۱۱	یکم جولائی ۱۹۲۳	حفیظ جالندھری	فتح آدم
۳۱	یکم ستمبر ۱۹۳۵	علی اشرف	فتح کا سہرا
۱۹	مارچ ۱۹۷۳	رضا تبسم	فتنہ بیدار
۳۶	اگست ۱۹۲۸	سیدہ فرحت	فرات
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۳۳	ساحر لدھیانوی	فراد
۱۲	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	علوی، محمد	فراد فراحتی ٹائن
۷	جنوری ۱۹۷۲	کیفی اعظمی	فرد
۳۵	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	ماہر القادری	فردوس خیال
۱۸	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	عرش ملیانی	فردوس زمیں جنت کشمیر یہی ہے
۲	اپریل ۱۹۵۱	مست کشمیری، دینا ناتھ	فردوس کا شہر
۱۰ - ۸	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	فضا ابن فیضی	فردوس گم شدہ (بہ یاد آزاد)
۵	اپریل ۱۹۶۹	ساغر نظامی	فرست کے دن رات
۱۰	یکم جون ۱۹۳۵	حسن ہاشمی	فرزندان آدم کا کورس
۳۵	۱۵ جون ۱۹۳۶	اختر عادل	فریاد
۳۱	یکم مئی ۱۹۳۷	خان، سلامت اللہ	فریب
۱۰	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	جمیل منظہری	فریب دعا
۳۳ - ۳۴	اکتوبر ۱۹۶۵	شاعر ندیم	فریب کی دیوی
۱۳	یکم مارچ ۱۹۲۶	افسر سیابی	فریب نظر
۳۸	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	مسلم ضیائی	فریب مسرت
۲۳	اگست ۱۹۵۱	فضا ابن فیضی	فصل گل
۱۳	جنوری ۱۹۷۲	محمود سعیدی	فصل شب ہجر سے
۴	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	جوش ملیح آبادی	فضائے کا شہر
۸	یکم جولائی ۱۹۳۳	اختر انصاری	فطرت

۱۷-۱۷	۲۰ مارچ ۱۹۲۳	جدی، معین احسن	فطرت ایک مفلس کی نظر میں
۱۸-۱۷	دسمبر ۱۹۵۳	تنویر علوی	فطرت سے درپوزہ کائنات
۵	یکم مئی ۱۹۲۵	سیاب اکبر آبادی	فطرت کا پیراہن طفلی
۳	مارچ ۱۹۵۹	جمیل منظری	فکر جمیل
۳۱	یکم جولائی ۱۹۳۷	ازل شاہ جہاں پوری	فکر نو
۶۷	یکم مئی ۱۹۳۷	اختر انصاری	فکر مال کار
۵۰	اپریل ۱۹۵۳	عبد الحفیظ	فکر و عمل
۳	خمس و نمبر نومبر ۱۹۷۲	شمیم کربانی	فکر بمعنی کا قافلہ سالار (حضرت امیر خسرو)
۳۰	۱۵ جون ۱۹۲۳	حبیب اشعر دہلوی	فکر و نظر
۲۷	یکم جون ۱۹۳۷	ماہر قادری	فکر و پیام
۱۰	دسمبر ۱۹۵۱	آزاد، گلن ناتھ	فن
۲	مئی ۱۹۵۳	فریدی، مغیث الدین	فن اور فن کار
۱۹	نومبر ۱۹۶۷	فضا ابن فیضی	فن کار
۲۷-۲۷	مئی ۱۹۶۲	شمسی طہرانی	فن کاروں کو رس
۳۲	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۲	سماجت شمیم	فکر پرنٹس
۲۳	ستمبر ۱۹۳۸	تاجور سامری	فیصلہ
۵-۳	نومبر ۱۹۵۲	جوش ملیح آبادی	فیضان
۳۹	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۲	فرقت کاکوروی	فیملی پلاننگ

ق

۶۶-۶۴	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ٹیگور / فراق گور کھپوری	قابل رات (ٹیگور کی مصوری کے نمونے)
۵۰	نومبر ۱۹۵۳	گوہر، نواب علی خاں	قافلہ نوبہار
۲۵	سالنامہ یکم جون ۱۹۲۳	مجدد سلطان پوری	قافلے
۳۳	اکتوبر ۱۹۶۸	کرشن موہن	قافیہ
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	کرشن موہن	قافیوں کے پرندے
۸	غالب نمبر فروری ۱۸۵۸	منشار، منشار الرحمان	قدم بڑھا کے چلو
۱۲	مارچ ۱۹۶۲	نجیب رامش	قدم ملا کے چلیں
۱۹	یکم مارچ ۱۹۳۷	اختر، جاں نثار	قرب و دور
۲۷	اپریل ۱۹۸۳	شاہین (تصویر)	قریہ جاں کی ایک نظم
۱۴	یکم نومبر ۱۹۲۳	فرقت، غلام احمد	قسم

۱۵	۱۵ اگست ۱۹۴۹	اثر لکھنوی، جعفر علی خاں	قسم پر قسم
۵-۳	اکتوبر ۱۹۵۷	عرش ملیانی	قصہ آزادی ہند
۲۶-۲۵	فروری ۱۹۵۷	جعفری، علی سردار	قصیدہ
۳۶-۳۳	جنوری ۱۹۵۷	نوری	قصیدہ آزادی
۸۹	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	شعری، شفیق فاطمہ	قطب تارا
۳۶	ستمبر ۱۹۶۷	سعادت نظیر	قطب شاہی مقبرے
۱۱۸	یکم جون ۱۹۴۶	دیوانہ، موہن سنگھ	قفس
۲۶	یکم جولائی ۱۹۴۷	جمیل ملک	قفس
۲۰	۴ مئی ۱۹۴۳	عیش لکھنوی	قفس کی تیلیوں پر سب لکھی ہے داستاں میری
۳۵	۴ مئی ۱۹۸۳	امرتا پر تیم	قفس
۳۳	اکتوبر ۱۹۵۷	علوی، تنویر احمد	قلعہ معلیٰ
۳۴	اکتوبر ۱۹۶۸	کرشن موہن	قلندر
۴۴	۴ مئی ۱۹۵۶	عدم، عبدالمجید	قلم نہیں ہے
۳۶-۳۵	۱۵ جون ۱۹۴۶	سلام مچھلی شہری	قلمی چہرہ: رجوش، فراق، فیض، راشد، مجاز، میراجی، کرشن چندر
۲۰	اکتوبر ۱۹۵۵	علوی، تنویر احمد	قلو پٹہ
۱۳	یکم جون ۱۹۴۳	حقی، شان الحق	قلو پٹہ عالم یاس میں
۱۳	اگست ۱۹۷۳	حیات لکھنوی	قناعت
۳۲	یکم ستمبر ۱۹۴۳	طالب کاشمیری	قوس و قزح
۴۶	اکتوبر ۱۹۵۳	عشرت قادری	قوس و قزح
۳۳	یکم جون ۱۹۴۳	شجاع ناموس، ڈاکٹر ایف ایم	قوم
۲۳-۲۲	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	چکبست لکھنوی	قوم کے سورماؤں کی الوداع
۳۹	دسمبر ۱۹۶۱	شوق، سمت پرکاش	قومی اتحاد
۳۵	فروری ۱۹۷۰	ظہیر صدیقی	قیمتی کھلونے

ک

۳	دسمبر ۱۹۶۸	عمیق حنفی	کاش آئے ایسی شام
۳۰-۲۷	نومبر ۱۹۶۳	فضا ابن فیضی	کاروان بہار
۹	اپریل ۱۹۵۱	اثر لکھنوی	کاروان حیات
۲۵-۲۳	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	وجد، سکندر علی	کاروان زندگی

۳۴	مئی ۱۹۵۸	رعنا، برج لال جگی	کارون وطن
۱۱	۱۵ نومبر ۱۹۴۴	خلیل الرحمان، محمد	کاروبار عشق
۲۵	جولائی ۱۹۸۶	کرشن موہن	کالی بنیان، سفید
۱۷	جون ۱۹۶۱	کرشن موہن	کالا کلونا کلبوا
۳۶	دسمبر ۱۹۷۰	پیترس لومبیا	کانگو
۳۰	اکتوبر ۱۹۵۵	فضا ابن فیضی	کائنات
۳۹	جون ۱۹۵۲	منشار، منشار الرحمان خاں	کب تک رہے
۱۱	جنوری ۱۹۶۰	حیرت، عبدالمجید	کبھی اور ابھی
۳۵	سالنامہ ۱۹۴۴	ساحر لدھیانوی	کبھی کبھی
۲۵	نومبر ۱۹۷۳	آزاد، جگن ناتھ	کتاب
۱۳	فروری ۱۹۶۵	نصیر پرواز	کتب خانہ
۲۲	دسمبر ۱۹۷۷	پریم وار برٹنی	کتبتے
۱۵	دسمبر ۱۹۷۲	بسل سعیدی	کثرت اولاد
۳۴	مئی ۱۹۵۱	جلال طبع آبادی	کجا ... می روی
۱۲	ستمبر ۱۹۷۲	باقر ہدی	کچے شیٹے
۴۳-۴۳	دسمبر ۱۹۵۶	مسعود جاوید	کچھ اور
۱۰	یکم اگست ۱۹۴۴	سیاب اکبر آبادی	کچھ تلخ حقیقتیں
۴	جنوری ۱۹۵۲	جوش ملیانی	کچھ ہے بھی کچھ نہیں بھی
۲۱	یکم اگست ۱۹۴۷	عطا کاکوی	کرشمہ رنگین
۱۳	نہروستمبر ۱۹۶۴	کرشن موہن	کرم یوگی نہرو
۱۶	جون ۱۹۵۹	شاہر، میسر الدین علی خاں	کرناٹک
۲۹	مارچ ۱۹۵۶	علوی، تنویر احمد	کرۃ ارض
۱۹	۱۵ فروری ۱۹۴۷	ش ضعی	کسی سے
۳۴	۱۵ جنوری ۱۹۴۵	منور لکھنوی	کسی سے؟
۲۴	یکم فروری ۱۹۴۶	ساز، منظر حسین	کسی سے خطاب
۴	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ضیاء الاسلام	کسی کی آمد
۲	۲۰ فروری ۱۹۴۳	باغ اکبر آبادی، حکیم لاریا لکھنوی	کسی نے کی ہیں ایسی دہریں قربانیاں اب تک
۱۴	۱۵ اگست ۱۹۴۹	شہیم کرہانی	کشاکش
۵۰	مارچ ۱۹۵۳	ذوق، حمید قادری	کشاکش حیات
۹-۸	۴ مئی ۱۹۴۳	سائل دہلوی	کشکول
۳۵	مئی ۱۹۶۸	شہریار	کشکش

۱۲	جولائی ۱۹۶۸	سلام پھلی شہری	کش مکش
۲۸	مارچ ۱۹۸۶	درد و دشوانا تھ	کش مکش
۱۷	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	فحش شاہ جہاں پوری	کش مکش
۲۰	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	میکش اکبر آبادی	کش مکش
۱۷	فروری ۱۹۵۲	وجد، سکندر علی	کش مکش
۱۷	فروری ۱۹۵۲	باقر ہدی	کش مکش
۱۶	جون ۱۹۷۸	انصاری، محمد ولی الحق	کشمیر
۱۶	جون ۱۹۷۸	خیال، غلام نبی	کشمیر
۳۳	ستمبر ۱۹۵۵	فاضل کاشمیری	کشمیر (ترجمہ)
۲۶-۲۳	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	ساغر نظامی	کشمیر
۳۳	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	عارف، محمد عثمان	کشمیر چل
۱۱	نومبر ۱۹۵۲	محروم، تلوک چند	کشمیر سے خطاب
۵	۱۵ اپریل ۱۹۲۵	اثر لکھنوی	کشمیر کی ایک صبح
۳	ستمبر ۱۹۵۱	مست، دینا ناتھ	کشمیر کی کنول جھیل
۲	یکم جون ۱۹۲۹	اختر، ہری چند	کفر عشق
۳۱-۳۰	دسمبر ۱۹۳۸	سروش عسکری	کل رات کو
۳۸	طرز مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۳	سید محمد جعفری	کلرک
۵۲	۱۵ فروری ۱۹۲۶	ذابر فتح پوری	کلیاں
۱۷	مارچ ۱۹۷۸	حسن نعیم	کمال فن
۳۰	مئی ۱۹۸۳	ناداں، اندر سروپ دت	گلگن اور کلائی
۶۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	سکندر ہدی	کنول
۲۸	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	حیرت گورکھ پوری	کواڑ
۳۷	جولائی ۱۹۷۳	حیدر نایاب	کورا پیٹ
۱۳-۱۲	دسمبر ۱۹۵۶	شمیم کرہانی	کوشش
۳۸	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	امری لوگ دھیان آہوہ	کون لگائے پار
۳۵	یکم نومبر ۱۹۳۶	اسد ملتانی	کوئٹہ
۲۸	افسانہ نمبر مارچ ۱۹۵۲	باقر ہدی	کوئی افسانہ نہیں
۳-۲	جواہر لال نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	جوش طبع آباری	کوئی بتائے یوسف کنعاں کدھر گیا
۱۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	انور قریشی	کہاں جالبسی ہو؟
۲۹	یکم جون ۱۹۳۵	ساحر لدھیانوی	کہاں ہیں
۳۸	یکم مارچ ۱۹۳۷	نعیم صبا	کہانی

۱۱-۱۰	اگست ۱۹۷۲	بشر نواز	کہانی اپنی
۳۱	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	پی۔ پیام	کہکشاں
۵۱	جنوری ۱۹۵۶	غلام رسول، مولوی	کہے زینجا
۱۳	جنوری ۱۹۷۰	علوی، تنویر احمد	کھا جو راہو
۱۳-۱۲	مئی ۱۹۶۳	شہباز صدیقی امر دہوی	کھڑی دعوت
۲۶	یکم ستمبر ۱۹۳۳	سرور، آل احمد	؟
۳۲	۱۵ جولائی ۱۹۳۹	انظہار طبع آبادی	کیا دل ہے مرادل
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	فرحت، کرامت فاطمہ	کیا علاج ؟
۶	یکم دسمبر ۱۹۳۵	فراق گورکھپوری	کیا کہنا
۳۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۶	عرش ملیانی	کیا معنی
۲۷	جنوری ۱۹۸۳	حکیم منظور	کیا ہوا ؟
۳۱	جون ۱۹۷۱	ثوبان فاروقی	کیا ہوا اے صبا
۳۳	اکتوبر ۱۹۳۸	مجاز، اسرار الحق	کیا ہوا
۴۶	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	عاصی کیرالوی	کیا ہوں
۵۲	اکتوبر ۱۹۵۲	کوثر، آء۔ ایس	کیا ہوں میں
۳۵	ستمبر ۱۹۷۹	سلمیٰ جاوید	کیا ہوگا
۲۸	یکم مئی ۱۹۳۵	منصور معجز	کیا ہو گیا مجھے ؟
۳۲-۳۱	جولائی ۱۹۵۳	مست کشمیری، دینا ناتھ	کیسر کی شہزادی
۱۶	اپریل ۱۹۶۳	طرفہ قریشی	کیف تغزل
۲۲	یکم ستمبر ۱۹۳۵	مجاز، اسرار الحق	کیف مجاز
۲۹	۱۵ جنوری ۱۹۳۹	نیدہ فرحت	کیف دست
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	شباب بدایونی	کیفیات شباب
۳۰	۱۵ اگست ۱۹۳۹	اسد بھوپالی	کیفیتیں

گ

۵	یکم فروری ۱۹۳۶	سیاب اکبر آبادی	گاتی ہونی راہیں
۹	جنوری ۱۹۷۰	سلام پھلی شہری	گانڈھی
۳	اکتوبر ۱۹۵۱	ضیافہ آبادی	گانڈھی
۹	جنوری ۱۹۵۱	آزاد جگن ناتھ	گانڈھی
۱۳	اکتوبر ۱۹۵۳	شاطر حکیمی	گانڈھی جینتی

۸	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	منور لکھنوی	گاندھی جی کی شہادت
۴	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	ٹیگور، رابندر ناتھ	گاندھی مہاراج
۲۷	دسمبر ۱۹۷۲	وقار خلیل	گجر بجا
۳۷	فروری ۱۹۶۷	خاور، بدیع الزماں	گڈریا
۵۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	عبادت بریلوی	گردش
۵۱	یکم مئی ۱۹۳۷	زہرہ جمال	گردش
۱۹	جولائی ۱۹۷۴	علقمہ شبلی	گرو دیو
۲۵	نومبر ۱۹۶۹	رضا امر وہوی	گرونانک جی
۲۵	نومبر ۱۹۷۹	منور لکھنوی	گرونانک کا ظہور مقدس
۲۱	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	رفیق احمد	گریز
۲۶	۱۵ جولائی ۱۹۳۵	تاباں، غلام ربانی	گریز
۳	اکتوبر ۱۹۶۰	شاذ تمکنت	گریز پانگفتنی
۴۵	مئی ۱۹۵۶	شورش کاشمیری	گفتنی و ناگفتنی
۲۲-۲۰	جون ۱۹۶۵	فضا ابن فیضی	گل زمیں
۱۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	شیدا، راجندر ناتھ	گل نامراد
۱۲	مارچ ۱۹۶۰	مترجم: جعفر، جعفر حسین	گل نرس (ورڈ سورتھ کی نظم دی ڈیفوڈل کا ترجمہ)
۴۴	یکم فروری ۱۹۴۶	ماہ رام پوری	گلچیں سے
۴-۳	جنوری ۱۹۸۰	ساغر نظامی	گلدستہ صدرنگ (طویل نظم کا ایک حصہ)
۴۰	اپریل ۱۹۵۳	نشر سندیلوی	رہندوستان کی جنگ آزادی کی تاریخ)
۷	نومبر ۱۹۶۸	وقار خلیل	گلشن و نشیمن
۳۵	ستمبر ۱۹۷۹	سر وجنی نائیڈو/ثاقب زئی	گلاب کا جسم
۵۲	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	واحد پریگی	گلابوں کے حسین معبد میں
۶۵	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	سیدہ شان معراج	گہائے عقیدت
۴۷	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	فضا ابن فیضی	گہائے عقیدت
۵۰	یکم دسمبر ۱۹۴۴	زیدی، علی جواد	گم شدہ نظموں کے نام
۱۳	دسمبر ۱۹۶۶	روش صدیقی	گمشدہ نغمے
۸	جنوری ۱۹۷۳	وحید اختر	گم شدہ وادی غم
۱۹	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	جیمینی سرشار	گم گشتگی
۸	مئی ۱۹۸۰	حمید الماس	گناہِ عظیم
۷-۶	۱۵ جون ۱۹۴۳	بھٹناگر، ڈاکٹر شانتی سرورپ	گنج سوختہ
			گنگا کا خطاب سمندر سے

۳۵	یکم فروری ۱۹۴۶	کامل رشید	گنگا کا کنارہ
۲۰	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	امین لکھنوی	گوتم بدھ
۲۶	۱۵ مئی ۱۹۴۶	نظیر لدھیانوی	گوتم بدھ
۱۵-۱۴	نومبر ۱۹۵۶	علوی، تنویر احمد	گوتم بدھ
۱۰	ستمبر ۱۹۸۰	جمیل منظری	گور سیدہ
۳۷	ستمبر ۱۹۸۰	بسنت، بسنت کمار	گوسوامی تلسی داس
۲۰	یکم جولائی ۱۹۴۷	نعیم صبا	گوخ
۲۰	اکتوبر ۱۹۵۸	واہی	گویا شاعر
۱۹	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	موج علیگ	گہرائی
۲۲-۲۱	جولائی ۱۹۶۰	وجد، سکندر علی	گہوارہ مسیح
۶۰	اگست ۱۹۵۲	جوش ملیح آبادی	گٹھا
۲۱-۲۰	جولائی ۱۹۵۸	مختر عنایتی رام پوری	گٹھا
۳۵-۳۴	جنوری ۱۹۶۰	عمیق حنفی	گٹھای جاتا ہے دم کاغذی حصاروں میں
۲۲	ستمبر ۱۹۸۳	نصیر پرواز	گھروندا
۱۹	فروری ۱۹۷۱	ندا فاضل	گھستے ہوئے رشتے
۵	اپریل ۱۹۶۶	فضیل جعفری	گیارہ (۱۱) جنوری ۱۹۶۶
۱۷	مارچ ۱۹۵۹	شاد عارفی	گیہوں نے کہا

ل

۲۸	اپریل ۱۹۸۵	قمر اقبال	لا جواب
۱۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	احمد ہمیش	لا کے سلسلہ سے
۳۱-۳۰	اپریل ۱۹۶۶	جوہر ٹونکی	لال بہادر
۳۱	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۴	واہی، رضا نقوی (تصویر)	لال فیتہ
۳۲-۳۰	دسمبر ۱۹۵۴	ابو اسماعیل الحسین طغرانی	لامیۃ العجم - عربی زبان کا ایک شاہکار قصیدہ
		نورانی، سید امیر حسن	
۱۱	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	عمیق حنفی	لخت
۳۴	جون ۱۹۶۱	نظر شاہ جہاں پوری	لخت لخت
۲۳	۱۵ اگست ۱۹۴۶	بھٹی، عبد المجید	لغزش
۱۸	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	نیر، ذکیہ سلطانہ	لکشمی بانی

۲۲	۱۹۵۲	سروش عسکری طباطبائی	جولائی	لکھنؤ
۱۱	۱۹۶۳	روشن بنارس	مئی	لکار
۲۵-۲۳	۱۹۶۸	قاضی سلیم	جون	مس
۲۷	۱۹۷۳	نعمور سعیدی	مئی	لمحوں کی صدا
۲۳	۱۹۵۶	نمر مراد آبادی	ستمبر	لمعات
۶	۱۹۳۸	فیض، فیض احمد	۱۵ دسمبر	لوح و قلم
۱۱	۱۹۸۱	ناداں، اندر سرپ دت	اکتوبر	لہو پکارے گا
۱۱	۱۹۸۳	ظہیر ناشاد در بھنگوی	دسمبر	لہو کا چراغ (اندرا کی موت پر) (تصویر)
۲۱	۱۹۶۳	حبیب تنویر	ستمبر	لہو کا ساز
۹۱	۱۹۷۵	زاہدہ زیدی	نمبر اگست	لہو بہان دائرے
۲۶	۱۹۳۸	پیکر واسطی	اگست	لے کی آگ

م

۳۳	۱۹۵۷	اروند و گوش / ارشد صدیقی	جون	ماتا کو پر نام
عائیش	۱۹۷۷	رفعت سروش	مارچ	ماتم (مخالدین علی احمد کے جنازے کا ایک منظر تصویر)
۲۶-۲۳	۱۹۵۸	جمیل منظری	ابوالکلام آزاد نمبر اگست	ماتم آزاد (آزاد کی تصویر، الہلال کا عکس)
۷-۶	۱۹۵۸	اسن، گوپی ناتھ	نظم نمبر اپریل	ماتم آزاد
۱۲-۱۱	۱۹۵۷	جمیل منظری	جنوری	ماتم استاد (مولانا رضا علی وحشت کی یاد میں)
۱۸	۱۹۳۶	نوح ناروی	۱۵ جون	ماتم جلیل
۳۵	۱۹۳۵	نہال سیوہاروی	دسمبر	ماتم سائل
۳۰	۱۹۵۳	سرور، آل احمد	اگست	ماتم کیوں
۵۸	۱۹۶۳	محمود، تلوک چند	نمبر نومبر	ماتم نہرو
۶۰-۵۸	۱۹۶۳	محمود، تلوک چند	نمبر نومبر	ماتم نہرو
۶-۳	۱۹۵۷	م۔ الف سید	دسمبر	ماتم کی بندی
۲۱	۱۹۳۹	سلمیٰ شمیم	۱۵ جون	ماتا
۲۶	۱۹۷۷	لیثونت / غاور بدیع الزما	اگست	ماں
۳۳	۱۹۷۱	مہیش پٹیالوی (تصویر)	جون	مانجے کا اجالا
۳۷	۱۹۵۸	تلخ، من موہن	اکتوبر	ماورا

۷	مئی ۱۹۵۹	ورد، وشوننا تھ	ماورا
۲۸	مارچ ۱۹۸۲	صابر ابوہری	ماہ نو (ماخوذ از اقبال)
۳	۱۵ جنوری ۱۹۳۹	ملا، آنڈر نرائن	آل جستجو
۱۰	یکم فروری ۱۹۳۹	مجتبی، وامق احمد	مائی ایٹم
۳۹	جنوری ۱۹۷۳	عزیز جاوید	متاع عمر
۱۷	مارچ ۱۹۷۱	شاذ تمکنت	متوسط طبقہ
۱۰	مارچ ۱۹۷۱	ساجدہ زیدی	متوازی راستے
۲۴	دسمبر ۱۹۶۷	قادری، فقیح اکمل	مسقرا
۲۸	مارچ ۱۹۸۲	بدنام نظر	مٹی کا ادراک
۲۱	یکم جنوری ۱۹۳۶	عباس، مرزا عابد	مجبور ہوتی
۳۶	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	باقر رضوی	مجبوریاں
۱۸	۴ مارچ ۱۹۳۳	فیض، فیض احمد	مجھ سے پہلی سی محبت مری محبوب نہ مانگ
۵۱	۱۵ جون ۱۹۳۵	بیگ، مرزا مشتاق علی	مجھ کو جانا ہے بہت دور ابھی
۵-۳	اپریل ۱۹۵۲	جوش ملیح آبادی	مجھے بے ساختہ اپنی جوانی یاد آتی ہے
۲۶-۲۵	نومبر ۱۹۵۷	ٹیگور، رابندر ناتھ	مجھے ٹوٹا دو
		شانسی رنجن بھٹا چاریہ	
۳۰	اپریل ۱۹۶۳	حرمیت الاکرام	مخازن کی طرف
۱۳	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	انثر لکھنوی	محبت اور بہار
۳۵-۳۴	مئی ۱۹۵۷	فضا ابن فیضی	محراب غزل
۲	فروری ۱۹۵۰	جوش ملیح آبادی	محررم
۲۱	نومبر ۱۹۷۰	متین سروش	محمد قلی قطب شاہ
			(اردو کا پہلا صاحب دیوان شاعر)
۱۲	نومبر ۱۹۵۳	علی منظور	مختصر مفید
۳۳	نومبر ۱۹۷۹	عرش ملیانی	مخدوم مرحوم
۱۶-۱۵	فروری ۱۹۵۱	آزا، جگن ناتھ	مدرس کے ساحل پر
۲۲	اگست ۱۹۵۰	شمیم کرہانی	مذاق
۹	مارچ ۱۹۷۳	آزاد، جگن ناتھ	مراد شمن، مراد دوست
			(سلام پھلی شہری کی یاد میں)
۲۶	اپریل ۱۹۸۱	نصیر پرواز	مری آرزو
۲۷	فروری ۱۹۶۳	پریم وار برہمی	مرے قلم کا لہو
۳۳	دیس نمبر جون ۱۹۷۵	اجمل اجملی	مراٹی انیس

۳۸-۳۷	اپریل ۱۹۶۷	دلکش آفریدی	مراد آباد
۲۴	ستمبر ۱۹۶۷	گوہر، نواب علی خاں	مرثیہ اثر
۲۲	اگست ۱۹۶۱	جعفری، سید محمد	مردم شماری
۱۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	قاسمی، احمد ندیم	مرغ زار و جو تبار
ٹائٹیل	دسمبر ۱۹۷۳	سلام پھلی شہری	مرگ گل
۱۲-۱۱	مارچ ۱۹۵۶	نازش پرتاپ گرمھی	مرنے سے پہلے، مرنے کے بعد۔ (مجاز کی موت پر)
۱۸-۱۳	انسان نمبر مارچ ۱۹۵۲	ملا، آنند نرائن	مریم ثانی
۵۰-۴۸	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	شاذ تمکنت	مریم لغمہ
۴۸	۱۵ اگست ۱۹۴۹	اقبال	مزار غالب
۲	مئی ۱۹۵۵	سرور، آل احمد	مزار غالب پر
۳۹	اگست ۱۹۳۸	صیاغ آبادی	مزدور اور محبت
۱۵	جولائی ۱۹۸۰	سعید سہروردی	مسافر
۲۰	یکم جولائی ۱۹۳۷	ساغر نظامی	مسافر
۵۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	بیدار، پروفیسر اس ڈی شرما	مسافر سے
۵۲	اکتوبر ۱۹۳۸	مضطر ککوڑوی	مستقبل
۳-۲	اپریل ۱۹۵۵	یحییٰ اعظمی	مستقبل کا ہندوستان
۱۰-۲	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	ظفر، بہادر شاہ	مدس شہر آشوب
۱۴	جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷	کامل، مرزا باقر علی خاں	مدس شہر آشوب
۲۲-۲۱	دسمبر ۱۹۳۸	ملا، آنند نرائن	مشاعرہ
۲۹-۲۸	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۶	نازش پرتاپ گرمھی	مشاعرہ
۱۳	ستمبر ۱۹۳۸	خار بارہ سکوی	مشاہدات
۲۸	دسمبر ۱۹۵۲	رضا نقوی	مشعل
۲۶	یکم جنوری ۱۹۳۶	سائل انہٹوی	مشکلات
۸	یکم جولائی ۱۹۳۳	اختر انصاری	مصنف
۳۹	مارچ ۱۹۶۱	قادری، سجاد علی	مصور
۱۷	فروری ۱۹۷۷	انور صابری	مصور فطرت
۱۷	یکم فروری ۱۹۳۶	روش صدیقی	مہراب
۲۷	مارچ ۱۹۸۶	تخت سنگھ (تسویر)	مطالبہ
۲۰	یکم اپریل ۱۹۳۳	منیا، کنیز فاطمہ	مطرب
۳۰	یکم مارچ ۱۹۳۵	شیدا، راجیندر ناتھ	مطرب
۱۰-۹	مئی ۱۹۵۸	آزاد، معقم عباسی	منظر الفت

۱۹	نومبر ۱۹۶۸	وحید اختر	معانی کی تلاش
۲۹	نومبر ۱۹۵۱	روش صدیقی	معراج افکار
۳۹	جولائی ۱۹۶۹	متین سرور	معبودۃ ذوق و فنا
۲۰	ستمبر ۱۹۷۰	باقر ہدی	معجزہ
۳۱	ستمبر ۱۹۳۸	عشرت رحمانی	معذرت
۲۴	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	شور، پروفسر منظور حسین	معذرت
۱۵-۱۴	ستمبر ۱۹۵۷	حکیم سید سعید احمد السعدونگی	معشر (در بیان جنگ و صلح محمد شاہ و نادر شاہ)
۲۴	۲۵ نومبر ۱۹۲۲	اختر شیرانی	معصومیت شباب
۴۸	۱۵ نومبر ۱۹۳۵	عزیز خیر آبادی	معنی سے
۴	ستمبر ۱۹۷۸	وجد، سکندر علی	معنیہ
۲۷	یکم مئی ۱۹۳۷	ممتاز قاسمی	معنیہ سے
۲۴	ستمبر ۱۹۵۶	فرید عارفی	مکالمات
۹-۸	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶	شفیق اکبر آبادی، ولایت حسین خاں	مکالمہ سروے
۴۷	یکم دسمبر ۱۹۳۵	الیاس عشقی	مکتوب رنگیں
۳	اکتوبر ۱۹۸۰	ظہیر صدیقی	مکین ہی عجیب ہیں
۱۰	مئی ۱۹۷۷	ساجدہ زیدی	مگر وہ شعلہ ابر ہے (کرشن چندر کی یاد میں)
۴۴	مئی ۱۹۸۳	امرتا پریم	ملاقات
۱۹	مارچ ۱۹۷۰	منظر سلیم	ملاقات کے چند لمحے
۴۱	۱۹۷۴ مئی	واہی، رضا نقوی (تصویر) طنز و مزاح نمبر دوم	ملا کا پروگرام
۷۳	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	شیدا، مرزا کمال الدین	ملکہ کو ہنسار
۴۲	۱۵ مارچ ۱۹۳۷	جمال صابری	ممتاز محل
۴۳	اکتوبر ۱۹۶۱	کاوش بدری	من و تو
۷-۴	اگست ۱۹۵۱	جوش طبع آبادی	مناجات
۳۷	جولائی ۱۹۷۶	دور سینہ	منزل مقصود
۳۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	فیض مجنجانوی	منظر شباب
۲۸	جون ۱۹۸۳	صابر، نوبہار	منظر نامہ
۲۷	ستمبر ۱۹۸۲	والی آسی	منظر نامے
۴۳	جون ۱۹۶۲	عشرت قادری	منصوبے
۴۳	یکم فروری ۱۹۳۲	جذبی	موت
۲۵	یکم اپریل ۱۹۳۶	بھٹی، عبدالمجید	موت

۱، ۲، ۳، ۴، ۵

۱۳	۱۹۴۳	۱۵ اپریل	فاروق محشر بدایونی	موت سے خطاب
۳۰-۳۹	۱۹۶۳	نمبر نمبر نومبر	رضوی، علی ہدی	موت سے کہہ دو جو اہر لال مر سکتا نہیں (زندگی کی مختلف تصاویر)
۲۵	۱۹۷۵	مئی	رونق دکنی سیبانی	موت کا ہر کارہ
۳۹	۱۹۵۶	مئی	تلخ، من موہن	موت کی آواز
۷	۱۹۴۶	یکم اگست	فراق گورکھپوری	موج ترنم
۶	۱۹۵۳	اکتوبر	فراق گورکھپوری	موج تغزل
۹۶	۱۹۵۶	موسیقی نمبر اگست	تان سین	موسم بہار (دھڑپدراگ بھیرو)
۳۵-۳۲	۱۹۶۸	اپریل	عبدالجمید	موسم گرما
۳۷	۱۹۴۶	۱۵	عمران انصاری	موسم گل
۳۴	۱۹۵۶	موسیقی نمبر اگست	شاہین فازی پوری	موسیقی
۲۳-۲۲	۱۹۴۳	۳ اپریل	فیض احمد فیض	موسم سمن
۴۷-۴۶	۱۹۵۸	اگست	بہمن سعیدی	مولانا ابوالکلام آزاد
۴۹	۱۹۴۵	یکم نومبر	اختر انصاری	مولانا لڑا
۱۵	۱۹۴۵	۱۵ دسمبر	عبدالعلیم شیرکوٹی	مولانا لڑا — یونا ڈوسے
۲۶	۱۹۵۶	نومبر	قمر آباد آبادی	ہاتما بدھ
۱۶-۱۴	۱۹۵۶	مئی	منور لکھنوی، بشیشور پرشاد	ہاتما بدھ کی یاد میں
۸	۱۹۷۶	اکتوبر	عارف، محمد عثمان	ہاتما گاندھی
۶۲-۵۵	۱۹۴۸	گاندھی نمبر	ورما، رام لال	ہاتما گاندھی (تصاویر)
۷	۱۹۴۸	گاندھی نمبر	مخدوم، تلوک چند	ہاتما گاندھی
"	"	"	"	ہاتما گاندھی کا معجزہ
"	"	"	"	ہاتما گاندھی کے پھول
۱۸	۱۹۸۳	فروری	منور سعیدی (تصویر)	مہربان لکھی
۶	۱۹۶۹	جون	منور لکھنوی، بشیشور پرشاد	مہر و اخلاص کی بو....
۳۵	۱۹۴۶	یکم دسمبر	روش صدیقی	مخانی
۴۵	۱۹۸۳	مئی	امرتا پریتیم	میراپتہ
۶	۱۹۴۳	۱۵ جنوری	حفیظ جالندھری	میرا کلام بہترین
۳	۱۹۶۸	جنوری	خسرو، امیر احمد	میرا وطن
۱۰	۱۹۸۰	فروری	قیمر عثمانی	میرا وطن میرا گھر
۲۲-۱۸	۱۹۸۵	اگست	حکیم منظور	میرا ہندوستان

۵۳	فروری ۱۹۵۳	وارث کرمانی	میری برسات
۱۱-۱۰	۱۵ اگست ۱۹۴۹	جذبی، معین احسن	میری شاعری اور نقاد
۱۵-۱۴	اکتوبر ۱۹۴۸	جوش ملیح آبادی	میرے بعد
۳۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	نجر تصدق	میرے لیے
۲۶	۱۵ مئی ۱۹۴۵	حشر القادری	میرے نغمے
۱۹	فروری ۱۹۶۶	زرینہ ثانی	میرے وطن کے جوانوں
۵۹	فن تیر نمبر اگست ۱۹۶۲	عرش لمبانی	میرے وطن پیارے وطن
۷	یکم مارچ ۱۹۴۷	ملا، آندرنائن	میں
۲۶	دسمبر ۱۹۸۱	بشر نواز	میں اپنا نام کیا لکھوں
۳۳	یکم جون ۱۹۴۷	اقبال عظیم	میں اور تو
۲۱	۴ مئی ۱۹۴۳	فراق گورکھپوری	میں اک جہان کی قسمت سے کھیل سکتا ہوں
۳۵	جولائی ۱۹۷۵	امیر عارفی	میں ایک ذرہ ہوں
۱۶-۱۴	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	نازش پرتاپ گڑھی	میں خود اپنا سوگوار
۲۱-۲۷	جنوری ۱۹۶۲	شاقب کان پوری	میں کون ہوں
۴۰	جون ۱۹۶۱	محمود سعیدی	میں نہیں ملوں و حزمیں
۴۸	جنوری ۱۹۴۸	کرشن موہن	مینار خامشی

ن

۱۸	۱۵ اگست ۱۹۴۵	پی پیامی	نا خدا سے
۳۵	یکم جنوری ۱۹۴۷	عادل، وشوامتر	نارسائی
۲۷	دسمبر ۱۹۶۰	اختر اورینوی	ناز جلوہ
۴۴	مارچ ۱۹۷۷	قالب مرزا پوری	نازش حوا
۲۷	یکم دسمبر ۱۹۴۳	سیماب اکبر آبادی (تصویر)	نازک اشارے
۱۸	فروری ۱۹۸۳	شاہین (تصویر)	ناشتے کی میز پر
۲۰	ستمبر ۱۹۵۵	سحر عشق آبادی	ناشکرے
۳-۳	مارچ ۱۹۶۵	طفہ قریشی بھنڈاری	ناگ پور
۵-۳	یکم جنوری ۱۹۴۹	جوش ملیح آبادی	نالہ رخصت
۶	فروری ۱۹۶۶	امن، گوپی ناتھ	نالہ غم (لال بہادر شاستری کی وفات پر)
۴۸	نومبر ۱۹۵۰	جمیل احمد، محمد	ناہید
۲۶	۱۵ مئی ۱۹۸۳	ناداں، اندر سوپاوت	ناؤ کا غذکی

۷۱	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ٹیگور / فراق گور کھیوری	نجات
۱۷	اکتوبر ۱۹۶۳	حسن نعیم	ندائے تخلیق
۲	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	الطاف پرواز	ندائے غیب
۲-۳	اپریل ۱۹۴۶	قاصی سلیم	نراشا
ٹائٹل	فروری ۱۹۷۹	نشور واحدی	نذر اخلاص (خدمت مولانا ابوالکلام آزاد) (تصویر)
۱۹	فروری ۱۹۷۹	یوسف جمال	نذر اقبال
۳	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷	جمیل منظہری	نذر اقبال
۳۸	یکم جولائی ۱۹۴۳	نخشب جارجی	نذر اقبال
۱۸	مارچ ۱۹۸۵	رابعہ برنی	نذر اندرا
۲۳	نومبر ۱۹۷۶	انجم عرفانی	نذر اندرا گاندھی
۲۹	یکم اگست ۱۹۴۳	اختر، جاں نثار	نذر خیام
۳۹	طنزد مزاج نمبر دوم مئی ۱۹۷۴	اختر، پنڈت ہری چند	نذر ظفر (مولانا ظفر علی خاں)
۹۱-۹۰	جنگ آزادی بمبائے ۱۹۵۷	سعادت نظیر	نذر عقیدت
۹	ستمبر ۱۹۶۳	محمود زکی	نذر عقیدت (کالی داس کی خدمت میں)
۱۹	جون ۱۹۶۹	بشیر بدر	نذر عقیدت
۱۹	جون ۱۹۶۹	تاباں، غلام ربانی	نذر عقیدت
۳۸	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	سعادت نظیر	نذر عقیدت
۵	غالب نمبر فروری ۱۹۵۸	عطا کاکوی	نذر غالب
۳۱	غالب نمبر فروری ۱۹۶۹	حرمات الاکرام	نذر غالب
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	اکرم دہولیوی	نذر غالب
۹	غالب نمبر فروری ۱۹۵۹	آبر سورتی	نذر غالب
۱۳۸	یکم جون ۱۹۴۵	ضیاء فتح آبادی	نذر فراق
۸	اکتوبر ۱۹۷۳	شاہ ساگری	نذر گاندھی
۳۰	ستمبر ۱۹۵۵	وجد، سکندر علی	نذر وطن
۳۸	جولائی ۱۹۵۱	منیب	نذرانہ
۳۷	جنوری ۱۹۶۵	صدیق نظیر	نذرانہ
۲۹	دسمبر ۱۹۵۵	اعظمی، خلیل الرحمان	نذرانے
۳۳	جولائی ۱۹۷۶	زیبا کاکوری، ہفت بانو	نسائیت — کارزار حیات میں
۱۰	جون ۱۹۷۹	حرمات الاکرام	نصاب خاک
۶۰	دسمبر ۱۹۴۷	رحم علی ہاشمی	نظر نظریں سما یا جمالِ آزادی
۲۹	اپریل ۱۹۵۵	علی منظور	نظر کشا

۴۵	یکم جون ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	نظریں
۲۶	یکم ستمبر ۱۹۴۶	فاروق محشر بدایونی	نظروں کا سلام
۳۱	اکتوبر ۱۹۴۱	شمس فریدی	نظم
۲۱	۱۵ اگست ۱۹۴۳	راحت سعید	نظم (خدا کے واسطے اس درجہ بے قرار نہ ہو)
۴۰	طنز و مزاح نمبر دوم مئی ۱۹۴۳	واقف مراد آبادی (تصویر)	نظم
۱۴	جنوری ۱۹۵۵	فریدی، مغیث الدین	نظیر اکبر آبادی
۱۴	۱۵ اگست ۱۹۴۳	اسد ملتانی	نعرہ اسد
۱۳	ستمبر ۱۹۴۶	شمس عظیم آبادی، عبدالمجید	نعرہ انقلاب
۲۳	۱۵ دسمبر ۱۹۴۳	اثر لکھنوی	نعرہ جنگ
۴	یکم اپریل ۱۹۴۹	جین، پریم کمار	نعرہ حال
۴۲	فروری ۱۹۵۰	جین، پریم کمار	نعرہ قوت و حیات
۳۴-۳۶	ستمبر ۱۹۵۸	مست کشمیری، دینا ناتھ	نغمہ اعظم (رابندر ناتھ ٹیگور کی آخری نظم دی گریٹ کا ترجمہ)
۴۱	دسمبر ۱۹۶۰	مترجم عشرت، امرت لال	نغمہ ابر
۳۳	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	محمور اکبر آبادی	نغمہ حیات
۲	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	ساعر نظامی	نغمہ دل
۴	۱۵ فروری ۱۹۴۳	فضل، فضل احمد کریم	نغمہ زندگی
۲۱	یکم جنوری ۱۹۴۵	نوشابہ قدوائی	نغمہ زندگی
۲۵	۱۵ فروری ۱۹۴۵	فضل، فضل احمد کریم	نغمہ زندگی
۱۸	۱۵ جنوری ۱۹۴۷	فراق گورکھپوری	نغمہ شب تاب
۴۵	یکم جولائی ۱۹۴۵	فکر ندوی	نغمہ شوق
۶۹	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	ناظر، چودھری خوشی محمد	نغمہ فردوس
۷-۶	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	اثر لکھنوی	نغمہ مجسم
۱۸	نومبر ۱۹۷۳	شہریار	نفس سے اثبات تک
۲۰	جولائی ۱۹۶۵	پرمودیکتا	نقش برآب
۲۳	اگست ۱۹۸۶	رشید افروز	نقش فریاد
۲۴	جون ۱۹۷۳	عبدالرؤف	نقش کف پاکیا ڈھونڈیں
۳	جولائی ۱۹۶۲	دجد، سکندر علی	نقش و نگار
۴۲	فروری ۱۹۵۶	ارشاد صدیقی ساگری	نقوش
۲۱	۱۵ دسمبر ۱۹۴۸	مانی جالنسی	نقوش مانی
۹	یکم جنوری ۱۹۴۶	محمود، تلوک چند	نکات شیکسپیر

۱۲	۱۵ اگست ۱۹۴۹	روش صدیقی	نہکتوں کے آنچل میں
۲۳	اپریل ۱۹۶۶	تنویر علوی	نگار شب
۳۱-۳۲	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	عرش ملیانی	نگاروں کا دلیں
۳۲	فروری ۱۹۵۶	افسر سیما بی احمد نگری	نگاہ یار
۳۷	ٹیگور نمبر مئی ۱۹۶۱	ٹیگور / فراق گورکھپوری	نمائندہ
۳۵	ستمبر ۱۹۷۹	سر وجی نائیڈو / ثاقب رزی	نوائے زندگی مدہم سرودوں میں سن رہی ہوں
۶	مارچ ۱۹۷۶	خان غازی کابلی	نوائے عمل
۲۷	جون ۱۹۶۹	مست، دینا ناتھ	نوحہ ذاکر
۲۹	مارچ ۱۹۷۳	فریدی، مغیث الدین	نوحہ غلام احمد فرقت
۵۲	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	سمیع سرمد	نورباف
۹۱	خواتین نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۵	زاہدہ زیدی	نوک خار
۵	ستمبر ۱۹۴۱	اثر لکھنوی، جعفر علی خاں	نوک جھونک
۲۴	اگست ۱۹۸۶	رشید افروز	نوید
۳۲	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	شاعل قادری گیادی	نوید امن
۳۱	ستمبر ۱۹۸۰	ملک تاسے	نوید سحر
۳۳	ستمبر ۱۹۵۱	سحر فتح پوری	تومیدی
۳۱	تارا چند نمبر جون ۱۹۷۴	راز، راج نرائن	نہیں نہیں نہیں
۲۱	جون ۱۹۷۶	قیصر قلندر	نئی بہار
۳۳	جون ۱۹۷۶	شاہد کلیم	نئی دشا میں سفر
۲۱	جون ۱۹۷۶	رفعت سرودش	نئی روشنی
۲۳	مارچ ۱۹۷۷	حق اعظمی	نئی سمت کا بلاوا
۵-۴	جون ۱۹۵۲	جوش ملیح آبادی	نئی صدائیں
۲۶	۱۵ فروری ۱۹۴۷	موج علیگ	نئی کوشش
۳۴	ستمبر ۱۹۵۰	کلیمہ تسنیم	نئی لڑکی
۳۹	جون ۱۹۵۹	فرید تنویر	نئے پلان
۳۳	جون ۱۹۷۶	حرمت الاکرام	نئے موسم کا بادل
۱۵	فروری ۱۹۷۶	طالب چکوالی	نیا احساس — ڈسپلن
۳۴	فروری ۱۹۵۶	بشر نواز	نیا انسان
۲۸	جنوری ۱۹۷۷	ہتاب لہردی، ستیہ پرکاش	نیا پروگرام
۵۰	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	حبیب تنویر	نیا ستارہ
۱۶	جولائی ۱۹۷۱	نازش پرتاپ گڑھی	نیا ساز نیا انداز

۳	مئی ۱۹۷۸	عطا کا کوئی	نیا سازنی آواز
۳ - ۳	جنوری ۱۹۶۷	فضا ابن فیضی	نیا سال
۳	جنوری ۱۹۷۰	فضا ابن فیضی	نیا سال
۵	جنوری ۱۹۷۹	وقار خلیل	نیا سال
۲۳	جنوری ۱۹۵۲	عرش ملیانی	نیا کشمیر
۱۳	جدید ہندوستانی شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ندا فاضلی	نیا گیت
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۸	ادیب مالکانوی	نیرنگی
۲۶	یکم جولائی ۱۹۳۷	یوسف قدیری	نیرنگ تغزل
۱۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ممتاز	نے تیرا نے میرا

و

۵۸	۱۵ ستمبر ۱۹۳۵	ضیا فیض آبادی	واپسی
۷	فروری ۱۹۶۶	روش صدیقی	وادی آسام
۵۷ - ۵۳	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	ذاکر کشمیری لال	وادی کا گیت
۲ - ۲	ستمبر ۱۹۵۵	کوثر قریشی	وادی کشمیر
۵۲	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	حسن نعیم	وادی کشمیر کے نام
۱۳	مارچ ۱۹۶۶	شمع، زبیدہ بیگم	وادی نور
۲۶	یکم جنوری ۱۹۳۷	عارف ملتانی	واردات
۳۸	۱۵ اگست ۱۹۳۳	شیدا خورجوی	واردات دل
۱۵	نومبر ۱۹۵۵	فریدی، معیت الدین	واہ ری دنیا، ہائے زمانہ
۱۵	جون ۱۹۸۰	حسن ہمدی	وائے غم ہے عابد حسین صاحب کا
۱۵	جون ۱۹۶۹	سلام محلی شہری	وداعیہ (بیاد ذاکر صاحب)
۱۵	جون ۱۹۶۹	منیب الرحمان	وداعیہ (بیاد ذاکر صاحب)
۳۶	جولائی ۱۹۷۳	ادیب، محمد عبدالقادر	ودھان سودھا بنگلور
مائیکل پشیت	جولائی ۱۹۷۹	حنور سہسوانی	ورثارت
۲۵	جولائی ۱۹۸۲	کرشن موہن	درکش پوجا
۱۳ - ۱۲	اگست ۱۹۳۸	جوش بیچ آبادی	دُرود جاناں
۱۲	دسمبر ۱۹۸۳	شمیم امر دہوی	وزیر اعظم ہند الوداع
۷	۱۵ مارچ ۱۹۳۳	اثر لکھنوی	وطن پیارے وطن

۳۰	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	شیدا، عبدالرشید	وطن کا سپاہی
۲۳	اکتوبر ۱۹۸۲	حرمت الاکرام	وقت
۱۵	مارچ ۱۹۷۳	حرمت الاکرام	وقت
۲۸	ستمبر ۱۹۶۹	آل رسول، سید	وقت
۲۲	دسمبر ۱۹۷۷	کرشن موہن	وقت پیغام فنا
۳۰	اپریل ۱۹۵۷	شہبھونا تہ شیش / منور کھنوی	وقت حسین
۱۰	اپریل ۱۹۷۸	اختر انصاری	وقت کی بانہوں میں
۱۹	یکم جون ۱۹۳۷	جوش طبع آبادی	وقت سے پیکار
۳۳	اپریل ۱۹۷۱	اعجاز فاطمہ	وقت کا تقاضہ ہے
۲۷	جنوری ۱۹۶۳	فضیل جعفری	وقت کی آواز
۲۳	مارچ ۱۹۷۹	صدیقی، کمال احمد	ولادت شیخ
۷۵	یکم جون ۱۹۳۶	ادیب مالیکانوی	وہ آگے
۵	نومبر ۱۹۸۰	ناوال، اندر سوپوت	وہ آنکھ (مہاراجا رنجیت سنگھ کی یاد میں)
۱۰	۲۰ اپریل ۱۹۳۳	میکش ابر آبادی	وہ بندوں سے اب مانگتے ہیں دعائیں
۱۳-۱۲	۲۰ جنوری ۱۹۳۳	جوش طبع آبادی	وہ حسین
۳	دسمبر ۱۹۷۳	ساغر نظامی	وہ خوشبو ہی خوشبو تھا صبا لے گئی اس کو
۲۸	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	شیدا، راجندر ناتھ	وہ دن کب آئے گا
۲۲	یکم فروری ۱۹۳۶	توفیق تندرولوی	وطن سے دور
۲۲	فروری ۱۹۵۳	ٹیگور / عبدالعزیز حنفی عمیق	وہ کہاں ہے
۲۴	جون ۱۹۷۳	خال، افغان اللہ	وہ مرقعے کیا ہوئے
۳۳	جون ۱۹۷۶	نیاز، عبدالمتین	ویر جوانو جاگو
۳۱	یکم اگست ۱۹۳۷	صدیقی، کمال احمد	ویرانی
۳۴	اپریل ۱۹۶۸	مست، دینا ناتھ	وینا والی

۵

۳۸	یکم جون ۱۹۳۷	الطاف مشہدی	بار
۲	نومبر ۱۹۳۸	بسل سعیدی	ہائے اختر شیرانی
۳۷	مئی ۱۹۵۶	فیض احمد فیض	ہجر کی رات ڈھل گئی
۳۸	نظم نمبر نومبر ۱۹۶۰	وحید اختر	ہفت رنگ
۱۱	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	آفاق، سید آفاق حسین	ہلال عید

۱۰	اکتوبر ۱۹۵۳	وجہ، سکندر علی	ہم
۱۶-۱۵	مئی ۱۹۶۲	جاوید وششٹ	ہم
۲۳	جولائی ۱۹۷۰	تلخ، من موہن (تصویر)	ہم اپنی آواز چاہتے ہیں
۳۱-۳۰	نومبر ۱۹۶۶	سلیمان آصف	ہم اس لیے امن چاہتے ہیں
۴	یکم ستمبر ۱۹۴۳	جیا لکھنوی	ہم تم
۲۱	۱۵ اگست ۱۹۴۳	اختر، جاں نثار	ہم تم
۲۶	۱۵ نومبر ۱۹۴۹	سروش عسکری طباطبائی	ہم تم
۷	نومبر ۱۹۷۶	نازق پرتاپ گرمی (تصویر)	ہم جاگتے رہیں
۲۸	ستمبر ۱۹۶۹	کلیم، رتن سنگھ	ہم دونوں
۲۴	مئی ۱۹۷۲	ابراہیم گنوری	ہم سب ایک ہیں
۲۹	جنوری ۱۹۵۸	روش صدیقی	ہم سفر
۳۵	نظم نمبر اپریل ۱۹۵۸	محسن زیدی	ہم لوگ
۴۲	یکم اگست ۱۹۴۳	شور علیگ	ہم لوگ
۶۲	اگست ۱۹۵۲	احسن طباطبائی	ہم لوگ
۲۰	فروری ۱۹۶۶	کرشن موہن	ہمارا آدرش
۳۹	جنوری ۱۹۶۶	حاصل غازی پوری	ہماری آواز
۲۶	یکم جنوری ۱۹۴۶	سیدہ اختر	ہماری شام و سحر
۳۳	ستمبر ۱۹۵۷	آزاد، جگن ناتھ	ہمارے دس برس
۳۱	اگست ۱۹۵۳	فضا ابن فیضی	ہمارے شاعر اور مشاعرے
۱۲	نومبر ۱۹۶۳	محرور، تلوک چند	ہمارے سے
۲۶	۲۰ اپریل ۱۹۴۳	عرش ملیانی	ہمتِ دل
۷	دسمبر ۱۹۶۵	جگر بریلوی	ہندی ہیں ہم وطن ہے ہندوستان ہمارا
۵۰	۱۵ نومبر ۱۹۴۳	اختر ہوشیار پوری	ہنگام جوانی ہے
۴۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۳	حسن فراز	ہنگامے
۳۲	جنوری ۱۹۶۸	صدیقی، گمان احمد	ہندوستان
۲۸	اکتوبر ۱۹۶۲	افقر موہانی	ہندوستان والو، ہندوستان دیکھو
۱۶-۱۵	نومبر ۱۹۶۵	بشر نواز	ہندوستان میں ہم
۲۲	اکتوبر ۱۹۵۱	ذکیہ سلطانہ	ہندوستانی عورت سے
۸	۱۵ جون ۱۹۴۶	سیاب اکبر آبادی	ہو الباقی (فضاحت جنگ جلیل)
۳۹	جولائی ۱۹۸۶	عادل منصور	ہوٹل امپریل میں
۴۷	ستمبر ۱۹۴۸	اختر تلہری	ہوشیار و باخبر

۳۴	فروری ۱۹۵۶	وارث کرمانی	ہونٹوں پہ مہنسی رُخ پہ حیا یاد رہے گی
۵۰	۱۵ جولائی ۱۹۴۷	سروش عسکری طباطبائی	ہوئے مستی
۳۴	کشمیر نمبر نومبر ۱۹۷۵	سنتوش، غلام رسول	ہے "ہے" ہا ہا کار
۲۴	نومبر ۱۹۸۲	ظہیر صدیقی	ہیں خواب میں مہنوز
۴	جولائی ۱۹۴۵	جوش ملیح آبادی	ہے کہ نہیں

می

۲۴	نومبر ۱۹۸۳	درد، دشوانا تھ (تصویر)	یاترا
۴۲	یکم دسمبر ۱۹۴۶	پروریز، لدھیانوی	یاد
۳۶	یکم جنوری ۱۹۴۵	خواجہ قدوائی	یاد
۳۸	یکم مارچ ۱۹۴۴	مجید لاہوری	یاد
۲۱	یکم جون ۱۹۴۷	اختر شیرانی	یاد
۵۵	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	حسن سرمد	یاد انیس
۲۱	دسمبر ۱۹۵۷	حسن نعیم	یاد ایامے
۵۶	۱۵ جون ۱۹۴۶	عزیز احمد	یاد جلیل
۵۶	۱۵ جون ۱۹۴۶	علی احمد	یاد جلیل
۹	۱۵ جون ۱۹۴۶	شیمم رائے پوری	یاد جلیل
۳۶	اکتوبر ۱۹۵۳	فیاض ہریانوی	یاد عہد شباب
۶-۴	جنوری ۱۹۵۳	شیمم کرہانی	یاد کارواں
۹۸	۱۵ اگست ۱۹۴۹	بسمل سعیدی	یاد کرو
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	مضمیر رضویہ	یاد کار محبت
۱۴	گاندھی نمبر ۱۹۴۸	منموم، کرشن گوپال	یاد گاندھی
۳۴	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۳	نوشاہ قدوائی	یاد ماضی
۳۷	جنوری ۱۹۵۳	احسن طباطبائی	یاد وطن
۱۳-۱۲	ستمبر ۱۹۵۹	محمود سعیدی	یادوں کا جزیرہ
۴	نومبر ۱۹۷۶	ساغر نظامی	یادوں کے گلاب — جواہر لال نہرو (تصویر)
۱۹	دسمبر ۱۹۶۵	خضر برنی	یقین محکم
۲۸	دسمبر ۱۹۷۱	حرمت الاکرام	یہ روشنی
۲۴	اگست ۱۹۷۸	شہریار پرواز	یہ زمیں اپنی زمیں یہ چاند تاروں کا گلن
۵۰	نومبر ۱۹۵۳	جذب، رائے موہن دراز	یہ سب کہنے کی باتیں ہیں

۲	یکم اپریل ۱۹۴۹	سرور، آل احمد	یہ شمع
۱۹	یکم جنوری ۱۹۴۵	طالب کاشمیری	یہ عالم مجاز ہے
۱۷	ستمبر ۱۹۷۶	حرمت الاکرام	یہ عہد کر رہے ہم
۲۹	سالنامہ یکم جون ۱۹۴۴	قاسمی، احمد ندیم	یہ فلسفی
۴	اکتوبر ۱۹۳۸	سیاب اکبر آبادی	یہ کس کی آواز ہے؟
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	ساقی صدیقی	یہ کون آگیا
۵۹	یکم جون ۱۹۴۵	سوامی مارہروی	یہ کون سی رت
۳۳	فروری ۱۹۵۳	کیفی، برجموہن دتاتریہ	یہ لوگ
۱۶	ستمبر ۱۹۷۴	رونق دکنی سیانی	یہ لمحے
۴۴	فروری ۱۹۵۳	اختر قادری	یہ ما بختی
۴۲	مارچ ۱۹۵۸	شاد عارفی	یہ ہماری زبان ہے پیارے
۴۱	ستمبر ۱۹۵۷	زبیر رضوی	یہ ہے میرا ہندوستان
۳۵	یکم مارچ ۱۹۴۶	منور لکھنوی	یوگ سار - یا - عطر روح
۷ - ۷	۱۵ جولائی ۱۹۴۴	منور لکھنوی	یوگ سار - یا - عطر روح
۶ - ۱۹۵۹	رقص نمبر اگست ۱۹۵۹	نعمانی، سعید اختر	یوم آزادی
۳۳-۳۳	جنوری ۱۹۵۷	سرور، آل احمد	یوم جمہوریت
۳۴	جنوری ۱۹۵۷	محمود دہلوی مرحوم	یوم جمہوریت
۴۳	اکتوبر ۱۹۶۰	کلیم عاجز	یوم شاد
۱۰۰	۱۵ اگست ۱۹۴۹	عرش ملیانی	یوم غالب

بہ خط شاعر

۳۱	اپریل ۱۹۸۶	شاہین (تصویر)	اپنا سودا خود سر پہاڑ کر جائے گی شام
۲۷	ستمبر ۱۹۸۳	بشیر بدر (تصویر)	اداسی کا یہ پتھر آنسوؤں سے نم نہیں ہوتا
۲۱	اکتوبر ۱۹۸۳	قمر الدین، ایم (تصویر)	اس کا دل پر لٹھنا ہے اور اس کی منظر پر ٹھنا ہے
۲۰	ستمبر ۱۹۸۳	عظیم اختر دہلوی	اے رہ گزار شوق ذرا دیکھنا مجھے (عکس)
۲۱	اکتوبر ۱۹۸۳	قمر الدین، ایم (تصویر)	ایک سے ہے مجھے کس درجہ عقیدت لکھوں (عکس)
۱۷	مارچ ۱۹۸۵	ساحر ہوشیار پوری	من کی بگیا میں جو ہریالی نہیں
۲۷	دسمبر ۱۹۸۶	رفقا، کالی داس گپتا (تصویر)	بے چین یہ دل رہا تھا برسوں
۲۶	جنوری ۱۹۸۳	باتی (تصویر اور عکس)	پھر وہی تو ساتھ میرے، پھر وہی بستی پرانی
۲۱	جون ۱۹۸۵	ناصر زیدی (تصویر)	تجھ کو یہ وہم ہے کہ، وہ تیری منظر میں ہے
۲۲	اکتوبر ۱۹۸۲	اختر انصاری (غزل کا عکس)	ترا آسماں ناوکوں کا خزینہ، حیات آفرینا، حیات آفرینا
۱۲	جون ۱۹۸۶	زبیر رضوی (تصویر)	تعلقات کی وقتی حرارتیں بھی گتیں
۲۷	جون ۱۹۸۳	کرشن موہن	چننا پشپ کھلے ہیں من کے آنگن میں
۲۲	مئی ۱۹۸۶	واحد القادری (تصویر)	خوشیوں سے مستعارہ بھی ہے جائز بھی ہے
۲۶	مارچ ۱۹۸۶	کمال، عبداللہ	دل ترے نام جگر تیرے نام
۲۳	نومبر ۱۹۸۲	منور لکھنوی	دل ہجوم آرزو کے درمیاں گم ہو گیا
۱۸	جون ۱۹۸۲	وجد، سکندر علی	رنگ لایا ہے دیوانا پن میرا (عکس)
۱۹	مئی ۱۹۸۳	دامق جون پوری	ساحل سے زندہ لوٹ نہ آئیں تو کیا کریں (تصویر، خط کا عکس)
۲۸	اکتوبر ۱۹۸۳	منشا، منشا الرحمان	سخت مشکل بٹھن پڑ خطر راستے (عکس)

۱۸	اکتوبر ۱۹۸۶	قیوم خضر	سمندر بھی لبوں کی تشنگی بھی
۳۲	جنوری ۱۹۸۵	تاباں، غلام ربانی (تصویر، عکس)	سنگ و حشت کو تاباں بام و در نہیں کہتے
۲۳	فروری ۱۹۸۶	شجاع خاور	صحیح بات تو یہ ہے کہ تم غلط نہ ہم غلط (عکس)
۲۱	جون ۱۹۸۳	منظہر امام (تصویر)	فنون حرف لے گیا، طلسم خواب لے گیا (عکس)
۲۵	دسمبر ۱۹۸۲	انسر آذری (تصویر)	کر دیا ہے میرا ماحول معطر کس نے (غزل کا عکس)
۳۲	جولائی ۱۹۸۵	نشر خانقاہی (تصویر عکس)	کل سمیٹے گا، مزارع صبح کا، سویا ہوا
۲۸	نومبر ۱۹۸۶	جوہر بجنوری چندر پرکاش	کون جانے کہ تخیل میں ہیں پیکر کتنے
۲۶	اگست ۱۹۸۳	جمیل مظہری (تصویر)	کہیں ہوس ہے کہ جلد اپنا کار و بار اٹھا
۲۳	جولائی ۱۹۸۶	منیا فتح آبادی (تصویر)	کہو وقت کے کوہ سے اب تو سر کے
۲۰	جولائی ۱۹۸۳	وحید اختر (عکس، تصویر)	کیفیت دل تم یہ عیاں ہے بھی نہیں بھی
۱۹	مارچ ۱۹۸۳	نارنش پرتاپ گڑھی (تصویر و عکس)	گھر میں رہوں تو گھیر کے تنہا تیاں ڈسیں
۲۵	مئی ۱۹۸۳	شیمس کرہانی مرحوم	گلوں پہ سایہ غم ہائے روزگار طے
۲۶	اپریل ۱۹۸۳	فراق گورکھپوری مرحوم	گم شدگی ماؤ تو بہت ہے
۲۳	جولائی ۱۹۸۲	نشور واحدی	لالہ و گل کے تخیل سے پیکت جاتے ہے (عکس)
۲۳	نومبر ۱۹۸۳	جدی (تصویر، عکس)	منزل اگر نئی ہے تو بے تابیاں بھی ہیں
۲۷	اپریل ۱۹۸۵	حفیظ میرٹھی	مہرباں وہ لب جو آج ہو اپانی پر
۲۷	ستمبر ۱۹۸۳	بشیر بدر (تصویر)	میرا اس سے وعدہ تھا گھر رہنے کا
۱۹	فروری ۱۹۸۵	زیب غوری (تصویر، عکس)	نقش تصویر نہ وہ سنگ کا پیکر کوئی
۲۸	دسمبر ۱۹۸۵	فنا ابن فیضی (تصویر)	نہ پوچھو اب، ہیں ایسے کتنے منظر میری مٹھی میں
۳۳	اکتوبر ۱۹۸۵	سردار جعفری	نہ کوئی اس کی طرح ہے نہ وہ کسی کی طرح (خط کا عکس)
۲۱	جون ۱۹۸۵	ناصر زیدی (تصویر)	وہ مرے غم کا دوا نہیں ہونے دیتا
۲۳	جولائی ۱۹۸۳	حقی، شان الحق	ہمیں سے اس قدر عفت ہمیں سے سرگراں ایسے
۲۰	نومبر ۱۹۸۵	حسن نعیم (تصویر، عکس)	یوں نہ غمگیں ہو کہ آخر میں بھی تیری آس ہوں
۲۶	ستمبر ۱۹۸۲	محمود سعیدی	ایک گلانی دو پہر (محمود سعیدی کے ہاتھ کی لکھی ہوئی نظم کا عکس)
۱۷	فروری ۱۹۸۳	رئیس امر وہوی (تصویر، عکس)	تاثرات

۱۷	اختر شیرانی (مرحوم) اگست ۱۹۸۴	تاثیر (عکس)
۲۰	غبار بھٹی (تصویر) ستمبر ۱۹۸۶	حقیقت حال
۲۳	نظر، پریم کمار اگست ۱۹۸۶	حمد
۲۳	قاضی سلیم (تصویر عکس) جنوری ۱۹۸۶	گرہستی

رباعیات

۲۰	مئی ۱۹۸۴	نذیر بنارس	آتا ہے لٹاتا ہوا خوشبو جیسے
۱۴	۱۰ دسمبر ۱۹۸۲	انیس	آنکھیں کھولیں مگر یہ پردا نہ کھلا
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	ابجد میں جمال نو کا عالم آئے
۳۷	فروری ۱۹۷۴	اشک، بل کرشن	اجر کو تکے ہے آنکھ کھولے دھرتی
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	اک حور شامل کو جودی داد جمال
۳۷	فروری ۱۹۷۴	اشک، بل کرشن	اک سر پھری سی ہوا ہوں مجھ سے مت پوچھ
۱۸	یکم دسمبر ۱۹۴۳	ماہر اکبر آبادی	اک شان سراپا ہے وطن پر مرنا
۱۷	۲۵ نومبر ۱۹۴۲	انیس	انسوس یہاں سے نہ سبکبار چلے
۳	یکم جون ۱۹۴۳	عیش لکنوی	انسان کا جب شباب آتا ہے
۲۵	مئی ۱۹۸۲	جوش	انسان کی تباہیوں سے کیوں ہے دلگیر
			(صادقین کی بنائی ہوئی ایک تصویر جو اس رباعی پر ہے اور صادقین کی تشریح بھی شامل ہے)
۴۹	۱۵ اگست ۱۹۴۹	جوش	انساں کی تباہیوں سے کیوں ہے دلگیر
			(اس رباعی کو صادقین نے تصویروں میں ڈالا ہے)
۱۶	۱۵ فروری ۱۹۴۴	امجد حیدر آبادی	امجد جب زندگی سے تنگ آتے ہیں
۱۲	مارچ ۱۹۶۹	بہار، امیر چند	ایسی ہنسیار
۱۱	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	امجد حیدر آبادی	برہان و دلیل سب معطل ہو جائیں
۵۵	ستمبر ۱۹۷۹	فانی بدایونی	بلبل کو چمن کی زندگی راں آئی
۲۸	مئی ۱۹۸۲	صادقین	پر خار ہے جس دشت میں رہتا ہوں
۲۰	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارس	پگھلا ہوا محنت کا نگینہ جیسے
۲۶	دسمبر ۱۹۸۱	خورشید احمد بسوانی	پنگٹ پہ وہ پیروں کو جھجک کر رکھنا

۲۶	مئی ۱۹۸۲	صادقین	تجھ میں ہے جہاں خوشحظی کو دیکھا
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	جب پایہ تکمیل کو پہنچا کل شام
۱۶	یکم دسمبر ۱۹۳۳	صادق جھانسیوی	جب عشق میں بے قرار ہو جاتے ہیں
۲۸	مئی ۱۹۸۲	صادقین	جو نقش تھے پامال بناتے ہیں نے
			(صادقین آرٹ سے لکھی ہوئی)
۱۱	جون ۱۹۵۹	ترجمہ فریدی، مغیث الدین	چراغ لالہ طور
۲	فروری ۱۹۸۳	فضا ابن فیضی	چکبست کی یاد میں
۳۲	یکم اگست ۱۹۳۳	ضیا جعفری	چھلکی ہے گلآبی وہ جوانی کی طرح
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	خطاطی میں ایک کیف و سرور آتا ہے
۲۰	مئی ۱۹۸۳	نذیر بٹارسی	خوابیدہ جوانی کو جگاتا ہے بسنت
۳۷	یکم نومبر ۱۹۳۳	امجد حیدر آبادی	دل ہے صد چاک، چاک دل سینہ ہے
۲۸	مئی ۱۹۵۰	محرور، تلوک چند	دو آتشہ
			(خیام کی رباعیوں کا ترجمہ)
۳۹	دسمبر ۱۹۳۷	جلال ملیح آبادی	رباعی
۵	اکتوبر ۱۹۶۱	دجندہ سکندر علی	رباعی
	یکم جنوری ۱۹۳۶	میر حسن دہلوی	رباعی
۵	یکم جنوری ۱۹۳۶	میر حسن دہلوی	رباعی
۲۵	فروری ۱۹۵۳	امجد حیدر آبادی	رباعی
۲۹	جنوری ۱۹۶۶	شہاب سرمدی	رباعیاں
۲۰-۲۱	جنوری ۱۹۵۳	فراق گورکھپوری	رباعیاں
۳۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۹	سہیل مالیکانوی	رباعیاں
۵۷	مارچ ۱۹۵۸	محرور، تلوک چند	رباعیات - (رام بابو سکینہ مرحوم)
۵۴	جون ۱۹۵۷	امید، کرشن چند	رباعیات
۳۱	مئی ۱۹۷۱	بہار، امیر چند	رباعیات
۲۸	ستمبر ۱۹۶۹	جلال ملیح آبادی	رباعیات
۳۳	جنوری ۱۹۶۸	شاد، نریش کمار	رباعیات
۲۳	اکتوبر ۱۹۶۶	اختر انصاری دہلوی	رباعیات
۳۳	دسمبر ۱۹۶۶	سوز ہوشیار پوری	رباعیات
۴۲	مئی ۱۹۷۲	ہدی پرتاب گڑھی	رباعیات
			(خانڈانی منصوبہ بندی سے متعلق)
۱۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	رعنا، برج لال	رباعیات

۱۳	۱۵ جولائی ۱۹۴۹	آہ سینا پوری	رباعیات
۱۶	یکم جون ۱۹۴۹	غافل، گیان چند	رباعیات
۲۵	یکم اپریل ۱۹۴۹	تیغ الہ آبادی	رباعیات
۲۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	ملا، آنند نرائن	رباعیات
۲۱	۱۵ اپریل ۱۹۴۹	اختر، جاں نثار	رباعیات
۲۲	نومبر ۱۹۵۰	صادقین صدق	رباعیات
۳۸	اکتوبر ۱۹۵۰	شہاب جعفری	رباعیات
۳۶	اگست ۱۹۵۰	صادق صدق	رباعیات
۸	جولائی ۱۹۵۰	جوش ملیح آبادی	رباعیات
۱۷	مارچ ۱۹۵۱	اختر، جاں نثار	رباعیات
۵۰	فروری ۱۹۵۱	شہاب جعفری	رباعیات
۵۱	فروری ۱۹۵۱	رعنا، برج لال	رباعیات
۹	جنوری ۱۹۴۸	امن، لکھنوی	رباعیات
۱۵	ستمبر ۱۹۵۱	آزاد، جگن ناتھ	رباعیات
۵۶	جنوری ۱۹۴۸	اثر صہبائی	رباعیات
۱۴	۱۵ اگست ۱۹۴۷	صفیہ شمیم	رباعیات
۳۶-۳۵	۱۵ فروری ۱۹۴۶	جوش ملیح آبادی	رباعیات
۴۹	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	حکیم راغب	رباعیات
۴۶	۱۵ فروری ۱۹۴۷	صفیہ شمیم	رباعیات
۲۶	۱۵ اگست ۱۹۴۶	عمر خیام / صفی لکھنوی	رباعیات
		دو آتش	
		(طلوع صبح وصلائے میکشی - سرمستی -	
		ضبط نفس - بیوفائی دنیا - حیرت اندوزی و لاعلمی	
		مال اندیشی - ترغیب عیش نقد)	
۲۶	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	ضیا جعفری	رباعیات
۱۳-۱۳	یکم نومبر ۱۹۴۶	فراق گورکھپوری	رباعیات (روپ)
۵۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۶	رعنا اکبر آبادی	رباعیات
۲۳	فروری ۱۹۷۵	برق موسوی	رباعیات
			رباعیات
۳۴	نومبر ۱۹۵۵	ٹیکور، رابندر ناتھ / شانتی رجنن سہنا جاریہ	[بھید بجاؤ نکتہ چیں]
			[فرض شناس رشتہ رازی ایک شعر چاند سے]

۱۲	جولائی ۱۹۵۲	مخروم، تلوک چند	رباعیات
۲۱	جون ۱۹۵۲	رعنا، برج لال جلی	رباعیات
۱۵	جون ۱۹۵۲	جلال طبع آبادی	رباعیات
۳۸	اپریل ۱۹۵۲	انظار طبع آبادی	رباعیات
۱۷	جون ۱۹۶۳	غفور سعیدی	رباعیات
۳۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	خیام / افسر الشعرا آغا شاعر قزلباش	رباعیات خیام مع ترجمہ در عمر خیام کی آرام گاہ
۱۳	۱۵ جون ۱۹۲۵	نہال سیوہاروی	رباعیات
۳۹	یکم ستمبر ۱۹۲۳	ادیب، گورنر لال	رباعیات
۲۷	یکم اکتوبر ۱۹۲۳	شوقی دہلوی، اقبال حسین	رباعیات
۳	نومبر ۱۹۶۷	اختر انصاری	رباعیات
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۲۳	درویش میرٹھی	رباعیات
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۲۳	ضیا جعفری	رباعیات
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۲۳	صادق جھانسی	رباعیات
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۲۳	امجد حیدر آبادی	رباعیات
۲۰	یکم جولائی ۱۹۲۳	ضیا جعفری، سید	رباعیات
۳۱	سانامیکم جون ۱۹۲۳	امجد حیدر آبادی	رباعیات
۱۸	دسمبر ۱۹۶۷	بہار، اے۔سی	رباعیات
۵ - ۳	جولائی ۱۹۶۳	فراق گورکھپوری	رباعیات
۸	اگست ۱۹۷۲	اختر انصاری	رباعیات
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	زردار جو سکتے ہیں رواں گنتے ہیں ستارے
۵۰	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	شیر محمد کراچی	سو جھیں ہمیں زندگی کی راہیں کیوں کر سونے کی گھڑی بھی ہو تو وقفہ کیا ہے شاخیں دل نازک کی طرح ہلتی ہیں فالوس خودی میں آپ مستور ہیں ہم فکر و نظر
۹	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	عیش لکھنوی	کچھ کام نہیں تو نام کر جانے دے کس ناز سے ناروں کی پٹی آتی ہے کہنے کو تو ایک بات کہتا ہوں میں کیا صرف مسلمان کے پیارے ہیں حسین
۳۷	فروری ۱۹۷۳	اشک، بمل کرشن	
۲۰	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارسی	
۱۱	۱۰ نومبر ۱۹۲۲	مرزا یگانہ	
۳۵	ستمبر ۱۹۵۳	احسن طباطبائی	
۵۵	ستمبر ۱۹۷۹	فانی بدایونی	
۲۸	مئی ۱۹۸۲	صادقین	
۷	۳ مئی ۱۹۳۳	جوش طبع آبادی	
۲۰	یکم جنوری ۱۹۳۳	جوش طبع آبادی	

۲۰	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارس	کیس کی طرح کیس گمک جاتا ہے
۳	یکم جون ۱۹۳۳	عیش لکھنوی	گلزار جہاں محفل زندانہ ہے
۲۰	۱۵ جنوری ۱۹۳۳	محرورم، تلوک چند	گو حسن عمل کا تر جہاں ہے شاعر
۲۶	دسمبر ۱۹۸۱	خورشید احمد بسوانی	گو گل میں نرّت میں ہو کہنیا جیسے
۳۳	مارچ ۱۹۵۸	محرورم، تلوک چند	ما تم اختر
۲۰	مئی ۱۹۸۳	نذیر بنارس	ماں ! ماں ہے مگر ناری ہے پھر بھی ناری
۲۶	دسمبر ۱۹۸۱	خورشید احمد بسوانی	متھرا میں متھرا رہی ہو گوالن جیسے
۸	مئی ۱۹۵۹	محرورم، تلوک چند	مرزا غالب
۳۷	فروری ۱۹۷۳	اشک، بمل کرشن	مگر مڑ کے نہیں چلا تو دریا کیسا ؟
۲۶	مئی ۱۹۸۲	صادقین	نکھرے میں جو تھی اصلاح ضروری کردی
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	میں نے، تھی جگہ خالی تو لکھیں آیات
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	مے نوشی پہ ہے مجھ کو ناز اے ساقی
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	(صادقین آرٹ میں لکھی ہوئی)
۲۹	مئی ۱۹۸۲	صادقین	نازل یہ قلم کس پہ ہے؟ مجھ جیسے پر
۲۳	۲۰ جنوری ۱۹۳۳	جوش ملیح آبادی	(صادقین آرٹ میں لکھی ہوئی)
۲۸	یکم نومبر ۱۹۳۳	عیش ملیانی	ناگفتہ ہیں آج تک فسائے لاکھوں
۲۶	دسمبر ۱۹۸۱	خورشید احمد بسوانی	نذر خیام
۱۸	۳ فروری ۱۹۳۳	جوش ملیح آبادی	وہ چاندنی رات وہ طلائی غنچے
۳۷	فروری ۱۹۷۳	اشک، بمل کرشن	ہاں مرگ و حیات کے سمجھتا ہوں میں راز
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	ہر چند کہ ابر تھا گھنیرا اُس پار
۲۶	مئی ۱۹۸۲	صادقین	ہر شب میں ہے مولیٰ کو بہت یاد کیا
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	ہم حسن پرستوں کی شریعت ساقی
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	(صادقین آرٹ شامل ہے)
۲۷	مئی ۱۹۸۲	صادقین	ہم سانپ پکڑ لیتے ہیں نبیوں کے بغیر
۳۲	یکم اگست ۱۹۳۳	ضیا جعفری	یہے میں سمویا سا شباب اے ساقی

قطعات

۱۰	۱۵ جون ۱۹۳۳	جوش ملیانی	افلاس
۱۰	۱۵ جون ۱۹۳۳	جوش ملیح آبادی	افلاس
۱۳	ستمبر ۱۹۷۸	تسنیم فاروقی	اندیشے

پریم چند - قطعات	پریم چند	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰	پریم چند نمبر اگست ۱۹۸۰
پیدا کریں	رانا گنوری	۱۸	جنوری ۱۹۵۰
تماشا کے دل کہ ہنگام شام	جلال ملیح آبادی	۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۵
چوڑا (قطعہ)	اقبال، علامہ	۳۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۴۳
حالت وقار	احمد حیدر آبادی	۲۶	یکم ستمبر ۱۹۳۵
راز حسن	قادری، حامد حسن	۳۰	یکم اکتوبر ۱۹۳۹
رموز و اسرار	نجم آفندی	۲۰	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶
روپ	فراق گورکھپوری	۶۹	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶
رہ کے دل میں درد اٹھ آئے تو کیا کروں	مسرور جالندھری	۳۳	یکم دسمبر ۱۹۳۵
زنداں	تیغ الہ آبادی	۱۶	یکم فروری ۱۹۳۹
شعر میں موسیقی (قطعات)	فراق	۱۳۵	موسیقی نمبر اگست ۱۹۵۶
کانٹوں پہ زباں رکھ دی	حمایت اللہ (تصویر)	۳۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۴۳
مسائل فریب	امین، گوپی ناتھ	۷۰	۱۵ اگست ۱۹۳۹
نذر انیس	عمر الفزاری	۴۷	انیس ستمبر جون ۱۹۷۵
ہوائیں ہیں دامن میں نغمے سموتے	عباسی، عباس احمد	۱۳	یکم اکتوبر ۱۹۳۳
یگانہ آرٹ	میرزا یگانہ چنگیزی	۳	ستمبر ۱۹۵۰
یگانہ آرٹ	یگانہ چنگیزی	۲۱	جولائی ۱۹۵۱
قطعہ (بیاد پریم چند)	چغتائی، مرزا فہیم بیگ	ٹائٹل	یکم اکتوبر ۱۹۳۳
قطعہ (تصویر پریم)			
قطعہ	امیر مینائی	۱۲	۱۰ نومبر ۱۹۳۲
قطعہ	عرش ملیح آبادی	۲۶	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳
قطعہ (جشن جمہوریت کی نذر)	سرور، آل احمد	۳	اپریل ۱۹۵۹
قطعہ	سالک، مرزا قربان علی بیگ		جنگ آزادی نمبر اگست ۱۹۵۷
قطعہ	آزاد، جگن ناتھ	۳	اقبال نمبر نومبر ۱۹۷۷
قطعہ	قزلباش، آغا شاعر	۹۳	یکم جون ۱۹۳۵
قطعہ	مخدوم، تلوک چند	۳۸	دسمبر ۱۹۵۵
قطعہ	اشیم بنگلوری	۱۰	۱۵ جون ۱۹۳۶
قطعہ	رضا دائرووی	۱۰	۱۵ جون ۱۹۳۶

۱۰	۱۵ جون ۱۹۳۶	عمیم بنگلوری	قطعہ
۸	۱۵ جون ۱۹۳۶	قیمہری فیروز پوری	قطعہ فارسی
۳۹	اکتوبر ۱۹۵۰	عالم، قاضی محمد مسرور	قطعہ
۳۵	نومبر ۱۹۵۰	شاہین، اقبال سکندر	قطعہ
۳۵	نومبر ۱۹۵۰	صابر شاہ آبادی	قطعہ
۹	دسمبر ۱۹۴۸	جوہر، مولانا محمد علی	قطعات
۱۳	دسمبر ۱۹۸۰	مطیر، بلجیت سنگھ	قطعات
۳۰	طنزد مزاج نمبر (دوم) مئی ۱۹۴۳	سگار لکھنوی (تصویر)	قطعات
۳۵	طنزد مزاج نمبر (دوم) مئی ۱۹۴۳	برق آشیانوی	قطعات
۱۵	جنوری ۱۹۶۶	کنول، کنول پرشار	قطعات
۳۷	جنوری ۱۹۵۳	رعنا، برج لال جگی	قطعات
۱۳	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	نام معلوم	قطعات تاریخ
۳۲	دسمبر ۱۹۵۸	اختر علی تلہری	قطعات
	شعرو شاعری نمبر	اختر، جاں نثار	قطعات
۲۶	اگست ۱۹۵۳		
۲۳	مارچ ۱۹۶۰	اشک، بہل کرشن	قطعات
۵	یکم مارچ ۱۹۳۵	اختر، جاں نثار	قطعات
۵۳	انصاری نمبر جنوری ۱۹۴۹	مہدی پرتاب گڑھی	قطعات
۲	فروری ۱۹۵۵	امجد حیدر آبادی	قطعات
۵۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	میکش نجی	قطعات
۳۰	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	نبال سیوہاروی	قطعات
۱۶	۱۵ جنوری ۱۹۳۷	ارشد صدیقی	قطعات
۲۸	جولائی ۱۹۸۲	کنول، کنول پرشار	قطعات
۳۷	اپریل ۱۹۶۶	اختر بستیوی	قطعات
۱۱	یکم مارچ ۱۹۳۷	مسرور مسنکر	قطعات
۳۷	اکتوبر ۱۹۳۸	اختر، جاں نثار	قطعات
۳۳	ستمبر ۱۹۵۱	سوزال	قطعات
۲۳	جنوری ۱۹۵۰	شہاب اشرف	قطعات
۳۸	ستمبر ۱۹۵۰	احسن طباطبائی	قطعات

۱۲	۱۵ مارچ ۱۹۳۹	منظف برنی	قطعات
۱۰	یکم ستمبر ۱۹۳۹	نازکی، غلام رسول	قطعات
۱۵	۱۵ نومبر ۱۹۳۹	کرشن موہن	قطعات
۲	۱۵ جون ۱۹۳۹	قطعات (حروف و نقوش، احساس، انسان) صادقین	
۲۱	یکم جون ۱۹۳۹	قطعات - (نیا انسان، رنگ و بو، بارل، حفیظ مالیکالوی	
۲۰	یکم اگست ۱۹۳۷	قطعات (نیادور)	
۱۶	گانڈھی نمبر ۱۹۳۸	قطعات (تجدید محبت، التجا، تبہہ، ندامت) خٹار دہلوی	
۲۳	یکم مارچ ۱۹۳۲	قطعات (انسانیت کا قتل، وطن کی موت) طالب دہلوی	
۳۳	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۳	قطعات (رنا کا مئی عشق، اپنا غم رکھتے ہوئے) یاور بخاری	
۳۷	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	قطعات (گھر کا چراغ، جدید شاعری) ہلال رضوی (تصویر)	
۳۵	یکم دسمبر ۱۹۳۳	قطعات (درد، آنسو) پاکیزہ	
۳۷	یکم جنوری ۱۹۶۱	قطعات (خیرات، وجہ تسکین، تنہا کھجور، زاویہ نگاہ)	
۳	ستمبر ۱۹۵۱	قطعات (ظن، غم، لڑنے جگر آلودہ بغم) تمنا بجنوری	
۱۹	جنوری ۱۹۵۸	قطعات (عالم فردا، عشرت غم، پیغمبر خودی، اختر انصاری	
۵۰	یکم ستمبر ۱۹۳۶	قطعات (ایک کیفیت، عامی)	
۱۰	یکم اگست ۱۹۳۶	[بوا بچی، یہ زندگی یہ دنیا، بھول، ازل کی کش مکش، پروردہ تغیرات، پریشانی غم] اختر انصاری	
۳۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۶	قطعات (رومان، شادی، فرض) زیب عثمانیہ	
۳۹	۱۵ فروری ۱۹۳۷	قطعات (کانٹے، بیزارگی، آرزوئے حیات، خلش، مجبور زندگی، دیوانگی، زندگی) انظر رضوی	
۳۷	یکم اپریل ۱۹۳۶	قطعات (مغنی، بقائے خیال، یاد کرو) شاطر علی	
۳۵	یکم مارچ ۱۹۳۶	قطعات (موج سراب، دولت، تلخ حقیقت) پروین مراد آبادی	
۱۹	۱۵ فروری ۱۹۳۶	قطعات (انتظار، ذہنی خواب، آغاز و انجام) شمس نوید	
۵۶	یکم جنوری ۱۹۳۶	قطعات (اولین لمحات، پڑمردہ تمنا، لڑکا تڑکا، بہ اس شکستہ پری) رشید ناصر کراچی	
		قطعات (بیمار ہمسایہ، تیزی، تارے، برق موسوی)	
		قطعات (دوپورے، چراغ، کنول کا پھول)	
		قطعات (تصور و تسلط، احساس، تمنا) شاطر علی	

۱۵	۵ اپریل ۳۷	علی، سید رضا	قطعات (بخیل اور اس کی بیوی، کھوٹا بیٹا اور کھوٹا پیسا)
۳	دسمبر ۱۹۳۷	افسر، حامد اللہ	قطعات (آج کی دنیا، ناخدا، جگنو کی پرواز، نئے تارے، ساتھی کون بنے)
۳۹	مارچ ۱۹۸۱	جاوید وششٹ	قطعات پنجور گارڈن باغ، ہجر

تاریخ وفات

۳	نومبر ۱۹۷۹	ناوک حمزہ پوری	آہ! غم بال مکند عرش لمبیانی ہے
۳	اپریل ۱۹۷۷	منشار، منشار الرحمان	آہ ہند کا نقمانِ عظیم (مختر الدین علی احمد) ۱۳۹۷
۳	مئی ۱۹۷۷	عطا کا کوئی	آئی صدایہ غیب سے حیف اختر حیف راختر اور نیوی) ۱۹۷۷
ٹائٹل	اگست ۱۹۷۷	کرشن چندر	ارتحال پر ملال ادیب ذی کمال
۳	مئی ۱۹۷۷	عطا کا کوئی	بولا ہاتف فضا کا ماتم ہے (صدر الدین رضا) ۱۹۷۷
۳۲	جگ نمبر جنوری ۱۹۶۱	معراج دھولپوری	تاریخ رحلت
۸	۱۵ جون ۱۹۳۶	خسرو نواب میر عثمان علی	تاریخ رحلت فصاحت جنگ جلیل
۵	مارچ ۱۹۷۷	فریدی، معین الدین	تاریخ رحلت بے ہنگام ۱۹۷۷
۳	نومبر ۱۹۷۹	ساحری، بخش امرتسری	(محب اسلام حضرت عبدالماجد دریا بادی) تاریخ وفات عرش لمبیانی دے گئے دل پہ داغ فرقت کیا سمت کاشا ۱۹۰۱
۸	مارچ ۱۹۷۷	فریدی، معین الدین	تاروفات دردناک ۱۹۷۷
۱۱	یکم فروری	بصیر ٹونگی، مولوی عبید اللہ	(رحلت پروفیسر رشید احمد صدیقی)
ٹائٹل	دسمبر ۱۹۸۰	فریدی، معین الدین	تاریخ وفات محمود شیردانی
۳	اگست ۱۹۶۳	اسد، اعجاز احمد	تاریخ وفات (ساحر دھیالوی) (تصویں) تاریخ ہائے وفات

۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	غمزہ تمنا بجنوری	تاریخ ہائے وفات
۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	حسن لکھیم پوری، سید سعید	تاریخ ہائے وفات
۶	جولائی ۱۹۵۱	قادی، حامد حسن	تواریخ وفات مولانا حسرت موہانی
۶	ستمبر ۱۹۷۸	عطا کاکوی	چپ ہوا بلبیل ریاض شاد (بسم غلیم آبادی)
			۱۳۹۸ = ۱ + ۱۳۹۷
۳	اپریل ۱۹۷۷	ناوک حمزہ پوری	صاحب رتبہ صدر فخر الدین
			۱۹۷۷
۳	اپریل ۱۹۷۷	برق موسوی	فخر دین صدر ہند رفت گو
			۱۹۷۷
۲	اپریل ۱۹۸۲	برق، طلحہ رضوی	قطعہ تاریخ (جوش و فراق)
۱۲	مارچ ۱۹۶۶	قمر سنبھلی	قطعہ تاریخ (تلوک چند محروم)
۸	۱۵ جون ۱۹۳۶	عتیق حیدر آبادی	قطعہ تاریخ
۳۳	اپریل ۱۹۶۰	کسری منہاس	قطعہ تاریخ
			قطعہ تاریخ
۷	۱۵ فروری ۱۹۳۷	غالب	راپنے ترک مے لوتی پر غالب کا قطعہ
۳۰	ستمبر ۱۹۶۱	ذائقہ بنگلوری	قطعہ تاریخ جگر مراد آبادی
۱۷	نومبر ۱۹۷۱	شم شکاروی	قطعہ تاریخ وفات ڈاکٹر سید محمود
۱۵	جون ۱۹۸۰	جمیل منظری	قطعہ تاریخ وفات حسرت آیات
			(ڈاکٹر سید عابد حسین)
۳۹	جون ۱۹۶۹	شم شکاروی	قطعہ تاریخ
۷۷	اکتوبر نمبر اگست ۱۹۵۵	نامعلوم	قطعہ تاریخ (شالامار باغ)
۶۱	انصاری نمبر جنوری ۱۹۸۱	ماہر بھوپالی	قطعہ تاریخ وفات
۵۲	جگر نمبر جنوری ۱۹۶۱	ارشد صدیقی	قطعہ تاریخ وفات حضرت جگر مراد آبادی
۵۲	جگر نمبر جنوری ۱۹۶۱	نوشہ اکابری	قطعہ تاریخ وفات حضرت جگر مراد آبادی
۱۲	جولائی ۱۹۶۳	جوش ملیانی	قطعہ تاریخ وفات
۳۰	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	خیر لکھنوی، سر فراز حسین رضوی	قطعہ تاریخ وفات حسرت آیات مولانا ابوالکلام آزاد
	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸		قطعہ تاریخ وفات حسرت آیات مولانا ابوالکلام آزاد
۷۹	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸	ذائقہ بنگلوری	قطعہ تاریخ وفات ابوالکلام آزاد
۱۰	ابوالکلام آزاد نمبر اگست ۱۹۵۸		

۲۶	۱۹۵۱	فاروقی بجنوری منظور علی تمنا ابوالکلام آزاد نمبر اگست	قطعہ تاریخ بایں وفات آزاد
۹	۱۹۴۵	غضنفر سوئی پتی	قطعہ تاریخ وفات سائل
۱۱	۱۹۴۵	تمنا بجنوری	قطعہ تاریخ وفات سائل
۲۲	۱۹۵۵	نامعلوم	قطعات تاریخ رضی بخش باغ و عیش آباد
۷۱	۱۹۶۴	سحر عشق آبادی	قطعات تاریخ وفات (جواہر لال نہرو)
۱۵	۱۹۷۱	ناوک حمزہ پوری	تیر علم و ادب اسال زیر خاک ہے
			۱۳۹۸
ٹائٹل	اگست ۱۹۷۷		وفات حسرت آیات ادیب شہپر اختر اورینوی
۱۱	جنوری ۱۹۷۷	فریدی، مغیث الدین	ہم سے رخصت ہوئے آغا حیدر حسن

گیت

۴۶	۱۹۴۵	ہر گو بند	آج کا دن بیت گیا
۲۱	۱۹۴۶	منصور معجز	آشا
۳۹	۱۹۵۰	انجم اعظمی	آشاؤں کا ایسا سپنا جیون کو کیا دے گا
۳۸	۱۹۴۶	نسیم سوز	آؤ!
۴۶	۱۹۴۵	ہر گو بند	آلی کیا ہا رسنگار
۳۶	۱۹۴۴	منظر مالیکا لوزی	اے کاش تم آجاتے
۴۱	۱۹۴۴	میراجی	ایک گیت
۳۶	۱۹۴۸	پردیسی صدیقی مارہروی	بالم روٹھ گئے
۳۵	۱۹۴۷	بھٹی، عبدالمجید	بالم روٹھ گئے
۴۰	۱۹۴۶	ریاض بخاری	برہن
۲۶	۱۹۴۶	جاوید قر	برہن کا گیت
۵۱	۱۹۴۵	اقبال معروف	بنتی
۴۸	۱۹۴۵	اقبال معروف	بن پی سادون
۳۵	۱۹۴۶	عائشہ پروین	بیت رہی برسات
۲۶	۱۹۴۶	اقبال معروف	پردیسی بلم
۱۲	۱۹۴۶	مسعود حسن	پریت کا راز
۵۷	۱۹۴۵	شہیم کیلاش پوری	پریم بڑا آزار
۱۳	۱۹۴۵	منظر مالیکا لوزی	پریم پتر
۳۸	۱۹۴۶	شکوہ بھاکھری	پریم میں ہے اینیائے

۲۶	۱۵ مئی ۱۹۳۶	کنور جہانگیر	پنچھی سے
۲۶	یکم فروری ۱۹۳۷	کرشن موہن	پنچھی سے
۲۶	یکم ستمبر ۱۹۳۶	سوامی مارہروی	پیما پیامت بول
۳۰	۱۵ مئی ۱۹۳۵	پرکاش بیگل	پیما کی جوگن
۵۹	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	کشور شمیم	پیتم
۲۱	یکم نومبر ۱۹۳۵	علی احمد	پیتم دس نہ آئے
۳۱	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	ساقی صدیقی	تیکتے تیکتے راہ تہاری
۲۶	۱۵ دسمبر ۱۹۳۳	عرش ملیانی	جاگا سب سنسار اٹھو اب بھور بھی
۳۰	یکم جون ۱۹۳۷	عرش ملیانی	جوگن پھرے اداس
۱۱۶	یکم جون ۱۹۳۵	کیف سہسرامی	چاندنی
۵۵	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	سوامی مارہروی	چت پور
۲۶	یکم مارچ ۱۹۳۶	راہی بلگرامی	دھیاری
۲۷	۱۵ جنوری ۱۹۳۵	سواخی مارہروی	دھوین کا گیت
۵	۱۵ اگست ۱۹۳۳	اختر انصاری	دھولک کا گیت
۱۰۸	یکم اپریل ۱۹۳۷	بسمل شیخوپوری	ساجن روپ پنجاری نکلے
۹	یکم جنوری ۱۹۳۶	نسیم سوز	ساجن سے
۵۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۶	ابراہیم خاطر	ساجن سے
۳۸	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	قاسم	ساجن سے
۳۸	۱۵ فروری ۱۹۳۷	چرخیت	ساجن سے
۳۷	یکم اگست ۱۹۳۵	چرخیت	سادن کی رات
۱۷	جنوری ۱۹۳۸	نقش صحرائی	سمے سمے کی بات
۵۷	یکم اگست ۱۹۳۷	سر پو استوا، جے۔ این	کب تک
۵۳	یکم نومبر ۱۹۳۵	ویر، رام اوتار	کب دن وہ لوٹ کے آئیں گے
۳۶	یکم مارچ ۱۹۳۵	منیر بونوی	کون بندھاے اس
۱۳	یکم فروری ۱۹۳۶	اقبال معروف	کون دوارے آیا
۳۰	یکم اگست ۱۹۳۶	عرش ملیانی	کون سنے گا من کی بات
۶۰	یکم جنوری ۱۹۳۶	خاطر غزنوی	کوک کو بلیا کوک
۹۰	یکم جون ۱۹۳۶	کنور جہانگیر	کوئل سے
۳۳	جنوری ۱۹۱۵	ہانی	کھلا بسنت کا سماں
۲۵	۱۵ ۱۹۳۵	منصور معجز	کیسا روپ الوپ ؟ !!
۱۰	۱۵ مارچ ۱۹۳۵	چشتی، اقبال سلی	گیت

۱۹	یکم جولائی ۱۹۴۵	پریم رام پوری	گیت
۳۱	اکتوبر ۱۹۵۱	عمیق حنفی	گیت
۴۴	مئی ۱۹۵۶	شاد امرتسری	گیت
۱۴	یکم دسمبر ۱۹۴۳	میراجی	گیت
۵۰	اپریل ۱۹۵۰	اکرم افکار	گیت
۳۲	۱۵ مارچ ۱۹۴۷	چاند پنڈت	گیت
۹۰	یکم جون ۱۹۴۶	چرنجیت	گیت
۵۶	۱۵ جون ۱۹۴۶	پریمی رام پوری	گیت
۴۱	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	ادیب مایگانوی	مالا
۱۹	۱۵ مارچ ۱۹۴۵	دیپک تمر	دھرم دھر
۲۶	۱۵ اپریل ۱۹۴۶	سوامی مارہروی	من مالا
۳۵	یکم نومبر ۱۹۴۳	سامانہ، دیپک تمر	من بھولا
۱۴	۱۵ جون ۱۹۴۷	سوامی مارہروی	من کے دیپ
۳۷	یکم جنوری ۱۹۴۶	پریمی رام پوری	من کے دیپ کی جوت جگاؤ
۵۹	یکم اگست ۱۹۴۵	سوامی مارہروی	مورکھ میرا سا جانا
۴۰	یکم جون ۱۹۴۷	مسعود حسن	میری خوشیاں
۱۴	۱۵ اکتوبر ۱۹۴۶	عرش ملیانی	میرے من کی آتش جاگ
۸	یکم مارچ ۱۹۴۹	سلام مچھلی شہری	نیا گیت
۵۵	یکم اکتوبر ۱۹۴۶	جیون	نقش صحرائی

ہندی گیت

۳۷	۱۵ اپریل ۱۹۴۵	صدیقی، کمال احمد	آئی ہے پورناسی — آئی ہے !!!
۶	اپریل ۱۹۵۰	چرنجیت	ایک ہندی گیت
۲۳	یکم جون ۱۹۴۵	حسرت مہبانی	بالم
۲۳	یکم جون ۱۹۴۵	رزمی بھوپالی	پیتیم
۳۶	یکم مئی ۱۹۴۵	اقبال معروف	ڈوبتی نیا
۴۹	یکم ستمبر ۱۹۴۴	کیف سہسرامی	مکتی راگ
۲۴	یکم اپریل ۱۹۴۵	ب پنجن	من کا دیا جلانے
۳۱	۱۵ ستمبر ۱۹۴۴	ساگر نکودری	نیارا دیس

تضمین

۲۷	مئی ۱۹۵۳	فریدی، معیث الدین	بیٹھا ہوں شمع غم کو فروزاں کیے ہوئے
۱۵	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	علی، سید رضا	تضمین
۳۸	۱۵ مارچ ۱۹۳۶	شاطر حکیمی	تضمین
۳	ایس نمبر جون ۱۹۷۵	جمیل مظہری	تضمین بر غزل انیس
۲۲	مارچ ۱۹۶۸	سلام ساگری	تضمین بر غزل بیدم وارثی
۳۳	دسمبر ۱۹۶۶	عابدی شاہ جہاں لوری، ساغورانی	تضمین بر غزل خود
۱۸	نومبر ۱۹۵۸	فریدی، معیث الدین	تضمین بر غزل غالب
۱۵	نومبر ۱۹۶۲	منشار، منشار الرحمان	تضمین بر کلام ظفر
۳۸	۱۵ ستمبر ۱۹۳۶	سیدہ اختر	تضمین - سیدہ اختر و اقبال
۳۷	۱۵ اگست ۱۹۳۹	قادری، حامد حسن	تضمین غزل فانی بدایونی
۷	یکم جولائی ۱۹۳۶	مرسلہ: -ج عبدالعلیم شیر کوئی	تضمین میر حسن دہلوی بر غزل قائم چاند پوری
۹	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۷	میر حسن	تضمین میر حسن بر غزل میر
۴۲	جون ۱۹۵۶	بشیر الحق دسنوی، محمد	حضرت دانا پوری کی چند تضمینیں
۳۸	ظفر نمبر نومبر ۱۹۶۲	اختر بستوی	خمسہ بر غزل ظفر
۱۳	مئی ۱۹۵۲	شاد، نریش کمار	دو آتش
۹	۱۵ فروری ۱۹۳۷	غالب	غالب کی تضمینیں قدسی کی نعتیہ غزل پر

تخمینیں

۳۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	درد، نونہار رام	تخمینیں بر غزل حضرت جوش ملیح آبادی
۵	۱۵ دسمبر ۱۹۳۶	حسرت موہانی	تخمینیں حسرت بر غزل حافظ
۶۶	نومبر ۱۹۷۲	جرم محمد آبادی	تخمینیں بر غزل استاذی علامہ آرزو معذور

انتخاب کلام

۲۶	یکم اکتوبر ۱۹۳۹	حیرت عبدالجمید	آئینہ حیرت (غزلیں)
----	-----------------	----------------	--------------------

۲۱	یکم جون ۱۹۴۳	حیرت شملوی، عبدالمجید	آئینہ حیرت (غزلیں)
۳۵	مئی ۱۹۷۴	اکبر حسین رضوی اکبر آبادی، سید طنز و مزاح نمبر (دوم)	انتخاب اکبر
۳۷	جولائی ۱۹۵۸	حمید ناگ پوری	انتخاب سخن
۳۹	دسمبر ۱۹۵۰	اسلم اثر قراولی	انتخاب کلام (نظم، قطعہ، غزل)
۵۶-۴۴	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	حسرت نمبر اگست ستمبر ۱۹۸۱	انتخاب کلیات حسرت موبانی
۶	۱۵ جولائی ۱۹۴۳	ساحر دہلوی، پنڈت امر ناتھ	تیرکات ساحر
۳۳	جنوری ۱۹۵۱	ظفر الاسلام	دو شعر
۲۲	یکم دسمبر ۱۹۴۵	حرمات خیر آبادی	رنگا رنگ
۱۴	دسمبر ۱۹۵۶	نگار ریاض نمبر	ریاض اور گورکھ پور
۹۵-۸۸	جیمیل منظری نمبر اگست ۱۹۸۲	مربین - رضا منظری، ارشد اعجاز علی	ساز برون خانہ (انتخاب کلام منظری)
۳۸	طنز و مزاح نمبر (دوم) مئی ۱۹۷۴	ظفر، مولانا ظفر علی خاں	(غزل، منظم، رباعی) سائمن اور دوسرے انتخابات
۲	فروری ۱۹۵۶	امجد حیدر آبادی	شاعری (منظم اور رباعیات)
۱۷	مئی ۱۹۵۸	آزاد، ابوالکلام	کلام ابوالکلام
۳۰	اگست ۱۹۶۱	جوہر لٹنکی	کلام جوہر
۳۷	ستمبر ۱۹۵۵	حسرت	کلام حسرت مرحوم
۴	۱۵ جون ۱۹۴۳	غالب	کلام غالب
۴۲	ہلکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۶	جمیل کلپی	کلام کلپی
۳۳	ستمبر ۱۹۵۶	دمتفرق اشعار	کلام وحشت مرحوم (متفرق اشعار)
۳۱	اکتوبر ۱۹۶۴	جوہر لٹنکی	نذر جواہر (منجانب شعرائے قدیم بزم سخن بھاگلپور)
۴۹	مئی ۱۹۵۷	جوہر لٹنکی	نغمات جوہر

سلام

۵	یکم فروری ۱۹۴۵	فصاحت جلیل	دو سلام
۲۵	جون ۱۹۶۶	شامی، جوالا پرشار	سلام
۶	انیس نمبر جون ۱۹۷۵	ساغر نظامی	سلام
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۲	امید ڈبائیوی	سلام
۴	یکم جنوری ۱۹۴۴	منور لکھنوی	سلام

۱۲	۱۵ جنوری ۱۹۳۶	جلیل، فصاحت جنگ	سلام
۳۰	انیس نمبر جون ۱۹۴۵	نازشس پرتاب گڈھی	عیش کرتی تھی سلامی، صف اعدا کیا کیا
۳۰	انیس نمبر جون ۱۹۴۵	میکنل اکبر آبادی	قدم قدم پہ ملک مجھ پہ بھیجتے ہیں سلام
۳۰	انیس نمبر جون ۱۹۴۵	وحید اختر	وہ در بدر ہوں جو قبلہ تا نہیں رکھتے

سائٹ

۴۴	جنوری ۱۹۶۸	وقار خلیل	آفتاب تاشقند
۷۸	نہرو نمبر نومبر ۱۹۶۳	اشک، پریم پال	ایک شہنشاہ ایک غلام
۴	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	رحمان جامی	بے تاج بادشاہ
۵۳	جنوری ۱۹۴۸	اعادہ	خاطر غزنوی
۲۴	اپریل ۱۹۸۲	حیدری، غلام صوفی	سائٹ
۱۹	اپریل ۱۹۵۹	فاروقی، شمس الرحمان	سائٹ
۶۰	یکم اگست ۱۹۳۵	عزیز احمد	عبادت
۱۰	۱۵ اپریل ۱۹۳۷	اختر شیرانی	لذت خاموش
۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	نجم تصدق	ماضی و حال
۴۴	اپریل ۱۹۶۶	رحمان جامی	محسن قوم کی موت
۴۸	یکم اگست ۱۹۳۷	ادیب نوگانوی	نجم
۵	اپریل ۱۹۶۳	نثار بھارتی	نوائے امروز

مرثیہ

۷	۱۵ دسمبر ۱۹۳۵	نوح ناروی	مرثیہ
۱۵-۱۳	جولائی ۱۹۴۵	مردار جعفری	مرثیہ
۷۲-۷۲	انیس نمبر جون ۱۹۴۵	(عطیہ) نائج حسین نقوی	میر انیس کا غیر مطبوعہ مرثیہ

مثنوی

۵۲	اگست ۱۹۵۱	شمیم کرہانی	تلاش سحر
۳	مارچ ۱۹۷۷	حسن نیعم	مثنوی: فخر الدین علی احمد
۳۷	طنزدوزخ نمبر مئی ۱۹۷۳ (دوم)	خاور، راجہ ہدی علی	مثنوی "قہر البیان"

دوہے

۲۸	۱۹۸۲	جولائی	اعجاز، بھگوان داس	دوہے
۱۹	۱۹۸۵	مارچ	اعجاز، بھگوان داس	دوہے
۱۹	۱۹۸۵	مارچ	اعجاز، بھگوان داس	دوہے
۵	۱۹۶۶	مارچ	اشک، پریم پال	دوہے

سہرے

۲۷	۱۹۳۵	۱۵ مارچ	تالش دہلوی	دو سہرے
۲۷	۱۹۳۵	۱۵ مارچ	قریشی، فضل حق	دو سہرے (مثنوی)

تراپیلے

۲۲	۱۹۶۹	اپریل	شاد، نریش کمار	المیہ فرمائش کارنامہ میرادل
----	------	-------	----------------	--------------------------------------

مستزاد

۲۳	۱۹۳۳	یکم فروری	اختر شیرانی	مستزاد
----	------	-----------	-------------	--------

ہائیکو

۲۸	۱۹۸۳	اپریل	جاوا، ستیہ نند	ہائیکو
----	------	-------	----------------	--------

قصیدہ

۲۰	۱۹۵۶	مارچ	مدیحتی، روح افزا بیگم	قصیدہ (در تہنیت ورود مسعود جلالت الملک سلطان سعود خلد اللہ ملکہ وسلطنۃ)
----	------	------	-----------------------	--

عالمی ادب

افسانے

۸۸-۸۴	۱۹۴۷	یکم جون	لونی جی، پی ران دیل لو / ریاض الحسن	اطالوی کاکو
۴۸-۴۶	۱۹۴۵	یکم جون	ایڈگر آیلن پو	امریکی کالی بی
۱۱۳-۱۱۲	۱۹۴۵	یکم جون	باربر، الگزینڈر	انگریزی سنگین جرم
۹	۱۹۴۳	یکم اکتوبر	سعید نقیسی / حامد حسن قادری	ایرانی اپنا گھر
۲۱-۱۸	۱۹۴۵	یکم ستمبر	سید محمد حجازی / مشیر احمد	پھلسن حاسد وزیر
۹-۸	۱۹۴۴	۱۵ مئی	ادارہ	فردوسی
۲۶-۲۵	۱۹۴۴	یکم مارچ	حجازی، آغا سید محمد	بنگلہ ترنگ
۱۳-۶	۱۹۶۳	افسانہ نمبر اگست	سانیاں، پر بود کمار	پوستانی آواز
۱۴-۱۰	۱۹۴۶	۱۵ دسمبر	جوزف دین ہاف / اثر لکھنوی	

			تبتی
۱۳۰-۱۳۹	یکم جون ۱۹۳۵	لھامو، رن شین	پریمی
			ترکی
۲۳	یکم جون ۱۹۳۵	روزنامہ آفتاب سے ماخوذ	بھیر کا پچھ
۳-۳۹	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	انیس کابل سے ماخوذ	گڈا
۹-۸	۱۵ اپریل ۱۹۳۳	چودھری، سوارا کنار	نیلا بھیر یا
			جنوبی افریقہ
۳۶-۳۳	دسمبر ۱۹۴۰	رچرڈ رائیور	بچ
			چینی
۲۰-۱۸	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	سر دوش	انارٹی بتدوچی
۳۶-۳۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	ادارہ	باپ کی خاطر
۳۲-۳۰	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	چنگ، کوکوان / ظفر قریشی	سمندر کی تہ میں
۳۴-۳۵	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	پوسنگ ٹنگ / خورشید الاسلام	شہزادی نیلوفر
۳۶-۳۳	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	پرل بک / بلال احمد	صبح کے بھولے
۵۲-۴۹	۱۵ فروری ۱۹۳۵	قادری، خالد حسن	عورت
			روسی
۳۹-۳۵	یکم اکتوبر ۱۹۳۶	فلسطین طریونوف / بشیر حسن	ایشیا
۵۵	یکم جون ۱۹۳۴	بشیر الدین	پیمچیدہ فطرت
۵۰-۴۴	یکم فروری ۱۹۳۵	پشکن / شمس ہاشمی	تباوت فروش
۲۳-۲۲	یکم جنوری ۱۹۳۵	ایوان بن / اختر شیرانی	تاروں کی چھاؤں میں
۱۴-۱۶	یکم دسمبر ۱۹۳۶	آنتون چیونوف / بشیر الدین	چنگی کا صدر
۳۰-۲۸	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	لینکو، پی پیو / توکل دیبا نیوی	زندگی
۱۴	۱۵ اپریل ۱۹۳۴	بشیر الدین	شہرت
۳۹-۳۶	یکم ستمبر ۱۹۳۳	بورسین یفرنیف	شیردل

۱۲-۹	یکم جولائی ۱۹۳۳	فیوڈر سلوگب / موسیقار	گوری ماں
۱۳۶-۱۳۵	یکم جون ۱۹۳۵	سیمونوف، قوسطنطین	محبت کی جڑیں
۲۹	۱۵ فروری ۱۹۳۳	ریکلین، جی	میرا سکرٹیڑی
۲۶-۲۵	یکم مئی ۱۹۳۵	قریشی، فضل حق (متر)	یہ جھوٹ ہے

شمالی ویت نام

تاہوت سے گہوارے تک

۳۲-۲۹	دسمبر ۱۹۴۰	مانی نگو
-------	------------	----------

عربی

امبھاگا

۳۰-۳۷	دسمبر ۱۹۴۰	یوسف الصبائی
-------	------------	--------------

دنیا میں دوزخ

۱۶-۱۴	یکم مئی ۱۹۳۳	علامہ المنفلوطی / المہر، عطاء الرحمان
-------	--------------	--

۲۸-۲۷	دسمبر ۱۹۴۰	ناز الملکہ
-------	------------	------------

لالین

۱۳-۱۱	یکم اگست ۱۹۳۳	اناطول فرانس / محمد رضا الفزاری
-------	---------------	------------------------------------

نٹ

۱۷-۱۳	۱۵ اگست ۱۹۳۵	اشعر دہلوی
-------	--------------	------------

یتیم

فرانسیسی

۵۴-۵۰	یکم جون ۱۹۳۷	اثر لکھنوی
-------	--------------	------------

قلو پڑھ کی ایک رات

۱۶-۱۵	۱۵ مارچ ۱۹۳۳	نصیب، د، بولوس
-------	--------------	----------------

فلسطینی

بونے کی محبت

۵۴-۵۳	۱۵ جولائی ۱۹۳۷	جبران خلیل / اشعر دہلوی، حبیب احمد خاں
-------	----------------	---

لبنانی

دلوں کے بھید بھاؤ

۲۰	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	خورشید الاسلام
----	-----------------	----------------

مصری

ایک نانگ کا پیلو

۱۶-۱۵	یکم نومبر ۱۹۳۶	جبران خلیل / حبیب اشعر دہلوی
-------	----------------	---------------------------------

ایک خواب

۱۰	یکم جنوری ۱۹۳۳	ادارہ	جنس لطیف
۲۵-۲۴	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	المنقلوطی، السید مصطفیٰ لطفی	توبہ ویشیانی
۱۸-۱۴	یکم ستمبر ۱۹۳۶	محمود کامل / قریشی صلاح الدین	تاتلہ
۲۵-۲۰	یکم نومبر ۱۹۳۳	روزگار لندن سے ماخوذ	نفرتی کا قید خانہ

ناروے

۴۲-۳۰	فروری ۱۹۸۶	کنوت ہاسن / ہرچرن چاول	اسیر محبت
۴۳-۳۰	مارچ ۱۹۸۶	وگ ویس سٹو کے لین / ہرچرن چاول	ایک ویت نامی گڑیا

نارویجین

۵۳-۵۲	اکتوبر ۱۹۸۵	آرنلفہ ادور لاند / ہرچرن چاول	واپسی
-------	-------------	-------------------------------	-------

ڈرامے

ایرانی

۲۵-۲۱	یکم دسمبر ۱۹۳۶	اشہر لکھنوی، پروفیسر آغا	نادر شاہ کا آخری غیور سپاہی
۳۳-۳۱	یکم نومبر ۱۹۳۳	لنگ ہو / تمنائی	چینی محسور دستہ

گیت

اطالوی

۴۳	یکم جنوری ۱۹۳۶	عبدالرزاق	مال
۵۰	یکم فروری ۱۹۳۵	لی پو / حسن محمد	چینی چینی

منظمیں

			انگولا
۳۲	دسمبر ۱۹۷۰	اگستان مینتو	نئی زندگی کی تلاش
			چینی
۳۵	۱۵ نومبر ۱۹۴۶	خال، راجہ ہمدی علی	جھولے سے اتر آنے کے بعد
۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	حسن، محمد (مترجم)	رات گئے
۵۲	یکم مارچ ۱۹۴۶	لی پو / حسن، محمد	قیدی بازو
۷	یکم اکتوبر ۱۹۴۵	حسن، محمد (مترجم)	لی پو، شاعر کی یاد میں
			عربی
۱۰	مارچ ۱۹۵۶	شبیخناطرہ	أبياتُ اطيائتُ
		(ترجمہ شامل ہے)	(تہنیتہ قدوم جلالتہ الملك السلطان
			سعود بن عبد العزيز خلد الله ملكه وسلطنته)
			فلسطینی
۴۱	دسمبر ۱۹۷۰	محمود درویش	تعارف

علاقائی ادب فلیات

۷۷	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	بروا، توفیق	آسامی
۷۶	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ج-م	اڑیا
۷۸	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	گھوش، پرتیما	بنگالی
۸۲-۸۱	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	کوسائیں، کلدیپ	پنجابی
۸۳-۸۲	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ونکیٹسون، این	تامل
۸۶-۸۵	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	دیوی، دی-بھالومی	تلگو
۸۷	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ادارہ	سندھی
		ادارہ	کشمیری
۹۲-۸۸	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	راؤ، للتا	کنڑ
۹۳	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	مہتہ، پلوی	گجراتی
۹۶-۹۴	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	کار، آر آر	مراٹھی
۱۰۰-۹۷	فلم نمبر اگست ستمبر ۱۹۷۱	ایلیسی میتھیو	ملیالم

افسانے

۳۵-۳۰	ستمبر ۱۹۶۳	عبدالملک، سید	آسامی
۲۳-۱۷	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	عبدالملک (تصویں)	ایک خبر
۲۳-۲۰	مئی ۱۹۷۲	عبدالملک	تین پیہی کی گاڑی
۵-۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	داس، روما	دو پہر کھوٹا روپیہ

۱۶-۱۲	اکتوبر ۱۹۷۱	داس، روما	کھوٹا سکہ
۳۹-۳۷	نومبر ۱۹۸۲	سشٹی کر رفیع حیدر انجم	آدی باسی پانچواں شوہر
۴۷-۴۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	کالندی جرن پانی گراہی	اٹریا
۴۶-۴۴	اکتوبر ۱۹۷۰	راے، پسی رادت	انسان اور حیوان
۱۶-۱۲	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	کشوری چنداس (تصویر)	ایک بیبیہ ستو بیٹے
۴۰-۳۹	مئی ۱۹۸۴	شرییتی مکرمی (مصنف) سرجیت (مترجم)	بنگالی پنجرہ
۲۹-۲۵	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	مہر لکھو پادھیائے (تصویر)	چاندنی
۴۷-۴۱	مارچ ۱۹۶۳	پرشوہم / لہیر، ہنس راج	رگنتی کمار
۴۰-۳۷	جون ۱۹۷۰	وردی، جسونت سنگھ (تصویر)	پنجابی پیر پرائی
۴۶-۴۳	جولائی ۱۹۸۱	وردی، جسونت سنگھ	پیر پرائی
۵۲-۴۸	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	دگل، کرتار سنگھ	چاندنی رات کا ایک ستم
۴۱-۳۹	اکتوبر ۱۹۸۶	دلہیر جیتن / ورا، شرول کما	دھرم پیدہ جاری ہے
۴۳-۳۰	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	جوشی، مہندر سنگھ (تصویر)	گودی کتا
۴۱-۳۹	نومبر ۱۹۷۰	اجیت سینی (تصویر)	لہو پکاراٹھا
۴۷-۴۶	مئی ۱۹۸۲	ریڈی، بال شوی / سرجیت	تامل چاندنی کا جوتا
۴۴-۴۲	دسمبر ۱۹۸۶	آدون سندرم / حیات، ایس۔ ایم	خود کشی
۴۷-۴۵	ستمبر ۱۹۵۶	اچاری، سی راج گوپال	روشنی
۵۱-۴۹	اکتوبر ۱۹۸۵	آڑھو ڈامنی / حیات، ایس ایم	بیساکھی اور قد
۴۶-۴۴	مارچ ۱۹۸۲	اشوک مترن / حیات، ایس ایم	سفر ایک روح کا

۵۱-۵۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	ٹی، جانی رامن
۶۴-۶۳	اگست ۱۹۵۰	آچاریہ، چکرورتی راج گوپال
۳۹-۳۴	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	رامن، ٹی جانی (تصویر)
۱۳۰-۱۲۹	یکم جون ۱۹۴۵	آچاریہ، راج گوپال
۳۹-۳۶	مارچ ۱۹۸۳	آرچرمانی/حیات، ایس ایم

قسم کی
کس کی دیوالی
گھنٹے کی آواز
محبت اور نفرت
یہ رشتے یہ بندھن
تلگو

۴۵-۴۴	جنوری ۱۹۸۳	راؤ، نلور و ناگیشور (مصنف) سری لؤاس لاہوٹی (مترجم)
۴۷-۴۳	فروری ۱۹۶۷	گرو جاڑا
۴۴-۴۰	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	راؤ، بی کانتا (تصویر)
۶۲-۵۹	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	راجو، پال گئی پدما آر بھاردواج /
۴۰-۳۹	مارچ ۱۹۸۵	سوامی حیدر آبادی

حق

سبن

کروا سچ

مقابلہ

یہ گھر مجھے خالی کرنا ہے

ڈوگری

۲۳-۲۱	مارچ ۱۹۷۰	نریندر کھجوریہ (تصویر)
۴۲-۳۹	اگست ۱۹۸۵	ویدراہی
۳۳-۳۱	نومبر ۱۹۷۰	نریندر کھجوریہ
۴۷-۴۶	کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲	مدن موہن
۳۹-۳۵	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	نریندر کھجوریہ
۴۶-۴۵	اکتوبر ۱۹۸۳	ویدراہی / لیش سرودج

پھول اور انگارے

دید کی کب آئے گی؟

ساس کی موت

سانپ

کالا تیر

کل تارا ادوب جانا ہے

سندھی

۴۶-۴۵	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	لال پشپ (تصویر)
۴۳-۴۳	اپریل ۱۹۸۵	موہن کلپنا / لکشمی بھائیہ
۴۶-۳۹	جنوری ۱۹۶۳	گوردھن بھارتی / ممتاز راشد
۴۲-۳۶	فروری ۱۹۸۲	موتی لال جوتوانی / سدرشن کمار

پچھتاوا

جھلک

سوہنی

لا تعلق سے تعلق

کشمیری

آئینہ

۱۳-۱۲	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	امین کامل / فاروق مسعودی
-------	-----------------------	--------------------------

۳۲-۳۹	ستمبر ۱۹۸۵	بنسی زردوش / سرجیت	جعفر خاں
۳۲-۳۰	ستمبر ۱۹۸۳	بنسی زردوش / سرجیت	جوڑے کاپن
۱۱-۹	مارچ ۱۹۶۹	محی الدین، اختر	چوزے کی موت
۵۵-۳۷	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	محی الدین، اختر (تصویر)	حسن ہے زندگی
۳۲-۲۹	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	محی الدین، اختر	گوچ
۳۳-۳۲	جون ۱۹۸۱	محی الدین، اختر	مرنے والا جو مر نہ سکا
		لون، علی محمد (ترجمہ)	
۲۳-۱۸	جنوری ۱۹۷۱	لون، علی محمد (تصویر)	مغلی غفارا
			کھٹ
۳۲-۳۰	اکتوبر ۱۹۸۳	سیا ملا ہاروے / سرجیت	پیاس
۳۵-۳۳	دسمبر ۱۹۸۱	سمندراناؤگ (مصنف)	جبروں والا آدمی
		حمید الماس (مترجم)	
۲۸-۲۲	افسانہ اگست ۱۹۶۳	آننگر، ماستی و نیکنیش	دہی والی
۶۹-۵۶	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	یشونت چٹال (تصویر)	سفر
۳۵-۳۲	فروری ۱۹۷۱	الوپا نرنجن	لا وارث
۲۳-۲۰	جنوری ۱۹۷۰	مشری کانت	مورتیں
۳۵-۳۳	جون ۱۹۸۵	پوٹ، ڈاکٹر کے وینکٹپ /	وہ بہار
		فاروقی، راشد جمال	
			گجراتی
۳۳-۳۲	جون ۱۹۸۲	دھوت شاہ / دقار و اشقی	اتنے برسوں کے بعد
۱۶-۱۳	افسانہ نمبر اگست ۱۹۶۳	پٹیل، پتالال	بات کی بات
۳۳-۳۷	ستمبر ۱۹۵۲	بروکر، گلاب داس	بلینک چیک
۶۵-۶۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	پتا مبر پٹیل (تصویر)	تہنیت نامہ
۳۵-۳۳	نومبر ۱۹۸۳	سرنیدر دو بے (تصویر)	سچا جھوٹا
		انجناسدھیر (تصویر)	
		دھوم کیتو /	
۳۰-۳۹	نومبر ۱۹۸۵	اتماس صابر مارہروی	علی بابا

مراٹھی

۳۳-۳۸	۱۹۷۴ اگست	اردو نندتھے / شاہ حسین	ایک خیالی سچائی کا لمس
۳۲-۳۰	۱۹۵۴ مارچ	رام بٹر کے / امیر محمد خاں	بھکارن
۷۲-۶۶	۱۹۷۰ افسانہ نمبر اگست	اوشاپرا انڈے (تصویر)	تقریبی تجویز
۳۸-۳۵	۱۹۵۵ جون	ا. د. ا. ورنی / جوہر چاند ورنی	خریداری
۹۳-۹۲	یکم جون ۱۹۴۵	بی۔ جی۔ شنڈے	دودل
۴۱-۷۳	۱۹۶۳ افسانہ نمبر اگست	گو لکر، ونکیٹیش ماڈ	دھار
۳۳-۳۹	اپریل ۱۹۸۳	سدھانرو نے / ایس۔ کے۔ آڈر	گولر کا پھول
۳۰-۳۳	۱۹۷۱ مارچ	پی۔ ایس ریگے (تصویر)	منو
۴۴-۴۱	۱۹۸۳ اگست	موہنی ویدے / ایس کے آڈر	نرموہی

ملیالم

۴۱-۳۹	۱۹۸۳ جنوری	ایس۔ کے پوٹیکاٹ / سحریت	ایک گھڑی کی کہانی
۴۱-۳۹	جون ۱۹۸۶	پلے، تکشی شوشنکر	ایک معمولی پھانسی
۳۷-۳۵	جون ۱۹۸۶	پلے، تکشی شوشنکر	باڑھ میں
۳۳-۲۸	۱۹۶۴ مارچ	آرو / رہبر، منس راج	زمین کی پیاس
۱۳-۹	اپریل ۱۹۷۰	کنج عبداللہ (تصویر)	زندہ مردہ
۳۸	جون ۱۹۸۶	پلے، تکشی شوشنکر	لاوارث کی موت
۷۸-۷۳	۱۹۷۰ افسانہ نمبر اگست	ملیاٹور رام کرشنن (تصویر)	مال
۳۶-۳۳	۱۹۶۳ افسانہ نمبر اگست	پونے کاٹ، ایس۔ کے	میل رنر

میتھلی

۴۴-۴۳	جون ۱۹۸۳	جھا، ہری موہن / ارشد، اعجاز علی	پانچ خط
-------	----------	---------------------------------	---------

ہندی

۱۰۴-۱۰۲	یکم جون ۱۹۴۵	ملک، ستیہ دتی	آنسو
۴۳-۴۲	جون ۱۹۸۳	بالادو بے	امانت
۴۵-۳۸	دسمبر ۱۹۸۵	ستین کمار (مصنف) اقبال بلگرامی (ترجمہ)	اقتاس کب کھلے گا

۳۹-۳۶	جنوری ۱۹۸۶	شرون کمار	اندر کا آدمی
۴۳-۴۲	ستمبر ۱۹۷۰	اچلا شرما (تصویر)	ایک لمبی لکیر
۳۰	مارچ ۱۹۸۳	کومل، کیدار ناتھ	چھوٹی نظمیں
۲۱-۱۷	افسانہ نمبر اگست ۱۹۲۳	یش پال	دیگھا سنا آدمی
۳۶-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۳	جو دھری، راج کمل / جاوید اقبال	ڈرائنگ روم
۳۴-۳۰	جولائی ۱۹۵۳	رام برکش بینی پوری	رضیہ
۴۳-۴۲	جولائی ۱۹۸۳	جین، رتن چند (تصویر)	عورت
۹۵-۸۱	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	نرمل ورما (تصویر)	گذشتہ گرمیوں میں
۴۵-۴۴	اپریل ۱۹۸۲	کلمیش بھارتی / سنجو بری	موت
۴۱-۳۵	اگست ۱۹۸۳	چترامگل (مصنف) / جاوید اقبال (مترجم)	مورچے پر
۸۰-۷۹	افسانہ نمبر اگست ۱۹۷۰	کلمیشور (تصویر)	میں
۳۶-۳۳	فروری ۱۹۸۰	منو بھنداری	نشہ

متفرق

۳۸	اگست ۱۹۸۵	سنت گیانیشور / عبدالستار دلوی	انساؤں میں پیدا ہوا ایک جذبہ محبت کا
۴۴-۴۱	ستمبر ۱۹۸۳	موتی نندی / حیات، ایس ایم	شہر کی سیر
۴۳-۴۰	فروری ۱۹۸۳	رتنا کرچینی (تصویر) (مصنف) / کشور جہاں (تصویر) (مترجم)	وہی آدمی

ڈرامے

۴۴-۴۳	نومبر ۱۹۵۳	عرش ملیانی	ہندی اندھا جگ کانیاے
-------	------------	------------	-------------------------

غزلیں

کشمیری

۳۴	کشمیر نمبر اگست ۱۹۵۵	خیال، غلام نبی	بیکس راتیک گرن دین جی تاک پائے لالو
۴۳	ملکی موسیقی نمبر جون ۱۹۵۸	منظفر عازم	چاندنی رات ہو، ایک جام لیسوز ہو یا ایک نگاہ خورد
۳۲	جنوری ۱۹۵۸	ناجی کشمیری	چشم عالمک غم خوار تے دل دار بنن چھم
۴۱	جولائی ۱۹۵۵	خیال، غلام نبی	سن دگن ہیوت پرزہ نادن گاشدارن ساقیا (ترجمہ شامل ہے)
۴۳	جنوری ۱۹۵۵	خیال فاروقی	گل کدہ (اصل اور ترجمہ)

منظمیں

آسامی

۶۵	اگست ۱۹۵۰	جمنیسوری گھنیا	آسامی نظم
۵۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	رگھوناتھ چودھری	بوہاگی کابیاہ
۴۴	جون ۱۹۸۱	بروا، دیوکانت / رستوگی تاراچرن	ساگر دیکھی سا
۳۰	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	بروا، نوکانت / محمور سعیدی	کالی لڑکی خدا کی تلاش میں
۴۴	جون ۱۹۸۱	رگھوناتھ چودھری / رستوگی تاراچرن	گلاب
۹۵	اگست ۱۹۴۹	بروا، لکشمی ناتھ بہر	میری محبوبہ
۳۰	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	رگھوناتھ چودھری / منور لکھنوی	نئی دلہن کی پلنگری
			اڑیا
۲۴	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ہاپا ترا، سیتا کانت	آنے والے انسان
۲۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	مہانتی، برہموتری	بھٹ
۲۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	لینکا، کلا کانت	حال کے آئینے میں

۶۲	۱۹۵۳	شعر و شاعری نمبر اگست	گڈ نامک، رادھا موہن	غریبی
۳۳	۱۹۸۲	مارچ	پر بیجا شست پتی / اظہر عزیز	کھلا جھروکا
۲۳	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	رہہ، رما کانت /	ہوا
			محمور سعیدی	
۳۱	۱۹۸۱	مئی	بارک، سوریندر	ہوٹل بوائے
			حفیظ اللہ نیول پوری (ترجمہ)	

بنگالی

۳۶	۱۹۵۳	اکتوبر	بوس، بدم دیو	آج شونہاٹے سراون کور پیچھے پون
۳۲	۱۹۵۵	جولائی	نذرا الاسلام /	ایشور (ترجمہ)
			بھٹا چاریہ، شانتی رجن	
۳۰	۱۹۸۶	جنوری	ٹیکور / صابر ابوہری	دعا
۳۲	۱۹۸۵	اپریل	بشنورے / نصر غزالی	سوچتا ہوں درد میں
۳۶	۱۹۵۳	اکتوبر	پریندر متر	سورجر شوئی رونگن تشندھا میگھے
۳۴	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	سپراگھوش / علمہ شبلی	عشرت تمنا
۳۲	۱۹۸۱	اکتوبر	کویتا سہا (مصنف)	نا
			علمہ شبلی (مترجم)	
۶۲	۱۹۵۰	اگست	نذرا الاسلام، قاضی	نعرۂ بغاوت
۵۶	۱۹۵۳	شعر و شاعری نمبر اگست	چکرورتی، جگن ناتھ	نیا سال
۳۴	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	جیانٹی سین / علمہ شبلی	ہسپتال میں

پنجابی

۹۷	۱۹۴۹	اگست ۱۵	امرتا پریم / آزاد، جگن ناتھ	اغوا شدہ عورت کی اپنے محبوب سے ملاقات
۶۳-۶۲	۱۹۵۰	اگست	دگل، کرتار سنگھ	اک ٹکا
۳۸	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	ہر بھجن سنگھ	ایک نا جائز قدرتی منظر
۳۹	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	یشا، سوہن سنگھ	چینج بلی
۳۸	۱۹۶۹	جدید شاعری نمبر اگست	جگتار	حضرت عیسیٰ کی متواتر تصلیب
۶۱	۱۹۵۳	شعر و شاعری نمبر اگست	دگل، کرتار سنگھ	دور بہت دور
۳۶-۳۵	۱۹۵۳	اکتوبر	امرتا پریم	مایا

تامل

۵۱	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	تخریجہ لی	ایٹم کی شکست
۵۰	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	سردھا	پردھان بھاشا تمل
۵۶	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	بھارتی داسن	جوہی ہنس دی
۵۰	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	کاٹان، ویلی ینگ	دیرتا
۵۱	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	اروناچلم، کے۔سی۔این	یا ترا کی جیت

تلگو

۳۵	اگست ۱۹۵۲	راؤ، سری نغم سری نواسا راؤ، کے۔ونیکٹشور	ابررداں انسان
۳۹	مئی ۱۹۸۳	لاہوتی سری نواس	
۱۲	اگست ۱۹۵۲	سندرمائی وسوا	دوستی کی چمک
۹۵	اگست ۱۹۳۹	رام، سنت تکا	شاعر کی دعا
۵۵	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	راجو، اڈوی باپی	گوداوری کی طغیانی
۳۳	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ستینارائن، کلپراپورن و شوناد	لاینخل
۳۹	مئی ۱۹۸۳	کے، وینیکٹیشور (مسنف) لاہوتی، سری نواس (مترجم)	میرا گاڈں میرے لوگ

۳۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	کن دورتی	میں خود کو مبارک باد دیتا ہوں
۳۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ریڈی، سی نرائن	میں کتنا عجیب انسان ہوں

ڈوگری

۵۰	کشمیر نمبر جنوری ۱۹۶۹	شاستری، رام ناتھ	میری کتاب تیری کتاب
----	-----------------------	------------------	---------------------

سندی

۵۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	شیخ ایاز	دونظہیں
۵۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	موہن کلپنا	سچائی
۵۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	واسدیو نرمل	نیردان

سنسکرت

سنسکرت نظم

۶۱ اگست ۱۹۵۰ کمار سنبھو کالیڈاس /
منور لکھنوی

کشمیری

ادھ کھی بات

جدید ہندوستانی
۶۲ شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۳۲ اپریل ۱۹۸۵
۶۳ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۶۲ شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳
۱۷-۱۶ اپریل ۱۹۵۶
۶۲ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۶۳ اگست ۱۹۵۰
۳۷ نومبر ۱۹۵۷
۱۹ کشمیر نمبر فروری ۱۹۷۲

رحمان راہی
منظر عازم
فراق، غلام نبی
راہی
راحمٰن راہی
نادم، دینا ناتھ
مرزا عارف
خیال، غلام نبی (ترجمہ)
غلام سنتوش
فاروق نازکی (ترجمہ)

الف
انجان نہیں ہوں میں
بہار آگئی پیار سے پھر شکتی
تصویر یک زہ روح (ترجمہ شامل ہے)
چاند
دھستا
عید ہندروف
کون مرا

کٹھ

۵۵ شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳
۱۲-۱۱ مئی ۱۹۶۷
۶۹ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۶۹ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۷۰-۷۱ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹

بیندرے، دتا تریبام چندر
بسولیشور / حمید الماس
اڈیکا، گوپال کرشن
سوامی، کے۔ ایس نرسمہا
احمد، کے ایس نثار

چڑیا اڑ رہی ہے
چھ نظیں
دھرتی کا گیت
گاندھی
یہ ہماری کائنات

گجراتی

۵۳ شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳
۶۵-۶۴ اگست ۱۹۵۰
۷۷ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۷۷ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹
۵۳ شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳
۷۷ جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹

راجندر شاد
اما شنکر جوشی
عادل منصور
پر بودھ پر بیکھ
سندر
ٹھاکر، لال بہ شنکر

آخری دن
اناج کو تمسکار
ایک نظم
پانچل
۱۳-۷ کی لوکل
یادداشت کے قالمین پر

مراٹھی

۸۲	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	ناراین سروے	اس موسم میں
۵۷	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	انل، آتارام راؤ جی دیش پانڈے	پیاس
۸۲	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	کیشو میشرام	راز درون پردہ
۸۱	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	آرتی پرھو	قصہ گلابوں کا
		ناراین سروے	کتبہ
۳۵	فروری ۱۹۸۲	خاور، بدیع الزماں	
۱۱-۹	مئی ۱۹۷۹	ناراین سروے / صادق	میری یونیورسٹی
۵۷	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	مکتی بودھ، نثرت چندر	نئی پگ ڈنڈی
۶۵	اگست ۱۹۵۰	یشونت	یہ بھی ہم جیسے

ملیالم

۶۱	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	ول تول	اور کچھ نہیں
۸۸-۸۷	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	نمبودی، اے اچھوتن	ساون کا تہوار
۸۹	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	پوتمن کون نچن تاراکن	شیری گیری
۶۵	اگست ۱۹۵۰	راگھون، رام لکشمی	پھیلیوں کے گیت

ہندی

۹۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	لیج	اکال مرتیو
۹۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	جگدید چتر ویدی	اناسکتی
۳۸	جون ۱۹۵۵	راؤ، بال کرشن	اور بھی ہیں
۲۳	فروری ۱۹۵۵	شیش، شمنھونا تھ	بسنت
۲۳-۲۳	فروری ۱۹۵۵	نرالا، سوہیہ کانت ترپاشی	بسنت
۲۳	فروری ۱۹۵۵	پرشاد، جے شنکر	بسنت
۲۳	فروری ۱۹۵۵	کوی در چھبیس	بسنت (برج سہاشا)
۳۶	اکتوبر ۱۹۵۳	راؤ، سی۔ بی	بیت جاتی زندگی سب کی مگر کیا
۳۰	مارچ ۱۹۸۳	سنگھ، شمشیر بہادر	تاج
		کومل، کیدار ناتھ	
۳۲	جولائی ۱۹۸۶	ورما، شری کانت	دشمن : ایک
		کومل، کیدار ناتھ	

۳۰	مارچ ۱۹۸۳	مشرما، رام و لاس / کومل، کیدار ناتھ	دوپہر
۵۳	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	مشرما لوزین، بال کرشن	سو جانے دو
۴۲	جولائی ۱۹۸۶	ورما، شری کانت / کومل، کیدار ناتھ	سورج چمکتا ہے
۴۲	جولائی ۱۹۸۶	ورما، شری کانت / کومل، کیدار ناتھ	عام تہوار
۵۳	شعر و شاعری نمبر اگست ۱۹۵۳	نزالا، سوربہ کانت تریاٹی	کوی کے اگنی پران
۳۸	اپریل ۱۹۸۳	نریش ہتا / خالد شفائی	گائتری پھول
۴۲	جولائی ۱۹۸۵	مشر، بھوانی پرشاد / کومل، کیدار ناتھ	گیت فروش
۹۶	۱۵ اگست ۱۹۴۹	شیش، شمشبھوناٹھ مشر، بھوانی پرشاد	میں اور تو میں چلانا چاہتا ہوں
۴۲	جولائی ۱۹۸۵	کومل، کیدار ناتھ	
۹۶	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	کیلاش باجپئی	وہ پریتے
۶۱	اگست ۱۹۵۰	پنت، سمتر اندن	ہندی نظم
۹۶	۱۵ اگست ۱۹۴۹	بچن	ہندی نظم
۴۲	جولائی ۱۹۸۶	ورما، شری کانت / کومل، کیدار ناتھ	ہستنا پور
۹۵	جدید شاعری نمبر اگست ۱۹۶۹	شیام پرمار	ہیپو پوٹامس

پتھوں کا ادب

مضامین

۶۸-۶۶	فروری ۱۹۵۱	شفیع الدین، احمد	آؤ تمھیں بتائیں
۶۵	جولائی ۱۹۵۳	ریڈی، وی من موہن	اپنے دس میں
۶۰	فروری ۱۹۵۶	ادارہ	اقوال زریں
۷۳-۷۲	اپریل ۱۹۵۳	طالب، الطاف حسین	ایڈلسن
۵۶-۵۴	جون ۱۹۵۶	نذیر رحمانی	ایشور چند وڈیا ساگر
۵۹-۵۱	مئی ۱۹۵۶	سعیدہ سلمہ	ایک خط
۳۱	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	ایک دفعہ کا ذکر ہے
۵۳	پتھوں کا آجکل اکتوبر ۱۹۵۶	ادارہ	باپو
۶۰-۵۹	مارچ ۱۹۵۳	گفتشام سیٹھی	باپو نے کہا اور کیا
۱۳-۹	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	ایم۔ شاہنواز	پتھوں کے کھیل
۵۹-۵۸	اکتوبر ۱۹۵۵	عبدالرحمان الہ آبادی، محمد	برق اور کرشمے
۶۵	جون ۱۹۵۱	آزاد، ستیام سندھ	بگ بین
۶۸	اکتوبر ۱۹۵۲	سادھو، ایس این	بے جوڑ باتیں
۶۸	مئی ۱۹۵۱	ادارہ	تاجور نجیب آبادی
۶۵-۶۴	اپریل ۱۹۵۱	امین، محمد	تبت
۴۹-۴۶	جون ۱۹۵۳	وی۔ سدرشن ریڈی	تندرست رہو
۲۱-۲۰	ضمیمہ ۱۹۷۹	اقبال قدوائی	ٹیلی فون کی کہانی
۵۸-۵۶	دسمبر ۱۹۵۳	امین، محمد	چاند کی سطح اور اس کی فضا
۵۳	دسمبر ۱۹۵۳	رعنا، بی۔ این	چنار
۵۸-۵۷	جولائی ۱۹۵۵	اسماعیل پانی پنی، شیخ محمد	چند ضرب الامثال
۶۳-۶۲	فروری ۱۹۵۳	ریڈی، وی رام چندا	چینی پتے

۵۸-۵۷	نومبر ۱۹۵۳	مسافر ملتانی	چھاپے خانے کی ایجاد
۶۸-۶۷	جولائی ۱۹۵۱	جگت سنگھ	حرارت اور اس کے ماخذ
۱۳	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	اطہر پرویز	حیرت میں ڈالنے والی بات
۶۰-۵۹	ستمبر ۱۹۵۳	تاج، محمد امتیاز کریم	خوردبین کی آنکھوں سے
۶۸	مئی ۱۹۵۲	خوش باش	دل چسپ سوال
۶۵-۶۲	دسمبر ۱۹۵۱	وکیل الفزاری	دل چسپ معلومات
۵۶-۵۵	اکتوبر ۱۹۵۲	پاشا، احمد جمال	دنیا کا پہلا اخبار
۵۱-۵۰	جون ۱۹۵۳	شارق علی تھلواروی	دیاسلانی
۷۳-۷۲	اگست ۱۹۵۲	احساس، جنگ کمار	ڈاکٹر رابندر ناتھ ٹیگور
۲۶-۲۵	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	ذرا ہنسو تو
۶۳-۶۲	مارچ ۱۹۵۰	خوش باش	راجن بابو
۵۰-۴۹	ستمبر ۱۹۵۵	آغا سہیل	ربر کی کہانی
۱۹	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	تمنا مظفر پوری	رونا چھوڑیے اور ہنسنا شروع کیجیے
۶۸-۶۶	ستمبر ۱۹۵۱	نوشاہ حسنین	ریڈیم
۵۸	فروری ۱۹۵۵	حالی، علیم اللہ	ریڈیم
۷۳-۷۲	اگست ۱۹۵۱	فاروقی، اظہر علی	زمین میں گڑی تہذیب
۷۸	جنوری ۱۹۵۲	سادھو، ایس۔ این	سب سے پہلی ریل
۶۳	مئی ۱۹۵۱	اختر جمال	سردار پٹیل
۱۱	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	معصوم، محمد	سرسید اور ان کی والدہ
۶۸-۶۶	جولائی ۱۹۵۳	ایمن، محمد	سورج اور اس کا خاندان
۶۳-۶۲	مئی ۱۹۵۰	ہنس راج رام نگری	سورج گرہن اور چاند گرہن
۱۸-۱۷	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	شکنتلا دھون	سیامی جڑواں بچے
۶۳-۶۲	مارچ ۱۹۵۱	علوی، معشوق علی	صوبائی گورنر
۶۳	جون ۱۹۵۲	رانجھو، اندرجیت	عجیب و غریب انسان
۶۷	اپریل ۱۹۵۰	رانجھو، اندرجیت	عمر بتاؤ
۶۶	جولائی ۱۹۵۲	فریدی، ماجد حسن	غبارے سے بجلی
۶۶-۶۵	اپریل ۱۹۵۳	یاسین، محمد	قدرتی چشمے
۱۸	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	ادارہ	قطب نما بنانے
۳۱	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰		کارٹون
۱۶-۱۵	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	کھڑکے، کے	کھٹ پتلی کافن
۲۶-۲۵	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	کسان کے گھوڑے

۲۱	ضمیمہ جنوری ۱۹۴۹	ادارہ	کیا آپ جانتے ہیں
۲۶-۲۵	ضمیمہ اپریل ۱۹۴۹	ادارہ	کیا آپ جانتے ہیں
۶۰	جون ۱۹۶۰	دھنیش ملک	کیا آپ جانتے ہیں
۶۸-۶۶	جون ۱۹۵۱	وکیل انصاری	کیا آپ جانتے ہیں
۶۳	جون ۱۹۵۰	ادارہ	کیا تم جانتے ہو
۱۵	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	کرشن کوشل	کیا تم جانتے ہو
۶۸	فروری ۱۹۵۳	کمار، بی جینت	کیا تم جانتے ہو۔ کہ
۱۷	ضمیمہ جنوری ۱۹۴۹	خسرو، خسرو متین	گاندھی جی کی زندہ دلی
۵۸-۵۷	ستمبر ۱۹۵۶	وڈیاوتی	لوک مانیہ بال گنگا دھرتی
۶۶-۶۵	نومبر ۱۹۵۲	شوکار	لوک مانیہ بال گنگا دھرتی
۹-۷	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	پاشا، احمد جمال	لیٹ لطیف
۶۶-۶۴	اکتوبر ۱۹۵۲	جگت سنگھ	ماوسی تنگ
۵۷-۵۶	فروری ۱۹۵۶	پاشا، احمد جمال	مجاز صاحب
۱۳	ضمیمہ دسمبر ۱۹۴۹	شاہد، ل-۴	مرغابانگ کیوں دیتا ہے
۷۲-۷۰	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	افسری خانم	مسامات اور ان کا عمل
۵۷	فروری ۱۹۵۶	الطاف حسین	معلومات
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۳	نورا الہدیٰ	معلومات
۶۷-۶۶	مارچ ۱۹۵۳	علی کاظمی	نیزہ بازی
۶۳-۶۲	ستمبر ۱۹۵۲	شارق علی تھلوار دی	نینی تال
۹-۷	ضمیمہ اپریل ۱۹۴۹	سکہ، شونا تھ	ہاکی
۲۵	ضمیمہ دسمبر ۱۹۴۹	کوثر جہاں	ہماری خوراک
۶۷	جون ۱۹۵۲	سادھو، ایس۔ این	ہندسوں کا کھیل
۶۷	مارچ ۱۹۵۰	فاطمہ جاوید	ہندسوں کی تصویریں
۶۱	بچوں کا (جون ۱۹۵۰)	ادارہ	ہندوستانی سائنس دان
۲۷	ضمیمہ دسمبر ۱۹۴۹		ہنسی آتی ہے
۶۵-۶۴	جون ۱۹۵۲	نیرادیب	پاک

کہانیاں

۲-۱	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	راز، راج نرائن	آزادی کا مطلب
۶۶-۶۵	ستمبر ۱۹۵۰	سعید اختر	آگ

۶۵-۶۴	ستمبر ۱۹۵۲	نقوی، صفدر عباس	آلو کی قستی
۶۱	اپریل ۱۹۵۲	خوش باش	اپریل فول
۵۶-۵۵	فروری ۱۹۵۳	نظامی، جلیس احمد	اچھا خواب
۳۰	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	منظوم مضطر	احساس
۶۸-۶۷	نومبر ۱۹۵۰	کپور، من موہن لال	احساس مند طوطا
۶۵-۶۴	مئی ۱۹۵۳	سراج الورد	ادلے کا بدلہ
۶۵-۶۲	مارچ ۱۹۵۳	فرحت فاطمہ	اسکول کی شرارت
۵۹	اکتوبر ۱۹۵۶	سوم دت	اصلیت نہیں جاتی
۶۰-۵۹	جنوری ۱۹۵۳	مبشر علی، سلیم	اندھیر نگری چوہٹ راجہ
۲۶	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	ساحل، سلطان احمد	انصاف
۷۶-۷۵	اگست ۱۹۵۲	نذیر رحمانی	انعام
۳۸	مئی ۱۹۵۳	شہلا جمال	انعام
۵۷	فروری ۱۹۵۵	تھانی، یوگ راج	انمول جسم
۳	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	اطہر پرویز	انوکھا تھنہ
۲۱-۲۰	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	خورشید عیاض (تصویر)	انوکھی تبدیلی
۵۷-۵۴	جولائی ۱۹۵۳	قمر ارمان	انوکھے دوست
۱۲	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	سہر دار احمد	ایٹھی جہاز
۶۶-۶۵	اکتوبر ۱۹۵۳	ہاشمی، منیر الحسن	ایک بڑھیا اور نیولین
۶۶-۶۴	مئی ۱۹۵۰	سجاد حیدر	ایک پیسہ
۱۹	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	عدیل احمد، محمد	ایک پھیلی کے چٹے بٹے
۶۷-۶۶	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	الوزر سدید	ایک لٹو ایک گیند
۶۳-۶۲	جنوری ۱۹۵۱	اختر جمال	ایورسٹ کی چڑھائی
۶۳-۶۲	جولائی ۱۹۵۱	ریڈی، دی رام چندرا	بچوں کی جنت کے بچے
۶۳-۶۲	اپریل ۱۹۵۲	افسر، حامد اللہ	بچوں کی حکومت
۳۰-۲۴	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	نظامی، محمودہ خواجہ بانو	بچوں کی کہانیاں
۶۸	اکتوبر ۱۹۵۳	اسلم، محمد	بخشوبی بتی چوہا لندورا ہی بھلا
۲۴-۲۲	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	محسن طبع آبادی	بڑا وقت
۶۵-۶۴	اپریل ۱۹۵۲	صدیقی، مبشر علی	بکری دو گاؤں کھا گئی
۳۸	ستمبر ۱۹۵۵	اسلم خواجہ، محمد	بتی کی میاؤں کو کون پکڑے گا
۶۵	فروری ۱۹۵۱	فکر تونسوی	بتی کے بھاگوں چھینکا ٹوٹا
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۶	ماسٹر ناجی	بورھے کی دانائی

۷۱-۷۰	اگست ۱۹۵۳	ظفر حسنین، سید	بہادر کون
۶۱	مئی ۱۹۵۳	ویدراہی	بہن بھائی
۲۲	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	شاہنواز بیگم	بہن بھائی
۶۶-۶۳	جولائی ۱۹۵۱	جمیلہ خاتون	بھگو چمار
۵۶-۵۳	مئی ۱۹۵۶	قمر ارمان	بھوتنی
۶۶-۶۳	مارچ ۱۹۵۲	قادر، راشد حسن	بھولی شتو
۱۷-۱۶	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	کنول، ڈی۔ کے	بھولے ناتھ
۶۶-۶۵	دسمبر ۱۹۵۰	گیت، ڈی۔ جے	بھونجال
۷۶	اگست ۱۹۵۳	علی، سلیم بشر	بیربل کی عقل مندی
۱۰-۹	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	سرجیت	بے وقوف پو
۶۰	نومبر ۱۹۵۳	سادھو، سوم ناتھ	پانچ دوست
۵۲-۳۹	مئی ۱۹۵۳	زبیدہ رعنا	پانی کی کہانی
۶-۳	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	جسلین دھیچہ ۱۹۷۹	پتلی رادھیکا
۵۹-۵۸	جون ۱۹۵۵	سادھو، سوم ناتھ	پتھر کی مورتی
۵۵-۵۳	جنوری ۱۹۵۳	شہلا جمال	پری سے پھول
۵۶-۵۴	جولائی ۱۹۵۵	خال، کاظم علی	پھوپھا پھوپھا
۶۷-۶۶	دسمبر ۱۹۵۱	افسر، حامد اللہ	پیرو جولاہا
۶۰-۵۹	جنوری ۱۹۵۵	عشرت صدیقی	پیلامور
۱۸-۱۷	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	بدر مخمور	تتلی اور سارس
۶-۳	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	سراج انور	تجوری
۶۳-۶۲	اکتوبر ۱۹۵۳	افسر، حامد اللہ	ترلوڑا
۵۸-۵۷	اکتوبر ۱۹۵۲	انور برہان پوری	ترکیب فیل ہوگی
۵۸-۵۷	اپریل ۱۹۵۶	منظر امام	تعویر
۶۵-۶۳	جنوری ۱۹۵۳	ادارہ	تین داماد
۶۵	ستمبر ۱۹۵۳	ادارہ	تین سنگھ
۸-۷	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	خلیل، محمد	تھر ماسٹر کی کہانی
۶۸-۶۷	مارچ ۱۹۵۲	حسینی، گیتی آرا	تیس مار خاں
۱۱-۹	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	سرجیت	ٹوپی
۶-۳	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	نعیمہ قمر (تصویر)	ٹھیس نہ لگاؤ
۱۳	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	ادارہ	ٹیلی نون بناتے
۶۶	دسمبر ۱۹۵۲	اظہر پرویز	جان بچی لاکھوں پائے

۵۵-۵۴	مارچ ۱۹۵۳	قادری، راشد حسن	بچ کا قرض
۱۲	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	اطہر پرویز	جس کو خدا نے پیدا کیا
۶۳-۶۲	جون ۱۹۵۲	رفیق احمد	جون پور کا قاضی
۶۷-۶۶	جولائی ۱۹۵۰	شام لال	جیسے کو تیسرا
۶۸-۶۶	ستمبر ۱۹۵۳	جگت سنگھ	جیمز گارڈ فیلڈ
۱۹-۱۸	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	راشد، ایس۔ ایم	چار مردے
۵۲-۵۱	نومبر ۱۹۵۵	شوکت جمالی	چاکلیٹ کی کہانی
۷۲-۷۱	اگست ۱۹۵۰	امین، محمد	چاند کا سفر
۶۸-۶۷	جون ۱۹۵۳	ناصر، دیو کی نندن	چائے کی کہانی
۵۵-۵۴	دسمبر ۱۹۵۳	پاشا، احمد جمال	چچا چھمن
۶۲	مئی ۱۹۵۱	جوشی، شریپاد	چلنے والا ٹکٹ
۶۰	جولائی ۱۹۵۳	نعیم کوثر	چمن چمن کے پھول (بٹومہ راج)
۲۱-۲۰	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	جاوید عارفی	چوغا خاں کی بہادری
۶۳-۶۲	اپریل ۱۹۵۱	وجے بھٹناگر	چوہا، بلی اور کتا
۶۶-۶۵	نومبر ۱۹۵۱	خوش باش	چھٹی کارن
۵۷-۵۶	جولائی ۱۹۵۶	حیدر عابدی	چھمن خاں
۶۸	جون ۱۹۵۲	خوش باش	چھو منتر
۶	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	عرقان نجف، محمد	حاضر جوابی
۵۶-۵۴	نومبر ۱۹۵۳	رضوان زیدی	حکیم جو شانہ
۵۸-۵۷	فروری ۱۹۵۳	سراج النور	حلوہ سوہن
۶۳-۶۱	اپریل (کا) اکتوبر ۱۹۵۲	سعیدہ نکمت	حماقت کا پھل
۵۲	دسمبر ۱۹۵۲	شمیم شیریں	خبریں بھیجنے کے نئے اور پرانے طریقے
۸-۷	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	کنول، ڈی۔ کے	خزانے کی تلاش
۱۷	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	وسیم حشتی	خلال
۵۷	جون ۱۹۵۶	شرف، محمد عبید اللہ	خود غرض دوست
۶۵-۶۲	نومبر ۱۹۵۳	سعیدہ نکمت	خود غرض دیو
۵۴	ستمبر ۱۹۵۳	انیس خاتون	خوف
۷۳-۷۲	اگست ۱۹۵۳	قمر ارمان	خیر سے بد ہو گھر کو آئے
۶۳-۶۲	دسمبر ۱۹۵۰	ریڈی، وی رام چندرا	دادا بھائی نورو جی (تصویر)
۶۸-۶۷	ستمبر ۱۹۵۰	فاطمہ جاوید	دادا میاں نے عید منائی
۶۸-۶۶	مارچ ۱۹۵۱	وکیل انصاری	دل چسپ باتیں

۶-۳	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	کرشن چیتنیا	دلہن کیسے ملی
۶۶-۶۴	مارچ ۱۹۵۰	افسر، حامد اللہ	دنیا کی سب سے قیمتی چیز
۶۸	جنوری ۱۹۵۱	ادارہ	دنیا کے عجیب انسان
۶۰	جون ۱۹۵۵	تھانی، یوگ راج	دوستی کا روپ
۶۸	نومبر ۱۹۵۲	سوز، رام لہیا	دو مہنت خورے
۵۵-۵۴	فروری ۱۹۵۶	رہبر، ہنس راج	دو مینڈک
۶۸-۶۷	اکتوبر ۱۹۵۲	ناصر، دیو کی نندن	ریا سلائی
۲۱	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	ملک، فضل امام	ڈاک ٹکٹ کی کہانی
۶۷	اکتوبر ۱۹۵۳	محی الدین، احمد	راجا بیربل کا جواب
۶۷-۶۶	اکتوبر ۱۹۵۱	افسر، حامد اللہ	رائی کا گیت
۶۴-۶۲	نومبر ۱۹۵۱	فاروقی، اظہر علی	راون کے دلش میں
۷۶-۷۴	اگست ۱۹۵۰	ظہور بخش	رنگ چوں چوں
۵۴	اکتوبر ۱۹۵۶	ظفر علی سید	روپ رنگ
۵۲-۵۱	ستمبر ۱۹۵۵	لاجپت رائے	ریل گاڑی کی سیر
۶۰-۵۹	فروری ۱۹۵۴	صدیقی، عبید اللہ	زرافہ اور گینڈا
۶۳-۶۲	نومبر ۱۹۵۰	امین، محمد	ساتواں براعظم
۶۰	جنوری ۱۹۵۵	سادھو، سومناکھ	سادگی کی بے نظیر مثال
۶۴-۶۲	دسمبر ۱۹۵۲	سعیدہ بانو	سانپ سے شہزادہ
۵۶-۵۵	مئی ۱۹۵۵	اظہر پرویز	سانچ کو آج نہیں
۶۶	مارچ ۱۹۵۰	گوئل، دید پرکاش	سائنس کے کھیل
۶۵-۶۴	فروری ۱۹۵۳	واحد، ایم۔ اے	سبز پری
۶۸	دسمبر ۱۹۵۱	خوش باخش	سبز زمانہ
۲۰-۱۹	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	رومانی، تنویر احمد	سبق
۲۳-۲۳	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	سرجیت	سیاہی اور بادشاہ
۱۴-۱۳	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	ادارہ	سرا ٹوک نیوٹن
۶۸	نومبر ۱۹۵۳	نذیر رحمانی	سرائے
۶۸-۶۷	مئی ۱۹۵۱	شیللا شرما	سگریٹ
۶۰-۵۸	اپریل ۱۹۵۵	جگت سنگھ	سمندر کا پانی کھاری کیسے ہوا
۵۵-۵۴	ستمبر ۱۹۵۶	افسر، حامد اللہ	سنگیت
۶۰	مئی ۱۹۵۶	ظفر علی سید	سنہری پھلی
۵۸-۵۶	جنوری ۱۹۵۴	منظف زیدی	سوچنے کی عادت

۶۷	جون ۱۹۵۰	گوئل، بھگوت سروپ	سورج
۵۰	نومبر ۱۹۵۵	اے۔ آر۔ ستید	سونے کا برتن
۶۶-۶۳	نومبر ۱۹۵۰	خورشید ظفر	سونے کا گلاس
۶۰-۵۹	مئی ۱۹۵۵	علی، سلیم مبشر	سونے کا لیموں
۶۸-۶۷	دسمبر ۱۹۵۲	سوز، رام بھایا	سونے کی تھالی
۱۳-۱۱	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	رینول رے	تیارے
۱۸	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	فیضان نادر	مشاڑ مشرب بڑ مشرب بڑ مشوں
۶۸-۶۷	جولائی ۱۹۵۰	وقار خلیل شاہ پوری	شری سمندر ناتھ متر
۵۲	جون ۱۹۵۳	عشرت صدیقی	شہباز اور کوا
۵۸-۵۷	مئی ۱۹۵۵	شاہی، رتن سنگھ	شہد کی لکھیاں
۶۷-۶۶	جون ۱۹۵۲	اظہر پرویز	شیخ چلی کا سچ
۶۷	مئی ۱۹۵۰	ادارہ	شیر کشمیر
۶۷-۶۶	جنوری ۱۹۵۳	سعیدہ نکبت	شیشے کی کہانی
۶۸-۶۷	اپریل ۱۹۵۳	اسرائیل کیفی	طلسمی ڈنڈا
۲۰	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	شاہد آرنج	نظم کا ڈنڈا
۲۳-۲۲	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	عارف غازی، محمد	عجیب و غریب سائنس داں
۶۸-۶۷	جولائی ۱۹۵۲	نعیم کوثر	عقل بند
۳۰-۲۹	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	معظم، محمد رضی الدین	عقل مند بھاتی
۳۷-۳۶	ستمبر ۱۹۵۵	شاہی، رتن سنگھ	عقل مند لڑکا
۶۵-۶۳	مارچ ۱۹۵۱	جگت سنگھ	علم کی برکت
۵۸-۵۷	دسمبر ۱۹۵۵	انیس الہنی	غزور کا نتیجہ
۶۵-۶۳	ستمبر ۱۹۵۳	ذکیہ نکبت	فرص
۶۸-۶۷	نومبر ۱۹۵۱	جگت سنگھ	فرینکلن
۶۸	اپریل ۱۹۵۱	گوئل، ستیہ دیو	قاضی کا انصاف
۲۳-۲۳	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	فیضان	کاغذ کی کہانی
۶۰-۵۶	دسمبر ۱۹۵۳	زکی الوزر	کالا جادو
۶۶-۶۳	مئی ۱۹۵۱	در، موقی لال	کام اور اس کا انجام
۶۳-۶۲	نومبر ۱۹۵۲	واحد، ایم۔ اے	کالچ کی آنکھیں
۶۷-۶۶	اپریل ۱۹۵۲	افتخار مصطفیٰ	کپتان جیمس گگ
۶۰-۵۹	اپریل ۱۹۵۶	خاں، شاہد علی	کرنی کا پھل
۵۶-۵۳	دسمبر ۱۹۵۵	انجم پرویز	کرنی کا پھل

۵۹-۵۸	جولائی ۱۹۵۳	کنہیا لال	کسان کی سوچ بوجھ
۵۳	مئی ۱۹۵۵	شیریں امام	کسان کی عقلمندی
۵۱-۵۵	ستمبر ۱۹۵۳	سعید سہروردی	کنجوس بندھے کا بیٹا
۶۰-۵۹	نومبر ۱۹۵۳	تھانی، یوگ راج	کنجوس کا نتیجہ
۷۲-۷۰	اگست ۱۹۵۲	جمیلہ خاتون	کہانی
۱۲-۱۰	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	راز، راج نرائن	کہانی ایک کنجوس کی
۶۳-۶۲	اپریل ۱۹۵۰	یدھشکر	کھلونے بولنے لگے
۶۸	مارچ ۱۹۵۳	ریڈی، وی سدرشن	کیل
۷-۵	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	آزاد رامپوری	کھیلوں کی کہانی
۵۳	اکتوبر ۱۹۵۵	م۔ خاتون	گاندھی جی
۶۳-۶۲	جولائی ۱۹۵۰	راجیش سکسینہ	گج راج سنگھ
۶۷	نومبر ۱۹۵۲	خوش باش	گدھے کے کان
۶۳-۶۲	جون ۱۹۵۰	سیدہ امین	گنوریا اور کوتا
۶۸-۶۶	ستمبر ۱۹۵۲	ریڈی، وی رام چندرا	گورکھوں کا گھر
۵۵-۵۳	جون ۱۹۵۵	رعنا شرما کا کوروی	گھوڑے کی خریداری
۶۸	جنوری ۱۹۵۳	شہناز ہاشمی	لڑائی کے بعد
۳۷-۳۶	مئی ۱۹۵۳	رضوان رضوی	لکڑی کا گھوڑا
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۵	شرف، محمد عبید اللہ	لوٹ کریدھو گھر کو آئے
۶۰-۵۹	دسمبر ۱۹۵۵	آغا سہیل	لوہے کی کہانی
۳۷-۳۶	نومبر ۱۹۵۵	نورا ہدی	لایچی راجا
۵۵-۵۴	جولائی ۱۹۵۶	عصمت جہاں	لال مرغی
۳۲	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	ضیاء زیدی	مالویا نہ مانو
۷۵-۷۲	اگست ۱۹۵۳	زکی انور	مٹھائی کا بھوت
۵۷-۵۶	اپریل ۱۹۵۵	شاہد، ل۔ م	محنت کا پھل
۱۶-۱۵	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	مصحفی، شمیم عالم	محنت کا پھل
۶۹-۶۸	غالب نمبر فروری ۱۹۵۲	خوش باش	مرزا غالب اور ام
۶۳-۶۲	جولائی ۱۹۵۳	بی بی جان	مگر مچھ کی شادی
۶۳-۶۲	جون ۱۹۵۳	افسر، حامد اللہ	مکالوں کی کہانی
۷۶-۷۵	اگست ۱۹۵۳	علی، سلیم مبشر	ملیریا اور سرانڈرا اس
۷۱-۷۰	اگست ۱۹۵۳	فاروقی، انیس احمد	موسل کا باجا
۵۸-۵۵	جنوری ۱۹۵۵	قمر ارمان	موسیقار

۶۳	دسمبر ۱۹۵۲	ہندو، رادھا کرشن	ہاتھ باندھ اور ایک بڑھیا
۵۷-۵۵	اکتوبر ۱۹۵۵	فیاض، محمد	میاں کی سالگرہ
۷۵	اگست ۱۹۵۱	فرحت فاطمہ	میری دلہن
۶۵-۶۲	ستمبر ۱۹۵۱	شیام سندر	میری کہانی
۶۰	جولائی ۱۹۵۶	نعیم کوثر	نادان بندر
۵۸-۵۷	مارچ ۱۹۵۶	وحید قیصر	نادان خرگوش
۶۸-۶۷	دسمبر ۱۹۵۰	اندر کمار	نفرت پر محبت کی فتح
۲۸-۲۷	نومبر اپریل ۱۹۷۹	مشتاق اعظمی	ننھا رچھ
۶۵-۶۴	جنوری ۱۹۵۲	قاری، راشد حسن	ننھا مصوڑ
۶۶-۶۵	جون ۱۹۵۳	نعیم کوثر	نئے سال کی دعوت
۶۰-۵۹	دسمبر ۱۹۵۳	اختر جمال	نیا خزانہ
۵۸-۵۶	مارچ ۱۹۵۳	حیدر، اعجاز فاطمہ	وا سکوڈی گاما
۶۱	جنوری ۱۹۵۳	فرستہ خصلت	واہ رے شیخ جی
۶۲	جولائی ۱۹۵۳	امام منظر	وڈیا ساگر
۶۰	فروری ۱۹۵۵	ہمتہ، ایم۔ ایل	وقادار باز
۶۵-۶۲	جون ۱۹۵۱	نسیم کوثر	وقادار پنا
۶۷-۶۶	اپریل ۱۹۵۱	ناصر، دیوکی نندن	وقت کی قیمت
۵۵-۵۴	اپریل ۱۹۵۵	نیر ادیب	وٹو بایھاوے
۶۰-۵۹	مارچ ۱۹۵۵	محمود پرویز کا کوی	وہ باپ تھا
۶۷-۶۴	مئی ۱۹۵۲	وسیم	وہ کون تھا؟
۵۷-۵۶	اپریل ۱۹۵۶	شاہی، رتن سنگھ	ہاتھی
۵۹	فروری ۱۹۵۵	شرف، محمد عبید اللہ	ہاتھی کا وزن
۵۲	ستمبر ۱۹۵۵	ارجمند بانو	ہتھیلی پر بال
۱۶-۱۵	نومبر اگست ۱۹۸۱	فرحت زیدی	ہم شکل
۶۶-۶۴	اپریل ۱۹۵۰	گیت، منمتھ ناتھ	ہماری آزادی کی پہلی لڑائی
۶۹	اپریل (کا) اگست ۱۹۵۰	شام سندر	ہماری عجیب دنیا
۶۸-۶۷	جنوری ۱۹۵۲	دیوکی نندن	ہمارے بے زبان دوست
۶۸-۶۶	مئی ۱۹۵۳	افسر، حامد اللہ	ہمالیہ کی کہانی
۶۶-۶۵	جون ۱۹۵۰	ناصر، دیوکی نندن	ہنسنا سیکھو
۵۹-۵۸	جولائی ۱۹۵۶	جگت سنگھ	ہونہار بروا کے چکنے چکنے پات
۶۳-۶۲	مئی ۱۹۵۲	علی، سید ابن سعید	ہیروں کا بادشاہ

۶۳-۶۲	مارچ ۱۹۵۲	افسر، حامد اللہ	ہیرے کے آنسو
۷۱-۷۰	اپریل ۱۹۵۳	ناظم میواتی سہسرامی	یادگار
۱۵-۱۴	نومبر اپریل ۱۹۷۹	کوہلی، درون ویر	تینالی رام
۵۶	فروری ۱۹۵۵	صدیقی، محمد سعید الرب	یک نہ شد دوشد
۶۸-۶۶	فروری ۱۹۵۳	احسن حامد	یہ سکتے
۶۸	اکتوبر ۱۹۵۳	اسلم، محمد	یہ منہ اور مسور کی دال

ڈرامے

۸۵-۸۴	اکتوبر ۱۹۵۳	زکی الوزر	انمول دوست
۵۶-۵۴	مارچ ۱۹۵۶	قیس جالندھری، امرچند	الذکھا شیر
۶۶-۶۴	جنوری ۱۹۵۱	آزاد، اشیا م سندر	بلی کا بچہ
۶۵-۶۲	فروری ۱۹۵۱	زکی الوزر	بے وقت کی شہنائی
۶۴-۶۲	ستمبر ۱۹۵۰	راجھو، اندرجیت	پہلی تنخواہ
۶۳-۶۱	اکتوبر ۱۹۵۱	زکی الوزر	پیار
۷۲-۷۰	اگست ۱۹۵۱	قادری، راشد حسن	پیٹو فرید
۶۰-۵۸	فروری ۱۹۵۶	ایس گلغام	جالوزوں کی کان فرس
۱۷-۱۶	نومبر اپریل ۱۹۷۹	عابد ضمیر	جہنم کی آگ
۶۷-۶۶	نومبر ۱۹۵۳	حلیم کوثر	چور
۶۴-۶۲	اپریل ۱۹۵۳	رضوی رضوان	چوری
۶۰-۵۹	مارچ ۱۹۵۶	اسلم خواجہ، محمد	دروازہ بند کردو
۶۵-۶۲	جولائی ۱۹۵۲	زکی الوزر	راج محل
۶۰-۵۹	ستمبر ۱۹۵۶	یوسف شاہ کرون	سانپ
۶۰-۵۹	جولائی ۱۹۵۵	عبد العسی، البصار	عقل مند ملازم
۶۳-۶۲	جنوری ۱۹۵۲	خضر پرویز	گورو مہاراج

پہیلیاں

۶۱	(بچوں کا) نومبر ۱۹۵۱	سحر رام پوری	پہیلیاں
۵۴	فروری ۱۹۵۳	ناظم میواتی	پہیلیاں
۶۰	اپریل ۱۹۵۶	اسماعیل حسن خاں، محمد	پہیلیاں

۵۸	دسمبر ۱۹۵۵	عثمانی، حسن الدین	پہیلیاں
۳۷	ستمبر ۱۹۵۵	عثمانی، حسن الدین	پہیلیاں
۵۳	فوری ۱۹۵۵	فیض لدھیانوی	پہیلیاں
۷۲	فوری ۱۹۵۸	ادارہ	پین دل چسپ سوال
۲۹	ضمیمہ اگست ۱۹۵۰	عزیز مراد آبادی	دبچسپ پہیلیاں
۱۵	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	ذرا بتاؤ

لطیف

۶۵	اکتوبر ۱۹۵۱	خوش باش	دبچسپ چٹکلہ
۶۳	نومبر ۱۹۵۱	ادارہ	ڈاکٹر کی ڈرکان
۲۳	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	ادارہ	ذرا ہنس لو - اور - پہیلیاں
۳۸	جولائی ۱۹۶۳	شاد، نریش کمار	شان نزول
۳۰-۳۲	اپریل ۱۹۶۵	شاد، نریش کمار	شان نزول
۳۰	یکم جون ۱۹۳۳	ادارہ	قلقل مینا
۳۰	۱۵ جون ۱۹۳۳	ادارہ	قلقل مینا
۶۸	مارچ ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
۶۸	اپریل ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
۶۸	مئی ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
	جون ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
۶۶	ستمبر ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
۶۳	دسمبر ۱۹۵۰	ادارہ	تقریباً
۷۶	اگست ۱۹۵۱	جگت سنگھ	تقریباً
۶۵	ستمبر ۱۹۵۱	ادارہ	تقریباً
۶۸	اکتوبر ۱۹۵۱	سادھو، ایس۔ این	تقریباً
۶۵	دسمبر ۱۹۵۱	ادارہ	تقریباً
۶۳	مئی ۱۹۵۲	ادارہ	تقریباً
۲۳	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	سکہ، شو ناتھ	تقریباً
۶۱-۶۲	ستمبر ۱۹۵۳	اطہر پرویز	تقریباً
۵۷	اکتوبر ۱۹۵۵	الطاف حسین	تقریباً
۵۰	ستمبر ۱۹۵۵	تعمیر بخشی	تقریباً

کی خوب آدمی تھے شیخ چلی بھی
لطیف

۵۵	دسمبر ۱۹۵۳	سادھو، سومناٹھ	لطیف
۶۰	اکتوبر ۱۹۵۳	ظہور شوپیان کا شمیری	لطیف
۶۷	اپریل ۱۹۵۱	ادارہ	لطیف
۶۸	فروری ۱۹۵۱	ادارہ	لطیف
۶	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	ادارہ	لطیف
۶۸	ستمبر ۱۹۵۲	سادھو، ایس۔ این	لطیف
۷۶	اگست ۱۹۵۲	سوز، رام لہجایا	لطیف
۶۷	جنوری ۱۹۵۳	شوکت علی، محمد	لطیف
۶۵	فروری ۱۹۵۳	دیوندر ناتھ	لطیف
۲۷-۲۷	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	سنگ، شوٹاٹھ	ملا نصر الدین
۲۶	یکم نومبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۷	۱۵ اکتوبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۷	یکم اکتوبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۷	۱۵ ستمبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۸	یکم ستمبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۲۲	۱۵ اگست ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۳	یکم اگست ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۰	۱۵ جولائی ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۹	یکم جولائی ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۳۱-۳۰	۱۵ جون ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۷۳	سالنامہ یکم جون ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۵۱	۱۵ نومبر ۱۹۳۳	ادارہ	ملا نصر الدین
۲۲	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	ادارہ	ملا نصیر کے لطیف
۳۸-۳۶	جولائی ۱۹۵۵	بیگ، مرزا بشارت اللہ	یونانیوں کا مذاق

منظمیں

۵۳	بچوں کا (جولائی ۱۹۵۶)	نجم آفندی	آج کل
۶۱	بچوں کا (مارچ ۱۹۵۱)	قادری، حامد حسن	آدمی اور شیر
۶۱	بچوں کا (جولائی ۱۹۵۰)	اظہار طبع آبادی	آزاد وطن
۵۳	بچوں کا (۱۹۵۳)	فرقت، غلام احمد	آوازیں

۲۸	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	مسعود علی	آدا ایسے کام کریں
۷۰	اگست ۱۹۵۰	نیر، محمد شفیع الدین	آؤ سہیلی باغ چلیں
۶۳	ستمبر ۱۹۵۳	افسر، حامد اللہ	اچھی امی ذرا مسکرا دیجیے
۶۱	بچوں کا جنوری ۱۹۵۲	افسر، حامد اللہ	اچھی ماما
۲۲	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	ناوک حمزہ پوری	اچھے بچے
۵۳	بچوں کا جنوری ۱۹۵۳	یحییٰ اعظمی	احمد اور جگنو
۶۱	دسمبر ۱۹۵۲	فیض لدھیانوی	احتمقانہ کھیل کود
۵۳	بچوں کا فروری ۱۹۵۵	نامعلوم	اڑتا جائے عنبارا
۶۱	بچوں کا جولائی ۱۹۵۰	ہنر، پورن سنگھ	اسکول کا گیت
۵۳	بچوں کا ستمبر ۱۹۵۳	شاہ، وزیر حسین	اصغر نے بی بی پالی
۶۱	مئی ۱۹۵۱	قادری، حامد حسین	اکبر شاہ کی رخم دلی
۵۳	بچوں کا جنوری ۱۹۵۵	محمود پرویز کاکوی	۱۹۵۵ء
۶۱	اپریل ۱۹۵۳	تبسم، صوفی غلام مصطفیٰ	ایک تھا لڑکا لٹ لٹ بٹوٹ
۵۵-۵۳	دسمبر ۱۹۵۳	نجفی، ن-ن	ایک تھی چندا
۶۹	اگست ۱۹۵۲	افسر، حامد اللہ	ایک خواب
۶۱	مارچ ۱۹۵۳	مخروم، تلوک چند	بادل اور تارے
۸	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	خسرو متین خسرو	بارش
۳۲	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	آفتاب نقوی سہسوانی	بچو اپنا سال مناؤ
۶۱	اپریل ۱۹۵۰	ساحر بھوپالی	بچوں کا ترانہ
۶۱	اپریل ۱۹۵۱	صابر مالیکانوی	بچوں کا ترانہ
۳	ضمیمہ اپریل ۱۹۷۹	سیدہ فرحت	بچوں کی مسکان
۵۶	جون ۱۹۵۶	راجا اوزاب	بچہ اور تیتری
۳	ضمیمہ اگست ۱۹۸۱	سکندر ضمیر	برسات آگئی
۶۹	بچوں کا اگست ۱۹۵۱	افسر، حامد اللہ	برسات ہے برسات
۱۸	ضمیمہ دسمبر ۱۹۷۹	نامعلوم	بڑا دن
۶۱	بچوں کا مارچ ۱۹۵۲	منظف گلورٹوی	بسنت
۱۳	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	اسماعیل آذر	بی بی ج کو چلی
۵۳	بچوں کا مارچ ۱۹۵۶	نجم آفندی	بھارت دیس
۶۱	جولائی ۱۹۵۱	سیدہ فرحت	بھارت دیس
۶۹	بچوں کا ۱۹۵۳	محمود پرویز کاکوی	بھارت کے نونہالو
۵۳	نومبر ۱۹۵۳	فیض لدھیانوی	بھڑ

۳۵	(بچوں کا) ستمبر ۱۹۵۵	اظہار ملیح آبادی	بھوت
۶۶	اکتوبر ۱۹۵۲	افسر، حامد اللہ	پریاں
۶۱	جون ۱۹۵۳	فیض لدھیانوی	پریم کے چشمے
۵۷	مئی ۱۹۵۶	عشرت، امرت لال	پہاڑ کی شام
۶۴	ستمبر ۱۹۵۰	ناصر، دیو کی نندن	پیٹوٹل
۶۷	مئی ۱۹۵۰	قیصری، منیر علی علی	ترانہ آزادی
۲	نومبر دسمبر ۱۹۷۹	متین طارق	ترانہ علم
۶۱	(بچوں کا) دسمبر ۱۹۵۱	اظہار بالیگانی	تین بچوں کے خیالات
			(بیرسٹر، تاجر اور سپاہی کے بچے)
۲۵	نومبر اگست ۱۹۸۰	کوثر سہروردی	گرام
۶۳-۶۲	جنوری ۱۹۵۳	نیر، محمد شفیع الدین	چارٹے کا زمانہ
۷۳	اگست ۱۹۵۰	اظہار ملیح آبادی	جھم جھم کرتی برکھا آئی
۶۹	(بچوں کا) اپریل ۱۹۵۳	افضل پشاوری	جھوٹ اور سچ
۵۳	(بچوں کا) مارچ ۱۹۵۵	افسر، حامد اللہ	جیتا جاگتا انسان
۶۵	جون ۱۹۵۲	محمود پرویز کاکوی	چاند
۳	نومبر جنوری ۱۹۷۹	آزاد، جگن ناتھ	چاند پہ جا پہنچا انسان
۶۱	فروری ۱۹۵۳	حمید الماس	چندا
۳۲	نومبر جنوری ۱۹۷۹	احمد کلیم فیض پوری	چندا ماما آؤنا
۷۳	اگست ۱۹۵۱	لال، جے موہن	چوہے سے چند سوال
۵۳	فروری ۱۹۵۶	نجم آفندی	چھوٹے بڑے
۶۱	جون ۱۹۵۲	احساس، جنک رام	دادی اماں کی کہانی
۵-۶۳	جولائی ۱۹۵۰	فدا، ولستہ پرشاد	درزی اور مداری
۸-۵۶	مارچ ۱۹۵۵	سجاد قادری	دشمن سے دوستی کا پہل
۱۰	نومبر اگست ۱۹۸۱	صبا نقوی	دعا
۵۳	دسمبر ۱۹۵۵	عثمانی کاکوروی، حسن الدین	دوستی
۶۵	(بچوں کا) غالب نمبر	افسر، حامد اللہ	راجا اور پری
	فروری ۱۹۵۲		
۶۱	ستمبر ۱۹۵۲	درد، وشوانا تھ	رامشتریہ گیت
۱۹	نومبر اگست ۱۹۸۱	طلوہ تابش	رُت گرمیوں کی آئی
۶۶	نومبر ۱۹۵۰	وجے موہن	رکھ کا ناچ
۱۹	نومبر اگست ۱۹۸۱	وقار خلیل	زندگی کی کتاب

۶۱	۱۹۵۰ دسمبر (بچوں کا)	نیر، شفیع الدین	سردی اور بچکر
۵۵-۵۴	۱۹۵۵ مارچ	اشرف یوسف	سندری کا کارخانہ
۵۳	۱۹۵۴ اکتوبر (بچوں کا)	اشرف النساء	شام
۵۶	۱۹۵۶ ستمبر	سین، سید شاہین	مشرقی عزیل
۲۵	۱۹۴۹ دسمبر	مرحوم، مولانا ابوالحسن ادیب	طالب علم سے خطاب
۶۱	۱۹۵۳ نومبر	فیض لدھیانوی	طالب علم کی دعا
۵۳	۱۹۵۶ اپریل (بچوں کا)	انور برہان پوری	علم
۳۰	۱۹۴۹ دسمبر	نیر، شفیع الدین	علم کا ترانہ
۵۹	۱۹۵۴ اکتوبر	اشک امرت سری	عید منائیں
۴۵	۱۹۵۴ جون (بچوں کا)	اشک امرت سری	کہانی
۳۱	۱۹۴۹ جنوری	ظفر صہبانی	کھلونوں کی دکان
۴۲	۱۹۵۳ اگست	فیض لدھیانوی	کھلاڑی کو
۶۱	۱۹۵۱ فروری (بچوں کا)	اشرف بھوپالی	گاندھی
۶۱	۱۹۵۰ مئی	فاطمہ جاوید	گاندھی ازم کے گیارہ اصول
۶۱	۱۹۵۰ ستمبر	آغا صادق	گراموفون سن کر
۶۱	۱۹۵۱ جون (بچوں کا)	بسمل سعیدی	گرمی
۵۳	۱۹۵۵ مئی (بچوں کا)	انہار ملیح آبادی	گرمی
۵۳	۱۹۵۶ جون (بچوں کا)	ضیا، پرشوتم لال	گرمی آئی
۵۳	۱۹۵۴ جولائی (بچوں کا)	آزاد، جگن ناتھ	گرمیاں آگئیں
۵۴-۵۶	۱۹۵۵ جون	نجی، ن-ن	گڑیا گڑے
۵۵-۵۴	۱۹۵۶ اپریل	مختار بارہ بنکوی	گڑیوں کا اسکول
۶۱	۱۹۵۰ نومبر (بچوں کا)	آغا صادق	گھڑی کی کہانی گھڑی کی زبانی
۵۳	۱۹۵۶ مئی (بچوں کا)	کمال پاشا	لوری
۶۴	۱۹۵۱ جنوری	درہ، وشواناتھ	مالوتا کی جوت
۶۱	۱۹۵۳ اکتوبر	اشک امرت سری	مٹی کا کھلونا ترے کس کام کا بچے
۶۱	۱۹۵۲ مئی (بچوں کا)	سکینہ عباس	میرادیش اور میری گڑیا
۳۵	۱۹۵۵ نومبر (بچوں کا)	برق بہاری	میری کتاب
۶۱	۱۹۵۱ اپریل (بچوں کا)	تابش سلطان پوری	میرے وطن میں
۶۳-۶۲	۱۹۵۳ مئی	نیر، شفیع الدین	میلے کی دھوم
۶۱	۱۹۵۲ دسمبر	افسر، حامد اللہ	ندی کا سفر
۴۹-۴۸	۱۹۵۵ نومبر	سلام پھلی شہری	نسرین کی ڈائری

۵۳	ربحوں کا آجکل (ستمبر ۱۹۵۶)	سیدہ فرحت
۵۳	ربحوں کا (اکتوبر ۱۹۵۵)	الفاری، طارق اختر
۶۱	ربحوں کا (۱۹۵۱)	نیر، محمد شفیع الدین
۵۳	اپریل ۱۹۵۵	معلم بھٹکی
۲۸	ضمیمہ اگست - ۱۹۸۰	صدیقی، نثار احمد
۸	ضمیمہ جنوری ۱۹۷۹	شہریار پرواز
۵۳	ربحوں کا (جون ۱۹۵۵)	عشرت، امرت لال
۲	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	قسیم الحق گیاوی
۶۱	جولائی ۱۹۵۳	منظر امام
۵۳	مارچ ۱۹۵۴	ساگر، بلونت کمار
۴۵	ربحوں کا (مئی ۱۹۵۴)	درد، نوہریارام
۵۳	ربحوں کا (جولائی ۱۹۵۵)	شاہین غازی پوری
۲۵	ضمیمہ اگست ۱۹۸۰	ناوک حمزہ پوری
۶۱	اپریل ۱۹۵۲	عرش ملیانی

نہی چڑیا اور منی بچی
 ننھے کی موڑ
 نئے سال کا پیغام
 نیک ارادے
 وطن میرا گلستاں ہے
 وقت بڑا انمول ہے بچو
 ہمارا پیو
 ہماری آزادی
 ہم ایک ہیں
 ہمت
 ہندوستان ہمارا
 ہندو مسلم ایک رہیں گے
 ہیلی کا پٹر
 یہ کشمیر ہمارا ہے

گیت

۶۱	نومبر ۱۹۵۲	منظر گلورڈوی
۶۱	جولائی ۱۹۵۲	اطہر مایگا لوی
۶۰-۵۸	جون ۱۹۵۶	فاضل کشمیری

بچوں کا گیت
 بہادر نیچے کا گیت
 ہر روز خزاں (ترجمہ)